

A78

R. 16.913

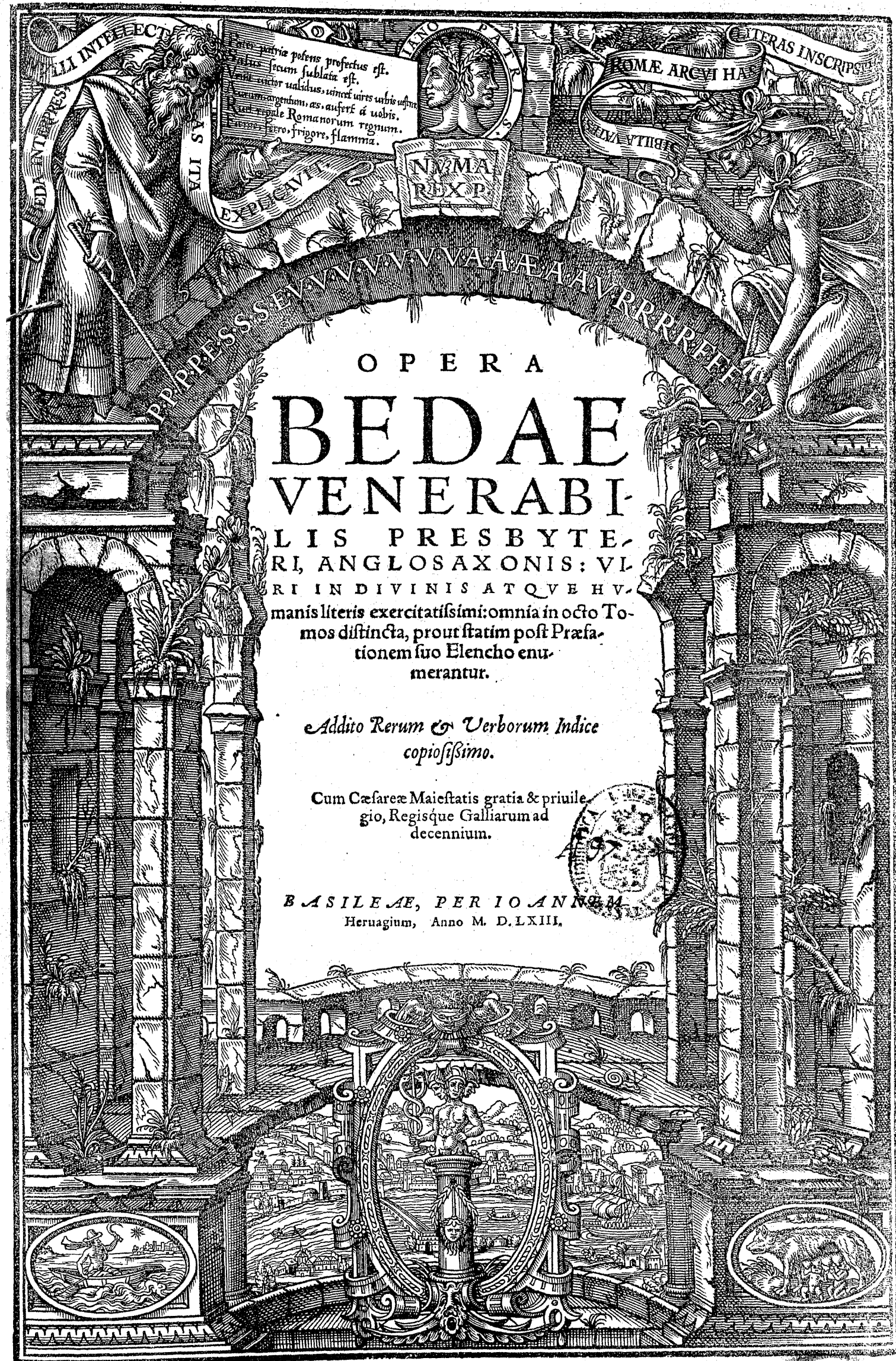
1

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

7 400 40 Stahlh. MADE IN GERMANY

STAMPED

UNIVERSITY OF CHICAGO

MARQVARDO APVD

Nemetum Spiræ Pontifici, & Sebusiorum
Collegio Præposito, uiro Principi
omnium optimo,

B. I. H. S.

ONSTAT MARQVARDE Princeps amplissime,
Deum Optimum Maximum, qui est absque origine, qui est
absque fine, rebus omnibus dedisse principium & finem, ob
hoc unum, ut ex ijs duobus extremis medium quiddam ac opti-
mum proueniret, ad ipsius Dei imaginem creato, ceterisq; crea-
turis uniuersis imperio ab ipso Deo præfecto homini: attamen
uidemus mortales omnes, mox cum in lucem hanc eduntur,
ad primum huius tam iucundi cœli contuitum uagire, & in or-
tu ipso uitæ appetitæ, nescio quid graue perpeti, deinde etiam

summa calamitate exercitos, in interitu, immortalitatem ueram adeuntes, subteriste quid-
dam & lugubre ostendere. Carnis nescio quam hanc esse teneritudinem atque infirmi-
tatem dicet aliquis, cum tamen promptitudini animi & in rebus diuinis obfirmatissimæ per-
suasioni, tale semper ferme contingat aliquid. ipsa enim initia sacrosancta, ueteris uidelicet
Testamenti, & Oraculi noui decreta, ab ipso omnium bonorum largitore instituta, horro-
ris, sanguinis deniq; plena apparuere, exitum quaq; in multis demonstrarunt, irarum, an-
gustiarum & miseræ plenum: non quod naturæ aut huius aut alterius, insit malum ali-
quod, sed quia medio ipsorum neglecto, illorum extrema homo amplecti solet. Quid namq;
admirabilius accidere rei potest ei quæ non erat, quàm fieri? quid exoptatius quàm esse
aliquid? quid excellentius quàm substantiæ passiuæ, & perpetuam & actiuam contingere
essentiam? Tale miraculum, tam nobile opificium, homo qui sese, qui diuina iussa agnoscit,
semetipsum esse experitur, cū si quidē benignitate ex nihilo se præstantissimū quiddam, quod
tamē occidat, sapientia uerò cœlesti quod instauratur & perdurat, ceu effectū meditat. *ea*
namq; cogitatione, occurret illi, uelle illud diuinum, quo melius nil, quo nihil cōcinnius. id
enim est, ut homo priusquam cœlestem illam dulcedinem degustet, seculi huius amara deuo-
ret, ex comparatione etenim malorum maior boni exoritur existimatio. Verum enim uerò
natura semper est uaria, uagit ad ortum, plorat ad occasum, horret disciplinam, fugit corre-
ptionem, at supernè indita mens, illustrata mysterijs, instructa præceptis, confirmata pro-
missis diuinis, donatam uitam amat, ratione illam exornat, polit & præparat instauratio-
ni: bona ut sit curat, melior ut euadat conatur, optima perduret annititur. Difficultati cer-
tè persuasionis adminiculum gratiæ non deesse, inesse uerò comprehensæ beatitatem, ac eam,
quæ propter ipsam exoritur persecutioni, præmium omnium pulcherrimum propositum
sentiens. Hæc uerò Philosophiæ inanè indicia nunquam fuerunt, unius autem nostri Ser-
uatoris IESV CHRISTI demonstrationes sunt MARQVARDE Pientis, quas cum præeun-
te præceptore ipso, discipuli ipsius, ingenio tardiores, capere nequirent, exemplo fiducia
pleno, præteritis, præsentibus & insequentibus seculis, in concertationibus opinionum &
animorum diuinatione exoptatissimo consolatus est sermone hoc, ROGABO IPSE PA-
TREM, ET ILLE MITTAT ALIUM CONSOLATOREM, QUI APVD VOS MA-
NEAT. IS AUTEM ERIT SPIRITVS VERITATIS, QVEM MVNDVS IPSE RE-
CIPERE NEQVIT, OB ID QVOD IPSVM NEVTIQVAM VIDET, QVOD EVM
NON NOVIT, ATQVI VOS IPSVM COGNOSCETIS. APVD VOS ENIM, IMO

Epistola

IN VOBIS ERIT ATQUE PERMANEBIT. Hanc ipsius pollicitationem uerba quæ insequuntur multo auctiorem reddunt: ait namque, CONSOLATOR AUTEM ILLE, SPIRITVS SANCTVS, QVEM PATER MEVS MITTET IN NOMINE MEO, IPSE VOS DOCEBIT OMNIA. Mox addit gratiæ suauitatisq; plena uerba hæc: QVANDO CVNQVE SPIRITVS VERITATIS VENIET, IPSE ILLE OMNEM VOS DOCEBIT VERITATEM. NIHIL SI QVIDEM A SE IPSO LOQVETVR, EFFABITVR QVOD AVDIET, ET ANNUNCIABIT VOBIS QVOD FVTVRVM EST. IPSE ME DECLARABIT. RECIPIET ET ENIM DE MEO, ET ANNUNCIET ILLVD VOBIS. Et ò diuitias bonitatis Dei, ò certitudinem promissionum Dei: *χαρις ματα* etenim & uaria quidem & admiranda hoc Paraclito erogata fuere, quæ in hanc usque diem, hinc inde uarijs modis, cœtum piorum cohonestant, amplificat & iuuant. Vix enim impleta lege & perfunctus officio suo CHRISTVS IESVS ad patrem digreditur ascendens in cœlos, cum Consolator ille derepente, specie ignitarum linguarum, irruens, pusillum illum gregem, insidijs petitem, minis perterrefactum, & maculationi oppositum, sapientia instruit, fiducia confirmat, ac gratia illustrat tanta, ut statim medio in foro, ab omni plaga orbis, quorum magnus aderat numerus, excellentiss. Philosophis uersutiss. Sophistis piscator PETRVS persuaderet, IOHANNES nauicularius miraculis, malignantium conciliabula mitigaret, STEPHANVS effuso sanguine persecutores lucraretur. Idem Spiritus deinde, *σκληροποιδυ* PAVLV M doctrina imbuit ea, qua toti orbi terrarum CHRISTI dogma ut sequeretur, persuasit. Nec defuit ueritatis spiritus in ipsis initijs, Ecclesiæ succrescenti. Simonem qui ppe, Cerinthum, Ebionem, Basilidem, Cerdonem, Maronem, Carpocratem, Montanum, Apellem, Cataphrygas & sexcentos alios insani capitis sciolos, hæreticos absurdiss. rationibus, certam & ueram Orthodoxorum persuasionem corrumpentes, Irenæi, Hilarij, Origenis, & ipsorum similium sanctorum patrum simplicitate docta, deuicit, atq; ex schola fidelium explosit. Pauli Samosatani, ac eius asseclæ Arijs sanguinariam pertinaciam compefcuit, Athanasij, Augustini, Ambrosij, Hieronymi, Gregorijq; & aliorum doctorum uirorum scriptis. Tandem longa pace & affluentibus fortunis, deferuescenti ac emarcescenti Ecclesiæ, succurrit iterum huius, cuius tibi MARQVARDE princeps doctiss. dedico hæc Opera VENERABILIS uidelicet PRESBYTERI BEDAE, Anglo saxonis uigilantia conscriptis, quibus hoc nostro seculo, in tanta diuersitate opinionum, nihil exhiberi potest Reip. Christianæ magis utile, uel ponderatius, ad explicationem controuersarum, quæ nunc inter doctos uigent. Fato siquidem meliori cõtigisse affirmare auisim, quod huius scripta iam nunc prodeant, cum inter Patres nullus fuerit, qui scripserit, quæ Patribus ubicunq; ad consultandum de re Christiana conuocatis magis prodesse queant. Nam ut alia omittam, hoc unum nolui hic tacere. In sacrarum scripturarum interpretatione, hunc unum ueritati unice studere, simpliciter eum, breuiter & aperte omnia tradere. Disciplinarum omnium *εγνωνδοποιδια* ipse absoluit, *γυν γλωσσων* perdidicit multa, suis perlustrauit & uidit. lectioni sacrarum literarum à teneris insudauit, adeo ut non illotis, quod aiunt manibus, ad scribendum animum appulerit, sed uir iam factus, ac spiritus sancti donis instructiss. fide & deuotione erga Deum, erga Ecclesiam catholicam ardens, ad institutionem bonorum & alumnorum suorum, nullius æmulatione stimulatus, omnia sua exarauit. Cisternas, lacunas, & paludes somniorum humanorum euitauit, ex fonte ipso hausit omnia, & CHRISTI præceptoris dicta, sententijs ab ipso illo seruatore prolatis, explanauit. Inanes quæstiones nunquam mouet ipse; neque friuolas ullius concertationes uel amplectitur uel impugnat, alienus ab omni dissidio. Patrum mella instar apiculae prouida, legit, margaritas ex stercore colligit, & ut paucis dicam, *δυσπλευρωτης* Ecclesiæ aptus & uerus dici potest in congregatione sanctorum, magno quidem Dei dono, maiori ornamento domus Dei. Huius igitur interpretationes si hoc nostro, innumerabilibus

opinio

Nuncupatoria.

opinionibus intricato seculo, admittant & sequuntur ij quorum interest, quiq; paci Ecclesiæ ex deuotione student, aut ex officio eam, uti debent, ita assidue promouere curant, & ducent & militem ueteramum habebunt, solo Dei uerbo instructissimū & armatum, quo possint contra omnes Hæreses depugnare fortiter, & proculdubio obtinere uictoriam contra mille illum artificem ambagibus atq; ambitione tam insolenter grassantem. Extant quidem & aliorum multorum Patrum ueterum scripta, at illa disputationibus curiosioribus, reprehensionibusq; pertinacioribus scaterere, nemo negabit. Cuduntur indies libri, doctissimorum uirorum nomenclatione, inq; speciem gloriosis inscriptionibus adornati: at experimur quotidie, multo magis Christianorum animos, contentiosis istis lucubrationibus diuelli, quam reconciliari. & dico, dicam aperte, ob hoc unum tot scripta prostitui, quod nemo quæ Christi sunt, sed unusquisque quæ sua sint, quærat. Magister dici, Doctor haberi, Lucem mundi sese nominari, & digito monstrari omnes cupiunt, gestiunt & ambiunt. quod quidem hæcenus à bonis passim deplorari audimus, qui uerò huic malo mederi possit, præter Deum occurrit nemo, is ergo ut uelit enicærogandus est. Sat igitur erit, de hoc authore serio adfirmasse, destinata quadam Dei uoluntate & prouidentia omnium conditoris factum esse, ut BEDAE ipsius scripta, quæ multa huic editioni, antea nunquam edita, accesserunt, iam iam edantur, hoc uidelicet tempore, quo quam alias unquam Ecclesiæ Christi res magis uitari & periclitari maxime uidentur: syncerum quoque, simplicem & ab affectibus liberum doctorem postulare. Talem autem BEDAM nostrum fuisse, multi & doctissimi quique uiri semper testati sunt, eidemq; pietatem & uirtutes illas omnes, quæ in Christiano uiro, qui alijs præest, requiruntur, unà cum omnium rerum summa cognitione inesse experiuntur, qui iudicio incorrupto has eius interpretationes legunt. Gratias igitur maximas agantur Deo oportet, qui consolatoris, qui spiritus ueritatis, qui spiritus sancti sui dona tam diu occultata, congregationi sanctorum suorum ut proponerentur, effecit tandem. Mibi nihil sumo, licet per totum quinquennium integrum, ac diutius, longinquis, difficillimis & periculosissimis itineribus, quæ abstrusa latebant indagari & eruerim: fateor tamen & Remp. Christianam, ac me ipsum debere quam plurimū multis & magnis uiris, qui in assequendis istis libris fauorem suum mihi præstiterunt, aut uero eos qui apud ipsos latebant communicarunt, siue in emendandis uetustissimis exemplaribus diligentissimam operam nauarunt: digni profecto, qui hoc suo merito probentur omnibus, & maiori, quam in nostra censura a me factum est, uehantur laude. IOANNI uerò HERVAGIO posteritas ipsa præmium persoluet dignum, qui sumptibus priuatis ijsq; grauissimis Remp. ita locupletari uoluit, ut sese Religionis quam lucri maiorem rationem habuisse ostendat. Tibi uerò MARQVARDE Princeps pientiss. acceptam referant homines, qui sunt, quiq; erunt hanc editionem necesse est. Quod enim scriptum uel pium, uel doctum, uel utile uspiam, quod tu animo non deuores? manibus non teras? quod patrocinito & eleganti tuo iudicio illustratum, omnibus non fiat probatissimum? Te Prætor, BEDACEU postluminio restituetur: te Consule, BEDA Senator legetur: te Censore, BEDA iudex Ecclesiæ catholice constituetur, incorruptus, noui. Quis enim eius doctrinam sanam uidelicet, puram & incontaminatam, quam tu semper amplexus es, negliget? quis proprietatem & elegantiam quibus tu semper addictissimus, cõtēmet? quis fructū quem tu ex illo atque alijs authoribus colligere soles, sperneret? Incitamenta boni, sunt exempla tua & tuorum similium principum, quos indoles, institutio & habitus bonus commendat. Hanc ergo huius meæ dedicationis præcipuā causam fuisse uelim intelligas MARQVARDE Princeps, quam sequitur altera grauis illa quidem & non minus fauorabilis. Quippe magnū hoc est, te ex nobilissima ab HATTSTEYN familia ortum esse, matius uerò illud, à puero te ijs semper studuisse, ea appetisse & expressisse, quæ & Deo grata, parentibus bonisq; omnibus admirationi, imò homine semper maiora uisa sunt: maximum sane, quod nunc præstas inter innumeras occupationes, quæ indies hoc nostro seculo tumultuosissimo emergunt. nam apud Nemetos & Sebustios sacrorum rex, sanctissimorum hominum PHILIPP I A FLERSHEYM, RVDOLPHI A FRANCKENSTEYN successor pientiss. Spi

Epistola Nuncupatoria.

tis. Spirensi collegio, omnium uoto & lectus & praefectus Episcopus ita praees, ut profis subditis, noccas nulli, cupias uniuersis, inferioribus adamatus, paribus gratus, maximis acceptissimus: uirtute, consilio & auctoritate enteris, prouides, & quantum in te est moues ut Ecclesiae pax coeat, quo citius Respub. tranquillior euadat. Proxima postea tibi cura, in sacris, in prophanis tersior castiorq; lectio, colloquium doctorum uirorum, literaturaeq; omnis instauratio, quarum amatores ardentissimo tu amore prosequeris, hilaritate & liberalitate tua iuuas atque subleuas, ut merita Mecoenatis in Virgilium & Horatium multo minora sint, quam illa tua, quibus de uniuersis qui nomen literis dedere, bene mereris. In domesticis negotijs frugalem illum splendore, honestatem & auctoritatis plenam humanitatem tuam, exprimit famulicium & aula illa tua ad exemplar tuum efficta & composita, adeo ut utrinque fidei mutuae, continentiae & decoris signa eluceant. Nihil fingo, & quia natura ab omni abhorreo assentatione, liberè quae sentio, ac quae illo primo nostro congressu percepi, didici & expertus sum, profero: quanta enim profusione, quo thesauro, incognitum me, de te, de tuis nihil unquam meritum, nescio propter quam de ingenioli mei tenuitate conceptam tuam opinionem, ditasti, beasti, & egentem refocillasti. Liceat igitur mihi pudore ingenuo, quanta abs te acceperim proferre & confiteri, aequè ac tibi libuit caudore ingenuo beneficia in me tanta tua collocare, imò dicam illud quoq; qua pietate & clemètia BASILIVM EMANVELEM filium meum amplexus es. Grati igitur mei animi, ut tibi aliquod exhiberem testimoniū, occasio sese obtulit haud negligenda, ista uidelicet MARQUARDE Princeps optime, huius Operis nuncupatio: dabit magnus ille Deus uitam, dabit uires, ut olim pars laborum meorum appareas maxima, & uirtutum posteris elimatum quoddam exemplar constituare. Huius autem meae uoluntatis & deuotionis erga te, uadesq; exhibeo tibi, ortu, pietate, uirtutibus ac literis insignes & nobilissimos uiros CHRISTOPHORVM AMVNCHINGEN sodalem tuum, VVERNERVM KOCH scrinijs Praetorij Romani praefectum, & LEOPOLDVM DICKIUM ad Tribunal Augustale caussarum oratorem primum, uiros gloriae & dignitatis tuae studiosissimos, immortalitate dignos. Quorum commendatione cum tibi innotuerim, meum posthac erit entis, ut longè omnium tibi fiam commendatissimus.

Vale Princeps Clementissime.

IOAN-

Ad Lectorem.

Ioannes Heruagius Typographus Basiliensis, piis & candidis Lectoribus felicitatem D.

SI HOMINES interdum cogitarent, quanti operis sit, quātiq; sumptus, ueteres auctores renouare, & quasi aedificiū ē rediuiuis instaurare, haud dubie nobis essent aequiores, si quando quae typis excudimus, non semper omnibus numeris perfecta absolutaq; in manus hominum ueniant. Nam hoc ipse cum in alijs non infimae notae scriptoribus, tum uerò maxime in hoc nostro BEDA nimium sum expertus. Hunc enim cum pater meus ante annos aliquot, quorundam qui exemplaria dispersa conquirerent, promissis fretus edere cepisset, uix ego hoc tempore ad umbilicum perducere potui: quod mihi mortens pater incoatum modo opus, paucis exemplaribus comparatis, reliquit. Mihi ergo homines, qui libros conquirent inuitandi fuerunt: quos cū ita nobis afferrent, ut quisque inueniebatur, factum est, ut quem optabamus ordinem in omnibus seruare nequiuimus. id quod potissimum contigit in octauo tomo, qui quartum sequi debuit, & esse ordine quintus. Psalmorum quoq; commentarius ad quartum tomum pertinebat, & in eo suum idoneum locum habere debuit. Sed quid agas? cū is postremus absoluto fere opere, praeter spem nobis sit allatus. Eadem ordinis perturbatio, eadem de causa accidit in retractationū & questionum in acta apostolorum libris, qui cum ad quintum tomum pertinerent, initio sexti positi sunt, & canonicis epistolis cum Apocalypsi, quae in sexto post Pauli epistolas erant, non in quinto post quatuor Euangelia, collocanda. Haec igitur atq; huiusmodi alia, quae in editionis cursu imitari non potuerunt, speramus aequos lectores nobis minime uitio duros. Nam si sic fecissemus, tam doctis & pijs operibus aliquot insuper annos Dei ecclesiam carere oportebat. Quod igitur acceleratum est, id in uestram, candidi lectores gratiam est factum. Nisi enim iam diu diuini doctoris editionem presseramus. Quod autē in Euangelio S. Marci & Marci isdem numeris usq; ad 122. paginae notentur, id perturbare neminem debet. Nam figuris literarum belle distinguuntur. Matthaei enim paginae literis graecis, Marci uerò latinis, ad columnae calcem positae, notantur. Vnum praeterea superest, quod in uniuersum aequus lector est praemonendus. Est autem illud, Bedae exemplaria manu scripta usq; adeo uetusta, obscura, lectu difficilia, interdum etiam deprauata, peruersaq; scripta esse, uix ut ab oculatissimis & peritissimis legi possint. Ex quo necesse est, in hoc pulcherrimo alioqui corpore, quosdam neuos apparere: tales tamen, ut paucis exceptis, diligens lector sententiam possit elicere, auctorisq; mentem peruidere. Vt uerò in Bedae libris cōquirendis, sic etiam in non paucis locis emendandis & restituendis, praeter alios, non leuem operam posuit Iacobus Pamelius, uir eruditus, atq; in huiusmodi rebus oculatus, & diligens: cui etiam non parū debent lectores. Quod si quis ita morosus sit, ut his rationibus sibi satisfieri minime patiat, is hoc habeat, nihil esse tam perfecte expositum atq; elaboratum, in quo zoilus calumniantis ansam non inueniat: imò si quis nihil probare uelit nisi perfectum, atq; ab omni parte expositissimum, eum nihil unquam probaturum: cum in humanis operibus nihil tale reperitur. Contenti ergo simus eo bono, quod nobis liberaliter, ab ijs qui in eo pro sua uirili elaborarunt, & magnis sumptibus compararunt, offertur: quin etiam gratias Deo optimo maximo agamus, qui nos tam eximio thesauro diutius carere noluit, sed eo utendi fruendiq; (quae bonitas eius est) potestatem facit. Id quod uos, pijs atq; aequi lectores, facturos esse confido, nam hac ratione nos ad alia non minus utilia, minusq; praecleara ueterum monumenta, à blattis & tineis uindicanda, in lucemq; proferenda accensos, inflammabitis. Vale.

lete. Basileae Cal. Mar. anno Iesu Christi seruatoris,

M. D. LXIII.

* 4

VENERA

Bedæ uita.
Venerabilis Bedæ presbyteri uita, ex ue-
terum monumentis non sine iu-
dicio collecta.

BEDÆ siue Bedas, ex Anglosaxonum gente in pago Iaru seu Giruico na-
tus, Venerabilis cognomentum ex uitæ sanctitate morumq; grauitate ad-
eptus est. Nam, quas huius appellationis causas quidā afferūt, mera sunt
somnia atq; deliria. Hic à puero Latinis & Græcis literis, artibusq; ijs qui-
bus ætas illa ad humanitatem informari solet, à Ioāne Beuerlacio, uiro do-
ctissimo institutus & imbutus fuit. Vbi autem adoleuisset, totum se Bene-
dicto Abbati & Ceolfrido in diuinis rebus instituendum dedit: atque ita
in Virmuthēsi ac Giruicēsi sub uno Abbate uix quinque milliarijs distantib; cœnobijs, Apo-
stolis Petro & Paulo dedicatis inter sexcētos degēs monastica uitæ cōmitones (erant enim
tūc cœnobīa Scholæ) etatē omnē exegit. Sacris autē à Ioanne Beuerlacio Episcopo sanctissi-
mo, à quo in bonis literis fuerat eruditus, annū trigessimū agēs, initiatus atq; inauguratus fuit
hinc presbyter appellatus. Quantū autē in omni genere artū, philosophiæq; profecerit: quan-
tūq; in diuinarū literarū scientia sit consecutus Bedas, eius tam multa in omni genere monu-
menta, uberrimē testātur. Tria uerò huic sancto uiro fuerunt per totam uitam familiaria, ora-
re, scribere, docere. Nam & Deum assidue orabat: & quæ utilia & sancta arbitrabatur, literis
fidelibus consignabat: & discipulos publicis lectionibus & sermonibus erudiebat. Itaque
discipulos reliquit eruditissimos, inter quos maximē prestiterūt, Rabanus, Albinus siue Al-
cuinus, Claudius, & Ioannes Scotus, qui primi Lutetiæ docuerunt & Galliam bonis artibus
refererunt. In his igitur sanctissimis studijs atq; meditationibus, uitam agēs ad sexagesimū
secundum uitæ suæ annum prouectus est: quo etiam anno, qui fuit à Christi Iesu natali DCC.
XXXIIII. die quo ascensionis Domini memoria celebratur, inter discipulorū manus, De lau-
des canens, & orans, Deo qui dederat spiritum reddidit, magno sui desiderio apud omnes
relicto. Inter discipulos uir sanctus sapē illud S. Pauli magna uoce usurpare solebat: Horren-
dum est incidere in manus Dei uiuentis, quod faciebat, ut eos à somno animæ excitaret, &
ad Dei timorem prouocaret. Eosdem quoq; ad diligētiam hortabatur his uerbis: Discite se-
stinanter, quia nescio, quam diu uobiscum sim futurus. Aegrotans, identidem illud repe-
bat, Flagellat Deus omnem filium quem recipit. Item illud, quod & Diuo Ambrosio Me-
diolanensium Antistiti ascribitur: Non sic uixi, ut me pudeat inter uos uiuere: sed nec morti ti-
meo, quia bonum Dominum habemus. Fertur quoq; eum diuino spiritu afflatū prædixisse,
& literis quas ad amicos principes dedit, eos præmonuisse, breui futurum, ut res Chri-
stiana incredibili detrimento afficeretur, nisi incendio iam proxima carpenti, mature obuiā
iretur. Id autem de Sarracenorum aduentū dictum autumnant, qui paulo post Europā in-
traferunt. Suum autem uaticiniū hoc metro clausisse ferunt: Regna uent Romæ, ferro, flā
maq; fameq;. Sepultus fuit Giruici sub Egberto Northumbrorū Rege: post Dunelmū eius
corpus translatum fuit. Qui Genuā scribūt, unde id acceperint, ignoro. Aiunt quoq; ipsum
Romam aliquando profectum fuisse: quod falsum est. Nam quāuis à Gregorio secundo, Ro-
mano pontifice, ad id esset per epistolas inuitatus, nunquam ut eam profectionem suscipe-
ret, adduci potuit. Quin Anglorum monumentis testatum legimus, Bedam nunquam Bri-
tanniæ limes excessisse. Fratres habuit duos, Strabonem, & Haimonem, doctos e-
tiam, & pios uiros, qui in iisdem cœnobijs cum eo uixerunt: quorū hic Ho-
milias sacras, ille in Genesim commentarios scripsit. Bedæ
uerò hæc supersunt monumenta.

PRIMI

Bedæ operum Catalogus.

PRIMI TOMI
ELENCHVS.

	VNABVLA grammaticæ artis Do- nati. Pagina 1
	De octo partib; orationis, lib. 19
	De arte metrica, liber. 34
	De schematibus Scripturæ, liber. 59
	De tropis sacræ scripturæ, liber. 65
	De orthographiâ, liber. 73
	De arithmetiis numeris, liber. 98
	De computo dialogus. 111
	De diuisionibus temporum, liber. 117
	De arithmetiis propositionibus. 133
	De ratione calculi. 147
	De numerorum diuisione. 159
	De loquela per gestū digitorū, libellus. 164
	Bridferti Rameliensis in eundem libellum commentariolus. 165
	Ioannis Nouiomagi scholia in eundem. 167
	De ratione unciarum, libellus. 182
	Bridferti commentariolus in eundem. 184
	De argumentis lunæ. 185
	Ephemeris, siue computus uulgaris. 220
	De embolismorum ratione computus. 255
	Decennouenales circuli 309
	De cyclo paschali 358
	De mundi cœlestis terrestriq; constitutio- ne, liber. 375
	De musica theorica. 403
	De musica quadrata, seu mensurata. 415
	De circulis sphaeræ, & polo. 433
	De planetarum & signorum cœlestium ra- tione. 403
	De tonitruis, libellus. 459
	Prognostica temporum. 462
	De mensura horologi, libellus. 464
	De astrolabio, libellus. 467
	De natiuitate infantium, libellus. 471
	De minutione sanguinis, libellus. 472
	De septem mundi miraculis, libellus. 474
	Hymni. 476
	De ratione computi, libellus. 495

SECUNDI TOMI
Elenchus.

D e natura rerum liber.
De temporum ratione, liber.
De sex ætatibus mundi, sine Chronica, libellus.
De temporibus, liber.
Sententiæ ex Aristotele.
Sententiæ ex Cicerone.
Prouerbiorum liber.
De substantijs.
<i>περί στοιχείων</i> siue elementorū philosophiæ libri quatuor.
De Pasche celebratione, siue de equinoctio uernali, liber.
De diuinatione mortis & uitæ, epistola
De arca Noe.
De linguis gentium.

Sibyllina oracula.

TERTII TOMI
Elenchus.

G entis Anglorum Ecclesiastica historia, libri quinque.
Epitome eiusdem historiæ.
Vita D. Cuthberti.
Vita D. Felicis.
Vita D. Vedasti.
Vita D. Columbanii.
Vita D. Attalæ.
Vita D. Patricij, libri duo.
Vita D. Eustasij.
Vita D. Bertolff.
Vita D. Arnolff.
Vita D. Burgundoforæ.
Iustini martyrium, carmine.
Martyrologium.
De situ urbis Hierusalem.
Interpretatio nominū Hebraicorū & Græ- corum in sacris Biblijs.
Excerptiones & Collectanea quedam.

QUARTI TOMI
Elenchus.

H exameron.
In Genesim expositio.
In Exodum explanatio.
In Leuiticum explanatio.
In Librum Numeri explanatio.
In Deuteronomium explanatio.
In Samuelem prophetam allegorica expo- sitiō, libri quatuor.
In libros Regum, quæstiones.
In Efram & Neemiam prophetam, allego- rica expositio, libri tres.
In librum Tobie expositio allegorica.
In Iobum expositio, libri tres.
In Parabolas Salomōis expositio, libri tres.
In Cantica canticorū expositio, libri septē.
De tabernaculo & uasis eius ac uestibus sa- cerdotum, libri duo.

QUINTI TOMI
Elenchus.

I n Matthæum expositio, libri quatuor.
In Marcum expositio, libri quatuor.
In Lucam expositio, libri sex.
In Ioannem expositio.
In Acta apostolorum expositio.
De nominibus locorum uel ciuitatum, quæ in libro Actuum apostolorum leguntur.
In D. Iacobi epistolam expositio.
In primam D. Petri epistolam expositio.
In secundam eiusdem epistolam expositio.
In primam B. Ioannis epistolam expositio.
In secundam eiusdem epistolam expositio.
In tertiam eiusdem epistolam expositio.
In epistolam Iudæ apostoli expositio.
In Apocalypsim Ioan. apostoli explanatio.

SEXTI

Bedæ operum Catalogus.

SEXTI TOMI
Elenchus.

Retractationes in Actus apostolorum.
 Quæstiones in Acta apostolorum sex.
 In epistolam Pauli ad Romanos, expositio.
 In epistolam Pauli priorem ad Corinthios,
 expositio.
 In epistolam Pauli posteriorem ad Corin-
 thios, expositio.
 In epistolam Pauli ad Galatas expositio.
 In epistolam Pauli ad Ephesios expositio.
 In epistolam Pauli ad Philippenses expositio.
 In epistolam Pauli priorem ad Thessaloni-
 censes, expositio.
 In epistolam Pauli posteriorem ad Thessa-
 lonicenses, expositio.
 In epistolam Pauli primam ad Timotheum,
 expositio.
 In epistolam Pauli secundam ad Timotheum,
 expositio.
 In epistolam Pauli ad Titum, expositio.
 In epistolam Pauli ad Philemonem, expositio.
 In epistolam Pauli ad Hebræos, expositio.
 Aniani Epistola ad Euangelum presby-
 terum.
 Ioannis Chrysofomi epistola de laudibus
 beati Pauli apostoli.

SEPTIMI TOMI
Elenchus.

Homiliæ æstiuales de Tempore, trigin-
 ta tres.
 Homiliæ æstiuales de Sanctis, triginta duæ.
 Homiliæ hyemales de Tempore, quindecim.

Homiliæ Quadragesimales, triginti duæ.
 Homiliæ hyemales de Sanctis, sedecim.
 Sermones ad populum uarij.
 Scintillæ, siue Loci communes.
 De muliere forti, libellus.
 De officijs, libellus.
 Fragmenta quædam in libris Sapientiales,
 & Psalterij uersus aliquot.

OCTAUI TOMI
Elenchus.

De templo Salomonis, liber.
 De sex dierum creatione, liber.
 Quæstiones super Genesim.
 Quæstiones super Exodum.
 Quæstiones super Leuiticum.
 Quæstiones super librum Numeri.
 Quæstiones super Deuteronomium,
 Quæstiones super librum Iesu Naue.
 Quæstiones super librum Iudicum.
 Quæstiones super librum Ruth.
 Quæstiones super quatuor libros Regum.
 Quæstionum uariarum, liber.
 In Psalmorum librum commentaria.
 Vocabulorum Psalterij expositio, item de
 diapsalmate collectio.
 Sermo de eo quod in Psalmis legitur: Do-
 minus de cælo prospexit, &c.
 In Boethij librum de Trinitate, commen-
 tarius.
 De septem uerbis Christi, oratio.
 Meditationes passionis Christi per septem
 diei horas.
 De remedijs peccatorum.
 Vita Venerabilis Bedæ.
 Obitus eiusdem.

F I N I S.

EXEMPLVM PRIVILEGII.

Charles par la grace de Dieu Roy de

France. Au preuost de Paris, Seneschaulx de Lyon, Tholouze, Poictou, & a tous noz autres Baillifz, Se-
 neschaulx, Iusticiers, Officiers, ou leurs Lieutenans, & chacun d'eulx, si cõme a luy appartiendra, Sa-
 lut. Feu nostre treshonoré Seigneur & pere, que Dieu absolve: par ses lettres patentes du uingtquatrie-
 me de Juillet, mil cinq cens cinquante huit, dont la coppie collacionnee, est cy attachee soubz le cõtre-
 seel de nostre Chancellerie, a permis a Bernard Brand, lors marchand Libraire, demourant a Basle, de imprimer, faire imprimer & mettre en uente les œures de **Bedæ uenerabilis presbyter**, avecq deffence a tous, de ne l'imprimer de dix
 ans ensuiuans, a commencer du iour & dacte que lesdicts œures seroyent acheuez d'imprimer. Et d'autant que depuis ledict
 Brand a esté appellé du conseil de noz bien aimez, les Seigneurs du Canton de Basle, & n'est plus Libraire: il a remis lesdicts
 Liure & Priuilege es mains de Jehan Heruage, marchand Libraire demourant audict Basle. Lequel doubtant que soubz cou-
 leur que ledict Priuilege n'est conceu en son nom, ny de nous esmané, uous fistiez difficulté l'en faire ioyr. Il nous a fait
 humblement supplier & requerir, luy uouloir sur ce pourueoir. **Nous** a ces causes uoullans ledict Heruage fauorable-
 ment traiter, Vous mandons que du contenu audict Priuilege & transport de droict qui estoit transféré par icelles audict
 Brand, qui a par luy esté remis a icelluy Heruage: uous fâictes icelluy Heruage ioyr & user plainement & paisiblement, ainsi
 que feriez si ledict Priuilege estoit en son nõ & de nous esmané, & si ledict Liure estoit imprimé au nom dudit Brand, de ce fâict
 re uous donnons & a chacun de uous plain pouuoir. Car tel est nostre plaisir. Nonobstant comme dessus & quelz-
 conques lettres, mandemens & deffences a ce contraires. **Donné** a S. Germain des Prez, lez Paris, le
 XVIIIe iour de Iuing. L'an de grace mil cinq cens soixante ung, &
 de nostre regne le premier.

Par le Roy, a uostre Relation,
 Coignet.

RERVM ET VERBORVM MEMORABILIVM

IN OMNIA VENERABILIS BEDAE PRESBYTERI
Opera, Index locupletissimus.

ANIMADVERTENDVM IN HOC INDICE, PRIORem numerum paginam, posteriorem uero totum significare.

A B quintus Hebræorum mēsis. Pagina 256. tomo 1.	quando diuina reuelatione repertum 3.833	mutatur 1088. 4.	Araham diē Domini quomodo uiderit 204. 8.666.4
Aaidanus pontifex paschæ diem quando obseruarit 74.3	Abarim 191.4	Abigail 405.420.4	Abraham filius uocatur 66.7
Aaidano in Lindisfarne si insula episcopalis sedes tribuitur 74.3	Abaron 1063.8	Abilias episcopus quando sacerdotium administrauerit 393.3	Abraham hæres diuinæ promissionis 54.8
Aaron 1168.4.1063.8	Abba pater 149.5.382.7	Abimelech 61.4	Abraham immolat filiū suum 56.4
Aaron, mōs fortitudinis 128.4.844.8	163.6	Abimelech pontifex insignis habetur 211.2	Abraham in medio Bethel & Hai inuocat nomen Domini 191.8
Aaron uerus qui 844.8	Abditas quando prophetarit 211.2	Abimelech quādiu regnarit 177.2	Abrahā in senectute bona mortuus est 218.8
Aaron Christi figuram tenet 112.4.1244.4	Abdias ubi requiescat. 425.3	Abimelech, patris mei regnum 598.703.8	Abraham iustificatus 793.8
Aaron cū thuribulo Christum inuuit 319.8	Abdon & Senen Persarū subreguli 437.3	Abimelech sapientū mundi figura 54.4	Abraham locum uocat, Dominus uidit 212.8
Aaron cur nomina patriarcharum inter sacrificia semper in humeris portarit 124.8.4	Abdonis martyriū 254.255.1	Abimelech septuaginta fratres suos occidit 352.8	Abraham non operibus, sed fide iustificatus 63.6
Aaron cum filijs suis panes sanctos de mēsa tabernaculi sublaros comedit 1188.4	Abel primus martyr 364.5	Abimelech somno admonitus, Abrahæ uxorem, concubitu eam non cōmacular 207.8	Abraham obedientię merito pater cunctarum gentium constituitur 70.8
Aaron iram Dei quomodo promeruit 851.8	Abel à fratre suo occiditur 169.8.287.7	Abimelechi infomnium. 792.4	Abraham pater credētū 423.8
Aaron placat super altare incensū 1274.1275.4	Abel innocens occiditur 616.4	Abiram 452.4	Abraham pater multarū gentium 70.6.201.8
Aaron mane incensum supra altari adolet 1273.4	Abel Christum significat 169.8	Abiron 179.4	Abraham primitus Abrahā dictus 41.4
Aaron & Iulius martyres 8.3	Abel, luctus siue uanitas uel uapor, aut miserabilis 169.8.174.2.8	ablaclatio Iudæorū quādo facta. 53.4	Abraham personam Christi uel uniuersūq; sancti rener. 42.4
Aaron quando mortuus 324.8	Abel in prima ætate Deo holocausta offert 487.4	abnegare se 86.5.223.7.329.5.477.8	Abraham post diluuium quor annos uixerit 177.8
Aaronis filij igne cœlesti perierunt 157.1229.4.303.8	Abel non condidit ciuitatem in terra 30.4.173.8	abnegatio a.70.5	Abraham propter uxore periclitatur 616.4
Aaronis & filiorum eius ablutio 309.8	Abel ob iustitiæ meritū coronatus 53.8	Abner 307.4.417.4	Abraham propter Saræ pulchritudinem inter alienigenas honoratur 208.8
Aaronis sacerdotis in mōte Hor depositio 430.3	Abelis oblaro Deo placet 167.8	abominari unde tractū 451.8	Abraham post obitū Saræ Cethurā ducens, quid sibi uelit 218.8
Aaronis sacerdotium 990.8	Abelis sacrificium quale 168.8	abominatio 134.5.3.92.5	Abraham quando filium unicū perduxit ad immolandum, personam Dei patris habebat 212.8
Aaronis sacerdotiū, umbra æterni sacerdotij 227.4	Abelis sanguis quomodo ad Dominum clamarit 169.8	abortiuus an resurgat 614.4	Abraham quando uenerit in terram Chanaan 176.2
Aaronis sacerdotiū principium & finem habuit 194.8	Abenezet 254.4	Abraham 785.4.1062.8	Abraham quādiu uixerit 139.2.205.2
Aaronis uestis 225.8	Abesān quamdiu regnarit 177.2	Abraham ante circumcisionis sacramentum iustificatus 68.6	Abraham quando egressus ex Charran 189.8
Aaronis uirga 135.4.180.4	Abessalon. 1062.8	Abraham à quinq; regibus Lothū liberat 192.8	Abraham quādo terram Chanaan ingressus 710.6
Aaronis uirga florens, carnem Christi insinuat 319.8	Abgarus uir sanctus Edesæ regnat 185.2	Abraham arietem pro filio immolat 422.8	Abraham quo ætatis suę anno mortuus 195.8
Aaronis mors 182.4	Abia 261.4	Abraham astrologię peritus 61.2	Abraham quo ætatis suę anno Immahelem genuerit 176.2
per Aaronem quid intelligendum 998.8	Abia, filius Roboam 178.2. quādiu regnarit ibid.	Abraham Babylonico incendio uallatus, quia illud adorare nolebat, Dei auxilio liberatur 189.8	Abraham
Abacuc prophetę corpus diuina reuelatione prodicitur 188.2	Abia Hieroboam superat 178.2	Abraham circumcisiōne primus accepit 624.5	
Abacuc prophetę corpus	Abias 182.5	Abraham Dei figura. 212.8	
	Abiathar 383.4	Abraham de terra & cognatione sua à Deo egressi iubetur 189.8	
	Abiathar filius Abimelechi, Dauidis in exilio comes 25.5. summi sacerdotij gradū sub Dauid accipit. ibid.	Abraham de Aegypto exiens, quomodo diues 191.8	
	Abiatharē cur Dominus principem sacerdotū p Abimelech appellet 25.5	Abraham diues ualde pecore, argento & auro. 191.8	
	Abidas episcopus 490.7		
	abies quid typicę significet 22.8		
	abies nunquam marcoris infirmitate com-		

In Bedæ opera.

Abraham quomodo Iudæorum pater 649.5
 Abraham quor annos uixit 652.3
 Abraham Saram suâ uxorem proficendo, nō mētitus 207.8
 Abraham signum cur à Deo petierit 197.8
 Abraham tentatur 55.4
 Abraham tres uidet angelos 654.5
 Abraham tres angelos uidens, unum adorat. 204.8
 Abraham triplicem figuram habet in se 203.8. 49.4
 Abraham tribus nominibus uocatus 42.4
 Abraham uolucres à cadaueribus abigens, quid significet 198.2
 Abraham & uxor illius, Christum & ecclesiam significant 43.4
 Abraham uxorem suam dixit esse sororem. 190.8
 Abraham uxore sua spoliatur 190.8
 Abraham pater excelsus. 201.8
 Abraham benedictiones 189.8
 Abraham centenario filius promissionis nascitur 1234.4
 Abraham cur circumcisio data 199.8
 Abraham circumcisionis preceptum cur datū 413.414.8
 Abraham cur præputium recidere, à Deo sit iniūctum 416.8
 Abraham duæ promissiones dantur 41.4.190.8
 Abraham duo filij 54.4
 Abraham quid significant 731.6
 Abraham duplex figura, pater seminis fit 197.8
 Abraham & Sarâ he litera addita 201.8
 Abraham exitus 881.5
 in Abraham femore curiu ret seruus 215.217.8
 Abraham fidelis obedientia 250.7.441.5
 Abraham filius 250.7.440.5
 Abraham filia 126.7.384.5
 Abraham filij, electi. 649.5
 in Abraham immolatione quid adumbretur 934.4
 Abraham instabilitas 41.4
 Abraham laus 649.5
 Abraham obedientia. 544.5

Abraham obitus 218.8
 Abraham patriarchæ natale 457.3
 Abraham semen 147.7.197.5.271.7
 in Abraham femine omnes familiæ terræ benediciendæ 413.6
 Abraham senectâ quid significet 212.8
 Abraham serui iuramentū 660.8
 Abraham sinus 63.7.413.5
 Abraham tabernaculum typum habuit Hierusalem 203.8
 Abraham tentatio 942.5.288.7
 in Abrahamum circa solis occasum pauor irruens, quid significet 198.8
 Absalon fratrem suum cur interfecerit 437.8
 Absalon, patris pax 373.8.438.8.459.8
 Absalon patri bellum infert 473.8
 Absalon patrem suum de regno fugat 458.8
 Absalon per Ioabum patri reconciliatur. 437.8
 Absalonis interitus. 437.8
 Absalonis obitum deplo rat David. 373.8
 per Absalonis suspensio nē quid intelligendum. 438.8
 Absalonem quidam Iudam traditorem accipiunt 373.8
 absconsa sapientibus. 352.5
 abrida 16.2
 absidas ecclesiæ quid ab utiue nonnulli appellent 16.2
 absis summa 17.2
 absides 64.2
 absides cur planetarum circuli uocentur. 16.2
 absinthium 1086.5
 absoluta res 4.2
 abstinentia 538.7
 abstinentiæ bona 992.5
 abstinere à malo, scientia 515.6
 abundare 661.3
 abusiua in hoc seculo que 654.3
 Abus stella Aegyptiorū 391.1
 abyssus 3.4.843.8.962.8
 abyssus locus perditionis 99.4
 abyssi nomine quid intelligendum 663.7
 per Abyssos gentiles in-

telliguntur 843.8
 Acca anistes 86.3
 Acca presbyter wilfrido in episcopatū succelsit 189.3
 Achillei marryrium 250.251.1
 Achimelech 368.4
 Achinoe 413.4
 Achinoe ecclesiæ perfectionem denunciat 307.4
 Achis 375.4.420.4
 Achis binomius 598.8
 Achis Dauidem innocen tem confiteretur 428.4
 Achis interpretatur, quomodo est 366.8.599.8
 Achim cur titulus psalmi uocet Abimelech. 598.8
 Achitob 301.4.381.4
 Achitofel, fratris ruina 459.8
 acidia mala 335.8
 acolithi 665.3
 acontiæ 30.2
 Acta Apostolorum. 862.5
 Acta Apostolorum non nudam continent historiam 861.5
 in Acta Apostolorū quæ siones 4.40.6
 Actus solis equus. 327.2
 Actus bona interdum abscondenda 307.2
 actio & passio sunt actus diuersarum potentiarum 215.2
 actio naturæ semper agit eodem modo 216.2
 actiones principantes nō bonæ 215.2
 actiuus labor 436.7
 actiuu uita deficit. 175.7
 actiuu uita multorum est 302.8
 actiuum genus 27.1
 ab Actiuo uerbo quot participia ueniant. 31.1
 actiua quæ sint 15.1
 actus & potentia maxime sunt opposita. 514.7
 actus & potentia circuntur omnia prædicamēta 218.2
 actus nostri quomodo considerentur 1016.8
 actiuū & passiuum quomodo ad aliquid dicantur 219.2
 in Actibus humanis minus creditur sermonibus quàm operibus. 238.2
 acus 233.7
 per Acum quid significetur 105.5
 Ada, testimonium. 173.8
 ad Aliud

Index.

Adalinda Berengarii capta, ab Othone redimitur 196.2
 Adam à Domino post lapsum requiritur 162.8
 Adam ad horam Dominum bene dixit 600.8
 Adam ante lapsum à Deo positus in plenitudine uirtutum 491.8
 Adam cur damnationem incurrit 453.8
 Adam cur quatuor literis scribatur 26.4
 Adam descendens à Ierusalem in Iericho incidit in latrones 514.7
 Adam ex paradiso eijcitur 167.8
 Adam ex persuasione alie na cecidit 528.8
 Adam forma Christi 107.6.225.8
 Adam forma hominis fuerit 315.6
 Adam homo animalis. 587.6
 Adam mortalis & immortalis 137.8
 Adam non seductus, sed scienter peccauit. 407.8
 Adam post culpam ad auram post meridiem absconsus inuenitur. 161.8
 Adam post culpam in diuinitate Deum uidere non potuit, sed increpationis uerba per angelum audiuit 161.8
 Adam post peccatum se abscondit 161.8.573.8
 Adam post peccatum inobediens, pendenda contegit 160.8
 Adam prauam doctrinā quomodo dederit. 428.8
 Adam primus * A 174.4
 item secundus ibid.
 Adam primus & nouus in quo conueniant, & differant 27.4
 Adam primus per serpentem deceptus: secundus per columbam glorificatus 452.7
 Adam quale corpus habuerit 136.8
 Adam qua hora peccauit, ad occasum mortis quasi uetus descendit 408.8
 Adam quibus Spoliatus 346.5
 Adam quo ætatis suæ anno Seth genuerit. 174.2
 Adam quo die creatus 174.2
 Adam quo die peccauit,

in anima mortuus est 150.8
 Adam quomodo forma Christi 819.6
 Adam quomodo mortē potuerit timere, quam nullatenus sciebat. 150.8
 Adam quomodo non ut Eua deceptus 427.8
 Adam quot annos uixerit 648.3
 Adam quot filios habuerit 652.3
 Adam requisitus, culpam fateri noluit 162.8
 Adam saucius 957.346.5
 Adam si talis creatus est, ut immortalis permaneret, cur eis dicitur, Crescite & multiplicamini 136.8
 Adam trāseundo didicit, quid stando fuerit. 166.8
 Adam ubi ueritum contigit, mox offenso creatore cepit ire cum tempore 166.8
 Adam unus est, in quo omnes peccauerunt 90.6
 Adami adiutorium. 149.8
 Adæ cadueris locus, paradisi 202.4
 Adæ caro ante peccatum qualis * A 19.4
 Adæ cōmutatio cur culpa da 743.8
 Adæ cum Christo collatio 428.8
 Adæ & Eua Deus facit tunicas pelliceas. 166.8
 Adæ peccatum 772.5
 Adæ peccatum quo ponere fuerit, ut non solum ipsum, sed & totū genus humanum perdere potuerit 407.8
 Adæ plagæ 346.5
 Adami pœna 164.8
 Adami radicis amaritudinem quasi in uirgulto retinemus 166.8
 Adami sopor 796.6
 Adæ status in paradiso qualis 408.8
 Adæ typus & quot literis conflet, earumque significatio 551.5
 Adamo extasis cur à Deo immissa 817.6
 Adamus quis primò nominari per Adam & uxore Christum & synagoga significantur 31.4
 ad Adam usque ad Caroli imperium quot anni fluxerint 194.2
 ab Adamo quando Do-

minus faciem suam auerterit 572.8
 ab Adam usque ad Christum quot generationes numerentur. 173.8
 in Adā, Cain & Lamech non similes uindictæ 31.4
 ex Adam per Cain progenies cur undenario numero finiatur 175.8
 in Adā quomodo sol ad occasum declinat 573.8
 in Adam & Eua omne genus humanum mortalitatis & passibilitatis uulnere percussum. 801.8
 in Adam omnis humana natura tanquam in radice est uiciata 1022.8
 Adamnanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3
 Adamnani liber de sanctis locis 180.3
 item de loco Dominicæ natiuitatis, passionis & resurrectionis. ibidem.
 Adar mensis 510.4
 Adar duodecimus Hebræorum mensis. 246.1
 Adelberti episcopi martyrium 248.249.1
 Adactus 445.3
 Adeodatus papa quamdiu federit 203.2
 adeps 758.8
 per Adipem bona conscientia designatur. 758.8
 adipēs quid significant 156.4
 adipēs edere 156.4
 adiutorij lapis 360.8
 adolescentiam sæpè scriptura pro nouitate uitæ ponit 1153.4
 adolescentior quis dicitur 1011.8
 adolescentulæ officium 1051.6
 adolescentulorum officium 987.5
 Adomannus presbyter 498.3
 Adoniram Christum in sinuat 6.8
 Adoniram, Dominus meus excelsus 6.8
 Adoptandi uerbo quare Apostolus utatur. 723.6
 adoptio 724.6
 adoptio nostra per filium Dei 805.5
 adoptionis nomen plurimum in nostra fide habet sacramentum. 724.6

adorare 131.4
 Adramelech 457.4
 Adrianus abbas 114.3
 Adrianus bibliothecam miri operis extruxit. 185.2
 Adrianus Christianos sine obiectu criminum præcipit non damnari 185.8
 Adrianus Iudæos secundo rebelles ultima cæde perdomuit 185.2
 Adrianus martyr. 448.3
 Adrianus Traiani filius quamdiu regnarit. 185.8
 Adriani abbatis obitus 1893. ubi sepultus ibidem.
 Adriani equestris statua in templo Hierosolymitano 4.92.5
 Adriani martyrium. 246.247.1.258.259.1
 aduena 638.8
 aduenæ 170.4
 aduenæ gentiles significant 120.4
 aduentus Christi altus & manifestus 526.8
 aduentus Christi duo. 473.8
 Aduentus Christi humilis cur consilium uocatur 499.8
 aduentus Christi primus humilis 473.8
 aduentus dilationis causa 1004.5.1006.5
 aduentus Domini 266.1.643.5
 aduentus Domini mature expectandus. 1003.5
 aduentus Domini quando celebrandus. 205.1
 aduentus manifestus. 473.8
 aduentus Domini exemplar 425.5
 aduentus Domini forma 424.5
 aduentus Domini notitia 379.5
 aduentus secundi ignorantia 423.5
 aduentum Domini qui non diligit 946.6
 aduentum manifestū Iudei sicut & nos expectant 473.8
 aduentus duos sequuntur duo iudicia. 473.8
 aduentus Domini duo 636.5
 aduerbium quid 16.1.29.1
 aduerbio quot accidant 16.1.30.1
 aduerbia quæ comparentur

In Bedæ opera

tur 14.1
 aduerbia quot modis cōponantur 31.1
 aduerbia unde orientantur 29.1
 aduerbiorum significatio in quo cernatur 30.1
 aduerbiorum ultimæ syllabæ quantæ 44.1
 aduerbiales numeri. 99.1
 aduersarius noster more bestiarum dicitur fuscari 844.4
 aduersa præcognita leuius feruntur 47.7
 aduersitas terrena qualis 592.8
 in Aduersitate quid faciendum 959.5
 aduersitatum utilitas. 309.2
 aduersitates cur Deus hominibus immittat. 657.8
 adulantium linguæ animas in peccatis alligat 484.8
 adulatoris lingua plus nocet quam manus persecutoris 805.8
 831.8
 Adulphus comes à Nafsau imperator decernitur 198.2
 Adulphus militum indigentia apud Vuormanciam occiditur 198.2
 Adulphus quamdiu imperarit 202.2
 in Adulphum & Alberum unde bellum exortum 198.2
 adulteræ à Christolibertio 634.5
 adulteræ conuersatio ad mortem ducit 881.4
 adulteræ domus 881.4
 adulteri 952.5
 adulterium qui specialiter faciat 284.8
 Aebercuring monasteriū 11.3
 ædificare domum Domino 467.4
 ædificare supra fundamēto aurum, argentum, &c. qui dicantur 364. & 367.6
 ædificatio spiritualis. 560.4
 ad Aedificationem pessima quæq; assumi possunt 307.2
 ædificium Dei quomodo Christiani 362.6
 ædificiū spirituale cuiusmodi 898.8
 ædificiū spiritualis portæ 898.8
 Aedilualdus Cuthberti successor 160.3. in mari fratribus tempestatem orando sedat. 160.3

Aeduius excellentissimus rex Anglorū uerbum salutis cū sua gente suscipit 191.2
 Aeduius Paulino sedem episcopatus Eboracæ donat 191.2
 Aegialus primus Sicyoniorum rex 176.2
 Aegyptus 5.5.309.4.466.6.1062.8
 Aegyptus artium mater. 82.2
 Aegyptus cum suis hominibus, à quibus filij Israel oppressi sunt, quid significet 106.4
 Aegyptus, domus seruitutis 121.4
 Aegyptus errore Diofcori latrat 212.2
 Aegyptus & desertum in fidelium corda significant 595.4
 Aegyptus figura huius mundi 996.8
 Aegyptus imbris caret 41.2
 Aegyptus in ualle 857.8
 Aegyptus mundū significat 42.4
 Aegyptus quid in sacris literis significet. 271.8
 Aegyptus quando à Peris recesserit 181.2
 Aegyptus seculi huius forma 275.8
 Aegyptus Syluius Albæ filius 178.2
 Aegyptus Syluius quamdiu regnarit 178.2
 Aegyptus, tenebræ uel afflictio 793.8.996.8.848.8.
 Aegyptus tota in seruitutem redigitur 84.4
 Aegypti totius principatum gerere 84.4
 Aegypti cur quidam in ter insulas retulerint. 920.5
 Aegyptum cur quidam deltam appellauerint. 920.5
 Aegyptum dimittere gradis fortitudo 187.4
 Aegyptiū non abominaberis 332.8
 per Aegyptum & Aethiopiā gentiles designatur 793.8
 per Aegyptum & Idumæum significatur præsens uita 205.4
 per Aegyptum qui designentur 848.8
 Aegyptus primus regnat Ptolemeus Lagi filius 182.2
 de Aegypto exire quando aliquis dicatur incipere 996.8

de Aegypto proficisci 108.4
 Aegyptij ab occasu usque ad occasum dies suos computare solent. 123.1
 Aegyptij annum incipiunt ab autumno. 208.2
 Aegyptij à quarto die calendarum septembriū mensē incipiunt. 207.2
 Aegyptij arithmetice peritissimi 119.2
 Aegyptij hereticos significant 42.4
 Aegyptij inter calculatores palmam tenent. 140.14.6.2
 Aegyptij menses ad solis cursum exegerunt. 73.2
 Aegyptij non comedunt oues 111.4
 Aegyptij uesperum stellam primum adorant 122.1
 Aegyptij unde uocati. 58.2
 Aegyptiorum cultus. 114.4
 Aegyptiorum ergastulū 111.4
 Aegyptiorum flagellatio 825.4
 Aegyptiorum imperium quando inchoauerit 176.2
 Aegyptiorum & Romanorum diuersa intercalandi ratio 141.2
 Aegyptiorū maiores primū cælum metiri conati 87.2
 Aegyptiorum plagæ 275.8
 Aegyptiorum regnum quando exortum. 211.2
 Aegyptiorum regnum in Nectanabo destructū 181.2
 ab Aegyptijs separari. 1080.6
 Aelius Pertinax quādiu regnarit 185.2
 Aelij Pertinacis interitus 185.2
 Aeneas paralyticus. 889.5
 Aeneas quamdiu regnarit 177.2
 Aeneas quando in Italiā uenerit 211.2
 Aeneas Syluius quamdiu regnarit 178.2
 ænigma 70.1
 Aeoles 186.8
 Aeolia uentorum regio 334.2
 2.2.992.8
 971.2

476.8.936.8
 æqualitas omnis pauca & finita 318.2
 æquator circulus 122.2
 sub Aequatore est habitatio secundum plerisque nostri temporis. 44.2
 æquinoctium 494.1
 æquinoctium uernum 504.1
 de Aequinoctio uernali 343.2
 æquinoctia 266.1
 æquinoctia duo 120.2
 207.2.214.1.344.2
 æquinoctia quibus mensibus fiant 10.2
 æquinoctia ueris & autumni æquis spacijs diuenta 344.2
 æquinoctiorum diuersitates 393.1
 æquinoctialis circulus 435.1
 æquinoctialis circulus cur dictus 9.2.322.2
 æquinoctialis circulus quid distantium omnium maximus 10.2
 æquinoctialis circulus cur inhabitabilis 133.2
 æquinoctialis circulus quot stadia habeat. 115.2
 æquinoctialis dies 122.2
 æquinoctialis dies omni mundo æqualis. 120.2
 æquitas 870.4
 æquitas simulata, duplex est iniquitas 754.8.
 æquor 40.2
 ærugo 856.8
 ærugo superbiam significat 825.5
 per Aeruginē quid significet 856.8
 æstas 519.1
 æstas calida & sicca 135.2
 æstas est fidei persecutio 136.2
 æstas meridiano comparatur 136.208.2
 æstas quando incipiat. 326.2
 æstas unde dicitur. 136.2
 estatis & hyemis quibus hominibus sit tātundē dici 10.2
 estatem & hyemem cum antipodibus simul habemus 336.2
 in Aestate cur creatio mundi sit facta 318.2
 æstates binæ in anno apud Indos 136.2
 æstimatio humana fallit 135.7
 æstus maximus in Gallia

197.2
 æstus maris causa 40.2
 æs offerre 1172.4
 æs in zona 58.5
 æris metallum longo tempore incorruptibile durat 1227.4
 per Aeris metallum perfectiora designatur 1228.4
 ætas 51.2
 ætas hominis similis ceræ 343.2
 ætas mundi prima ab Adam usque ad Noe quot generationes continetur 120.2. item quot annos. ibid.
 ætas mundi prima diluuiū tota perijt 120.2
 ætas mundi secūda quot generationes continetur. 120.2. hæc in lingua Hebræa inueta est. ibidem.
 ætas secūda mundi quot complectatur annos 174.2
 ætas mundi tertia quot generationes & annos continetur 120.2. 174.2
 ætas mundi quarta quot generationes & annos continetur 120.2. 174.2
 ætas quarta ubi exordium sumat 178.2
 ætas mundi quinta quot annos continetur 120.2. 174.2
 ætas sexta, septima, octaua 398.7
 ætas mundi sexta nulla generationum uel temporum serie, sed ut ætas decrepita ipsa totius seculi morte finienda 120.2
 ætas sexta quid significet 569.5
 ætas sexta totius seculi morte consummanda est 174.2
 ætas septima * A 25.4
 ætas septima, octaua. 444.7
 ætas octaua 331.5.
 399.7
 ætatis quintæ mundi initium holocaustis consecratur 487.4
 ætates 13.4.125.8.
 474.6
 ætates hominis sex. 668.3
 ætates seculi sex eleganter deductæ 543.5
 æther 381.1
 æther cœli nomine accipitur 131.8
 ætheris etymon 5.4
 æther motus 322.2
 super Aethera esse aquas

congelatas quidam asserunt 320.2
 in Aethere nulla tempestas 108.2
 æternitas, dies sine fine 750.8
 æternitas quomodo seculum hoc sequatur. 476.8
 æternitas in sola trinitate deitate 1007.6
 æternitas uera 316.6
 æternitati nihil accedit aut recedit 718.8
 æternitati omne tempus idem 774.5
 æternum 229.2
 æterno nihil esse prius. 229.2
 in Aeternum quomodo in scriptura capiatur 476.8
 æterna non esse in tempore 229.2
 Aetnæ incendium 48.2
 Aethiopia 1063.8
 Aethiopia inhabitabilis 24.2
 Aethiopia nigra 793.8
 Aethiopia tenebras peccatorum significat. 752.4
 Aethiopia regionis populi qui 920.5
 Aethiopes denigrati in peccatis dicuntur. 460.8
 Aethiopia regio qualis 920.5
 Aethiopia reginæ. 886.5
 per Aethiopia populum qui designentur æuum 1.2
 quum à tempore quid differat 1045.6
 aer 31.315.2
 aer cur melior aqua. 4.2
 aer cur merito inter aquam & terram ponatur 317.2
 aer demonum habitatio 133.8
 aer in æstate immobilis, calidus sit 337.2
 aer pro cœlo 31.2
 aer læpæ cœlum uocatur 331.2
 aer quid cum aqua & igne commune habeat 316.2
 aer similis aquæ 131.8
 aer superior & inferior 31.2
 aer unde calorem & lucē accipiat 331.2
 aer unde frigidus sentiatur 337.2
 aer unde in niues & nubes spissetur 337.2
 aeris motus unde. 380.1

aeris quinque diuersitates à ueteribus quinque zonæ dictæ 331.2
 aeris superior pars cœli uocabulo conuincuntur 133.8
 aerem incolunt diaboli 997.5
 super Aera in nubibus suspensæ aquæ. 320.2
 de Aere quando creatus sit, cur nihil legatur. 131.8
 Acrius consul 189.2
 Acrius à Valentiniano occiditur 189.2
 affectio animæ pes. 480.8
 affectio praua & mala per suasio in exordio clauerunt 618.8
 affectiones uanæ quod animū nostrum uexat, unde sit 547.8
 affectus nostri, pedes nostri 710.5
 afflictionum causæ 18.5. 111.7
 Africa prouincia Romano imperio subiugatur 192.2
 Africa restauratur imperio Romanorum. 212.2
 Africani uolumina de reפורibus 181.2
 Africanus 32.2
 Agabus 895.5
 Agabi prophetæ natale 391.3
 Agag 312.316.4
 Agag rex reseruat, à Samuele interficitur 361.8
 Agamemnon quamdiu Nicenis imperarit. 177.2
 Agapæ uirginis natale 392.3
 Agapis & Chionis natale & passio 403.3
 Agapitus, pontifex. 407.3
 Agapitus secundus quādiu federit 203.2
 Agapitus quamdiu federt 203.2
 Agapij & Secundini episcoporum natale. 402.3
 Agapiti martyris natale 442.3
 Agapiti martyrium 256.257.1.442.3
 Agar ancilla 733.6
 Agar & Ismael quid significent 218.8
 Agar errans cum filio in solitudine, quid significet 210.8
 Agar exiens in humeros quod ponit infantem, quid significet 210.8

Agar filium siti deficientem sub arbore deijcit 210.8
 Agar fugam inquit 201.8
 Agar in seruitutem genuit populum carnalē 209.8
 Agar partem Iudæorum fidelium ostendit. 53.4
 Agar ueteris testamenti typus 245.8
 Agareni 1063.3
 Agareni, profelyti uel aduenæ. 880.8
 Agathæ uirginis martyrium 244.245.1.389.3
 Agatho papa legatos mittit pro sanctarum Dei ecclesiarum adunatione facienda 192.2
 Agatho quamdiu federit 203.2
 Agathon martyr 478.3
 Agathonis exorcistæ martyrium 392.3
 Agnoreia dea 91.2
 Agens & patiens debent communicare in materia 216.2
 Agens præstantior suo passo 247.2
 ager 110.5
 ager mundus 854.4
 ager, Euangelij doctrina 204.4
 post Agri exercitum ad ædificium domus redire 960.4
 agrum præparato opere diligenter exercere. 960.4
 per Agrum quid designetur 962.8
 per Agrum pigri transire 960.4
 Aggeus quando claruerit 180.2
 Aggeus, solennis siue festiuius 766.8
 per Aggeum qui significetur 766.8
 Agibodi monachi uisio 347.3
 Agilbertus pontifex 79.3. Parisijs senex diem obiit. ibid.
 Agilabbatis depositio 446.3
 Agilum Respacensis cœnobij præfulem Eustasius sanat 336.3
 agitator 446.1
 agnam de gregibus offerre 151.4
 Agnæ uirginis passio 242.243.1.38.3
 S. Agnetis natale 385.387.3
 agnitionis impedimentum 12.7
 agnitionis impedimentum unde sit 509.5
 3 agnus

Index.

In Bedæ opera

agnus ad latus altaris im-
molatur 148.4
agnus Dei 44.6.7
agnus & leo Dominus
107.5
agnus in medio throni
108.5
agnus in sacrificio Chri-
stum significat 300.8
agnus mysticus 531.5
agnus occisus ab origine
mundi 1100.5
agnus paschalis 117.4
364.7
agnus uespere cur immo-
latus 277.8
agni cœna 119.5
agni esus 118.4
agnum Deo offerre 146.
4.301.8
per Agnum quid signifi-
cetur 302.8
† a 14.6
Agrestinus à seruo suo,
quem redemerat, secu-
ri percussus interijt.
341.3
Agrestinus iterum mo-
nasteria tentare incipit
339.3
Agrestinus confunditur
339.3
agricolæ magis appetit
lucrum quam honores
216.2
agriculturæ possessio ma-
ximè naturalis & iusta
216.2
Agrippa 915.5
Agrippa à Tiberio in uin-
cula conijcitur 184.2
Agrippa ab angelo percu-
titur 184.2
Agrippa quamdiu in re-
gno permanserit.
184.2
Agrippa Syluius quam-
diu regnarit 178.2
Agricius episcopus.
383.3
Agricus abbas 285.3
Ahaia fluius 528.4
Ahalon quamdiu regna-
rit † b 29.6
Ahiel 452.4
Ahiel de Bethel Hiero-
cho instaurat 178.2
Aialon 304.4
Aidan episcopus ut nau-
ris tempestatem futu-
ram prædixerit, & oleū
sanctū, quo hanc seda-
rent dederit 89.3
Aidanus monachus de
insula Hydestinatus.
74.3
Aidani antistitis obitus
88.3
Aidani episcopi uita 76.
3.77.3
Ain, fons siue oculus.
1033.8
Alabastrium 100.5
141.5. 158.7. 300.5.

374.7
ala Cherub una quinque
cubitorum 31.8
alæ Cherubin interiores
cur super arcam se inui-
cem contingebant.
32.8
alæ duæ, leges duæ.
129.4
alæ Dei 750.8
alæ senæ 1073.5
alarum significatio 29.8
per Alas dilectio Dei &
proximi intelligitur
508.8
per Alas quid significetur
786.8
per Alas quid intelligen-
dum 617.8. 759.8
Alani Gallias aggrediun-
tur 188.2
Alaricus Romā inuadit,
crematq; 188.2
Alba à quo condita.
177.2
Albanus capite plectitur
8.3
Albanus integro corde
fit Christianus 6.3
Albanus quando passus
8.3. ubi. ibid.
Albani martyrium 252.
253.1
Albani martyris natale
427.3
S. Albani & sociorum e-
ius passio 6.3
ad Albani preces unda ce-
dit 7.3
Alba Syluius quādiu re-
gnarit 178.2
Alba ueste induitur Chri-
stus 391.7
Albertus à nepote interfi-
citur 199.2
Albertus consentientib.
electoribus fit impera-
tor 199.2
Albertus in itinere dum
aduersus Turcas pro-
ficiscitur, moritur.
200.2
Albertus I. quamdiu im-
perarit 202.2
Albertus II. quādiu im-
perarit 202.2
Albertus Magnus Colo-
niæ floret 198.2
Albertus mortuo Sigif-
mundo rex eligitur
200.2
Albertus Rodulphi filius
quamdiu regnarit.
199.2
Alberus fl. 341.
Albinus Anglicus Bedæ
discipulus 183.7
Albinus Felto succedit
184.2
Albinus martyr capite
plectitur 427.3
Albini episcopi depositio
395.3
Albion unde Anglia di-

sta 81.2
albor in cute 274.8
albuginem in oculo ha-
bens sacerdos 309.8
Albuius rex 190.2
Alcuith ciuitas Britonū
3.3
Aldegundæ uirginis in
Albodio monasterio
narale 388.3. obitus
ibidem.
Aldegundis uirginis mar-
tyrium 242.243.1
Aldulf Anglorum rex.
65.3
Aleph, doctrina 1008.
1063.8
Alexander Arrium pres-
byterum de ecclesia eij-
cit 395.3
Alexander Cappadociæ
episcopus constituitur
195.2
Alexander Hierosolymo-
rum episcopus interfi-
citur 186.2
Alexander Ianetis quam-
diu pontificatū tenuerit
384.8
Alexander Iudæā inuadit
181.2
Alexander papa propter
Christianæ fidei pro-
fessionem incarcerationis
501.7
Alexander Paretonium
in Hamnone condit
181.2
Alexander II. quamdiu
federit 204.2
Alexander III. quamdiu
federit 204.2
Alexander IIII. quam-
diu federit 204.2
Alexander V. quamdiu
federit 204.2
Alexander VI. quamdiu
federit 204.2
Alexander VII. quamdiu
federit 201.2
Alexander papa quam-
diu federit 202.2.
412.3. eius passio
ibidem.
Alexander quando Mace-
donibus regnare cepe-
rit 181.2
Alexander Romanæ ur-
bis episcopus marty-
rio coronatur 184.2.
eius sepultura. ibid.
Alexander urbem Sardis
capit 181.2
Alexandri episcopi nata-
le 399.3. martyrium
400.3
Alexandri & Gaij natale
397.3
Alexandri imperium in
multos translatum.
182.2
Alexandri interitus.
181.2
Alexandri martyrium.

250.251.1. 408.3
Alexandri narale 388.3.
eius obitus. ibid.
Alexandri peccatum.
1043.5
Alexandra quamdiu Iu-
dæis præfuerit. 183.2
Alexandra Saliffa regnū
Iudæorum quamdiu
tenuerit 384.8
Alexandria 496.33
920.5
Alexandria quando con-
dita 181.2
Alexis confessoris depo-
sicio 426.3
Alfridus rex quando de-
functus 183.3. ei Ofre-
dus in imperium suc-
cedit. ibid.
alienus Deus cur non ad-
orandus 875.8
alienæ res huius seculi
85.7. 410.5
alij esse 108.5
alimentum triplex peten-
dum 41.7
allegoria 1183.4. 528.6.
70.1
allegoria quando uerbis
tantum fiat 71.1
allegoria quando factis
fiat 71.1
allegoria quibus modis
fiat ibid.
allegoriæ species 65.70.1
Alleluia 48.7. 1118.5
Alleluia decantatio qua-
re tempore Quadrage-
simæ intermittatur.
50.7
Alleluia, laudate Domi-
num 965.8
Alleluia qs primus dixit
658.3
Allophylus 1062.8
Alma abscondita inter-
pretatur 216.8
Alma nomē nunquā nisi
in uirgine scribitur.
215.8
Alma quæ primum fue-
rit 467.3
Almachius à gladiatorib.
occiditur 381.3
Almachius cur ab Alypio
interfectus 649.7
Almachij martyris nata-
le 380.3
Almiteia Sibylla 351.2
Almoni Deglabataim.
191.4
aloe 1072.4
Alpheus Cleopas 275.5
alcanus 33.2
altare 885.8
altare æneum 1268.4
altare à Noe ædificatum,
ecclesiā noui testamen-
ti ostendit 37.4
altare aureū quid signifi-
cer 66.8
altare Christum adūbra-
132.4
altare

Index.

altare, corp⁹ Christi 132.4
altare cur cauū & inane
fieri iubeatur 123.4
altare cur Dñs uocetur
482.4 (tur 655.8
altare cur sublimitas dica-
tur 123.4. itē arulam subter carti-
culam. ibid.
altare duos cubitos ha-
ber in altitudine 1269.4
altare ex quib. lapidibus
construatur 343.8
altare holocausti 1268.
1278.4. item incensib.
altare holocausti quatuor
habet angulos 1227.4
altare incensū quadrang-
ulum fuit 1269.4
altare in quo hostiæ im-
molabatur, & uictima-
rū sanguis ad basim il-
lius fundebat, in parte
tribus Beniamin fuit
88.4
altare Moysi in eremo
quale 67.8
altare olim in seceriori
parte templi 655.8
altare oraculi quomodo
cedro & auto cooper-
tum 27.8
altare, quasi alta ara 555.8
altare quid significet 293.
8.458.6
altare thymiamatis quid
typice significet 27.8
altare thymiamatis, ty-
pus iustorum 23.8
altaris bases quid signifi-
cent 482.4
altaris constructio 343.8
altaris construa 1227.4
altaris holocausti & uiso-
rū eius descriptio 1227.4
altaris incensū descriptio
1268.4
altaris uasi diuersa 1228.4
altari seruientes, de altari
uiuere possunt 845.5
altare de terra facere 132.
4.285.8
altare de terra cur facere
iustum sit à Deo 285.8
altare totū cauū fieri præ-
ceptum est 1231.4
ad Altare per gradus non
accedendum 285.8
in Altare de terra oblatio-
nū munus offerre 285.8
in Altari de terra munus
oblationū offerre 132.4.
altaria cur pro fide ponā-
tur 885.8
altaria Dei propter facer-
dotū auaritiā numula-
riorum mensæ appel-
lantur 482.5
altaria duo 137.4
altum sapere 263.6
altiora ne quæsieris 84.5.
461.7
altitudo basis ad spem fu-
pernæ retributionis

58.8
403.3
Ambrosij episcopi marty-
rium 248.249.1
Ambrosiani uersus cuius-
modi 47.1
ambulare in uijs Domini
1010.8
ambulare secundū carnē
135.6. item spiritū. ibid.
ambulare secundū homi-
nē 358.6 (164.8
ambulare super aspidem
amen 119.5 (548.6
amen dictio qd significet
amen, signaculū Domini
cæ orationis 24.5
amentia est, simulatē age-
re ante Deum 625.4
amianthō lignum 1228.4
Aminadab 250.4
amicus ad amicū quomo-
do se tenere debeat 216.2
amicus ad quē media no-
ctē uenitur Dñs 350.5
amicus ad quē uenit 36.7
amicus Christi, seruus e-
riam Christi 752.5
amicus Dei quomodo a-
liquis fiat 114.8
amicus familiaris ad no-
cendum nulla grauior
pestis 717.8
amicus qui à Dño incre-
pat, qd significet 279.5
amicus qui uenit 36.7
amici & inimici tres, sine
quibus nemo uiuere
potest 648.3
amici preciosissimum ge-
nus diuitiarum 683.8
amicorū omnia quomo-
do communia 216.2
in Amicis cur non gloria
dum 683.8
amica mulieris 71.7
amicitia 402.1
amicitia conugalitatis 216.2
amicitia & inimicitia
606.7
amicitia paternalis maior
est quā filialis 216.2
amicitiæ genus quod sit
pessimum 718.8
Aminadab Dominum in-
dicat saluatorem 113.4
Aminadab, pater meus
spontaneus 396.8
amissionis Christi occa-
sio 223.5
Ammon 280.4. 1063.8
Ammon pater Ammoni-
tarum 206.8
Ammon, filius generis
mei 206.8
Ammi, populus meus
206.8
Ammonij martyriū 392.3
Ammonimi natale 388.3
Amon à seruis suis inter-
ficatur 179.2
Amon filius Manasse 179.2
Amon populus mæroris
880.8
Amon quamdiu regnarit
179.2

per Amon qui intelligan-
tur 880.8
Amos propheta in Israe-
l 211.2
amor absconditus 951.4
amor animæ cur dicatur
pes 480.8
amor Dei ab hominū a-
more alienissimus 601.8
amor Dei erga nos 805.5
amor Dei, irem mundi
957.6
amor duplex 299.7
amor, odium & propriū
cōmodum, sæpē faciūe
iudicem non uidere ue-
rum 220.2
amor fociorū melior est
quā pecuniarum 219.2
amor uariis 723.5. Christi
anus ibid. eius uinculū
724.5
amores duo in mundo ci-
uitates duas faciunt
780.6
Amorrhæi 650.5
Amethistus 1133.5
amphibrachys quib. syllā-
bis confert 45.1
Amphion musicus claret
211.2
Amphiani natale 403.3
Amphipolis 920.5
Amphiscia 123.2
Amram 111.4
Amrā pater Moysi 176.2
per Amurcam qui intelli-
gendi 872.8
Anachorita Ioannes cla-
ret 212.2
Anacletus quamdiu fede-
rit 202.2
Anacleti papæ natale
408.3. martyriū 409.3
Anacreontium metrum
57.1
anadiplosis 62.1
Anagrades castrum 280.3
Anamelech 457.4
Ananias 592.4
Ananias, Azarias & Mi-
sael quo die liberati
de camino 408.3
Ananias apud Damascū
natale 387.3
Ananias, Azarias & Mi-
saelis trium sanctorū ui-
rorum martyriū 481.3
Ananias mors 337.5
anaphora 62.1
anaphora à quibusdā epa-
naphora dicitur 62.1
anapestus quibus syllā-
bis confert 45.1
anaphora quid 62.1. quo-
modo fiat ibid.
Anastasiæ uirginis marty-
rium 264.265.1
Anastasiæ natale 483.3.
martyrium 484.3
Anastasius martyr 443.3
Anastasius papa 409.3
Anastasius Persa nobilis
pro Christo martyriū
patitur 191.2
8 4 Ana

In Bedæ opera.

Anastafius Philippicū oculis priuaretq; occidit 192.2
 Anastafius picturā sex synodorum à Philippico deiectam, pristino in loco erigit 192.2
 Anastafius I I. quamdiu sederit 203.2
 Anastafius III. quamdiu sederit 203.2
 Anastafius IIII. quādiu sederit 204.2
 Anastafius quamdiu imperarit 190.193.201.2
 Anastafius papa quādiu sederit 202.2
 Anastafij interitus 190.2
 Anastafij martirium 256.257.1
 Anastafij monachi natale 386.3. martirium. ibid.
 anastrophe 68.1
 anathema 599.691.6
 de Anathemate Hiericho fraudare 342.8
 Anatholiæ & Audacis natale 432.3
 Anatolius Aegypti? 343.2
 Anatolius episcopus plurimo sermone celebratur 186.2 (ites 61.2
 Anatolius Laodiceæ anti Anatolius quomodo cyclum suum faciat 145.2
 Anatolij de pascha liber 80.81.186.2
 Anatolij ingenij magnitudo unde pateat 186.2
 Anatholij martyris natale 390.3 (135.2
 Anatholij opus paschale ancilla cur prima Petri p diderit 155.5.388.7.487.5
 ancilla Aegyptia ecclesia mundialem ex gentib. ostendit 47.4
 ancillæ 170.4
 Ancus Marcius quamdiu regnarit 179.2
 Andalusus dux Beneuentorum uictus in Sardiniam profugit 195.2
 Andes pagus Virgilij patria 183.2
 Andreas 42.273.5.407.7
 Andreas & Iohanes signifiant gentes 14.5
 Andreas uirilis 113.5
 Andreae apostoli natiuitas 262.263.1
 Andreae apostoli ossa à Constantinopolitanis miro fauore suscepra 187.2
 Andreae apostoli sub Heroderege passio 391.3
 Andreae apostoli uigilia 475.3. natale & martirium ibid.
 Andreae erymon 31.5
 Andreae in Patras ciuitate ordinatio episcopatus 389.3
 Andreae ossa Cōstantino

polim transferunt 212.2
 S. Andreae octaua 264.265.1 (263.1
 S. Andreae uigilia 262.
 Andromeda 88.2.4.4.8.1
 Andulphus Britaniæ rex, studiosus ecclesiæ Romanæ, eam insulā Romano pōtifici uectigalem reddidit 195.2
 angariæ quatuor 266.1
 angelus 3.297.5
 angelus apostata 911.8
 angelus à Iacobo uictus, quia uoluit 867.8
 angelus crudelis 928.4
 angelus diabolus Paulo datus 718.5
 angelus Dñi stans apparuit 117.5. super lapidem cur sederit 118.5
 angelus Herodem percussit 897.5
 angelus iurans 1091.5
 angelus malorum 1089.5
 angelus ministrat Christo 483.5. confortat Christum ibid.
 angelus officij, non naturæ nomen 1059.6
 angelus piscinæ aquam mouens 581.5
 angelus pro Deo in Scriptura ut icūq; ponitur, filius solus intelligitur 400.8
 angelus quod uocat Aggar, qd significet 210.8
 angelus satanā increpans 1053.5
 angelus sedēs Dño resurgere cur apparuerit 3.7
 angelus stans cur nato Dño apparuerit 3.7
 angelus ut quis fieri possit, in humilitate cordis maneat 600.8 (5
 angeli apparitio 138.7.185.
 angeli aspectus qualis 118.5
 angeli conditio ab hominis cōditioe distat 398.8
 angeli habitus quid signifiant 3.7
 angeli mali casus 528.8
 angeli oraculum ad Gedeonem 34.8.8
 angeli præuaricatoris casum cur Moyses retulerit * A 5.4. (897.5
 angelū quisq; suū habet per Angelum cur saluatio nostra fieri nō potuerit 410.8
 angeli 264.7.783.6.839.5.1065.1066.6.1083.5
 angeli adhuc etiam iudicandi 997.5 (ritus 31.8
 angeli administratorij spiritus angeli apostatæ cur ueniā non habeant 399.8
 angeli apostolos consolantur 675.8
 angeli boni ad ministeriū salutis humanæ depu-

tati sunt 400.8
 angeli boni potestate habent corporaliter etiā nocendi malis hominibus 856.8
 angeli cælum 833.4
 angeli comparatione nostrorū corporū spiritus Dei uerō corpora 314.2
 angeli corpora in quibus hominib. apparet, in summo aere sumunt 400.8
 angeli cur astra matutina dicantur 817.4
 angeli cur cū patriarchis manducasse legantur * A 20.4.
 angeli cur facies habeant ad exteriorē domū 31.8
 angeli cur nostri dicantur 881.6 (tur 1005.8
 angeli cur principes dicantur 127.5
 angeli, Dei similes 127.5
 angeli deo subiecti 303.2
 angeli descendentes super filium 539.5
 angeli faciē Dei patris patrietate uident 400.8
 angeli hominib. meliores 618.4 (1068.6
 angeli maiores homine angeli mali 856.8
 angeli mali unde 829.6
 angeli mali diuina potestate coercentur, ne tantum noceant, quātum cupiunt 400.8
 angeli mali iræ Dei ministri 856.8
 angeli messorum 576.5
 angeli missi, ad sunt 187.5
 angeli obediētes 651.5
 angeli oues dicunt 471.8
 angeli per scālā descendentes qd significant 230.8
 angeli plagas non inferunt 1087.5
 angeli post lapsum satanæ ita confirmati sunt, ut nō possint omnino cadere 122.8 (122.8
 angeli quales creati sunt angeli quando dicantur ascendere 667.8. quando ite descendere. ibid.
 angeli quare rupes 693.4
 angeli qui, & unde mali 997.5
 angeli satanæ 1097.5
 angeli scālā ascendentes & descendentes prædicatores sancti sunt 64.8
 angeli semper in Dño gaudent, non in se 399.8
 angeli spiritus 1059.6
 angelorū benignitas 185.5
 angelorū bonorū numerus, qui post ruinam angelorū malorū est diminutus, ex numero electorū omnium supplebitur 399.8
 angelorū chorus 207.5 (4
 angelorū collocutio 724.
 angelorum festiuitas 87.

169.5
 angelorum malorū potestas in bonos & malos qualis 856.8
 angelorū memoria in terra unde 507.7 (1107.5
 angelorū ministeria 1106.
 angelorū natura, creatio & status qualis 398.8
 angelorum ordines nouē 399.8
 angelorū scientiam in cōparatiōe Dei quodam do uesperascere 124.8
 angelorū uoluntas incōuertibilis 728.4
 angeli æquales filij Dei 460.5
 angelis cur propria uocabula 189.5.264.7
 angelos etiā in equis apparuisse 212.3
 angelos nusquam in scriptura deos dici 444.6
 angelos prepositos linguarū gentes habere creditur 400.8
 inter Angelos distincta potestatum est 399.8
 per Angelos ascendentes scalam quid significetur 65.4
 per Angelos precōes Christi significantur 668.8
 per Angelos quos Iacob super lapidē inunctum ascendentes & descendentes uidit, qui designatur 667.8
 angelis quomodo Deus utatur 772.6
 in Angelis qui boues dici possint 471.8
 angelica cura Christo nō defuit 929.8
 angelicæ uirtutes legem Dei indefessa deuotione custodiunt 29.8
 angelicæ uirtutes gratia spiritus sancti, ne unquā ab amore Dei arefiant, sunt unctæ 29.8
 Angliæ situs 333.2
 Angli quomodo annu diuiserint 81.2
 Angli Saxonū Pictorūq; bellum diuina uirtute retundunt 189.2
 Anglorū gētis stat? 200.3
 Anglorum historię epitome 203.3 (50.2
 Anglorum interpretatio Anglorum menses 81.2
 Anglorum reges undē Vuffingē dicantur 65.3
 Anglorū oriētialium provincia ut fidē Christi suscepit 65.3 (898.8
 angularis lapis Christus angulus firmilissimus Dominus 554.4
 angustia ad tribulationē pertinet 446.8
 angustia cur dicatur terrena 464.8
 per Angu-

Index.

per Angustiam portam cōtendere 163.7
 per Anhelitum quid significetur 699.8
 Aniani epistola ad Euāgelij presbyterum 1134.6
 Anicetus papa quādiu sederit in episcopatu 202.2.405.3. eius sepultura. ibid. constitutiones. ibi.
 aniles fabulæ quid apostolo 954.6
 animaduersio duplex furura 622.8
 anima 155.8. 46.5.341.2. 402.1.525.910.5
 anima absque corpore an inter angelos in perpetua beatitudine consistere sine defectu possit 146.8 (creata 3.2
 anima ad Dei imaginem anima à luce se auertens, quō magis inuenit qd cōtra iustitiam faciat, eō magis à luce repellitur anima Christi 591.5 (763.8
 anima cōponitur ex intellectu agente & possibili 218.2
 anima cū ex hoc corpore discedit, an sit corporalis uel incorporalis 146.8 (341.2
 anima cur homini data 1005.6
 anima cur immortalis dicatur 1005.6
 anima cur passer 884.8
 anima cur uentus dicatur 961.8
 anima cuiusq; impij ciuitas, in qua regnat princeps Babylonie 476.8
 anima Dei creatura 153.8
 anima Dei templū 434.8
 anima est substantia in subiecto actu existēs 218.2
 anima & corpus an sint ex eodē an ex alio 342.2
 anima & corpus cur non commixta 342.2
 anima facta quasi nauis institoris 629.7
 anima hominis 628.5
 anima hominis dormientis ubi sit 647.3
 anima hominis ad imaginem Dei facta 820.4
 anima homini unde ueniat, cum irascitur 145.8
 anima hominem uiuificat 795.4
 anima humana 394.1
 an Anima humana ante existatq; corpus, & quādo illi coniungat? 342.2
 anima humana in hoc mūdo instat nauis 219.2
 anima intelligit quando uult, sed nō sentit quādo uult 219.2
 anima iusti, sedes sapientiæ 434.452.512.708.998.8
 anima maiorum data p minorib. 479.5.176.7
 anima mulieris 153.8
 anima mūdi spiritus sanctus 313.2 (219.2
 anima non est alterabilis anima nō exiit uanitate quousq; tandem induet sanitatem 630.8
 anima non habet aliquā operationem propriā, quam nō cōmunicet corpori 214.2
 anima nō in aliqua corporis parte 342.2
 anima nullū habet elementū ad quod reuertatur, qd ad suū creatorē 145.8
 anima omnis naturaliter esurit bonum 978.8
 anima paruuli incircūcisi cur debeat perire 199.8
 anima peccas, quomodo uiua 740.5
 anima perfecta ad ea quæ mūdi sunt, laquet 1085.4
 anima perfecta de tenebrarū potestate recedēs quos hostes habeat 461.8
 anima per inobediētiam ueri luminis cognitionem amittit 629.8
 anima per inobediētiam depreffa 629.8
 anima per subtilius corpus agit sentienti uigorem 132.8
 anima pluris quā corpus 370.5 (tur 646.4
 anima pro uita cur dicatur quæ carnis concupiscētis militat, quasi febribus æstuat 833.5
 anima quæ moraliter nō relurgat 740.5
 anima quæ seculo morietur Deo uiuat, gemina uita requie suscipitur 215.8
 anima quæ sponsa 308.8. quæ uirgo & uidua. ib.
 anima quæ repudiata 308.8. quæ meretrix. ibid.
 anima quādo caro appellatur 942.6
 anima quando corroboretur 739.8. ite obscurē ib. quando rapiatur 460.8
 anima quomodo sit in corpore 218.2. quomodo ite in corde. ibid.
 anima regio immutabilis ueritatis 739.8
 anima sancta, aceruus rethimonij 1105.4
 anima sancta Dño charitima in delicijs 1124.4
 anima sensitiua est in corpore extensa 219.2
 anima sola uolūtate creatoris existit 342.2
 anima simplex & inuariabilis 394.1
 anima sine gratia uiuere non potest 811.8

anima superior uis sensu alitati repugnat 455.8
 animæ uestimenta, uirtutes 821.4
 animæ uires duæ 398.1
 animæ uires tres 455.8
 animæ uirtutes, pennæ 962.8 (649.3
 animæ uita, Deus 150.8.
 animæ unius operationes uariæ 564.5
 animæ quatuor supponuntur 402.1
 animā amare, & perdere 694.5. odisse 695.5 (5
 animā perdere 224.7.330.
 animam perdere ut saluet 427.5
 animā pro homine in scriptura poni 26.5
 animam quomodo phylicus consideret 214.2
 animam suam quomodo Christus posuit 670.5
 animam unde Eua accepit 20.4
 de Anima philosophorū errores 394.1
 ex Anima quod sit discerneret & intelligeret unde probetur 341.2
 in Anima humana triplex uis naturæ uigere dignoscitur 663.7
 animæ iustorū sedes Dei 667.8
 animæ post mortē statū bonū aut malum recipiunt 680.5
 animæ quænam Hierusalem uocentur 1138.4
 animæ quomodo dicantur adolefcētulæ 1006.4
 animæ sanctæ ancillæ Christi 858.4
 animæ sanctorum cur dicantur uenti 514.8
 animæ septuaginta quæ Aegyptū ingressæ sunt, quid significent 271.8
 animæ solutæ à corpore an re incorporentur 392.1
 animarum clamor 1077.5
 animarū origo 396.397.1
 animarū resurrectio 590.5
 animarum uera requies 61.7 (143.8
 animarū transmigratione de Animarum usq; ad restructionem mansione 401.8
 animas liberat catholicus doctor 920.4
 animal cæcū fractūq; reijcitur in sacrificio 311.8
 animalis homo 354.6
 animalia cornuta in lege munda 1270.4
 animalia corpora 584.6
 animalia cur statim ut nata sunt, gradiantur, homo uero non 338.2
 animalia munda & immunda 158.4
 anima species omnium intelligibilium 234.2
 anima spiritus 615.5
 anima spiritus homini à Deo inspirata 318.2
 anima uegetatiua est animalium prima 214.2
 anima una an sexto die creata, an multæ 3.2
 anima unde impletur 878.5
 anima unde fiat, uel quando ad corpus ueniat, Augustinus & Hieronymus nihil temerè asserunt mare conati sunt 3.2
 anima unde sit 145.8
 in Anima qui mortuus sit 1047.3
 animæ amaritudinem elekti habent 919.4
 animæ amicus 457.8
 animæ bonæ, item malæ 1125.5 (200.2
 animæ bonum, optimum 398.1
 animæ dignior pars ratio 465.8
 animæ duo status 416.8
 animæ & corporis dissolutione 342.2
 animæ immortalitas 395.1.502.7.910.6
 animæ intersectio Dei sui obliuisci 741.8
 animæ languor 661.3
 animæ maritus, hominis spiritus 489.6
 animæ mors 150.8.682.5. 798.6
 animæ mors cur dicatur 426.8
 animæ mors quid 588.6
 animæ mors triplex 426.8
 animæ mortes per quæ designatæ 426.8
 animæ natura non in corpore naturam conuertitur 153.8
 de Animæ natura 145.8
 animæ natura quādo perfecta 942.6
 animæ nomē unde 941.6
 animæ oculus 546.6. aspectus. ibidem
 animæ pars inferior 398.1
 animæ pars superior 398.1
 animæ præstantia 144.8
 animæ principale in corde 66.72.5
 ex Anima pulchritudine corpus ornari 245.2
 animæ rationalitas 393.1
 animæ somnus, obliuio Dei 757.8 (1276.4
 in Animæ suæ precij decem obolus Dño offerre animæ suæ quis misereatur 623.8
 animæ suæ redemptionis precij qui det 684.8
 animæ substantia triplici solet in scripturis distincta comprehēdi 1214.4

In Bedæ opera

animalia quare benedicti
onem accipere merue-
runt, sicut homo 134.8
animalia quæ in lege ad
uefcendum prohibita
304.8 (158.4)
animalia quæ ruminant
animalia uenenosa in pri-
cipio nocendi non ha-
buerunt potestatem 134.8
animalia uina 10.4
animaliū alia rationalia,
alia irrationalia 337.2
animalium mundorum
quæ immundorum maior
numerus in arca 36.4
animaliū nece Aegyptus
percutitur 276.8
animalitas præcedit spiri-
tualitatem 471.8
animatia omnia Deus ad
Adamum adduxit 151.8
animus 402.1
animus bonus & rectus
parēte facit Deo 221.2
animi perturbationes
716.5
animi rationalis ægritu-
do quomodo diuida-
tur 746.6
animum suum superare,
gloriosior triumphus,
quæ alium uincere 461.8
animorum motus 676.4
Anna 212.4, 222.5, 279.7
Anna cum coniuge in ta-
bernaculo adorans, hy-
mnum gratiarum dicit
Domino 219.4
Anna cur Ruth muliere
beatior 435.6 (692.5)
Anna, gratia eius 357.8.
Annæ canticū 357.8. præ-
conia 221.5, 278.7.
Annæ natale 446.3. sup-
plicatio 922.4
Annæ uir & filius Christi
typum gestant 218.4
Annæ uotum 215.4
Annas 272.7
Annas & Caiphas 226.5
Annotinum pascha 645.7
annunciare propriè ad fu-
tura pertinet 718.8
annus 53.1, 138.2
annus benignus 769.8
annus bissextilis quomo-
do explorandus 120.2
annus bissextilis quomo-
do inueniendus 534.1.
annus circuli decennoue-
nalis quomodo inuesti-
gandus 120.2
annus ciuilis, uel solaris
138.2, 506.1
annus cōmunis * A 12.4.
429.1, 133.1, 150.2 (138.2)
annus cōmunis lunaris
annus cycli lunaris uel de-
cennouenalis quorū
sit 163.2
annus Domini 249.5
annus Dominiq; incarna-
tionis 154.2

annus embolismus 150.2
annus *uicarius* 139.2
annus errantium stellarū
138.2
annus in scripturis quid
uocetur 1258.4
annus iubilæus 65.2
annus lunaris 505.5, 19.1
annus lunaris quæta sola-
ri anno minor 146.2
annus lunaris quot dieb.
constet 208.2
annus magnus 138.2
annus magnus 139.2, uer-
tēs à Cicerone dicitur. ib.
annus magnus sexcentis
solarib. annis impletur
208.2
annus naturalis 138.2, 208.2
annus placabilis Domini
612.4
annus Platonis 139.2
annus quinquagesimus
60.7
annus quomodo à Ro-
mulo ordinatus 501.1
annus quomodo orbem
temperet 504.1
annus uertens 138.2
annus unde nomen acce-
perit 138.2
annus unde dicitur 505.1
annus septimus die iudi-
cij designat 200.4
annis sex Hebræo puero
seruendum duæ 898.5
annus solaris 506.5, 19.1
annus solaris quot dieb.
perficiatur 208.2
anni circulus quot dieb.
constet 145.2
anni Dei æternitas 951.8
anni dies 266.1 (208.2)
anni distributio 266.1
anni partes singulæ quali-
tates elementares ha-
bent 136.2 (1)
anni quatuor partes 266.
anni ratio à Iulio Cæsare
instituta 279.1
anni ratio in sacra scriptu-
ra qualis 139.2
anni tempora 519.5, 104.1
anni tempora quatuor
135.1, 136.2
anno quis primum qua-
drantem imposuit, uel
qui bissextilis nomen de-
dit 502.1
annū Aegyptij & Roma-
ni diuersè incipiūt 102.2
annum *uicarius* cur Græci
uocent 209.2
annum quis primus Lati-
norum ad numerū fo-
lis instituerit 502.1
annum quomodo Numa
Pōpillius cōstituerit 78.2
annum ubi Angli incœ-
perunt 81.2
per Annū uigesimū quin-
tū quid significet 315.3
de Anno hymni 476.1
de Anno secundo præpa-

ratiōis bissextili 83.2. itē
de tertio & quarto 84.2
anni ab Adā iuxta Hiero-
nymum 518.1. item iux-
ta septuaginta interpre-
tes. ibid.
anni ab incarnatione Do-
mini, quomodo inue-
nendi 206.1, 210.2
anni ab initio mundi quo-
modo inueniendi 205.1
anni ab origine mundi us-
que ad Christi natiuita-
tem quot 538.1 (139.2)
anni antiquorū dispa-
res anni Domini quomo-
do inueniendi 208.1
anni filiorum Adam de-
creuerunt 32.4
anni Hebræorum ad lu-
næ cursum non exigū-
tur 69.2
anni septem qui in spicis
plenis, siue in septe uac-
cis pinguib. ostendebā-
tur quid significet 76.4
anni septem pingues, itē
steriles Pharaonis quid
significent 254.8
anni septuaginta captiui-
tatis 382.8
anni sex, mundi sex æta-
tes 200.4
anni solares 139.2 (505.1)
anni quot modis dicatur
anni tres qui non obser-
uentur 493.1
anni uertentes 208.2
anni ubi mutantur 215.1
annorū dñi summa quo-
modo inuenienda 532.1
annis quadraginta filij Is-
rael in deserto morati
329.8 (di 531.1)
de Annis à principio mū-
de Annis embolismalib.
& cōmunibus 526.1
annuā ordinationē quo-
modo Romulus ordi-
nauit 130.1
annulus 342.7, 402.5
Amulius Syluius quādiu
regnauit 179.2
annuli aurei 1220.4
annuli ænei quatuor quid
significent 1232.4
per Annulos, quib. altare
portatur, quid significa-
tur 1271.4
per Annulos signaculū se-
cretorū ostendit 295.8
antarcticus circulus 134.
2, 435.1
antarcticus cur uocet 133.2
anthei & nos simul ha-
bent splendorē & um-
bram 336.2
Antherius papa quando
passus 381.3, ubi sepul-
tus. ibid. (202.2)
Antherus quādiu sederit
Antheri martyrium 186.2
Anthimi episcopi & mar-
tyris natale 409.3

Antibachus quibus syl-
labis constet 46.1
Anticanis 455.1
Antichristus 134.4, 05.1, 100.
1114.5, 1046.1, 1049.6.
344.7 (bolus 1102.5)
antichristus homo nō dia-
antichristus uetus 1019.5
antichristus uenit in no-
mine suo 367.7
antichristi aduersus 1032.5
antichristi ambitio 623.5
antichristi & diaboli sup-
plicia 1121.5
antichristi fraus 1101.5
antichristi persecutio
1089.5
Antichristi sedes 946.6
antichristi tempora 260.
7, 469.5 (1083.5)
antichristi tribulatio
antichristum Iudæi acci-
piunt 594.5
antichristum uincentes, &
Christum uerē consti-
tuit 1032.5 (1084.5)
antichristo interfecto qes
antichristi 133.5 (1018.5)
antichristi muli 424.5
antichristorū cognitio
1019.5 (tinet 182.2)
Antigonus A siē regnū ob
Antiochia 920.5 (182.2)
Antiochia à quo condita
Antiochiæ synodus 188.2
Antiochia duæ 898.5
Antiochus Epiphāes 451.4
Antiochus Epiphāes
quādiu regnauit 182.2
Antiochus Iouis simula-
crū in templo ponit 182.2
Antiochus rex Syriæ Iu-
dæam sibi sociat 182.2
Antipas 1067.5
Antipater Herodis Alca-
lonitæ filius 183.2. Pale-
stinæ procurator à Pō-
peo constituitur. ibid.
Antipatris ciuitas unde
dicta 920.5
antiphraſis 70.1
antipodes 336.2
Antipodæ à Lactantio &
Augustino negant 135.2
antipodas esse Augusti-
nus negat 134.2
cum Antipodib. quæ cō-
munia habeamus 336.2
Antilia 124.2
antistes 116.2 (da 479.5)
antistitib. modestia serua-
nda 204.7, 276.5
Antonij passio 412.3
Antoninus benignus era-
ga Christianos per Iusti-
num philosophū effici-
tur 185.2
Antoninus Caracalla quā-
diu regnauit 185.2
Antoninus Caracalla quā-
diu imperauit 201.2
Antoninus Commodus
quādiu regnauit 185.2
bellū feliciter aduersus
Germanos gerit. ibid.
Antoni-

Index.

Antoninus Commodus fi-
lium suum confortem
regni facit 185.2
Antoninus Pius quādiu
imperauit 201.2
Antoninus Pius cū filijs
suis Aurelio & Lucio
quādiu regnauit 85.2
M. Antoninus Verus reg-
nū cū fratre Aurelio
Commodo suscepit 5.3
M. Antoninus Verus cū
fratre Lucio Aurelio
Commodo quādiu
regnauit 185.2
Antoninus Verus bellū
contra Parthos admi-
rabili uirtute & felici-
tate gessit 185.2
Antonius & Cleopatra ui-
ci, semet interficiunt
183.2
Antonius Monachus cla-
ret 212.2
Antonius monachus in
eremo moritur 187.2
B. Antonius sine ulla lite-
rarum scientia scriptu-
ras diuinas intellexit
384.3. eius corpus sub
Iuliano imperatore
reperit. ibid. ubi se-
pultum. ibid.
Antonij confessoris mar-
tyrium 248.2, 249.1
Antonij corpus diuina re-
uelatione repertū 190.2
Antonij martyrium 392.3
inter Antonium & Augu-
stum cur bellum exor-
tum 183.2
anonomasia quid 67.1
quibus modis fiat. ibi-
dem & causa terrarū sine
flatu non sunt 32.2
Anubē in cane Aegyptij
uenerantur 276.8
anus officium 1051.6
Aorb & glonem regem oc-
cidit 347.8
Aorb quādiu rexerit 117.2
Apamia 452.4 (182.2)
Apamia à quo condita
732.4
Aparthias 32.2
apathia 1046.6
Apetotes 32.2
Apelles 181.1, 1010.5
aperire Domino 1081.4
aperire lacum 465.8
apes & canes sunt prudē-
tiora cæteris animalib.
219.2
apes uitam in uulnere po-
nunt 1005.8
apum rex 220.2
A pin in tauro colunt A-
egyptij 276.8
Aphre martyriū 256.2, 257.1
Aphrica 337.2. eius termi-
ni. ibid.
Aphrica unde nuncupata
Aphricanus 70.2 (217.8)
Aphri Italiam ac Romam
diripiunt 195.2

apocalypsis diuina septe
periochis 1058.5
Apocalypsim Ioannes u-
bi scripserit 516.5
Apollinarius episcopus cla-
ret 185.2
Apollinarius episcopi na-
tale 435.4, 56.3
Apollinarius episcopi mar-
tyrium 254.2, 255.1, 435.3
Apollinarius episcopi nata-
le 435.3. martyriū. ibi-
dem
Apollinaristæ 225.5
Apollonia ciuitas 920.
921.5
Apolloniæ uirginis nata-
le & martyrium 390.3
Apollonius episcopus
491.7. quādiu in episco-
patu manserit. ibid.
Apolloniū senator 406.3
Apollonei balneū qua-
Apollo 906.5 (le 475.1)
Apollo unde dicatur 38.2
Apollo unde Pythius si-
ditus 425.4
apostolus 403.7
apostolus quomodo non
exauditus 683.6
apostolus quomodo q
non uult, agat 129.6
apostoli 272.5
apostoli à lumine illumi-
nati 1030.8
apostoli certis locis in
mundo ad prædicandū
sortes proprias ac-
ceperunt 654.3 (834.8)
apostoli columnæ 225.4.
apostoli cur ante Christi
passionem de illo reti-
cere præcipiunt 29.5
apostoli cur cœli dicantur
469.5, 24.8
apostoli cur montes dicantur
898.8
apostoli cur per aerem de
signentur 514.8
apostoli cur sagittæ uocentur
464.8
apostoli dii 84.5, 461.7
apostoli ecclesiæ columnæ
732.4 (7339.5)
apostoli episcoporum 199.
apostoli & prophetæ co-
lumnæ cœli 639.4
Apostoli ex Syon nati &
uocati 689.8
Apostoli gemmæ 532.8
Apostoli infantes 470.8
apostoli in monte eliguntur
204.7, 276.5
apostoli itinere recto p-
fessionis pertransierunt
941.4 (136.4, 296.8)
apostoli lapides preciosi
apostoli manu fortes &
desiderabiles 546.8
apostoli manus Dei 566.8
apostoli messoris 286.4.
item rigatores. ibid.
apostoli, montes æterni
838.8 (908.8)
apostoli nubes cur dicantur

apostoli palmites 869.8
apostoli pedes Christi
540.5, 85.8
apostoli per boues mare
æneum portantes de-
signati sunt 57.8
Apostoli per tabulas posita
sunt rectè designati
1225.4
apostoli philosophos di-
uinis sententijs supera-
uerunt 470.8
apostoli portæ 1127.5
apostoli prædicatores
908.8
apostoli præparatum ha-
bitaculum 596.8
apostoli putei 590.8
apostoli quare duodecim
29.5 (tis 464.8)
apostoli quibus uasa mor-
tes sint translati 672.8
apostoli quomodo lux
mundi * 17.5. item sal-
terræ. ibid.
Apostoli quod prophetæ
seminauerunt, melius
runt 770.8
apostoli quomodo cer-
uis cōparabiles 570.8
apostoli quomodo pul-
chrioris uino 263.8
Apostoli reges 668.8
Apostoli spiritu sancto re-
pleti, uarijs linguis sunt
loquuti 45.6
apostoli super oēs princi-
pes seculi primatū ob-
tinent 899.8
apostoli turres ciuitatis
Dei 680.8
apostoli uenatores 91.4
apostoli ueritatis nunci-
patur 196.2
aqua 121.3, 76.7, 315.2
aqua an terrā, uel terra a-
quā rexit 134.8 (849.8)
aqua baptismatis qualis
aqua baptismi gratiam
Dei gratiā offedit 417.8
aqua cur dicta 117.8
aqua cur dicta materia in-
formis 3.4 (ta 312.2)
aqua cur iuxta terrā posita
aqua cur potius quā terra
moueri dicatur 380.1
aqua cur melior terra 4.2
aqua cur terrā undiq; cin-
qua effusa 539.8 (gat 4.2)
aqua feruidam qualitatē
quomodo recipiat 1.3
aqua Iordanis typus bap-
tismi 388.8
aqua illustrationis 175.4
aqua maris unde fit salina
334.2
aqua per ebullitionē tra-
hitur in salem 334.2
aqua puræ ueritatis 590.8
aqua puri unde 334.2
aqua puri cur in hyme-
calida sit, in aestate ue-
rō frigida 334.2
aqua

apostolicum opus 562.4
apparitiones Dñi 117.5, 509.
851.5
Appelinus & ceteri Galli
arū episcopi ad roborā-
da S. colubani iustituta
aspirant 341.3
appellatiuorum species
multæ 20.1
Appia uia 182.2, 920.5
Appilius Genuensis ur-
bis episcopus 338.3
Appius Claudius Cæcus
Romæ claret 182.2
Appij forum 920.5
Apponius quomodo co-
mas sponſi interprete-
tur 1087.4
appositum omne extrahit
Iud est, cui est appositū
342.2
appropinquare Deo 954.5
appropinquare domui
404.5, 343.7 (522.1)
Aprilis 77.78, 207.2, 457.
aperilis mēsis unde dicitur
326.2, 48.5, 101.2, 127.1
Aprilis principij mensis
apud Hebræos 10.8
Aprilis quibus modis di-
catur 127.1
Aprilis quib. nominibus
appellatur 127.1
Aprilem quidā à Venere
deducunt 207.2
in Aprilis quæ horæ cauē-
dæ 248.1
in Aprilis quæ uictus ratio
renenda 248.1
Aproniani martyris nata-
le 389.3
per Aprum quid intellige-
dum 870.8
Apulia à Saracenis occu-
patur 196.2
aqua 121.3, 76.7, 315.2
aqua an terrā, uel terra a-
quā rexit 134.8 (849.8)
aqua baptismatis qualis
aqua baptismi gratiam
Dei gratiā offedit 417.8
aqua cur dicta 117.8
aqua cur dicta materia in-
formis 3.4 (ta 312.2)
aqua cur iuxta terrā posita
aqua cur potius quā terra
moueri dicatur 380.1
aqua cur melior terra 4.2
aqua cur terrā undiq; cin-
qua effusa 539.8 (gat 4.2)
aqua feruidam qualitatē
quomodo recipiat 1.3
aqua Iordanis typus bap-
tismi 388.8
aqua illustrationis 175.4
aqua maris unde fit salina
334.2
aqua per ebullitionē tra-
hitur in salem 334.2
aqua puræ ueritatis 590.8
aqua puri unde 334.2
aqua puri cur in hyme-
calida sit, in aestate ue-
rō frigida 334.2
aqua

In Bedæ opera

aqua qua lepra diluitur, baptismus est 306.8
 aqua quid in scriptura significet 286.7.184.4. 961.8.
 aqua quinque porticibus cineta, quomodo iudicia gens 886.8
 aqua quomodo totam terram tegebat 127.8
 aqua fontis altitudinem designat 1131.5
 aqua tribus modis in scriptura accipitur 429.8
 aqua trinitati quomodo conformis 305.2
 aqua admixtio 477.5
 aqua baiulus 2101.5
 aqua dulcor unde 334.2
 aqua in baptismo necessitas 533.5
 aqua in unum mutatio 541.5
 aqua sapor naturaliter in lipidus 334.2
 aqua uocabulo sæpè scripturæ sanctæ figuratur 1089.4
 aqua usus 539.8
 per Aquæ paululū quod animā frigentis refrigerat, quid designet 380.8
 aquam dimittere 928.4
 post Aquam occumbente sole ad castra reuertitur 338.8
 per Aquam turbatā quid intelligatur 886.8
 aquæ aduersarias potestates significant 668.4
 aquæ Aegyptiæ 275.8
 aquæ amaræ 125.4
 aquæ amaræ dulcescunt 279.8
 aquæ amaræ legis figurā habent 279.8
 aquæ cælestes 8.2
 aquæ Euangelicæ disciplinæ 159.4
 aquæ magnæ plus fluunt de nocte quam de die 219.2
 aquæ mundi quot 651.3
 aquæ omnes per occultas uenas ad matricē abyssi reuertuntur 178.8
 aquæ populi 828.4
 aquæ quare uolatilia cæli producant 8.4
 aquæ quid significant 795.8
 aquæ supercælestes 387.1
 aquæ ubi sint cōgregatæ, quæ omnes terræ partes ad cælum usque cooperuerunt * A 8.2
 aquæ unde quædam sunt dulces, quædam uerò salæ 334.2
 aquæ uiuentes 1073.4
 aquæ uiuæ qui dicantur 134.8
 aquæ uiuæ de ventre eius qui credit, fluunt 1073.4

aquarum angelus 110.5
 aquarum animalia cur sola benedicta sint 10.4
 aquarum duplex natura 38.2
 aquarum in sanguinem conuersio 274.8
 aquarum natura quomodo semper fluitare, & ad ima delabi, superque cælum consistere possit * A 7.4
 aquarum substantia non super cælos 125.8
 aquas cur Deus prius reptilibus ornauit, antequam terram de animalibus 131.8
 aquas in plateis diuidere 893.4
 aquas solus qui possidere dicantur 893.4
 aquas super ætherem cælum esse non posse, quibus argumentis colligant philosophi 9.2
 per Aquas quid intelligendum 590.8. 843.8
 aquis terram necti 41.2
 aquis doctrina sapientiæ designatur 351.8
 aquarius 88.2 450.521.1
 aquarius cur lanuario tribuatur 25.85.2
 aquila 305.5. 451.1. 652.7
 aquila in bonam aliquando partē dicitur 848.4
 Aquila interpret clarer 212.2
 aquila reliquas aues uolatu transgreditur a 93.5
 aquilæ comparatur loanes 521.5
 aquilæ rostrum in fenestrate quale 954.8
 aquilæ uocabula quilibet spiritualis uir designatur 651.7
 aquilæ uox 1087.5
 aquilæ congregantur, ubi cuncti corpus fuerit a 93.5
 aquilæ solem melius quàm homines aspiciunt 115.8
 Aquilini natale 381.389.3
 aquilo 32.2. 380.1
 aquilo uentus frigidus 677.8
 aquilonis & austris nomine quid intelligendum 1074.4
 aquilonis latera 677.8
 aquilonis nomine in sacro eloquio diabolus appellari solet 134.2
 per Aquilonem quid intelligendum 677.977.8
 in Aquilone diabolus, & omnes frigidi in charitate intelliguntur 677.8
 Arabia *in d. d. d. d.* 217.8
 Arabia, campestris interpretatur 817.8
 Arabia sacra 921.5

Arabia situs 921.5
 per Arabiam gentilitas designatur 818.8
 per Arabum reges qui intelligantur 817.8
 Aracusia 924.5
 Arada 189.4. 322.8
 in Arada māsio uigesima prima 322.8
 Aram de idololatriæ igne profugit 40.4
 Aran 927.5
 Aran mortuus in conspectu Thare in igne 189.8
 Ararat Armeniæ mons 182.8
 in Ararat monte arca Noe resedit 182.8
 Arati uersus 905.5
 Aratoris carmen 861.5
 aratrum quis primum excogitauit 467.3
 Aratus claret 182.2
 Arbaces Alysiorum imperio destructo regnum ad Medos transfert 179.2
 Arbaces Medus quamdiu regnarit 179.2
 Arbaces Medus Sardana palum uincit 179.2
 Arbec, quatuor cur dicatur 214.8
 arbiter 978.6
 arbitrium proprium nisi gratia Dei uiuetur, nec ipsa bona uoluntas esse in homine potest 858.6
 in Arbitrii libertate primus homo superbiuit 533.8
 Arboc mons 196.4
 Arboc ciuitas 214.8
 arbor bona, Christus a 54.5
 arbor mala a 54.5
 arbor ad quam securis posita 228.5
 arbor malus aptissimè lignum sanctæ crucis exprimit 1139.4
 arbor uitæ, Dei sapientia 962.4
 arboris bonæ fructus 227.7. item malæ. ibid.
 arboris excidēdæ fructus 81.7 287.5
 ad Arborem uitæ quibus rebus perueniatur 167.8.
 ad Arborem uitæ quomodo perueniendum 26.4
 in Arboris semine quæ occultentur 136.8
 per Arborem quid intelligendum a 29.5
 arca ab alienigenis capta, indicat testamentum Dei ad gentes transferrum 359.8
 arca cherubim habet supra propitiatorium 1180.4
 arca de Bethfamis Caria-

thiam mittitur 250.4
 arca Dei quibus. solennijs Hierusalem à Dauide traducta 421.8
 arca Domini corporis figura 395.8
 arca Domini per Dauide reducitur 395.8
 arca, ecclesia 1180.4
 arca ecclesiæ figura 342.179.395.8
 arca ex quadratis lignis cur fieri iussa 179.8
 arca fœderis Dominum saluatorē significat 26.8
 arca in montibus Ararat post diluuiū sedisse perhibetur 74.2
 arca intra uelum posita quid significet 1275.4
 arca intus, & foris inaurata 292.8. 1175.4
 arca Noe cur de quadratis lignis facta 489.4
 arca Noe ecclesiam denotat 33.4. 479.7. 189.6. 350.2
 arca Noe ex quibus lignis constructa 179.8
 arca Noe munda & immū in se inclusa habuit 468.8
 arca Noe qualis 178.8
 arca nouo plastro imposita 396.8
 arca per centum annos fabricata 180.8
 arca post diluuium ubi rederit 182.8
 arca quod septimo menseresedit, quid significet 181.8
 arca Saluatoris nostri in carnationem significat 1173.4
 arca testamenti 134.4
 arca testamenti intra uelum templi posita 1223.4
 arca ædificatio 292.8
 arcæ altitudo 179.8. 1175.4. 33.4. 350.2
 arcæ captiuitas 359.8
 arcæ corona aurea 1175.4
 arcæ descriptio 1173.4
 arcæ inferiora qualia 180.8
 arcæ latitudo 33.4. 350.2. 179.8
 arcæ longitudo 33.4. 1174.4. 179.8
 arcæ ligna intrinsecus & extrinsecus bitumine glutinantur 179.8
 arcæ Noæ similitudo 350.2
 arcæ quæ inerant 450.4
 arcæ quatuor aurei circuiti 1175.4
 arcæ quatuor anguli 1176.4
 arcæ structura 33.4
 arcæ tectum quādo peritum 35.4
 arcæ tectū cur sexcentisimo &

uno anno uitæ Noæ aperiat 182.8
 arcæ transitus 339.8
 arcæ uestes de ligno lectim 292.8
 arcæ uestes, prædicatores uerbi 450.4
 arcæ uelum, ipsum cælum designat 1272.4
 arcam ingredi a 94.5
 arcā iubetur Noe extruere 178.8
 arcam portare quorū errat 24.8
 arcam testamenti quomodo quisque nostrum seculū debeat offerre 239.4
 de Arca cur conuicti exeat, qui disuncti intrauerunt 182.8
 in Arca Noe quot animæ saluatae sint 175.2
 in Arca quare cuncta animalium genera includantur 180.8
 Arcas oppidum 187.8
 Arcades primi mortali 140.2
 Arcades quomodo annū mensurati sint 139.2
 Arcadius quamdiu imperarit 201.2
 Arcadius cum Honorio quādiu regnarit 188.2
 Archadius martyr genere & miraculis clarus 383.3
 Archelaus Herodis filius quādiu regnarit 183.2
 Archelaus Viennā in exiliū missus 183.2. 225.5. 272.7
 Archelai episcopi liber ad uersus Manicheū 186.187.2
 Archelai regnum, imperium Antichristi significat a 6.5
 archisynagogus 53.5. 116.7
 archisynagogus ad Christi pedes prociudit 50.5
 eiusdem filia 51.5
 Archisynagoge filiam populum Iudæorū significare 319.6
 architriclinus 290.7
 Archipolus 114.6
 Archulphus Galliarū episcopus 498.3
 arcticus 389.1
 arcticus circulus 134.2
 arcticus cur appelletur 133.2
 arcticus circulus unde dicitur 435.1
 arcturus 12.2. 135.2
 arcturus 134.2 cur plastrum dicatur. ibidem in axe cæli constitutus uersatur. ibidem
 arcturus maior 443.1
 arcturus minor 443.1
 Arcturi exortus maritimus 250.1

per Arcturum ecclesia significatur 134.2
 arctophylax 12.2
 arcus cælestis quomodo Christi gloriam indicet 35.2
 arcus cælestis oppositam à sole plagā tenet 381.1
 arcus cælestis quare nunquā nisi in opposita parte solis reliceat 332.2
 arcus cælestis nūquā nisi de sole respicet 182.8
 arcus cælestis, testamentum inter Deum & homines positus 182.8
 arcus duos colores habet 37.4
 arcus fœderis 37.4
 arcus prauus 858.8
 arcus quadricolor 35.2
 arcus quando fiat 35.2
 arcui cur scriptura comparatur 464.8
 per Arcum cur occultæ insidiæ designentur 762.8
 per arcum minora merita designantur 658.8
 in Arcu duo principales colores quid significet 35.2
 Arduinus Cimbrorū dux ab Henrico imperatore superatur 196.2
 Aremulus Syluius quamdiu regnarit 178.2
 per Arenam quid intelligendum 852.8
 areola aromatis 1100.4
 Areta rex 888.5
 Arfaxat 238.5
 Arfaxat magus 489.7
 Arfaxat genuit Sale 195.8
 Argei natale 381.3
 argei triginta quibus uentus Ioseph, quid significet 77.4
 argentum 653.3
 argenti Deo offerre 172.4
 argentum pro eloquio sæpè ponitur 359.8
 argentum quid in scriptura 1223.4
 argenti & auri uocabulo quid significet 743.4
 Argentorati diocesis instituitur 196.2
 Argestes 32.2
 Arginorum regnum exortitur 211.2
 Argonauis 453.1
 arguere 628.8
 arguere pro accusare ponitur 455.8
 argumentum 7.2. 185.1
 argumentum unde dicitur 185.1
 argumentum & argumētatio quomodo differant 185.1
 argumentum descriptio nis omnium terminorū singulis annis decenouenalis cycli 203.1

argumētū regularium ad feriam in calendis mensurum inueniendam cū epactis solis, secundum Romanos 189.1
 aridā manum habere, quid significet 25.5
 aries 448.1. 520.1
 Aries cur Martio tribuatur 24.2. 85.2
 aries in uepribus Abrahamæ apparet 211.8
 aries pro Isaac immolatus 56.4
 per Arietem quid significetur 197.8. 775.8
 per Arietem trium annorum quid significatum 45.4
 per Arietem martyres designantur 384.8
 arietes, ecclesiarum præpositi 294.8
 arietes quatuor occisi 596.4
 arietū nomine solēt nunquā sancti doctores accipi 1210.4
 Arigio pontifici Attala commendatur 305.3
 Arimaspi 1130.5
 Arimathia a 115.165.501.5
 Arimathæa 398.7
 Ariopagus 905.5. 920.5
 Aristæus unus ex Septuaginta interpretibus 344.2
 Aristarchi natale 438.3
 Aristobulus à Pōpeio uinctus abducitur 183.2
 Aristobulus cum dignitate pontificis, etiam regale sibi cepit usurpare uocabulum 181.2
 Aristobulus Hircano succedit 182.2
 Aristobulus & Hircanus de imperio certantes, occasione Romanis præbuerunt Iudæam inuadendi 183.2
 Aristobulus Peripateticus philosophus clarer 182.2
 Aristobulus primus apud Iudæos rex & pontifex diadematis sumpsit in signe 182.2
 Aristobulus quamdiu potestatem tenuerit 384.8
 Aristobuli cōmentaria in Mosen 182.2
 Aristodemus credit in Christum 495.7
 Ariston unus de septuaginta duobus Christi discipulis 393.3
 Aristō unus de septuaginta Christi discipulis 460.3
 Aristoteles clarer 212.2
 Aristoteles cur se in euripum præcipitavit 40.2
 Aristoteles quādo Platonis auditor 181.2
 inter Aristotelis Cicero-

nis quibus librū, quos de Re publica scripsit, quod sit discriminis 259.2
 Arithmache ciuitas 324.3
 arithmetica 98.1. 113.1. 403.1
 arithmetica cunctis scientijs prior 113.1
 arithmetica quod nomen generale habeat 112.1
 arithmetica Aegyptij peritissimi 119.2
 Arius diuino iudicio condemnatus, medius crepuit 445.3
 Arrij de trinitate hæreticus 1130.8
 arma diaboli 347.7
 arma Dei principaliter quæ 606.8
 arma secularia Dñi quæ 606.8
 arma spiritualia 461.4. 830.6
 arma nostra quibus defendimur & quibus pugnamus, duo testamentum sunt 119.4
 arma terribili hostis quomodo repellenda 297.4
 armorum erymon 606.8
 armis spiritualibus contra spirituales hostes armā dicitur Christiani 606.8
 armaturæ spirituales 310.4
 Armenij fidem Christi suscipiunt 212.2
 armillæ 58.4
 per Armillas quid significetur 295.8
 Armogasti, Archinimi & Satoryæ martyriū 402.3
 Arnolfus ad eremū properat 354.3
 Arnolfus dæmonium ex muliere fugat 350.3
 Arnolfus Gundolfo regi cōsiliario exercitandus cōmendatur 349.3
 Arnulphus Caroli magni filius quamdiu regnarit 195.2
 Arnolfus leprosum sanauit 351.3
 Arnolfus Metensis urbi gubernandæ præficitur 350.3
 Arnolfus Metensis urbis pontifex 342.3
 Arnulphus phthiriali perit 196.2
 Arnolfus puellam præclaris moribus ornata duxit uxorem 350.3
 Arnulphus quamdiu imperarit 201.2
 Arnolfi abstinentia 350.3
 Arnolfi confessoris natale 441.3
 Arnolfi episcopi ingenij sagax 349.3
 Arnolfi episcopi & confessoris natale 434.2
 Arnolfi

Index.

nis quibus librū, quos de Re publica scripsit, quod sit discriminis 259.2
 Arithmache ciuitas 324.3
 arithmetica 98.1. 113.1. 403.1
 arithmetica cunctis scientijs prior 113.1
 arithmetica quod nomen generale habeat 112.1
 arithmetica Aegyptij peritissimi 119.2
 Arius diuino iudicio condemnatus, medius crepuit 445.3
 Arrij de trinitate hæreticus 1130.8
 arma diaboli 347.7
 arma Dei principaliter quæ 606.8
 arma secularia Dñi quæ 606.8
 arma spiritualia 461.4. 830.6
 arma nostra quibus defendimur & quibus pugnamus, duo testamentum sunt 119.4
 arma terribili hostis quomodo repellenda 297.4
 armorum erymon 606.8
 armis spiritualibus contra spirituales hostes armā dicitur Christiani 606.8
 armaturæ spirituales 310.4
 Armenij fidem Christi suscipiunt 212.2
 armillæ 58.4
 per Armillas quid significetur 295.8
 Armogasti, Archinimi & Satoryæ martyriū 402.3
 Arnolfus ad eremū properat 354.3
 Arnolfus dæmonium ex muliere fugat 350.3
 Arnolfus Gundolfo regi cōsiliario exercitandus cōmendatur 349.3
 Arnulphus Caroli magni filius quamdiu regnarit 195.2
 Arnolfus leprosum sanauit 351.3
 Arnolfus Metensis urbi gubernandæ præficitur 350.3
 Arnolfus Metensis urbis pontifex 342.3
 Arnulphus phthiriali perit 196.2
 Arnolfus puellam præclaris moribus ornata duxit uxorem 350.3
 Arnulphus quamdiu imperarit 201.2
 Arnolfi abstinentia 350.3
 Arnolfi confessoris natale 441.3
 Arnolfi episcopi ingenij sagax 349.3
 Arnolfi episcopi & confessoris natale 434.2
 Arnolfi

In Bedæ opera

Arnolfi epif. uita 349.3
 Arnolfi miracula 354.3
 Arnolfi munificencia in pauperes 352.3
 Arnolfi obitus 354.3
 Arnolfi obitum quæ miracula int' confecuta 355.3
 Arnolfi feputura 355.3
 Arnolfi feputura 355.3
 post Arnulphū Tranfalpinū imperatores inſigniantur 196.2
 Aroer ciuitas 196.4
 aromata de hoſto uentis conculſo fluunt 1075.4
 aromata, unguentum & thymiana boni odoris offerre 1172.4
 aromatum ſignificatio 504.5
 aromatum nomine quid exprimitur 1065.4
 per Aromata qui designetur 1076.4
 Arphad urbs Damafci 458.4
 Arphaxad quādo genuerit Sale 175.2 item Cainan. ibidem.
 Arphaxad quādiu uixerit 175.2
 Ariana hæreſis quādo exorta 9.3 in Nicena ſynodo damnata. ibidem.
 Arrij interitus 110.8
 Arriani 186.200.225.1020.5
 Arriani arguuntur 346.7
 Arriani inæqualem patri filium dicunt 842.6
 Arrianorum cæcitas 28.5
 Arrianorum error 175.110.7.490.5
 Arrianorum uæſania 1007.5
 Arrianorum impietas Cōſtantij regis ſulta præſidio, uarijs afflictionū modis Athanaſiū persequitur 187.2
 Attius Ieſum creaturā & non Deū credit 47.5
 Attij confuſio 674.5
 Attij error 664.5
 Attij ad errore anſa 138.5
 Attij mors 868.5
 Attij pernicacia 246.7
 Attij ueſtania 314.5.1077.5
 arrogantia Domino abominabilis 924.4
 arrogantium ſpecies quatuor 90.7
 Arſatij martyrium 262.263.1
 Arſenij natale 424.3
 Arſes Ochi filius quādiu regnarit 181.2
 Arſes Ochi filius 181.2
 Arſis unde dicta 55.2
 ars omnis in ratione conſinetur 403.1
 ars imitatur naturam, in quantum poteſt 215.2
 artes exercere prædicatoribus Euangelij licet 844.5

artium inuētio Aegyptus 92.2
 artium liberalium inuenitores 61.2
 Artabanus quādiu regnarit 181.2
 Artaxerxes 517.498.4
 Artaxerxes Longimanus quādiu regnarit 181.2
 Artaxerxes, lumen ſilentio tentans interpretatur 546.4
 Artaxerxes Mnemo quādiu regnarit 181.2
 Artaxerxes muros Hieruſalē extrui iubet 181.2
 Artaxerxes Ochus quādiu regnarit 181.2
 Artaxerxes Ochus Aegyptum ſui imperio iunxit 181.2
 Artaxerxes reſcriptū, ne Hieruſalem ædificetur 180.2
 Artaxerxes typum Domini gerit 546.4
 Artaxerxis epiſtola ad Ezram 521.4
 Artemia à dæmonio liberatur 399.3
 Artemia cum uxore ſua baptizaf 423.3 gladio percutitur. ibidem.
 Artemon 917.5
 artifex Tyrius, quæ adiutorem Salomon aſſumit, qd ſignificet 44.8
 artificialis dies 206.2
 artificialis diei quot ſint ſpacia 121.1
 arundo 164.5.397.7
 arundine Chriſti caput feritur 391.7
 as 182.1
 Aſa filius Abia 178.2
 Aſa quādiu regnarit 178.2
 Aſa Zaram Aethiopem cū ſuo exercitu ſternit 178.2
 Aſalonthamar 44.4
 Aſaph, congregatio 840.687.833.1062.8
 Aſaph filius Barachię 687.8
 Aſaph muſicus egregius 687.8
 Aſaph ſynagogam imitatoricem ſignificat 821.8
 Aſaph unus præcëtorum Davidis 687.8
 Aſbeſtus 662.3
 Aſcanius Aeneæ fili⁹ 177.2
 Aſcanius Albam condit 211.2.177.2
 Aſcanius quādiu regnarit 177.2
 aſcedere Dei quid 467.8
 aſcia 122.123.2
 per Aſciam quid intelligendum 831.8
 Aſciopodotus Allectum opprimit 6.3
 Aſer 231.8.1081.5
 Aſer Chriſtus 94.4
 Aſer Chriſti typus 267.8

Aſeneth Iosephi uxor 249.8
 Aſeneth filia Putipharis 250.8
 Aſeroth 188.193.4
 Aſia regio 921.5.337.2.1064.5
 Aſiæ provinciæ 921.5
 Aſiani epiſcopi apologeticum pro Chriſtianiſ 185.2
 aſina 81.112.5.457.4
 aſino Balsam loquit 183.4
 aſina cum pullo 257.7.446.5
 aſina & pullus 364.7
 aſinæ pullus 693.5
 aſinam nudam cur Dominus noluerit aſcendere 366.7
 aſinam ſolam adductam Domino, Mattheus reſert 81.5
 ab Aſina, ſubiugali muto quādo homo corripitur 327.8
 aſinus 235.4
 aſinus, gentium populus 418.7
 aſinus, inſenſata Iudæorū ſtulticia 213.8
 aſinus populum gentium ſignificat 204.4
 aſini primogenita oue mutare 134.4
 in Aſino Dominus uenire uoluit 364.7
 in Aſino populus incircuſus ſignificat 840.4
 Aſiongaber 323.8
 Aſmona 190.4.322.8
 Aſos ciuitas 921.5
 aſpera i uias planas 274.7
 aſpera cur Deus pro ſpiritu alib. admiferat 477.8
 aſpis 1062.8
 aſpis domita 947.5
 aſpidis ſolertia 733.8
 per Aſpidē qui designentur 733.929.8
 aſpidum natura 497.8
 aſpidibus quomō Iudæi comparentur 498.8
 aſſentatoribus auſcultantium uæ 280.5
 Aſſion Gaber 190.4
 Aſſis partes 147.1
 aſſis uncia 120.1
 Aſſuerus 498.4
 Aſſur 185.4
 Aſſur, aſſigens uel elatus interpretatur 830.8
 Aſſur Chriſtū figurat 40.4
 Aſſur Nini urbis cōditor 188.8
 per Aſſur qd ueniat 880.8
 Aſſyria 924.5
 Aſſyrij cōmutantes interpretantur 866.8
 Aſſyrij dirigetes interpretantur 836.837.866.8
 Aſſyriorū imperiū unde pullarit 187.8
 Aſſyriorum regnum exoritur 211.2
 Aſſyriorum regnū quando exoritur 176.2
 Aſſyriorum regnū in Medos transfertur 211.2
 quādiu à Beli principio ſteterit. ibidem.
 Aſtaroth 252.460.4.490.7
 Aſterij presbyteri natale 461.3
 aſtilmus 71.1
 aſtra 12.2
 aſtra & filij Dei, angeli intelliguntur 817.4
 aſtra in conſpectu Dei imunda 728.4
 Aſtrolabium Nouiomagi 922.2
 Aſtrolabij conſtruendi ratio 467.1
 in Aſtrolabio quomō circuli inueniendi 470.1
 aſtrotologia 493.1
 aſtrotologiam qui primum docuerint 138.2
 aſtrotologicē tractare aliqd 320.2
 aſtronomia 493.1
 aſtronomia quid 113.1
 aſtronomiæ & aſtrotologicē diſcrimen 138.2
 aſtronomiæ primi inuentores 138.2
 aſtronomiæ ratio modis plurimis conſtat 138.2
 aſyndeton 64.1
 Athale uirginis martyriū 346.247.1
 Athalia mater Azariæ 178.2
 Athalia omnem ſtirpē regiam domus ſoram interfecit 178.2
 Athalia quādiu regnarit 178.2
 Athanaſius à Maximino Treuirorū epiſcopo honorificē ſuſcipit 187.2
 Athanaſius cum Arrio cōfligit, eumq; deuincit 431.4
 Athanaſius perfectionē Conſtantij fugiens, honorificē à Maximino epiſcopo ſuſcipit 420.3
 Athanaſius poſt multos agonas quieuit in pace 411.3
 Athanaſius ab Arrianis perfectionē patitur 187.2
 Athanaſij exilium 187.2
 Athenæ 921.923.5
 Athenæ philoſophiæ ſtudij dicara 921.5
 Athenienſes à meridie in meridiem dies ſuos cōputare ſolent 123.1
 Athenienſes à Sylla ualantur 183.2
 Athenienſes quando primū uſi uiginti quatuor literis 181.2
 Athenodorus claret 186.2
 Athir

Athir terris Aegyptiorū menſis 260.261.1
 Atlaticū mare unde nomen fortiatur 333.2
 atomus 591.6.118.1
 atomus in corpore 118.1
 atomus in oratione 118.1
 atomus in ſole 118.1
 atomus quomodo ſit in numero 119.1
 atomus quomodo ſit in ſepore 119.1
 atomum quid Græci uocent 53.2
 atomorum genera quorū 118.1
 atrium 347.7.1046.8
 atrii exterius quale 40.8
 atrium interius quale 39.40.8
 atrium & uafa tabernaculi 1234.4
 atrium quod poſitum inter locū uulgi & ſacerdotum mediū erat, qd ſignificet 43.8
 atrium ſacerdotū tribordinib. lapidū politorū ædificatum 43.8
 atrij latitudo quæ ad orientē reſpicit, quid ſignificet 1236.4
 atrij longitudo & latitudo 1239.4
 atrij tentoria unde facta 1234.4
 in Atrij introitu quatuor ſunt columnæ 1238.4
 in Atrio domus Domini, quorū figura exprimitur 1239.4 (39.8)
 atria domus Dñi qualia per Atria quid ſignificetur 767.8
 Attala ad Columbanū Luſitaniū uenit 306.3
 Attala ad Lirinēſe cœnobium uenit 306.3
 Attala Bobieſis cœnobij abbas 343.3
 Attala Bobienſis cœnobij pater 337.2
 Attala in Colūbani locū ſurrogatur 305.3
 Attala Fraimero pollicē abſciſſum, in integrum reſtituit 308.3
 Attala puerum febrilaborantem ſanat 308.3
 Attalæ abbatis & conſeſſoris natale 397.3
 Attalæ abbatis gen⁹ 305.3
 Attalæ abbatis uita 305.3
 Attalæ oratio 310.3
 Attalæ uiolētia fluminis obedit 307.3
 Attalæ uirtutes 308.3
 Attalæ obitus 310.3
 Attalia, ciuitas Pamphiliæ 921.5
 Attica lingua 350.2
 Attici unde cognominati 58.2
 Attila Illyricū Thraciāq;

Index.

uaſtat 189.2
 Attrebara urbs ab Attyla rege deprædara 268.3
 Attrebarę urbe Vedafius ad annunciandum Dei uerbū præſicitur 268.3
 Attylæ regis ſequicia 268.3
 Auallo caſtrum 294.3
 auaricia 476.567.7.1002.6
 auaricia cōtemnēda 656.3
 auaricia idolorū ſeruitus 239.8.44.4
 auaricia monſtro ſimilis 241.2
 auaricia omnis quādo præſcindi dicatur 1016.8
 auaricia radix omniū malorum 1002.6
 auaricia ſenilis moſtro ſimilis 654.3
 auaricia peſtis 369.5
 auarus inferno ſimilis 656.3
 auari ſemita 874.4
 Audacii martyrium 256.257.1
 Audiface & Abacuc nobiliū natale 384.3
 auditor humilis auricę in auri cōparatur 962.4
 auditor perfectus 924.6
 auditor mermonum Dei 288.5
 auditor quando teſtimonium det aduerſus doctorem 422.4
 auditoris uerbi Dei cui comparentur 273.3
 auditus quomō fiat 341.2
 audire ſine causa 681.8
 Audouardij epiſcopi martyrium 259.251.256.257.1
 Auguſtini epiſcopi epitaphiū 47.3
 Auguſtini lætania 23.3
 Auguſtini obitus 47.3
 Auguſtini obitus, corpus ubi poſitū. ibi.
 Auguſtini oſſa Ticiniſtraliteruntur 193.2
 Auguſtini retractationū libri 11.16
 Auguſtino manſio in Doueruenſi ciuitate datur 23.3
 Auguſtinū p literas Gregorius exhortatur, ne de uirtutibus ſuis gloriatur 36.3
 Auguſtus 202.5.458.522.1
 Auguſtus Iudęis imperat 112.7.458.5
 Auguſtus antea Sextilis 77.2
 Auguſtus menſis à nomine Auguſti Cæſaris dictus 128.1
 Auguſt. mēſis antea Sextilis uocatus 256.128.1
 Auguſtus mēſis unde nomen accepit 128.501.256.1
 Auguſtus 662.3
 Auguſtinus Anglorum archiepiſcopus ordinat⁹ 24.2
 Auguſtinus à Gregorio papa ad prædicandum

genti Anglorum mittitur 21.3
 Auguſtinus Britonū epiſcopos pro pace cartholica eriam miraculo cœleſti corā eis factō monet, illoſq; ſpernentes ultro ſequitur 44.45.3
 Auguſtinus claret 212.2
 Auguſtinus cæcum curat 45.3
 Auguſtin⁹ Etherio à Gregorio cōmēdatur 22.2
 Auguſtinus in Britannia uenit 22.3 ab Edilbertho rege honorificē tractatur 23.3
 Auguſtinus in Cantio primitiua eccleſię doctrinam uitamq; imitatur, atq; in urbe regis ſede epiſcopat⁹ accipit 24.3
 Auguſtinus Manichæorū deliria confutat 115.8
 Auguſtinus ne ciuitatis ſuæ ruinam uideret, terro obſidionis eius mēſemigrat ad Dñm 189.2
 Auguſtinus quæ nam de Samuele & phitonilla ſcripſerit 370.8
 Auguſtinus quos uerſus in mēſa ſua fecerit deſcribi 960.4
 Auguſtini commendatio 38.3
 Auguſtini eccleſia 39.3
 Auguſtini epiſcopi deſcriptio 445.3
 Auguſtini epiſcopi martyrium 259.251.256.257.1
 Auguſtini epitaphiū 47.3
 Auguſtini lætania 23.3
 Auguſtini obitus 47.3
 Auguſtini obitus, corpus ubi poſitū. ibi.
 Auguſtini oſſa Ticiniſtraliteruntur 193.2
 Auguſtini retractationū libri 11.16
 Auguſtino manſio in Doueruenſi ciuitate datur 23.3
 Auguſtinū p literas Gregorius exhortatur, ne de uirtutibus ſuis gloriatur 36.3
 Auguſtus 202.5.458.522.1
 Auguſtus Iudęis imperat 112.7.458.5
 Auguſtus antea Sextilis 77.2
 Auguſtus menſis à nomine Auguſti Cæſaris dictus 128.1
 Auguſt. mēſis antea Sextilis uocatus 256.128.1
 Auguſtus mēſis unde nomen accepit 128.501.256.1
 Auguſtus 662.3
 Auguſtinus Anglorum archiepiſcopus ordinat⁹ 24.2
 Auguſtinus à Gregorio papa ad prædicandum

in Auguſto menſe quæ hære cauendæ 256.1
 aut patres in ſcripturis uocantur 698.4 (3)
 Auri epiſcopi natale 389.3
 Aulon capus 493.3.179.8.438.4
 aura 33.2.380.1
 ad Auram poſt meridiem primus homo poſt culpā abſcōſus inuenitur 161.8
 Aurei & Iuſtinæ ſororis eius paſſio 426.3
 Aurelianus 116.4
 Aurelianus à militib. occiditur 186.2
 Aurelianus Chriſtianiſ perlequitur 212.2
 Aurelianus Clemēs 396.3
 Aurelianus perſecutionē mouens aduerſus Chriſtianiſ, fulmen autē eū magno pauore circumſtantium ruit 186.2
 Aurelianus quādiu imperat 186.201.2
 Aureliani epiſcopi deſcriptio 426.3
 Aurelius Alexāder cur ab omnib. amabilis 185.2
 Aurelius Alexander quādiu regnarit 185.2
 M. Aureli⁹ Antonin⁹ quādiu regnarit 185.201.2
 Aurelium in matrem ſuam Mammeam prius 185.2
 Aurelij Prudentij psychomachia liber 56.1
 auriga ſtella 12.3
 Auriouardus Lōgobardorum rex 343.3
 auris pro Domino amputata & curata qd ſignificet 106.5
 auris ſerui priſtino loco reſtituitur 106.5
 auream amputatam habere 169.4
 aurem quādo nobis inclinet Deus 902.8
 aure amputata qd ſignificet 106.5
 aures audiendi qui ſoli aures dicantur 681.8
 aures audiendi 39.397.5
 aures audiendi Domini, quid 415.6
 aures cur obedientia uocentur 642.8
 aurium puritas 93.7
 aurium tactus 92.7
 aures audiēdi qui habent, audiunt 299.7.307.5
 auriculæ ſanatio 151.5.384.7
 aurora 206.2
 aurum quid in ſcriptura 653.3.1223.4
 aurum Arabiæ preciōſiſſimum 818.8
 aurum ad regnū ornatum pertinet 787.8
 aurum exquisitum 991.8
 aurū incorruptibile 215.2
 y 2 aurum

In Bedæ opera

aurū transcendentis omnia, dilectiōis figuram tenet 25.7
 auri & argenti Aegyptiorum sublatio 278.8
 auri pallor 786.8
 auri sanctificatio 72.8
 auri uiror quid significet 786.8
 auro charitas insinuat 124.8.4
 aurum Deo offerre 1172.4
 per Aurum & argentum quid mysticè intelligēdum 4.3.5.786.8.18.8
 aureum altare Dominum significat 1275.4
 australis circulus 10.2
 auster 31.2.380.1
 auster ex accidente calidus & humidus 333.2
 auster fugando ante nubes, generat pluuias 333.2
 auster unde generet 333.2
 per Austrum & Aphricū quid intelligēdū 852.8
 auctores secularium uoluminum ligna excelsa 38.4
 autumnus 519.208.136.2
 aurum siccus & frigidus 135.208.2
 autumnus quando incipiat 326.2
 autumnus terræ cōparatur 405.1
 autumnus unde dicatur 136.2
 auulsiōnis Christi ab apostolis significatio 483.5
 auxilium diuinū semper nobis est necessarium 804.8
 axioma 409.1
 axis 322.126.2
 Axna flumen 265.3
 Azahel rex Syriæ Israēle adfligit 178.2
 Azarias filius Iorā 178.2.592.4 quamdiu regnarit 179.2
 Azarias, qui & Ozias, filius Amasie 179.2
 Azariam cum filio suo Ioras & nepote Amasia cur Matheus in genealogia Saluatoris secludat 178.2
 Azoricè loqui 587.4
 Azotus oppidum insigne Palestinæ 921.5.587.4
 azyma 373.7.139.5.391.6.472.5
 azyma & pascha quid distent 492.1
 azymorū dies 166.2.472.5.619.5
 azymorum dies primus 376.7.143.5
 azymorū solenitas 516.4
 azymo sublato filij Israel ex Aegypto proficiscuntur 288.8

azymi panes 1267.4
 azymi panes quid significent 204.8
 azymos panes Deo offerre 301.8

B

Baalim 252.4
 Babel, confusio 40.4.185.8
 Babyle episcopi natale apud Antiochiam 386.3
 interitus 186.2
 Babylonia 921.5
 Babylonia à Cyro capitur 180.2
 Babylonia à Semiramide condita 211.2
 Babylonia ciuitas confusiois, ad quā mali pertinent 716.8
 Babylonia quid significet 971.6.185.8
 Babyloniæ & Hierusalē ciues 766.8
 Babyloniæ latitudo quāta 221.2 (166.8)
 de Babylonia exire 314.6
 in Babylonia cur non habitandum 978.8
 Babyloni 461.4.1063.8
 Babylon à quo ædificata 72.2
 Babylon cadit 112.1105.5
 Babylon Chaldæorū metropolis 712.921.5 eius magnitudo, ibidem.
 Babylon ciuitas peccatorum 7084.† a 16.6
 Babylon confusio 314.6
 Babylon Roma 989.5
 per Babylonem qui designentur 899.8
 Babylonicus rex diaboli typum gerit 382.8
 Babylonica captiuitas 288.7.544.5
 Babylonica transmigratio 463.4
 Babylonica turris 921.5
 Bace 215.8
 Bachius quib. syllabis cōstet 45.1
 Bachomius monachus 149.2
 Bachylus Afianæ prouinciæ episcopus floret 185.2
 per Baculum apostoli designantur 384.8
 Bala 67.4
 de Bala quos filios Iacob progenuerit. 222.8
 Balaac 183.4 (365.8)
 Balaam propheta 183.4.
 Balaami error 1053.5.
 mors 328.8
 Balaami quodnam consilium regi Balaac dederit 327.8
 Balac Iacobi concubina 260.8

Balbina recipit sanitatem o culando catenas D. Petri 501.7
 Balbinæ uirginis natale 402.3. martyrium 246.247.1
 Baldad 650.4
 Baldegūdis abbatissæ depositio 391.3
 Baldimeris natale 395.3
 Balduinus ecclesiam Constantinopolitanā & Romanam in unionem redigi curat 198.2
 Balduinus Godefridi fratrem quamdiu regnarit 197.2
 Balduino alter Balduin⁹ succedit 197.2 quādiu imperarit. ibid.
 Bale lingua Hebræa uariis dicitur 191.8
 Balthasar, qui & Naboban 180.2
 Balthasarem superbū diuina ultio rangit 180.2
 baltheus pōtifficus 1263.4
 sub Baltheo paxillum ferre 338.8
 baltheis tunicas sacerdotum cingunt 1263.4
 Banaias saluatorē admittit 643.4
 Banaias leonem in cisterna interficit 447.4
 Bancor monasteriū 46.3
 Bancornaburg monasterium 45.3
 baptisari in spiritu sancto † a 2.6
 baptisari à Dño in spiritu sancto 6.5. in Christo Iesu 407.8 in noie Christi 894.5
 baptisma † a 2.6.107.5.132.7
 baptisma Ioannis 275.7.906.5
 baptisma Domini in spiritu sancto quod respectat † a 2.6
 baptisatis forma 981.5
 baptisatis paruulorum ratio 74.5
 baptisate, quē Christus habuit, baptisari 378.5
 baptisatus 148.2.4.42.7
 baptisatus Christi 559.5.814.112.6
 baptisatus circūcisionis loco cur instituit 414.8
 baptisatus cur post circūcisionē institutus 418.8
 baptisatus euangelicæ ueritatis fundamentum 127.7
 baptisatus in spiritu sancto 533.5
 baptisatus iterari non potest 554.5
 baptisatus Ioānis † b 42.6.532.5
 baptisatus paruulorum 641.5

baptisatus signum securitatis ecclesie Christi à uindicta 28.4
 baptisatus Christi mysteriū 451.7
 baptisati efficacia 581.658.710.5
 baptisati genera quot 650.3 gratia qualis 418.8. gratia conuersionis nouæ fundamētum 543.8 mysterium 58.7. necessitas 641.5
 baptisati nomine quod ueniunt intelligēdū 479.5
 baptisati uirtus unde 747.5
 per Baptisatum Christi filij Dei efficiuntur 492.6
 de Baptismo Corinthiorum error 540.8
 de Baptismo uariorum errorum 540.8
 in Baptismo mysteriū trinitatis declaratur 10.5
 Baptisatio Domini 233.5
 Baptisati quādo apostolice 864.5
 baptisatorum diuersitas 340.8
 baptisatos oportet Dominici corporis participare cōfirmari 388.8
 Barrabæ dimissio 494.5
 Barach, coruscatio 348.8
 Barach formā gerit prioris populi 348.8
 Barachia 290.5
 Baractrudis puella 367.3
 Barba 535.4 uirtutē significat 598.8
 Barba unde existat 340.2
 in Barba lepram gerere 305.8
 in Barba uirtus ostēditur 366.8
 Barbara uirgo quādo pro Christo passa 481.3
 Barbaræ uirginis martyrium 264.265.1
 barbaræ gentes unde dicitur 52.2
 Bareiacha 190.4
 Bariona 69.5.555.7
 Barnabas 888.5.76.7
 Barnabas, filius consolationis † a 16.6
 Barnabæ apostoli natale 424.3
 Barnabæ apostoli corpus reperitur 212.189.2
 Barnabæ nomen mutatū † b 28.6
 Barnabi apostoli martyrium 252.253.1
 Barrabas 110.5.111.5
 Barfabas Iustus † a 4.6
 Bartholomæus † a 2.274.5.490.491.7
 Bartholomæus filius suspendentis aquas 31.5
 Bartholomæi basilica, & sepultura 491.7
 Bartholomæi martyris nataliuitas

tiuitas 256.257.1.4.43.3
 Bartholomæi martyrium 444.3
 Bartholomæi uigilia 256.257.1
 Basa 183.196.4.1063.326.8
 Basan, confusio 790.8
 basilica grandis, quæ erat extra atrium sacerdotum, quid significet 41.42.8
 Basilides 181.5
 Basilidis martyrium 252.253.1
 Basilidis martyris natale 424.3
 basiliscus solo uisu interficit hominem 200.2
 per Basiliscum quid intelligendum 929.8
 Basilissa inter orationis uerba ad Dominū migravit 382.3
 Basilis Cæsariensis frater Gregorij 398.3
 Basilis quamdiu regnarit 195.2
 Basilij episcopi natale 381.3
 Basilij hexamero * A 5.4
 Basilij magni hexameron à Dionysio Exiguo uersum 3.2
 Basilis uirginis natale 417.3
 basis † a 11.6
 basis, in qua erat labrum impōsitū, quid significet 1278.4
 bases argenteæ, prophete 294.8
 bases aureæ 1094.4
 bases binæ cur coniuncte singulis tabulis supponantur 294.8
 bases cur unū cubitū, & semis ē amplitudinis in summitate sui habeant 62.8
 bases ecclesie, facti 816.4
 bases, prophete & apostoli 135.4
 bases quib. tabulæ sulten tabanē, uerba sunt & libri legis & prophetarū 1216.4
 basium altitudo cur triū cubitorum 59.8
 basium longitudo & latitudo quare cubitorum quaternorū fuerit 59.8
 basium rotæ quare curruū rotis assimilentur 60.8
 de Basibus decem & luteribus 57.8
 in Basibus quinq; luterū quid designetur 58.8
 Basianus Antonini cognomine, regno potitur 5.3
 Balsiani lectoris martyrium 392.3
 Bassus criminator Colubani 402.3
 Bassi martyrium 392.3

batus ad mensurā liquidam pertinet 56.8
 batus Hebræorum mensura 56.8
 batus quid designet 56.8
 Bandacharius monachus 348.3
 Baudelij passio 418.3
 Baudolfus Columbanū à monasterio pellit 291.3
 Beaduegen frater à paralyti quomō curat 158.3
 Beardana monasterium 83.3
 Bearis mons in Armenia 183.8
 ad Bearim montem multum in diluuiō cōfugiunt 221.2
 beatitudo quid 221.2
 beatitudo celestis 90.333
 beatitudo cōmunis 207.7.279.5
 beatitudo æterna iusticie porta 1006.8
 beatitudo duplex 885.8
 beatitudo hic incipit, & in futuro perficietur 24.5 (885.4)
 beatitudo hominis uera beatitudo nostra perfecta quæ † a 8.6
 beatitudo nullo fine clauditur 564.8
 beatitudo octaua 207.7.279.5
 beatitudo per solam gratiam hominib. contingit 639.8
 beatitudo sanctorū 723.5
 beatitudinē tā bonā quā mali appetunt 108.8
 Beatrix pæfocatur 423.3
 Beatrix martyrium 254.255.1
 Beata Maria 350.7
 beatus 602.765.885.8
 beatus nemo ante mortē dicendus 658.3
 beatus populus quæ † a 12.6
 beatus, qui non fuerit scaldalitates 296.5
 beatus uerū quæ 116.2.588.910.8
 beati uirtus 116.2
 beati quid 186.6
 beati qui 66.6
 beati sint 588.8.1009.8
 beati communis felicitate diuinæ uisionis fructur 51.8
 beati quomō ad damnatos trābre uelint 414.5
 64.7
 beati uident damnatorū pœnas 1105.5
 Beda presbyter 66.3
 Beda cui educandus traditur 50.2
 Beda gentis Anglorū indigena 50.2
 Beda cur Venerabilis dictus 1135.8

Beda quando claruerit 1135.8
 Beda quæ scripserit 50.2
 Beda quo ætatis suæ anno gradum presbyteratus susceperit 50.2
 Beda uerificator tolerabilis 1.2
 Beda ubi natus 50.2
 Beda quando obierit 51.2
 1135.8
 Bedæ epigrāma de Ioanne, & eius Apocalypsi 1062.5
 Bedæ liber de temporib. quot annos contineat 193.2
 Bedæ oratio 208.3.1020.8
 Bedæ uita 1135.8
 Bedæ scripta 1135.8
 Beda ubi sepultus 1135.8
 Bedæ uolumina 1135.8
 Bedæ obitus 1135.1136.8
 Belphegor 1063.8
 Beelsephon 187.4
 Beelzebub 353.5.346.7
 Beelzebub, Deus Accarō 34.5
 Beelzebub, uir muscarū 253.5
 Beemoth diabolus 851.4
 Beemoth principium uia rum Dei 853.4
 Beemoth quid latine sonet 856.4
 Beerfaba, puteus saturitatis 222.8
 Beerfaba unde appellata 222.8
 Belial 224.4
 Bellerophon 448.1
 Bellerophonis simulacrum ferreum, quartū mundi miraculū 475.1
 bellatorum ætas 315.8
 bellum aduersus Hungaros & Turcas ingenti numero utrorumq; cadente renouatur 200.2
 bellum aduersus Turcas 200.2
 bellū Deo inferre 704.4
 ad Bellum formidolosus non ingrediatur 334.8
 Belsathaim 192.4
 Belfefon, Dominus aquilonis 313.8
 Beltrolfus Luxouium ad Eustasium pergit 343.3
 Belus primus Assyriorū rex 176.2
 Benchor monasteriū Columbanus petit 278.3
 Benadab rex Syriæ 453.4. Samariā oblidet. ibid.
 Benedab rex percussit omnem terram Nephtholim 178.2
 Benedictæ femine martyrium 381.3
 Benedictæ martyriū 258.259.1
 Benedictio Dei 441.8
 Benedictio Dei cur bonis

& malis contingat hic 777.8
 Benedictio Dei quasi pluua 777.8
 Benedictio filiorū Iosephi 85.4 (777.8)
 Benedictio hominū uaria Benedictio nostra qualis 777.8
 Benedictio quæ refertur amicis 777.8
 Benedictiois forma 65.5
 Benedictiones 342.8
 Benedictiones spirituales 393.4 (392.4)
 Benedictiones terrenæ Benedictus quamdiu federit 203.2
 Benedictus I I. quamdiu federit 203.2
 Benedictus I I I. quamdiu federit 203.2
 Benedictus I I I I. quamdiu federit 203.2
 Benedictus V I. quamdiu federit 203.2
 Benedictus V I I. quamdiu federit 203.2
 Benedictus V I I I. quamdiu federit 203.2
 Benedictus I X. quamdiu federit 203.2
 Benedictus X I. quamdiu federit 204.2
 Benedictus X I I. quamdiu federit 204.2
 Benedictus X I I I. quamdiu federit 204.2
 Benedictus X I I I I. quamdiu federit 204.2
 Benedictus, qui uenit in nomine Domini 448.5
 Benedictus Scholasticæ germanus 480.7
 Benedictus danaf 200.2
 Benedictus abbas uirtutum gloria claret 190.2
 Benjamin 1063.8
 Benjamin filius dextræ 867.8
 Benedicti abbatis martyrium 246.277.1
 Benedicti abbatis natale 400.3
 Benedicti abbatis translatio 254.255.1.432.3
 D. Benedicti mors 308.1
 Benedicti pontificis passio 413.3
 in Benedicti patris laude, carmina 488.7
 sub Benedicto pontifice maximum in ecclesia schisma 196.2
 benedicere Dominū omni tempore 600.8
 benedici homines multis modis à Deo petūt 777.8
 beneficium nullum dandum negligenter 245.2
 beneficia quæ gratissima 232.2
 beneficiorū memoria fescere nō debet 221.2
 bene loqui, & male uiuere

Index.

In Bedæ opera

re, est seipsum propria uoce danare 528.693.8
 Benenū puerum non tangit ignis 322.3
 Beneuentani superatim perio sese subdūt 195.2
 bene uiuere qui sint dicēdi 664.5
 Beniacan 322.8
 Benjamin 74.265.274.4.1082.5
 Benjamin filius dextræ. 244.791.867.8
 Benjamin filius doloris interpretatur 270.8
 Benjamin lupus rapax, ppheta de Paulo 269.8
 Benjamin Paulū apostolum significat 82.4
 Benjamin quomodo lupus 270.8. item rapax ibidem.
 Benjamin ultimam benedictionem cōsequitur 97.4
 p Benjamin cœlestis Hierusalē figuratur 243.8
 p Benjamin terrestris Hierusalē figuratur 73.4
 Benigni presbyteri natale 4.64.3 martyriū. ibi.
 Benoth 457.4
 Berechualdus Theodori episcopi successor. 168.3
 Berecingēse monasteriū 124.3
 Berengarius in Italia tyrannidem exercens, ab Orhone regno deiciatur 196.2
 Berengarius in Italia imperat 196.2
 Berengarius noui cuiusdā erroris de S. eucharistia auro, renouare hereticum dogma, compellitur 197.2
 Berengarij duo regnū in Italia occupant 196.2
 Berenice urbs Trogiodytarum 121.2
 Berth liber Genesis dicitur 109.8
 Berillus 1121.5.662.3
 Bercea a quo cōdita 182.2
 Bercea Macedonia ciuitas 921.5
 Berofus de arca Noe quæ scribat 183.8
 Berfabee 53.261.234.4
 Berfabee ecclesiam præfiguratur 695.8
 Berfabee, puteus saturaris 695.8
 Berfabee terminus tribus iuda ad Australem plagam 574.4
 Berfabee oppidum 211.8
 Bertham qua conditione Edilberthus rex a parēribus acceperit 23.3
 Berthæ reginæ monumētum 50.3

Berthada monasterium puellarū cōstruit 341.3
 Bertholfus abbas leprosum mundat 345.3
 Bertolfus consanguineus Arnolphi pōtificis 342.3
 Bertolphi abbatis uita. 342.3
 Bertolfo abbati beatus Apostolorum princeps Petrus apparet 344.3
 Bertolfo priuilegia fedis Apostolicæ præbentur 344.3
 Bertolfum magna uis febrium opprimit 344.3
 Bertualdus quando defunctus uita 201.3
 Beth, domus 1011.8
 Berthualdus Theodori successor 172.3
 Bes 96.2.182.1
 Besor torrens quid significet 431.4
 besis 83.2.147.1
 bestia secundum Augustinum 1106.5
 bestia character 1102.5
 bestia sedes 1110.5
 bestia feræ Columbano obediunt 289.3
 bestia, socij & ministri diaboli 853.4
 bestia retræ 623.4
 bestiarum cōtritiō 843.4
 bestiarum cura non Deo, sed scientia 219.7
 bestiarū nomine quid ueniat * A 15.4
 bithalassum 917.5
 Bethania 531.112.5.256.7.446.690.678.5
 Bethania nobis petenda 515.5
 Bethania, obedientiæ domus 80.5
 Bethania quindecim stadijs ab Hierusalē 492.3
 Berthauen 289.4.302.4
 Berthcar 254.4
 Bethel 63.4.347.8.452.4
 Bethel, ante Luza 229.8
 Bethel, domus Dei 229.8
 Berthel 1039.4
 Berthleem 204.5.319.363.4.417.7
 Berthlehem ciuitas Domini 848.4 (244.8)
 Berthlehem domus panis
 Berthlehem situs 492.3
 Berthphage 256.7.446.5
 Berthphage, domus maxillarum 80.5
 Berthabee puteus satiētatis 372.8
 Berthajda 326.537.5
 Berthajda, domus fructuū 749.5 (66.5)
 Berthajda Galileæ ciuitas
 Berthajda piscina 489.3
 Berthfeda 548.4
 Bezec 282.4
 bibere, & non inebriari. 1077.4

Bilizarius in Africam missus, Vandalorum regē delet 190.2
 binarius numerus duote stamenta significat 3.5
 Bismantum castrū 344.3
 bisse 86.2
 bissextilis 143.2. (280.1)
 bissextilis annus 128.2
 Bissextilis annus quomodo inueniendus 534.1
 bissextilis crementi mensura 141.2.508.1
 bissextilem cyclum quatuor anni faciunt 118.1
 bissextiliū dissonantiæ ratio 74.2
 bissextrus 53.128.2.212.1
 bissextrus apud Romanos 52.138.2
 bissextrus ex quadratis ratione per quadrienniū conficitur 140.2.507.1
 bissextrus dies 121.1
 bissextrus quare dicitur. 522.1. item quare inuenitur. ibidem
 bissextrus quomodo conficitur 140.2
 bissextrus quomodo inueniatur 208.1
 bissextrus unde dicitur. 212.1
 bissextrus unde fiat 209.2
 bissextrus unde oriatur. 140.2
 Bissexti diem cur in Februario placuerit Romanis intercalare 142.2
 bissexti præparatio 832
 bissexti ratio 140.2.207.1.78.2
 bissexti ratio apud Romanos & Aegyptios 52.2
 bissexti inueniendi ratio 206.1
 bissexturnum 266.1
 bissexturnum solis retardatio generat 209.2
 bissexturnum quis primum inuenit 212.1
 bissextris quotum cretat annus 212.1
 bisinum, iustificationes sanctorum 1067.4
 Bithynia Asiæ prouincia 921.5
 Bithynia duplex 962.5
 bitumen & pix idem dicuntur 36.4
 bitumen feruētissimum est glutē, significās dilectionis ardorem 179.8
 per Bitumen patientia & continētia corporis & animæ designatur 36.4
 Blandinæ martyriū 421.3
 Blanditiæ qua ratione a qua dicantur 429.8
 Blasij episcopi apud Sebasten passio 389.3
 Blasij episcopi martyriū 244.245.1 (1053.5)
 blasphemā cauēda nobis

blasphemare cur prius sit quam periurare 804.6
 blasphemā 804.6
 blasphemiarum in Christum scripturarum reprehensio 492.5
 blasphemā in spiritu sanctum 35.5.220.7.368.5
 blasphemā peccatum 653.4
 blasphemus nominis Dei lapidatur 169.4
 Blecca præfectus Lindocolinæ ciuitatis ad Dominū conuertitur 65.3
 Bleda Illyricū Thraciāq; uastat 189.3
 Bleda interitus 12.3
 Blidulfus plagas non sentit 345.3
 Blothmonath 812
 Bobium locus 304.3
 Boetius cum Symmacho gerit consulatum 12.3
 Boetiunde dicitur 1088.8
 Boetius unde Anicius dicitur 1088.8
 Boetij de trinitate liber 1088.1094.8
 Boetij exilium 1089.8
 Boetij genus 1088.8
 Boetij interitus 1089.8
 Bohemiarum rex atroci proelio superatus à Rodolpho Hapsburcho captus abducitur 198.2
 Bohemos defectione molientes Lotharius comhercet 197.2
 inter Bohemos & Pannonas graue periculum 198.2
 Boiulus moriturus sapatoro à languore Cuthberto omnia quæ ei erant uentura prædicit 217.3
 Boiulus quale testimoniū Cuthberto perhibuerit 189.2
 Bonifacius 49.3 (215.3)
 Bonifacius oratorium sancti in cimiterio sancti Felicitatis 189.2
 Bonifacius papa 462.3
 Bonifacius papa B. Mariæ ecclesiā dedicat 415.3
 Bonifacius papa Eduinū ad fidem hortatur 56.3
 Bonifacius papa Iusto palium & epistolam mittit 53.3
 Bonifacius pontifex primū instituit iubileum 199.2
 Bonifacius II. quādium sederit 203.2
 Bonifacius III. quādium sederit 203.2
 Bonifacius IIII. Marium quādium sederit 203.2
 Bonifacius V. quādium sederit 203.2
 Bonifacius VI. quādium sederit 203.2
 Bonifacius VII. quādium sederit

gnificatione bonorum mala hominū gesta in scriptura accipiuntur. 394.8
 bona malis obfunt, & mala bonis profunt 718.5
 bona minorā pro maiori b° pretermittēda 338.5
 bona nostra omnia à Christo sunt 527.5
 bona opera, filij nostri. 956.8. opera in luce amant constitui 879.6
 opera quando perficitur 143.6 opera sacrificia super aram fidei sacrificata 689.8 opera Deo uelari 620.8
 bona terrena ad solā necessitatem appetenda sunt 448.8
 bonorum cunctorū perfectio in spiritu sancto consistit 345.8
 bonorum operum alacritas Deo semper amabilis 940.4
 in Bonorum temporalium pulchritudine quid sit attendendum 308.2
 pro Bonorum amissione non trepidandum. 709.8
 bonis terrenis quomodo utendum 431.6
 Bootes 444.1.88.2
 Bootis signum 12.2
 Boos Ruthē iungitur matrimonio uinculo 356.8
 Borbonius dux 201.2
 Boreas 32.2
 Boreas uetus 333.2. cur sit frigidus & sicus. ibid.
 boreus nūquam à nobis uidetur 7.2
 Boristenes locus 376.1
 Boses 298.4
 bos 285.4
 bos Iudæorum populus 418.7
 bos iugum legis sustinentem demonstrat 203.4
 bouis nomine uita uniuersa cuiusq; doctoris exprimitur 207.4
 bouis noie populus sub iugo legis accipitur. 204.4
 in Bouis nomine uita uniuersa; operantis exprimitur 331.8
 in Bouis primogenito nō arandum 330.8
 in Bouis primogenito operari 330.8
 Boui trituranti os nō obliandum 331.8
 per Bouem quid significetur 775.8
 in Boue simul & asino arare 204.4.331.8
 boues duodecim æcos Salomon in templo cōstituit 376.8

Index.

men habeat 49.1
 Bulgari Saracenos uincunt 193.2
 bullarum aurearum author 199.2
 Burgundafora febribus corripitur 358.3 pœnitentiā agit 358.3. febreiterum correpra diem exitus sui prædicit 358.3
 Burgundofora uirgo Agrestinum confundit. 340.3
 Burgundofora abbatissē uita 356.3. obitus 367.3
 Busa 1063.8
 butyrum uberimum & pinguisimū, Euangeliorum est testimoniū 214.8 (204.8)
 Byrinus episcopus 78.3
 byssus 296.8.634.7.1238.4
 byssus castigationem nostræ carnis infinuat. 36.8
 byssus, immaculata carnis incorruptio 296.8
 byssus qd significet 1200.4. retorquetur in cortinas tabernaculi. ibidē.
 byssum 62.7
 per Byssum quid significetur 1246.4
 byssum offerre 1172.4
 bysso induitur ecclesia. 634.7
 per Byssum quid significetur 299.8
 byssinum, iustificationes sanctorum 1200.4

C

Litera centū significat 116.1
 Caalcha 321.8
 calciamētū soluere 106.4
 cacodæmones 314.2
 cadaueris etymon 733.6
 cadere super collū 341.7
 Cadeoldus episcopus. 383.3
 Cades 191.4.1063.8
 Cades, sanctum legis interpretatur 570.8
 Cadmus Thebarum rex Græcas literas inuenit 211.2
 cadus 83.7.408.5
 Cæcilie uirginis natale. 470.3. martyriū 471.3
 cæcitas in Israel qualis. 460.8
 cæcitas peccatum 662.5
 cæcus 201.4
 cæcus allegoricè 302.7
 cæcus cæcus ducens 73.7.285.5
 cæci 68.7
 cæci duo 80.5.741.5
 cæci cæcorū ducēs 66.5
 cæcutiētēs in proprijs 73.7.286.5
 cædi in facie 681.4
 cædia 74

In Bedæ opera

cædis prohibitio 37.4
 cælaturas eminètes quan-
 do domus Domini ha-
 beat 25.8
 Cæsar Alexandria potitus
 regnum Cleopatrate de-
 dit 183.2
 Cæsar Germanos & Gal-
 los capit 183.2
 Cæsar in curia cõfoditur
 183.2
 Cælaris & Pompeij ciui-
 le bellum 183.2
 Cælares 113.7.4.58.5
 Cælares Romanorũ, prin-
 cipes appellantur 183.2
 Cælares unde appellati
 212.2
 Cælarum atq; imperato-
 rũ Romani imperij ca-
 talogus 201.2
 Cælares Cappodociæ
 922.5. Palestina 88.7
 827.5
 Cælares Palestinæ, olim
 Stratonis turris dicta
 921.5
 Cælares Philippi + b 24.
 6. 69.84.5.460.7.922.5
 Cælarum martyriũ 262.263.1
 cælarum status quoru-
 mplex 48.1
 Cain 26.4
 Cain à facie Dñi egressus,
 habitat in terra Naid
 172.8
 Cain à Deo maledicitur
 172.8. ciuitatem ædifi-
 cat ex nomine filij sui
 Enoch 173.8
 Cain ex maligno 1027.5.
 fratrem suum occidit
 169.8. in primogenito
 filio Enoch conlectat
 175.2
 Cain Iudæos significat
 169.8
 Cain in septima genera-
 tione à Lamech occi-
 sus 170.8. in signum à
 Deo positus 30.4
 Cain ob inuidiæ malitiã
 damnatus 53.8
 Cain quorum typum gera-
 rat 30.649.4.168.8
 Cain, possessio siue lamẽ-
 tatio 169.8
 Cain quod fratrem suũ in
 agro occidit, q. signifi-
 cet 169.8
 Cain unde scire potuit, q.
 fratris munera Deus su-
 sceperit, & sua repudia-
 rit 168.8
 Caini conscientia mala
 649.4. desperatio 170.8
 Caini filius, in cuius nomi-
 ne Enoch condita est,
 quid significet 173.8
 Cain in fratre scelus 543.5
 Caini ignorantia fallax
 169.8
 Caini munera cur repro-
 bentur, Abelis uerò su-

scipiatur 168.8. oblatio
 à Deo spernitur 167.8.
 occisio quid significet
 31.4. odium in Abelum
 unde 167.8. peccata 171.
 8.668.3
 Caini septẽ peccata & uin-
 dictæ 29.4.171.8
 Caino quod dicitur, Si re-
 ctè offeras, nõ rectè au-
 tem diuidas, peccasti
 168.8
 Cain occidere 29.4
 Cain qui occiderit, septu-
 plũ uindictas exoluit,
 quid sibi uelit 169.8
 ad Cainũ cur dixerit Do-
 minus, Quare concidit
 uultus tuus 168.8
 per Cain quid intelliga-
 tur 30.4
 Cainam quãdo genuerit
 Malaleel 175.2
 Caiphas 107.152.5.272.7.
 385.5
 Caiphas de Salvatore p-
 pherit 675.4
 Caiphas princeps sacer-
 dotum 486.5
 Caiphas qui & Iosephus
 226.5.273.7
 Caiphæ de tollendo Chri-
 sto prophetia & confi-
 sium 685.5
 Caius Cæsar Aegyptios
 imitatus, quomodo an-
 num direxit 131.1
 Caius Caligula quamdiu
 regnarit 184.201.2
 Caius Caligula Agrippa
 uinculis liberatum, re-
 gem Iudææ facit 184.2
 Caius cum filio quamdiu
 imperarit 201.2
 Caius episcopus fulget
 187.2
 Caius episcopus marty-
 rium patitur 187.2
 Caius Iudæorum loca san-
 cta sordibus idolorum
 profanat 184.2
 Caius quare Cæsar appel-
 larus 78.2
 Caius quãdiu sederit 202.2
 Caius templum profana-
 uit 418.4
 Calabra curia 130.1
 calami, ecclesiæ filij 1188.4
 calami procedentes de ha-
 stili 1188.4
 Calamna insula 922.5
 per Calamos singulos cur-
 tres scyphi, sphærulæ
 & lilia fuerint 1191.4
 calathoides umbra 329.2
 calathus 329.2
 calcaneus 683.8
 calcaneũ obseruare 315.6
 per Calcaneum quæ pec-
 cata designentur 683.8
 calceamenti corrigia qua-
 re Ioannes soluere non
 possit 6.5
 calceamenti corrigia fol-

uere 275.7
 calceamenti solutio apud
 Iudæos 8.5
 calceamenta in sacris lite-
 ris 531.5.342.7
 calceamenta Moyũ depo-
 sita 273.8
 calci 54.2
 calciari ex mortuorũ pel-
 libus animalium 115.4
 calculator unde nomen
 acceperit 113.1
 calculatores 54.2
 calculus 54.2
 calculus candidus 1067.5
 calculi modus 148.1
 de Calculi ratione 147.1
 calendæ 266.1
 calendæ cur initium men-
 sis uocatum 207.2
 Calendæ Ianuarij 648.7
 Calendæ mensium initia
 78.2
 Calendæ in sacris literis
 quid significant 79.2
 calendæ unde dictæ 75.2.
 130.1.207.2
 calendarum, nonarum &
 iduum in omnibus mē-
 sib. nõ est par ratio 80.2
 Calendarũ ratio 73.2.129.1
 de Calendarũ feria 280.1
 Calendas quid scriptura
 uocet 360.4
 Calendas quando in scri-
 ptura legimus, quomõ-
 sit intelligendum 503.1
 Calēdis Græci carer 79.2
 in Calendis singulis quo-
 ra fit luna 280.1
 Calepodij senis presbyte-
 ri martyrium 414.3
 calidi & ficci multũ appe-
 tunt ex calore luxuriã
 323.2
 calidi & humidi appetitũ
 & effectũ habent 332.2
 caligo 819.4
 in Caligine cur Deus ui-
 deatur 283.8
 Calistus papa 459.3. eius
 martyrium. ibidem.
 Calistus II. quamdiu se-
 derit 204.3
 Calisti papæ passio 407.3
 calix amaritudo est pal-
 sionis 165.7
 calix Domini 488.3
 calix iræ 1105.5
 calix Saluatoris quomo-
 do accipiendus 167.7
 calix scriptura ueteris te-
 stamenti 835.8
 calicis nomine quid intel-
 ligendum 79.5
 per Calicis labium quid
 significetur 55.8
 Calixtus quamdiu sede-
 rit 202.2
 Calixtus III. quãdiu se-
 derit 204.2
 Callinicus oculis erutis
 Romam mittitur 192.2
 Callisti papæ martyrium

260.261.1
 calo uerbum quid inter-
 preteretur 503.1
 Calocerij & Parthemij de-
 positio 391.3
 Caluaria 160.5.392.7
 Caluaria loc⁹ 112.4.96.5
 in Caluaria qui lepra ge-
 rant 305.8
 calumnia 1036.3
 calumnia Domini 493.5
 calumniatorib. tradi 1033.8
 Cambyfes Babylonem in-
 Aegypro ædificat 180.2
 Cambyfes Cyri filij 180.2
 Cambyfes, secundus Na-
 buchodonosor. 180.2
 Cambyfes quãdiu regna-
 rit 511.4.180.2.498.4
 camelus Christus 104.5
 233.7
 camelus quare in scriptu-
 ra manducari prohibi-
 tus 304.8
 cameli nomine Christus
 intelligitur 189.5
 camelum foramen acus
 intrare 104.5.233.7
 campi cur homines irra-
 tionabiles dicant 472.8
 Camuhel pater Damasci
 214.8
 p Canaños & Iebusæos
 uicia designantur 47.4
 cancer 446.521.1
 cãcer cur Ionio tribuatur
 24.25.85.2
 cancer excelsissima pars
 signiferi 9.2
 Candacis eunuchus à Phi-
 lippo baptizatus + a 3.6
 Candacis regina 886.5
 candelabrum 227.7.359.5
 candelabrũ cur extra ue-
 lum testimonij ardere
 precipiatur 293.8
 candelabrum cur contra
 mensam positum sit
 1224.4
 candelabrum cum septẽ
 lucernis, Christus cum
 septem ecclesijs 296.8
 candelabri cum uniuersis
 uasis suis, corpus Chri-
 sti est 1196.4
 candelabrum quod in au-
 strali parte collocatur,
 quid significet 1224.4
 candelabrum spiritus san-
 cti gerebat imaginem
 135.4.293.8
 candelabrum tabernacu-
 li quid significet 1188.4
 super Candelabrum septẽ
 ponunt lucernæ 1139.4
 Candelabra quare à dex-
 tris quinque, & à fini-
 stris item quinque sint
 posita in templo Salo-
 monis 70.8
 inter Candelabra & Lucer-
 nas quid typicè distet
 71.8
 per Candelabra eadem di-
 uina

uina eloquia figuratur
 70.8
 de Candelabris decẽ 70.8
 in Candelâ accensa quo-
 modo trinitatis myste-
 rium inueniatur 306.5
 candor 1065.5
 per Candorem cur inno-
 cẽtia designetur 668.8
 canis 135.2. mortu⁹ 401.4.
 reuersus ad uomitũ 71.
 11002.5
 canes 828.5.65.7.592.4
 canum natura 861.6
 caniculares dies 386.1
 canicula 452.1
 canicula stella est fixarum
 omnium maxima 12.2
 canicula stella 12.2 eius
 uis. ibidem (391.1
 canicularum domicilium
 canini dentes 471.1
 Canopus 10.2.453.1
 Canopus inter sidera rela-
 tus 43.2
 Canopus Menelai nau-
 clerus, in Nili ostio sub-
 mersus 43.2
 Canopus stella 128.2
 cantatio est proficiẽtis,
 dum huiusmodi 1034.1
 1039.8
 cantare 931.8
 cantare Deo 782.8 in die
 809.8 lætantis est, inter-
 dum & dolentis 634.8
 in nocte & die 809.8
 canticum 444.634.780.
 1061.8
 canticum Domino in no-
 cte qui cantare dicitur
 653.8 glorificationis
 279.8
 canticũ nouũ 593.640.8
 canticũ nouũ nemo can-
 rat, nisi renouatus per
 gratiam 593.8
 canticum psalmi 444.8
 canticũ accipitur pro mē-
 tis intelligentia 780.8
 canticum iucundior uox
 quàm spalmus 445.8
 canticum uetus 593.640.
 8. nouum 1104.5
 cantores 475.565.4
 cantorum filij 577.4
 Caph, manus 1024.8
 Capharnaum 352.7. 12.
 252.5.496.3.546.5
 Capharnaum cur demer-
 genda 342.5.203.7
 Capharnaum Galilææ ci-
 uitas 67.5
 Capharnaum ita excelle-
 bat in Galilæa, ut ran-
 quam metropolis ha-
 beretur 836.5
 Capharnaũ, uilla pulcher-
 rima 113.5
 in Capharnaum Hieru-
 salem incredula condem-
 natur 749.5
 capillus nõ peribit 222.7.
 466.5

capilli 161.7 quomodo nu-
 merati 219.7.366.5 spõ-
 sa cur gregi caprarum
 affimilentur 1104.
 1053.4 unde oriantur
 340.2
 capillorum usus 704.8
 per Capillos quid intelli-
 gendum 796.811.644.
 704.8.
 capillis pedes Dominus
 tergere 303.5.704.8
 Capitolium à quo extru-
 ctum 179.2
 Capitolium primũ mun-
 di miraculum 474.1
 Caplid ad Deum conuer-
 titur 327.3
 Cappadoci regio 922.5
 S. Caprasij 457.3
 Caprasij martyris natale
 460.3. passio. ibidem
 capra peccatoris typus
 355.4
 per Capram & hœdũ cur
 peccatum significetur
 609.197.302.8
 per Caprã triennẽ plebs
 peccatrix significata est
 45.4
 Caprarum pili, dura pœni-
 tentiæ afflictio 296.8
 capreoli naturæ qui com-
 parentur 1058.4
 Capricornus 88.92.2.451.
 521.1
 Capricornus cur Decem-
 bri tribuatur 25.2
 Capricorni circulus 134.2
 captiuitas duplex 824.8
 captiuitas nostra unde
 140.6
 captiuitatis causa pecca-
 tum 889.8
 captiuitatis auersio per
 Christum facta 889.8
 captiuitatis annus septua-
 gesimus secundo anno
 Danijs impletur 181.2
 captiuitatis ac longæ ser-
 uitutis iniuria populo
 Dei profuit 477.4
 captiuitatis malum quan-
 tũ boni populo Israeli-
 tico contulerit 493.4
 captiuitatem quomodo
 Deus auertat 890.8
 captiui cuiusdã, dum pro
 eo cantarentur, soluun-
 tur 141.3
 captiui tunicæ hyacin-
 thinæ firmissimam ha-
 beram 1255.4
 caput Domini 370.7
 caput & cauda draconis,
 commissuræ 24.2
 caput cur rotundũ 340.2
 caput mundi in quo loco
 347.2
 caput sphærica quædam
 substantia 340.2
 caput uiri, Christus 305.8
 caput pro mēte accipitur
 pluribus in locis sacræ

scripturæ 439.8
 capitis superior pars ra-
 ta 664.3
 capitis tõi dedit ratio 906.5
 caput serpentis calcare
 315.6
 p Caput qd ueniat 879.8
 in Capite sedes sapientiæ
 340.2
 capita aurea 1225.4
 capita duo contra Domi-
 num se erigunt 811.8
 capita inimicorum 811.8
 Capys Syluius rex Lari-
 norum octauus quam-
 diu regnarit 178.2
 Cara fl. 294.3
 Carantocus Columbano
 necessaria defert 821.3
 Caranus primus Macedo-
 num rex 179.2
 Caranus rex quamdiu re-
 gnarit 179.2
 Carausius sumpta purpu-
 ra Britannias occupat
 187.2
 Carbona 763.8
 carbones urẽtes quid si-
 gnificent 287.6
 carbunculus 662.3
 carbunculi fulgor nocte
 non uincitur 148.8
 cardinales numeri 99.1
 cardines ostiorũ domus
 Domini quid 72.8
 Carduella contra Eduinũ
 rebellat 70.3
 Carduellæ atrocitas 70.3
 Cariathiarim 249.4
 Carmelus 312.4.405.4
 Carmeli nomẽ capiti spõ-
 sæ conuenit 1122.4
 Carmentis latinas literas
 reperit 211.2
 Carmen inuersuũ 295.1
 Carminis optima forma
 quæ 47.1
 Carnaim 444.4
 carnalis 125.6
 carnalis Christi dilectio
 767.5
 carnalis generatio quis di-
 catur 455.8
 carnalis generatio ab A-
 dam incepta 455.8
 carnalis tunica 1057.5
 carnales ad peccandũ fa-
 cilis quàm spirituales
 persuadentur 160.8
 caro 525.5
 caro aduersus spiritũ qua-
 do cõcupiscere dicitur
 744.6
 caro amator, quando ui-
 tijs eius resistit 143.6
 caro Christi, panis uitæ
 610.5
 caro Christi qualis 609.8
 caro Christi quomodo p-
 fit 613.5
 caro Christi cur cilicũ di-
 catur 609.8
 caro Christi non secun-
 dum carnem intellige-

da 613.5
 caro cõcupiscit aduerius
 spiritum 154.8
 caro & sanguis regnum
 Dei non possidebunt
 585.6.590.6
 caro in scripturis 510.5
 caro nostra à serpẽte quã-
 do decipitur 884.8
 caro nostra post resurre-
 ctionem cur nulla cibo-
 rum refectio egeat
 * A 19.4 quomodo in
 fine incorruptibilis
 * A 20.4
 caro non prodest, spiritus
 uiuificat 600.8
 caro primò manducari iu-
 betur 37.4. quãdo cru-
 ciare dicitur 786.6
 caro quasi in typo mulie-
 ris accipitur 355.8
 caro quomodo posside-
 bit regnum Dei, & non
 581.6.510.5
 caro omnis præter arcam
 diluuii consumpta, qd
 significet 180.8
 caro omnis uidebit salu-
 tare Dei 227.5.274.7
 caro Saluatoris capax do-
 lorum 671.4
 carnis Christi mortalitas
 quomõ nudata 183.4
 carnis cõcupiscencia 1017.
 5.742.6
 carnis & sanguinis nomi-
 ne quid intelligat 580.
 6. + b 33.6.399.6
 carnis gemit⁹ 630.8. in fir-
 mitas cur lætus do-
 loris dicitur 646.8
 carnis mortificatio 979.5
 carnis nostræ renouatio
 137.8
 carnis nostræ infirmitatẽ
 Christ⁹ accepit, & qua-
 re 716.5
 carnis opa 60.6.81.237.7.
 365.747.6
 carnis proprius locus ter-
 ra 197.5
 carnis prudẽtia, mors 881.
 922.1074.8
 carnis uoluptas post la-
 psum membri inserta
 851.4
 Carni sacerdotes consti-
 tuuntur 178.2
 carnem appellauit Salua-
 tor gentem. de qua o-
 riundus erat 686.4
 carnem concupiscẽtem
 aduersus spiritũ, quid
 dicat apostolus 744.6
 carnem cur filij Israel desi-
 derant 177.4
 carnem mortificare 932.8
 carnẽ qui brachiũ suũ po-
 nit, maledictus 460.8
 carnem quid uocet apo-
 stolus 642.6
 carnem peccati Christus
 nõ induit, sed similitu-
 dinem

Index.

In Bedæ opera

dinem carnis peccati 798.5
 secundum Carnem sapere, mors est 172.8.611.6
 secundum Carnem nati 736.6 ite spiritui. ibid. carne legi peccati feruire 143.6
 in Carne & cute lepræ gerere 305.8
 in Carne uita lepram gestare 305.8
 in Carne esse 121.126.6
 in Carne qui sint 157.6
 in Carne fumus & nō fumus 158.6
 carnes ad uescendum cōferre 956.4
 per Carnes iuge sacrificiū designatur 386.8
 de Carnib. alitū & manna 280.8
 Carolus Bohemus Romæ ab Innocentio decimo imperij insignia accipit 199.2
 Carolus Bohemus tabularum Imperialium author 199.2
 Carolus Bohemus imperij competitores strenuos habet 199.2
 Carolus Bohemus quam diu imperarit 199.2
 Carolus Caluus quādiu regnarit 195.2
 Carolus Crassus imperator designatur 195.2
 Carolus Crassus cū Cimbrāigne ac ferro depopulantur 195.2
 Carolus Crassus imperio abdicato ab Arnulpho patruale Germanorum regalitit 195.2
 Carolus Crassus quādiu regnarit 195.2
 Carolus Gallorum regē superat 200.2
 Carolus magnus Aquilgrani ædem sacrā uirgini matri cōstituit 194.2
 Carolus magnus Aquilgrani moritur 195.2
 Carolus magnus bellum aduersus Saxones redintegrat 194.2
 Carolus magnus contra quos bellum gesserit 194.2
 Carolus magnus Longobardos uincit 194.2
 Carolus magnus nobiles aliquot Hispaniæ urbes uastat 194.2
 Carolus magnus Pipini successor 104.2
 Carolus magnus quādiu Romæ imperarit 195.2
 Carolus magnus unde cognominatus 194.2
 Carolus Philippi filius quādiu regnarit 199.2
 Carolus I. caluus quam diu imperarit 201.2
 Carolus III. Crassus quādiu imperarit 201.2
 Carolus III. quam diu imperarit 202.2
 Carolus V. quam diu regnarit 200.2.202
 Carolus quintus Francofordiæ imperator eligitur 200.2
 Carolus quintus à Leone pontifice imperator declaratus 200.2 Aquilgrani solenni principū cōuentu inungit 200.8
 Carpentus Syluius quam diu regnarit 178.2
 Carphori presbyteri & Abundij diaconi martyrium 479.3
 Carpocratiani carnis resurrectionē negāt 305.8
 Carpi natale 458.3
 Carpualdus à Richeberto occisus 65.3
 Carrha Mesopotamiæ ciuitas 922.5
 Carthago à quo condita 178.2
 Carthago à Didone conditur 211.2
 Carthago olim Tharsis dicta 678.8
 Carthaginensium famosum bellum 181.2
 Carus cū filijs Carino & Numeriano quam diu imperarit 187.2
 per Casiam quid significetur 1061.8
 Casiphia 88.2
 Casdei 214.8
 Casdei unde uocati 58.2
 Caserh 214.8
 Casleu mensis 538.5.4.4.4
 Casleu octauus Hebreorum mensis 264.1
 Caspium mare 528.4
 Cassabellanus dux 4.3
 S. Casiani natale 4.4.0.3
 martyrium. ibidem.
 Casiani presbyteri natale 476.3
 Cassibellanus oppidum Cæsar graui pugna capit 4.3
 Casirus monachus miracula edit 308.1
 Casiodorus 507.4
 Casiodor⁹ senator 1231.4
 Casiodori pādecta 40.8
 Casiopea 447.1
 castē qui non prædicent 493.8
 castigatiōes nostræ restes diuinæ iustitiæ 647.4
 castitas corporis sine fide, uana 561.5
 castitas triplex 285.7
 castitati cur studendum 892.4 (247.1
 Castoli martyrium 246.

Castor & Pollux cur Maio tribuatur 24.25.85.2
 Castoris & Pollucis amantissimi fratres 25.2
 ad Castra post occumbentē solem reuerri 205.4
 castrorum insigne 918.5
 Castulinatale 401.3
 martyrium. ibidem.
 casula 666.3
 casus quid 312.2
 casus septimus 23.1
 calus nominū quot sint 3.23.1
 casus participiorum 31.1
 casus pronominum quot sint 7.26.1
 casus obliqui 23.1
 casus recti qui 23.1
 catachresis qd 661. quid à metaphora differat ibi.
 Cataphrygarum hæresis exoritur 212.2
 Caraphrygarum & Nouatianorū hæresis 435.6
 cataraçtæ 652.8
 per Cataraçtas cur pphe-tæ intelligantur 652.8
 catarrhon trocheon 49.1
 catechumeni 551.556.658.5
 catechumeni quorum figuram gerant 225.8
 catenarū & compedū nomine quid significetur 315.5
 catenarū multiplex cōtextio quid significet 47.8
 cathenis & cōpedib. duras gentiū leges significari 47.5
 cathedra 110.5
 cathedra pestilentiæ 427.8
 catholica ecclesia 109.4
 per Catulos leonū quos accipiat 965.8
 caudę serpentis apprehensio 273.8
 caudā amputatā habere 311.8
 causa quid 223.2
 causa effectu suo præstantior 223.2
 causa efficiens principii morus & quietis 223.2
 causa finalis habet rationem optimi 223.2
 causa materialis & efficiens nūquam coincidunt 222.2
 causa finalis quid 223.2
 causa propior suo effectu 246.2
 cautela in iudicio quomodo peruertatur 656.7
 sine causa nihil sciri 44.2
 causales cōiunctiones 32.1
 cautio computorū 184.1
 Ceadda prouinciæ Merciorū episcopus datur 117.3 quādo obierit 120.3 eius sepultura. ibid.
 Ceadualla Edilualch interficitur 134.3
 Ceadualla rex baptizad⁹ Romā uenit 166.3 eius successor Huu 167.3
 Cearus Merciorum rex 64.3
 Cecilie uirginis martyriū 262.263.1
 Cecrops primus apud Atticam regnat 177.2
 Ced episcopus ut locum monasterij construēdi ab Osualdo rege accipiens, orationib. & ieiunijs Dño consecrauerit 99.3 eiusdē obitus ibidem.
 Cedar 218.1063.1043.8
 Cedar Ismaelis F. 1008.4
 Cedar quid significet 1009.4
 Cedron torrens 491.3
 Cedma 218.8
 cedrus 1061.8
 cedrus insuperabilem uirtutum uenustatem figurat 24.8
 cedrus odoriferæ actiōis figuram tenet 25.8
 cedri ligna quid significet 43.8
 cedri naturā perfectos homines typicē denunciat 21.8
 cedri noīe celsitudo gloriæ cœlestis accipitur 376.8
 cedri qualitates 20.8
 cedri uirtutes electorum designant 1145.4
 à Cedro ad hysopū quomō Redemptor noster disputatit 377.8
 cedri qui dicantur 869.8
 per Cedros libani qui intelliguntur 569.626.8
 Cedualla Ofrichum cū toto exercitu delerit 723
 item Eanfridum. ibid.
 Ceila 389.4
 Ceila saluatorē suū amittit 395.4
 Celatha 189.4
 Celerini diaconi & cōfessoris natale 389.3
 Celestinus quam diu sederit 202.2
 Celestinus II. quam diu sederit 204.2
 Celestinus III. quam diu sederit 204.2
 Celestinus IIII. quādiu sederit 204.2
 Celestinus V. quādiu sederit 204.2
 Celin occidentalium Saxonum rex 49.3
 cementarij in domo Domini 489.4
 Cenchoe portus 922.5
 cenodoxie mala 335.8
 cenon uel micton poema 58.1
 Centaurus 454.1
 Centaurus unde natus 25.2
 Centauri

Index.

Centauri Theſalorum equites nobilissimi 177.2
 centenarius numerus 70. 234.7.351.431.4.661.3.436.5.1234.4
 ceterarius numerus quid significet 33.294.4.471.8
 ceterarius numerus uita, quæ in dextris designat 982.8
 centenarius dextram petiit 213.5
 centenarij dignitas 293.5.296.7
 centenarij numeri significatio 51.8
 centenario & uicenario numero magna electorum beatitudo in futura uita designat 19.20.8
 centies recipere quod dicit 661.3
 ceterus cū singulari quomodo metiatur millennium & ulteriores, uel millenus cum decenis decenos millenos & ulteriores 162.1
 centeni uel milleni diuisio 161.162.1
 centum 309.328.5
 centum cœlestis & angelicæ perfectionis mysterium signat 409.4
 centū cœlestia bona figurant 548.4
 centuplus fructus 299.7
 ceteruplus recipere 105.5.234.7
 centumuirorum Romæ insomnium 351.2
 centrū 21.114.2.392.433.1
 Centurio 195.4.501.5
 Centurio mysticē 398.7
 Centurio mysticē electos ex gentibus significat 832.5
 Centurio cur Christū hospite nō ausus sit habere 832.5
 Centurionis fides 832.5.293.7.292.5
 Centurionis humilitas 291.5
 Centurionis humiliatio 294.7. fides 295.7
 Centurionis fides miranda 57.5
 Centurionem quomodo ad Dñm Matheus accessisse dicat, cum Lucas nuncios ad eum missos narret 831.5
 per Centurionem fides electę designatur 115.5
 Centuriones 345.4
 Cenuualch rex 79.3
 Ceolfridus abbas Roma uenit 192.2
 Ceolfridus abbas regi Piçtorū architectos ecclesie mittit 190.3
 Ceolfridus Lingonas perueniens, uita finit 193.2
 Ceolfridi sepulchrū 193.2
 Cephas 273.5
 Cepheus 88.2.447.1
 per Cerastē aduentus antichristi designat 265.8
 Ceratiae 30.2
 Cerauius à Maximiano cur occidi iubeatur 6.3
 Cercentius à Laurentio illuminatur 493.7
 Cerdamios lapis 662.3
 Cerealis baptizatur à Sixto papa 424.3
 cerebrum quid 340.2
 cerebrum an frigidū aut calidum 340.2
 cerebrū cur frigidū 340.2
 cerebri cellulae tres in capite 340.2
 cerebri media cella logica 340.2 cur calida & humida. ibidem.
 cerebri prima cella cur phantastica 340.2 cur sicca & calida. ibidem.
 cerebri tertia pars memorialis 340.2. cur frigida & sicca 340.2
 cerebri uentriculi tres 143.8
 cereorū in ecclesia origo illustrationibus debetur 77.2
 Cerimon baptizad⁹ & martyrio cōsummat⁹ 392.3
 Cerinthus 1009.1047.5
 Cerinthianorum hæresis cauenda 16.7
 Cero hominū ad Arnolfi sepulchrū sanatur 356.3
 ceruicis nomine superbiae tumor intelligitur 661.4
 cerui qui dicantur 964.8
 ceruorum natura qualis 537.570.8.756.6
 Cethura 57.4.58.4
 Cethura, copulata aur uita interpretatur 216.8
 Cethura cum filijs suis quid significet 218.8
 Cethuræ filij 216.8
 cetus 453.1
 Chaath in terra Chanaanatus 176.2
 Chagnoaldus Columbanus minister & discipulus 289.3
 Chalcidonenſe cōcilium geritur 212.2
 Chalcedonius 1129.5
 Chaldej igne colūt 189.8
 Chaldaei quomodo dies suos computare soleat 123.1
 Chaldaei unde 211.2
 Chaldaei unde originem duxerint 175.2
 Chalæorum regio 922.5
 Chaleb patriarcha 405.4
 Cham 1063.8
 Cham à patre ob impietatem detestatus 54.8
 Cham, callidus 184.856.8
 Cham cur maledictus in filio suo 185.8
 Chā figura populi Iudeorum 194.8
 Cham magicarū artiū re-pertor 61.2
 Cham maledictus uindictam super Iudeos præfigurare uideretur 39.4
 Cham medius fratrum, uindictam patris uidens, derisit 184.8
 Cham nō solum Iudeos, sed etiam hæreticos significat 39.4
 Chā nuditatē patris deridet 184.183.8
 Cham populum Iudeorum significat 39.4
 Cham quas terræ partes possederit 176.2
 Cham seruus Sem & Iapheth 39.4
 Cham figuram qui gerat 184.8
 Cham peccante cur posteritas eius dānetur 185.8
 Chamos 460.4
 Chanaan 124.4
 Chanaan filius Chā 185.8
 Chanaan filius Chā, quā terrā obtinuerit 922.5
 Chanaan, humilis 967.8
 Chanaan mor⁹ eorū 185.8
 per Chanaan quid significetur 967.8
 Chanaan terra 187.8
 Chana quid 866.5
 Chananeę mulieris uirtutes 330.7
 Chananeus 275.5
 Chananeus & Pherezeus quid designent 43.4
 Chananeus populus tributarius 346.8
 Chananeus populi extinctio 346.8
 chaos 2.2.116.8
 chaos, elementorum confusio 317.2
 chaos quomodo dissolutum 317.2
 Charib mendaciū 385.8
 Charentisimus 71.1
 charitas 239.6.283.5.307.342.7.480.8.517.7
 charitas continua 984.5
 charitas Dei 889.6.992.5
 charitas Dei in nos 1036.5
 charitas Dei in cordib. nostris diffunditur 166.6
 charitas Dei erga nos inenarrabilis 805.5
 charitas duplex 492.7
 charitas facit compagenam 579.8
 charitas finis omnium summationis 1028.8
 charitas, finis præcepti 955.6.923.8.1090.6
 charitas fructus spiritus 755.5
 charitas legis plenitudo 61.6.867.167.363.8
 charitas maior uirtutibus 492.7
 charitas mandati latitudinē 654.6
 charitas noui testamenti donum 756.6
 charitas nunquam occidit 625.8
 charitas nūquam excidit 705.8.871.4
 charitas patiens & benigna 38.8.1269.4
 charitas perfecta 545.6.586.7
 charitas pfecta quæ 684.6
 charitas præcepti finis. 438.6 fortis ut mors cur dicatur ibidem.
 charitas præcipua uirtutum 840.4
 charitas principalis uirt⁹ 40.7
 charitas radix nostra 705
 charitas radix omnium bonorum 955.6
 charitas reprobōrū 64.7
 charitas ubi fit maior, in uita ne præsentī an in futuro seculo 855.5
 charitas uera 1035.5
 charitas uirtutum uita. 430.4
 charitas bona 1030.5
 charitatis commendatio 524.6.1033.5
 charitatis duo præcepta 75.6.564.4
 charitatis finis 530.6
 charitatis flagrantia 631.8
 charitatis frigus 939.6
 charitatis inceptio 1028.5
 charitatis necessitas 739.5
 charitatis perfectæ exemplum 1028.5
 charitatis præstantia 629.714.8
 charitatis regula quæ 604.8
 charitatem in nobis diabolus ferire cōtat 714.8
 charitatem operari 523.6
 charitatem suam in nos quomodo Deus commendatit 265.6
 Chazbi, mendaciū 246.8
 Chebron 244.8
 Chebron situs 492.3
 Cheremon senex 482.3
 Cherub ala una cubitorū quinq; 29.8
 Cherubim 1095.6.1063.8
 cherubim 1177.4.1178.4.1179.4 glorię propitiatorū obumbrat 1179.4
 cherubim angelicę dignitatis uocabulum 29.8
 cherubim decem cubitorum altitudinis 29.8
 Cherub, multiplicata scientia 29.8
 cherubim

In Bedæ opera

cherubim palmarum species 35.8
 cherubim pictura qualis 35.8
 cherubim plenitudo scientiæ 167.514.867.8
 cherubim, plenitudinis scientia 867.8
 cherubim scripturæ sacre typum tenet 60.8
 cherubim, sedes gloriæ Dei 297.6
 cherubim cælestes uirtutes 369.8
 cherubim alas ad inuicem super arcâ quando extendant 30.8. quando irem alteras alas ad parietes oraculi. ibid.
 cherubim anaglypha habent ualde prominentia 35.8
 cherubim auro cursint circumdati 32.8
 cherubim cur decem cubitis alti 31.8
 cherubim cur de lignis oliuarum facti 31.8
 cherubim cur erectis pedibus steterint 31.8
 cherubim cur in medio templi interioris sint positi 30.8
 cherubim cur duo 30.8
 cherubim duo quid significent 293.8
 cherubim duo unius mensuræ & operis 30.8
 cherubim de oliuarum lignis cur facti perhibeatur 29.8
 cherubim facies uersas habent ad exteriorem domum 32.8
 cherubim geminas alas cur habeant 31.8
 cherubim supra propitiatorium positi 1180.4
 cherubim uersis uultibus se respiciunt 293.8
 Cherubim cur recte dilectio Dei & proximi intelligatur 514.8
 per Cherubim duo, testamenta duo figurari possunt 31.8
 per Cherubim quid ueniat 167.8
 in Cherubim duobus unum opus cur fuerit 32.8
 in Cherubim figuris quid significetur 29.8
 Chilianum martyrium 254.255.1
 Chiliarchi 345.4
 Chiliastra 105.5.234.7
 Chilandres 64.2
 Chiridonis martyris natale & martyrium 482.3
 Chiuis insula 922.5
 Chlamys coccinea 158.5
 Chlamys Saulis abscisio 391.7
 Chlamydis Saulis abscisio 403.4
 Chlamydis abscisio, regni est amputatio 367.8
 in Chlamyde coccinea quid significetur a 111.5
 Choeac quartus Aegyptiorum mensis 262.263.1
 cholera ignem imitatur 375.1
 cholera nigra, sicca & frigida 135.2
 cholera rubea, calida & sicca 135.2
 cholera sedes 339.2
 cholericus 339.2
 cholericus & melancholicus unde tantum crescant 339.2
 cholericus graciles & longi 340.2
 choræ decem quid significent 593.8
 per Chordas decem quid intelligendum 931.8
 chordas qui uerè tangere dicatur 931.8
 Chore 112.179.4
 Chore, caluus interpretatur 883.8
 Chore quid significet 202.6
 per Chore, Darhan & Abiron quid significetur 319.8
 Choreb 1063.8
 Chorrei à filijs Esau interficiuntur 245.8
 chorus 901.8
 Chrysmata 193.5.268.7.297.8
 chrysmatis & olei sacramentum 558.8
 Christianus cum incipit proficere, patitur linguas aduersantium 1042.8
 Christianus de Christo scripta discat, & Christi passionem imiteretur 107.507.5
 Christianus uiam Domini tenere debet 624.8
 Christianus mos 117.7
 Christiani à Christo uocantur 406.7
 Christiani lapides uiui 343.8
 Christiani primi 898.5
 Christiani quomodo sacerdotes dicantur 1123.5
 Christiani reges & sacerdotes 558.8
 Christiani Turcas superant 199.2
 Christiani ubi primū nuncupati 815.5
 Christianorum consummatio 814.5
 Christianorum exempla 973.5
 christianorum iustitia 990.5
 Christianorum merces esse cum Christo 695.5
 Christianorum opes 192.6
 Christianorum subterfugium 467.5
 Christiana perfectio 475.7
 Christiana uirgo 435.3
 Christina uirginis martyrium 254.255.1
 Christus 216.5
 Christus ab æterno 192.5.266.7
 Christus ab initio à patre progenitus 901.4
 Christus ab omni peccato immunis 1103.8
 Christus ab unctioe dictus 229.8.1097.6
 Christus absolute dicens est iustus 488.8
 Christus à chrismate appellatur 362.558.8
 Christus à dextris Dei sedet 1065.6
 Christus à diabolo patientatur 221.8
 Christus ad nos ueniens patrem non deseruit 636.5
 Christus ad uesperum huius mundi uenit 126.4
 Christus aduentum suum cur tam diu distulerit 415.8
 Christus aduocatus & iudex 687.4
 Christus aduocatus noster apud patrem 67.5
 Christus æneus serpens 1033.8
 Christus æqualis patri 1047.5
 Christus æqualis patri natus, non factus 843.6
 Christus æternus 250.5
 Christus agnus paschalis 644.7
 Christus agno similis 491.5
 Christus agno comparatur 826.5
 Christus alius in ruinam, alius in resurrectionem 281.8
 Christus aliter magnus quā Ioannes 191.5.266.7
 Christus alpha & omega 1127.5
 Christus altissimus 200.5
 Christus altitudo nostra 179.8
 Christus angelus & propheta 1054.6.1079.5
 Christus angularis lapis 898.8
 Christus animā unde habuerit 146.8
 Christus animā suā quomodo posuerit 661.8
 Christus ante & retro contra antichristum præliari scribitur 266.8
 Christus antequam in ara crucis pro nobis se immolaret, uarijs figuris est præfiguratus 641.8
 Christus apostolorum radix 98.4
 Christus apostolos tētat 327.5
 Christus à quo spiritu in desertum ductus 241.5
 Christus aries 213.8
 Christus à fatana cur tētatetur 8.5 cur in desertū secedat 9.5 cur solitarius tētatetur. ibid. cur quadraginta diebus & noctibus tētatetur. ibid.
 Christus à semine Davidis processit secundum carnem 713.8
 Christus cameli nomine quomodo seipsum uoluerit significari a 77.5
 Christus caput ciuitatis, ecclesiæ 677.8.568.6.674.4.747.8
 Christus caput & corpus 907.8
 Christus caput fratrum fortium 423.4
 Christus caput iustorum 582.8
 Christus caput omnium librorum 109.8
 Christus caput quod de terra sumpsit per tribulationis uiam in cœlum detulit 703.8
 Christus cibus facies uoluntatis Dei patris 305.2
 Christus cib. noster 357.6
 Christus cibus Dei panis 358.6
 Christus circūcisionis minister 909.8
 Christus cœlum cœlorum. 839.8
 Christus consummatio legis a 84.5
 Christus conuiuium quale nobiscum agat 305.2
 Christus crescit 222.5.279.7
 Christus crucifixus à quatuor militibus 820.5
 Christus cum discipulis suis manducat & bibit post resurrectionem 26.6
 Christus cum discipulis suis ad mare secesserit 27.5
 Christus cum electis in æternum manet 54.7
 Christus cur agat gratias a 102.5
 Christus cur angelicam naturam ad redemptionem hominis non assumpserit 410.8
 Christus cur angelus uocetur 210.8
 Christus cur aquila dicatur 652.7
 Christus cur audita Ioannis morte in locum desererit 462.5
 Christus cur baptizatus 7.5
 Christus cur cœlum cœli dicatur 526.8
 Christus cur coram Herode tacuerit 491.5
 Christus cur de sponsa nati uoluerit 190.5.265.7
 Christus cur discipulos abegerit, solus in monte oraturus a 63.5
 Christus

Christus cur dicatur cæstos 653.5
 Christus cur dicere ueretur 260.84.5
 Christus cur dura tulerit 624.8
 Christus cur fabri filius æstimari uoluerit 56.7.61.5
 Christus cur factus particeps nostræ miseræ 709.8
 Christus cur particeps nostræ mortalitatis 956.8
 Christus cur gladius dicatur 464.8
 Christus cur homo factus 600.8
 Christus cur hominis filius dici uoluerit 251.7
 Christus cur ingenuerit 76.5
 Christus cur in mundum uenerit 307.5.720.525.8
 Christus cur in nocte natus 990.8
 Christus cur in nouo monumento ponatur. 215.5
 Christus cur mane prima sabbati surrexerit 1.7
 Christus cur matrem non statim adijt 311.5
 Christus cur miracula sua diuinitatis Iudeis aperire noluerit 7.61.5
 Christus cur mons dicatur 440.8
 Christus cur mortuus 408.532.8.641.6.764.8. ite surrexerit. ibid.
 Christus cur morti traditus 781.4
 Christus cur muliere Cananæ non responderit 767.5
 Christus cur natus 734.4
 Christus cur non natus sit, ubi habitaturus 204.5
 Christus cur nonnulla quæ gessit, abscondi iusserit 15.5. omnia lustrat. ibid.
 Christus cur octauo die circumcisus 212.5
 Christus cur opus manu Dei dicatur 524.8
 Christus cur petra 561.8
 Christus cur præcepit discipulis suis nec manifestarent 752.5
 Christus cur postus in resurrectionem, & ruinam multorum 458.7
 Christus cur surrexerit 532.729.8
 Christus cur similis Deo 688.8
 Christus cur in similitudinem carnis peccati natus 154.6
 Christus cur solus resti-

Index.

terit 91.5.330.7
 Christus cur tertia die surrexerit 611.8
 Christus cur tres tantum secū ex apostolis sumplerit in montem Thabor 71.5
 Christus cur uerè fortis 433.8
 Christus cur uerè unctus 41.5
 Christus cur uisū desiderabilis 433.8
 Christus de uana gloria tētatetur 244.5
 Christus Deus secundum naturam 210.8
 Christus, Deus & homo uerus 400.7
 Christus Deus & homo ostenditur 296.7.312.5
 Christus Deus & homo una persona 614.743.5
 Christus Deus & homo 489.5. per humiliario nem exaltatus. ibid.
 Christus Dei uerbum 2.2
 Christus Dei uirtus 832.4
 Christus Dei uirtus & sapientia 792.796.8
 Christus Dei sapientia 364.5
 Christus Dei splendor 304.2
 Christus Deum patrem per humilitatē reliquit 665.8
 Christus desperatissimis refugium 964.8
 Christus desiderium piarum 654.8
 Christus de tribu Iuda ortus 469.4
 Christus dextra Dei patris 842.8
 Christus dignitate altus 526.8
 Christus discipulos suos præcedit in Galilæam 119.5
 Christus discipulis suis cur non ante, sed post cenā corpus & sanguinem suū tradiderit 418.8
 Christus discipulos cur uenire præcipiat 406.7
 Christus discipulos suos cur coegerit ascendere nauim 66.5
 Christus discipulis nauim ganitib. obdormit 45.5
 Christus discipulis excitatur à discipulis. ibid. uento cominatur 46.5. mare silere præcipit. ibid.
 Christus diuersis nominibus in sacra scriptura uocatur 487.8
 Christus dominator solus 1051.5
 Christus dominus David secundum diuinitatem 713.8
 Christus & ecclesia æterna 195.8
 Christus ecclesiæ fundamentum 962.8
 Christus ecclesiæ hæreditas 449.8
 Christus ecclesiæ spoliis 356.8.531.5
 Christus eleuatus super cœlos 469.8
 Christus Emanuel 673.8
 Christus exaltatus 644.5
 Christus ex Iudeorum libris egressus 586.8
 Christus ex ore populi ignorantis benedicatur 228.8
 Christus expers originalis peccati 445.8
 Christus ex Syō quomodo uenit 689.8
 Christus extra portā passus 337.7.456.5
 Christus extra uineam occisus 485.5
 Christus factus pro nobis peccatum 646.8
 Christus filius 213.8
 Christus filius Davidis secundum humanitatem 713.8
 Christus filius Dei & hominis 2.5
 Christus filius hominis 884.5
 Christus finis legis 234.239.240.6.395.435.4.444.445.449.8.708.1076.5
 Christus finis legis omnimodis credenti ad iustitiam 634.826.713.8.
 Christus finis totius laboris & intentionis nostræ 724.8
 Christus fons aquæ uiuæ 210.8
 Christus fortis & potens 548.8
 Christus fortem alligauit 34.5
 Christus fortem quomodo uicerit 785.8
 Christus fortior diabolo 347.7
 Christus formā suæ diuinitatis quibus. reb. comparauit 478.6
 Christus fundamentum 571.8
 Christus fundamentum catholicæ fidei 363.6
 Christus fundamentum edificij spiritalis 898.8
 Christus fundamentum domus Domini 8.8
 Christus fundamentum ecclesiæ 1127.5
 Christus fundamentum stabile 830.5
 Christus gentibus traditur 490.5
 Christus gubernator ad quæ currendum 313.5

Christus habitu inuētus ut homo 851.852.6
 Christus Herodis maioris repute natus 248.8
 Christus homo electus ac signatus 605.5
 Christus homo in quantum interpellat pro nobis 780.5
 Christus homo, uirtulus, leo & aquila 1176.4
 Christus hostia pro peccato 412.8
 Christus humilitatis & iustitiæ exemplū 1040.8
 Christus humilis misericordiam inter oēs 526.8
 Christus Iesus uerbum in principio 71.6
 Christus Iesus filius Dei in Bethlehē Iudeæ quādo natus 483.3
 Christus in Adam mortuus 756.8
 Christus in Bethania mortuus 100.5
 Christus in carne passus 982.5
 Christus in carne usque ad passionis tempora quādiu uixerit 154.2
 Christus in carne ueniens ecclesiam non de Iudeis tantum, sed etiā de gentibus sibi eligit 4.8
 Christus in cœlum cur suspexerit 75.5
 Christus in corpore suo pacitur 887.5
 Christus in corpore non sua, sed aliena portat peccata 228.8
 Christus in cruce extendus 181.7.326.5
 Christus in exercitatione sua dupliciter contristatus fuit 720.8
 Christus in fine temporū nascitur 212.8
 Christus in Iudæa quasi ardens rogas fulsit 526.8
 Christus in matre non politus 307.8
 Christus in mundum cur uenerit 966.6
 Christus in mundum ueniens, patriarcharū gestit officium 184.7
 Christus in nauigatione utramque naturam ostēdit 45.5
 Christus in nomine eius congregatis adest 13.7
 Christus in passione sua pro inimicis suis orauit 446.8
 Christus in prædicatoribus suis missis recipitur 715.5
 Christus in quantum homo, eiusdem substantiæ nobiscum est 801.5
 Christus in quo dormiat 716.8.

In Bedæ opera.

716.8. item uigilet. ibid.
 Christus in resurrectione
 & ruinâ quomodo pos-
 situs 220.5. item signū
 cui contradiceretur 221.5
 Christus in salutem po-
 puli sui exijt 407.7
 Christus in sanguine uue
 quomodo nos munda-
 rit 263.8
 Christus in sepulchro tri-
 ginta sex horis fuit
 124.8
 Christus in similitudinē
 carnis peccati uenit
 569.8
 Christus in speluncâ quo-
 modo fugerit 728.8
 Christus in torrente tra-
 ditus est, dedicans re-
 generationem nostrā,
 & baptisimi sacramen-
 tum 222.8
 Christus ipsa misericor-
 dia 618.8
 Christus irridetur 488.5
 Christus Iudæorum fra-
 ter 783.4
 Christus iustitia nostra
 228.6. 819.4
 Christus iustus 956.5
 Christus languores no-
 stros sanauit 517.8
 Christus lapis 64.4
 Christus lapis angularis
 85.5. 781.6. 816.4. 888.
 6. 898.8. 1227.4. item ue-
 stis angularis. ibid.
 Christus lapis offendicu-
 li 498.8
 Christus lapis preciosus
 1127.5
 Christus lapidis uocabu-
 lo figuratur 344.4
 Christus lauat nos in san-
 guine suo 446.7
 Christus legis finis 304.
 378.8
 Christus liberat animas
 920.4
 Christus liberat & illu-
 minat 111.6
 Christus lignum uitæ
 147.4. 29.8
 Christus lumen de lumi-
 ne patris 737.8
 Christus an sit duo, an di-
 uina natura sit homo,
 uel assumpserit carnē
 1117.8
 Christus luna quinquade-
 cima crucifixus 376.7
 Christus lux 655.8
 Christus lux mundi 522.
 635.5. 508.8
 Christus magister uerita-
 tis 127.7
 Christus maledictum
 836.4
 Christus manus Dei
 566.8
 Christus mediator 116.
 5. 641.6
 Christus mediator Dei
 & hominum 3.8. 197.
 4. 359.8. 750.5. 975.6
 Christus mediator uni-
 uersalis 1014.5
 Christus medicus noster
 37.7
 Christus medius inter
 doctores 224.5. auscul-
 tar. ib. paruulus. ibid.
 Christus medullarū scru-
 tator 660.8
 Christus messor & uinde-
 miator 1107.5
 Christus minister circūci-
 sionis 309.6
 Christus misericors est su-
 per turbam 63.5
 Christus modico minus
 quā angeli minoratus
 1068.6
 Christus mons 442.8
 Christus mons celsitudi-
 nis 1042.10. 43.8
 Christus mons cur dica-
 tur 440.8
 Christus mons montū
 12.8
 Christus mons sanctus
 concisus de monte
 677.8
 Christus mortem nostrā
 moriendo destruxit
 503.8
 Christus morte naturali
 nostram mortem eter-
 nam destruxit 718.8
 Christus mortuus pro-
 pter delicta nostra 172.8
 Christus Moisi figuram
 induit 272.8
 Christus mūdo regnum
 celorum annunciat
 183.2
 Christus Nazarenus 12.5
 Christus negotiator
 477.7
 Christus nomen dignita-
 tis 1.5
 Christus nō baptizabat,
 sed discipuli eius 567.5
 Christus non Iudæorum
 tantum rex, sed & gen-
 tium 830.5
 Christus oblatus, quia
 uoluit 116.5
 Christus occulte ambula-
 uit inter inimicos 689.8
 Christus, octauus dies
 202.8
 Christus omnia morte re-
 pleuit 659.7. quomo-
 do in terra & celo ste-
 terit 660.7
 Christus omnium sancto-
 rum caput 1226.4
 Christus oriens 201.5
 Christus os Dei 1152.4.
 item brachium. ibid.
 Christus ouis 213.8. 886.
 873.5
 Christus paruulis manus
 imponit 77.5
 Christus passus est, ut nos
 doceat pati 729.8

Christus pastor omnium
 quorum cōuersatio in
 celestibus est ad salu-
 tem 685.8
 Christus patris uoluntas
 573.8
 Christus paternorū secre-
 torū solus conscius 28.8
 Christus patri cōternus
 312.2
 Christus pauper factus
 457.7
 Christus paupertatem no-
 strā ubi acceperit 660.6
 Christus pax nostra 498.
 504.8
 Christus pacem suis reli-
 quit 532.8
 Christus peccatum nō no-
 uerat 126.6
 Christus peccato damna-
 uit peccatum 133.6. fa-
 ctus peccatum 134.6
 Christus pecunia non emi-
 tur, sed gratia 255.8
 Christus per bucellam in-
 trinsectā, suum exprimit
 traditorem 719.5
 Christus per excellentiam
 se uocat filium 473.8
 Christus per legem & pro-
 phetas semper locutus
 est 210.8
 Christus per templū Hie-
 rosolymitanum signifi-
 ficatur 452.8
 Christus petra 30.5. 147.
 8. 749.4. 749.8. 466.6.
 324.8. item mons. ibid.
 Christus pœnam peccati
 in resurrectione sua de-
 struxit 405.8
 Christus porta 898.8
 Christus post iudicium à
 reprobis nō uidebitur
 740.5. humana forma
 ab impijs in iudicio ui-
 debitur. ibid.
 Christus post resurrectio-
 nem bibit 476.5
 Christus post resurrectio-
 nem cur comederit
 408.8
 Christus post resurrectio-
 nem cū discipulis suis
 cur māducarit * A 20.4
 Christus primogenitus
 417.7
 Christus principium 1.4.
 118.119.8. 642.5. 426.8
 Christus prior dilexit nos
 780.5
 Christus propheta 56.573.
 601.5. cur in patria sua
 contemnatur 56.5
 Christus profecit sapien-
 tia 225.5
 Christus propitiator in
 Deū & homines 292.8
 Christus pro crucifixorib.
 suis orat 804.8
 Christus pro impijs mor-
 tuus 78.6
 Christus pro quo mundo
 non roget 646.6
 Christus pupilla ecclesiæ
 508.8
 Christus puer & electus
 752.5
 Christus puer à puritate di-
 ctus 511.8
 Christus qua conditione
 traditus 47.6
 Christus querendus 379.7
 Christus quæ passus est uo-
 lens passus est 682.5
 Christus quæ faciēda mo-
 nuist, fecit 471.5
 Christus quæ fecit, & ope-
 ra & uerba sunt 656.5
 Christus quādū euangeli-
 um predicarēt 70.154.2
 Christus quando à uindicta
 tacuerit 879.8
 Christus quando docere
 cepit 560.5
 Christus quando euange-
 lizeretur 342.6
 Christus quādo crucifixus
 165.174.2
 Christus quando natus
 91.183.2. 384.8. 491.1
 Christus quando occisus
 68.2
 Christus quando passus
 156.2. 248.8. 347.2
 Christus quando poten-
 tiam suę diuinitatis cō-
 pelsuerit 879.8
 Christus quando sacerdo-
 tis munere functus
 990.8
 Christus quando sua passi-
 one mundum redeme-
 rit 184.2
 Christus quare cum publi-
 canis & peccatoribus
 edat ac bibat 21.5
 Christus quare de utraq;
 tribu originē duxerit
 471.7
 Christus quare ex uirgine
 despōlata nasci uolue-
 rit 3.5
 Christus quare in mūdum
 uenerit 651.8
 Christus quare non de ni-
 hilo, sed de aqua uinū
 facere uoluerit 289.7
 Christus quare parentib.
 subditus 282.7. quare
 in templo sedeat. ibid.
 Christus quare uocetur
 petra 408.7
 Christus quis sit 670.5
 Christus quib. ruina 277.
 7. item signum cui con-
 tradicatur 278.7
 Christus quōd duas no-
 stes & integrum diem
 in sepulchro iacuerit,
 quid significet 755.5
 Christus quomodo auis
 solitudinis 947.8
 Christus quomodo æqua-
 lis Deo 845.6
 Christus quomodo binos
 uocauit 410.7
 Christus

Index.

Christus quomodo cal-
 uis dicatur 883.8
 Christus quomodo con-
 greget 754.5
 Christus quomodo de tor-
 rente biberit 990.8
 Christus quomodo dica-
 tur uera uitis 746.5
 Christus quomodo dor-
 miat 650.8
 Christus quomodo exijt
 299.7
 Christus quomodo habe-
 at quem orat, & pro
 quo orat 572.8
 Christus quomodo igno-
 ret 138.5
 Christus quomodo ima-
 mutarit uultum suum
 corā Abimelech 599.8
 Christus quomodo Iudæ-
 os in astutia cōprehen-
 derit 734.8
 Christus quomodo man-
 ducandus 505.6
 Christus quomodo mi-
 nor factus patre, & æ-
 qualis manserit 844.6
 Christus quomodo mor-
 talis factus 976.6
 Christus quomodo nocti
 coraci similis 947.8
 Christus quomodo nouis-
 simē apparuerit 172.5
 Christus quomodo op-
 probrium factus sit
 538.5. 86.8
 Christus quomodo oscu-
 lum Iudæ suscipiat
 106.5
 Christus quomodo ostiū
 & pastor 323.6
 Christus quomodo pelli-
 cano aui similis 947.8
 Christus plorationis ual-
 lis 1042.10. 43.8
 Christus quomodo quoti-
 die nascatur, patitur,
 resurgat & ascendant
 466.8
 Christus quomodo san-
 ctus 894.8
 Christus quomodo se exē-
 plū nobis fecerit 1042.8
 Christus quomodo se fe-
 cerit montem celsitu-
 dinis 1042.8
 Christus quomodo sine
 patre & matre 193.8
 Christus quomodo in sep-
 ulchro tribus diebus,
 & noctibus iacuisse di-
 catur 59.2
 Christus quomodo spes
 & resurrectio suorum
 928.8
 Christus quomodo subie-
 ctus patri 568.5. 69.6
 Christus quomodo timor
 notis factus fuerit 586.8
 Christus quomodo tym-
 panizari 599.8
 Christus quomodo uultū
 suum immutari 598.8

Christus quomodo uasa
 diripuit 754.5
 Christus quomodo uallis
 plorationis 1042.8
 Christus quomodo uetu-
 turus sit ad iudicium
 689.8
 Christus quomodo ueri-
 tas 666.6
 Christus quomodo un-
 ctus 1062.6
 Christus quo die crucifi-
 xus 143.5
 Christus quo spiritu in de-
 fertum ductus 8.5
 Christus quo tempore na-
 tus 212.2. item crucifi-
 xus. ibid.
 Christus regiē siue pontifi-
 calis appellatio, digni-
 tatis est 10.6
 Christus relicta terra & co-
 gnatione Iudæorū, præ-
 pollerit nuncius populis
 gentium 190.8
 Christus resurgēdo nobis
 uias uitæ notificauit
 718.8
 Christus resurrexit pro-
 pter iustificationem no-
 stram 172.8
 Christus rex iustitiæ 193.8
 Christus rex pacis 193.8
 Christus rex seculorum
 957.6
 Christus rex & sacerdos
 10.6. 193.5. 558.8
 Christus rex, & filius re-
 gis quomodo 814.8
 Christus rex secundū hu-
 manitatem 450.8
 Christus rogat & non ro-
 gat patrem 33.7. exiit
 à patre, & uenit in mū-
 dum 34.7. reliquit mū-
 dum, & redijt ad patrē
 ibid.
 Christus sacerdos 1078.6
 298.193.704.990.8
 Christus sacerdos & ho-
 stia 150.4. 767.8
 Christus sacrificium 558.8
 Christus salutare Dei
 888.6
 Christus templum Dei
 560.8
 Christus sapiētia Dei 312.
 2. 875.4. 118.524.8
 Christus sapientia & sciē-
 tia nostra 898.6
 Christus schala nobis in
 celum 668.8
 Christus secundum formā
 serui caput ecclesiæ
 892.6
 Christus seductor à Iudæ-
 is dicitur 116.5
 Christus semel resurgens,
 non amplius moritur
 408.8
 Christus seipso maior
 743.5
 Christus semen Abrahæ
 518.6

Christus semen Dauid
 907.8
 Christus seminator
 756.5
 Christus seruauit legem,
 quam dedit 281.7
 Christus sic descendit in
 mundum, ut nūquam
 desereret cœlum 307.8
 Christus sine causa mor-
 ti traditus 440.8
 Christus sine reatu suppli-
 cium nostrum suscepit
 707.6
 Christus sol 113.2
 Christus sol iustitiæ 354.
 8
 Christus solus inter mor-
 tuos liber fuit 525.8
 Christus spes nostra 749.
 8
 Christus splendor glorię
 1267.4. agnus Dei. ibi.
 sacerdos in æternum.
 ibid.
 Christus sponsus 38.5.
 285.7
 Christus super quos quo-
 tidie doleat 1074.8
 Christus sub Herode fu-
 git in Aegyptum 60.5
 Christus substantia omni-
 bus credentibus 915.8
 Christus sub Tiberij imperio
 passus 68.2
 Christus super asinam se-
 dens, Hierosolymam
 tendit 81.5
 Christus surgens à cœna
 linteo se præcingit
 401.7. post lauationem
 accipit uestimenta sua
 402.7
 Christus tam in uerbis
 quā factis fiducialiter
 egit 492.8
 Christus totus caput &
 membra 558.8
 Christus tradidit se pro
 nobis 704.6
 Christus traditio Ioanne
 incipit prædicare 12.5
 Christus turbam ieiuna-
 non dimittit 768.5
 Christus turris fortitudi-
 nis exterius non appa-
 ret, sed semper interius
 præsens est 750.8
 Christus tributum soluit
 1040.8
 Christus uasa forti abstu-
 lit 785.8
 Christus ubiq; est 808.5
 Christus uelox & fortis
 ut gigas 526.8
 Christus uendentes & e-
 mentes ex templo eij-
 cit 82.5
 Christus uenit ad laborē
 non ad delectationem
 526.8
 Christus uenit implere
 quæ imperfecta fuerāt
 17.5

Christus uenit in nomi-
 ne Dei patris 366.7
 Christus uenit, ut cogno-
 scamus uerum Deum
 1045.5
 Christus uerbum à Ioan-
 ne uocatur 3.5
 Christus uerbum patris
 788.8
 Christus ueritas 549.
 656.8
 Christus uerus propheta
 201.4
 Christus uerus sacerdos
 184.5
 Christus uera pax 622.8
 Christus ueræ humilitatis
 exemplum 618.8
 Christus uerus Deus
 836.10. 46.5
 Christus uerē manu for-
 tis 605.8
 Christus uerē pacificus
 814.8
 Christus uermis 281.
 538.8
 Christus uestigium pa-
 tris 844.8
 Christus uia uirtutis
 951.8
 Christus uia 844.1016.8
 Christus uia ad ueram
 pacem 498.8
 Christus uia & ueritas
 888.274.8
 Christus uia testimonio-
 rum 1012.8
 Christus uia & finis 925.8
 Christus uictor diaboli
 347.7
 Christus uictor uerus
 546.8
 Christus uicens peccati-
 cem ciuitatem ster-
 399.4
 Christus uiri caput 642.
 667.8
 Christus uirtus & sapien-
 tia Dei 334.965.6
 Christus uisibilem carnem
 substantiā de carne uir-
 ginis sumpsit 1083.6
 Christus uita 655.8
 Christus uiris uera 263.8
 Christus una persona ge-
 minæ substantiæ 442.6
 Christus unctus Melsias
 574.5
 Christus unctum signifi-
 cat 1061.1062.6
 Christus unde dictus 64.
 4
 Christus unde fuerit
 625.5
 Christus unde Nazareus
 uocatus 925.5
 Christus unde saluator
 sit 652.8. itē creator. ib.
 Christus unde uerus De-
 us probetur 17.5
 Christus unus est, in quo
 omnes iustificentur 90.6
 Christus unus nobiscum
 factus 710.6
 Christus

In Bedæ opera

Christus ut leo requieuit 90.4.262.8
 Christus ut patri fuerit æqualis 587.5
 Christus uultus Dei 870.8
 Christi ad templum oblatio 24.4.24.5.1
 Christi aduētus chirographum deleuit 64.8.4
 Christi aduentus primus 1090.5
 Christi aduētus tēpus Iudæis notū 230.5.274.7
 Christi agonia 484.5. Iudor.
 Christi amatores cur plorant 23.7
 Christi anima apud inferos nō derelicta † a 8.6
 Christi anima quare conurbata 652.720.8
 Christi anima ex Deo. 155.8
 Christi ascensio 250.251.1
 Christi baptisimus 567.5
 Christi calor, dilectio eius 526.8
 Christi caput Deus 116.2. 64.2.8.1079.4
 Christi caput percutientes 159.5.391.7
 Christi caro nō corrupta. † a 8.6
 Christi caro cur nubes dicatur 849.8
 Christi caro mortalis per facum cur recte intelligatur 574.8
 Christi caro qualis 412.8
 Christi caro quare dicatur cithara 983.8. item psalterium ibid.
 Christi caro quomodo ceruæ comparet 537.8
 Christi carnem manducare, & sanguinem eius bibere, quid 482.6
 Christi clarificatio 720. 521.697.5
 Christi cibus 570.5.575.5
 Christi cognitio 991.5
 Christi cohæredes quomodo simus 169.6
 Christi corpus 68.5.412.8
 Christi corpus & sanguis uerus cibus & potus 542.8
 Christi corpus, multitudo credentium 914.8
 Christi corpus ex carne feminæ sumptū 155.8
 in Christi corpus quomodo transeundum 23.5
 in Christi corpore duæ uiræ nobis prædicantur 222.8
 in Christi corpore multa membra, & membrorum diuersa officia 596.8
 in Christi corpore duo genera hominum 619.8
 per Christi cor omnes cōcordes accipiendi sunt 642.8
 Christi crucifixio 24.6. 24.7.1.1033.8
 Christi crucifixio ignis. 507.8
 Christi crux quomodo euacuetur 330.6
 Christi damnatio, nostra iustificatio 901.8
 Christi decor 936.8
 Christi de Hierosolymorum excidio uaticiniū 467.5
 Christi doctrina 10.5
 Christi doctrina salutifera mundo 428.8
 Christi domus regulis tecta 16.5
 Christi discipuli cur non ieiunent 21.5
 Christi diuinitas æqualis patri 520.5
 Christi diuinitas & humanitas 645.5
 Christi diuinitatem Ioannes describit 519.5
 Christi diuitiæ 795.945.8
 Christi, eiusq; aduentus probatio 379.5
 Christi esuries 10.5
 Christi esuries undecy 74.8
 Christi & ecclesiæ myteria in cantica canticorum describuntur 1013.4
 Christi & Moisis collatio † a 12.6
 Christi erga nos bonitas 524.5
 Christi exaltatio 763.8
 Christi ex Aegypto educitio 242.1.383.3
 Christi exercitatio 720.8
 Christi exinanitio † b 30. 6.156.925.8.487.846.6
 Christi extēso quid significet 668.8
 in Christi faciem qui spūant 112.5
 Christi facundia 629.5
 Christi familia per baptismum & crucis passionem sanatur 179.8
 Christi filij qui 807.8
 Christi flagellatio 390.7
 Christi fletus 272.1074.8. 781.4
 Christi fratres qui 258. 901.1074.8 (794.5)
 Christi generatio 886.
 Christi genitura ineffabilis 988.8
 Christi gloria 525.965.5
 Christi glorificatio 123.4
 Christi hæreditas nō minuitur copia possessorum 688.8
 Christi hostia 990.8
 Christi humanitas ad quid profuerit 503.8
 Christi humanitas per arietem cur designetur. 422.8
 Christi humilitas 205.5.
 418.7
 Christi ieiunium † b 26.6
 Christi immēsa in Iudam traditorem pax 438.8
 Christi imperiam 191. 1079.5
 Christi infirmitas, nostra fortitudo 337.6.646.8
 Christi inimici 736.8
 Christi in nostram salutē studium 378.5
 Christi in suos candor. 57.5
 Christi iugum † 51.5. 786.8
 Ad Christi imitationem quomodo noui esse debemus 408.8
 Christi latere aperto sanguis & aqua exiuit. 18.8
 de Christi latere in passione formatur ecclesia. 656.4
 Christi lex charitas 757.6
 Christi magnæ humilitatis exemplum 401.7
 Christi manducatio 413.8
 Christi mansio 692.5
 Christi mansio 405.7. ambulatio. ibid.
 Christi manus quomodo tornatiles 33.8. quomodo itē aureæ & hyacinthis plenæ. ibid.
 Christi matertera 164.5. 398.7
 Christi miracula 759.5
 Christi moralitas 275.5
 Christi mors 671.5
 Christi mors, commutatio 916.8
 Christi mors libera, non coacta 902.8
 Christi mors qualis 124. item resurrectio ibid.
 Christi mors, summa fortitudo 747.8
 Christi mors uoluntaria. 404.8
 Christi natiuitas quomodo senarium habeat. 125.8
 Christi natiuitatis & Ioannis mysterium 252.7
 Christi natura duplex. 440.8
 Christi negatio mendacium pessimum 1019.5
 Christi nobiscum præsentia † a 25.4
 Christi nomine petere. 778.5
 ad Christi noticiam quomodo perueniatur 16.5
 Christi obedientia 771.5
 Christi occisio 763.8
 Christi oculi, apostoli. 91.4
 Christi opera 657.5
 Christi opera etiam alios facere, sed non omnia. 759.5
 Christi oratio 1104.5. 942.8.
 Christi oratio exaudita. 946.8
 Christi oratio pro crucifixoribus suis 609.8
 Christi oratio ad omnes fideles pertinet 801.5
 Christi panem & uinum quomodo ecclesia offerat 990.8
 Christi passio 636.5
 Christi passio, calix. 990.8
 Christi passio, Dei manus 987.8
 Christi passio nos liberat à dominatu quinq; carnalium sensuum 192.8
 Christi passionem uelamento tegere 184.8
 Christi pater Ioseph 220.5
 Christi paupertas 82.33. 5.945.8
 Christi paupertas in quod 795.8
 Christi paupertas nostra plenitudo est 646.8
 Christi pax 741.5
 Christi pedes qui dicantur 929.8
 Christi persona 671.5
 Christi pietas & obedientia 224.5
 Christi plenitudo 1085.5
 Christi potestas 1070.5
 Christi præconia 872.5
 Christi præscientia 143.5. 376.7
 Christi præsentia in toto mundo 658.5
 Christi preces mundæ. 687.4
 Christi principia & nouissima 863.4
 Christi processio à patre 650.5
 Christi prognosticō 142. 5.375.7
 Christi profectus 537.5
 Christi qui sint participes 688.8
 Christi regnum 568.6. 598.8
 Christi responsio 263.7
 Christi resurrectio 246. 247.1
 Christi sacerdotiū 990.8
 de Christi sanguine ecclesiam nasci & nutrire. † a 25.4
 Christi sapientia 222.5. itē gratis. ibid.
 per Christi sanguineas guttas quid significetur 942.8
 Christi sepultura 115.5
 Christi seruitium quale esse debeat 24.3
 Christi seiso à dextris Dei 141.6
 de Christi spiritu uiuere 481.6
 Christi

Index.

Christi tabernaculum 928.8
 Christi testimonium uerum 592.5
 Christi titulus 736.8
 Christi transfiguratio. 471.5
 Christi tribulatio cur redemptio uocetur 410.8
 Christi tristitia 104.5. 651.8. † a 8.6
 Christi turbatio 683.715.5
 Christi uestes à crucifixoribus diuisæ 540.8
 Christi uestimenta quod significant 540.8
 Christi uestigia alacriter sequenda 423.7
 Christi uestimentum esse 958.8
 Christi uestimenta sancti 71.5
 Christi uita panis quo reficimur 990.8
 Christi uoluntates 105. 149.5.381.7
 Christi zelus 493.8
 Christo coruū pater præparat escam 836.4
 Christo non credi, nisi doctante Christo 822.5
 Christo qui iniuriam faciant 603.6
 Christum adoptiuū Dei filium esse, heresis 621.5
 Christum ante Mariam fuisse, negabant hæretici 519.5
 Christum cur pati & resurgere oportebat 16.7
 Christum creferre, Ioannem uerū minui oportere 61.5
 Christum imitari, lumen est sapientiæ 855.8
 Christum induere 717.6
 Christum Iudæi regē gentiles rident 498.5
 Christū manducare quid 505.6
 Christum negare 815.5
 Christum omnes sacræ literæ loquuntur 594.5
 Christum prodentes 143. 5.376.7
 Christum qui fundamentum habeat 372.6
 Christum quomodo sancti imitentur 86.6
 Christū se esse Dominum cōfessus est sæpe 489.5
 Christum sequentium diuersi affectus 494.5
 Christum sequi 128.5
 Christum uelle interficere, est nomē resurrectiōnis eius extinguere, ut mendacium euangelio præferretur 264.8
 ad Christum crucifixum qui pertineat 343.6
 in Christum nulla ignorantia cadit 149.4
 cum Christo esse, & esse ubi ille est, differunt 808.5
 in Christo omnes diuitiæ reconditæ 945.8
 de Christo testimonium. 594.5
 in Christo duplex natura 440.8
 in Christo mercedem nostram quomodo uideamus 749.8
 in Christo omnes unus homo sumus 749.8
 in Christo omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi 1022.8
 in Christo quomodo laborem nostrum uideamus 749.8
 pro Christo in hac uita qui affigitur, in futura exaltabitur 517.8
 Christophorus martyr. 436.3
 Christophorus quamdiu fedit 203.2
 Christophori martyrium 234.255.1
 Chronicon Bedæ 174.2
 Chronica 70.2
 Chusai Achitofelis consilium destruit 458.8
 Chusan Rasathaim Mesopotamiæ rex 177.2
 Chusi consilium 458. 1063.8
 Chusi nomen Aethiopia interpretatur 458.8
 Chusi silentium 459.8
 Chrysanthi & Darii martyrium 475.3
 Chryfogoni martyrium 262.263.1.472.3
 Chrysolichus 1131.5.662.3
 Chrysoprasus 1131.1132.5. 662.3
 Chyron centaurus 25.2
 cibus an ad animam perueniat 370.5
 cibus angelorum 1064.4
 cibus animæ, sermo ueritatis 1132.4
 cibus Christi quid 805.6
 cibus non est in uitro, sed appetitus 221.8
 cibus quare prius cōmunis uocabatur qui putaretur immūdus † b 42.6
 cibus qui mundus 303.8
 cibi abstinentiam febricitanti cōferre sanitatem 215.2
 cibi quomodo immundi fiant 766.5
 cibi unde mundi aut immundi 72.5.358.7
 ciborum discretio 303.8
 cibos cur creare noluerit Dominus 328.5
 in Cicatrice sanati ulceris lepram qui portare dicantur 305.8
 in Cicatrice uisionis lepram habere 306.8
 Cicero nascitur 212.2
 Cicero Arpini nascitur. 182.2
 cidaris, diuinitatis splendor 141.4
 cidaris, resurrectionis gloria 162.4
 cignus 450.1
 Cilicia Asiæ prouincia. 922.5
 Cilicia regio opulentissima 678.8
 ciliciū 202.7. 342.5. 609.798.8
 cilicium, penitentiū habitus 1205.4
 cilium quid mysticè significet 798.8
 in Cilicio peccati asperitas significatur 749.5
 Cinæi Moisis cognati. 310.4
 cincini, intime sanctorū cogitationes 116.2
 Cingius Sabinorum rex prius annum in mēsa diuisit 75.2
 cingulum, sanctorū chorū 298.8
 cinguli quo sacerdotale pectus constringitur, chorus sanctorū 141.4
 cingulorum usus 896.5
 cinifex 113.4
 cinis 202.7.342.5
 cinis cremata, tempus passionis Christi 1228.4
 per Cinerem penitentia designatur 387.8
 in Cinere mortis est significatio 749.5
 cineres cur supra capita ponantur 503.7. cur itē portentur. ibid.
 Ciriinthiani 159.4
 circius 32.2
 circulus himerinus 435.1
 circulus lacteus 490.1
 circulus magnus, siderū 514.1
 circulus meridianus 128.2
 circulus omnis quantum habet spacij in diametro, tantum habet ter in gyro 50.8
 circulum aureum in naribus habere 909.4
 circulum demonstrare impossibile 223.2
 circuli ad deprehendendos cuiusq; anni lunas paschales, ab anno Christi primo, usq; ad sequimillesimum nonagesimum quintum. 359.1
 circuli cur paralleli dicantur 322.2
 circuli Bedæ, Cyrilli & Dionysij 310.1
 circuli maximi in sphaera 434.1
 circuli mundi 9.133.3
 circuli mundi, & subterranus sideri meatus 121.2
 circuli omnes in sphaera secant sese in duas partes æquales 208.2
 circuli pro æternitate in scriptura ponuntur 1223.4
 circuli quatuor aurei. 1183.4
 circuli sphaeræ quinque. 134.2
 circuli subter coronam. 1184.4
 circuli tres medij in æqualitate temporum distinguuntur 132.2
 circuli uel zonæ cur uocentur 131.2
 circuli uisibiles qui 321.2
 circulis quinq; mundus diuiditur 10.132.2
 circulorum decem nouenarium canones 373.1
 circumcidere cor 48.4
 circumcisio 144.2.7.624.5
 circumcisio abolita 900.5
 circumcisio carnis quid significet 901.6
 circumcisio cur Abraham data 199.8
 circumcisio cur fiat octaua die 48.4
 circumcisio cur in uiro & non in muliere cōpleta sit 417.8
 circumcisio cur octaua die facta 417.862.6
 circumcisio cur petrinis cultris febat 213.5. non unius tantum membri 214.5. mysticè quomodo intelligenda 215.5
 circumcisio cur solis masculis imposta 414.8
 circumcisio Dñi nostri Iesu Christi 242.243.1
 circumcisio exterior hignum interioris circumcisionis 409.8
 circumcisio in fœminis quare non fiat 409.8
 circumcisio multiplex. 444.7 (545.5)
 circumcisio octauæ diei. circumcisio paruulorum cur octauo die fieri præcepta 869.6
 circumcisio quare sit mutata 409.8
 circumcisio quare in præputio fiat potissimum. 409.4.17.8
 circumcisio quid significet 48.4.202.8.731.6
 circumcisio secūda 341.8
 circumcisio spiritalis 414.8
 circumcisio ueteri populo cur data 1084.6
 circumcisionis Christi lex 289.7
 circumcisionis dies Dominica resurrectionis imaginem præferret 254.7
 circumcisionis loco cur baptis-

In Bedæ opera

baptismus institutus 414.8
 circumcissionis privilegium non sine magno mysterio filio promissionis donatum 176.2
 circumcissionis ritus 210.5
 circumcissionis usus 409.413.414.8.49.6.413.8
 per Circumcisionem carnalem quid designat. 414.8
 circumcisiōe carnali quomodo potest quis circumcidi 341.8
 circumcisiōe non eguit Christus 211.5
 Cirici & Iulite matris eius passio 426.3
 Cirinus à Claudio interceptus 401.3
 Cirionis presbyteri martyrium 392.3
 Cison, duritia eorū 881.8
 Cisterciensis religio incipit 197.2
 cithara 655.8
 cithara, carnis est mortificatio 922.8
 cithara contraria psalterio 424.1061.8
 cithara Davidis 354.4
 cithara Davidis sanctæ crucis figura 324.4
 cithara pro mortificatiōe carnis accipi 424.8
 per Citharam carnis mortificatio designat 813.8
 Citium urbs Cypri 186.8
 ciuis quomodo quis idoneus in Hierusalē efficiatur 996.8
 ciues Babyloniæ & Hierosolymæ semper confluunt inter se 752.8
 ciues, oēs fideles 168.4
 ciues quomodo apostoli & prophetæ 780.6
 ciues terreni 114.6
 ciuitas angelorum societas 599.8
 ciuitas Dei, celestis Hierusalē 898.8
 ciuitas immundorū 116.5
 ciuitas nostra mysticē ecclesia facta est 415.7
 ciuitas prima 30.4.652.3
 ciuitas quadrata 1127.5
 ciuitas unde dicitur 51.4
 ciuitas sanctorum superna 730.6
 ciuitatis ædificatio cur à teplo incipienda 548.4
 ad Ciuitatis ostia quomodo Christus rumpit 599.8
 ciuitatem regi ab uno optimo uiro melius esse quam ab una optima lege 241.2
 ciuitatem sine legibus & consuetudinibus permanere non esse facile 245.2
 de Ciuitate in ciuitatem fugere 445.5
 climatū dispositio 470.1
 in Ciuitate hominū species quot sint 238.2
 ciuitates decem 412.7
 ciuitates duæ 752.8
 ciuitates duæ contrariæ in presenti permixtæ 752.8
 ciuitates Israel reliquæ de uotam plebis Dei conuersationem designat. 572.4
 ciuitates quinque loquētes lingua Chanaan. 443.5
 ciuitates quinque imbribus igneis cōflagrari, quid significet 206.8
 ciuitatum quinque constagratio 50.4
 clamantes ad Deum quādo non exaudiant 538.8
 clamare die & nocte 901.8
 clamare suo ore 776.8
 itē non. ibid.
 clamare toto corde 1037.8
 clamor ad Dominum. 8
 clamor Dei 447.8
 clamor cordis 1037.8
 clamor peccatorū 688.4
 clamoris uoce ad Dominum qui clamat 440.8
 qui item non. ibid.
 Clarentij episcopi & confessoris natale 409.3
 clarificati + a 14.6
 clarificatio Christi 855.6.774.785.5
 clarificatio multo iucundior inuocatiōe 445.8
 claritas humilitatis præmium 855.6
 classis 79.2 (394.3)
 Claudiani martyrium. 182.2
 Claudia aqua 182.2
 claudi cælum 1092.5
 Claudius Britanniam adiēns sine ullo prælio intra paucissimos dies plurimam insulæ partem in ditionem recipit 184.2
 Claudius cum uxore sua & filijs in exilium deportatur 393.3
 Claudius imp. filio suo Britannici nomen imponit 4.3
 Claudius imp. in Britanniam expeditionem mouet 4.3
 Claudius Imp. ab Augusto quartus 4.3
 Claudius Iudæos tumultuantes Roma expulit 184.2
 Claudius Orcadas insulas Romano adiecit imperio 184.2
 Claudius quādiu regnauit 184.186.201.2
 Claudius II. quādiu imperauit 201.2
 claudio statua aurea in capitolio curposita. 186.2
 sub Claudio fames grauissima 4.3
 claudus 201.4
 claudus sacerdos 309.7
 claudi sanatio 874.5
 claudi 68.7
 clavis David 1070.5
 clavis sciētiae 344.364.5
 clavis mortis 1066.5
 clavis quatuor 648.3
 clavis regni cælōrum 156.7
 clauium potestas 170.5
 de Clauibus terminorum argumentum 203.1
 clauis aurei, quibus erant affixæ laminæ, quid significet 28.8
 Clemens Alexandrinus ecclesiæ presbyter floret 185.2
 Clemens à B. Petro ecclesiæ successor consecratur 48.3
 Clemens Apostolorum discipulus 57.2
 Clementis papæ martyrium 262.263.1
 Clemens pontifex eligitur 199.2
 Clemens quādiu sederit 202.2
 Clemens II. quādiu sederit 204.2
 Clemens III. quādiu sederit 204.2
 Clemens IIII. quādiu sederit 204.2
 Clemens V. quādiu sederit 204.2
 Clemens VI. quādiu sederit 204.2
 Clemens VII. quādiu sederit 204.2
 Clementis liber historia rum 56.2
 Clementis natale & martyrium 471.3
 clementia Domini 354.7
 Cleopæ natale & martyrium 453.3
 Cleopæ diffidentia 783.5
 Cleopatra Ptolomei soror 183.2. quādiu regnauit 183.2
 clericus 664.3
 clericorum possessio cur Deo dici uoluerit 345.8
 Cleri diaconi decollatio cleronomia 785.8 (382.3)
 cleronomus 785.8
 clerus 785.8
 Clerus papa 433.3
 Cleri papæ martyrium. 248.249.1.410.3
 clibanus 115.4
 in Clibano panem uerbi querere 275.4
 clima 126.2 (10.2)
 climata mundi quatuor. climata seu paralleli 43.2
 climata terræ 376.1
 climatū significatio 11.2
 Clodius Albinus apud Lugdunum interficitur 185.2
 Clodoueus Dagoberti filius 362.3
 Clotharius fines regni quæ suæ ditioni debentur, conatur recipere 303.3
 Clotharius trium regnorum monarchia solus potitur 303.3
 clypeus diaboli 845.4
 clypeus, scutum fidei 847.4
 Cnidus insula 922.5
 coærum & coæternitatis differunt 1055.6
 coccinum 1113.5
 coccino uirtus amoris exprimitur 36.8
 coccus 1201.1238.4
 coccus bis tinctus cur su perhumerali adiungatur 299.8
 coccus bis tinctus quid significet 320.8
 coccum bis tinctum offerre 1172.4
 coccus ignis speciem tenet 424.4
 per Coccum bis tinctum quid intelligatur 296.8
 cochlearum usus 13
 coccyus inferorum fluuius 710.4
 Coccius uentus 32.2
 Coelestinus papa quadragessimus quintus à S. Petro apostolo 315.3
 quādiu ecclesiā rexerit 404.3. eius constitutiones ibid.
 sub Coelestino papa tertia synodus Epheso habitata 192.2
 cœlū 904.6. ab omni parte terræ æquabiliter distat 126.2. an iter, uel moueatur 126.8
 cælum *ἀνωγειν* 64.2. apertū est nobis per Christū. 539.5. apud Latinos cur dicitur 126.2. a quibus glacialibus, temperatū 225.2. à terra quanto spacio distat 109.2. à terra quomodo spacio distat, quomodo Pythagoras collegit 12.2
 cælum cur aquis temperatum 127.2
 cælum cur firmamentum nuncupatum 127.2
 cælum cur *ἀνωγειν* dicitur 5.2
 cælum desertū 70.7.38.5
 cælum *ἀνωγειν* 5.2
 cælum & terra apud Deū sine initio habent 2.4
 cælum & tota natura à Deo pender 213.2
 cælū igneæ naturæ 125.2
 cælum indiuisibile & inalterabile 222.2
 cælum

Index.

cælum quādo aperiatur & claudatur 205.2
 cælum quare sint sacræ scripturæ 961.8
 cælum quodnam in iudicio, igne sit peritūrum. 1223.4
 cælū quod transibit 137.5
 cælum quod uel quale sit quod in principio cum terra factum est * A 2.4
 cælū quomodo in uiginti quatuor horis tā magnum reuolutionē facere possit 126.2
 cælum sidereū in medio aquarum firmatum. * A 7.4
 cælum simplicissimum corpus 222.2
 cælum spiritualiter ecclesia est 127.2
 cælum superius * A 3.4.2.8. unde colligat esse igneum. ibid.
 cælum unde dicitur 2.4
 cælum utrum altius quā terra 650.3
 utrum Cælum unum an plures sint 127.2
 cæli cardines 126.2
 cæli ætymon 5.2
 cæli & terræ nomine quid significetur 116.8.3.4.127.2
 cæli & terræ nomine scriptura totum mundum appellat 131.8
 cæli facies * A 13.4
 cæli formatio cuiusmodi 127.2
 cæli forma qualis 126.8
 cæli ianua 10.2
 cæli incolæ 1098.5
 cæli latera 10.2
 cæli militia + a 20.6
 cæli partes 126.2
 cæli regio inter occidentem & septentrionem magno incendio ardet 199.2
 cæli rotunditas 125.2
 cæli transitus 262.7.470.471.5
 cæli uaria altitudo 7.2
 cælum cur æthera Anaxagoras putarit 5.2
 cælum & terrā quare Deus fecerit 114.8
 cælum ex Aristotelis sententia plura significare 5.2
 cælum non nisi obediēs intrare ualet 372.7
 extra cælum & terrā nullus est locus 152.8
 in Cælum cur respiciat Christus 328.5
 per Cælū & terrā quid intelligendum 54.5.8
 de Cælo quomodo Deus respiciat 51.6
 in Cælo nulla obscuritas 312
 cæli aerij in diluuiōe perierunt 8.4
 cæli congruē dicuntur istorum animæ 434.8
 cæli quare non indigeat misericordia 594.8
 cæli qui peribunt 1003.5
 cæli quomodo peribunt 1063.6.952.8
 cæli, sancti homines. 813.4
 cæli transituri 1005.5. in nouandi. ibid.
 cæli ut dicantur perituri. 666.4
 cælorum mutatio 1125.5
 cælorum nomine plerumque scripturæ intelliguntur 638.4
 in Cælorum regnū quis intrabit 510.6
 cælos scriptura sanctos appellat, quorum conuersatio in cælis est 808.4
 quæ in Cælis sunt quomodo insistant 767.6
 cæna Domini 709.500.6
 cæna in Bethania cur celebratur 370.7
 cæna mysticē quid significet 401.369.7
 cænaculum 474.5
 cænaculum magnū 101.5.377.7
 cænaculus auro tectus quid significant 28.8
 cænacula, tritæga, & manones, idem 36.4
 cærus 148.2
 Coenredus in monachico habitu Romæ uitā finit 184.3
 cognitiōes à cogendo dicitæ 672.4
 cogitationes bonæ semper à Deo sunt 405.8
 cogitationes malæ non semper insinuant diaboli excitantur, sed ali quando ex nostri arbitrij moru emergunt. 405.8
 cogitationes repellendæ 109.7
 cogitationes multorum uelata ante incarnationem 459.7
 cogitationum Deus inspector 722.4
 cogitationum exempla 579.7
 cogitationum malarum adiutor diabolus. 366.5
 cogitationum nequā triplex modus 35.7
 cogitationū obseruatio. 222.7.466.5
 cogitationes nouit Dñs. 103.7.389.271.5
 cogitationes nostras diabolus nescit 358.7
 cogitationes nosse quid sit 110.7
 cogitationes nosse, esse solius Dei 17.5
 cogitatis respondet Dominus 346.7.354.5
 cognati 547.5
 cognitio Dei perfecta. 494.8
 cognitio Dei uita æterna 787.5
 cognitio fidelij, fides eorum 793.5
 cognitio fidem non facit, sed contrā 616.5
 cognitionis celsitudo. 646.5
 cognitionem Dei fides facit, non contrā 622.5
 cognitionem sui cur Deus nobis præstet 726.6
 cognoscere 1069.5
 cognoscere Deum 669.5
 Coimthæ martyris natale 396.3
 coitus cur in senectute uix contingat 337.2
 coitus quando fieri debeat 337.2
 coitus quando molestus 337.2
 coitus quid calculatoribus sit 14.2
 coitus, uitæ abbreviatio. 224.2
 coitus tēpus quādo incipiat 337.2
 colere 131.4
 collis thuris 1059.4
 per Collum doctorū forma designatur 119.4
 collybitæ 318.7
 collyrio perungere oculolos 1071.5
 Colmanus duo monasteria in Scotia facit 121.3
 colon 49.1
 colonia 902.5
 Colonia longo bello fatigata Philippum imperatorem agnoscit 198.2
 color proprium obiectū uisus 222.2
 coloratum quot modis accipiatur 223.2
 Colossenses 886.6
 colossus Romæ erigitur. 184.2
 colossi imago in Rhodi insula, tertium mundi miraculum 475.1
 Columbanus ab Egilolfo honorificē recipitur. 304.3
 Columbanus ad Clotharium pergit 298.3
 columbanus ad Nammense oppidum peruenit 297.3
 Columbanus ad Theodbertum regem uenit. 300.3
 Columbanus ad Turonē

sem uenit urbē 296.3
 Columbanus animā mēbris solutam cælo redidit 305.3
 Columbanus basilicā dirutam instaurat 304.3
 Columbanus cum suis comitibus ad Gallias tendit 279.3
 Columbanus damnatos è carcere liberat 291.3
 Columbanus eremū petit 280.3
 Columbanus inuisibilis. 292.3
 Columbanus Italiam ingreditur 304.3
 Colūbanus monasterij petit 278.3
 Columbanus monasterium construit 283.3
 Columbanus natale iolum relinquit ad mirum uenerabile nomine Senile pergit 277.3
 Colūbanus obsecrum dæmonio liberat 299.3
 Columbanus peregrinationem instituit 278.3
 Columbanus presbyter in Britaniam quando uenerit 75.3. ubi sepultus. ibid.
 Columbanus psalmodij librum elimato sermone exponit 278.3
 Columbanus Theodeticum increpat 289.3
 Columbanus uas insulfans, rumpit 301.3
 Colūbani abbatē deponitio 402.471.3
 Columbanus abbatē maritimum 262.263.1
 Columbanus abbatē uita. 275.3
 Columbanus cibus qualis. 282.3
 Columbanus & sociorum eius uirtutes 279.3
 Columbanus fama ad Sigeberti regis aulam peruenit 279.3
 Colūbani matris intamnum quale 276.3
 Colūbani miracula 294.3
 Columbanus patria 275.3
 Colūbani pulchritudo. 276.3
 Colūbani reliquiæ 305.3
 Columbanus studia 276.3
 ad Columbanus preces largi producit aqua. 282.3
 ante Columbanus ortum quid actum 276.3
 Columbanus coruus furum reportat 286.3
 Columbanus uisus parit. 282.3
 Columbanus diabolus aggreditur 276.3
 Columba patria Columbanus 276.3
 d 4 Columba

In Bedæ opera.

Columbæ uirginis natale 4.87.3. martyrium. ibidem.
 columba *9.10.5
 columba Adamum significat ad paradysum reuertentem per Christum 37.4
 columba ad arcam Noe redit 715.8
 columba ad Noe reuertitur 34.4. oliuæ fructuosum surculum retulit. ibid. post alios septē dies emissa, non reuertitur. ibid.
 columba de arca egressa, neq; ultra reuersa 1221.4
 columba ex arca emissa, quid significet 182.8
 colūba in Iesu caput cur fedit 7.5
 columba post septem dies emissa ex arca, oliuæ surculum retulit 182.8
 columba quid significet. 533.5
 columba ramū oliuæ deferens, quid significet. 455.7
 columba, spiritus sanctus 14.8.4
 columba spiritus sancti figuram habet 300.8
 columbæ natura 447.7
 columbæ turturisq; differentia 217.5
 in Colūbæ specie cur spiritus sanctus super Christum apparuerit *9.5
 columbam Deo offerre. 146.4.301.8
 columbam pro peccato offerre 217.5
 colūbæ cur riualis aquarum delectentur. 1089.4
 columbarum uirtutes. 454.7
 per Columbarum pullos quid significetur 303.8
 columbas uendere 119.5.
 320.7
 columba Christus quomodo 278.8
 columna ante fores templi decem & octo cubitos quādo alta dicatur 46.8
 columna dextera quos significet 51.8
 columna ignis 121.4.
 122.4
 columna ignis & nubis. 278.8
 columnam lapideā diluuium euasisse 62.2
 columnæ æneæ quid figurauerint 45.8
 columnæ ante quas appēderetur uelum, deauratæ 1223.4
 columnæ ecclesiæ 1070.5
 columnæ duę, duas eccle-

fias præfigurant 122.4
 columnæ sunt capitella desuper iuxta mensuram 51.8
 columnæ quibus tentorium suspēdebatur, sancti sunt doctores 1225.4
 columnæ quibus tentoria suspenduntur in altum, doctores sunt sancti 1235.4
 columnarum bases, prophætæ 294.8
 columnarum capita malis granatis in gyro circūdata, quid significet. 49.8
 columnarum capita quid significant 46.8
 columnarum nomine quid intelligendum 731.4
 de Columnis æneis 45.8
 coluri duo 389.1
 coluri circuli unde dicantur 322.2
 comæ capitis dilecti. 1087.4
 comedere & non saturari 1077.4
 comestiones 106.7
 comestiones uitandæ. 391.5
 comestationibus uacantes, malè orant 39.7
 cometa cur nō stella 333.
 2. itē planeta. ibid.
 cometa ignis iuxta uolūtatē Dei accensus, ad aliquid designandum. 333.2
 cometa magnus sub finē imperij Sigismundi apparet 200.2
 cometa quando apparere soleat 333.2
 cometa candidus 30.2
 cometa 200.3
 cometa in cœlo uisi 197.2
 cometa in septentrione. 30.2
 cometa quid & unde dicantur 30.2
 cometa qui proxime terras feruntur, ualidissimè corporibus influunt 30.2
 cometa ubi rarè uideantur 30.2
 cometarum uaria genera 30.2
 cometas quę mala sequantur 30.2
 comma 49.1
 comendatum quid sit p. p. 585.8
 commercium optimum. 629.7
 commixtio 316.2
 Commodus imperator colossi capite sublato suę imaginis caput ei imponi iussit 185.2
 Commodus quādiu imperarit 201.2

commune 257.7
 357.7. 72. 447.5
 commune genus 21.1
 commune quid Scriptura uocet 113.5
 communis annus 241.1
 cōmunis annus cur septimū non sequatur 151.2
 à Comuni uerbo quorū participia ueniāt 31.1
 communes syllabę quorū modis fiant 37.38.39.1
 communia 15.28.1
 communia quę uocet sacra scriptura + b 25.6
 communicare 357.7
 cōmunicare in dati & accepti ratione quid sit. 872.8
 extra Cōmunionē catholicā non est ueri sacrificij locus 1002.8
 commutatio bona & mala 794.8
 cōmutationes duę 743.8
 comparatio aduerbiorū. 14.30.1
 comparationis gradus quot 20.1
 comparatiuus gradus cui casui iungatur 21.1
 à Comparatiuo ad positiuum bona est cōsequētia 219.2
 compassio proximi 587.7
 complexionēs possibiles 316.2. impossibiles. ibi.
 cōpositionis & resolutio nis eadē principia 229.2
 in Compositorū nominū declinatione quę animaduertenda 23.1
 compunctio 527.7
 compunctio duplex 217.5
 compūctio nis duo genera 460.7
 computus natura, auctoritate & consuetudine nititur 205.2
 computus uulgaris 221.1
 cōputus ad quā philosophię partē attineat 113.1
 cōputus ratio quot modis discreta 495.1
 de Cōputo dialogus 111.1
 conceptio hominis unde 337.2
 conceptionis Ioannis tēpus 188.5
 concilium apostolorum. 900.5
 concilium uanitatis 555.8
 concionator 66.2
 per Cōcipere cur accipitur mulier mundari ab immunditia sua 695.8
 Cōcordię martyriū 44.0.3
 S. Cōcordiæ natale 393.3
 Cōcordij martyris decollatio 381.3
 concordia uirtutū cultos. 476.7
 concretum quid 342.2

concupiscencia cibi damnationis causa 221.8
 concupiscencia fugienda 992.5
 concupiscencia inhabitata peccatum 144.6
 concupiscencia oculorū. 1017.5
 concupiscencia ubi sita. 119.4.
 concupiscencia carnalis portæ mortis cur dicatur 479.8
 concupiscētię malę in nobis quomodo fiat 143.6
 concupiscencia uerbum suffocant 41.5
 concupiscētes noxia cū attingimus, nihil aliud quā uocita degustamus 221.8
 concurrentis probatio. 491.1
 concurrentes quomodo inueniēdi 205.207.208. 210.1
 concurrentes unde accipiant exordium 211.1
 concurrentium recursus. 222.1
 confessio 532.7.344.5. 991.8
 confessio alia laudis, alia peccatorum est 1004.8
 confessio Christi publica 703.5 (562.5)
 confessio cui faciēda. 839.8
 confessio Dei 456.8. 1020.5
 confessio non semper penitentiam, sed gratiarū actionē significat 750.5
 confessio humilis Deo gratissima 942.8
 confessio integra 1031.5
 cōfessio laudabilis 456.8
 confessio laudabilis quādo Deo fiat 839.8
 confessio mutua 711.5
 confessio paterna cur solitudo dicatur 721.8
 confessio peccatorū uulnerum est ruptio 65.7
 confessio perfecta 1035.5
 confessio pœnalis 456.8
 confessio pro gratiarum actione accipitur 231.8
 confessionis laus 1080.5
 cōfessio nis humilitas unicuiq; peccatori exordium illuminationis 163.8
 per Confessionem in baptismo à diabolo paruuli liberantur > 67.5
 in Confessione uiuunt omnis homo 174.8
 confessor Christi 107.5
 confidencia magnum habet meritum 563.8
 considerare in Domino qui dicantur

Index.

dicantur 426.8
 confirmatio 558.8
 confiteri quid 242.6
 confiteri Dominū 87.5
 confiteri cur pro laudare ponatur 474.8
 confitēdi discretio 959.5
 confitēdi exemplum 5.5
 confitētes Christum uoce 224.7.330.5
 confusio 797.800.8
 confusio alia salubris, alia non 606.8
 confusio æterna 576.8
 confusio tēporalis 105.6
 confusio tēporalis utilitas 576.8
 confusionem tēporalē Christiana anima cur formidare non debeat 576.8
 Cogellus monachus 278.3
 congratulamini mihi, nō ouī 70.7
 coniugatio prima 13.1. secundā 14.1. tertiā, quarta. ibid.
 coniugationes uerborū quot sint 13.1
 à Coniugatis locus in quibus ualeat 239.2
 coniuges qui salui fiant. 428.5
 coniuges infideles cur nō expediat dimitti à fidelibus 426.6
 coniugium Christi qui dicantur eligere 436.6
 coniugia beatiora quę. 430.6
 coniuncta scanctio 48.1
 coniunctio quid 1532.1
 coniunctioni quot accidant 16.32.1
 coniunctionū ultimæ syllabæ 44.1
 coniunctiuus 26.1
 connubia quare fiant. 460.5
 conoides umbra 329.2
 Cono quamdiu fedit. 203.2
 Cononis martyris passio 420.3
 Conradus è Suetonorum ducibus imperator electus, quādiu regnarit. 196.2
 Conradus Henrici imperatoris quinti ex filio nepos, quamdiu imperarit 197.2
 Conradus imperator à Ioanne pōrtice insignia imperij accipit 196.2
 Conradus imperator Venetos & Lōgobardos Italia deprædantes reprimat 196.2
 Conradus imperator Spiritus diem obit 197.2
 Conradus imperator in Germania quādiu imperarit 196.2

Cōradus I. quādiu regnarit 201.2
 Conradus II. quādiu imperarit 202.2
 Conradus III. quamdiu imperarit 202.2
 conscientia 600.6
 conscientia bona ubi sit 981.5
 conscientia cur lectus uocetur 456.8
 conscientia delictorū grauis tribulatio 671.8
 conscientia quando Hierusalem uocari possit 587.4
 conscientia nostra 737.5
 conscientia accusatio. 1029.5
 conscientia bonæ præsens est Deus 895.8
 conscientia iudicium. 477.8
 conscientia malæ cruc. 647.5
 conscientiarum arbiter Deus 382.6
 conscius sibi 363.5
 consensus 426.8
 conserui, Apostoli 475.5
 cōseruos percutere 95.5
 cōsiliū cur pro iudicio ponatur 431.8
 consilium Domini æternum 595.8
 consilium mulierum imperfectum 224.2
 consiliū non est de præteritis, sed de futuris. 224.2
 in Cōsilio apud maiores quomodo agendum. 537.4
 consilia 609.7
 consonantes 4.35.1
 Constans à Gerontio interficatur 10.3
 Constans quamdiu imperarit 201.2
 constantia 402.1
 constantia mandatum 217.7
 Constantiense cōcilium p. triennium ingēri principum ac p̄latorum frequentia celebratum 200.2
 Constantinopolis 497.3
 Constantinopolis à Constantino condita 497.7
 Constantinopolis à Mahometo obsessa & expugnata 200.2
 Constantinus à Syluestro baptizatur 496.7
 Constantinus Agathonis papæ legatos benignissimè suscipit 192.2
 Constantinus Cōstantij filius 9.3
 Constantinus cum Alexandro quādiu regnarit 195.2
 Constantinus cū Constā-

tino & Cōstāte fratribus quādiu regnarit 187.2
 Constantius & Galerius Maximinus Cæsares in regnū assumunt 187.2
 Constantinus cū matre Hyrene quādiu regnarit 194.2
 Constantinus Grariani successore 10.3. eius interitus. ibid.
 Constantinus ex priuigna Herculij Theodora sex filios gignit 187.2
 Constantius Eboraci diem suum obit 187.2
 Constantinus ex ueneno serpentis sic leprosus. 496.7
 Constantinus imperator Constantinum ex plebe in pontificatum sustulit 194.2
 Constantinus in balneo occisus, perit 192.2
 Constantinus paganorū rempla citra ullā hominum cædem claudistituit 187.2
 Constantinus papa honorificè à Iustiniano excipitur 193.2
 Constantinus de persecutore Christianus efficitur 187.2
 Constantinus princeps qualia dona Vitaliano papæ miserit 191.2
 Constantinus Romanam rempub. à peruersis idolorum cultib. reuocat 37.3. antiquorum principum nomen suis uir ille laudib. uincit. ibid.
 Constantinus sextā synodum componit 212.2
 Constantinus quamdiu imperarit 187.191.192.201.2
 Constantinus papa quādiu fedit 203.2
 Constantinus II. quamdiu imperarit 201.2
 Cōstātinus II. papa quādiu fedit 203.2
 Constantinus III. quādiu imperarit 201.2
 Constantinus IIII. quādiu imperarit 201.2
 Constantinus V. quādiu regnarit 194.2
 Constantinus V. Christianos passim persequit, ac diuorū imagines è tēplis eijci iubet 194.2
 Constantini basilicę 187.2
 Constantini caput è lōgo stipite supra mœnia collocatū à Turcis 200.2
 Constantini Mausoleum 187.2
 sub Constantino quinto, monarchia imperij Romani inclinatur ab orientibus principib. 194.2
 Constantiniana basilica Romæ 187.192.2
 Constantinus in Britannia mortem obit 9.3
 Constantius quādiu imperarit 201.2
 Constantius summæ maiestatis uir 187.2
 costellatio 391.1
 consuetudo altera natura 224.2
 consuetudinis malę incōmodum 684.5
 cōsuetudini resistere, cur difficile 227.2
 consules primum Romæ à Bruto esse ceperunt. 181.2
 consules quādiu Romanū imperium capefferunt 181.2
 contaminari in patre. 164.4. item in matre. ibidem.
 contēplatio fidei merces 635.6
 contēplationis fructus 777.5
 contēplatiua uita paucorum est 302.8
 contēplatiua uita nunquam pericitur 175.7
 contēptionis Apost. occasio 96.5
 contentio 612.5
 contentio discipulorum de maioritate 336.5
 contentio uera quæ. 287.6
 conticinium 63.206.2. 498.1
 de Contingentibus futuris ueritatem non esse determinatam 226.2
 contuitio 341.2
 contumelia iræ causa. 225.2
 contradicentes redarguerent 1047.6
 contrarium magis & minus suscipere 248.2
 contraria contrarijs læduntur 341.2
 contraria fugere, naturæ proprium 312.2
 contrariorū commixtio. 316.2
 contritos corde sanare Dominus 249.5
 conuallis tabernaculorū Iacob 746.8
 per Conuallē humiles designantur 746.8
 conuales 962.8
 per Cōualles qui designantur 962.8
 conuentus 148.2
 conuersandi ordinem Christus præmonstrat 311.7
 conuersio 691.4
 conuersio nostri ex gratia

In Bedæ opera

tia Dei est 702.5
 cōuersi plures sunt ad fi-
 dem per Apostolos q̄
 per Christum 733.5
 conuexum 126.2
 conuiuia 596.7
 cōuiuia cur Dominus fre-
 quentari 195.7
 conuiuia necessariorum
 105.7.391.5
 ad Cōuiuia cur Christus
 iuerit 20.5
 conuuiatium discubitus
 65.5
 conuocare & congregare
 differunt 1013.4
 conuocari quorum pro-
 prium 1013.4
 conus 329.2
 Coos insula 922.5
 Coph uocatio 1037.1063.8
 cophinus quid 873.8
 per Cophinum quare car-
 nales cōcupiscentiæ in-
 telligantur 873.8
 cophini 328.5
 cophini duodecim 763.5
 per Cophinos duodecim
 quid præfiguret 65.5
 copiae aut paupertatis fu-
 turæ præcognitio 463.1
 copulatiuæ coniunctio-
 nes 32.1
 Corbiani episcopi depo-
 sitio 448.3
 Corbiniani confessoris
 martyrium 258.259.1
 cor est primum uiuēs, &
 ultimum moriēs 222.2
 cor Iudæorum incrassatū
 758.5
 cor iusti cur cœlum dica-
 tur 708.8
 cor graue 446.8
 cor lapideum 607.6
 cor lingua cur dicatur.
 613.8
 cor, non substantiam pen-
 sat Dominus 463.5
 cor nostrum cur dicatur
 cubile 615.8
 cor patrum ad filios quo-
 modo cōuertatur 267.6
 cor pro interiori affectio-
 ne poni solet 495.8
 corpus in charitate
 958.6
 cor rectum cū Deo 853.8
 cor suum dirigere 848.8
 cor suū quē derelinquat
 644.8
 cor sublingua cur esse di-
 catur 776.8
 cor thesaurus 826.4
 cor unum duorum cōtra-
 riorum, amorem nō ca-
 pit 1016.5
 cordis abscondita nouit
 Deus 660.8
 cordis custodia 950.5
 cordis duritia, obdormi-
 tio est 368.8
 cordis gemitus 630.8
 cordis humani familiare

478.4
 cordis pij epulæ 953.6
 cordis thesaurus 82.7
 per Cordis mediū firma
 uoluntas cordis intelli-
 gitur 642.8
 corde creditur ad iustitiā
 243.6
 in Corde conferre 210.5
 in Corde toto Domi-
 num qui laudare dica-
 tur 474.8
 corda & renes scrutari,
 Dei proprium 463.8
 corda hominum quando
 ferina receptacula.
 447.8
 corda in luxurijs nutrien-
 tes 956.5
 corda impiorum homi-
 num, antra 834.4
 corda patrum in filios.
 140.7
 corda patrum in filios cō-
 uertere 186.5
 Core contradictio 1053.5
 Corinthij qui 318.6
 Corinthiorum error de
 baptismo 540.8
 Cornelius episcopus.
 450.3
 Cornelius episcopus a-
 postolorū corpora no-
 ctu de catacubis leuat
 186.2
 Cornelius quamdiu fede-
 rit 202.2
 Cornelij ceturionis apud
 Cæsaream natale 389.3
 Cornelij ceturionis de-
 uotio 1040.4
 Cornelij episcopi marty-
 rium 186.2
 Cornelij fides 890.5
 Cornelij ieiunium & ora-
 tio 7b 25.26.6
 Cornelij martyrium 258.
 259.1
 Cornelij oratio 7b 25.6
 cornu Dei 834.8
 cornu cur pro defensione
 ponatur 658.8
 cornu nomen pro regno
 ponitur in scripturis.
 683.4
 cornu salutis 199.5
 per Cornu cur sancti uiri
 designentur 658.8
 cornua altaris quatuor
 quid significant 152.4
 cornua ex altari thymia-
 matis procedūt 1270.4
 cornua in scripturis quid
 significant 1270.4
 cornuum deauratio-
 1270.4
 super Cornua altaris de-
 precatur Aaron in san-
 guine 1275.4
 cornibus hærens arces
 Christum crucifixum
 significat 213.8
 corona 443.1
 corona aurea quatuor di-

gitis alta labio mensæ
 aureo apponit 1183.4
 corona aureola per gyrū
 fit altari thymiamatis
 1271.4
 corona cur pro gloria ac-
 cipiatur 769.8
 corona in terris fieri
 præcipitur 1182.4
 corona labij mensæ 1182.4
 corona mensæ Domini ua-
 rij distincta sculpturis
 1182.4
 corona spinea mystice-
 391.7
 coronulas sculptas in se
 habere qui dicantur.
 59.8
 inter Coronulas & ple-
 stas leones sculptos ha-
 bere 59.8
 Corozaim, mysteriū me-
 um 749.5
 Corozaim 342.5
 corpus Christi ut mandu-
 cetur, & sanguis biba-
 tur 612.5
 corpus cur per stratum
 intelligatur 457.8
 corpus & sanguis Dni, ue-
 rus cib⁹ & potus 542.8
 corpus hominis quomo-
 do anime rationali cō-
 gruatur * A 17.4
 corpus multarum rerum
 nomen 902.6
 corpus spiritale 583.585.6
 corpus totum 228.7
 corporis corruptio unde
 632.748.6
 corporis humani dimen-
 sio 179.8
 corporis humani diuisio
 315.2
 corporis nostri conditio
 510.5
 corporis plures quā ani-
 mæ defectus 758.8
 corporis separatio quid
 significet 659.8
 corpus Christi quomodo
 Iudas accepit 719.5
 corpus Christi non negli-
 genter fumendum aut
 indignè 718.5
 per Corpus opera quæ
 cunctis apparent, signā-
 tur 725.5
 à Corpore Christi non se-
 paremur 615.5
 de Corpore mortis hu-
 ius liberari 147.6
 in Corpore lepram gere-
 re 305.8
 corpora cœlestia non ha-
 bent materiam 222.2
 corpora iustorum post re-
 surrectionem qualia
 583.6
 corpora mortuorum se-
 pulchra 835.5
 corpora perfidorū 47.5
 corpora sanctorum quo-
 modo resurgunt 583.6

corporū diuersitas 585.6
 corporū resurrectio 590.5
 corporalis ratio 167.5
 399.7
 correctio paterna, discipuli-
 na 1022.8
 correptio Christo illata
 493.5
 correptio fraterna 417.5.
 354.7
 correptio salubris 1024.6
 correptionum Dei gra-
 dus 791.4
 corrigia 531.5
 corrigiam calceamenti iol-
 uere 230.5
 cortinæ quinquagenas an-
 fas habebant 1204.4
 cortinarum lōgitudo &
 latitudo 1201.4
 corus 32.2.83.7.408.5
 corus uentus niuosus.
 33.2
 coruscatio 348.8
 coruscatio unde fiat 332.2
 corus non reuersus ad
 Noe 34.4
 coruus dimissus, & nō re-
 uersus figurā peccato-
 ris tenet 37.4
 coruus ex arca Noe emit-
 titur 178.8
 coruus ex arca emissus qd
 significet 181.8
 coruus emissus qd signifi-
 cet 455.7
 coruus de arca egressus
 nec reuersus 1221.4
 corui uox 189.6
 corui nomen quomodo
 diabolo conueniat.
 835.4
 corui Heliæ panes & car-
 nes adferunt 385.8
 corui quomodo iniuriā q̄
 Cuthberto intulerat,
 precib. & munere pur-
 gauerint 229.3
 coruus rore pasci 826.4
 per Coruos sacerdotes
 Iudæorum designatur
 386.8
 cothurnices cur uespere
 datæ 280.8
 coturnix 127.4
 Cosmæ & Damiani mar-
 tyrium 258.259.1.454.3
 cosmī, microcosmī & an-
 ni conuenientia 137.2
 crapulæ exitus 471.5
 cras 157.2
 per Cras quid intelligat.
 975.8
 craticula 155.4
 craticula quē holocausta
 gerat, cur instar retis fie-
 ri præcipiatur 1232.4
 craticulæ deauratio 1270.4
 craticulæ altaris holocau-
 sti, annulorū ac uestiū
 descriptio 1231.4
 Crato martyr 392.3
 creare & facere differunt
 2.4

creato-

Index.

creatoris splendor incō-
 prehensibilis 308.2
 creatura noua 646.6
 creatura quid dicatur.
 172.6
 creatura omnis Deo sub-
 iecta esse debet 303.2
 creatura omnis quib. con-
 stet differentijs 303.2
 creatura omnis cur natu-
 ra uocetur 1.2
 creatura unde 1.4
 creaturæ cognitio in se-
 metipsis uespera erat,
 in Deo aut mane 123.8
 creaturæ omnis nomine
 quid intelligendum.
 172.5
 creaturæ rationalis præ-
 stantia 795.5
 creaturā omnē Deus sex
 dieb. operatus est 124.8
 creaturam rerum sex die-
 bus formauit Deus.
 653.3
 creaturam suā cur Deus
 amet 120.8
 creaturarum differentiæ
 111.112.8
 creaturarū obsequia 865.5
 in Creaturarum operatio-
 ne quæ distantia 110.8
 creaturis quæ differentiæ
 adscribantur 111.8
 crede & intelliges, nō cō-
 trā 621.5
 crede, & māducasti 606.5
 credere 607.6
 credere Deo, & in Deum
 622.5
 credere Deo, Deum, & in
 Deum 941.5
 credere quid sit 98.6
 credere in Deum 848.8
 credere in Christū, Christi
 opus 65.6.734.5
 credere in filiū Dei 1041.5
 credere magis ad fidē per-
 tinet, quā uidere.
 836.5
 credendum ut intelliga-
 tur 616.5
 credentes qui 437.173.5
 credētes decor Dei 688.8
 credentes in Christo oc-
 cultē 703.5
 credētes Iesum esse Chri-
 stum 1038.5
 cremandi uerbū de Græ-
 co in Latinum ductū
 1098.6
 cremium 946.8
 Cremera 1088.8
 crepusculum 63.206.2.
 498.1
 Crescentiæ uirginis mar-
 tyrium 252.253.1
 Crescentij Apostoli Pau-
 li discipuli natale 485.3
 Crescentis episcopi natale
 428.3
 Cretam & Corinthū Ve-
 neti capiunt 198.2
 crimina Deo maximè ex

ofa 896.4
 crimen 1045.6
 criminibus carere prima
 libertas 1046.6
 crimium colorum diuer-
 sitas 340.2
 criniti fratres 496.6
 Crispinæ martyriū 477.3
 Crispinus & Cuspinianus
 martyres 462.3
 Crispini martyrium 260.
 261.1
 Crispi & Gaij natale.
 456.3
 cristallum 1073.5
 cromatica 408.1
 crudū qui dicantur edere
 119.4
 crura Christi cur non fra-
 cta 601.8
 crura Christi intra ceta man-
 fere 1094.4
 crurum Domini uocabu-
 lo quid infinuatur.
 1094.4
 crustula oleo cōpersam
 ad consecrationem no-
 stram Deo offerre 1267.
 1268.4
 crucifixio interioris ho-
 minis 113.6
 crucifixionis resurrectio-
 nis horę mysteriū 500.5
 crux 225.7.395.493.
 1079.5
 crux Dni qualis 667.3
 crux Domini ab Helena
 Constantini matre re-
 perta 488.3
 crux duobus modis fer-
 tur 70.5
 crux tollitur dupliciter
 223.7.330.5
 crux Christi titulus.
 469.4
 crux Dominicæ signo
 contradicitur 459.7
 crux exaltatio 258.259.
 1.450.3.703.5
 crux ignominia ac glo-
 ria 636.5
 crux inuentio 250.251.1.
 412.3.496.7.497.7
 crux latitudo, lōgitudo,
 profunditas 393.7
 crux lōgitudo, latitudo,
 & profunditas 785.786.6
 crux mensura 496.5
 crux mysterium 789.6
 crux passio imago in ta-
 bulis 288.8
 crux profundū 787.6
 crux sacramentū per tau-
 literā imaginatū 192.8
 crux signi uirtus 833.5
 crux situs 254.5.354.7
 crux tempus 787.6.160.
 5. latitudo 161.5. altitu-
 do, lōgitudo, profundi-
 tas. ibid.
 per Crucis altitudinē qd
 intelligendum 787.6
 crucem accipere, & post
 Christum are 746.5

crucem suā Dns prius ba-
 iulauit, postea Cyrenē-
 sis Simon 494.5
 crucem tollere 86.5
 crucem ferre 226.7
 cubiculum orando intra-
 re 440.8
 cubilia 447.8
 cubitus 36.4
 cubitus cuius quāritatis
 frēstimādus, quē Moy-
 ses uel in arca Noe, uel
 in factura tabernaculi
 posuerit 1174.4
 per Cubitos quatuor qd
 ueniat 50.8
 Cucuphatis martyris pas-
 sio 436.3
 Cudum orientalium An-
 glorum antistes 390.8
 culicis nomine quid figu-
 retur 189.5
 culicē colare & absorbe-
 re camelum 498.8
 Culman ut uictus domū
 redierit, & Tuda pro il-
 lo episcopatu sit fun-
 ctus, qualisq; illis do-
 ctoribus ecclesię fuerit
 habitus 107.3
 culpam Deus odit, nō na-
 turam 667.8
 per Culos quibus uicti
 marū artus diuidūtur,
 quid intelligēdū 471.4
 cultus Dei 57.6
 cunei tres ad prædandum
 de castris Philistinorū
 egredi 295.4
 Cuma Sibylla 351.2
 Cumberi cōfessoris mar-
 tyrium 262.263.1
 cupiditas 480.8.572.7
 cupiditas radix omnium
 malorum 955.6
 cupiditatis exitus 471.5
 cupiditatis tentatio trina
 105.5
 cupiditates prauę cur po-
 pulus dicantur 443.8
 curare hominem 271.5
 curandi impotētia unde
 335.5
 cura bestiarū nō est Deo,
 sed scientia 366.5
 cura hominum Deo 219.
 7.366.5
 curatio spiritualis 91.7
 curia calabra 79.2
 curiositas 613.7
 curiositas in uictu & uesti-
 tu 371.5
 custodia noctis, quatuor
 918.8
 custodes ecclesię 1147.4
 custodes murorū docto-
 res 1085.4
 custodes qui cricum eunt
 ciuitatem, doctores.
 1084.4
 Cuthbertus ab aquila nia-
 ticum percipit 221.3
 Cuthbertus angelum ho-
 spitio suscipiens, dum

panē quærūt ministrā-
 re terrenum, cœlesti ab
 eo remunerari meruit
 216.3
 Cuthbertus aquā gustā-
 do in uini saporem cō-
 uertit 241.3
 Cuthbertus comitis uxore
 aqua benedicta fa-
 nat 238.3
 Cuthbertus cū pastorib.
 positus, animam sancti
 Aidani episcopi ad cœ-
 lum ferri ab angelis uia-
 det 213.3
 Cuthbertus dæmonium
 ab uxore pfecti necdū
 adueniens eicit 224.3
 Cuthbertus flammam do-
 mus cuiusdā uero igne
 ardentis orando restin-
 guit 223.3
 Cuthbertus iter faciēs ci-
 bos Domino procuran-
 re percipit 214.3
 Cuthbertus Lindisfarnē-
 sis ecclesię antistes.
 192.2
 Cuthbertus ministrū suū
 à profluuiō uentris sa-
 nat 246.3
 Cuthbertus morientem
 puerum matri sanū re-
 stituit 240.3
 Cuthbertus nauis repe-
 state præclūsis serenū
 mare ad certum prædi-
 cit, & orando cibos im-
 petrat 220.3
 Cuthbertus oblatum sibi
 in itinere iuuenē mori-
 turum orando renouat
 ad uitā sine omni mo-
 ra 239.3
 Cuthbertus per infantē
 de episcopatu admone-
 tur 211.3
 Cuthbertus prædicās po-
 pulis fantastiū subito
 ignē diaboli, & præui-
 det uenturum, & ueni-
 entem exinguit 222.3
 Cuthbertus puer quibus
 reb. delectatus sit 211.3
 Cuthbertus puellā oleo
 perunctā à dolore capi-
 tis laterisq; curat 228.3
 Cuthbertus quā ultima fra-
 trib. mandata dedit,
 & ut percepto uatico
 inter uerba oratiōis spi-
 ritum reddiderit cœlis
 247.3
 Cuthbertus qualiter à
 messe quā sua manu se-
 ruerat uerbo uolucres
 abegerit 228.3
 Cuthbertus qualiter ani-
 mā cuiusdā qd de arbo-
 re cadēdo mortuus est
 ad cœlum ferri conspe-
 xerit 240.3
 Cuthbertus qualiter in e-
 piscopatu uixerit 235.3
 Cuthber

In Bedæ opera

Cuthbertus qualiter in Lindisfarneſi monaſterio uixerit uel docuerit. 225.3
 Cuthbertus qualiter ſibi in iſula Farne pulſis dæmonibus habitatio nem fecerit. 227.3
 Cuthbertus quàm ſedulus erga miniſteriũ uerbi extiterit. 217.3
 Cuthbertus quanta egroans tentamenta perulerit, quid uero de ſua ſepultura mandauerit. 243.3
 Cuthbertus quomodo genu dolente claudus ſit factus, & angelo medicante ſine mora ſanatus. 211.3
 Cuthbertus quomodo in reritũ Egfridi abſentis in ſpiritu uiderit. 235.3
 Cuthbertus quomodo multis ad ſe uenientibus, monita dans ſalutis fragiles expoſuerit antiqui hoſtis inſidias. 231.3
 Cuthbertus quomodo precibus aquam de arida produxerit, uel qua literipie in anachoreſi uixerit. 228.3
 Cuthbertus ſeruum comitis aqua benedicta curat. 234.3
 Cuthbertus totam ab infantia uſq; ad ſeniũ uitam miraculorũ ſignificandam duxit. 192.2
 Cuthbertus ueritatis oratione mutatis rates oceano delapas ad litus reuocat. 212.3
 Cuthbertus ſit ut epiſcopus factus, & in monachica uita poſitus quomodo uixerit & docuerit. 172.3, ut idem fontem produxerit, & ſegetem ultra tempus ſerendi acciperit. 154.3, ut idẽ obitum ſuum Hereberto prædixerit. 156.3, ut corpus illius poſt undecim annos ſepulturæ ſit corruptionis immunepertum. 157.3
 Cuthberti corp⁹ poſt undecim annos ſine corruptione repertum. 249.3
 Cuthberti corpus undecim annos incorruptum manſit. 192.2
 Cuthberti corpus incorruptum inuentum. 400.3
 Cuthberti epiſcopi & coſelloris uita. 210.3
 Cuthberti fratres inobedientes tempeſtas maris per ſeptem dies obſidet. 242.3
 ad Cuthberti reliquias quodam ab oculi languore curatur. 159.3
 ad Cuthberti tumbã oratio ſanã agrorum. 251.3
 per Cuthberti calcamentum paralyticus ſanatur. 251.3
 per Cuthberti panẽ benedictum infirmus ſanatur. 239.3
 Cuthberto quomodo animalia maris præbuerint obſequium: & frater qui hæc uidebat, præ timore langueſcens, eius ſit oratione recreatus. 219.3
 cyclus. 150.2
 cyclus decennouenalis. 207.1, 24.0.1
 cyclus decennouenalis & lunaris penẽ idem ſunt. 149.2, quomodo item differant. ibid.
 cyclus decennouenalis cur à Nycena ſynodo inſtitutus. 149.2
 cyclus lunæ quomodo inueniendus. 491.1
 cyclus lunaris. 207.1
 cyclus lunaris à quibus inuentus. 213.1
 cyclus magnus. 214.1
 cyclus magnus inter ſolem & lunam quot annis curſum ſuum abſoluat. 118.1
 cyclus Romanorum. 161.2
 cyclus ſolaris quomodo inueniendus. 205.206.210.1
 cyclus ſolaris quot annis curſum ſuum finiãt. 118.214.1
 cycli Cyrilli epiſcopi. 354.1
 cycli decennouenalis continentia. 309.1
 cycli decennouenalis inueniendi oratio. 206.1
 cycli decennouenalis diuiſio. 209.2
 cycli Dionyſij abbatis. 353.1
 cycli lunę inueniendi ratio. 206.1
 cycli lunaris annus quomodo inueſtigandus. 154.2
 cycli ſolaris inueniendi ratio. 207.1
 cyclum decennouenalem Nicena ſynodus cur coſtituerit. 209.2
 cyclorum continentia. 295.1
 in Cyclo decennouenali cur ſeptẽ regulares poſnuntur. 215.1
 de Cyclis. 531.1
 Cygnus amnis. 922.5
 cylindroides umbra. 329.2
 cymbalum. 1062.8
 cymbala, quæ ſe inuicem tangunt ut reſonent, aptiſſimẽ charitatis opera exprimũt. 494.4
 cynamomum. 1071.4
 cynira. 1061.8
 cynomia. 276.8, 856.8
 per Cynomia quid ſignificetur. 856.8
 Cynofura. 88.2
 Cyprianus hæreticos rebaptizandos eſſe ſtatuit. 393.8
 Cyprianus martyrio coronatur. 212.2
 Cypriani epiſcopi martyrium. 186.2
 Cypriani epiſcopi doctiſſima ſcripta. 186.2
 Cypriani error emendatus. 393.8
 Cypriani martyriũ. 258.259.1, 454.3
 cyprus arbor. 1070.4
 Cyprus inſula. 922.5
 Cyrene. 392.7, 159.5
 Cyrene ciuitas quãdo condita. 177.2
 Cyrene ciuitas Lybiæ. 922.5
 Cyriaca mulier ſanata à S. Laurentio. 492.7
 Cyriacus martyr. 439.3
 Cyriaci natale. 404.3, 399.3
 Cyriaci & ſociorum eius martyrium. 256.257.1
 Cyrillæ paſſio. 463.3
 Cyrillus Alexandrię clarer. 212.2
 Cyrilli epiſcopi apud Alexandriam natale. 387.3
 Cyprius. 202.5
 Cyriaci martyrium. 252.253.1
 Cyrus Babyloniorũ imperium deſtruit. 464.4
 Cyrus de pontificatu à Philippico deicitur. 193.2
 Cyrus epiſcopus Acephalorum hereſim inſtauratur. 191.2
 Cyrus filios Iſrael ualde dilexit. 465.4, Dominum ſaluatorem & nomen & factis deſignat ibidem.
 Cyrus initio regni ſui captiuitatem populi Dei ſoluit. 464.4
 Cyrus Iudeos in integrũ reſtituit. 180.2
 Cyrus primus rex Perſarum quamdiu regnarit. 180.2
 Cyrus quamdiu regnauit. 511.517.4
 Cyrus rex, Chriſti figura. 279.546.4
 Cyro quomodo omnia terræ regna Deus tradiderit. 467.4
 à Cyro rege uſq; ad Darium quot anni numerentur. 70.2
 Cyſon. 1063.8

D.

Acianus Perſarum rex potentiſſimus. 407.3
 Daſtylus anapeſto contrarius. 45.1
 daſtylus quibus ſyllabis conſtet. 45.1
 daſtylicum metrum. 46.1
 dæmon cur exiturus ſignificetur. 335.5
 dæmo curſum lunæ quomodo obſeruetur. 73.5
 dæmonem expellentes. 255.5
 dæmones abyſſũ ingreſſuri. 316.5
 dæmones angeli etiam dicuntur. 65.4
 dæmones pecoribus nocere non poſſunt. 6.36.5
 dæmones porcos intrant. 316.5
 dæmones quomodo exaudiantur. 683.6
 dæmones unde dicantur. 438.6
 dæmonum ferocitas. 185.5
 dæmonum in nos quam exilis poteſtas. 316.5
 dæmonum maleuolentia. 485.6
 dæmonum ſatellitũ cur ſylueſtres beſtiæ dicantur. 965.8
 dæmonum tres ordines Plato conſtituit. 313.2
 in Dæmonib. ſcientia ſine charitate. 439.6
 dæmones ab Adam uſq; ad Chriſtum tria latuerunt. 657.3
 dæmones expellendi ratio. 315.5
 dæmones in aere nõ habent. 31.2
 dæmonia Chriſtum nouiſſe. 12.5, cur loqui uententur. 13.5
 dæmonia cur ſpiritualia Apoſtolus appellet. 905.6
 dæmonia leones & pardos. 1061.4
 dæmonia ſeptem. 306.5
 dæmoniacus. 314.5
 dæmoniacus curatur. 352.5
 dæmoniacus figuram populi gentiliſ habet. 47.5
 dæmoniacus mutus & cecus. 345.7
 dæmoniacus nocte & die ſurebar. 47.5
 dæmoniacus qualis fuerit lunaticus. 119.7
 dæmoniaci curatio. 334.5
 Daſtrofæ, beati Fabiani uxor ſis martyrium. 381.3
 Dagalaſi natale. 402.3
 Dagobertus Arnolfo inſtituentus traditur. 352.3
 Dagon. 240.4
 Dagonidolum ruinã patitur. 860.8
 Dagonis ſtaruẽ ruina. 360.8
 Dagoni qui ſimiles. 860.8
 Daire aqua ſancta aſpergitur & ſanatur. 323.3
 Dalet, pauper uel tabulæ. 1014.8
 Damafcus. 496.3
 Damafcus, ciuitas diaboli. 1121.4, Syrię metropolis ibidem.
 Damafcus, ſanguinis potus. 1121.4
 Damafcus Saracenorum metropolis. 922.5
 Damafcus metropolis Syriæ. 188.8
 Damafcus papa quamdiu eccleſiam rexerit. 479.3
 Damafcus quamdiu ſederit. 202.2
 Damafcus II. quamdiu ſederit. 204.2
 Damafcus epiſcopi baſilicæ. 188.2
 Damafcus papæ martyrium. 264.265.1
 Damafcus papæ temporibus ſecunda ſynodus Conſtantinopolis habita. 192.2
 Damiani paſſio. 391.3
 Damiani & Coſmi martyrium. 258.259.1
 damnatio æterna cur excella. 653.8
 damula. 895.4
 Dan. 74.233, 234.4, 1080.5
 Dan ad agnitionẽ caſtra metans, quem deſignat. 265.8
 Dan cur poſtremo ponatur. 172.4
 Dan coluber in uia. 265.8
 Dan hodie Paneas. 196.8
 Dan iudicium. 231.8
 Dan oppidum Phœnicis, nunc Paneas. 192.8
 Dan unus ex fontibus Iordanis. 192.8
 Daniel inter leones ſaluus atq; intrepidus uiuit. 683.6
 Daniel propheta à Dario in Mediam ducitur. 180.2
 Daniel uitam continentium ſignificat. 195.5
 Danielis planctus. 687.4
 Danielis propheta natale. 434.479.3
 Danielis uifio. 968.6
 Daniele & Aldhelmum occidentales Saxones epiſcopos accipiunt. 183.3
 Daphna pulſatio. 314.8
 Daphelza. 188.4
 Dardanus. 663.3
 dare quam accipere beatius. 910.5
 dari ad menſam. 444.5
 Darius Arſami filius quamdiu regnarit. 181.2
 Darius Aſtyagis filius. 180.2
 Darius Babyloniorũ imperium deſtruit. 180.2
 Darius cognomen Nothus quamdiu regnarit. 181.2
 Darius filius Hiſtaſpis. 498.4
 Darius quando regnarit. 70.2
 Darius quamdiu regnarit. 180.2, 511.4
 Darius templum ædificari præcipit. 505.4
 Dathan. 179.4, 1063.8
 Dathã & Abiron terra de glutit. 716.8
 datum à fructu quid diſferat. 885.6
 Dauid. 288.7, 1057.4, 1063.8
 Dauid Abrahæ præfertur. 200.5
 Dauid ab officio paſtorali pecorum, ad hominũ regnum tranſfertur. 362.8
 Dauid ad domũ Abimelech ueniens panes poſitionis, & gladium Goliã accipit. 703.8
 Dauid adhuc puer à Domino in regnũ ſubeligitur. 703.8
 Dauid admonetur per prophetam ne templũ conſtruat. 371.8
 Dauid ad regem Lachis fugit. 367.8
 Dauid à facie Saul fugiẽs in ſpelunca latuit. 367.8
 Dauid Amalechitas inter necioni dat. 707.8
 Dauid à mulieribus in choris Sauli præfertur. 598.8
 Dauid adulteriũ quomodo celare uoluerit. 696.8
 Dauid arcam in ſuam ciuitatem reducit. 397.8
 Dauid canens ſpiritum immũdũ à Saule repellit. 364.8
 Dauid cecidit lapſu cupiditatis, non patrocinio ſanctitatis. 696.8
 Dauid Chriſtum ſignificat. 347.4, 384.8, 695.8
 Dauid Chriſti typus. 395.710.8
 Dauid cur à Saule perfectionẽ ſuſtinet. 703.8
 Dauid cur in genealogia Chriſti ante Abrahamo minetur. 41.5
 Dauid cur manum ab occidendo Saul continuerit. 399.4
 Dauid cur pſalterium coſpoſuerit. 425.8
 Dauid de ouib; gregibus à Deo ad regnum eligitur. 860.8
 Dauid dormiente Saulo, haſtam tulit. 368.8
 Dauid ephod accinctus quid ſignificet. 197.8
 Dauid exemplum non cadendi, ſed reſurgendi. 696.8
 Dauid filius Ephrates. 328.4
 Dauid figura Chriſti. 444.8
 Dauid graue iniquitatis uulnus penitentia & humilitatis confeſſione ſanauit. 372.8
 Dauid homicidium adulterio addit. 696.8
 Dauid in canticis muſicis eruditus. 362.8, ſpiritum malignum ſua ueritate canens in Saule coſpeſcuit. ibidem.
 Dauid leonem & urſum necat. 363.8, in prælio gigante ſuperat. ibidem.
 Dauid incredibili ſtetu Abſalonis mortem deplorat. 437.8
 Dauid in Salinarum ualle Idumæos percufit. 526.4
 Dauid inſaniam ſimulat. 598.366.8
 Dauid in reducenda arca quatuor milia uiuorum præcentorum de Iſrael elegit. 425.8
 Dauid in uno Chriſto regnum & ſacerdotium figurauit. 377.8
 Dauid lapide Goliã deicit. 385.8
 Dauid leonem & urſum interficit. 384.8
 Dauid, manu fortis. 362.605, 372.423.8
 Dauid uultum ſuum coram Achis immutat. 598.8
 Dauid quãdiu regnarit. 178.2
 Dauid quare noluerit arca Domini apud ſe diuertere. 396.8
 Dauid quatuor elegit, qui pſalmos facerẽt. 420.8
 Dauid quibus modis Saulis gener factus. 350.4
 Dauid quomodo tympanizaret. 599.8
 Dauid quomodo Chriſtu propheticẽ ſignificauerit. 362.8
 Dauid redemptorem noſtrum ſemper ſignificat. 324.4
 Dauid rex & ſacerdos. 193.5, 268.7
 Dauid Sauli parcit. 711.8
 Dauid Saulem muſica recreat. 418.1
 Dauid Saulem & filium eius Ionatham interſe & ſplorat. 393.8
 Dauid Saulem immittem fugit. 728.8
 Dauid ſecundus ſeruus. 336.7
 Dauid ſemper in titulis Chriſtum ſignificat. 564.8
 Dauid ſibi aquas de ciſterna, quæ in Bethlehem eſt, adferri iubet. 373.8
 Dauid ut aquam oblatam nõ biberit. 124.8
 Dauid ſignificat Chriſtu. 506.8
 Dauid ſummam chlamydis Saulis ſilẽter abſcondit. 367.8
 Dauid ter unctus. 557.8
 Dauid ubi ſepultus. 553.4
 Dauid uenit ad Abimelech ſacerdotem. 366.8
 Dauid ut Abſalon parcatur rogat. 437.8
 Dauidis concubinae hæreticorum eccleſias ſignificabant. 372.8
 Dauidis coniunx. 354.4
 Dauidis coniunx perpetua ſterilitatis poenas curuat. 395.8
 Dauidis contra Philiſteũ proceſſio quid adumbrat. 385.8
 Dauidis cũ Berſabea peccatum. 695.8
 Dauidis due uxores quid ſignificent. 420.4
 Dauidis è familia Chriſtus eſt. 537.5
 Dauidis & Bethſabea peccatum. 372.8
 Dauidis fuga. 365.8
 Dauidis fuga quid ſignificet. 437.8
 Dauidis holocauſtum. 487.4
 Dauidis lapſus utilitas. 428.8
 Dauidis peccatum. 695.8
 Dauidis

Index.

Dauidis peccatum. 695.8
 Dauidis

In Bedæ opera

Davidis peccatum graue. 372.3
 Davidis penitentiâ 696.8
 Davidis preces 455.5
 Davidis pro Saule substitutio 544.5
 Davidis regis natale. 485.3
 Davidis saltus per fenestram 354.4
 Davidis sedes 191.5
 Davidis sepulchrum 492.3
 Davidis spiritus quando rectus fuerit 700.8
 quando item distortus. ibidem.
 Davidis unctio. 362.8
 Davidis uxores multarum gentium imaginem significabant 372.8
 post Davidis sepulchrum in sancta ciuitate piscina grandi opere constructa locatur 554.4
 Davidi fructus pmissus. 194.5
 ad Davidem qui miseri erant, prophetare incipiunt 365.8
 per Davidem regem humilitas Christi significatur 364.8
 per David uita & celestis regnum intelligitur. 703.8
 in Davide Christus figuratur 374.8
 in David intelligi Christus 363.8
 deargentata columba. 70.1
 Dearmach monasterium 75.3
 Debbora in prophetiæ forma accipienda est 347.8
 Debbora quamdiu rexit 177.2
 Debbora Rebecce nutritrix 243.8
 Debboræ ad Deum oratio 276.3
 debitorem quomodo se Dominus taciit 962.6
 debitores 162.7.304.5
 debitores sumus 420.5
 erga debitores nostros qualiter clementes esse debeamus 307.2
 decachordum 931.8
 Decalogus 235.5
 decalogus ad duo præcepta pertinet 820.6
 decalogus digito Dei duabus lapideis tabulis scripta 610.6
 decalogi partitio 297.6
 decalogi per solutio 203.5
 Decalogi primum mandatum ad Deum patrem, secundum ad filium, tertium ad spiritum sanctum pertinet 283.8
 in Decalogo legis uetus & nouum testamentum comprehenduntur. 423.8
 decanus 195.4
 Decapolis * 15.74.5
 December 458.522.1
 Decembris in principio anni ponitur apud Macedones 129.1
 December quibus nominibus appellari solitus sit 129.1
 December unde dicitur. 129.264.1
 in Decembri quæ uictus ratio seruanda 264.1
 in Decembre mense quæ horæ cauendæ 264.1
 decem præcepta 130.4
 decem propter decalogum legis ad opera pertinet 395.8
 decem iusti centenariis, uel centeni millenis quomodo meriantur centenos aut millenos, aut uel teriores 161.1
 decennouenalis circulus. 149.150.209.2
 decennouenalis cycli quomodo inueniendus 210.208.1
 decennouenalis cycli principium 81.2
 inter decennouenalem & lunarem cyclum quæ sit differentia 213.1
 decenus quomodo inuenitur centeni aut milleni, uel centeni milleni, uel milleni & ulteriores 161.1
 decimæ 571.7
 decimarum duplicatio. 84.7
 decimus numerus perfectus 834.4
 decimoni cycli quomodo inueniendus. 491.1
 Decius 116.4
 Decius imperator persecutionem in Christianos mouet 186.2
 Decius quamdiu imperat 186.201.2
 declinatio nominum unde dignoscatur 3.1
 declinatio secunda unde cognoscatur 3.1
 declinatio tertia unde cognoscatur 3.1
 declinationes ueterum quales 24.1
 decor Dei omnes credentes 688.8
 decurio 163.5
 decunx uel dextans 182.1
 dedicare quid sit proprie 571.8
 dedicatio domus Dei. 512.4
 Dedicationem in cantico facere 577.4
 defectiua uerba 29.1
 defectus bonus 1025.8
 item malus. ibidem. 1025.8
 defectus qui laudabilis. 1025.8
 defensores 669.3
 definire circulariter est impossibile 222.2
 definitio non debet dari per opposita 227.2
 definitio quæ uituperanda 246.2
 deformitas Christi, nostræ formositas 763.6
 defunctus elatus quid significet 101.7
 defunctus effertur 293.5
 de Defunctis 610.7
 delectari anime est 608.8
 delectari in Deo 737.4
 delectatio 426.8
 delectationi cur Deus amaritudinem immiscet 647.8
 delectationibus suis non fraudatur, cui Christus est gaudium 879.6
 deliciae spirituales carnalibus succedunt 993.6
 delictum 753.6
 delicta in uicem donare debemus 713.5
 delictorum uerbis clamare 538.8
 in Delictis non est intelligentia, sed cæcitas. 528.8
 Delphica Sybilla 351.2
 Delphinus 452.1
 Delphini exortus 264.265.1
 delphini cur uentis obuiant 37.2
 Demetria uirgo 427.3
 Demetrius 908.5
 demonstratio circularis, impossibilis 225.2
 demonstratio ex quibus fieri debeat 226.2
 demonstratiua pronomena 25.1
 Demosthenes claret. 212.2
 Demosthenes orator quamdo claruerit 181.2
 denarius 51.113.7.203.5.1213.4
 denarius census 416.7
 denarius cur figuræ regni celestis aptissimè congruat 29.8
 denarius numerus 299.4.299.410.7.1107.4
 denarius numerus ad spem refertur 282.4
 denarius numerus superna & celestia præmia designat 1236.4
 denarius numerus perfectionem significat 134.4.286.8
 denarius omnium rerum mensura 227.2
 denarii complexio. 99.7
 denarii numeri figura crucem Christi demonstrat 206.8
 denarii numeri significatio 24.8
 denario numero opus legis ostenditur 203.4
 denario numero spes celestium præmiorum designari solent 67.8
 denarii duo 977.347.5
 denominatio à maiori fieri debet 214.2
 dentes 471.1
 dentes malorum 441.8
 dentes præceptores sunt sancti 91.4
 dentium usus 339.2
 per Dentes quid ueniat. 642.8
 deponens genus quid sit. 28.1
 à Deponenti uerbo quot participia ueniant. 31.1
 deponentia 15.1
 depositum proximi negare 153.4
 Depranam ciuitatem Constantinus Helenopolim nuncupat 187.2
 deprecatio proprie fit pro peccatis delendis. 457.8
 deprecatio quid Hieronymo 506.8
 Derbe Lycaoniae ciuitas. 923.5
 derelictione omnimoda derelinqui 101.8
 derelinquere 834.8
 derisor non arguendus. 903.4
 descendere Dei quid. 467.8
 descensio Domini de monte quid figuratè significet 830.5
 descensus Domini 41.1100.4
 desertum 62.5.394.4.1113.5
 desertum mundus 171.4
 desertum etiam in bonam partem potest accipi. 1044.4
 Per Desertum dilecta celestis sponsi ascendit. 1045.4
 Desiderius Viennensis urbis episcopus 301.3
 Desiderij episcopi & martyris depositio 391.3
 Desiderij episcopi martyrium 244.245.1.418.3
 desiderium habendi qui postponit, multum relinquit 706.8
 desiderium nostrum, oratio est nostra 361.8
 desiderium sanctorum quando ueniet 97.4
 desperandum nemini. 474.7
 desperare nemo debet. 661.5
 desperare, qui Deum uere diligit non potest. 752.5
 desperatio omnibus hominibus uiranda 37.7
 desperatione nihil excruciat bilis 958.4
 destructio aliquando fieri solet ad edificationem. 566.8
 deractio 583.7.954.5
 derectio quid, & unde dicitur 341.2
 Deus absque gratia spiritus sancti non potest amari 48.8
 Deus adiutor in opportunitatibus 477.8
 Deus adiutor ac liberator optimus in tribulationibus omnibus. 671.8
 Deus ad Moysen supra propitiatorium loquitur 1179.4
 Deus æquus iudex est. 966.5
 Deus æterna substantia. 226.2
 Deus, æternus dies ante omnem diem omni sololucidior 1.2
 Deus agricola non immerito dici potest. 777.8
 Deus anima mundi. 225.2
 Deus animæ uita 798.6
 Deus à nobis neque hircum neque uirulū, sed laudationem & confessionem exigit 727.8
 Deus à quo uerè laudatur 775.8
 Deus ante secula salutem in medio terræ operatus est 489.3
 Deus antiquus dierum. 654.4
 Deus an uideri possit. 540.6
 Deus an sit, aliud persona Deus 1117.8
 Deus an sit, qui pater & filius & spiritus sanctus 1116.8
 Deus benedictione nostra nec augetur nec minuitur 777.8
 Deus bonus 103.5
 Deus consummata hereditas 519.8
 Deus crucifixus quomodo 344.6
 Deus cui israel dicitur. 510.6
 Deus cur ab uniuerso opere requieuerit * A 21.4
 Deus cur ad nos descendit 640.8
 Deus cur amaritudinem delectationibus immiscet 647.8
 Deus cur bonos quoque ad populorum regimina perducit 37.3
 Deus cur homo factus. 431.7.667.8
 Deus cur lucem diem, & tenebras noctem appellat 123.8
 Deus cur maledicere dicitur, & homo prohibetur 165.8
 Deus cur manu aliquid facere dicitur 524.8
 Deus cur merito in æternum in domo permaneat 477.8
 Deus cur natura dicitur. 1.2
 Deus cur nunc flagellet aliquos 689.8
 Deus cur non colatur eo ritu, que ueteres eum coluerunt 1089.6
 Deus cur nos tentet. 185.6
 Deus cur populum suum non penitus destruxerit 853.8
 Deus cur septimo die ab omni sua operatione quieuerit 935.8
 Deus cur solus dicitur. 717.4
 Deus cur solus timendus 595.8
 Deus cur stulta & infirma huius mundi elegerit 594.8
 Deus dilectio 535.6
 Deus dulcis 550.8
 Deus rectus 550.8
 Deus duobus modis secula gubernare dicitur 1.2.2
 Deus eatenus ignoscit, quatenus se quisque cognoscit 597.8
 Deus est perfecta charitatis 867.8
 Deus etiam angelus dicitur 702.4
 Deus fidelis 593.8
 Deus fidelis promissor, & certus debitor. 693.8
 Deus filium ante secula genuit 313.2
 Deus finis desideriorum nostrorum 571.6
 Deus fons iustitiæ 221.6
 Deus gratis uult amari. 709.8
 Deus huius seculi 401.5
 Deus inaccessibilis quomodo 1008.6
 Deus quomodo sit locutus 1008.6
 Deus in Christo habitat. 788.8
 Deus incommutabilis 151.404.8
 Deus in fidelium cordibus habitat 452.8
 Deus infinitus 225.2
 Deus in futuro nulli mali & impenitentis misererebitur 853.8
 Deus in hac uita perfecte cognosci non potest. 321.2
 Deus immortalitatem cur solus habere dicitur. 1005.1006.6
 Deus in nobis est, & nos in Deo 802.5
 Deus in quo habitat 376.379.6
 Deus in quibus hominibus habitare dicitur. 1023.6
 Deus in quibus non habitat 379.6
 Deus in quo principio celum & terram creauit. 118.8
 Deus in sanctis suis & fidelibus habitat 858.8
 Deus in sanctis quomodo habitat 376.6
 Deus in templis manufactis non habitat. 858.8
 Deus in tribulationibus sperantes in se non deserit 475.7
 Deus licet unus in diuinitate sit, tamen trinitas est in personis. 167.8
 Deus lumen nostrum. 631.8
 Deus lumen uerū 686.8
 Deus lux uera * A 5.4. 686.8
 Deus magnus & terribilis 908.8
 Deus magna & inscutable operatur 808.4
 Deus materiam aliam non habuit nisi seipsum. 3.2
 Deus miseriam nostram proximis 729.8
 Deus misericors & iustus 593.8
 Deus Moysi in rubo ardenti apparet * A 20.6
 Deus multotiens loquutus est 755.8
 Deus nescienter peccantium iniquitatem sustinet 722.8
 Deus non domum, sed peccatus implet 319.6
 Deus non exaudiendo exaudit 603.8
 Deus non ignis est, sed per ignem significatus. 870.5
 Deus nostram utilitatem in nobis requirit. 497.8
 Deus nulli peccata sua prædestinauit 405.8
 Deus nullo modo probat, quem fidei pietas non commendat 829.5
 Deus numerus, mensura & pondus 112.8
 Deus omnia ex nihilo fecit 121.6
 Deus omnia in omnibus 567.6
 Deus pater, agricola. 362.6
 Deus pater cur impropriè dicitur mittere filium 412.8
 Deus pater quomodo plantauerit uineam 84.5
 Deus pater quomodo filium suum uocet. 231.4
 Deus per uerbum suum omnia fecit * A 5.4
 Deus potentia dicitur, qua cuncta creat. 312.2
 Deus principium bonæ actionis & cogitationis nostræ 892.8
 Deus promittit, quod etiam facit 72.6
 Deus propter seipsum diligendus 956.6
 Deus quæcumque fecit, erant ualde bona. * A 7.4
 Deus quæ ex nihilo fecerit 57.2. quæ item ex aliquo. ibidem
 Deus quæ per nos operatur, quomodo sacra scriptura Deo tribuat. 708.8
 Deus quando dormire dicitur 859.8
 Deus quando per nos loquatur 688.8
 Deus quando rex dicitur 675.8
 Deus quando in nobis deambulabit 656.6
 Deus quando uideatur ex citari 859.8
 Deus quanto plura donat, tanto magis miseretur 778.8
 Deus quibus de longè sit 643.8
 Deus quibus de propè sit 643.8
 Deus quibus intus loquatur 360.6
 Deus quibus peruersus uideatur 821.8
 Deus quomodo ab omnibus operibus suis requieuerit 1053.6
 Deus quomodo à confortio hominum recesserit 345.4
 Deus

Index.

Deus nostram utilitatem in nobis requirit. 497.8
 Deus nulli peccata sua prædestinauit 405.8
 Deus nullo modo probat, quem fidei pietas non commendat 829.5
 Deus numerus, mensura & pondus 112.8
 Deus omnia ex nihilo fecit 121.6
 Deus omnia in omnibus 567.6
 Deus pater, agricola. 362.6
 Deus pater cur impropriè dicitur mittere filium 412.8
 Deus pater quomodo plantauerit uineam 84.5
 Deus pater quomodo filium suum uocet. 231.4
 Deus per uerbum suum omnia fecit * A 5.4
 Deus potentia dicitur, qua cuncta creat. 312.2
 Deus principium bonæ actionis & cogitationis nostræ 892.8
 Deus promittit, quod etiam facit 72.6
 Deus propter seipsum diligendus 956.6
 Deus quæcumque fecit, erant ualde bona. * A 7.4
 Deus quæ ex nihilo fecerit 57.2. quæ item ex aliquo. ibidem
 Deus quæ per nos operatur, quomodo sacra scriptura Deo tribuat. 708.8
 Deus quando dormire dicitur 859.8
 Deus quando per nos loquatur 688.8
 Deus quando rex dicitur 675.8
 Deus quando in nobis deambulabit 656.6
 Deus quando uideatur ex citari 859.8
 Deus quanto plura donat, tanto magis miseretur 778.8
 Deus quibus de longè sit 643.8
 Deus quibus de propè sit 643.8
 Deus quibus intus loquatur 360.6
 Deus quibus peruersus uideatur 821.8
 Deus quomodo ab omnibus operibus suis requieuerit 1053.6
 Deus quomodo à confortio hominum recesserit 345.4
 Deus

In Bedæ opera

Deus quomodo colue-
lit 319.6
Deus quomodo crucifi-
xus dicatur 688.6
Deus quomodo captiui-
tatem auertat 890.8
Deus quomodo charita-
tem suam in nos com-
mendat 265.6
Deus quomodo dicatur
animam habere 352.5
Deus pœnam peccati cur
nobis nō abstulerit, ita
ut etiam in hac uita im-
palsibiles essem⁹ & im-
mortales 407.8
Deus quomodo dicatur
cognouisse 726.6
Deus quomodo excēcet
infidelium mentes 622.6
Deus quomodo homini-
bus loquatur 351.2
Deus quomodo illumina-
re & excēcare dicatur.
622.6
Deus multipliciter fidem
nobis in scriptura sacra
reuelauit 674.8
Deus quomodo inuisibi-
lis 540.6
Deus quomodo iustifice-
tur 298.5
Deus quomodo laudetur
774.8
Deus quomodo miserea-
tur 212.6
Deus quomodo indura-
re dicatur 212.6
Deus quomodo mortuus
78.6
Deus quomodo suā chari-
tatem in nobis com-
mendat 78.6
Deus quomodo nobis fiat
uita 340.6
Deus quomodo malis spi-
ritibus uratur 324.4
Deus quomodo noster fi-
gulus 435.8
Deus quomodo nos col-
lat 777.8
De⁹ quomodo obdaret.
246.6
Deus quomodo omnia crea-
rit 139.8
Deus quomodo operet.
2.2
Deus quomodo operetur
in cordibus omnium ho-
minum 926.6
Deus quomodo op⁹ suū
quod fecerat, in septi-
mo die compleuisse di-
catur * A 21.4
Deus quomodo pœnite-
re dicatur 71.2
Deus quomodo quæren-
dus 474.7
Deus quomodo requie-
scere dicatur 803.6
Deus quomodo salutem
sit operatus 828.8
Deus quomodo sit salu-
lucis cornu 512.8
Deus quomodo supplan-
tet 658.4
Deus quomodo reireat.
792.4
Deus quos amat, castigat
693.8
Deus quos inhabitat.
837.8
Deus salutis uerq̄ dator.
701.8
Deus sanctos suos uerē
adiuuat 712.8
Deus sanctos suos nō de-
relinquit 625.8
De⁹ semel nos seipsum
locutus est 755.8
Deus solus colendus.
4.4.1.6
Deus solus sapiens 317.6
Deus solus mundū crea-
uit 312.2
Deus solū simplex 227.2
Deus sponsus & uita ani-
mæ 604.8
Deus tentat, & non ten-
tat 57.5
Deus ternario numero se-
pe in scriptura figurat.
1213.4
Deus ubi notus & igno-
tus 904.5
Deus ubi sedet, celum &
terram creans 651.3
Deus uera uita 659.8
Deus uerax, homo men-
dax 564.5
Deus unus solus an sit pa-
ter & filius & spiritus
sanctus 1116.8
Deus ut dicatur sangui-
nem suum pro ecclesia
fudisse 556.5
Deus uult omnes homi-
nes saluos fieri 974.6
Dei ab opere cessatio.
584.5
Dei amator qualis esse de-
beat 320.6
Dei edificium quomodo
Christiani 362.6
Dei beatitudo * A 22.4
Dei agnus Christi⁹ 1267.4
Dei arca quibus solenijs
Hierusalem à Dauide
traducta 421.8
Dei bonitas causa factio-
nis mundi 221.2
Dei charitas in nos 1036.5
Dei charitas erga nos in-
enarrabilis 805.5
Dei charitas in cordibus
nostris diffundit 166.6
Dei ciuitas ecclesia 499.4
Dei cogitare idem quod
facere 824.4
Dei cognitionem natura
liter habet omnis ho-
mo 741.8
Dei consilium 298.5, 611.7
Dei consilium, dispensa-
tio, & ars ipse Deus est
2.2
Dei deambulatio in para-
diso 161.8
Dei deambulatio quid si-
gnificet * A 23.4
Dei digitus spiritus san-
ctus 276.8
Dei domus ecclesia 132.4
Dei dicere, est facere 13.5
Dei dilectio in quibus re-
bus consistat 57.7
Dei æternitas 112.8
Dei & proximi dilectio,
cur ala dicatur 508.
925.8
Dei esse quid 1023.5
Dei egressus 782.8
Dei facies 539.6
Dei filij quomodo officia
mur 1022.5
Dei fidelitas 321.6
Dei figura Abrahā 212.8
Dei flagellum medicina.
956.8
Dei forma inuisibilis.
969.6
Dei genus 905.5
Dei gratia nisi proprium
arbitrium iunetur, nec
ipsa bona uoluntas esse
in homine potest.
858.6
Dei gratia electio 255.6
Dei habitatio 376.6
Dei inuisibilis substantia
sola fide agnoscitur.
1073.8
Dei iudicio peccator non
attendens 484.8
Dei iudicium falli non po-
terit 835.8
Dei ira qualis 868.8
Dei ira quomodo Aaron
promeruerit 851.8
Dei longanimitas 955.8
Dei magna laus quod hu-
miles respicit, & super-
bos contemnit 827.8
Dei misericordia multa.
955.8
Dei misericordia larga in
omnes 941.8
Dei nomen gentibus no-
tum 792.5
Dei opus & præceptum.
291.7
Dei opera à luce incipere.
* A 6.4
Dei patris faciem angeli
per satietatem uident.
400.8
Dei patris sapientia, uera
dulcedo 582.8
Dei populo captiuitatis,
ac longe seruitutis iniu-
ria profuit 477.4
Dei promissiones quales
926.8
Dei pœnitentia qualis.
990.8
Dei propositum 822.5
Dei puritas 1011.5
Dei præcepta quare ser-
uanda 993.8
Dei præcepta ueritas.
491.8
Dei præcepta fidelia 993.8
Dei præcepta iustitia sunt
1026.8
Dei præcepta cur diligen-
da 1024.8
Dei præcepta compedes
dicuntur 865.8
Dei præcones quando a-
scendere dicatur 667.8
Dei præcones quando ire
descendere dicantur.
667.8
Dei prædestinatio nulla
ui cogit nos ad bonum
uel ad malum 406.8
Dei prædestinatio diuinę
gratię est appositio.
404.4, 405.8
Dei præscientia 701.5
Dei pœnitentia 36.3, 12.4.
1086.6
Dei regnū ecclesia 476.5
Dei requies 138.8
Dei regnū quomodo caro
possidere possit, &
quomodo non 510.5.
581.6
Dei retributiones 953.8
Dei sacrificium 381.6
Dei sacrificium fermentū
malitię habere non de-
bet 153.4
Dei salutare Christus.
888.6
Dei salutare omnis caro
uidebit 227.5, 274.7
Dei sapientia arbor uitę.
962.4
Dei sancti qui 689.8
Dei sapientiam, fortitu-
do efficientię comita-
tur 654.4
Dei sapientia Christus.
312.2, 875.4, 118.5, 24.8
Dei sapientia quomodo
gallinę similis 947.8
Dei sapientia stabilis.
790.4
Dei sedes 883.5
Dei sedes qui sint 936.8
Dei signum 1088.5
Dei spiritus ad mensurā
hominibus datur, Chri-
sto ira non datur 564.5
Dei spiritus nō solum ad
beneficia, uerum etiam
ad uindictam commemo-
ratur 165.6
Dei spiritus quomodo su-
per aquas ferebatur 3.
4.116.119.8. * A 4.4
Dei spontaneus 807.8
Dei statuta non humanis
mēbris distincta 334.6
Dei substantia incommu-
tabilis 951.8
Dei tabernaculū qui sine
514.8
Dei templum Christus
560.8
Dei templū sanctū 729.9
Dei

Index.

Dei templum qui sint.
679.8
Dei templum nos sumus
672.5
Dei templum uiolare.
381.6
Dei templi fundatio quo-
rū typū teneat 487.4
Dei testamentum ad gen-
tes transfirurū, indicat
arca ab alienigenis ca-
pta 359.8
Dei uia 853.4
Dei uisio animę fidelis sa-
tietas 669.5
Dei uisio malis non exhi-
betur 589.5
Dei uult⁹ Christus 1267.4
ad Dei imaginem refor-
mari 279.6
ad Dei imaginem homo
quomodo sit factus.
* A 17.4
in Dei conspectu pecca-
tor qui dicatur 191.8
in Dei ecclesia quę neces-
saria dixerit esse Augu-
stinus 111.1
in Dei patris noiē Christ⁹
uenit 366.7
in Dei sola & proximi di-
lectione, ecclesia subsi-
stit 1200.4
ad Dei templum qui per-
tineant 379.6
in Dei templo quomodo
spiritus sanctus habi-
tet 378.6
Deo gloria, pax homini-
bus 208.5
Deo idem est esse, & bo-
num esse 313.2
Deo magis obediendum
quā hominibus 764.8
Deo nihil gratius quā
anima perfecta 246.2
Deo quisq; tanto magis
appropinquat, quanto
magis humiliat 601.8
Deo soli seruendū 244.5
Deo uiuere 961.6
Deum apertē nō esse, qui
dicant 708.8
Deum audire 866.4
Deum cognoscere, uera
est læticia 781.8
Deum cur pœnituerit suę
creationis 178.8
Deum diligentibus om-
nia in bonum coopera-
ri 1017.8
Deum exacerbare 858.8
Deum glorificari in factis
hominum * a 14.6
Deum hæreditatem qui
possideant 135.8
Deum in principio celi
& terram in unigenito
filio suo fecisse * A 2.4
Deum in se uocare 709.8
Deum nemo apprehen-
dere potest 648.4
Deū nemo uidit unquā
528.1034.5
Deū nemo uidet, nisi ad
baptismum peruenerit
83.4
Deum qui nam sibi exa-
cerbent 484.8
Deum qui non inuocent.
498.8
Deum quis nouit 1014.5
Deum qui recte uocent.
581.8
Deum qui tentare dica-
tur * b 31.6
Deum qui scit, omnia scit
867.8
Deum scire, quid 545.6
Deum suum scire, magna
scientia 727.8
Deum tentare * b 12.6
Deum rotum comprehē-
dit nemo 1024.5
Deū uerē inuocare 727.8
Deum uidere 866.4
Deum uidetes omnia ui-
dent 65.7, 415.5
ad Deū quare merito cla-
mandum 729.8
ad Deum quomodo acce-
dendum 601.8
ad Deum quomodo cur-
rendum 601.8
ante Deū quid digne ue-
nire dicatur 651.8
apud Deū stulticia huius
mūdi est sapiētia 314.2
843.4
apud Deum quod semel
damnatur, æternaliter
damnatur 453.8
in Deum nulla pœnitē-
tia cadit 453.7
Deo angeli subiecti 303.2
Deo agnum offerre 14.6.
301.8
à Deo castigati & afflicti,
non sunt afficiendi cō-
uicijs 866.4
à Deo fornicari 824.8
à Deo cur præfens pœna
nobis immitrat 747.8
à Deo omnem sapiētiam
esse 523.5
à Deo longē & propē esse
780.6
à Deo q̄ proiectus uidea-
tur 809.8
à Deo quid primum pro-
cesserit 467.3
à Deo Abraham cur signū
perierit 197.8
à Deo Abraham de terra
& cognatione sua egre-
di uidetur 189.8
à Deo tempus factum.
1044.6
à Deo Abrahę cur præpu-
tium rescindere sit iniu-
stum 416.8
de Deo propriē loqui per
nullas uocū, quas habe-
mus, possumus 435.8
de Deo quę Patricius præ-
dicet 327.3
ex Deo qui sint 1033.5
ex Deo qui nati sunt, pec-
catum mortale uitant.
1026.5
in Deo omnia esse 234.2
in Deo an sint tres partes.
119.8
in Deo nulla mutabilitas
313.2
in Deo misericordia est &
potestas 755.8
in Deo nouū aliquod fa-
ciendi cōsiliū statue-
re, hæreticum 2.2
dij quando primum ado-
rati 241.2
deorum gērium uanitas.
998.8
deorum gentiliū uana ap-
pellatio 994.5
in Dijs nullas similes Deo
894.8
deitatis cognitio 879.4
in Deitatis unitate nullā
partium fieri diuisionē
441.6
Deus dedit episcop⁹ quā-
do mortuus 114.3
Deus dedit papa quādiu
federit 203.2
Deus dedit pontifex.
96.3
deunx siue labus 182.1
deuoratores plebis Do-
mini 498.8
Deuteronomion secūda
lex 192.4, 329.8
Deuteronomion quæ iu-
xta historiam describat
329.8
Deuteronomiū quod un-
decim dieb. manuscri-
bitur, quid significet.
329.8
Deuteronomij autori-
tas 244.5, 314.7
dextans 147.1
dextera 138.7, 169.5
dextera Dei plena iustitia
679.8
dextra patris 770.6
dextra & sinistra in bono
ubi accipiuntur, quid
significent 64.8
dextera quid significet in
scriptura 890.4
dextra ubi absolutē in bo-
no ponitur, gēna gau-
dia demonstrat 64.8
dextere excelsi immuta-
tio 177.7, 480.5
ad Dexteram declinare.
890.4
ad Dextram & sinistram
Saluatoris sedere.
165.7
per Dextram æterna uita
designatur 505.8
per Dextram & sinistram
quid significet 7.7
per Dextram & sinistram
quid intelligendum.
185.5
pro Dextra habere 352.8
per Dextralia opera bona
commemorantur.
295.8
diabolus accusator fratrum
815.8
diabolus à Christo pstra-
tus, mundi regnū ami-
sit 695.8
diabolus à Domino rece-
dit 244.1
diabolus æri comparatur
705.4
diabolus alligatus 858.4
diabolus ante omnē crea-
tionem angelorum cō-
ditus 398.8
diabolus author mortis.
461.8
diabolus biformis aduer-
sarius 804.3
diabolus calcaneo insidia-
diatur 164.8
diabolus caliginis lapis.
744.4
diabolus calumniator.
815.8
diabolus caput omnium
iniquorum 593.4
diabolus cauillator 244.4.
5314.7
diabolus cedere fuerus.
245.5, 315.7
diabolus Christi iustitia
uictus 83.6
diabolus Christum agno-
uit 256.5
diabolus contra Christū
754.5
diabolus creaturæ Dei ni-
hil mali potest inferre,
nisi à Deo acceperit po-
testatem 642.4
diabolus cur ad mulierē
primō loquutus 23.4
diabolus cur dicendus a-
lienus 675.4
diabolus cur Iobo inferat
damna 607.4
diabolus cur mors dica-
tur 685.8
diabolus cur per mulierē
& nō per uirum dece-
perit 159.8
diabolus cur serpens.
24.4
diabolus cur per mulierē
deceperit. ibidem.
diabolus cum suis pertinax
& inflexibilis.
852.4
diabolus cur ueniam nō
perat 399.8
diabol⁹ decipit homines
tribus modis 491.7
diabolus dominatur im-
pijs 798.4
diabolus draco 490.631.
4.929.8
diabolus generator 985.8
diabolus gigas 729.4
diabolus homicida 333.4
diabo-

In Bedæ opera

diabolus homicida ab initio 133.8, quomodo in ueritate non steterit. ibidem.

diabolus, huius seculi Deus 621.6

diabolus humani generis hostis 744.8

diabolus hypocrita. 690.4.798.4

diabolus improbus magister 13.28.5

diabolus in cor Iudæ quomodo intravit 774.6

diabolus incus 863.4

diabolus in mare missus. 1086.5

diabolus in quo lumen ni deatur ostendere 862.4

diabolus inuentor peccati 612.4

diabolus lapsus carnis nostræ semper insidiatur. 683.8

diabolus leo 749.4.929.8

diabolus leo & serpens dicitur 461.8

diabolus lignum inaniabile 726.4

diabolus meditans ad mortem homines seducere 116.5

diabolus mendax 651.5, mendacium genuit. ibid. ex seipso lapsus 652.5

diabolus mundi princeps. 28.7.74.4.745.769.5

diabolus non nocet, nisi quatenus permittitur. 126.7.384.5

diabolus nunquam perpernitentiam Deo humiliabitur 852.4

diabolus nullam nocendi potestatem habet sine Dei permissione. 157.8

diabolus ob superbiam de celo precipitatur 398.8

diabolus operatur in filiis diffidentiae 563.8

diabolus pastor omnium qui animam in terrenis figunt, ad damnationem 685.8

diabolus pater 378.5

diabolus pater totius peccati 984.8

diabolus pater omnium peccatorum 132.4. Iudam genuit per peccatum. ibidem.

diabolus peccati author. 798.4

diabolus per propiam elationem lapsus 878.8

diabolus per serpentem loquitur 159.8

diabolus potestas tenebrarum 771.6. eius studium. ibidem.

diabolus precipitare nequit 11.5

diabolus, primogenita mors 694.4

diabolus primum hominem quare deceperit. 221.8

diabolus prius de celo quam homo condere-tur, cecidit 398.8

diabolus proprio uitio elatus corrumpit 411.8

diabolus quando à Deo percussus 732.4

diabolus quanta arte pug-nandi fideles semper impugnet 541.4

diabolus quare dicat ho-micida 651.5

diabolus quas animas ci-bum habeat 461.8

diabolus quomodo ali-cuius pater dicat 650.5

diabolus quomodo cap-tus 856.4

diabolus quomodo dici potest de albatio 239.8

diabolus quomodo uin-cendus 904.6

diabolus quondam san-ctus angelus 618.4

diabolus quorum corda possideat 134.2

diabolus quos uult deci-pere, quibus rebus ad eos serpat 164.8

diabolus quot modis ho-minem percutiat 418.8

diabolus quotidie contra Deum uitiorum pugnas praeparat 376.4

diabolus repellendus qua primus 315.5

diabolus rex mundi ante Christi aduentum 107.4

diabolus sanguifuga. 967.4

diabolus serpens antiquus 281.4

diabolus suum creatorem sentit 861.4

diabolus uenator 925.8

diabolus uersipellis 920.4.

diabolus uersutiam nocē di habet, potestatem uerō cogendi non habet. 930.8

diabolus unde spiritus Do-mini uocatus 362.8

diabolus unde sit 399.8

diabolus unde serpens di-catur 159.8

diabolus ut dicatur mun-di princeps 697.5

diabolus tenebrarum prin-ceps 724.4

diabolus transmigras cur uocetur 327.4

diaboli arma fugienda. 476.7

diaboli arrogantia 243.5

313.7

diaboli caput qui 859.4

diaboli cor durum & in-flexibile 863.4

diaboli corpus 861.4

diaboli creatio 159.8

diaboli esca electa 306.2

diaboli electio 698.5

diaboli est, semper perfe-qui 461.8

diaboli de Christo confes-sio 255.5

diaboli gressus omnes, ne-quitiae & fraudes. 163.8

diaboli impugnatione quo modo praecipienda. 306.2

diaboli insidiae 309.2

diaboli insultus astutus. 120.7.93.5

diaboli lapsus 158.8

diaboli laqueus quomo-do euadendus 577.8

diaboli malitiam agnitam proficere ad medelam. 594.4

diaboli membra 863.4

diaboli oculi, falsi prophetae 862.4

diaboli oppugnatione. 844.4

diaboli os, infernus 861.4

diaboli potestas 965.8. 4.76.6.608.8.1101.5

diaboli semen, peruersa suggestio est 164.8

diaboli solutio cur fiat. 1122.5

diaboli tentatio 110.5

diaboli tentatio an homi-nes primos de paradiso potuerit eijcere. 159.8

diaboli uoluntas iniquis-sima 157.8

in Diaboli potestatem quo modo homo traditus. 83.6

contra Diaboli tentatio-nes remedia 316.7

diaboli cogitationes ho-minum nescire 72.5

diaboli cur Christus non redemit, sicut hominē. 411.8

contra Diabolum & an-gelos eius cur orandū. 581.8

diabolo cur transgressio non adscribatur, sed ui-ro 409.8

diabolo nemo astutus ad fingendum 601.6

ex Diabolo nati 1026.5

diaboli cur nobis regnum Dei inuideant 581.8

diaboli cur semper ad no-cendum sint parati. 464.8

diaboli cur uolucres caeli dicantur 38.5

diaboli qui & quomodo sint filij 1026.5

diaboli quos obsideant. 316.5

diaboli quomodo & in-fernae 11.6

diaco qualis esse debeat. 985.6

diaconus primus 647.3

diaconi septem 880.5

diadema 456.4

diarexis 51.1

dialectica 403.1

dialecticae munus 343.2

dialecticae quæ suppona-tur 403.1

dialyton 64.1

diameter 382.1.

114.2

Dianæ templum quale. 475.1

diapason 408.1

diaphanum inuisibile. 227.2

diapalma 1062.8

diapente 408.1

diatessaron 408.1

Dibon 191.4

Dibongad 325.8

dicere Dei quid 492.8

Dictatores unde dicti. 78.2

Dictatores quinquennij temporis imperio ufi. 78.2

Dictatores Romæ 181.2

dictio Dei, uerbum. 120.8

Didymus 274.5

Didymus Origenis secta-tor 194.8

Didymi martyrium. 410.3

diebus 408.1

dies 327.2.524.8

dies altera 97.7.347.5

dies aliquando iustitia di-citur 313.4

dies alius naturalis, alius uulgaris 327.2

dies à planetis cur appel-lari ceperint 65.2

dies ante crucem Christi praecedebat noctem, nunc autem post resur-rectionem Domini nox praecedat diem 121.1

dies artificialis 121.1.

206.2

dies aut nox quid primi-tus fuerit 120.1

dies ciuilis quot horis co-nstat 208.2

dies ciuilis 60.2

item naturalis. ibid.

dies cur apud quondam nocte praecesserit 59.2

dies cur semper inchoet ab occatu solis 59.2

dies Dominica 77.838.5. 65.206.2.520.1.639.7. 862.6

dies dominicus singulari-ter in pascha tenetur. 347.2

dies Domini 122.5

dies

Index.

dies Dni magnus 111.5

dies Dni incertus 454.8

dies Domini quem impa-ratum inueniat 945.6

dies Domini quando fan-ctus nobis 568.4

dies Domini quomodo uenturus 934.6

dies & nox in Thyle inf. 206.2

dies & nox quod simul di-caatur, quis monstra-rit 121.1

dies futuræ uitæ recte dies uitæ dicitur 560.8

dies gemine appellari so-let 57.2

dies in scriptura sacra qd significat 63.2

dies in quo nubes fuit, prosperitatem huius mudi significat 121.4

dies, lex Dei 868.4

dies mala 682.8

dies Mercurij 520.1

dies. melius in estu 963.4

dies mystice imaginem le-gis portat 57.2

dies naturalis 121.1.206.327.2

dies naturalis ubi initium finemque fortitur 122.1

dies naturalis & artificia-lis quomodo simul de-finiantur 121.1

dies octauus 48.4.321.5

dies octaua nouum testa-mentum demonstrat. 175.4

dies praesentis uitæ non uitæ, sed mortis dies. 560.8

dies primus 118.8

dies primus seculi ubi sit. 60.2

dies quædo seruiat nocti. 809.2

dies qui est sine fine, qua-lis. 635.8

dies quid 829.8.57.206.2.496.1

dies quid significet 122.1

dies quinquagesimus. 869.5

dies quibus modis dica-tur 121.1

dies quomodo definiatur 121.1

dies quomodo initium ha-beat apud Hebræos. 122.1

dies quomodo initium ha-beat apud Chaldaeos. 122.1

dies quomodo initium ha-beat apud Aegyptios. 122.1

dies quomodo initium ha-beat apud Romanos. 122.1

dies quomodo initium ha-beat apud Persas. 122.1

dies sabbati, requies in-terpretatur 930.8

dies aeternus Deus ante omnem diem, omni die lucidior 1.2

dies seculi quo in loco pri-mus exiit 123.1

dies sextus, praesens uita. 126.4

dies tertius, gratia est. 213.8

dies uel umbræ quibus in locis sint pares 128.2

dies Veneris 520.1

dies unde dicitur 55.57.206.2.496.1.20.1

dies uniuscuiusque quo-modo impleri dicatur. 679.4

dies unus Domini. 424.5

dies unus anni mille. 1004.5

dies uulgaris quot horis constat 206.2

diei cursum unde Aegy-ptij deducant 57.2

diei cursum unde Ahe-nienses deducant 57.2

diei cursum unde Vmbri deducant 57.2

diei cursum unde Hebræi deducant 75.2

diei cursum unde Chal-dei deducant 57.2

diei cursum unde Perlae deducant 57.2

diei definitio quot modis diuidatur 496.1

diei definitio bifarie diui-ditur 121.1

diei etymon 60.2

diei inaitia 27.5

diei naturalis diuisiones. 121.1

diei septimi sanctificatio. * A 22.4.84.8.5

diei septimi ratio 283.8

diei ratio 57.2

diei typus 657.5

diei uaria computatio 57.2

diem cur quondam apud simē nox sequuta sit. 117.5

diē Domini cur filius ho-minis dicatur nescire. 454.8

diem Domini nescire, e-quanimiter ferat 232.7.376.5

diem extremum quo Chri-stus nescire dicatur. 194.5

diem felicitatis homini diabolus abstulit 612.4

diem, in quo Deus lucem angelicam creauit, qua re nō benedixerit 139.8

diem iudicii cur quidam octauam uocauerint. 454.8

diē mortis cur Deus no-bis fecerit incertum. 949.8

diem quid uulgaris appel-lat 56.2

diem quomodo philoso-phi definiant 59.2

diē, qua lex data est, quo-modo maiores nostri quinquagesimā ab a-gni occisione compu-terent 73.2

diem septimum cur Deus benedixerit, in quo ni-hil creauit 138.8

diem unum quot quadran-tes compleant 117.1

per Diem & noctem in scri-ptura sacra quid intelli-gendum 428.8

die crescente cur luna su-pina uideatur 107.2

die & nocte clamare. 901.8

die quouis qd à Deo crea-tum 72.2

in Die electus, & nocte re-iectus quis dicat 313.4

in Die tertio sacramenti sacrificij Christi comple-tum est 213.8

dies Aegyptiaci 467.1

dies boni 603.8

dies bonorum in uita fu-tura erunt 560.8

dies decem & octo conti-nui singulis annis sine nocte, tempore aestatis apud Britanniam insu-lam 11.2

dies & nox quid signifi-cent 611.4

dies mali 941.8

dies qui sint quasi nō fue-rint 635.8

dies septem lucem gratie spiritualis insinuant. 599.4

dies lex quid designent. 170.7

dies sine fine 635.8

dies tres qui inuestigabi-les 651.3

dierum & noctium inæ-qualitatis causa 125.2

dierum & noctium augme-ntatio & diminutio. 124.1

dierum inaequalitatis cau-sa 128.2

dierum pronuntiatio se-cundum Victorium ad singularum nonarum, iduum, calendarum feri-am inueniendā 191.1

dierum pronuntiatio se-cundum Dionysium, ad omnium nonarum, iduum atq; calendarum feri-am inuestigandam 191.1

dierum quadraginta con-uerlario quid significet in sacris literis 51.7

dierum uarium initium. 206.2

de Dierum dispari longi-tudine & uario itatu umbrarum 121.2

diebus gentilitas à plane-tis cur nomina indide-rit 206.2

dies malos quæ faciant. 811.6

dies obseruare 727.6

per Dies lex labor huius uitæ intelligitur 454.8

per Dies septem quidā se-ptem dona gratiae spi-ritus sancti intelligunt 139.8

de Diebus tribus pericu-losis 467.1

differentia unde sumi de-beat 225.247.2

difficilius aliquid quot modis dicatur 249.2

diffidentiae filij, infideles. 82.6.

diffinitum non est notius definitione 226.2

digestio quid 339.2

digestio prima ubi fiat. 339.2

digestio secunda ubi fiat. 339.2

digestio tertia ubi fiat. 339.2

digitus Dei 75.5.92.7.114.182.4.355.5.347.7.606.6

digitus cur accipiat pro spiritu sancto 470.8

digito in terra scribere. 634.5

dignum Iude supplicium dilectio ad ueniam neces-saria 751.5

dilectio aequalis 625.5

dilectio Dei in quibus re-bus consistat 57.7

dilectio Dei & proximi. 521.7

dilectio Dei & proximi cur recte per aquas de-signetur 961.8

dilectio discernit filios Dei 1026.5

dilectio duplex 736.5

dilectio fortis ut mors. 1140.1043.4.104.5

dilectio fraternitatis Christi-na non necessaria 755.5

dilectio gemina 956.6

dilectio ignis 159.7.302.5

dilectio legis est plenu-do 293.8

dilectio opere demonstra-da 738.5

dilectio perfecta 148.7

dilectio perfecta Deo pla-cet 723.8

dilectio proximi quomodo comprobetur 273.3

dilectio quam fortis res. 526.6

dilectio, scientiae plenu-do 514.8

dilectio forti electorum addicit 1027.5

dilectio 6 4

In Bedæ opera

dilectio ualida sicut mors 762.6.913.6
dilectio uera 293.6.1029.5
dilectio uita 715.8
dilectionis mandatum quomodo nouum dicatur. 723.5
dilectionis proximi infinuatio 1038.5
dilectionis uirtus geminæ discretionis 48.8
in dilectione dei & proximi uniuersa lex pendet 856.8
in dilectione dei & proximi quæ sint seruanda 37.38.8
in dilectione inimicorum Christum impossibilia non præcipere 821.5
sine dilectione dei & proximi non uolatur ad celestem gloriam 508.8
dilectus ad ostium nostrum pulsar 1078.4
dilectus cur ad tempus a sponsa declinet 1099.4
diluulum 63.206.2.498.
diluuium 334.2
diluuium aliud commune, aliud particulare. 334.2
diluuium quando a deo immissum 175.2
diluuium quando factum. 139.2.176.8
diluuium quo die factum 248.249.1
diluuius qui non pereant. 182.8
a diluuiis usque ad Abraham quot anni numerentur 176.2
dimensio 433.1
dimidium sextulæ 182.1
diminutua 27.1
diminutionum nominum gradus quot 20.1
dimittendum esse proximo 285.5
dimittendum septies in die 418.5
Dina filia Iacob 74.4.242.8
Dina oppressa 72.4
Dinæ stuprum uindicatur. ibidem.
Dina quod egreditur ad uidendum mulieres regionis illius, quid sibi uelit 242.8
Dimooth abbas 45.3
Diocletianus Christianos persequitur 6.3
Diocletianus cum Herculo Maximiano quamdiu regnarit 187.2
Diocletianus purpuram ponit 187.2
Diocletianus quamdiu regnarit 5.3
Diocletiani & Maximiani temporibus qualis persecutio 409.3
sub Diocletiano persecutio Christianorum. 187.2
Diogenes cur se abrenunciari mundo 487.8
Dionysius 905.5
Dionysius Alexandrinus 1136.5
Dionysius episcopus. 469.3
Dionysius episcopus clarer 185.2
Dionysius papa quamdiu in episcopatu sederit. 485.3. eius constitutiones. ibidem.
Dionysius paschales scribit circulos 190.2
Dionysius quando paschales circulos inchoauit. 212.2
Dionysius papa quamdiu sederit 202.2
Dionysij, Aemiliani & Sebastiani martyrum naturale 390.3
Dionysij Areopagitæ naturale 456.3
Dionysij martyrium 260.261.1.392.3
Dioscori lectoris martyrium 4.17.394.3
Diospolis 924.5
Diotrepe 1046.5
diplōis 987.8
per Diploidē quid intelligatur 987.8
dipondius 218.7
diptota 23.1
Disbotus cōfessor 4.48.3
discalceandi ratio apud ueteres qualis 356.8
discalciatio apud ueteres repudij signum 273.8
discantus 418.1
discendi ordo qualis. 343.2
disciplina 226.2.573.7
disciplina a discendo nomen accepit 1125.6
disciplina non negligenda 176.7.479.5
discipline modus 479.5
discipulus qualis esse debet 227.2
discipuli 619.7
discipuli ante Dominum cur missi 340.5
discipuli apponunt turbis 362.7
discipuli bini cur mittantur 200.7.339.5
discipuli duo cur ante Dominum missi. ibidem.
discipuli Christi 272.5
discipuli Christi ubi primum Christiani appellati sint 1012.6
discipuli Christi carnales ante receptionem spiritus sancti 781.5
discipuli curatorum primi. 199.7.339.5
discipuli Domini cur tam tarde, & Iudæi tam cito, intellexerint crucis mysterium 302.7.436.5
discipuli Domini cur dubitauerint 18.7
discipuli Domini cur somno grauari 333.5
discipuli cur tacuerint. 334.5
discipuli duo cur mittantur 112.5
discipuli duo adducentes asinam & pullum quid significant 481.5
discipuli Christi duo cur inuenti, qui sequentur Christum 405.7
discipuli Domini cur tristabantur 23.7
discipuli Christi in euangelio filij uocantur 459.8
discipuli in euangelio fratres uocantur. ibidem.
discipuli Christi non sunt de turba 329.5
discipuli Christi ob amorem ignorant 335.5
discipuli Christi quare in alii 41.7
discipuli Christi quomodo soli ad sint 328.5
discipuli piscari non prohibentur 10.5
discipuli septuaginta duo cur mittantur 200.7
discipulorum Christi nomina 278.5
discipulorum Christi uaria dona 90.5
discipulorum cogitationes 510.5
discipulorum oculi cur renebantur 506.5
discipulorum Iohannis æmulatio 262.7.295.5
discipulorum oculi 9.7
discipulorum tristitia qualis 26.7
discipulos binos cur Saluator ad prædicandum mittere curauerit 30.8
discipulos binos quomodo Christus uocauit 10.5
discipulos cur Christus in montem duxerit 169.7
discipuli 974.5
discordia 577.7
discolus 228.2
dissunctiæ coniunctiones quæ sint 32.1
dispensator fidelis mensuram tritici tempore constituto conferuis suis dat 1185.4
in dispensatore uno fidelis totus bonorum rectorum, quomodo uel uiuat uel remuneretur, ordo docetur 195.5
dispertiti numeri 99.1

dispondius 366.5
disputationis diui Pauli apostoli ordo qualis sit 904.5
dissentio sine delicto. 901.5
dissentio scansio quæ sit. 48.1
distorti corde qui dicatur in sacris 591.8
discubitus 328.5
discubitus diuersi 763.5
discumbere 229.7.374.5
discumbere super scenum quid sit 763.5
discumbere super terram quid sit 78.5
diues 661.3.681.8
diues euangelicus cur datus 922.5
diues epulo allegorice. 65.7
diues multis modis intelligitur in scripturis sacris 742.4
diues omnis aut iniquus, aut iniqui hæres 684.755.8
diues quis dicendus sit. 659.6
diues uerè quis sit 1071.5
diues unde suberbire solet 1009.6
diuitis auari pœna 62.7.412.5
diuitis bona 64.7.414.5
diuitis coloni peccatum quale 369.5
diuitis confidentia 906.4
diuitis fratres 66.7.416.5
diuitis inhumanitas 63.7.413.5
diuitis peccatum 62.7
diuitis pœna 64.7.414.5
diuitis saluificandi difficultas 434.5
diuites auari 407.5
diuites in hoc mundo, quomodo in egestate uiuunt 476.7
diuites opinione Apostolorum 105.5.233.7
diuites reprobi 938.5
diuitum uæ 279.5
de diuitibus & pauperibus 600.7
diuitiæ animæ, uirtutes sunt 226.2
diuitiæ fallaces 300.7.308.5
diuitiæ fallaces 308.5
diuitiæ suffocant 300.7
diuitiæ terræ 620.8
diuitiarum amor 280.5
diuitiarum comites 301.7.309.5
diuitiarum memoria qualis 955.5
diuitiarum morbus, superbia 1009.6
diuitiarum uermis, superbia 1010.8
diuitijs qui cor apponere in scriptura dicatur. 755.8
diuitijs seruire quid sit. 101.7.410.5
diuitias habere & amare, inter se differunt 433.5
diuitias suas dare ad delendos reges 971.4
in diuitias sperare, magnum peccatum 706.8
diuitijs rectè utendum esse, non abutendum. 228.2
in diuitijs cur non sit gloriandum 682.8
diuidere rectè 168.8
diuina maiestas aliter electis, aliter reprobis aduersatur 19.7
diuina presbyteri ex hac uita migratio 97.3
diuinitas non daemonum, sed dei iudicij 925.4
diuinitas Christi ad quid profuerit 503.8
diuinitas humanitati cur iuncta 313.2
diuinitas in deo incomprehensibilis est 593.5
diuinitas quomodo uideri possit 1007.6
diuinitas tonitruu nomine dicitur 735.4
diuinitatis indicij est, cogitationes hominum nosse 35.7
diuinitatis plenitudo corporaliter in Christo habitat 900.6
diuinitatis uis 792.5
diuisa scansio qualis 48.1
diuisi & dispersi inter se differunt 90.4
diuisio dari debet per opposita 227.2
diuisio in quibus rebus definitione præcedere debeat 238.2
diuisio punctionis quomodo fiat 182.1
diuisiones temporis quot sint 117.1
diuisionem terrenorum non curat Dominus. 369.5
diuisiones quot sint in quo liber diuidendo 163.1
diuortium cur in lege a Moysse concessum. 493.8
diuortij causa quæ sit. 476.5
diuturniora meliora esse solent 226.2
docendi ætas qualis requiritur 234.5
doctor fidelis, nuncius ueritatis 598.4
doctor pastoralis seipsum ad docendum non offerat 1074.8
doctor qualis esse debeat 342.2
doctor qualis teneræ iuuentuti adhibendus sit 342.2
doctoris ministerij quale esse debeat 194.7
doctores boni in quantum diligendi sint. 342.2
doctores cur oculi dicantur 1057.4
doctores cur dentes dicantur. ibidem.
doctores cur collum dicantur. 1057.4
doctores cur ubera dicantur. ibidem.
doctores ecclesie cur marmæ dicantur 1064.4
doctores falsi qui sint. 665.5
doctores mali quomodo dormiant 227.4
doctores sancti cur dicantur corui 967.4
doctores sancti cur dicantur filij aquilæ. ibidem.
doctores sancti uicenario numero exprimentur. 1215.4
doctores ubera cur dicantur 1152.4
doctores uirtus & fauus. 1066.4
doctorum gaudiū in hoc seculo 1010.5
doctorum iratorum est filere ad interrogationem discipulorum suorum. 565.8
doctorum officium 4.8.601.5
doctrina mala quantum damni adferat 922.4
doctrina prudentium facillima 918.4
doctrina quando sit recta 64.18
doctrina scripturarum facta mollis 593.8
doctrinæ apostolorum Christi per mare intelliguntur 673.8
doctrinæ potestas qualis. 10.5
doctrinæ terminus, mors 343.2
dodrans 14.2.147.1
dodrans quantum in una teneat 96.2
dodrans in omni mensura tres partes continet 96.2
dodrans siue dodras. 182.1
Doeg Abimelech & omnem sacerdotale genus interficit 703.8
Doeg Dauidem prodir. 703.8
Doeg Idumæus 373.4
Doeg Idumæus Iudæ

Index.

differat 331.7
Dominus dauid est. 108.7
Dominus decies uisus. 20.7
Dominus duplici ratione minimus inter fratres intelligendus. 329.4
Dominus ingemuit 92.7
Dominus in morte cur discipulis apparuerit. 17.7
Dominus in ueritate inuocandus 38.7
Dominus lumen uitæ. 546.4
Dominus nobilis in portis suæ ciuitatis 635.7
Dominus nomen qui rectè nouerit 477.8
Dominus non est expectandus dissolutis manibus 564.8
Dominus noster uerus rex Israel 481.4
Dñs noster uerus pontifex. ibidem.
Dominus panibus acceptis gratias agit 79.7
Dominus pasceat in nobis 1037.4
Dominus propheta magnus 363.7
Dominus quahora reuertetur 654.3
Dominus quando auxiliolum det, ut uideamus quod non uidimus ante 106.4
Dominus quando concerpit, natus, passus, ite mortuus sit 119.2
Dominus quæ odiat. 653.3
Dominus quomodo increpet 335.5
Dominus quomodo apparet 426.5
Dominus quomodo nobiscum 142.5
Dominus sabaoth 956.5
Dominus suauis est. 24.5
Dominus solus saluat credentes in se, non merita nostra 596.8
Dominus super occulum ascendit 12.5
Dominus ter iratus in euangelio, nocuit corporaliter 657.3
Dominus uerè suauis. 602.8
Domini clementia qualis 254.5
Domini corporeale pondus 309.7
Domini est terra 546.8
Domini humilitas 219.4.48.5
Domini imperium 121.7.94.

In Bedæ opera

94.5
Domini moralitas qualis 22.5
Domini natiuitas 264.
265.1
Domini nominis autoritas 447.5
Domini paupertas 474.5
Domini responsio apta. 94.5.121.7
Domini recessio, quid significet 326.5
Domini solum 1072.5
Domini timor 148.5.
381.7
in Domini ciuitatem iustitiam hymnis dedicationis ascendunt 581.4
Domino Deus meus qui dignè dicere soleat. 502.8
Domino quare sit psallendum 593.8
Domino qui perfectè seruit, nullis terretur aduersitatibus 878.4
Dominum non sequentes 226.7
Dominum nulli nisi rectè reuera diligunt 1008.4
Dominum qui dignè uocatur, deuicino exaudiat. 513.8
Dominum qui tangat. 28.5
Dominum qui comprimere dicantur 28.5
Dominum qui timeat. 603.8
Dominū triduo sustinere 77.5
ad Dominū qui uerè clamer 584.8
ad Dominum quomodo sit accedendum 602.8
contra Dominum nō est consiliū ullum, nec sapientia in mundo. 533.8
in Domino confidere, uerè bonum est 1005.8
domini qui 100.7.
410.5
dominis duobus seruire. 410.5
dominis duobus seruire nemo potest, quomodo sit intelligendum. 826.5
dominis duobus qui seruire dicantur 461.6
Domitianus 116.4
Domitianus imperator. 519.5
Domitianus imperator quamdiu regnarit 184.201.2
Domitianus imperator Iohannem euāgelistam in dolium plenum oleo bullienti mittit 495.7
Domitianus secundus post Neronem Christianos persequitur 184.2
Domitianus Titii frater junior 184.2
Domitiani interitus. 495.7
Domitilla uirginis passio 413.3
Domitij martyris natale. 431.3
Domna uirgo 361.3
Domnæ uirginis natale. 405.3
Domni episcopi gloriosi natale 465.3
Domni episcopi martyrium 262.263.246.
247.1
domus ante oraculū presentis ecclesiæ typum tenet 27.8
domus Salomonis ante oraculum cur auro refta 27.8
domus Dauid qualis fuerit 354.4
domus Dauid, ecclesiā. 148.2
domus Dauid qui 579.4
domus Dei in alijs facere 570.4
domus Dei, quid significet 257.4
domus Dei, finis 1030.5
domus Domini quæ. 244.7
domus Domini in tabulis cedrinis quando tornaturas suas habere in sacra scriptura dicatur. 24.8
domus Domini duodecimo mense perfecta esse dicitur 510.4
domus Domini quomodo in octauo mense dicatur perfecta fuisse. 44.8
domus Domini quæ quarto anno Salomonis edificari cepta est, quid significet 11.8
domus Domini reuerenter est colenda 548.5
domus, ecclesiā sancta est 206.4
domus Iacob 192.5.
266.7
domus Iacob ecclesiā est catholica 469.7
domus Iesu cœlestis est Hierusalem 841.5
domus interior cur deaurata 28.8
domus interior, regni cœlestis gaudia figurat. 26.8
domus interior templi Salomonis, quid significet 23.8
domus in Palestina quales 570.4
domus in qua Vedastus, Dei seruus diem suum

obit, illæsa ab igne remansit 272.3
domus Israel, uinea Domini Sabaoth 263.8
domus mulieris, habitatio patriæ cœlestis. 636.7
domus nostra qualis. 134.5
domus orationis, spelunca 321.7
domus prior templi, presentis est ecclesiā 23.8
domus Raab 493.3
domus Salomonis dedicationis tempore gloria Domini impletur. 376.8
domus Domini fundatio 491.4
domus Domini longitudo quid significet 13.8
quid item. latitudo & altitudo. ibidem.
domū Dei in te, quomodo mundare debeas. 928.6
domū eueri, quid significet 71.7
domum mentis edificare 960.4
ad Domū Salomonis qui pertineant 2.8.3.8
contra Domū suam edificare 556.4
per Domum Domini cœlestis habitatio intelligitur 559.8
domus duæ cur conuicant. 236.7
Donatistæ 1138.5
Donatistarum error 952.8
Donatistarum schisma. 1014.5
Donatus & Arrius quomodo muri 716.8
Donati episcopi natale. 439.389.442.3
Donati martyrium 246.
247.1
dona cœlestia & terrena sanctis uiris iam partim sunt cōmunia, tandem uerò plenariè erunt cum angelis 616.8
dona spiritualia qua ratione aquæ dicantur. 429.8
donorum Dei diuersitas. 615.8
donec particula, quid significet 4.5
donec particula quomodo intelligenda 741.4
Donnerstag 68.2
Donus papa quamdiu sederit 203.2
Donus I I. quamdiu sederit 203.2
dorcas animal 295.4
dorcus unde dicatur. 895.4
Dorcina ciuitas qualis. 78.3
Dorica lingua qualis. 350.2
dormiens Deo 117.7
dormientes. qui dicantur in scriptura sacra. 680.5
dormitiones duæ quid significant 757.8
dormiunt Christo, qui nobis mortui esse uidentur 680.5
dormire inter duos clericos 786.8
dormire inter medios clericos, magnum dicitur esse bonum 70.1
dormire in medio mari. 957.4
dormitare ante somnum 196.5
Dorotheæ uirginis natale 390.3
Dorotheæ uirginis passio 390.3
Dorouentio amnis 553
Dorouernensis ciuitas. 23.3
Dorouernensis ciuitatis incendium 52.3
Dorouernum ciuitas qualis 47.3
dorsum fugam significat. 360.8
dorsum curuum habere quid sit 258.6
per Dorsum labor presentis uitæ designatur. 787.8
dorsa, memoria preteritorum 39.4
Dothaim 75.4
Dothaim, defectionis significat 252.8
Dothi, Iuliani, & Vincentij martyrum natale. 387.3. eorumque passio. ibidem. 58.1
dramaticum, uel actinum poema 58.1
Drufianam uiduam Ioannes excitat à mortuis. 495.7
dubia in meliorem partem semper sunt accipienda 72.7.284.5
dubietas in sacris literis quid significet 639.5
dubitandi ratio 337.7.
455.5
Dubtag poëta qualis. 320.3
ducentarius numerus in sacra scriptura quid significet 1149.4
Dula ancilla pro castitate occisa 401.3
dulcedo Domini magna. 582.8
dulcis in quibus rebus sit Deus 550.8
Dulia 12.244.5.313.7
Duma

Index.

Duma 218.8
Dummock ciuitas 65.7
duodecim signorum partes quomodo diuidantur 436.1
duodecim tabulæ apud Romanos qua lingua scriptæ 350.2
duodecimus annus æratis 319.5
duodenarius numerus. 78.5.363.463.7
duodenarius numerus in sacra scriptura quid significet 510.4
duodenarij in apostolis ratio 273.5
duodennis cur se reueler Christus 223.5
duo pisces quid significant 361.7
dura mater 340.2
dysenteria 193.2
dysentericus morbus tora Galliam Tiberij imperatoris tempore occupauit 193.2
E
Eadaldus Earcōber to regni gubernacula relinquit. 80.3
Eadaldus rex ad Christianam religionem conuertitur. 51.3
Eadaldus rex gubernacula regni suscipit 50.3
Eadaldus rex fornicationi operam det 50.3
Eadaldus rex spiritus immundi inuasioe corripitur 50.3
Eadbertus ad Dominum migrat 158.3
Eadberti episcopi corpus in tumulo Cuthberti positum 251.3
Eadbertum & Eollam australes Saxones episcopus accipit 183.3
Eanfleda Eduini regis filia 89.3
Eanfleda regina prima de gente Nord Humbrosum cum duodecim alijs de familia eius, baptizatur 55.3
Eanfridus Berniciorum regnum suscipit 71.3
Earconbertus quamdiu regnum administrarit. 80.3
Earconbertus idola destruit 80.8
Earcongatha uirgo 80.3
Earcongathæ sepulchrum. 81.3
Earano abbati Boifilus futuram pestem prædicit 217.3
ebrietas 569.7
ebrietas spiritualis 658.3
ebrietas radix omnium malorum 476.7
ebrietatis pro satietate ponitur apud Hebræos. 251.8
ebrietatis exitus 471.5
ebrietatis nomine quid intelligendum ueniat. 166.1
ebrietatis uitium consuetum 957.4
Ebrona 190.4.323.8
ebur 1061.8
per Ebur castitas designatur 668.8
per Eburnas domus castitas signatur 668.8
Eberchtus plurimas Scotticæ gentis prouincias pia prædicatione conuertit 193.2
ecclesiā 761.5.102.7.145.2.146.4.248.5.308.4.350.500.6.731.4.756.5.892.965.1013.4.1074.5
ecclesiā afflictionibus infidelium obcurata. 1009.4
ecclesiā aliud tempus habet persecutionis, aliud pacis 70.5
ecclesiā arcem uocabulo designatur 12.8
ecclesiā atrium 1003.8
ecclesiā auro figuratur. 1128.5
ecclesiā catholica 1070.6.
513.5
ecclesiā catholica à Christo principe omnium condita 149.8
ecclesiā centrum cubitos longitudinis habet. 1239.4. quinquaginta latitudinis. ibidem.
ecclesiā cerua charissima. 893.4
ecclesiā Christi 504.4
ecclesiā Christi uera iudæa 837.8
ecclesiā Christi ciuitas Dauid 1056.4
ecclesiā, Christi corpus. 230.449.736.8.819.6
ecclesiā Christi iugum asumit 746.8
ecclesiā Christi, lapis. 767.4
ecclesiā Christi uxor. 268.8
ecclesiā Christi cur filiarū Hierusalem nomine cœleatur 1098.4
ecclesiā ciuitas 768.
839.4
ecclesiā ciuitas Dei 499.
4.677.8
ecclesiā ciuitas ueræ habitationis 980.8
ecclesiā cum Christo quomodo regnet 305.6
ecclesiā, cur arcæ siue tor-

culari comparetur. 468.8
ecclesiā cur à luna significetur 470.1045.8
ecclesiā cur luna comparatur 964.8
ecclesiā cur mons dicatur 547.655.8
ecclesiā cur Syon dicatur. 701.8
ecclesiā cur tabernaculo comparetur 560.8
ecclesiā cur terra uocetur. 962.8
ecclesiā cur torculari comparetur 883.8
ecclesiā cur dicatur terra bene culta 620.8
ecclesiā cur uocetur columna 785.8
ecclesiā cœlestis Hierusalem 899.8
ecclesiā cœlum 829.4
ecclesiā columba 1109.4.
785.8
ecclesiā cōgregata ex omnibus gentibus & nationibus 180.8
ecclesiā cōstruitur à Christo ex hominibus in sempiternum uicturis. 179.8
ecclesiā de aquis multis in hæreditatem assumpta 511.8
ecclesiā de carne & ossibus Christi 671.4
ecclesiā decem uirginibus similis 196.5
ecclesiā de sanctis mente & corpore edificatur. 134.4
ecclesiā, domus Christi. 185.8
ecclesiā domus Dei 132.
4.570.8.651.934.8
ecclesiā donus Domini. 1003.8
ecclesiā duas in hoc seculo nouit spirituales uirtutes 1038.4
ecclesiā ex conuenientibus membris quasi similia ex multis credentium granis collecta est. 300.8
ecclesiā ex gentilitate ad Christum properas intortis uitiosæ que uitæ ueteris conuersationibus inuenitur. 217.8
ecclesiā, fidelis domus. 228.4
ecclesiā, filia multitudinis 1120.4
ecclesiā, filij hæreditas. 456.5
ecclesiā firmamentum ueritatis 677.8
ecclesiā formosa sicut pelles Salomonis 1009.4
ecclesiā gentium de deser-

to ascendit 1128.4
ecclesiā hæreditas Christi 449.8
ecclesiā hortus 1069.4.
ecclesiā fons. ibidem.
ecclesiā huic seculo renūciantibus salutem refugium 840.4
ecclesiā in Christi ecclesiā uiuit 207.8
ecclesiā in deserto Idumææ habitat 757.8
ecclesiā in hoc seculo & in futuro præ cæteris uirtutibus Deo placitis, dono charitatis abundat 28.8
ecclesiā in sola Dei & proximi dilectione subsistit 1200.4
ecclesiā in una eademque fide, & ueritatis catholice societate consistit. 12.8
ecclesiā in unitatem collecta sublimatur & perficitur 180.8
ecclesiā liliorum nomine signatur 1037.4
ecclesiā lumbos suos fortitudine accinxit. 631.7
ecclesiā magna 541.8
611.8
ecclesiā margarita 479.7
ecclesiā Maria imitatur. 204.5
ecclesiā mater 357.6
ecclesiā mater omnium uidentium * A 25.4
ecclesiā mater Sion 672.4
item filia Sion. ibid.
ecclesiā, mulier fortis. 972.4
ecclesiā palmas extendit ad pauperem 633.7
ecclesiā paradisi 677.6
ecclesiā parua 541.8
ecclesiā per arcam Noe figuratè significatur. 468.8
ecclesiā per retia typicè significatur 468.8
ecclesiā per duodecim apostolos primò fundata 529.4
ecclesiā per labores reddit ad præmia 24.7
ecclesiā per regiones Iudææ & Samariæ dispergitur 184.2
ecclesiā per sapientiam uificatur 886.4
ecclesiā penitentia facundatur in omnibus gentibus 248.8
ecclesiā plurimam habet fortitudinem 921.4
ecclesiā præfens, atrium est futurae 154.4
ecclesiā præfens, locus militiæ & peregrinationis 583.8
ecclesiā

In Bedæ opera

ecclesia primitiua quomodo ad huc operam Domini narret 1006.8
 ecclesia pulchra & suavis, sicut Hierusalem. 1103.4
 ecclesia pulcherrima mulierum 1098.4
 ecclesia puteus satietatis 372.8
 ecclesia quamdiu manebit 750.8
 ecclesia quando dicatur obliuisci filios suos. 843.4
 ecclesia quado fortis fuerit 642.8
 ecclesia quando infirma fuerit 642.8
 ecclesia quando in gloria assumetur 250.6
 ecclesia quandoq; per aream & torcular significatur 468.8
 ecclesia quando sine macula erit 814.6
 ecclesia quare Christi columna 448.7
 ecclesia quare lunæ comparatur 816.815.8
 ecclesia quomodo Christi panem & uinum offerat 990.8
 ecclesia quomodo filii cõparatur 824.8
 ecclesia quomodo finis dicatur 444.8
 ecclesia quomodo media pars iugeri arandi. 299.4
 ecclesia quomodo Dominum tangat 52.5
 ecclesia quomodo multitudine munita 583.8
 ecclesia quomodo nigra 1009.4
 ecclesia quomodo parturiat 924.6
 ecclesia quomodo p multos fideles in domum Dei tanquam per mēbra sua ingrediatur. 451.8.
 ecclesia quousque hæreticos arguendo persequatur 302.4
 ecclesia quos eligit sibi potissimum 287.4
 ecclesia regnum Dei. 476.5
 ecclesia sagena 760.5
 ecclesia, sacerdotalis uestis 297.8
 ecclesia sancta nunquam persecutionibus caret. 24.7
 ecclesia sancta templum Dei 407.6
 ecclesia sol 193.5
 ecclesia speciosa domus. 785.8
 ecclesia, spiritualis Galilæa 13.5
 ecclesia spoliata diabolum 628.7
 ecclesia sponsa 38.5, 285.7, 662.8
 ecclesia spõsa Christi 21.5
 ecclesia tabernaculū 296.526.570.8
 ecclesia templum Dei. 570.8
 ecclesia terra 829.4
 ecclesia, terra sancta 20.6
 ecclesia torcular cur dicitur 883.8
 ecclesia tribus modis impugnatur 239.7
 ecclesia uestis Christi. 668.8
 ecclesia, uestis Domini. 1108.5
 ecclesia uidua 102.7, 294.5, 770.4
 ecclesia uinea 1036.4
 ecclesia uirgo 164.4.665.6
 ecclesia, una uidua. 991.6
 ecclesia unde constructa. 156.651.8
 ecclesia unde uocetur. 395.6
 ecclesia unde catholica dicitur 1 b. 24.6
 ecclesia urbs Domini. 875.4
 ecclesiarum altitudo 1239.4
 ecclesiarum autoritas 157.7
 ecclesiarum candor 1076.5
 ecclesiarum Christi firmitas. 372.4
 ecclesiarum claritas per Christi uestimenta significatur 670.4
 ecclesiarum congregatio qualis 1191.4
 ecclesiarum Christi amor. 629.5
 ecclesiarum doctores, fundamenta 1127.5
 ecclesiarum doctores, nubes. 730.4
 ecclesiarum filij, sacerdotes. 25.5
 ecclesiarum fundamentū Christus 1058.6, 8.8
 ecclesiarum glebæ 748.4
 ecclesiarum ingressus qualis esse debeat 504.5
 ecclesiarum labores 67.5
 ecclesiarum laus 690.5
 ecclesiarum mensura 1127.5
 ecclesiarum mos 48.58, 92.7
 ecclesiarum numerus non finendus usq; in finem mundi 171.4
 ecclesiarum obscuratio. 1086.5
 ecclesiarum pastores ad quid ordinandi 423.7
 ecclesiarum pennæ, prædicatores sancti 785.8
 ecclesiarum peregrinantis in hoc seculo perfectio. 1202.4
 ecclesiarum persecutio duplex. 805.8
 ecclesiarum petra Christus. 239.7
 ecclesiarum præsentis torum tempus gemino quodam quietis & operis statu discernitur 630.7
 ecclesiarum primitiue gratia 475.4
 ecclesiarum pupilla Christus 508.8
 ecclesiarum sacramenta unde 337.6
 ecclesiarum sanctæ perfectissimum decus 140.7
 ecclesiarum societur, Deo sociari uolentes 1010.5
 ecclesiarum sponsus 356.8
 ecclesiarum status ubi prosperum sumat profectum. 492.4
 ecclesiarum unitas 12.7, 509.5
 ecclesiarum unitas & charitas 684.5
 ecclesiarum uniuersæ soliditas nunquam dirumpi ualer 387.7
 ecclesiarum uterus 733.8
 in Ecclesiarum sacramentis boni & mali uersantur. 180.8
 in Ecclesie utero concipi. 733.8
 ecclesiam celestē qui ingressuri sint 17.8
 ecclesiam male uiuendo qui scandalizent 800.8
 ecclesiam nemo intrat nisi per remissionem peccatorum 180.8
 ecclesiam omni tempore Dominus iudicat. 256.257.4
 ecclesiam unde sibi colligat Dominus 1009.4
 extra Ecclesiam catholicam non est ueri sacrificij locus 620.561.8
 extra Ecclesiam nemo saluatur 342.8
 extra Ecclesiam non est locus ueræ prædicationis 824.8
 per Ecclesiam ascenditur ad cælum 348.8
 de Ecclesia aliquid furto auferens, qua poena afficiendus 26.3
 in Ecclesia boni & mali mixti 690.8
 in Ecclesia duo ordines. 640.8
 in Ecclesia qui esse nõ dicatur 376.6
 in Ecclesia Dei quæ necessaria esse dixerit Augustinus 111.1
 in Ecclesia Dominus credituribus apparet. 273.8
 ecclesiarum cur stellis comparantur 471.8
 ecclesiarum filiarum apostolorum. 324.6
 ecclesiarum quæ tympanistrig 790.8
 ecclesiarum quomodo sint detes 1053.4
 ecclesiarum 66.2
 ecclesiastica instituta cur domus dicantur 651.8
 ecclesiastici quomodo esse debeant 1074.8
 Ecdridus regni hæres. 121.3
 Ecdridi & Lothari regum mors 151.3
 eclipis solis 212.2
 eclipis mysterium 113.2
 eclipis solis & lunæ singulis annis fieri 28.2
 Edan rex Scotorum omnem penè exercitum amittit 39.3
 Edelberth Cantuariorum rex 49.3
 Edelberthus Irminici filius 50.3
 Edelbertus quamdiu regnauerit 49.3
 Edelberthi obitus. 50.3
 Edelberthi sepultura. ibidem.
 Edelburga 81.2. eius corpus intemeratū inuentum 81.3
 Edelburga Edelberthi regis filia 54.3
 Edelburgæ reginæ Bonifacius papaliteras mittit 58.3
 Edelhilt abbatissa 84.3
 Eden deliciae 146.174.8
 edere & fornicari 1067.5
 Edessa à quo condita. 182.2
 Edessa Syriæ urbs 188.8
 Edesseni unde sua tempora supputent 182.2
 Edrid à Penda rege perimitur 70.3
 edicta 78.2
 de Edildrida uirgine hymnus 140.3
 Edildrida regina uirgo perpetua manet 138.3
 Edilfridus ad ciuitate Legionum magnam stragem edit 46.3
 Edilfridus rex Scotorum gentem prælio contemrens, ab Anglorum finibus expellitur 39.3
 Edilfridi interitus 39.3
 Edilthrudia filia Annæ regis Anglorum 192.2
 Edilthrudis uirginis corpus incorruptum est inuentum 428.3
 Edil-

Index.

Edilberthus ad Christianismum neminem cogit 24.3
 Edilberthus baptizatur. 24.3
 Edilberthus ad Christi gratiam conuersus cum gente Canthuariorum Augustinum doctorem suū episcopali sede donat 190.2
 Edilberthus in Cantio rex potentissimus. 22.3
 Edilbertho regi literæ & dona à Gregorio mittuntur 37.3
 Edom 124.4
 Edom à regno Iudæ defecit 211.1
 Edom in diebus foram recessit, ne esset sub Iuda 178.2
 Edom Iudæorum populum exprimit 307.4
 Edō, terrenus, uel rubrū 220.744.8
 eductio filiorum Israel per Moysem de Aegypto. 112.4
 Eddinus ab Honorio exhortatorias literas accipit 66.3
 Eddinus à paganis occisus 64.3
 Eddinus Carpualdo persuadet ut fidem suscipiat 65.3
 Eddinus cum sua gēte fidelis 63.3. Eboraci baptizatur 64.3. Paulino sedem episcopale donat. ibid. basilicam fabricari curat. ibid.
 Eddinus cum suis primatibus de percipiendis Christi fide consultat. 62.3
 Eddinus exercitū ad debellandum Edelfridū colligit 61.3
 Eddinus Nord Humborum gentis rex. 49.3
 Eddinus per uisionē quādam ad credendū prouocatur 59.3
 Eddinus quamdiu Anglorum genti præfuerit. 70.3. quando occisus ibid.
 Eddinus ubi occisus. 82.3
 Eddini regis caput Eboracum allatum 70.3
 Eddini regis imperium. 54.3
 Eddini interitus 70.3
 sub Eddino rege magna tranquillitas in Anglia 66.3
 effectus non est causa. 229.2
 effectus omnis in sua est causa 246.2
 in Effigie aliena cur Dominus apparuerit. 509.5
 effodere 465.8
 Effraim fructificatio. 867.8
 Effrata 1063.8
 Effrem 1063.8
 Effrem diaconi Ediffenæ ecclesiarum natale. 388.3
 Effren abbatis martyriū 254.255.1
 Egberecht ut in Hybernia uitam monachicā duxerit 109.3
 Egbertus sacerdos. 76.3
 Egbertus quamdiu regni sedem tenuerit. 114.3
 Egbertus ut in Germaniam ad prædicandum ire uoluerit, nec potuerit 168.3
 Egdoni presbyteri natale 398.3
 egressus Dei 783.8
 Egefar quādiu regnauerit. 180.2
 Egeffippi scripta 403.3
 Eglon rex Moabitarum. 177.2.347.8
 Egon aduersarius monasterij 362.3
 egressus bonus & malus. 666.5
 Elafius curatur 20.3
 Elamitæ principes Persidis 188.8
 Elamitæ principes Persidis unde dicti 923.5
 elatio 588.7
 Elcana Ephrateus 212.4
 electio, Dei gratia 255.6
 electionem gratiæ nullis fieri operum præcedentibus meritis 209.6
 electus quomodo aliquis fiat 518.8
 electi b electis salutandi 1048.5
 electi in die petunt. 33.7
 electi mambra summi sacerdotis 481.4
 electi non solum eos cognoscunt, quos in hoc mundo nouerunt: sed bonos recognoscunt, quos nunquam uiderunt 403.8
 electi omnia impiorum tentamenta ac persecutiones diabolice instin-ctū sibi illatas, fide inuicta superant 391.8
 electi pedes Domini. 593.4
 electi pennas habent spei & charitatis 874.4
 electi semp foris pugnas, intus timores habent. 563.4
 electorum cogitationes in alto pasci gaudent. 1105.4
 electorum confortio dignus 1277.4
 electorum corda Deus, ut bona operentur, inspirat & adiuuat 72.8
 electorum duo ordines in iudicio futuri. 463.7
 electorum exempla. 182.7
 electorum in nouissimis raritas 430.5
 electorum omnium communis benedictio. 51.8
 electorum pusillus grex. 372.5
 electorum sermo omnis, geminæ est dilectionis 1106.4
 electos in pressuris Dominus semper aspicit. 24.7
 El, Deus siue fortis. 241.8
 Eleazar 250.4
 Eleazar doctorem bonū significat 180.4
 Eleazarus templi ministerium suscipit 182.2
 eleemosyna danda. 361.5
 eleemosyna in absconso. 823.5
 eleemosynæ bona 407.5
 eleemosynæ præstantia. 85.7.409.5
 eleemosynæ pficiuus fructus 884.4
 ad Eleemosynā quæ pertineant 1136.4
 per Eleemosynam quæ uirtutes complectantur 6.8
 eleemosynæ 890.5.
 590.7
 eleemosynæ quatenus mudent 362.5
 eleemosynarum duo genera 652.3
 eleemosynarum remedia 856.5
 eleemosynarum uirtus. 890.5
 eleemosynis quantū scriptura tribuat 369.6
 elegiarum carmen. 46.1
 in Elegiaco carmine quid obseruandum. 47.1
 Elegius pontifex nobile monasterium cõstruit. 341.3
 elementum quomodo philosophi definiant. 314.2
 elementa ante hominis creationem ordinata. 317.2
 elementa cur his nominibus uocentur 504.8
 elementa minimæ particulae 315.2
 elementa mundi 315.2
 elementa principalia quot. 504.1.4.2
 elementa quæ agant 133.8. quæ item patiantur. ibid.
 elementa qualiter distinguantur 504.1
 elementa quatuor 6.2.393.1
 elementa situ & natura differunt 5.2
 elementa ubi sint 315.2
 elementorum cõmixtio. 5.2
 elementorum cõplexiones quatuor 316.2
 elementorum dispositio. 316.2
 elementorum etymon. 6.2
 elementorum gradus. 4.2
 elementorum locus 375.1
 elementorum natura est ipsa qualitas 6.2
 elementorum lyzygiae. 6.2
 ex Elemētis quatuor humores constare philosophi uolunt 314.2
 elementa Deum laudare 833.4
 elementa in prima creatione certa loca nõ obtinuisse, pleriq; asserunt 317.2
 elementa quid philosophi uocent 315.2
 Eleosippi natale 384.3
 martyrium. ibid.
 elephanti castitas 668.8
 1061.8.1093.4
 elephanti natura qualis. 668.8
 Eleutherius Felicē & Correum comites ad fidem Christi conuertit. 406.3
 Eleutherius martyr 456.3
 Eleutherius presbyter. 79.3
 Eleutherius quamdiu sederit 202.2
 Eleutherius quartus occidentalium Saxonū antistes 129.3
 Eleutherius Romanæ ecclesiarum quando præfuerit 5.3
 Eleutherij diaconi martyrium 260.261.1
 Eleutherij episcopi natale. 406.3. passio. ibid.
 Eleutherij papæ natale. 419.3
 Elfred abbatissa & puella eius per zonā Cuthberti sanantur 231.3
 Elfreda

In Bedæ opera

Elfedæ de uita Egfridi regis & episcopatu suo sciscitant, quid Cuthbertus prædixerit. 232.3
 Elger regio 140.3
 Elie raptus 267.6
 Elie sacrificium igni cœlesti deuoratur 168.8
 Elia fib sacerdos 537.547.4
 Eliezer, Deus meus adiutor 197.8
 eligendi potestas nunc datur, quæ diu Deus differt sententiam iudicandi 711.8
 Elimas magus + b 28.6
 Elim, arietes fortes. 312.8
 Eliphas 79.4.244.8.670.4
 Eliseus à pueris deridetur 661.8
 Eliseus figuram Christi gessit 379.8
 Eliseus, salus Dei 379.8
 Elisabæth quomodo sit cognata Mariæ 193.5.68.4.70.7
 Elizabeth uoce magna exclamat 142.7
 Elizabethæ natale 470.3
 Elli australium Saxonum rex 49.3
 Elohim uerbum communis generis 176.8
 Elon uallis 438.4
 eloquentiæ tres partes. 343.2
 eloquij sacri mos 64.7
 eloquia Domini casta 70.1.4.93.8
 eloquia Domini qualia. 519.8
 eloquia Domini uera. 394.8
 eloquia sacra rectè lectis argenteis comparantur 962.4
 ad eloquiorum diuinorum lectionem quomodo nos Paulus hortetur. 1.8
 Elul mensis 563.4
 Elul sextus Hebræorum mensis 258.1
 emblema 151.2
 embolismus * A 12.4.138.129.151.2.4.92.1
 embolismus à luna paschali initium sumit. 208.2
 embolismus annus 150.2.240.1
 embolismus undecimi anni 493.1
 embolismi annus quintus, in hêdecade sexta 152.2. item sextus in hêdecade nona. ibidem.
 item septimus, qui est ultimus cycli decennouenalis. ibid.

embolismi anni & communes quomodo inueniantur 151.2
 embolismi luna nullius mensis 151.2
 embolismi secundus, tertius, item quartus annus 151.2
 embolismi menses 68.2
 embolismorum loci. 279.1
 embolismorum collectanea 289.1
 embolismorum ratio 150.2.539.255.1
 de Embolismorum septem lunationibus argumentum 151.2
 Emaus, frater eius 901.900.8
 Emaus 97.506.5
 Emmaus ciuitas 185.2
 Emerentianæ uirginis martyrium 242.243.1.
 Emerentianæ uirginis natalis 386.3
 Emitherij & Celidonij martyrium natale. 396.3
 Emmerammi martyrii. 258.251.1.453.3
 Emor Dinam uiolat. 242.8
 Enaim, in oculos 246.8
 Enan uilla 451.4
 encœnia 243.7.671.5
 encœniorum diuersitas. 247.7
 Endor, fons generationis 881.1063.8
 per Endor qui intelligatur 881.8
 encortim 339.2
 Engaddi 396.4
 Enharmonium 408.1
 Enoch 239.2
 Enoch à Deo uiuus lubellatus 175.2.171.8
 Enoch dedicatio 173.8.175.2
 Enoch figuram Christi tenet 32.4
 Enoch liber 1056.5
 Enoch ob gratiam pietatis ad paradysum reductus 53.8
 Enoch quando genuerit Mathusalam 175.2
 Enoch septimus ab Adâ. 31.4.174.8
 Enoch septimam requiæ significat 174.8
 Enoch translatus quid significet 72.1
 Enos homo uel uir 31.4.174.2.174.8
 Enos quo ætatis suæ anno Cainam genuerit. 175.2
 Enos successores populi Christiani significat. 32.4
 ensem super femur habent milites Christi 1047.4

ens nec uniuocum nec equiuocum 229.2
 ex non Ente nihil sequitur 229.2
 emunctoria aurea 1195.4
 Eostre dea 81.2
 Eosturmonath 81.2
 Eous 126.2
 epacta & regularis quod debeant iungi ad inueniendum ætatem lunæ 525.1
 epacta undecima 525.1
 epactæ inueniendi ratio. 208.207.280.1
 epactam unam per aliam inuenire addendo undecim 526.1
 epactæ 240.524.1
 epactæ lunares 157.2
 epactæ lunares quot sint ab incarnatione Domini quomodo inuestigandum 120.2
 epactæ lunares quomodo inuestigandæ 154.2
 epactæ in calendis mensium 189.1
 epactæ solis quomodo inueniendæ 491.1
 epactæ quando crescant 492.1
 epactæ quot in anno 152.2
 epactæ quare per quindécim partes diuidantur. 215.1
 epactæ regulares solia uel lunæ quæ sint 189.1
 epactæ ubi mutantur. 215.1
 epactæ unde orientur. 280.1
 epactæ unde dicuntur 157.2
 epactarum cyclus æquali numero annorum per decem & nouē annos discurret 118.209.258.1
 epactarum locus 491.1
 epactarum proprius locus. 164.2
 epactarum origo 213.1
 epactarum ratio 75.2
 epactarum recursus. 222.1
 epactas solis aptissimè in calendis Martij mutari 244.1
 epactas undecim in morte Christi concurrisse. 534.1
 epanalepsis 62.1
 Epaphrætæ natale 434.3
 in Epate quatuor gignuntur humores 339.2
 ephemeris 221.1
 Ephesij 764.6
 Ephesus 907.1066.5
 Ephesus Amazonum oppus 923.5
 Ephesus Asia ciuitas. 923.5
 Ephesus à quo condita. 178.2
 ephimēsurā 330.4

epi ad mensuram aridarum frugum pertinet. 56.8
 ephod 139.225.4.665.3.387.4
 per Ephod quid significetur 1172.4
 Ephraim Christianorum typus 259.8
 Ephraim cur uocatur Ioseph suum filium 251.8
 Ephrata & Berlehem unius urbis uocabula. 244.8
 Ephraim, fecunditas. 259.8
 Ephraim fortissima tribus 268.8
 Ephraim, fructificans 422.746.867.860.8
 Ephraim secundus Iosephi filius 251.8
 Ephraim significat populum Christianum 85.4
 per Ephraim qui intelligitur 746.747.8
 Ephron 214.8
 Ephratha 92.7
 epicœnum genus 22.1
 Epicurij dictum 955.5
 epicycclus 18.2
 Epimachus & Alexander martyres 479.3
 Epimachi martyrium. 250.251.1.414.3
 Epiphania Domini 242.243.1
 episcopatatus nomen operis, non honoris 985.6
 episcopus 976.5
 episcopus qualis esse debeat 124.5.4
 episcopus quomodo ordinandus 27.3
 episcopi baculus 665.3
 episcopi etymon 985.6
 episcopum qualem requirit Paulus 1046.1047.6
 episcopi 910.5
 episcopi aliquot propter Simoniam damnantur. 197.2
 episcoporum officium. 885.5
 episcopus qualis esse debeat 985.6
 Epist decimus Aegyptiorum mensis 252.1
 epistolam ad Corinthios priorē ubi Paulus scripsit + b 34. 6. ubi itē posteriorem. ibid.
 epistolæ Pauli post Euangelium necessariæ. 411.8
 epistolephe 51.1
 epitheton 67.1. quot modis fiat ibid.
 epitritus in heroico carmine cur esse non possit 52.1
 epizeuxis 62.1
 epulæ cannale 956.5
 equus

Index.

equus albus 846.4
 equus albus, ecclesia. 1175.4
 equus, aduersaria potestas 843.4
 equus niger 1076.5. ite rufus ibid.
 equus pallidus 1077.5. 844.4. ite rufus. ibid.
 equus quomodo mundum hunc inuenit 265.8
 equi ascensor 265.8
 equi ungulam mordere 265.8
 equæ tempore coitus macie cur sint extenuandæ 338.2
 equi in sacris quid significent 556.4
 Erasmus Roterodamus literarum decus, Basileæ moritur 200.2
 Erasmus episcopi martyrium 421.3
 Eratosthenes geometra subtilissimus 122.2
 Eridanus 88.2.453.1
 Erichthonius 12.2
 erinaceus 1062.8
 Erkatrudis nobilis puella 359.3. eius mira in iuuenili ætate patientia. ibidem.
 Erkatrudis obitus 359.3
 Ermon 1063.8
 erodiorum tria genera. 842.4
 pro Erratib. nostris cur sæpe à Domino castigemur 2.8
 erubescētes de Christi dictis 126.7.384.5
 erudiri 436.8
 Erytheus solis equus. 327.2
 Erytheus unde dicta. 41.2
 Erythra Sibylla 351.2
 Esaias propheta 211.2
 Esaias quomodo Deum uiderit 289.8
 Esau 79.4
 Esau & Iacob actus quid sibi uelit 226.8
 Esau imaginem gerit pupi prioris 227.8
 Esau pilosus 219.8
 Esau post benedictionē patris inuidiæ stimulis concitatus, necem fratris suo Iacob fraudulenter excogitat 229.8
 Esau primogenita propter escam fratri uenundedit 59.4
 Esau primatum pro lentacula perdit 221.8
 Esau quare tardè ad patrem redeat 227.8
 Esau uenadi gnarus 59.4
 Esau unde Edom dictus. 220.8
 Esau generationes 244.8
 ante Esau qui principes in Edom fuerint 244.8
 in Esau & Iacob quid figuratum 219.6
 per Esau prior & uetus populus intelligitur 861.8
 escam spiritualement fastidire, animę mortiferum. 979.8
 Esdod una de quinque ciuitatibus Allophylorum 921.5
 Esdras legem restaurat. 212.2
 Esdras sacerdos & scriba legis 181.2
 Esdras cur aliter psalmos quam historia habet, ordinauerit 425.8
 Esdra psalmos, ut nunc sunt, ordinauit 424.8
 Essebom ecclesiæ typus. 1120.4
 Esica puer 125.3
 Esopi fabula 1270.4
 essendi & cognoscēdi eadem principia 228.2
 essentia Dei inuisibilis. 1065.6
 essentia partes 21.2
 esse quæ non dicantur. 1.2
 esurientes sitientesque qui 277.5.106.7
 esurries 229.2
 esurries ac sitis spiritualis. 609.5
 esus quotidiani necessitates quid innuat 310.2
 Etesia 136.2
 Ethan 187.4
 Ethan, fortitudo siue pfectio 313.8
 Ethan, robustus 906.8.829.8
 Ethan unde progeniem ducit 906.8
 per Ethan quid intelligendum 829.8
 Etherius archiepiscopus Arelatenis 24.3
 Etherio epistola à Gregorio mittitur 22.3
 Etheus, abscessus 372.8
 Ethica 112.1
 Ethica quis inuenerit. 113.1
 Ethnici 66.2
 Eua, calamitas 166.8
 Eua ecclesię typus 643.4
 Eua ex latere Adæ facta. 318.2
 Eua in quinque rebus peccauit 23.4
 Eua mater omnium uiuentium 166.8
 Eua, uirago uel asumptio. 152.8
 Eue quare transgressio non adscribatur 409.8
 ab Eua peccati suggestio nē cur non habeamus. 407.8
 Eualdorum duorum presbyterorum ppsio 456.3
 Euangelica præstantia. 519.5
 Euangelicæ autoritatis conuetudo 251.7
 Euangelistæ 557.6
 Euangelistarum concordia 5.57.66.88.129.134.141.147.159.160.161.162.170.171.173.226.238.255.262.266.269.291.308.318.323.325.331.360.10.10.5.107.216.257.293.300.327.337.357.392.393.395.454.100.7
 Euangelistarum concordia de trina Petri negatione 380.7
 Euangelistarum quatuor series 3.5
 Euangelistis familiare. 117.7
 Euangelistis mos omittēdi 222.5
 euangelium 2.310.5.406.4
 euangelium affectiones interiores munit 747.8
 euangelium imber uehementissimus 826.4
 euangelium legis apex & perfectio 18.5
 euangelium odor uitæ & mortis 846.4
 euangelium omnibus oblatum 1101.8
 euangelium iuxta Hebræos 181.5
 euangelij concentus 9.5
 euangelij doctrina per lignum Dominicæ passionis est confirmata 25.8
 euangelij gratia tam genitibus quam Iudæis data 543.5
 euangelij prædicatio minima est in omnibus disciplinis 44.5
 euangelij prædicatio lagena 857.4
 euangelij prædicationis incrementum 385.5
 euangelij prædicator qualis esse debeat 47.8
 euangelij supra legem excellentia 411.5
 euangelij testimonium. 55.6
 euangelio credit, quisquis in Christum credit 799.5
 secundum Euangelium quidē inimici propter uos, quid 267.268.6
 euangeliorum libri annulis assimilantur 1232.4
 euangeliorum quatuor libri cur rotis comparantur 60.8
 per Euangeliorum libros dispensatio Dominicę incarnationis celestis patriæ nobis est patefacta introitus 63.8
 euangelizare Christum. 342.6

euangelizatum cur non creditur 342.5
 euangelizantium spretores 203.7.342.5
 euangelizantibus de euangelio uiuere licet. 845.5
 Euaristus papa 462.3
 Euaristus quamdiu sederit 202.2
 eucharistia cur ieiunis nobis sumenda 477.5
 de Eucharistia sumenda. 669.3
 Eucherij episcopi natale. 469.3
 Eucherij episcopi depositio 393.3
 Eudoxia Theodosij mater 189.2
 Euentij gloriosi episcopi depositio 389.3
 Euentij martyrium 250.251.1
 Eufemię uirginis natale. 450.3. martyrium. ibi.
 euge uox 197.5
 euge in bonum & malum dici 846.4
 Eugendi abbas natale. 331.3
 Eugenię uirginis ppsio. 484.3
 Eugenijs quamdiu sederit 203.2
 Eugenijs I I. quædiu sederit 203.2
 Eugenijs I I I. quædiu sederit 204.2
 Eugenijs natale 381.387.3
 Euila 310.4
 Euilmerodach Nabuchodonosoris filius 180.2
 Euilmerodach quamdiu regnarit 180.2
 Eulalię uirginis natale. 391.3
 Eulalię uirginis martyrium 264.265.1.478.479.3
 Eumerus ficarius 55.3
 eunuchi duo, quos Ioseph in carcere uinctos inuenit, duorum populorum figuram gerunt. 253.8
 eunuchi tribus modis dicuntur 77.4
 eunuchorum duo genera 476.5
 Euphemie uirginis martyrium 248.249.258.259.1
 Euphemie uirginis natale 405.3
 Eupoloni natale 387.3
 Eupli diaconi natale. 440.3
 Eupli diaconi martyrii. 256.257.1
 Euphrates 499.4
 Euphrosinę uirginis depositio 2

In Bedæ opera

positio 391.3
 Euphrosinæ uirginis nate 381.3
 euripus 40.116.2
 euriporum meatus p lunæ schematicibus loco concitantur 115.2
 Euristheus in Lacædemonē quamdiu regnarit. 178.2
 Euroauster 32.2
 Euroauster & Euronotus synonyma 33.2
 Euronotus 32.2
 Europa 337.2
 Europæ ab Asia diuisio. 48.2
 Eurus 32.2.380.1
 eurus uentus unde oritur 333.2
 Eusebius 663.3
 Eusebius papa 455.3
 Eusebius quamdiu sedere 202.2
 Eusebij episcopi martyrium 437.3
 Eusebij presbyteri uigilia 256.257.1
 Eusebij presbyteri & confessoris natale 4.4.1.3
 Eustachij episcopi natale 433.2
 Eustachius Colūbani discipulus 294.3.
 335.3
 Eustachius Luxouieſis monasterij episcopus. 304.3
 Eustasij abbatis depositio 4.02.3
 Eustasij abbatis obitus. 342.3
 Eustasij abbatis uita. 335.3
 Eustachij presbyteri martyrium 260.261.1
 Eutropis martyris passio 410.3
 Euthychæ error 350.7
 Eutyrianus episcopus martyrio coronatur. 186.2
 Eutyrianus in cœmiterio Calixti sepultus. 186.2
 Eutyrianus papa 478.3. eius martyrium. ibid.
 Eutyrianus quādiu sederit 202.2
 Eutyrianus quot martyres sepelierit 186.2
 Eutyriani pia uox. 484.3
 Eutyches & Dioscorus humanā in Christo carnem negant 189.2
 Eutyches nefandissimus monachorum præful. 192.2
 Eutychetis error 76.5
 77.7
 Eutyrius 150.5
 Eutyrius quale corpus nostrū post resurrectionem fore dixerit 190.2
 Eutyrii dogma 41.3. à Gregorio refutatur. ibid.
 Eutyrius 909.5.383.7
 Euthymij natale 412.3
 exaltantem Deum humiliat 589.8
 exaltatio Christi, passio. 699.5
 exaudiendi à Domino. 1042.5
 excelsus accipitur interdum pro diuina reuelatione 1002.8
 excidij signa 260.7.468.5
 exclusores in arte argentiaria qui dicuntur 498.6
 792.8
 excusationem peccati an habere quisquā possit 758.5
 excusationes excludit Dominus 97.5
 exegematicum uel enarratiuum poema 58.1
 exemplo sui ad modestiā hortatur Dñs 479.5
 exempla 618.7
 exempla quid profint. 380.5
 exercitatio bonorū 714.8. item malorum. ibid.
 exercitatio bonorum ad omnia utilis 714.8
 exercitatio, suscepti actus continuatio 841.8
 exercitationes duæ 714.8
 exhibitio præteritorum, certitudo est futurorū. 643.8
 exire qui dicantur 752.5
 exire inde, quid 656.6
 exitus hora cunctis incerta 169.7
 Exodus quid contineat 271.8
 exorcismi modi 907.5
 exorcista 665.3
 exortus 434.1
 exortus & occasus tres cur studiosi fecerint. 11.2
 expectatio sollicitorū peribit 908.4
 expergeri 440.8
 exspirare & exulare unde dicantur 671.5
 expleturæ coniunctiones. 32.1
 exploratores duodecim. 317.8
 exploratores duo à meretrice Raab hospitio suscipiuntur 339.8
 exploratores missi ad explorandam terram uberem, quid mystice significant 318.8
 exploratores terræ Chanaan scribas & phariseos significant 177.4
 extasis + b 37.6
 extasis duo modi 575.8
 exterminare 825.5

extremum 157.2
 extremi iudicij tempus immaturum 1037.8
 exultatio bona 938.6. ite mala ibid.
 exultatio cur hic uera nō sit 759.8
 exultatio uera quæ sit. 677.8
 exultari corporis est. 608.8
 Exuperantij & Marcelli diaconorum passio. 485.3
 Exuperij martyrium 258.259.1
 exustio 334.2
 Eylege post sedecim annos sepulturæ cum ueste qua inuoluta est, in corrupta reperit 192.2
 Ezechias diuitias suas Chaldeis ostendit 381.8
 Ezechias filius Achaz. 179.2
 Ezechias quādiu regnarit 179.2
 Ezechias rex imminente mortem lachrymis distulit 171.8
 Ezechie ægrotatio 380.8
 Ezechie deprecanti Dominum, uita prorogata. 380.8
 Ezechie oratio 380.8
 Ezechie quindecim anni ad uitam adduntur à Deo 142.8
 ad Ezechie regis preces centem & octoginta quinque millia hostiū cæduntur 264.3
 Ezechiel ppheta 404.3
 Ezechiel cum rege loachim captiuatus 179.2
 Ezechiel, memoria Dei 766.8
 Ezechielis uisiones 179.2.490.7
 Ezraites 1063.8
 Ezra Christi typum gestit 524.4
 Ezræ planctus 532.4
 Ezras quando Hierosolymam uenerit 502.4
 Ezras scriba in lege Moysi 518.4. Christi typi gestit 519.4. quare scriba uocetur. ibid.

F.

Faber primus 30.4
 Faber cur Dominus appellari uoluerit. 250.5.351.7
 faber & medicus Dominus 251.5
 fabros armorum qui tollant 461.4
 Fabianus episcopus Romæ celebratur 212.2
 Fabianus episcopus quādo martyrium passus, 385.3

Fabianus in urbe Roma martyrio coronatur. 186.2
 Fabianus quamdiu sederit 202.2
 Fabiani episcopi martyrium 242.243.1
 Fabius Romuli dux Remum occidit 179.2
 Fabij passio 437.3
 fabulam audire, est impedimentum cognitioni ueritatis 220.2
 fabularum etymon 88.2
 facere 465.8
 faciamus hominem ad imaginem nostrā, quomodo intelligendum. 135.8
 facies Christi conspuitur. 391.7
 facies Dei 882.6
 facies Dei quando abscondatur 663.4
 facies Diaboli à Domino reuelatur 861.4
 facies Domini 1065.5
 facies Domini uelatur. 488.5
 facies plerunq; ipsa mēs animæ intelligitur. 677.4
 facies quæ Domino decora uideatur 1035.4
 faciei uelamen 387.7.155.5
 faciem Dei non uidere. 291.8
 faciem suam sponsa Domino ostendit 1035.4
 in Faciem cadere 93.4.
 99.7.265.8
 in Faciem cædi 668.6
 in Faciem Domini inspuitur Iudæi 108.5
 in Faciem hominis cur Deus sufflauerit statū uitæ 143.8
 facturæ & plasmationis differentia 645.4
 falx in manu Dei 1066.5
 fames 269.5
 fames ingens 189.197.2
 fames ingens in Italia. 195.2
 fames magna Romæ sub Claudio 184.2
 fames maxima in Gallia. 197.2
 fames quid 969.8.340.7.401.5.694.4
 famis tempus 896.5
 famem quomodo Deus uocauerit 968.8
 familiaritas nimia patre contemptum 245.2
 familiari amico nulla gratia 245.2
 Famonius 664.3
 Fara abbatisa 80.3
 Farao 1063.8
 Farne in insula 90.3
 fatum 54.2
 Faunus Italorū rex 177.2
 Fauo-

Index.

Fauonius 32.2
 Faulx uirginis martyriū 452.3
 Faustini martyrium 244.245.1
 Faustini & Ionitæ martyrum natale 392.3
 Faustus obruncatione capitis consummat. 470.3
 Faustus, Ianuarij & Martialis sanctorum martyrium 454.3
 fauus 1065.4.1066.4
 fauus quis dicatur 528.8
 fauum cū melle suo sponsum comedit 1078.4
 per Fatum quid significetur 1029.8
 fauo qui comparentur. 1076.4
 febris natura 12.5
 febricitantium propriū. 256.5
 Februarius 207.2.457.1
 Februarius cur quouis quarto anno niginti nouem diebus 24.4.1
 Februarius deputatus intercalationi 78.2.502.1
 Februus lustrationū Deus 207.2
 Februus Plutoni dicatur 244.1
 Februus quibus modis nomen accepit 126.1
 Februus unde dicitur. 126.2.44.1.502.523.1
 Februarij mensis nomina uaria 126.1
 in Februario quæ uictus ratio obseruanda. 244.1
 in Februario quæ horæ cauendæ 24.4.1
 Februus Deus lustrationū potens apud gentiles. 126.1
 Februus lustrationum potens 77.2
 Februus Deus lustrationum 120.1
 Felgidus anachoreta quomodo operimento parieris Cuthberti in uulsi curatus 251.3
 Feliciani martyriū 252.253.1
 Felicissimi martyriū 256.257.1
 felicitas humana 230.2
 Felicitatis matris septem filiorum martyrum natale & passio 471.3
 Felicitatis uirginis martyrium 262.263.1.185.2.246.247.1.254.255.1
 Felicolæ uirginis natale. 425.3
 Felicolæ martyriū 392.3
 Felix ab aduersarijs suis non cognoscitur 258.3
 Felix ab angelo liberatur & carcere 256.3
 Felix araneorum filis occultatur 259.3
 Felix episcopus 65.3. eius obitus. ibid.
 Felix episcopus Gregorij aratus 40.3
 Felix exorcista 255.3
 Felix in episcopatum omnium iudicio eligitur. 259.3
 Felix in carceratur 256.3
 Felix miro & inuicatio hominum ordine nascitur. 259.3
 Felix patrem suum racemose fecit 257.3
 Felix paupertatis summus amator 260.3
 Felix plenus dierum atq; operum bonorū obit. 260.3
 Felix presbyter 383.3. eius obitus & sepultura. 383.3
 Felix quamdiu sederit. 202.2
 Felix II. quādiu sederit. 202.2
 Felix III. quamdiu sederit 202.2
 Felix IIII. quamdiu sederit 202.2
 Felicitas apud Gerundam martyrium 391.3
 Felicitas confessoris martyrium 242.243.1
 Felicitas confessoris parentes 255.3
 Felicitas confessoris uita. 255.3
 Felicitas episcopi natale. 469.3
 Felicitissimi & Agapiti passio 438.3
 Felicitas & Fortunati natale 424.3
 Felicitas, Fortunati & Saturni sanctorum natale. 389.3
 Felicitas habitus qualis. 260.6
 Felicitas martyriū 256.257.254.255.1.437.3
 S. Felicitas natale 466.3
 Felicitas papæ natale 420.3. martyrium. ibid.
 Felicitas patria 255.3
 Felicitas pontificis natale. 436.3
 Felicitas presbyteri, Fortunati & Achillei diaconorum passio 408.3
 Felicitas presbyteri martyrium 445.3
 in Felicitas templo quæ edantur miracula 261.3
 feminalia 161.4
 feminalia castitate signifi- cant 157.4
 femur qd significet 666.8
 per Femur, carnalis solet propago designari. 1047.4
 per Femur genus intelli- gitur 217.8
 in Femoribus scriptura solet successione propa- ginem significare 115.4
 fenestras austrinæ in æstate male 337.2. in hyeme bonæ. ibid.
 fenestras templi Salomonis quid significet 15.8
 ferculum unde dictum. 1048.4.
 Ferdinandus bellum aduersus Ioannem comitem à Ueida gerit. 201.2
 Ferdinandus à principibus electoribus rex Romanorū creatur 201.2
 feria in calendis quæ sit. 102.2
 feria in calendis mensiū quomodo inuenienda 185.1
 feria in calendis Ianuarij per annos Dñi quomodo inuenienda 186.1
 feria quomodo inueniatur per regularem 524.1
 feria quomodo per dies mensium inuenienda. 185.186.1
 feria quid 123.1
 feria prima 123.3
 feria unde nomen habeat. 123.1.500.1
 de Feria & luna dialogus 216.1
 feriae à Syluestro papa institutæ 206.2
 feriarum initium à Syluestro 65.2
 feriarum inueniendarum ratio 280.1
 feriarum ordo in ecclesia 207.2
 feriarum paschaliū ordinatio 346.2
 feriarum septem præsentia 461.1
 de Feriarum regularibus, calendariis, & eorum originibus 523.1
 ferias quis primus habere docuerit 500.1
 fermentati panis & mellis primæ uita tantū offerri, non in altari uerò poni 148.4
 fermentū doctrina 156.4
 fermentum, naturæ corruptio 278.8
 fermentum pharisæorū 469.8.1.5.218.7.365.8.1.5
 Ferreoli & Ferrutiōis martyrium 426.3
 Ferreoli martyrium 258.259.1.451.3
 ferrum 653.3
 ferrum ex ligno exiliens in profundū, ad lignū Elisei opera reuertitur. 380.8.201.4
 ferrum quando de manu brio profiliat 337.8

Ferrutiij martyrium 381.3
 ferula gramaticorum gestamen 67.2
 ferula igneæ naturæ 67.2
 festa Iudæorum figuræ. 620.5
 festuca 73.7.286.5
 per Festucam ira designatur 715.8
 festus à uespera incipit. 57.2
 Festus Iudææ procurator Felici succedit 184.2
 Festi martyriū 260.261.1
 ficulnea arefacta 83.5
 ficus cum botro de terra promissionis allatus quid significet 318.8
 ficus, dulcedo conuersationis nouæ 829.5
 ficus & uua 81.7
 ficus & uua quid significet 287.5
 ficus sacræ legis imagine habet 373.8
 ficus quid denotet 539.5
 ficus folia 117.5
 fidelis in modico 411.7.443.5
 fidelis unusquisq; ecclesia 541.8
 fideles coniugati 546.5
 fideles cū Christo per fidem sunt 808.5
 fideles cur bona sua operari in ecclesia clarescere cupiant 524.4
 fideles filij sponi 285.7
 fideles locus sanctus Dei. 782.8
 fideles per terrā bene cultam designantur 689.8
 fideles quomodo templū Dei sint 488.8
 fideles regnum Christi. 563.6
 fideles septem cōsiliarijs quando utantur 522.4
 fidelium certus numerus 641.8
 fidelium corpora templū spiritus sancti 377.6
 fidelium uita infidelium dies 298.6
 fides 1071.6.160.7.342.7.574.7.1109.6
 fides accessus ad uerā salutem 559.8
 fides Abraham quid 68.6
 fides ad inuisibilia pertinet 240.6
 fides auro comparat 295.8
 fides bonaq; opera ab electorum cordibus non deficiunt, usq; dum Dominus ad iudicium cū omnibus sanctis ueniat 387.8
 fides catholica 1102.8
 fides catholica in Niceno concilio quando exposita 187.2
 fides catholicorum unāq; hæreticorum multiplex 83

In Bedæ opera

plex 1047.5
 fides Christi 55.6.235.6
 fides credentibus datur a patre 615.5
 fides cur altare dicatur. 555.8
 fides dubia 577.5
 fides de promisso 192.5
 267.7.469.7
 fides ecclesie una 1036.4
 fides efficit quod lex iubet 116.6
 fides, est credere quod non uides 980.6
 fides fundamentum bonorum operum 555.8
 fides fundamentum omnium uirtutum 308.2
 fides grano sinapis confertur 73.5
 fides gratia Dei 527.5
 fides gratuitum Dei donum 281.6
 fides in nobis quid 786.6
 fides lorica 606.8
 fides mulieris magna. 322.7
 fides nostra & patrum uina 93.6
 fides nostra quia iustificamur, unde ceperit. 642.8
 fides omnibus bonis abundat 477.6
 fides orthodoxa 244.7
 fides per animam uictrix de exteriori homine triumphat 192.2
 fides per dilectionem operans 65.6.1001.8
 fides perfecta grano sinapis simile 418.5
 fides prima in conuersione 122.8
 fides prima unio mentis ad Deum 1102.8
 fides plurimis modis accipitur 1101.8
 fides quid 560.1101.8
 fides quomodo dicatur scutum 606.8
 fides, quomodo per manum intelligat 1045.8
 fides sine operibus 941.5
 fides sine operibus mortua 365.6.555.8
 fides, spes & charitas orationem ad Deum perdunt 186.6
 fides spontanea 295.8
 fides uera 437.885.8
 fides uincens mundum. 1039.5
 fides uirtutum origo 27.7
 fides uniuersalis 1102.8
 fides una 582.5
 fidei catholice confelsio 129.7
 fidei Christiane persecutores ad tempus gaudent 23.7
 fidei definitio 932.6.646.5744.5
 fidei Dominicæ primordia meliora sunt uino legis 1005.4
 fidei erymon 701.6
 fidei filius 58.6
 fidei fundamentum 1102.8
 fidei fundamentum expopulo Iudaico 259.8
 fidei gloria de Israel ad gentes traslata 240.4
 fidei incrementa 94.5
 121.7
 fidei lex 58.6
 fidei lux habitat in corde credentis 824.4
 fidei merces, animarum salus 179.6
 fidei mysteria quibus reuelanda 1091.5
 fidei nostre accessus & initium 599.8
 fidei nostre meritum resurrectionis Christi 242.6
 fidei nostre uirtus precipua quæ 951.8
 fidei odor 226.8
 fidei pbatio 224.7.330.5
 fidei uerbum, & Dei uerbum & apostolorum. 801.5
 fidei uirtus 419.5.524.5
 Fidei uirginis & martiris natale 456.3
 fidem adaugeri 418.5
 fidem Deus multipliciter in scriptura sacra reuelat uir nobis 674.8
 fidem discipulorum explorat Dns 228.5.226.5
 fidem Iudæa in fine seculi recipiet 1041.4
 fidem quam Paulus definit 61.6
 fidem unusquisque ad baptismum ueniens quomodo prædicatori deferat 287.8
 per fidem accessus ad ciuitatem Dei 599.8
 per fidem ad ueritatem ueniendum 975.6
 per fidem & mysteria nostri redemptoris de præfenti ecclesie conuersione ad requiem animarum post mortem ascendimus 18.8
 fide Christus est in nobis. 683.5
 fide eadem ante legem saluabantur, qua & nos modo 409.8
 fide iustificamur 703.6
 fide salutem impetram. 233.6
 fide sola inuisibilis Dei substantia agnoscitur. 1073.8
 fide quomodo uiuat iustus 769.5
 fide uera æternaliter uiuit iustus 646.8
 fide qui hic non participant, non participabunt illic beatitudine. 802.8
 ex fide & per fidem iustificari, idem esse 62.6
 in fide & opere omnis perfectus crescit 96.4
 in fide quanto quis plus titubauerit, tanto magis cunctis inimici rationibus subiacet. 1073.8
 sine fide impossibile est Deo placere 280.6.
 120.5
 sine fide omne bonum opus inutile 856.8
 Fiducialæ ortus 250.1
 fiducia 402.1
 fiducia habenda 1026.5
 fiducia nostra de Christo. 1042.5
 fiducia quibus habenda. 1021.5
 figulus 110.5
 figulus ad opus suum sedet 661.7. totam pedibus conuertit ibid.
 figura 231.2
 figura composita 212.3
 figura participiorum quod duplex 31.1
 figura simplex 223.1
 figuræ ac ueritatis discrimen 558.5
 figuræ aduerbiorum quot sint 31.1.14.1
 figuræ coniunctionum quot sint 16.1.32.1
 figuræ nominum quot sint 2.1
 figuræ nominum quot accidant 23.1
 figuræ participiorum quot sint 15.1
 figuræ pronominum quot sint 7.1.25.1
 figuræ uerborum 28.1
 figuræ uerborum quot sint 15.1
 figurarum genera apud Grammaticos qualia 60.1
 figurarum & troporum reperiuntur qui 59.1
 fieri quot modis aliquid dicatur 116.8
 S. Filius episcopus post alia tormenta in mare est missus 381.3
 filius 342.7
 filius Dei 1056.6
 filius Dei cur rectus 593.8
 filius Dei insimulatum imperium patris portat. 659.7
 filius Dei non potest appellari creatura 173.6
 filius Dei prædestinatus. 790.5
 filius & pater Deus unus 1047.5
 filius & spiritus sanctus an sint unum procedens, an duo procedentes. 1118.8
 filius est uita 1042.5

filij

Index.

filij in scripturis qui uocentur 698.4
 filij Ioannis 1049.5
 filij iræ 942.6
 filij iræ natura quid 775.6
 filij Israel æquissimo iudicio Dei decepti sunt. 656.4
 filij Israel, credentes 121.4
 filij Israel cur circa tabernacula castra sint meriti 29.5
 filij Israel numerantur per cognationes, domos & nomina 174.4
 filij Israel qua generatio de terra Aegypti ascenderit 199.200.8
 filij Israel quadiu in Aegypto fuerint 176.2
 filij Israel quod non poterant intendere ad faciem Moysi, quid 615.6
 filij Iudæorum discipuli Domini 347.7.354.5. exorcistæ. ibid.
 filij lucis 84.7
 filij lucis & seculi 409.5
 filij regni Iudæi 32.5
 filij seculi 84.7
 filij timoris Domini. 920.4
 filij uindicantes patrem suum in utero matris 647.3
 filiorum Isaac generatio. 224.8
 filiorum Israel summa. 1276.4
 filiorum profectus, prædicatorum est merces. 387.8
 per filios hominum qui accipiendi 596.8
 per filios Israel sensus perfecti intelliguntur. 145.4
 filioi Ioannis 1015.5
 filia a dæmonio uexata, cuiuslibet conscientia est 67.5
 filia dæmoniosa est quæ liber anima in ecclesia deceptionibus subdita 332.7
 filia Iairi, Synagoga 39.5
 filia Sion 693.5
 filia Syon, Hierusalem 81.5
 filia typicè a dæmonio uexata 333.7
 filie Hierusalem 1085.4
 filie regum cur sancti dicantur 668.8
 filie Sion 1049.4
 filibus maior custodia a parentibus solet adhiberi, quæ aliis in familia 479.8
 fimbria, minimum madatum 67.5
 fimbria uestimenti Christi 69.5
 fimbriam tangere 310.7
 Findani confessoris martirium 262.263.1
 Fines 1063.8
 fingere Domini 11.7
 finis quid 615.6
 finis cuique suus proprie est. 984.5
 finis dupliciter in scripturis accipitur 444.8
 finis eligibilior ijs quæ sunt ad finem 230.2
 finis est melior ordinatis in finem 230.2
 finis in omnibus respiciendus 226.7
 finis intentione primùm, productione postremum 32.2
 finis noster 1076.6
 finis principium in intentione, & ultimum in executione 230.2
 finis quando in scriptura pro consumptione accipitur 444.8. item quando pro perfectione ibid.
 finis quomodo Christo conueniat 444.8
 finis si malus fuerit, præcedens uita nihil ualebit 678.8
 finem mundi calculantes falli 424.5
 finitum & infinitum soli quantitati conuenire. 231.2
 finiti ad infinitum nulla proportio 231.2
 finita pronomina 25.1
 firmamentum 3.2.4.4.6.8. 125.2
 firmamentum aliquando uelocius sole 325.2
 firmamentum aquarum. 127.8
 firmamentum cur aera uocetur 320.2
 firmamentum cur sit igneæ qualitatis 8.2
 firmamentum cur dicatur 320.2.8.2
 firmamentum cur apostoli dicantur 524.8
 firmamentum in ecclesia scripturæ diuinæ intelliguntur 127.8
 firmamentum in medio aquarum positum 958.8
 firmamentum omnibus æqualiter supra uoluit quinque zonis 389.1
 firmamentum quot diebus terræ orbem circumeat 118.2
 firmamenti nomine qui appellantur 676.8
 per Firmamentum ecclesia denotatur 676.8
 in Firmamento circuli undecim 321.2
 Firmi & Rustici sanctorum passio 439.3
 fistula & cynamomum in horto Dni prodeunt cū tyrium 262.263.1
 Fines 1063.8
 fingere Domini 11.7
 finis quid 615.6
 finis cuique suus proprie est. 984.5
 finis dupliciter in scripturis accipitur 444.8
 finis eligibilior ijs quæ sunt ad finem 230.2
 finis est melior ordinatis in finem 230.2
 finis in omnibus respiciendus 226.7
 finis intentione primùm, productione postremum 32.2
 finis noster 1076.6
 finis principium in intentione, & ultimum in executione 230.2
 finis quando in scriptura pro consumptione accipitur 444.8. item quando pro perfectione ibid.
 finis quomodo Christo conueniat 444.8
 finis si malus fuerit, præcedens uita nihil ualebit 678.8
 finem mundi calculantes falli 424.5
 finitum & infinitum soli quantitati conuenire. 231.2
 finiti ad infinitum nulla proportio 231.2
 finita pronomina 25.1
 firmamentum 3.2.4.4.6.8. 125.2
 firmamentum aliquando uelocius sole 325.2
 firmamentum aquarum. 127.8
 firmamentum cur aera uocetur 320.2
 firmamentum cur sit igneæ qualitatis 8.2
 firmamentum cur dicatur 320.2.8.2
 firmamentum cur apostoli dicantur 524.8
 firmamentum in ecclesia scripturæ diuinæ intelliguntur 127.8
 firmamentum in medio aquarum positum 958.8
 firmamentum omnibus æqualiter supra uoluit quinque zonis 389.1
 firmamentum quot diebus terræ orbem circumeat 118.2
 firmamenti nomine qui appellantur 676.8
 per Firmamentum ecclesia denotatur 676.8
 in Firmamento circuli undecim 321.2
 Firmi & Rustici sanctorum passio 439.3
 fistula & cynamomum in horto Dni prodeunt cū uniuerfis lignis Libani 1071.4
 fistula, quæ & casia dicitur, inter aromaticos numeratur arbores. 1071.4
 fixa genera quæ 22.1
 flagellatio Dei 825.4
 flagellum medicina est aduersus peccatum 633.8
 flagellum quid Petrus uocet 473.8
 flagella Dei, ueritas 1038.8
 flagella quomodo dicantur uisitatio 507.8
 de Flagellis quadraginta delinquentibus adhibendis 338.8
 flamma in rubo 273.8
 flammis accincti qui sint. 386.8
 flarum quomodo recipiamus, cum Deus incorporeus sit 143.8
 Flauia Domicillæ exiliu 184.2
 flegma aquam imitatur. 375.1
 flet & lætantur plurimi de sacerdotibus & Leuitis 494.4
 flere tanquam non fletitem 420.6
 fletus 106.7.278.5
 fletus Domini causa. 449.5.85.7
 fletus & stridor dentium 387.5
 fletus iniquorum 1116.5
 Florentiæ concilium celebratur 200.2
 Florentius episcopus 381.3
 Florentij natale 462.3
 Florianus 116.4
 Florianus apud Tharsum interficitur 186.2
 Florianus imperium quadiu tenuerit 186.2
 Floriani martyrium 250.
 251.1.4.12.3
 Florus Albini successor. 184.2
 florum decor 371.5
 fluctus maris quid significat 603.5
 flumen, uita nostra 773.8
 fluminis inundatio 289.5
 fluminis nomine in scriptura humanum genus significatur 855.4
 per Fluminis impetum quid intelligendum. 30.5
 per Flumen terreni principis intelligedi 816.8
 flumina, Antichristi 30.5
 flumina cur uocantur dicta. 39.2
 flumina quomodo fiant. 34.2
 fluuius de paradiso exies imaginem Christi portat 149.8

fœminalia 1264.4
 fœminalia pontificis, castitas corporis Christi. 298.8
 fœmina in adiutorium uiri facta 494.6
 fœmina etiam ad imaginem Dei facta * A 18.4
 fœmina quado efficiatur 338.2
 fœmina quare non sit in progenie Seth 30.4
 fœmina Romana parit puerum crinibus, & unguibus similem urse 198.2
 fœminæ creatio 19.4
 fœminam cum masculo cur dicat creare, quæ ad huc formata non erat. 126.8
 fœminæ duæ quid significant 2.7
 fœminarum prudentia. 368.7
 fœmininum genus 1.21.1
 fœnerari quomodo Deus iubeat, et non 624.8
 fœnerator quis laudandus 624.8
 fœnum 65.5.362.7
 fœnum combustum 1086.5
 fœnum & stipula quid significant 368.5
 per fœnum, triticum significatur 820.8
 fœnus dare Deo 623.8
 fœtus unde nutriatur. 338.2
 folium Christi, quomodo uerba prædicationis 429.8
 Fontana cenobium. 284.3
 fons Iacob iuxta Sichem. 495.3
 fons Ioannis baptistæ. 495.3
 fons in Traconide terra qualis 494.3
 fons in quo baptizatus eunuchus 887.5
 fons irrigans terram 15.4
 fons paradisi quomodo intelligendus 148.8
 fons qui erat in Iezrael, quid significet 428.4
 fons qui uniuersam terram irriget, cur non inueniatur 141.8
 fons sanguinis, origo peccati 52.5
 fons terræ in medio torridæ zonæ 333.2
 fontis porta in Hierusalem quando ædificetur 552.4
 fontes uitæ 1083.5
 fontes duodecim & septuaginta palmæ. 280.8
 per Fontes qui intelligendi 828.8
 foramen inferius, stomachi porta 339.2
 4 forcipe

In Bedæ opera

forcipe sacerdotes igne
 altaris emendat 1230.4
 forma quid 231.2
 forma est prior materia.
 230.2
 forma est quæ dat esse.
 230.2
 forma est infinita & im-
 manifesta 230.2
 forma est separabilis à
 materia 231.2
 forma est quodammodo
 priuatio 231.2
 forma nulla composita
 ex partibus diuersarū
 rationum 243.2
 forma simplex & indiui-
 sibilis 230.2
 Formosus pōtifer ab Ar-
 nulpho ac pristina dig-
 nitate restituitur 195.2
 Formosus quamdiu sede-
 rit 203.2
 Formosi cadaver in Tybe-
 rim proiectur 196.2
 formæ est agere, materiæ
 uerò pati 230.2
 formam serui quomodo
 accepit Christus.
 845.6
 formæ casuales quot 23.1
 formæ casuales in prono-
 mine an inuentantur,
 uel non 7.1
 formæ uerborum 26.1
 formæ uerborum quot
 sint 13.1
 fornax mundanda 661.7
 fornitari à Deo 824.8
 fornicatio 561.7
 fornicatio febris illece-
 brosa carnis 12.5
 fornicatio generalis ani-
 mæ 404.6
 fornicatio in sacris literis
 649.5
 fornicationis remedium.
 891.4
 fornicationis uoluptas
 breuis 897.4
 fortis diabolus 347.7
 fortes quales uenerit uo-
 care Dominus 737.8
 fortitudo 37.148.8.402.1.
 886.8
 fortitudo ferri nomine
 appellatur 743.4
 fortuna felicitatis causa.
 230.2
 fortuna quid 230.2
 fortuna in fortuitis relu-
 cet 238.2
 Fortunati martyrium.
 244.245.254.255.1
 Fortunati natale 389.3
 forum Dominicum syna-
 goga 186.5
 Foriniani 186.5
 Forinianorū error 1133.4
 Forini perfidia 246.7
 fractionis mysterium.
 475.5
 fragilitas humana 333.5
 fragmenta 80.779.5
 fragmenta colligere 328.5
 fragmenta cur iubeat Do-
 minus colligi 362.7
 framea 476.1061.8
 framea uersatilis 63.4
 per Framcam flammeam
 quid intelligendum.
 167.8
 Franciscus claret 198.2
 Franciscus à Sickingen in
 castro suo Nantal bō-
 barda is², interit 200.2
 Franciscus à Sickingen à
 quib. principibus supe-
 rat 200.2
 Franciscus Gallorum rex
 à Carolo V. superat
 accipitur 200.2
 Franciscus Gallorum rex
 Caroli V. sororem ducit
 uxorem 200.2
 Franciscus Petrarca cla-
 rus habetur 199.2
 Francorem initiū monar-
 chiæ Gallicanæ 196.2
 Francis regnat Henricus
 Roberti superioris fi-
 lius 197.2
 frater 693.8
 frater non redimit 952.5
 fratris penitenti quoties
 remittendum 475.5
 fratrem suū qui odit, ho-
 micida est 652.8
 fratrem suum qui odit, in
 tenebris est 715.8
 cum Fratre peccante quo-
 modo agendum 74.5
 fratres Christiani 306.7
 fratres Domini 4.5.56.
 310.311.5.326.7.367.
 547.619.866.5
 fratres Christi qui 83.4
 fratres qui sint 283.5
 fratres septem quid my-
 sticè significant 127.5
 fratrum nostrorum curā
 habere debemus 550.5
 fratrum quærenda auxi-
 lia 35.7
 pro Fratrum peccatis ora-
 dum 711.5
 fratres sibi Christus quæ-
 siuit 524.5
 fraus cōtraria omni Chri-
 stiano 307.2
 fremitus diaboli 845.4
 frequentatiua 26.1
 Fridericus Austria dux
 post Albertum quam-
 diu regnarit 200.2
 Fridericus Barbarossa
 quamdiu imperium te-
 nuerit 197.2. Bohemos
 ad regni formam redi-
 git. ibid.
 Fridericus Barbarossa in
 Syria quodam flumi-
 ne lauans, aqua impru-
 dens suffocatur 197.2
 Fridericus cum Alexan-
 dro pontifice grauissi-
 mas inimicitias gessit,
 à quo & excommuni-
 catur 197.2
 Fridericus I. quamdiu re-
 gnarit 202.2
 Fridericus II. quamdiu
 imperarit 202.2
 Fridericus secundus ab
 Honorio imperator
 confirmatur 198.2
 Fridericus secundus Gal-
 liam uniuersam cisalpi-
 nam depopulatur 198.
 2. ab innocento in con-
 cilio Lugdunensi impe-
 rij titulis priuatur. ib.
 Fridericus secundus lin-
 guarum peritissimus
 198.2. ex nationib. om-
 nibus ad res Sueuorū
 propensior. ibid. post
 inaugurationem aduer-
 sus ecclesiam Romanā
 insanire cepit. ibid.
 Fridericus secundus impe-
 ratorum omnium (quos
 adhuc habuit Germa-
 nia) potentissimus.
 198.2
 Fridericus secundus Ro-
 manis pontificib. supra
 modum infestus 198.2
 Fridericus secundus sub
 graui censura pontifi-
 cis Tarenti moritur.
 198.2
 Fridericus II. cum Ho-
 norio grauissimas ges-
 sit inimicitias 198.2
 Fridericus III. quamdiu
 imperarit 202.2
 Friderici imperatoris o-
 bitus 200.2
 frigidi & sicci nec appeti-
 tum nec effectum ha-
 bent, nisi ratio 323.2
 frigus æquinoctij uerni.
 816.5
 frigus charitatis 621.8
 frigora niuis quid 623.7
 frons 337.4
 frons uerecundiae sedes.
 703.5
 in Fronte quando diabo-
 lus hominem percure-
 re dicatur 418.8
 Frontonis abbatis natale
 405.3
 Frontonis natale 462.3
 fructifera ligna unde di-
 cta 129.8
 Fructuosus episcopi natale
 385.3
 fructus 829.5
 fructus centuplus 307.5
 fructus promissus Dau-
 di 269.7
 fructus oris 913.4
 fructus spiritus 149.4
 fructus terreni cur cister-
 ne comparentur 895.4
 fructus dignos peniten-
 tia facere 228.5
 frui 1053.6
 frumentum plenum in spi-
 ca fructificat 43.5
 frumentum plenum quā-
 do in spica profera-
 mus 43.5
 frumentū uendere 910.4
 frumētū abundantia 63.4
 fuga Christi in montem.
 66.5
 fuga, timor animi 780.8
 fugere quando quis pro-
 prie dicatur 781.8
 Fulco Balduini gener
 quādiu Hierosolymis
 regnarit 197.2
 Fulcone mortuo Baldui-
 nus filius succedit 197.
 2. quamdiu imperium
 tenuerit. ibid.
 Fulgētius episcopus præ-
 dicatur 212.2
 Fulgentij natale 381.3
 fulgetram cur citius qua-
 tonitruū audiatur 34.2
 fulgur 381.1
 fulgur aspectus 169.5
 fulgura reuerentia 831.4
 fulgura, inspirationes di-
 uinæ 832.4
 fulica 1062.8
 fulmen quid 322.2.381.1
 fulmen cur sæpius alta
 sternat 332.2
 fulmina ubi non sint, &
 quare 35.2
 fulmina unde contingat.
 332.333.2.380.1
 fulminum uaria genera.
 35.2
 fulminatio diaboli 863.4
 fumus ad cerebrum per-
 ueniens, spiritus dici-
 rit 340.2
 fundamentum & funda-
 menta 289.290.5
 fundamenta 240.7
 per Fūdā Dauīd quid
 significet 285.8
 funibus aliquoties lacra
 scriptura solet designa-
 ri 1240.4
 funiculi qui dicantur.
 549.5
 fures qui dicantur 665.5
 fures, demones & hæreti-
 ci 825.5
 furni, corda electorum.
 581.4
 in Furore qui arguantur.
 628.8
 Furcus confessor 384.3
 Furcus apud orientales
 Anglos monasterium
 facit 92.3.94.3
 fuscinarum usus 1230.4
 fufum digitis apprehē-
 re 632.7
 futurum spiritui sancto
 tam certum quā quod
 præteritum 783.8
 futurum tanquam præ-
 sens uel præteritū apud
 Deum 754.5
 futurum tempus 28.1
 in Futuro qui sibi non
 prouidet, stultus. 684.8
 futura

Index.

futura cur per mane de-
 signentur 718.8
 futura quomodo in sa-
 cris præmonstrata.
 422.8
 G
 Abaa 250.292. 298.
 414.4
 Gabaa collis inter-
 pretatur 396.8
 Gabonitæ ligni caesores
 atq; gestatores aquæ
 constituantur 343.8
 Gabatha 275.4
 Gabini presbyteri mar-
 tyrium 393.3
 Gabriel 189.5.264.467.7.
 Gad 74.191.4.323.8.
 1080.5
 Gad accinctus siue expe-
 ditus exprimi potest.
 266.8
 Gad Domini personam
 exprimit 94.4.266.8
 Gad latrunculus 266.8
 Gad primogenitus Iaco-
 bi ex Zelpha 340.8
 Gad Zelphæ filius unde
 dicitur 231.8
 gagas lapis 13. eius usus.
 ibid.
 Gaij papæ natale 393.3
 Galaad 190.280.4.
 1063.8
 Galaad regio 196.4
 Galaad, aceruus testimo-
 nij 74.6.8. 1105.4. unde
 montis nomen accepe-
 rit ibid.
 Galaad mons 1053.4
 Galaad non montis solū,
 sed & ciuitatis in eo cō-
 ditæ uocabulū 1105.4
 galaçites circulus Deo-
 rum uia 26.2
 Galatæ 690.6.923.5
 Galatia Asia prouincia.
 923.5
 galaxias circulus 321.2.
 690.6
 galaxias circulus ubi inci-
 piat 321.2
 Galba quamdiu impera-
 rit 201.2
 Galerius quamdiu impe-
 rarit 201.2
 galerus 138.4
 Galgala 284.312.4
 Galgala, reuelatio 341.8
 in Galgal quomodo legis
 periti positi dicantur.
 291.4
 Galilæa 4.7.6.5. 9. 18.
 7.174.5.440.7.536.5
 Galilæa & Syria quomo-
 do mundum huc signi-
 ficent 15.5
 Galilæa transmigratio,
 uel reuelatio 45.7.
 119.5
 Galilæa, uolubilis siue ro-
 ta 118.5
 Galilæa duæ 13.5.
 923.5
 Galilæus cur Christus di-
 ctus 630.5
 Galilæus quomodo no-
 tus 487.5
 Galilæi ciues 577.5
 Gallicanum imperium
 quamdiu durarit 196.2
 Gallicani imperij finis.
 196.2
 gallicinium 498.1.63.
 206.2
 Gallienus innumera Ro-
 mani regni detrimēta
 sustinet 186.2
 gallina 388.5
 gallinæ erga pullos suos
 affectus 490.5
 Gallogræci 923.5
 gallus aliquem doctorū
 significat 109.5
 gallus unusquisq; sancto-
 rum 832.4
 Gallus cum filio quam-
 diu imperarit 201.2
 Gallus cum Volufiano fi-
 lio quamdiu imperarit
 186.2
 Gallus & Volufianus.
 116.4
 galli cantus 109.5
 galli sensus 832.4
 Galli confessoris depofi-
 tio 459.3
 Galli confessoris marty-
 rium 260.261.1
 Galli cum Venetis Con-
 stantinopolitanum re-
 gnum occupant 198.2
 Galli sancti octaua 260.
 261.1
 Galli Senones duce Bren-
 no Romam inuadunt.
 181.2
 Gallorum rex Caroli V.
 sororem ducit uxore.
 200.2
 Gallorum reges ex gene-
 re Caroli magni, finem
 habent 196.2
 Galtestis 239.8
 Gallycanus martyr 428.3
 Gamaliel 880.5
 Gamaliel occultus disci-
 pulus Apostolorum.
 † a 17.6
 Garganus suo telo uulue-
 rat 507.7
 Garizim mons 353.8
 iuxta Garizim montem
 incedere 343.8
 galtrimargiæ mala 335.8
 Gath anni 111.4
 gaudium Christi in nobis
 751.5
 gaudiū in natiuitate Ioan-
 nis 139.7.185.5
 gaudium de penitentib.
 70.7.399.5
 gaudium fidelium quale
 esse debeat 778.5
 gaudium in scripturis ri-
 sus nomine dicit 758.4
 gaudiū humanū tran-
 sitorium 582.4
 gaudium magnum 419.7
 gaudium plenum 32.7.
 778.5
 gaudium pro risu in scri-
 ptura ponitur 635.7
 gaudium quomodo pete-
 dum 32.7
 gaudia mundi uitanda.
 954.5
 Gaufridi censura 1177.6
 Gaugerici episcopi & cō-
 fessoris depositio 440.3
 Gaza desertā 885.5
 Gaza Palæstinæ ciuitas.
 923.5
 Gazarim 199.4
 gazophylacium 130.462.
 639.5
 gazophylacium Iudæo-
 rum 763.8
 Gebal 199.4.1063.8
 Gebal plana uallis 880.8
 iuxta Gebal montem in-
 cedere 343.8
 Gedeon, circumiens in u-
 tero 350.8
 Gedeon cum trecētis ad
 prælium pergit 350.8
 Gedeon quamdiu rexe-
 rit 177.2
 Gedeon moriens septua-
 ginta filios relinquit.
 352.8
 Gedeon quomodo typus
 Christi 348.8
 Gedeon quomodo suos
 milites ad pugnam ar-
 marit 350.8
 Gedeon typus Christi.
 352.8
 Gedeonis septuaginta fi-
 lij, septuaginta sunt lin-
 guæ 352.8
 Gedeonis plurimæ uxo-
 res quid significet 352.8
 Gedeonē trecēti sequen-
 tes quos denotet 351.8
 gehenna - 32.5.459.4.
 947.5
 gehenna ignis 706.4
 gehennæ ignis quomodo
 uitandus 734.8
 gehennæ ignis duplex.
 734.8
 gehennæ ignis inextin-
 guibilis 277.7
 gehennæ nomen à Sal-
 uatore primum positū
 145.5
 gehennæ nomē unde tra-
 ctum 18.5
 gehennæ pœna duplex.
 195.5
 gehennæ supplicium dia-
 bolo seruatur 708.4
 Gehennō, uallis Iosaphat
 491.3
 Gehennon lucus 145.5
 Gelasius papa 470.3
 Gelasius quamdiu sede-
 rit 203.2
 Gelasius I. quamdiu sa-
 derit 264.2
 Gelasij natale 389.3
 Gelboe, uolutatio 393.8
 Gelboe montes 371.8
 gemere & tristari Domi-
 num 80.5
 Geminiana natale 389.321.3
 gemini 520.1
 Geminorum inuocandi
 ratio 918.5
 Geminiani martyrium.
 258.259.1
 gemitus carnis 630.8
 gemitus cordis 630.8
 gemitus duplex 630.8
 gemmarū positio diuersa-
 rum in rationali quid
 significet 1250.4
 Gazarim 199.4
 gemmarum quatuor or-
 dines in pectore habent 1250.4
 genealogia Christi quo-
 modo à Mattheo &
 Luca descripta 3.5
 in Genealogia Christi cur
 trium regum nomina
 omittantur 2.5
 Genesar 257.5
 Genesar magnis syluis
 circumdatum 494.3
 Genesar, ortus principū.
 165.5
 Genesareth 74.7.257.5
 Genesij martyrium 256.
 257.1 (444.3
 Genesij martyris passio.
 Genesij liber Beresith 1.
 4. eius libri autor ibid.
 Genesis quid contineat.
 109.8
 Genesis unde nomē hoc
 accepit 109.8
 Genesis libri quis scri-
 ptor habeatur 109.8
 generare Dominū 145.7
 generatio 261.7
 generatio carnalis ad qui-
 etē pertinet 454.8. spi-
 ritualis uero ad terna-
 rium numerum. ibid.
 generatio carnalis pro-
 pter iram Dei mortalis
 890.8
 generatio carnalis, spiri-
 tualis 429.7
 generatio Dei sine tem-
 pore 645.5
 generatio duplex 128.7
 generatio humana du-
 plex 525.5
 generatio in deficiens per
 solē significatur 750.8
 generatio mala & adulte-
 ra Iudæi 155.5
 generatio præsens per lu-
 nam significatur 750.8
 generatio propter quid
 fiat 232.2
 generatio unius, est alte-
 rius corruptio 232.2
 generationis ordo 110.8
 generationes ab Abraham
 usq; ad Dauid generati-
 bes quatuordecim 2.5
 generatæ

In Bedæ opera

generationes ab Adâ usq; ad Christum septuaginta septem 170.8
 generationes duæ 908.8
 gemina uiperarû 228.5
 Genouefa uirgo 381.3
 Genouefa uirginis martyrium 242.243.1
 gens Iudaica, scrinaria Christianorum 184.8
 gens quæ beata 595.8
 gentes cur desertû 782.8
 gentes cur lapides a 8.5
 gentes cur mare dicatur. 672.8
 gentes Deum mortalia curare ignorabât 788.8
 gentes duæ quomodo sint inter nos 220.8
 gentes ecclesia Christi. 874.8
 gentes in occasu solis. 688.8
 gentes præputiati 416.5
 gentes quomodo palliû Christi 263.8
 gentes quomodo dicantur hæreditas Christi. 435.8
 gentes quasi desertum à lege 721.8
 gentes quomodo iustitiâ apprehenderint 224.6
 gentium conuersio 387.5. 740.8.895.899.5
 gentium dijdæmonia. 443.6
 gentium diuisio 186.8
 gentium electio 494.5
 gentium & Iudæorum in Christianos conspiratio 492.5
 gentium etiam rex Christus, non solum Iudæorum 578.5
 gentium gloria 971.5
 gentium populus uulturi cur assimiletur 746.4
 gentium purgatio 253.5
 gentium receptio cur facta 676.8
 gentium reuelatio 220. 317.5
 gentium timor 501.5
 gentium uocatio 972.5
 de Gentium septem interneccione, quas Dominus tradidit Israeli. 334.8
 genibus incredulis Deus adhuc dormit 660.8
 genibus quando euangelizatum 780.6
 de Gentibus extincis. 344.8
 gentilitas ante saluatoris aduentum inuia 35.5
 gentilitas inculta 870.8
 gentilis populus uoluntatem patris faciens, quomodo mater Christi fieri possit 756.5
 gentiles 66.2
 gentes cur ethnici dicantur 22.5
 gentiles Christum uidere cupientes 694.5
 gentiles parum rationis & misericordiæ habebant 387.8
 gentiles puluis mortalis. 439.8
 gentium calûnia de uulnerum Christi stigmatibus 511.5
 gentium doctrina mortem magis quam uitam infert 387.8
 gentium error 1090.5
 gentium incredula corda maris fluctibus assemilari 37.5
 gentium in sacrificando mos + b30.6
 gentium laqueus 14.7
 gentium purgatio 353.7
 gentium plebs locustarum cur assimiletur 969.4
 genus commune 21
 genus epicænum 11
 genus est materia speciei 232.2
 genus fixum 21
 genus mobile 21
 genus quid 232.2
 generis humani mulierum, cur ciuitas dicatur. 739.8
 genera nominum quot sint 121.1
 genera participiorum quot sint 31.1
 genera pronominum quot sint 25.1
 genera uerborum quot sint 15.27.1
 genu stantis, recta operatio designatur 351.8
 genium flexio quid significet 51.7
 geometria 138.2.403.1
 geometria quid 113.1
 geometriâ Aegyptij præcipue colunt 32.4
 Georgij martyrium 249. 258.259.1
 Geraris, incolatus 1234.4
 de Geraris usq; ad montem Moria iter est trium dierum 56.4
 Gerafa Arabiæ urbs 34.4
 47.5. quid significet. ibid.
 Geresani rogant Christum, ut discedat 836.5
 Gerasenorum imbecillitas 317.5
 Gereonis martyris natalis 457.3
 Germanicus athletæ Christi insignis 387.3
 S. Germanici martyris natalis 384.3. martyrium. ibid.
 Germanus Altiodorêsis episcopus 189.2
 Germanus & Lupus aduersarij disputandi copiam præbent 17.3
 Germanus episcopus. 455.3
 germanus episcopus octogenarius migrat ad Dominum 420.3
 Germanus hostes in fugâ uertit 189.2
 Germanus Rauennæ migrat ad Christum 20.3
 189.2. eius corpus Altiodorum defertur. ibid.
 Germani episcopi martyrium 250.251.1
 Germanorum cum Hluthuico bellum 263.3
 ad Germanos imperium transfertur 196.2
 Gernomeda uirgo 365.3
 Gerson gentium populi significat 104.4
 Gertrudis uirginis natalis 399.3
 Geruasij & Protasij natalis 426.3. passio 427.3
 Geruasij martyrium 252. 253.1
 per Gessen terram ecclesia designatur 83.4
 Getæ interitus 5.3
 Gerth 327.375.420.4
 Gerth, torcular 723.8
 Gerthe, torcular 397.8
 quid significet ibid.
 Gethsemani 381.7.148.5
 Gethsemani, uallis pinguedinis 104.5
 Geuiffe gens fidem Christi suscipit 78.3
 gibbosus sacerdos 309.8. 167.4. lippus ibid.
 Gibrudis uirgo 357.3
 Giblos ciuitas Phœnicæ 9.8
 Giezi quos designet 388. 8.
 gigantes 729.4
 gigantes indicant magna peccata 35.4
 gigantes nascuntur 211.2
 gigantes serpentinos pedes habuisse scribitur. 526.8
 Gihon fontis nomê 551.4
 Gihon uallis 551.4
 Gildas Anglorum historicus 21.3
 Gilsulphus Campaniam igne, gladio & captiuitate uasat 192.2
 Gimel, tribulatio uel plenitudo 1012.8
 gladius 658.8
 gladius anceps 1065.5
 gladius diaboli, mors. 385.8
 gladius flammeus quomodo cuiq; fidelium extinguitur 7.5
 gladius quem passa Maria 221.5
 gladium quomodo uenit mittere Christus. 46.5
 per Gladium quid intelligendum 368.4
 per Gladium maiora merita designantur 658.8
 Glenus fl. 64.3
 gloriam in conscientia. 601.6
 gloria Dei 66.6
 gloria Dei querenda, non nostra 643.5
 gloria Dei, qui dicantur. 556.8
 gloria diuinæ naturæ à quibus uideatur 1103.4
 gloria Domini 961.4
 gloria Domini in caligine uisa est 1170.4
 gloria futura qualis 171.6
 gloria hominis 322.6
 gloriæ inanis captiones. 95.7.345.5
 gloriæ in excelsis Deo. 420.7
 gloria uera testimonium conscientiæ nostræ. 462.8
 gloriæ humanæ cupiditas malum 594.5
 gloriam patris quærebat Christus 438.5
 gloria Dei egere 239.6
 gloria uana tentari. 314.7
 glorificationes Domini. 964.5
 glossa 1.2
 gnominica quomodo inueniantur 47.2
 gnominica ratio Cosmogonorum 123.2
 gnomon 47.121.2
 gnomonis umbra 131.2
 Goaris confessoris depositio 431.3
 Goballus auis Indiæ. 649.3
 Gobel siue Gebel uocabulum quibus aprê cõueniat 9.8
 Godefridus Hierosolymam capit 197.2
 Goeritus Arnolphi successor 353.3
 Gog & Magog 1123.5
 de Golizæ & Dauidis certamine 363.8
 Golgal 291.4
 Golgatha 112.5
 Goliath 326.4
 Goliath à Dauide superatur 325.4
 Goliath diaboli typus. 347.4
 gomor 128.4
 Gordianus quamdiu imperarit 186.201.2
 Gordiani martyrium. 250.251.1
 Gosen terra 251.8
 Gothi à Claudio superantur 180.2
 Gothi Italiam aggreduntur 188.2
 Gothi

Index.

Gothi per Thraciam sese miscetes simul omnia cædibus, incendijs rapinisq; fuderunt 188.2
 Gothi Romam inuadunt 1089.8
 grabatum tollere, ac domum ire, quid significet 19.5
 de Grabato surgere 19.5
 gradus comparationis quot 1.1
 gradus qui de ciuitate Dauid ad inferiora urbis Hierosolymæ descendit 552.4
 graduum diuisio 55.2
 Græca lingua cur inter ceteras linguas clarior. 350.2
 Græci 908.5
 Græcia Achaię prouincia 923.5
 Græcia Hellas uocata. 923.5
 Græcia sub Argo segetes habere incipit 211.2
 Græci ad lunę cursum annum computant 78.2
 Græci annum à solstitio incipiunt 208.2
 Græci annum *ιανουαριου* cur uocent 209.2
 Græci & Aegyptij nullâ in suis mensib. calendarum, nonarum & iduû distinctionem obseruant 79.81.2
 apud Græcos quis primus mensẽ inuenierit 125.1
 grammatica 55.2.403.1
 grammatica prior esse debet in scientiarum acquisitione 222.3
 grammatica unde dicta. 55.2
 grammaticæ officium. 343.2
 grando 36.2.380.1
 grando quid figuratiter. 37.2
 grando cum in æstate sæpe contingat, quare in eadem circa inferiora montium nunquã niues contingunt 332.2
 grando cur rotunda uideatur 37.2
 grando cur statim soluat 36.2
 grando prodigiosa & glacies à celo delapsa, magna frugum & pecorum calamitate fuit. 195.2
 grando talento similis. 113.5
 grandinis duplex genus. 380.1
 grandinum coagulatio quomodo fiat 37.2
 Granicum flumen 181.2
 granum sinapis 759.5
 granum sinapis, uerbum euangelij 1100.4
 grana manducare 23.5
 gratia 576.7
 gratia adiuuat, ut legis quisq; sic factor 102.6
 gratia Christi 56.6
 gratia cur detur gratis. 150.6.587.8
 gratia data est lex impletur 715.6
 gratia Dei 1045.5
 gratia Dei cur nõ secundum hominum merita detur 94.6
 gratia Dei cur eius os dicatur 1022.8
 gratia Dei cur fors dicatur 581.8
 gratia Dei erga nos 1022.5
 gratia Dei non secundum merita nostra dat 555.6
 gratia Domini 953.5
 gratia duplex 527.5
 gratia euangelica 581.5
 gratia & auxilio Dei egere omnes 480.5
 gratia maior arbitrio. 1032.5
 gratia non ex operibus. 756.5
 gratia omnibus necessaria 989.5
 gratia pluuia uoluntaria. 256.6
 gratia prædestinationis effectus 194.779.6
 gratia sola de captiuitate nos liberat 807.8
 gratia sola facit, ut Deus non reddat debitã penam 587.8
 gratia spiritus sancti, & unctio pacis per oliuam significatur 353.8
 gratia spiritus sancti intergrè seruanda 1021.5
 gratia spiritus sancti imbrinium nomine intelligitur 806.4
 gratia subleuans 886.8
 gratiæ commendatio in scriptura 806.8
 gratiæ Dei necessitas. 1010.8
 gratiæ diuinæ in Christo immensitas 787.5
 gratiæ initium 612.6
 gratiæ multiplicatio & impletio 990.5
 gratiæ præuenientis ad salutem necessitas 539.5
 gratiæ soli adscribendū est quod saluamur. 588.8
 gratiæ tempus dies insignis 873.8
 propter Gratiam abũdantiam consequendam utrum in peccato firmamendum 112.6
 gratiam coram Deo inuenire 883.4. item coram hominibus ibid.
 gratiam in luxuriam trāsferentium pœna 1053.5
 gratiam Pelagiani naturam dixerunt 705.6
 ad Gratiam cõfugere. 612.6
 gratia qui non adiuuatur, merito repullus putatur 1011.8
 absq; Gratia diuina nihil boni facere possumus. 924.4
 gratiæ agendæ 476.5
 gratiarum spiritus sancti donationes uariæ. + b 40.6
 gratias agit Dñs. 362.7
 gratis saluari 239.6
 gratis odisse & amare. 761.5
 gratia naturaliter deorsum tendunt 317.2
 Gratianus Ambianis imperator factus est 188.2
 Gratianus episcopus. 481.3
 Gratianus cum fratre suo Valentiniano quadiu imperarit 188.2
 Gratianus occiditur 10.3
 Gratianus quamdiu imperium tenuerit 9.3
 201.2. cum quib. regnarit. ibid. à Maximo doli circumuentus interficatur ibid.
 Gratianus Valentiniani filius 188.2
 Gratiani principis tempore secunda synodus Constantinopoli habitata 192.2
 gregis porta 548.4
 gregi forma qui sint 987.5
 Gregorius papa 502.7. septem letanias instituit ibid.
 Gregorius papa Anglorum gentes ad fidem Christi conuertit 398.3
 Gregorius papa ad Dominum migrat 191.2
 Gregorius papa Arelaten si episcopo epistolam mittit 33.2. Augustinõ pallium & epistolam, pluresque uerbi ministros mittit 34.3
 Gregorius papa hominẽ teleuto figura sæpe usus est 63.1
 Gregorius papa quadiu pontificatũ administrarit 21.3. Augustinum & alios plures cū eo monachos ad prædicandũ genti Anglorum mittit. ibid.
 Gregorius papa quadiu ecclesiam rexerit 391. 474.3. eius natale. ibid.
 Gregorius papa quadiu ecclesiæ Romanæ præfuerit 40.3
 Gregorius papa quid in celebratione missæ ad fecerit 43.3. quando ecclesiam rexerit ibid.
 Gregorius papa uir callus & in diuinis scripturis eruditus 391.3
 Gregorius pontifex 200.2
 Gregorius Pontifex Angelos ad Christum conuertit 190.2
 Gregorius Pontifex Henrico imperatori dignitatem imperij abrogat 197.2
 Gregorius Pontifex synodum congregans, de necessarijs ecclesiæ decernit 190.2
 Gregorius quamdiu sederit 203.2 (212.2)
 Gregorius Romæ floruit 203.2
 Gregorius II. quamdiu sederit 203.2
 Gregorius III. quamdiu sederit 203.2
 Gregorius V. quamdiu sederit 203.2
 Gregorius VI. quamdiu sederit 203.2
 Gregorius VII. quadiu sederit 204.2
 Gregorius VIII. quadiu sederit 204.2
 Gregorius IX. quamdiu sederit 204.2
 Gregorius X. quamdiu sederit 204.2
 Gregorius XI. quamdiu sederit 204.2
 Gregorius XII. quadiu sederit 204.2
 Gregorij cum Diacono suo colloquium 40.3
 Gregorij episcopi natale. 397.431.3
 Gregorij epistola 21.3
 Gregorij libri in Iob 190.2
 Gregorij martyris natale 407.3. passio 408.3
 Gregorij Nazanzeni natale 413.3
 Gregorij Nazanzeni martyrium 246.247.1
 Gregorij Neocæsariensis fides 120.5
 Gregorij papæ expositio in Iobum 278.4
 Gregorij papæ martyrium. 246.247.1
 Gregorij papæ responsiones ad Augustini questiones 25.26.27.28. 29. 30.31.32.33.3
 Gregorij papæ obitus 40.3
 Gregorij papæ opuscula in Cantica cantic. 1152.4
 Gregorij papæ scripta 41. 42.3
 Gregorij presbyteri martyris natale 483.3. martyrium ibid.
 Gregorij sepultura 43.3
 epitaphium ibid.
 Gregorij

In Bedæ opera

Gregorij theologi natale 387.3
gressus aderrandum pertinent 821.8
gressus iusti à Domino dirigitur 624.8
gressus nostros quomodo Christus dirigat. 624.8
gressus suos supplantare contra Deum 931.4
Grodegandus Mercensis episcopus 424.3
grositudo lateris in mari æneo quid sit 55.8
gryphes 1130.5
gubernator ad quem con fugiendum Christus. 297.7
Guido Sybillæ maritus regnat 197.2
inter Guidonem & Tripolitanum perniciosa dissensio exoritur. 197.2
gulæ vitium quot modis nos tentet 220.8
gulosi Deus uenter 305.7
Guntrammi regis depositio 402.3
gustandum quàm suavis sit Dominus 968.5
gutta incarnationem Domini significat 1061.8
guttas sanguinis ante finem huius seculi, unde uerisimile sit casuras esse 332.2
guttur cur pro uoce ponatur 452.8

H

Abenti dabitur. 42.5
habitacula Leuitis ab Iesu per omnes tribus decernuntur 345.8
habitare super glaream. 778.4
habitatio nostra qualis. 337.2
habitatio nostra temperata 337.2
habitus 851.6
habitus meretricis, confessio est peccatorum. 78.4
habitus priuatione perfectior 233.2
habitus sacerdotalis. 138.4
habitus ubi cognoscatur 238.2
Hadria, maris nomen undedictum 923.5
Hadrianus quamdiu imperarit 201.2
Hadrianus papa quadiu federit 203.2
Hadrianus II. quamdiu federit 203.2
Hadrianus III. quadiu federit 203.2

Hadrianus III. quamdiu federit 204.2
Hadrianus V. quamdiu federit 204.2
Hadrianus VI. quamdiu federit 204.2
Hadriel 349.4
Hadrumetus ciuitas. 923.5
Halcionij dies 264.1
Halegmonath 81.2
hami & fagenæ differentia 857.4
Hammoné Iouem in ariete Aegyptij ueneratur. 276.8
harmonica musica 416.1
hasta diaboli 845.4
hasta & cyphus aque Saulis aufertur 416.4
Hestiale candelabri 1188.4
He, ipsa uel suscipiens. 1015.8
hebdoma 64.206.2
hebdomas ætatum seculi 71.2
hebdomas quot diebus consistet 117.1
hebdomas per b & hebdomas per p quomodo differant 65.2
hebdomadis dimidium. 68.2
hebdomadis octaua species uniformis 71.2
hebdomadis tertia species in Pentecostes celebratione agitur 65.2
hebdomada apud Græcos & Romanos quomodo peragatur 499.1
hebdomada quomodo à populo Dei computata 498.1
hebdomada quot horas habeat 59.2
hebdomada unde dicta. 498.125.1
hebdomadæ erymon. 65.2
hebdomadæ uetus computatio 65.2
hebdomadæ ultima species 72.2
hebdomadâ quomodo gentiles computarint. 499.1
hebdomas barbaras gentes à populo Dei mutasse 51.2
Hebua Ciceronis mater 182.2
hepdomades Danielis. 546.4
hepdomades septuaginta prophetice 68.2
Heber Phaleg genuit. 195.8
Heber quando genuerit Phalech 176.2
Hebraica, Punica & Syra, lingue cognate 1062.6
Hebraicorum nominum ordine alphabetico ex

positiones 498.3
Hebraica lingua solum ante edificationem turris Babilonicæ 350.2
Hebrææ lingue idioma in Latinum sermonem uertere difficile 211.8
Hebræus 200.4
Hebræi annum incipiunt ab æquinoctio uerno. 208.2
Hebræi menses unde inciperint 485.8
Hebræi quomodo dies suos computare soleant 123.1
Hebræi secundum lunam numerant 122.1
Hebræi unde uocati 58.211.2
Hebræorum captiuitas. 211.2
Hebræorum nomen & genus unde oriatur. 176.2
Hebræorum primus mensis 117.4
Hebræorum seruitus quadiu durarit 211.2
apud Hebræos quis primus mensem inuenierit. 125.1
hereditas Christi 963.5
heredes Christi quomodo dicamur 169.1102.6
hereditas Dei quomodo per legem infirmata. 784.8
hereditas filij ecclesia. 337.7
hereditas per testamentum datur 785.8
hereditatis benedictio. 977.5
heresis 280.4.879.5
heresis meretrix 308.8
heresis mulier 903.4
hereses duæ apud Iudæos 106.7
hereticus quis 500.6
hereticus quando capitur 875.8
hereticus uirili sensu carens, mulier 650.7
heretico non dicendum aue 1048.5
hereticum quid faciat. 488.8
heretici 348.7.1054.1086.1087.5
heretici ab ecclesia proijciendi 160.4
heretici Christum Marię filium negant 357.5.349.7
heretici cur immundi. 303.8
heretici cur proterendi 1036.4
heretici & pagani, milites diaboli 391.7
heretici multi 1047.5
heretici negat Christum in carne uenisse 1050.6

heretici quomodo mores 616.8
heretici quomodo uulpes 874.8.558.4
heretici terminos transferunt 718.4
heretici uasa mortis. 464.8
heretici ungulam findunt 158.4
hereticorum cõcertatio. 465.5.221.7
hereticorum confutatio 426.7
hereticorum domus. 881.4
hereticorum flamma. 1087.5
hereticorum infania. 1001.5
hereticorum mala 1121.5
hereticorum non esse edificare domum Domini 496.4
hereticorum peruersitas 1007.5
hereticorum proprium. 996.5
hereticorum sensus nocti & tenebris comparantur 723.4
hereticorum uasania. 1042.5
hereticorum uersutia per serpentem intelligitur 159.8
hereticis quanto magis responderetur, tanto maior correctio sit catholicis 981.8
hereticus duobus modis percutit 433.4
Heddi antistes quando celestem ad uitam migrarunt 183.3
Heddi pro Eleutherio episcopatu fungitur. 129.3
Hedisti natale 458.3
Hedtsfeldensis synodus. 135.3
Hegesippus 275.5
Helcana Samuelis pater. 816.4
Helena Constantino dat clauum crucis Christi. 497.7
Helena regina crucem Domini inuenit 412.3
Helenæ reginæ natale. 390.3
Heliaci gyri 22.2
Helias 171.7
Helias Christi typus. 385.8
Helias curru igneo in celum rapitur 178.2
Helias curru igneo ad caelestia translatus 460.4
Helias duobus quinque genarijs maledicit. 165.8
Helias famis tempore à coruis pascitur 378.8
Helias

Index.

Helias in Sareptam abicit. 386.8
Helias pluuia à Domino impetrat 1122.4
Helias post tergum mulieris clamans, quid significet 386.8
Helias prophetam Heli-seum pro se iugit 178.2
Helias quando propheta rit 211.2
Helias Thesbytes tres semiannos pluuia cõtinuit 178.2
Helias facinus 337.5
Helias præuentus officium 92.5
Helias spiritus 237.3.48.6
Heliam Achab persequitur 385.8
Helice 442.1
Heliiodorus 663.3
Heliopolis 99.4
Helias aquas Hiericho stertiles & malignas facit 379.8.178.2
Heliseus Christi figura. 388.8
Heliseus defunctus in Samaria sepelitur 178.2
Heliseus ferrum natare facit 380.8
Heliseus figuram Christi gessit 379.8
Heliseus mortuum excitat 380.8
Heliseus Naaman Syrum à lepra mundat 388.8
Heliseus paruulis qui eum deridebant, maledicunt 379.8
Heliseus propheta ubi requiescat 425.3
Heliseus, salus Dei interpretatur 379.8
Heli 212.4
Heli sacerdos pro filiorum suorum iniquitate damnatur 358.8
Heli sacerdos quamdiu Israelitico populo præfuerit 178.2
Heli domus quomodo expiata 232.4
Heli domus pars maxima ad uirilem ætatem ueniens mortua est. 228.4
Heli filij peccant coram Domino 358.8
Heli filiorum culpa prima, qualis 221.8
Heli sacerdotis interitus. 359.8.59.8
Heli senectus, tempus prope finiendi sacerdotij legalis infirmat 226.4.4
Heliu 784.4
Heliu duobus nominibus uocatur 786.4
Heliu multa de Saluatoris temporibus futura prædixit 789.4
Hellepõtica Sibylla 351.2

Hellepõntus 91.2
Heluetij aduersus getem peregrinam, quæ Delphinas eduxit, pugnat 200.2
Heluidius 36.5
Hemath 457.4.58.4
Hemath urbs Syriæ 451.4. Epiphania ab Antiocho dicta. ibid.
hemisphaerion super terram 126.2. item sub terra. ibid.
hemisphaeria 126.2
hendecas 152.2.4.92.1
Henricus ad omnem luum lasciuiaq; & tyrannidem conuertitur 197.2
Henricus à Germanicis duobus imperator defignatur 197.2
Henricus Conradi filius quadiu regnarit 197.2
Henricus dux Boariorum quamdiu imperarit. 196.2
Henricus dux Boariorum per principum Germanorum electionem primus creatus 196.2
Henricus dux Boariorum Pabenburghi moritur. 196.2. eius sepultura. ibid.
Henricus Francofordiæ electus, quamdiu regnarit 199.2
Henricus Friderici filius quadiu imperarit 198.2. Aquisgranum coronatur. ibid. Siciliam capit, in eaq; moritur. ib.
Henricus, Henrici filius captus patre imperium assumptit 197.2. quamdiu imperium tenuerit. ibid. Romam proficiscens Paschalem pontificem & uniuersos ecclesie prælatos per fraudem interceptit, ac eorum bona deprædatur. ib.
Henricus imperator à benedicto imperij insignia accipit 196.2
Henricus in expeditione moritur ueneno 199.2
Henricus Mediolani coronatur 199.2
Henricus Romam pergens per contentionem coronatur 199.2
Henricus Othonis filius quamdiu regnarit. 196.2
Henricus propter alieni iuris usurpationem magnam in se excitat inuidiam 197.2
Henricus quamdiu imperarit 197.2
Henricus I. quamdiu imperarit 202.2

Henricus I. quamdiu imperarit 202.2
Henricus III. quamdiu imperarit 202.2
Henricus IIII. quamdiu imperarit 202.2
Henricus V. quamdiu imperarit 202.2
Henricus VI. quamdiu imperarit 202.2
Henricus VII. quamdiu imperarit 202.2
Heofonfeld locus 73.3
heptameteris 49.1
Hengist cum filio suo Olco primus Britanniam intrat 50.3
Her quid significet 78.4
Her filius Iudæ interpretatur pelliceus 247.8
in Heracla theatrum cuiusmodi 475.1
Heraclitæ paruulos regnum celorum habere non credunt 305.8
Heraclitus quamdiu imperarit 191.2
Heraclonas cum matre sua Martina quamdiu regnarit 191.3
Heraclitæ natale 436.3
herba ad spicam quando perueniat 43.5
herba quando simus 43.5
herbam producere 43.5
herbarum uocabulo temporaria incunditas uenit 853.4
Hercules 443.1
Hercules agonem olympicum constituit 177.2
Hercules duorum montium radices perfregit 378.1
Hercules flammis se iniicit 211.2
Hercules Ilium uastat. 177.2
Herculianus episcopus. 466.3
Hereberchtus alpiu Cortiarum patrimonium restituit iuri eiusdem sedis 193.2
Hereberchtus Longobardorum rex 193.2
Herebertus Colonienis archiepiscopus moritur 196.2
Hereberti anachoretæ obitum Cuthbertus prædicit 237.3
Hermachore martyrium 254.2.55.1
Hermagoræ natale 433.3
Hermæ natale 413.3
Hermetis martyris natale 445.3
Hermetis martyrium. 256.257.1
Hermingildus Leuigildi Gothorum regis filius securi percutitur 190.2

Hermingildus rex Gothorum martyrio coronatur 212.2
Hermingildi natale. 405.3
Hermis liber 185.2
Hermon 1061.8
Hermon, anathema 910.8
Hermon, anathematizatio 652.8
Hermon mons Ciliciæ. 1061.4
per Hermon quid intelligendum 910.8
Hermogenes & Donatus martyres 479.3
Hermolai natale 436.3
Herodes 5.5.178.7.225.5.272.7
Herodes ab angelo percutitur 183.2
Herodes alienigena. 247.8
Herodes à Romanis Iudæorum principatum suscipit 183.2
Herodes à uermibus consumptus 908.4
Herodes cur Ioannem incarcerarit 60.5
Herodes cur Ioannem occidere uoluerit 61.5
Herodes & Pharaonem natalis sui gaudijs festiuis celebrant 60.5
Herodes & Pilatus in passione Christi sunt amici 433.8
Herodes Doside proiccta sociat sibi Mariannem 183.2
Herodes Iudæus 491.5
Herodes Iudæus ab Augusto Cæsare præficitur. 86.5
Herodes ne extraneus argueretur, liberos omnes comburit 183.2
Herodes primus alienigena rex in gente Iudæorum 262.8
Herodes pro Domino occisus pueris statim moritur 429.7. eius obitus quid significet. ibid.
Herodes quando mortuus + b 28.6
Herodes templum poluit 418.4
Herodes tetrarcha Tiberiadem condidit 183.2
Herodes tetrarcha fugiens in Hispaniam cum Herodiade, merore perijt 184.2
Herodes tristitiam simulat 61.5
Herodes uulpes 387.5. hereticorum typum gestit. ibid.
Herodis crudelitas. 484.8
Herodis damnatio. 940.4
Herodis

In Bedæ opera

Herodis enormitas 235.5
 Herodis incestus > 62.5
 Herodis miserabilis obitus 485.3.183.2
 Herodis obitus quid significet 5.5
 Herodis peccatum 61.5
 Herodis simulatio > 62.5
 Herodes uarij 89.6.5
 Herodias Ioannis caput sibi dari postulat 61.5
 herodius auis 964.8
 Herodotus historiographus agnoscitur 212.2
 heroicum metrum antea Pithium dictum 4.6.1
 heroi uerfus scâno siue cæsura 4.8.1
 Heron Ignatij diaconus. 459.3
 Heronis & Dioscori natale 4.80.3
 Herudfordensis synodus 123.3
 Hesperium regnum cum Aetio cadit 189.2
 hesperus 68.2
 Hester historia sub quo rege cõpleta 181.212.2
 Helychij natale 4.69.3
 martyrium 4.70.3
 Heterocia 123.2
 heth, uita 1020.8
 heth litera duplicem aspi rationem habet 183.8
 heth litera in Græcam litteram chiuersa 183.8
 Heuualdi martyrium 263.3
 patiuntur 171.3
 hexameter uersus 4.6.1
 hexapota 23.1
 Hlurchil: regina religiosa. 263.3
 Hluthuicus de uictoria desperat 263.3
 Hluthuicus post uictoriam ad baptismum festinat 264.3
 Hieremias excelsus 166.8
 Hieremias puer prophetiæ ministerium suscipit 94.4.4
 Hieremias quadruplici al phabeto Hierusalem planxit 687.4
 per Hieremiam qui designentur 166.8
 Hiericho 80.5.96.302.7.4.93.3
 Hiericho ciuitas, mûdus. 339.8
 Hiericho instauratur. 178.2
 Hiericho mundi gerit figuram 342.8
 Hiericho quo expugnetur 341.8
 Hierichus 34.6.5
 Hierij presbyteri natale. 4.65.3
 Hieronymus in Bethleë clarer 212.2
 Hieronymus Phœnicum antiquitates pulchre sermone descriptit 183.8
 Hieronymus quando obierit 189.2
 Hieronymus quinque librorum milia Originis se legisse meminit 186.2
 Hieronymus ubi & quando obierit 4.55.3
 Hieronymi ad Euagriû presbyterum de Melchisedech, epistola. 193.8
 Hieronymi de illustribus ecclesiæ uiris liber 188.2
 Hieronymi presbyteri depositio 4.55.3
 Hieronymi presbyteri martyrium 258.259.1
 Hieronymi sepulchrum. 492.3
 Hierusalem 14.6.2.4.31.7.4.61.10.4.9.1066.4.
 Hierusalem domus. 388.5
 Hierusalem ab Hadriano Cæsare instaurata. 487.3
 Hierusalem æterna in cœlis 147.8
 Hierusalem antè Salem dicta 73.4.241.192.8.
 Hierusalem à Tito destruta 487.3
 Hierusalem cœlestis ciuis quomodo aliquis fiat idoneus 4.66.6
 Hierusalem, ciuitas Dei. 898.8
 Hierusalem ciuitas in solenni læticia dedicatur 576.4
 Hierusalem ciuitas circũstantiæ 583.8
 Hierusalem ciuitas pacis 148.8
 Hierusalem ciuitatis typus 314.6
 Hierosolyma euerfa funditus 867. eius euerfionis causa ibid.
 Hierusalem ex Græco Hebræoq; compositum. 196.8
 Hierusalem figura æternæ ciuitatis 766.8
 Hierusalem Helia unde dicta 487.3
 Hierusalem in montanis 857.8
 Hierusalem metropolis Iudææ 923.5
 Hierusalem omnium nostrum mater 1173.4
 Hierusalem, pax interpretatur 373.8
 Hierusalem pacis uisio. 314.6. 4.66.4.4.78.8
 Hierusalem prius Salem, postea Iebus appellata 194.8
 Hierusalem quando euerfa 825.8
 Hierusalem quare salutē perdidit 221.8
 Hierusalem quid significet 971.6
 Hierusalem sancta ciuitas cur 11.5
 Hierusalem sancta ciuitas de cœlo à Deo descendit 1109.4
 Hierusalem supercœlestis cur domus Dei dicatur 934.8
 Hierusalem terra uiuentium 621.8
 Hierusalem turres & portæ 487.3
 Hierusalem, uisio pacis. 16.6.13.8. 480.4. 766.5. 985. 6. 1101. 4. 702.8
 Hierusalem unde Aelia dicta 923.924.5
 Hierusalem urbis situs. 487.3
 super Hierusalē duab. de causis Christus fleuit. 781.4
 Hierosolyma 364.7
 Hierosolyma Aelia unde dicta 185.2
 Hierosolyma in montanis sita 452.8
 Hierosolyma quando destruta 179.2
 Hierosolymam urbem post Godefridum Christiani reges quamdiu possederint 197.2
 Hierosolymam cur Israëlitis semel quotannis uenire præceptum. 452.8
 Hierosolymorum euerfio fente Domino describitur 85.7
 Hierosolymorum euerfio quorum actus figurat 573.4
 Hierosolymorum hostes in Samaria habitare. 500.4
 Hierosolymorum situs. 551.4
 Hierosolymorum subuersio 449.450.5
 Hierosolymitanum templum quando extructum 211.2
 Hierosolymitani excidij dies 495.5
 Hietabatha 190.4
 Hien rex Israel 178.2
 Hiebraelita, orientalis ad uena 901.8
 Higinus papa 382.3. eius sepultura 383.3
 Higinus quamdiu sederit 202.2
 Hilaris martyrium. 440.3
 Hilarinus monachus. 439.3
 Hilarini natale & martyrium 433.3
 Hilarionis sancti partu natale 461.3
 Hilarius 663.3
 Hilarius, Ambrosius & Augustinus ecclesię columnæ 275.3
 Hilarius episcopus 412.3
 Hilarius episcopus mortuum suscitauit 383.3
 Hilarius episcopus Pictauiæ moritur 188.2
 Hilarius episcopus pulsus ab Arrianis, in Phrigia exulat 187.2
 Hilarius librum Constantino porrigens, ad Galias redit 187.2
 Hilarius quamdiu sederit 203.2
 Hilarij episcopi martyrium 242.243.1
 Hilarij papæ depositio. 449.3
 Hildæ abbatissæ uita & obitus 143.3
 Hildebertus Sigeberti successor 289.3
 Hildebertus episcopus Othonem imperatorē coronat 196.2
 Hildilhid Edelburgæ successit 127.3
 Hildericus Vandalorum rex episcopus ab exilio reuertit, & ecclesiæ instaurare præcipit 190.2
 Hildmeri præfecti uxorē ab immundo spiritu liberat Cuthbertus. 239.3
 Hilleshami diocesis instituitur 196.2
 himerinus circulus 133.2
 hinnulus, gratissimus populus 893.4
 hipogcion 54.2
 Hipparchus apud Græcos primum solis & lunæ defectum inuestigauit 113.2
 Hipparchi opus de seclibus atq; interuallis solis & lunæ 113.2
 Hippeus 30.2
 Hippocrates quando clauerit 181.2
 Hippolytus à S. Laurentio baptizatur cum tota familia 493.7
 Hippolytus episcopus temporum canonem scripsit 185.2
 Hippolytus Iustinum, & eius patrem suscipit. 372.3
 Hippolytus martyr benedictionem Iacobi replicauit 61.4
 Hippolyti martyrium. 256.257.1.440.3
 Sancti Hippolyti apud Antiochiã passio 388.3
 Hiram 463.5
 Hiram rex, amicus Dauidis 4.8
 Hiram

Index.

Hiram rex credentes gentibus & uita simul cum fide gloriosos figurat exprimit 4.8
 Hiram rex quomodo Salomonem in opere iuuerit 4.8
 Hiras, fratris mei uisio. 24.8.8
 Hircanus nouissimus de genere Machabeorum ab Herode iugulatur. 70.2
 Hircanus quamdiu pontificatum tenuerit. 384.8.183.2
 hircus quomodo Iesus dicitur 162.4
 hircum in sortem Domini uenire 310.8
 per Hircum quid significetur 775.8
 hirci duo, figura duorum populorum 310.8
 hirci pro peccato quomodo offerantur 513.4
 hirundines superbiæ figurant 590.4
 Hirmael & Isaac duo testamenta significant. 732.6
 Hirmaelis & Isaaci Iulus historia 1183.4
 historia beati Iob quo sermone conscripta 58.1
 historiæ consensio 912.912.5
 inter Historiã & annales quid sit discriminis. 81.2
 in Historia plerumq; reperitur moralitas & mysterium 421.8
 per Histriatas sculpturas, quibus mare circumdabatur, quid significetur 53.8
 Histrus ciuitas in Ponto conditur 179.2
 Hocinus nobilis Francus 270.3
 hodie 157.2
 hœdus 344.7.405.5
 hœdus cur in sacrificio adhibitus 300.8
 hœdus in lege pro peccatis solebat offerri. 323.4
 hœdus in matris suæ lacte non coquendus. 331.8
 hœdus Iudæis Christus uisus 344.7.406.5
 hœdus quomodo Christum significet 117.4
 hœdum Deo offerre 14.6.4.301.8
 hœdi in humeris heniochi 12.2
 hœdi peccatores 62.4
 hœdi pro peccatoribus accipiuntur 228.8
 per Hœdos & capras cur peccatores designentur. 584.8
 hœduli stellæ 12.2
 Hœlda prophetissa 458.4
 holocaustum 145.152.4.303.530.642.774.8
 holocaustum Domini quomodo efficiamur. 4.60.7
 holocaustum Domini generaliter omnis electorum multitudo intelligi potest 57.8
 holocaustum in altari cremari 1228.4
 holocausti altare 1227.4
 holocausti altare electorum in ecclesia typum tenet 67.8
 holocausti altaris quantitas 67.8
 holocausti altaris præstantia 67.8
 holocausti nomine quæ sacrificia uocata 481.4
 holocaustum Domino quomodo offeramus. 483.4
 holocaustum quis Deo primus obtulerit. 467.3
 holocausta pinguia acceptabiliora 775.8
 holocausta sanctiora 530.8
 holocaustorum cinis quid significet 1228.4
 holocausta Domino offerre 532.4
 holus herba 620.8
 homœoproton 64.1
 Homœoteleton 621.1
 homicida, uir sanguinum 451.8
 homicidium ex quo cœperit 651.5
 homicidium quomodo committatur 284.8
 homœosis 73.1
 homiomeria quomodo diuidantur 315.2
 homois species 65.1
 homo 402.1.471.8.891.5
 homo adhæret uxori suæ, & erunt una caro. 156.8
 homo ad imaginem Dei factus * A 16.4.63.6. 685.4.4.8.8
 homo ædificans domum est Christus 239.7
 homo alieno instinctu deceptus errauit 411.8
 homo animal politicum 233.2
 homo ante peccatum bonus * A 20.4
 homo aridam manum habens, populus gentilis est > 51.5
 homo à uerbo Dei sumptus 525.5
 homo bestialis centies peior bestia 233.2
 homo captiuus & liber. 33.3
 homo carnalis 351.6
 homo cur dicatur mēdax 651.5
 homo cur fit conditus. 111.8
 homo cum interierit, nõ descendet gloria eius cum eo 823.8
 homo cur cõueniens fuit ut ex corpore & anima constaret 341.2
 homo cur nouissimè factus 653.3
 homo demonium habes, gentilem populum significat > 53.5
 homo dominatum in cūta terræ animatã perdidit * A 19.4
 homo & elephas inter animalia longissimæ sunt uitæ 239.8
 homo ex quibus componatur 111.8.337.2.942.6
 homo ex limo terræ factus 318.2
 homo ex quatuor costis elementis 339.2
 homo & peccator 559.5
 homo fidelis 593.8
 homo habens duos filios 339.7.400.5
 homo humanus qui dicitur 965.6
 homo imago Dei 11.4. cur bonus. ibid.
 homo imaginẽ Dei quomodo in se habeat. * A 18.4
 homo inferiorẽ partem mundi inhabitat 314.2
 homo interior ternario numero quomodo cõprehendatur 1236.4
 homo in persona Christi in Deum non est mutatus 789.5
 homo in omni cõplexione crescere potest, sed diuersimode 340.2
 homo interior 627.6. exterior. ibid.
 homo interior possessio nostra 855.8
 homo in qua utilitate dominatur in cuncta terræ animantia perceperit * A 19.4
 homo in quo ad imaginẽ Dei factus 135.8.799.916.6
 homo iumentis comparatur 685.8 (319.8)
 homo ligna colligens: homo microcosmus, id est minor mundus 135.174.2.639.4
 homo naturaliter calidus & humidus 339.2
 homo nobilis Christus. 441.5
 homo non natus & mortuus 652.3
 homo nouus mundo nõ uapraecepta dedit. 563.8
 homo omnis creatura. 341.2
 homo omnis mendax. 49.6.549.1002.8
 homo per uisionem serpentis in mortis damnationem cecidit 99.6
 homo post peccatum pererratum à Deo cur reuiscit 163.8
 homo primus mortalis factus sit, an immortalis 136.8
 homo propter Deum diligendus 956.6
 homo proponit, Deus dispõnit 914.5
 homo quamdiu in uiribus crescat 919.8
 homo quando factus. 935.8
 homo quando malignus 501.8
 homo quando separet. 76.5
 homo qua ratione lassus non fiat 653.3
 homo qui cœnam facit. 67.7
 homo qui habebat duos filios, Deus pater est. 84.5
 huius filius maior, gentilis populus est. ibid.
 homo quomodo in honore positus 885.8
 homo quomodo in animalia uiua creatus 16.4
 homo quomodo in imagine Dei 636.8
 homo quomodo immortalis præ ceteris animalibus factus * A 19.4
 homo quomodo septena rio numero comprehendatur 68.8
 homo quo æquitatis iure liberatus 414.8
 homo rationis capax creatus * A 17.4
 homo feminans quis intelligendus 42.5
 homo se perdere potest, saluare uerò non 83.8
 homo septenario numero in scriptura sæpe figuratur 1213.4
 homo spiritalis 351.584.6
 homo superat diabolum inimici dilectione. 714.8
 homo templum Dei. 955.6
 homo ubinatus 3.2
 homo uetus 627.6
 homo uidet in facie. 407.7
 hominis benedictio. 136.8

In Bedæ opera

hominis creatio 135.8	hominum multiplicatio 53.55.205.2	hora 53.55.205.2	horoscopus 62.78.122.12
hominis corpus quomodo animæ rationabili congruat * A 17.4	quomodo fuerit perficienda * A 18.4	hora certi temporis terminus 53.2	horoscopi uasa 123.2
hominis erecta statura. * A 17.4	hominum nemo sine peccato 41.7	hora cœnæ, seculi finis. 67.7	Horraei 79.4
hominis etymon 645.820.4	hominum primorum longæuitas 138.2	hora Christi passionis quomodo dicta 785.5	hortus nucum ecclesia præfens 111.4
hominis formatio 14.4.8	hominum primorum caro quomodo immortalis condita * A 20.4	hora cuius linguæ sit. 120.1	hortus sponfæ, ecclesia. 1100.4
hominis fragilitas ac mortalitas 723.5	hominum salus Deo hostia placabilis 24.5	hora decima uenire quid 406.7	horti locus in humili. 1100.4
hominis gratia omnia condita 3.2	de Hominum delictis, & eorum pœna 401.8	hora inæqualis 55.2	in Horris quomodo Dominus pascatur 1101.4
hominis natura ex Deo. 14.4.8	homines capere 77.7	hora inæqualis 55.2	Hofanna 367.7.692.5
hominis nomen tam uiro quam fœminæ conuenit 175.8	homines omnes angelos habere unde probetur 400.8	hora manducandi pascha 475.5	hospitatatis iura 59.5
hominis præauius præstantia 371.5	homines pingues raro generare 233.2	hora nouissima 1018.5	hospites intrare compellendi 11.7
hominis prima uox doloris 338.2	homouision 1012.6	hora quid 495.1	hostia 145.4.642.8
hominis primi tentationem cur Deus permisit 157.8	homuncionistæ 84.8.6	hora quid Græcis 55.2	hostia in holocaustum quando offerri dicatur 58.8
hominis primi conditio qualis 166.8	honorare Deum de sua substantia 88.4.4	hora quæ recipiat 53.2	hostia omnis aliquid formæ Christi habet. 152.4
hominem cur Deus non solo uerbo redemerit. 410.8	honoratiori cedendum. 104.7	hora quibus partibus cõfret 27.205.2	hostia quali Deus placeatur 561.8
hominem & animalia cur solum benedixerit Deus 127.8	Honoratus episcopus. 384.3	hora quomodo definitur 120.1	hostia quando in lutere lauari dicatur 57.8
hominem interiore coelum dici 5.4	honorificatio patris in quo sit 588.5	hora quot momentis cõfret 14.5.2	Hostia supra mare Ancus Martius condidit. 179.2
per hominem cur saluatio nostra fieri non potuerit 410.8	Honorius archiepiscopus 65.3	hora una qua ratioe quindecim partes habere dicatur 54.2	per Hostiæ caput diuinitas Christi ostenditur. 146.4
sub Homine rege quod positi fumus unde sit. 547.8	Honorius Bonifacii successor 66.3	hora ultima quare incognita 230.7	Hostiæ pingues acceptabiliore alijs 530.8
homines contrariarum qualitatam 341.2	Honorius Campanus quamdiu sederit 203.2	hora unde nomen accepit 120.496.1	hostiæ tres 160.4
homines duo à dæmonibus uexati quid significent 35.5	Honorius catholice ecclesie claudit 190.2	horæ diuisio 96.2	hostiæ figuræ 301.8
homines irrationales moribus, iumenta 652.4	Honorius cum Theodosio quamdiu imperarit 188.2	horæ partes 96.2	hostiarum in ueteri testamento 665.3
homines mali in scripturis bestie uocantur. 523.4	Honorius Iusti successor. 67.3	horam quot puncti in luna faciant 117.1	hostis antiquus contra primum hominem tribus tentationibus sese erexit 11.5
homines nomen angelorum aliquando in scripturis accipiunt 703.4	Honorius papa Scotorum genti literas mittit. 68.3	per Horam matutinam Christus intelligitur. 61.2	hostis humana salutis non exiguum sibi ducit esse tormentum ab hominis læsione cessante 48.5
homines post peccatum quare reuertantur ad ueniam 399.8	Honorius papa exortum apud Scotos in obseruatione Paschæ erroris quartadecimanorum per epistolam redarguit 191.2	per Horam uespertinam ecclesia intelligitur. 61.2	hostis inuisibilis quomodo uincatur 827.6
homines qui dicendi. 369.5	Honorius II. quamdiu sederit 204.2	horæ æquinoctiales 55.2	hostis uisibilis 714.8. ite inuisibilis. ibid.
homines qui mundi. 303.8	Honorius III. quamdiu sederit 204.2	horæ apostoli 339.5	hostis antiqui superbia. 328.4
homines qui oriens uocentur 835.8	Honorius IIII. quamdiu sederit 204.2	horæ duodecim in Euangelio quid significent. 53.2	hostis antiqui uerfusia. 559.4
homines quomodo dicantur dij à psalmista. 585.5	Honorij crudelitas. 190.2	horæ quot sint in anno. 59.2	hostes duos patiuntur Christiani 714.8
homines unde magis pœsari debeant 578.5	Honorij obitus 95.3	horæ solstitiales 55.2. ite brumales. ibid.	Hudaltrici episcopi martyrium 254.255.1
hominum duo genera inutilia generi humano 77.4.247.8	Honorij obitus 95.3	horarum diuersitas quid significet 78.5	Hugberti episcopi depositio 465.3
hominum est postulare, Dei uerò exaudire. 440.8	honor 71.5.357.7	horarum partes 53.2	Hugo Caputius ex genere comitum Parisiensium 196.2
	honor maximum exterorum bonorum 241.2	horarum ratio apud Romanos & Iudæos 55.2	Hugo regnum in Italia occupat 196.2
	honor parentum 598.7	hordei ratio 78.5.78.7	humana forma Christus iudicabit 590.5
	honor, uirtutis tributio. 241.2	horizon 391.434.1	humana genus quomodo duo homines. 588.6
	honores an acceptandi. 130.5	horizon circulus 322.2	humanitatis Christi exaltatio
	Hor 191.4	Horma & Seyr ecclesiam significant 196.4	
		Hormifda quamdiu sederit 203.2	
		horologium 54.2.120.1. 141.2	
		horologium quis primus inuenerit 120.1	
		horologium ubi primitus factum 120.1	
		horologij conficiendi ratio 464.1	
		horologij mensura 464.1	

Index.

tatio 982.5	obedientia 451.7	hyacinthum offerre. 1172.4	hyperbole 70.1
humeruli, qui rotis anrepositi, ne ab axibus de labi possent, asistebant, quid significant. 61.8	humilitatis uox quomodo accipiatur. 1038.8	per Hyacinthum quid intelligendum 295.8	hyperphanos 801.4
humidi & frigidi male appetunt, sed sustinent effectum 323.2	humilians se, exaltabitur 90.105.7.391.4.32.5	hyades stellæ unde dicantur 12.2	hypocrisis 112.5
humiliari 661.3	humiliari quantum nos oporteat 280.7	hyades unde dictæ 133.2	hypocrita 23.5
humiliatio Christi 599.8.786.5	humiliatio Christi ad pedes usq; proximi lauandos 713.5	Hybernia insula 2.275.3	hypocrita cur dicatur diabolus 739.4
humiliatio Domini. 258.7	humiliatio Domini. 258.7	Hybernia noctem brumalem quot horarum habeat 206.2	hypocritam hominem cur Deus regnare faciat 658.4
humiliatio exaltatione præcedit 79.5.104.2.8	humilitas 524.7.1038.8	Hybernia salubritas. 3.3	hypocritæ principes synagoga 126.7.383.5
humilitas alia sapida, alia insipida 744.8	humilitas animarum nostrarum uera hostia. 299.8	hydræ 286.7. in uinum conuertæ 287.7	hypocritas persequitur Christus 81.7
humilitas apud Deum & homines laudatur. 104.7	humilitas apud Deum & homines laudatur. 104.7	hydropicus 104.7.389.5	hypostasis idem quod natura 1120.8
humilitas claritatis meritum 855.6	humilitas confessionis unicuique peccatori exordium illuminationis 163.8	hydropici proprium. 103.7.389.5	hypozexis 61.1
humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	humilitas custos uirtutum. 551.4	hydropisus 103.7.389.5	Hyras 78.4
humilitas fidelium. 939.6	humilitas decet omnes. 987.5	hyems 519.1	Hyrene quamdiu sola regnarit 194.2
humilitas humana quomodo obtineatur. 310.2	humilitas Domini in curandi ferui uisitacione 294.7.291.5	hyems à doctoribus frigus & sterilitas interpretatur 136.2	Hyrenis uirginis natalis. 403.3
humilitas superba, uallus. 880.8	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyems aque comparatur 405.1	hylosum 164.5
humilitatis bonum. 608.5	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyems asperissima 197.2	hylosum, Christi humilitas 114.5
humilitatis Christi uestigia sequenda 281.7	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyems castitatem etiam significat 37.4	hylosum herba utilis ad uicium pulmonis. 699.8
humilitatis doctor Christus 664.5	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyems cur septentrioni comparetur 136.208.2	hylosum uis 159.4
humilitatis indicium. 281.7	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyems frigida & humida 135.208.325.2	per Hylosum asperionem qua leprosi emundabatur, quid significetur. 699.8
humilitatis necessitas. 89.7.431.5	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyems temporalis intelligitur tribulatio 136.2	per Hylosum fasciculum agni sanguine cur aspersus populus 320.8
humilitatis perfectæ exemplum 449.7	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyems quomodo extremi diei tempus significet 310.2	hylosum humilitas Christi signatur 377.699.8
humilitatis premium claritas 786.5	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyems unde dicatur. 136.2	hysterologia 68.1
humilitatis ueræ comes 258.259.1	humilitas & patientia in Christi passione. 461.8	hyemis Deus cur apud antiquos uentre pinguis solitus sit depingi 326.2	
		hyemem aliquis intranscum aliqua infirmitate unde sit quod non tam sæpe in hyeme quam uere moriatur 326.2	
		in Hyeme terra concipit. 327.2	
		Hyenses monachi ut pascha celebrarint 199.3	
		hyle 401.1	
		hylementa unde dicta. 6.2	
		hymnus 146.5.379.7. 454.821.8	
		hymnus angelicus à Telesphoro papa institutus 382.3	
		hymnus proprie quid. 423.8	
		hymni de die iudicij. 670.671.3	
		in Hymnis uerba quomodo sint accipienda. 713.8	
		hypante Domini + b 32.6	
		hyperbaton 68.1. eius species. ibid.	
		hyperbati species 65.1	

I quid proprium habet inter uocales. 35.1
 * & quid à nostris differant 35.1
 Iabal, dimittens aut mutatus 173.8
 Iabal, pater habitantium in tentorijs 173.8
 Iabes Galaad ciuitas. 280.4
 Iabim 1063.8
 Iabin Madianitarum princeps in torrente Ceson interficitur 880.8
 Iabin, sapiens 881.8
 Iabin rex Chanaan 177.2
 Iacinti & Amantij natele 390.3
 Iacob 1063.8
 Iacob ab angelo claudus redditur 242.8
 Iacob angelum uictum tenuit 867.8
 Iacob benedixit filios suos 86.4
 Iacob benedictionem ab angelo impetrat 242.8
 Iacob

In Bedæ opera

Iacob claudus & benedictus 71.4
 Iacob congregians populum Christianum significat 72.4
 Iacob cum angelo lucas claudus pariter & benedictus est factus. 591.4
 Iacob cur omnes quos de liberis & ancillis genuit, æquales honore filios & hæredes constituerit 270.8
 Iacob cur Israel uocatus. 240.8
 Iacob defraudatur uxore 66.4
 Iacob dolos fratris fugiens, uadit in regionem longinquam 229.8
 Iacob & Esau fratres in utero matris se inuicem collidunt 675.8
 Iacob & Heli 236.5
 Iacob figuram Christi tenet 69.4
 Iacob fratrem supplantat 855.4
 Iacob gentilis populi in benedictione figuram tenet 226.8
 Iacob idola sepelit 73.4
 Iacob imaginem gentem ecclesie Christi 227.8
 Iacob in nocte uisionem uidet 72.4
 Iacob in septuaginta animas descendit in Aegyptum 86.4
 Iacob in terra Chananeo rum uisionem uidit. 64.4
 Iacob nuncios & munera ad fratrem Esau mittit 242.8
 Iacob omnem familiam suam portat per ripas fluminis Eufhratis ad terram repromissionis 70.4
 Iacob patriarchæ uisio. 540.5
 Iacob præsentia dedit pro futuris 838.8
 Iacob primogeniti benedictionem quomodo cepit 226.8
 Iacob pro Rachel seruit. 68.4
 Iacob quando in Aegyptum intrauerit 711.6
 Iacob quamdiu uixerit. 139.2
 Iacob quomodo benedictus & claudus 242.8
 Iacob quomodo Deum uiderit 289.8
 Iacob Rachelem magis quam Liam diligit. 230.8
 Iacob seruit Labano propter Rachelem 233.8

Iacob simplex habitat in tabernaculis 220.8
 Iacob, supplantator. * 14.5.70.4.224.4.99.8
 Iacob, supplantator uiciorum 1105.4
 Iacob typus Saluatoris nostri 270.8
 Iacob uestimentis fratris sui induitur 226.8
 per Iacob cur proficiscens intelligatur 499.8
 per Iacob Iudæi intelliguntur 843.8
 per Iacob posterior & nouus populus intelligitur 861.8
 per Iacob quid significetur 888.8
 Iacobus 42.274.5
 Iacobus Alpei 31.5
 Iacobus Apostolus ab Herode decollatus 419.3
 Iacobus de pinna templi præcipitur 411.3
 Iacobus & Ioannes cur filij tonitruu 30.274.5
 Iacobus frater Domini. 32.275.911.5
 Iacobus frater Domini Hierosolymis ordinatur episcopus 184.2
 Iacobus minor 164.5
 Iacobus Nisibenus episcopus claret 187.2
 Iacobus quid significet. 31.5
 Iacobus sub Nerone lapidatur à Iudæis. 184.2
 Iacobi Alpei martyriū. 252.253.1
 Iacobi apostoli martyriū 254.255.1
 S. Iacobi apostoli uigilia. 254.255.1.426.3
 Iacobi episcopi natale. 433.3
 Iacobi & Philippi apostolorum martyrium. 250.251.1
 Iacobi historia 896.5
 Iacobi lucra cum angelo quid significet 242.8
 Iacobi martyrium 166.7
 Iacobi nomen mutatur in Israel 240.8
 Iacobi patriarche informium 792.4
 Iacobi seruitus septem annorum pro duabus uxoribus, quid significet 226.8
 Iacobi somnus, Christi est passio 229.8
 Iacobi uxores quid figurauerint 222.8
 per Iacobi factum transponens manum super Manassen & Ephraim quid designetur 422.8
 ad Iacobi Nisibeni preces urbs Isepè discrimi

neliberata 187.2
 Iacobo datur terra Gessè 83.4
 Iacobi duo uel tres 866.5
 iactantia in omni opere uitanda 695.5
 iactator maxime uituperandus 238.2
 iacula præscita minus feriunt 26.7
 Iaddus 575.4
 Iaddus Iudæorum pontifex claret 181.2
 Iaddum pontificem Alexander plurimis honoribus prosequitur 181.2
 Iahel, ascensio 348.8
 Iahel figuram tenet ecclesie ex gentibus congregatæ 348.8
 Iahel mulier ecclesiam representat 348.8
 Iahel Sisaram interimit. 347.8
 Iair quamdiu regnarit. 177.2
 Iair secundus Hebræorum mensis 250.1
 Iairus, illuminatus siue illuminans, Moses intelligitur 39.5
 Iairus princeps Synagogæ 318.5
 iambicum tetrametrum 56.1
 iambus quibus syllabis constat 45.1
 iambicum hexametrum. 56.1
 Ianiculum templum. 126.1
 Ianiculum & Auentinum montem Ancus Martius urbi adijcit. 179.2
 ianitores 564.4
 Ianneus cognomento Alexander quamdiu regnarit 183.2
 Ianneus pontificatum administrans crudelissimè ciuibus præest. 183.2
 ianuam quomodo martyres contra diabolum clauerint 802.803.6
 ianuæ diei quot sint. 121.1
 ianuis clausis egredi. 879.5
 Iapheth Europam incoluit 39.4
 Iapheth gentium pater 39.4.184.8
 Iapheth, latitudo 184.8
 Iapheth populum gentium significat 39.4
 Iapheth Tigridem possedit 176.2
 ex Iapheth populum gentium nascitur 184.8
 Iareth quando genuerit Enoch 175.2

Iaramannus episcopus orientales Saxones ab errore idolatriæ corrigat 113.3
 Iaspis 1072.5
 Ianuarius 77.207.2
 Ianuarius biceps mensis 242.1
 Ianuarius duobus modis nomen accepit. 125.1
 Ianuarius limes & ianua anni 242.1
 Ianuarius, mensis primus anni 130.1
 Ianuarius mensis unde dictus 648.7.242.523.502.1.
 Ianuarius quibus nominibus appelletur 125.1
 Ianuarius quot dies habeat 242.1
 Ianuarij episcopi martyrium 258.259.260.261.1
 Ianuarij martyris passio. 254.255.1
 Ianuarij sentis presbyteri martyrium 414.3
 Ianuarium & Februarium Numa Pompilius anno adiecit. 242.1
 Ianuarium primum Numa Pompilius nuncupauit, primumque anni mensis constituit. 125.1
 in Ianuario quæ horæ cauendæ 242.1
 in Ianuario quæ uictus ratio tenenda. 242.1
 Ianus bifrons 126.1
 Ianus Epirotarum rex. 648.7
 Ianus homo ingeniosus 126.1
 Ianus pacis bellique tempore coli solitus. 164.1
 Ianus quomodo ex redicatur 126.1
 Ianus rex Italiae. 177.2
 Ianus Romanus quomodo ab obsidione liberat 126.1
 Iano cur antiquitas duas facies figurat. 77.2
 Iano Romani templum ædificant 126.1
 ibices humiles uerbi Dei signant auditores. 397.4
 icon 73.1
 Iconium & Armeniam Turcis Fridericus Barossa adimit 197.2
 Iconium Lycaoniae ciuitas 924.5
 iclus

Index.

ictus oculi 54.2
 Ichabod 240.4
 idioræ 214.6
 Idithun 219.5
 Idithun, transfiliens eos. 634.840.752.8
 Idithū unus de quatuor præcentorib. Dauidis. 634.8
 Idle amnis 62.3
 Idolaræ 313.7.861.6
 idolatræ quomodo dicatur ad ioculatoria curere 641.8
 idolatria infidelium fornicatio 422.6
 idolatriæ causam Iudæis semper Deus abstulit. 105.4
 idolatriæ occasione semper Deus populo Israelico abstulit 273.8
 idoli destructio 328.8
 idola cur scriptura uocet offensionem 460.4
 idola quando primum fabricata 174.8
 idolorum uanitas 57.3
 in Idolis auaritia designatur 239.8
 iduare 79.2.130.1
 iduare Hetrusca lingua diuidere est 207.2
 Idumæa 1063.8
 Idumæa ecclesiam significat 185.4
 Idumæa præsentem uitam significat 757.8
 Idumæa, sanguinei 879.1.
 Idumæa, terrena uolutas 747.757.8
 per Idumæam qui intelligantur 747.8
 Idumæus, terrenus 703.8
 Idumæi 211.6.757.8
 Idumæorum regionibus unde uocabula imposta 245.8
 per Idumæos qui intelligantur 879.8
 Idus 78.79.2.130.1.207.2.266.1.
 Idus unde dictæ 75.2.
 Idus 130.503.1
 Iduum ratio 129.1
 Iebarim 325.8
 Iebus eadem est ciuitas, quæ & Hierusalè 13.8
 Iechonias præparatio * 2.5. cur bis numeratus. ibidem. lapidem angularem Christum designat. ibid.
 iecoris uirtute, ocula cibi comesti excoquantur 594.4
 Iechthel 457.4
 Iehammenna quid significet 238.8
 ieiunare spiritualiter 38.5
 ieiunandi ratio 312.7
 ieiunantes quales esse debeant 825.5
 ieiunium 339.2
 ieiunium à Saule indicatur 361.8
 ieiunium Christi 609.8
 ieiunium Christi quid significet * 10.5
 ieiunium Christi quadragesimale 643.7
 ieiuniū Cuthberti 214.3
 ieiunium generale 95.5
 122.7
 ieiunium perfectū 1051.6
 ieiunium sabbati quomodo soluitur 164.2
 ieiunium septem hebdomadarū à Telephoro papa institutum 640.7
 ieiunium septimi mensis 647.7. calendarum Nouembrii. ibi. quatuor temporum 648.7
 ieiuniū Telephorus papa instituit 382.3
 ieiunium triduanū 649.7. diuersorum dierum & temporum. ibid.
 ieiunij ratio 267.5
 ieiunij uirtus 122.7
 ieiunij & orationis uirtus. 95.5
 ad ieiuniū quæ pertineat 1136.4
 per ieiunium quæ cõpletantur 6.8
 ieiuniorū castigatio cur iteretur 52.7
 ieiuniorum diuersa ratio 346.2
 ieiuniorum quatuor tempora 642.7
 ieiunium pessimum quidam detribu Beniamin. 460.8
 Iemini, dextra 459.8
 Iephte figura Christi. 354.8
 Iephte filiam suam post triumphum immolat. 354.8
 Iephte quamdiu Israelitico populo præfuerit. 177.2
 Iephte uotum 354.8
 Ieria regio Indiae 188.8
 Iericho, luna 342.899.8
 Ieroboam de tribu Ioseph fuit 82.4
 Ieroboam idolatriæ autorem exprimit 589.4
 Iesimuth 394.4
 Iesus 87.266.7.502.4
 Iesus adhuc paruulus feniores audit 281.7
 Iesus angelos puniuit. 1052.5
 Iesus appropinquat loquentibus de se 506.5
 Iesus Christus filius Dei sextam mundi ætatem suo aduentu consecrauit 183.2
 Iesus filius Syrach 182.2
 Iesus Naue Christi & uocabulo ostendit, & factus 339.8
 Iesus nomen proprium assumptæ carnis * 1.5
 Iesupreceptor 98.7.421.5
 Iesus primo circumcidit, deinde Hierusalem defertur 458.7
 Iesus proficit sapientia. 284.7. ite ætate & gratia. ibid.
 Iesus quibus appropinquet 9.7
 Iesus 212.5. quem numerū gregis exprimat. ibi.
 Iesus sacerdos typus Christi 382.8
 Iesus sapientiæ librū quādo cõposuerit 212.2
 Iesus subleuauit oculos. 361.7
 Iesu Christi æternitas. 1052.5
 Iesu Christi circumcisio. 380.3
 Iesu Christi Domini nostri uigilia 483.3
 Iesu etymon 966.6
 Iesu flagellatio 157.5
 Iesu Naue principatus. 339.8
 Iesu pueri ex Aegypto relatio 382.3
 Iesum soluere 1031.5
 Iesum multi quærent nō propter Iesum 604.5
 Iethro Deum patrē significat 109.4
 Iethro Moysi focer 282.8
 Iezabel 1068.5
 Iezechiel 235.5
 Iezrahel 413.4
 Igar, aceruus 239.8
 Ignacius Antiochiæ episcopus, bestijs obiectatur 184.2
 Ignatij episcopi apud Antiochiam passio 388.3
 Ignatij episcopi natale & martyrium 471.3
 Ignatij martyris translatio 481.3
 Ignatij uox 1118.5
 ignis 98.5.121.199.7.315.320.2.369.6
 ignis ad sacrificium deorandum solitus est uenire cœlitus 168.8
 ignis alienus 174.4
 ignis, carnis tribulatio * 9.5
 ignis cur melior aere 4.2
 ignis duplex 153.5. 385.7.486.5
 ignis & aqua contrarias habet qualitates 316.2
 ignis gehēnæ inextinguibilis 235.5
 ignis gehēnæ quomodo uitandus 734.8
 ignis, grauis tribulatio. 506.8
 ignis in altari quando ardere dicatur 147.4

ignis in altari perpetuus. 1230.4
 ignis in conspectu Dei. 690.8
 ignis, persecutio exterior 507.8
 ignis principium augmentationis 237.2
 ignis quomodo probetur factus, aut unde, uel quando 112.8
 ignis spiritum sanctū designat * 220.6
 ignis superiorē locum obrinet 4.2
 ignis terribilior res, quā nubes 784.8
 ignis æterni exemplum. 999.5
 ignis duplex uis 1246.4
 ignis signum 1101.5
 igni gehēnæ iniqui traditi, si ad correctionem nunquā ueniunt, quo sine semper ardebunt. 401.8
 ignem ab aqua alii 215.2
 ignem alienum incendere 157.4.303.8
 ignem misit Dñs in terrā 11.7.508.5
 ignem nō calere, impossibile 322.2
 ignem ueni mittere 377.5
 ignem uenit Christus mittere in terram 674.8
 per ignem quare Deus Moysi apparuerit 105.4
 per ignem quid notetur. 849.8
 igne saliri 99.5
 igne quin quagenarij duocum militibus, quæ res Eliam, comburuntur 379.8
 in igne ardete gloria Domini uisa est 1170.4
 in igne & fumo descendit Dominus 130.4
 ignes, uictoriae tres. 650.3
 ignium plura genera 62
 igniū receptacula ad quid deputata 1231.4
 ignitum 394.8
 ignitum eloquium tuum uehemētet, quid sit in psalmo 393.8
 ignorantia in quibus nō sit peccatum 614.8
 ignorantia non excusans 232.7.377.5
 ignoscere, magnum uin-dictæ genus 233.2
 illis uena 339.2
 Ilium ab Hectoris filijs recipitur 178.2
 Ilium ab Hercule uastat. 177.2
 illecebris consentire, da ligno prohibito mādu care est 159.8
 illiterari prædicant. 877.5

4 illusio

In Bedæ opera

illuſio per ſomniũ unde contingat 32.3
 illuſiones 630.8
 illuſor 888.4
 illuſor omnis Domino abominatio eſt 888.4
 illuſtrationes 65.2
 imago ad immortalitatẽ Dei pertinet 645.4
 imago Dei 135.8
 imago Dei in nobis 126.5
 imago Dei in anima noſtra eſt ratio & intellectus 448.8
 imago Dei quomodo ſimus 893.6
 imago & gloria Dei, idẽ 619.6
 imaginem cœleſtis hominis induere 586.6
 ad Imaginẽ Dei quomodo homo fit factus + A 16.4
 ad Imaginem Dei ſecundum intellectum facti ſumus 713.8
 imagines earum rerũ nominibus appellantur, quarum ſunt imagines 369.8
 imagines rerum an face-re liceat 565.7.8
 ad Imbecillitates præcauendas per anni ſpaciũ quæ obſeruanda 119.2
 imber ferotinus in Iudæa 774.4
 per Imbrem quid ſignificetur 856.8
 imbres 36.2.379.1
 imbrium apud quas gentes nullus uſus 128.2
 imbrũ nomine quid intelligendum 806.4
 immortalitas ueræ diuinitis 1009.6
 immortalitatẽ quare non acceperimus, quã A dã habuit ante peccatum. 137.8
 immũditia triplex 156.4
 immundi 1048.6
 immunda quæ ſit 215.5
 immutabile nihil per ſe ipſum niſi deitas ſola. 828.5
 imparietia Domini 335.5
 impediendi metaphora unde ducta 549.8
 imperatiuus 26.1
 imperator primus 652.3
 ad Imperatoris dignitatem, quem Carolus Bohemus aſpirare poſſe cenſuerit 199.2
 imperatores Romanorũ cur Cæſares appellati. 78.2
 in Imperatorum ordine qui nonnunquã omit-tarur 194.2
 imperitia confidentiam, eruditio timorẽ creat. 197.8
 impersonalis 26.1
 imperiginem in corpore habens ſacerdos 309.8
 impius ab iniquo quid differat 939.4
 impius omnis cur uiuat. 714.8
 impius pio uiuit 621.8.
 463.486.8
 impius quomodo pio uiuat 594.8
 impius quanto plus proſperatur, tanto plus Deus ei irafcitur 921.8
 impij iuſtificatio maior quã cœli & terræ creatio. 734.5
 impij laquei 489.8
 impio locus nõ erit 627.8
 impij 162.4.905.4
 impij idolatræ 428.8
 impij herbis in hyeme ui-rentib. cõparant 934.8
 impij inimici pijs 809.8
 impij pulueri ſimiles. 430.8
 impij non reſurgẽt ad iudicium 430.8
 impiorum domus delebitur 919.4
 impiorum felicitas uana 921.8
 impiorũ iter cur peribit. 431.8
 impiorum lux 821.4
 impiorum præſtolatio, fu-ror 909.4
 impiorum progenies ciuitatem in ipſa mũdi origine conſtruit 173.8
 impiorum reſurrectio ignominioſa 430.8
 impiorum ruina 959.4
 impiorum ſcelera tria. 179.7
 impiorum terror 676.4
 impijs nõ erit locus poſt conſummationem iuſtorum 621.8
 impios cur Deus damnet 490.8
 impios de terra excutit Dominus 820.4
 impletum in bonum accipi 197.5
 impenitentia 221.7.368.5
 impenitens æterna morte damnabitur 286.4
 imprecari 972.6
 imprudentia quaſi impudentia 920.4
 improprium 799.8
 Inachus quo tempore apud Argos regnarit. 176.2 (46.5)
 inanima Deo obediunt. inanita 115.8
 per Inaures ſubditorũ obediencia exprimitur. 295.8
 incarnationis & immolationis humilitas per hominem & uulũ in dicatur 337.4
 incarnationis Domini dies, diluculum 1038.8
 incarnationis dies, diluculum cur 1038.8
 incarnationis probatio. 491.1
 incarnationis promiſſio. 898.5
 per incarnationem Chriſti pax inter angelos & homines reformata eſt 401.8
 incenſum cõpoſitũ. 297.8
 inchoatiua 26.1
 inchoatiua participia præſentis tẽporis ſunt tantum 31.1
 inchoatiua per omnia tẽpora non declinat 27.1 unde oriantur. ibid.
 inclinare 878.4
 inclinatio auris 902.8
 incomplexi folius eſt deſinitio 257.2
 incõſutilis Chriſti ueſtis, unitas fidei & charitatis 540.8
 increduli ad iuſtorũ prudentiã conuertit 140.7
 incredulorum cor, locus ignorantie 824.4
 increpandi cauſa diſcipuloſ 432.5
 increpatione Dei qualis. 828.8
 increpatione ſtrepitum habet 838.8
 incubi 314.2.315.5
 incuruare Dei 801.8
 Indi 211.2
 indicatiuus 26.1
 indicere 156.2
 indicium 156.2
 indiſtinctio 207.208.1
 indiſtinctio quando peragi ſolita 156.2
 indiſtinctio quomodo inuenienda 206.210.491.533.1
 indiſtinctio quota ſit, quomodo inueſtigandum 120.2
 indiſtinctio quota ſit argumentũ inueniendi 156.2
 ad indiſtinctionem inueniendam quare tres regulae mittantur 215.1
 indiſtinctione quarta Chriſtus natus 157.2
 indiſtinctiones 156.2
 indiſtinctiones ubi mutetur. 215.1 (52.2)
 indiſtinctiones unde dictæ. 588.5
 indiſtinctiones quando incipiunt 156.2
 indiſtinctiones quando finiuntur 260.1
 indiſtinctionum ordo 210.1
 indiſtinctionum cycloſ quot annis compleatur 118.1
 Indicum mare 333.2
 indignẽ accipere corpus Domini 507.6
 indigniora quomodo poſteriora 475.8
 indiuidua infinita 234.2
 inducere in tentationem 271.5
 indulgentia 526.7
 indulgentiæ portum cur Deus promiſerit 949.8
 indumentorum exempla. 585.7 (1088.5)
 indumentorum ratio. 31.1
 infans quamdiu in utero formetur 125.8
 infans quare non diſcernatur 342.2
 infans, unusquiſq; ſanctorum 858.4
 infantem quomodo alloquatur pater 200.5
 infantes in numero fidelium 638.6
 infantũ natiuitas 471.1
 infantia unde nomen habet 120.2
 inferiora à ſuperioribus reguntur 238.2
 infernalium ergaſtorũ loca inter immẽſas abyſſi aquas cõſtituta. 804.4
 infernus 771.6
 infernus inferior 895.8
 infernus & perditio non replentur 952.4
 infernus in imo terrarũ. 822.4 (244.1)
 infernus quando factus. infernus ſub terra 179.4
 infernus ultima damnationis pena 923.4
 inferni pœnæ 504.505.7
 inferni pœnas Paulũ diſi uidere uoluit 504.7
 inferni ſepultura 63.7
 inferni tormenta 510.7
 inferni tormenta Paulus à Michaele rimat 505.7
 per Infernum profundiffimæ tenebrę intelligitur 456.8
 in Inferno perſonarum equalitas 615.4
 in Inferno triſtiſſimẽ dixerit, quod iocunde hic ingeritur 686.8
 infernorum habitacula fundamentum non habent 804.4
 ad Inferos deſcẽſus 482.5
 ad Inferos ſanctos ante aduentũ Domini deſcẽdiſſe 648.4
 infidelitas peccatũ maximum 588.5
 infidelitatis peccatũ 759.5
 infinito nihil eſſe maius. 238.2
 infinita pronomina 25.1
 infinitiuis 26.1
 infirmitas ob peccata. 959.5
 infirmitatis cauſæ 584.5
 Ingeniui episcopum mar-tyrium 244.245.1
 ingratiudo mortalium 9.7
 ingratus

Index.

ingratus 238.2.633.8
 inhabitantes terram qui dicantur 596.8
 inhumanitatis peccatum 712.4
 inimicus Dei quis dicatur 744.5
 de Inimici caſu non gaudendum 959.4
 inimicum diligere, & pro ipſo orare uita eſt 653.8
 inimicum odio habere, mors 653.8
 inimicum pati dominũ, grauiffima ſeruitus. 975.8
 inimici Dei 470.8.952.5
 inimici cur non ſint odio habendi 581.8
 inimici Domini qui dicantur 933.8
 inimici diligendi 756.5
 inimici marcha diaboli. 466.8
 inimici qualiter tractãdi. 281.5.305.7
 pro Inimicis hominibus in quibus ſpes conuerſionis eſt, orandum 581.8
 iniquitas nõ eſt creatura. 796.8
 iniquitas nulla apud Deum 214.228.6
 iniquitas nulla impunita manebit 738.8
 iniquitas omnis peccatũ. 738.8.1009.8
 iniquitas patris quando tibi non obſit 889.8
 iniquitas perſequens nõ quã in hoc mundo de-erit 729.8
 iniquitas quę non mereatur ueniam 738.8
 iniquitas quomodo torrenti cõparetur 512.8
 iniquitas quando ex ſiccitate dicatur procedere 821.8. quando item ex adipe 822.8
 iniquitas ſimulata, duplex iniquitas 800.8
 iniquitatis odiũ directio ad equitatem 1034.8
 iniquitatẽ aduerſus Deũ loqui 835.8
 iniquitatem contra Deũ loqui 834.8
 iniquitatem patrum in filios quomodo Deus reddat 290.8
 iniquitatem qui Deo placere putant, deſtruunt Dei iuſtitiam 708.8
 iniquitates quid uocet. 588.8
 iniquitates & maledictiones omnes accipere. 311.8
 iniquus 633.8
 iniqui Deũ in forma Dei non uidebunt, ſed in forma hominis 789.5
 iniqui etiam ante iudicij die punitur 999.5
 iniquorum congregatio-nes cur ciuitates deſolatae 678.4
 iniquorum uocabulo generaliter omnes mali deſignantur 940.4
 iniuſtitie merces 1000.5
 iniuſtus 614.8
 iniuſtus cur miſer 615.8
 iniuſtus cur non timeat Deum 614.8
 iniuſtus legitime lege utitur, ut iuſtus fiat 960.6
 iniuſtus uerẽ dolose agit. 615.8
 iniuſti æterniter puniẽtur 625.8
 iniuſti ante oculos Domini non permanebunt. 882.4
 iniuſti cum quibus deputandus erat Dominus. 482.5
 iniuſti cur ante Deum nõ perſiſtent 451.8
 iniuſtorum à iuſtis diuiſio 232.7.376.5
 iniuſtos quomodo Deus puniat 465.8
 innocentia, integritas uitæ ſine peccato. 648.8
 innocentia uera 668.8. 861.8.887.8
 innocentiam quã Deus probet 920.6
 innocens quis dicatur. 381.6
 innocens quomodo aliquis fiat 518.8
 Innocentius Geruafij & Protafij martyriũ baſilicam dedicat 188.2
 Innocentius papa decretales componit 198.2
 Innocentius papa quamdiu rexerit eccleſiam. 398.3
 Innocentius Põtifex Othone excõmunicat 198.2
 Innocentius põtifex per Lotharium ſucundum reſtituitur 197.2
 Innocentius quamdiu ſederit 202.2
 Innocentius II. quamdiu ſederit 204.2
 Innocentius III. quamdiu ſederit 204.2
 Innocentius IIII. quamdiu ſederit 204.2
 Innocentius V. quamdiu ſederit 204.2
 Innocentius VII. quamdiu ſederit 204.2
 Innocentius VIII. quamdiu ſederit 204.2
 Innocentius IX. quamdiu ſederit 204.2
 Innocentij papæ martyrium 246.247.1
 Innocentium ſanctorũ na-talẽ 485.3
 Innocentium martyria. 264.265.1
 innuptam quam Paulus intelligat 416.6
 inopes 492.8
 inopia non eſt timentibus Dominum 602.8
 in præpoſitio, quam uim habeat 17.1
 inquiſitio 828.5
 inſaniæ falſæ 640.8. item ueræ. ibid.
 inſarabilia quæ 648.3
 inſimulatum imperium portare 659.7
 inſipientium errores. 1008.5
 inſpectio Dei 646.4
 inſitoris crymon 629.7
 inſitorum filij 747.4
 inſulæ qui ſint 817.8
 intelligentia 342.2
 intelligentia Dei 236.2
 intelligentia prima eſt, ut noueris te eſſe peccato-rem 588.8
 intellectus 402.1
 intellectus ad clamorem animi propriẽ pertinet 450.8
 intellectus à corpore ſeparatus 238.2
 intellectus humanus nõ eſt ſeparatus à magnitudine 235.2
 intellectus infinita intelli-gibilia cognoſcit 234.2
 intellectus, libera potentia 237.2
 intellectus, lumen quod à Deo infunditur 236.2
 intellectus nulla ratio eſt ubi ſolus ſonus non diſtinctus eſt per uerba. 477.8
 intellectus operationem perficit 131.7
 intellectus purus ſpiritu-alis ſubſtantiæ uerbis carne editus exprimi non poteſt 234.8
 intellectus ſequitur rem intelligendo 238.2
 intellectus uis eſt coniuncta diuidere, & diuiſa coniungere 315.2
 intempertum 206.2. 498.1
 intentio 228.7
 intercalaris menſis ratio. 77.2
 intercalares dies 207.2
 interiectione quid 1934.1
 interiectioni quot acci-dant 19.1
 interiectionem Græci ad uerbis applicant 34.1
 interiectionum accentus incerti 34.1
 interiectionum ultimæ ſyllabæ quantæ 45.1
 interlimina cur antiqui inter borealia & auſtra- lia fecerint 337.2
 interpellatio Chriſti pro nobis 713.5
 interpellationes 972.6
 interrogandi ratio 113.7. 303.7.438.5.458.5
 interrogandi quæ Domi-no ratio 126.5
 interrogatio Chriſti nobis utilis 461.5
 interrogatio difficultate, non impoſſibilitatem arguit 231.7
 interrogatio perſida 112.7. 458.5
 interrogatio prima quæ. 651.3
 interrogatio triua quid indicet 150.7
 interrogationibus. inſiduoſis ſancti tamen piẽ reſpondent 530.5
 inteſtinum duodenum. 339.2
 inteſtina, ſecretiora & oc-cultiora myſteria ſigni-ficant 118.4
 intuitio 341.2
 intuitus diuinus 538.5
 inuenire Dominũ 406.7
 inuidia 549.7.969.8
 inuidia odium felicitatis alienæ 159.8
 inuidia putredo oſſium 921.4
 inuidia ſuperbiam ſequi-tur 159.8
 inuidia timenda 510.7
 inuidiæ malum 461.5
 inuidiæ uenena difficile conqueſcere 187.5
 inuidiam nõ poſſe in cha-ritate eſſe 535.6
 inuidorum dementia. 449.5
 inuocare quid 319.6
 inuocare Deum qui dicatur 445.8
 Ioab, pater, uel inimicus. 744.8
 Ioachaz à Nechao uinctus in Aegyptum ducitur. 179.2
 Ioachaz quãdiu regnarit. 179.2
 Ioachin Iofæ filius 179.2
 Ioachin quãdiu regnarit. 179.2
 Ioachin, qui & Iechonias, quãdiu regnarit 179.2. in Babilonẽ captiuus ducitur. ibid.
 Ioanna 306.5
 Ioannes 138.149.7. 185.5. 253.7.274.5
 Ioannes ab exilio libera-tus, Epheſũ redit 184.2
 Ioannes à Domitiano in dolum ſeruentis olei mittitur 179.5
 Ioannes Anglicus quamdiu ſederit 203.2
 Ioannes Anglicus è familia ri grauida, parit 195.2
 Ioannes

In Bedæ opera

ioanes an mortu⁹ 854.5
 ioanes apostolus in Pathmum relegatur 184.2
 ioannes apostolus quoto ætatis suæ anno placida morte quieuerit 184.2
 ioannes aquila 662.3. 1073.5
 ioannes baptista quado floruerit 4.9.5
 ioannes baptista cur capite truncatus 26.3
 ioanes Boanerges 735.4
 ioannes capite minutus. 181.7.326.5
 ioannes Cantor in Britanniam ad docendū uenit 136.3
 ioannes Chrysofomus claret 212.2
 ioannes cur angelus uocetur 34.5
 ioannes cur epistolam scripserit 1009.5
 ioannes cur de sterilitate 136.7.184.5
 ioannes cur supra pectus Dñi recubuerit 434.7
 ioanes cur uox à propheta uocetur 3.5
 ioannes diuinitatem Dñi intendit 179.5
 ioannes episcopus murū benedicendo curat 161.3. idem puellā languentem orando sanat 162.3. coniugē comitis infirmā aqua benedicta curat 163.3. puerum comitis orando à morte reuocat 164.3. clericū suum cadendo contritum, orando & benedicendo à morte reuocat. ibidem.
 ioanes eremita Theodosio imperatori uiciorias de tyrānis prædixit. 401.3
 ioannes euangelista 152. 283.5.380.385.7
 ioannes euangelista in Pathmum insulam relegatus uidit apocalypsim 4.85.3. sub Pertinace principe Ephesum redijt. ibid. quando obierit. ibid.
 ioannes Euangelium suū de pectore Dñi hausit. 520.5
 S. ioannes frater Iacobi. 495.7
 ioannes, gratia Dei 114.5
 ioannes Heliae imitator. 60.5
 ioannes Hus aduersus decretum Romanę ecclesię Eucharistię sacramentum populum sub utraq; specie sumere iubet 200.2
 ioannes incarceratur 9.5
 ioannes in dolium feruentis olei immisus, tam à pœnis quā corruptio-
 ne carnis manebat semper immunis 184.2
 ioannes in Pathmū insulā à Domitiano relegatur 495.7.212.2. Ephesum rediens euangeliū scribit. ibid.
 ioannes in spiritu Helias. 168.7
 ioannes lucerna ardēs & lucens 4.28.7.454.5
 ioannes mysticē Saluatorē significat 4.7.5
 ioannes noui sacerdotis præco 134.7
 ioannes nullum signum fecit 676.5
 ioannes nuncios castigat 296.5
 ioannes papa cū Symmacho à Theoderico Gothorum rege occisus. 1089.8
 ioannes papa oratorium sanctę Dei genitricis facit 192.2
 ioannes pontifex à Theoderico perimitur 190.2
 ioannes pontifex cęco lumine reddit 190.2
 ioannes pontifex Auinio ne moritur 199.2
 ioannes pontifex Saracenos Italia exterminat. 196.2
 ioannes pontifex ecclesiā apostolorum Philippi & Iacobi dedicauit. 190.2
 ioannes pontificatu sese abdicat 200.2
 ioannes Portuensis episcopus missam publicē celebrat 192.2
 ioannes plus quā propheta 134.7
 ioannes præ cæteris à Christo dilectus 852.5. 855.5
 ioannes præco & seruus 560.5
 ioanes presbyter 104.6.5
 ioannes propheta 1136.5
 ioannes quando decollatus 63.5
 ioannes quare discipulos miserit 295.5.262.7
 ioannes quid significet. 31.5
 ioannes quomodo Christum mysticē significet 4.7.5
 ioannes quomodo cęteris prophetis maior 4.8.5
 ioannes ubi Euangelium suum scripserit 516.5
 ioannes ubiq; aliquid de se referre uult, nomen suum silet 109.8
 ioannes uidens ecclesię fidē per hæreticos con-
 cussam, confestim hęc descripta in euangelio suo uerbi Dei æternitate stabiluit 184.2
 ioannes I. quādiu fedit 203.2
 ioannes II. quādiu fedit 203.2
 ioannes III. quādiu fedit 203.2
 ioannes IIII. Dalinata quādiu fedit 203.2
 ioannes V. quādiu fedit 203.2
 ioannes VI. quādiu fedit 203.2
 ioannes VII. quādiu fedit 203.2
 ioannes VIII. quādiu fedit 203.2
 ioannes IX. quādiu fedit 203.2
 ioannes X. quādiu fedit 203.2
 ioannes XI. quādiu fedit 203.2
 ioannes XII. quādiu fedit. ibid.
 ioannes XIII. quādiu fedit 203.2
 ioannes XV. quādiu fedit 203.2
 ioannes XVI. quādiu fedit 203.2
 ioannes XVII. quādiu fedit. ibid.
 ioannes XVIII. quādiu fedit 203.2
 ioannes XIX. quādiu fedit 203.2
 ioannes XX. quādiu fedit 203.2
 ioannes XXI. quādiu fedit 204.2
 ioannes XXII. quādiu fedit 204.2
 ioannes XXIII. quādiu fedit 204.2
 ioannis apostoli natale. 412.3 (2.6)
 ioannis baptisma 5.5.1 a
 ioannis baptistę capitis inuentio 445.3
 ioannis baptistę conce-
 ptio 258.259.1.453.3
 ioannis baptistę esca qualis in deserto 4.7.5
 ioannis baptistę natiuitas 252.253.1
 ioannis baptistę uita & prædicatio 428.3
 ioannis baptistę ossa dispersa, à monachis colliguntur 187.2
 ioannis baptistę passio. 256.257.1
 ioannis baptistę prærogatiua 234.5
 ioannis baptistę sepulchrum pagani inuadunt, ossaq; dispergunt. 187.2
 ioannis baptistę uestimētum 4.7.5
 ioannis baptistę uigilia. 252.253.1
 ioannis basilica 62.5
 ioannis capitis inuentio. 394.3
 ioannis caput in Edessa ciuitate repertū 64.5
 ioannis commendatio. 263.7
 ioannis uestitus. 296.5
 ioannis confessoris natale 400.3
 ioannis Chrysofomi natale 387.3
 in ioannis capite Iudeos Christū perdidisse. 61.5
 ioannis decollatio quid significet 2.62.5
 ioannis de seipso confes-
 sio 356.8
 ioannis dissolutio. 167.7
 ioannis euangelistę com-
 mendatio 426.7.519.5
 ioannis euangelistę mar-
 tyrium 107.5.133.7
 ioannis euangelistę natale 485.3
 ioannis euangelistę sub-
 limitas 674.5
 ioannis & Helie similitudo 186.5.139.7
 ioannis & Pauli sanctorū martyrium 252.253.1
 ioannis euangeliū 246.5
 ioannis euangelij breuiarium 516.5
 ioannis exilium 479.5
 ioannis humilitas 529.5
 ioannis laus 635.5
 ioannis modestia 1013.5
 B. ioannis natale 448.3
 ioannis natiuitas similitudinem habet Domini ci aduentus 253.7
 ioannis natiuitatem iure ecclesię sancta frequen-
 tat 251.7
 ioannis nunciū castigatur 263.7
 B. ioannis relegatio 2.8
 ioannis obitus 495.7
 ioanis papę natale 419.3
 ioanis prædicatio 273.7
 226.5
 ioannis uox 227.5
 ioannis presbyteri decol-
 latio 427.3
 ioannis presbyteri in monasterio Leomanensi natale 387.3
 ioannis sanctitas 182.7
 ioannis sublimitas 274.5
 ioannis uestitus qualis. 5.5.263.7
 ioannis uictus qualis. 5.5
 ioannis uirginitas 521.5
 ioannis uirginis priuile-
 gium 437.7
 ioanni duplex uirginitatis testimonium in Euangelio datur 515.5
 ioannē cur Christus præ cęteris dilexerit 718.5
 Ioannes

Index.

ioanne in natis mulierū maior illo nō surrexit. 248.8
 de ioanne baptista histo-
 ria 61.62.5
 ioas bono principio, sed
 pelsimo fine utit 178.2
 ioas filius Azarię à ioa-
 de feruatur 178.2
 ioas quamdiu regnarit.
 178.2
 ioathā figura residui po-
 puli Israel 352.8. montē
 Garizim cur fugiens
 ascendit 353.8
 ioatham quamdiu regna-
 rit 179.2
 ioathā Speciosam porrā
 ædificat 179.2
 ioatham Ozia filius.
 179.2
 Iobab quidam suspican-
 tur Iobum esse 245.8
 Iob de stirpe Esau 194.8.
 quotidie pro filiis suis
 hostias immolat. ibid.
 Iob diues plurimum fuit
 669.4
 Iob duplicia accepit.
 958.5
 Iob figuram Christi gerit
 602.4.868.4
 Iob idumeorū rex 62.2
 Iob in mōte Ephraim fru-
 gifero morabat 604.4.
 Iob non longē post Abra-
 hamum exiit. 61.2
 Iob quamdiu uixerit 62.2
 Iob quibus uirtutib. cla-
 ruerit 62.2.605.4
 Iob quomodo Deum ui-
 derit 289.8
 Iob simplex & rectus.
 880.4
 Iobi amici quotū perso-
 nam figurent 602.4
 Iobi filiarū nomina 868.4
 Iobi liber cur lubricus.
 708.4
 Iobi liber quo carminū
 genere cōscriptus 46.1
 Iobi libri scriptor Moyses
 610.4
 de Iobi libro Hierony-
 mus qd sentiat 602.4
 Iobis progenies 62.2
 Iobi prosapia 214.8.
 784.4
 Iobi uirtutes 762.4.
 763.4
 Iobi uulnus 610.4
 per Iob dignē bonorum
 coniugum ordo figura-
 tur 195.5
 Iobia Saporis regis filia à
 demonio liberat 399.3
 I oel 261.4
 Iohelis prophetę natale.
 414.3
 Iohel prophetat 201.2
 Ioiada auus Ieddu 575.4
 Ioiachi filia ab Aegy-
 ptijs colitur 176.2
 Ionadab 1063.8
 Ionadab filius Rechab
 clarus habetur 178.2
 Ionadab quid filiis suis
 præcepit 806.8
 Ionadab sacerdos Re-
 chab claret 211.2
 Ionadab, spōtaneus Dei.
 807.8
 per Ionadab filios quid
 intelligendum 807.8
 Ionas 359.5
 Ionas Christi figura 59.2
 Ionas Christum represen-
 tat 255.5
 Ionas cur interpretetur
 columba, siue dolens.
 59.2
 Ionas Saluatoris personā
 exprimit 729.4.322.7
 Ionæ oratio 729.4
 Ionæ signum 322.7
 Ionathas 207.4
 Ionathas quādiu regna-
 rit 182.2
 Ionathan 288.4
 Ionathan cur patris ore
 mortis sententiam me-
 ruerit 220.8
 Ionathas cū Romanis &
 Spartiatis amicitias fa-
 cit 182.2
 Ionathas à Triphone in-
 terficitur 182.2
 Ionathæ & Davidis cœ-
 dus 340.4.342.4
 Ionathæ interitus 371.8
 Ionathæ oculi, gustato
 melle aperiantur 361.8
 Ionica lingua 350.2
 ioānes ubi sepultus 61.5
 Ioppe Palestina ciuitas.
 488.4.924.5
 Ioram filius Ala 178.2
 Ioram in uijs domus A-
 chab ambulat 178.2
 Ioram quādiu regnarit.
 178.2
 Iordanis 192.8.1135.5
 Iordanis aqua in altum,
 murorum instar, ad trā-
 situm Israelitici popu-
 li suspenditur * A 7.4
 Iordanis, descensus uel
 descensio 652.996.8
 Iordanis diuisio 339.8
 Iordanis exortus 494.3
 Iordanis fluius baptis-
 mi continet sacramen-
 tum 855.4
 Iordanis fontes 84.5.
 460.7
 Iordanē filij Israel tran-
 seunt, cur duodecim
 lapides sustulerint 341.8
 per Iordanem qui figurē-
 tur 996.8
 à Pharaone 254.8
 de Ioseph patre, questio.
 236.5
 per Ioseph quid intelligē-
 dum 866.8
 per Ioseph qui intelligen-
 di sint 873.8
 Iosephus 182.226.5

Iosephus ubi captus.
 495.5
 Iosephi diaconi natale.
 392.3
 Iosephi mors 994.271.8
 Iosephi ornatus 254.8
 Iosephi polymita quid
 significet 72.1
 Iosias cum Nechaone cō-
 gressus, occiditur 179.2
 Iosias cunctas abomina-
 tiones de uniuersis re-
 gionibus filiorum Isra-
 el aufert 478.4
 Iosias filius Amon 179.2
 Iosias pascha Domino ce-
 leberimū facit 179.2
 Iosias quamdiu regnarit.
 179.2
 Iosias Thophet contami-
 nauit 459.4
 Iosue Dominū saluatorē
 & nomine & actione
 designat 1168.4. cur mi-
 nister Moyfi uocet. ibi.
 Iosue Christi figura 475.5
 Iosue fratres, sacerdotas
 cur 481.4
 Iosue quādiu populum
 Israeliticū rexit. 177.2
 Iosue quo tēpore popu-
 lum Israeliticū duxerit
 in terrā promissionis.
 177.2
 Iosue sacerdotis magni
 progenies 575.4
 Ioth, scientia uel princi-
 pium 1023.8
 Iorbatha 323.8
 Iouianus cum exercitu
 Christianus efficit 212.2
 Iouianus honorificis &
 officiosis literis
 Athanasij regit 188.2
 Iouianus quādiu regna-
 rit 188.201.2
 Iouinianus 664.3
 Iouiniani heresis 1044.5
 Iouini & Basilei palatio.
 396.3 (245.1)
 Iouitæ martyriū 24.4.
 ex ipso & de ipso, diffe-
 runt 276.6
 ira 238.2.476.7.434.8
 ira breuis furor 715.830.8
 ira contra uitium lauda-
 bilis 31.3
 ira Dei 180.6.434.8.775.
 6.923.6
 ira Dei duplex 424.8
 ira Dei manifesta 434.8
 ira Dei nihil aliud quā u
 stauindicta 85.6
 ira Dei occulta 424.8
 ira in Deū nō cadit 735.8
 ira hominis 424.8
 ira quo min⁹ deprehendit,
 eo amplius grauat. 950.4
 ira stulti saxo grauior. ibi.
 ira uentura 227.5
 iræ mala 335.8.936.5
 iræ natura 913.4
 iræ Dei animaduersiones
 sagittæ 629.8
 iræ

In Bedæ opera

ira proprium est scrutari
corda & renes 463.8
iram Dei quomodo om-
nes mortales secum ha-
beant 774.6
in Ira Dei qui corripiant.
628.8
ex ira pcedit furor 627.8
iracundia 558.7
iracundia, ianua omniu
uiciorum 964.4
Irad, descendens sine robo-
rans 173.8
iraici malis que faciunt li-
cet, ipsos uero odisse
non licet 579.8
nō irasci in quibus oportet,
insuperis est 246.2
Iraicimini & nolite pec-
care, quomodo intelli-
gendum 800.801.6
ire cum sapientib. 916.4
Ireneus episcopus claret.
185.2
Irenę & Peregrini & Hy-
renes ignibus combu-
storum natale 412.3
Irenę natale 390.403.
401.3
iris 35.2.381.11072.5
iris propitiacionis signu-
35.2
iris quando formetur 35.2
iris quando noctu uila.
36.2
iridis colores 381.1
irmos 64.1
ironia 70.1156.2
inter Ironiam & cantiphra-
sin quid sit discrimina
70.1
irrisio 434.622.8
Isaac 1063.8
Isaac apud alienam gen-
tem puteos fodit 61.4.
224.8
Isaac Christi figura 212.8
Isaac deceptus errore, cui
noluit benedixit 225.8
Isaac de maioris filij uena-
tione uelci concupiscit
226.8
Isaac filius promissionis.
967.8
Isaac filium quem benedi-
cit nescit 226.8
Isaac imaginē Dei patris
portat 227.8
Isaac in ualle Gerarim ha-
bitat 222.8
Isaac oculi caligant 61.4
Isaac per repromissione
natus, filios gratiæ sig-
nificat 730.6
Isaac primus octauo die
circumcisus 176.2
Isaac pueri 60.4
Isaac quem diu uixerit.
129.2
Isaac quādo genuerit E-
sau & Iacob 176.2
Isaac quem significet.
967.8
Isaac quōd inclinatio iam

die ad uesperā egressus
est in agrū, quid signifi-
cet 217.8
Isaac quod cum coniuge
sua iulerit, quid sibi ue-
lit 223.8
Isaac Rebeccam timoris
causa fororē suam esse
fugit 223.81
Isaac, risus 203.8.204.2.
422.8
Isaac Saluatorem repræ-
sentat 223.8
Isaac ubi natus 53.4.211.8
Isaac deprecatio ad Do-
minū de sterilitate uxo-
ris suæ 219.8
Isaac egressio in campū
quid significet 216.8
Isaac immolatio typus
Dominicæ passionis.
12.8
Isaac iustus cum Ismaele
208.8
Isaac pueri fodiunt pute-
um 223.8
Isaacum quando Abrahā
genuerit 176.2
in Isaac qui præfigurati
207.6
pro Isaac aries immola-
tur 704.8
Isachar 74.92.4
Isachar ad populum gen-
tium refertur 264.8
Isachar, merces 43.5.
264. 231.8
Isachar, precium damna-
tionis 32.5
Isachar quomodo abinus
offeus 264.8
Isaia & Ioelis propheta-
rum natale 431.3
Isai 319.4
Isaia fluuius 372.3
Isidem Agyptij colunt.
176.2
Isidori episcopi natale.
381.3
Isidori martyrium 242.
243.1
Ismael 47.4.1063.8
Ismael duodecim duces
genuit 176.2
Ismael exaudito inter-
pretatur 210.8
Ismael, exaudito Dei.
201.8
Ismael typus Iudæorum.
202.8
Ismaelis abiecti uox à
Deo exauditur 209.8
Ismaelis cum matre emis-
sio quid sibi uelit 209.8
Ismaelis electio quando
contigit 209.8
Ismaelis filij 218.8
Ismaelitæ, obedientes fi-
bi 880.8
Israel 98.4.146.7.308.4
325.4.401.4.1063.8
Israel in Medos transfer-
tur 211.2
Israel, princeps eorum

Deo 70.4.71.4.240.8
Israel puer Domini, ue-
rus lectio 271.7
Israel quādo simus 996.8
quādo itē Iacob. ibid.
Israel secundum carnem
& spiritum 482.6
Israel spiritalis 605.6
Israel uerus quis 837.8
Israel Deum uidens.
499. 793. 813. 837.
847.8. 1046.4
Israel uocat Iacob 242.8
Israelis gloria 317.5
per Israel quid intelli-
gitur 499.998.8
per Israel qui intelligan-
tur 866.8
Israelita 538.5
Israelitæ Deum ad iram
quomodo prouoca-
runt 972.8
Israelite in deserto à ser-
pentibus occisi 1033.8
Israelitæ in ualle There-
binthi acie ad pugnan-
dū contra Philistinum di-
rigunt 325.4
Israelitæ qua uocatione
uocati 268.6
Israelitarū ad optio 205.6
Israelitarum duo tatum
terram promissionis
ingrediantur 327.8
Israeliticus populus arti-
do quassata 252.5
Israeliticus populus ex
Aegypto eductus cur
in eremo occubuerit.
220.8
Israeliticus populus pri-
mogenitus filius nun-
cupatus 221.8
Israelitici populi adifi-
cūo 272.8
Israelitici populi ex Aeg-
ypto deductio, mag-
næ est profunditatis
& considerationis con-
siliū 657.8
Isachar 275.1081.5
Issa, mulier 152.8
Issuir 152.8
Italia Ambrosio episco-
po cōstitutio ad fidem
conuertitur 188.2
Italia noctem brumalem
quot horarum habeat.
206.2
Italia unde nomen habe-
at 924.5
Italix situs 924.5
Ithamar Paulino succe-
dit 87.3
Iter rectæ actionis in lu-
ce peragitur 880.4
itineræ & loca in quibus
operat Dominus, eg-
ressibus esse plena sa-
cramentis 37.5
Iubal primus citharista.
30.4
per Iubal quid significet-
tur 30.4

iubilatio 593.8
iubilacionis hostia 561.8
iubile⁹ 60.646.7.1204.4
iubileus annus 67.2.116.1
iubileus annus unde dica-
tur 52.2
iubilei anni ratio 52.2
Iubilei requies quinquā-
genarij numeri mythe-
rio continetur 65.5
iubilus 561.872.8
Iuda 74.4.1063.8
Iuda, confessio 231.261.
791.860.8
Iuda cū nuru sua cōcum-
bit 246.8
Iuda Zephæ filius 860.8
Iudas baptizatur 497.7
Iudas cur ruina fratris di-
catur 459.8
Iudas & Simō magus 76.7
Iudas figuram Absolonis
gerit 459.8
Iudas figuram Christi re-
nuit 68.4
Iudas Galilæus 880.5
Iudas Iacobi 867.5
Iudas in tradēdo Christo
quid spectarit 804.6
Iudas Iacobi ex Christi
proditor ex discipulis.
616.860.5
Iudas Machabeus Iudæo-
rum ducatum suscipit.
132.2
Iudas mēbrum antichri-
sti 702.8
Iudas propria sponte sce-
leratæ mentis consiliū
init 101.5
Iuda quomodo catulus
leonis. 262.8
Iudas regni expers 177.7.
480.5 (738.5)
Iudas sanctus apostolus.
Iudas Scarioth 32.7 43.5
Iudas Thadde⁹ 275.1051.5
Iudas traditor, qui & Si-
mon 275.5
Iudæ benedictio 261.8
Iudæ complices 371.7
Iudæ datur pœnitenti oc-
casio 477.5
Iudæ epistola olim reie-
cta 1056.5
Iudæ & Simonis marty-
rium 260.261.1
Iudæ impudentia 102.5
Iudæ ingratitudo 484.5
Iudæ malitia 473.5
Iudæ malum in bonum
uersum est 616.5
Iudæ ofculum 151.105.5.
384.7
Iudæ scelus 100.5
Iudæ similes 473.5
Iudæ signum 106.5
Iudæ suspensio 490.2
Iudæ Thaddæi martyriū
260.261.1
Iudæ tertius filius qui mu-
lieri nō iungitur, quid
significet 247.8
Iudæ tribus prima 1080.5
in Iudæ

Index.

in Iudæ filijs duo genera
principum denotatur.
247.8
Iudam intravit satanas.
473.5
Iudā quanta patiētia Chri-
stus tulerit 373.8
& 488.8
per Iudā Christus expri-
mitur 90.4
per Iudam uerus cōfessor
Christus exprimitur.
262.8
per Iudam fides intelli-
gitur 791.8
Iudæa 476.5.101.5.924.5.
1063.8
Iudæa auis cur dicta.
746.4
Iudæa confessio 837.8
Iudæa carnalis, uiam qua
reditur ad patrē igno-
rauit 746.4
Iudæa gens principiu ui-
næ 868.8
Iudæa mēsis 576.5
Iudæa post Augustum Cæ-
sarem tributaria facta.
273.5
Iudæa quando captiuata
in Babyloniam 179.2
Iudæa septuaginta annis
deserta mansit 180.2
Iudæa desertum 275
Iudæam Domini domum
fuisse 37.5
in Iudæam reuersorū sub
Zorobabele et Iosue du-
cibus numerus 472.4
Iudæus uerus quis 837.8
Iudæi 1067.5
Iudæi acetum, degeneran-
tes à uino prophetarū.
114.5.397.7.493.5
Iudæi ad Christum cōuer-
si 702.5
Iudæi altare Domino edi-
ficant 180.2
Iudæi à Romanis principi-
bus profus delecti.
984.8
Iudæi à templi edificatio-
ne prohibentur 180.2
Iudæi à Tito & Vespasia-
no crudeli strage affi-
ciuntur 380.8
Iudæi à Tito & Vespasia-
no dispersi 739.8
Iudæi Christum filiū Dei
esse negant 453.5
Iudæi Christum maximo
odio persecuti sunt.
518.8
Iudæi Christum occiden-
do regem fecerunt gen-
tium 736.8
Iudæi consilium Dei spre-
uerunt 773.4
Iudæi crudeli strage à Ti-
to & Vespasiano deiec-
ti 380.8
Iudæi cur bestia agri uo-
centur 963.8
Iudæi cur Christum cruci-

fixerint 439.8
Iudæi cur Christum qua-
sifierint interficere 842.6
Iudæi cur gentē & locum
amiserint 432.8
Iudæi cur immūdi habean-
tur 303.8
Iudæi cur maledicti 169.8
Iudæi cur mōs Dei 440.8
Iudæi cur non potuerint
credere 246.248.6
Iudæi diabolo peiores.
253.5.354.7
Iudæi Domino crucifixo
spongiam aceto plenā
offerunt 471.4
Iudæi duplici reatu obno-
xij tenentur 245.7
Iudæi exeutes à facie Dei,
habitant profugij in ter-
ra commotionis 173.8
Iudæi sicut arida similes.
609.8
Iudæi filij cur alieni facti.
522.8
Iudæi gentium salutem o-
dere semper 440.5.250.7
Iudæi gloriam carnaliter
querunt 619.5
Iudæi imitatione filij 650.5
Iudæi inexcusabiles 491.5
Iudæi in iniquitatib. suis
quomodo sint humiliati
975.8
Iudæi in Hispania Christia-
ni efficiuntur 212.2
Iudæi in obfisione Domi-
ni nō inuocāt 877.4
Iudæi in Pascha undique
collecti perierūt 826.8
Iudæi lapidei 644.4
Iudæi librarij nostri 729.8
Iudæi mons Syon 677.8
Iudæi multipliciter men-
daces fuerunt 522.8
Iudæi per diuersas terra-
rum partes seditionem
mouentes, digna cade
sternuntur 184.2
Iudæi plagis suis Deum
non laeserūt sed seipfos
potius interfecerunt.
764.8
Iudæi auribus grauer au-
dierunt 258.5
Iudæi prædestinati & elec-
ti 644.5
Iudæi præ gentibus pauci
crediderunt 576.5
Iudæi populus Dei 523.5
Iudæi propter temporalium
rerum prosperitatē con-
tra Christum superbie-
runt 508.8
Iudæi quando euecti & ca-
ptiuati 723.8
Iudæi quare Dominum
nō cognouerint 729.8
Iudæi quare Dominū glo-
ria nō inuenierint 367.8
Iudæi qua uocatione uo-
cati 335.6
Iudæi qui diuisi dicantur.
261.8. qui item dispersi.

ibidem.
Iudæi qui pueris similes.
298.5
Iudæi quod mandatū nun-
quā præterierint 344.7
405.5
Iudæi quomodo corā Do-
mino manducant 386.5
Iudæi quomodo Christū
repulerint 540.8
Iudæi quomodo Deum fu-
giant 780.8
Iudæi quomodo resurre-
ctionem crediderint.
588.6
Iudæi quomodo resurre-
ctionem Christi confir-
mauerint 764.8
Iudæi quomodo ruminēt
158.4
Iudæi quomodo in lapi-
dem offensionis impe-
gerint 239.6
Iudæi quomodo inania
meditentur 433.8
Iudæi quomodo lingua
dolosa loquuti sint con-
tra Christum 984.8
Iudæi quomodo omnes
occiderint 364.5
Iudæi quomodo tandem
Dominū esse iudicem
cognoscent 498.8
Iudæi quomodo unicorni
comparentur 541.8
Iudæi quot in captiuitate
ducti 760.8
Iudæi rapiens leo quan-
do fuerint 339.8. quan-
do item rugiens ibid.
Iudæi se sua uoce damnāt.
247.8
Iudæi se sua condemnant
sententia 490.5
Iudæi septem uindictis al-
ligati propter reatum
occisi Christi 172.8
Iudæi spirituales 830.5
Iudæi tam maiores quā
minores in necem Chri-
sti conspirarunt 730.8
Iudæi timentes Deum.
891.8
Iudæi ubiq; dispersi 739.8
Iudæi ubiq; gentium dissi-
pati, nondum compun-
cti sunt ad pœnitentiā.
611.8
Iudæi unicornes dicuntur
569.8
Iudæorū ad Christum re-
ditus 318.5
Iudæorum ambitio 685.5.
sacerdotiū. ibid. pascha
683.5
Iudæorū arrogātia 678.8
Iudæorū captiuitas 871.5
Iudæorum caeca uerfusia.
372.7
Iudæorū cœtus, malignā-
tium cōuentus 762.5
Iudæorū consuetudo 399.
7. petitio ibid.
Iudæorū conuersio 738.8

Iudæorū crudelitās 4.099
Iudæorū de Christo falsa
negatio 169.8
Iudæorum de Christo er-
ror 672.5
Iudæorum & gentiū tres
differentiæ 48.133.4
Iudæorū & Samaritanorū
contentio 573.5
Iudæorum error 17.47.5.
110.7.491.4
Iudæorum error, gentium
est salus 261.5
Iudæorū excecatio 257.5
Iudæorū excidiū per Ro-
manos 124.7.382.5
Iudæorū exitij causa 466.5
Iudæorū generatio 834.5
Iudæorū guttur quomodo
sepulchri patēs 498.8
Iudæorum hæreses 459.5
Iudæorū impia electio il-
lis manet 493.5
Iudæorū impietas 314.5
Iudæorū impudentes pre-
ces 494.5
Iudæorū in accusando im-
pietas 490.5
Iudæorū in Christum fre-
mitus 14.6
Iudæorum in Dominum
furor 325.3
Iudæorum in sine religio.
445.5. impietas ibid.
Iudæorum ingratitudo
429.7
Iudæorum iusta reprehen-
sio 486.5
Iudæorum mendaciū ad-
uersus Dominū 772.8
Iudæorum miranda cæci-
tas 57.5
Iudæorum murmuratio
Deo ingratiſſima 610.5
Iudæorum nullus qui ple-
nē legem didicit, aduen-
tum redemptoris no-
stri ignorauit 227.8
Iudæorum opprobrium
729.8
Iudæorum pater diabolus
649.5
Iudæorū peruersitas 39.5
Iudæorum petitio 157.5
Iudæorum populus 599.5
Iudæorum populus diues
748.4
Iudæorum populus lapis
124.4
Iudæorum populus, ser-
uus populi Christiani
39.4
Iudæorum populus cur
Christi ecclesiā time-
rit 345.4
Iudæorum populi prin-
cipes 769.4
Iudæorū pressura 468.5
Iudæorum rector 833.5
Iudæorū regem Christum
opinabatur 833.5
Iudæorum regum tempo-
ra 862.5
Iudæorū regnum per Saul
signifi-

In Bedæ opera

significatur 736,8
Iudæorum repulsiō, gentiū receptio est 465,8
Iudæorum scandalum, nostra salus 56,5
Iudæorum timore Christi refectionem rusticare. 500,5
Iudæorum iusticia 612,8
in Iudæorū populo Christianus præsfiguratus. 733,6
Iudæis omnia in figura contigisse 24,8,7
Iudæis fidem Christi iudici pere recusantib. utraq; Pannonia interdicitur. 200,2
Iudæis mors Christi merito impuratur 828,5
Iudæis nihil magis cōtrariū quā porcus 870,8
Iudæos serpentes & uiperas in Euāgelio frequēter appellat Dominus. 783,4
in Iudæis conuerti ad cor quid sit 891,8
ā Iudæis quinquagesima qua dragenas, una uinum accepit 390,8
ā Iudæis quomodo sanguis requiratur, quem ipsi nō fuderint 90,5
ā Iudæis salus processit. 792,8
Iudæicus mos 306,5
Iudæicus populus ædificium destructum 947,8
Iudæicus populus ā seruitute in sine liberatur. 227,8
Iudæicus populus lumen adueniens 910,8
Iudæicus populus per Cain significatur 27,4
Iudæicus populus cur inops 995,8
Iudæici populi dispersio. 172,8
Iudæica gens non amisit sanguinem legis & circūcisionis suæ 173,8
Iudæicum bellum quot annis consummatū 184,2
Iudæici regni finis 226,5, 273,7
Iudex ante ianuam 957,5
iudicis aduentus 260,7, 469,5
iudicis boni officii 975,5
iudicis ira 956,5
iudices ā Mose usq; ad Samuelē quandiu regnarint 21,2
Iudices in populo Israelitico quandiu rexerint. 19,6
iudices Iudæorum in portis sedebant 619,4
iudices Iudæorū in portis ciuitatum habitabant. 756,4
iudicare 463,8

iudicandum recte 625,5
iudicari Domini figura 89,5
iudicari Domini umbra 323,7
iudicari forma 332,5
iudicari maiestas 469,5
iudicium 910,8, 755,6, 870,4, 666,8
iudiciū Christi 643,636,5
iudiciū Christi sublatum. 886,5
iudicium cunctis adfuturum 231,7,375,5
iudiciū Dei duplex 985,5
iudicium Dei rectū 1036,8
iudiciū & charitas necessaria 362,5
iudiciū hominū filio in diuinis competit 587,5
iudicium humanum saepe fallit 238,7
iudicium impij 1051,5
iudicium mundi 558,5
iudicium occultum 473,8
iudicium occultum in presenti uita agitur 473,8
iudicium pro damnatione dici 303,6
iudicium pro pena 590,5
iudiciū sine misericordia 940,5
iudicium temerarium cauendum 72,7 & 285,5
iudiciū temerariū in quibus rebus cauendum. 306,6
iudicij aduentus 636,5
iudicij dies cur octaua dici possit 454,9
iudicij dies, hyemis frigidus similatur 895,4
iudicij dies saepe in scripturis octonario numero typicē exprimitur 44,8
iudicij diei aduentus 96,5
iudicij tempore crucem et cetera passionis instrumeta ostendet Dominus 511,5
iudicium declinantes qui sunt 830,8
circā iudicium extremum quæ cūctura sint 267,6
absq; iudicio recto facere 917,4
de iudicij die 172,2
de iudicio quomodo arguitur mundus 771,5
in iudicio Salomonis quomodo Christi figura. 377,8
iudicia cur antiquitas in portis fieri solita 479,8
iudicia Dei abyssus 617,8, 338,5, 616,8, 902,907,5
iudicia Dei iusta 702,5
iudicia Domini in quantū desiderabilia 528,8
iudicia Domini dulciora super mel & fauē 527,8
iudicia Domini qualia. 527,8
iudicia humana cur portę

mortis dicantur 479,8
iudicia ueterum in portis fieri solita 798,8, 634,7
iudiciorum Dei districtio 63,7, 413,5
Iudith historia conscribitur 211,2
Iudith historia sub Cambyse scripta 180,2
iugum Christi suauē 433,8
iuga boum quinq; 67,7
Iulia crux supplicio corōnata 413,3
Iulia gens ā quibus fundata 178,2
Iulia mulier uisum recipit 355,3
Iulia passio 479,3
Iuliana uirginis martyriū 245,1
Iuliana uirginis narale & martyrium 392,3
Iulianus ad idolorum cultum conuersus, Christianos prosequitur. 187,2
Iulianus Celanensis gratię Dei impugator acer rimus 934,4
Iulianus & Casarius in mare precipitatur 465,3
Iulianus ex Christiano paganus persequitur Christianos 212,2
Iulianus Imperator cur Babylæ martyris sepulchrum auferri iusserit. 386,3
Iulianus Imperator infidelis 822,6
Iulianus quandiu imperarit 187,201,2
Iuliani Celanensis episcopi opuscula in Cantica canticorum 984,4
Iuliani hæresis 120,7
Iuliani martyris narale. 395,3
Iuliani martyriū 382,395,3
Iulius 77,2, 458,522,1
Iulius Africanus 664,3
Iulius Africanus inter scriptores ecclesiasticos clarus habetur 186,2
Iulius Africanus temporū scriptor 185,2
Iulius antea Quintilis dictus 128,1
Iulius Cæs. Britannos in fugam uertit 4,3
Iulius Cæsar quandiu imperarit 201,2
Iulius Cæsar quando procreatus 254,1
Iulius Cæsar quando imperium arripuerit 128,1
Iulius Cæsar quomodo animum constituit 264,1, 177,2
Iulius Cæsar singulare arripuit imperium 181,2
Iulius papa quādiu federit 202,2
C. Iulius quando in Britanniam expeditionem fecerit 3,3
Iulius mensis ā Caio Cæsare dictus 132,1
Iulius mēsis, prius Quintiliis 254,255,1
Iulius mensis unde nomen accepit 128,254,501,1
Iulius 11. quandiu federit. 204,2
Iulius 111. quamdiu federit 204,2
Iulius nolens sacrificare idolis, capitali sententiā puniatur 4,9,3
Iulij episcopi & confessoris narale 404,3, conf. rutiones ibid.
Iulij episcopi & Nicomedis depositio 396,3
Iulij Papæ narale 390,3
Iulij senatoris & martyris narale & passio 442,3
Iulij mensis nomina uaria 128,1
C. Iulij in Britannia clades 3,3
in Iulio mense quæ horæ cauendæ 254,1
in Iulio mense quæ uictus ratio seruanda 254,1
sub Iulio Papa prima Synodus Nicæ habitata. 192,2
Iumentum 347,5, 97,7
Iumenta, carnales homines 801,4
Iumentorum nomine quid intelligendum *A 15,4
per Iumenta cur pudicitia commodē designetur. 855,8
Iuniperorum usus 317,8
Iunius 77,2, 457,522,1
Iunius ante Iunonius. 252,1
Iunius Brutus in urbe Roma primus consul factus 128,1
Iunius mēsis unde dictus. 252,253,123,1,501,1
Iunius quibus modis dicitur 128,1
in Iunio mense quæ horæ cauendæ 252,1
in Iunio mense quæ uictus ratio obseruanda 252,1
Iuno Moneta 77,2
Iuno quid Phycis 5,2
Iuno Saturni filia 128,1
Iunonis Monete aedes quādo dedicatæ 252,1
Iunoni qui mensis sacer. 207,2
Iunoni templum quando dedicatum 128,1
Iupiter 457,8
Iupiter quando creatus. 441,1
Iupiter cur in taurum mutatus 25,2
Iupiter fulminum pater. 66,2
Iupiter Hammo unde appellatus

Index.

pellarus 25,2
Iupiter quot annis cursum suū cōficiat *A 12, 4, 323,2
Iupiter unde dictus 14,2
Iouis annus 53,2
Iouis filij 918,5
Iouis nomine quid phycis intelligant 206,2
Iouis simulacrum cur aricinis pedibus depingatur 25,2
Iouis stella beneuola 323,2
Iouem cur patrem regno expulisse fabuletur 323,2
iuramentum 578,7
iuramentum controuersie finis 1080,6
iuramentum serui in femore Abraham 215,8
iuramentum temerarium immutandum 180,7
iuramenti genus per femora 85,4
iuramenti ueratio 958,5
iuramenti usus 501,8
iuramenti pteus cur appellatus 211,8
iuramentum proferre 151,4, 302,8
iuramento quando utendum 210,5
iuratur Deus per seipsum 1074,6
iurare 573,6
iurare cur perfectis interdicitur 501,8
iurare falsum, grauissimū peccatum 574,6
iurare in Deum cur Iudæi permittebatur 210,5
iuratio Dei 907,8, 483,6
iuratio uera 573,6
iustificatio impij quid. 239,6
iustificari apud Deum. 53,6, 241,6
iustificantes se 411,5, 101,7
iustificatus per fidem iustē operatur 60,6
iustificatio quid 1039,8
iustificatio hominis 58,6
iustificacionem ex fide imitari 233,6
iustificaciones quomodo uitæ sint 1015,8
iustificaciones ā memoria cur non dilabuntur. 1026,8
iuris legale 227,2
iuris naturale 227,2
iuris quid 396,6
Iustæ & Rufinæ martyriū. 434,3
Iustina uirginis martyriū. 258,259,1,454,3
Iustinianus capitur ab hostibus 369,3
Iustinianus cōmunionem de manu Constantini papæ suscipit 193,2
Iustinianus cuncta eccle-

sie priuilegia renouat. 193,2
Iustinianus & Iustinus fratres 369,3
Iustinianus exul in Pontum secedit 192,2
Iustinianus pacem cum Saceracenis constituit 192,2
Iustinianus quamdiu imperarit 190,192,2
Iustinianus quādiu cum Tiberio imperarit 193,2
Iustinus senior quamdiu imperarit 190,2
Iustinianus Trebelli regis auxilio occidit eos qui se expulerant patrio 193,2
Iustinianus codex quando orbi promulgatus. 190,2
sub Iustiniano principe quinta synodus Cōstantinopoli celebrata 192,2
Iustinus fratrem suum Iustinianum agnoscit. 373,3
Iustinus martyr caput suū manibus fert 578,3
Iustinus mendicium alit & uescit 371,3
Iustinus minor quamdiu regnarit 190,2
Iustinus philosophus. 405,3
Iustinus philosophus librum pro Christiana religione composuit, Antonino tradit 185,2
Iustinus præscientiam habuit futurorum 369,3
Iustinus quando Romani imperij gubernaculum suscepit 75,3
Iustini caput de sepultura sui corporis docet 378,3
Iustini episcopi & confessoris narale 433,3
Iustini martyris passio 367,3
Iustini martyris sepultura 380,3
Iustini miracula 580,3
iustitia 37,8, 207,7, 236,2, 402,1, 548,7, 666,8, 870,4, 886,8, 910,8
iustitia ad omnes animas partes pertinet 149,8
iusticia cur mons dicatur. 440,8
iusticie Domini iustæ & rectæ 527,8
iusticia Dei 54,6, 576,8, 619,8, 238,650,6
iusticia Dei cur dicatur. 339,6
iusticia Dei irreflexibilis. 435,8
iusticia Dei sine lege 55,6
iusticia Dei in corde abscondenda 643,8
iusticia discipulorum & fidelium 27,7
iusticia & pax uirtutes

quasi sorores 892,8
iusticia ex fide cur ex Deo 870,6
iusticia hominis 1025,5
iusticia in futuro seculo. 1005,5
iusticia in quo sit 299,5
iusticia iudicium sequitur. 666,8
iusticia nostra 1022,5
perfecta ibid.
iusticia præclarissima uirtutum 236,2
iusticia principalis uirtus 856,8
iusticia superni iudicis erga reprobos 180,7
iusticia uera quæ 989,8
iusticia unde uirga ferrea dicitur 435,8
iusticie ac misericordie temperamentum 634,5
iusticie inimicus 960,6
iusticie moderatores iusti sunt 634,5
iusticie semita 880,4
iusticie ueræ merces. 989,8
iusticie uiam Ioannes prædicat 84,5
iusticie implendæ exemplum 451,7
ad iusticie uiam improbi nōnunquam reuertuntur 659,7
iusticie liberaliter seruendum 116,6
iusticie seruire libertas. 648,5
iusticia impugnare 763,8
iusticiam loqui, & non uti 733,8
iusticiam nemo facere potest, nisi sanatus sit ab iniquitate per illū qui uiuificat impij 972,8
iusticiam qui esuriunt & sitiunt beati 116,5
iusticiam suam constitutere quid 870,6
iusticiā suam uendere pro terrena pecunia, uenditio turpis 822,8
ā iusticia Domini deficere cur ualde graue 436,8
de iusticia argui 769,5
Iustus episcopus 47,3
Iustus episcopus quando ecclesie præfuerit 52,3
Iustus Melliti successor. 53,3
Iusti Lugdunensis episcopi narale 446,3
iustus ā Deo non derelinquitur 624,8
iustus in lege die ac nocte meditatur 625,8
iustus nemo 779,5
iustus prius accusator sui. 930,4
iustus quare resurgat. 959,4
iustus quare uix saluabitur 986,5

In Bedæ opera

Iustus 372.5
Iustus spem suam auferre, summa est iniquitas. 582.8
Iustus cur Deus exaudiat. 604.8
Iustos cur Deus saluet. 490.8
Iustos creare utrū maius sit quā impios iustificare 656
Iustus quare Deus confirmet 623.8
Iustos quomodo Deus protegat 465.8
Iustē coram Deo uiuere, humanæ est conditio- nis 928.4
Iusti de quib. magis quā de pœnitentibus gaudeant 399.5
Iuuenca rufa signum noui testamenti 1097.6
Iuuenca rufa nouellæ signum 790.8
Iuuenus calidus & sicca. 342.2
Iuuenus coitus malus. 258.2
Iuuenus officia 1051.6
Iuuenus quare non possit esse sapiens 258.2

K
Katharinæ uirginis & martyris Christi, passio 473.3
Kilianus martyris natale. 432.3

L
L. quinquaginta significat 116.1
Laban 66.69.193.4
Laban dealbatio 233.239.8
Laban diaboli figuram gerit 239.8
Laban, mundus 1105.4
Labani infomnium 792.4
per Laban quomodo mundus exprimi possit. 239.8
Labdon quādiu regnarit. 177.2
labium aureum sit mensura per circuitum 1182.4
labio mensuræ corona aurea quatuor digitis alta superponitur 1182.4
per Labium pax significatur 532.8
labia dolosa 492.582.8
labia interiora 813.8
labia loquendi instrumenta 532.8
labia sponsæ fauus 1066.4
labia sponsæ croco cur assimilantur 1054.4
per Labia quid ueniat. 642.8
laboratores 669.3
labor unde 22.4
labor cur per solem designetur 525.8
labor omnia uincit 343.2
labor præfens post fidem susceptam, est quædam innouatio ad beatitudinem 933.8
labores ecclesiæ 308.7
labores sine pietate exhiberi, fructuosi apud Dominum possunt 562.4
labores suos manducare. 283.6
Labordoch quādiu regnarit 180.2
labrum holocausti prope altare 1278.4
labri ænei descriptio. 1277.4
lac caprarum quomodo fiat ad uictum ancillis. 952.4
lac prisca legis figurā habuit 49.4.204.8
lactis nomine doctrina legis significatur 263.8
Lacedæmon conditur. 211.2
Lacedæmoniorum reges deficiunt 179.2
Lacedæmoniorū regnum exoritur 211.2
lachrymæ quatuor specibus distinctæ 216.5
lachrymis pedes rigare. 161.7.303.5
lacteus circulus 252.435.456.1
lacteus circulus cur ultra cæteras partes cœlestes luceat 262
lacteus circulus per quæ sidera ducatur 262
lactem alimentum 781.5
lactuca 118.4
lacus 465.8
lacus Genezareth 342.5
lacus iræ 1107.5
lacus quod descendit ferē omne mortale genus, qualis 572.8
lacum aperire 465.8
item todere ibidem.
per Lacum quid intelligendum 903.8
lædon 97.117.39.2
lædona, quasi læsa unda. 119.2
lædones 378.1
lætari uerē 634.8
lætari non est, nisi præcederit tribulatio 704.8
lætaria domus 72.2
lætaria spiritalis mitigat ab exterioribus asperitatibus corda 544.8
lætaria uera cur nunc non sit 781.8
lætariis superne superabundantia, inebriandi uerbo exprimitur 618.8
lagana oleo lita offerre. 1268.4
lagena 376.7
in Lagenis fragilitas corporum designatur 351.8
Lamberti episcopi natale & martyrium 451.3
Lamech Cainum interfecit 170.8
Lamech Christum significat 31.4
Lamech cur maledictus. 53.8
Lamech duas uxores accepit 173.8
Lamech genuit Mathusalem 175.8
Lamech, humiliatum aut percussentem 173.8
Lamech peccatum Christi sanguine solutum 174.8
Lamech quando Noe genuerit 175.2
Lamech septimus ab Adâ. 170.8
Lamech seculi huius figuram tenuit 176.8
Lamechi peccatum 171.8
Lamechi peccatum Christi sanguine solutum. 170.8
per Lamech quid significetur 30.4
in Lamech quæ septuaginta septem uindictæ sunt exoluentæ 170.8
lamed, disciplina 1027.8
lamina aurea, in qua scriptum est Iehoua 139.4
laminæ aureæ 1258.4.27.8
laminis auris uestes operiuntur 1220.4
lampas solis equus 327.2
in Lampadibus, claritas miraculorum intelligitur 282.311.8
Lanuel 970.4
in Lana mysticæ quæ intelligantur 629.7
ex Lana linoq. uestem contextam induere 332.8
lancea Saulis 354.4
Lamberti episcopi martyrium 258.259.1
languor sæpe ex peccatis nascitur 583.5
languorum curatio 82.5
Laobæ uirginis martyriū. 258.289.1
Laodicia 1071.5
Laodicia a quo condita. 182.2
lapis ad caput Iacobi, Christum significat 229.8
lapis adiutorij, maiestas est Saluatoris 360.8
lapis angularis 163.6
lapis cur in pueris facile gignatur 339.2
lapis fidei inuictæ figurā tenet 25.8
lapis in sacris quid 542.5
lapis offensionis 780.5
lapis pulchrior & durior sole 696.8
lapis puteo superpositus, figuram Domini præfert 230.8
lapis reprobatus 338.7.456.876.968.5
lapis ubi pueris item senibus nascatur 339.2
lapidis erectio, resurrectio Christi est 230.8
lapidis nomine quid intelligatur 744.4
lapidis reuolutio 77.504.5
per lapidis unctio quid significetur 667.8
super lapidē cadere 498.8
lapidē mittere in aceruū Mercurij 657.7
per lapidē quē Iacob erexit, humanitas Christi significatur 667.8
lapides clamantes laudem Christi 449.5
lapides duodecim cur filij Israel Iordanē transeuntes, sustulerint 341.8
lapides ē quibus filij Abraham stant 228.5
lapides fundamenti grandes, qui 10.8
lapides onichynos offerre 1172.4
lapides preciosi in ecclesia qui 747.4
lapides preciosi, opera sunt uirtutum spiritalium 1248.4
lapides preciosi quando dicantur dolari 9.8
lapides secti 132.4
lapides qui in fundamentum templi ad portandum ædificium positi, qui sint 8.8
lapides quibus factum est templum Salomonis, quali colore fuerint. 10.8
lapides quinque Dauidis quid significant 363.8
lapides uui, Christiani. 343.8
lapides uiuos in ædificio sanctæ ciuitatis ordine cōpetenti locare 560.4
per Lapidis quinq. quid significetur 385.8
lapidum diuersitas 1128.5
lapidum maceria in agro stulti destructa iacet. 961.4
lapidum politorū tres ordines 438
lapidū uariis decor quid significet 1251.4
Lapitharum & Centauro- rum bellum 177.2
lapis unius sæpe causa multorum resurrectio- nis 483.8
lapsus primorum parentum quæ mala sunt secuta 18

ra 369.2
lapi quid imitetur 696.8
laquearia 19.8
laquearia templi qualia. 20.8
laquearia terna in templo Salomonis 448.4
per Laquearia quid significetur 20.8
laqueus 480.8
a laqueo diaboli quem euadendum 577.8
in laqueo cuius pes comprehenditur 480.8
laquei mortis 513.8
in laqueos uenantium sese injicere 925.8
Lasa urbs, quæ nunc Calli- rhoe 448.8
Lasea ciuitas Cretæ insulae 924.5
latina lingua 350.2
latinae linguæ quatuor. 350.2
latina consuetudinē græco idiomati nō respondere 87.5
latina nomina quibus literis terminentur 25.1
Latinus Italorū rex 177.2
Latinus Syluius quādiu regnarit 178.2
Latini quando a Romanis perdomiti 181.2
Latinorū menses cur non naturales 75.2
Latinus primus Picus regnat 211.2
apud Latinos quis primus memem inuenit 125.1
latitudo ad gaudium pertinet 446.8
latitudo basis ad dilatationem dilectionis pertinet 58.3
latomi in constructione domus Dei 489.4
latomi quos figuratē designent 7.8
latro 12.244.5.315.7
latronis boni confessio. 499.5
latronis fides 800.5
latrones 96.7.162.346.5.394.7
latrones cū Domino crucifixi 497.5
latrones qui cum Christo crucifixi sunt, quid significant 113.5
latronū cum Christo crucifixorū nomina 650.3
latus Christi apertum 835.5.8.6.5
in Latere quando diabolus hominem percutere dicitur 418.8
per laqueum sacri fontis splendore nobis interna caritatis aperitur. 64.8
lauare pedes 747.5
lauare & rigare quomodo differant 456.8

Index.

laudare Dominum quando interiora nostra dicantur 570.8
laudatio Deo iucunda 53.7
laudatio plena 183.5
laurentini & Ignatiij natale 589.3
S. laurentius 491.7
laurentius a B. Petro corripitur 52.3. Mellitum & Iustum reuocat. ibid.
laurentius Augustini successor 48.3
laurentius Augustini successor 39.3. ecclesiā consecrāt ibid.
laurentius in tormentis maximis tyranno insultat 448.8
laurentius leuita Sixti episcopi 492.7
S. laurentius ligatur a militibus imperatoris. 493.7
laurentius pauperibus erogat thesauros ecclesiæ 492.7
laurentius quanto pluribus pœnis excruciat, tanto magis bonus est uenerandus 1035.8
laurentius quomodo in Christo manserit 503.6
laurentius Scotos in unitatem sanctæ ecclesiæ monet 48.3
laurentij episcopi epistola 48.3
laurentij episcopi obitus 52.3. sepe tura ibid.
laurentij & Hippolyti natale 585.3
lau. entij extrema uox qua lis 747.8
laurentij martyris constantia 514.8
laurentij martyris natale. 442.3
laurentij martyris uigilia. 256.257.1
laurentij martyrium 964.8.256.257.1
S. laurentij tormēta 494.7
laus 229.2
laus Dei omnia superat. 712.5
laus Dei, sacrificium iustitiæ 702.8
laus Dei nunquam ab ore & corde Christiani debet recedere 713.8
laus propria sordet 712.5
laudis gratia fallax 638.7
laudis humanæ appetitores malē perunt 59.7
de laudibus B. Pauli homilæ Ioan. Chryostomi 136.1137 &c.6
lazarus aduersus 66.7
lazarus discumbit 370.7

lazarus quadrivanus. 678.5.679.5
lazari & Marthæ sororis eius natale 481.3
lazari monumentū 492.3
lazari resuscitatio 258.7.322.5
lazari soror peccatrix 140.5.374.7
leandri episcopi natale. 395.3
lebetes quando cineres sanctos suscipiāt 1230.4
lectio 625.7
lectionis quatuor uitia. 652.3
lectores 665.3
lectus doloris 646.8
lectus gehennæ 1068.5
lecti nomine quid intelligendum 310.5
lecto qui lucernam operiri dicitur 42.5
per lectum cur delectationem accipere possimus 456.3
in lecto qui nam 294.5
lectulus Salomōis 1046.4.
lecythus 386.8
legalis festiuitatis obseruantia 137.7
legalia instituta cur tabernaculum 65.8
legalia instituta cur dulcia 722.8
legalia quomodo Christus persoluerit 651.8
in legalibus præceptis æctua uita cōmendatur. 77.5
legatus fidelis 963.4
legionum ciuitas 46.3
legis peritus tentat Dominum 95.7.34.5
lemmata 17.2
lenta curatio 83.5
leoba uirgo 454.3
leobardus monachus. 348.3
leocadiæ uirginis natale. 478.3
leodegarij Augustinū sis episcopi passio 455.3
leodegarij martyriū 260.261.1
leodifeses ciuili discordia & magnis seditionibus æstuant 200.2
leonardi confessoris natale 466.3
leonides Origenis pater, martyrio coronatur. 185.2
leouigildis rex 405.3
leonora coniunx Friderici imperatoris 200.2
leo 1. quādiu imperarit. 201.2
leo 11. quādiu imperarit. 201.2
leo 11. quādiu federit 203.2
leo 111. quādiu imperarit 201.2
leo 111. quādiu impera-

rit 201.2
leo 111. quādiu federit. 203.2
leo 1111. quādiu federit. 203.2
leo v. quādiu federit 203.2
leo vi. quādiu federit. 203.2
leo vii. quādiu federit. 203.2
leo ix. quādiu ederit. 204.2
leo x. quādiu federit. 204.2
leo a Iustiano in custodia teneretur 193.2
leo Bardi filius quādiu regnarit 195.2
leo Constantini filius in oriente quādiu regnarit 194.2
leo papa 429.430.3
leo postremus Imperatorum apud Bedā 194.2
leo quādiu imperarit 189.192.193.194.195.2
leo quādiu federit 203.2
leonis episcopi depositio 467.3
leonis papæ martyrium. 248.249.252.253.1
leo 446.521.3
leo cur Iulio tribuatur. 24.25.85.2
leo diabolus 834.4
leo fortissimus bestiarum 657.7.969.4
leo in occisu bestiarum non trepidat 953.4
leonis catulus tribus diebus & noctibus, cum natus fuerit, dormit. 262.8.90.4
leonis catuli rugitū tremefacti, excitantur 262.8
leonis natura 1105.5
per leonem & ursum persecutores sanctæ ecclesiæ designantur 384.8
sub leone papa quarta synodus Chalcedone habitata 192.2
leones Danieli nihil nocent 135.8
leonum cubilia 1062.4
leonum molas quomodo Deus confringat 734.8
leonibus & draconibus quando Deus escas dare dicitur 834.4
super leones & boues, lo- ra quādo depēdere dicantur 60.8
cum leonibus boues sculptos habere 59.8
leona bestia ferocissima. 647.4
lephna 189.4
lepra 108.4.696.6.160.4
lepra in pelle 159.4. in parietibus, ibid.
lepra in parietibus 307.8
lepra in stamine ibid.
lepra in uasculis ibid.
lepra 3

In Bedæ opera

lepra in ueste linea 160.4.
in ueste lanae, ibid. in
stamine et subregmine.
ibidem.
lepra pallida 306.8. ru-
bicunda, alba, nigra.
ibidem.
lepra quæ purgetur sacrifi-
ciorum ritu 160.4.
lepra doctrina falsa 159.4.
305.8
leprorum colores 306.8.
160.4
lepræ genus quod munda-
ri non potest 160.4.
306.8
lepræ sex species 159.4.
305.8
lepram in barba ostende-
re 160.4
lepram in caluitio mon-
strare 160.4
lepram in capite portare.
305.8.160.4
lepram in cute gerere.
159.4
leprâ portare in toto cor-
pore 159.4
leprosus cur se sacerdoti
ostendere inbeatur 14.5
leprosus quid typicè signi-
ficet 14.5
leprosi mundatio 13.5
leprosi mundatio nõ quæ-
rit locum certum 260.5.
291.7
post leprosi coitû cur mu-
lier non lædatur 338.2
leprosum cur ad sacerdo-
tes Christus miserit.
831.5
leprosi ad sacerdotes mit-
tuntur 421.5.98.7.
696.6
leprosi de castris eijcuntur
315.8
leprosi decem 98.7
leprosi, heretici 159.174.
4.305.8
leprosi qui intelligendi.
696.6
leprosi quomodo in lege
mundati 699.8
leproforum unus ad Chri-
stum reuertitur 99.7
lepus 452.1
leta uia 645.7
letanix rogationû cur in-
uentæ 501.7
leucij natale 383.3
leucij, Tyrfi & Calenici
martyrum natale 287.3
leudeberta uirgo 362.3
leui 68.4.74.4.231.8.
1081.5
leui Domino magnû con-
uiuium facit 20.5
leui hæreditatē propriam
non accepit 86.4
leui, prædicitus siue assum-
ptus 837.5
leui propriam hæreditatē
non accepit 260.8
leuiathan diabolus 681.

4.856.4
leuiathâ quomodo Deus
dicatur excitare 861.4
leuitæ 565.4.665.3
leuitæ cur non acceperint
terræ hæreditatem 345.
8
leuitæ & sacerdotes altare
pallijs & uarijs ornamē-
tis circûdare solebant.
555.8
leuitæ in præfenti uita in
Hierusalem congregan-
tur 577.4
leuitæ quadraginta duas
urbes in possessionem
accipiunt 346.8
leuitæ quare pilos carnis
omnes radere debeant.
316.8
leuitæ quomodo Domi-
num laudarint 493.4
leuitarum pars Dominus
a 89.5
leuitis cur fors nulla data
inter fratres 785.8
leuitis habitacula ab Iesu
per omnes tribus decer-
nuntur 345.8
leuitis lex data 102.4
Leuparius episcopus Co-
lumbanum ad eum in-
uitat 296.3
lex à monte Sin incipitur,
& in monte Seir fini-
tur 194.4
lex bona, si quis ea rectè
utatur 207.8
lex carnis 412.8
lex cur data 97.714.716.6.
955.8.1036.8
lex cur dilectio dicatur.
1017.8
lex cur dicatur deprimens
886.8
lex cur in duabus tabulis
scripta 284.8
lex cur mirabilis 846.8
lex cur nouum uel uetus
testamentum dicatur.
527.8
lex custodita 103.5
lex Dei, aqua dicitur.
650.4
lex Dei ueritas 1026.8
lex Dei in manu Eyræ 523.
4. item in manu Chri-
sti. ibid.
lex Dei de Hierusalem e-
greditur 195.8
lex decem uerbis compre-
hensa 283.8
lex Domini immaculata.
527.8
lex Domini uia 1009.8
lex & prophetæ de Chri-
sto 333.5
lex & prophetæ usque ad
Ioannem 522.6
lex & testimonium, idem.
527.8
lex euangelica 681.5
lex factorum 131.6
lex factorum & fidei quo-

modo inter se differant
57.6
lex glareæ 778.4
lex in decem præceptis co-
gnoscitur 179.8
lex infirma per carnem.
118.6
lex iniusto nõ posita 1015.
8.959.6
lex in ueteri testamēto cur
ministratio mortis.
614.6
lex iubet, ut admoneat
quid faciat fides 58.6
lex libertatis 939.5
lex mala quæ 131.6
lex mentis 412.8
lex Mosis 412.8.528.
651.5
lex mystico uelamine re-
ctâ in fideibus 144.4
lex naturalis 631.5
lex noua strictior 62.7.
412.5
lex operum in Iudaismo,
fidei uerò in Christia-
nismo 57.6
lex paedagogus 611.6
lex peccati uirtus 140.6
lex peccati cur dicitur.
116.6. item mortis.
ibidem.
lex perfecta 936.5
lex per angelos data 711.6
lex per carnem infirma.
135.6
lex per Mosen data 96.6
lex per omnia cum seueri-
tate datur 129.4
lex præuaricationis gra-
tia posita est 711.6
lex prima 129.6
lex primo homini natura-
liter data 846.8
lex posita iniustis 847.8
lex quæ dicitur 675.5
lex quæ nam animalia exe-
cretur 304.8
lex quando data 282.8
lex quæ Mose data 130.4
lex quando impletur.
1119.6
lex quibus litera 138.6
lex quomodo gratia facta
140.6. semper bona.
ibid.
lex quomodo non gratia.
705.6
lex quomodo pluuiæ.
784.8
lex sancta 132.6.788.8
lex sine gratia 715.6
lex sine gratia impleri nõ
potest 363.8
lex sine gratia, litera sola.
713.6
lex sine gratia litera occi-
dens 810.8
lex spinam figit 589.8
lex spiritus 116.6
lex subintrauit, ut abunda-
ret delictum 111.6
lex triplex apud Apo-
stum 412.8

lex uetus concubina 74.4
lex ueteri populo in lapi-
deis tabulis lata 1015.8
lex uirtus peccati 610.8
lex uni Iudæorum popu-
lo data 542.5
legis æmulatores frustra
Deo obsequium præ-
stant 48.7
legis carnalitas 584.5
legis ceremonias Christus
transgredi noluit 545.9
legis custodia 433.5
legis cur duæ tabulæ datæ
284.8
legis Dei meditatio, uera
uita 1024.8
legis diuisio 154.4
legis diuinæ summam de-
cem præceptis compre-
hendi 464.4
legis finis, Christus 391.
6.443.8.615.6
legis & gratiæ distantia.
191.7.265.5
lex infirmata quomodo.
154.6
legis iustitia quare propo-
nitis implentur 135.6
legis litera occidit 96.6
legis nomine quid signifi-
cetur 550.6
legis opera iustificatum se-
qui, non præcedere iu-
stificandum 61.6
legis plenitudo charitas.
167.6.746.6
legis sermo scientiæ glo-
riam secretam habet.
291.8
legis tabulæ cur lapidæ.
284.8
legis uirtus 847.5
legis usus 56.96.115.138.
6
ex Legis operibus, qui sunt,
sub maledictio sunt.
172.8
in Legis & gratiæ datione
apparet euidētissima
ueteris & noui testamē-
ti distantia ¶ a 4.6
legi detrahere 954.5
legi uiuere 961.6
legem Dominus daturus
cur in igne fumoq; de-
scenderit 282.8
legem non nisi à spirituali
bus impleri 140.6
legem non uenit Christus
soluere 411.5
legem quomodo Chri-
stus impluerit 288.8
legem uerè qui attendat.
846.8
ante Legem diabolus qua-
si sopitus 411.8
lege bene utentium, ope-
ra bona 747.8
lege qui malè utatur 139.6
lege subintrante cur pecca-
tuus

tum abundarit 97.6
lege uti legitime 612.715.
959.960.6
in Lege meditari 428.8
in Lege & sub lege esse,
differre 465.6
in Lege esse 428.8
in Lege tres infelices sunt
651.3
in Lege Dei qui ambulant
1009.8
sub Lege esse quid est 428.
8.746.6
sub Lege qui sint damna-
bilitate 746.6
sub Lege unde homines
facti 723.6
leges Dei in cordibus scri-
ptæ 1090.6
lia 66.4.68.4
lia Iacobo pro Rachele
supponitur 236.8
lia, laborans 232.8
lia nocte coniungitur Iaco-
bo 68.4
lia pro Rachel Iacobo con-
iungitur 233.8
lia synagogæ typus 236.
8
lia filij duo 68.4
de Lia quos filios Iacob
progenuerit 232.8
libamen 145.4
libamina 525.4
libamina uini 1273.4
libanus 1065.5.1095.
4.1096.4
libanus, candidatio 569.
818.8.1073.4
libanus mons 818.8
libanus mons saluatorem
& Ecclesiam signat 121.
4
libani ligna 1071.4
per Libanum populus Iudaicus
intelligitur 569.
818.8
liberalitas Domini 67.7.
392.5
liberari quid 150.153.6
pro Liberatione plerunq;
sancti orantes, non ex-
audiuntur 746.8
libertas arbitrij 123.5
libertas inchoata 1046.6
libertas uera 105.6
libertas ueritatis 546.5
libertini ¶ a 18.6
liberius quamdiu federit.
202.2
liberius, quamdiu fede-
rit 203.2
liberi uerè quando efficia-
mur 778.6
liberorum munus 974.5
liberum arbitrium 337.7.
403.8.612.6.689.756.5.
839.6
liberum arbitrium pri-
mus homo ante gustû
pomi habuit, post gustû
uerò seruus uictus est
peccati 405.8
libero arbitrio contrariû,

quod Deus sanctis ui-
tam æternam prædesti-
nauit 405.8
liberum arbitrium ad pec-
candum ualere 611.6
liberiuolutus 1078.5
liber uiuentium 802.8
libri plicati redditio 249.5
libri opera digitorum Dei
470.8
libri uitæ 1124.5
librorum Mosis ordo 144.
4
librorum omnium caput
est Christus 109.8
in Librorum initijs quæna
scriptores ponere sole-
ant 50.2
libido ubi dominatur, ra-
tio subiugatur 465.8
libidinis ingenium 277.
3
libra 88.2.521.1
quid sit 321.8
libra, as siue assis 182.1
libra cur septembri tribua-
tur 24.25.85.2
libra unguenti 370.7
lbs 32.2
quæ liceant & non expe-
diant 399.6
Licinius imperator crea-
tur 187.2
licium quando expeditur,
uel non expeditur 427.
6
lictores ¶ b 32.6
lida 81.2
ligandi ac soluendi pote-
stas non solum Petro cõ-
terisq; apostolis: uerû
etiam ecclesiæ pastoribus
data 156.7
ligatio 618.7
ligaturarum ratio 423.
424.1
Igitur magus 321.3
lignum nullum instructio-
sum 129.8
lignum scientiæ boni &
mali 17.4.19.4
lignum scientiæ boni &
mali cur hoc nomē sum-
perit 147.8
lignum scientiæ boni &
mali, proprium uolun-
tatis arbitrium est 149.
8
lignum uiride 496.5
lignum uitæ 136.8.1135.5
lignum uitæ, Christus.
149.8
lignum uitæ in medio pa-
radisi 148.2
lignum iuxta altare non
plantandum 330.8
in ligni medio se abscon-
dere 25.4
de ligno uitæ cur gustatû
à primis parentibus.
584.6
ligna altaris quomodo in-
cubusta permanere po-
tuerint 1228.4

ligna duo, crucis figura.
252.5.333.7
ligna fructifera omnes
sancti sunt 149.8
ligna ignis 946.5
ligna in altari holocausto-
rum quando ardere di-
cantur 588.1232.4
ligna nemorosa sine fru-
ctu 201.4
ligna pomifera 330.8
ligna quando cædenda.
115.2
ligna setim in Arabia de-
ferris solet inueniri.
1212.4
ligna setim impubilia.
1212.4
ligna setim qualia 1173.4
ligna syluæ, homines ua-
ni 353.8
lignorum præputia aufer-
re 330.8
ligna arulæ altaris sacer-
dos imponit 1232.4
ligna setim offerre 1172.
4
ad Ligna cædenda in opus
Domini dena millia ui-
rorum de Israhel mittun-
tur 68
per Ligna errores genti-
lium diabolica fraude
inuenti designantur.
387.8
ligustrum 1070.4
lilium repandum 235.5
lilij flores quid significant
71.8
lilij opus quatuor cubito-
rum 50.8
per Lilij repandi folium
quid significetur 55.8
lilia quomodo sanctorû
actibus congruant.
1037.4
lilia, uirginitatis candor.
296.8
per lilia quid designetur.
50.8
inter lilia Dominus quo-
modo pascatur 1037.4
Lilla Eduini minister 55.3
Lilybeum per montorium
927.5
limus, aqua & terræ com-
mixtio 142.8
limus, ex quo homo fa-
ctus est, qualis fuerit.
141.8
Linus muscus claret 211.
2
linea cubitorû duodecim
quid significet 46.8
lindisfarneses quomodo
sint impugnati, & iuu-
te Domino iterum pro-
fecti 248.3
lingua communis 350.2
lingua catholici doctoris
ad fructum uitæ ducit
sempiternum 921.4
lingua cur in udo posita.
501.8

lingua cur spongiosa 399.
2
lingua Græca cur clarior
inter ceteras habeatur.
350.2
lingua magniloqua, hære-
tici 492.8
lingua mixta 350.2
lingua quam homines
in futurum loquentur.
351.2
lingua sapientû ornat sci-
entiam 921.4
linguæ usus 339.2
linguâ cur refrigerari cupi-
at diues in inferno.
64.7.414.5
linguâ domare nemo po-
test 948.5
in Lingua non peccare,
perfecti est hominis.
635.8
linguæ detrahentium tô-
lerandæ 1050.5
linguæ in Christi cruce fa-
cratæ 829.5
linguæ gentium 350.2
linguæ ignitæ 870.5
linguæ quot 652.3
linguæ sacræ tres 550.2
linguæ unde dicantur 350.
2
linguarû adunatio plena
in futura uita 19.8
linguarum cognitio ad
quid necessarium 350.
2
linguarum diuersitas uni-
de orta 350.2
linguarum uarietas 870.
5
linguarum unitas in Ba-
bylonis constructione
per spiritû superbiæ scif-
fa 48.9
linguarum tria uasa 657.
3
linguas comedere 111.5
linguis uarijs quomodo
loquuti apostoli 871.5
linguis omnium loquutos
apostolos 487.5
linitio 661.7
Linus papa 473.3
linus quamdiu federit 202.
2
linus ueritatem humanæ
carnis inter flagella
triumphantis ostendit.
397.8
lino & bysso castitas cor-
poris nostri significa-
tur 1260.4
in Lino quæ intelligantur
629.7
Lippus sacerdos 309.8
liquidæ literæ 362.1
lira 450.1
lirania maior Romæ 248.1
litera & spiritus 684.5
litera occidens 611.609.6
litera occidit, spiritus uiui-
ficat 270.8
litera, apud Græcos cen-
tenarius

In Bedæ opera

tenarius numerus 201.8
 litera spiritu uiuificanda.
 84.7.5
 literæ & spiritus distantia.
 459.5
 literæ utilitas 24.5
 literam quis primus finxit
 647.3
 literæ apud Latinos quot
 sunt 34.1
 literæ quomodo elemen-
 ta dicantur 314.2
 literarum uelamen 263.5
 litigium habere cum utri-
 usque, & pacem cum opti-
 mis moribus, sapientia
 est uera 626.8
 locus 102.7.294.5
 loculi Christi 719.5.304.7.
 372.5
 locus Christi 809.5
 locus communis 239.2
 locus mundissimus extra
 castra, animus est iustor-
 um 1229.4
 locus ubi petra percussa
 est, uocatur tentatio.
 128.4
 locus quid sit 50.2. unde
 dicatur ibid.
 locus requietionis Dei.
 83.5
 de loco ubi Dominus ba-
 ptizatus est 495.3
 loca arenaria 755.5
 loca rebus congruunt 92.
 5.119.7
 locorum cum factis con-
 gruentia 334.5
 locorum & ciuitatum expo-
 sitio, quæ in Actis legi-
 tur 920.921.5
 de locis circa Hierusalem.
 490.3
 de locis sanctis 487.3
 locusta 27.5
 per locustam quid intelli-
 gendum 85.8
 locustæ uis 4.277.8.495.3
 locustæ quid significantur
 75
 locutionis nostræ cautela
 quomodo seruanda.
 149.7
 in locutionibus figuratis
 quid obseruandum 287.6
 Logareus rex maximam
 idololatriæ solennitatem
 celebrat 318.3
 logica 112.1.239.2.403.1
 logicam quis inuenit.
 113.1
 Londonia ciuitas 47.3
 longa 419.1
 longanimes 393.7.787.6
 longæ uitas primorum ho-
 minum 158.2
 longè quomodo quis à
 Deo 953.5
 Longini martyris passio.
 398.3
 longissimum quid 653.3
 longitudo basis ad parien-
 tiam longanimitatis per

tinat 58.8
 de longinquo ueniens.
 77.5.78.7
 Longobardorum gens om-
 nem Italiam inuadit.
 190.2
 longum nihil uideri de-
 bet, quod exitum habet
 577.8
 de loquela per gestum di-
 gitorum, & temporum
 ratione 164.1
 loquendi in una lingua di-
 uersitas 487.5
 loqui rectè 76.5.93.7
 loqui Dei quid 790.4.
 791.4
 Loth 50.4
 Loth ab Abraham cur di-
 scedat 191.8
 Loth aspectu & auditu ius-
 tus 756.4
 Loth cum filiis suis libera-
 tur 206.8
 Loth, declinans 880.8
 Loth de Sodomis quidem
 exiit, sed tamen ad mon-
 tana non peruenit.
 207.8
 Loth in Sodomis 426.5
 Loth moraliter quid signi-
 ficat 52.4
 Loth populum sanctum
 significat 43.4
 Loth quare in Segor fede-
 re timuerit 205.8
 Loth qui ex incendio me-
 ruit saluus euadere, ty-
 pum gerebat corporis
 Christi 206.8
 Loth quomodo persecu-
 tionem passus 1034.6
 Loth tribus de causis dicitur
 nolle in montem a-
 scendere 51.4
 Loth iusticia & constantia.
 999.5
 Loth prophetae natale.
 457.3
 Loth uxor cur in salis sta-
 tuam conuersa 996.6
 Lothi uxor quid figurat
 206.8
 Lothi uxor in salisstatuam
 mutata 805.8
 Lothi uxor in salē conuer-
 sa, exemplū præstat ad
 cōdimentum fidelium,
 unde alij salietur 206.8
 Lotharius ad Italiæ guber-
 nationem redit 195.2
 Lotharius à patre in uincula
 coniectus Moguntia
 ci moritur 195.2
 Lotharius à Paschasio coro-
 natus insignia impera-
 toris accipit 195.2
 Lotharius ex Italia in patriam
 reuertens Verona
 moritur 197.2
 Lotharius Hugonis filius
 imperium accipit post
 patrem 196.2
 Lotharius imperij infigne

à Sergio accipit 195.2
 Lotharius Placentiæ im-
 prouisa morte perijt.
 195.2
 Lotharius quamdiu regna-
 rit 196.201.2
 Lotharius rex quanta dilec-
 tione Arnolphi sit pro-
 sequutus 352.3
 Lotharius in quamdiu im-
 perarit 197.202.2
 Lotharius secundus ab In-
 nocentio pontifice co-
 ronatur 197.2
 Lotharius senex regnum
 filijs diuidit 195.2
 Lotharij obitus 195.2
 Lotio pedum manibus fa-
 cienda 713.5
 Lotio pedum apostolorum
 per Christum quid si-
 gnificet 710.5
 Lucanus poeta 48.1
 Lucas bos in figura 80.7
 Lucas de sacerdotio Chri-
 sti præ cæteris scripsit.
 515.5
 Lucas & Marcus Christum
 in carne uiderunt 181.5
 Lucas medicus 861.5
 Lucas sacerdotalem Domi-
 ni stirpem describit.
 179.5
 Lucas per uitulum signifi-
 catus 180.5
 Lucas ubi & quomodo ge-
 nealogiam Christi nar-
 ret 237.5
 Lucas uitulus 662.1073.5
 Lucæ discrepantia 862.5
 Lucæ Euangelistæ marty-
 rium 260.261.1
 Lucæ Euangelistæ natale.
 460.3
 Lucæ Euangelistæ ossa à
 Constantinopolitanis
 miro fauore suscepta.
 187.2
 Lucæ episcopi natale 396.3
 Lucæ figura bos 223. 497.
 5
 Lucæ mos 293.5.295.7
 Lucæ ossa Constantinopo-
 lim transferuntur 212.2
 Lucerna 755.4
 Lucerna cur semper ardeat
 in tabernaculo testimo-
 nij 1242.4
 Lucerna impiorum 915.4
 Lucerna omnes homines.
 592.5
 Lucernæ uocabulo quid in-
 telligendum 41.5
 Lucernam accendens 359.5.
 227.7
 Lucernam sub modio po-
 nere 217.5
 Lucernam super candelaba-
 rum qui ponere dica-
 tur 42.5
 Lucernæ candelabri & e-
 munctoria 1193.4
 Lucernæ lucis in domo Dei
 qui 1241.4

Lucernæ quando taberna-
 culum Domini illustrat
 1194.4
 Lucernas tenere 373.5.229.
 7
 inter lucernas & candelaba-
 bra quid typicè distet.
 71.8
 Lucia uirgo quando passa
 480.3
 Lucie martyrium 258.259.
 264.265.1.451.3
 Luciani martyrii & sepul-
 tura 382.3
 Luciani presbyteri reuelatio
 188.2
 Lucifer 68.2.309.7
 Lucifer bonus 995.5
 Lucifer cur dicitur 830.4
 Lucifer & heperus an in
 eodem tempore possit
 esse 323.2
 Lucifer stellis cæteris cla-
 rior 830.4
 Lucifer tantum in mane an
 te solem uideretur 323.2
 Luciferi cultores 883.5
 Luciferi lapsus * A 3.4
 Luciferiani 159.4
 Luciferianorum error 305.8
 Lucillus à S. Laurentio ba-
 ptizatur 495.7
 Lucius Britannorum rex
 Christianus fieri cupit.
 53
 Lucius papa quamdiu in e-
 piscopatu sederit 396.3.
 202.2
 Lucius in quamdiu federit.
 204.2
 Lucius in quamdiu fede-
 rit 204.2
 Lucij papæ natale & mar-
 tyrium 396.3
 Lucretia à Tarquinio cor-
 rumpitur 180.2
 Lucretius immundo spiri-
 tu arreptus in suo con-
 uuiui expirat 437.3
 Lucrum damnosum est, pe-
 cuniā acquirere, & per-
 dere innocentiam 755.8
 Ludouicus Arnulphi filius
 à Romanis imperator
 creatur 196.2
 Ludouicus Arnulphi filius
 quādiu imperarit 196.2
 Ludouicus à Scarra Colū-
 nensi coronatur 199.2
 pontificatū Ioanni ab-
 rogat ibid.
 Ludouicus Balbus à Ioan-
 ne pontifice imperij ti-
 tulus insignitur 195.2
 Ludouicus cōtempor Ro-
 manæ sedis 199.2
 Ludouicus dux Bauaro-
 rum quamdiu regnarit.
 199.8
 Ludouicus imperio resti-
 tuitur 195.2
 Ludouicus Lotharij filius
 quamdiu regnarit 195.2
 Ludouicus per fraudem suo-

suorum imperio pellic-
 tur 195.2
 Ludouicus Pius Aquita-
 nos & Dalmatas paran-
 tes defectionem sub iu-
 gum agit 195.2
 Ludouicus Pius Bernhar-
 dum Mediolani oppri-
 mit 195.2
 Ludouicus Pius cum filio
 quamdiu regnarit 195.2
 Ludouicus post Philippū
 in Francia quamdiu re-
 gnarit 197.2
 Ludouicus quamdiu im-
 perarit 201.199.2
 Ludouicus in quamdiu re-
 gnarit 201.2
 Ludouicus in quamdiu
 imperarit 201.202.2
 Ludouici Philippi regis fi-
 lius quamdiu Francis
 imperarit 199.2
 Ludouico duci Bauarorū
 Iohannes pontifex cō-
 munione ecclesiæ inter-
 dixit 199.2
 Ludouico regi Gallorum
 in expeditione contra
 Saracenos morietur, suc-
 cedit in regnum Philip-
 pus 198.2
 Lugdunensis synodus ce-
 lebratur 198.2
 Iugētes quina beati a 16.5
 Luidbrandus donationē
 patrimonij alpium Cor-
 tiarum confirmat 193.2
 Luidhardus episcopus 23.3
 Iumbi in scripturis sanctis
 quid significant 685.4
 Iumbi pro delectationi-
 bus accipiuntur 630.8
 Iumbos accingere 815.4.
 229.7373.5
 per Iumbos quid designe-
 tur 630.8
 Iumen Christus 220.5
 Iumen uerum 802.6
 Iumina sancti dicuntur.
 704.5
 Iuminarium usus * A 10.4
 Luna 459.1
 Luna à sole illustratur 107.
 2
 Luna à sole quantum in u-
 naquaque die elongetur.
 530.1
 Luna à sole quot partibus
 distet 188.1
 Luna à sole splendor suū
 accipit 324.2
 Luna à terra quantum di-
 stet 110.2
 Luna claritas noctis 112.2
 Luna cum sole cur eiusdē
 magnitudinis cernatur
 * A 11.4
 Luna cur aliquoties maior
 appareat, quā compu-
 tetur 146.2
 Luna cur fixa 108.2
 Luna cur proxima teris
 posita 66.2

Luna cur uespere in orien-
 te plena, & mane in oc-
 cidēte necessariō uidea-
 tur 108.2
 Luna duos cursus facit 118.2
 Luna ecclesia 60.108.2
 Luna ex quibus elementis
 constet 382.1
 Luna fragilitatis defectum
 significat 108.2
 Luna Ianuarij 492.1
 Luna in calendis mensium
 quomodo inuenienda.
 186.1
 Luna in centesimo quomō-
 do inuenienda 187.1
 Luna infimum cælorū ob-
 tinet 5.2
 Luna in qua hora & pun-
 ctō à sole accendatur.
 186.1
 Luna in quo signo uerse-
 tur 492.1
 Luna in quo signo uerse-
 tur, quomodo sciendum
 89.2
 Luna in unoquoque signo
 quamdiu moretur 90.
 100.2
 Luna in zodiaco quot par-
 tes quotidie peragat.
 86.2
 Luna maius spacium in tri-
 ginta diebus percurrit,
 quā sol in diebus tri-
 centis sexaginta quin-
 que 86.2
 Luna mare ad se trahit 97.2
 Luna mundi huius speciē
 gerit 342.8
 Luna noua cur crescentē
 die, supina: decrecente
 uerō, erecta uideatur.
 27.2
 Luna non per seipsam, sed
 à sole illuminatur 27.2
 Luna octies maior terra.
 329.2
 Luna ostensio temporis &
 signum aut 74.2
 Luna paschæ 163.2
 Luna per dies anni quo-
 modo 186.1
 Luna per dies mensis quo-
 modo inuenienda 186.1
 Luna per quot dies & ho-
 ras signum unum cur-
 rat 38.2
 Luna planetarum tardissi-
 ma 389.1
 Luna prima quot partibus
 à sole distet 98.99.2
 Luna prima quot punctis
 luceat 98.2
 Luna proprio lumine ca-
 ret 382.1
 Luna qualis à Deo conse-
 crata 342.2
 Luna qualis facta sit 150.8
 Luna quantum in nocte lu-
 ceat 97.2
 Luna quando amphicitus
 dicatur 329.1
 Luna quando creatā 441.1

Index.

Luna quando crescere dica-
 tur 27.107.2. quando,
 item minui ibid.
 Luna quando defectum pa-
 tiatur 29.329.2
 Luna quando dichotoma
 329.2
 Luna quando minuat &
 augeatur 115.2
 Luna quādo monoides di-
 catur 329.2
 Luna quando non uidea-
 tur 27.2
 Luna quādo uel quare pro-
 na, uel supina, uel cie-
 cta uideatur 107.2
 Luna quamdiu moretur in
 unoquoque signo 241.
 220.1.492.1
 Luna qua ratione cum sit
 situ inferior, superior so-
 le aliquoties uideatur.
 109.2
 Luna quarta in prælagijs
 maximè obseruatur 38.
 2
 Luna quare in quinquā-
 ginta nouem diebus,
 quinquagesimæ noues nō
 circueat terræ orbem.
 118.2
 Luna quibus nominibus
 apud Hebræos nuncu-
 peretur 125.1
 Luna quomodo à Deo cre-
 ata 347.2
 Luna quomodo augeatur
 & minuat 108.2
 Luna quomodo huius mū-
 di speciē gerat 108.2
 Luna quomodo in calendis
 Ianuarij inuenienda.
 186.1
 Luna quomodo in tran-
 scto uel in sequenti an-
 no in unoquoque datariū
 inuenienda 187.1
 Luna quota sit in singulis
 calendis 280.1.101.2
 Luna quota sit in calendis
 Ianuarij 163.2
 Luna quoties zodiacum in
 duodecim suis mensib.
 conficiat 89.2
 Luna quot diebus cursum
 suum conficiat * A 12.4
 Luna quot diebus zodiacū
 conficiat 74.83.2
 Luna quot diebus terre or-
 bem circueat 116.2
 Luna quot diebus signifi-
 rum conficiat 65.2
 Luna quot horis luceat.
 104.2.105.2.528.1
 Luna quot punctis luceat
 96.2.187.1
 Luna roris largā 108.2
 Luna semper pleni orbis
 est 382.1
 Luna signum paschalis ter-
 mini 61.2
 Luna splendorem suū un-
 de habeat 328.2
 Luna triplo maior terra.

108.2
 Luna uerisimili ratione de-
 ficat 28.111.6
 Luna uigesima quot pun-
 ctis luceat 217.1
 Lux unde dicatur 57.2
 Lunæ ætas 847.2
 Lunæ ætas à Calendis Ia-
 nuarij inueniēda 286.1
 Lunæ ætas quomodo inue-
 nienda 187.525.8
 Lunæ ætas in mundi initio
 quæ prima fuerit 157.2
 Lunæ ætas quot diebus
 compleatur 28.2
 Lunæ annus 51.2
 Lunæ anni aut uulgares
 aut uertentes 138.2
 Lunæ arcus 381.1
 Lunæ coitus 111.2
 Lunæ conuersio, quæ natu-
 ralis est, non potest for-
 tui mensis statum por-
 tendere 107.2
 Lunæ cornua cur aliquan-
 do cælum spectent 109.2
 Lunæ corpus naturaliter
 obscurum 330.2
 Lunæ cursus 108.2
 Lunæ cursus per signa 95.2
 Lunæ cursus in quotannis
 perficiatur 52.2
 Lunæ defectus 111.2.136.5
 Lunæ discursus 99.2
 Lunæ eclipsis 19.64.113.2.
 382.1
 Lunæ eclipsis quando fiat.
 328.2
 Lunæ eclipsis ratio 329.2
 Lunæ & feriarum inueni-
 endarum ratio 280.2
 Lunæ & maris concordia.
 97.2
 Lunæ & maris sympathia.
 118.2
 Lunæ & solis eclipsis quo-
 tannis fieri 113.2. cur nō
 semper deprehendatur.
 ibidem
 Lunæ effectiua potentia.
 115.2
 Lunæ figuræ septem 382.1.
 108.2
 Lunæ orbis initium & fi-
 nis 17.2
 Lunæ quantitas 20.26.113.2
 Lunæ regularia 280.2
 Lunæ saltus 143.2.39.493.
 508.1
 Lunæ saltus quæ sit ratio.
 146.2
 Lunæ saltum quid efficiat.
 209.2
 Lunæ subincensio 108.2.
 media incensio ibid. itē
 superincensio ibid.
 Lunæ tres status 26.2
 Lunæ incensionis tria gene-
 ra 108.2
 Lunæ umbrā decies octies
 superare terram 29.2
 de Lunæ ætate 104.2
 de Lunæ cursu 519.1
 de Lunæ cursu per signa
 argumeta

In Bedæ opera

argumentum 27.2
de Lunæ eclipsi 529.1
de Lunæ & solis eclipsi. 28.2
de Lunæ mediâ obscuritate 383.1
de Lunæ natura & situ 26.2
per Lunæ defectum quid figuratiter intelligendū 113.2
lunam etiam quadrantem habere 142.2
lunam & stellas non proprio lumine lucere 60.2
lunam ex solis radijs lumē accipere 113.2
lunam nec crescere nec minui 26.2
lunam uiginti quatuor horis, tredecim signiferi partes peragere 27.2
ad Lunam in calendis mensium inueniendam, cū epactis lunæ secundum Romanos et Aegyptios 190.1
per Lunam defectio mortalitatis designatur. 899.8
per Lunam in sacris literis quid significetur 913.8
per Lunam innouatā quid significetur 873.8
per Lunā quomodo Christi cæro significetur. 1045.8
super Lunam an congelatæ aquæ 320.5
de Luna qualibet uel feria argumentum 103.2
lunæ plures apparent 199.2
lunæ tres nocte uisæ 197.2
lunaris annus 525.1
lunaris annus quadrifariè accipitur 138.2
lunaris annus quanto minor solari 151.2
lunaris cyclus quomodo inuestigandus 120.2
lunaris cyclus quot annis impleatur 118.1
lunaris mensis 207.2
in Lunari cyclo quare addantur quatuor regulares 214.1
lunares anni solarib. breuiiores 75.2
lunare corpus unde influxiones & effluxiones habeat 378.1
luminaria magna quæ & A 11.4
lunaticus 334.5
lunaticus qualis demonia cus fuerit 93.5
lunaticus quid significet a 73.5
lunatici 215.5
lunationes 240.1
inter Lundoniensis & Eboracensis ciuitatis epi

scopus qualis distinctio honoris esse debeat 35.3
Luperci & Lurcones, gentes 126.1
Lupicinus Viennensis ecclesie episcopus 480.3
Lupicini abbatis natale. 400.3
Lupicini episcopi depositio 389.3
lupus Iustiniani Dominus 373.3
lupus Trecanensis episcopus 189.2
lupi episcopi depositio. 437.3
lupi 340.5
lupi Columbano obediunt 287.3
lustrari Dominus omnia. 108.7
lustratio quinto quoque anno 155.2
lustratio Romanorum. 156.2
lustricus dies 52.2
lustrum tempus quinquenij 52.2
luter in amplitudine cur unum cubitum & dimidium habuerit 62.8
Luter unus cur quatuor cubitorum fuerit 63.8
Luter unus quadraginta batos capiebat 63.8
luteris grositudo in mari æneo quid sit 55.8
luteris os quare unius cubiti 61.8
in Luter integer cubitus quid significet 62.8
luterum mensura qualis. 62.8
per Luterum duos ordines quid mysticè ostendatur 58.8
lutum de terra 351.7
lutum in brachio formare 661.7
per Lutum fecis carnalis concupiscentiæ accipiuntur 640.8
lux 521.5
lux Domini in qua gentes ambulant 257.6
lux & lumen quomodo dicti sancti 593.5
lux hominum Christus. 427.7
lux illuminans 523.5
lux inuisibilis, angelica creatio 121.8
lux iustorum 915.4
lux qualis fuerit, antequam factus esset sol 3.2
lux quibus in locis iubente Deo facta sit & A. 5.4
lux spiritualis 4.4
lux uera Christus 807.6
lucis à tenebris separatio. 676.8
lucis & tenebrarum diuisio 4.4
lucis nomine iusti appel-

lantur 122.8
lucis uocabulo fides accipitur 58.2
lucem à tenebris diuidere 123.8
lucem à tenebris quomodo Deus discreuerit & A. 6.4
lucem cur Deus tantum laudauit, & non noctem 123.8
lucem in aquis diuina operatione posse respondere & A. 5.4
lucem qua lingua Deus appellauerit diem, & tenebras noctem & A. 6.4
lucem quomodo Deus uiderit quod esset bona. 122.8
per Lucem prima die facta quid intelligendū 676.8
in Luce esse, & ambulare. 1011.5
luxorium 282.3
luxuria 476.7
luxuria multos subiuit. 640.8
luxuria unde sit 323.2
luxurij martyrium 436.3
luza, nux siue amygdalon. 229.8
Lybia Aethiopia 924.5
lybia Cyrenaica 924.5
lycaonia Asiæ prouincia. 924.5, 924.2
lydda Palæstinæ ciuitas. 924.5
lydorum reges incipiunt. 179.2
lyra 88.2
lystra, Lycaoniæ ciuitas. 924.5

M

litera mille significat 116.1
Macarius cum suis sequacibus anathematizatur 192.2
Macedonia Græcorum nobilissima prouincia. 924.5
Macedones post Alexandrum regnant 188.8
Macedones quamdiu usque ad mortem Cleopatæ regnarint 68.2
Macedonum regnum quomodo inchoarit 179.2
Macedonibus Philippus præest 182.2
Macedonij presbyteri martyriam 246.2
Macedonij presbyteri natale 398.3
Maceloth 189.4, 322.8
maceria 1034.4, 1061.8
Macfil episcopus ex impio

homine factus 326.3
Macfilatro 324.3. eius poenitentia & confessio. 325.3
Machabæi sub Antiocho dira tormenta perpessi 383.8
Machabæorum liber secundus gesta Ptolemæi Epiphaniis continet 182.2
Machabæorum martyriū. 256, 257.1
Machabæorum septem fratrum passio 437.2
Macharius B. Antonij discipulus 383.2
Macharius Iudæi mortui caput rogat, ubi sint anima Iudæorum 503.7
Macharij abbatis natale. 381.2
macharij martyrium 478.3
Macrinus quamdiu regnarit 185, 201.2
Macrini interitus 185.2
Madia 1063.8
Madian 103.4
Madian ciuitas 914.5
Madian declinans iudiciū 880.8
madian, de iudicio 350.8
Magdal 187.4
Magdalena 174.7, 306.5, 300, 348.5
Magdalena an una 158.7
Magdalena cur non ubique nominetur 305.5
Magdalena erga Christū amor 691.5
Magdalena poenitentia. 159, 730.5
Magdeburgi diocesis instituitur 196.2
Mageda 768.5
Mageddus campus, nunc Maximianopolis 179.2
Magi 249.8
magi 4.5
magi Aegyptij 114.4
magi Domino myrrham offerunt 569.4
magi & arioli quid mysticè significant 424.4
magi fratres quamdiu imperium capebant 180.2
magi tres, eorumque nomina 649.3
magi tres quid significant 25.5
magorum trium corpora à Rodolpho archiepiscopo Colonia transferruntur 197.2
de Magis questio 389.8
magister quis dicatur 712.5
magister eruditus margarito fulgenti assimilatur 963.4
magister in quo imitandus 285.5, 73.7
magister qualiter sit querendus 342.2
magistri

magistri pij solertia 167.7
magisterij celestis mira solertia 130.7
magistratus Dei minister 290.6
Magmas 289.4, 298.4
magnanimitas 402.1
magnificare Dominum. 144.7
magnificare Dominum apertus 270.7, 195.5
magnificadus qualiter sit Dominus 601.8
magnificencia 402.1, 991.992.8
magnitudinis Dei non est finis 1104.4
magni confessoris martyrium 258, 259.1
S. Magni natale 442.3
magni in regno calorum & minimi 849.5
magnorum casus 103.7, 295.5
Maguntiam uenit Columbanus 300.3
Mahiuael, quis est Dominus Deus, uel ex uita Deus 173.8
Maia Mercurij mater 127.1, 107.2
Maia Vulcani uxor 127.1
maiestas diuina aliter adest electis, aliter reprobis 1120.5
maiestas iudicatur 260.7
maiestatis diuinæ mysterium, Christi parentes capere non potuerunt. 283.7
maiestati Dei quod offeratur, quale esse debeat. 775.8
maiestati Dei nulla creatura obistere potest. 823.4
maius 77.2, 457, 522.1
maius à re quomodo dicatur 123.1
maius Deus 127.1
Maius Maiæ facer 207.2
maius quibus modis dicatur 127.1
maius unde nomē habeat 250, 127, 501.1
maij uariæ appellationes 127.1
in Maio quæ uictus ratio seruanda 250.1
in Maio quæ horæ canendæ 250.1
Malachias quando claruerit 182.2
malachitæ & Iesaiæ sententia concordia 4.5
Malaleel quomodo Iareth genuerit 175.2
malaleel, plantatio Domini 211.2
maledictio Dei 441.8
maledictio à sanctis pronuntiata 885.5
maledictionis sententiam quomodo sancti profe-

rant 165.8
maledictiones 343.8
maledictiones in Iudam triginta 868.5
maledicti more pati 985.5
maledictum in scriptura quot modis sumatur. 165.8
maledictum iudicio iusticiæ primo homini peccanti prolatum 165.8
male facientes cur exultet 880.4
male habentes 191.7
malignantium conuentus 762.8
malina 39, 97, 117.2
malina & lydon lunarem mensum inter se diuidunt in quatuor aquales partes 97.2
malinæ 378.1
malitia in homine unde. 705.8
malitia quando carebit 615.8
in Malitia non glorandū. 704.8
malleus & securis & omne ferramentum cur non audiat in aedificatione templi Salomonis. 17.8
malus duobus modis non maculat 809.6
malus in diem perditionis seruat 710.4
maius nullus author Deus 969.8
maius bonis cur opprobria inferant 798.8
maius cur holeribus comparentur 620.8
maius cur uera bona non aduertant 448.8
maius dantes bona 352.5
maius Dei uocant, sed non inuocant 581.8
maius duobus modis perunt 123.7
maius futura bona ignorat. 581.8
maius non aduertunt diuinam uirtutem in sacramentis 514.8
maius puniti cur feliciores quam impuniti 241.2
maius, quod in reprobum sentu dantur, iustissimum Dei iudicium est. 616.8
malorum exercitatio quomodo inutilis 714.8
malorum, quæ fideles ferunt, usus 192.6
malorum uita nox 841.8
malis cur Deus supplicia inferat 465.8
malis Deus bene utitur. 856.5
in Malis quid detestandū. 337.5
in Malis perseverantes Deus non exaudit 861.4

malum 649.3
malum inopinatum 717.8
malum non opinatū quomodo assumatur 717.8
malum nullum grauius quam amare terrena, & negligere æterna 712.8
malum omne execrabilius redditur, cum publica sumptione tractatur 716.8
malū priuatio boni 137.8
malum pro malo quando reddatur 927.6
malum naturæ bonæ accidens 620.4
malum quod zelandum sit, maius est quā quod merendum sit 826.5
malum unde 137.8
malum punitum passio nis Dominicæ mysterium insinuat 1055.4
malum perficere 927.4
malagranata unitate fidelium designant 49.8
malogranata ecclesie figura 48.8
mala punica 1069.4
mala punica cur dicantur 1137.4
mala punica ecclesie unitatem significant 258.8
mala punica cur diuinabulis coniungantur. 299.8
mala punica, ecclesie unitas 141.4
mala cur Deus immittat pijs 921.8
mala etiam quæ Christus à diabolo fieri permittit in suis, ad ipsorum prosperitate fieri 430.8
per Mala punica quid fingentur 1256.4
mambre 49.4
mambre collis 492.3
mambre ciuitas 79.4, 244.8
mambre unus amicorum Abrahæ 191.8
mamecus episcopus cur tres rogationum dies instituerit 645.7
mamecus episcopus ante ascensionem Domini Ieranas instituit 415.3
mamecus tres rogationū dies instituit 502.7
mamille 1065.5
mamma Alexandri mater Origenem audit. 186.2
mammona iniquitatis. 409.5
mammon 826.5, 694.8
mammetis martyris natale 442.3
mamni natale 389.3
mamon 84.8, 7
manahen natale 4.8, 3
manasses 1063.8
manasses captiuus in Ba-

byloniam adductus 179.2
manasses filius Ezechie, 179.2
manasses, frater Iaddi, templum in monte Garizim construit 181.2
manasses, obliuio 258.4, 22.748, 867.8
manasses poenitens & orans in regnum restituitur 179.2
manasses pontificatum accipit 182.2
manasse primogenitus Iosephi 251, 240.8
manasses quamdiu regnarit 179.2
manasses significat Iudæos, qui obliui sunt Dominum suum 85.4
manasses typus populū Iudæorum 258.8
manasse cur uocatur Iosephi primogenitū fuisse 251.8
per Manassen qui intelligantur 746.8
manapiorum clementia raro 241.2
mandatum ad fidem pertinet 967.8
mandatum dandum fratribus 369.7
mandatum Domini in fide & dilectione 1030.5
mandatum de dilectione quomodo nouum dicatur 751.5
mandatum patris filius est 705.5
mandatū primū 107.7, 128.5
mandatum uetus & nouū 1015.5
mādata Dei, æquitas 1036.8
mandata Dei mirabilia. 1034.8
mādata Dei, semita 1016.8
mādata Dei ueritas 1026.8
mandatorum Dei diuisio 130.4
mandragora 67, 1131.4
mandragora similis homini 69.4
mandragoræ formam tenere 1132.4
in mādragorico pomo fama bona popularis figuratur 234.8
māducādi ratio 242.5, 512.7
manducādi quæ fuerit Dimino ratio 512.5
manere in Christo 158.6, 750.5
mane quid 121.8
mane, cur pro sedulitate ponatur 450.8
per mane, quid intelligatur 975.7, 8.8
manicarum largitas 664.9
manicheus 95, 143.5
Manichæi error 316.8, 35.8
Manichæi infania 121.7
manichæi

Index.

In Bedæ opera

Manichæi 186.225.5
Manichæi legentes Pauli,
 multos decipiunt 113.8
Manichæorum error 119.
 131.6
Manichæorum error de
 animarum transmigra-
 tionibus 143.8
Manichæorum delirium.
 115.154.8
Manichæorū hæresis exō-
 ritur 212.2.509.5
Manichæorum responsio.
 510.5
Manichæorum hæresis
 quando exorta 186.2
 manifestatio Domini in
 tubo 273.8
Māius Torquatus 1088.8
māna 125.4. Dominica die
 primū datū de cælo ib.
manna 606.5.1063.8
manna celitus datur 280.8
 quid significet ibid.
manna cur uocetur ange-
 lorum panis 851.8
manna cur panis cæli di-
 catur 970.8
manna iustus & iniustus da-
 tur 127.4
manna Moysi 611.5
māna, panis angelorū 851.
 8
manna panem uiuum si-
 gnauit 992.851.8
manna quomodo fuerit
 sacramentum 992.8
manna signum ueri panis
 qui de cælo descendit.
 992.8
manna sermō diuinæ do-
 ctrine 643.4
mannæ figuratio 475.5
mannæ quantitas 280.8
mansio prima Ramefes.
 312.8
mansio secūda in Socoth.
 313.8
mansio tertia in Echan 313.8
mansio quarta 313.8
mansio quinta 313.8
mansio sexta 313.8
mansio septima 313.8
mansio octaua 314.8
mansio nona 314.8
mansio decima 314.8
mansio undecima 314.8
mansio duodecima 314.8
mansio decimatertia 316.8
mansio decimaquarta 317.8
mansio decimaquinta 317.8
mansio decimasexta, deci-
 masextima, &c. uigesi-
 ma octaua 321.8
mansio uigesima nona us-
 que trigesima 323.8
mansio trigesima quarta
 in monte Or 324.8
mansio trigesima septima,
 octaua, item nona 325.8
mansio quadragesima pri-
 ma, secunda 326.8
mansio, finis currēdi, quæ
 636.8
mansionis Christi tem-
 pus in Ecclesiæ gentium
 421.4
mansiones fidelium mul-
 tæ 727.5
mansiones tres principales
 Deus constituit 650.3
mansionum futurorū Israel
 catalogus 312.8
manu et
 de mansuetis & timoratis
 614.7
Manuia faracenorum regi-
 na 390.3
manus 98.5.337.4.198.
 119.7
manus Christi in cruce
 cur extenræ 981.6
manus Dei 355.5.527.626.
 4.1063.6
manus Dei opus cur filius
 dicatur 524.8
manus dextera 20.5
manus Domini 699.4
manus & brachium Dei
 347.7
manus Moysi leprosa 108.4
manus patris & filij 674.5
manus sanāda cur extēdi
 iubeatur à Christo 26.5
manus apertio quid signi-
 ficet 1024.8
manus, Christi potentia.
 29.5
manus extensio 271.5
manus impositio † b 42.6
manus Moysi in sinum
 missio 274.8
manus porrectio ad arbo-
 rem scientiæ quid signi-
 ficet 166.8
manum ad os porrigere.
 934.4
manum in aratrum mitte-
 re 339.5
manum inopi ecclesia ape-
 rit 631.7
manum quid antiqui uo-
 carint 122.1
manum suam Dominus,
 ei quem diligit, suppo-
 nit 624.8
manum suam dilectus per
 foramen mirit 1081.4
manu uel pede fracto sa-
 cerdos 309.8
manus Domini tornatiles
 1092.4
manus sponræ stillāt myr-
 rham 1082.4
manuum impositio 558.8
manuum impositionis ra-
 tio † a 18.6
manuum nomine opera si-
 gnificari 649.4
manus ad mandatum le-
 uare, quis dicatur 1018.8
manus consecratas habe-
 re 307.8
Maon 394.4
Maoch 420.4
Mappalid apud Asiā
 natale 406.3
mappulas cur sacerdotem
 tenere oportebat 665.3
Mara 187.4
Marah amaritudo 313.8
Maranatha 599.6
Marath 125.4
Marcellinus quamdiu fe-
 derit 202.2
Marcellini chronica 64.5
Marcellini episcopi natale
 406.3
marcellini martyrium 381.
 3.252.253.1
marcellini papæ natale.
 409.3. martyrium & fe-
 pultura ibid.
Marcellini presbyteri na-
 tale 421.3
Marcellus 11. quamdiu fe-
 derit 204.2
Marcellus Petri corpus fe-
 pelit 500.7
Marcellus quamdiu fede-
 rit 202.2
Marcelli & Apulei marty-
 rum natale 457.3
Marcelli centurionis pas-
 sio 463.3
Marcelli natale 447.5
Marcelli papæ martyrium
 242.2431
Marcelli papæ natale 383.3.
 eius obitus 384.3. item
 sepultura ibid.
Marcello Ioannis caput
 ostenditur 64.5
Marcianæ uirginis marty-
 rium 382.3
Marcion 82.5.149.1009.
 1047.5
Marcionis dialogus con-
 tra Paulam Samosatē-
 num 186.3
Martioni natale 387.3
Marcionistarum & Mani-
 chæorum error 326.7
Marcæ uirginis passio.
 382.3
Marculi sacerdotis marty-
 rium 473.3
Marcus Antoninus 116.4
Marcus euangelista ubi re-
 quiescat 497.3
Marcus euangelium Ægy-
 pto prædicat 184.2
Marcus homo 1073.5
Marcus leo 661.3
Marcus Petri discipulus 15
Marcus Petri filius 989.5
Marcus primus ex gētib.
 cōstituitur episcopus Hie-
 rosolymitanus 185.2
Marcus quamdiu federit.
 202.2
Marci euangelistæ marty-
 rium 248.249.1
Marci euangelistæ natale.
 408.3. obitus & sepultu-
 ra ibid.
Marci euangelistæ tumulus
 in Alexandria 920.5
Marci & Marcelliani fra-
 trum passio 426.3
Marci & Martiani fratrum
 passio 456.3

maris

Index.

maris aquæ à nubibus ra-
 piuntur 36.2
maris augmentum & de-
 crementum 378.1
maris diuisio 279.8
maris & lunæ concordia.
 116.2
maris & rotius aquæ cum
 est in tranquillitate sta-
 bilis, forma apparet glo-
 bosa 42.2
maris fluctus quæ causa.
 333.2
maris mortui bitumen.
 495.3
maris profundum qui di-
 cantur 768.8
maris profunda, peccato-
 res 822.4
maris retrusiones 377.1
maris rubri diuisio 41.
 2.38.8
maris salinitas unde
maris tempestatem à fun-
 do incipere, quibus ra-
 tionibus probetur 332.2
maris typus 597.5
per Mare quid intelligen-
 dum 852.8
per Mare æneum quid si-
 gnificetur 52.8
per Mare gentilitas accipi-
 tur 844.8
per Mare orientale Iudæi
 significantur 816.8
per Mare occidentale gen-
 tiles significantur 816.8
per Mare qui designentur
 768.8
maria * A 8.9.4
maria, congregationes a-
 quarum 245.8
maria quo modo apud
 Prophetam cōmenden-
 tur 39.2
marinæ æstus ratio 822.4
maritima multitudo 276.5
Mare septimus He-
 bræorum mensis 262.1
Margareta uirginis marty-
 rium 254.255.1.433.3
Maria 255.265.306.5
Maria Alphaei & Cleophæ
 31.5
Maria à subiectione legis
 liberrima 457.7
Maria beata 358.5
Maria benedicta inter mu-
 lieres 142.7. eius fru-
 ctus benedictus 143.7
Maria Burgundionum du-
 cis filia, coniunx Maxi-
 miliani imperatoris.
 200.2
Maria Christi mysteria ne-
 mini diuulgabat 424.7
Maria Christum de pecca-
 ti propagine non pepe-
 rit 745.5
Maria Cleophæ 266.5
Maria cur sedisse dicatur.
 174.7
Maria genitrix Dei &
 Christi 430.7
maris aquæ à nubibus ra-
 piuntur 36.2
maris augmentum & de-
 crementum 378.1
maris diuisio 279.8
maris & lunæ concordia.
 116.2
maris & rotius aquæ cum
 est in tranquillitate sta-
 bilis, forma apparet glo-
 bosa 42.2
maris fluctus quæ causa.
 333.2
maris mortui bitumen.
 495.3
maris profundum qui di-
 cantur 768.8
maris profunda, peccato-
 res 822.4
maris retrusiones 377.1
maris rubri diuisio 41.
 2.38.8
maris salinitas unde
maris tempestatem à fun-
 do incipere, quibus ra-
 tionibus probetur 332.2
maris typus 597.5
per Mare quid intelligen-
 dum 852.8
per Mare æneum quid si-
 gnificetur 52.8
per Mare gentilitas accipi-
 tur 844.8
per Mare orientale Iudæi
 significantur 816.8
per Mare occidentale gen-
 tiles significantur 816.8
per Mare qui designentur
 768.8
maria * A 8.9.4
maria, congregationes a-
 quarum 245.8
maria quo modo apud
 Prophetam cōmenden-
 tur 39.2
marinæ æstus ratio 822.4
maritima multitudo 276.5
Mare septimus He-
 bræorum mensis 262.1
Margareta uirginis marty-
 rium 254.255.1.433.3
Maria 255.265.306.5
Maria Alphaei & Cleophæ
 31.5
Maria à subiectione legis
 liberrima 457.7
Maria beata 358.5
Maria benedicta inter mu-
 lieres 142.7. eius fru-
 ctus benedictus 143.7
Maria Burgundionum du-
 cis filia, coniunx Maxi-
 miliani imperatoris.
 200.2
Maria Christi mysteria ne-
 mini diuulgabat 424.7
Maria Christum de pecca-
 ti propagine non pepe-
 rit 745.5
Maria Cleophæ 266.5
Maria cur sedisse dicatur.
 174.7
Maria genitrix Dei &
 Christi 430.7
omnes apostolos in nu-
 be raptos conuenisse,
 † b 28.6
mariam credidisse 195.5
marij & marthæ natale.
 384.3
marinæ uirginis martyriū.
 426.3
marmor candidū, ex quo
 domus Domini con-
 structa est, quid signifi-
 cet 10.8
mars 66.2.457.1
mars cur in prælijs domi-
 netur 323.2
mars medius planetarum
 14.2
mars quando creatus.
 441.1
mars quot annis cursum
 suum absoluat * A 12.4
mars Romuli pater 127.1
mars Romanæ gentis au-
 thor 127.1
mars unde dicatur 14.2
martis annus 53.2
martis stella calore & na-
 tura feruens 65.2
martis stella nociua 323.2.
 unde eius nociuitas mi-
 nuatur ibid.
marti primū mensem Ro-
 mani dedicantur 207.2
maris aspidēs incantando
 ex antris eliciunt 733.8
mariorum incantationib.
 serpentes ex antris eli-
 ciuntur 157.8
martha 174.7.343.5
martha cur stetit dicatur
 174.7
martha ministrat 370.7
marthæ obitus 384.3
martianus quamdiu impe-
 rarit 201.2
martianus & Valentinia-
 nus quamdiu impera-
 rint 189.2
martiani error 284.7
martiani natale 381.3
martiani principis tempo-
 ribus quarta synodus
 Chalcedone habita cō-
 tra Eutychem 129.2
martiani & Satyriani mar-
 tyres. 459.3
martiniani & Procesti mar-
 tyrium 254.255.1
martia grauida, ic̄ta fulmi-
 ne partu exanimato, i-
 p̄sa uixit citra ullum a-
 liud incommodū 35.2
martina uirgo sub Alexan-
 dro imperatore gladio
 occiditur 381.3
martinus Lutherus 200.2
martinus episcopus claret
 212.2
martinus Luscus quamdiu
 federit 203.2
martinus papa exul 467.
 3
martinus Papa Cersonam
 relegatus uitā finit 191.2
martinus papa Cyrū, Ser-
 gium, Pyrrhum & Pau-
 lum hereticos sub ana-
 themate damnat 191.2
martinus 11. quamdiu fede-
 rit 203.2
martinus 111. quamdiu fe-
 derit 203.2
martinus 1111. quamdiu fe-
 derit 204.2
martinus v. quam diu fede-
 rit 204.2
martini abbatis natale.
 478.3
S. martini ecclesia 24.3
S. martini octaua 262.
 263.1
martini episcopi marty-
 rium 262.263.1
martini episcopi & confes-
 soris natale 468.3. uitā
 Sulpitius manifestē de-
 scripsit ibid.
martini papæ martyrium.
 262.263.1
martius 457.522.8
martius duobus nomini-
 nibus nomen accepit.
 127.1
martius mensis unde di-
 ctus 501.1
martius mensis quib. no-
 minib. appelletur 127.1
martius, nouorū frugum
 mensis 127.1
martius primus mensis a-
 pud Romanos 501.129.
 185.1
martium Romulus primū
 anni mensem constituit
 246.1
martius unde uocatus.
 246.127.1
marthæ mensem cur quidā
 primū constituunt 77.2
martium mensem genito-
 ri suo Romulus dedica-
 uit 127.1
martium primū mensem
 apud Romanos fuisse
 unde probetur 127.1
Martio mense cur sæpe ho-
 mines infirmētur 326.2
in Martio quæ uictus ra-
 tio tenenda 246.1
in Martio quæ horæ ca-
 uendæ 246.1
martyr, testis 746.8
martyris nullius sanguis
 pro peccatis est suffus.
 752.5
martyrem non pœna, sed
 causa facit 203.6
martyrem sola causa facit.
 612.8
martyres 473.7. 922. 8.
 1122.5
martyres Christi in pas-
 sione imitati 695.5
martyres, ecclesiæ feges.
 832.8
martyres lauerunt stolas
 in sanguine agni 441.7
martyres mortificati cur
 dican-

In Bedæ opera

dicantur 865.8
 martyres pane lachrymarum quomodo cibati. 868.8
 martyres principes confessionis 791.8
 martyres quomodo mortificati dicantur 865.8
 martyrii gloria unde 703.853.5
 martyrii informatio 825.5
 martyria quomodo torcularibus assimilari possunt 469.8
 martyrologii 380.3.63.5
 martyrologii libri autor. † 23.6
 masculinum genus 1.21.1
 masculinū genus dignitas feminino 241.2
 masculus, quando efficitur 338.2
 masena 458.4
 maseroth 190.4
 maspha 379.4
 masphat, intentio 360.8
 massa candida 444.3
 matthias contra Antiochi duces arma corripit 182.2
 materia 239.315.2
 materia quando cædenda. 116.2
 materia prima forma appetit 240.2
 materie appetitus 213.2
 materias quot habuerint ea quæ ex aliquo facta sunt 112.8
 materni episcopi & confessoris natale 434.3
 materni episcopi depositio 450.3
 mater & fratres Domini. 36.5
 mater Domini 311.5
 mater Domini Christi fideles 37.5
 matris & genitricis Ecclesie uocabulo quid significetur 1189.4
 matrē quomodo reliquerit Christus 817.820.6
 matrē suam Christus quatenus agnouerit 542.5
 matres cur filios plus quam patres ament. 241.2
 matrum filiorumque diuersa officia 142.7.194.5.269.7
 in Mathematica quomodo non fit finis 238.2
 mathematici in explorandis hominum genituris ad atomum usque peruenire contendunt 53.2
 mathusala quando uixerit 175.8. itē quamdiu 176.8
 mathusalem, mortis emissio 173.8
 mathusalem quamdiu uixerit 175.8
 mathusalem quando ge-

nerit Lamech 175.2
 mathusale arcam Noe non ingressus 199.8
 matrix 338.2
 matricis ratio 339.8
 S. Matronæ natale 398.3
 matthæus 242.274.5
 matthæus de teloneo a Domino assumptus. 546.782.8
 matthæus donatus dicitur 31.5. 37.5
 matthæus, cur publicanū se uocet 337.5
 matthæus euangelista scribit 212.2
 matthæus euangelii sui Hebræo sermone composuit 196.7
 matthæus homo 661.3
 matthæus leo 1073.5
 matthæus publicanus 140.5.374.7
 matthæus quomodo Ioseph, Iacob patrem habere dixerit, Lucas uero Heli narrauerit a 2.5
 matthæus relictis omnibus Christum sequitur 238.5
 matthæus seipsum publicanum nominat 264.5
 matthæus uenit sperandæ exemplum 192.7
 matthæi apostoli uigilia. 452.3. martyrium. ibid.
 matthæi de se modestia. 274.5
 matthæi electio 265.5
 matthæi electio & uocatio quid moraliter significet 20.5
 per matthæi electionē fides gentiū exprimitur. 238.5
 Matthæi & Marci typi. 178.5
 matthæi euangelium inuenitur 189.2
 matthæi nomen cur non nominetur 19.5
 matthæi uigilia 258.259.1
 matthias apostolus post Iacobum ecclesiam rexit. 388.3
 matthiæ apostoli martyrium 244.245.1
 matthiæ apostoli natale. 394.3. 258.259.1
 matthiæ natale Hierosolymis 388.3
 matutina susceptio, resurrectionis tempus ostendit 534.8
 matutinū 63.2.206.2.498.1.534.8
 per matutinum designatur prosperitas 269.8
 per matutinum cur opera designentur 769.8
 per matutinum aduersitas designatur 759.8
 maumas Sarracenorum rex 923.5
 Mauritius quamdiu imperarit 190.2.21.3
 mauritij martyriū 258.259.1
 maurus abbas 383.3
 mauri abbatis natale 387.3
 mauri martyris natale. 470.3. martyrium. ibid.
 maurorum sanctorum apud Coloniam Agrippinam natale 489.3
 maxentius Romæ Augustus appellatur 187.3
 maxilla 138.4
 maxilla sancti quando cadatur 681.4
 maxilla præbere 82.5.306.7
 maxillam dextram percipienti præbere a 21.5
 per maxillas quid significetur 591.8
 maxima uirgo 459.3
 maxima uxoris martyriū 246.247.1
 maximilianus bella contra Venetos diu genuit. 200.2
 maximilianus Friderici successor 200.2
 maximilianus quamdiu imperarit 202.1
 maximiliani cõiunx 202.2
 maximiliani martyris passio 398.3
 maximianus 116.4
 maximianus Hercules Christianos affligit 63
 maximianus imperij socius creatur 63
 maximianus purpurâ deponit 187.2
 maximinus aduersus ecclesiarum sacerdotes persecutionem exercet. 186.2
 maximinus quamdiu regnarit 186.201.2
 maximinus Treuitorum episcopus claret 187.2
 maximini episcopi martyrium 250.251.1
 maximini martyris natale 407.3
 maximus episcopus 473.3
 maximus fratrem suum Valentinianum Italia expulit 188.2
 maximus Gratianum dolis circumuentum apud Lugdunū occidit ibid.
 maximus imp. cum magno exercitu in Gallias redit 9.3
 Maximus Nolæ episcopus 255.3
 Maximi antistitis obitus. 259.3
 maximi presbyteri & martyris natale 470.3
 maximi martyrium 248.249.1
 Mazaca urbs 186.8
 mazeroth 62.2
 mechir Aegyptiorum mens-

sis, ubi incipiat 241.249.
 medardus episcopus 423.3
 medardi episcopi martyrium 252.253.1
 media 924.5
 mediæ syllabæ quot modis cognoscantur 41.1
 mediatoris officium 975.6
 mediatoris reconciliatio quod nos perducit 804.5
 medicina 403.1
 medicina qualis Cuthberto ab angelo præscribitur 212.3
 medicus ægros quomodo diligere dicitur 724.5
 medicus duo officia 463.8
 medicinas per contraria fieri 241.2
 medicus ægros quomodo diligit 294.6
 medicus & faber Dominus 351.7
 medici 51.5.618.7
 medicus falsi 115.7
 medici inutiles 319.5
 mediolanū Fridericus Barossa subuertit 197.2
 meditatio proprie cordis est 682.8
 meditatio forma 26.1
 mediterraneæ gentes in palato sermones ferunt 350.2
 mediterraneum 378.1
 mediterranei maris unde diuersa nomina 333.2
 medi unde appellati 924.5
 inter medios clericos dormire quid sit 786.8
 per medium cur pro communi accipiat 82.8
 mediū in omnibus rebus laudabile 241.2
 medium quod est, quomodo imum esse possit 4.2
 medium silentium 660.7
 melancholia terram imitatur 375.2
 melancholicus 339.2
 melancholici parui & graciles 340.2
 Melchisedech papa constituit ut nemo præsumeret in prima uel quinta feria ieiunare 64.1.7
 Melchisedech quamdiu sederit 202.2
 melchisedech papæ natale. 478.3
 melchisedech 44.45.4.487.4
 melchisedech Chananus typus sacerdotis Christi 194.8
 melchisedech primus panem & uinum offert 598.8
 melchisedech quomodo dicitur sine patre & matre 194.3
 melchisedech quo tempore ortus est Abraham, quot annos habuerit 195.8
 melchisedech

Index.

melchisedech rex Salem. 1077.6
 melchisedech, rex pacis uel iustitiæ 193.8
 melchisedech rex urbis Hierosolymæ 194.8
 melchisedech rex Salem Abraham panem et uinum offert 192.8
 melchisedech sine patre et matre 192.8
 melchisedech palatii 196.8
 melchisedechi ordo multis modis interpretatur. 194.8
 de melchisedech quid Hebræi sentiant 192.8
 de melchisedech Origenes quid scripserit 193.8
 melchion 460.4
 melech, choruz 901.900.8.708.8
 mel 1065.4.1066.4
 mel & lac sub lingua habere 1066.1067.4
 mei in Dei sacrificio cur non offerri solitum 302.8
 mel quare in Dei sacrificiū non offeratur 148.4
 mel quis dicitur 528.8
 mel syluestre a 7.5.495.3
 melli qui assimulentur. 1076.4
 melli & fauo qui comparantur 1077.4
 per mel cognitio æterni uerbi intelligendū 876.8
 per mel liquatum quid significetur 1029.8
 melchisippi natale 384.3. martyrium ibid.
 melchitus episcopus 473
 melchitus episcopus quomodo tempore uixerit 49.3
 melchitus episcopus flammam ardentes orando refinguit 52.3
 melchitus & Iustus ex Britannia discedunt 51.3
 melchitus quamdiu rexit ecclesiam 52.3 eius sepultura ibid.
 melchitus Romam uenit 48.3
 melchitus sedem Dorourensis ecclesie tertius ab Augustino suscipit. 52.3
 melli uirtutes 52.3
 mellito abbati Gregorius epistolæ exemplar mittit 35.3
 melodia 408.1
 mem, ex quo uel ex ipsis. 1028.8
 membra inhonesta 521.6
 membra Christi quomodo sumus 893.6
 membra hominis principalia quæ 222.2
 membra diuidere 147.4
 memoria 342.2
 memoria ubi 651.3
 memoria in qua ætate potissimum uigeat 342.2

memphis a quo & quando condita 176.2
 memphis in Aegypto conditur 211.2
 mendacem facere Deum patrem 1041.5
 mendaces deperdet 451.8
 mendacium 581.7.111.4.8
 mendaciū animæ mors. 578.451.8
 mendaciū cur uitandum. 451.8
 mendacium officiale 451.8
 mendacium periculosissimum 112.6.5
 mendaciū genera 896.4
 mendacia duo quæ paruā culpam habeant 451.8
 mendacia profert hæreticus 920.4
 medicans iuxta uiam 110.5
 mendicare non esse necessarium prædicatoribus 216.7.324.5
 Mennæ martyris passio. 468.3.262.263.1
 mensa 293.8
 mensa aurea quid 68.3
 mensa de lignis setim facta, scriptura est sacra. 1180.4
 mensa Domini nunquam panem inops relinquatur 1186.4
 mensa 12. panibus propositionis onusta, quid significet 69.8
 mensa, fides ecclesie 135.4
 mensa in celo quæ sit 480.5.177.7
 mensa & candelabrum tabernaculi quid significet 122.4.4
 mensa Pythagorica, siue abacus numerandi 103.1
 mensa quæ in parte aquilonis stabat, quid significet 122.4.4
 mensa, scriptura sancta 67.74.5
 mensa tabernaculi quatuor pedum 1183.4
 mensa tabernaculi inaurata 1182.4
 mensa unum cubitum habet in latitudine 1181.4
 mensa descriptio 1180.4
 mensa longitudine, latitudine, & altitudine 1180.4
 ad Mensam dari 413.7
 per Mensam quid intelligendum 850.8
 mens, cordis ianua 305.2
 mens diuina, liber 802.8
 mens hominis 563.8
 mens principale hominis 490.6
 mens quando imago Dei dicenda 135.8
 mens cæcitas 898.5
 mens filia tres 657.3
 mens intima deuotio altare Dei 702.8
 mens nostræ mutabil-

ras 773.5
 mensis spiritus 800.940.6
 mensis uera solennitas in hac uita 570.4
 menti uictoria tres 650.3
 in mensis excessu duo intelligenda 639.6
 mensis 207.73.2.125.1
 mensis, ecclesie statum insinuat 243.4
 mensis nouorum quid significet 168.2
 mensis intercalaris 53.2
 mensis septimus quid significet 486.4 apud Hebræos nouus annus uocatur. ibidem
 mensis solaris quid 125.1
 mensis quot septimanis consistet 117.1
 mensis unde dicitur 125.1.117.4
 mensis primi regula 492.1
 mensis primi initio quomodo errent quidam. 158.2
 mensis septimi solennitas. 480.4
 mensis Hebræi a luna nascente incipiunt 207.2
 mense Ianuario sanguis non mittendus 242.1
 mensis cur guli Angli appellent 81.2
 mensis dispare apud Romanos 151.2
 menses 12. in uno anno colliguntur 117.1
 menses Græcorum 79.2
 menses in quo numero apud Hebræos, Græcos & Latinos sunt inuenti. 125.1
 menses quomodo Angli computantur 81.2
 menses Romanorum 76.207.2.500.1
 menses Romani 132.1
 menses solares qui primū inueniuntur 125.1
 menses uariarum nationum 76.2
 menses unde dicti 72.73.75.2.500.1
 mensium barbaricorum enumeratio 76.2
 mensium dies 266.1
 mensium diuersa ratio 75.2
 mensium 12. cõcordia 465.1
 mensium 12. signa & horæ 91.2
 mensium 12. cõcordia per umbram 130.2
 mensium initia cur apud Græcos nostris non respondent 75.2
 mensium nomina 78.2.266.1.522.1
 mensium nomina apud Anglos cuiusmodi 81.2
 mensium nota 457.1
 mensium præfagia 460.1
 mensium ratio apud antiquos 72.139.2.125.1
 mensium signa & horæ. 467.1

mens suos quomodo antiqui computant. 500.1
 mens suos quomodo Hebræi computent 74.2
 de mensis decem aureis 69.8
 mensuum 161.4
 menstruum in muliere unde fit 338.2
 menstruum in mulieribus quando cesserit 242.338.2
 menstruum unde uocatur 338.2
 mensura 72.7.285.9
 mensura & mensuratum qualia esse debent 240.2
 mensura per omnem muscam locū obrinet 430.1
 mensura quomodo in musica continetur 430.1
 mensura tritici 231.7.375.5
 mensuram patrum implere 489.5
 in mensura & numero deus omnia disposuit 113.8
 mensurarum quarundam terrarum protensio 163.1
 mensurabilis musica 430.2
 mensurabilis musica quæ genera curat 418.1
 mentiri 1114.8
 per Mentem blasphemie Iudæorum atque paganorum designantur 384.8
 mercatores 669.3
 mercatorum facinus. 18.5.320.7
 mercatorum negotia cur semitis maris cõparentur 472.8
 mercenarius 121.4.342.7.668.5
 mercenarius quomodo Iudæum ostendat 309.8
 mercenarij 170.4.340.7.401.5
 merces duplex 201.7.341.5
 merces operariorum 201.7.341.5
 mercedis summa 284.5
 mercedem suam hic recipere 106.7
 mercedem suam hic recipientes 391.5
 Mercurius prouincia ut si dem Christi suscepit. 100.3
 Mercurius 458.1.657.7
 Mercurius cur perustus pingatur 14.2
 Mercurius ferè in anno cursum suum perficit. 327.2
 Mercurius medius inter deos & homines 66.2
 Mercurius negociatorum Deus 127.1
 Mercurius quando creatus 441.1
 mercurius quasi mercium curius 127.1
 Mercurij cursus 24.2
 Mercurij stella flammium

In Bedæ opera

ma 24.2
meretrix, fovea profunda 57.4
meretrix, puteus interitus 24.2
meretricis uerba uel oscula qui libenter amplectitur, quasi ianuam iam gehennalis pulsar abyssi 944.4
meretrices 345.7 406.5
meridianus circulus 322.2
meridiani solis feror in scripturis quid significet 64.8
meridies 116.2.121.122.1
meridiei inueniendi ratio 465.1
merita nostra unde sint. 750.5
meritorii & præmiorum æqualis distantia 231.7.
meritis pro nostris electi non sumus 756.5
meroe maxima omnium insularum 122.12.12
Merouem monachum fustibus caesum unda recipere non uult 346.3
meum quid antiqui dixerunt 122.1
mesopotamia uenæ 339.2
Mesopotamia, eleuata uocatio 744.8
Mesopotamia Syria pars. 744.8
Mesopotamiae regionis situs 925.5
per Mesopotamiam Syria qui intelligatur 744.8
Mesopotamiam ad fidem Christi conuertitur magno promiscui sexus numero 197.2
Mesore duodecimus Aegyptiorum mensis 254.2
Messana ciuitas 927.5
Messias 406.7
messis in sacris literis. 82.5
messis multa, operarii pauci 442.340.5.200.7
metalepsis 66.1
metaphysica 241.2
metaphora quid 65.1
metaphora tropus omnium familiarissima 59.1
metaphora quot modis fiat 65.1
metaphora in omni locutione usitatissimum 66.1
metaplasmata species 60.1
metere, ubi non feminaris. 198.5
methica 190.4
methica 322.8
Methram martyris apud Alexandriam natale 388.3
metonymia 366.4
metonymia quid 67.1
metrica musica 416.1
metrum quid 57.1
metrum dactylicum hexametrum, cur heropicum uocetur 46.1
metrum & rhythmus quomodo differant 57.1
messores qui sint in sacris literis 575.5
metricorum decreta & auctoritas saepe & necessitas uocatur 53.1
Meuanae insulae Anglorum imperio subiecta 49.3
micæ puerorum, interna sunt mysteria scripturarum 74.5
Michael 1097.5
Michael & Theodorus quamdiu simul imperarunt 195.2
Michaelis archangeli basilicæ dedicatio 258.259.1
Michaelis archangeli in Gargano monte uenerabilis memoria 454.3
Micheas quomodo Deum uiderit 289.8
Micheas quando prophetauit 211.2
Micheas prophetae corpus diuina reuelatione proditur 188.2.383.3
Michol ob instabilitatem carnalium figuradum, aqua omnis interpretatur 397.8
Michol statuam ponit in lectum 354.4
migratio corporalis ac spiritalis 627.5
mili undictam & ego retribua, dicit Dominus. 391.8
Milesius episcopus 407.3
milesius philolophus solis defectum exposuit. 113.2
Miletus quando condita. 177.2
Miletus episcopi depositio. 408.3
Miletus ciuitas uel insula 113.2.925.5
Milinandra fl. 341.3
militia caeli 220.6
militis Christi armatura. 847.4
militis nomen, qui punxit latus Domini nostri Iesu Christi 650.3
à Militia qui prohibentur 334.8
militum Christi magna consolatio 48.7
militum regula 229.5
militum quadraginta Legionum tempore passio 397.3
mille annorum fabula 435.5
mille clypei qui ex turri Dauid pendent 1057.4
mille propter sui perfectionem ad spem uitæ æternæ pertinent 395.8
millenarius numerus 309.4 362.7.552.4.
millenarius numerus perfectus 744.8 55.8
millenario numero ueritas solet designari 1148.4
minæ pelliculae sub cranio 340.2
ministrare Christo per Ministros discipuli Christi intelliguntur. 290.7
minium 41.2
mina 411.7
minutum 54.96.2
minutum quomodo definiatur 119.1
minutum unum quot momenta constituant 117.1
minutum unde dictum 119.1
minuta 53.2
minuta physica 55.2
minuta prima 141.2
minuta quot sint in anno 59.2
minuta uulgaria 55.2
mirabilia Dei 843.8
mirabilia uel magnalia quæ 265.6
miraculum memorabile in Britannia 173.3
miraculum cur Dominus taceri iusserit 293.7
miracula cur non fiant 30.5
miracula & per malos operantur 204.7
miracula mundi 474.1
miracula per malos 343.5
miracula sanctorum omnia Christus fecit 760.5
miratur Dominus 292.5
per Mirram, guttam & cassiam quid intelligendum 668.8
miseratio 550.8
miserationum Domini immentitas 632.5
miseria huius seculi confusionis locus 565.8
miseria sola caret inuidia. 655.3
miseria ubi non est, ibi non est requirenda misericordia 751.8
miseriam magnam qui confitentur, magnam rogant misericordiam 696.8
in Miseria quanta quis sit, non attendens, inspiens est 684.8
miseriæ unde hominibus accidant 629.8
miseriores 216.6
misericordia 550.8.586.7.627.726.4.907.8
misericordia Christi præueniens 609.755.5
misericordia Dei 751.8
misericordia Dei ad agendam penitentiam necessaria 1024.6
misericordia Dei donorum multiplex 615.8
misericordia Dei immensitatis 634.4.468.9
misericordia & ueritas quomodo conseruentur 698.8
misericordia, humanitatis assumptio 912.8
misericordia in tribulatione dulcis 799.8
misericordia iudicium anteuertit 636.5
misericordia nulla maior quam peccatorum remissio 594.8
misericordia nulla maior esse potest, quam quod Deus unigenitum suum filium incarnari pro nobis constituit 577.8
misericordia quo ad legem pertineat 955.8
misericordia uniuersæ uitæ Domini 473.7
misericordiae locus cur tantum in præsentia 435.8
misericordiae opera 514.7
misericordiae opera semen futuræ metis 759.6
misericordiae respectum Deus erga pauperem exhibet 489.8
misericordiae semper in Deo fuerunt 550.8
misericordiae uasa 56.6
misericordiam Dei consequi 962.6
misericordiam Dei qui consequuntur 696.8
misericordiam deum diligere unde appareat 594.8
misericordiam & ueritatem Dei qui requirant 751.8
per misericordiam qui intelligendi 891.8
de Misericordia Dei desperare quantum peccati. 492.7
ex Misericordia dei procedunt multæ miserationes 696.8
missæ tres in natiuitate Christi celebrantur 300.7
missæ ut in natiuitate Domini nostri Iesu Christi celebrantur, instituit Telephorus papa 382.3
Mitelli natale 387.3
mites qui beati 215.5
mittentes ex abundantia. 463.5
mitti deorsum 244.5.314.7
mitti in uillam 401.5
Mitylene insula 925.5
mixta scansio 48.1
Moab 185.4.196.4.1063.8
Moab abutens lege 747.8
moab, ex patre 880.8
per Moab qui intelligantur 880.8
Moab ex auro & sorore contra legem natus est. 747.8.880.8
Moab pater Moabitarum. 206.8
Moabitæ & Ammonitæ hereticorum figuram tenent 584.4
mobilia genera quæ 22.1
mobilia nomina fixis in metricis præponenda. 48.1
modestia 402.1
modestia serua antistitibus. 176.7
ad Modestiam exemplum sui dominus hortatur 176.7
Modesti & Ammonij infantum passio 391.3
Modesti martyrii 252.253.1
modus perfectus 430.1
modus quid 430.1
modus primus 430. secundus 431. tertius ibid. quartus ibid. quintus ibid. sextus 432. septimus ibid. octauus ibid. nonus 433.1
modi qui sunt 13.1
modi uerborum 26.1
modij & lecti nomine quid intelligendum 41.5
Molathire 349.4
mola asinaria 198.7
mola superior & inferior 332.8
mola superior aut inferior cur pignoris loco tolli prohibeatur ibid.
molam superiorem tollere 332.8.206.4. item inferiorem ibid.
mola utraq; quando utiliter habeatur 332.8
mola 734.8
per Molas quid significetur 734.8
molares dentes 471.1
molentes duæ in mola. 294.5
molestiis corporalibus in hac uita cur affligamur 237.5
Moloch 460.4.883.5
molossus contrarius tribrachi 45.1
momentum 55.96.144.2. 119.1.205.2
momentum à motu fiderum dictum 205.2
momentum quomodo agnoscat 119.1
momentum quot atomis consistit 53.2
momentum unum quot atomis constituent 117.1
momenti genera quot 119.1
momenta quot sint in anno 59.2
monachus 582.7
monachus bombardarum inuentor capite puniatur 199.2
monialis curatio 315.5
monim quid significet. 238.8
monoceros populi gentilis imaginem præfiguratur 840.4
monoptota 23.1
mons, altitudo contemplationis 130.4
mons diaboli superbia 211.5
mons in quo data est lex, perfectionem significat 1169.4
mons in quo legem Moses accepit, quid significet 1168.4
mons offensionis 460.4
mons quid moraliter significet 29.5
mons myrrhae 1059.4
mons Sion, ciuitas Dauid 553.4
montem cur ascenderit Christus 332.5
in Montem ascendere quid mystice 15.5
in Montem Dei quis uere ascensurus sit 547.8
de Monte oliueti 491.3
in monte Dominus uidebitur, prouerb. 212.8
montes Dei, sancti 649.6
montes deserti, heretici. 835.8
montes qui dicantur 768.8.853.4
monumenti color 399.7
monumentum Domini quale 215.5
montan 68.2
montani presbyteri narale 401.3
Montani presbyteri martyrium 246.247.1.401.3
morbus animi in scriptura sacra suum medicamentum inuenit 619.8
moria mons, templi sedes 211.8
moria, mons uisionis 12.8
moria mons cur illuminans dicatur 211.8
mori est melius, quam contra bonum uirtutis facere 241.2
mors 241.2.595.6.649.3
mors animæ 1027.5.456.8
mors animæ prima 426.8
mors carnis poena 92.6
mors Christi effectus & poena illius peccati, quod Adam perpetravit 609.8
mors Christi & nostra cur peccati dicatur 609.8
mors Christi & nostra quomodo differat 124.8
mors Christi nostra uita. 901.8
mors Christi quomodo peccatoribus lapsum parat 539.8
mors Christi quid significet 73.6
mors cur ob unius delictum per unum regnauerit 89.6
mors duplex 633.6.653.5
mors nostra duplex 323.7. Domini simplex. ibid.
mors & infernus 1077.5
mors hominis cum uita nascitur 681.5
mors infidelitatis 610.5
mors in uictoria absorpta 595.6
mors interior 715.8
mors in scripturis cur saepius dormitio dicatur. 593.6
mors necessarius affectus peccati 404.8
mors non timenda 337.5
mors optima quæ 786.8
mors pallida 846.8
mors, peccati stipendium. 105.106.6
mors peccatorum cur pessima 604.8
mors per inuidiam diaboli in orbem terrarum introiit 385.8
mors per unum hominem in mundum introiit. 409.8
mors piorum preciosa in conspectu domini 1002.8
mors præfens umbra æternæ mortis 659.8
mors quomodo in uictoria sua absorpta 721.8
mors quomodo in omnibus hominibus pertransierit 153.3
mors quomodo uideatur 218.5
mors secunda 1067.5
mors separatio animæ & corporis 721.8
mors unde 703.8.1071.6
mortis aculeus peccatum 596.6
mortis consolationis 931.6
mortis diem cur Deus fecerit nobis incertum. 949.8
mortis nostræ descriptio. 721.8
mortis nuncij, angeli fatum 926.4
mortis ostia tenebrosa. 823.4
mortis pavor in Christo qualis 584.8
mortis portæ 823.4
mortis portæ, prauæ cupiditates 994.6
mortis portæ in hominibus quomodo ad salutem aperiantur 823.4
mortis regnum 87.6
mortis suæ præuarcationem cum detestatione sancti maledicunt 613.4
mortis tentatio tripla. 2105.5
mortis timor naturalis. 853.5
mortis & uitæ diuiniatio. 248.2
mortis umbra, diabolus. 744.4
mortis uicinia 721.8
mortem deglutit Domini 982.8
mortem suam cur flere uellet Dominus 495.5
ad Mortem usque qui peccent 1044.5
ad Mortem ueniens quidam, ut in oblato sibi à dæmonibus codice omnia sua inuenerit peccata 177.5
per Mortem Christi Iudæi regnum amiserunt 759.8
mortes quatuor scriptura ostendit 150.8
mortes quor peccatoribus reputantur 650.3
mortes tres 219.5
moriendi sancto & peccatori in hoc seculo una conditio 709.4
mortalitas nostra unde. 889.8.99.6
mortalitatis necessitas. 578.8
mortalitatem generis humani Iob deserit 611.4
mortariola, laborum passionumque tolerantia 296.8
morticinum hominis tangere 151.4
à morticino abstinentium 731.6
mortificare carnem quid sit 932.8
moriturus quidam ut sibi deputatum apud inferos pœnarum locum uiderit 178.5
mortuum quis primus sit scitauit 652.3
mortui ante Christum, tam per Christum saluati 800.5
mortui cur dormientes 53.5
mortui cur dormientes dicantur 321.5
mortui qui dicantur 903.8
mortui sepeliant mortuos 323.5
mortui tres à Christo resuscitati, quid significet 840.5
mortuorum cura pro more cuius agenda 836.5
mortuorum resuscitatio maior est, quam languorum sanatio 586.5
mortuos cur lugeamus. 929.6
mortuos reparari cur sit impossibile 903.8
mortuos sepelire 833.5
ex mortuis Christus 65.7
ex mortuis qui resurrexerunt, non credunt Iudæi. 66.7.416.5
morus arbor 855.8
per morum, dilectio proximi significatur 855.8
mos ecclesiasticus 24.7
Mosaica lex 581.5
Mosaicum sacrificium quomodo probet Dominus 261.5.292.7
3 Mose-

Index.

reticorum figuram tenent 584.4
mobilia genera quæ 22.1
mobilia nomina fixis in metricis præponenda. 48.1
modestia 402.1
modestia serua antistitibus. 176.7
ad Modestiam exemplum sui dominus hortatur 176.7
Modesti & Ammonij infantum passio 391.3
Modesti martyrii 252.253.1
modus perfectus 430.1
modus quid 430.1
modus primus 430. secundus 431. tertius ibid. quartus ibid. quintus ibid. sextus 432. septimus ibid. octauus ibid. nonus 433.1
modi qui sunt 13.1
modi uerborum 26.1
modij & lecti nomine quid intelligendum 41.5
Molathire 349.4
mola asinaria 198.7
mola superior & inferior 332.8
mola superior aut inferior cur pignoris loco tolli prohibeatur ibid.
molam superiorem tollere 332.8.206.4. item inferiorem ibid.
mola utraq; quando utiliter habeatur 332.8
mola 734.8
per Molas quid significetur 734.8
molares dentes 471.1
molentes duæ in mola. 294.5
molestiis corporalibus in hac uita cur affligamur 237.5
Moloch 460.4.883.5
molossus contrarius tribrachi 45.1
momentum 55.96.144.2. 119.1.205.2
momentum à motu fiderum dictum 205.2
momentum quomodo agnoscat 119.1
momentum quot atomis consistit 53.2
momentum unum quot atomis constituent 117.1
momenti genera quot 119.1
momenta quot sint in anno 59.2
monachus 582.7
monachus bombardarum inuentor capite puniatur 199.2
monialis curatio 315.5
monim quid significet. 238.8
monoceros populi gentilis imaginem præfiguratur 840.4
monoptota 23.1
mons, altitudo contemplationis 130.4
mons diaboli superbia 211.5
mons in quo data est lex, perfectionem significat 1169.4
mons in quo legem Moses accepit, quid significet 1168.4
mons offensionis 460.4
mons quid moraliter significet 29.5
mons myrrhae 1059.4
mons Sion, ciuitas Dauid 553.4
montem cur ascenderit Christus 332.5
in Montem ascendere quid mystice 15.5
in Montem Dei quis uere ascensurus sit 547.8
de Monte oliueti 491.3
in monte Dominus uidebitur, prouerb. 212.8
montes Dei, sancti 649.6
montes deserti, heretici. 835.8
montes qui dicantur 768.8.853.4
monumenti color 399.7
monumentum Domini quale 215.5
montan 68.2
montani presbyteri narale 401.3
Montani presbyteri martyrium 246.247.1.401.3
morbus animi in scriptura sacra suum medicamentum inuenit 619.8
moria mons, templi sedes 211.8
moria, mons uisionis 12.8
moria mons cur illuminans dicatur 211.8
mori est melius, quam contra bonum uirtutis facere 241.2
mors 241.2.595.6.649.3
mors animæ 1027.5.456.8
mors animæ prima 426.8
mors carnis poena 92.6
mors Christi effectus & poena illius peccati, quod Adam perpetravit 609.8
mors Christi & nostra cur peccati dicatur 609.8
mors Christi & nostra quomodo differat 124.8
mors Christi nostra uita. 901.8
mors Christi quomodo peccatoribus lapsum parat 539.8
mors Christi quid significet 73.6
mors cur ob unius delictum per unum regnauerit 89.6
mors duplex 633.6.653.5
mors nostra duplex 323.7. Domini simplex. ibid.
mors & infernus 1077.5
mors hominis cum uita nascitur 681.5
mors infidelitatis 610.5
mors in uictoria absorpta 595.6
mors interior 715.8
mors in scripturis cur saepius dormitio dicatur. 593.6
mors necessarius affectus peccati 404.8
mors non timenda 337.5
mors optima quæ 786.8
mors pallida 846.8
mors, peccati stipendium. 105.106.6
mors peccatorum cur pessima 604.8
mors per inuidiam diaboli in orbem terrarum introiit 385.8
mors per unum hominem in mundum introiit. 409.8
mors piorum preciosa in conspectu domini 1002.8
mors præfens umbra æternæ mortis 659.8
mors quomodo in uictoria sua absorpta 721.8
mors quomodo in omnibus hominibus pertransierit 153.3
mors quomodo uideatur 218.5
mors secunda 1067.5
mors separatio animæ & corporis 721.8
mors unde 703.8.1071.6
mortis aculeus peccatum 596.6
mortis consolationis 931.6
mortis diem cur Deus fecerit nobis incertum. 949.8
mortis nostræ descriptio. 721.8
mortis nuncij, angeli fatum 926.4
mortis ostia tenebrosa. 823.4
mortis pavor in Christo qualis 584.8
mortis portæ 823.4
mortis portæ, prauæ cupiditates 994.6
mortis portæ in hominibus quomodo ad salutem aperiantur 823.4
mortis regnum 87.6
mortis suæ præuarcationem cum detestatione sancti maledicunt 613.4
mortis tentatio tripla. 2105.5
mortis timor naturalis. 853.5
mortis & uitæ diuiniatio. 248.2
mortis umbra, diabolus. 744.4
mortis uicinia 721.8
mortem deglutit Domini 982.8
mortem suam cur flere uellet Dominus 495.5
ad Mortem usque qui peccent 1044.5
ad Mortem ueniens quidam, ut in oblato sibi à dæmonibus codice omnia sua inuenerit peccata 177.5
per Mortem Christi Iudæi regnum amiserunt 759.8
mortes quatuor scriptura ostendit 150.8
mortes quor peccatoribus reputantur 650.3
mortes tres 219.5
moriendi sancto & peccatori in hoc seculo una conditio 709.4
mortalitas nostra unde. 889.8.99.6
mortalitatis necessitas. 578.8
mortalitatem generis humani Iob deserit 611.4
mortariola, laborum passionumque tolerantia 296.8
morticinum hominis tangere 151.4
à morticino abstinentium 731.6
mortificare carnem quid sit 932.8
moriturus quidam ut sibi deputatum apud inferos pœnarum locum uiderit 178.5
mortuum quis primus sit scitauit 652.3
mortui ante Christum, tam per Christum saluati 800.5
mortui cur dormientes 53.5
mortui cur dormientes dicantur 321.5
mortui qui dicantur 903.8
mortui sepeliant mortuos 323.5
mortui tres à Christo resuscitati, quid significet 840.5
mortuorum cura pro more cuius agenda 836.5
mortuorum resuscitatio maior est, quam languorum sanatio 586.5
mortuos cur lugeamus. 929.6
mortuos reparari cur sit impossibile 903.8
mortuos sepelire 833.5
ex mortuis Christus 65.7
ex mortuis qui resurrexerunt, non credunt Iudæi. 66.7.416.5
morus arbor 855.8
per morum, dilectio proximi significatur 855.8
mos ecclesiasticus 24.7
Mosaica lex 581.5
Mosaicum sacrificium quomodo probet Dominus 261.5.292.7
3 Mose-

In Bedæ opera

Moseroth 322.8
 Moses 122.5, 171.7-277.5, 454.5, 1062.8
 Moses à Domino mittitur ad Pharaonē 107.4
 Moses an adhuc uiuat. 854.5
 Moses, aquaticus 844.8
 Moses cur ex calciari iubeatur 273.8
 Moses cur solus ad accipiendam legem in montem ascenderit 1167.4
 Moses cur uelamen ante se posuerit 618.6
 Moses Deum facie ad faciem uidit 62.8
 Moses diuersam in sacris literis personam gerit. 324.8
 Moses & Aaron frequenter legem & sacerdotiū significant 121.4
 Moses & Aaron qui perculserunt petram, quos significant 279.4
 Moses & Aaron quomodo patres dicantur 848.8
 Moses & Hellas cum Domino loquuntur 89.5
 Moses figura Christi. 194.4
 Moses incircuncisus labijs dicitur 112.4
 Moses iratus uitulū constitit in ignem mittit. 753.8
 Moses interemptū in harenam abscondit 272.8
 Moses legem significat. 102.4
 Moses nascitur 101.4
 Moses peregrinum fratrem ab Aegypto liberat 272.8
 Moses primus in nube & in mari baptizauit 657.3
 Moses quadraginta diebus ac noctibus in monte cum Domino moratur. 1170.4
 Moses quamdiu præsuerit populo Israelitico 176.2
 Moses quamdiu uixerit. 139.2
 Moses quid significet. 103.4
 Moses interficit Aegyptium ibidem
 Moses quomodo Deum uiderit 289.8
 Moses quomodo posterio ra Dei uiderit 291.8
 Moses fetuus primò missus 336.7
 Moses signum à Deo ut infirmus petit 610.8
 Moses uocatur à deo ad liberandum populum Israel 969.8
 Moses tempore egressio nis de Aegypto, quot annos habuerit 176.2
 Moses typi populi Iudæorum in Christum postea credituri, gessit 291.8
 Moses uerus qui 844.8
 Mosi canticum 123.4
 Mosi corpus 1053.5
 Mosi Deus in rubo arden ti apparet † a 20.6
 Mosi facies splēdida 618.6
 Mosi fuga 103.4
 Mosi glorificatio 291.8
 Mosi ieiunium quadrage simale 288.8
 Mosi ingressio ad Pharaonem 274.8
 Mosi inuentio 272.8
 Mosi in montem ascētio. 282.8
 Mosi lex diuitias non im probat 411.5
 Mosi libri quot annorum gesta contineant 177.2
 Mosi manus similiis lepræ 610.8
 Mosi mors 339.8
 Mosi promissa 606.5
 Mosi prophetae natale. 447.3
 Mosi sinus quid significet 610.8
 Mosi titubatio ad petram 323.8
 Mosi uxor quam tulit de Aegypto, ecclesia 110.4
 Mosi uirga 113.4
 Mosi uirga proiecta, in colubrum uersa 826.8
 Mosi uisio in eremo. 287.8
 per Mosi uirgam quid significatum 826.8
 Mosi angelus apparet. 1067.6
 Mosi apparet Deus 826.8
 Mosi deposita calciamenta quid significant 105.4
 Mosi quare Dominus in rubo apparuerit 105.4
 Mosi quæ signa deus dedit 828.8
 per Mosi deus pater intelligitur 753.8
 in Mosi & Helia qui significantur a 72.5
 Mosi & Ammonij martyrum narale 384.3. eorū martyrium quale, ibid.
 Mosi martirium 392.3
 Moysetis natale 390.3
 Moysetis martyris natale. 481.3
 motus in quantitate quid dicatur 240.2
 motus & tempus infinita 239.2
 motus naturalis uelocior in sine quam in principio 248.2
 motus omnis quomodo discernatur 321.2
 motus omnis calorem habet 112.2
 motus secundū naturam qui 13.2
 motus illiciti quando re gnent 447.8

motus illiciti quod non sunt in manu nostra, unde fit 447.8
 mouere capita in scripturis quid 680.4
 mulier amicta sole 1096.5
 mulier ab originali peccato quomodo purgata. 416.8
 mulier calidissima uiro frigidissimo est 318.2
 mulier Cananæ ecclesiā significat a 66.5. eius filia animam quamlibet denotat ibid.
 mulier capta in bello. 336.8
 mulier comedit antequam uir 160.8
 mulier cum enixa fuerit, post quot dies ecclesiā debeat intrare 28.29.3
 mulier cur non plures quam septē uno lectio parere possit 338.2
 mulier de latere uiri dormientis facta 153.8
 mulier extollens uocem. 349.7
 mulier extranea, hæretico rum prauitas 880.4
 mulier fortis, ecclesia. 627.7
 mulier fortis panem ocio sa non comedit 636.7
 mulier fortis querit lanā & linnam 629.7
 mulier maioris pietatis & cōpasionis quam uir. 242.2
 mulier masculum paries, septem diebus erit im munda 159.4
 mulier post peccatum dup licem sententiam acce pit 417.8
 mulier prægnans 133.4
 mulier quæ fluxum san guinis patiebatur, quid significet 319.6
 mulier quæ oculos in Iose phū iniecit, typus erat synagogæ 253.8
 mulier quid significet. 161.4
 mulier sanguine fluens. 114.7. 319.5
 mulier sanguine fluens, ec clesia 840.5. 51.5
 mulieris caput uir 439.8. 495.6
 mulieris pœna 164.8
 mulieris primæ corporis creatio 318.2
 mulieris nominis sensualitas intelligitur 414.8
 mulieris semē fructus est boni operis quo peruer se suggestioni resistit. 164.8
 sub Mulieris Cananæ. persona ecclesiæ fides, patientia & humilitas prædicatur a 67.5

mulieri Cananæ cur Chris tus nō responderit a 67.5
 mulieri cur non tribuat Apostolus imaginem Dei 981.6
 per Mulierem quid intelli gatur 439.8. 399.5. 159.8. 71.7
 in Muliere cur barba esse nequit 340.2
 mulieres cur per labra de signentur 643.8
 mulieres cur post conce ptionem feruentiores ad libidinem 338.2
 mulieres cur potius quam uiros alloquatur Domi nus 495.5
 mulieres cur ualde mane ad monumentam uene rint 7.7
 mulieres duæ unius no minis Dominicum ue niunt uidere sepulchrū. 117.5
 mulieres & paruuli cur non numerentur 172.4
 mulieres primæ resurre ctionem nunciant 505.5
 mulierū cōsternatio 504.5
 mulierum in charitate con stantia 503.5
 mulierum quæ apud uete res regi placuerit, qua lis mos fuerit 190.8
 mulierum recordatio imi tanda 505.5
 mulierum reparatio 171.5
 multi uocati, pauci electi. 408.8
 multitudo maritima 104.7
 mulus aliās honoriferum. 591.8
 mundana probitas nihil prodest, si non adest fi dei humilitas 663.5
 mundare prius quod in tus est calicis a 89.5
 mundatio interior excellet in omnem exteriorē mundationem 699.8
 mundatus leprosus quo modo ingratus 423.5. 100.7
 munditia manuum 716.4
 mundus 55.7. 398.1. 523.64. 5. 825.6. 1023. 1027.5
 mundus ab ornatu dictus 4.2
 mundus ad similitudinem oui dispositus est 336.2
 mundus, ager 226.8
 mundus æternus secundū Aristotelem 240.3
 mundus ante hominem fa ctus 312.2
 mundus arguitur de iusti tia 27.7
 mundus arguitur de iudi cio 28.7
 mundus ciuitas fortium, 940.4
 mundus de materia infor mi factus a 4.4
 mundus

Index.

mundus de peccato argui tur 27.7
 mundus, diaboli domus. 289.5
 mundus domicilium deo rum 3.2
 mundus duplex 770.5. 810.5
 mundus ex contrarijs ele mentis factus 312.2
 mundus ex materia infor mi ad congruam formā procedit a 9.4
 mundus ex quatuor ele mentis factus 668.3
 mundus fidelis 818.4
 mundus incredulus 818.4
 mundus iste cur torrens. 855.4
 mundus in maligno to tus positus 1045.5
 mundus in quo mense fa ctus 185.1
 mundus malus 794.5
 mundus mare 631.4
 mundus non casu factus. 312.2
 mundus nō interibit 1124.5
 mundus omnis, & fidelis 802.5
 mundus originalis 998.5
 mundus per exustionem peribit 334.2
 mundus per quæ perijt. 1003.5
 mundus planetarum auxi lio retinetur 125.2
 mundus plenus amaritu dine & casu 476.7
 mundus primus diluuiō deletus 174.2
 mundus quid 4.2
 mundus quadam harmo nia honorum dicitur ef se constitutus 417.1
 mundus qualis fieri oportet 315.2
 mundus quatuor elemen tis subsistit 51.7
 mundus quibus partibus constat 375.1
 mundus quo an in tempo re creatus 62.2. 347.2
 mundus quo die factus. 347.2
 mundus sine Dei gubernatione esse non potest. 139.8
 mundus transibit 1017.5
 mundus totus factus in sex primis partibus 3.2
 mundus unde dictus 5.2
 mundi ætates 210.2
 mundi ætates sex 668.3
 mundi amatores cur gau deant 23.7
 mundi anima, Deus 225.2. 313.2. 397.1
 mundi amicus, Dei consti tuitur inimicus 933.8
 mundi artifex Deus 312.2
 mundi creatio sex diebus à Deo impleta 207.2
 mundi creatio ab æterno

fuit in mente diuina 2.2
 mundi definitio 5.2
 mundi elementa ibid.
 mundi figura spherica ibid.
 mundi finis quādo aduen turus sit a 91.5
 mundi infirma quare Deus elegerit 860.8
 mundi iudicium 697.5
 mundi nomine quid ap pelletur 824.6
 mundi ornatus à luce in ceptus a 5.4
 mundi ornatus uerno tē pore perfectus a 9.4
 mundi ornatus in fenario numero expleri 41.5
 mundi partes 133.2
 mundi plagæ 10.2
 mundi pressura 782.5
 mundi primordia 72.2
 mundi principium quan do exiterit 318.2
 mundi principium æqui noctium 347.2
 mundi quinta ætas quan do inceperit 179.2
 mundi quinq; circuli 8.2
 mundi rectores 824.6
 mundi segmenta plura. 128.2
 mundi statio naturalis quæ physicè dicitur 434.1
 mundi superioris cur Mo ses breuiter mentionem fecerit a 4.4
 mundi tempora cur sex ætatibus distinguantur. 120.2
 mundi totius machina in duas regiones diuisa a 8.4
 mundi termino appropin quante quæ immincant 38.3
 mundi tertia ætas ab Abra hamo incipit 176.2
 mundo huic nemo abrenunciare potest, nisi mi sericordia Dei adiutus. 996.8
 mundum calcandum tam Christum quam aposto li docuerunt 641.8
 mundum interdum eccle siam dici 227.6
 mundum nihil præter crea torem præcessisse 312.2
 mundum et stellas omnes uni formiter secundū naturā suā mathematici circum ferri putant 19.2
 mundum quid apostolus uocet 91.6
 mundum quomodo Deus fecerit 112.8
 mundum uincere 1039.5
 de Mundo esse 888.6
 de mundo esse & in mundo differunt 821.5
 in mundo hoc quæ non in ueniuntur 654.3
 de mundo qui dicitur esse 641.5. 1032.5

de mundo relinquendo. 542.7
 de mundo non erat Chris tus 641.5
 mundo corde beati 116.5
 mundi corde Deum uide bunt 589.5
 munus absconditum extin guit iras 939.4
 munus quando à ligna reci piatur 556.8
 munus quando sit à manu 556.8
 munus quando à Deo no stro accipitur 285.8
 munus quando sit ab offi cio 556.8
 muneris erymon 556.8
 munera 590.7
 munerum datores obser uantes 450.5
 murus Damasci 888.5
 murus magnus 1127.5
 murus plateæ latioris in Hierusalem 550.4
 murus templi corpus Do mini 55.6
 muri uel ostij nomine sæ pe Dominus ipse intel ligitur 1144.4
 murum Hierusalem uicessimo quinto die muris sexti perficere 563.4
 murum sanctæ ciuitatis reedificantes ciues il lius in quinquaginta & duobus diebus restau rant. 564.4
 muri Hierusalem, immor talitatis nostre muni menta 701.8
 muri piscinæ Siloæ quan do ædificantur 552.4
 muræ Louis filix 416.1
 musca 114.4
 musca insolens & inquietum animal 276.8
 muscus Aegyptus percuti tur 276.8
 musca 403.1. 416.1
 musca quid 112.1
 musca unde dicitur 416.1
 musca in ratione numero rum consistit 403.1
 musca harmonica 416.1
 musca inter septem artes principatum obtinet. 417.1
 musca mensuralis 415.1
 musca metrica 416.1
 musca rithmica ibid.
 musca theorica 403.1
 muscæ instrumenta duo. 655.8
 muscæ artificiale instru mentum 417.1
 muscæ diuisio 416.1
 muscæ duplex considera tio 416.1
 muscæ materia 417.1
 muscæ practicæ diuisio. 417.1
 muscæ practicæ officium. 418.1

418.1
 muscæ theoricæ instrumē tum 417.1
 muscæ theoricæ officium 418.1
 muscæ theoricæ partes. 417.1
 muscæ scientiæ genus. ib. 418.1
 muscæ suauitas 418.1
 muscæ usus 241.2
 417.1
 muscæ practicæ tres 417.1
 muscæ 416.2
 musicorum & cantorum magna distantia 416.2
 musonij natale 387.3
 mustum 568.4
 muta, quæ sapientiam in corde hominis docent. 654.3
 mutæ 4.35.2
 mutus homo gentilem populum significat a 41.5
 muti 335.5
 mutuum dandum 284.5
 117.5 † b 38.6
 myrias 115.2
 myrrha 1044.4
 myrrha Arabiæ arbor. 1072.4. unde nomen accepit ibid.
 myrrha & aloë continentiam carnis expriment. 1071.4
 myrrha continentiam car nis significat 1082.4
 myrrha quid significet. 1061.8
 in Myrrha mortificatio carnis exprimitur. 1059.4
 4
 in Myrrha quid significetur 25.5
 per Myrrham qui designetur 1076.4
 Mysia Asiæ prouincia. 925.5
 mysteria diuinæ uirtutis fide adoranda 660.2
 myrti frondes adferre. 569.4
 mytilene insula † b 35.6

N

Naaman Syrus 252.5
 353.7
 Naaman, fidelis uir tus eorum interpreta tur 388.8
 Naaman typus populi gētilis 388.8
 Naamani caro post lauacrum uelut caro pueri apparet 388.8
 Naamani septena lauatio quid significet 388.8
 Naas 280.4
 Naas labitur cur oculos dexteros uoluerit erue re 280.4
 nabaiorth primogenitus Imaelis 218.8
 Nabal 405.4
 4 Nabathenæ

In Bedæ opera

Nabathena regio 218.8
 nabulum, psalterium 1061.8
 nabo 191.4
 naboris martyrium 252.
 253.1
 nabothen prophetauit 337.
 7.455.5
 Nabuchodonosor capta
 urbe Hierusalem uasa
 templi Babyloniam tran-
 fert 179.2
 Nabuchodonosor crudeli
 rate & superbia meras
 acceptę potestatis exce-
 fit 640.4
 Nabuchodonosor post euer-
 sam Hierusalem quam-
 diu uixerit 180.2
 nabuchodonosor quando
 Iudæam cęperit 211.2
 nabuchodonosor quādo
 regnare cęperit 179.2
 nabuchodonosor septem
 annis habitat cū bestijs
 67.4
 nabuchodonosor typus
 diaboli 705.4
 nabuchodonosor uasa do-
 mini de Hierusalem au-
 fert 470.4
 nabuchodonosor infom-
 nium 792.4
 nachor ciuitas 217.8
 nachor genuit Thare 195.8
 nachor quando genuerit
 Thare 176.2
 naid quid sit 30.4
 naim 101.7.649.4
 naioth 356.4.358.4
 Naitanus Pictorum rex.
 190.3
 nantal castrum 200.2
 narcissus episcopus infi-
 gnis habetur 185.2
 narcissus episcopus Hiero-
 solymitanus 399.3
 narcissi natale 381.3
 narcissi Hierosolymorum
 episcopi natale 463.3
 nardus 141.5. eius natura.
 ibid. 374.7.
 narethi Christi patria 55.5
 narferus rex Persarum O-
 rienri bellū infert 187.2
 narfus Patritius Totilam
 Gothorum regem in Ita-
 lia superat & occidit.
 190.2
 nasamones 1129.5
 nascentium omnium lex
 communis 539.8
 nasci per Christum 559.6
 nasci sanctum 267.470.7
 nasin, dux 214.8
 naso paruo sacerdos 309.
 8. grandi & torto naso.
 ibid.
 nasonis natale 433.3
 natalis diei celebratio 60.5
 nathan propheta ad Dau-
 dem mittitur 696.8
 nathanael quis dicitur.
 539.5
 nathanaelis uocatio 538.5

nathinnei habitant in O-
 phel 555.4.
 nathinnei qui fuerint 473.
 4
 natiuitas duorum filiorū
 Adam, similitudinē ha-
 bet duorum populorū.
 167.8
 natiuitatis Christi locus.
 625.5
 natiuitatis Domini nigli-
 lia 264.265.1
 natiuitatis duo termini.
 328.2
 natiuitatis locus a Domi-
 no electus 201.5
 natiuitatis locus a Domi-
 no electus 414.7
 natiuitatis rota 947.5
 naturalis uirtus 339.2
 naturalis dies 809.8
 naturalis diei spacia quę.
 121.1
 naturalia esse generabilia
 & corruptibilia 243.2
 natura 1.2. quid 165.1
 natura an adorāda 114.8
 natura an generit natu-
 ram, uel persona perso-
 nam 115.8
 natura bona in homine
 quamdiu fuerit 708.8
 natura Christi duplex.
 440.8
 natura duplex 554.5
 natura humana primitus
 serpentis colloquio se-
 ducta 159.8
 natura modicis contenta.
 245.246.2
 natura unde dicta 52.2
 nature legis & gratię cō-
 cordia 689.5
 nature quę necessitas quę
 rit, non quę edendili-
 bido suggerit, quęren-
 da 221.8
 nature propriū quid 312.2
 natura duobus modis dici
 1.2
 naturam solum speciem
 intendere, non indiui-
 dum 243.2
 natura trium personarum
 an sit adoranda 114.8
 natura quale nomen 114.8
 8
 in naturam quomodo sur-
 culi, rami & fructus trā-
 seant 337.2
 natus cur dicatur ex hac
 uita migrans 24.7
 natus ex Deo non peccat
 mortaliter 1044.5
 nati, & non mortui
 nauclerus † b 38.6.916.5
 nauem quomodo nos sin-
 guli catholica fide im-
 buti, consendamus β
 34.5
 naues duę quid significēt
 a 14.5.75.7.257.5
 naues mergi 76.7
 per naues quę cum Domi

no fuerunt, quid in-
 telligendum 45.5
 nauicula apostolorum.
 602.5
 nauicula ecclesiam signifi-
 cat a 56.5.45.5
 nauicula, passionis Domi-
 nice arbor 833.5
 nauicula, præfens ecclesia.
 834.5
 nauiculam Christi ecclesiā
 representare 28.5
 nauicularum duarum ty-
 pus 847.5
 nautę olei aspergine pro-
 funda rimantur 56.2
 nazareth a 12.5.416.7.
 496.3.538.5
 nazareth Galilæę oppidū
 773.5
 nazareth Galilæę 440.7
 nazareth uiculus in Gali-
 læę 925.5
 nazareth, uirgultum siue
 flos, ecclesiam significat
 a 6.13.5
 nazareus 7.5
 nazareorum nomen absti-
 nentiam uitę figurat.
 175.4
 nazareni 914.5
 nazareni comati 467.5
 nazarenorum cęcitas 55.
 250.5.350.7
 nazarenorum infidelitas
 miranda 57.5
 nazarenorū nomine quid
 significetur 315.8
 nazareus quę prohibita.
 315.8
 nazarius a B. Clemēte ba-
 ptizatus 425.3
 nazarij martyrium 252.
 925.5
 nebaaz 457.4
 nebulę 379.1
 necessarium unum 175.7.
 349.5
 necessitas dimittendi unū
 493.5
 necessitate nemo credit,
 sed uoluntate 609.5
 necessitatibus proximorū
 subueniendum 711.5
 nechaon Ægyptiorū rex.
 179.2
 nechota domus 251.8
 nechtarius episcopus 192.2
 necmias ab Artaxerxe mu-
 ros Hierusalem instau-
 rare imperat 68.2
 necmias Hierosolymā re-
 staurat 212.2
 necmias murum Hierusa-
 lem restituit 181.2
 negantium discretia 220.
 7.367.5
 in negotiationē ire a 85.5
 negotiator primus 4.11.7.
 item secundus ibid.
 tertius 412.7
 negotiatores ē templo a
 nephtalim

Domino electi 548.5
 negotiatorum mos 478.7
 negocium quasi negans
 ocium 662.7
 nehemias ab uxoribus a-
 lienigenis mundat In-
 daos 587.4
 nehemias adiurat optima
 tes ne ufuras a fratrib.
 suis exigant 560.4
 nehemias audita adfictio
 ne eorum qui erant Hie-
 rusalem, ieiunat, orat et
 quærit misericordiam a
 Domino 543.4
 nehemias binomius 72.4
 nehemias cantores recen-
 set, & portis custodes
 deputat 564.4
 nehemias census librū re-
 legit 565.4
 nehemias cor & manū po-
 puli ad ædificandam cō-
 forat 547.4
 nehemię figura congruit
 sanctis prædicatoibus
 543.4
 nehemias gazophylacia a
 uasis gentium mundat.
 585.4
 nehemias per se quantum
 populo pietatis præfite-
 rit exponit 562.4
 nehemias quid sonet La-
 tine 543.4
 nehemias uenit Hierusa-
 lem ædificare ciuitatem
 545.4
 nemefius diaconus 463.5
 eius cū filia Lucilla mar-
 tyrium ibid.
 nemefius martyr 481.3
 nemo nisi membrū Chri-
 sti saluatur 556.5
 nemroth figura diaboli.
 677.4
 nemroth potens in terra.
 187.8
 nemroth primus turres æ-
 dificat 40.4
 nemroth quare diabolo
 comparatur 183.8
 nemroth turris Babylonica
 ædificadę autor 183.8
 nemroth tyrannidem arri-
 pit 185.8
 nemroth uenator ibid.
 nemus iuxta altare Dei
 non plantandum 330.8
 neomenia 73.2
 nephili 339.2
 nephtalim 74.4.108.5.
 1063.8
 nephtalim apostolos si-
 gnificat 94.4
 nephtalim ager irri-
 guus, dans eloquia pul-
 chritudinis 267.8
 nephtalim, dilatatio mea
 791.8
 nephtalim interpretatur
 dilatatio 267.8
 nephtalim prædicatores
 sanctos significat 267.8
 nephtalim

Nephtalim und: nomen
 impositum 251.8
 per Nephtalim quid in-
 telligatur 791.8
 Ner 417.4
 nerej & Achillei fratrum
 passio 415.3
 nerej martyrium 250.251.1
 Nergel 457.4
 Nero 116.4
 nero Britanniam penē a-
 mittit 53
 nero Christianos perse-
 quitur 184.2
 nero leo 919.5
 nero quamdiu regnarit.
 184.2.201.2
 neronis interitus 500.7
 nerua exules omnes reuo-
 cat 184.2
 nerua quamdiu regnarit.
 184.2.201.2
 nerui 471.1
 nescire Dei ad perditionē
 pertinet 431.8
 nescire Domini quale sit.
 386.5
 nescire, & nolle scire, dif-
 ferunt 94.4.6
 nestoris episcopi natale &
 martyrium 394.3
 nestorius ab Ephesina sy-
 nodo damnatur 212.4
 nestorius Augustę urbis
 episcopus 192.2
 nestorij error 191.5.266.7.
 268.7
 nestorij errores 1031.5
 neutri genus 1.1.21.1.28.1
 a Neutro uerbo quot par-
 ticipia ueniunt 31.1
 neutra quę 15.1
 neutropalsiua 28.1
 nicanor unus de primis
 septem diaconib. 383.3
 Nicea ciuitas Bithinię.
 148.2
 nicetij episcopi Lugdunē-
 sis natale 403.3
 nicetij episcopi & confes-
 soris natale 455.3
 nicena synodus congrega-
 tur 212.2
 Nicephoras a Græcis pul-
 sus, ab Othone secun-
 do restituitur 196.2
 Nicephorus proximo Cō-
 stantino successit 195.2
 nicephorus quādiu regna-
 rit 195.2
 Nicodemus legis peritus.
 552.5.553.5
 Nicodemus 836.5
 nicofori martyrium 394.3
 nicolaitę 1067.5
 nicolaus Euboicus claret.
 200.2
 Nicolaus 11. quamdiu se-
 derit 204.2
 Nicolaus 111. quamdiu se-
 derit ibid.
 Nicolaus 1111. quamdiu se-
 derit ibid.
 Nicolaus v. quamdiu sede-

rit ibid.
 Nicolaus v. quamdiu sede-
 rit ibid.
 Nicolaus quamdiu fede-
 rit 203.2
 Nicolai episcopi natale.
 477.3
 nicolai episcopi & confes-
 soris martyriū 264.265.1
 Nicomedis martyriū 252.
 253.1.258.259.1
 nicomedis martyris nata-
 le 450.3
 nicomedis martyris dedi-
 catio 421.3
 nicopolis, quę prius Em-
 maus uocabatur, condi-
 tur 185.2
 nidus Saluatoris ecclesię.
 771.4
 de Nihilo Deus omnia fe-
 cit 116.8
 nilus fl. 4.1.2. unde cū Ari-
 stoteles oriri dicitur ibid.
 nimb 379.1
 ninie urbs 187.3.322.7
 ninie, speciosa, ecclesiam
 significat a 55.5
 ninia rex ad Ionę prædi-
 cationem humiliatur.
 266.3
 a Ninie quid grando dif-
 ferat 36.2
 ninuita gentem Iudę orū
 damnabilem esse osten-
 dunt 355.5
 ninuita imminētē mor-
 tem lachrymis distule-
 runt 171.8
 ninuitarum morte sub-
 uertendi 358.5
 ninuitarum penitentia.
 699.8
 ninus quando Assyrijs re-
 gnarit 176.2
 nisam 117.4.545.4
 nisam mensis apud Hebrę-
 os 72.2. cur rectius Apri-
 li deputetur ibid.
 nisam primus Hebręorum
 mensis 248.1
 nisibis 187.8
 nitrum 1068.4
 nitrum unde nomen acce-
 pit 946.4
 niuernense opp. 341.3
 nix 36.2
 nix quid figurat 37.2
 nix, gratiæ cador, quę per
 baptisimū fidelibus, spi-
 ritus sancti dono tribui-
 tur 809.4
 nix nunc in bonam, nunc
 in contrariam partem
 accipimus 825.4
 per niuem gratia intelli-
 gitur 643.4
 niues 379.1
 niues cur magis in mon-
 tibus quā in campestrib.
 locis appareant 379.1
 niues cur perpetuo in mō-
 tium cacuminibus & nō
 in conuallibus 323.337.2

niues in alto mari cur nō
 ca. lat. 379.1
 niues unde stant 322.2
 nobe ciuitas 368.4
 nobe ciuitas propter susce-
 ptum Dauid cum suis
 omnibus marryriū pas-
 sa est 395.4
 nobidis homo Christus.
 410.7
 nobilis in porta uir eius.
 634.7
 nobilitas 246.8
 nobilitas uera 671.4
 nobilitas & uirtus cur in
 paucis inueniatur 245.2
 nobiliores qui 343.8
 nobiliores esse quę paucio-
 ribus indigeant 245.2
 noe 287.7
 noe ab Adam decimus cō-
 putatur 179.8
 noe cum suis cur octauus
 numeretur 180.8
 noe Christum significat.
 178.8
 noe Christi figura 183.
 194.8
 noe de arca cū uxore sua
 egrediens quid signifi-
 cet 37.4
 noe euigilans Christū re-
 surgentem ex passione
 significat 38.4
 noe figura rectorū a 95.5
 noe filium suum Cham
 deuouet 184.8
 noe gratiam corā Deo in-
 uenit 36.4
 noe inebriatur 183.8
 noe post diluuium quam-
 diu uixerit 177.8
 noe post diluuiū Deo ho-
 stias immolat 183.8
 noe quādo genuerit Sem,
 Cham & Iapheth 176.8
 noe per omnia significat
 Christum 33.4
 noe quando ex arca egres-
 sus 175.2
 noe quod per aquam & li-
 gnum liberatur, signifi-
 cat crucem & baptisimū
 179.8
 noe quomō octauus 998.5
 noe quo die a cam intra-
 uerit 248.249.1
 noe requies 176.8
 noe solus iustus inuenitur
 178.8
 noe uincam plantat 183.8
 noe arce ædificationem
 cetero anno comple-
 uit 1234.4
 noe filij 318.5
 noe duo filij benedicun-
 tur 184.8
 noe sacrificium 487.4
 noe significatio 32.4
 noe iustitia qualis 178.8
 ex noe progenie latitudo
 totius orbis impleta 33.8
 noema filia Lamech 31.4
 noema filia Lamech, cur

uoluptas interpretā-
 tur 175.8
 nola Campanię ciuitas, Fe-
 licis confessoris patria.
 255.3
 nomen quid 119.8
 nomen appellarium 1.1
 nomen bonum 941.4
 nomē Dei qui diligere di-
 catur 453.8
 nomen Dei omnibus cur
 timendum 750.8
 nomen Dei quomodo san-
 ctificetur 2122.5
 nomen discipulorum Chri-
 sti 107.7
 nomen Dominus in solo
 Deo sanctum 597.8
 nomē domini suare 707.8
 nomen Domini laudare,
 994.8
 nomen Domini in fronte
 pontificis erat scriptū.
 1259.4
 nomē Domini quomodo
 ab hominibus sanctifi-
 cetur 623.5
 nomen Domini duplex.
 874.5
 nomen Domini cur admi-
 rabile 469.8
 nomen Domini tetragra-
 maron 1079.5
 nomen proprium 1.1
 nomen nouum 1071.5
 nolanus 274.5
 nominis a Deo impositio
 uel immutatio 138.7.185.5
 nominis Domini autori-
 tas 258.7
 nominis expressio 108.5
 nominis ratio 197.5
 nomini quot accidit 1.19.1
 nomine Christi petenda
 quę petimus 735.5
 in nomine Domini 336.5
 in nomine Domini qui
 speret digne 597.8
 nomina declinabilia quot
 declinationibus infle-
 ctuntur 3.1
 nomina in uocalem defi-
 nētia cuius generis sint
 22.1
 nomina numero commu-
 nia ibid.
 nomina omnia an decli-
 nentur, uel non 3.2
 nomina propria pluralita-
 tem non recipiunt 4.2
 nomina quę comparen-
 tur 120.8
 nomina quę primam syl-
 labam & longam & bre-
 uem habeant 41.8
 nomina quot modis com-
 ponantur 223.8
 nomina semper singula-
 ria 22.8
 nomina sepe pluralia 22.8
 nomina substantiam signi-
 ficant cū qualitate pro-
 nomina uerō solā sub-
 stantiam 564.8
 nomina

Index

In Bedæ opera

nomina & uerba secundū se dicta similia esse 242.2
nomina scribi in cælis.
 204.7.34.4.5
nominum ultimæ syllabæ quantæ 42.1
nominiū singularis quas breues syllabas habeat 42.1
nonæ 78.2.266.1
nonæ unde dictæ 75.2.130.1.207.2
nonarum ratio 129.1
nonas unde quidam existimant dictas 79.2
Nord Humborum feruor fidei 64.3
nosse se, tota humilitas est 608.5
nosse & nescire Dei 673.5
notus 32.33.2
nothus 327.4
Notro apud regem diffamatus 352.3
nouari heresis 294.5.102.7
nouatiana heresis exortitur 212.2
nouariani de pœnitentiâ error 35.5
nouariani nuptias damnant 305.8
nouem indigēt uno 99.7
November 458.522.1
nouember quibus nominibus appelletur 129.1
nouember unde dicatur. 129.262.1
in nouembri quæ uictus ratio tenenda 260.2
in nouembri quæ horæ ca uendæ 262.1
cum nouerca miser, graue fascinus 26.3
nouifona flu. 285.3
nouissimī dies 1026.6
in nouissimis diebus qualis hominū status 1024.6
nouus homo suas spiritalitates atates habet 629.6
nouī & ueteris hominis finis 629.6
nouum testamētum Christi morte firmatū 169.6
nouū & uetus testamētū quomō differat 1093.6
nouum testamētum per uetus significatū 975.8
nouū testamētū in ueterē figuratum 734.6
nouum testamētum quæ facta narret 32.47.8
nouī testamēti hereditas qualis 786.8
nouī testamēti heredes in ueritate sanctificatur 1.69.6
nouī testamēti libri quot 649.3
nouī testamēti promissio. nes quales 617.8
nox 5.5.113.2.121.1.127.7.327.2.524.8.931.8
nox quid 30.62.2.61.2.114.2.124.1.206.2.498.122.1

nox quid in Christo significet 506.8
nox qui 829.8
nox aliquando peccatum dicitur 313.4
nox cur primum diem secuta sit 29.2
nox diē an præcesserit uel secutus sit 120.1
nox in Christo quid significet 506.8
nox in quot partes diuiditur 498.1
nox, lucis absentia 131.8
nox, priuatio operis 123.8
nox præuaticationis & mortis non potest lumē redemptionis Christi cognoscere 613.4
nox qualibet tribulatio. 506.8
nox quam ob causam facta 124.4
nox quomodo renumeratio 931.8
nox quomodo ab Aristotele definiatur 206.2
nox in facis literis 535.5
800.4.63.2
nox rebus agendis inepta 206.2
nox, tribulatio interior. 507.8
nox unde dicta 54.62.2.124.496.1
noxarum remedia 323.5
noctis custodiæ quatuor. 918.8
noctis etymon 206.2
noctis obscuritas 1059.4
noctis partes 63.206.2
noctis ratio 1064.5
noctis typus 658.5
noctis uigiliæ 309.7
noctis usus 63.2
per noctis uocabulū quid intelligatur 658.7
noctem cur dies nūc aptissime sequatur 1117.5
per noctem & diem quid significetur 37.4
per noctem aduersitas designatur 424.8
per noctem peccatores designant 784.8
noctē & diē in profundo maris sui 391.8
in nocte esse quid 936.6
noctes cur frigidæ 36.2
nubere 127.5
nubere qui prohibeat. 987.6
nubes 36.2.806.4
nubes in die ueterem legē cum obscuritate literæ significant 121.4
nubes præcedens, Christus 278.8
nubes qua mons tectus est, quid significet 1168.4
nubes spiritus sanctus. 819.4

nubes sine aqua 1054.5
nubis quantitas 35.2
in nube gloria Domini uisa est 1170.4
nubes apostoli significantur 36.2
nubes ecclesiæ magistrī. 886.4
nucem in figura presentis ecclesiæ poni solere, testatur Salomon 1190.4
nuditas 141.8
nuditas primorum nostrorum parentum 156.8
Nugētius Lingonicę ecclesiæ pontifex 294.3
de nullæ inuentione 524.1
num & Saul inter prophetas 71.1
num & Saul inter prophetas, prouerbium 353.4.358.4
Numa duos menses adiicit 207.211.2
numa Ianuarium primum anni mensem constituit 468.7
numa Pompilius Capitolium à fundamētis ædificat 179.2
numa Pompilius quomodo annum ordinat. 130.1.77.2.264.1
numa Pōpilius quot dies anno adiecerit 502.1
numa Pompilius quamdiu regnauit 179.2
numa Pompilius secundū mensem Februariū nominauit 126.1
numæ menses 132.1
numerales literæ 110.1
numerandi apud ueteres mos 54.2
numerandi ratio apud Hebræos 70.2
numerandi ratio quando primum inuenta 111.1
numerandi ratio apud antiquos qualis fuerit 114.1
Numeria dea 113.1
numerus 244.2
numerus à quolibet animo conceptus, quis sit, quomodo possit cognosci 133.1
numerus cētenarij 378.4
numerus dualis 22.1
numerus impar 98.1
numerus omnem creaturā natura præcedit 419.1
numerus par 98.1.66.2
numerus impar 66.2
numerus participiorū 31.1
numerus pluralis 222.1
numerus pronominū 25.1
numerus quid 98.1
numerus quinquagenarius 59.7
numerus quomodo definiatur 113.1
numerus quomodo apud Hebræos, Chaldaeos, Syros & Macedones no-

minetur 113.2
numerus senarius 1189.4.124.8.66.2
numerus septenarij quid significet 4.8.171.8.868.4
numerus simplex ne an cōpositus 13.1
numerus singularis 222.1
numerus singularis in scriptura sæpē pro plurali ponitur 141.8
numerus ternarius 539.4
numerus uicenarius utriusq; testamēti coniunctionem significat 1277.4
numerus uiginti trium milium interfectōrū quid significet 288.8
numerus unde dicatur. 114.113.98.1
numeri centenarij significatio 51.8
numeri disciplina primū apud Græcos à Pythagora descripta 98.1
numeri disciplina à Nicomacho diffusius disposita 98.1
Numeri liber cur uocetur. 312.8
numeri nomina per quas notas significantur apud Latinos 115.1
numeri perfectio 193.4
numeri progenitorū Christi ratio 239.5
numeri scientiæ apud Græcos & Latinos quis primus habuerit 113.1
numeri senarij perfectio in scripturis sanctis frequenter reperitur 124.8
numerus apud Hebræos & Ægyptios quis primum inuenit 113.1
numero ternario & denario quid significetur. 336.8
numeri ab uno usque ad mille quomodo nominentur 114.1
numeri maiores de minoribus quomodo crescunt 117.1
numeri nominum quot sint 22.2.1
numeri participiorū quot sint 15.1
numeri pleni 546.8
numeri pronominū quot sint 7.1
numeri uerborum quot sint 15.1.28.1
numerosum consonantia. 148.1
numerosum diuisio 98.1
159.1
numerosum eorundē myrica ratio 240.5
numerosū pro aureo numero series 288.1
numeros-

numerosum ratio cur nō contemnenda 111.1
numerosū ratio unde primum processerit ibid.
numerosum ratione omnia formata 112.1
numerosum species diuersæ 101.1
per Numum argenteum quid significetur 359.8
Nun, sempiternum siue pi scia 1030.1063.8
nundina dea unde dicta. 52.2
nundinæ quid & unde dicta ibid.
nuptiæ 309.5
nuptiæ agni 119.5
nuptiæ Christi & ecclesiæ. 390.5.104.7
nuptiæ cur non damnandæ * A 18.4
nupriarum bonū, semper bonum 432.6
nupriarum fides quantum bonum habeat 416.6
nupriarum primus locus Iudæa 285.7
nupriarum regula 417.6
ad Nuptias abijt Dominus 229.7.373.5
ad Nuptias cur Christus uenerit 588.6
nyctitorax 947.8.1062.8
Nynia episcopus 75.3

O

Obdurare peccantes quomodo Deo tribuatur 212.6
Obed Edom, seruens homo 397.8
obedientia Christi 853.6
obedientia melior quam uictima 314.4
obedientia & humilitatis certa remuneratio 502.8
obedientia promissionē nō probat auditio, sed tentatio 848.8
obedientia uirtus 544.5
per Obedientiam Ionadab culpatur inobedientia primorū parentū 807.8
obedientes sibi qui dicuntur 880.8
oblata recte diuidere 168.8
oblatio 145.4
de Oblatione pro sacerdotis delicto 310.8
oblationum quatuor genera 146.4.300.8
oblationum genera 328.8
Oboth 191.4.325.8
obscuritas cur tantū apud mortales 31.2
obseruantes munus dantes 86.7
obtemperare uolētes, male petunt 38.7
obumbrari quid 470.7
obumbratio 192.5
obumbratio Mariæ 469.7

Index

occafus 435.1
occafus acronicus 385.1
occafus heliacus ibid.
occafus heliacus quid astrologis 14.2
occafus heliacus duplex. ibid.
occafus & ortus, cur inuana 11.2
occafus uerus 14.2
occafus mundanus 385.1
per Occasum solis gentiles designantur 994.8
occafus qui sint 782.8
occidens 126.2
occidens ianua cæli 10.2
occidens qui homines dicuntur 85.8
occidentales gētes uerba in dentibus frangunt. 350.2
occidi gladio 1101.5
in Occipito uulneratus quantum ad ignorantia ueniat 340.2
occulata 671.8
occurrere rei quid dicatur. 526.8
oceanus 3.2
oceanus totius propē orbis fines alluit 48.2
oceanus æstus 39.2
oceanus æstus lunam sequitur 118.2
oceanus per orbem partis terræ refugio 41.2
oceanus situs 377.1
oceanus reciprocatio unde 332.2
oceanum in terra maria alitrare 39.2
post Oceanum nulla terra 40.2
Ochozath 61.4
Ochoziæ interitus 449.4
Ochoziæ regis lapsus 16.8
oçtaua ad æternam pertinet requiem 490.8
oçtaua dies, resurrectionis tempus 72.8
oçtaua dies, futuri seculi tempus 304.8
oçtaua diei mysterium 88.5.327.7
Oçtauius Augustus quādiu imperarit 201.2
Oçtauius Augustus quando Antonium uicerit 128.1
Oçtauius Cæsar Augustus quādiu regnauit 183.2
Oçtauilla illustris femina 415.3
oçto quomodo ad nouū testamētum referatur 920.8
oçtober 458.522.1
oçtober cur nouus annus apud Hebræos 73.2
oçtober in principio anni ponitur apud orientales 129.1
Oçtober quibus nomi-

bus appelletur ibid.
oçtober legali obseruatione solennis 480.4
oçtober unde dicatur 129.260.261.1
in Oçtobri mense quæ horæ cauendæ 260.1
in Oçtobri mense quæ uictus ratio tenenda ibid.
oçtodenarij ratio 125.7
oçtogenarius numerus. 1108.4
oçtogenarij ratio 383.5
oçtonarius numerus Euāgelio congruit 320.4
oçtonarius numerus mysterium Dominicę resurrectionis 175.2
oçtonarij ratio 185.5
oçtonario numero tempus resurrectionis nostræ exprimi 463.4
per Oçtonarium numerū quid intelligendum. 1043.1042.8
oculus 199.7.228.7
oculus quid 340.2
oculus corporis lucerna. 359.5
oculus dexter 219.5
oculus ex quibus cōstitit 341.2
oculus ex tunicis septem constat ibid.
oculus mētis intētio 25.5
oculus orbiculatus cur. 341.2
in superficie plana ibid.
oculus prauus Iudæorum 79.5
oculi beati 219.5
oculi Christi, apostoli sunt 265.8
oculi domini 1065.5.1120.5
oculi Domini super quos sint 597.8
oculi flammei 1068.5
oculi intrus & foris 1073.5
oculi Iesu 598.5
oculi primorum parētum post peccatū aperiuntur. 160.8
oculos duos cur natura constituerit 341.2
oculos in discipulos leuatur Christus 105.7.277.5
odisse quomodo dicatur Deus 805.5
odium 476.7
odium cur tenebræ 715.8
odium iniquum 633.8
odium inueterata ira 715.8
odium mors animæ ibid.
odiū necessariorū & uxoris quomodo precipiatur 225.7.395.5
Odoacer rex Gothorum Romam obtinet 190.2
Odolfi presbyteri depositio 425.3
Odollam 378.4
odolamita ciuitas 77.4
odolamites 78.4
Odolamites, testimonium in aqua 248.8

odor bonus Christi 605.8
odor bonus, uita bona. 690.5
odor Christi 63.4
odor sanctorū qualis 630.7
odor uestimentorū spon-sæ thuris odori cur affimiletur 1067.4
odor unguentorum ecclesiæ spiritualium 1065.4
offendere Christum, item negare 457.5.338.7
offendimus omnes 944.5
offensio 971.5
offerre recte 168.8
offerentis affectus 131.5
inter officiū & finē quid distet 615.6
Og 183.4.132.6.1063.8
ogdoas 152.2.492.8
de Ogdoadæ controuersia, & de embolismo 537.1
Oiscinge cur reges Cæsariorum appellentur 50.2
oleū aliud corporale, aliud spirituale 668.8
oleū à quo cōsecratur 959.5
oleum Christi 448.8
oleum corporale 668.8
oleum cur pro lætitia ponatur 544.4
oleum cur in sacrificijs offeratur 502.8
oleū gratia S. sancti 135.4
oleum malorum 448.8
oleum hilaritatem significat 302.8
oleum spirituale 668.8
oleum, spiritus sancti gratia 293.8
olei appellatione spiritus sanctus intelligitur. 1006.4
olei aspergine perspicuū sibi maris profundum natura efficiunt 58.2
olei in unctiōe usus 959.5
olei natura 364.7
olei typus 632.5
olei offerendi ad lucernā descriptio 1241.4
per Olei imaginē donū S. sancti designatur. 160.4
per Olei pinguedinē quid significetur 1241.4
oleo S. sancti fides catholica consecratur 891.4
oleum offerre 1172.4
oleū secum qui nō habeat 296.5
per Oleū exhilaratio S. sancti intelligitur 986.8
per Oleū, opera misericordie intelliguntur 387.8
per Oleum qui designetur 872.8
in Oleo mentis lætitia exprimitur 296.5
oliua, ficus & uitis cur super ligna regnare noluerint 353.8
oliua gratia spiritus sancti & unctiōe pacis significat 353.8
oliuæ

In Bedæ opera

oliuæ fructus tardè apparet 706.8
 oliuæ fructus cur charitatem significet 523.6
 oliuarum mons 132.5
 oliuerij episcopi martyrii 256.257.1
 oliueti mons 364.7.632.925.5
 oliueti in monte morari. 472.5
 olympias ciuitas 52.2
 olympias apud Græcos spacium quatuor annorum 52.2
 olympias unde dicitur. 52.2
 olympiadis & Maximi nobilitatem natale 405.3
 olympiades ludi 52.2
 olympus mons ibid.
 olympus mons unde dicitur 31.2
 olympus cur pro cælo ponatur 52.2
 omittendi mos Euangelistarum 279.7
 omne genus 21.1
 omne quod dicitur, quatuor modis dicitur 171.4
 omni perenni dicitur 282.5
 omnes quod dicitur, quot modis dicitur 653.3
 omnipotentia creatoris. 1057.6
 onager animal immundum. 838.4
 onagri nomine populus Iudæicus intelligitur 838.4
 onan 78.4
 Onesiphori natale 448.3
 Onesimus Ephesiorum episcopus 392.3. eius martyrium & sepultura. ib.
 onesimi apostolinatale. ib.
 onera uaria 755.6
 onias p̄fex claret. 182.2
 onias sacerdos in Ægyptum cur fugit ibid.
 onias Simonis iusti filius, claret ibid.
 onomatopœia 68.1
 Onō filius Iudæ interpretatur mæror eorū 247.8
 onyx 1251.4
 operandum etiam coram hominibus 666.5
 operatē in opere suo delectatio confernat 227.2
 operantes bene, fortitudo sunt Christi 74.7.8
 operatio Dei quotidiana. 584.5
 operatio Domini ante legem, in lege & post legem 610.8
 operationis diuinæ diuifio 1.2
 operationis diuinæ species 2.2
 operarius quando cū gaudio labore in agro 1133.6
 operarij pauci 841.5
 operarios iniquitatis De9

odit 451.8
 ophel turris 555.4
 ophir 751.4
 ophiuchus 88.2
 ophni 212.4.236.4
 Ophni & Phinees in gladio Philistinorum cadunt 859.8
 879.8
 493.3
 oppositionis species 257.2
 oppositorum eadem disciplina 247.2
 opprobrium 797.8
 optatiuus 26.1
 optimū & pessimum 653.3
 opus bonum quomodo fiat 870.8
 opus Dei uoluntas Dei. 622.5
 opus & præceptum Dei. 260.5
 opus seruire 659.5
 in Operis iniquitate qui perseuerant, quomodo dispergendi 933.8
 opere diligere 1028.5
 opere non mandatur, qui immundus est uoluntate 1092.6
 opera ante fidē inania 63.6
 opera bona Dei munera. 115.6
 opera bona portæ ad beatitudinem 480.8
 opera bona quæ dicenda. 67.6
 opera bona quando perficiantur 742.6
 opera bona sine fide Deo placare nō possunt 38.8
 opera bona si desint, mortua fides est 555.8
 opera carnis quæ 806.6
 opera Christi maximum præ omnibus de eo testimonium 593.5
 opera cuius nam dirigi dicantur 923.8
 opera Dei 773.843.8
 opera Dei unde terribilia 771.8
 opera Domini magnifica. 965.992.8
 opera domini qualia 593.8
 opera Domini, uia sunt ad eum 517.8
 opera ex gratia, non ex operibus gratia 776.6
 opera fortiora quæ 149.4. infirmiora ibid.
 opera manuum Dei 992.8
 opera nostra lignis quomodo cōparentur 507.4
 opera nostra Domino reuelata sunt 620.8
 opera, non uerba examinanda 89.7.431.5
 opera patris & filij eadem 585.5
 opera plena 1069.5
 opera quæ sine charitate sūt nihil profunt 923.8
 opera sex dierum 657.3
 operum bonorum gradus

470.4
 operum bonorum intentio cur rectè per arcum æreum signentur 520.8
 operum gloriatio 702.5
 operum necessitas 594.5
 operibus salui nō sumus 539.5
 opera Christi maiora fecerunt apostoli 733.5
 opera Dei à luce incipere * A 6.4
 opera nostra Domino reuelare 924.4
 ora 205.53.2
 oraculum quando uocetur 27.8
 oraculum quid designet. 70.8
 oraculi ingressus quid significet 37.8
 oraculi altare quomodo cedro & auro cooperatum 27.8
 in Oraculi ingressu duo ostia qualia fuerint 38.8
 orandi horæ 872.5
 orandi locus 381.7
 orandi modus 505.5
 orandi pertinacia 333.7
 orandi utilitati inuidet hostis antiquus 333.7
 orando cubiculum intrare quid sit 440.8
 orandū semper & sine intermissione 429.5 939.6
 orandum pro inuicē 713.5
 orandum pro quibus & contra quos 581.8
 orandum instanter 547.5
 orantes ut laudē aut pecuniā accipiāt 335.7.462.5
 orantes non semper exaudimur, & quare 755.5
 orare in labijs dolosis. 506.8
 orare est indigentū 562.8
 orare sine intermissione. 95.5.122.7
 orare in Christi corpore. 893.8
 orare in monte 89.5.328.7
 orare in spiritu sancto. 1056.5
 orare utriusque naturæ in Christo conueniat 261.5
 orarium 666.3
 orat Dominus solus 328.5
 inter Oras & horas quid sit discriminis 120.1
 oratio 349.5.529.7
 oratio à deprecatione quomodo distinguatur 714.8
 oratio Bedæ 588.4.1198.4
 oratio contra iactantiam. 432.5.90.7
 oratio Christi 1105.5
 oratio Ezechie 572.4
 oratio generalis 95.5.122.7
 oratio cur inter gratiæ munera reperiatur 184.6
 oratio Domini 67.5
 oratio Domini pro quibus facta 497.5

Oracada

Oracada insulæ 13
 Oracadas insulas Romano imperio Claudius imp. adijcit 4.3
 ordinales numeri 99.1
 ordo coniunctionum in quo sit 16.1.32.1
 ordo proficiens in ecclesia 62.0.8. item sequens. ibidem.
 ordines hominū duo in iudicio collectorum. 98.5
 ordines sacri precio aut gratia non conferendi. 549.5
 ordines quatuor 668.3
 ordines septem 664.3
 Oreb 1063.8
 Oreb, siccitas 881.8
 per Oreb qui intelligatur 881.8
 oretum mons 124.2
 organica quomodo diuidantur 315.2
 organum 1062.8
 orichalcum 1065.5
 oriens 126.2
 oriens ianua cæli. 10.2
 oriens qui dicantur. 782.8
 oriens gentes in gutture lingua & uerba collidunt 350.2
 Origenianorum error. 881.4
 Origenes 663.3
 Origenes Alexandriæ claret 186.212.2
 Origenes Antiochiam acitius, summo in honore habetur 186.2
 Origenes septuagesimo ætatis suæ anno defunctus, in urbe Tyri sepelitur 186.2
 Origenis contra Celsum philosophū libri 186.2
 Origenis de penitentia error 35.5
 Origenis error 907.4. + a 12.6.199.5
 Origenis sedulitas in scribendo 186.2
 originalis culpa in omnibus 94.5.120.7
 originale peccatum cur animæ imputetur. 409.8
 originalis peccati casum qui patiantur 445.8
 originalia peccata occulta 528.8
 orion 88.125.133.2. 452.1
 orion tēpestuosum sidus. 12.2
 orionis diuersus ortus. 135.2
 Ornan, qui interpretatur illuminatus, erat natio ne Iebusæus 13.8
 ornatus Christianorum

uertus 490.6
 ornatus interior 976.5
 in Ornamento ipso aliqua est differentia 111.8
 Orōtes regis Artaxerxis gener 164.1
 orphanus 486.8
 orphanus uerus quis. 984.8
 orphanorum causam agere, pertinet ad Deum. 486.8
 Orpheus pulchra uox dicitur 409.1
 Orpheus musicus claret. 211.2
 Orpheus lyra 8.2
 orthographiæ liber 73.1
 orthographiæ liber secundum alphabeti ord nē digestus 73.74. &c. 1
 ortus acronicus 385.1
 ortus heliacus 385.1
 ortus matutinus ibid.
 ortus mundanus 385.1
 ortus uespertinus ibid.
 per Ortum & occasum quæ intelligantur 956.8
 os Domini 879.4
 os impiorum quomodo patēs sepulchrū 497.8
 oris apertio sermonū longitudinem demonstrat. 115.5
 oris locutio 82.7.288.5
 in Ore duū uel trium stat omne uerbum 638.5
 osanna 81.114.5
 osculandi quæ fuerit uerba causa 484.5
 osculum 161.7
 osculum sanctum 989.5
 osculum pacis & amoris signum 960.4
 osculum dilectiōis signū. 304.5
 Oseas propheta 211.2
 Oseæ & Aggæi prophetarum natale 431.3
 Ostrida 83.3
 Ostridus & Eadfridus baptizantur 64.3
 Ostridi casus 70.3
 Ostrichus Eduini successoris 71.3. regnum Deorum suscipit. ibid.
 ossa 305.7
 ossa carnalia uirtutum opera designant 440.4
 ossa Christi integra in passione permanferunt. 604.8
 ossa hominis quot 471.1
 ossen uestimentum sacerdotale 139.4
 ostendere se sacerdoti. 260.5
 ostentum 54.96.2
 ostiarius 667.5
 ostium 1072.5
 ostium amici 36.7.351.5
 ostium cubiculi orando

claudere 440.8
 ostium cordis claudere. 530.5
 ostium Christus 665.668.5
 ostium exterius, dilectio fraterna 37.8
 ostium interius dilectio diuina ibid.
 ostium portæ, initium fidei 366.8
 ostiū porticus quid 14.8
 ostium scientiæ 1070.
 ostium templi, Christus. 45.8
 ostia ad ciuitatē Dei, corda credentium 599.8
 ostia duo quæ ad ingressum facta sunt, quid significant 37.8
 de Ostiorum cardinibus, & perfectione operis domus Domini 72.8
 per Ostia, iustitiæ opera designantur 35.8
 ostreæ 116.2
 Osualdus Ceduallam Britonum ducem interimit 72.3. crucis lignum erigit. ibid.
 Osualdus Nord Humbrorum rex 49.3
 Osualdus Eduini successor 64.3
 Osualdus quamdiu regnarit 81.3
 Osualdus suis ducibus & ministris, uerbi Dei interpret 74.3
 Osualdi cinis 83.3
 Osualdi regis natale. 438.3
 Osualdi regis religio & pietas 78.3
 Osuald regis intercessione pestifera mortalitas sublata 132.3
 Osuin Osualdi successor 87.3. quamdiu præfuerit. ibid.
 Osuin Osualdi frater. 49.3. Pictorum & Scottorum gentes tributarias facit 49.3
 Osuin quem regni sui consortem habuerit. 87.3
 Osuini largitas 88.3
 Osuini regis obitus 121.3
 Othiliæ uirginis martyrium 264.265.1
 Otho ab Innocentio tertio confirmatur 198.2
 Otho ab Innocentio pontifice imperij insignibus donatur 198.2
 Otho à principibus electoribus, designatus imperator, quamdiu imperarit 198.2
 Otho imperator cum Romanis discedens, urbe pellitur 198.2
 Otho quamdiu regnauit.

Index.

196.201.2
 Otho Romæ imperij titulos & dignitates suscepit 196.2
 Otho Viennæ apud Panonias obit 196.2
 Otho primus Germanicus imperator Aquiligrani coronatur 196.2
 Otho primus ex Saxonū ducibus primum Germaniæ regnum tenuit. 196.2
 Otho Græcos magna strage Italiani inuadentes superat 196.2
 Otho secundus Ioannem episcopum, captum & in exilium missum restituit 196.2
 Otho II. quamdiu imperarit 196.202.2
 Otho secundus Romæ moritur 196.2
 Otho tertius à Gregorio pontifice coronatur 196.2
 Otho tertius in Italia moritur 196.2
 Otho III. quamdiu imperarit 196.202.2
 Otho IIII. quamdiu imperarit 202.2
 Otho V. quamdiu imperarit 202.2
 Otho secundus amplissimo funerali honore sepelitur 196.2
 Othonis tertij corpus Aquiligranum perlatum sepelitur 196.2
 Ormari confessoris martyrium 262.263.1
 ouile Christi 664.5
 ouis 217.5
 ouis immolatio apud Iudæos in pascha, Christi passio 686.5
 ouis sacrificiū quomodo Christum adumbrant. 390.8
 ouem humeris imponēs 70.7.398.5
 oues Christi 673.5
 oues errantes 975.5
 oues in hominibus quid 471.8
 oues nonaginta nouem in deserto 70.7
 oues in deserto 398.5
 oues iustorum populi. 65.4
 ouium ingressus & egresus 666.5
 ouium Italicarum & Mesopotamiæ natura una 259.8
 ouium primogenita reddere 330.8
 oues Ægyptij edere dedignantur 274.8
 per Oues iustorum populi significantur 230.8
 ouum 352.5
 ouis typica intelligentia. 40.7

In Bedæ opera

in Ono spes indicatur.
828.5
Ozias, qui & Azarias, quæ
diu regnarint 179.2

P.

P Achumij abbatis
martyrium 250.
251.1
Pachnum promotoriū.
927.5
paciñci beari 416.5
pactum Domini 211.5
pactum Dei non seruare.
85.8
Pacomij natale 415.3
paleæ 276.7
palma 409.3
palma manus uictoris or
natus 35.8
palmæ nomine etiam ui
ctoriosissima potest cru
cis arbor designari.
1126.4
palmam ante trigesimū
annum non facere fa
ctum 934.8
palmarum causæ 118.7
palmarum rami 692.5
Palladius ad Scotos in
Christū credentes mit
titur 12.3, 189.2
Palladius Cœlestini papæ
archidiaconus 315.3
Palladij obitus ibid.
pallium dimittere 821.5
pallium de anathemate
tollere 342.8
palliū suum sponsæ per
cussæ tollunt 1085.4
pallor mentientē linguā
significat 306.8
Palmatus consul decol
latur 414.3
palmites uicis 777.7, 48.5
palpebræ 684.4
palpebrarum crebra aper
tio & operatio in scri
ptura quid 489.8
per Palpebras suas Dñs
probat suos, & c. probat
non suos 489.8
pagani 1129.4, 159.5, 392.
7, 494.5
pagani cur meritò dican
tur Hebræi 428.4
Pagani unde dicti 66.2
pagina regularis 100.2
Pamphilia, Asiæ prouin
cia 925.5
Pamphili presbyteri mar
tyrium 421.3, 187.2
Pancratij martyriū 250.
251.1
Pancratij martyris nata
le 45.3
Pancratij natale 403.3
Paneas, Cæsarea philippi
469.5
panis hordeaceus 64.5
panis in charitate 351.5
panis lachrymarū 868.8
panis mystic⁹ 252.5, 352.7

panis super substantialis.
609.5
panis quotidianus 824.
350.5
panis quotidianus cur di
ctus 1121.5
panis quando cinere co
operiri dicatur 387.8
panis regni Dei 106.7.
392.5
panis, uerbi pabulum.
368.5
panis uerus 606.5
panis uiuus 992.8
panis uiuus refectio om
nium timentium Deū.
992.8
panis fractio 768.5
panis sacramentalis man
ducatio 610.6, 11.5
panis typica intelligen
tia 39.7
in Panis fractione Chri
stus à discipulis agni
tus 508.5
in Panis fractione Chri
stum cognoscere 11.7
panem angularum quo
modo homo manduca
rit 413.8
panem & uinum Christi
quomodo ecclesia offe
rat 990.8
panem suum in proximo
recipere 630.7
panem uerbi manducare.
625.8
per Panem quid intelli
gendum 58.5, 850.8
per Panem fides designa
tur 387.8
panes alienigenæ Dño nō
offerendi 312.8
panes ducenti qui sint.
408.4
panes cur hordeacei 361.7
panes cur per singula sab
bata corā Domino mu
tari mandentur 1186.4
panes duo de nouis fru
gibus cur offerri iussi.
59.7
panes duodecim in men
sa tabernaculi 1186.4
panes propositionis 68.
8, 372.4, 386.8
panes propositionis cu
iusmodi fieri soliti 68.8
panes propositionis quot
fieri præceptum. ibid.
panes propositionū sin
gulis sabbatis mutari
præceptum. 68.8
panes quinque; quid signifi
cent 763.5
panes quinque; hordeacei.
327.5
panes septem 77.5, 78.7
panum septem, & eorum
distributionis ratio.
78.5, 79.7
panes azymos Deo offer
re 146.4, 301.8
per Panes quinque; & duos

pisces quid significet
tur 64.5
panibus affaris in craticu
la quando alatur.
275.4
panibus quinque; aluntur
quinque; milia 65.5
de Panibus domini futu
rari 79.5
in Panibus septem quid
significetur 768.5
Pannonnes publicè fidem
Christianam recipiunt
196.2
Pannonij Hetruriā duce
Alberico deprædantur
196.2
Pannonij uicinas regio
nes multum depopu
lantur 196.2
panelinus 329.2
Pantagari episcopi nata
le 406.3
Pantaleonis martyrium.
254, 255.1
Pantaleonis martyris pas
sio 436.3
Pantapthe Cambylis fi
lia 180.2
Pantheon 49, 464.3
Pantheum à quo institu
tum 184.2
Pantheum fulmine cre
matur 184.2
Pantenus Stoicus philo
sophus claret 185.2
Paophi secundus Aegy
ptiorum mensis 258.
289.1
Paphus ciuitas 925.5
Papiæ episcopi natale.
393.3
Papiæ martyrium 394.3
Papiæ & Mauri natale.
387.3
Papiæ & Mansueti episco
porū martyriū 474.3
parabola 73.1, 798.
845.8
parabola ex dissimilitu
dine 122.7
parabola & propositio
quomodo idem 846.8
parabolæ in euāgelio fre
quentes 44.5
parabolæ Salomonis.
869.4
parabolarum Dominica
rum ratio 429.5
in Parabolis cur Christus
loquatur 757.5
parabolica facta Domini
117.5
paracletus 54.7
paracletus afflictorū sub
leuator 27.7
paradigma 73.1
paradilus 3.2, 17.24, 4.
264.5, 677.6
paradilus cur à principio
plantatus 149.8
paradilus præsentem si
gnificat ecclesiā, 14.8.
2, 49.8

paradilus spiritualiter in
relligitur, ubi nūc sunt
animæ iustorum 147.8
paradisi flumina 3.2, 17.
18.4
paradisi flumina quatuor
651.3
paradisi flumina quid si
gnificent 148.8
paradisi quatuor flumina
quatuor sunt euange
lia 149.8
paradisi nomine uita bea
ta significatur 166.8
paradisi plantatio 146.8
paradisi situs 148.2
in Paradisum quodd ho
mo sit positus, quid in
de detur intelligi 148.2
de Paradiso tres senten
tiæ generales 147.8
in Paradiso quomodo pri
mi parentes fuerus pro
creare debuerūt 136.8
Paragodæ episcopi Vien
nensis natale 381.3
paralleli circuli 128.2.
435.1
paralleli circuli qui sint
& quot 10.2
parallelorum interuallia
quinque zonas distin
gui 10.2
per Parallelos singulos p
rietatum expositio.
44.2
paralytici 115.5
paralytici curatio 109.7.
262.5
paralytici curatio quid si
gnificet 16.5
paralytici curatio, animæ
saluationem significat.
836.5
paralyticum cum graba
to deponi, quid signifi
cet 17.5. cur eum filium
uocet Christus, ibid. ei
peccata dimittuntur.
ibidem.
paranomasia 63.1
paranomasia 753.6
parascue 165.5, 398.7, 502.
828, 837.5
parenthesis 68.1
parentes primi culpam
peccati in Deum confe
runt 163.8
parentum primorū oculi
aperti quomodo 129.6
parentes pauperes Domi
nus eligit 271.4
parentis dolor 776.5
parentes quando tonno
sculpi dicantur 33.8
parentium immunditia.
304.8
paries ecclesiæ qui 677.8
paries lapideus quando
tabulis cedrinis uestia
tur 25.8
paries dealbatus 913.5
parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ des
ignat

signat 21.22.8
parietes tēpli quid signifi
cent 32.8
parietes tēpli, populus
fidelium 21.8
parietes tēpli lapidei,
quorum figuram gerat
25.8
parietes tēpli cedro te
cti 19.8
parietes tēpli quomo
do sculpi sint 32.8
parietes tēpli per gyrū
uarijs cælaturis & tor
no quando sculpi dicā
tur 33.8
parietes tēpli Salomo
nis ligno teguntur 376.8
parietū deauratio 127.4
parietum duorum conne
xio in lapide angulari
Christo 574.5
Parisijs necatur p plebis
seditionem Studentes
& clerus ad duo milia.
200.2
parœmia 71.1
parœmion 63.1
paropsis 16.2, 102.5
partes 53.2
partis & totius eadem ra
tio 229.2
partes à partitione zodia
ci dictæ 54.2
partes oratiōis quot sint.
1.1
Parthi 925.5
Parthia 924.5
participium quid 14.
31.1
participio quot accidant
14.3, 1.1
in Participio quæ formæ
casuales 15.1
participia quot declina
tionibus inflectantur.
15.1
participia quot modis cō
ponantur 31.1
participiorum genera
quot sint 14.1
participiorum casus quot
sint 14.1
participiorum ultimæ syl
labæ quantæ 42.1
parturire 708.8
parturire & parere quo
modo differant 465.8
paruuli malitia 96.5, 197.
7, 336.5
paruuli in Christo 356.6
paruuli cur plerunq; à de
monibus arripiantur.
290.8
paruuli per alios credūt.
43.7
paruuli quare occisi in
Bethleem 437, 438.7
paruuli per confessionē
in baptismo à diabolo
liberantur 767.5
paruuli ab Heliseo maledi
cuntur, & à bestijs deu
orantur 379.8

paruuli illudentes Heli
seo, Iudæorum habue
re personam 380.8
paruulorum occiso quid
significet 6.5, 439.7
paruulorum sine baptil
mo mortuorum man
sio 728.5
Pascha 119.4, 139.5, 277.
8, 360, 373, 7, 390, 6, 400.
7, 472, 598.5
pascha Hebraicè trāsitus
interpretatur 1126.6.
644.7
pascha Iudæorum 823.5
pascha celebrandi diuer
sa ratio 346.2
pascha cur cum amaritu
dinibus manducare o
portuerit 302.8
pascha cur trāsitus 99.5
pascha cur non ad eundē
anni diem redeat, sicut
tempus Dominicæ na
tiuitatis 120.2
pascha cur qui longe ha
bitant, uel immundi in
anima fuerant in se
cundo mēse facere sint
iussi 314.8
pascha quando immolā
dum 120.2
pascha quando celebrari
solutum 344, 347.2
Pascha quando Galli ce
lebrarint 346.2
pascha quando seruandū
347.2
pascha quomodo sint tenē
dum 347.2
pascha secundi mensis.
313.8
pascha transitus de mor
te ad uitam 120.2
pascha unde nomen ha
beat 516.4
paschæ benedictio 347.2
paschæ dies 166.2.
474.5
paschæ dies Augustini tē
pore 44.3
paschæ dies quando inci
piat 345.2
paschæ dominicus dies.
164.2
paschæ exordium 60.2
paschæ mysterium 168.2
paschæ noui institutio.
476.5
paschæ obseruandæ ratio
60.2, 277.8
paschæ tempus etiam A
postolorum temporibus
celebratū 4635.6
paschæ tempore luna ple
nissima 113.2
paschæ terminus unde p
cedat 535.1
de Paschæ celebratione.
343.2
de Paschæ tempore quæ
stio 102.3
de Paschæ termino.
535.1

de Paschæ terminis regu
laribus 281.1
paschati qui mensis attri
butus 391.6
inter Pascha & azyina
quæ sit differentia 645.7
paschalis terminus quo
modo requirendus.
202.1
paschalis termini loca cū
regularibus suis 281.1
paschalis termini inueniē
di ratio 281.1, 164.2
Paschalis quamdiu fede
rit 203.2
Paschalis II. quamdiu fe
derit 204.2
Paschale sacramētum in
ueteri testamento figu
raliter gestum 644.7
paschale tempus in uete
ri testamento tribus ar
gumentorum indicijs
obseruari præceptum.
164.2
paschalis temporis sacra
mentum 210.2
paschaliū terminorum
decimam quartā lunā
ostendentium 193.1
paschaliū titulorum ar
gumenta 210.2
de Paschali & natiuitate
decimæ quartæ lunæ.
198.1
Paschalinus Lilybitanus
aristifis 189.2
Paschali episcopi natale.
393.3
paschendi forma 986.5
pascerē Christi oues 151.7
pasce nos Dñs 1037.4
pascua ouium 667.5.
pascua uitæ æternæ.
673.5
passer 1062.8
passer aquis quegula.
884.8
passeres qui dicantur
964.8
pasio Christi non erat fa
talis 785.5
pasio Christi martyrum
exemplum 787.5
pasio communis omni
bus hominibus 988.5
pasio pseudo propheta
rum per Heliam 207.7
pasionis Christi locus.
27.5
pasionis Christi medita
tiones 1121, 1122, 1123,
1124, 1125, 1126, 1127, 8
pasionis Dominicæ an
nus quomodo inquire
dus 154.2
pasionis & Dominicæ
resurrectionis prædi
ctio 302.7
pasionis & resurrectionis
Dominicæ prædi
ctio 436.5
pasionis hora 154.5, ge
nus. 406.5

pasciōis indicia cur Chri
stus reseruarit 14.7
pasionis sacramentum.
1011.5
inter Pasionē & ppasio
nem quæ sit differentia.
19.5
pasionēs Christi uolun
tariæ, nostræ necessarię
857.5
pasionibus ne succum
bamus, passionēs in se
nostras Christus rece
pit 715.5
pasiuum genus 27.1
à Pasiuo uerbo quot ue
niant participia 31.1
pasiua quæ sint 15.1
pasio Domini usq; ad hu
ius seculi finem pertingit
1038.4
pastor bonus Christus ou
es suas optimè regit.
665.5
pastor bonus percutitur.
103.5
pastor ouis dictus Chri
stus 667.5
pastor ouium, nutritor a
nimarum 419.7
pastor spiritalis in perso
na mulieris accipien
dus 1074.8
pastoris pij officium 151.7
pastoris ueri indicij 151.7
pastores boni & mali.
667.5
pastores mysticè anima
rum rectores 422.7
pastores prophetæ 65.4
pastores qui dicantur.
424.7
pastorū autoritas 209.
5, 423.7
pastorum Christianorum
institutio 852.5
pastorū festinatio 422.7
pastorum monumenta.
424.7
pastorū uigilia 206.5, 418.
Patara ciuitas 925.5
paterfamilias cōditor no
ster 478.5
patrisfamilias cur nō me
racitum 474.5
pater à filio quando reue
letur 562.6
pater an cōternus sit fi
lio 119.8
pater & filius unum sunt.
845.6
pater filio maior 570.6
pater filio omnia subiecit
571.6
pater quomodo à filio cla
rificatus 786.5
pater iudicio uiuorum &
mortuorum non ade
rit 590.5
pater summus cœli 737.8
patris cibus 343, 7, 404.5
patris clarificatio 792.5
patris diuinitas 345.7.
406.5

Index.

In Bedæ opera

patris & filij mutua clarificatio 788.5
 patris & filij eadem uoluntas 587.5
 patris & filij operationes 803.5
 patris omnia quomodo senioris 345.7.4.06.5
 patris testimonium de Christo 592.5
 patris uox 172.7.333.5
 patri æqualis filius 336.5
 patrem nemo uidebit in iudicio 587.5
 patrem quomodo Christus reliquerit 817.820.6
 patres Iudæorum 610.5
 patres in hoc seculo quot 650.3
 patres sancti cur dicantur cœlum 961.8
 patres uereri testamenti per charitatē Deo placuerunt 28.8
 patrum nomina cur sacerdos super utrumq; numerum portet 1249.4
 patrum literæ 435.7
 patrum ueridica sententia. 139.7
 paternorum scelerum sectatores 263.5
 in Patria cœlesti quare nullus orandi locus. 626.6
 Parthos insula 519.5
 Patianus episcopus bona senectute mortuus. 398.3
 pati electos non est nouū 985.5
 patientia 518.7
 patientia cur necessaria. 481.512.8
 patientia Dei ducit nos ad penitentiam 896.83.8
 patientia dulce melos Deo 655.8
 patientia & obediendia uia ad uitam 505.8
 patientia necessaria est, ut reportemus pmissio-nem 654.8
 patientia sanctorū 958.5
 patientia uera 223.7.467.5
 patientia uirtutum custos. 745.5
 patientiæ exemplum in Christo 652.5
 patientiæ laus 223.7.467.5
 patientiæ præcepta quomodo intelligenda 814.5
 patientiæ usus 926.8
 per Patientiam doctrina uiri noscitur 924.4
 patientes qui gaudeant. 273.5
 patriarchæ & prophetæ seminatores uerbi Dei 576.5
 patriarchæ & prophetæ

quomodo Deum uide-runt 1124.4
 patriarcharum, propheta-rum & apostolorū præ-dicatio in eodem spiri-tu fuit 666.5
 patriarcharum sepulchra 881.5
 patriarcharum historia quadruplex 98.4
 patriarcharum morales interpretationes 186.7
 Patricius ab Amatore episcopali gradu subli-matur 315.3
 Patricius à Gallis in patri-am ducitur 313.3
 Patricius à Thémoria dis-cedēs, prædicat ubiq; in Hybernia 322.3
 Patricius ad Martinū Tu-ronensem episcopū ue-nit 314.3
 Patricius ad Germanū episcopum uenit 315.3
 Patricius Brito natione. 311.3
 Patricius capitur 313.3
 Patricius colloquio ange-li semper septima die fruitor 317.3
 Patricium cum insulanis nouem annis perman-sit 314.3
 Patricius cū alijs captus ad barbarorum insulā deuehitur 311.3
 Patricius cum fratre & so-rore uenditur 313.3
 Patricius liberatur 313.3
 Patricius in monte Cro-conegli quadraginta diebus & noctibus ieiunat 328.3
 Patricius mortuum susci-tat 325.328.3
 Patricius nautis uerbum Dei prædicat 312.3
 Patricius Romā uenit. 315.3
 Patricij ætas 332.3
 Patricij episcopi marty-rium 246.247.1
 Patricij episcopi & con-fessoris natale 399.3
 Patricij miracula 322.3
 Patricij mortē quæ mira-cula sint subsecuta 322.3
 Patricius nocte quadā in somnis qualē uocē au-dierit 311.3
 Patricij obitus 333.3
 Patricij orationes quales 331.3
 Patricij parentes 311.3
 Patricij parentes iugulan-tur 313.3
 Patricij petitiones 314.3
 Patricij petitiones in mō-te Croconegli quales. 328.3
 Patricij prædicatoris & episcopi totius Britan-niæ uita & actus 311.3

Patricij preces quotidianae 311.3
 ad Patricij preces magus in aera eleuatur 319.3
 Patricij qui dicant 1088.8
 Patricio multæ uisiones cœlestes ostenduntur. 313.3
 Patricium grauitè tētat Satanus 312.3
 Patrocli martyris natale. 385.3
 B. Paulę apud Bethleem dormitio 387.3
 B. Paulę uita à Hierony-mo descripta 387.3
 Paulinus 274.5.663.3
 Paulinus aras profanar. 63.3
 Paulinus arreptus à dæ-monio expirat 430.3
 Paulinus antiſtes quo cat-minum genere B. Felici-uis uitam descriperit. 55.1
 Paulinus Cantium redit. 70.3
 Paulinus Eduini regis fi-liam ad fidē perducit. 54.3
 Paulinus episcopus 446.3
 Paulinus quando ordina-tus episcopus 54.3
 Paulinus Lindisi prouin-cię uerbū prædicat. 65.3
 Paulinus Rosensis eccle-siæ præfularū suscipit. 70.3
 Paulini confessoris mar-tynium 256.257.1
 Paulini effigies 66.3
 Paulini episcopi & con-fessoris natale 427.3
 Paulini obitus 87.3. sepul-tura. ibid.
 Paulino ab Honorio pa-pa palliū mittitur 66.3
 Paulus à diabolo uertit. 640.4
 Paulus ad fidem quando conuersus 429.3
 Paulus angelum fatanæ cur accepit 314.4
 Paulus boni pastoris offi-cium implet 323.6
 Paulus ciuis Romanus. + b 37.6
 Paulus clarificauit uita morteq; Deum 152.7
 Paulus cœli cœli 999.8
 Paulus cur se minimum apostolorū dicat 319.6
 Paulus cur non impetra-uerit, ut angelus sata-nę à se discedat 83.5
 Paulus decollatur sub Ne-rone imp. 499.7
 Paulus de tribu Beniamin 678.8
 Paulus ex Damasco fugit 27.5
 Paulus gladio sub Nero-ne percutitur 184.2
 Paulus in adoleſcētia per

secutor ecclesiæ, in se-nectute uerò euangelij prædicator 88.4.269.8
 Paulus in sporta per mu-rum submissus 671.6
 Paulus in uia prostratus, omnia à spiritu sancto didicit 999.8
 Paulus Iudæis factus tā-quā Iudæus 463.6
 Paulus plus alijs in prædi-cando laborauit 238.4
 Paulus quamdiu sedetit. 203.2
 Paulus quando dies fue-rit 829. 8. item nox. ibidem.
 Paulus quando infidiam passus 888.5
 Paulus quādo in aposto-latum gentium cū Bar-naba fuerit ordinatus. + b 24.6
 Paulus quæ sustinuerit mala 651.6
 Paulus quomodo se imi-tari cupiat 1024.8
 Paulus quomodo primus peccator 963.6
 Paulus quos baptizauit. + b 34.6.343.6
 Paulus quot epistolas scriperit 411.8
 Paulus quot plagas à Iu-dæis accepit 390.8
 Paulus sagittis Dei per-cussus, ex crudelissimo persecutore fidelissimus prædicator factus est 666.8
 Paulus Samosatæ hære-sim condit 212.2
 Paulus seminator uerborum + b 33.6
 Paulus spiritalis & carna-lis 125.6
 Paulus unde dictus 898.5
 Paulus I I. quamdiu sede-rit 204.2
 Paulus I I I. quamdiu se-derit 204.2
 Paulus I I I I. quādiu se-derit 204.2
 Pauli apocalypsis 771.5.678.6
 Pauli apost. gloriatio. 712.5
 Pauli apostoli nomen + b 23.6
 Pauli apostoli resipiscen-tia 734.8
 Pauli apost. uirtus 845.5
 Pauli cæcitatē flet Chris-tus 255.8
 Pauli cōmēdatio 1006.5
 Pauli conuersio 242.243.1.387.3
 Pauli conuersionis tem-pus 900.5
 Pauli criminatio 911.5
 Pauli episcopi natale. 389.390.423.3
 Pauli confessoris natale. 400.3

Pauli

Index.

Pauli & Iacobi sententiā de fide non esse sibi cō-trariam 61.6
 Pauli execratio 887.5
 Pauli humilitas + b 28.6.483.8
 Pauli intentio superna. 575.8
 Pauli in tertium cœlum raptus 672.6
 Pauli patria 913.8
 Pauli persecutio 804.5
 Pauli primi eremite natale 382.3
 Pauli martyrium 252.253.1
 Pauli raptus in cœlum tertium 181.4
 Pauli resipiscencia. 804.8
 Pauli tæuitia 887.5
 Pauli Samosatani dogma quale 186.2
 Pauli sedulitas in Euan-gelio 801.5
 Pauli timor mortis 832.5
 Pauli tribulationes 668.6
 Pauli uocatio 782.8
 in Pauli epistolis deprauata 1007.5
 Pauli cum cæteris apo-stolis nulla fors ppria traditur 645.2
 Pauli introitus paradisi, & tertij cœli sunt pate-facta mysteria 62.8
 Pauli, quod pro stimulo carnis exauditus non fuit, multum profuisse. 538.8
 Pauli uentum domus te-xit Salomon auro in-trinsecus & extrinsecus 34.8
 Pauli uentum templi abie-te reatum 19.8
 Pauli uentum templi quomodo auro uestitū sit. 32.8
 Pauli uentum preciosissi-mo marmore stratum, quorū figurā gerat 25.8
 Pauli uentum æqualitas qd significet 22.8.34.8
 Pauli uentum Aegyptio-rum mensis 250.251.1
 Pauli uentum 661.3
 Pauli uentum & creditor obu-ant sibi 964.4
 Pauli uentum factus Dñs 216.5
 Pauli uentum melior, quā uir mendax 934.4
 Pauli uentum non qui paru ha-bet, sed qui plus cupit. 245.2
 Pauli uentum solus exauditur. 602.8
 Pauli uentum uerē quis sit. 893.8
 Pauli uentum mala quæ 414.5.296.8
 Pauli uentum nomen non di-uitis exprimitur 412.5.63.7

pauperis pavor 906.4
 pauperis refugium Deus. 477.8
 pauperis tentamēta 413.5.63.7
 pauperi auxiliari, iustum est 288.2
 pauperem ditare melius esse quā philosophari 240.2
 pauperem rapere 485.8
 pauperes 279.5.492.681.8.718.4
 pauperes electi 68.7.394.5
 pauperes quinā diuites. 812.8
 pauperes, qui post fidem deprauati sunt 489.8
 pauperes semper sunt in ecclesia 691.5
 pauperes spiritu 115.5.1067.5
 pauperum euangelizatio 263.7.296.5
 pauperum tutor Deus. 956.5
 pauperes Christi quid nobis attulerit 1009.6
 paupertas Dñi 117.338.5
 paupertas mentis inopia est 661.3
 paupertas ultima pœna. 895.4
 paupera perfecta 429.1
 paupera perfecta ubi poni solet 429.1
 paupera imperfecta 429.1
 pax 201.7.340.5.613.8
 pax Christi 783.5
 pax cur prope Iudæos. 891.8
 pax Dei 1120.5
 pax futuri seculi 797.5
 pax Hierusalē quæ 661.6
 pax hominib; bonæ uo-luntatis 420.7
 pax nostra 742.5. munda. ibid.
 pax quomodo ueniat su-per sanctos 891.8
 pax uera 857.891.8.971.6.892.8
 pax uera Christus 814.8
 pax uera hic nō est 603.8
 pacis indicium 201.5
 pacis tempore cur natus Dominus 415.7
 pacis tempore uigilandū amplius 330.5.224.7
 pacem futuræ uitæ optat iusti 219.5
 pace cur careant Iudæi. 494.5
 pace summa imis recon-ciliata 503.8
 paxillū cur sub baltheo-ferre debeamus 338.8
 paxilli tabernaculi. 1240.4
 paxilli ecclesię principes. 296.8
 Peartena monasteriū 66.3
 Pearteneu monasteriū. 74.3

peccare cuius sit 399.6
 peccare cur timeat chari-tas 704.6
 peccare in die & nocte quid sit 926.8
 peccare in sancta & extra sancta 153.4
 peccare qui metuatur 60.6
 peccantē quoties Iudæis percutere concessum. 390.8
 pro Peccantibus cur orā-dum 32.7
 pro Peccantibus ad mor-tem usq; cur non oran-dum 22.5
 peccator 148.2
 peccator ab impio quid differat 894.4
 peccator cur Dominum non quærat 484.8
 peccator in cōspectu Dei qui dicitur 191.8
 peccator iudicia Dei non attendens 484.8
 peccator primus genuit peccatores morti ob-noxios 92.6
 in Peccatoris ore non est speciosa laus 693.8
 in Peccatoris mente cur spes & formido inces-santer coniungi debe-ant 332.8
 peccatori abominatio est religio 918.4
 peccatori resipiscēti quo-ties remittendū 174.8
 peccatori unicuiq; exor-dium illuminationis, est humilitas confessio-nis 163.8
 peccatores à regeneratio-ne perfecta alieni 733.8
 peccatores cæcitatē cali-gine tenebrantur 613.4
 peccatores cur pauperes dicantur 782.4
 peccatores cur puluis. 607.8
 peccatores cur meritò pe-ribunt 623.8
 peccatores de Ecclesia nouissimo seculo excu-tiendi 820.4
 peccatores duobus mo-dis lactant, quos deci-piunt 873.4
 peccatores omnes mor-tui interius 811.8
 peccatores propter uitio-rum suorum nigredinē Aethiopes dicantur. 676.4
 peccatores qui 941.8
 peccatores quare non sol-uant Deo mutuum. 624.8
 peccatores sæpè herbarū uocabulo nuncupantur. 635.4
 peccatores scriptæ legis præuaricatores 428.8
 peccatores torretes 778.4

peccatores tere peribunt 626.8
 peccatoribus cur felicita-tas in hoc mundo con-tingat 821.8
 peccatores cur uenerit Dominus uocare, & nō iustos 195.7
 peccatores quos Scrip-tura appellet 703.6
 peccatū 441.648.649.6
 peccatū à delicto differt. 155.4.753.6
 peccatū ad mortē 306.7
 peccatum ad mortē an sit remissibile 1043.5
 peccatum ad mortē 281.5. nō ad mortem. ibid.
 peccatum capitis 160.4
 peccatum cur per hœdū significetur 609.8
 peccatum cur uiro & nō mulieri adscribitur. 415.8
 peccatum dulcedo fallax 139.6
 peccatum efficiens causa mortis 404.8
 peccatum est in corpore, cum delectaris 696.8
 peccatū iniquitas 1024.5
 peccatum in mundo fuit usq; ad legem 106.6
 peccatum in nobis quo-modo percat 870.8
 peccatū intensum 889.8
 peccatum malorum om-nium nostrorum cau-sa 856.5
 peccatum maximum in hū-delitatis 758.5
 peccatum mortale uitant qui ex Deo nati 1026.5
 peccatum mortuum sine lege 121.6
 peccatum mors animę. 560.8
 peccatum nequāq; in hac uita per iustitię exerci-tationē deseruit 122.8
 peccatum non ad mortē. 306.7
 peccatum nullum erit in-punitum 667.8
 peccatum omne quomo-do fiat 528.8
 peccatum originale 657.681.5.290.8
 peccatum originale cur puero adhuc in utero matris adscribat 409.8
 peccatum per unum ho-minem in mundum in-trauit 91.6.153.8
 peccatum putredo 692.4
 peccatum quamdiu lo-cum habeat 486.8
 peccatum quando Dau-di fuerit post dorsum. 697.8
 peccatū quando incipiat non esse 1006. quando regnet 101.6
 peccatum quando non

In Bedæ opera

regnet in corpore 157.
6.154.8.134.6
peccatum quando regna
re dicatur 696.8
peccatum quomodo fiat
870.8
peccatū quomodo actū
per legem 714.6
peccatum quomodo odi
endum 667.8
peccatum quomodo re
uixerit 139.6
peccatū quodcūq; mors
animæ 818.8
peccatum quot modis
perperretur 162.8.143.
4.288.8
peccatū quot modis cō
summet in opere 162.8
peccatum regnans 101.6
peccatū remissum 889.8
peccatum seruire opus.
486.4
peccatum sine lege mor
tuum 150.6
peccatum tribus modis
committitur 24.4
peccatum usq; ad mortē
1044.8.22.5
peccatū uoluntatis 145.6
peccati actio in duo diui
ditur 426.8
peccati autor non est De
us 145.8.701.5
peccati cognitio per lege
53.6
peccati desideria 145.6
peccati generalis acce
ptio 1044.5
peccati initium à muliere
factum 108.6
peccati non erit locus in
extrema separatione.
486.8
peccati originalis propa
gatio cur Adamo, & nō
mulieri uel serpenti ad
scribatur 407.8
peccati prima uisio à Sa
tana 970.6
peccati primi uindicta,
cur Dei ira uocet 775.6
peccati timor unde 162.8
à Peccati seruitio qui li
ber reddatur 486.4
peccati uirtus, lex 595.
597.6
peccatum in spiritum san
ctum qui sint obnoxij
35.5
peccatum cauere ad pœ
nales mundi huius mi
ferias pertinet 864.4
peccatum non operari.
1009.8
peccatū omne tribus mo
dis impleri 33.3
peccatum originale cum
Deus abstulerit, cur nō
etiam eiusdem peccati
penam 410.8
peccatum deserit martyr
omnis Christi 983.5
peccatum qui inueniat.

672.8
peccatum qui operantur,
non ambulant in uijs
Domini 1009.8
peccatum quomodo idē
faciat, & non faciat.
1009.8
peccatum tollere potuit
Christus 1025.5
ad Peccatum quibus gra
dibus perueniatur *
19.5
post Peccatum hominis
cur in paradiso Domi
nus nō iam stat, sed de
ambulat 148.2
post Peccatum Dominus
in paradiso nō stat, sed
ambulat 161.8
sub Peccato omnia con
clusa 52.6
peccato carere non possi
mus, sed in peccato mo
ri necesse nō habemus
641.5
peccato immori 640.5
in Peccato mori 642.5
peccato liber Christus.
648.5
peccato omnia plena e
rant in Christi aduētū.
636.5
de Peccato argui 769.5
de Peccato non desperan
dum 740.8
pro Peccato debita solue
re 248.4
sine Peccato nemo 1012.5
sub Peccato omnia con
clusa 715.6
peccata actualia quæ.
528.8
peccata Adæ septem.
667.3
peccata aliena cur actua
lia 528.8
peccata cotidiana 710.5
peccata cur excelsa 653.8
peccata euitabilia 993.5
peccata incensa quæ di
cantur 871.8
peccata in Lege sacrificia
uocata 134.135.6
peccata malorum quādo
peribunt 486.8
peccata nomine mortuo
rum significantur.
164.8
peccata nō ex Deo 276.6
peccata non ad mortem.
1043.5
peccata nostra hostibus
uires præbent 347.8
peccata originalia aliena.
528.8
peccata opera seruilia.
583.5
peccata parentū quomo
do ad filios non perti
neant 889.8
peccata quæ dicantur sus
fossa 871.8
peccata quæ inuenire di
cantur 672.8

peccata quibus dimittā
tur 35.5
peccata quomodo fiant.
870.8
peccata quomodo sint te
cta 588.8
peccata tenebræ dicun
tur 678.706.4
peccata testā 67.6
peccata uestimenta 821.4
peccatorum confessio o
pus Dei 991.8
peccatorū confessio nul
la uilis 971.8
peccatorum diuersitas.
1113.5
peccatorum duo genera.
381.6.407.6
peccatorum remissio uo
luntati & bonitati di
uinae tribuitur 313.2
peccatorum remissio in
baptismo per operatio
nem spiritus sancti da
tur 388.8
peccatorum nomina cur
commemorētur 171.4
peccatorum omnium cur
uenia data Apostolo.
961.6
peccatorum sarcina pre
mi, magna tribulatio.
874.8
peccatorum uia 428.8
ad Peccatorum purgatio
nem quæ sint tradita.
321.8
de Peccatorum remedijs
1127.8
peccata dimittere 263.5
peccata dimitti 110.7
peccata dimittendi pote
stas 111.7
peccata dimittendi pote
statem Christum habe
re 18.5
peccata excusantium rati
o 589.8
peccata impunita esse nō
posse 509.6
peccata nostra ante oculo
s habere debemus.
559.5
peccata nullus nisi intel
lexerit, plangit 587.8
peccata proximi ut casti
gare debeamus 633.5
peccata qui aperit confite
ndo, ipse abscondit
ea non puniēdo 589.8
peccata quomodo Deus
tegat 588.8
peccata sua confitentem
misericordia non dese
rit 992.8
peccata sua confiteri, pri
ma hominis iustitia.
892.8
peccata tanquā tenebræ
absconduntur à Deo
lumine ueritatis.
854.4
à Peccatis cauendum.
1013.5

à Peccatis Deus facie suā
auertit 588.8
à Peccatis feriari 839.8
in Peccatis diabolus ha
bitat 854.4
à Peccatis qui sunt libera
ri, per misericordiam
sunt 589.8
in Peccatis perseverantes,
malè perunt 38.7
in Peccatis qui perseue
rat, laudabiliter nō sa
crificat 694.8
pro Peccatis quæ sint faci
enda 633.8
pro Peccatis primò de
precandum, deinde p
perseuerantia orandū.
714.8
peccata quæ non offeran
tur in sacrificio 311.8
peccatorum similes 1000.5
peccatorū uoluptas omnis
ex terra * A 17.4
Pesthelmus antistes.
183.3
peccatorum nomina cur
commemorētur 171.4
peccatorum omnium cur
uenia data Apostolo.
961.6
peccatorum sarcina pre
mi, magna tribulatio.
874.8
peccatorum uia 428.8
ad Peccatorum purgatio
nem quæ sint tradita.
321.8
de Peccatorum remedijs
1127.8
peccata dimittere 263.5
peccata dimitti 110.7
peccata dimittendi pote
stas 111.7
peccata dimittendi pote
statem Christum habe
re 18.5
peccata excusantium rati
o 589.8
peccata impunita esse nō
posse 509.6
peccata nostra ante oculo
s habere debemus.
559.5
peccata nullus nisi intel
lexerit, plangit 587.8
peccata proximi ut casti
gare debeamus 633.5
peccata qui aperit confite
ndo, ipse abscondit
ea non puniēdo 589.8
peccata quomodo Deus
tegat 588.8
peccata sua confitentem
misericordia non dese
rit 992.8
peccata sua confiteri, pri
ma hominis iustitia.
892.8
peccata tanquā tenebræ
absconduntur à Deo
lumine ueritatis.
854.4
à Peccatis cauendum.
1013.5

Pelagiano-

Index.

Pelagianorum error 85.
754.6.986.5
Pelagiana hæresis Britan
norum turbat fidem.
189.2.
pelagianistæ 341.7
Pelenus & Linus episco
pi cum plurimis cleri
cis igne consumpti.
393.3
pellicani dictio quomo
do saluatori conueniat
771.4
Peligrinus Heriberti suc
cessor 196.2
Peligrino episcopo Heri
mannus succedit 197.2
Pella ciuitas 134.5
Pella à quo condita 182.2
pellicanus auis 947.1062.
8. eius natura. ibid.
pellis 155.4
pellis diabo. i qui dican
tur 859.4
pellem pilosam caprarū
ad caput statuarū pro
Dauidē in lecto substi
tuta collocare 355.4
per Pellem cur mortali
tas designetur 961.8
pelles arietum ad operiē
dum tectum taberna
culi rubricantur 1211.4
pelles arietum rubricatas
offerre 1172.4
pelles hyacinthinas offer
re 1172.4
per Pelles hyacinthinas
quid significetur 1211.4
pellicæ 1001.5
pelorum promontorium
927.5
penda rex 96.3
penda cum omni Mercio
rum gente idolis dedi
tus 70.3
sub Penda rege quomo
do Anglorū prouincia
Christiana sit facta 96.3
pentameter uersus 46.1
pentapolis 920.5
pētapolitana regio 922.5
pentateuchus 109.8
pentaptora 23.1
pentecoste + a. 4. 6. 51. 7.
67. 2. 870. 5
pentecostes dies unde ex
ordium ceperit 645.7
pentecostes ieiunium.
646.7
pentecostæ tempus etiā
apostolorum tempori
bus celebratum.
7b 35.6
pētecostes terminus quo
modo requirendus.
203.1
pentimimeris 49.1
pera pastoralis quid signi
ficet 337.4
per Perā allegoricè quid
intelligendum 58.5
per Peram Dauidis, Chri
humanitas designatur.

385.8
percuratio ab interro
gatione quid differat.
200.6
perditionis filius 796.5
peregrinatio ipsa magna
est tribulatio 894.8
peregrinus 638.8
peregrinus quibus Domi
nus 10.507.5
peregrinus plus est quā
aduena 638.8
peregrini multi qui non
sunt apud Dominum.
638.8
perendie 157.2
perfectio boni 147.6
perfectio Christiana.
462.7
perfectio omnis in Deo.
248.2
perfectiois humanæ mē
sura 477.4
perfectiois summa 516.4
perfecti qui non credant
1001.8
perfectus numerus 66.2
perfecto uendenda om
nia 433.5.464.7
perfectum 537.6
perfecta forma 26.1
perfectum omne in qui
bus 248.2
perfectum quando sit
unumquodq; 257.2
perfecti cur similes mari.
546.8
perfecti cur sint domini.
546.8
perfecti in ecclesia cur de
res uocentur 442.8
perfecti minus 619.8
perfecti soli uera posses
sio Dei cur dicantur.
435.8
perfectorum duo ordi
nes 198.5
perfectis semper diabo
lus imminet 461.8
perfectiorum & infirmo
rum rationem Chri
stus habet 598.5
perficere bonum quid.
152.6
perfidia mala 100.7
Pergamus 1067.5
Perge ciuitas 925.5
Pergentini & Laurentij
fratrum natale & pas
sio 422.3
periodus 49.1
periphrasis 68.1
Periscia 123.2
Perpetuæ & Felicitatis
martyrum passio.
397.3
Perpetuæ martyrium.
185.2.246.247.1
perpetui episcopi natale.
404.3
in Perpetuis non esse po
tentiam 237.2
Perfæ aduersus rempub
licam grauissima bella

191.2
Perfæ quamdiu usq; ad
mortem Darij regna
rint 68.2
Perfæ quomodo dies cō
putare soleant 123.1
Perfæ unde uocati 58.2
Perfarum mos in con
struendis templis.
506.4
Perfarum regnum per
quem destructum 181.2
Perfarum regnum quam
diu floruerit 181.2
persecutio crudelissima.
187.2
persecutio cur toleranda
708.8
persecutio cur per leonē
& serpentem significetur
482.8
persecutio exterior, ignis
507.8
persecutio ferenda ei qui
in Christo piè uelit ui
uere 1030.1031.6
persecutio fraudulenta.
805.8
persecutio fugiēda 686.5
persecutio malorum sa
lus bonorum 463.8
persecutio quæ tempore
Antichristi fiet, cur gra
uis 482.8
persecutio prima 184.2
persecutio secunda 184.2
persecutio tertia 184.2
persecutio quarta 185.2
persecutio quinta 185.2
persecutio sexta 186.2
persecutio septima 186.2
persecutio octaua 186.2
persecutio nona 186.2
persecutio decima 187.2
persecutio sub Diocletia
no & Maximiano.
368.3
persecutio sub Antichri
sto 1070.5
persecutio uiolenta 805.8
persecutionis extremæ
magnitudo 1088.5
persecutionis fraudulen
tæ quæ partes 805.8
persecutionem falsi.
106.7
persecutionem pati 278.5
persecutionem propter
iustitiam pati 757.5
persecutionē, qui in Chri
sto piè uolunt uiuere,
patiuntur 366.8
persecutionem qui pati
untur, beati * 16.5
persecutione flagrante
licitum est fugere.
567.5
ex Persecutione malorū
cognoscitur perfectio.
bonorum 739.8
persecutiones iustorum,
iusti Dei iudicij exem
plum 943.6
persecutores cum sanctis

quomodo agant.
460.8
persecutores duplices.
218.7.366.5
persecutores fidelium.
668.5
persecutores non noui
filij, sed hominum filij.
582.8
persecutores uisibiles.
460.8. item inuisibiles
ibid.
persecutorum impietas.
245.7
perseuerantia 563.7
perseuerantia necessaria.
37.7
perseuerantiæ bona.
479.5.176.7
perseuerantia opus esse.
351.5
Perseus 88.2.449.1
persona quid 1119.8
an Persona quæ est filius,
est facta aliquid : quia
sicut filius factus est ho
mo 1116.8
persona an commune ali
quid tribus personis
ponat 1110.8
persona prima 28.1. secun
da, tertia ibid.
personæ acceptio in præ
sidendo 937.5
personæ etymon 502.
1112.8
personæ duæ antiquitus
ungi solitæ 558.8
personæ pronominum
quot 7.1
personæ pronomibus
finitis, quot accidant.
26.1
personæ tres an dicantur
unus Deus unione, uel
singularitate uel sub
stantiæ identitate.
1115.8
personæ tres an differant
1113.8
personæ tres an sint idē.
1113.8
personæ tres an sint u
nus solus Deus 1116.8
personæ tres unius essen
tiæ 1119.8
personæ uerborum quot
16. 28.1
personarum acceptor
non est Deus 524.
893.5
personarum trinitas, una
essentia 313.2
personarum trium natu
ra an sit adoranda.
1114.8
personæ tribus an ali
quid sit commune.
112.8
de Personarum acceptio
ne 603.7
perstringere 1.2
perueritas hominum.
681.8

4 pestu-

In Bedæ opera

pessulum ostij sui sponfa dilecto aperit 1082.4
 pes unde dictus 45.1
 pes 199.7.4.5.1
 pedis conculcatio 843.4
 pede utroq; discalciati. 334.8
 pedes 202.7.341.5.755.4
 pedes affectiones 821.8
 pedes Christi 318.5
 pedes Christi, apostoli. 627.5
 pedes cur Christus discipulis lauerit 1080.4
 pedes Domini 370.7.690.1065.5
 pedes Domini lachrymis rigare 704.8
 pedes nouissima significat 204.8
 pedes nostri in uiam pacis quomodo dirigantur 201.5
 pedes dissyllabi quot. 45.1
 pedes tetrasyllabi quot. 45.1
 pedes trisyllabi quot 45.1
 pedum lotio 710.5.402.7
 pedum Christi perfolatio. 540.8
 ad Pedes Domini sedere. 317.5
 contra Pedes Domini stare item locus 161.7
 per Pedes quid intelligendum 640.4.718.8
 pestilentia 427.8
 pestilentia maxima uniuersum orbem uexat. 196.2
 pestilentia unde nascatur 28.2
 pestis ingens 197.196.2
 pestis maxima in Gallia. 197.2
 pestis per totum orbem funestissima 199.2
 petenda quæ sint 39.7
 petere malè 952.5
 petere in nomine saluatoris 83.5
 petere secundum uoluntatem conditoris 1043.5
 petitio 28.5
 petitiones fidelium 779.5
 petitiones quinque secundum Lucam 350.5
 petitionum dilatio, non est negatio 735.5
 petra 307.5
 Petra Arabiæ ciuitas. 457.4
 petra bis percussa, Christus 828.850.8.128.4
 petra, cordis duritia. 749.4
 petra ecclesia 767.4
 petra percussa Christi figuram gerit 281.8
 petra super qua Sanctus Stephanus lapidatus est 489.3
 petra uirga percussa. 281.8
 petræ foramina 1034.4
 petræ inhærendum. 409.7
 petrosa loca 39.5
 Petronellæ uirginis martyrium 250.251.1
 Petronellæ uirginis natale 420.3
 Petrus 30.β 42.273.5
 Petrus à petra dictus. 856.5
 Petrus à Christo reprehēditur 520.8
 Petrus agnoscens 13.5
 Petrus à longe Christum sequitur 107.5
 Petrus apostolus Romæ quamdiu egerit 184.2
 Petrus apostolorum primus 709.5
 Petrus cur responderit Christum Dei 329.5
 Petrus cur foras egrediantur 109.5
 Petrus Carbonensis pontifex à Ludouico creatur 199.2
 Petrus Comestor, qui scripsit ecclesiasticam historiam, claret 197.2
 Petrus Christi amantissimus 855.5
 Petrus Christum ante primum galli cantum negat 109.5
 Petrus Christum rogat quoties peccatori debeat remittere 171.8
 Petrus cruce necatur sub Nerone 184.2
 Petrus de quibus interrogauerit 230.7.375.5
 Petrus ecclesiæ fortis typus quado gesserit 642.8. quando item infirmæ 642.8
 Petrus & Paulus duo oliuæ coram Domino. 497.7
 Petrus & Iacobus significant Iudæos fideles. 14.5
 Petrus figura ecclesiæ. 767.4
 Petrus in maris sinu amplect demergitur 39.3
 eius corpus in Bononiæ ciuitatis ecclesia ponitur ibid.
 Petrus in omnibus locis ardentissimæ fidei inuenitur 64.5
 Petrus Lombardus auctor sententiarum claret. 197.2
 Petrus maledictionis sententiam in Simonem magum intorquet. 165.8
 Petrus morte Deum clarificauit 152.7. item uita. ibid.
 D. Petrus non uult cruci

D. Petrus non uult cruci

figi ut Christus 499.7
 eius oratio in cruce. ibid.
 Petrus per lapsum fortior surrexit 931.8
 Petrus quamdiu federit 202.2
 Petrus quomodo ecclesiam significet 765.5
 Petrus super undas liberis passibus ambulans, quid significet 391.8
 Petrus testis Christi passionum 986.5
 Petrus unde uocatus. 408.7
 S. Petri Alexandrini episcopi natale & martyrium 472.3
 Petri assertio 147.5.380.7
 Petri apostoli cathedra. 384.393.3
 Petri apostoli martyriū. 244.245.1
 Petri audacia 148.5.381.7
 Petri cognomentum. 273.5
 Petri confessoris natale. 383.3
 Petri correctio 701.6
 Petri dignitas 856.5
 Petri domus 32.5.10. cruce ibid.
 Petri & Ioannis collatio. 855.5
 Petri & Pauli apostolorum natale 429.3. passio. ibid.
 Petri & Pauli apostolorum ecclesia construitur. 39.3
 Petri & Pauli passionis annus 900.5
 Petri & Pauli apostolorum uigilia 252.253.1
 Petri etiam negaturi commendario 152.5.385.7
 Petri exorcistæ natale. 421.3
 Petri festiuitas cur celebratur 501.7
 Petri fiducia 435.481.5
 Petri inanis exultatio. 487.5
 Petri imbecillitas 317.5
 Petri in Paulum sincera commendatio 1006.5
 Petri lapsus, flendo coronatus 1017.8
 Petri lapsus utilitas. 438.8
 Petri martyris apud Nicomediæ natale 398.3
 Petri martyrium 252.253.1
 Petri negatio 108.725.818.5
 Petri nomen unde 156.7.325.6
 Petri nominis mutatio. 536.5
 Petri obitus 994.6
 Petri paor 762.5
 Petri pura conscientia. 431.5

150.7
 Petrus quando Romam uenerit 900.5
 Petri temeritas 1103.5
 Petri trepidatio ad ancillam uocem 609.8
 Petri trina negatio 104.5
 Petri uisio qualis 180.8
 Petri uincula 256.257.1
 Petri zelus 485.5
 Petri cur primatus datur 153.7
 Petri cur satanam Christus uocet 170.5
 Petrus cur se negare permiserit Dominus 170.5.8.7
 Petrus quomodo corpus suum dereliquit 644.8
 Petrus quomodo Christus uocet Satanam. 520.8
 phalecium metrum 55.1
 Phalech quando genuerit Reu 176.2
 Phalech diuisio 176.2
 Phaleg genuit Rehu. 195.8
 Phamenoth septimus Aegyptiorum mensis. 244.1
 phantasia 231.2
 Phaniel 71.4.222.5.279.7
 Pharan 193.404.4
 Pharaos affigit populum Israeliticum 272.8
 Pharaos ecclesiæ masculos necare tentat 101.4
 Pharaos & Herodes dies natiuitatis suæ adorant 80.4
 Pharaos exterminator. 55.4
 Pharaos figuram populi Christiani dicitur tenere 82.4
 Pharaos omnes masculos occidi iubet 272.8
 Pharaos similitudo diabolii 272.8
 Pharaos uxorem Abraham illæsam restituit. 190.8
 Pharaonis filia, ecclesia de gentibus congregata 101.4
 Pharaonis cor indurare. 26.5
 Pharaonis cor Dominus indurauit 110.4
 Pharaonis obduratio. 275.8
 Pharaonis somnium. 76.4
 Phares 189.4
 Phares diuisio 774.246.8
 Pharetra diaboli 845.4
 Pharisæus 89.7
 Pharisæus cur condemnatus 941.8
 Pharisæi cæcitas 907.431.5

pharisæi

Index.

pharisæi domus 160.7.302.5
 Pharisæi in ciuitate 754.8.159.7
 Pharisæi 459.5.863.6
 Pharisæi conuincuntur. 346.7.354.5
 Pharisæi cur diuisi interpretentur 8.5
 Pharisæi cur diuisi appellentur 246.8
 Pharisæi taxantur 70.5
 Pharisæorum duplex error 194.7. de falsa iustitia redargutio 195.7
 Pharisæorum fraus 85.7.410.5
 Pharisæorum perplexio. 453.5
 Pharisæorum insania 373.368.7
 Pharisæorum lotio 361.5. hypocrisis ibid.
 Pharmuthi octauus Aegyptiorum mensis. 246.1
 Pharus 110.2.497.3
 Pharus Alexandrina super quatuor cancos uitros fundata, secundum mundi miraculū. 475.1
 Pharus in Alexandria constructio 182.2
 Phleg episcopus in Thémoria 320.3
 Phoenenna 212.4
 Phœos 1034.8
 Philadelphia 1070.5
 Philargyria 411.1046.5
 Philargyriæ mala 335.8
 Phialæ 683.4.1075.5
 Phialæ aureæ 150.7
 Phialæ, apostoli & doctores pleni uitalibus aquis 296.8
 Phialæ quid significant. 471.4
 Phialarum odoramenta. 150.7
 Phialas effundēdi duplex modus 1109.5
 Phicol 61.4
 Phierius presbyter quando floruerit 187.2
 Phierius presbyter cur Origenes iunior uocatus 187.2
 Phihahiroth, os nobiliū. 313.8
 Phileæ episcopi passio. 389.3
 Philippenses 832.6
 Philippicus quamdiu imperarit 193.2
 Philippicus relegatus in Pontum, sit ibidem imperator 193.2
 Philippicus uicto arque occiso Iustiniano, regnum suscipit 193.2
 Philippus 42.5.153.7274.887.5
 Philippus à Palatino comite oppugnatur 198.2
 Philippus à Christo tentatur 63.5
 Philippus apud Hieropolim dormiuit in pace. 411.3
 Philippus Bampergæ interficitur 198.2
 Philippus Caroli quinti pater 200.2
 Philippus episcopus & martyr 449.3
 Philippus episcopus quando claruerit 404.3
 Philippus Herodis filius 60.5
 Philippus Henrici frater imperator designatus. 198.2
 Philisteis Israelitæ quamdiu seruierint 177.2
 Philippus Ludouici fratris quamdiu regnarit. 199.2
 Philippus non apostolus 885.5
 Philippus, os lampadis. 31.5
 Philippus Othonem bello persequitur 198.2
 Philippus primus Imperator omnium Christianus 186.2
 Philippus primus Christianus imperator 212.2
 Philippus Pulcher quamdiu imperarit 198.2
 Philippus quamdiu imperarit 186.201.2
 Philippus II. quamdiu imperarit 202.2
 Philippi diaconi natale. 422.3
 Philippi & Iacobi apostolorum martyrium 250.251.1
 Philippi septem fratrum martyrium 254.255.1
 Philippo regi Francorum succedit Philippus filius, cognomine Pulcher 198.2
 Philippum cur Dominus tentarit 361.7
 Philippi ciuitas 926.5
 per Philistæi caput genus humanum designatur. 385.8
 Philistæi filios Israel fabricis armorum priuant 461.4
 Philistæorum agmina in Apech congregantur. 472.4
 Philistim 235.424.4
 Philistim plaga turpi à Deo percutiuntur. 859.8
 Philistini 124.4
 Philogeus equus solis. 327.2
 Philoromi tribuni mili

tum Romanorum passio 389.3
 philosophia 312.2.402.1.653.3
 philosophia, scientiæ amor 112.1
 philosophia quomodo definiatur 112.1
 philosophiæ diuisio 61.4.112.1
 philosophiæ species tripartita 112.1
 philosophiæ tres partes quis inuenit 112.1
 philosophi diuites. 742.4
 philosophorum calumnia 120.5
 philosophorum mundanorum uanitas. 664.5
 philosophorum 3.2
 philosophos huius mundi cur Deus prædicationis suæ ministros non elegerit. 470.8
 Phinees 212.237.4
 Phinees iustitiæ mercedem cur accepit. 106.5
 Phinees sacerdos Zambrem cum scorto, pugione transfodit. 327.8
 Phinon 325.8
 Phison 148.8
 Phiton 99.4
 Phitonissa utrum prophetam de inferno euocauerit, an aliquam imaginariam illusionem fallacia dæmonum factam 369.8
 phlebotomia quid 472.1
 phlebotomia quando adhibenda 472.1
 phlegma frigidum unde 342.2
 phlegmata, frigida & humida 135.2
 phlegmaticus 339.2
 phlegmatici parui & pingues 340.2
 Phocas princeps 49.3
 Phocas quamdiu imperarit 191.2
 Phocæ episcopi natale. 433.3
 Phocæ martyris passio. 396.3
 Phœbo cur quatuor equi attribuantur 327.2
 Phœnix auis 757.4
 Phrygia Asiæ prouincia. 923.5
 Phrygia maior 923.5
 Phrygia minor 923.5
 Phrygia Sibylla 351.2
 Phryxus arietis celestis epitheton 91.2
 Phua 100.101.4
 phylacteria 488.5

physica 112.403.1
 physica quot diuisiones habeat 113.1
 Physicam quis inuenit 112.1
 ex physice partibus quæ prima discenda. 113.1
 physico prudenti semper prouidendum quæ signa obtineat sol. 327.2
 pia mater 340.2
 Picti 2.3
 Picti à Scotis uxores petunt 2.3
 Pictorum gens quando Christi fidem suscepit 75.3
 Pictus Italiae rex 177.2
 pietas quid 438.6
 pietas Dei cultus 514.6
 pietas uera sapientia. 57.6
 pietatis suæ non obliuiscitur Dominus. 485.5
 piè uiuere in Christo. 1032.1033.6
 Pigmæij presbyteri natale 400.3
 Pigmæij presbyteri sepultura 401.3
 pignus à debitore accipere 332.8
 pignus ab arra differt. 768.6
 pignus debitoris 332.8
 pignus à debitore quando dicatur accipi. 206.4
 pignoris loco non accipienda superior aut inferior mola 332.8
 pignoris loco mola superior aut inferior tolli prohibetur 206.4
 pigredo immittit soporē 933.4
 pignicia egestatis nutrita. 895.4
 Pilatus 225.5.272.7
 Pilatus homo Romanus 820.5
 Pilatus Iudææ procurator à Tiberio dirigitur 183.2
 Pilatus manus lauat. 111.5
 Pilatus quia in Christi necem consensit, reus fuit 762.8
 Pilatus templum polluit 418.4
 Pilatus, os malleatoris, 1094.4
 Pilatus, os malleatoris, diabolum significat. 111.5.
 Pilati ad liberandum Christum studium. 492.5
 Pilati conatus 157.5-390.7
 pilati

In Bedæ opera

potentes qui superbi. 146.7
 potentia frustra est, quæ non reducitur ad actum. 230.2
 potentia & iustitia quomodo idem 811.8
 potentiam distulit Christus 637.5
 potentia obiectiua 219.2
 potestas coniunctionis quot species habeat. 16.32.1
 potestas omnis à Deo. 826.5
 potestas regia cur dicatur pestilentia 428.8
 potestas tenebrarum. 890.6
 potestate Deus superbos humiliat, misericordia exultat humiles 755.8
 potus & elus typicus. 476.5
 potibus uacare 956.4
 practicæ finis opus 257.2
 præceptum doctorum. 365.7
 præceptum Domini lucidum 527.8
 præceptum quartum quomodo primum in secunda tabula 284.8
 præcepti & potestatis factæ differentia 216.7, 324.5
 præcepti finis charitas. 957.6
 præcepti finis 955.6. item adimpletio. ibid.
 præcepta Dei æquitas. 1024.8
 præcepta Dei compedes dicuntur 865.8
 præcepta Dei fidelia. 993.8
 præcepta Dei, iustitia sunt 1036.8
 præcepta Dei cur diligenda 1024.8
 præcepta Dei quare seruanda 993.8
 præcepta Dei ueritas. 491.1036.8
 præcepta diuina, sagittæ 666.8
 præcepta diuina quomodo intusda 1010.8
 præcepta diuinorum librorum fundamentum ecclesiarum 470.8
 præcepta Domini quales faciant 519.8
 præcepta Domini quomodo sunt in corde abscondenda, & non abscondenda 1021.1011.8
 præcepta quædam legalia Iudeis cur mendacia uideantur 386.8
 præcepta funes 899.4
 præcepta tria de Deo quid significant 424.8
 præceptorum Dei distri-

butio 283.8
 præceptorum summa. 790.6
 præcepta scire non sufficit, nisi & facias 714.5
 precari, deprecari 972.6
 preces & deprecationes differunt 972.6
 præcingere 936.8
 præcones Dei quando ascendere dicantur 667.8. quando descendant. ibid.
 præcū locus nullus post iudicium 197.5
 prædestinatio 194.778.6
 prædestinatio precibus impletur 219.8
 prædestinatio aliquando significatur nomine præscientiæ 252.6
 prædestinatio Dei nulli uel cogit nos ad bonum uel ad malum 406.8
 prædestinatio Dei, diuinæ gratiæ est appositio 404.405.8
 prædicandi rectissimus ordo 19.7
 ad Prædicandum ter quarti apostoli cur missi 841.5
 prædicanti de labore suo uiuere licet 58.5
 prædicantium fortitudo Deus 739.8
 prædicamenta, rerum naturalium principia. 225.2
 prædicata quot sint. 257.2
 prædicatio augescentibus malis frangi non debet 653.5
 prædicatio immediata. 237.2
 prædicationis Ioannis uirtus 229.5
 prædicationis præstantia 338.5
 prædicationis sermo argenti comparatur. 295.8
 prædicator doctus in ecclesia 760.5
 prædicationis in Deo fiducia 57.5.200.7.340.5
 prædicatoris lingua quando cõtemnatur 480.8
 prædicatores 514.5
 prædicatores ab initio mundi usque ad finem Dominus mittere nõ definit 478.5
 prædicatores angeli 539.5.962.957.8
 prædicatores cur dicantur celi 908.8
 prædicatores ecclesiæ oculi & dentes 906.4
 prædicatores nubes. 844.8
 prædicatores quomodo incantatores 733.8

prædicatores sancti quomodo dentes 263.8
 prædicatores sancti cur nubes dicantur 616.961.8
 prædicatores sancti montibus similes 616.8
 prædicatores sancti uentores 489.4. item coaugustiati 490.4
 prædicatores ueritatis pedes Saluatoris 767.4
 prædicatorum magna uirtus 226.8
 prægnans mulier an baptizanda 28.3
 prælati boni de subditorum profectu lætatur. 610.8
 prælati iniquitatis, dentes malorum 441.8
 prælium in Gabaon. 344.8
 ex Prælio qui eijciuntur. 202.4
 prælia 221.7
 præmia bonorum operum denario numero figurantur 1047.4
 præoccupationes in quibus delinquatur quæ. 754.6
 præpositio quid 17.32.1
 præpositioni quot accidunt 17.32.1
 præpositiones ablatiui casus, quæ 33.1
 præpositiones accusatiui casus quæ 32.1
 præpositiones antiqui generis casui coniunguntur 34.1
 præpositiones quæ dictationibus seruiant, & separari non possint 18.1
 præpositiones quando uim suam retineant. 34.1
 præpositionum ultimæ syllabæ quantæ 45.1
 præpositiua pronomina. 25.1
 præputium 416.8
 præputium sedes libidinis 416.8
 præputium quisque nascitur, adfert 624.5
 præscientia 474.5
 præscientia Dei 701.5
 præsens tempus 28.1
 præsens tempus dies malorum 560.8
 præsentia diuina 722.5
 præsentia qui futuris præponunt, à Deo increpantur 838.8
 præsulum malorum damnatio 231.7
 præteritum tempus 28.1
 ad Præteritum nullam esse potentiam 244.2
 præterita pro futuris in sacris literis sæpe ponuntur 788.5

præteritorum exhibitio futurorum est certitudo 586.8
 præuaricator quis 97.6
 Pragm ciuitatem Carolus Bohemus studijs celebrè reddidit 199.2
 praua in recta 227.5. 274.7
 prauorum consortia uitanda 389.7
 praua cogitare attonitis oculis 927.4
 Praxedis uirginis natale. 434.3
 Praxedis uirginis martyrium 254.255.1
 de Precio pro animabus singulorum numerato populo 1276.4
 Preiecti Aruernenfis episcopi natale 387.3
 presbyteratus officium. 135.7
 Priamus regnat in Troia 211.2
 pridie 157.2
 Prilidani natale 387.3
 prima azymorum 165.2
 prima sabbati apud Iudæos 156.2
 prima sabbati 206.207.2. 545.8
 prima tabula 130.4. item secunda 131.4
 Primiij episcopi depositio 465.3
 Primi & Feliciani natale & martyrium 423.3
 Primi martyrium 252.253.1
 primitiæ 595.7
 primitiæ bonorum operum principia ostendunt 134.4
 primitiæ Domino offerri debent 149.4
 primitiæ hominis 174.6
 primitiæ frugum quid spiritualiter 286.8
 primitiæ bonorum nostrorum Domino quado tollamus 1171.4
 per Primitias laboris quid ueniat 856.8
 primitiua pronomina quot sint 7.1
 primogenitus 205.5
 primogenitus principium omnis doloris 86.4
 primogenitus omnis, do nec sacerdotio fungit Aaron, fuit pontifex. 45.4
 primogeniti apud Hebræos officio sacerdotum funguntur 224.8
 primogeniti sacrificia Deo offerunt 605.4
 primogenitæ Aegypti. 115.4
 primogenita 221.8
 primogenita afini oue mutanda 286.8
 primo-

primogenitotum principia 286.8
 primogenitis regnum & sacerdotium debebatur 259.8
 per Primogenita animallium quid intelligendum 856.8
 princeps huius mundi. 490.5
 princeps mundi quomodo euadendus 1041.8
 principes se Christum asserentes hæresiarchæ. 465.5
 princeps primus 652.3
 principes duo 752.8
 principes Iuda 578.4
 principes Iudæorum nouisse Christum 455.5
 principes patrum donaria ad construendam domum Dei offerunt. 477.4
 principes sacerdotum facti suo Christi uerba approbant 457.5.328.7
 principes quomodo & cur alloquatur Dominus 486.5
 principum conuentus in Germania à Friderico imperatore primum instituti 200.2
 principum Iudæorum incredulitas 627.5
 principium quid 521.5
 principium sensitiuum esse in corde 252.2
 principij nomine filium Dei non incongruè posse accipi 58.2
 in quo Principio Deus creatur cælum & terram 118.8
 principia quot philosophi posuerunt 57.2
 ad Principia non est ratio 216.2
 principiorum primorum notitiã nobis innatam 244.2
 prisca lingua 350.2
 Priscæ uirginis natale. 384.3
 Priscæ uirginis martyriū 242.243.1
 Prisci, Malchi & Alexandri martyrium 401.3
 Prisci presbyteri martyrium 381.3
 Priscilliani clerici martyrium 381.3
 à Priuatione in habitu impossibile est regressio 215.2
 Priuatus martyr 443.3
 probanda quæ sunt qualia esse debeant 314.2
 probatica piscina 548.4
 Probus quamdiu imperarit 201.186.2

Index.

Probus Gallias deletis hostibus ad perfectum liberat 186.2
 Procas Syluius quamdiu regnarit 179.8
 processus & Martiniani sanctorum natale 430.3
 Processi & Martiniani martyrium 254.255.1
 Prochori natale 404.3
 Prodigia maxima in cælo & terra uisuntur. 197.2
 prodigia uaria in cælo uisuntur 196.2
 prodigia unde dicantur. 856.8
 profectus in lege Domini 702.5
 profundum maris, delperatissimi peccatores. 790.8
 in Progenie Sethi cur nulla progenita femina nominatim exprimitur 174.8
 prognostica 37.2
 proleptis 61.1
 promissa non eadem. 1088.6
 promissio Dei non uilipendenda 1029.5
 promissio Dei rata 1123.6
 promissiones apud ueteres cuiusmodi 81.2
 promissiones Dei quales 926.8
 promissiones temporales & spirituales 617.8
 promissiones ueris testamenti quales 617.8
 promissionum tempus. 1054.6
 Pronij martyrium 185.2
 pronomen quid 625.1
 pronomen compositum. 7.1
 pronomen simplex 7.1
 pronomen nullum recipit comparatione 26.1
 pronominis declinatio in quo differat 43.1
 pronomini quot accidunt. 625.1
 pronomina quæ finita. 68.1
 pronomina quæ infinita. ibid.
 pronomina quot declinationibus inflectantur. 7.1
 pronomina primæ declinationis 7. secundæ 7. tertiæ 8. quartæ 8.1
 pronominum genera. 6.1
 pronominum ultimæ syllabæ quantæ 42.1
 inter Pronomina & articulos quid intersit. 26.1
 prophetantium præconium in Saluatoris aduentu cessat 768.4

propheta 268.4
 propheta ad Heli factodotem à Deo mittitur 358.8
 propheta Dominus 251.5. 352.7
 propheta mendax 1090.5
 propheta primus 647.3
 propheta domus ecclesiastica 404.4
 propheta officium 264.7.297.5
 propheta 364.5
 propheta Christum uenturum prospexerunt. 687.4
 propheta colles 96.4
 propheta cur montes dicantur 869.8
 propheta cur uidentes dicti 95.7.268.4
 propheta, Dei facies. 686.4
 propheta duo, quorum alter post mortem, alter uero ante natiuitatem prophetauit 652.3
 propheta minores arbusta cur uocentur 869.8
 propheta montes operati 869.8
 propheta olim uidentes dicti 911.8.797.4
 propheta omnes de Christo loquuti 199.5
 propheta os Domini. 862.4
 propheta pastores 230.8
 propheta, summi montium 818.8
 prophetarum chorus tertius seruus 336.7
 prophetarum libri, panes 127.4
 prophetarum mos 1043.6
 prophetarum nomine quid significat 550.6
 prophetarum scripta uisiones 268.4
 prophetarum scripta. 545.5
 prophetarum seminatio in Iudæis 769.8
 prophetarum tempora ubi incipiant 178.2
 prophetarum unus liber apud Hebræos 20.6
 prophetia quid 421.8
 prophetia unde 995.5
 prophetia sedem habet sub palma 347.8
 prophetia per dicta qualis 422.8
 prophetia per dicta quomodo diuidatur 422.8
 prophetia per Abraham facta quomodo accipiantur 422.8. item per facta Iacob ibid.
 prophetia quado de Christi humanitate loquitur, rectè dicitur de Deo loqui 422.8
 prophetia & typus quid

differant 226.8
 prophetiæ generatua. 1.4
 prophetiæ impletio. 488.5
 prophetiæ inspiratio quibus modis fiat 422.8
 propheticus de Christo sermo 995.5
 propagines qui dicantur. 869.8
 propinquitas spiritualis maior quam carnalis. 756.5
 propinqui 168.4
 propinqui in scriptura fratrum nomine appellantur 627.4
 propinorum in Christum inhumanitas. 33.5
 propitiatiois dies 65.67.2
 propitiatorium 1095.6
 propitiatorium super arcam positum 1224.4. 292.8
 propitiatorium Saluatoris significat 1177.4
 propitiatorium Christus 135.4
 propitiatorij & cherubim descriptio 1177.4
 in Propitiatorium cur pontifex semel in anno sit ingressus 299.8
 propositio Græcæ problema 845.8
 propositionis panes. 1185.4.68.8
 propositionum solutiones 142.1
 proprietates naturales in homine sæpe ex accidenti uariantur 340.2
 propriorum nominum species quot 19.1
 profelyti 4.6.6.871.5. 880.8.961.5
 profelyti qui dicantur. 8.880.8
 per Profelytos qui sint intelligendi 880.8
 profopæ dictio unde sumpta 119.8
 profopopœia 119.8
 prosperitas terrena qualis 592.8
 prosperitas per uespere & mane designatur. 718.8
 Prosperi episcopi depositio 437.3
 Protasij martyrium 252.273.258.259.1
 Prothi & Iacinti sanctorum natale & martyrium 449.392.3
 Protolici martyrii 392.3
 prouerbia Christi 779.5. 781.5
 prouerbia aliquot ordine alphabetico concinnata 285.2
 pro-

In Bedæ opera

prouidentia 402.1
 prouinciæ Palestinę mos 218.7
 prouinciæ ritus apud Iudæos 198.7
 prouinciæ quot 652.3
 proximus 95.7.34.6.5
 proximus quomodo diligendus 97.7
 proximus quomodo ciuis nobis mūdus efficiatur 158.4
 proximus tolerandus ac porrandus 582.5
 proximi dilectione Deus diligitur 724.5
 proximi nomine quid in religendum 296.6
 proximum qui diligere dicantur 293.6
 proximum quis uere diligat 1038.5
 prudens stultitia 440.5
 prudentium mos 368.7
 prudentia 37.14.8.8.402.1.886.8
 prudentia unde dicatur. 906.4
 prudentiæ suæ inniti. 883.4
 pruina 381.1.855.8
 per Pruinam quid designetur 855.1025.8
 psallere 931.8
 psallere insipienter 675.8
 psallentium mos Bedæ tempore 571.4
 psalma 1062.8
 psalmus 432.4.44.4.780.424.1061.8
 psalmus accipitur pro exteriori operatione. 780.8
 psalmus ad spiritualia pertinet 872.8
 psalmus cantici quid. 444.8
 psalmus in diuina pagina ponitur pro dulci operatione 424.8
 psalmus qua similitudine pro actione capitatur 432.8
 psalmus primus cur titulo careat 426.4.32.8
 psalmus primus titulum omnium psalorum. 432.8
 psalmus secundus cur à D. Petro in Actibus apostolorum primus dicatur 432.8
 psalmus decimus septimus cur solus in libris Regum reperitur. 374.8
 psalmus quinquagesimus 171.8
 psalmi appellatio 1061.8
 psalmi primi intentio. 426.8
 psalmi uas 813.8
 psalmum n. Deo dicere. 732.8
 psalmi omnes oratio dici possunt 506.8
 psalmi quomodo ab Eldra intitulati 425.8
 psalmi supernam indicant uirtutem 432.8
 psalorum authores. 419.8
 psalorum diuerforum una citatio 868.5
 psalorum intitulatio. 425.8
 psalorum liber cur Aleluia titulis finiatur. 50.7
 psalorum liber quomodo intitulatur 423.8
 psalorum numerus. 421.8
 psalorum numerus apud Hebræos indifferens 419.8
 psalorum præceteros qui 425.8
 psalorum unum uolumen 419.8
 psalmos cur aliter Elbras quam historia habet, ordinauerit 425.8
 psalterium 655.780.423.1061.8
 psalterium cur plus alijs omnibus in ecclesia frequentetur 425.8
 psalterium inter quatuor menses Simeon papa discit 382.3
 psalterium in Hebræo metricè compositum. 423.8
 psalterium iunctum in ci thara suaue melos red dit Deo 873.8
 psalterium, liber hymnorum 423.8
 psalterium Nablum apud Hebræos 1061.8
 psalterium opus bonum nostrum 931.8
 psalterium quid doceat. 423.8
 per Psalterium quid intelligendum 931.8
 psalterij inscriptio apud Hebræos Nablū 423.8
 psalterij intentio 425.8
 psalterij liber qua ratioe dicatur 423.8
 psalterij prophetia cur in ecclesia plus omnibus alijs frequentetur. 425.8
 psalterij translationes apud Latinos quæ. 423.8
 in Psalterio decem chor darum Deo psallere. 593.8
 ptecas 36.2
 pseudographi 181.5
 pseudopropheta 280.666.5
 Ptolemais olim Acha dicta 926.5
 Ptolemais Iudææ ciuitas 926.5
 Ptolemais Aegyptum obrinet 182.2
 Ptolemais Alexander quam diu regnarit. 183.2
 Ptolemais Dionysius quadiu regnarit 183.2
 Ptolemais Epiphanes quam diu regnarit 182.2
 Ptolemais Euergetes cur dictus 182.2
 Ptolemais Euergetes quadiu regnarit 182.2
 Ptolemais Philadelphus quadiu regnarit 182.2
 Ptolemais Philadelphus quantæ potentia fuerit 182.2
 Ptolemais Philadelphus septuaginta interpretes petit, qui scripturam in Græcum sermonem transferant 182.2
 Ptolemais Philopator quam diu regnarit. 182.2
 Ptolemais Physcon quadiu regnarit 182.2
 Ptolemais plurimos captiuos in Aegyptu trās fert 182.2
 Ptolemais regressus de fuga obrinet regnum. 183.2
 Ptolemai Lagidæ quam diu regnarit 183.2
 Ptolemai interitus 183.2
 Ptolemai publicanus 89.7
 publicani iustificatio 90.7.4.31.5
 publicani 822.29.5
 publicani qui uocentur. 20.5
 Publius sanatur à Paulo 384.3
 S. Publij Athenarum episcopi natale 384.3
 Publij natale 388.3
 pudenda cur circumci dantur 48.4
 Pudentianæ uirginis natale 417.3
 puellam Dominus suscitatur 54.5
 puer 361.7
 puer ante septimum mensem natus, cur uiuere non possit 338.2
 puer centum annorum morietur 853.4
 puer cur nomen Iesu acciperit 443.7
 puer dæmoniacus quomodo sit humo, cui lauacrum corporis Cuthberti infusum est, in aquam missa, sanatus. 248.3
 puer quomodo in utero nascatur 338.2
 pueri mores 102.5
 puerozum similes simus. 432.5
 pueris & mulieribus in nouo testamento qui comparandi 548.6
 in Pueris ab urbis deuoratis quid significetur. 661.8
 in Pueritia quare coitus non contingat 337.2
 in Pueritia cur barba esse non possit 340.2
 pugnare & non uincere. 147.6
 pugnare & uincere in bonis est 615.8
 pugna contra Amalech 281.8
 pugilari quid 465.6
 pulchritudo 596.7
 pullus 81.112.5
 pullus, populus ex gentibus 91.4
 pullus ad uineam ligatus gentes denotat 263.8
 pulli Domini 257.7
 pullorum cantus 595.4
 pulmo sedes phlegmatis 339.2
 pullanti Domino duobus modis aperimus 1079.4
 pullatio tertia Domini ad ostiū nostrū 1079.4
 puluis 341.5
 puluis peccatores dicuntur 607.8
 pulueris excusio 844.899.5
 puluerem de pedibus excutere 59.5.201.217.7
 324.341.5
 per Puluerem subtilitas sententiarum intelligitur 852.8
 punctum 96.2.389.1
 punctum unum quorū mēta constituant 117.1
 punctus 53.2.120.1
 punctus à pungendo dictus 54.2
 punctus quarta pars horæ 54.2
 punctus unde dictus 119.1
 puncti partes 120.1
 puncti quot sint in anno. 59.2
 punctorum duæ mensuræ 96.2
 de Punctis, quadrante & bissexto 211.1
 pupilla 508.8
 pupilli 718.8
 purgatorij ratio 628.8
 purpura 113.5.62.7.120.1.1238.4
 purpura mysticè 391.7
 purpura sacramentū Dominicæ passionis signaculum 36.8
 purpuram offerre 1172.4
 per Purpuram quid declaratur 295.8
 purpuraria mulier + b 32.6
 per Purpureum colorem quid

Index.

quid significet 124.6.4
 pusillus facile scandalizatur 417.5
 pusillus non magnus scandalizari potest 198.7
 puteus aquarum uiuentium 1074.4
 puteus à fronte quid dixerat 1073.4
 puteus, gratia spiritus sancti 230.8
 puteus infernalis 505.7
 puteus iuramenti 210.8
 puteus super quē os claudere dicitur 799.8
 putei aqua unde dicitur 334.2
 putei cur hyberno tempore tepent 36.2
 puteorum humor unde. 334.2
 Puteoli ciuitas 926.5
 Putiphar 77.4
 Putipharo eunucho Ioseph uenditur 249.8
 pyramis 63.2
 pyrrichius quibus syllabis constat 45.1
 Pyrrhus episcopus sub uinculo anathematis condemnatur 191.2
 Pyrrhi episcopi libellus. 191.2
 Pythagoras à terra ad lunam quorū stadiorū milia collegerit 110.2
 Pythagoræ crymō 407.1
 Pythona quid hebraicè significet + b 32.6
 Pythonica ars 902.5
 pythonisæ confessio. 902.5
 Pytho 425.4
 quadragesimalium terminorum secundam lunam ostendentium 200.1
 quadrans 14.90.131.5.140.2.182.120.1
 quadrans quorthoris constitit 120.1
 quadrantem quorū horæ compleant 117.1
 quadrantes quorū diē constituant 120.1
 Quadrati episcopi natale 419.3
 quadrati lapides 898.8
 quadrato lapidi qui rectè assimilentur 9.8
 quadriga diaboli, unusquisque peccator cum gula & fornicatione & ira & superbia 122.4
 quadrigam pelsimi regis præcurrere 263.4
 quadrupedum nomine quæ comprehendantur * A 15.4
 quæere sua quid fit 833.6
 quæere quæ lursum sunt quid fit 911.6
 quærendi Domini tempus 686.5
 quærentes intrare, & non intrantes 386.5
 quæstio quid 253.2
 quæstiones quæ circa quamuis rem uersentur 312.2
 quæstus turpis 987.5
 qualitas nominum in quo 1.1
 qualitas nominum quod duplex 19.1
 qualitas per media non diuiditur 316.2
 qualitas pronominum in quo 6.1
 qualitas pronominum quod duplex 25.1
 qualitas uerborum in quo 13.1. ite in quibus. 26.1
 qualitatibus pronomina. 25.1
 qualitates agentes 316.2
 qualitatibus nominum tribus modis rebus attribuitur 323.2
 quantitati nihil contrarium 253.2
 S. Quarci apostolorum discipuli natale 465.3
 quaternarius numerus ad corpus quare pertinet 865.8
 per Quaternarium numerum quid significetur. 425.8
 quatuor unde nomen traxerit 98.1
 Quenbarga Cearli regis filia 64.3
 quoridie 157.2
 quid mihi & tibi mulier, quomodo intelligendum 286.7
 Quilinda uirgo 361.3
 quinquarius numerus 362.7
 quinquarius numerus sæpe ad quinq; sensus pertinet 152.4
 quincunx 147.1.182.1
 quindecim quam significationem habeat 19.8
 Quinidij episcopi depositio 392.3
 quinquagenarius 195.4
 quinquagenarius numerus 1205.4
 quinquagenarius numerus remissioni totus erat consecratus 1236.4
 quinquagenarius numerus ad remissionem peccatorum pertinet 1237.4
 quinquagenarius numerus confessio penitentia est 379.8
 quinquagenarius numerus principalis in lege Domini 116.1
 quinquagenarius numerus semper ad penitentiam refertur 206.8
 quinquagenarij 345.4
 quinquagenarij numeratio 58.7
 quinquagenarij numeri sacramentum 52.7
 quinquagenarij nouenarij partitio ad lunam inueniendam 192.1
 quinquagenario numero in scripturis quid significetur 28.8
 per Quinquagenarium annum quid significetur 315.8
 Quinquagesima 640.7
 quinquagesima integra septimana peracta cur stantes supplicemus, & alleluia personemus. 52.7
 quinquagesimæ autoritas 50.7
 quinquagesimæ ratio. 48.7
 quinquaginta 325.5
 à Quinquaginta iustis usque ad decem si inueniretur Sodomis, quid significet 206.8
 Quinquagesimæ Africa uastant 187.2
 quinq; ciuitates loquentes signa Chanaan 412.7
 quinque milia uiri 362.7
 quinq; milia 327.5
 quinque panes 361.7
 quinq; panes & duos pisces Dñs fregit 361.7
 quinta declinatio unde cognoscatur 3.1
 quinta essentia 5.2
 quinta sabbathi 871.8
 Quintiani martyrium. 248.249.1
 Quintilis 207.2
 Quintilis mensis cur dicitur 254.1
 Quintilis unde dicitur 510.1
 Quintini martyrium. 260.261.1
 Quintini natale 463.3
 Quinti natale 381.3
 Quintuli & Capiculini passio 397.3
 Quiriacus 497.7
 Quiriaci presbyteri depositio 397.3
 Quiriaco episcopo signū Dominicæ crucis reuelatum 411.3
 Quirinus Romanorum dux 501.7
 Quirinus tribum & martyr 410.3
 Quirini episcopi natale & passio 422.3
 Quirini episcopi martyrium 148.249.1
 Raab latitudo, quomodo ecclesiam significet 21.5
 Raab meretrix 370.4.943.5
 Raab meretrix exploratores hospitio suscipit. 898.8
 Raab, superba 899.8
 Raab meretrix typum tenet ecclesiæ 339.8
 Raab meretricis saluatio 341.8
 Raab meretrici parcur in euerfione Iericho. 898.8
 per Raab gentilitas designatur 899.8
 rabbi 535.5
 + b 33.6
 + b 33.6
 racha 18.5
 Rachel 66.4.684.70.4
 Rachel Benjamin patris, cur uocet eum filium doloris 243.8
 Rachel ecclesiæ similitudo 236.8
 Rachel idola patris sui furatur 239.8
 Rachel, omnis Dei siue uidentis Deum 6.5.232.8
 Rachel quare pleret filios suos 423.7. ecclesiā demonstrat ibid.
 Rachel quomodo filios Iuda deplorat 6.5
 Rachel sedendo idola operit 240.8
 Rachelis obitus 243.873.4
 per Rachel ecclesia figura tur 240.8
 de Rachele quos filios Iacob progenuerit 232.8
 Racuulf monasterium. 168.3
 Radegundis reginæ depositio 441.3
 radices in plantis sunt firmes 2

In Bedæ opera

miles ori in animalib. 255.2
Rages Medorum ciuitas. 594.4
Raguel populum gentiū indicat 594.4
Raguel cur fecerit uaccas & arietes occidi 595.4
Raguelis ferui & cameli 597.4
Ram 785.4
Rama 347.8
Ramathaim ciuitas 210.4
Ramelenu in locum patris sufficitur 285.3
Ramesse 186.4
Rameses commotio uel tonitruum 312.8
Rameses urbs prima mā sio 312.8
Rammaffe 99.4
ramnus 353.735.8
per Ramnum quid intel ligendum 735.353.8
Ramoth 356.4
Ramoth, mali punicu diuisio 321.8
ramus oliuæ per columbam illatus in arcam. 1221.4
ramus oliuæ in ore colubæ 37.4
rami arborum 366.6
rami sinapis 385.5
rami, operum malorum fructus 678.4
ramos de arboribus cædere 81.5
ranunculorum & pisciū pluuiā 332.2
rana 113.4
per Ranam quid significat 856.8
ranæ Aegypti quid significat 275.8
Raphaim 44.4
Raphidim 188.4
Raphidim dissolutio ac sanitas fortium 314.8
rapina 105.6
Rarri natale 388.3
Rafis rex à Theglat Phasfar interficitur 179.2
ratio 342.2
ratio dignior pars mentis 439.8
ratio in omnibus requirenda 318.2
ratio quasi uertex in capite 465.8
ratio post carnalis concupiscentiæ delectationem ad peccandum subiicitur 160.8
rationalis duplex cur factum 1249.4
rationalis iudicij sacerdos in pectore ferre præcipitur 1249.4
rationalis pectori superpositum, sermo euangelicus 298.3. cur sit duplex 65.3
rationalis creaturæ 111.8
rationalis coniunctiones 32.1
in Rationali iudicij doctrina & ueritas impressa 1254.4
in Rationali mundæ electorum cogitationes exprimuntur 1172.4
in Rationali cur quatuor ordines fuerint 1250.4
reatus sacramento baptismatis quomodo abluatur 1010.8
de Rebaptizandis quæstio 906.5
Rebecca imaginem gerit spiritus sancti 227.8
Rebecca spiritus sancti figuram gerit 61.4
Rebecca Iacob manus & brachia & collum hœdinis pellib. regit 226.8
Rebecca conceptio 219.8
Rebla 452.4
recedere à malis 657.6
recidui periculum 349.7.356.5
reciprocatio maris unde. 378.1
reconciliatio quomodo fiat 647.6
reconciliatio nostra cum Deo quomodo intelligatur 805.5
rectores siue iudices 615.7
rectorum & subditorum officium 232.7.377.5
in Rectè factis etiam superbia cauenda 528.8
rectitudo & simplicitas cognatæ uirtutes 879.4
rectitudo sine simplicitate, dura 882.4
rectus in quibus rebus sit Deus 550.8
recto corde qui sint 463.591.942.8
recti qui 1008.4.592.8
redemptio humani generis 410.8
redemptio humani generis cur tam diu sit dilata 410.8
redemptionem nostram cur tam diu distulerit Christus 415.8
ad Redemptionem cur humanam naturā Christus assumpserit 415.8
redemptor noster Deus & homo 313.2.131.7
redemptor noster sacerdos secundum ordinē Melchisedech 134.7
redemptoris dextra, itē sinistra 164.7
redemptoris nostri maxima dignatio 417.7
redemptoris nostri magna gratia 429.7
Reduald à fide deficit 65.3
Redualdus Tytili filius. 65.3
regeneratio quomodo

fiat 554.5
regia & sacerdotalis apud Iudæos potestas. 599.5
regina Austri 324.7
regina Austri & Niniuitæ uniuersitatem sanctorum significant 255.5
regina austri Christum figurat 377.8
regina Saba uenit audire sapientiam Salomonis 178.2
Reginæ uirginis martyrium 258.259.1
regio inferna, uel infernus 895.8
regio longinqua 410.7
regio nostra paradisi 5.5
regio superna 895.8
Reginuidæ uirginis martyrium 254.255.1
Regneri filius Redualdi occiditur 62.3. ei Edulnus in regni gloriam successit. *ibid.*
regni Christi 821.5.565.6
regnum Christi æternū. 667.8
regnum cœlorum 248.5
regnum cœlorum ecclesiæ etiam dicitur 849.5
regnum cœlorum fermēto simile 259.5
regnum cœlorum quibus detur 37.7
regnum cœlorum ecclesiæ 96.5
regnum cœlorum duobus modis intelligit 478.7
regnum Dei 23.43.254.224.225.7.297.5.306.6.331.355.372.384.5
regnum Dei ad gentes transferendum 544.5
regnum Dei ætati comparatur 261.7.470.5.934.4
regnum Dei grano sinapis assimilatur 43.5
regnum Dei intra uos est 424.5
regnum Dei quomodo adueniat 122.5
regnum Dei quomodo uerturum 423.5
regnum diaboli per uerbum Dei destruitur. 476.8
regnum mortis 109.6
regni Dei appropinquantis signa 261.7.469.5
regni Dei duo fines. 485.8
regni Dei superior finis. 485.8. item inferior. *ibid.*
regnum cœlorum dare. 133.7
regnum Christus Deo patri tradet 567.6

ad Regnum cœlorum nisi per tribulationem perueniendum 703.8
regina quatuor 1079.5
regula 120.2
regulæ unde dicantur. 1102.8
Regulæ martyrium 258.259.1
regulæ ad lunam unde procedant 190.1
regulæ cur dicantur. 523.1
regulæ maiores unde procedant 198.1
regulæ minores unde procedant 198.1
regulæ quomodo inueniantur 523.1
regulæ unde procedant ad feriam inueniendam 190.1
de Regularibus, qui dicuntur maiores, ad decimam quartam lunam primi mensis inueniendam. 194.1
de Regularibus qui dicuntur minores, ad feriam ipsius lunæ inueniendam 195.1
de Regularibus cycli decennouenalis per terminum paschalem. 193.1
Reguliaca uilla 265.3
regulus 577.5
Rehu genuit Serug 195.8
relatiua sunt simul natura 255.2
relictio quid 428.5
religio apud Deum 937.5
religio unde dicta 459.6
relinquere cognatos, domos, uxorem & filios. 465.7
relinquere omnia paucorum 227.7
reliquiæ per electionem gratiæ saluæ factæ sunt 255.6
remedia tria 650.3
de Remedijs peccatorū. 1127.8
Remigius episcopus. 455.3
Remigius Antiodorensis scriptor claret 195.2
Remigij episcopi martyrium 260.261.1
Remus rastro pastorali occisus à Fabio Romulo duce 179.2
renes cur pro delectationibus ponantur 463.8
renes inferior pars corporis 505.6
per Renes quid intelligendum 505.8
renouari in agnitione Dei 628.6
renouatio nostra qualis. 16.4
renouatio hominis 916.6

renunciare omnibus cunctorum 227.7
Reparatæ uirginis martyrium 457.3
reparatio humana quomodo fiat 699.8
reprobi uident iustos in requie 65.7.415.5
reproborum charitas 414.5
reproborum patria 973.5
reproborum ordines duo 198.5
reptile 9.4
reptilium nomine quid intelligendum 154.4
per Reptilia creata de aquis, quæ significantur 872.8
repudij signum apud ueteres discalceatio 273.356.8
repulsionis causa 827.8
repulsionem omnimoda qui repellantur 660.8
requiescere cur Deus dicatur 138.8
requies cœlestis uerè terra uiuentium 563.8
requies cur octaua dicatur 491.8
requies Dei 72.2
requies nostra quid significet 627.8
requies sempiterna. 630.6
requies uera 721.8
requies nomine quid scriptura indicet 21.4
ad Requiem septimam qui transferantur 174.8
per Requiem septimam diei quid adumbretur. 22.4
res, caput 1028.8
res iusta 68.7
rei eiusdem non esse plura principia 229.2
rem perditam inuenire. 153.4
rerum factarum per sex dies ordo 110.8
rerum gradus uel differentiæ quot 654.3
respublica 156.2
respublica beata quæ. 221.2
resipiscentes à præteritis sceleribus merito in ecclesia adstigi 544.4
respectus Dei in iustos & impios 603.8
respicere Domini 488.5
respicere Domini in hæreditatem, quid 596.8
respicendum non esse rectorum 427.5
responsio mollis frangit iram 921.4
responsio prudens 489.5
responsionis Christi ratio 312.7
Resissa 189.4.321.8
resticula cur mare æneū ambire dicatur 53.8

per Resticulam quid designetur 53.8
resurgemus omnes item quisque in suo sexu. 466.5
resurgentis Domini salutationem primæ mulieres audire merentur. 118.5
resurgentium diuersitates plurimæ 431.8
resurrectio 106.7.391.5
resurrectio animarum triplex 322.5
resurrectio Christi cur asumptio matutina. 534.8
resurrectio differēs 909.5
resurrectio Domini 257.5
resurrectio Domini quædo celebrata 165.2
resurrectio Domini triuana 391.6
resurrectio duplex 608.5
resurrectio & uita Christus 681.5
resurrectio fœminis prædicta 505.5
resurrectio mortuorum stellis comparata 583.6
resurrectio prima 1123.5.431.8. secunda. *ibid.*
resurrectio prima an in Christo fuerit 445.8
resurrectio, uia ad uitam. 505.8
resurrectionis approbatio 59.127.510.5
resurrectionis animarum tria genera 54.5
resurrectionis corporum mysterium 219.7.266.5
resurrectionis Christi uirtus 963.5
responsonis Christi ratio 243.5
resurrectionis Christi dies ubi primum fuerit 156.2
resurrectionis dies Dominicus singulariter in pascha tenēda 347.2
resurrectionis Dominice rotunda ecclesia 488.3
resurrectionis fides non fallit 15.7
resurrectionis filij quomodo futuri immortales 19.4
resurrectionis gaudium soli iusti uidere merentur 56.7
resurrectionis primæ qui particeps est, etiam secundæ erit 686.8
resurrectionis probationes 460.5
resurrectionis triumphus fœminæ annunciant. 37
resurrectionem Domini Iudæorum timore reticere 11.7
resurrectionem futuram

Dominus nouit 178.7
in Resurrectione cœlesti an boni bonos, uel mali malos in supplicio agnoscant 402.8
in Resurrectione Christi quæ certitudo nobis sit data 444.8
pro Resurrectione prima adipiscenda cur laborandum 445.8
resurrectiones duæ 431.8
resuscitatus manducat. 117.7
resuscitati à Domino. 118.7
resuscitatorum loca 323.5
resuscitatorum significatio 322.5
rete non scissum in pisciū captura quid significet 846.5
retis nomine quid intelligendum 693.4
retia 75.7
retia, prædicatio euangelij 14.5
reticuli mensura 470.1
Rethma 189.4
retiacula super summmitatem malorum granatorum quando sint posita 49.8
retiaculorum admiranda connexio unitatem fidelium designat 49.8
retiaculorum in gyro capitelli ordines qui. 48.8
retiaculis quando capitel la tegantur 48.8
retributionum quatuor species 428.6.1022.8
reuelanda omnia in futuro 218.7.365.5
reuerentia 800.8
Reu quando genuerit Seruch 176.2
rex alienigena 183.5
rex contra regem 226.7
rex coronari Christus noluit 601.5
rex Israel quomodo dictus sit Christus 693.5
rex Iudæorum dominus angelotū 259.7.449.5
rex quibus modis fiat. 651.3
regis æterni cellaria. 1007.4
regis clementia imbro ferotino comparatur. 926.4
regis ius 262.4
regem se salutari finit Christus 114.5
sub Rege Deo esse, gloriosum 547.8
reges 1078.5
reges, animi hominum, qui corporib. suis re- tē dominantur 802.4
reges cur Christi nuncupati 10.6

reges iusti 95.7
reges magni 56.5
reges & sacerdotes omnes in ecclesia perfecti. 463.4
reges per diuitias delecte. 971.4
reges, præcones ueritatis 787.8
regum & sacerdotum unctio 544.8
rhamnus 1061.8
Rhea Syluia filia Numitoris 179.2
Rhea Syluia uirgo uelialis 179.2
Rhedmonath 81.2
Rhegium ciuitas Siciliæ. 926.5
rhetorica quid 403.1
rhetoricæ officium 343.2
rhetoricæ quæ supponantur 403.1
rhinoceros 840.4
Rhodus insula 926.5
Rhodus insula in Christianorum potestatem uenit 199.2
Rhodus quōdam Ophiussa uocata 926.5
Rhodiorum clima quale. 377.1
rhythmica musica 416.1
rhythmus quid 57.1
Richardus Gothorum gentem ad fidem catholicam conuertit 190.2
Riciuari crudelitas in Christianos 368.3
ridendum uæ 280.5
rigor quando laxandus. 896.5
rifus & tristitia 597.7
Richma, sonitus siue iuni perus 317.8
riui 769.8
per Riuis qui intelligendi 769.8
Robertus Apuliæ rex ab Henrico bello petitur. 199.2
Robertus Hugonis successor 196.2
Robertus quamdiu imo perarit 202.2
Roboam Salomonis filius 178.2
Roboam quamdiu præfuerit 178.2.199.3
robustus in hoc seculo non est, nisi in spe promissionis Dei 906.8
Roccolenus Attalam calumnians, obmutescit. 306.3
Rodolphus à filio captus post uarias fortunas interit 197.2
Rodolphus comes Hapsburgus quamdiu regnarit 198.2
Rodolphus dux Burgundionum 196.2
Rodolphus pontifici ac 2

Index.

In Bedæ opera

ecclesiæ reconciliatur. 197.2
Rodolphus Saxonū dux à Germaniæ principibus eligitur 197.2
Rodolphus quamdiu imperarit 202.2
Rogarianus & Felicissimus persecutione Decij & Valeriani illustri martyrio coronantur. 462.3
rogatus & non rogatus curat Dominus 256.5
Rogati natale 402.3
rogationum ultimus terminus 250.1
Roma à quibus condita. 179.2
Roma à Longobardis statuta 190.2
Roma quando condita. 179.2, 211.2
Roma, urbs à scriptoribus cur dicta 926.5
Roma unde dicta 926.5
ad Romam conditam ab orbe creato quot anni numerentur 538.1
Romana lingua 350.2
Romanus quamdiu federe 203.2
S. Romani natale 469.3, martyrium. ibid.
Romani monachi martyrium 262.2, 63.1
Romani annum à bruma incipiunt 75.2, 08.2
Romani à medio noctis dies suos computare solent 123.1
Romani cur tam diuersæ longitudinis menses habeant 76.2
Romani decem menses annum ordinatum agbant 207.2
Romani Græcos obtinent 212.2
Romani Gallos superant 181.2
Romani mensem à calendis incipiunt 207.2
Romani quamdiu usque ad decimum septimum Tibetij annum, monarchiam tenuerint 68.2
Romani unde nuncupati 58.2
Romanorum & Aegyptiorum menses tantū stabiles 75.2
Romanorum de Iudæis uictoria 685.5
Romanorum imperium in Iudæos 647.5
Romarius & Amatus in pristinum gradum restituantur 341.3
Romulus annū quomodo distribuerit 77.2, 264.1
Romulus centum senatores constituit 211.2
Romulus & Remus filij Rheæ Sylniæ 179.2
Romulus & Remus generantur 179.2
Romulus militaris disciplinæ studiosior quam rerum cælestium 207.2
Romulus primum anni mensē Martium constituit 127.1
Romulus quomodo annuam dimensionem ordinavit 130.1
Romulus quamdiu regnarit 179.2
Romulus quomodo menses suos uocavit 501.1
Romuli menses 132.1
ros cur lunæ attribuitur. 381.1
ros & guttæ noctium. 1079.4
de Rore cæli quotiens accipiamus 227.8
rotæ basium cur similes sint curruum rotis 61.8
rotæ quatuor quid significant 60.8
rotarum axes qui bases portant, quid significant 61.8
Ruben 1080.5
Ruben à patre benedictur 259.8
Ruben cum Balac patris concubina concubuit. 260.8
Ruben concupiscentiæ speciem tenuit 90.4
Ruben & Simeon figuram penitentium tenent. 111.4
Ruben patris sui concubinam uiolat 74.4
Ruben primogenitus Iacob ex Lia 340.8
Ruben primoris populi uidetur ostendisse personam 88.4
Ruben prioris populi typus 259.8
Rubet qui nitebatur liberare puerum de manibus fratrum suorum quid significet 75.4
Ruben quomodo principium dolorum 259.8
Ruben thorum concubinae patris polluit 245.8
Ruben, uisionis filius 68.74.89.4.230.8
per Ruben primogenitū populus primogenitus Israel ex circumcissione significatur 245.8
rubrum mare, significat baptismum Christi sanguine consecratū 122.4
rubus 106.4.273.8
rubus ardens quid significet 106.4
rubus incobustus 105.4
rubus quid significet, 220.6
in Rubo cur Deus Moysi apparuerit 273.8
in Rubo ecclesia figurata. 105.4
Rufini martyrium 252.253.1
Rufus martyr 474.3
Rufus & Zosimus martyres ubi requiescant. 481.3
Rufus Metensis episcopus 466.3
Rufi martyris natale. 444.470.3
rugitus Iudæici populi in passione Christi qualis 467.8
Rupertus imperator quā diu imperarit 199.2
Rubertus Palatinus inuitus rex deligitur 199.2
rupes inaccessæ homines porrecti in altū nimia elatione cordis sui 849.4
Rustici presbyteri martyrium 260.261.1
rusticorum seditio 200.2
rusticorum seditio à principibus sedatur 201.2
Ruthabi portus 13
Ruth Boozo iungitur matrimonij uinculo. 356.8
Ruth typus ecclesiæ. 355.8
Ruth uidens, ecclesiam significat * 1.5
S. signum semis significat 137.2
Saadutha, testimonium 239.8
Saba 1063.8
Saba nunc Arabia interpretatur 187.8
Saba regina, typus ecclesiæ 808.4
Sabath undecimus Hebreorum mensis 244.243.1
Sabatheni, qui nunc Aftabari 187.8
sabbatismus cur diei septimo assignetur 586.4
sabbatizare carnaliter. 424.8
sabbatizare spiritualiter. 424.8
sabbatū 4.2.116.5.347.2545.627.628.8.639.7.1076.6
sabbatum carnale ac spirituale 583.5
sabbatum cur feria dicitur 123.1
sabbatum cur pro requiesumatur 627.8
sabbatum hyemi additū, quid significet 310.2
sabbatum Iudæorum 50.3
quale 930.8
sabbatum primus dies seculi 123.1
sabbatum propter hominem constitutum, non contra 624.5
sabbatum nostrum quale esse debeat 930.8
sabbatum quale nobis à Deo indictum 930.8
sabbatum spirituale semper agendum 572.4
sabbatum uerum quomodo Christianus seruet. 908.6
sabbatum unde dictum. 207.2
sabbatum unum idemque noui testamenti primum & secundum 268.5
sabbati dies cur non dicantur habere uesperum. 295.925.8
sabbati dies figura noui testamenti 197.4
sabbati iter 866.5
sabbati literam Saluatoris discipuli destruunt aduersum Hebronitas. 23.5
sabbati obseruatio 25.503.5
sabbati ratio 268.5
sabbati seruatio 901.5
sabbatum quomodo ueraciter obseruemus. 283.8
sabbatum quomodo Dominus soluit 908.6
sabbatum sacrarum Dominum in hac uita electi agunt 586.4
sabbatum uiolans lapidatur 178.4
per Sabbatum requies futura designatur. 424.8
sabbato curat Dominus. 125.7.383.5
sabbato cur Christus prædicat 10.5
sabbato docet & operatur uirtutes Dominus. 270.5
sabbato licet bene operari 26.5
in Sabbato cur Christus admoneat, ne fuga nostrafiat 310.2
Sabe uallis 197.8
Sabæa regina quomodo iudicabit 358.5
Sabæa, incensa 817.8
Sabæa regio thurifera. 817.8
per Sabæam qui intelligantur 817.8
Sabech 211.8
Sabellij error 246.7.637.5.1103.8
Saberethus Edelberthi nepos 47.3
Saberethi regis filij. 41.8
Sabina quando martyriū passa 445.3
sabinæ uirginis martyrium 256.257.1
Sabinus Tuscus quā diu federit 203.2
sabinus truncas manus super oculos cæci ponit, & illuminantur. 486.3
sabini episcopi passio. 485.3
sabini & Potentiani natale 487.3
saccus 574.8
sacerdos albuginē habēs in oculo 167.4. iugē habens scabiem. ibid.
sacerdos arcam incertius tangens, à Domino percutitur 396.395.8
sacerdos auro inscriptum in fronte sanctum Domini gestat 128.4
sacerdos cæcus 167.4.309.8
sacerdos Christum significat 149.4
sacerdos claudus 167.4. paruo, item grandi & torto naso: fracto pede ibidem.
sacerdos & Leuita 96.7
sacerdos & Leuita transeunt 346.5
sacerdos impetiginē habens in corpore 168.4. ponderosus. ibid.
sacerdos ingreditur extra castra ad considerandā lepram 159.4
sacerdos ingrediens & egrediens moritur. 1257.4
sacerdos iudicium filiorū Israel in pectore suo in conspectu Domini gestat 1254.4
sacerdos magnus inter fratres 307.8. super fratres suos, Christus est. 163.4
sacerdos primus in ueteri testamento: itē in nouo 647.3
sacerdos ponderosus. 309.8
sacerdos qui offert holocaustum, Dominus est. 1229.4
sacerdos quādo in humeris habeat lapides preciosos, & in eis nomina patrum inscripta. 124.8.4
sacerdos quando dicitur alijs uestimentis indui 153.4
sacerdos summus 135.7
sacerdotis etymon 41.8
sacerdotis nomine qui mysticē intelligendū 41.8
sacerdotis uestijs quid significet 1096.6
sacerdotis uestimēta 665.666.3
in Sacerdotis habitu quādo aurū fulgeat 299.8
in Sacerdote ordinando requiritur præsentia populi 157.4
de Sacerdote magno, & cultu eius 307.8
sacerdotes in Centenario numero edificat 548.4
sacerdotes mali cui rei similes 655.3
sacerdotes murum ciuitatis Dei ad portā quorum ædificare 556.4
sacerdotes quales esse debent 309.8
sacerdotes qui 157.4
sacerdotes qui in mari genio lauabantur, quorū figurā exprimit. 57.8
sacerdotes qui typicē in scripturis uocentur 52.8
sacerdotes usque ad portā aquarum ad orientem perueniunt 580.4
sacerdotum filij ascendunt super domum Dauid. 579.4
sacerdotum nostrorū castitatis figura 187.5
sacerdotū numerus 184.5
sacerdotium uetus, lucerna 230.4
sacerdotialis habitus 138.4
sacerdotium Iudaicum. 226.5.292.7.697.6
sacerdotium regale 98.7.421.971.5
sacerdotium sanctum. 970.5
sacerdotij experts nemo. 1063.5
de Sacerdotio Aaron & filiorum eius 1243.4
sade 1036.8
Sadducæi * 8.459.879.5
Sadducæi prophetias non recipiunt 461.5
saga quibus operitur tabernaculum, rectores sunt ecclesiæ 1205.4
sagaces canes 37.2
sagare 37.2
sagitta 456.1
per Sagittam quid intelligatur 662.7
per Sagittam uolentem in die quid ueniat 926.8
sagittæ diaboli 845.4
sagittarius 551.1
sagittarium qui mēsis accipiat 25.2
sacrarium 454.1
sacra scriptura cur dicitur cor Dei 719.8
sacræ scripturæ mos. 662.8
sacramentum 992.8
sacramenti mira concordia 23.5
sacramenta 98.480.6
gnificet 1096.6
sacramenta ecclesiæ unde manarint 835.5
sacramenta portæ ad salutem 480.8
sacramenta salutis nostræ multifariè præfigurari. 57.8
sacrificium 145.4.277.1132.6
sacrificium Dei 381.6
sacrificium Dei fermentū maliciæ habere non debet 153.4
sacrificiū iustitiæ 447.8
sacrificium laudabile. 694.8
sacrificium laudabile qui institit, iustitiam, humilitatem & charitatē attendit 694.8
sacrificium Mosaicū quomodo Christus approber 31.14.5
sacrificiū mundati leprosi 159.4
sacrificium nouum 59.7
sacrificium pro principibus 150.4
sacrificium pro sacerdotibus 149.4
sacrificiū quale Deo offerendum 701.8
sacrificiū qui sacerdotes non offerant 309.8
sacrificij ignis 301.8
sacrificij pacificorū diuino 155.4
sacrificij ueri non est locus extra ecclesiam. 555.8
à Sacrificio quæ animalia reijciuntur 168.4.169.4
in Sacrificio quæ consideranda 1087.6
sacrificia 525.4
sacrificia legalia Dauidis tempore locum habuerunt 701.8
sacrificia, misericordie opera 277.6
sacrificia significata Deo semper gratissima. 701.8
sacrificia quæ Deo placeant 775.8
sacrificiorum ratio 530.8
sacrificiorum unus locus à Domino constitutus 1085.6
à Sacrificijs quæ animalia reijciuntur 311.8
saladinus Hierosolymā capit 197.2
salamis ciuitas 926.5
salamis nunc Constantia dicta 926.5
salathiel quid significet 502.4
sal 101.5
sal cur in omnibus sacrificijs admisceatur 302.8
sal infaturum 397.5
sal in uicinis sacrificijs admisceri iubetur. 148.4
sal sapientiæ 397.5
sal terræ fieri 100.5
salis natura terra efficitur infructuosa * 17.5
per salem ecclesia designatur 45.4
in Sale sapientia uerbi designatur * 17.5
salet ciuitas 1077.6.196.8
salet quomodo Sichæ appellatur 241.8
sale quādo genuerit Heber. 176.2
salinæ 744.8
salinarum uallis in mare mortuum uersa 192.8
salinas uallium cum incolis suis Dauid percutit 526.4
salissa 191.8
salua quid significet. 598.8
saluæ infirmitatem significant 366.8
saluana, umbra commotionis 881.8
salmanasar Assyriorum rex 589.4
salmanasar Israel in Assyrios transfert 179.2
salomon Christum significat 813.8
salomon ciuitas maritima Cretæ insulæ. 926.5
salomon cur de omni Israel operarios elegerit 5.8
salomon cur seruos Hiram cedere sibi uoluit ligna de Libano. 5.8
salomon Domino quina que millia carmina canit 376.8
salomon & nomine & uirtuta pacificus 1008.4
salomon figura Christi 463.4. septem annis templum ædificauit. ibidem.
salomon filius Dauid. 178.2
salomon pacificus Christum refert 375.8
salomon penitentia egit 664.7. ueniā consecutus est. ibid.
salomō quamdiu regnarit 178.2
salomon quādo opus, quæ faciebat in domo Dñi, perfecit 72.8
salomon quādo templū Domino ædificare coepit 178.2
salomon rex pacificus, quem significet 4.8
salomon templum Domino excellentissimū extruit 375.8
salomea

Index.

admisceri iubetur. 148.4
sal sapientiæ 397.5
sal terræ fieri 100.5
salis natura terra efficitur infructuosa * 17.5
per salem ecclesia designatur 45.4
in Sale sapientia uerbi designatur * 17.5
salet ciuitas 1077.6.196.8
salet quomodo Sichæ appellatur 241.8
sale quādo genuerit Heber. 176.2
salinæ 744.8
salinarum uallis in mare mortuum uersa 192.8
salinas uallium cum incolis suis Dauid percutit 526.4
salissa 191.8
salua quid significet. 598.8
saluæ infirmitatem significant 366.8
saluana, umbra commotionis 881.8
salmanasar Assyriorum rex 589.4
salmanasar Israel in Assyrios transfert 179.2
salomon Christum significat 813.8
salomon ciuitas maritima Cretæ insulæ. 926.5
salomon cur de omni Israel operarios elegerit 5.8
salomon cur seruos Hiram cedere sibi uoluit ligna de Libano. 5.8
salomon Domino quina que millia carmina canit 376.8
salomon & nomine & uirtuta pacificus 1008.4
salomon figura Christi 463.4. septem annis templum ædificauit. ibidem.
salomon filius Dauid. 178.2
salomon pacificus Christum refert 375.8
salomon penitentia egit 664.7. ueniā consecutus est. ibid.
salomō quamdiu regnarit 178.2
salomon quādo opus, quæ faciebat in domo Dñi, perfecit 72.8
salomon quādo templū Domino ædificare coepit 178.2
salomon rex pacificus, quem significet 4.8
salomon templum Domino excellentissimū extruit 375.8
salomea

In Bedæ opera

Salomonis domus, ecclesie figura 2.8
 Salomonis iudiciū 377.8
 Salomonis lectulus in hac uita 104.6.4
 Salomonis operariorum numerus 5.8
 Salomonis porticus 672.5
 Salomonis sacrificiū igni celestis consumitur. 168.8
 Salomonis sapientia 376.8. tria millia parabolæ quid significant. ibid.
 Salomonis templū quid adūberet 104.1.8.4.4.8.4
 de Salomonis pœnitētia scripturam nihil cōmemorare 378.8
 Salphar 186.4
 Salphar filij 328.8
 salugo 980.8
 saluatio 298.5
 saltus lunæ 209.2.4.93.1
 saltus lunæ quid calculatōribus 14.4.2
 saltus lunæ unde conficiatur 493.1
 saltus quomodo in unoquoque; mente lunari crescat 52.2
 de Saltu lunæ 527.1
 salutare Dei 419.7
 salutare cur ueret Christus 340.5.200.7
 salutare in uia 201.7
 340.5
 salutare in foro 461.5
 334.7
 saluandi qui sint 1050.5
 saluatio Dei gratuita. 576.8
 saluatio nostra cur neque per angelū neque per hominem facta 410.8
 saluationis nostræ arrha. 955.8
 Saluator cur baptisma Ioannis suscepit 49.5
 Saluator hamus 875.4
 Saluator per quatuor animalia significat 337.4
 Saluator unde dictus Christus 558.5
 Saluatoris aduentus causa 694.8
 Saluatoris ecclesiam Augustinus instaurat 38.3
 Saluatoris eiectio 233.5.
 353.7
 Saluatoris fremitus. 847.4
 Saluatoris mira pietas. 4.7
 Saluatoris nati signum. 207.5.420.7
 Saluatoris nostri salutaris sententia 403.7
 Saluatoris præsentia, tormenta esse dæmonum 11.5
 in Saluatoris nomine pertere 31.7
 Saluij natale 383.3

Saluij episcopi depositio. 449.3
 salui qui futuri 972.7
 salus Dei Christus 380.8
 salus etiam ueterū Christi fides 901.5
 salus ex Iudæis 689.8
 salus in solo Christo. 876.5
 salus longè à peccatoribus 537. 1039.8
 salus nostra maior, quam cælum & terra 734.5
 salus parata 963.5
 salus una 1051.5
 salutis firmamentum. 1027.6
 salutis initiū, noticia prima 238.2
 salutis nostræ saluator noster congratulatur. 600.8
 salutis ordo 138.7
 salutis prima ianua. 75.5
 salutis prima spes 92.7
 Samaria ciuitas ab Hero de Sebaste dicta. 926.5
 Samaria solo æquatur. 182.2
 Samariæ situs 926.5
 Samariā Herodes instaurans, Sebasten in honorem Augusti appellat. 182.2
 Samaritanus 99.7.
 346.5
 Samaritanus Christus. 96.7
 Samaritanus quis dicitur 652.5
 Samaritani 337.5
 Samaritæ unde 211.2
 Samaritæ qui hodie typicè imitentur 557.4
 famech adiutorium. 1031.8
 Samiana Sibylla 351.2
 Samos insula 926.5
 Samothracia insula. 926.5
 Sason de tribu Dan 264.8.87.4
 Samson figura Christi. 194.8
 Samson gratiam spiritus in septem crinibus mystico numero possidebat 656.4
 Sason in leonis ore melinueniens, quid significet 874.8
 Sason moriturus plures hostium occidit quam tuus 194.8
 Samson oculis captus, ad molā deputatur 355.8
 Samson quamdiu regnauit 177.2
 Samson solem interpretari licet 354.875.8
 Samson typus Christi. 194.354.8

Samson uulpeculas colligans, quid significet. 874.8
 Samsonis acta 354.8
 Samsonis interitus 264.8
 Samus condita 178.2
 Samuel propheta 442.3. 1063.8
 Samuel dissimiles sui filios derelinquit 934.4
 Samuel in Rama urbe sepultus 424.4
 Samuel nemini bouem aut asinum tulit 285.4
 Samuel quando mortuus 423.4
 Samuel quamdiu præfuerit 178.2
 Samuelis filij auari 361.8
 Samuelis mater, ecclesiā significat 257.8
 Samuelis mors 403.4
 Samuelis mors quid typicè signet 424.4
 Samuelis natiuitas 537.8
 Samuelis sacerdotis successio nouum & sempiternum sacerdotium Christi præfigurabat 357.8
 Samuelis sacrificiū 360.8
 Samuel quomodo Dominus uocavit 231.4. 232.4
 Samuel uniuersus Israel plangit 403.4
 Sanaballat & socij eius Nehemiam ab ædificatione muri retrahere tentant 562.4
 Sanaballat & Tobias sabannant ædificantes. 557.4
 sanandi ratio 918.5
 sanctificat pater in ueritate suos heredes 1069.6
 anctificare Christum. 978.5
 in Sanctificata peccare. 152.4
 sanctificatio filij in diuinis quæ intelligatur. 675.5
 sanctitas spiritui sancto attribuitur 847.5
 sanctus Dominus singulariter 216.5
 sanctus quomodo aliquis fiat 518.8
 sanctus quomodo Christus 894.8
 sanctus nemo suis uiribus 37.7
 sanctus omnis quatuor uirtutibus, ornatur 172.4
 sanctum nasci 193.5
 sanctum dare canibus 228.5
 sanctū Dñi auro sculptū in frōte portare 1259.4
 sanctum Domini, quod in lamina sculpi iubetur, quid 1258.4
 sanctum nō dedit Dominus canibus 460.5

sancti cælum 615.8
 sancti colles æterni. 269.8
 sancti columnæ mundi. 731.4
 sancti Dei qui 689.8
 sancti de uirtute in uirtutem ambulant 49.8
 sancti fines terræ 808.4
 sancti fulgura 831.4
 sancti hospites & peregrini in hoc mundo 173.8.30.4
 sancti in æternum conferuabuntur 625.8
 sancti iudicabunt peccatores in die iudicij. 180.4
 sancti negociatores 858.4
 sancti ossa corporis ecclesie 783.4
 sancti pauperes 802.4
 sancti per eandem gratiam fratres sunt 208.8
 sancti portantes orbem. 639.4
 sancti pro æterna saluatione orantes, à Deo exaudiuntur 746.8
 sancti quicquid uirtutis habent, à Christo est. 157.2
 sancti quomodo pij. 894.8 (794.5)
 sancti sanctiores sunt. 173.8
 sancti solius eius sunt, à quo creati & iustificati sunt 794.5
 sanctorum ciuitas quæ. 173.8
 sanctorum corpora in morte Christi resurgunt. 115.5
 sanctorum gemitus 827.4
 sanctorum intercessio. 333.7
 sanctorum omnium festiuitas 262.263.1.4.64.3
 sanctorum omnium uigilia 260.261.1
 sanctorum oratio 818.8
 sanctorum populus pauper & pupillus 769.4
 sanctorum preces 1085.5
 sanctorum quadraginta milium martyriū 246.247.1
 sanctorum regnum 38.3
 sanctorum sciētia 965.4
 à sanctorum sorte extraneus 908.4
 sanctorum suffragia 322.7
 sanctorū uerecūdia 188.5
 sanctorum uisio 537.5
 sanctorum uita qualis. 882.6
 sanctorum uox 1103.5
 sanctos falso uenerari. 167.4

de

Index.

de Sanctis egredi 308.8
 in Sanctis pristina culpæ nomina scriptura recenset 835.4
 sancta sanctorum, regnū cælorum 136.4
 sancta sanctorum semel in anno pōtifex ingreditur 67.2
 sancti qui uiuere dicuntur. 956.6
 sanctissimos uiros cur Deus labi sinat 695.8
 sanctuarium 914.8
 sanctuarium & sanctuarium sanctuarium uel diuiduntur 1223.4
 sanctuarium Domino facere iubentur Israelitæ 1173.4
 sandalia 58.5.666.3
 sandaliorum mysteria. 830.6
 sanguis Abel Christi sanguis significat 169.8
 sanguis aerem imitatur. 375.1
 sanguis à Iudæis quomodo requiritur, quem ipsi nō fuderint 90.5
 sanguis calidus & siccus. 135.2
 sanguis Dei 910.5
 sanguis Dominicæ passionis per uictimas ueteris testamenti adumbratus * A 22.4
 sanguis iuxta basim altaris funditur 147.4
 sanguis quo Moyses populum aspergit & purificat, quid significet. 297.8.137.4
 sanguis quibus diebus non mittendus 473.1
 sanguinis fluxus 161.4
 sanguinis fons 115.7
 sanguinis guttas ante finem huius seculi, unde uerisimile sit casuras esse 332.2
 sanguinis minutio 472.1
 sanguinis mittendi ratio 472.1
 sanguinis nomine quid significetur * b 33.6
 sanguinis sedes epar. 339.2
 per sanguinem rufæ uirtutis passio Christi significatur 699.8
 sanguine agni Israelitarū postes illinuntur 277.8
 sanguine consecratus uerq; transitus & legis & euāgelicus 708.5
 sanguine pluit in agro Flaminiano & Aemiliano 197.2
 sanguinea complexio habilis ad doctrinā 342.2
 sanguineus 339.2
 sanguinei longi & pingues 340.2

Sanir mons Ciliciæ. 1061.4
 sanitas quibus speciebus promereatur 840.5
 sanitas spiritalis quomodo acquiratur 310.2
 sanus qui languidus erat, lectum domum reportat 837.5
 sani qui 265.5
 sani qui ægrotent 633.3
 sanos quos Christus appellet 21.5. quos ite male habentes. ibid.
 sapere secundum carnem mors est 613.5
 sapiendum sobriè 344.5
 sapiens apud semetipsum 883.4
 sapiens omnis fortis. 958.4
 sapiens uerè quis 981.8
 sapienti quid faciendum. 429.5
 sapientes stulti facti 562.5
 sapientes seculi 84.7.
 409.5
 sapientum lingua, sanitas 913.4
 sapientia 402.1. 554.7.878.4
 sapientia aliquādo in scriptura pro astutia dicitur 333.6
 sapientia Dei gallinæ comparatur 925.8
 sapientia Dei patris, uera dulcedo 582.8
 sapientia diuina imago diuinitatis 312.2
 sapientia & scientia quomodo differant 525.8
 sapientia hominis 884.4
 sapientia huius mundi stultitia apud Deū 314.2. 843.4
 sapientia, lignum uitæ. 226.4
 sapientia omnis alicuius sapientia 312.2
 sapientia opes hyperiphanas secum esse dicit. 901.4
 sapientia per diem notatur 1045.8
 sapientia pro astutia abusu interdum dicitur 382.6
 sapientia, qua omnia disponuntur 312.2
 sapientia acquirēde uia 935.5
 sapientia doctrina cur meli comparetur 958.4
 sapientie domus ecclesia Christi 902.4
 sapientia fructus, uidere Deum 885.4
 sapientia radix, timere Deum 885.4
 sapientia sedes, iusti anima 998.8
 sapientiam à Deo esse. 523.5

sapientiam aure nō audire 878.4
 sapientiam & disciplinā scire 870.4
 ad Sapientiam manē uigilare 901.4
 Sapphirus 1129.5.662.3. 1093.4
 Sapphicum metrum. 55.1
 Sara cur in sepulchro duplici sepeliatur 215.8
 Sara cur prius maritū de ancilla fulcipere filium uoluerit, postea uerū eum cum matre de domo expelli iusserit. 209.8
 Sara & Agar duo testamenta significant 147.8
 Sara figuram supernæ ciuitatis gerit 731.6
 Sara imago ecclesie. 204.8
 Sara populum genuit qui est secundum libertatē 209.8
 Sara quo ætatis suæ anno mortua 215.8.57.4
 Sara duplici sepulchro sepelitur 57.4
 Saræ nomen ecclesie congruit 594.4
 Saræ risus 70.4. quomodo prophetia 204.8
 Saræ fenestra 56.4
 de Saræ obitu 214.8
 de Sara promittitur filius in typo ecclesie 202.8
 Sarai nomen cur immutatam 202.8
 Sarai, princeps mea ibid.
 Sarraceni 1008.4
 Sarraceni ab Ismaele ducunt originem 404.4
 Sarraceni Bulgarorum gerem bello aggrediuntur 193.2
 Sarraceni Constantinopoli obsident 193.2
 Sarraceni Sicilia inuadunt 192.2
 Sarraceni Siciliam occupant 196.2
 Sarraceni Romam diripiunt, omnia prophanantes, ac hostiliter diuorū reliquias dissipantes. 195.2
 Sarracenorum plurimi fractis nauibus pereunt 193.2
 Sarracenis Sicilia auferatur 195.2
 sarcasmus 71.1
 Sardanapalus ab Arbace Medo uictus, incendio se concremat 179.2
 Sardanapalus Assyriorū rex 179.2
 Sardanapalus rex Tharsum atq; Anchiālē condidit 179.2
 Sardis 1069.1072.1131.5.

662.3
 Sardonyx 662.3
 1130.5
 Sarepta 352.7
 Sarepta succensa uel angustia panis interpretatur 386.8
 per Sareptā gentiles designantur 386.8
 Sareptana mulier typus ecclesie 386.8
 Sarich, princeps 240.8
 Sarona, campestris interpretatur 926.8
 sarona regio Cæsareæ Palestina 926.5
 Sarrai 48.4
 sarrago 155.4
 satan draco 1122.5
 satā quomodo cadere dicitur, cum non steterit 133.8
 satanas 70.85.5.
 462.7
 satanas cadens 203.7
 343.5
 satanas cur rectè retrorsum uadat 12.3
 satanas, deorsum fluens interpretatur 520.8
 satanas quomodo in Iudam intrauerit 719.5
 satanæ opera 948.6
 satanæ tentationes 475.6
 sara 751.5
 sara tria unde Sara panes subcinericijs fecit, triū filiorum Noe imaginè indicauerunt 204.8
 per Sara cū Dño qui ambulare dicantur 23.5
 in Satis esurire 23.5
 satiari 661.3
 satum mensuræ genus. 759.5
 saturari de Domini panibus 80.7
 Saturninus & Sifinnius martyres 387.3
 saturnini & Secunduli passio 397.3
 saturnini martyrii & Sifinnij diaconi passio. 474.3
 saturnini, Thyri & Victoris natale 388.3
 saturnini martyriū 262.263.474.3
 saturnini & Castulæ natale 392.3
 saturnus 662.457.1
 saturnus cur frigidus dicitur 323.2.387.1
 saturnus cur senex depingatur 14.2.322.2
 saturnus Italorum rex 177.2
 saturnus omnium planetarum frigidissimus. 386.1
 saturnus planetarū summus 322.2
 saturnus quando creatus 44.1
 Saturnus

In Bedæ opera

saturnus quare non cale
faciat terram 223.2
saturnus quot annis cur
sum suum absoluat *
A 12.4.13.2
saturnus iunius plane
tarum 13.2
Saturnus tardior cæteris
planetis 65.2
saturnus unde dicatur
14.2
saturni annus 53.2
saturni stella nociua
322.2
Saturni stella frigidissi-
ma 126.8. quot annis
peragret suum circuli
ibidem.
saturni sydus inauspica-
tum 4.2
saturno cur in fabulis
falsus attribuatur 323.2
saturni tag 68.2
saturni martyris natale &
obitus 383.3
saul 288.4.14.4
saul à spiritu maligno ar-
ripitur 362.8
saul cur à Domino in re-
gnum sit constitutus.
703.8
saul etiam inter prophe-
tas 365.8
saul filius Iemini 736.6
saul in eo quod unctus
est, imaginem Christi
portauit 361.8. in quo
imaginem populi Isra-
elis gesserit. ibid.
saul mittit custodes ad
domum Davidis, ut in
terficeretur 364.8
saul oleo sancto unctus.
265.4
saul petito interpretat-
ur 460.8
saul phitonissam consu-
lit 369.8
saul populum Iudæorū
figuratē denunciat.
347.4
saul post unctionē sacri
chrismatis ab hostib.
occidi meruit 393.8
saul primus Israelitarum
rex 178.2
saul quamdiu regnarit.
423.4
saulis armiger legis do-
ctores significat 437.4
saulis filij 307.4
saulis gladius, lex 344.4
saulis interitus 371.8
saulis inuidia aduersus
Davidem unde 363.8
saulis maior filia quid si-
gnificet 348.4
saulis minor filia quid si-
gnificet 348.4
saulis nomē quomodo
Christo conueniat.
265.4
saulis odium in Davidē
unde 598.8

saulis regis unctio 361.8
saulis regnum 898.5
per saulem Iudæorū ela-
tatio significatur 364.8
per saulem qui intelligit
tur 460.8
per saule mors & regnū
terrenum significatur.
703.8
saul post acceptū aposto-
larum gradum, Pauli no-
men accepit + b 28.6
saulus quando Paulus &
apostolus 897.5
sauli nomen cur mutatu
in Pauli 318.6
saulum persecutorem in
uisibiliter in mente re-
suscitare, excellentius
fuit quam Lazarū mor-
tuum uisibiliter in cor-
pore 474.8
saxones contra Henricū
imperatorē bella mo-
uent 197.2
saxones in Britannia fi-
dem Christi suscipiunt
212.2
Saxones orientales ad i-
dolatriam reuertuntur
113.3
saxones orientales ut fi-
dem quā dudum abie-
cerant, sub rege Sigber-
to prædicante sed rece-
perunt 97.3
scabiem iugem habens sa-
cerdos 309.8
scabrum 382.1
scala, Christus est 230.8
scala Iacobi 64.4.667.8
scala quam uidit Iacob
quid significet 64.4
scandalizari in nocte.
379.7
scandalizari in sapientia.
1045.8
scandalum d. 74.99.5.
199.7
scandalum etiam in bono
opere cauendum 417.5
scandalum præbens. ibi.
scandali ueratio 97.5.
198.7
scansio coniuncta 48.1
scansio distincta 48.1
scansio mixta 48.1
scansionum in uersibus
species quot ibid.
scapha + b 39.6.916.5
per scapulas alæ & pen-
næ intelliguntur 925.8
scarioth 32.275.5
scarioth, memoria mor-
tis 4.43.5
scenopegia 483.4.619.5
906.6
sceptrum regale admini-
strare 653.7
schematum species mul-
tas 59.1
schesus onomaton 63.1
schesus 59.1
schindentes 1040.8

schismaticorum turbatio
717.5
scientia aggrauat pecca-
tum 955.5
scientia Christi 958.5
scientia quibus occultan-
da 122.5
scientia quomodo per no-
ctem significet 1045.8
scientia uitæ cælestis ani-
mæ humanæ necessa-
ria 931.4
scientia unde suam nobi-
litatem capiat 248.2
scientiæ plenitudinem
quinam habeat 867.8
de scientiæ boni & mali
ligno ne comederet ho-
mo, à Deo prohibitum
149.8
scientiam celar homo uer-
sutus 913.4
ad scientiam quot obie-
cta scibilia requirantur
222.2
scintillæ in aere quales.
381.1
scio lorum arrogatia car-
pitur 283.7
scire Dei ad saluationem
pertinet 421.8
scita 148.2
scobs 842.8
Scholastica sancti Benedi-
cti soror 244.1
Scholastica soror Benedi-
cti abbatis 432.3
Scholasticæ uirginis depo-
sicio 391.3
Scholasticæ uirginis mar-
tyrium 244.245.1
in Scholasticæ natali ho-
milia 477.7. in eiusdē
laudem carmina.
488.7
scopæ 348.7
scorpio 444.521.1.
1088.5
scorpius præcepit cur.
92.2
scorpius & sagittarius q-
bus mensibus tribuan-
tur 85.2
scorpius qui mensis ac-
cipiat 25.2
scorpij 202.7
scoti qua conditione Pi-
ctis uxores dederint.
2.3
scotorū ad Pictos respon-
sio 2.3
scotorum & Pictorū pro-
uincie quomodo Pal-
chæ diem obseruarint
74.3
scotorum gens qualis.
275.3
scotorum plurimæ eccle-
siæ instate Adanano ca-
tholicum pascha cur su-
sciperint 179.3
scribæ calūniantur 346.7
scribæ duritia 92.5.119.7
scribarum & Phariseorū

peccatum 224.4
scribarum incorrigibili-
tas 101.7.410.5
scriptura arundo dicitur.
835.5
scriptura diuina biparti-
ta 118.8
scriptura diuina aut ad hi-
storiam, aut ad mores,
aut ad mysterium per-
tinet 421.8
scriptura lex quomodo
dicatur 847.8
scriptura sacra chirogra-
phum Dei 1107.6
scriptura sacra quomodo
utiliter capienda 177.7
scriptura sacra cum recte
intelligitur, gratiam p-
omnia charitatis apca-
cis sonat 48.8
scriptura sacra humilib.
solum auditoribus &
scriptorib. patet 357.4
scriptura suscitata quo-
modo dicatur 846.8
scriptura testimoniū quā-
do dicatur 847.8
scripturæ diuinæ diuifio
421.8
scripturæ diuinæ mos
qualis 441.8
scripturæ expositio qua-
lis 996.5
scripturæ intellectus tri-
plex 155.4
scripturæ mos 98.4.430.
7.687.6
scripturæ partes quæ 111.1
scripturæ sacræ utilitas.
59.1
scripturæ sacræ fundamē-
ta quæ 111.1
scripturæ testimoniū 513.5
scripturæ testimonia de
Christo 592.5
in scriptura mystica quæ
reperiantur 421.8
in scriptura sacra quouis
colore & mala possu-
mus & bona absq; ul-
la reprehensione figura-
re 394.8
scripturæ sanctæ cælorū
appellatione dicuntur
834.4
scripturæ sanctæ postes
Domini 902.4
scripturæ cibos qui ec-
clesiæ subministrant,
candidi esse debent 91.4
scripturarum intelligentia,
abyssus 96.4
scripturarum lumine in
cælestibus cur non in-
digeamus 169.4
scripturarum meditatio-
ne cogitationes noxiæ
fugandæ 357
scripturarum obscuritas.
708.4
scriptulus 183.1
scriptulus siue scriptulus.
182.1

per Scrupulos diuifio.
182.1
sculptile facere 131.4
scutum ueritatis 661.7
Scyllæorum canum latra-
tus 48.2
scyniphes 275.8
scyphus Iosephi quod in
Beniamin sacco inueni-
tur, quid sibi uelit 255.8
scyphi doctrinæ eloquia
296.8
scyphi in cadelabro sunt
ad nucis modum.
119.4
per Scyphos mentes au-
dientium intelligitur.
1188.4
Scythia à fulminib. libe-
ra 35.2
Scytharum regnum quā-
do exortum 176.211.2
Scythopolis 241.8
Sebaste Palestinæ urbs.
61.5
Sebastianus mortuus in
cloacam maximā mit-
titur 385.3
Sebastiani martyrii 242.
243.1.385.3
Sebastiani martyris nata-
le 385.3
Sebbi rex in monachica
conuersatione uitā fi-
nit 128.3
Seboim uallis 295.4
Sebel 215.8
secretum bonæ conscien-
tiæ 607.5
secti lapides 285.8
secularium literarum le-
ctio non prohibenda.
305.4
seculum 205.2
seculū præsens sex grati-
bus constat 60.7
seculum primum 935.8.
secundum, tertium,
quartū, quintū, sextū,
septimum. ibid.
seculum quot annis ter-
minetur 51.2
seculi amatores tāto ma-
gis exteriora incolunt,
quanto interiora sua
incolta derelinquunt.
220.8
seculi futuri septima &
octaua ætas 172.2
seculi gaudium 879.6
seculi generationem qui-
bus modis hæc scriptu-
ra Genesim signat 110.8
seculi huius tempora tria
541.5
seculi primus dies 246.1
seculi sex ætates 444.7.
920.8
seculi tria tempora.
285.7
in Seculo futuro recipien-
da 435.5. item in præ-
senti. ibid.
secula unde dicta 51.2

Index.

urbes quas extruxit,
transfert 182.2
Seleucus quæ regna obti-
nerit 182.2
Seleucus quando regna-
re cœperit 182.2
Seleucus quas urbes con-
diderit 182.2
Selom 1063.8
Sem bonam partem Iu-
dæorū significat 39.4
Sem Euphratem possedit
176.2
Sem & Iapheth solem &
lunam significant 38.4
Sem & Iapheth tanquam
duo populi ex circum-
cisione & præputio cre-
dentes nuditate paris
tegunt 183.8
Sem post diluuiū genuit
Arfaxat 195.8
Sem quando Arphaxat
genuerit 175.2
ab Sem ortu usq; ad Abra-
ham quot numerentur
anni 195.8
femen Abraham 907.8
femen bonum, sermo do-
ctriinæ euāgelicæ 161.4
femen bonum in agrum
corporis sui seminare.
158.5
femen cadens in petrosa.
156.5
femen David idem quod
Abraham 907.8
femen in spinis 300.7
femen in terram bonam
299.7
femen in terram quando
mittamus 43.5
femen iustii in benedictio-
ne 625.8
femen malum, praua do-
ctrina 161.4
femen quando homo in
terram iactet 43.5
femen secus uiam cadet.
156.5. 299.300.7. 307.5
femen super petrosa 300.
299.7
feminis parabola 306.5
feminis cista, matrix 338.2
in Semine Abraham om-
nes electi benedicuntur.
+ a 13.6
de Semine parabola.
298.7
femibreuis 419.1
feminectium + b 35.6
Semiramis quando Assy-
rijs regnarit 176.2
femis siue femisis 182.1
femisis 148.1
femisulpirium maius.
429.1
femisulpiriū minus ibid.
femitas rectas Domino
uenienti facere + a 7.5
per Semitas præcepta
quælibet accipiuntur.
84.4.8
femitonium quid 408.1

femitonium maius 408.1
femitonium minus 408.1
de Semiribus duobus ar-
maris præcedentibus
Israel 340.8
femuncia 182.148.1
femiuocales 4.35.1
femarius numerus 431.
1047.1107.4
femarius numerus cur per-
fectus * A 20.4
femarius numerus in anni
cursu plurimum ualeat
142.2
femarius numerus perfe-
ctus 65.4
femarius numerus perfe-
ctionem operū bono-
rum significat 13.8
femarius numerus perfe-
ctionem mundi decla-
rat 111.1.294.4
femarij numeri perfectio
849.5
fematio numero quid si-
gnificetur 53.8.563.
1218.4
fematus quadragenarius.
877.5
per Senectam quid acci-
piendum 811.8
fenectus frigida & sicca.
342.2
fenectutis nomen in scri-
ptura quid significet.
260.4
senesij martyrium 248.
249.1
senes & iuuenes 611.7
senes quales esse debent.
1051.6
senū coitus malus 238.2
in senibus cur phlegma
abundet 386.1
sennaar campus 185.8
sennis martyrium 254.
255.1
senior quis dicatur 1011.8
per senium quid accipi-
dum 811.8
sensualitas 579.8
sensus 404.1
sensus ubi 651.3
sensus extra subiectā ma-
teriam nihil potest 312.2
sensus corporis nostri no-
tissimi 1238.4
sensus corporis quidā le-
cundum quatuor ele-
mēta distinguūt 132.8
sensus hæreticæ deceptio-
nis uarij 891.4
sensus hois quot 650.3
sensus humani corporis,
portæ mortis 479.8
sensus qui iuxta corpus
sumantur 404.1
sensem nunquā circa pro-
prium sensibile decipi.
216.2
de sensibus 604.7
sententiæ ex Aristotele
iuxta alphabeti seriem
213.214.8cc.2

In Bedæ opera

sententiæ ex Cicerone collectæ 259.260.8cc.2	septenario numero quomodo homo comprehendatur 68.8	sequi Dñm 19.5.477.104.5.190.304.7.536.265.5	serpens 455.8
sententiæ ex telestifimis Ciceronis libris coaceruatae 259.2	septentrio 32.126.2	Seraphin,ardentes uel incendentes 958.8	serpens æneus 130.7
Seon 1063.8	septentrio apud poetas dextra pars mundi. 127.2	Serapia uirginis palatio 447.3	serpens æneus erigitur. 557.5
Seon diabolus significat 183.4	septentrionalia signa cur breuiores habeant circulos 7.2	Serapionis anachoretæ natale 400.3	serpens æneus in deserto figura Christi 325.1033.8
Seon rex Amorrhæorum. 325.8.194.4	septies in die dimittendum 355.7	Serapionis martyrium. 394.469.3	serpens cur non sit de culpa requisitus 163.8
Seon rex quomodo in uno quoq; homine occidatur 326.8	per Septies cur tribulatio plenaria intelligatur. 624.8	Serara & uectium usus 550.4	serpens diaboli organum. 614.5
per Seon regem diabolus significatur 325.8	septriformis spiritus gratia 60.7	Serena Christiana femina 486.3	serpens ille omnium bestiarum sapientior, diabolus indicat 159.8
Seor mons 224.8	septimana 206.2	Serenitatis signa 37.2	serpens mortem significat 107.4
separatio malorum 533.8	septimana huius præsentis uitæ tempus 304.8	Sergius papa 171.4.4.8.3	serpens quomodo porcus sit loqui in paradiso, cum aliquibus pateat irrationabile esse animal 157.8
separatio quâ dedit Dominus 378.5	septimana unde dicta. 125.1	Sergius papa in sacrorio D. Petri capsam reperit argenteam 192.2	serpens calliditas 157.8
sepes qui dicantur 916.8	septimanæ literæ 266.1	Sergius papa willibrordum Frefonum genti episcopum ordinat. 192.2	serpentis caput quid. 315.6
Sepharuaim 458.4	septimanæ ratio 67.2	Sergius & Pyrrhus Acephalorum heresim instaurant 191.2	serpentis execratio 685.8
Sepher 189.4.321.8	septimanæ dies quis primum composuit & nuncupauit 123.1	Sergius Romanorum sextus, quamdiu regnauerit 179.2. tres mōtes ubi addidit, ibid. census Romanorum ciuium primus instituit 180.2	serpentis maledictio. 163.8
Sephora 100.4.101.4	septimanam quis primū composuit & nuncupauit 123.1	Sergius II. quādiu sederit 203.2	serpentis natura 874.6
September mensis 458.522.1	septimanæ diebus nomina planetarum gētiles imposuerunt 68.2	Sergius III. quādiu sederit 203.2	serpentis prudentia 44.5
September quibus nominibus appelletur 129.1	septimus dies cur uesperam habuisse non scribatur * A 22.4	Sergius IIII. quamdiu sederit 203.2	in Serpentis cauda seculi finis 274.8
September unde dictus. 258.129.1	septimi diei sanctificatio * A 22.4	Sergius quādiu federit 203.2	in Serpentis antiqui manibus concluditur, qui in peccatis suis moritur 578.8
in Septembri quæ horæ cauendæ 258.1	diē Septimo uespera cur successisse nō legatur * A 26.4	Sergius & Bachi natale 457.3. martyrium. ibid.	per Serpentem cur Deus hominem tentari permiserit 157.8
in Septembri quæ uictus ratio obseruanda. 258.1	Septizodium 224.1	B. Sergij martyris natale. 394.3	per Serpentem cur diabolus tentare sit permisus 158.8
septem ecclesiæ 1064.5	Septuagesima 242.1.64.0.7	Serius 114.2	per Serpentem suggestio intelligenda 159.8
septem stellæ 1066.5	Septuagesimæ terminus quomodo inueniēdus 202.1	sermo Dei 380.5	serpentes 203.7
septem mali spiritus. 34.8.7	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo Dei ignitus 395.8	serpentes carminibus hominum magis mouentur quā ullū genus animalium 159.8
septem & octo quomodo se habeant ad uetus & nouum testamentū. 920.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo Dei ignitus clypeus 966.4	serpentes calcare 343.5
septem plenitudinē quā dā sacri mysterij significat 606.4	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo diuinus quādo amicus tuus 614.8 item quando aduersarius tuus. ibid.	serpentarius 444.1
de Septem diebus, & eorum nominibus 519.1	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo durus suscitatur furorem 921.4	Seraandi & Germani sanctorum natale 461.3
septenarius numerus 171.5.168.2.325.7.624.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo humanus 964.965.6	Serauius episcopus 415.3
septenarius numerus qd significat 243.829.4.391.6	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	Seruch quando genuerit Nachor 176.2
septenarius numerus legi congruit 320.4	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	ut ultra non Seruiamus peccato, quomodo quidam heretici intellexerunt 408.8
septenarius numerus spiritum sanctū designat. 982.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	seruire Deo carne 100.7
septenarij numeri partitio ad feriam inuenientiam per dies anni. 192.1	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	seruire duobus dominis. 100.7
septenarij numeri ratio. 491.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	seruandum Domino, qd sit 200.5
septenarij numeri significatio 1041.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	seruandum soli Deo. 313.7
septenarij numeri typus. 847.5	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	seruitus 12.5
septenario numero ecclesiæ perfectio significatur 220.4	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	seruitus amabilis. 441.7
septenario numero requies æterna sanctorum figuratur 1201.4	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguā transferunt 182.2	sermo in potestate 254.5	seruitus

Index.

seruitus Dei 1030.6	sethim quo ætatis fuganno Adam progenuerit 175.8	Sibylla Tiburtina 331.2	Sigebertus Theoderici successor 303.3
seruitus Israel 100.4	per Seth ab Adam usq; ad Noe duodenarius numerus cur reperitur, in Cain uero unde narius 175.8	Sibylla Tiburtina Romanis quæ futura prædixerit 351.2	Sigeberti in Gallia exiliū 65.3
seruitus peccati 647.5	sethim ligna imputribilia, omnes sancti intelliguntur 296.8	Sibyllæ quæ dicantur 351.2	de Sigeberti regis uita & morte 92.3
seruitutis causa, peccatū 821.6	Sethim, sanctorum mentes 136.4	Sibyllæ quot numero fuisse dicantur 351.2	Sigeberto regi Columbanus ob egregiæ doctrinæ copiam gratus redidit 279.3
seruitus populi Israelitici 347.8	seueriani episcopi natalis 387.3	Sibyllini uersus de Christo 353.2	Sigilla octo 1074.5
seruitutis quæ causa. 920.6	S. seueriani & Aquilæ uxoris eius natale. 386.3	Sicilia uirginis depositio 389.3	Sigismūdu Caroli quarti filius quādiu regnauerit 200.2
Seruus 342.7	seuerus imp. 116.4	Sicilia tribus promontorijs distincta 927.5	Sigismūdu Caroli quarti filius à principib. electoribus Imperator eligitur 200.2
Seruus Abraham senior imaginem legis habet. 57.4	seuerus ad Eboracū opidum ex morbo obit. 5.3	Sicilia quondam Trinaria dicta 927.5	Sigismundus quādiu imperauerit 202.2
Seruus bonus in Euangelio quis dicatur 753.757.5	seuerus primæ Germaniæ uerbum Dei prædicat 19.3	Sicilia regio unde dicta 927.5	Sigismundi regis martyrium 411.3
Seruus Dei qualis esse debeat 1023.6	seuerus Pertinax Eboraci obit 185.2	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signare 563.605.5
Seruus fidelis 625.6	seuerus Pertinax quamdiu regnauerit 5.3.185.201.2	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	significatio aduerbiorum in quo 16.1
Seruus malus & piger cur uocetur 498.5	seuerus receptam Britannicæ partem uallo à cæteris distinguit 5.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	significatio interiectionis in quo 19.1
Seruus nequam 413.7	seueri episcopi natale. 389.383.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	significationes quæ sunt. 424.1
Seruus nequam cur in tenebris exteriores proiectus 635.8	seueri imp. filij 5.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	significationes participiorum in quo 15.1
Seruus qui decem talenta debet, Iudaicus est populus 475.5	seueri presbyteri natale. 439.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	significationes participiorum unde fumantur. 31.1
Seruus quomodo habendus 282.5.307.7	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	significatum quid sit. 992.8
Seruus sœuus 1106.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signiferi pars 54.2
Seruus sempiternus diabolus 858.4	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signiferi laticudo quot partes habeat, quas luna singulis mensibus perlustrat 29.2
Seruus secundus Dauid. 455.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signiferi quindecim partes in una hora oriuntur uel occidunt 54.2
Seruus tertius prophetarum chorus 455.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signum 321.2
Seruus formam Christi. 743.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signum unumquodque quatuor ortus habere 12.2
per Seruum Hebræū rotundum genus humanum designatur 133.4	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signum zodiaci in duobus horis moueri 85.2
in seruo nequissimo quod significetur 195.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa cœli 442.1
Seruus inuitus 170.4	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa conuertibilia quæ 9.2 cur sic uocentur. ibid.
Seruus Dei quanta sint per sepsi 84.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa cur fecerint apostoli 207.7.323.5
Seruus Hiram 4.8	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa cur uocentur 25.2
Seruus qui in uineam Domini mittitur 84.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signum de cœlo 80.5
Seruus uernaculi cur etiam circumcidi à Deo sit præceptum 202.8	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa diem iudicij præcurrentia 667.3
Seruorum æstimatio. 975.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa duodecim unde nomina sumperunt 85.2
Seruorum officia 1051.6	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa duodecim mensium 82.24.2
de Seruis & dominis. 605.7	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa in mundi fine cur præmittantur 38.3
seiac rex Aegypti templum spoliatur 178.2	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa mendacij 1101.5
seisioris rypus 633.5	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa mensium unde nomina sortita 24.2
seicuntia, seiquiunia. 148.8	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa quando necessaria. 173.5. spiritualiter fieri. ibidem.
seth cur positio appellatur 174.8	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	signa zodiaci animalium nomina
seth non in congruē filiū Dei significatur 35.4	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	
seth quo ætatis suæ anno genuerit Enos. 174.2	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	
seth, resurrectio 174.8	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	
Sibylla quæ de Christo uaticinata sit 351.2	seuulphus in episcopum ordinatur 124.3	Sicilia quomodo imperator suæ ditioni subiicit 198.2	

In Bedæ opera

nominibus inticulata. 321.2
 signorum Christi initia. 520.5
 signorum dispositio 321.2
 signorum duodecim ortus & occasus 89.2.
 442.1
 signorum duodecim ratio 494.1
 signorum magnitudo 506.1
 signorum ulus 11.5
 silæ apostoli natale 433.3
 silenites lapis 147.2
 silentiū 115.8.551.7.
 silentiū Christi 459.8.
 826.5
 silentium medium in corde humano profundifimo 658.7
 filiqua 182.1
 filiquæ 340.7
 silo 212.4
 siloa Dominum saluatore rem significare 552.4
 siloæ fons 489.3.552.4.
 simeon 68.74.4.108.5
 simeon auditio 231.8
 simeon Cleophe filius Hierosolymorum episcopus crucifigitur. 184.2.
 simeo et leui uirginitatis sororis uindices 242.8
 simeonis & leui benedictio 260.8
 simeon in spiritu uenit in templum 219.5
 simeon proprium funiculum non cōsecutus, sed de tribu Iuda aliquid accipit 260.8
 simeonis episcopi natale 406.3
 simeonis in Treueri martyrium 252.253.1
 simeonis monachi martyrium 254.255.1
 simeonis monachi depositio 382.3
 simeonis natale 457.3
 simeonis prophete martyrium 382.3
 per Simeonem & leui, scribæ & sacerdotes Iudaici populi intelliguntur 260.8
 similis filio hominis. 1065.5
 simile sibi generare, naturalissimum operum in uiuentibus 231.2
 similitudinē facere 131.4
 similitudines in sacra pagina 468.8
 similitudines fieri quæ prohibeantur 57.8
 similitudines sacræ scripturæ quales 662.8
 per similitudines scripturæ sacra non unam rem, sed plures res significare solet 468.8
 simonia 119.5.320.7
 Simon 149.7.42.5
 191.4.373.5
 Simon Chananæus 32.5.
 43.5
 Simon cruce partat post Iesum 112.5
 Simon cur Petrus appellatus 325.6
 Simon episcopus 275.5
 Simo Hierosolymorum episcopus crucifigitur. 202.2
 Simon in sacerdotiū assumitur 182.2
 Simon Ioanna 407.7
 Simon leprosus 140.5.
 374.7
 Simon magus 465.5.
 496.4.549.5.498.7
 Simon magus baptizatur 885.5
 Simon magus uolat. 499.7 cadens in terram medius crepuit. ibidem.
 Simon magus cum D. Petro contendit ibid.
 Simon obediens 413.5
 Simon Oniæ filius Iudæorum pontifex claret. 182.2
 Simon Zelotes † a 3.6.
 866.5
 Simonis ætas & martyrium 866.5
 Simonis Chananæi & Thaddæi apostolorum natale & martyrium. 463.3
 Simonis etymon 30.5
 Simonis & Andræ apostolorum uigilia 260.261.1
 Simonis & Iudæ apostolorum uigilia 462.3
 Simonis & Iudæ martyrium 260.261.1
 Simonis magi delirium. 491.5
 Simonis nauis 258.5
 de Simone & Iuda sermo 489.7
 post Simonis Machabei discessum quot anni usq; ad Christi natiuitatem computentur. 383.8
 Simphorianus martyr. 443.3
 Simphronij & Olympij sanctorum martyrum natale 477.3 passio. ibidem.
 simplex quot modis capitur 227.2
 simplicitas 616.7
 simplicitas sine reuerentiā 882.4
 Simplicius Papa 396.3
 Simplicij martyriū 254.255.1
 Simplicij episcopi depositio 391.3
 Simplicij & Faustini gesta 436.3
 Simplicij papæ martyriū. 246.247.1
 simplicis confessoris depositio 391.3
 simulacra uitanda 1046.5
 simulacra gentium prodij cur non colenda. 998.8
 sin 188.4.323.8
 sin rubus uel odium. 314.8
 Sinai 1169.4
 Sinai rubus 314.8.282.8
 Sina, mons Arabiæ 730.6
 Sina mons alio nomine Oreb 927.5
 sinapis arbor diffusa ramis 4.4.5. diuturnitate præeminet. ibid. sub illius umbra uolucres celi habitant. ibid.
 sinapis altitudo 44.5
 Sindonis linteam 635.7
 in sindone munda obuoluerunt Iesum 115.5
 singularis per singularē, uel centenus per centum, uel millenus per millenum quomodo diuidatur 159.1
 singularis sua quantitate quomodo metantur decenos, cetenos, milenarios 160.1
 singulares cuncti qui modo metantur decenis, decenos, cetenos, milenarios, uel simul uel intermisse 161.1
 singularia quæ semper sint generis neutri 22.1
 sinistra 169.5
 sinistra patris 770.6
 ad sinistram declinare. 890.4
 pro sinistra habere 352.8
 sinus patris 529.5. 610.8
 sinus Iesu 717.5
 per Sinum Mosi quid significetur 610.8
 Sion 781.6.1049.4
 Sion mons 860.8
 Sion mons ecclesiæ 828.4
 Sion, speculatio 148.8
 de Sion monte, & de ecclesiā super eum fundata 489.3
 sipontus Apuliæ ciuitas 506.7
 Siricius quādiu fedit. 202.2
 Sifara Madianitarū princeps, a muliere interfectus 880.8
 Sifara exclusio gaudij ibi. Sifara interitus 347.348.8
 per Sifara qui intelliguntur 880.8
 Sifrudis celleraria. 356.3
 Simeonius diaconus 389.3
 Siuā tertius Hebræorum mensis 252.1
 Sixtus episcopus ducit ad decollandū 493.7
 Sixtus episcopus a Decio imp. in carcerem mittitur 492.7
 Sixtus papa quādiu in episcopatu fedit 439.3
 Sixtus quādiu fedit ecclesiā rexit 403.3
 sub quo imperatore passus sit ibid
 Sixtus II. quādiu fedit 202.2
 Sixtus III. quādiu fedit 202.2
 Sixtus quādiu fedit 204.2
 Sixtus quādiu fedit 202.2
 Sixti episcopi & martyris natale 438.3
 Sixti papæ martyrium. 256.257.1
 smaragdus 662.3
 smerdes a sepre magis occidit 180.2
 Smyrna 1067.5
 Smyrna caput 199.2
 Smyrna ciuitas Lyciæ prouinciæ 928.5
 Smyrna in urbis modū ampliata 178.2
 Sobal, uana uetustas. 744.8
 sobrietas 658.3
 Socoth 187.357.4
 Socoth, tabernacula 313.8
 Socrates nascitur 212.2
 Socrates quā natus 181.2
 Sodoma in cinerem uertitur 206.8
 Sodoma quare punita. 51.4
 Sodoma terra cur subuersa 745.4
 Sodome fertilitas 745.4
 Sodome incineratio. 998.5
 Sodome poma 998.5
 Sodoma ardentem furegere 207.8
 Sodomitæ 1053.5
 Sodomitæ flagitia. 202.7.341.5
 Sodomorum rex diabolus significat 45.4
 Sodomorum incendij, similitudo futuri iudicij. 206.8
 Soffronius Nammetes urbis episcopus 297.3
 Sogdianus quādiu regnarit 181.2
 Sol 458.1
 Sol abusu defecere dicitur 28.2
 Sol attractiue potentia. 323.2
 Sol a luna quantum distat 110.109.2
 Sol calor fons 331.3
 Sol Christus 60.2
 Sol circuli sui quot diebus

Index.

bus conficiat 140.2
 Sol cum non sit de innoxistellis in firmamento, qualiter referatur ab ipso 325.2
 Sol cunctis astris lucem suam suppeditat 109.2
 Sol cursum suum agendo & cedit & succedit sibi 205.2
 Sol cur abusu defecere dicitur 111.2
 Sol cur hyeme statim ab oculis nostris auferatur 327.2
 Sol cur plus in geminis quam alijs signis moueatur 324.2
 Sol cur uicin⁹ lune 324.2
 Sol & luna cur cunctis minus magnitudinis appareant 112.2
 Sol & luna cur æqualis, uniusq; magnitudinis cernantur 108.2
 Sol fons totius calor. 324.2
 Sol igneæ naturæ 325.331.2
 Sol in contuallib. magnū exercet calorem 323.2
 Sol in die stellas obscurat 12.2
 Sol in singulis signis uarijs & diuersis spacijs moratur 85.2
 Sol in tribus celi partibus quatuor facit discrimina 134.2
 Sol iusticiæ Christus. 1059.4
 Sol lunæ cursum exuperat 207.2
 Sol luminare maius * A 11.4
 Sol Mercurius & Venus quomodo sint coniuncti 324.2
 Sol eorum circuli cur æquales. ibid.
 Sol niger sub Antichristo. 1078.5
 Sol octies terra maior 115.64.2
 Sol oculus mundi 112.2
 Sol pater uiuorum 256.2
 Sol post pluuias splendidus lumē emittit uideretur 26.2
 Sol quādiu in uno quoq; signo stet 140.2
 Sol quando creatus 441.1
 Sol quādo cursum totius anni finit 344.2
 Sol quare obscurat⁹ 396.7
 Sol quare in passione Domini radios suos subtraxerit 112.2
 Sol quibus dieb. signum quodq; ingrediat⁹ 83.2
 Sol quot diebus unumquodq; signum perlustrat 28.2
 Sol sanguine manare est uisus 196.2
 Sol si semper recto modo uolueretur, quæ mala inde sequantur 327.2
 Sol siue luna in quo signo uel parte signi uerentur 188.1
 Sol tricies maior terra 7.2
 Sol unde dicitur 112.2
 Sol undiq; circa terrā mittit suum splendorem. 64.2
 Solis accessus & discessus 112.2
 Solis annus 51.138.2
 Solis aspectui in resurrectione cur sanctorum gloria cōparetur 71.5
 Solis ardor 932.5
 Solis calor unde fit quod ad terram tendat 331.2
 Solis circulus cur inferior dicitur 324.2
 Solis claritate reliquos planetas lumine priuari 24.2
 Solis corpus quantum lunam quātitate sua superet 108.2
 Solis cursus 519.1
 Solis cursus quot diebus perficiatur 52.52.2
 Solis cyclus quē gradum teneat 491.1
 Solis defectū nunquā nisi ortu lunæ fieri 111.2
 Solis deliquium quando naturale 112.2
 Solis diameter 118.2
 Solis diuersitates 327.2
 Solis eclipfis 113.191.2. 382.1
 Solis eclipfis in passione Domini 113.2
 Solis eclipfis cur nō uno momento per totum orbem fiat 19.2
 Solis effectus 112.2
 Solis equorum nomina. 394.1
 Solis etymon * A 11.4
 Solis luminare quatuor rebus maius quā luna 8.4
 Solis & lunæ cremeta uel decrementa secundū rationē naturæ, ubi an no inferi debeat 508.1
 Solis & lunæ defectus quos primo Romani generis in uulgus extulerit. 113.2
 Solis & lunæ eclipfis 112.2
 Solis quomodo contingat. 437.1
 Solis & lunæ eclipfis ubi non sit & quare 29.2
 Solis & lunæ cur diuersis interuallis schematici nobis appareant. 109.2
 Solis & lunæ quantitas. 112.2
 Solis & lunæ quātitas modo animaduertenda 113.2
 Solis epicyclus 18.2
 Solis incredibilis uelocitas 7.2
 Solis magnitudo 112.113.2
 Solis mensura 114.2
 Solis meridiani feruor in scripturis quid significet 64.8
 Solis nomine quid significetur 1009.1010.4
 Solis obscuratio 500.5
 Solis orbis multo amplior quā terræ sphaera. 64.2
 Solis portæ 86.2
 Solis quantitas 20.26.2
 Solis quatuor differentię 92.119.2
 Solis simulacrum gētilis quomodo pingere soleant 459.4
 Solis rorūditas mysterio non caret 305.2
 Solis umbra conoides. 329.2
 Sol unde appelleretur 158.2
 De Solis cursu & anni, item eorū signis 520.1
 De solis & lunæ magnitudine & defectu 111.2
 De solis eclipfi 529.1. itē lune 28.2
 De solis cursu & magnitudine 26.2
 De solis ortu & occasu. 529.1
 Per solis ortum Iudæi designantur 994.8
 Soli cur quatuor equi in fabulis attribuantur. 327.2
 Soli cur Deus diuersos cursus constituit 11.2. 26.2
 Soli tria inseparabilia quæ in sint 304.2
 Solem Chaldei primum adorant 122.1
 Solem cur Deus super medij terre posuerit 333.2
 Solem cur Chaldei quatum, Aegyptij uerō & Plato sextum dicant. 324.2
 Solem duos in cælo cursus facere 54.2
 Solem in medio mensis semper intrare signū. 325.2
 Solem per se moueri 26.2
 Solem quomodo Ambrosius describat 112.2
 Solem terra maiore quomodo physici probent. 114.2
 Cum sole quodnam signum quouis mense oriatur 92.2
 Inter solem & lunā quādo uera concordia. 118.1
 Per solem quomodo di-

uinitas notetur 1045.8
 per solem tempora distinguuntur 525.8
 Soles tres in occidēte duabus horis uisi 197.2
 Solaris mensis 207.2
 Solaris circulus duodecies maior lunari 112.2
 Solaris cum anni literis ordo 287.1
 Solarium 272.4
 Solennitas Dei qui sint. 832.8
 Solicitudō ecclesiā significat 193.4
 In Solitudine esurie & sitire grauis mendicitas 978.8
 Solium 110.5
 Solomonath 81.2
 Solomæ natale 461.3
 Solstitium 390.1
 Solstitium unde dicitur. 9.2
 Solstitij ratio 120.2
 Solstitia 266.1
 Solstitia duo 207.120.2. 214.1
 Solstitiorum & æquinotiorum Ciceronis ætate qualis ratio 208.2
 Solstitialis parallelus. 134.2
 Solstitiales circuli cur temperati 133.2
 Somnium Iosephi 74.4
 Somnium Iosephi per quod fratrum manipuli illius manipulum adorauerunt, quid significet. 252.8
 Somnium nocturnum. 205.4
 Somnium nocturnum tēratio occulta 337.8
 Somnij nocturni pollutio 337.8
 Somnio nocturno pollutus cur exera castra egredi præcipiat 337.8
 Somnia unde existant. 340.2
 Somniorum diuersitas. 340.2
 Somnus quid 340.2
 Somnus ægrotantis salutis indicium 680.5
 Somnus animæ 810.6
 Somnus, cordis cæcitas. 838.8
 Somnus corporis salubris & necessarius 757.8
 Somnus dimidium uitæ aufert 206.2
 Somnus & mors germani fratres 206.2
 Somnus Iacobi 63.4
 Somnus quomodo contingat 340.2
 Somnum dare oculis. 894.4
 In somnis fideles a Domino instruuntur. 792.4

In Bedæ opera

sontag 68.2
sonus 417.1
sophar 650.4
S. sophiæ basilica 497.3
sophim mons 210.4
sor, tribulatio 880.8
soror & frater Domini qui dicantur 37.5
sors quare super uesimēta Domini missa. 767.6
sortis missio 497.832.5
sortis nomine cur gratiā Paulus appeller 767.6
sortes 169.5
solij diaconi martyrium 453.3.260.261.1
solipater Pauli apostoli discipulus 428.2
sothenes Pauli apostoli discipulus 424.3
s. sothenis & Trophimi natale 474.3
sostratus Pharum constructuit 182.2
sotheris papæ natale & sepultura 406.3. confitiones. ibid.
sotheris uirginis martyrium 390.3
squamæ 158.4
in spadonibus cur non sit barba 340.2
sparta à quo & quando condita 176.2
speciosa porta qualis. 179.2
spectaculum indignum. 180.7
speculatiua felicitas. 436.7
spelunca Dominici monumēti figura est 398.4
sperna unde constet. 338.2
sperna quid 337.2. ex substantia omnium membrorum esse compositum, unde probetur. 337.2
sperna an sine muliebri genitura sufficiat. 338.2
spermologus 903.5
sperare 958.6
sperare aliquādo improprīe pro timere ponitur 448.8
sperare & nō timere, pręsumptio est 595.8
sperare in Domino. 448.8
sperare in homine 580.8
sperare non est nisi præcedat plallere 478.8
sperare non esse, nisi præcedat sacrificare 447.8
spes 342.7. 560.8. 575.7
spes Christianorū 344.6
spes cuius est nomen Domini, beatus est. 640.8
spes impiorum peribit. 907.4
spes quādo erit res 771.8
spes sine timore præsumptio est 576.602.8
spes tantum est de futuris bonis 448.8
spes timoris Domini. 920.4
spei & fidei duplex ratio. 978.5
spei tolerantia 858.5
spei ueræ iudicium. 1024.5
spe sumus salui facti 679.857.8
speusippus Platonis Academicam tenet 181.2
speusippi natale 384.3. martyrium. 1011.1
speusippi obitus 181.2
sphaera 433.1
sphaera centrum terra. 126.2
sphaera cœli super aquam posita 126.2
sphaera cœli quanta celeritate currat 127.2
sphaera nec principium nec finem habet 126.2
sphaera quomodo sit erigenda 437.1
sphaeræ cœlestis quanta agilitas 66.2
sphaeræ motus duobus axibus uoluitur 126.2
sphaeræ perfectionē quibus argumentis Plato probet 127.2
ad spicam quādo perueniamus 43.5
spicas uellere 269.23.5
spicas fricare manibus. 23.5
spina quādo dicatur nasci in manu temulenti. 949.4
spinae 829.5
spinae cur diuitias significent 757.5
spine & rubus 81.7
spine & rubus quid significent 287.5
spinae, huius seculi curæ. 1213.4
spinae peccatores significant 213.8
spinis Dñs diuitias comparat 40.5
spinas & tribulos quare terra producat 6.4
per spinā cur recte superbia intelligatur 589.8
in spinis feminari 40.5
spirdonis episcopi natale 480.3
spiritus 940.941.6
spiritus sanctus 352.5
spiritus sanctus adoptio nis filiorum spiritus. 792.6. cur se omnī gētū linguis demonstrare dignatus. ibid. Dei donum 795.6
spiritus aliquando uenit, aliquādo recedit 448.7
spiritus à mente quomodo distinguitur 547.6
spiritus à patre accipit. 29.7
spiritus s. à patre & filio mittitur 46.7
spiritus s. à patre & filio procedit 312.2
spiritus à quo Christus ductus in desertum. 311.7
spiritus Christi 965.5
spiritus sanctus cœlum cœlorum cur dicatur. 526.8
spiritus consilij 664.3
spiritus contribularus quid 701.8
spiritus contribularus deo sacrificiū acceptabile 701.8
spiritus s. corporali specie descendit 233.5
spiritus cuiusq; hominis ascendit & descendit. 65.4
spiritus s. cur bis datus. 75.6
spiritus sanctus cur dicatur principalis 701.8
spiritus s. cur in colūba apparuerit 452.7. 533.8.5
spiritus cur latitudo uocetur 1018.8
spiritus sanctus cur paracletus dicatur t b 24.6
spiritus s. cur splendor sanctorum dicatur. 988.8
spiritus sanctus cur uocetur 725.6
spiritus sanctus, deus est 120.8. 878.911.5
spiritus Dei ad mensurā hominibus datur, Christo ita nō datur 564.5
spiritus sanctus Dei dignus 276.8
spiritus Dei quomodo super aquas ferebatur. 3.4. 116. 119.8. * A 4.4
spiritus Dei non solum ad beneficia, uerum etiam ad uindictam commemoratur 165.6
spiritus Domini malus. 362.8
spiritus Domini super me, & an Christus sit dominus 249.5
spiritus sanctus donum Dei t b 27. 528.6
spiritus sanctus quomodo dicitur loqui. 773.5
spiritus sanctus quomodo olim & quomodo nunc descendit 1030.5
spiritus s. quomodo in dei repto habitat 378.6
spiritus sanctus quomodo fallis iudeis datus. 412.8

spiritus

Index.

spiritus sanctus quo die ascendit super apostolos 250.251.1
spiritus sapientiæ 654.3
spiritus scientiæ 664.3. 47.7
spiritus s. semper in Domino mansit, non autē in hominibus 449.7
spiritus septiformis 1073.5
spiritus septiformis per lucernarum figurā exprimitur 1194.4
spiritus sanctus septiformi operatione scriptura diuina cōmēdatur. 180.8
spiritus s. super quos re quiescere soleat 305.2
spiritus timoris 664.3
spiritus ubi uult spirat. 555.5
spiritus sanctus ubi maneat 7.5
spiritus uiuificat, caro nihil prodest 55.7
spiritus sanctus uiuificator omnium 119.8
spiritus unus in omnib. 4.5
spiritus s. utrum & à filio procedat 724.6
spiritus ac carnis differentia 614.5
spiritus s. adiutorij quomodo exprimat 184.6
spiritus s. aduentus 568.5
spiritus sancti apparitiones 91.5. 300.7. 570.6
spiritus s. cita operatio. 142.7
spiritus s. cōsolatio 766.5
spiritus sancti coequalis maiestas & substantia. 918.5
spiritus s. datio quomodo cognoscatur 1035.5
spiritus de Christo testimonium 1039.5
spiritus s. de Domino testimonium 46.7. donatio 629.5. 464.4
spiritus sancti dona 578.5. 7.8. 680.8
spiritus sancti dona quomodo debeamus imitari 140.8
spiritus fructus 81.237.7. 747.6
spiritus sancti gratia per oliuā significatur 353.8
spiritus sancti gratia uendi non potest 549.5
septiformis 239.4
spiritus sancti gratiarum donationes uariæ t b 40.6
spiritus immundi furor. 12.5
spiritus sancti mansio in Christo & in sanctis. 534.5
spiritus sancti mira gratia in apostolis t a 6.6
spiritus natura inuisibilis, carnis uisibilis 128.7
spiritus s. operatio. 894.5
spiritus renouatio 800.6
spiritus s. selsio 870.5
spiritus uaria acceptio. 799.800.6
spiritus uirtus 247.5
spiritus s. uirtus, & donorum eius augmentum 736.5
spiritui sancto nihil futurum 425.8
spiritui quomodo subditata caro spiritalis 584.6
spiritum s. à patre procedere quid 313.2
spiritum creditum cum Deo habere 848.8
spiritum quomodo commendat patri filius. 500.5
spiritū extinguere 940.6
spiritum loqui nobis. 886.5
spiritum probans 1031.5
in spiritu esse 119.6. 121.6
de spiritu sancto male qui sentiant 35.5
spiritus laeletes quod in ueritate perstiterunt, unde habuerint 995.8
spiritus conditi iure creduntur moueri in tempore 152.8
spiritus maligni menti nostræ terrenarum cogitationum puluerem aspergunt 224.8
spiritus mundi 58.6
spiritus immūdi cur iulsi tacere 28.5
spiritus immūdi 111.5
spiritus immūdi quomodo participes fiant doctorum 893.4
spiritus supercelestes q. bene uiuunt, ex gratia habent 812.8
spirituū discretio 1033.5
spirituum malignorum amictus 1090.5
spirituum nequissimorum habitaculum 828.6
spirituum ordines quot diuina pagina asserat. 314.2
spirituum ponderator Dominus 924.4
spiritū Christum clarificasse, quomodo intelligendum 29.7
spiritus immundos nec in porcos potestatem nisi sibi à Deo concessam, habere 49.5
spiritibus malis quomodo Deus utatur 324.4
spiritalis homo 161.6
spiritalis generatio quādo à Christo inceperit. 455.8
spiritalis uirtus 340.2
spiritalia corpora 584.6
spiritalium conditio. 198.8
spissia uilla 290.3
spelen melancholij sedes. 339.2
spolia diaboli 347.7
spolia 785.8
spondens pyrrichio contrarius 45.1
spondens quibus syllabis constet 45.1
spongia Domini 489.3
spongijs reprobū corda comparantur 471.4
sponsus Christus 266.5. 737.5
sponsi absentis luctus. 267.5
sponsi amicus 356.8
sponsi caput plenum rore 116.2
spōsilæna sub capite spōsæ 1192.4
sponsa agni 1126.5
sponsa Christi in maceria refugium inuenit. 2034.4
sponsa in Canticis uocatur puteus aquæ uiuæ. 372.8
sponsa in scripturis uxores 2.5
sponsa uera puichriora uino 1064.4
spontaneus Dei 807.8
spora sanctos quosq; in ecclesia significat 683.5
sportarum septem rario. 79.5. 80.7
sputum de ore 351.7
sputū Domini 75.5. 92.7
stabile præter Deum nihil 352.5
stabularij supererogatio. 97.7
stabularij qualis supererogatio 347.5
stadium 97.7. 347.5
stadium 122.2
stadium ab Hercule institutum 9.7
stadium ab Hercule cur institutum 506.5
stagnum præsens seculū significare 257.5. 74.7
stamen, anima hominis. 307.8
stare 44.7. 174.5
stare ante filium hominis 471.5
stare Dei quid sit 480.5
stare in sacris literis quid significet 534.5
stare secus pedes 303.5
stater 473.5
statera argenti 268.4
statera dolosa, abominatio est Domino 333.8. 907.4
stateram in corde suo dolam habere 937.4
statuæ refusæ exemplū. 219.7
statura ecclesiæ, restitudo bonæ operationis. 1124.4
statura sponse assimilatur palmæ 1124.4
Stauratus quamdiu renarit 195.2
stella aliqua cum dicitur frigida, effectui depurandum 313.2
stella cur una calida, alia frigida dicatur 322.2
stella matutina 1069.5
stella nulla decidit. 381.1
stella quæ magis apparuit prophetiā significat. 2.5
stella Saturni cur nocua dicatur 323.2
de Stella à magis uisa. 389.8
stellæ cum cadere uideantur, qui sit quod postea à nobis nō uideantur. 333.2
stellæ cur non in aere possit 318.2
stellæ cur uideantur. 393.1
stellæ errantes quomodo desicere dicantur. 64.2
stellæ igneæ naturæ 318.333.2
stellæ infixæ 321.2
stellæ lumen à sole accipiunt 157.2
stellæ non cadunt, sed cadere uidentur 333.2
stellæ quod stare dicuntur, astrologicum est. 324.2
stellæ quomodo infixæ cœlo dicantur 320.2
stellæ quomodo sancti uiri intelligentur. 12.2
stellæ quomodo sint in signa & tempora * A 12.4
stellæ, sancti uiri 158.2
stellæ & sidera quomodo inter se differant. 12.2
stellæ, sidera & astra quomodo inter se differant. 158.2
stellæ unde factæ 317.2
stellæ unde dicantur 158.2
stellarum corpora qualia 317.2
stellarum corpora in aere non facta 317.2
stellarum corpora cū sint ignea, unde est quod quedam de illis frigus efficiunt 323.2
stellarum diuersitas 11.2
stellarum locus ether. 333.2
stellarum motus 331.2
stellarū multitudo manifestat se mundo 830.4
stellæ 3

In Bedæ opera

stellarū occultatio 385.1
 stellarum quantitas 333.2
 stellæ à sole illuminari.
 158.2
 stellæ non moueri quidā
 asserunt 320.2
 stellæ per diem in cœlo
 esse unde probetur.
 158.2
 stellæ proprio motu
 ueri quidam arbitran-
 tur 320.2
 stellæ radijs solis illumi-
 nari 11.2
 stellio 969.4
 stellioue uelci in lege p-
 hibitum 304.8
 stercora 18.6
 stercora 880.5
 stephanus 880.5
 stephanus episcopus
 martyrium patitur.
 186.2
 stephanus pontifex oēs
 titulos ac dignitates
 Francorū regibus con-
 celsit 194.2
 stephanus pro perfectu-
 roribus usq; ad necem
 suam defauentibus
 orat 59.4.93.8
 stephanus quamdiu se-
 derit 202.2
 stephanus II. quamdiu
 federit 203.2
 stephanus III. quādiu
 federit 203.2
 stephanus IIII. quā-
 diu federit 203.2
 stephanus V. quādiu
 federit 203.2
 stephanus VI. quādiu
 federit 203.2
 stephanus VII. quā-
 diu federit 203.2
 stephanus VIII. quā-
 diu federit 203.2
 stephanus IX. quādiu
 federit 204.2
 D. stephani corporis re-
 uelatio 826.5
 stephani episcopi depo-
 sitione 391.3
 stephani lapidatio 184.2
 stephani papæ & marty-
 ris natale 438.3. marty-
 rium. ibidem.
 stephani papæ martyri-
 um 256.257.1
 stephani protomartyris
 passio 484.3.264.265.1
 stephani protomartyris
 inuentio 256.257.1.
 438.3
 stephani plantæ * b 21.6
 stephani pro lapidanti-
 bus se oratio 666.8
 B. stephani reliquiæ ubi
 positæ 189.2
 stephano in articulo pas-
 sionis gloria Dei ostē-
 ditur 62.8
 stercora amplexari.
 1070.4

sterilitatis causa undecō
 tingat 338.2
 sternere uestimēta in uia.
 258.7
 sterquiliniij portam in
 Hierusalem ædificare
 551.4
 ad sterquiliniij portā ire.
 578.4
 stigmata quare Christus
 seruauerit 511.5
 per scilicidia doctrina
 intelligitur 769.8
 stipe templi qui abutun-
 tur quib. similes 119.5
 stipulario 81.2
 stoicorum de uisus ratio.
 341.2
 stoicorum de paritate
 peccatorum error.
 1044.5
 stola 342.7
 stola cur data ante epu-
 lum 343.7.404.5
 stola Esau 62.4
 stola Esau fides sunt &
 scripturæ Hebræorum
 228.8
 stola prima 314.403.5
 stolæ albæ 1077.5
 stomachus cur intus uil-
 losus 339.2
 stomachus epati supposi-
 tus 339.2
 stomachus neruosa na-
 ruræ 339.2
 stomachus unde calidus
 fiat 339.2
 stomachus utrum sit cali-
 dæ naturæ 339.2
 stragulata uestis 634.7
 stratum * a 14.6
 stratum 457.8
 per Stratum quid intelli-
 gendum 456.759.8
 struthio 125.5
 struthio auis stultissima
 761.4
 struthio ecclesia 842.4
 stulticia 565.7
 stulticia prudens 250.7
 stultus ad sapientiam at-
 tingere non potest.
 958.4
 stultus quis uocandus.
 958.4
 stulti cur comparabiles
 animalibus non rumi-
 nantibus 625.8
 stultorum doctrina fatui-
 tas 926.4
 stulta mundi cur Deus e-
 legerit 469.8
 Sualna fl. 64.3
 subcinericij panes quid
 significant 204.8
 subdiaconi 665.3
 subdicorū profectus ma-
 gnum est solatiū præ-
 latorum 700.800.8
 subiecti non est demon-
 stratio 256.2
 in subiecto eodem duo
 accidentia esse nō pos-
 se 226.2
 subiunctiua pronomina.
 25.1
 subsannatio 434.863.8
 subsolanus 32.2
 substantia 240.2
 substantia antiquorū fe-
 rē omnis in pecoribus
 constabat 184.1
 substantia Dei inuisibilis
 sola fide agnoscitur 1073.8
 substantia dicitur quic-
 quid à Deo creatū est.
 795.8
 substantia diuina tribus
 personis constat.
 303.2
 substantia omnis dignior
 suo accidente 247.2
 substantia prior est acci-
 dente 256.2
 substantia pro diuitijs po-
 ni solet 795.8
 substantia solummodo
 Deus est 303.2
 substantiæ corporalis co-
 pia & penuria quid si-
 gnificet 310.2
 substantiæ propriū 250.2
 ad substantiam non fit
 motus 219.2
 subter præpositio quam
 uim habeat 17.1
 succoth 241.8
 succulæ stellæ unde dictæ
 12.2
 sudarium 665.3
 sudarium capitis Domi-
 ni 490.3
 de sudario Christi mira-
 culum 490.3
 suetonius 905.5
 suggestiones diaboli cur
 reptilia dicantur 966.8
 suggestiones prauæ ad
 petram conterendæ.
 683.8
 suidbertus in Britannia
 ordinatus episcopus.
 171.3
 suiberti episcopi depo-
 sitione 395.3
 sulpitius quamdiu fede-
 rit 203.2
 sulpitius Gallus primus
 solis & lunæ defectus
 apud Romanos in uul-
 gus extulit 113.2
 sulpitij episcopi & con-
 fessoris translatio.
 383.3
 sulpitij episcopi & con-
 fessoris apud Bituricas
 ciuitatem natale 387.3
 sulpitij & Seruilliani na-
 tale 406.3
 sum uerbum uni Deo co-
 perit 645.5
 sunamitis synagoga con-
 gruit 114.4
 superbia 553.7
 superbia amor propriæ
 excellentiæ 159.8.535.6
 superbia caput omnis
 peccati 241.6
 superbia causa inuidendi
 159.8
 superbia cur pes dicatur.
 618.8
 superbia cur maximum
 delictum 528.8
 superbia humana quib.
 remedijs supprimen-
 da 310.2
 superbia cur initiū omnis
 peccati 312.4
 superbia initium omnis
 peccati 1002.6.58.8.
 662.4
 superbia in factu 68.7
 superbia in rectè factis ca-
 uenda 638.3
 superbia mater inuiden-
 tiæ 957.6
 superbia maximum deli-
 ctum 759.4
 superbia peperit inuidi-
 am 535.6
 superbia perfectis omni-
 bus cauenda 462.8
 superbia quale uitium.
 462.8
 superbia uitæ 1017.5
 superbia uitanda 510.7
 superbia uitiorum omni-
 um causa 897.6
 superbiæ malum 607.5.
 335.8
 superbiā quanta ruina
 consequatur 307.2
 superbentium iræ non
 nūquam credendum.
 655.5
 superbi 940.8
 superbi diuites 742.4
 superbiorum facies ad
 quaslibet iniurias cō-
 funduntur 601.8
 superbiorū quatuor spes-
 cies 431.5
 superbis resistit Deus.
 352.5
 superbis Deus cur resi-
 stat 767.4.953.5
 superba dicta contra in-
 stos qualia 582.8
 superfluitas secundæ di-
 gestionis quæ 339.2
 superhumale cur stri-
 ctum baltheo 1254.4
 superhumale, Saluato-
 ris potentia 141.4
 superhumale pallium,
 Saluatoris potestas &
 regnum 298.8
 superhumale pontifi-
 cis, labores bonorum
 operum 1245.4
 superhumale unde fiat
 1246.4
 de Superioribus tribus
 modis autoritas loqui-
 tur 320.2
 superlatiuus gradus 20.1
 superlatiuus cui casus in-
 gatur 21.1
 suppar 666.3
 supplicium cur usura di-
 catur

Index.

carur 818.8
 supplicia quæ irrogabāt
 Iudæi 417.5
 supremum quare dica-
 tur 122.1
 sur 310.4
 surdus & mutus quis sit.
 75.5.91.7
 surdi 335.5
 susa metropolis regni
 Persarum 544.4. cur
 castrū Daniel eam uo-
 cet. ibid.
 safanna 306.5
 salannæ liberatio 638.5
 salannæ uirginis natale.
 440.3. martyriū ibid.
 susceptio matutina 534.8
 suscipio aduersarij no-
 stri 844.4
 sus in uolutabro luci.
 1002.5
 susim 44.4
 susus castrum 181.2
 suspirium 429.1
 lycera 139.7
 sycioniorum regnū exo-
 ritur 211.2
 sycomoros 439.5.249.7
 sylla Athenienses uastat.
 183.2
 syllaba quid 36.1
 syllaba composita talis
 manebit, qualis & ipsa
 præpositio fuerit 40.1
 syllaba prima sæpè ex
 compositione figuræ
 deprehenditur 40.1
 syllabæ breues 36.1
 syllabæ longæ quot mo-
 dis fiant 36.1
 syllabæ primæ 39.1
 syllepsis quid 61.1
 quomodo fiat ibid.
 syllogismus cornutus.
 101.5
 sylo conuulso 858.8
 ad syluam cum amico
 ire 337.8.201.4
 syluani episcopi marty-
 rium 412.3
 syluerius papa in exilio
 cōfessor moritur 427.3
 syluester papa feriarum
 initium constituit 65.2
 syluester papa quamdiu
 federit Romæ 486.3
 ubi sepultus 487.3
 eius constitutiones.
 487.3
 syluester II. quādiu fe-
 derit 203.2
 syluester III. quādiu
 federit 203.2
 syluester quamdiu fede-
 rit 202.2
 syluester papæ natale.
 486.2
 syluestri papæ martyri-
 um 264.265.1
 syluani episcopi & con-
 fessoris natale 391.3
 syluius quamdiu regna-
 uit 178.2

syluius unde nomē sum
 pserit 178.2
 symbolum dare 956.4
 symeonis episcopi nata-
 le 392.3
 symmachus 1089.8
 symmachus à Theodori-
 co Gothorum rege oc-
 ciditur 1089.8
 symmachus interpres
 clarer 212.2
 symmachus pauperibus
 habitacula construit.
 190.2
 symmachus quādiu fe-
 derit 203.2
 symphoriani martyriū.
 256.257.1
 sympsalma 1062.8
 synagoga 247.254.291.5.
 294.7.307.4.462.465.
 889.2.1013.4
 synagoga carnalis Christi
 ecclesiam persequi nō
 cessat 746.5
 synagoga concubina.
 352.8
 synagoga errans uiam
 quæ est Christus, igno-
 rat 210.8
 synagoga Dominum ne-
 gare parata 382.5.125.7
 synagoga, patris exulta-
 tio 405.4
 synagoga sæpè mechara
 post deos alienos 76.4
 synagoga uidua & repu-
 diata 308.8
 synagoga & ecclesiæ di-
 scrimen 761.5
 synagoga & ecclesiæ dif-
 ferentia 248.5.923.6
 synagoga & portarum
 fores 875.4
 de synagogis eijciendi
 merus 765.5
 syna 1063.8
 syna, mandatum uel mē-
 sura 783.8
 synai 188.4
 per synai quid intellige-
 dum 783.8
 synalephe 49.1. quot mo-
 dis fiat. ibid.
 synalephem in omni uer-
 sus parte fieri 50.1
 synchysis 69.1
 syncope in metro 50.1
 synecdoche 67.1
 synecdoche sanctæ lin-
 guæ frequentissima re-
 gula 73.2
 synodus 148.2
 synodus Aquileiæ facta
 ob imperitiam fidei.
 192.2
 synodus centū quinquā-
 ginta patrum Auguste
 aduersus Macedoniū
 congregatur 188.2
 synodus Constantinopo-
 litana, sexta 121.2
 synodus prima Niceæ ha-
 bita contra Ariū 192.2

synodus secunda Constā-
 tinopoli habita cōtra
 Macedonium & Eudo-
 xium 192.2
 synodus tertia Ephesi ha-
 bita contra Nestorium
 192.2
 synodus quarta in Chal-
 cedone habita 192.2
 synodus sub Constanti-
 no 192.2
 syon 146.2.803.1063.8
 syon, speculator 499.
 435.8
 syon cur rectè cōueniat
 ecclesiæ 435.8
 ex syon species decoris
 Dei 688.8
 per syon qui significen-
 tur 701.8
 per syon ecclesia Iudæo-
 rum intelligitur 803.8
 syracusæ metropolis Si-
 cilie 927.5
 syreni monachi marty-
 rium 394.3
 syria 14.5
 syria regio 927.5
 syria & Galilæa quomo-
 do mundum hunc si-
 gnificent 115.5
 syria per Gabinium du-
 cem subijcitur Roma-
 nis 212.2
 syria quando in Roma-
 nam ditionem cesserit
 183.2
 syria sublimes 744.8
 syrius 88.135.2
 syri Assurim 217.8
 syrophœnissa mulier qd
 significet 73.5. eius si-
 des 74.5
 syrtis 116.2.916.928.5
 syrus & Chaldaus uici-
 nus est Hebræo sermo-
 ne 350.2
 T.
 Tabernaculum 135.
 173.4.559.8.994.
 5.1094.6.1173.4.
 tabernaculum Abrahæ i-
 psa Hierusalem 49.4
 tabernaculum aliquādo
 dicitur præfens eccle-
 sia 884.8
 tabernaculū cæleste quo-
 modo homo terrige-
 na imitari possit 173.4.
 tabernaculum cur sangui-
 ne uicimarū consper-
 sum * a 6.6
 tabernaculū David 901.5
 tabernaculum David, fi-
 delium Ecclesia 340.4
 tabernaculū Dei qui sint.
 514.8
 tabernaculū Domini fit
 ex cortinis diuersa co-
 lorum specie uariatis-
 1199.4
 tabernaculum, ecclesia
 in huius uitæ eremo
 constituta 293.8

tabernaculum ex quibus
 lignis factum 1212.4
 tabernaculū in eremo
 factum, spirituale Do-
 mini domum significa-
 re 3.8
 tabernaculum interdum
 ponitur pro cælesti au-
 la 884.8
 tabernaculum quando à
 Mose constructum.
 177.2
 tabernaculū quomodo
 possit unquifq; mora-
 liter construere 136.4
 tabernaculum statum ec-
 clesiæ designat 1197.4
 tabernaculum typus ec-
 clesiæ 295.8
 tabernaculum uarijs re-
 bus cur instruat 293.8
 tabernaculi absconditū,
 sacerdos cur dicatur.
 560.8
 tabernaculi ædificatio u-
 nam eandemq; Christi
 ecclesiam designat 2.8
 tabernaculi altitudo.
 1215.4. columnæ qua-
 tuor 294.8
 tabernaculi cultus quam-
 diu durat 11.8
 tabernaculi descriptio
 1199.4
 tabernaculi erectio & de-
 positio, ecclesiam si-
 gnificat 173.4
 tabernaculi & templi de-
 scriptio 1197.4
 tabernaculi & templi o-
 pus quomodo distin-
 guatur 1198.4
 tabernaculi latus quor-
 cubitos in longum ha-
 beat 1235.4
 tabernaculi latus meridi-
 anum quid significet.
 1216.1224.4. quid item
 septentrionale ibid.
 tabernaculi medij ac ter-
 tij ascensus uel factura
 18.8
 tabernaculi postes 35.8
 tabernaculi prioris figu-
 ra ecclesiæ typus 136.4
 tabernaculi tabulæ 1212.4
 1212.4
 tabernaculi tabulæ apo-
 stoli ibid.
 tabernaculi tabulæ de lig-
 nis spinarum factæ.
 1213.4
 tabernaculi uasa 1173.4
 in Tabernaculi prima par-
 te cur sacerdos quoti-
 die introierit 299.8
 ad Tabernaculi constru-
 ctionem uaria donaria
 adhibita 295.8
 de Tabernaculi uelibus &
 columnis & propitia-
 torio super arca 121.4
 per Tabernaculū præfens
 uita cur intelligat 559.8
 per

In Bedæ opera

per Tabernaculum quid significetur 87.8
 per Tabernaculum synagoga intelligitur 11.8
 in Tabernaculo Cherubin duo, in templo uero quatuor 30.8
 in Tabernaculo Dei qui dignè habitet 500.8
 tabernacula Cham 856.8
 per Tabernacula quid intelligatur 500.8
 tabernacula presentè ecclesiâ significant. ibid.
 tabernaculorum fixio. 568.4
 tabernaculorum solennitas 483.4
 tabernacula tria facere. 90.5.329.7
 per Tabernacula ecclesiastica præcepta designantur 746.8
 per Tabernacula designantur legalia instituta 746.8
 in Tabernaculis habitare quid sit 220.8
 Tabor 1063.8
 tabulatum templi Salomonis quale 20.8
 tabulatum templi quid designet 21.8
 tabulata, quæ utrâq; domum ab inuicem diuidunt, ipsa sunt claustra cœli 23.8
 tabulatorum latera quid designent 16.8
 tabulæ cedrinæ quid significant 25.8
 tabulæ cur decem uerbis legenda significantur. 288.8.898.8
 tabulæ fractæ 143.4
 tabulæ in arca 292.8
 tabulæ lapideæ duritiâ cordis Iudeorum significant 132.4
 tabulæ Moysi quid significant 288.8
 tabulæ Moysi cur legantur digito Dei scriptæ 470.8
 tabulæ nouæ 143.4
 tabulæ tabernaculi deauratæ quando præfulgeant 1220.4
 tabulæ testamenti in arca 1177.4
 tabulæ testamenti quomodo decalogo legis conscriptæ 1202.4
 tabularum latitudo 1212.4
 tabularum arcæ longitudo 1213.4
 tabularum tabernaculi positio 1215.4
 de tabularum confractione 288.8
 tacere iussit Dominus miraculum 261.5
 tacendi ratio 188.5
 Taciani error 284.7
 Tacitus 116.9
 Tacitus imperator apud Pontum occiditur 186.2
 Tacitus quamdiu imperarit 166.201.2
 tactus 105.7
 talentum 525.4
 talentum in terra abscondere 197.5
 talentis quid significetur 197.5
 talionis lex 286.8
 Tamburlanus apud Tartaros hinnuli loconatus, crudelissimis cædibus sæuit 199.2
 Tanes 1063.8
 Taneto regi Augustinus prædicat 22.3
 Tanetos insula 23.3
 tangere 105.7
 tangere Dominum 82.5
 tangere Christum 52.5
 116.7.320.5.838.6
 tangere immundum 656.6
 tangi 105.7
 tangi à Domino 82.5
 tangentes non tangunt. 115.7
 Tarquinius Priscus Romanos ludos instituit. 179.2
 Tarquinius Priscus quādiu regnarit 179.2
 Tarquinius septimus rex Romanorum quādiu imperarit 180.2
 Tarquinius Superbus cur regno sit exutus 180.2
 Tarrari prædas agunt. 198.5. circa Meorim paludem sedes firmant. 198.2
 per Tau literam crucis species ostenditur 351.8
 taurus 446.4.520.1
 taurus cur Aprilis tribuatur 24.25.85.2
 taurus domicilium Venetis 307.2
 Taurus mons 451.4
 Tealzarim 191.4
 Tecla uirgo sub Nerone igni tradita, sed non exusta 393.3
 tecla domorum in Aegypto & Palestina cuiusmodi 449.4
 Telephorus Papa 640.7
 Telephorus Papa quamdiu Romanæ sedis præfuerit 381.3
 Telephorus sub Hadriano Imperatore martyrium passus 382.3
 temperantia 37.148.8. 402.1.886.8
 temperaturæ quatuor. 266.1
 tempestas 882.8
 tempestatem futuram unde nautæ colligant. 332.2
 tempestatum signa. 37.2
 templum ab orationum frequentia fortitudo. 639.4
 templum Christus soluit 772.8
 templum Christi quod fuerit corpus humanum, quot diebus in uero perficiatur 550.5
 templum cur septem annis ædificatum sit. 43.8
 templum Dei 452.5.463.4.561.6.88.7
 templum Dei esse 376.6
 templum Dei sanctum. 729.5
 templum Dei qui sint. 679.8
 templum Dei uiolare 381.6.488.8
 templum Dei non uiolandum 548.5
 templum Dei nos sumus 672.809.5
 templum Domini 119.5. 321.7
 templum Domini quando incensum 179.2
 templum & altare, Christus 189.5
 templum Hierosolymitanum incenditur 211.2
 templum Hierosolymitanum in latronum speluncâ cõuersum 82.5
 templum in figurâ Christi & ecclesiæ conditum. 463.5
 templum futuræ ecclesiæ requies 1197.4
 templum multiplicè habere figuram 511.4
 templum quorum figuram gerat 25.8
 templum primum uisendum 115.5
 templum quot annis sit ædificatum 43.8
 templum regalis & præcipue sacerdotalis tribus ædificant 493.4
 templum Salomonis cuius mensuræ sit factum. 13.8
 templum Salomonis cur deauratum 28.8
 templum Salomonis cur nebula impleat 376.8
 templum Salomonis, ecclesiâ sancta 375.8
 templum Salomonis ecclesiæ typus 14.8
 templum Salomonis in quo loco ædificatum. 11.8
 templum Salomonis qualid lapide sit factum 8.8
 templum Salomonis quādo uel ubi sit ædificatum 10.8
 templum Salomonis septem annis ædificatum. 72.8
 templum triformi ædificiorum præsidio ab omni parte munitum 40.8
 in Templum introitus quid significet 37.8
 per Templum Salomonis ecclesiâ gentium intelligitur 11.8
 templi ædificatio quādo cepta 181.2
 item perfecta 510.4
 templi ædificatio quādo impleta 181.2
 templi constructi mystica interpretatio 241.7
 templi dedicatio 672.5
 templi dedicationis causa 247.7 (132.5)
 templi destruendi ratio. 1037.8
 templi Dei fundatio quorum typum teneat 487.4
 templi domus exterior quid significet 450.4
 item interior ibidem. 230.4
 templi fundamenta iaciuntur 180.2
 templi longitudo 240.7
 item altitudo ibidem. 1277.4
 templi mensura 14.8
 templi ostium Christus. 14.8
 templi pinnaculum quale 11.5
 templi Salomonis ædificatio 550.5
 templi Salomonis altitudo 19.8
 templi Salomonis constructio & dedicatio quid significet 869.4
 templi Salomonis figura 1041.8
 templi Salomonis tabulata 15.8
 templi tectum supremum quid insinuet 20.8
 ad Templi ædificationem ab egressu Israel ab Aegypto quot anni numerentur 177.2
 de Templi & oraculi mensura distincta 22.8
 de Templi Salomonis fenestris, & tabulis pergyrum 15.8
 templi Salomonis ingressus 34.8
 templi operatorum mensura tres quid significet. 6.8
 in Templo docere 88.7
 templa quibus temporibus primum constructa 176.2
 tempus 257.52.2
 429.1
 tempus à Deo factum. 1044.6
 tempus ante principium temporis non fuit 113.8
 tempus, cursus & ordo. 211.2

tempus

Index.

tempus duplex 87.5
 tempus futuri iudicij cur immaturum 1037.8
 tempus futuri seculi quomodo diuidatur. 1218.4
 tempus iuxta Hebræos integer annus est. 136.2
 tempus omne aut dies aut nox 525.8
 tempus præsens quore spectu maturum dici possit 1037.8
 tempus præsens cur hycemi comparatur 620.8
 tempus præsens dies malorum 562.8
 tempus præsens quomodo maturum 1037.8
 tempus primum quod nã factum sit in mundo. 347.2
 tempus quale ante mundi creationem 2.2
 tempus quando Christus aduenit, ostenditur. 87.4
 tempus redimere 812.6
 tempus salutis operandi 965.5
 tempus seculare 2.2 item anteseclare. ibid.
 temporis diuisio 205.2
 temporis in Scripturis ratio 488.5
 temporis ordo in rellatione Domini mutatus 59.2
 temporis plenitudo. 719.6
 temporis ratio 156.5.389.7.1097.5
 temporis triplex figura. 429.1
 tempori seruendum inlicitis 481.5
 de Tempore nihil præter nunc haberi 244.2
 tempora 136.208.2
 tempora æterna quomodo 1045.6
 tempora ante creaturam frustra quæruntur. 1055.6
 tempora cur dicta 117.1
 tempora finem habebunt. 166.1
 tempora in declinatione uerborum quot sunt. 16.1
 tempora mundi quatuor 347.2
 tempora participiorum quot sint 15.31.1
 tempora quatuor 405.1
 tempora quomodo dicantur æterna 113.8
 tempora seclaria sex ætatibus constant. 170.7
 tempora uerborum 28.16.1
 tempora unde nomen accipiant 51.135.205.2. 495.1
 temporum Deus fabricator 113.8
 temporum diuersa ratio. 135.2
 temporum diuisiones an sint naturales uel non 496.1
 temporum & partium eius, qualitatibus anni schema 137.2
 temporum liber quid contineat 205.2
 temporum minutissima spacia 53.2
 temporum natura. 165.1
 temporum ordo mysticè mutatus 2.7
 temporum prognostica 462.1
 temporum proprietatum uariatio 326.2
 temporum quatuor, celebritates 477.1
 temporum ratio 166.1
 temporum trimoda ratio. 51.2
 de Temporum ratione hymni 476.1
 temporum uaria discretio. 120.2
 de Temporibus cur prolixius Beda scripserit. 49.2
 temporalis musica 430.1
 temporalium aduerbiorum differentiarum quot sint 16.1
 temporalium contemptus. 598.5
 temporalium & æternorum discrimen 542.6. 637.6
 tenebræ 115.4.522.5.612.712.744.4.745.1011.5
 tenebræ cur dicantur super faciem abyssi fuisse 119.120.8
 tenebræ interiores 426.8
 486.5
 tenebræ exteriores. ibid.
 tenebræ in passione Domini super terram factæ 111.2
 tenebræ lucis absentia. 115.8
 tenebræ mortem sequuntur 721.8
 tenebræ quomodo super abyssum 115.8
 tenebræ super faciem abyssi * A 3.4
 tenebræ unde dictæ. 58.2
 tenebris annunciare. 957.8
 tentare Deum * b 31.6
 tentari cur Deus sinat hominem 21.4
 tentari necesse 150.5. 383.7
 tetari nos necesse est, sed orare oportet ne uincamur 482.5
 tentari introitus est, non cedere uerò exitus. 805.8
 tentandi occasio 242.5. 312.7
 tentatio 755.6
 tentatio ac martyrium. 620.7
 tentatio à tribus 933.5
 tentatio Christi à diabolo 696.5
 tentatio duplex 323. 933.5
 tentatio omnis de tribus 245.5.315.7
 tentatio nostra profectum habet 749.8
 tentationis diuersa intelligentia 581.6
 per Tentationis pugnam quanta corona proueniat 309.2
 in Tentationem ducere, est non liberare à malo 26.5
 in Tentationem induci. 824.5.475.6
 in Tentationem induci & tentari differunt. 727.6
 tentatione qui peiores fiunt 290.5
 tentationes contra diaboli insidias, remedia. 246.5
 tentationis humanæ. 475.6
 tentationes sanctis prouent 159.8
 tentationes uariæ 977.8
 tentationum maiora obstacula maiori uirtutum nisu sunt transcendenda 298.4
 à Tentationum periculis quomodo eripiamur. 1073.8
 tentatori quomodo sit resistendum 924.8
 tetorium Dei quomodo fieri debeat 1240.4
 tentorium tabernaculi 1225.4
 tentorium uiginti cubitorum in arrii introitum suspenditur 1238.4
 tentorii in introitu tabernaculi, & columnarum eius descriptio 1224.4. 296.8
 tentoria Salomonis. 1009.4
 in Tergo quando diabolus hominem percute-re dicatur 418.8
 terminus unde dicatur. 193.1
 termini terræ, soli perfecti 435.8
 termini sequentis anni presentem quomodo inueniantur 204.1
 terminorum inuentio 194.1
 terminorum sedes 203.1
 inter Terminos accubare quid sit 264.8. 92.4
 ternarius numerus 397.4
 ternarius numerus ad fidem refertur 282.4
 ternarius numerus cur ad animam pertineat. 865.8
 ternarij ratio 332.5
 ternario numero fides ostenditur 203.4
 ternistatores 123.4
 terra * A 8.4.315.2
 terra bona. 57.5.301.7. 309.5
 terra bona, fidelis electorum conscientia. 41.5
 terra, caro Domini. 1099.5
 terra Chanaan 967.8
 terra centrum obtinet. 48.2
 terra cur magis dicatur qua quam terra 315.2
 terra cur primò germinauerit, deinde facta sint luminaria 131.8
 terra cur uigesimo & septimo die secundi mensis dicatur siccata. 182.8
 terra elementum in medio mundi positum, & ideo infimum 336.2
 terra est in aqua tanquam in loco proprio & naturali 257.2
 terra & aqua sibi inuicem mixta 377.1
 terra & aquæ cur non inueniuntur materia informis sortitæ * A 4.4
 terra ex accidente diuersas continet qualitates 336.2
 terra Genesar 165.5
 terra globo similis 43.2
 terra habitabilis in quam sumus, in duo diuiditur 336.2
 terra humilium tener locum 125.2
 terra Hus in Christo quid significet 605.4
 terra imum locum obtinet 4.2
 terra inanis 3.4
 terra inter omnia mundi elementa minus speciosa quam cætera 117.8
 terra inuisibilis & incomposita 117.8
 terra medium mundi locum occupat 4.2.313.2
 terra mundi media, immobilis 4.2
 terra octo circulis per dies rum uarietate distinguitur 129.8
 terra

In Bedæ opera

terra omnis quæ colitur à nobis, parua est insula. 41.2
 terra ponderosorum & granium locus 320.2
 terra quando fundata. 935.8
 terra quæ fundata 936.8
 terra quare dicta 2.4
 terra quare lunam obscurare dicatur 112.2
 terra quomodo transeat. 470.5 eius naturalis transitus. ibid. & 471.5
 terra quomodo non transeat 262.7
 terra quomodo fuerit inanis & uacua 119.8
 terra quomodo in æternum stabit 138.5
 terra quomodo transitura sit 958.8
 terra quod plena est misericordia Domini, unde sit 594.8
 terra, res quiescens 257.2
 terra semper eos deuorauit, qui terrena sapiunt. 124.4
 terra Sennaar 40.4
 terra uisentium emphaticè dicitur Domini esse. 503.8
 terra ultro fructificat. 43.5
 terra unde dicitur 381.1
 terræ ambitus quot stadia habeat 114.2
 terræ caernofitas 334.2
 terræ circuli 43.2
 terræ diuisio 48.2
 terræ diuitiæ, si ad ecclesiam referas, quæ sint. 620.8
 terræ etymon *A 9.4
 terræ & aquæ cognatio. *A 15.4
 terræ & rupium nomine quinam intelligendi 693.4
 terræ figura cuiusmodi. 132.2. 375.1
 terræ foramina 377.1
 terræ mensura 48.2
 terræ moles in nihilo appensa *A 7.4
 terræ motatio quid spiritaliter 48.2
 terræ motus 197.2. 377.1
 terræ motus in Christi morte quid significet. 114.5
 terræ motus noxij post auctros 32.2
 terræ motus quid significet 117.5
 terræ motus quomodo fit at 48.2
 terræ motus ubi fieri soleat 48.2
 terræ naturalis transitus. 262.7
 terræ nomine ecclesia de-

signatur 882.4
 terræ pars quædam habitabilis, quædam non. 336.2
 terræ partes 337.2
 terræ partes quædam temperatæ, quædam uerò non 336.2
 terræ positio 42.2
 terræ reductio 812.8
 terræ sanctæ diuisio. 344.8
 terræ sanctæ hæreditatè cur Leuitæ non acciperint 345.8
 terræ schema 125.2
 terra spheroides 8.2
 terræ situs 375.1
 terræ zonæ 376.1
 de Terræ diuisione in duas & nouè semitribubus 345.8
 de Terræ pinguedine quâdo ditemur 227.8
 terram ante hominis reatum nihil noxij protulisse *A 19.4
 terram benedictentes hæreditabunt 624.8
 terram ecclesiam significare 129.8
 terram esse solaris circuli eccentricon 18.2
 terram & aquam cur Deus frigidus esse uoluerit 332.2
 terram luna maiorè esse quomodo Martiana probet 28.111.2
 terram manducare quid. 641.5
 terram totam si aqua tegebatur, ubi locus aquæ. 127.8
 terram uniuersam si aqua tegebat, quomodo ea germinauerit herbam uiuentem 141.8
 per Terræ Chanaan quid designetur 967.8
 per Terram cultam Iudæa accipitur 844.8
 super Terræ discumbere. 79.7
 in Terra cur difficile sit fieri beatum 646.8
 terrenus cur factus Christus 580.6
 terreni hominis imaginè induere 586.6
 terrena cur dicantur uana 446.8. item mendacia. ibid.
 terrena labor in acquirendo, & dolor in amittendo, & dolor in amittendo 485.8
 terrena qui celestibus præferunt, male perunt. 39.7
 terrores de cælo 465.5
 Tertullianus martyr. 438.3
 Tertullianus omnium ecclesiarum sermone celebratur 185.2
 Tertulliani martyrium. 254.255.1
 testamentum 722.878.879.8
 testamentum cur dicatur. 659.3
 testamentum nouum quale 912.8
 testamentum nouum à ueteri quid distet. 613.6
 testamentum nouum quæ facta narret 32.8
 testamentum nouum, finis 846.8
 testamentum uetus. 731.6
 testamentum uetus cur dicitur 966.8. 1090.6
 testamentum nouum cur dicitur 1090.6
 testamentum uetus, initium 846.8
 testamenti noui heredes quomodo sanctificentur 833.6
 testamenti ueteris scriptura qualis 11.8
 testamenti ueteris sacramenta in quinque libris legis præsignata. 47.8
 in Testamento ueteri qui nam absque ullo uelamine nominibus suis, an tequâ nascerentur, uocati sunt 203.8
 testamenta ad Israelitas cur pertineant 205.6
 testamenta duo, labia. 900.4
 testamentorum concordia 116.5
 testimonium conscientie gloria ingens 774.8
 testimonium hominis de Christo Deo 1040.5
 Dei de eodem 1041.5
 testimonium Iesu 1119.5
 testimonium patris 905.329.7
 testimonium tres de Christo perhibentes 1040.5
 de Testimonio trium ualitur 333.8
 testimonia Dei qui scrutantur, ut sunt scrutanda, sunt beati 1009.8
 testis unus uerax, multos falsos arguens 638.5
 testis officium 764.8
 testes falsi 153.5. 386.7
 testium falsorum reprobationes 638.5
 reth, bonum 102.8
 tetragrammaton 27.4
 tetrametrum catalecticum metrum 55.1
 tetraprota 23.1
 Thaaath 322.8
 Thabitam Petrus suscitauit

à morte 491.4
 Thabor mons 496.3. 274.4
 Thabor, lumen adueniens 910.8
 Thaddæus 42.5
 Thaddæus Iudas 32.5
 Thalamus cur uirginalis uterus dicatur 525.8
 Thales physicus claret. 211.2
 Thamar 44.4
 Thamar, amaritudo 246.248.8
 Thamar ecclesiam significat 41.5
 Thamar ecclesie typum gerit 78.4. 248.8
 Thamar habitum murarum & nomen 78.4. 248.8
 Thamar urbs 451.4
 in Thamar plebs Iudæa intelligitur 246.8. 77.4
 Thamesis fluuius 4.3
 Thamna 78.4
 Thamna, deficiens 248.8
 Tharnas regio 77.4
 Thamuz quartus Hebræorum mensis 254.1
 Thanis, humile mandatum 849.8
 Thanis ciuitas Aegypti. 848.8
 Tharaci, Probi & Andronici martyres 458.3
 Thare 189.4. 322.8
 Thare genuit Abram. 195.8
 Thare & Raab cur in Christi genealogia nominentur 41.5
 Thare quando genuerit Abrahamum 176.2
 Tharæ generationes. 188.8
 per Tharsensium naues, gentilium superbia significatur 678.8
 Tharsicij martyris passio. 441.3
 Tharsis 1092.4. 678.8
 Tharsis, exploratio gaudij 817.8
 Tharsis metropolis Ciliciæ 678.8. b 24.6
 Tharsus ciuitas 186.8
 Tharsus ciuitas Paulo apostolo gloriosa. 928.5
 Thartha 457.4
 Thath 189.4
 Thathannai epistola. 503.4
 Thau, signum, uel cõsummatio 1040.8
 Theatrum 908.928.5
 Thebet decimus Hebræorum mensis ubi locum habeat 242.1
 Thecua 556.4
 Theglat phalassar Assyriorum rex Rasin inter-

Index.

ficat 179.2
 Theman 218.8
 Themoi natalis 389.3
 Thealdi monachi obitus 348.3
 Theodarius in mari demergitur 307.3
 Theodas 880.5
 Theodebertus Austrasiarum regnum suscipit gubernandum 289.3
 Theodebertus & Theodericus cum auiua Bru nehilde regnarunt 289.3
 Theodeberti fuga 303.3
 Theodegisi digitus pristinae sanitati restituitur. 286.3
 Theodemundus securi percussus, interit 307.3
 Theodericus de uera Domini incarnatione scriptus 189.2
 Theodoretus historia ecclesiastica 189.2
 Theodoretus obitus. ibid.
 Theodericus Burgundionum regno potitur. 289.3
 Theodericus cognomen to Valamer Gothorum suscipit regnum 190.2
 Theodericus inter flagrantis ignis incendia moritur 303.3
 Theodericus rex sæpe ad Columbanum uenit. 289.3
 Theodericus Theodebertum persequitur 303.3. ad bellum prouocat. 303.3
 Theodericus Valamer utramque Macedoniam Thessaliamque depopulatur 190.2
 Theoderici & Theodeberti passio 302.3
 Theoderici regis cum Columbanum contentio. 291.3
 Theodolphus monasteria construit 341.3
 Theodoli martyrii 250.251.1
 Theodoræ uirgo miro Dei fauore ex lupanari eripitur 410.3. eius passio. ibid.
 Theodoræ natale 403.3. martyrium & sepultura. ibid.
 Theodorus Anglorum archiepiscopus 391.8
 Theodorus archiepiscopus & Hadrianus abbas plurimas in Britannia ecclesias doctrinæ ecclesiasticæ fruge fecundant 191.192.2
 Theodorus cognomen Gregorius claret. 186.2
 Theodorus episcopus ut

ecclesie faciendæ locus sufficeret, montem precibus mouet 186.2
 Theodorus episcopus inuitor Egfridum & Edilredum reges pacè sancit 141.3
 Theodorus Græcus quadiu federit 203.2
 Theodorus Gregorius magna uirtutum gloria claret 186.2
 Theodorus in senectute baptizatur 421.3
 Theodorus monachus. 115.3. in Britannia nauigat. ibid.
 Theodorus perlustrans omnia, ordinari locis opportunis episcopos 116.3
 Theodorus Mallius 56.1
 Theodori archiepiscopi obitus 167.3
 Theodori hæresis 309.7
 Theodori martyrii 262.263.1. 467.3
 Theodori martyris natale 467.3
 Theodori Pharanitani hæresis 68.5
 Theodori presbyteri natale & martyrium. 461.3
 Theodosiæ uirginis passio 403.3
 Theodosius Anastasium graui prælio uincit. 193.2
 Theodosius à Gratiano imperator constituitur 188.2
 Theodosius Arcadium consortè facit imperij. 188.2
 Theodosius minor quadiu imperat 189.2
 Theodosius post Honorium quadragesimus quintus 12.3. quadiu regnum tenuerit. ibid.
 Theodosius quadiu imperat 188.193.201.2
 Theodosius I. quadiu regnarit 201.2
 Theodosius II. quadiu federit 203.2
 Theodosius III. quadiu imperat 201.2
 sub Theodosio tertio synodus Epheso habitata. 192.2
 Theodotion interpres claret 212.2
 Theodotæ natale 438.3
 Theodorus episcopus. 465.3
 Theogenis martyris natale 381.387.3
 Theologia affirmationis 1106.8
 Theologia negationis. 1107.8
 Theon episcopus 187.2
 Theophilus 863.5
 Theophilus ad Theodosium maiorem 164.2
 Theophilus Alexandrie episcopus 165.2
 Theophilus Cæsariensis 156.185.2
 Theophilus episcopus scribit aduersus eos quod decima quarta luna cum Iudæis pascha celebrat 185.2
 Theophilus paschalem computum scribit. 188.2
 Theophilus quamdiu regnarit 195.2
 Theophili error 308.1
 Theophili natale & passio 390.3
 Theorica finis ueritas. 257.2
 unde dicitur + a 20.6
 Theofobia 57.6
 Theofania Dei genitrix uirgo Maria confrenda 525.5
 Theobinthus 225.326.4
 Theristrum 216.8
 thesaurizans sibi 370.5
 thesaurus absconditus 60.5
 thesaurus cordis 287.5
 thesaurus in agro 760.5
 thesaurus desiderabilis requiescit in corde sapientis 625.8
 Thessalonica Macedoniæ ciuitas 928.5
 Thessalonicenses 922.6
 Thifisi septimus Hebræorum mensis 260.1
 Thinius Aegypti ciuitas 389.3
 Thola quadiu regnarit. 177.2
 Thophet 459.4
 Thoth primus Aegyptiorum mensis 256.1
 Thomas 42.5.
 Thomas apostolus in India patitur 482.3. eius corpus quod traslatum. 482.3
 Thomas Aquinas peracutus theologus claret 198.2
 Thomas Didymus 31.5
 Thomæ apostoli uigilia. 264.265.1
 Thomæ apostoli in Edesa translatio 25.4. 255.1. 420.3
 Thomæ episcopi & martyris Cantuariensis natale 485.3
 Thomæ de Christo confessio 725.5
 S. Thomæ natiuitas 264.265.1
 Thrasamundus Vandalorum rex catholicas ecclesias claudit 190.2

Thracias 32.2
 thronus 475.8
 thronus Dei 1083.5
 thus cum sacrificio offerre 148.4
 thus orationis uirtutem exprimit 1045.4
 in Thure quid significetur 1067.4
 thuribulum aureum. 1085.5
 thuribula orationes sanctorum 296.8
 Thyatira 1068.5
 Thyatira Lydiæ ciuitas. 928.5
 Thyle à Britania sex dierum nauigatio distat. 208.2
 Thyle insula 132.2. 458.4
 Thyle insula habitatores cuiusmodi 10.2
 Thyle terrarum ultima. 206.2
 thymiama 483.6
 thymiama adolendum super altari 1272.4
 thymiama compositionis alterius non est offerendum in altari aureo. 1272.4
 thymiama mane inceditur 1272.4. item uespere. ibid.
 thymiama uim orationis exprimit 1272.4
 thymiama altare quid significet 1278.4
 tiara pontificis 1261.4
 Tiberias 496.3
 Tiberias ab Herode cõditur 183.2
 Tiberias Galileæ ciuitas. 67.5
 Tiberius Syluius quadiu regnarit 178.2
 Tiberius 148.8
 Tiberius Augustus quadiu imperat 201.2
 Tiberius Augusti priuignus 183.2
 Tiberius Constantinus quamdiu imperat. 190.2
 Tiberius imperator. 113.7
 Tiberius quadiu regnarit 183.192.2
 Tiberis inundatio sub Pelagio papa 501.7
 Tiburtina Sibylla 351.2
 Tiburtij martyris natale 440.3.
 Tiburtij martyrii 248.249.1
 Tiburtij, Valeriani & Maximimi natale 405.3
 Tichici natale apud Parphum 402.3
 Tigris fluuius 176.2

In Bedæ opera

Tigris fluuius quid signi-
ficet 592.4
tigris mansueta 947.5
timere uerat Dominus.
76.7
timere & sperare cur de-
beamus 576.8
timentes Deum perfectè
qui sint 892.8
timor 166.6.544.7
timor beatitudinis cu-
stos 322.8
timor Christi 696.5
timor custos uirtutum.
189.4
timor Domini 879.4
timor Domini fons uitæ
920.4
timor Dñi sanctus 527.8
timor Domini, sapientia.
884.4
timor Domini fiduciam
fortitudinis præstat.
920.4
timor Domini duplex.
871.4
timor duplex 753.5.754.
4.822.6
timor & tremor quomo-
do differant 436.715.8
timor, fuga interior 937.6
timor initium sapientiæ.
101.4
timor non est in charita-
te 1037.5
timor seruilis 262.6.
871.4
timor sine spe, desperatio
est 576.597.8
timoris Dei sapientia in-
estimabilis 751.4
per Timorem nocturnū
quid ueniat 926.8
in Timore mali arguen-
di 1057.5
timoratus, qui iustus.
218.5
Timothei apostoli mar-
tyrium 242.243.1
Timothei apostoli reli-
quie Constantinopo-
lim inuectæ 187.2
Timothei circumcisio.
902.5
Timothei corpus cum re-
liquijs Andreæ & Lucæ
Constantinopolim tras-
lata 386.3
Timothei martyriū 256.
257.1.443.3
Timothei natale 386.
414.443.3
Timonis natale apud Co-
rinthum 406.3. p. p. p.
ibidem.
Timothei sepultura.
443.3
Timotheum cur Paulus
circumciderit + b 31.
697.6
tinea inuidiam significat.
825.5
tintinnabula aurea hya-
cinthinæ tunicæ pon-

tificis inferuntur 1256.4
tintinnabula, prophetiæ.
298.8. cur in extremo
uestimento posita. ibi.
Tiuuilingacestir Angli-
ciuitas 66.3
titulus Christi supra cru-
cem ponitur 113.5
titulus Christi qualis in
cruce à Pilato positus.
502.8
titulus crucis 394.7.
498.5
tituli Christi inscriptio
mutari non potuit.
829.5
tituli crymon 1.2
in Titulis quæ sint spectā-
da 1088.8
Titus amor & deliciae
humani generis dictus
184.2
Titus ciuitatis Hierusa-
lem dissipator 69.2
Titus Iudææ regnū sub-
uerit, templum q; solo
strauit 184.2
Titus omnium uirtutum
genere uir mirabilis.
184.2
Titus Pauli discipulus +
b 33.6
Titus post predicationis
officiū fidelissimè con-
summatum, beatum si-
nem est adeptus 381.3.
eius sepultura. ibid.
Titus quamdiu impera-
rit 184.201.2
Titus Vespasianus Iu-
daeorū uastator 870.8
Titus Vespasianus Iudæo-
rum ciuitatem profusus
euertit 870.8
Titus Vespasianus uineā
profusus uastauit 870.8
Titi natale 381.3
Titum cur Paulus circu-
cidere noluerit + b 31.
697.6
tmelis 69.1
Tobias 240.4
Tobias populum Israel
designat 589.4
Tobias Rhofensis eccle-
siæ antistes 168.200.3
Tobiæ persona simul &
uerba hæreticis conue-
niunt 558.4
Tobiæ sepultura fidem
totius mundi designat
601.4
tolerantia 402.1
per Tolerantiam, Mele-
stiarum, & plenitudinē
scientiæ peruenit ad
lignum uitæ 167.8
tonitru 381.1.1085.5
de Tonitru uariæ apud
Phylicos opinioes 33.2
tonitrua unde generentur.
33.332.333.2
tonitruum quid 332.2
de Tonitruis in quatuor

orbis partes 459.1
in Tonitruis increpato-
nes ac diuinæ increpa-
tiones intelliguntur.
276.2
tonus quid 407.1
topazion 1062.8
topazius 1131.5.1132.5
topazij natura 1132.5
Torpetis martyris nata-
le 416.3. p. p. p. 417.3
torrés 618.734.881.990.8
per Torrentem quid in-
telligatur 881.8
per Torrentem Charib-
lex intelligitur 385.8
Tophel 193.4
per Tornaturam quid si-
gnificetur 33.8
Tornaturas in tabulis ce-
drinis quando domus
Domini habeat.
24.8
per Torrentes qui intelli-
gantur 828.8
torum maius sua parte.
247.2
trabs 73.7
trabes quæ domum Salo-
monis muniebāt, qua-
les 16.8
trabem auferre 74.7.
286.5
per Trabem odium desi-
gnatur 715.8
trabes 286.5
trabes quod in tēplo Sa-
lomonis extinctæ e-
minebant, quid desi-
gnent 17.8
trabium claritas quid de-
signet 17.8
per Trabes domus Do-
mini quid significetur.
16.8
tractio patris 609.5
traditiones hominum.
664.5
tragelaphus 836.4
tragi 30.2
trahere omnia ad se 699.5
Traianus 116.4
Traianus quādiu regna-
rit 184.201.2
Traianus Romani impe-
rij fines longè lateque
diffundit 185.2
trama, mollissimi corpo-
ris sensus 307.8
trāsfiguratio Christi 332.
5.89.328.7
trāsfiguratio resurrectio-
nis Dominicæ forma.
170.7
transgressio cur soli uiro
ad scribatur 409.8
transmarina studia quid
Hyeronymo 39.2
transmarinæ gentes 11.3
transmigratio in Babylo-
niā sub rege Nabucho-
donosore facta 381.8
transmigratio filij ma-
gareliogis prouisio-

neprimò omnium aletæ
Dei ædificat 481.4
transmigrationis filij cur
holocausta obulerint
488.4
transiens ministrat Do-
minus 229.7.374.5
transitus multiplex 808.5
transitus per mare rubrū.
122.4
transitus quid significet
119.4
Trehenta fl. 66.3
Treuia amnis 304.3
Treuensium urbs unde
nomen sortita 538.1
triangulus 449.1
tria cur ad fidem pertine-
ant 46.8
tria propter confessionē
sanctę trinitatis ad fi-
dē pertinent 395.8
tribrachys quibus syllā-
bis constet 45.1
tribulari Deus neminem
plus permittit, quā se-
re possit 922.8
tribulatio Christi, cur re-
demptio uocet 410.415.8
tribulatio cur incurtus di-
catur 926.8
tribulatio, dæmoniu me-
ridianum cur dicatur.
926.8
tribulatio manifesta.
799.8
tribulatio, medicamentū
salutis 538.8
tribulatio occulta 799.8
tribulatio patientiā ope-
ratur 49.517.8
tribulatio quos meliores
faciat 538.8
tribulationis dies cur plu-
ribus sit mala 646.8
tribulationis utilitas 775.8
tribulationem cum angu-
stia Iudæi p. p. p. 877.4
tribulationē nostrā quan-
do Deus dicatur uide-
re 975.8
in Tribulatione cur gau-
dendum 711.8
in Tribulatione diuinum
auxilium implorandū.
804.8
in Tribulatione ne perda-
tur dilectio, cauēdum.
714.8
sine Tribulatione nullus
est Christianus 894.8
in Tribulatione qui Deū
laudat 775.8
in Tribulatione q; Deus
non statim exaudit, ad
magnā utilitatem face-
re 537.8
tribulationes 592.7. huius
uitæ aquis prætereun-
tib. cur cōparent 653.3
tribulationes introitus cu-
iusq; fidelis 1045.8. in
scripturis aliquoties
aquarum nomine nun-
cupari.

cupari 649.4
tribulationes iustorum.
799.604.8
tribulationes, panis la-
chrymarum 868.8
in Tribulationibus cur
glorjandum 446.8
tribunal 110.5
tribunus 195.4
tribuni 346.4
tribuni militares pro con-
sulibus esse ceperunt.
181.2
tribuni plebis Romæ.
181.2
tribus duæ femis cur di-
cantur 345.8
tribus Iuda cur ante Ila-
char ponatur 172.4
tribus Leui mystica 111.4
tribus Iuda quare Deus
elegerit 860.8
de tribu Iuda tantum re-
ges, de Leui uerò sacer-
dotes eligi soliti 503.8
tribuum decem diuisio.
378.8
tricenarius numerus, per
fectionis plenitudo.
350.8
trichinium 271.4
triduo Dominum susti-
nere 78.7
triens 86.2.147.182.1
Trimilchi 81.2
trinitas 200.7.339.5
trinitas sibi integrè nota
291.8
trinitatis declaratio 91.5.
173.330.7.534.5
trinitas disparitatem nō
amittit 773.5
trinitatis mysterium.
453.7
trinitatis mysterium in
Domini bapuzismo de-
monstrari 7.5
trinitatis mysterium in
quo elemento potissi-
mum contemplandū.
304.2
trinitatis mysteriū quo-
modo in candela accē-
sa inueniatur 306.2
trinitatis opera indiuisa.
769.5
trinitatis persona 643.5
trinitatis persona aliqua
ubi sit, ibi trinitas etiā
tota est 768.5
trinitatis personę quales
119.8
Trinobantum ciuitas cū
Androgozio duce Cæ-
sari sese dedit 4.3
Triphonia à Iustino preb-
ytero baptizatur.
460.3
Triphonis natale 381.3
triptora 23.1
tristitia 595.7
tristitia patientis semper
est felicit, quā iniqua
lęctia inferentis 730.8

cupari 649.4
tribulationes iustorum.
799.604.8
tribulationes, panis la-
chrymarum 868.8
in Tribulationibus cur
glorjandum 446.8
tribunal 110.5
tribunus 195.4
tribuni 346.4
tribuni militares pro con-
sulibus esse ceperunt.
181.2
tribuni plebis Romæ.
181.2
tribus duæ femis cur di-
cantur 345.8
tribus Iuda cur ante Ila-
char ponatur 172.4
tribus Leui mystica 111.4
tribus Iuda quare Deus
elegerit 860.8
de tribu Iuda tantum re-
ges, de Leui uerò sacer-
dotes eligi soliti 503.8
tribuum decem diuisio.
378.8
tricenarius numerus, per
fectionis plenitudo.
350.8
trichinium 271.4
triduo Dominum susti-
nere 78.7
triens 86.2.147.182.1
Trimilchi 81.2
trinitas 200.7.339.5
trinitas sibi integrè nota
291.8
trinitatis declaratio 91.5.
173.330.7.534.5
trinitas disparitatem nō
amittit 773.5
trinitatis mysterium.
453.7
trinitatis mysterium in
Domini bapuzismo de-
monstrari 7.5
trinitatis mysterium in
quo elemento potissi-
mum contemplandū.
304.2
trinitatis mysteriū quo-
modo in candela accē-
sa inueniatur 306.2
trinitatis opera indiuisa.
769.5
trinitatis persona 643.5
trinitatis persona aliqua
ubi sit, ibi trinitas etiā
tota est 768.5
trinitatis personę quales
119.8
Trinobantum ciuitas cū
Androgozio duce Cæ-
sari sese dedit 4.3
Triphonia à Iustino preb-
ytero baptizatur.
460.3
Triphonis natale 381.3
triptora 23.1
tristitia 595.7
tristitia patientis semper
est felicit, quā iniqua
lęctia inferentis 730.8

cupari 649.4
tribulationes iustorum.
799.604.8
tribulationes, panis la-
chrymarum 868.8
in Tribulationibus cur
glorjandum 446.8
tribunal 110.5
tribunus 195.4
tribuni 346.4
tribuni militares pro con-
sulibus esse ceperunt.
181.2
tribuni plebis Romæ.
181.2
tribus duæ femis cur di-
cantur 345.8
tribus Iuda cur ante Ila-
char ponatur 172.4
tribus Leui mystica 111.4
tribus Iuda quare Deus
elegerit 860.8
de tribu Iuda tantum re-
ges, de Leui uerò sacer-
dotes eligi soliti 503.8
tribuum decem diuisio.
378.8
tricenarius numerus, per
fectionis plenitudo.
350.8
trichinium 271.4
triduo Dominum susti-
nere 78.7
triens 86.2.147.182.1
Trimilchi 81.2
trinitas 200.7.339.5
trinitas sibi integrè nota
291.8
trinitatis declaratio 91.5.
173.330.7.534.5
trinitas disparitatem nō
amittit 773.5
trinitatis mysterium.
453.7
trinitatis mysterium in
Domini bapuzismo de-
monstrari 7.5
trinitatis mysterium in
quo elemento potissi-
mum contemplandū.
304.2
trinitatis mysteriū quo-
modo in candela accē-
sa inueniatur 306.2
trinitatis opera indiuisa.
769.5
trinitatis persona 643.5
trinitatis persona aliqua
ubi sit, ibi trinitas etiā
tota est 768.5
trinitatis personę quales
119.8
Trinobantum ciuitas cū
Androgozio duce Cæ-
sari sese dedit 4.3
Triphonia à Iustino preb-
ytero baptizatur.
460.3
Triphonis natale 381.3
triptora 23.1
tristitia 595.7
tristitia patientis semper
est felicit, quā iniqua
lęctia inferentis 730.8

cupari 649.4
tribulationes iustorum.
799.604.8
tribulationes, panis la-
chrymarum 868.8
in Tribulationibus cur
glorjandum 446.8
tribunal 110.5
tribunus 195.4
tribuni 346.4
tribuni militares pro con-
sulibus esse ceperunt.
181.2
tribuni plebis Romæ.
181.2
tribus duæ femis cur di-
cantur 345.8
tribus Iuda cur ante Ila-
char ponatur 172.4
tribus Leui mystica 111.4
tribus Iuda quare Deus
elegerit 860.8
de tribu Iuda tantum re-
ges, de Leui uerò sacer-
dotes eligi soliti 503.8
tribuum decem diuisio.
378.8
tricenarius numerus, per
fectionis plenitudo.
350.8
trichinium 271.4
triduo Dominum susti-
nere 78.7
triens 86.2.147.182.1
Trimilchi 81.2
trinitas 200.7.339.5
trinitas sibi integrè nota
291.8
trinitatis declaratio 91.5.
173.330.7.534.5
trinitas disparitatem nō
amittit 773.5
trinitatis mysterium.
453.7
trinitatis mysterium in
Domini bapuzismo de-
monstrari 7.5
trinitatis mysterium in
quo elemento potissi-
mum contemplandū.
304.2
trinitatis mysteriū quo-
modo in candela accē-
sa inueniatur 306.2
trinitatis opera indiuisa.
769.5
trinitatis persona 643.5
trinitatis persona aliqua
ubi sit, ibi trinitas etiā
tota est 768.5
trinitatis personę quales
119.8
Trinobantum ciuitas cū
Androgozio duce Cæ-
sari sese dedit 4.3
Triphonia à Iustino preb-
ytero baptizatur.
460.3
Triphonis natale 381.3
triptora 23.1
tristitia 595.7
tristitia patientis semper
est felicit, quā iniqua
lęctia inferentis 730.8

cupari 649.4
tribulationes iustorum.
799.604.8
tribulationes, panis la-
chrymarum 868.8
in Tribulationibus cur
glorjandum 446.8
tribunal 110.5
tribunus 195.4
tribuni 346.4
tribuni militares pro con-
sulibus esse ceperunt.
181.2
tribuni plebis Romæ.
181.2
tribus duæ femis cur di-
cantur 345.8
tribus Iuda cur ante Ila-
char ponatur 172.4
tribus Leui mystica 111.4
tribus Iuda quare Deus
elegerit 860.8
de tribu Iuda tantum re-
ges, de Leui uerò sacer-
dotes eligi soliti 503.8
tribuum decem diuisio.
378.8
tricenarius numerus, per
fectionis plenitudo.
350.8
trichinium 271.4
triduo Dominum susti-
nere 78.7
triens 86.2.147.182.1
Trimilchi 81.2
trinitas 200.7.339.5
trinitas sibi integrè nota
291.8
trinitatis declaratio 91.5.
173.330.7.534.5
trinitas disparitatem nō
amittit 773.5
trinitatis mysterium.
453.7
trinitatis mysterium in
Domini bapuzismo de-
monstrari 7.5
trinitatis mysterium in
quo elemento potissi-
mum contemplandū.
304.2
trinitatis mysteriū quo-
modo in candela accē-
sa inueniatur 306.2
trinitatis opera indiuisa.
769.5
trinitatis persona 643.5
trinitatis persona aliqua
ubi sit, ibi trinitas etiā
tota est 768.5
trinitatis personę quales
119.8
Trinobantum ciuitas cū
Androgozio duce Cæ-
sari sese dedit 4.3
Triphonia à Iustino preb-
ytero baptizatur.
460.3
Triphonis natale 381.3
triptora 23.1
tristitia 595.7
tristitia patientis semper
est felicit, quā iniqua
lęctia inferentis 730.8

Index.

cupari 649.4
tribulationes iustorum.
799.604.8
tribulationes, panis la-
chrymarum 868.8
in Tribulationibus cur
glorjandum 446.8
tribunal 110.5
tribunus 195.4
tribuni 346.4
tribuni militares pro con-
sulibus esse ceperunt.
181.2
tribuni plebis Romæ.
181.2
tribus duæ femis cur di-
cantur 345.8
tribus Iuda cur ante Ila-
char ponatur 172.4
tribus Leui mystica 111.4
tribus Iuda quare Deus
elegerit 860.8
de tribu Iuda tantum re-
ges, de Leui uerò sacer-
dotes eligi soliti 503.8
tribuum decem diuisio.
378.8
tricenarius numerus, per
fectionis plenitudo.
350.8
trichinium 271.4
triduo Dominum susti-
nere 78.7
triens 86.2.147.182.1
Trimilchi 81.2
trinitas 200.7.339.5
trinitas sibi integrè nota
291.8
trinitatis declaratio 91.5.
173.330.7.534.5
trinitas disparitatem nō
amittit 773.5
trinitatis mysterium.
453.7
trinitatis mysterium in
Domini bapuzismo de-
monstrari 7.5
trinitatis mysterium in
quo elemento potissi-
mum contemplandū.
304.2
trinitatis mysteriū quo-
modo in candela accē-
sa inueniatur 306.2
trinitatis opera indiuisa.
769.5
trinitatis persona 643.5
trinitatis persona aliqua
ubi sit, ibi trinitas etiā
tota est 768.5
trinitatis personę quales
119.8
Trinobantum ciuitas cū
Androgozio duce Cæ-
sari sese dedit 4.3
Triphonia à Iustino preb-
ytero baptizatur.
460.3
Triphonis natale 381.3
triptora 23.1
tristitia 595.7
tristitia patientis semper
est felicit, quā iniqua
lęctia inferentis 730.8

beat 716.5
Turnacum opp. 289.3
turtur 217.5.1062.8
turtur carnem Christi si-
gnificat 300.8
turtur cur carni compa-
retur 884.8
turtur & columba cur
Domino in hostiā of-
ferantur 457.7
turtur, humanitas Chri-
sti 148.4
turturis castitas 14.6.4
turturum Deo offerre.
14.6.4.301.8
turturum unū pro pecca-
to offerre 151.4.203.8
per Turturum & colum-
bam quid significa-
tum 46.4.197.8
Tyberias 765.5
Tyberis alueum suum
egressus, multa Roma-
næ ciuitati exitia ad-
fert 193.2
Tyberis, prius Albula,
unde dicta 178.2
Tyberis inundatio cre-
bris lætantijs sedatur.
193.2
Tybi quintus Aegypcio-
rum mensis 264.1
Tychonius 1085.5
tympanium 411.7.790.8.
1061.8
tympanium carnalia signi-
ficat 872.8
tympanium unde fiat.
599.8
typhos 916.5
typus quid 225.8
typus futurorum 225.8.
presentium, ibid. præ-
teritorum, ibid.
tyranni qua ratione mar-
tyres reuocare studue-
runt 485.8
tyranorum insania 218.7.
366.5
Tyrus 342.5.1063.8
Tyrus & Sidon 202.332.7
Tyrus & Sidon ciuitates
gentium 33.5
Tyrus & Sidon urbes no-
bilissimę 488.4
Tyrus Phœnicie metro-
polis 749.928.5
Tyrus quando condita.
177.2
Tyrus tribulatio 899.8
Tyrus urbs maxima Phœ-
nicie 393.3
Tyrum habitates qui di-
cantur 880.8
per Tyrum qui designē-
tur 880.899.8
Tyrrij coangustiati.
489.4
Tyriorum in Paulum ob-
seruantia 911.5
V
quinq; significat.
115.1
uacca rufa quomo-
do ad
v 3

In Bedæ opera

do ad altare Domini immolanda 321.8
 per Vaccam triennem significata est plebs posita sub iugo legis 47.4.197.8
 uaccæ allophilorum arcæ Dei gestantes, quid significant 360.8
 uacuum 607.8
 Valentinianus à Iuliano ob fidem Christi militaria priuatur 212.2
 Valentinianus à satellitibus interimitur 20.3
 Valentinianus cum fratre Valente quamdiu imperarit 188.2
 Valentinianus iunior Ra uennæ imperator creatur 189.2
 Valentinianus quamdiu imperarit 201.2
 Valentinus 82.149.5
 Valentinus & Marcion agnoscuntur 212.2
 Valentinus quamdiu sederit 203.2
 Valentini Interamnensis episcopi martyrium. 391.3. sepultura. ibid.
 Valentini presbyteri martyrium 244.245.1. 391.3
 Valentini presbyteri naturale 391.3
 Valens ab Eudoxio Arrianorum episcopo baptizatur 188.2
 Valens cum Gratiano & Valentiniano quadiu imperarit 188.2
 Valens monachos militare nolentes fustibus interfici iubet 188.2
 Valens quamdiu imperarit 201.2
 Valentis martyriū 250.251.1
 ualere aliquid plus alteri quot modis dicatur. 221.2
 Valerianus martyr 450.3
 Valerianus à Sapore luminibus orbatus, feruitute miserabili confesecit 186.2
 Valerianus cum filio Galieno quamdiu imperarit 186.2
 Valerianus episcopus extra ciuitatem expelli iubetur 480.3
 Valeriani martyrium. 24.8.249.1
 Valerius & Galienus quamdiu imperarunt. 201.2
 Valerij episcopi Treueris depositio 188.3
 Valerij martyrium 252.253.1
 uallis 227.5.274.7
 uallis, animarum humi-

litas 202.4
 uallis Ennon 459.4
 uallis humilitatem significat 744.8
 uallis Iosaphat 551.4
 uallis plorationis humilitatem significat 104.3.104.2.8
 Vallis salinarum 456.4
 uallium nomine quid significetur 841.4
 Valpurgæ uirginis martyrium 24.4.24.5.251.1
 ualuarum in portis usus. 550.4
 uana gloria 559.7
 uana proximo loqui. 491.8
 Vandali capta Carthagine, Siciliam delent. 189.2. Gallias aggregantur 188.2
 Vandali effera gens omnia ferro, flamma, rapinis simul & Arriana impietate fedant. 189.2
 uanitati omnia que sub sole sunt, obnoxia. 636.8
 uanitatem homo sponte diligit 176.6
 uanitatem qui obseruent 578.8
 uanitatem quando Iudei fecerint 585.8
 uanitatem sequitur mors 1016.8
 Vantifum fl. 23.3
 uapor 34.2
 Varradas dux Badenorum 489.7
 Varro nascitur 212.2
 uasis nomine quid intelligendum 310.5
 per Vas aureum quid intelligendum 295.8
 uasa ad offerenda libamina uaria 1184.4
 uasa diuersas uirtutes in ecclesia significant. 122.4
 uasa Domni in Babylonia deportantur 382.8
 uasa domus Domini in regione Iordanis facta 64.8
 uasa fictilia in Samo insula prius reperta 926.5
 uasa horoscopa 123.2
 uasa, in quibus ea quæ emuncta sunt extinguntur, quid significant. 1196.4
 uasa mortis quæ 498.6
 uasa Samia 926.5
 uasa sex 286.7
 uasa tabernaculi, fidelium animæ 315.8
 uasa tabernaculi in omnibus usus præparata. 1240.4
 uasa templi 321.7
 uasorum mensæ, & panu

propositionis descriptio 1184.4
 uasorum sanctificatio 72.8
 per Vasa psalmi quid accipiendum 812.8
 uau & ipse 1017.8
 uau & iud literæ apud Hebræos similes 350.8
 quomodo differat. ibi. ubera ecclesiæ doctores. 1125.4
 ubera ecclesiæ quæ a similitudine botris 1125.4
 ubera fortiter premere. 970.4
 ubicunque fuerit corpus, illic congregabuntur & aquile 72.1
 Vecta insula Britannicæ proxima 4.3.184.2
 Vecta insula Christianos incolas suscipit 134.3
 uectis qui ab angulo usque ad angulum perueniebat 1226.4
 uectis redemptorem nostrum figuratè denunciat 1227.4
 uectes duo 1223.4
 uectes & annuli tabularum tabernaculi 1219.4
 uectes lignorum ferin auro circūdantur 1221.4
 uectes per annulos aureos tabulara continent 1220.4
 uectes quibus arca portatur, sancti sunt doctores 1176.4
 uectes quibus altare portatur, doctores sunt. 1222.4
 uectibus altare Domini portare quid sit 1223.4
 Vedastus cæcum illuminat 265.3
 Vedastus claudum & cæcum sanat 268.3
 Vedastus ecclesiæ uestigia inter ruinas murorum reperit 268.3
 Vedastus in conuiuio apud Hlutharium regē signo S. crucis diaboli ca molimina euanesce re facit 269.3
 Vedastus quomodo regi Hluthuico adiunctus fuerit 263.3
 Vedastus Remedio pontifici à rege Hluthuico cōmendatur 266.3
 Vedasti confessoris martyrium 244.245.1
 Vedasti episcopi & confessoris natale 455.3
 Vedasti episcopi & confessoris depositio. 390.3
 Vedasti infirmitas 270.3
 Vedasti miraculū in Remis quale 267.3
 Vedasti obitus 270.3
 Vedasti sepultura 270.3

Vedasti uita 263.3
 in Vedasti sacerdotis natalis die homelia 272.3
 Vedasto ursus pareat. 269.3
 Veemoth cur dicatur diaboli 681.4
 uelamen quomodo auferatur 617.618.6
 uelleris & aeris mysterium 349.8
 per Vellus Gedeonis ludaicus populus designatur 816.8
 uelum oppansum in medio tabernaculi 294.8
 quid significet 295.8
 Christi passione diruptum. ibid.
 uelum tabernaculi 135.1222.4
 uelum tabernaculi unde contextum 1222.4
 uelum templi scinditur. 397.388.7
 uelum templi unde contextum 36.8
 uelum templi in Christi morte scinditur 114.5
 uelum templi Christo in cruce passo scissum. 617.6
 uelum, tempus quod fuit sub lege 136.4
 extra Velum candelabrum ardet 135.4
 ueli scissura 500.5
 ueli sedula reuelatio quod significet 36.8
 uelo cherubin quando intexantur 37.8
 Venantij episcopi & confessoris natale 403.3
 uenatoris sancti 537.5
 per Venationem Esau quid significetur 220.8
 uendenda omnia 103.5
 uendentes Deum 144.5.378.7
 uendentes sua in elemosinam dignam 372.5
 uenditio turpis 822.8
 per Venescū quomodo prædicatores designentur 734.8
 uenenosa animalia cur creata 135.8
 uenenum terrenæ affectiones 498.8
 ueniam impetrandæ fiducia 499.5
 uenit Dominus 229.7
 uenire ad Christū 593.5
 uenter impiorum iniurabilis 917.4
 uenter in corporis partibus mollior 539.8
 uenter mortalitatis nostræ conditionem designat 1117.4
 uentris etymon 672.4
 uentris nomine cor designatur 1081.928.4.164.642.8

uentilabrum 235.5.276.7
 uentura annunciare, quomodo intelligendum. 297
 uentus quid 31.2
 uentus calidus à meridie spirans quid significet. 813.4
 uento & tempestati imperare 297.7
 per Ventum quid intelligendum 607.8.730.4
 uenti cur pennas habere dicantur 958.8
 uenti interdum angelorum spiritus dicuntur. 312
 uenti quatuor cardinales 332
 uenti, spirituales nequitie 830.5
 uentorum causæ 334.4.333.2
 uentorum generatio que sit apud Stoicos 32.2
 uentorum inhibitiō 1079.5
 uentorum numerus 32.2
 uentorum ordo 32.2
 uentorum ordo & nomina ex diuersis partibus horizontis sumuntur. 32.2
 uentorum ratio 334.2
 Venus 66.78.91.207.2.458.1
 Venus cum Mercurio cur adulterata dicatur. 323.2
 Venus dea luxuriæ 323.2
 Venus nomen naturæ quomodo 385.1
 Venus quando creata. 441.1
 Venus quando lucifer, item uesper uocetur. 14.2
 Venus in specie uirginis uenatrix Aeneæ occurrit 388.1
 Venus unde dicatur 14.2
 Venus unde beneuola. 323.2. quot annis curium suum absoluat. ibid. cum Marte cur dicatur adulterata. ibid.
 Veneris ortus 127.1
 Veneris stella altior sole. 323.2. lucifer & hesperus 323.2
 præter Venerem & Iunā nulla alia planetarum tantum spacij occupat in zodiaco quantum Mercurius 24.2
 Venustianus baptizatur. 486.3. necatur. ibid. 468.3
 uerboitas 688.4
 uerbum quid 8.26.1
 uerbum apostolorum 799.5. asperum 925.8
 uerbum à quibus omnimodè auferatur 1017.8

uerbum caro factum est. 430.7
 uerbum Dei 120.5. buccina 129.4. cur lumē dicitur. 618.8. fons uitæ 618.8. galca saluris 606.8. gladius 665.8. 831.6
 uerbum Dei, gladius spiritus 407.4. 739.8
 uerbum Dei incarnatum nobis liber promissus & propositus 642.8
 uerbum Dei non potest alligari 1002.8
 uerbum Dei panis 126.4. 618.8
 uerbum Dei quibus uermis efficiatur 281.8
 uerbum Dei qui auretanas tantum percipiunt, absque boni operis prole diem perpetuæ mortis expectant 398.8
 uerbum Dei sagittæ æneæ comparatur 864.4
 uerbum Domini ex arce Syon egreditur 195.8. rectum 593.8
 uerbum fidei 746.5. 1017.8
 uerbum erat in principio 426.7. apud Deū. ibid. erat Deus. ibid. erat in principio apud Deum. ibid.
 uerbum uox cum intellectu 525.8
 uerbum uidere 422.7
 uerbi amor habendus. 310.5
 uerbi Dei efficacia 747.5. fructus quomodo impediatur 306.2
 uerbi Dei gladio quidam ad uitam, quidam ad mortem interficiuntur 741.8
 uerbi incarnatio ad fidei nostræ fundamentum pertinet 1102.8
 uerbi incarnati dispensatio, tabernaculum Christi 562.8
 uerbi Dei præcones capillis comparatur 644.8
 uerbi Dei præcones quomodo dies & nox esse possint 525.8
 uerbi panem ruminare. 625.8
 per Verbum omnia facta * A 5.4
 uerbo Dei nihil suauis. 280.8
 in Verbo non offendens quomodo perfectus uir 945.5
 uerba a uibus cur comparantur 948.4
 uerba Christi quomodo in nobis maneat 748.5
 uerba Christi carnaliter intellecta, nihil prount 600.8

uerba composita, que simplicia fieri possint 28.1
 uerba Dei, ipsa ueritas. 1039.8
 uerba Dei qui non audit, diaboli filius est 651.652.5
 uerba euangelica sagittæ acutæ 1043.8
 uerba incertæ significationis 28.1
 uerba inuisibilia uoces dicuntur, quæ proferuntur 460.8
 uerba ociosa 622.7
 uerba opera Christi 733.734.5
 uerba pro rebus 82.7
 uerba quæ componi possunt. 28.1. quæ item non ibid.
 uerba quot modis componantur 15.28.1
 uerba sapientium aquæ comparantur 929.4
 uerba uisibilia facta dicuntur 460.8
 uerborum coniugationes. 27.1
 uerborum ultimæ syllabæ quantæ 44.1
 Vergillense concilium. 197.2
 Verenæ uirginis martyrium 258.259.1
 uergiliæ 121.136.2
 Vergiliæ stellæ cur dicantur 12.2
 uermis 98.5.199.7
 uermes in manna ebullientes 281.8
 uer cur uocetur 136.2
 uer orienti comparatur. 136.208.2
 uer humidum & calidum 135.208.2
 uer, nouitas fidei 136.2
 ueris ortus 244.1
 in Vere creatio mundi facta est 318.2
 uerum tempus primo factum in mudo 347.2
 ueritas 14.8.907.8
 ueritas ad confessionem pertinere, unde probeatur 892.8
 ueritas catholica qualis. 891.4
 ueritas Dei 751.8
 ueritas Dei incommutabilis 116.8
 ueritas & de patre dicitur & de filio 643.5
 ueritas & iudicium mandata Dei 993.8. opera manuum Dei 992.8
 ueritas & iustitia una, à qua omnes illuminantur 491.8
 ueritas & misericordia quomodo differant. 798.8
 ueritas finis theoricæ. 257.2

ueritas mēdacio semper præferenda 370.4
 ueritas natura simplex est 645.5
 ueritas quomodo in nobis noceatur, & nos ex ueritate 1029.5
 ueritas uanitati contraria 1016.8
 ueritatis cooperatores. 1045.5
 ueritatis discipulis in quo gaudium esse debet 36.3
 ueritatis ignorantia, nox obscura in hac uita. 1019.8
 ueritatis prædicatio quale habitaculum habeat 748.5
 ueritatis notitia per primum parentem amissa 599.8
 ueritatem tacere, non est peccatum 451.8
 ad ueritatem qui non inrent 580.8
 per ueritatem quid ueniat 891.8
 pro ueritate usque ad sanguinis effusionem certare, consummatio est summa 1028.8
 Verolamium ciuitas 8.3
 uersus unde nominatus. 1.2
 uertex 811.8
 per uerticem quid intelligendum 811.8
 Verus episcopus 383.3
 à uero quod est separatum, meritò nihil est 754.8
 Vespasianus, ad domandam rebellionem Iudeorum, magister militiæ mittitur 184.2
 Vespasianus plurimas Iudeæ urbes capit 184.2
 Vespasianus quamdiu regnarit 184.201.2
 Vespasianus uictam infulam imperio Romano adijcit 184.2.4.3
 uespera 68.2.97.4
 uespera, perfectio singulorum operum 123.8
 per uesperem quid significetur 718.8
 uespere quomodo factū sit in Adama 572.8
 uesperum 59.206.498.1
 uesperus 830.4
 inter uesperum & diem quid discriminis sit. 58.2
 per uesperum aduersitas designatur 769.8
 uespertinæ laudis saluberrimus mos 148.7
 uespertinum & matutinum tempus nauigantibus prosperum. 718.8

Index.

In Bedæ opera

uestigia Dei 64.8.4
 uestigia Christi quomodo imitanda 193.7
 uestimentum 821.4
 uestimentum Dei esse. 958.8
 uestimentum Ioannis de pilis camelorum quid significet 7.5
 uestimentum in scripturis 609.4. 39.5
 uestimenta apostolorum 258.366.7.4.47.5
 uestimenta Christi 668.8.89.5.540.8
 uestimenta Christi diuiduntur à militibus Iudæorum 540.8
 uestimenta Domini alba facta 170.7
 uestimenta ecclesie. 1067.4
 uestimenta in uiam projicere 514.7. 81.4.4.8.5
 uestimenta pōtificis quādo desuuant 1253.4
 uestimenta, opera 204.4
 uestimenta quid significant in scriptura 535.4
 uestimenta scindere 154.913.5.387.7
 uestimenta sua cur in passione Domini pōtifer sciderit 108.5
 uestimētorum Christi diuisio & sortitio quid significet 832.5
 uestimētorum scissio apud Iudæos qualis mos 1108.5
 uestis apostolica 81.5
 uestis Christi 120.5. cur non scindatur 540.8
 uestis Christi in monte, quæ tanquam nix dealbata effulsit, quid significet 815.6
 uestis Davidis, opus gratiæ 334.4
 uestis Domini ecclesia. 643.4
 uestis Domini quadripartita quid significet 112.5
 uestis lineæ, caro Christi. 161.4
 uestis ex lana linoq; contexta non induenda. 332.8
 uestis nuptialis 86.5. 527.6
 uestis pontificis 297.8
 uestis sacerdotalis colores 297.8.1266.4
 uestem ex lana linoq; contextā induere 204.4
 super Vestem Christi fors mittitur 540.8
 ueste nuptiali qui carent, eorum facies confundentur 601.8
 uestes Aaronis, opera iustitiæ. 1245.4

uestes albæ 865.5
 uestes Israelitarum in deserto nulla uetustate corruptæ 330.8
 uestes sacerdotum 1244.4. 1245.4
 uestium luxus 334.7
 uestitus Domini 332.5
 uestitus peccatum 62.7
 uestitus discrimen 263.7. 296.5
 uestitum resumere 49.5
 uetule cur barbatae 242.2
 uetus & nouum testamentum cur cœli 469.8
 uetus homo 915.6
 uetus testamentum à nouo dilucidatū 1215.4. 887.6. initium parabolarum 84.6.8
 ueteris testamenti hereditas qualis 786.8. libri quot 64.9.3
 ueteris testamenti libros cur Iudæi ad nos non pertinere putet 907.6
 ueteris testamenti promissiones 734.732.6
 scriptura qualis 11.8
 in Veteri & nouo testamento eadem 501.6
 uexillū Dominicæ passionis quadrifidum. 5.7
 uia 38. 485.5.299.7
 uia angusta 829.5
 uia bona 881.4
 uia Cain 1053.5
 uia Dei unaquęq; creatura 852.4
 uia Domini ut dirigitur. 530.5
 uia iustorum 43.8
 uia lata 828.5 mala 880.4
 uia peccatorum 427.8
 uia p̄fens stabulum uiatori 606.8
 uia pro uita accipitur. 685.8
 uia quæ ad uitam ducit, arcta 578.8
 uia quid significet 895.8
 uia regia ingrediendum. 164.2
 uia trium dierum 274.8
 uia uinearum Christus. 725.4
 uia Dei, misericordia & ueritas 1038.8.951.6
 uia ueritatis desertores. 356.5.348.7
 uiam domini parare 4.3
 uiam ueritatis blasphemantes 997.5
 secus Viam qui seminati. 308.5
 in Via nostra fiducialiter incedere 887.4
 uia Dei inuestigabiles. 270.6
 uia Domini 901.4. 1010.8

uia Domini neminem ad interitum ducunt. 549.8
 uia sanctorum 880.4. malorum 615.8
 uiatori assumendi ratio. 481.5
 Viatoris transitus 461.3
 Viatorem dæmonio liberat Bertolfus 344.3
 uiatores sancti 710.4
 uicenarius numerus. 299.4
 uicisitudo triformis. 117.1
 uictima Domini 99.5
 per Victimam quotidianas quid in ueteri testamento sit adumbratum * A 22.4
 Victimiliū Italiæ 444.3
 uictoria qua peccatum uincitur quid 597.6
 Victoriæ uirginis narale & martyrium 482.3
 Victor Capuanus librum de Pascha scribit 190.2
 Victor episcopus pascha die Dominico celebrari constituit 185.2
 Victor martyr 452.3
 Victor quamdiu federit. 202.2
 Victor II. quamdiu federit 204.2
 Victor III. quamdiu federit 204.2
 Victoris episcopi narale. 446.3
 Victoris episcopi Marsiliensis passio 434.3
 Victoris & Coronæ narale 415.3
 passio 416.3
 Victorini narale 397.3
 Victoris martyrii 394.3. 250.251.1.413.435.3
 Victoris papæ de obseruatione paschæ ratio. 346.2
 Victorinus martyr 447.3. 236.8.394.3
 Victorini Pictauiensis antistitis ecclesie de Golgartha, carmina. 489.3
 Victorini Pictauiensis episcopi narale 465.3
 Victorius paschalem circulum scribit 189.2
 Victorij error 159.2
 Victorius Cantuariorum rex quando defunctus. 200.3
 Victuriacum uilla 289.3
 uidere Dei 249.7.439.5. 125.7.383.5
 uidere Domini quid 25.192.7
 uidere & sequi Dominū 439.4.111.5.304.7
 uidere non est, nisi p̄cedat gustare 602.8
 uidere quos dicat Deus. 402.5

uidentes cæci facti 661.5
 uidentes cur dicti prophetæ 345.5.269.4
 uiduus, uidua 207.79.2. 190.1.1782.8.991.6
 uidua in Sarepta 252.5
 352.5
 uidua & repudiata synagoga 308.8
 uiduæ 718.4.719.4
 per Viduas quid ueniat. 782.8
 Vigilantij de trinitate heresis ab Augustino refutata 1103.8
 uigilare 229.235.7.374.5. 757.8
 uigilia noctis 68.5
 uigilia sanctæ 1006.5
 uigilia tres 230.7.374.5
 uigiles qui custodiunt ciuitatem p̄cones sunt ueritatis 104.4
 Vigilium quamdiu federit 203.2
 Vigilij episcopi & martyris apud Tridentinam urbem narale 388.3
 Vigilij papæ temporibus quinta synodus Constantinopoli contra Theodorum celebrata 192.2
 Villibaldi episcopi martyrium 254.255.262.263.1
 uillicus 83.7. quomodo laudandus. ibid.
 Vincetij diaconi narale. 242.243.1.385.435.3
 martyrium 385.3
 Vincislaus à Bohemis carcere custoditur. 199.2
 Vincislaus à Sigismundo Hungarorum rege captus, Alberto Austria duci custodiendus traditur 199.2
 Vincislaus Caroli Bohemi filius quamdiu imperarit 199.2
 Vincislaus quamdiu imperarit 202.2
 Vincislaus Vienne custodum negligentia elapsus, rursus arripit regnum 199.2
 Vincislao imperium folementer abrogatur. 199.2
 uincti Dei qui sint. 803.8
 uincti quatuor gradus in lege 20.5
 uinctam quomodo petant electi 430.5. 123.7
 uincti acres, sed raræ. 337.5
 uincti adæ quæ 668.3
 uinea Christi, ecclesia primitiua 1010.4. 1011.4
 uinea

uinea compunctionis in malis quando grandinetur 855.8
 uinea Domini 38.8.54.4. 591.4.124.7
 uinea Naboth 932.5
 uinea quando florere dicatur 1130.4
 uinea cultores 124.7. 382.5
 uinea destructionis causa 869.8
 uinea maceria 869.8
 uinea nomine ecclesie designatur 631.7
 uinea operarij 51.7
 uinea principum gentis Iudaica 868.8
 uineam quomodo Deus pater platurerit 84.5
 per uineam compunctio intelligitur 855.8
 Vinifridus episcopus priuatur 124.3. redit ad suum monasterium. ibid.
 Vinianæ martyris narale 476.3
 uinum Christi 448.8
 uinum cur calidum dicatur 322.2
 uinum de aqua facere. 286.7
 uinum duplex 1105.5
 uinum & oleum 96.7
 uinum in nuptijs cur defecerit 286.7
 uinum qui non bibant, sed fceram 315.8
 uinum uerus 103.5
 inter Vinum nouum & uestimentum nouum quid mystice distet. 22.5
 uini & aquæ mixtio 145.5.378.7
 uini & olei infusio quid significet 306.2
 uini haustus immoderatus 957.4
 uini nomine obseruatio legis exprimitur 1065.4
 in Vino & lacte qui exprimitur 1076.4
 uiolentum nullum perpetuum 242.2
 uiperæ mortiferum animal 8.5
 uirga Aaron 1177.4.292.8
 uirga cur serpens facta. 275.8
 uirga Dei, uirga directionis 667.8
 uirga & correptio tribuit sapientiam 964.4
 uirga ferenda & non ferenda 323.5
 uirga imperij insigne. 275.8
 uirga in dorso 905.4
 uirga Moysis in serpente uersa 108.112.4. 273.275.8
 uirga Moysis quid significet.

108.4
 uirga pro directione ponitur 826.8
 uirga qua mare tangitur, crux Christi est 122.4
 uirga qua percussa petra, crux Christi 279.4
 uirga regni Dei 667.8
 uirgæ nomine potestatem Domini significari 58.5
 uirgam Aaronis quidam Mariam uirginem esse putant 320.8
 uirgæ tres quid significant 69.4
 uirgularum occasus 262.263.1
 Virgilius Cremonæ studij eruditur 183.2
 Virgilius quando & ubi natus 183.2
 Virgo cur Augusto tribuatur 24.2.25.8.2
 uirgo ecclesia Christi & mater 561.5
 uirgo sub pedibus bootis constituta 561.5
 uirgines quinque quid significant 96.5
 uirginum prerogatiua. 1104.5
 uirginum sanctarum in Colonia martyrium. 260.261.1
 uirginum septem martyrium 248.249.1
 uirginum trepidare 190.5
 uirginitas 301.547.7. 309.5
 uirginitas integra. 1104.5
 uirginitas mentis 665.666.6
 uirginitas meritum unde 429.6
 uirginitatis honor. * A 18.4
 uirginalis pudoris indicium 144.7
 uirgultum agri 15.4
 uir cur & non mulier circumcidatur 416.8
 uir cur non debeat uelare caput suum 135.8
 uir imago & gloria Dei. 490.6
 uir mortuus bis, & semel natus 952.3
 uir mulieris caput 642.8
 uir non debet indui ueste feminea 204.4
 uir perfectus est, qui in lingua non labitur. 501.583.8
 uir qui Ioseph in agro errantem inuenit, quid significet 75.4
 uir sensus rationalis inteligitur 355.8
 uiri caput, Christus 439.8
 uiri etymon 414.6
 uiri nomen in sacris literis quid significet.

600.8
 uiri nomine rationalitas designatur 414.8
 uiri sancti decor & ornamentum domus Dei. 556.8
 uiri sanguinum 556.756.8
 uiri septuaginta oliguntur in decima tertia mansionem 317.8
 uiri tres quid significant. 49.4
 per Virum quid intelligitur 439.159.8
 uirorum fortium Dauid in typo sanctorum, catalogus 374.8
 uirorum in uxores officia 976.5
 uiros quos scriptura uocet 912.4
 per Virilem ætatem quid intelligendum 811.8
 uires hominum quo tempore minui incipiunt. 919.8
 uirtus 567.7
 uirtus quid 395.1
 uirtus ante gratiam doctrinæ facta 247.5
 uirtus assimilatiua 338.2
 uirtus concuatiua 338.2. pascuatiua. ibid.
 uirtus Domini, arcus. 773.4
 uirtus in infirmitate perficitur 588.8
 uirtus necessaria obedientia 441.7
 uirtus perfecta 546.6
 uirtutis cura ubi deest, illic spiritualis nequitia turbaintrat 1073.8
 uirtutis etymon 395.1
 uirtutis nomine etiam spiritum S. intelligi. 725.6
 uirtutes cardinales 109.7. 16.5
 uirtutes fortiores in dextra parte quam in sinistra 259.2
 uirtutes non uitia sectanda maiorum 175.7. 478.5
 uirtutes principales quæ 58.8.654.3
 uirtutes quatuor cardinales per paradisi flumines adumbrantur 148.8
 uirtutes sine quibus ad uitam peruenire nequeamus 539.4
 uirtutes tres, quibus ecclesie perfectio consistit 1215.4
 uirtutum finis in futura uita 942.4
 uirtutum perfectio. 941.4
 uirtutum perfectio in hac uita 942.4
 uisibilia omnia quæ sunt

sub sole, uanitati obnoxia 636.8
 uisio Christi æterna. 777.5
 uisio elatio corporalis. 625.5
 uisio cum apparet, timor pellendus 118.5
 uisio Dei cur digna contingat 273.8
 uisio Dei in ueteri testamento qualis 289.8
 uisio, fidei merces 809.5
 uisio nostra, dum in hoc corpore sumus, quasi ænigma est 682.8
 uisio qualis cuidam uiro Dei apparuerit 149.3
 uisio unde gignatur. 404.1
 uisionis locus 211.8
 uisionem cur Christus præcipiat taceri 173.7
 uisiones ad prophetas proprie pertinent. 911.8
 uisionum tria genera. 673.6
 uisitatio Dei 646.4
 uisitatio Domini 25.5
 uisitatio quid sit 507.8
 uisus interior 767.5
 uisus quomodo efficiatur 341.2
 uisus species tres 341.2
 ad Visum efficiendum tria necessaria 341.2
 uisu figuras & colores rerum discernuntur. 341.2
 uita 649.3
 uita æstiuæ 435.7. contemplatia. ibid.
 uita actualis à mundi curis ex toto non est discretata 207.8
 uita æterna 115.6.730.5. 879.4.1021.5
 uita æterna fidei merces. 1040.6
 uita æterna per dexteram significatur 505.8
 uita æterna quomodo detur nobis 1041.5
 uita æterna quomodo comparetur 166.8
 uita æterna uiriditate præsini lapidis cur significetur 148.8
 uita carniū sanitas cordis 921.4
 uita Christiani 872.6
 uita cuius in lætitia proficiat 579.8. item in dolore deficiat. ibid.
 uita duplex iungenda. 174.7
 uita duplex 227.2.299.7.384.5
 uita fidelium, lux & dies appellatur 298.6
 uita hæc cur messi & æstati comparetur. 895.4
 uita

Index.

In Bedæ opera

uita hæc desertum 857.
8. ignorantia & tenta-
tio 84.8.8
uita hæc misera 885.8. tem-
pus afflictionis 659.8
uita hominis 243.5.312.
589.7
uita hominis beata 752.
6. militia super terram.
629.885.1010.8
uita humana breuis 127.6
uita humana debet in se
deficere, in Christo pro-
ficere 64.1.6
uita humana in quot an-
nos contracta 177.8
uita humana tentatio est.
853.5.628.6
uita in Christo abscondi-
ra 810.5
uita iusti bellum 128.6
uita præuens de die in
diem uoluitur 495.8
uita præuens exilium.
560.8
uita præuens fidelium,
dies 1028.4
uita præuens ingressus ad
futuram 630.8. modi-
cum quid 777.5. nox.
1059.4. peregrinatio.
500.8. per se desertum est
757.8. angustis plena.
tēpus senectutis 809.
8. tribulatio 841.8
uita nostra militia 807.8
uita nostra propter Chri-
stum est 613.5
uita quæ in peccatis est,
mors appellatur in
Scripturis 994.6
uita sancti uiri non sibi
tantum necessaria, sed
etiam aliorum disposi-
tioni 579.8
uita sanctorum est in me-
dio tentationū 629.4.
uita sine erratibus transi-
gi nequit 38.7
uitæ bonæ obseruantia.
570.8
uitæ breuitas 623.7.919.8
uitæ & mortis diuiniatio.
348.2
uitæ futuræ patria, do-
mus Domini 581.4
uitæ hominū duæ 749.8
uitæ huius actio laborio-
sa in operibus 232.8
uitæ humanæ ordo 652.3
uitæ iter 345.5
uitæ longissimæ quæ ani-
malia 239.2
uitæ perfectio 311.5
uitæ perfectum magiste-
rium est, ecclesiæ pri-
mitiue semper actus
imitari 53.7
per Vitæ spiraculum quid
intelligendum 145.8
pro Vitæ huius necessariis
licitè petendum 39.7
uitam bonam quid em-

ciat 221.2
uitam suam pro uolunta-
te sua Christus posuit.
670.5
ad Vitam qui sibi consu-
lit, sit uelut quadratū
lignum, ut inret in fa-
bricam sanctam 181.8
in Vita hac cur semper
timendum sit, ne defi-
ciamus 1014.8
in Vita hac nemo uerè
perfectus 17.8
in Vita hac quamdiu su-
mus, semper superest
in quo impugnamus.
495.8
uitæ quot sanctis legan-
tur 650.3
Vitalianus papa cœlestia
regna petit 192.2
Vitalis & Agricolæ san-
ctorum martyrum na-
tale & martyriū 473.3
Vitellianus Campanus
quamdiu sederit 203.2
Vitellius quamdiu impe-
rarit 201.2
uitis Saluatoris nostri ty-
pum habet 353.8
Vitus abbas 481.3
Vitus presbyter mona-
chum quædam oratio-
ne fusa ad Dominum
excitat 426.3
Viri martyrium 252.253.1
Virtus tentat pater impi-
us à Dei cultura abdu-
cere 425.3
uitium 569.7
uitia numerosiora sunt
uirtutibus 220.8
uitia principalia, quæ hu-
manum genus in fessat
654.3
uitia uincere maxima est
uictoria 245.2
uitiorum genera 1017.5
uitiorum locus, peccator-
um 824.4
uitiorum phantasma 303.
7.437.5
uitiorum pugna non ex
Deo 1017.5
uitula caro Christi 202.4
uitula cur extra castra
proiecta 320.8
uitula rufa, caro Saluato-
ris 180.4.320.8
uitula cur cum pelle &
ossibus suis combura-
tur 321.8
uitulæ rufæ crematio.
1228.4
ex Vitulæ sanguine cur
septies tabernaculum
aspersum 321.8
uitulus ab Israelitis fa-
ctus quid significet.
287.8
uitulus aureus 287.8
uitulus comminutus in
aquam mittitur 287.8
uitulus duobus modis

immolatur 149.4
uitulus qui pro peccato
sacerdotis & totius po-
puli emundatione oc-
cidi iubetur, quid signi-
ficat 310.8
uitulus quem mulier dæ-
mohiosa morituro Sau-
li coxit, quid significet.
472.4
uitulus saginatus 342.
343.7.404.5
uitulus saginatus, Domi-
ni Iesu corpus est 49.
4.204.8
uituli adoratio 142.4
uituli sacrificium quomo-
do Christum adūbra-
rit 300.8
uituli sanguine populus
sacerdotis digito sep-
ties aspersus 310.8
uitulum Deo offerre 146.
4.301.8
uitulum in puluerem cō-
uersum, & potui com-
mixtum Moises popu-
lo propinat 612.8. eius
significatio. ibid.
uitulum quem Israelitæ
adorarunt, Moises cō-
burit 612.8
uiuere nostrum, quotidie
à uita transire est 166.8
uiuorum Deus est, non
mortuorum 681.5
in uiuis spes reparatio-
nis 903.8
Vizones primus Aegy-
ptiorum rex 176.2
Vlam, uestibulum uel su-
perliminare 229.8
ulcera 114.4
ultionem quando Deus
de inimico faciat 721.4
umbilicus infirmitatem
nostræ mortalitatis de-
signat 1116.4
umbra in scriptura quid.
854.4
umbra mortis, diabolus.
658.4
umbra terræ 206.2
umbra triplo maior suo
corpore 112.2
umbram quæ efficiant.
498.1.787.8
umbram terræ non altius
quàm luna est perueni-
re 31.2
in Vmbra facienda quæ
concurrere sit necesse.
62.64.2
umbræ gnomonum qua-
les sint Coloniae 123.2
umbræ uel dies quibus
in locis sint pares 128.2
umbrarum ratio gnomo-
nica, per quadrantem
mundi septentriona-
lem 131.2
umbrarū tria genera 64.2
umbrarum uarietas un-
de oritur 123.2

umbras terræ eruditū hō
mines toto anno obser-
uant 123.2
Vmbri 58.2
Vnalchstod Cuthberti
frater 246.3
uncia 96.2.147.182.183.1
unctio Christi 893.5
unctio extrema 217.7.
325.5
unctio in populo Iudaico
quando inceperit.
698.8
unctio quomodo spiritu-
aliter in nobis perficia-
tur 558.8
unctio spiritualis 1019.5
unctionis ratio 59.5
unctionem humanæ na-
turæ in Christo quo-
modo Iacob præfigura-
rit 667.8
unguentum quo taberna-
culū perungitur 297.8
unguenti typus 690.5
unguenta optima, spiri-
tus sancti dona 1005.4
ungulam mordere 93.4
ungulam quæ animalia
habeant 158.4
unicornis, animal castissi-
mum 860.8
unicornis pro ecclesiæ u-
nitatis ponitur 933.8
unicornis quomodo capi-
atur 890.8
per Unicornem quid signi-
ficatur 860.8
unigenitus Dei filius, an-
gelorum dominus.
806.5
unigeniti omnes primo-
geniti dici possunt.
4.5
unio & discretio in diui-
nis 309.7
unionis ac concordie uin-
culum 802.5
unitas fons & origo nu-
merorum 419.1
unitas nullam sectionem
recipit 147.1
uniuersalia singularibus
notiora 258.2
unus à Græco nomen
trahit 98.1
unus atomus in numero.
119.1
uno medio numerorum
intermisso, quomodo
iuncti duo extremi cæ-
teros metantur 162.1
una sabbati 168.2
unum numeri semen.
114.1
unum omnes sumus in
Christo 802.5
uocales 4.7.34.1
uocales Latinorum dich-
ronæ 35.1
uocare Deum per diuersa,
69.7.394.5
uocare Deum qui dica-
tur 445.8
uocare

uocare & inuocare Deū,
differunt 445.8
uocari secundum propo-
situm quid 190.6
uocatio certa 993.5
uocatio Dei unde coepe-
rit 688.8
uocatio generalis 408.8.
item specialis. ibid.
uocationes duæ 408.8
uolucres cœli, qui 472.8
uolucres cur homines
elati dicantur 472.8
uolucres descendentes
super cadauera, quid
significent 198.8
uolucrum esca quid signi-
ficet 208.8
uolucrum genera quot
pennata 652.3
per Volucres & escas
quid significetur 280.8
per Volucres maligni spi-
ritus intelligedi 33.5
uoluntas à Domino pa-
ratur fide præeunte.
1075.6
uoluntas Dei 24.5.
955.8
uoluntas Dei æqualis.
1061.6
uoluntas Dei facienda,
non nostra 608.5
uoluntas Dei, in humano
genere fors 887.6
uoluntas Dei, lex scripta.
642.8
uoluntas Dei, omnium
quæ sunt causa 114.8
uoluntas Dei prima cau-
sa motionum 1060.6
uoluntas diuina, iustitia.
787.4
uoluntas Domini 560.8
uoluntas patriæ & filij
eadem 807.5
uoluntas quando praua
& auersa 614.8
uoluntatis obiectum.
24.8.2
à Voluntate antiqua non
procedit actio noua.
215.2
Voluntates duæ in homi-
ne 942.8
uoluntarium bonum.
1053.6
uoluptas 301.7.309.5.
584.7
uoluptas duplex 249.2
uoluptas dici 1000.5
uoluptas omnis mala.
249.2
Voluptatum illecebras,
qui Deo militare niti-
tur, contemnere debet
361.8
uoluptuosi homines ter-
ra 653.4
Vofagus eremus 280.3
uotum malum reddere.
286.6
in Voto quæ attendenda
996.6

uota offerentium quo-
modo Deo hār accepta
507.4
uota Deo in medio Hie-
rosalem reddere 582.4
uox demissa 429.1
uox Domini 1079.5
uox Domini confringēs
cedros 489.4
uox Domini quomodo
intonuerit 569.8
uox dulcis Domino quæ
1035.4
uox Ioannes 273.7
uox parua 429.1
uox sanguinis 28.4
uox strepitu uerberati
aeris sit 439.8
uocis mutatio, signum
moris ad coitū 242.2
uocem defecare 421.4
uocem grandi qui proxi-
mo benedicat 951.4
uocem sua ad Dominum
qui clamer 840.8
in Vocibus & tonitruis
clamor prædicantium
intelligitur 282.8
Vrbanus episcopus &
martyr 418.3
Vrbanus episcopus mul-
tos nobilium ad fidem
Christi & martyrium
perducit 185.36.2
Vrbanus pontifex sex si-
mul cardinales Nuce-
riæ necat 199.2
Vrbanus quamdiu fede-
rit 202.2
Vrbanus II. quamdiu
federit 204.2
Vrbanus III. quamdiu
federit ibid.
Vrbanus IIII. quamdiu
federit ibid.
Vrbanus V. quamdiu fe-
derit ibid.
Vrbanus VI. quamdiu
federit ibid.
Vrbani natale 387.3. mar-
tyrium 250.251.1
Vrbani papæ martyrium
250.251.1
urbes in possessionem
Leuitæ quot acceperint
346.8
Vrias diabolus demon-
strat 695.8
Vrias, lux mea Dei 372.
695.8
Vria interitus 696.8
Vria nomen cur in Chri-
sti genealogia ponatur
tacito nomine Beerfa-
be 2.5
urina 339.2
urna aurea 292.8
urna aurea in arca 1177.4
Vrsatij confessoris nata-
le 441.3
ursæ nomine quid intelli-
gendum 928.4
Vrsi episcopi depositio.
437.3

Vrsinici martyrium 409.
3.427.3
Vstazadis eunuchi palsio
407.3
usura 716.8
ufuras accipere, in lege
prohibitum 82.5
uter aquæ deficientis
quid significet 210.8
per Vtrem quid accipia-
tur 1025.8
utres ueteres 267.5
Vtra presbyter 89.3
uua passa uesci 175.4.
315.8
uua, uerbum Dei 468.8
Vualdebertus abbas cœ-
nobij Luxouienis.
366.3
Vualdebertus dux 285.3
Vualpurgæ uirginis nata-
le 411.3
Vuarnacharius hæreti-
cus 338.3
Vuffa pater Tytili 65.3
Vuigberti uita 475.7
in Vuigberti solennitate,
concio 472.7
Vuighart ad suscipiendū
episcopatum Romam
mittitur 114.3. eius obi-
tus. ibid.
Vuilfridus ad Galliarum
regem, mittitur 101.3
Vuilfridus episcopus au-
stralium Saxonum pro-
uinciam ad Christum
conuertit 130.3
Vuilfridus in amicitiam
Bonifacij uenit 185.3
Vuilfridi episcopi obitus
188.3. epitaphium. ibid.
Vuillibrordus in Frieslandam
ordinatus episcopus.
171.3. multos ad Chri-
stum conuertit 170.3
Vuillibrordi episcopi de-
positio 466.3
Vuincolus mirabiliter
fanatur 286.3
Vuini de episcopatu suo
pellitur 79.3
per Vulpem dolositas
designatur 760.8
uulpes, hæretici 33.5
uulpes quæ demoluntur
uineas, hæretici
sunt 1036.4
uulpium natura morib.
& uerbis hæreticorum
conuenit 1036.4
Vultari confessoris na-
tale 426.3
Vulturnus 32.2
uultus Dei 778.8
uultus Domini super ma-
los 604.8
uxor Loth quorum ge-
nus figurat 50.4. qua-
re in Ialem conuersa.
50.4
uxor, synagoga 206.4
uxoris dimitrendæ causa

102.5
uxorem in causa fornica-
tionis cur dimittere li-
ceat 988.6
cum Vxore tyranni, tem-
pore belli, cur bonum
sit adulterari 200.2
de Vxore fratris accipien-
da 333.8
uxores alienigenæ 534.4
uxores duæ Iacob liberæ
66.4.233.8
uxores patrum antiquo-
rum quid significarint
104.6.6
uxorum fidelium mune-
ra 976.5
uxores alienigenas in san-
cta ecclesia ducere.
587.4
per Vxores quid significet
tur 129.4

X
Xenocrates quādo
claruerit 212.2
Xenocrates Speu-
sippi successor 181.2
Xerxes Aegyptum capit
181.2
Xerxes Darij filius 181.2
Xerxes quamdiu impe-
rarit 181.2
Xerxes uictus in patriam
refugit 181.2
Xerxis copiae 181.2
Xistus episcopus marty-
rium patitur 186.2
Xistus Romæ episcopus
fablicam facit sanctæ
Mariæ 189.2

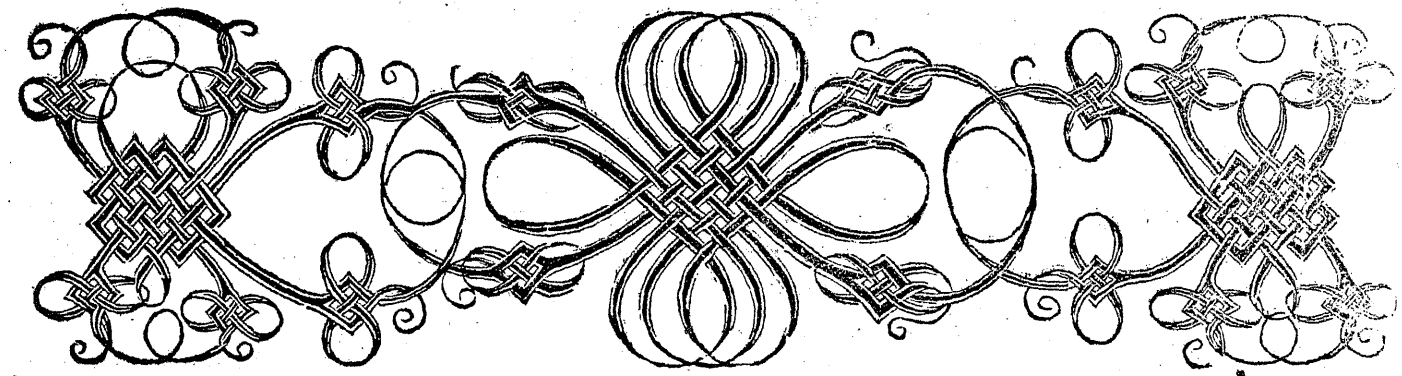
Z
Zabulon 74.91.4.
232.1063.8. 1081.5
Zabulon ecclesiam
significat fortissimam.
265.8
Zabulon, fortitudinis ha-
bitaculum 13.5.265.
791.8
per Zabulon quid intelli-
gatur 791.8
Zacharias 253.7
Zacharias à Ioas rege in-
ter templum & altare
lapidatur 178.2
Zacharias cur Barachias
filius uocetur in Mat-
thæo 178.2
Zacharias cur impleatur
spiritu sancto 254.7
Zacharias filius Ioadæ.
178.2
Zacharias Græcus quam-
diu federit 202.2
Zacharias inter templū
& altare occisus 90.5
Zacharias protospatrius
ab urbe Roma pellitur
192.2 (rit. 180.2
Zacharias quādo clarue-
rit Zacha-

Index.

In Bedæ opera index.

Zachariæ oris apertio, quid mysticè significet 254.7	ret 234.8	Zingius Maium mensem unde nominatum pu- tarit 127.1	sub Zodiaco tantum hæ- bitatio hominum 24.85.2
Zachariæ pœna 187.5	Zelfa, os hians 234.8	Ziph uicus Iudææ 710.8	zona lineæ, castitas Chri- sti 162.4
preces 138.7.185.5	de Zelpha quos filios Ia- cob progenuerit 232.8	Ziphei 710.8	zona pellicea Iohannis. * 7.5
Zachariæ prophetæ nata le 448.3.465.3	zelus 797.863.8	Ziphei, florèntes 710.8	zona pellicea, mortifica- tionis signum 5.7.5
in Zacharia loquendi ra- tio 198.5	zelus amarus & dulcis. 949.5	Ziphei Iudæorum docto- res exprimunt 414.4	zona quæ flammis sem- per obnoxia 128.2. quæ item semper pruina premat. ibid.
Zacheus episcopus. 443.3	zelus domus Dei 550.5	per Zipheos, mundi auto- res intelliguntur 710.8	zonæ cur dicantur 133.2
Zachei conuersio 248.7	zelum Dei habere 765.5	zizaniarum toleratio. 716.5	zonæ quinque in celo. 322.331.2
Zain, oliua uel fornicatio 1018.8	Zenon quamdiu impera- rit 189.201.2	in Zizico fouea cuiusmo- di 391.8	zonæ temperatæ 128. 134.2
Zambre à Phinea pugio- ne confoditur 327.8	Zeno Sueuus imperium affectans repudiatur. 196.2	Zoæ uxoris Nicostrati martyrium 431.2	zonæ torridæ 24.134.2
Zaphanath Phaanecha cur Iosephum uocari Pharao 250.8	Zenonis Interamnæ nata le 392.3	Zoara 192.8	zorobabel quando cla- ruerit 180.2
Zaraath, lepra 202.8	Zenonis martyrium. 244.245.1.392.405.3	Zodiacus 390.1.321.2. 435.1	zorobabel & Iosue Chri- sti figuram designant. 473.4
Zara, oriens 246.8	Zenonis martyris passio 405.3	Zodiacus circulus unde dictus 24.85.2	zorobabel quid signifi- cer 502.4
Zara cum exercitu suo ab Afa sternitur 178.2	Zenonis martyris natale 432.478.3	Zodiacus circulus quot signis constat 506.1	zorobabelis & Iosedechi holocausta 487.4
Zaroe magus 489.7	Zepherinus papa 444.3	Zodiacus circulus quid sit 24.2	zofimus quamdiu Ro- mæ sederit 202.484.3.
Zeb, lupus 881.1063.8	Zepherinus quamdiu le- derit 202.2	Zodiacus circulus quib. sit subiectus 436.1	eius constitutiones. ibid
per Zeb qui intelligendi 881.8	zephyrus 32.2.380.1	Zodiacus cur signifer di- ctus 88.2	zofimus quamdiu sede- rit 202.2
Zebec, uictima lupi 881. 1063.8	zephyri uenti generatio. 333.2	Zodiacus tres contingit zonas 24.2	zofimus I. I. quamdiu se- derit 203.2
Zebedæus rerum laben- tium instabilitatem si- gnificat * 14.5	Zetarius 34.2	Zodiaci ascensus & de- scensus 321.2	zofimi in Alexandria na- tale 398.3
Zeda uerbum quid signi- ficet 251.8	Zeugma 61.1	Zodiaci diuisio 327.2	
Zelandi uerbum quomo- do usurpetur 620.8	Zeuxis pictor quando floruerit 181.2	Zodiaci erymon 96.2	
Zelores 275.5	Ziegleri commentaria in secundum librum Pli- nij 208.2	Zodiaci lineæ 383.1	
Zelfa ancilla quos figu- ret		Zodiaci signa duodecim. 517.1	

F I N I S.

B E D Æ

PRESBYTERI

PRÆFATIO.

ARTIVM Donati liber ita à plerisque uitiatus est & cor-
ruptus, dū unusquisq; pro libitu suo, siue ex alijs auctoribus
quod ei uisum est addidit, siue declinationes aut coniuga-
tiones & cæterum huiusmodi inseruit: ut nisi in antiquis co-
dicibus, uix purus & integer, ut ab eo est editus, reperiatur.
Quod ne nos quoq; fecisse uideamur, qua ex causa præfens
digesserimus Opusculum, breuiter in eliminari paginola
exponendum esse censuimus. Nouerunt omnes qui Artis
huius ampliorē, quam nos sciētiā assecuti sunt: quod prio-
rem artem prædictus artigraphus ob instructionem puerorum, sub interrogationis
& responsionis specie descripserit, prout scilicet ingenijs & studijs sui temporis suffi-
cere iudicauit. Verum quia nos nostrisq; similes adeo obtunsi sumus & hebetes, ut
plerunq; quod regulariter uel interrogare uel respondere possit, ignoramus: libel-
lum hunc iuxta paruitatem sensus nostri collegimus, acutioribus quidem & capacio-
ribus minimè necessarium, simplicioribus uero & minus promptis (quantum existi-
mamus) utilem, in quo & ordinem præfati artigraphi tam in rogando, quam in
respondendo tenuimus, & probationes quasdam paruulis & incipientibus necessa-
rias ex latere copulauimus, & cætera quæ huiusmodi instructio expetere uideba-
tur. Quatenus paruuli bonæ indolis ad istius Artis se studium conferentes, ea de qui-
bus interrogaturi essent & responsuri, ipsi sibi aliquatenus probare & proban-
do facilius inuenire possent: & hoc quasi ludo exercitati, & exerci-
tio excitati, ad maiora & pleniora capienda
fierent promptiores.

CVNABVLA GRAM- MATICÆ ARTIS DONA-

TI, A BEDA RESTI-
TVTA LIBER I.

ARTE orationis quot sunt? Octo. Quæ? Nomē, Pronomē, Verbum, Aduerbiū, Partici-
piū, Coniunctio, Præposi-
tio, Interiectio. Donatus quæ
pars orationis est? Nomē. No-
mē quid est? Pars orationis cum casu, corpus
aut rem propriē communiter ue significans.
Nominū quot accidunt? Sex. Quæ? Qualitas,
comparatio, genus, numerus, figura, casus.
Qualitas nominum in quo est? Bipartita est,
aut enim unius nomen est, & propriū dicitur
aut multorū, & appellatiuum est. Hoc no-
men, propriū an appellatiuum? Propriū.
Vnde hoc probas? Quia non multorum, sed u-
nius est. Grammaticus est propriū an appel-
latiū? Appellatiū. Vnde hoc probas? Quia
non unius, sed multorum est comparationis,
Gradus quot sunt? Tres. Qui? Positiuus, ut do-
ctus: cōparatiuus, ut doctior: superlatiuus, ut
doctissimus. Quæ nomina comparantur? Ap-
pellatiua duntaxat qualitatem aut quantita-
tem significantia. Donatus comparatur, aut
non? Nō. Vnde hoc probas? Quia propria no-
mina minimē comparantur. Bonus comparatur,
an non? Comparatur. Vnde hoc probas?
Quia & appellatiuum est, & qualitatem signi-
ficat. Quomodo? Vt bonus, melior, optimus.
Magnus cōparatur, an nō? Cōparatur. Vnde
hoc probas? Quia & appellatiū est & quan-
titem significat. Quomodo? Vt magnus, ma-
ior, maximus. Stulus cōparatur, an nō? Nō.
Vnde hoc? Quia licet appellatiū sit, nec qua-
litem tamen, nec quantitatem significat. Ge-
nera nominum quot sunt? Quatuor. Quæ?
Masculinum, ut hic magister: fœmininum, ut
hæc musa: neutrum, ut hoc scamnum: commu-
ne, ut hic & hæc sacerdos. Est præterea trium
generum, quod Omne dicitur, ut hic & hæc
& hoc felix. Est & Epicœnum, id est promissiu-
cū, ut passer, aquila. Donatus, cuius ge-
neris nomen est? Masculini. Vnde hoc? Quia
numero singulari, casu nominatiuo pronome
ei, uel articulus præponitur hic. Quomodo?
ut hic Donatus. Grammatica, cuius gene-
ris nomen est? Fœminini. Vnde hoc? Quia nu-
mero singulari casu nominatiuo pronome ei
uel articulus præponitur hæc. Quomodo? ut
hæc grammatica. Scamnum, cuius generis
nomen est? Neutri. Vnde hoc? Quia numero
singulari, casu nominatiuo pronome ei uel ar-
ticulus præponitur hoc. Quomodo? Vt hoc
scamnū. Sacerdos, cuius generis nomē est?
Comunis. Vnde hoc? Quia simul masculinū

fœmininūq; significat. Quomodo? Vt hic &
hæc sacerdos. Felix, cuius generis nomē est?
Omnis. Vnde hoc? Quia sub una significatio-
ne, tria genera cōprehēdit. Quomodo? Vt hic
& hæc & hoc felix. Passer, cuius generis nomē
est? Epicœni. Vnde hoc? Quia sub una signi-
ficatione mærem ac fœminam cōprehēdit.
Quomodo? Vt hic passer. Stulus fixū, an mo-
bile nomē est? Fixū. Vnde hoc? Quia in alterū
genus flecti non potest. Sanctus, fixū an mo-
bile nomen est? Mobile. Vnde hoc? Quia per
tria genera moueri potest. Quomodo? ut san-
ctus, sancta, sanctum. Rex, fixum an mobile
nomen est? Nec in totum fixum, nec in totum
mobile. Vnde hoc? Quod in alterū genus fle-
cti potest per tria genera, moueri non po-
test. Quomodo? Vt rex regina? Numeri no-
minum quot sunt? Duo. Qui? Singularis,
ut hic magister: pluraliter, ut hi magistri.
Donatus, cuius numeri nomen est? Singu-
laris. Vnde hoc? Quia Donatus cum di-
co, unum non plures significo: similiter & de
appellatiuis respondendum est. Artes, cuius
numeri nomen est? Pluralis. Vnde hoc? Quia
artes cum dico, plures non unam significo.

Figure nominū quot sunt? Duæ. Quæ? Sim-
plex, ut decens, potēs: composita, ut indecēs,
impotēs. Quot modis nomina componuntur?
Quatuor. Quibus? Ex duob. integris, ut sub-
urbanus: ex duobus corruptis, ut efficax, mu-
niceps: ex integro & corrupto, ut insulfus: ex
corrupto & integro, ut nugigerulus: aliquan-
do ex compluribus, ut inexpugnabilis, imper-
territus. Donatus, simplex an cōpositum no-
mē est? Simplex. Vnde hoc? Quia neq; ex duo-
bus integris, neq; ex duobus corruptis, neq;
ex integro & corrupto, neque ex corrupto
& integro, neq; ex compluribus est compositum.
Suburbanus, simplex an cōpositum est?
Compositū. Quomodo? Ex duobus integris,
quibus ex sub præpositione, & urbanus no-
mine: utraq; enim integra perseverant, cum
dicimus suburbanus. Municeps, simplex an
compositum nomen est? Compositum. Quo-
modo? Ex duobus corruptis, quibus ex mune-
re nomine, & capio uerbo: utraq; enim cor-
rumpuntur cum dicimus municeps. Insulfus,
simplex an cōpositum nomen est? Cōposi-
tum. Quomodo? Ex integro & corrupto. Qui-
bus? Ex in præpositione, & falsus nomine: nā
falsus corrumpunt, cum dicitur insulfus. Nu-
gigerulus, simplex an cōpositum nomē est?
Compositū. Quomodo? Ex corrupto & inte-
gro. Quibus? Nugas & gerulus: nā nugas cor-
rumpit

Cunabula grammat.

3

rumpitur, cum dicimus nugigerulus. Inex-
pugnabilis, simplex an cōpositum nomen
est? Cōpositum. Quomodo? Ex cōpluribus.
Quibus? In & ex præpositiōibus, & pugnabi-
lis nomine, & hæc omnia integra perseverant,
cum dicimus inexpugnabilis. Imperterritus,
simplex an cōpositum nomen est? Cōposi-
tū. Quomodo? Ex cōpluribus. Quibus? In &
per præpositionib. & territus participio: sed in
præpositio corrūpitur, cū dicimus imperteri-
tus. Casus nominū quot sunt? Sex. Qui? Nomi-
natiuus, genitiuus, datiuus, accusatiuus, uoca-
tiuus, ablatiuus. Donatus, cuius casus nomē
est? Nominatiui. Vnde hoc? Quia Donatus cū
dico, eum qui sic uocatus est nomino. Grā-
matica cuius casus nomen est? Nominatiui &
uocatiui. Vnde hoc? Quia grammatica cū dico,
eam rem quæ sic appellatur aut nomino pror-
sus, aut uoco. Et hæc quidē simpliciter dicta
sint: cæterum in sententijs & plena oratione,
multo expeditior de cunctis casibus respon-
sio est, ubi prima & tertia persona uerbi, nomi-
natiuum secundū uocatiuum casum trahit, &
uerbalia nomina. Alia genitiuo, alia datiuo, a-
lia accusatiuo, alia ablatiuo casui copulantur: ut
cano ego uirgilius, canit ille uirgilius, canē uir-
gili: regeo panis, loquor tibi, uoco te, doceor a
te, oratore magistro utor. Declinantur omnia
nomina an nō? Nō. unde hoc? quod quædā eo-
rū sunt in declinabilia, ut fas, nequam: quædā
declinabilia, ut magnus, fortis. Declinabilia
nomina uariantur omnia per omnes casus an
non? Nō. unde hoc? quod quædā sunt aptota
ut frugi, sinapi: quædā monoptota, ut cornu,
gelu: quædā diptota, ut huius tabi, ab hac ta-
be: hæc fors, ab hac forte: alia triptota, ut musa
mufæ mufam, alia tetraptotha ut senatus sena-
tui senatū a senatu, alia pentaptotha ut doctus
docti docto doctū dō docte, alia hexaptotha, ut
unus unius uni unū dō une ab uno. Similiter
solus Donatus uariatur per omnes casus an
nō? Nō. quid ergo est? pentaptothū. unde hoc?
quia quinque casib. uariatur. quibus? nominati-
uo, genitiuo, datiuo, accusatiuo, uocatiuo, quo-
modo? ut hic Donatus huius donati huius do-
nato hūc donatū dō donate. Cur nō annume-
ras ablatiū? quia similis est datiuo. unde sic
enim dicimus in datiuo huius donato, sic & iā
dicimus in ablatiuo ab hoc donato. In hunc
modum & de cæteris respondendum. Des-
clinabilia nomina quot declinationibus in-
flectentur? Quinq; Quibus? prima, secunda,
tertia, quarta, quinta. Vbi cognoscitur decli-
natio? in genitiuo casu singulari. Primæ igitur
declinationis genitiui singularis, in quā sylla-
bam desinit: in æ dipthongum, ut hæc musa
huius mufæ. Secundæ, in æ productam, ut hic
donatus huius donati. Tertiæ, in is correptā
ut hic pater huius patris. Quartæ, in us uel in
u productā, ut hic senatus huius senatus, hoc
cornu huius cornu. Quintæ, in ei diuisas, ut

4

hic dies huius diei. Cuius declinatiōis est hoc
nomē? Secundæ. Vnde hoc? quia genitiui eius
singularis in productam desinit. Quomo-
do declinatur? Nominatiuo hic donatus, geni-
tiuo huius donati, datiuo huius donato, accusa-
tiuo hunc donatum, uocatiuo dō donate, abla-
tiuo ab hoc donato. Cur non declinatur plu-
raliter? quia propria nomina, pluralitatem nō
recipiūt. Grammatica quomodo declinatur?
Nominatiuo hæc Grammatica, genitiuo huius
grammaticæ, datiuo huius grammaticæ, accu-
satiuo hæc grammaticam, uocatiuo dō gram-
matica, ablatiuo ab hæc grammatica: & plura-
liter nominatiuo hæc grammaticæ, genitiuo hæ-
rum grammaticarum, datiuo his grammaticis,
accusatiuo hæc grammaticas, uocatiuo dō grā-
maticæ, ablatiuo ab his grammaticis. Variatur in
plurali numero per omnes casus, an non? Nō.
quid ergo est? tetraptothū. unde hoc? quod qua-
tuor casibus uariatur. quibus? nominatiuo ge-
nitiuo datiuo & accusatiuo, quomodo? ut hæc
grammaticæ, harum grammaticarum, his grā-
maticis, hæc grammaticas. Cur non annumeras
uocatiū? Quia similis est nominatiuo. Vnde
hoc? Sicut enim dicimus in nominatiuo hæc
grammaticæ, sic dicimus in uocatiuo dō gram-
maticæ. Cur non annumeras ablatiū? quia
similis est datiuo. Vnde hoc? Sicut enim dici-
mus in datiuo his grammaticis, sic & iam di-
cimus in ablatiuo ab his grammaticis. Pax quo-
modo declinatur? Nominatiuo hæc pax, geni-
tiuo huius pacis, datiuo huius paci, accusatiuo
hanc pacem, uocatiuo dō pax, ablatiuo ab hac
pace. Cur non declinatur pluraliter? quia plur-
alis eius in usu non est. Quot literis scribitur
hoc nomē cantor? sex. quæ ex eis sunt uo-
cales? æ & o. Vnde hoc probas? Quia & per se
proferuntur, & per se syllabam faciunt. Quæ
consonantes cæteræ omnes. Vnde hoc? Quia
per se non sonant, sed uocalibus consonant,
quæ semiuocales? n & s. Vnde hoc? Quia
per se proferuntur, sed per se syllabam non fa-
ciūt. Quot mutæ? d & t. Vnde hoc? Quia nec
per se proferuntur, nec per se syllabam faciūt.
Iuno quot literis scribitur? quatuor. quæ ex eis
uocales sunt? u & o. Vnde hoc? quia & per se
proferuntur, & per se syllabam faciunt. Cur non
annumeras i? quia loco est posita consonan-
tis. unde hoc? quia cū altera uocali iungitur,
Venus q̄r literis scribitur? quinque. quæ sunt ex
eis uocales? æ & u posterior. unde hoc? quia &
per se proferuntur, & per se syllabam faciūt. Cur
non annumeras u priorem? quia loco est posi-
ta consonantis. unde hoc? quia cum alia uoca-
li iungitur. Quot syllabis constat hoc nomen
donatus? tribus. antepenultima qualis est? lō-
ga, natura an positiōe? natura. unde hoc? quia
uocali tātum in ea producitur. quomodo? ut
est illud, Donatus fama notus in orbe pia, pe-
nultima qualis est? similis. & ultima qualis est?
breuis. unde hoc? quia & correptam uocalem

A 2 habet

habet, & non desinit in duas consonantes, aut in unam duplicem, aut in aliquid quod sit pro duabus consonantibus. *Æs* quot syllabis constat: una, qualis longa. Natura an positione? natura. Vnde hoc? Quia duæ uocales in ea iunguntur & diphthongū faciūt. quæ: *a* & *e*. *Aræcus* quot syllabis constat: Duabus. Prior qualis est? longa. natura an positione? positione. unde hoc? quia correpta eius uocalis in duas desinit consonantes. Quas: *r* & *c*. *Axis* quot syllabis constat: Duabus. prior qualis est? longa. natura, an positione? positione. Vnde hoc? Quia correpta eius uocalis, in unam duplicem desinit. quam: *x*. *Adiutor* & *aduena* quot syllabis constant: tribus. Antepenultima eorū qualis sunt? longa. natura an positione? positione. Vnde hoc? quia correptæ earū uocales in alterā consonantē, & alterā uocalē loco consonantis positam desinunt. quas: *d* & *i*, & *d* & *u*. *Maior* quot syllabis constat: Duabus. Prior qualis est? longa. Natura an positione? positione. unde hoc? Quia correpta eius uocalis, in i solo loco consonantis positam desinit. *Donatus* igitur qui pes est: antibrachius, unde hoc? Quia ex duabus longis & breui syllaba constat. Quot temporū est? quinque. unde hoc? quia idem pes totidem tempora occupat. *Donatianus* qui pes est: nullus. unde hoc? quia transcendit numerum quatuor syllabarum. quid ergo est? *Sinzigia*. Ex quibus pedibus fit? *Exspōdeo* & *amphibrachi*. unde hoc? quia duæ syllabæ longæ in principio sitæ, spondeum faciunt. *Sequentes tres*, quarum prima & ultima breues, media longa est, amphibrachim reddunt. Quot temporū est? octo. unde hoc? quia idem pedes in *sinzigia* coeunt, totidem tempora occupat. *Æs*, qui pes est: nullus. unde hoc? quia ex una syllaba pes nunquam fit, quot temporum est? duorum. unde hoc? quia longa syllaba duo tempora habet. *Donatus*, quo accentu pronuntiantum est? *Circumflexo*, unde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si ultima breuis fuerit, penultima uerò natura longa, penultima circumflectenda est. quomodo? ut *Donatus*. *Fax*, quo accentu pronuntiantum est? acuto. unde hoc? quia monosyllaba, quæ correptam uocalem habent, acuto accentu pronuntianta sunt. quomodo? ut *fax*. *Res*, quo accentu pronuntiantum est? *Circumflexo*. unde hoc? Quia monosyllaba quæ productam uocalem habent, circumflexo accentu pronuntianta sunt. quomodo? ut *res*. *Meta*, quo accentu pronuntiantum est? *Circumflexo*. unde hoc? Quia in dissyllabis quæ priorem productam habuerunt, & posteriorē correptam prior syllaba circumflectenda est. quomodo? ut *meta*. *Nepos*, quo accentu pronuntiantum est? acuto. unde hoc? quia in dissyllabis si posterior producta fuerit, prior syllaba acuenta est, siue illa correpta fuerit, siue producta. quomodo? ut *nepos*. *Bonus*, quo

accentu pronuntiantum est? acuto. Vnde hoc? quia in dissyllabis si breues ambe fuerint, syllaba prior acuenta est, quomodo? ut *bonus*. *Tullius*, quo accentu pronuntiantum est? acuto. Vnde hoc? Quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima correpta fuerit, antepenultima acuenta est, quomodo? ut *Tullius*, *Metellus*, quo accentu pronuntiantum est? Acuto. unde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima positione longa fuerit, ipsa acuenta & antepenultima grauī accentu pronuntianta est. quomodo? ut *Metellus*. *Latebra*, quo accentu pronuntiantum est? Acuto. Vnde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima positione longa ex muta & liquida fuerit, antepenultima acuenta est, quomodo? ut *latebra*. *Micena*, quo accentu pronuntiantum est? Acuto. Vnde hoc? Quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si tam penultima quam ultima natura longa fuerit, penultima acuenta est. quomodo? ut *Micena*.

EGo, quæ pars orationis est? Pronomen. Pronomen quid est? Pars orationis quæ pro nomine posita tantūdem penè significat, personamque interdū recipit. Pronomina quot accidunt? Sex. Quæ? Qualitas, genus, numerus, figura, persona, casus. Qualitas pronomini in quo est? Bipartita est, aut enim finita sunt pronomina, aut infinita. Quæ sunt finita? quæ recipiunt personas, ut ego tu ille. Quæ sunt infinita? quæ non recipiunt personas, ut quisque. Quod est hoc pronomine, finitum an infinitum? Finitum. Vnde hoc? Quia recipit personam. Quis, finitum an infinitum pronomine est? infinitum. Vnde hoc? quia non recipit personam. Genera pronomina quæ sunt? eadem ferè quæ & nominum: masculinum ut qui, femininum ut quæ, neutrum ut quod, commune ut qualis talis, trium ut ego tu. Cuius generis est hoc pronomine? omnis. Vnde hoc? Quia & pro masculino & pro feminino & pro neutro nomine poni potest. Quis, cuius generis pronomine est? Masculini. Vnde hoc? quia pro masculino tantū nomine poni potest. Quæ, cuius generis pronomine est? feminini. Vnde hoc? Quia pro feminino tantū nomine poni potest. Quid, cuius generis pronomine est? neutri. Vnde hoc? quia pro neutro tantū nomine poni potest. Qualis, cuius generis pronomine est? Communi. Vnde hoc? quia & pro masculino & pro feminino genere nominis poni potest. Ego, fixum an mobile pronomine est? fixum. Vnde hoc? quia in alterum genus flexi non potest. Ille, fixum an mobile pronomine est? mobile. unde hoc? quia per tria genera moueri potest. quomodo? ut ille illa illud. *Talis*, fixum an mobile pronomine est? Nec in totum fixum, nec in totum mobile. Vnde hoc? quia in alterū genus flexi potest, per tria genera moueri non potest. quomodo? ut hic talis & hoc tale

hoc tale. Numeri pronomini quot sunt? duo, quæ singularis, ut hic: pluralis, ut hi. Cuius numeri est hoc pronomine? singularis. Vnde hoc? quia pro singulari tantū nomine poni potest. Nos, cuius numeri pronomine est? pluralis. Vnde hoc? quia plurali tantū nomine poni potest. Sui, cuius numeri pronomine est? utriusque. Vnde hoc? quia & pro singulari, & pro plurali nomine poni potest. *Figura* pronomini quot sunt? duæ: Quæ? simplex, ut quot composita, ut quotquot. Est hoc pronomine simplex, an compositum? simplex est. Vnde hoc? quia neque ex duobus integris, neque ex duobus corruptis, neque ex integro & corrupto, neque ex corrupto & integro, neque ex compluribus, est compositum. Quisque, simplex an compositum pronomine est? compositum. Quomodo? ex duobus integris. Quibus? quis & que pronomine: utraque enim integra perseverat, cum dicimus quotquot: similiter & de cæteris ad formam nominum respondendum est. *Persona* pronomini quot sunt? tres. Quæ? prima, ut ego: secunda, ut tu: tertia, ut ille. Cuius persona est hoc pronomine? primæ. Vnde hoc? quia ego, cum dico, non te uel alium, sed me significo. Tu, cuius persona pronomine est? secundæ. Vnde hoc? probas? quia tu, cum dico, non me uel alium, sed te significo. Ille, cuius persona pronomine est? tertiæ. Vnde hoc? quia ille, cum dico, non me uel te, sed alium significo. Casus item pronominum quot sunt? sex, quemadmodum nominum. Cuius casus est hoc pronomine? Nominatiui. Vnde hoc? quia pro nominatiuo tantum casu nominis poni potest. Tu, cuius casus pronomine est? Nominatiui & Vocatiui. Vnde hoc? quia & pro nominatiuo & pro uocatiuo casu nominis poni potest.

Inueniuntur formæ casuales in Pronominibus, an non? inueniuntur. Vnde hoc? quia alia eorum sunt non optata, ut *ecum*, *ellum*: alia triptota, ut *sui*, *sibi*, *se*: alia tetraptrata, ut *meus*, *mei*, *meæ*, *meū*: alia pentaptrata, ut *ille*, *illius*, *illi*, *illum*, *ab illo*. Cur non annumeras diptrata & hexaptrata? quia nulla eiusdem modi reperiuntur pronomina. Quid igitur est hoc pronomine? tetraptratum. Vnde hoc? quia quatuor casibus uariatur. Quibus? nominatiuo, genitiuo, datiuo, accusat. Cur non annumeras ablatiuū? quia similis est accusatiuo. Vnde? sicut enim dicimus in accusatiuo me, sic etiam dicimus in ablatiuo à me. Similiter & de cæteris, si cut in nomine respondendum. Quot declinationibus pronomina inflectuntur? quatuor. Quibus? prima, secunda, tertia, quarta. Quot earum in quibus pronominebus cognoscuntur? duæ in primitiuis, & duæ in deriuatiuis. Primitiua pronomina quot sunt? septem. Quæ? *meus*, *tuus*, *suus*, *noſter*, *uester*, *noſtras* & *ueſtras*. Primæ igitur pronomine declinatio quæ est? Cuius genitiuus & datiuus, i finitur: accusatiuus & ablatiuus, e producta. Quomodo? ut *mei*, *mihī*, *me*, *à me*: *tui*, *tibi*, *te*, *à te*: *Sui*, *sibi*, *se*, *à se*: nec inueniuntur plura huius declinationis pronomina. Secunda quæ est? cuius genitiuus huius, datiuus i litera terminatur per tria genera: excepto huic, quod differentia

causa e accipit in datiuo, ne si hui diceremus, non pronomine, sed in teiectio putaretur. Quod? ut *ille*, *illius*, *illi*: *iste*, *istius*, *isti*: *ipse*, *ipsius*, *ipsi*: *Hic*, *huius*, *huic*: *Is*, *eius*, *ei*: *Quis*, *cuius*, *cui*: *Totus*, *totius*, *toti*: nec inueniuntur plura huius declinationis pronomina. Tertia quæ est? cuius genitiuus in masculino, secundæ nominis declinatione sequitur: in feminino, primam: in neutro, item secundam. Quomodo? *Sic*. *Meus*, *mei*, *mea*, *meæ*, *meum*, *mei*: *Tuus*, *tui*, *tua*, *tuæ*, *tuū*, *tui*: *Suus*, *sui*, *sua*, *sua*, *suū*, *sui*, & similiter reliqua. Quarta quæ est? Cuius inflexio, tertiæ nominis declinatione sequitur. Quomodo? ut *Noſtras*, *noſtratis*: *Ueſtras*, *ueſtratis*: *Cuias*, *cuiatis*. Pronomina finita sunt tria, ego, tu, ille: Minus quam finita, septem: *ille*, *ipse*, *iste*, *is*, *hic*, *idē*, *sui*. Infinita quinque, qualis, quantus, quotus, quot. Relatiua infinitorum, *talis*, *tantus*, *totus*, *tot*: & septem minus quam finita, quæ sunt infiniti pronominebus responsua. Possessiuia septem, *meus*, *tuus*, *suus*, *noſter*, *uester*, *noſtras* & *ueſtras*. Pronomina, a finita, feminina sunt omnia, & tam secundæ quam tertiæ declinationis: ut *illa*, *ipsa*, *ista*, *ea*, *quanta*, *quota*, *tota*, *mea*, *sua*, *noſtra*, *ueſtra*. E finita, masculina sunt omnia, & secundæ declinationis, ut *ille*, *ipse*, *iste*. Finitum unum inuenitur, *Sui*: quod est omnis generis, & primæ declinationis. V finitum unum inuenitur, *Tu*, quod est omnis generis, & primæ declinationis. As finita, tria inueniuntur, *noſtras*, *ueſtras*, *cuias*, quæ sunt omnis generis, & quartæ declinationis. Quorum neutrum e finitur, *is* finita quatuor inueniuntur, *is*, *quis*, *qualis*, *talis*, & sunt quartæ declinationis: sed *is* & *quis* masculina: *qualis* & *talis* communia sunt, & neutrum in e mitunt. Vs finita, septem: *quātus*, *quotus*, *tantus*, *totus*, *meus*, *tuus*, *suus*, quæ sunt omnia masculina, mobilia per tria genera: sed *quantus*, *quotus*, *tantus*, *meus*, *tuus*, *suus*, tertiæ: *totus*, secundæ est declinationis. C finitum, unum inuenitur, masculinum, *hic*: unum femininum, *hæc*: unum neutrum, *hoc*: & differentia causa e, indicatiuo accipiunt. D finita, quatuor: *illud*, *istud*, *id*, *quod*, & sunt secundæ declinationis. M finita tredecim, *idem*, *ipsū*, *quantū*, *quotū*, *tantum*, *totum*, *meū*, *tuum*, *suum*, *noſtrum*, *ueſtrum*, *ecum*, *ellum*: & sunt tertiæ declinationis, excepto *totum*, quod est secundæ, & *ecum* *ellum*, quæ minimè declinantur, & accusatiuum tantum singularē ac pluralem habent. Er finita duo, *noſter*, *uester*, quæ sunt tertiæ declinationis. T finita duo, *quot*, *tot*, quæ sunt omnis generis, & nullius declinationis. Quæcunque uerò præter hæc pronomina inuenta fuerunt, ab his composita sunt, & eorum regulas sequi debent. Primæ personæ unum, *Ego*: secundæ unum, *Tu*: reliqua tertiæ sunt: exceptis *meus*, *noſter*, *primæ*: *tuus*, *uester*, secundæ personæ possessiuia.

DOceo, quæ pars orationis est? Verbum. Verbum quid est? Pars orationis cum tempore & persona, sine casu, aut agere aliquid, aut pati, aut neutrum significans. Verbo quot accidunt? septem. Quæ? qualitas, coniugatio, genus, numerus.

rus, figura, tempus, persona. Qualitas uerborum in quo est in modis & formis. Modi qui sunt in dicatiuus ut lego: imperatiuus ut lege: optatiuus ut utinam legerem: coniunctiuus cum legam: in finitiuus legere: impersonalis legitur. Cuiusmodi est hoc uerbum & indicatiui. Vnde hoc quia doceo cum dico, me aliquid docere indico. Doce, cuius modi uerbum est imperatiui, unde hoc quia doce cum dico, tibi ut aliquid doceas impero. Utinam docerem, cuius modi uerbum est optatiui, unde hoc quia utinam docerem cum dico, ut aliquid doceam opto. Cum doceam, cuius modi uerbum est coniunctiuui, unde hoc quia cum doceam, quando dico, ut plenum sensum efficiam, necesse est ut huic uerbo alium modum coniungam, quomodo: ut cum doceam, discis. Doce, cuius modi uerbum est infinitiuui. Vnde hoc quia docere cum dico, nec numerum nec personam definit, nisi alio modo addito, utrunque distinguam: ut docere uolo, uis, uult: docere uolumus, uultis, uolunt. Docetur, cuius modi uerbum est impersonalis, unde hoc quia docetur cum dico, a qua persona aliquid doceatur non definit, nisi additis pronomiibus dicam: docetur a me, a te, ab illo: a nobis, a uobis, ab illis. In hunc modum de omnibus uerbis per ceteros numeros & personas & tempora, facile responderi potest, quod a nobis studio breuitatis omissum est. Formae uerborum quot sunt: quatuor, quae perfecta, ut lego: meditatiua, ut lecturio: frequentatiua, ut lectito: inchoatiua, ut feruesco, caleasco. Cuius formae est hoc uerbum: perfecta, unde hoc quia doceo cum dico, neque meditationem, neque frequentationem, neque inchoationem actionis, sed absolute presentem actionem significo. Doceor, cuius formae uerbum est perfecta, unde hoc quia doceor cum dico, neque meditationem, neque inchoationem passionis, sed presentem passionem significo. Lecturio, cuius formae uerbum est meditatiua, unde hoc quia in urio definit, & meditationem futurae actionis significat. Lectito, cuius formae uerbum est frequentatiua, unde hoc quia in cito definit, & frequentia actionis significat. Feruesco, cuius formae uerbum est inchoatiua, unde hoc quia in sco definit, & feruoris inchoationem significat: quae omnia facilius dignoscuntur, si singularum formarum terminationes diligentius memoriae commendentur. Est ergo meditatiuae formae una tantum terminatio, urio, ut esurio, lecturio, parturio. Frequentatiuae, quatuor, in to, ut clamito: in fo, ut merfo: in xo, ut nexo: in cito, ut lectito, dictito. Inchoatiuae, una solummodo sco, ut floresco, uresco: quae cunctae aut uerba huiusmodi terminationibus & significationibus, carent, perfectae formae absque omni ambiguitate pronuntianta sunt. Coniugationes uerborum quot sunt: tres, quae prima, secunda, tertia. Prima quae est quae in dicatiuo modo tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, a productum habet ante nouissimam litteram: ut amo, 60 amas: Passiuo communi & deponenti antepenulti

mam syllabam: ut amor, amaris. Et futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllaba mittit: ut amo, amabo: amor, amabor. Secunda quae est: quae indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, e producta habet ante nouissimam litteram: Passiuo communi, & deponenti, ante nouissimam syllabam: ut doceo, doces: doceor, doceris. Et futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllabam mittit, ut doceo, docebo: doceor, docebor. Tertia quae est: Quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, i correpta habet, uel i productam, ante nouissimam litteram. Passiuo communi & deponenti pro i littera, e correptam habet: uel i producta ante nouissimam syllabam, ut lego, legis: legor, legeris: audio, audis: audior, audiris. Et futurum tempus eiusdem modi in am & in ar syllaba mittit, ut lego, legam: legor, legar: audio, audiam: audior, audiar. Vbi discerni potest, utrum i littera correpta sit, an producta: in imperatiuo & infinitiuo. Quomodo: nam correpta i littera, in e conuertitur: producta si fuerit, non mutatur. Quando tertia coniugatio futurum tempus non in am tantum, sed etiam in bo mittit. Interdum cum i littera non correptam habuerit, sed producta: ut eo, is, ibo: queo, quis, quibus. Cuius coniugationis est hoc uerbum: Secunda, unde hoc quia indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona e productam habet ante nouissimam litteram, ut doceo, doces. Et futurum tempus eiusdem modi in bo syllabam mittit, ut doceo, docebo. Doceor, cuius coniugationis uerbum est: secunda, unde hoc quia indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona e productam habet ante nouissimam syllabam, ut doceor, doceris: & futurum tempus eiusdem modi in bor syllabam mittit, ut doceor, docebor. Clamo, cuius coniugationis uerbum est: prima, unde hoc quia indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona habet ante nouissimam syllabam, ut clamor, clamaris: & futurum tempus eiusdem modi, in bor syllabam mittit, ut clamor, clamabor. Scribo, cuius coniugationis uerbum est: tertia correpta, unde hoc quia indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, i correpta habet ante nouissimam litteram, ut scribo, scribis. Et futurum eiusdem modi in am syllabam mittit, ut scribo, scribam. Vnde cognoscitur quod i littera in hoc uerbo correpta sit: quia imperatiuo & infinitiuo in e conuertitur, ut scribe, scribere. Scribor, cuius coniugationis uerbum est: eiusdem, unde hoc quia indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, e correpta habet ante nouissi-

nouissimam syllabam, ut scribor, scriberis. Et futurum tempus eiusdem modi, in ar syllabam mittit, ut scribor, scribar. Nutrio, cuius coniugationis uerbum est: tertia producta. Vnde hoc quia indicatiuo modo tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, i producta habet ante nouissimam litteram, ut nutrio, nutris. Et futurum tempus eiusdem modi non in am tantum, sed etiam in bo syllabam mittit, ut nutrio, nutribo. Vnde cognoscitur quod i littera in hoc uerbo producta sit: quia imperatiuo & infinitiuo non mutatur in e correpta, sed permanet, ut nutri, nutrire. Nutrio, cuius coniugationis uerbum est: eiusdem, unde hoc quia indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, i prod. habet ante nouissimam syllabam, ut nutrio, nutris. Et futurum tempus eiusdem modi, non in ar tantum, sed etiam in bor mittit, ut nutrio, nutribo. Genera uerborum quot sunt: quinque, quae actiua, passiuua, neutra, deponentia, communia. Actiua quae sunt: quae in o desinunt, & accepta r littera, faciunt ex se passiuua, ut lego, legor. Passiuua quae sunt: quae in r desinunt, & ea depra, redeunt in actiua, ut legor lego. Neutra quae sunt: quae in o desinunt, ut actiua: sed accepta r littera, Latina non sunt, ut sto, curro. Deponentia quae sunt: quae similiter ut passiuua in r desinunt, sed ea depra, Latina non sunt, ut luco, loquor. Communia quae sunt: quae in r littera similiter desinunt, ut deponentia, sed in duas formas cadunt, patiens & agens, ut osculor, crimino. Dicimus, n. osculor te, osculor a te: crimino te, crimino a te. Cuius generis est hoc uerbum: actiuui, unde hoc quia in o desinit, & accepta r littera, facit ex se passiuum, ut doceo, doceor. Doceor, cuius generis uerbum est: passiuui, unde hoc quia in r desinit, & ea depra redit in actiuum, ut doceor, doceo. Sto, cuius generis uerbum est: neutri unde hoc quia in o desinit, ut actiuum, sed accepta r littera, Latinum non est: sto dicimus, stor non dicimus. Loquor, cuius generis uerbum est: deponentis, unde hoc quia in r desinit, sed ea depra, Latinum non est: loquor, n. dicimus: loquo non dicimus. Crimino, cuius generis uerbum est: communis, unde hoc quia in r similiter desinit, ut deponentis: sed in duas formas cadit, patiens & agentis: ut crimino te, crimino a te. Numeri uerborum quot sunt: duo, qui: singularis, ut lego: pluralis, ut legimus. Cuius numeri est hoc uerbum: singularis, unde hoc quia doceo cum dico, me solummodo aliquid docere significo. Docemus, cuius numeri est: pluralis, unde hoc quia docemus cum dico, nos plures aliquid docere significo. Figura uerborum quot sunt: duae, quae simplex, ut lego: composita, ut negligo. Quot modis uerba componuntur: quatuor, quibus: ex duobus, integris, ut plego: ex duobus, corruptis, ut efficio: ex integro, & corrupto: ut deficio: ex corrupto & integro, ut offero: aliquando ex copluribus, ut derelinquo. Est hoc uerbum simplex, an compositum: simplex, unde hoc quia neque ex duobus, integris, neque ex duobus corruptis: neque ex integro & corrupto: neque ex corrupto & integro: neque ex copluribus, est compositum. Perlego, simplex an compositum est: compositum, quod ex duobus, in-

tegris, quibus: propositioe, & lego uerbum: utraq; n. integra pseuerat, cum dicimus perlego. In hunc modum & de ceteris respondendum est. Tempora uerborum quot sunt: tria, quae praesens, ut lego: praeteritum ut legi, futurum ut legam. Quot sunt tempora in declinatione uerborum: quinque, quae praesens, ut lego: praeteritum imperfectum, ut legebam: perfectum, ut legi: praeteritum plusquamperfectum, ut legeram: futurum, ut legam. Cuius temporis est hoc uerbum: praesentis, unde hoc quia doceo cum dico, me in presente aliquid docere significo. Potest & de ceteris temporibus, congrua responsio fieri: sed facilius ex ipsa sui diuersitate & proprietate agnoscere possunt. Persona uerborum quot sunt: tres, quae prima, ut lego: secunda, ut legis: tertia, ut legit. Cuius personae est hoc uerbum: primae, unde hoc quia probas quia doceo cum dico, me aliquid docere significo. Doces, cuius personae uerbum est: secundae, unde hoc quia doces cum dico, te aliquid docere significo. Docet, cuius personae uerbum est: tertiae, unde hoc quia docet, cum dico, non me, uel te, sed alium quemlibet docere aliquid significo: sed & de hoc accidenti, & de ceteris omnibus, in hac duntaxat parte orationis, multo facilius cognitio, quam responsio est.

Prudenter, quae pars orationis est: Aduerbium. Aduerbium quod est: pars orationis, quae adiecta uerbo, significationem eius explanat atque implet. Aduerbio quot accidunt: tria, quae significatio, comparatio, figura. Significatio aduerbiorum in quo est: quia sunt aut loci aduerbia, aut temporis, & cetera ut sequitur. Da aduerbium loci, ut hic, uel ibi, intus, uel foris, illuc uel inde. Da temporis, ut heri, hodie, nunc. Da numeri, ut semel, bis, Negandi, ut non. Affirmandi, ut etiam, quidem. Demonstrandi, ut en, ecce. Operandi, ut utinam. Horandi, ut eia. Ordinis, ut deinde. Interrogandi, ut cur, quomodo. Similitudinis, ut quasi, ceu. Qualitatis, ut docte, pulchre. Quantitatis, ut multum, parum. Dubitandi, ut forsitan, fortasse. Personalis, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum. Vocandi, ut heus. Respondendi, ut heu. Separandi, ut seorsum. Iurandi, ut uere, ueraciter. Eligendi, ut potius, imo. Congregandi, ut simul, unum. Prohibendi, ut ne. Euentus, ut forte, fortuito. Comparandi, ut magis, uel tam. Cuius significationis est hoc aduerbium: qualitatis, unde hoc quia prudenter cum dico, qualitate profecto significo, quod ut prudenter loquitur. Hic, cuius significationis est aduerbium est loci, unde hoc quia hic, cum dico, locum profecto significo, quod ut hic habito. Significationes aduerbiorum localium, quot sunt: quatuor, quae in loco, ut intus, foris: de loco, ut deum de: ad locum, ut huc, illuc: per locum, ut hac, illac. Quid significat hoc aduerbium: In loco. In hunc modum & de ceteris respondendum speciebus. Hodie, cuius significationis aduerbium est: temporis, unde hoc quia hodie cum dico, proculdubio tempus significo: ut hodie lego. Temporalium aduerbiorum differentiae quot sunt: tres, quae quia aut praesens tempus ostendunt, ut nunc: aut praeteritum, ut heri: aut futurum, ut cras. Quid horum significat hoc aduerbium: praesens. Non, cuius significationis aduerbium est: Negandi. A 4 di. Vnde

di. Vnde hoc? quia non, cū dico, aliquid prorsus nego. Quō? ut non feci, nō dixi, nō uolui. Quid nī, cuius significationis aduerbiū est? affirmādi. Vnde? quia quid nī, cū dico, aliquid profectō affirmo: ut si quæretur ab aliq, an uelim scire grammaticam: & respondeam, quid nī. En cuius significationis aduerbiū est? demonstrādi. Vnde? quia en cū dico, aliquid profectō demonstro: ut en agros. Vtinā, cuius significationis aduerbiū est? optādi. Vnde hoc? quia ut nā cū dico, aliquid prorsus opto, ut utinā sapiētis sim: utinā piē & benignē uiuam. Eia cuius significationis aduerbiū est? hortandī. Vnde? Quia eia cū dico, aliquid omninō hortor, ut eia lege. Deinde, cuius ordinis significationis aduerbiū est? ordinis. Vnde? quia deinde, cū dico, ordinem proculdubio alicuius rei ostendo: ut si dicā, primū didici figuras literarū, deinde cōnexiones syllabarū, postremō legēdum notitiā assecutus sum. Cur, cuius significationis aduerbiū est? interrogandī. Vnde? quia cur cū dico, aliquid profectō interrogo, ut cur ita agis? cur ita loqueris? Quasi, cuius significationis aduerbiū est? similitudinis. Vnde? quia quasi cū dico, quandā similitudinē induco: ut candet quasi pax: rubet quasi rosa: pallet quasi mortuus: nigrescit quasi pix. Multū, cuius significationis aduerbiū est? quantitatis. unde? quia multū cū dico, quantitatem profectō significo, ut multum legit, multū didicit, multum nouit. Forsitan, cuius significationis aduerbiū est? dubitandī. unde? quia forsitan cū dico, dubitare me aliquid ostendo: ut forsitan melius tempus erit: forsitan lætiores dies uenturi sunt. Mecū, cuius significationis aduerbiū est? personalis. unde? quia ad primam personā refertur: ut mecū legit: similiter tecum, ad secundā, ut tecum habitat: & secum ad tertiā, ut secum cogitat: necnō & in plurali numero ad primā personam, ut nobiscū uiuit: & ad secundā, ut nobiscum discit: & ad tertiā, ut hāsitant, & secū quærun. Heus, cuius significationis aduerbiū est? uocandī. Vnde? quia heus cū dico, aliquē prorsus uoco: ut heus tu uenis, & heus frater. Heu, cuius significationis aduerbiū est? respondendī. unde? quia heu cū aduerbialiter dico, alicui me uocātū respondeo. Seorsum, cuius significationis aduerbiū est? separandī. unde? quia seorsum cū dico, separatim aliquid fieri ostendo, ut seorsum oues, seorsum hirci pascuntur. Verē, cuius significationis aduerbiū est? iurandī. unde? quia uerē cū dico, aliquid iuramento affirmo: ut uerē ita est, uerē ita non est. Potius, cuius significationis aduerbiū est? eligendī. unde? quia potius cū dico, aliquid ē duob. uel pluribus eligi significo: ut tunicā potius uolo, quam palliū: & salutē potius desidero, quam diuitias. Simul, cuius significationis aduerbiū est? congregandī. unde? quia simul cū dico, duo aut quædam in unū conuenisse, aut conuentura esse significo: ut simul uenerunt: simul apud quem liber hospitantur: simul discessuri sunt. Ne, cuius significationis aduerbiū est? prohibendī. unde

hoc? Quia ne quum dico, aliquid omninō prohibeo: ut ne dixeris: ne loquaris. Fortē, cuius significationis aduerbiū est? euentus. unde? quia fortē quum dico, aliquid euenisse significo: ut dum indicatius pergīt, fortē latrones incurrit: dum celeriter properat, fortē duriter impēgit. Magis, cuius significationis aduerbiū est? comparandī. unde hoc? quia magis cū dico, aliqua inter se omninō comparo: ut, magis iste doctus, quā ille est: & magis hic, quā ille sapit. Comparatio aduerbiorum in quo est? in tribus gradibus comparationis, positiuo, cōparatiuo, superlatiuo. Da aduerbiū positiuū gradus, ut doctē: Comparatiui gradus, ut doctius: Superlatiuū, ut doctissimē. Quæ aduerbia comparantur? quæ aut ex nomine comparatiuo ueniunt, aut nomen ex se comparatiuū faciūt: ut doctē, quia uenit ex nomine cōparatiuo, quod est doctus, facit doctius, doctissimē. Et ultra, quia facit nomina comparatiua ulterior, ultimus. Cōparatur autem ulterius, ultimē. Comparatur hoc aduerbiū, an non? comparatur. unde hoc? quia ab eo quod est prudens, nomine comparatiuo uenit: comparatur ut prudenter, prudentius, prudentissimē. Ne, comparatur, an non? non. unde hoc? quia neq; ex nomine comparatiuo uenit, neq; nomen ex se comparatiuum facit. Figuræ aduerbiorum quot sunt? duæ. quæ? simplex, ut doctē, prudenter: composita, ut indoctē, imprudenter. Est aduerbiū simplex, an compositū? simplex. unde hoc? quia neq; ex duobus integris, neq; ex duob. corruptis, &c. Sic & de reliquis aduerb. siue cōpositis, siue simplicib. ad formam aliarum partium respondendū est.

DOcens, quæ pars orationis est? Participiū. Participium quid est? Pars orationis, partē captens nominis, partē uerbū: recipit enim a nomine genera & casus: a uerbo, tempora & significationes: ab utroq; numerum & figuram. Participio quot accidunt? sex, quæ? genera, casus, tempora, significationes, numeros, figuras. Genera participiorū quot sunt? quatuor. quæ? masculinū ut hic lectus: fœmininū, ut hęc lecta: neutrum, ut hoc lectum: cōmune tribus generibus, ut hic & hęc & hoc legens. Cuius generis est hoc participium? omnis. Vnde hoc? quia omnia participia in ens, uel in ans desinentia, omnis generis habentur? Doctus, cuius generis participiū est? masculinū, unde hoc? quia omnia participia in us desinentia, masculinū generis habentur. Doctā, cuius generis participiū est? fœmininū. Vnde? quia omnia participia in a desinentia, fœmininū generis habentur. Doctum, cuius generis participium est? neut. unde hoc? quia omnia participia in um desinentia, neutri generis habentur. Docens, si xum an mobile participiū est? Fixū. Vnde hoc? quia in alterū genus flexi non potest. Lectus, si xum an mobile partic. est? Mobile. unde hoc? quia in alterum genus flexi potest: ut lectus, lecta, lectum, & omnia partic. in us finita, mobilia sunt. Casus participiorū quot sūt? Sex. quæ? Nominatiuus, ut hic legēs: Genitiuus, ut huius legētis: Datiuus, ut

tiuus, ut huic legētī: Accusatiuus, ut hunc legentem: Vocatiuus, ut ō legens: Ablatiuus, ut ab hoc legente. Cuius casus est hoc participium? Nominatiui & Vocatiui. Vnde hoc? quia uel ad tertiā, uel ad secundā personam uerbi refertur: ut docens proficit, docens proficis. Verū & in hac parte, & in Pronominibus, sicut in Nomine premonuimus, casuum proprietates melius ex aliarū partium connectione, in sententijs & plena oratione probantur. Tempora participiorū quot sunt? Triā. Quæ? Præfens, ut legens: præteritū, ut lectus: futurū, ut legendus. Cuius temporis est hoc participiū? Præfentis. Vnde hoc? quia omnia participia in duas desinentias consonantes, præfentis temporis habentur. Doctus, cuius temporis participiū est? Præteriti. Vnde hoc? quia omnia participia in tus desinentia, pariter temporis habentur. Similiter in fus & in xus, ut læsus, nexus. Docturus, cuius temporis participiū est? Futuri. Vnde hoc? quia omnia participia in rus desinentia, futuri item temporis habentur. Similiter in dus, ut legendus, docendus. Significationes participiorū in quo sunt? quia ab actiuo uerbo, duo participia ueniunt, præfens & futurū, ut legens, lecturus. A passiuo duo, præteritū & futurū, ut lectus, legendus. A neutro, duo, sicut ab actiuo: præfens & futurū, ut stans, staturus. A deponenti triā, præfens, præteritū & futurū, ut loquēs, locutus, locuturus. A cōmuni, quatuor: præfens, præteritū, & duo futura, ut criminās, criminatus, criminaturus, criminādus. Cuius significationis est hoc participiū? Actiua. Vnde hoc? Quia ab eo quod est doceo, actiuo uerbo, deriuatur. Similiter & de ceteris significationibus respondendū est. Numeri participiorum quot sunt? Duo, Qui? Singularis, ut hic legens: pluralis, ut hi legentes. Cuius numeri hoc est participiū? singularis. unde hoc? quia docēs cū dico, unum docentē, nō plures significo: & docētēs cū dico, plures docentes, non unū significo. Figuræ participiorum quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, ut legēs: cōposita, ut negligens. Est hoc participiū simplex, an compositū? simplex. Vnde hoc? quia neq; ex duobus integris, & cetera, sicut in superioribus partibus demonstrata sunt. Inueniuntur formæ casuales in Participijs, an nō? Inueniuntur. Quæ? tripartita in omnibus formis & neutralibus, ut doctā, doctā, doctā: doctum, doctū. Pentaptota in omnib. masculinis, ut lectus, ti, to, tum, te: & in omnib. omnis generis participijs, ut legēs, tis, ti, tem, à legente, ceteris formis carent participia. Quot declinationib. inflectuntur? tribus, quibus? fœminina omnia prima: masculina & neutralia, secunda: omnis generis, tertiā. Da declinationem Participij, &c.

A St, quæ pars orationis est? Coniunctio. Cōiunctio quid est? Pars orationis ad-

nectens ordinansq; sententiā. Coniunctioni quot accidunt? Triā. Quæ? Potestas, figura, ordo. Potestas coniunctionū quot species habet? quinque. quæ? Cōpulatiuas, disiuctiuas, expletiuas, casuales, ratiōnālēs. Da cōpulatiuas, & q; at, atq; ac, ast. Da disiuctiuas, aut, ue, uel, nē, nec, neq;. Da expletiuas, quidē, eadem, saltē, uidelicet, quāquā, quāuis, quōque, aut porro, porro aut, tamen. Da casuales, si, etsi, etiam si, siquidē, quādo, quandoquidē, quā, quinetiā, & quatenus, sin, seu, siue, nam, nāq; nī, nisi, nisi si, sienim, etenim, he, sed, interea, licet, quāobrem, præsertim, itē, itēq;, ceterū, alioquin, præterea. Da ratiōnālēs, ita, itaq;, enim, enim uero, quia, quapropter, quoniam, quoniamquidē, quippe, ergo, ideo, igitur, scilicet, uidelicet, propterea. Cuius speciei est hæc cōiunctio? copulatiua. Vnde hoc? quia copulat tam uerba quā sensum. Aut, cuius speciei cōiunctio est? Disiuctiua. Vnde hoc? quia sensum disiūgit, licet uerba copuletur & coniungat. Quidē, cuius speciei cōiunctio est? Expletiuua. Vnde hoc? quia ad explendū uel sensum uel ornatū sententiæ interponitur. Si, cuius speciei cōiunctio est? Casualis. Vnde hoc? Quia causam præcedentē significat. Enim cuius speciei cōiunctio est? Ratiōnalis. Vnde hoc? quia rei præcedētis rationē reddit. Figuræ coniunctionū quot sunt? duæ. quæ? simplex, ut nam: cōposita, ut nāq;. Est hæc coniunctio simplex an cōposita? simplex. Vnde hoc? quia neq; ex duobus integris, neq; ex duob. corruptis &c, sicut in alijs partibus demonstrata sunt. Ordo coniunctionū in quo est? quia aut præpositiua cōiunctiones sunt, ut at, ast: aut subiunctiua, ut que, aut: aut cōmunes, ut &, igitur. Cuius ordinis est hæc coniunctio? Præpositiui. Vnde hoc? quia semper in oratione præponitur. Que, cuius ordinis cōiunctio est? Subiunctiui. Vnde hoc? quia semper in oratione subiungitur. Igitur, cuius ordinis cōiunctio est? cōmunis. unde hoc? quia semp in oratione ad uerū uniuscuiusq; uel præponitur, uel subiungitur. Sciendū est, cōiunctiōes copulatiuas, ordinis præpositiui esse tres, at, ac, ast. Subiunctiui, unam, que: communis, &, atq;. Disiuctiuas ordinis præpositiui, duas: aut, ne. Subiunctiui unam, ue: communis tres, que, ne, ue. Expletiuas ordinis præpositiui, unam. Porro autem subiunctiui tres, quidem, quōq;, autem: communis septem, equidem, saltem, uidelicet, quenquam, quamuis, porro, tamen. Casualis ordinis præpositiui quatuordecim, etsi, etiam si, quā, sin, seu, siue, nī, nisi si, sienim, quāobrem, præsertim, itemq;, ceterum, alioquin. Cōmunis quatuordecim, siquidē, quādoquidē, quinetiā, quatenus, nam, nāq;, nī si, etenim, ne, sed, interea, licet, item, præterea. Ratiōnalis ordinis præpositiui, unam: enim uero. Cōmunis 14. itaq;, enim, quia, quapropter, quoniam, quoniamquidē, quippe, ergo, ideo

ideo, igitur, scilicet, uidelicet, propter, idcirco. **A**D, quæ pars orationis est? præpositio. Præpositio quid est? pars orationis, quæ præposita alijs partibus orationis, significatio nem earum aut complet, aut mutat, aut minuit. Præpositioni quid accidit? Vnum. Quid? casus tantum, quot? duo. qui? accusatiuus & ablatiuus. Da præpositiones casus accusatiui: ad, apud, ante, aduersum, cis, citra, circum, circa, contra, erga, extra, inter, intra, infra, iuxta, ob, pone, per, prope, sedenim, post, tras, ultra, præter, propter, supra, usque, penes. Quomodo? Dicimus enim, ad patrem, apud uillam, ante edes, aduersum inimicos, cis Rhenum, citra forum, circum uicinos, circa templum, contra hostem, erga propinquos, extra terminos, inter naves, intramœnia, infra tectum, iuxta macellum, ob augurium, pone tribunal, per parietem, prope fenestram, secundum fores, post tergum, trans ripam, ultra fines, præter officium, propter rem, supra coelum, usque oceanum, penes arbitros. Da præpositiones casus ablatiui: a, ab, abs, cum, coram, clam, de, è, ex, per, præ, palam, sine, absque, tenus. Quomodo? Dicimus enim, a domo, ab homine, abs quolibet, cum exercitu, coram testibus, clam custodibus, de foro, e iure, ex præfectura, pro clientibus, præ timore, palam omnibus, sine labore, absque iniuria, tenus pube, quod nos dicimus puber nus. Da utriusque casus præpositiones. In, sub, super, subter. In & sub, quando accusatiuo casus iunguntur? quando uel nos, uel quoslibet, in locum ire, isse, ituros esse significamus. Quando ablatiuo? quando uel nos, uel quoslibet in loco esse, fuisse, futuros esse significat. Da huius rei exempla. In accusatiui casus: Itur in antiquam syluam. In, ablatiui casus. Stans celsa in puppi. Sub, accusatiui casus. Postesque sub ipsos Nituntur gradibus. Sub, ablatiui casus: Arma sub aduersa posuit radiantia queru- 40 cu. Super, quam uim habet? Vbi locum significat, magis accusatiuo casus seruit, quæ ablatiuo: ubi mentionem alicuius facimus, ablatiuo, tantum. Quomodo seruit casus accusatiuo locum significans? ut Sæua sedens super arma. Quando ablatiuo? Sedibus optatis geminas super arbore sidunt. Et super flore uiridis, nobis mitia poma. Quomodo seruit ablatiuo? quando mentionem alicuius facimus, ut Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. In, quam uim habet? Etiam tum accusatiuo casus seruit, cum significat contra: ut, in alterum, in desertorem. Subter, quam uim habet? Eandem quam superiores, ad locum & in loco significantes. Quomodo seruit accusatiuo, ad locum significans? ut Fluminaque anti- quos subterlabentia muros. Quomodo ablatiuo significans in loco? ut Ferre iubet subter densa testudine casus. Cuius casus est hæc præpositio? accusatiui, unde hoc? quia casus accusatiuo semper in oratione præponitur. Quo-

modo? ut, ad patrem. Sic & de cæteris accusatiui casus præpositionibus respondendum. Ab, cuius casus præpositio est? Ablatiui. Vnde? quia casus ablatiuo semper in oratione præponitur. Quomodo? ut ab homine. Sic & de cæteris ablatiui casus præpositionibus, respondendum. In, cuius casus præpositio est? utriusque, unde hoc? quia tantum accusatiuo quam ablatiuo casus semper in oratione præponitur. Quomodo accusatiuo? ut, Itur in antiqua syluam. Quomodo ablatiuo? ut Stans celsa in puppi. Cuius casus est in, hoc loco? illius uel illius. Sic & de cæteris utriusque casus præpositionibus respondendum. Quæ præpositiones sunt, quæ dictionibus seruiunt, & separari non possunt? di, dis, re, se, am, con. Quomodo? Dicimus enim, diduco, distraho, recipio, seruabo, amplector, congregior. Habet hæc præpositio cum eis aliquam cõmunionem, an non? Non. Vnde? quia separari potest. Quomodo? ut ad patrem. Quæ sunt quæ iungi non possunt? Apud, & penes. Habet hæc præpositio cum eis aliquam cõmunionem, an non? Non. Vnde hoc? quia iungi potest. Quomodo? ut addo. Quæ iunguntur & separantur? cæteræ ferme omnes. Habet hæc præpositio cum eis aliquam cõmunionem, an non? Habet omnino. Vnde hoc? quia ut supra responsum est, & iungitur & separatur. Scirendum uero accusatiuos præpositiones quæ iungi possunt, esse undecim. Ad, ut admoneo: ante, ut antecedo: circum, ut circumeo: circa, ut circūcirca: contra, ut contradico: inter, ut interdico: ob, ut oberro: per, ut permitto: post, ut postpono: trans, ut transero: præter, ut præterfluo. Quæ iungi non possunt? Quindecim. Apud, aduersum, cis, citra, erga, extra, infra, iuxta, prope, secundum, ultra, propter, supra, usque, penes. Sed ex his duas tantum Donatus assignat, apud & penes: cæteras idcirco prætermisisse uideatur, quia magis aduerbia sunt: unde & pleræque earum comparationem recipiunt, & uerbis adiectæ, sine casibus proferuntur: nã comparationem recipiunt, ut citra, citerius, citimè, unde etiã nomen citerior, citimus deriuatur. Similiter extra, exterius, extimè, unde & nomen exterior, extimus, uel extremus deriuatur. Similiter supra, superius, supremè, unde etiã nomen superior, supremus deriuatur. Verbis bene aduerbialiter iunguntur, ut citra habitat, extra iacet, infra latet, iuxta sedet, prope incedit, ultra progreditur, supra conscendit, & iubet usque morari, & usque ambo defessimus. Denique aduersum & secundum, manifestè nomina loco aduerbiorum uel præpositio num posita dignoscuntur, quatuor partium plurima similitudo, et quædam uidetur esse germanitas, ut & præpositiones in aduerb. & aduerbia in præpositiones frequentis, trãseant. Itẽ ablatiui casus præpositiones, quæ iungi possunt, sunt octo: a, ut amitto, ab, ut abnego, abs, ut abstra-

ho: de, ut demulceo: e, ut emitto: ex, ut exeo: pro, ut protego: præ, ut præfero. Quæ iungi non possunt, septem: cum, coram, clam, palam, sine absque, tenus. Quæ si quis scire desiderat, quantum cum aduerbijs habeant uicinitatem, legat Prisciani de præpositione tractatus. Item utriusque casus præpositiones omnes iungi possunt: in, ut incolo: sub, ut subsisto: super, ut superpono: subter, ut subtericeo.

EVax, quæ pars orationis est? Interiectio: Interiectio quid est? Pars orationis significans mentis affectum uoce incondita. Interiectio quid accidit? Tantum significatio. Significatio interiectionis in quo est? Quia aut lætitiã significamus, ut euax: aut dolorẽ, ut heu: aut admirationẽ, ut pape: aut metu, ut atar, & si qua sunt similia. Cuius significatio est hæc interiectionis? Lætadi. Vnde hoc? Quia euax, cum dicimus, lætari nos profectò significamus. Heu, cuius significatio interiectionis est? Dolendi. Vnde hoc? quia heu cum dicimus, dolere nos profectò significamus. Pape, cuius significatio interiectionis est? Admirandi. Vnde hoc? Quia pape cum dicimus, aliquid profectò miramur. Atar, cuius significatio interiectionis est? Metuendi. Vnde hoc? quia atar cum dicimus, aliquid nos metuere significamus. Sunt & alia plurimæ interiectionum significationes, quæ tamen ex his quatuor ueluti quibusdam perturbationum fontibus, dimanare noscuntur.

BEDÆ PRES- BYTERI DE OCTO PARTIBVS ORATIONIS LIBELLVS.

DARTES orationis sunt octo. Nomen, pronome, uerbum, aduerbiũ, participiũ, coniunctio, præpositio, interiection. Ex his duæ sunt principales partes orationis, nomen, uerbum. Latini articulum non adnumerant, Græci Interiectionem. Multi plures, multi pauciores partes orationis putant: uerum ex his omnibus tres sunt, quæ sex casibus inflectuntur: Nomen, pronomen & participiũ. Nomen, est pars orationis, cum casu corpus aut rem, propriè communiterque significans. Propriè, ut Roma, Tiberis: communiter, ut, urbs, flumen. Nomini accidunt sex: qualitas, comparatio, genus, numerus, figura & casus. Nomen, unius nominis: appellatio, multarum uocabulum est rerum, sed modò nomina generaliter dicimus. Qualitas nominum bipartita est: aut enim propria sunt nomina, aut appellatiua. Propriorum nominum, secundum Latinos, quatuor sunt species: Prænomen, nomen, cognomen, agnomen, ut, Publius Cornelius Scipio Africanus. Cõmunia

prænomen aut singulis literis notantur, ut C. Cæsar, L. Catilina: aut binis, ut Gn. Pompeius: aut trinis, ut, Sex. Roscius. Appellatiuorum multæ sunt species: alia enim sunt corporalia, ut pietas, iustitia, dignitas: alia sunt primæ positionis, ut mons, schola: alia deriuatiua, ut, montanus, scholasticus: alia diminutiua, ut, monticulus. Diminutiuorum nominum tres sunt gradus, quorum forma quo magis minuitur, crescit saepe numerus syllabarum. Sunt etiã quædam diminutiua, quorum origo non certatur, ut fabula, macula, tabula, uinculum. Sunt nomina tota Græcæ declinationis, ut Temeisto, Calypso, Pan. Sunt tota conuersa in Latinam regulam: Polydectes, Pollux, Odysses, Ulysses. Sunt inter Græcam Latinamque formam, quæ netha appellantur, ut Achilles, Agamemnon. Sunt alia nomina, quæ una appellatione plura signant, ut nepos, acies, aries. Sunt etiã alia synonyma uel polyonymata, ut, terra, humus, tellus: ensis, mucro, gladius. Alia patronymica, ut Pelides, Atrides. hæc & ab auis & patribus saepe fiunt. In his quæ Græca sunt, siue mascula, siue fœmina fuerint, Græcam magis seruabimus regulam. Alia horum mascula, aut in des exeunt, ut Atrides, ab Atreo: aut in lius, ut Pelius, à Peleo: aut in ion, ut Nereion, à Nereo. Fœminina autem in is exeunt, ut Atreis: aut in as, ut Pelias: aut in ne, ut Nerine. Sunt alia thetica, id est possessiua, quæ in ius exeunt, ut, Euandrius ensis, Agamemnonia Mycenæ: alia mediæ significationis, & adiecta nominibus, ut, magnus, fortis. Dicimus enim, magnus uir, fortis exercitus. Hæc etiã epitheta dicuntur. Alia qualitatis, ut bonus, malus: alia quantitatis, ut magnus, paruus: alia gentis, ut Græcus, Hispanus: alia patriæ, ut Thebantus, Romanus: alia numeri, ut, unus duo: alia ordinis, ut, primus, secundus. sed primus de multis: de duobus prior dicitur. sicut & de duobus, alterũ dicimus: ita de multis aliũ. Sunt alia ad aliquid dicta, ut pater, frater: sunt alia ad aliquid quodammodo se habentia, ut dexter, sinister. Hæc & comparatiuũ gradum admittunt, ut dexterior, sinisterior. Sunt alia generalia, ut corpus: alia specialia, ut lapis, homo, lignum: alia facta de uerbo, ut doctor, factor, lector: alia similia participijs, ut demens, sapiens, potens: alia uerbis similia, ut comedo, palpo, contemplator, speculator.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper cõmunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

piſſimus. nam pro ſecundo gradu, magis aduerbium ponitur, ut magis pius: aliàs comparatiuus & ſuperlatiuus, ut ulterior, ultimus: aliàs ſuperlatiuus tantum, ut nouiſſimus. Ex tra hanc formam ſunt, ut, bonus & malus, & magnus. Dicimus enim, bonus, melior, optimus: malus, peior, peſſimus: magnus, maior, maximus. Comparatio nominum proprie in comparatio & ſuperlatiuo gradu eſt conſtituta. nam poſitiuus, perfectus & abſolutus eſt. Sæpe autem comparatiuus gradus præponitur ſuperlatiuo: ut, ſtultior ſtultiſſimo, & maior maximo. Sæpe minus poſitiuo ſignificat, quamuis recipiat comparationem, ut mare Ponticum dulcius, quam cætera maria. Sæpe idem pro poſitiuo poſitus, minus poſitiuo ſignificat, & nulli comparatur: ut, iam ſenior, ſed cruda Deo uiridisq; ſenectus. Sunt nomina ſignificatione diminutiua, intellectu comparatiua: ut, grandiuſculus, maiuſculus, minuſculus. Comparatiuo, tam, aut minus, aut minime, aut magis, aut maxime addici non oportet: addicuntur autem poſitiuo tantum. Dicimus enim tam malus, minus bonus, minus malus, magis bonus, magis malus, maxime bonus, maxime malus. Comparatiuus gradus ablatiuo caſui adiungitur, utriuſq; numeri: ſed tum utitur, cum aliquem uel alieno, uel ſuo gradu comparamus: ut, Hector fortior Diomede, uel audacior Troianis fuit. Dicimus, aut fortior hic quam ille. Superlatiuus autem tantum genitiuo plurali adiungitur: ſed nunc hoc utitur, cum aliquem ſuo gradu comparamus: ut, Hector fortiſſimus Troianorum fuit. plerumq; ſuperlatiuus pro poſitiuo ponitur, & nulli comparatur, ut Jupiter optimus maximus. Interdum comparatiuus nominatiuo adiungitur, ut doctior hic, quam ille. Genera nominum ſunt quatuor: Masculinũ, foeminiũ, neutrum, commune. Masculinum eſt, cui numero ſingulari, caſu nominatiuo, pronomen uel articulus præponitur hic: ut, hic magiſter. Foeminiũ eſt, cui numero ſingulari, caſu nominatiuo, pronomen uel articulus præponitur hæc: ut, hæc muſa. Neutrũ eſt, cui numero ſingulari, caſu nominatiuo, pronomen uel articulus præponitur hoc: ut, hoc ſcammũ. Commune eſt, quod ſimul masculinũ foeminiũq; ſignificat: ut, hic & hæc ſacerdos. Sed ex his uel principalia, uel ſola genera duo ſunt: masculinum & foeminiũ. nam neutrũ de utroq; naſcitur. Eſt etiam trium generum commune, quod omne dicitur: ut, hic & hæc & hoc felix. Eſt epicœnum, id eſt promiſcuum, quod ſub una ſignificatione marem & foeminam comprehendit, ut paſſer & aquila. Sunt præterea alia ſono masculina, intellectu foemina, ut Eunuchus comœdia, Oreſtes tragœdia, Centaurus nauis: alia ſono foemina, intellectu masculina, ut, Fenefſtella ſcriptor, Aquila orator: alia ſono neutra, intellectu foemina, ut

Phroneſiũ, Glycerium, Sophroniũ, quæ mulieres ſunt: alia ſono foemina, intellectu neutra, ut poëma, ſtemma: alia ſono masculina, intellectu neutra, ut pelagus, uulguſ. Sunt præterea nomina in ſingulari numero alterius generis, & in plurali alterius: ut, balneum, tartarus, cœlum, porrum, cœpe, formanium. Sunt item nomina incerti generis, inter masculinũ & foeminiũ: ut cortex, radix, ſilex, ſiſis, ſtirps, pinus, pampinus, dies. Sunt incerti generis, inter masculinum & neutrũ, ut frenus, clypeus, uulguſ, ſpecus. Sunt nomina incerti generis inter foeminiũ & neutrum, ut buxus, pyrus, prunus, malus: ſed neutro genere fructum, foeminiũ ipſas arbores dicimus sæpe. Sunt etiam genera nominum fixa, ſunt mobilia. Fixa ſunt, quæ in alterum genus flexi non poſſunt, ut pater, mater, frater, ſoror. Mobilia autem, aut propria ſunt, & duo genera ex ſe faciunt, ut Caius Caia, Martius Martia: aut appellatiua ſunt, & tria genera faciunt, ut bonus, bona, bonum: malus, mala, malum. Sunt item alia nec in eorum fixa, nec in eorum mobilia: ut draco dracœna, leo leœna, gallus gallina, rex regina. Sunt diminutiua, quæ non ſeruant genera, quæ ex nominibus primæ poſitionis receperunt: ut, ſcutum ſcutella, piſtrinum piſtrilla, canis canicula, rana ranunculus, ſtatua ſtatiuncula. Nomen in a uocalem deſinens, nominatiuo caſu, numero ſingulari, aut masculinum eſt, ut Agrippa: aut foeminiũ, ut Martia: aut neutrum, ut toreuma, ſed tum Græcum eſt: aut commune, ut aduena: aut epicœnum, ut aquila. Nomen in e uocalem deſinens in nominatiuo caſu, numero ſingulari, aut foeminiũ eſt, ut Euterpe: aut neutrũ, ut ſedile. Nomen in i uocalem deſinens nominatiuo caſu, numero ſingulari, aut neutrum Græcũ eſt: ut gummũ, ſinapi: aut triũ generũ, ut abſolon, ut frugi, nihili. Nomen in o uocalem deſinens nominatiuo caſu, numero ſingulari, aut masculinum eſt, ut Scipio: aut foeminiũ, ut Iuno: aut commune, ut pumilio. Nomen in u uocalem deſinens nominatiuo caſu, numero ſingulari tantum neutrum eſt, ut cornu, genu, gelu. ſed hæc nomina, & quæ in conſonantes deſinunt, diuerſas regulas & multiplices habent. Numeri ſunt duo: ſingularis & pluralis. Singularis, ut hic ſapiens: pluralis, ut hi ſapientes. Eſt & dualis numerus, qui ſingulariter enunciarĩ nõ poſteſt, hi ambo, hi duo. Sunt etiam nomina numero communia, ut res, nubes, dies. Sunt ſemper ſingularia generis masculini, ut Publius, ſanguis. Sũt ſemper pluralia, ut manes, Quirites. Sunt ſemper ſingularia, generis foemini, ut pax, lux. Sunt ſemper pluralia, ut calendæ, nundinæ, feriæ, nuptiæ, quadrigæ. Sũt ſemper ſingularia generis neutri, ut pus, uirus, aurum, argentum, oleum, ferum, triticum: hæc & ſerè cætera, quæ ad menturam pondus ue referuntur, quæq; multa conſuetudine

armã, Floralia, Saturnalia. Sunt quædam poſitione ſingularia, intellectu pluralia, ut, populus, conſcio, plebs. Sunt quædã poſitione pluralia, intellectu ſingularia, ut, Athenæ, Thebæ, Cumæ. Figura nominibus accidunt duæ: Simplex & compoſita. Simplex, ut doctus, potens: compoſita, ut, indoctus, impotens. Compoſuntur autem nomina modis quatuor: ex duobus integris, ut ſuburbanus: ex duobus corruptis, ut, efficax, municeps: ex integro & corrupto, ut, ineptus, inſulſus: ex corrupto & integro, ut, nugigerulus. Compoſuntur etiam ex pluribus, ut, inexpugnabilis, imperterritus. In declinatione compoſitorum nominũ animaduertere debemus, quod ea quæ ex duobus nominatiuis compoſita fuerint, per omnes caſus ex utraq; parte declinari poſſunt, ut, eques Romanus, prætor urbanus. Quæ ex nominatiuo, & quolibet alio caſu compoſita fuerint, ea parte declinari tantum, qua fuerit nominatiuus caſus, ut præfectus equitum, uel ſenatus conſultum. Prouidendum eſt autem, ne ea nomina componamus, quæ aut compoſita ſunt, aut componi omnino non poſſunt. Caſus nominum ſunt ſex: Nominatiuus, genitiuus, datiuus, accuſatiuus, uocatiuus, ablatiuus. Ex his duo recti appellantur, Nominatiuus & uocatiuus: reliqui autem obliqui. Ablatiuũ Græci non habent: hunc quidam Latinum, nonnulli ſextum caſum appellant. Eſt autem nominatiuus, ut, hic Cato: Genitiuus, huius Catonis: datiuus, huic Catoni: accuſatiuus, hunc Catonem: uocatiuus, ô Cato: ablatiuus, ab hoc Catone. Quidam etiam aſſumunt ſeptimum caſum, qui eſt ablatiuo ſimilis, ſed ſine præpoſitione: ut ſit ablatiuus caſus, ab oratore uenio: ſeptimus caſus, oratore magiſtro utor. Sunt autẽ formæ caſuales ſex, e quibus ſunt nomina alia monoptota, alia diptota, alia triptota, alia tetrapto, alia pentapto, alia hexapto. Sunt præterea hæc aptota, quæ neq; per caſus, neq; per numeros declinantur: ut, frugi, nihili, nequam, ſas, neſas, nugas. In qua forma ſunt etiam nomina numerorum, à quatuor uſq; ad centum. nam ab uno uſq; ad tres, per omnes caſus numeri declinantur. Item à ducentis, & deinceps, præter mille. Sunt nomina quorum nominatiuus in uſu non eſt, ut ſi quis dicat hunc laterem, * uel ab hac diſtione. Item per cæteros caſus nomina multa deſiciunt, ut ſponte, tabo. Sunt præterea nomina, quorum alia genitiuum caſum traſunt, ut ignarus belli, ſecurus armorum: alia datiuum, ut inimicus malis, cõgruus paribus: alia accuſatiuum, ſed figuratè, ut exoſus bella, præſcius futura: alia ablatiuum, ut ſecundus à Romulo, alter à Sylla: alia ſeptimum caſum, ut dignus munere, maſtus uirtute. Omnia nomina ablatiuo, numero ſingulari, quinque literis uocalibus terminantur, ſed ea duntaxat, quæ non ſunt aptota: in illis enim regula non tene

tur. Quæcunq; nomina ablatiuo ſingulari uocali fuerint terminata, genitiuum pluralem in rum ſyllabam mittunt, datiuum & ablatiuum in is: ut, ab hac muſa, harum muſarum, his muſis. Neceſſe eſt autem contra hanc regulam, ut declinantur hæc nomina, in quibus genera diſcernentia ſunt: ut ab hac dea, harum dearum, his & ab his deabus: ne ſi dijs dixerimus, deos nõ deas ſignificare uideamur. Quæcunq; nomina ablatiuo caſu ſingulari e litera correpta fuerint terminata, genitiuum pluralem in um ſyllabam mittunt, datiuum & ablatiuum in bus: ut ab hoc pariete, horum parietum, & ab his parietibus. Contra hanc regulam inuenimus: ut ab hoc uafe, horum uaſorum, his uafis. Si uerò e producta fuerint terminata, genitiuum pluralem in rum ſyllabam mittunt, datiuum & ablatiuum in bus: ut, ab hac re, harum rerum, his & ab his rebus, ſed hæc regula foemini generis putatur. Quæcunq; nomina ablatiuo caſu ſingulari, i litera fuerint terminata, genitiuum pluralem in ium mittunt, & datiuum & ablatiuum in bus: ut, ab hac puppi, harum puppium, his & ab his puppibus. Huiusmodi nomina caſum accuſatiuum pluralem, propter differentiam, melius in is quam in es terminant: ut, has puppis, nauis, clauis, puppim, nauim, clauim: non puppem, nauem, clauem. Horum autem nominũ quæ genitiuo caſu plurali, ium ſyllabam exire poſſunt, trina regula eſt. prima eorum quæ nominatiuo caſu ſingulari ns literis terminantur, ut mons montiũ, altera eorum quæ ablatiuo caſu ſingulari e correpta finitur, & foemina ſunt, ut ab hac cæde, harum cædium, his & ab his cædibus. tertia eorum, quæ ablatiuo caſu ſingulari, i litera terminantur, ut ab hac reſti, harum reſtium, his & ab his reſtibus. Sed hæc regula etiam accuſatiuum ſingularem interdũ ſyllabam per im literam terminat: ut hanc reſtim, & hanc puppim: horum multa cernimus conſuetudine cõmutata. Quæcunq; nomina ablatiuo caſu ſingulari o litera fuerint terminata, genitiuum pluralem in rum ſyllabam mittunt, datiuum & ablatiuum in is: ut, ab hoc docto, horum doctõrũ, his & ab his doctõis. Contra hanc regulam inuenimus, ut ab hac domo, harum domorum, his & ab his domibus, & ab hoc iugere, horum iugerum, his & ab his iugeribus. Sed ſcire debemus, multa quidam ueteres aliter declinaſſe: ut ab hac domu, harum domuum, his & ab his domibus: & ab hoc iugere, horum iugerum, & ab his iugeribus. Verum meminerimus euphoniã in diſtioni bus plus interdum ualere, quam analogiã uel regulas præceptorum. Quæcunq; nomina ablatiuo caſu in u litera fuerint terminata, genitiuum pluralem in um ſyllabam mittunt: geminata u litera, datiuum & ablatiuum in bus: ut ab hoc fluctu, horum fluctuum, his & ab his fluctibus: nam nihil neceſſe eſt retinere u literam

ram, & fluctibus dicere, cum artibus necessitate dicamus: ne quis nos artes non artus significare uelle, existimet. In hanc regulam non eueniunt, ut dictum est, aptota nomina, ut fas, nefas, nihil: non ueniunt tantum pluralia, ut Saturnalia, Vulcanalia, compedalia: non ueniunt, quae a Graecis sumptimus, ut emblemata, epigrammata, stemmata, poemata: nam huius formae nomina etiam ueteres foemino genere declinabant. In his regulam analogia uel ex collatione positum nominum, uel ex diminutione cognoscitur. Meminerimus haec Graeca nomina, ad Graecam formam declinari, & si illa nonnulli ad Latinos casus nituntur inflectere. Duodecim literis omnia nomina Latina, casu nominatiuo singulari terminantur: uocalibus quinque, semiuocalibus sex, muta una: a, e, i, o, u, l, m, n, r, s, x, t: a, ut tabulae; ut fedilei; ut frugio; ut ratio: u, ut genu, l, ut mel; m, ut scamnum; n, ut flumen; r, ut arboris; ut flos; x, ut nox; t, ut caput: adijciunt quidam c, ut lac, halec.

Pronomen, est pars orationis, quae pro nomine posita, tantum de penes significat, personamque interdum recipit. Pronomina accidunt sex: Qualitas, genus, numerus, figura, persona, casus. Qualitas pronominum duplex est: aut enim finita sunt pronomina, aut infinita. Finita sunt quae recipiunt personas: ut ego, tu, ille: infinita sunt, quae non recipiunt personas: ut quis, quae, quod. Sunt etiam pronomina minus quam finita: ut ipse, iste. Sunt praepositiua, ut quis, hic. Sunt subiunctiua, ut is, idem. Sunt alia gentis, ut cuius, nostras, cuius, nostratis: alia ordinis, ut quotus, totus: alia numeri, ut quot, tot: alia ad aliqd dicta: infinita, ut cuius, cuius: alia ad aliqd dicta finita: ut meus, tuus, suus: haec etiam possessiua dicuntur. Sunt etiam alia qualitatis: ut, qualis, talis: alia quantitatatis: ut, quantus, tantus. Sunt alia demonstratiua, quae rem praesentem norant: ut hic & haec & hoc alia relatiua, quae rem absentem significant: ut, is, ea, id. Sunt alia magis demonstratiua: ut eccum, eccam, ellum, ellam. Genera pronominum, ita ut nominibus accidunt omnia, Masculinum, ut quis: foemininum, ut quae: neutrum, ut quod: commune, ut, qualis, talis. Sunt etiam trium generum: ut, ego, tu, ille. Numerus accidit pronomibus uterque, Singularis, ut iste: pluralis, ut ista. Sunt etiam numero communia, ut qui & quae. Dicimus enim, qui uir, qui uiri: quae mulier, quae mulieres. Sunt pronomina tota singularia, ut meus, tuus: tota pluralia, ut noster, uester. Figura etiam in pronomibus duplex est: aut enim simplicia sunt pronomina, ut quis: aut composita, ut quisquis. Nam composita pronomina secundum formam nominis ex ea parte declinantur, qua pronomine finit casus nominatiui: cuius rei exempla sunt: ut quisquis, quispiam, aliquis, quisnam: nam idem, quod constat ex duobus corruptis est, quum producit, masculinum pronomine

est, quum corripitur, neutrum est: ut hic correptum, pronomine est, quum producit, aduerbium loci. Personae pronomibus finitis accidunt tres: prima, ut ego: secunda, ut tu: tertia, ut ille. Sed haec prima persona & secunda generis sunt communis: & prima persona in hoc pronomine, cum est numeri singularis, non habet nominatiuum casum, pluralem habet. Casus item pronominum sex sunt, quemadmodum nominum: Nominatiuus, ut hic: genitiuus, ut huius: datiuus, ut huic: accusatiuus, ut hunc: uocatiuus, o: ablatiuus, ab hoc. Sunt pronomina quae non per omnes casus declinantur: ut eccum, eccam, ellum, & cuius, cuius, cuius, cuius, nostratis. Sunt etiam sine nominatiuo & uocatiuo: ut, sui, sibi, se, a se: haec non sunt numeri communis. Sunt item sine nominatiuo: ut, ego, mei, uel mis, mihi, me, a me. Nullum autem pronomine recipit comparationem, quam uis qualitatem & quantitatem significant. Inter pronomina & articulos hoc interest, quod articuli uero cum pronomibus aut nominibus aut participiis adiunguntur: ut, hic, huius, huic, hunc, o, ab hoc: & pluraliter, hi, horum, his, hos, ab his. Haec eadem pronomina articulis, & pro demonstratione ponuntur: ut, neuter, uter, omnis, alter, nullus, alius, ambo, uterque. Sunt qui nomina, sunt qui pronomina existimant: ideo quod articuli in declinatione non indigent.

Verbum, est pars orationis, cum tempore et persona, sine casu aut agere aliquid aut pati, aut neutrum significans. Verbo accidunt septem: Qualitas, coniugatio, genus, numerus, figura, tempus, persona. Qualitas uerborum in modis & in formis est. Modi autem, ut multi existimant, septem: Indicatiuus, qui est pronuntiatiuus, ut lego. Imperatiuus, ut lege. Promissiuus, ut legam: sed nos hunc modum non accipimus. Optatiuus, ut utnam legerem. Coniunctiuus, ut cum legam. Infinitiuus, ut legere. Imperfonalis, ut legitur. Sed hunc quidam modum pro genere ac significatione uerbi accipiunt. Imperfonalis, cuius uerba in tur exeunt, aut in is, aut in et. Sed quae in tur & in it exeunt, haec ab indicatiuo oriuntur: ut lego, legitur, contingo, contigit. Quae in et exeunt, duas formas habent: quia enim ab indicatiuo oriuntur, ut misereri, miseretalia se oriuntur, ut tædet, pudet, poenitet: quamuis ueteres dixerunt pudeo, tædeo. Qualitas uerborum etiam in formis est constituta, quas formas alij uerborum generibus, id est, significationibus miscent. Formae igitur Latinae sunt quatuor: nam & his Graeca lingua deficit. Perfecta, meditata, inchoatiua, frequentatiua. Perfecta, ut lego. Meditata, ut lecturio. Frequentatiua, ut lectito. Inchoatiua, ut feruesco, caleo: sed frequentatiua semper primae coniugationis sunt.

nis sunt: inchoatiua uerba non per omnia tempora declinantur, quia quae inchoantur, praeteritum tempus non habent: quia oriuntur a neutralibus uerbis. Sunt etiam frequentatiua de nomine ueniencia, ut patricat, crocitat. Sunt quasi diminutiua, quae a perfecta forma ueniunt: ut forbillo, sigillo. Sunt autem sine origine perfectae formae: ut potisso, uacillo: & frequentatiua saepe in tres gradus deducunt uerbum: ut curro, curso, cursitos: saepe in duos tantum, ut nolo nolito. Sunt uerba inchoatiuis similia, quae inchoatiua non esse, tempore praenoscimus: ut, compecco, copescui. Sunt item alia inchoatiua, quae perfecta ueniunt: ut, horreo, horresco. Sunt quae originem non habent, ut consuesco, quiesco. Coniugationes uerbis accidunt tres: Prima, in a: secunda, in e: tertia, in i. Prima est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda per forma, uerbo actiuo & neutrali a productam amat: aut nouissimam literam passiuo, communi & deponenti, aut nouissimam syllabam: ut, uoco, uocas, uocor, uocaris: & futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllabam mittit: ut, uoco, uocabo, uocor, uocabor. Secunda est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona uerbo actiuo & neutrali e productam habet: aut nouissimam literam, passiuo, communi & deponenti, aut nouissimam syllabam: ut, moneo, moneor, moneor, moneor, moneor. Tertia est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, i literam interdum productam, interdum correptam habet: aut nouissimam literam passiuo, communi & deponenti e correptam habet, aut i productam, aut nouissimam syllabam: ut, lego, legis, legor, legeris: audio, audis, audior, audiris: & futurum tempus eiusdem modi in am syllabam mittit, uel in ar: ut, lego, legam, legor, legar: audio, audiam, audior, audiar: & altera species tertiae coniugationis, quae i producta enunciat, hanc non nulli quartam esse coniugationem putant: quod futurum tempus in am & in bo, in ar & in bor mittit rite syllabam: ut seruiuo, seruiam, seruibo: uincio, uincis, uinciam, uincibo: uincior, uinciris, uinciar, uincibor: quod quidam resutantes negant in bo & in bor rite exire posse, tertiam coniugationem, nisi in eo uerbo, quod in prima persona indicatiui modi, temporis praesentis, numeri singularis, e aut o habuerint: ut eo, queo, eam, quea, ibo, quibo: et passiuo, queor, quear, quibar, & si qua sunt similia. Genera uerborum, quae ab alijs significationibus dicuntur, quinque sunt: Actiua, passiuua, neutra, communita, deponentia. Actiua sunt, quae o litera terminantur, & accepta r, faciunt ex se passiuua, ut lego, legor. Passiua sunt, quae in r litera terminantur, & ea amissa, redeunt in actiua, ut legor, lego. Neutra sunt, quae o litera terminantur, & accepta r, Latina non sunt, ut sto, curso. Sunt etiam neutra, quae i litera terminantur, ut odij, ioui, coepi, memini. Sunt item quae um syllaba desinunt, ut sum, profum: item quae in et exeunt, & imperfonalia dicuntur: ut pudet, poenitet, tædet: sed haec & similia defectiua existimanda sunt. Sunt praeterea neutropassiuua, ut audeo, ausus sum, gaudeo, gaudis sum; soleo, solitus sum. Deponentia sunt, quae i litera terminantur, & ea amissa, Latina non sunt, ut conficior, conuertor. Communia sunt, quae i litera terminantur, & in duas formas cadunt, agentis & patientis, ut scrutor, criminor. Dicimus enim, scrutor te, & scrutor a te: criminor te, criminor a te. Sunt uerba extra hanc regulam, quae in aqualia dicuntur: ut soleo, facio, fio, fido; audeo, gaudeo, uesco, feror, medeor, edo, uolo; nolo. Sunt quae non rite declinari possunt: ut cedo; aue, faxo, is, insit, in qua, quaso; aio. Sunt item monosyllaba, quae etiam contra regulam producta sunt, ut sto, do, flo. Similiter uerba in certa significatione, tondeo, lauo, fabrico, punio, muno, munio, partior; populo, assentior; adulo, luco, auguro: haec enim omnia uerba in o & in r literas finiuntur, & his uerbis tempora participiorum accidunt penes omnia. Sunt item uerba quae componere possunt: ut pono, traho, repono, retraho. Sunt quae non possunt, ut aio, quaso. Numeri uerbis accidunt duo: singularis & pluralis. Singularis, ut lego; pluralis, ut legimus. Item secundum quosdam dualis, ut legerem. Figura uerborum duae sunt: aut enim simplicia sunt uerba, ut scribo: aut composita, ut describo. Componuntur & uerba quatuor modis, ut ceterae partes orationis: ut repono, sufficio, reficio, incipio, suspendo. Sunt uerba composita, quae simplicia fieri possunt, ut repono, distraho: sunt quae non possunt, ut suspicio, compleo. Tempora uerbis accidunt tria: praesens, praeteritum, & futurum. Praesens, ut lego: praeteritum, ut legi: futurum, ut legam; sed praeteriti temporis differentiae sunt tres: imperfecta, perfecta, plusquam perfecta. Imperfecta, ut legebam: perfecta, ut legi: plusquam perfecta, ut legeram. Ergo in declinatione uerborum numeramus, praesens, praeteritum imperfectum, praeteritum perfectum, praeteritum plusquam perfectum & futurum. Personae uerbis accidunt tres: prima, secunda, tertia. Prima est, quae dicitur: ut lego. Secunda, cui dicitur: ut legis. Tertia, de qua dicitur: ut legit. Sed prima persona non indiget casu, sed admittit plerumque nominatiuum, ut uerberor inno cens, seruiuo liber. Secunda persona trahit nominatiuum, ut uerberaris inno cens, seruis liber. Tertia persona trahit nominatiuum, ut uerberatur inno cens, seruit liber. Quinientia uerba imperfonalia quae in tur exeunt, casu seruiunt datiuo & ablatiuo: ut geritur a te, uel

illucitur mihi, tibi, illi. Quæ in it exeunt, casus sui deseruiunt datiuo: ut contingit mihi, tibi, illi: quæ in et exeunt, ea modo datiuo, modo accusatiuo casui seruiunt: ut libet mihi, tibi, illi: decet me, te, illum. Sunt uerba præterea, quorû alia genitiui casus formulâ seruât, ut misereor mei, tui, sui: reminiscor mei, tui, sui: alia datiuo, ut maledico tibi, suadeo tibi: alia accusatiui, ut accuso illum, inuoco istum: alia ablatiuo, ut discedo ab illo, auertor ab illo: alia septimi casus, ut fruor te, potior atro. Communia uerba indicatiui temporis, primæ personæ, aut e, aut i, aut u, aut o, habent. Si autem uocalem, aut o litteram non habuerint, exceptis k & q, cæteras omnes Latinas accipiunt consonantes: e, ut sedeo: i, ut inanio: u, ut ruo: b, bibo: c, uoco: d, uado: g, lego: h, traho: l, pello: m, amo: n, cano: p, scalpo: r, curro: s, fasso: t, plecto: x, nexo. In his accidunt i & u, pro consonantibus, ut adiuuo: nam triumpho, per p & h scribitur. K o litteræ non præponitur. Item q, f, m, n, o litteræ præponi nõ potest. Sunt uerba defectiua alia per modos, ut cedo: alia per formas, ut facesso: alia per coniugationem, ut adsum: alia per genera, ut audeo: alia per numeros, ut faxo: alia per figuras, ut impleo: alia per tempora, ut fero: alia per personas, ut cedo, edo, facesso, adsum, soleo, faxo. Verba quoque impersonalia cum per omnes modos declinari possunt, inueniuntur quædam defectiua, ut libet, miseret.

Ad uerbum, est pars orationis, quæ adiecta uerbo significationem eius aut complet, aut minuit: ut iam faciam: uel, nõ faciam. Ad uerba aut à se nascuntur, ut heri, hodie: aut ab alijs partibus orationis ueniunt. Veniunt aut à nomine appellatiuo, ut doctus, doctè: à proprio nomine, ut Tullianus, Tullianè: à pronomine, ut mecum, tuatim: à uerbo, ut cursum, strictim: à nomine & uerbo, ut pederentim: à participio, ut indulgens, indulgenter. A nomine ueniuntia aut in a exeunt, ut unã: aut in e productam, ut doctè: aut in correptam, ut ritè: aut in i, ut uesperit: aut in o productam, ut falso: aut in o correptam, ut modo: aut in u, ut noctu: aut in el, ut semel: aut in m, ut strictim: aut in r, ut breuiter: aut in s, ut funditus. Ad uerba quæ in e exeunt, produci debent: præter illa quæ aut non comparantur, ut ritè: aut cõparationis regulam non seruant, ut bene, malè: faciunt em, bene, melius, optimè: male, peius, pessimè: aut ea quæ à nomine uerbo ueniunt, ut impunè, sæpe, cæterum, facillè et difficillè. Quæ dã ad uerba ponuntur, quæ nomina potius dicenda sunt, esse pro aduerbijs posita: ut est, toruum clamat, horrendum resonat. Ergo ad uerba quæ in e producta exeunt, ab eo nomine ueniunt, quod datiuo casu o litteram terminatur: ut huic docto, doctè. Quæ in e exeunt, ab eo nomine ueniunt, quod datiuo casu in i litteram terminantur: ut huic agi-

litaliter. Contra hanc regulam multa sapius usurpauit autoritas: nam, ut diximus, quædam in datiuo casui permanent, & ad uerba faciunt, ut falso, sedulo: quædam contra faciunt: ut huic duro, non dure, sed duriter. Ad uerba accidunt tria: significatio, comparatio, & figura. Significatio aduerbiorum in hoc cernitur: quia sunt ad uerba loci, ut hic: temporis, ut hodie, nuper: numeri, ut semel, bis: negandi, ut nõ: affirmandi, ut etiam, quin: demonstrandi, ut eni, ecce: optandi, ut utinam: hortandi, ut eia: ordinis, ut deinde: interrogandi, ut cur, quamobrem: similitudinis, ut quasi, ceu: qualitatis, ut doctè, pulchrè: quantitatis, ut parum, multum: dubitandi, ut forsità, fortasse: personalia, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum: uocandi, ut heus: respondendi, ut hem: separandi, ut seorsum: iurandi, ut ædepol, Castor, hercle, medijs fidius: eligendi, ut potius, imò: cõgregandi, ut simul, unã, pariter: prohibendi, ut ne: euentus, ut fortè aut fortuito: cõparandi, ut magis, tam. Sunt etiã infinita, ut ubi: quæ dã finita, ut hic, modo. Ad uerba loci duas formas habent: in loco & ad locum. In loco, ut intus, foris: ad locum, ut intro, foras. Dicimus enim, intus sum, foris sum, intro eo. Adijciunt quidam de locot ut intus exeo, foris uenio. Adijciunt etiam quidam per locum: ut hac, illac, istac, heus & heu. Interiectiones multi non ad uerba putauerunt, ideo quia non semper hæc subsequitur uerbum. Comparatio accidit ad uerbum: quia hæc quoque cõparationis gradus sunt tres: positius, ut doctè: comparatiuus, ut doctus: superlatius, ut doctissimè. Et quæ ad uerba quoque sunt, quæ per omnes gradus ire non possunt, ideo his ad augendã significationem pro comparatiuo & superlatiuo, magis & maximè coniungimus: ad minuendum, minus & minimè. Quemadmodum enim comparantur, ita & diminuuntur ad uerba appositiuo, ut primũ, primulè, longè, longulè. A comparatiuo, ut melius, meliusculè, longius, longiusculè. A superlatiuo uel nulla exempla, uel rara sunt. Figuræ aduerbiorum duæ sunt: aut enim simplicia sunt ad uerba, ut doctè, prudenter: aut composita, ut indoctè, imprudèter. Componuntur etiam ad uerba modis quatuor. Sunt autem multæ dictiones dubiæ inter ad uerba, & nomè & pronomen, & uerbum & participium, & coniunctionem & præpositionem: ut falso, quò, ponè, profecto, cum, propter, heu. Quæ dã autem horum accentu discernimus, quædam sensu. Sunt ad uerba loci, quæ imprudètes putant nomina: in loco, ut Romæ sum: de loco, ut Roma uenio: ad locum, ut Romã uado. His præpositio nõ apponitur, quæ provincijs, locis, regionibus uel adijci solent: ideo, quia de significatione nominis non recedunt: ut, de Africa uenio: Siciliam pergo: in Italia sum. Præponitur separatim ad uerbijs, non applicabiliter, quamuis legimus derepente, desursum, desubito

subito, exinde & ab usque, & dehinc, sed hæc tanquam unam partem orationis, sub uno accentu pronunciamus.

Participium, est pars orationis, dicta quod partem capit nominis, & partem uerbi: recipit enim à nomine genera & casus, à uerbo tempora & significationes, ab utroque numerum & figuram. Participio accidunt sex, genera, casus, tempus, significatio, numerus & figura. Genera participijs accidunt quatuor: masculinum, ut lectus: foemininum, ut lecta: neutrum, ut lectum: commune, ut legens. Casus totidem sunt participiorum, quot nominum: nam per omnes casus etiam participia declinantur. Tempora participijs accidunt tria: præsens, præteritum & futurum: ut luctans, luctatus, luctaturus. Significationes participiorum à generibus uerborum sumuntur. Veniunt enim participia à uerbo actiuo duo, præsentis temporis & futuri, ut legens, lecturus. A passiuo duo, præteriti temporis & futuri: ut lectus, legendus. A neutro duo, præsentis temporis & futuri: ut stans, staturus. A deponenti tria: præsens, præteritum & futurum, ut luctans, luctatus & luctaturus. A cõmuni quatuor: præsens, præteritum & duo futura, ut criminans, criminatus, criminaturus & criminandus. Inchoatiua participia præsentis temporis sunt tantum: ut horrescens, calescens, tepescens. Defectiua interdum alicuius temporis sunt, ut soleo, solens, solitus: interdum nullius, ut ab eo uerbo quod est meminì, nullum participium reperitur. Interdum à non defectiuo uerbo, participia defectiua sunt: ut ab eo uerbo quod est studeo, studens, futurum tempus non habet. Ab impersonali uerbo participia nisi usurpata fuerint, non ueniunt. Numerus participijs accidit uterque: singularis, ut hic legens: pluralis, ut hilegentes. Item figura participiorum duplex est: aut enim simplicia sunt participia, ut scribens: aut composita, ut describens. Componi etiã participia quatuor modis possunt. Sunt nomina speciem participiorum habentia, ut comatus, galeatus, quia à uerbo nõ ueniunt, non sunt participijs applicanda, ex quibus sunt etiam illa, quæ cum participia uidentur, uerborum tamen significatione priuata sunt, ut pransus, cœnatus, placita, nupta, triumphata, regnata: nam prandeor, cœnor, placeor, nubor, triumphor, regnor, non dicuntur. Sunt alia participia, quæ accepta præpositio-

ne, & à uerbis & à participijs recedunt, ut inno-cens: nam innoceo dicitur, innoceo non dicitur. Sunt alia participia defectiua, quæ per omnia tempora ire non possunt, quæ à uerbo ueniunt, ut ceptus, arguendus. Sunt ueluti participia, quæ à uerbo ueniunt: & quia tempus non habent, nomina magis quam participia iudicantur: ut est furibundus, ludibundus, moribundus. Sunt multa participia eadem & nomina: ut passus, uisus, cultus, sapiens, indul-

Bedæ tom. 1.

gens: quæ tamen & casibus discrepant, & temporibus dignoscuntur, & comparata mutatur. Sunt participia, quæ accepta cõparatione sunt nomina, ut acceptus, incensus: accipior, incensior. Ad uerba de participijs fieri posse, nonnulli negant: sed hos plurimã lectio uis reuincit autoritas.

Coniuñctio, est pars orationis annectens ordinansque sententiam. Coniuñctio accidunt tria: potestas, figura & ordo. Potestas coniuñctionum in quinque species diuiditur. Sunt enim copulatiuæ, disiunctiuæ, expletiuæ, causales & rationales. Copulatiuæ sunt hæc: &, que, ac, atque, at, ast. Disiunctiuæ autem: ne, uel, nec, an, neque. Expletiuæ: quidem, equidem, saltem, uidelicet, quamquam, quamuis, quoque, autem, porro, licet, tamen. Causales, si, etsi, etiam si, siquidem, quum, quandoquidem, quum etiam, quamuis, si, seu, siue, nam, neque, nisi, si enim, enim ne, sed, interea, quamobrem, præsertim, item, itemque, cæterum, alioquin, præterea. Rationales: ita, itaque, enim uero, quare, quia, quapropter, quoniam, quoniam quidem, quippe, ergo, ideo, igitur, scilicet, propterea. Figuræ coniuñctionum duæ sunt: simplex, ut nam: composita, ut nanque. Ordo coniuñctionum in hoc est, quia aut sunt præpositiuæ præpositiones: ut at, ast: aut subiunctiuæ, ut quæ: aut communes, ut ergo, igitur. Sunt etiam dictiones quas incertum est, utrum coniuñctiones, an præpositiones: an ad uerba nominemus: quæ tamen omnes sensu facillè discernuntur, nam & coniuñctiones pro alijs coniuñctionibus posita, inueniuntur potestate mutata.

Præpositio, est pars orationis, quæ præposita alijs partibus orationis, significationem earum aut complet aut mutat aut minuit. Nam aut nomini præponitur, ut inualidus: aut pronomini præponitur, ut per me: aut supponitur, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum: aut uerbum præcedit, ut præfero: aut ad uerbum, ut expresse: aut participium, ut præcedens: aut coniuñctionem, ut absque: aut semet, ut circũcirca. Præpositiones aut casibus seruiunt aut loquelis, aut eius casibus, & loquelis coniunguntur: ut, di, dis, re, se, an, con. Dicimus enim, diduco, distractio, recipio, secubo, amplectot, congregior. Separantur, ut apud, penes. coniunguntur & separantur cæteræ omnes, ex quibus in & con præpositiones si ita compositæ fuerint, ut eas statim uel f littera consequatur, plerunque producantur: ut, insula, insula, consilium, confessio.

Præpositioni accidunt solummodo casus. Casus nanque in præpositionibus duo sunt, accusatiuus & ablatiuus. Aliæ enim præpositiones accusatiuo casui præponuntur, aliæ ablatiuo, aliæ utriusque casui. Accusatiui casus præpositiones hæc sunt: ad, apud, aduersum, cis, circa, citra, circum, contra, erga, extra, intra,

B 3 inter

inter, infra, iuxta, ob, pone, per, prope, propter, secundum, post, trans, ultra, prae, super, usque, penes. Dicimus enim, ad patrem, apud uillam, ante aedes, aduersum inimicos, cis Rhenum, citra forum, circum uicinos, circa templum, contra hostem, erga propinquos, extra terminos, inter naues, intra moenia, infra teetum, iuxta macellum, ob augurium, pone tribunal, per parietem, prope fenestram, propter amnem, secundum fores, post tergum, trans ripam, ultra fines, praeter officium, supra coelum, usque Oceanum, penes arbitros. Ex his, ad et apud, cum unius casus sint, diuerso modo ponuntur. Dicimus enim, Ad amicum uado, apud amicum sum, non enim dicitur recte, Apud amicum uado, ad amicum sum. Usque, praepositio plurimis non uidetur quia sine aliqua praepositione proferri non solet: unde adiungitur utriusque casui, pro qualitate praepositionis eius, cui fuerit copulata: ut, usque ad, & usque ab. Ablatiui casus praepositiones sunt haec: a, ab, abs, cum, coram, clam, de, e, ex, pro, pra, palam, sine, absque, tenus. Dicimus enim, a domo, ab homine, abs quolibet, cum exercitur, coram testibus, clā custodibus, de foro, e iure, ex praefectura, pro clientibus, praetimore, palam omnibus, sine labore, absque iniuria, tenus pubes: sed haec praepositio propter euphoniae subiungitur, & facit pubetenus. Clam praepositio casibus seruit ambobus. Vtriusque casus praepositiones sunt haec: in, sub, super & subter. Quarum in & sub, tunc praepositiones accusatiui casus sunt, cum aduersum uel ante significant: ut, ibat in Euialum: &, Sub ipsum Arcturum: id est, a te. Tunc ablatiui casus, cum uim recte retinent, nec pro accusatiui praepositionibus ponuntur. Item accusatiui casus sunt, cum ad locum uel nos, uel quoslibet, uel ire, isse, ituros esse significamus, cuius rei exempla sunt haec: In, accusatiui casus: ut, Iur in antiquam syluam. In, ablatiui casus: ut, Stans celsa in puppi. In, ablatiui casus: ut, Postesque sub ipsos Nituntur gradibus. Sub, ablatiui casus: ut, Arma sub aduersa posuit radiantia quercu. Subter uero & super, cum accusatiuo casu naturaliter praeponuntur, & ablatiui casui tum plerumque iunguntur: ut, Gemina sub arbore sidunt. Et, Ferre iuuat subter densa testudine castus. Quamquam multi sint, qui non putant praepositiones ambiguas esse, nisi duas, In & Sub. Caetera Super & Subter, quum locum significant, ablatiui iunguntur figurate. Extra quam formam Super praepositio, quum De, significat: hoc est, mentionem de aliquo fieri tentat, ablatiui casus est tantum: ut, Multa super Priamo rogans, super He, store multa.

Separatae praepositiones acuntur coniuncta casibus, aut loquelis, cum suam saepe commutant, & communes fiunt. Praepositiones autem ipsae uerba corrumpunt, ut conficio: aut ipsae corrumpuntur, ut suscipio. Antiqui praepositiones & genitiuo casui coniungebant, ut curruum tenus, uel currum. Item post & ante & circum, utriusque casibus adiectas inuenimus. Sed scire nos conuenit, praepositiones uim suam tunc retinere, cum praeponuntur: Suppositas uero & significationem suam & uim nominis & legem propriam non habere. Separatae praepositiones separatis praepositionibus non cohaerent, & aduerbia faciunt, si quando illas non sequitur casus. Sunt qui putant accidere praepositioni & figuram & ordinem. Figuram: quia sunt praepositiones simplices, ut ab: compositae, ut absque. Ordinem, quia sunt praepositiones praepositivae, ut sine, subiunctivae, ut tenus. Sed haec nos & similia in his numeramus, quae inaequalia nominantur.

Interiectio, est pars orationis interiecta alijs partibus orationis ad exprimendum animi affectus: aut metuendi, ut heu: aut optantis, ut o: aut dolentis, ut heu: aut laetantis, ut euax. Sed hanc aduerbijs Graeci applicant, quod ideo Latini non faciunt, quia huiusmodi uoces non statim subsequitur uerbum. Licet autem pro interiectione etiam alias partes orationis singulas plures uel supponere, ut nefas, pronetas. Accentus interiectionum certi esse non possunt, ut uere in alijs uocibus, quas inconditas inuenimus.

Libelli de octo partium orationis, finis.

B E D A

PRESBYTERI DE ARTE METRICA LIBER,

Ad Vuirgerum Leuitam.

De Litera.

Vi notitiam metricae artis habere desiderat, primo necesse est distantiam literarum syllabarumque sedulus discat. Sunt autem Latinae litterae omnes uiginti & una: ex quibus quinque uocales appellantur, a, e, i, o, u, caeterae omnes

nes consonantes: at de iisdem consonantibus septem dicuntur semiuocales, f, l, m, n, r, s, x, caeterae nouem mutae, b, c, d, g, h, k, p, q, t, y autem sextam uocalem, & z decimam septimam consonantem, propter Graeca uerba, quibus consuevit utimur, assumpsere Latini. neque enim aliter Typum, uel Zelum, uel caetera huiusmodi, quomodo scriberent, habebant.

Qui etiam post perceptionem Dominicae fidei, x, p, e, o Graecae litteras, et si non in alphabeti ordinem recipiunt, diuinis tamen paginis inditas continent, u uidelicet, quae duplici apud eos figura scribitur, quomodo apud Latinos littera H intromittentes, propter auctoritatem nominis Ihesu. x & p, propter nomen Christi, e & o, propter auctoritatem Dominici sermonis, Ego sum e & o, enim tantum nomine discrepat, caeterum & figura & potestate nostrum a aequiparat, p Graecorum, ab r nostro & figura distat & nomine. Porro u & o hoc a nostris differunt, quod semper longae sunt: nostrae autem omnes uocales sunt dichronae, hoc est, & breuius syllabis habiles, & longis, quomodo & illorum a, i, u, nam: & o semper apud illos breues natura permanent. Itaque omnes litterae quibus utimur, sunt uiginti & septem, uocales uidelicet octo, & consonantes undecim: sed & de his uocalibus i & u plerumque in consonantium potestate transeunt, cum aut ipsae inter se geminantur, ut iumentum, uinum: aut cum alijs uocalibus iunguntur, ut ianua, iecur, iocus, uanitas, ueritas, uolatus. V quoque nonnunquam sibi ipsa praepositur, ut uuluitus: sed & alterum consonantis locum tenet, cum uel Latine aurum, uel euangelium Graece nominamus. Mirum autem quare dixerit Dominus, eam interdum nec uocalem, nec consonantem haberi, quum inter q litteram consonantem, & alteram uocalem constituitur, ut quoniam, quidem: nisi forte, quia tam leniter tunc effertur, ut uix sentiri queat. Videtur autem non esse firma ratio: quum eius sententiam exponentes Pompeius uel Sergius, dicunt eam consonantem esse non posse, quia habet ante se alteram consonantem: id est, q uocalem esse non posse, quia sequitur illam uocalis, ut quare, quomodo: & ob id eam tunc non esse litteram scribunt. Quid enim, nunquid, quando scribimus, statim dicendum est, t consonantem esse non posse, quod ante se habeat alteram consonantem, id est s: imo & uocalem esse non posse, quia sequitur illam uocalis: & cum dicimus stratum, t esse litteram fatendum est, cum & uocalis sequatur, & duae praecedant consonantes: t quoque nihilominus consonantem, quum eam & praecedat alia consonans, & sequatur. I autem hoc proprium habet inter uocales, ut quoties locum tenens consonantis, alteram ante se in eadem parte orationis habet uocalem: hanc et si natura breuis erat, semper

eam positione faciat longam, ut malus, periuurium, unde & duplex appellatur. X quoque littera consonans eiusdem potestatis, duplex nuncupatur, ut axis. Sunt & liquentes litterae quatuor, l, m, n, r, quae diuerso quidem modo, sed certatione plerumque in metro solitam consonantium uim amittere solent, & nonnunquam breues natura syllabas inueniuntur reddere longas.

De Syllaba.

Syllaba, est comprehensio literarum, uel uisus uocalis enunciatio, temporum capax: quia omnis syllaba aut breuis est, et tempus recipit unum, quod atomum metrici uocant, ut pater: aut longa est, & duo recipit tempora, ut mater. Hic enim ma cum dicimus, mater longitudinem sui circumflexus tantum temporibus occupat, quantum pa semel cum acute dicitur pater. Sunt igitur longae syllabae, sunt breues, sunt communes: sed longae duobus modis fiunt, natura & positione. Natura quidem bifaria, aut productione uidelicet & singulari uocalium, ut nauis, sedes, finis, omen, unus: aut duarum coniunctione, quod diphthongum uocant, ut auum, poena, augustus, eurus, heu: ut Arator,

Hei mihi iam uideo subitis lapsura ruinis. Condita fama diu templi quoque nobilis aedem.

Vel quum dicimus Tydeus Tydei, ubi e & i non separamus, sed coniunctim proferimus, ne quintam potius quam primam declinationem, significet: & hoc Graeca nomina sortiuntur. In Latinis non inuenitur haec diphthongus. Positione autem longae fiunt syllabae modis sex, cum correpta uocalis aut in duas desinit consonantes, ut ast: aut in unam duplicem, ut dux: aut in unam desinit consonantem, & excipitur ab altera, ut arca: aut excipitur ab x duplici consonante, ut axis: aut ab i loco consonantis posita, ut Troia: quae positio nonnunquam in metris in tres diuiditur syllabas: ut est illud,

Arma uirum tabulaeque & Troia gaza per undas,

Aut desinit in consonantem, & excipitur ab i uel u positis in loco consonantium, ut aduena, adiuumentum.

Breues uero sunt syllabae, quae horum nihil habuerint: quod uero quidam inter longas syllabas non annumerant, dum autumant, quum correpta uocalis excipitur a duplici littera z, ut Mezentius: aut a duabus consonantibus, ut acre uel acris, falluntur. Nam & z quoties in eadem parte orationis breuem sequitur uocalem, potest eam producere, si ita uoluerit poeta, ut gaza. Quum uero parte aliqua orationis in breuem uocalem terminata, sequens sermo a littera z incipit, nullam producendi habet potestatem: unde est,

Et nemorosa Zacynthus.

Et x littera liquens eodem modo sicut & l, quum

quum in medio sermone breuem sequitur uocalem, præcedente qualibet consonante, potest hanc poetica licentia facere longam: quum uero utralibet liquida sequens consonantem in capite fuerit sermonis, non potest longam facere uocalem, quæ in fine uerbi præcedentis naturaliter breuis extiterat. Sunt item syllabæ, quæ utroque modo & natura scilicet, & positione longæ sunt, ut dens, gens, mons, fons, frons.

De communibus syllabis.

Communes autem syllabæ modis sunt nouem, quibus aut naturaliter longæ, poetica licentia in breues, aut naturaliter breues transferuntur in longas. Breuis quippe transfertur in longam, quum correpta uocalis in eodem uerbo à duabus excipitur consonantibus, quarum posterior est liquida. Est enim breuis in hoc natura: ut,

Mens tenebris operata suis.

Est longa positione in hoc:

Mortisq; tenebras.

In quo Sergius modò iniusto utitur exemplo:
Nè ue flagello.

Flagellum enim in capite uerbi habet liquidam literam consonante subiectam, præpositio nunquam breuem natura syllabam uerbi præcedentis potest facere longam.

Item natura breuis syllaba ad uotum poetarum transferri potest in longam, quum correpta uocalis in consonantem desinit, & excipitur ab h litera. Et natura breuis in hoc: Porcinū tenuere gregē, niger hispidus horret. Est uoluntate poetæ longa in hoc,

Vir humilis moesto deiectus lumine terram.

Et item, (dit orbem.
Mors fera per hominem miserum sibi subdit.
Vbi item quidam Grammaticorum dubium exemplum ponunt:

Terga fatigamus hasta.

Nam etsi non h sequeretur mus, tamen esse possit longa, poetica licentia, quia plenis pedibus superstit, sicut hoc quod ite ponunt, est: Omnia uincit amor, & nos cedamus amori. Vbi mor ideo potuit produci, quia post emensos pedes integros, partem terminat orationis, tametsi uocalis sequatur.

Tertius modus est syllabæ communis, quum uerbum aliquod in uocalem desinens correptam, excipitur à duabus consonantibus, quarum prior sit s. Est enim natura breuis in hoc Fortunati:

Ordinibus uarijs alba smaragdus inest.

Est positione longa in hoc Sedulij:

Adueniat regnum iam iamq; scilicet illud.

Quum uero s in capite uerbi fuerit consonante alij subiecta, nequaquam potest ultimam uerbi prioris syllabam producere, quæ in breuem desiderat: ut Sedulij,

Stare choro & placidis coelestia psallere uerbis.
Et Fortunatus:

Vocibus alternis diuina poemata psallunt. Falsoq; definiuit Pompeius, s non posse liquecere, nisi ipsa antecederet: ut Ponite spes sibi quisque suas.

Hanc Virgilius & in medio uerbo alteri consonanti præpositam, ubi commodum duxit, liquentium more transiijit:

Hortatur Mnestheus, nunc nunc insurgite remis. Nisi forte hunc uersum ita scandendum putamus, ut sit: Hortatur Mnestheus: tur Mne, spondeus: sters nunc, spondeus, coniunctis scilicet uocalibus, quod diphthongum uocant. Vnde bene Donatus, quum de liquentibus literis loqueretur, dixit specialiter de h & s litera, sua cuiusdam potestatis est: quæ in metris plerunq; uim consonantis amittit.

Est enim modus quartus syllabæ communis, quum post pedem quemlibet una syllaba breuis remanserit de uerbo, quæ uel in uocalem desinens excipitur à consonante uerbi sequentis, uel in consonantem desinens excipitur à litera uocali. Est enim natura breuis in hoc:

Cuius onus leue est, cuius iuga ferre suaue est. Est longa, permissu poetico in hoc:

Frondea ficus erat, cuius in robore nullum.

Quod genus syllabæ inter longas uel omnino refugiendum, uel parcissime usurpandum est. Vnde & in recentioribus poetis non facile eius inuenies exemplum: quamuis & apud Virgilium non rarissimum, apud Homerum non frequentissimum reperitur.

Quintus modus est, quum pars orationis desinit in diphthongum, sequente statim uocali. Est enim per naturam longa in hoc, Musæ Aonides: est per licentiam breuis in hoc, Insula Ionio in magno. quod posteriores poetæ magis in una parte orationis fieri uoluerunt: unde huius & nostratibus facile poematibus inuenies. At quum diphthongus à uocali alterius uocabuli excipitur, quum hæc per synalepham transiliendam esse dicebant: ut Prosper in præfatione Epigrammatum:

Nec nostræ hoc opis est, sed ab illo sumitur hic ros, Qui sicca rupem fundere iussit aquas.

Sextus modus est, ut Donatus ait, quum producta uocalis est, uocali altera consequente. Est enim longa in hoc:

O utinam in thalamos inuisi Cæsaris issem.

Breuis in hoc:

Te Coridò, ô Alexi, trahit sua quæq; uoluptas.

Quod moderni uersificatores in eadem potius parte orationis consueverunt facere: ut, Eoi uenere magi, factumq; tyrannum

Splendidus aurois de uertice fulget Eous.

Et rursus longa est per naturam ita, Angelus intactæ cecinit properata Mariæ.

Breuis per licentiam ita:

Exultat Mariæ, quum prima affamina sensit.

Aut cum longa uocalis, uel etiam breuis, quo partem terminat orationis, excipitur à uocali alterius

alterius uerbi, priorem per synalepham absumunt: ut Prosper,

Nam si te uirtute tua ad coelestia credas Scandere, de superis pulsus ad ima cadis.

Quamuis & Arator imitatus trétes, dixerit, O utinam nostris uoluisses fida iuuentus

Consilijs parere prius, nè littora Creræ Linqueres, insanam rabiem passura profundi.

Septimus modus est, quum pronomen c litera terminatum, uocalis statim sequitur. Est enim longa in hoc,

Nò quia qui summus pater est, & filius hic est: Sed quia quisquid summus pater est, & filius hoc est. Breuis in hoc,

Hic uir hic est, tibi quæ promittere sapius audis. Sed & ad uerbum c litera terminatum, communem syllabam facit. Est enim longa in hoc Paulini:

Donec aspirante Deo conatibus ægtis. Breuis in hoc Prosperi,

Vt morbo obsessis præstada est cura medendi, Donec in agròto corpore uita manet.

Octauus modus est, cum correpta uocalem in eadem parte orationis sequitur z consonans Græca duplex. Est enim longa in hoc Iuueni,

Difficile est teris affixos diuite gaza. Est breuis in hoc eiusdem,

Et gaza distabat retum possessio fulgens.

Nonus modus est, quo omnis syllaba nouissima uersus in quo cunq; metro indifferens est, quæ Græcè ἀδελφός, & ad uoluntatē poetæ uel correpta producitur, uel corripitur producta, quod frequentius est quam exemplis indigeat. Sciendum est autem, quod x litera duplex, nunquam facit communem syllabam, sed cum in eodē uerbo sequitur uocalem, semper eā habet longam aut naturam, ut pax, lex, lux, rex, uex: aut positioe, ut fax, nex, nix, nox, nux, & exul, exitus & exitiū. Cum uero in primordio uerbi fuerit, nò potest producere ultimam syllabam prioris uerbi, quod in breuem desiderat uocalem: ut,

Pontibus instratus conduxit littora Xerxes. N quoque litera pari ratione (nisi fallor) cum in medio uerbi consonanti alteri fuerit subiecta, præcedentem syllabam siue natura seu positione semper longam habet: ut regna, calumnia. Cum uero in primordio uerbi fuerit alij subiecta consonanti, ut Cneus, gnarus, profectò ultimā syllabā uerbi prioris, si in breuem desiderit uocalem, breuem hanc ut fuerat remanere permittit, neq; ullam producendi habet potestatem, Prospero teste, qui ait,

Nec tamen hoc toto depellit corpore gnarus Naturam errantium diuidere à uitijis.

unde & inter liquidas annumeratur, tametsi non ita ut b uel r, quæ communes syllabas facere solent.

De primis syllabis.

Hæc de differentia syllabarum paucis dicta sint, quas suis etiam ipse plurimum

discernere potest, qui scanfionem uersus heroci discere curauerit. Sed qui necdum ad hoc puenit, hunc interim hortamur, syllabas omnium partium orationis ex principio uersuum heroicorum diligentius scrutetur. Omnis enim uersus hexameter, qui sex pedibus: & pentameter, qui quinque pedibus constat, primam syllabam longam habet, quia uel à spondeo uel à dactylo incipit: quorum prior pars durabus longis syllabis consistit, ut dicens: secundum longam & duabus breuibus, ut dicimus: & omnino cum codicem hexametri uel elegiaci carminis assumis in manus, quam cunq; paginam aperiens inspexeris, quemcunq; uersum aspiciens legeris, absq; ulla dubitatione primam syllabam aut naturam aut positionem longam inuenies: quia nimirum siue spondei siue dactyli constat esse principium. Item prima sæpè syllaba ex compositione figure deprehenditur: ut si nescias qualis sit pius, ex compositione quæ est impius, qualis sit pius cognoscitur, licet in aliquibus hoc fallat. Nā cum dicimus nubere, nō longa est: item cum dicimus innuba uel proutuba, sit breuis nō in compositione: item lux lucis, longa est: lux, lucerna breuis est. Item homo breuis est ubiq; humanus longa. Item in antiquam syluam: longa est. Superumq; ad lumen iturus: breuis est: sed hoc inueniri raro contingit: uerū si qualibet pars orationis præpositionibus componatur, primas syllabas ex his cognoscimus. Nam talis manebit ferè omnis composita syllaba, qualis & ipsa præposito fuerit: ut deceptus, abundas. De uidelicet longa & a breuis. Item ex ipsis præpositionibus, ad & ob, in & sub, diuerse in uerbis ponuntur: nam corripuntur cum crescēdo dissyllaba reddunt: ut adit, obit, init, subit. Indifferenter sunt cum trissyllaba faciunt: ut adijcit, obijcit, inijcit, subijcit. Produciuntur tantum quum tetrasyllaba ex se reddunt: ut adijcio, obijcio, inijcio, subijcio. Item produciuntur quæ per præ & per quæ in primis syllabis scribuntur: breuiantur uero præcium, præcor, præmo, præhendo, quæror, hoc est querelam depono: & quæ ex his per derivationem, uel declinationem, uel compositionem fieri possunt: & que coniunctio: item contra, breuiantur ex istis præpositionibus in compositione: ut dehinc, profectus, profectus, profusus, profatus, proauus, pronoces, & cetera. Sunt item aliquanta uerba quæ primas syllabas temporum ratione permittant, quæ subter collecta in omni præterito perfecto, & uel in omni præterito plusquamperfecto, uel in uno futuro modi tantum coniunctiui produciuntur, ceteris autē modis & temporibus breuiantur: ut sunt hæc, lego, legi, quum legero: faueo, faui, quum fauero: uenit, ueni, quum uenero: fugio, fugi, quum fugero: facio, feci, quum fecero: sedeo, sedi, quum sedero: fodio, fodi, quum fodero: uideo, uidi, cum uidero: uoueo, uoui, cum uoueo

ro: iuuo, iuuu, cum iuero: ago, egi, cum egero: emo, emi, cum emero: lauro, laui, cum lauero: odio, odi, quum obero: sero, seui, cum seuro: fino, fuit, cum siuro: caueo, caui, cum cauero. Item contra inueniuntur, quae in praesenti tempore producta sunt, & in praeterito breuiantur: ut pono posui, cogo coegi, do dedi, sto stei: item omnia uerba quae in praeteritis ante creantur, in primis syllabis breuiantur: ut penaeo pependi, tondeo totondi, posco poposci, curro cucurri, tendo tetedi, pello pepuli: item in uerbis quae isdem literis scribuntur, notandum quod liber siue librum significat aut corricem, breuem habet li: si liberum, longam, Pila, si uas significat, longam habet pi: si speram, breuem, Domus, breuem habet do: domus, id est rectum, longam. Plaga, quum clima significat, breuis est pla: quum uindictam, longa. Palus paludis, breuis est pa: palus pali, longa. Populus, quum uulgus significat, breuis est po: quum arborem, longa. Nitens, a nitore breuis est ni: nitens, a nisu, longa: item educo educis, longa du: educo educas, id est, nutrio, breuis, Concido, decido, incido, occido, si ad casum pertinent, correptam habent ci: si ad concisionem, productam. Colo colis, breuis est co: colo colas, longa. Placo placas, producta pla: placeo places, correpta Pareo pares, id est appareo siue obtempero, producta pa: paro paras, id est, praeparo: & pario paris correpta. Parentes, quum apparentes significat, producta pa: quum genitores, correpta, sicut & parientes. Idem si neutri generis est, corripitur: si masculini, producit in utroque numero. Leuitas, si instabilitatem mentis designat, aut pusillitatem ponderis, breuis est le: si lenitatem tactus, unde ligna in aedificio leuigata dicuntur, longa est.

De medijs syllabis.

Medias syllabas tribus modis cognoscimus, positione, diphthongo, & accentu: sed de positione & diphthongis, supra tractauimus. Accentus autem quasi ad cantus dicitur, quod ad cantilenam uocis nos faciat agnoscere syllabas: qui uocis accentus duo sunt, ad ea quae tractauimus necessarij, correptus & productus. Correptus est, quoties sine ulla mora uocis medias syllabas enunciamus, ut moenia, tabula. Productus est, quoties medias syllabas cum aliqua mora uocis exprimimus, ut fortuna, natura. Sciendum tamen est, quia illa quae in uerbis I correpta proferuntur, cum in medium uenerint, & ipsum I in e mutauerint, ut legis lege legere, ubiq; breuiatur, excepto tamen a tribus excipiuntur consonantibus, b, m & t: ut legebam legemus legetur: caetera melius accetibus colliguntur, quia accentus in trisyllabis & tetrasyllabis, & deincepsita considerandus est: ut si quæratur, amissimorum quib; syllabis constet, ediscimus primam breuem exemplo: ut, Nimiu dilexit ami-

cum: secundam longam accentu inuenimus, tertiam longam positione, quartam breuem accentu: quia quum dicimus Amicissimus, penultimam cum breui accetu inuenimus, quin tam accentu longam: ultimam uero qualis sit, per singulas partes orationis monstrabimus in oratione subiecta

De ultimis syllabis nominum, pronominum & participiorum.

Nominatiu singularis has habet breues, Na ut citharista, uinea, toreuma: e, ut sedi leio, ut ordo, uirgo: u, ut cornu: el, ut mel: il, ut uigil: ul, ut consul: m, ut tectum: n, ut carmen: us, ut iustus, cursus, cedrus, nemus: ir, ut uir: or, ut doctor: t, ut caput: has item longas, i, ut frugit: il, ut tanaquil: ol, ut solas, ut facultas: c, ut halec: item haec sunt, quae in monosyllabis producuntur: in dissyllabis autem & trisyllabis uel in caeteris polysyllabis corripuntur, ar, ut far, nar, Caesar: er, ut uer, pater: ur, ut fur, murmur: is, ut uis, glis, fortis: al, ut sal, Hannibal: item torcular & puluinar producta, quia quibusdam placuit hoc torcular dicit, non torcular: & hoc puluinar, non puluinar. S terminatus, si quintae declinationis fuerit, producit, ut dies: si tertiae, tunc longa est, quum genitiuus singularis non crescit, ut labe, caedes, tabes, pubes, clades, fames, uulpes, clauae, aedes, strages, Hercules, proles, nubes: quamuis quidam nubs nominatiuum enunciarum ma-
luerit: uel quum crescens, e productam ante nouissimam syllabam habuerit, ut merces, quietes, mercedis, quietis: uel quum monosyllaba fuerint nomina, aut de monosyllabis ducta, ut pes, bipes, fonipes: ubi notandum quod pes, sicut et sal & par, quum monosyllabum est, longa est. At quum per alios casus declinari coeperit, primam syllabam corripit: item Ceres, aries, paries, abies, nominatiuo & uocatiuo casu es producunt: at in caeteris casibus corripunt: breuiatur uero es, si aut e in i mutauerit in genitiuo crescente, ut miles militis: aut breuem habuerit, ut seges segetis. Os monosyllaba, si ora significat, producit: si ossa, breuiatur. Quae tamen os syllaba quum in dissyllabis uel in trisyllabis uenerit, & media syllaba genitiui producta natura permansit, tunc longa erit, ut nepos nepotis: si uero correpta, breuiatur, ut copos copotis. Vs cum in genitiuo crescente longa permanserit, producit, ut uirtus uirtutis, tellus telluris: excepto uno palus, quod in genitiuo disternatur, palus paludis. Vnde est, Regis opus, sterilisq; diu palus, aptaq; remis. Si uero in genitiuo crescente non permanserit, aut non creuerit, corripitur: ut pectus pectoris, uulgus uulgi. Genitiuus, datiuus & ablatiuus producuntur, sed genitiuus quum tertiae declinationis, cum ablatiuo suo e tantum litera terminato breuiatur: ut a fonte fontis, excepto uno quod producit, ab hac fame, quod ueteres hu-

res hu

res huius famei, non huius famis: & huic famei, non huic fami declinabant. Vbi notandum, quod nomina quintae declinationis, quae in ei literas genitiuo & datiuo casu terminantur, & has diuisas & utraq; longam habent, ut faciei, diei, fidei, accusatiuus breuis est semper, uocatiuus similiter, excepto cum i terminatur, ut Laurenti. Vbi notandum, quod nomina, quae in ius terminantur, in genitiuo casu duplici i efferuntur, in uocatiuo simplici, in utroque longam habent: ut filius, filij, o fili: uel certe uocatiuum in e correpta terminant, ut impius, impie: qui etiam uocatiuus dum similis nominatiuo fuerit, regulam nominatiui sequitur, ut haec paupertas, & o paupertas. Nomina tiuus, accusatiuus & uocatiuus plurales in masculino & feminino genere producuntur, corripuntur in neutro. Ambo & duo, si neutra sunt, corripuntur: si masculina, producuntur. Genitiuus in omnibus breuis est. Datiuus & ablatiuus si is terminatur, longi sunt, ut doctus: si in bus, breuiatur, ut rebus. In hac regit la omnia nomina, pronomina, participia continentur. Sed pronomis declinatio in hoc tantum differt, quod in monosyllabis, quae uocalibus constat, ut o, in quolibet casu producuntur: sed genitiuus cum in us terminatur, breuiatur, ut illius. Datiuus uero sicut in nomine, semper longus est, excepto mihi, tibi, sibi, quae indifferenter dici possunt: sic reliqui quoque casus regulam sumunt ex nomine. In Graecis uero nominatiuus singularis has habet breues, a ut ecclesia, baptisimatus, quum genitiuus dos habuerit, ut Arcas Arcados, Pallas Pallados: os quum in genitiuo diphthongum habuerit, ut Delos Delis: longas uero has, ut schole, synagoge, quae Latina consuetudine in a terminant, O, ut Dido: an, ut Titan: en, ut lien, syren: in, ut delphin: on, ut Memnon: er, ut aether, aether: as, ut Aeneas: es, ut Anchises. Genitiuus breuiatur, quum dos uel tos habuerit in fine, ut Arcados, poematos: Datiuus, quum i, ut Palladi: Accusatiuus, quum a uel on, ut Thesela, Delon. Alias longus est uocatiuus, quum a terminatur, in masculinis tantum longum est, ut Aenea: nam in foeminis corripitur, ut haec cathedra. E terminatus producit, schole, synagoge, pentecoste, parascue, exceptis his quorum nominatiuus os terminatur, ut Petros Petre. I terminatus corripitur, ut o Alexi. O finitus producit, ut Dido. Nominatiuus & uocatiuus plurales, quum a uel es terminantur, breues sunt, ut rhetores, charismata: alias longi sunt, ecclesia. Genitiuus longus est, si tamen Graece fuerit declinatus, ut laon, cedron, id est populorum, cedrorum. Datiuus in s terminatus corripitur, ut Arcas: alias longus est, ut lais, id est populis. Accusatiuus si in as fuerit terminatus, & a genitiuo singulari uenerit, os finito corripitur, ut Arcados Arcadas, alias productio-

ne laetatur, ut ecclesias.

De ultimis syllabis uerborum & aduerbiorum.

In uerbis primae coniugationis productum tur a & as, ut ama amas: in secunda e & es, ut sede sedes: in tertiae producta i & is, ut nutri nutritis: in tertiae correptae breuiantur e & is, ut cerne cernis. In omnibus o corripitur, ut amo, sedeo, cerno, nutrio: tametsi auctoritas uariet eadem in infinitiuo modo penultimas syllabas a, e, & i productas habent, ut amare, sedere, nutrire. Item e correptam, ut cernere. Similiter in alijs modis productis eiusdem uocalibus, ut amarem, amares, amaret, & caetera ad suam formam: e correpta in uerbis tertiae coniugationis correpta, ut cernerem, cerneres, & caetera. Item es corripitur, ut sum es, & quae ex his componi possunt, ut adsum ades, possum potes: item faxis, uelis, adsis longas, quia pluralis numerus ea producit, quum dicimus producta media, adsis, uelitis, faxitis. Omnes in uerbis nouissimae syllabae, quae sunt huiusmodi, ut res & res, longae sunt, quia producit eas numerus pluralis, ut amares amaretis, amasses amassetis. Item producenda sunt quae in e terminantur, ut fac, dic, duc, induc: aut i, ut amauit amari: aut in u, ut amatus. Corripuntur autem quae in m aut in es, ut amem ames: uel in us, ut amamus: uel in t, ut amat: uel in re, ut amare: uel in tis, ut amatis.

Aduerbia quae in a terminantur, productione gaudent, ut una: quae uero in e, si ex nomine ueniunt, & comparationis gradus seruant, ut docte, doctius, doctissime, producuntur: si autem a se nascuntur, ut saepe: aut non comparantur, ut rite: aut in comparatione deficiunt, ut bene, male, breuiantur. I finita, praeter quasi, sibi & ubi, uel quae ex ipsis sunt, ut sicubi: producuntur, ut heri. O indifferenter accipitur, ut falso. V producit, ut noctu. L & r breuiatur, ut semel, pariter: uel ut simul, m ut tam. N uero excepto non: en, an, ubiq; breuiatur, ut forsitan. S breuiatur, ut magis, funditus, excepto cum a praecessit, ut alias. C producit, ut hic, illic, adhuc. Monosyllaba producuntur, ut cur, plus: exceptis his, bis & ter: uerum ne, dupliciter profertur. Nam, producit, cum prohibendo dicitur: Scrutari ne cura proca abstrusa labore. uel quum ponitur pro, ut non, ut idem Prosper ait, Et uindicta breuis sic noxia crimina finit, Ne sine fine habeat debita poena reos. Corripitur autem, cum interrogando uel increpando ponitur: ut, Tu ne cruenta ferox, audax, insane, rebellis. S in numeris corripitur, ut roties, quoties, septies, decies.

De ultimis syllabis coniunctionum, praepositionum & interiectionum.

Coniunctiones ferè omnes corripuntur: sed quae a uel i terminantur, excepto ga, ita, nisi, producuntur: ut propterea, interea, si & ni. Quae

ni. Quae

ni. Quæ in n desinunt, si a uel i anteam habuerint, produciuntur: ut an, sin, alioquin. Cæteræ breuiantur, exceptis his quæ postuere sunt longæ, ut ast, aut.

Accusatiuæ præpositiones solæ, quæ in a exeunt, produciuntur, ut intra, & unum monosyllabum cis: ablatiuæ uerò corripuntur omnes, ut ab, e, cepris monosyllabis, quæ aut uocalibus constant, ut a: aut uocalibus terminantur, ut de. Cōmunes præpositiones correptas esse liquet, ut super. Nec de loquelaribus præpositionibus reticendum, tamen non in fine, sed in principio uerborum semper ponantur, quæ sunt: am, co, con, di, dis, re, se. Quod am & dis positionem quarunt, ut amplector, disiungo, & ideo longæ fiunt. Co dichrona est, ut coherceo, connecto. Con longa, ut consilio. Di longa, ut dirigo. Se lōga, ut secerno. Re autem ubiq; breuiatur, ut remitto, excepto cū refert, distat, significat, ut, Præterea iam nec mutari paula refert. & uno uerbo reficio, Reijce ne maculis infuset uellera pullis.

Omnes interiectiones, si monosyllabæ fuerint, produciuntur, ut heu: cæteræ uerò exemplo similiū partium orationis æstimandæ sunt. item interiectiones omnes, ut Audacius ait, de Gramco sermōe mutuati sumus: ideo in nouissimis syllabis fastigium capiunt, ut papē, atque eodem modo & cæteræ similiter, uel cū acutum uel circumflexum in ultimo sumunt accentum.

De pedibus.

PEs, est syllabarum & temporum certa numeratio: dictus inde, quod hoc quasi pedali regula ad uersum utimur mensurandū. Sunt autem pedes dissyllabi quatuor, trissyllabi octo, tetrasyllabi sedecim, singuli nominatim distincti, at qui ex his geminatis accrescunt sine nomine generaliter *συσυλλαβια*, i. cōiugationes dicuntur: unde sit, oēs pedes à dissyllabis usq; ad hexasyllabos centum uiginti quatuor colligi: de quibus in Donato plenissime, quisquis uelit, inueniat: sed nos in presenti opusculo dissyllabos tantum & trissyllabos meminisse sufficiat. Ergo dissyllabi quatuor hi sunt, pyrrichius ex duabus breuib; temporum duum, ut amor: huic contrarius est spondeus, ex duabus longis, temporum quatuor, ut æstas, lamabus ex breui & lōga, temporum trium, ut uersus. Trissyllabi octo hi sunt: tribrachys ex tribus breuib; temporum trium, ut macula: huic contrarius est molossus, ex tribus longis, temporum sex, ut Æneas. Anapestus, ex duabus breuib; & longa, temporum quatuor, ut pietas: huic contrarius est dactylus, ex longa & duabus breuib; temporum quatuor, ut regula. Amphibrachys ex breui & lōga & breui, temporum quatuor, ut harena: huic contrarius est amphimacrus, ex longa & breui & longa, temporum quinque, ut impotens. Bacchius, ex breui & duabus lōgis, temporum quinque, ut poë-

ta: huic contrarius est antibacchius, ex duabus longis & breui, temporum quinque, ut natura: hos sequuntur, ut dixi, pedes tetrasyllabi sedecim, pentasyllabi triginta, & asyllabi sexaginta quatuor. Sed hæc interim nostro operi, quod de arte metrica cudimus, satis esse putamus.

De metro dactylico, hexametro uel pentametro.

Metrum dactylicū hexametrum, quod & heroicū uocatur, eo quod hoc maxime heroum, hoc est uirorum fortium facta canerent, cæteris omnibus pulchrius celsiusq; est: unde, opusculis tam prolixis quam succinctis, tam uilibus quam nobilibus aptū esse confueuit. Constat autem ex dactylo & spondeo, uel trocheo, ita ut recipiat spondeum locis omnibus, præter quintum, dactylum præter ultimum: trocheum uerò loco tantum ultimo, uel (ut quidam definiuunt) spondeum ultimo loco semper, & omnibus præter quintum: trocheum uerò nusquam: quia etsi ultima breuis est natura, tamen spondeum facit, ad uotū poetarum, quia (ut prædiximus) ultimam uersus omnes syllabā indifferenter accipiunt, alioquin legitimum numerum uiginti quatuor, temporum, uersus hexameter non habebit, quia tot illū pro sui perfectione habere decebat, quot habet libra plena semiuncias. Huius exemplū, Culmina multa polus radiati lumine cōplent. hoc metrum post Homerum Heroici nomen accepit, Phithium antea dictū, eo quod Apollinis oracula illo metro sint æditæ: huic cognatum est & quasi familiariter adherens, ita ut sine ipsius præsidio nunquam id positum uiderim metrum dactylicū pentametrum. Quod recipit spondeum loco primo, & secundo dactylum locis omnibus. Catalepton est in medio & in fine: huius exemplū, Latanturq; pijs agmina sancta choris. Huius metri uersus quidam ita scandendo astruunt, ut quinque abolutos pedes eis inesse doceant, spondeum siue dactylum loco primo & secundo spondeum, tertio semper, quarto & quinto anapestos: ueluti si dicā, Quarite regna poli, quarite regna poli. Quarite dactylus, regna po dactylus, liquæ spondeus, riter anapestus, gna poli anapestus. Quod rationi eiusdem metri, ni fallor, minus uidetur esse conueniens, cum uni uersus qui hoc metro usi sunt, uersum omnem in medio diuiserint, duabus penthemimeris constare uoluerint, quarum prior dactylū siue spondeum licenter in utraq; regione reciperet, posterior solos dactylos in utroq;: hoc autem & superius metrum ubi iuncta fuerint, elegiacum carmen uocatur. Eleos nāq; miseros appellant philosophi, & huius modulatio carminis miserorum querimoniam congruit, ubi prior uersus est hexameter, sequens pentameter. Quo genere metri ferunt canticum Deuteronomij apud Hebræos & Psalmos 118 & 144. esse descriptos. Nam librum B, lob simplici hexametro scriptum

scriptum esse asseuerant. Obseruandum est autem in carmine elegiaco, ne quid unquam de sensu uersus pentametri remaneat in explicatum, quod in sequenti uersu hexametro reddatur, sed uel uterque sensibus suis terminetur uersus, ut Sedulius:

Cantemus socij Domino, cætemus honorem,
Dulcis amor Christi personet ore pio.

Vel sibi mutuo prior hexameter ac pentameter subsequens, prout poeta placuerit, conferantur. iuxta illud Prosperi:

Solus peccator seruit male, qui licet amplo
Utatur regno, sat miser est famulus.

Nam sequentes uersus etsi his sunt subiecti, sibi met sunt tamen inuicem coniuncti, & secundus primo dat supplementū. Sequitur em, Cum mens carnali nimium dominante tyranno,
Tot seruit sceptris, dedita quot uitis.

Quæ sit optima carminis forma.

AT uerò in hexametro carmine concaethatio uerbum plurimorum solet esse gratissima, quod in Aratore & Sedulio frequenter inuenies, modò duobus, modò tribus, modò quatuor aut quinque uersibus, nonnunquam sex uel septem, uel etiam pluribus adiuicem connexis, quale est illud:
Loth Sedomis fugiente chaos, dū respicit uxor,
In statuam mutata falis stupescita remansit.
Ad poenā cōuersa suam, quia nemo retrorsum
Noxia contempti uitans discrimina mundi,
Aspiciens saluandus erit, nec debet arator
Dignum opus exercens, multum in sua terga referre. Et Arator:

Iura ministerij sacris altaribus apti,
In septem statuere uiris, quos undique lectos
Leuitas uocitare placet, quam splendida cepit
Ecclesie fulgere manus, quæ pocula uitæ
Misceat, et latices cum sanguine porrigit igni.
Verum huiusmodi connexio, si ultra modum procedat, fastidium gignit ac tædium: hymnos uerò quos choris alternantibus canere oportet, necesse est singulis uersibus ad purum esse distinctos, ut sunt omnes Ambrosiani. Optima autem uersus dactylici ac pulcherrima positio est, cum primis, penultima, ac medijs respondent extrema: qua Sedulius uti frequenter conseruit: ut,
Peruia diuisi patuerunt carula ponti. &
Sicca pegrinas stupuerunt marmora plantas, et,
Edidit humanas animal pecuale loquelas.

Item in pentametro,
Dignatus nostris accubitare toris. &
Rubra quod appositum testa ministrat holus.
Non tamen hoc continuatim agendum, uerum post aliquot interpositos uersus. Si enim uno modo pedes semp ordinabis, & uersus tamen optimus sit, statim status uilescit: aliquando uersus nominibus tantum perficere gratum est: ut Fortunatus,

Lilia, narcissus, uiolæ, rosa, nardus, amomum,
Oblectant animos gramina nulla meos.

Bedæ tom. 1.

Quod idem & in proprijs fecit nominibus: ut Sarra, Rebecca, Rachel, Hester, Iudith, Anna, Noëmi, Quamuis præcipue culmen ad astra leuent. Fecit & in uerbis: (brat,

Blanditur, refouet, ueneratur, honorat, obumbrat, Et locat in thalamo membra pudica sua, Studendum præterea metricis, quantum artis decorum non obstitit, ut mobilia nomina fixis præponant, sed nec concinentia nomina coniunctim ponant, uerū interposita qualibet alia parte orationis: ut

Mitis in immitem uirga est animata draconē.
Prius quam uirga posuit mitis, prius immitem quam draconem. sed & hoc discretim, id est interposito uerbo est animata, non quod hæc semper obseruari necesse sit, sed quia cū fiunt, decori sint. Nam & Prosper mutato hoc ordine, fecit uersum decentissimum:

Moribus in factis pulchra est cōcordia pacis.

Et item,
Lex æterna Dei stabili regit omnia nutu,
Nec uario mutat tempore consilium.
Et Lucanus poëta ueterantis, Cæsaris & Pompei prælia descripturus ita incipit:

Bella per Æmathios plus quam ciuilia cæpos,
Iusq; datum sceleri canimus, populumq; potentem,

In sua uictrici conuersum uiscera dextra,
Cumq; superba foret Babylon spolianda trophæis,

Aufonijs umbraq; erraret Crassus multa
Bella geri placuit, nullos habitura triumphos.

De scansionibus siue cæsuris uersus heroici.

Scansionū autem in uersibus sunt species quatuor: cōiuncta, distincta, mixta, diuisa. Coniuncta quæ cæteris laudabilior habetur, illa est, ubi nusquam pes cum uerbo finitur, ut Immortale nihil mundi compage tenetur. Distincta, ubi uerba cum pedibus terminantur: ut Hæc tua sunt bona, sunt quia tu bonus omnia condis.

Quam uersificationis speciem rarissime inuenies: nam etsi non post duos uel tres pedes syllaba superferret, quam pætemimerim & epenemimerim & heptamimerim uocant, ratus haberi uersus nequit: sicut hîc, Post duos pedes sunt, post tres, tu superest. Mixta est scansio, quæ utrunq; in se habet, ut in quibusdam coniunctus, in quibusdam uerò separatus sit uersus: ut,

Nobis certa fides æternæ in secula laudis. &
Pacificos Deus numerum sibi prolis adoptat.
Diuisa est, ubi primi tres pedes concaethati inter se à reliquis pedibus separati sunt: ut Inde Dei genitrix pia uirgo Maria coruscat.
Et Prosper: (bum.

Contra patris genitrix creat & regit omnia uersus.
Nec minus cæsurarum, intuentus est status,
Quæ & ipse sunt quatuor: pætemimeris, heptamimeris, catatriton trocheon, bucoliceptomen.

men. Pentemimeris, ubi post duos pedes inuenitur semipes, qui uersum diuidat, & partē terminet orationis. Heptamimeris, ubi post tres pedes inuenitur syllaba: ut,

Cum tua gentiles studeant,

Dicta autem pentemimeris & heptamimeris Græcè, quasi semiquinaria & semiseptenaria, quia quum per spondeos fiunt hæc quinque syllabis, illa constat septem: & in hac quinta syllaba semipedem, in illa tenet septima. Catacton trocheon, ubi tertio loco inuenitur trocheus, non quod in medio uersu esse possit, sed ablata una de dactylo syllaba remanet trocheus: ut, Grandisonis pompæ modis. Bucoliceptomen, ubi post quatuor pedes non aliquid remanet: ut, (fors. & Semper principit sceptrum iuge gloria con- Christus erat panis, Christus petra, Christus in undis.

Quæ cæsura inde nomen habet, quod in Bucolicis sæpe inueniatur. Item ubi post duos pedes superest syllaba, comma dicitur: ubi post duos pedes nihil remanet, colon uocatur: quæ tamen nomina apud oratores indifferenter ponuntur, qui integram sententiam pericula appellat. Partes autem eius cola & commata dicuntur: ut puta,

Sustinetis em si quis uos in seruitute redigit, colon est. Si quis accipit, colon est. Si quis de uorat, colon est. Si quis extollitur, &c. usque ad plenam sententiam, cola sunt, & commata. Plena autem sententia, pericula est. Interpretatur autem colon membrum, comma incisio, pericula clausula siue circuitus,

De Synalephe.

Synalepharum commemoranda ratio est, quia nunquam ultima uerbi syllaba uel particula syllaba uidetur absumi. Synalepha Græcè dicitur, quasi quodam saltu transmittens. Fit autem duobus modis. Primo, quum aliqua pars orationis aut in uocali literam, aut in consonantem definit, incipiente uocali, sequente parte orationis. Illa quæ sequitur pars orationis præcedentem uel literam uocalem, uel syllabam quæ in m desinat, sua uocali absumit. Quod dico huiusmodi est,

Arcta uia est, uerè quæ ducit ad atria uitæ. Scanditur enim ita, Arcta uel dactylus, est uel spondeus, intercepta a syllaba per synalepham. Absumitur & particula syllabæ, cum dicit idem Prosper, Sumite quæ magna adposuit sapientia mælã. Scanditur enim ita, Sumite dactylus, quæ magna spondeus, gna adposuit dactylus, assumpta parte syllabæ per synalepham. Item pars syllabæ, quæ in m desinat, synalepha interceptitur, cum dicitur,

Nullus enim est insons sola formidine pœnæ, Qui sanctum & iustum non amat imperium. Scanditur namque ita, Nullus e dactylus, nestin spondeus, absorpta m per synalepham, & item,

Qui sanc spondeus, tum & ius spondeus, absumente synalepha particulam syllabæ um. Item tota syllaba quæ in m terminata est, per synalepham interit, cum dicitur,

Magnum præsidium est sacro libamine pasci,

Si cor participis crimina nulla premunt.

Scanditur namque sic, Magnum spondeus, præsidii dactylus, est sacro spondeus, intercepta um syllaba per synalepham. Quæcumque ergo uerba in m terminantur, nisi positione cuiuscumque consonantis defendantur synalepha irrumperente syllabam ultimam, aut perdunt, aut minuunt, excepto cum ab h litera sequens sermo inchoa uerit: tunc etenim in arbitrio poetarum est, utrum hæc instar fortiorum consonantium synalepham arceat, an pro modo suæ fragilitatis nihil ualeat. Valuit namque in hoc, quia uoluit poeta:

(to. & Nomine Iohannem hunc tu uocitare memena-

Progenitum fuisse ducem hoc cœlitus astra. Item, Nil iuuat ad propellendam synalepham, quam poeta neglexit:

Qui per eundem hominem ueriti dulcedine pomi.

Sciendum est autem, quod nunquam in eadem parte orationis media fieri potest synalepha: uerum si in medio uerbo due uocales queunt, quarum prior sit longa, potest illa quæ sequitur, priorem facere breuè. De longa si sic poeta uoluerit, auferendi autem funditus potestatem non habet. Est autem naturaliter longa in illo Paulini: ut,

Citharas modulans unius uerbere plectri,

Est breuis licenter in illo Sedulij,

Vnius ob meritum cuncti perire minores,

Item natura longa est in hoc Paulini:

Discutiebatur uans galea scutoque fidei.

Licentia breuis in hoc Prosperi:

Diuitias iam nunc promissi concipe regni,

40 Virtute & fidei quod cupis esse tene.

Et hoc ut supra retulimus, inter communes syllabas computatur. Vbi autem in metris prendo proprehendo, uel secula legitur, uel aliquid huiusmodi, non est synalepha, sed syncope, quæ species est metaplasmis: quia non litera uel syllaba scandendo aufertur: sed ne unquam scriberetur, libertate poetica prouisum est. Vnde illum Maronis uersiculum:

Nec tota tamen ille prior præeunte carina,

50 ita scandendum esse ratio probat: ut primo sit, Nec to spondeus, ta tamen dactylus, ille pri dactylus, or præ dactylus, abbreviata diphthongo propter uocalem quæ sequitur: unte carina, dactylus et spondeus, qui terminent.

Quis enim audiat Victorinum docentem, ut scandamus unte carina, facientes synalepham in media parte orationis, quod nunquam fecerit priores. Fit autem synalepha in omni parte uersus, etiam in extrema: ut Prosper, (est, Sed rerum auctori nullus non cognitus ordo

Fit & post uersum synalepha, quæ ad sequens

60

uis uers

eis uersus caput intendat: ut Paulinus, Quæ decus omne operum perimebant improba fœda,

Quæ obice prospectum cæcantiã.

Sunt namque ultimi uersus illius pedes, dactylus & spondeus, improba fœda, at primi sequentis per synalepham, Quæ obice prospectans, spondeus.

De Episynepha, uel Diaresti.

Coniunctionem etiam solutionemque syllabarum, quam Græci episynepham & diarestem uocant, ubi necesse est licitam scire metricam coniunctionem: uidelicet qua duæ de tribus solutionem, qua duæ de una syllaba efficiuntur. Cuius exemplum coniunctionis: Adificantes factaque intexunt abiete costas. & Custodes sufferre ualent, labat ariete crebro Ianua. &

Tenuia nec lanæ per cœlum uellera ferri.

Abiete enim quatuor syllabas habet breues.

50 stringe illud, & fit ab positione longa, quia a uocalis definit in b. excipitur ab i loco consonantis posita. Sic & ariete naturaliter breuis est, a iunge r, ad ipsam iunge i & e, sibimet, & fit ar syllaba positione longa, quia sequitur i loco consonantis posita. Item, Tenuia stringentem, & fac u consonantem, & sic detrita de tercia syllaba facies trisyllabum dactylum. Tale est & Fluuiorum rex Eridanus. Fluuio anapestus est, sed si facis stringendo unam syllabam fluuiteram io, efficis de anapesto spondeum. Hæc

coniunctio siue solutio sæpius in i uel in a literis fit, quarum & in nostratibus poetis multa habes exempla: ut Paulinus,

Sim profugus mundi, tanquam benedictus Iacob.

Fortunobus,

Dirigit & Iacobos terra beata, sacros.

Hic i & a discindit, ille conglutinat. Item Paulinus,

Parietibus nouitas latet intus operta uetustas,

40 Parieti dactylum fecit de proceleusmatico, conglutinatis contra naturam a & r in unam syllabam, i & e in altera, item Sedulius dis-

50 iunctis i & a:

Cuius onus leue est, cuius iuga ferre suaue est.

Prosper coniunctis:

Nec Christi è templo suauior exit odor.

Item Paulinus diuisis u & i iuxta naturam:

Conscia seruitu quid gesseris, & cui tandem.

Fortunatus connexis iuxta licentiam poetica:

50 Cui tamen hoc opus est cum uirginitatis honore,

Ut placeat sponso mens moderata suo.

Item disunctis eisdem in alio pronomine. Paulinus,

Cum subito aut illis corda hostibus, aut huic Prosper conglutinatis,

Huic homo si rectè famulaf proximus hæret.

Maro e & i coniunctis:

Tityre pascentes a flumine reice capellas.

Item alibi seiunctis iuxta naturam:

Bedæ rom, 1.

Reice ne maculis infuscet uellera pullis Iungit nisi fallor & Paulinus eadem, ubi ait: Ast alij pictis accendunt lumina certis.

nisi forte dactylum in ultima uersus regione contra morem posuisse dicendus est. Recipit & r litera solutionem, quam uis ordine dissimili. Ibi enim discussis siue conglutinatis uocalibus syllaba contra naturam aut accrescit, aut interit: hic autem ea uocali, quæ nequaquam adscripta est, in sono uocali assumpta super accrescere tamen syllabam confueuit,

Illi continuo statuunt ter dena argenti.

Et Paulinus,

Et spacij coepere & culminis incrementa,

Et rursus,

Sic propere sic longè sita culmina respargebat. &

Prudentius in Psychomachia:

Dixerat hæc & læta libidinis interfecta.

Et idem in eadem:

60 Palpitat atque aditu spiraminis intercepto.

Nec enim in quinta regione uersus heroici spondeum ponere moris erat, sed ita tamen uersus huiusmodi illos noluisse scandere reor, ut addita in sono uocali, quam non scribebant, dactylus potius quam spondeus existeret. uerbi gratia, Interecepto, interementa, interefectæ, resperigebat, & p synalepham denarigenti. Quod

ideo magis r litera quam cætera consonantes patitur, quæ quia durius naturaliter sonat, durior efficitur, cum ab alijs consonantibus excipitur, atque ideo sonus ei uocalis apponitur, cuius

temperamento eius leuiget asperitas: quod etiam in cantilenis Ecclesiasticis sæpe cum eadem litera facere confueuerunt, quia antiphonas uel responsoria, uel cætera huiusmodi, quæ cum melodia dicuntur, rite dicere norunt. Sed

& hoc commemorandum, quia cum nomina, quæ in ius uel in ium terminantur, duo i in genituo habere debeant, casu duarum æque syllabarum metrici, nonnunquam in eodem genituo casu unam syllabam pro duabus proferunt: uel

ablata uidelicet una i de duabus uel ambab. in unam syllabam geminatis: quamuis id fieri posse plurimi, Donato teste, negent: dicit enim Paulinus:

Oblectans inopem sensu fructuque peculi,

Quod si quis dixerit, hic eum more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit:

Excoluit bijugis laquearij & marmore fabri.

Excolu dactylus, it biju dactylus, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus atque & habet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius, quod non facile uel à grammaticis permillum, uel à poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus,

60 Vincentij Hispania surgit ab aree decus.

Cuius scansio uersus par est præfati, nisi forte regulam

C 2

regulam Lucilij sequuti sunt, qui Lucilium & Amiliū, & cætera nomina, quæ ante uerba habent, nō solum in uocatiuo, sed etiam in genitiuo casu per unum i scribi posse existimant.

Quod & auctoritas sæpe & necessitas metrorum decreta uolet.

Atamen intuentū est nobis, quia & auctoritas nonnūquā et necessitas metricæ disciplinæ regulas licite contemnit. Necessitas quidem in his uerbis, quæ non aliter in uersu poni possunt, ut sunt ea quæ quatuor syllabas breues habent, ut Italia, basilica, religio: uel tres primas breues, ut reliquia: uel unam in medio breuem, ut ueritas, trinitas, quæ neq; dactylū consuetum, neq; spondeum facere possunt, quod proprijs nominibus maxime solet euenire. Huius exemplum,

Italiam sequimur fugientem, & mergimur undis. Litera i contra naturam pro longa posuit, quia non aliter Italiam, quam sæpius erat nominaturus, appellare uolebat, nisi aut syllabam, quæ natura breuis erat, produceret, aut tribrachym loco dactyli poneret. Sic cum de apibus loquens, aluearia nominare uellet, necessitate posuit antibacchium in uersu dactylico: ut

Seu lento fuerint aluearia uimine texta.

Et Paulinus,

Qui simul ac sancta pro religione coissis,

Re contra naturam pro longa posuit, quia non aliter hoc nomē uersus hexameter recipere uolebat. Tale est & illud eiusdem:

Basilicis hæc iuncta tribus patet area cunctis, Nanq; alibi pro breui ponitur eadem syllaba, dicente Fortunato:

Hic Paulina agnes balissima Eugenia regnat,

His & alijs huiusmodi necessitatibus credo factum, quod de libro beati Iob, loquens Hieronymus, cū dixisset, eum maxima ex parte uersibus hexametris apud Hebræos esse descriptū:

addidit qui dactylo spondeoq; carentes propter idiomata linguæ crebro recipiunt & alios pedes eorundem quidem temporum, sed non earundem syllabarum, autoritate autem contentur regula Grammaticorum, ut Sedulius in clausula carminis, cuius supra meminimus, quum dixisset,

Gloria magna patri semper tibi gloria nate:

Subdit,

Cum sancto spiritu gloria magna patri.

Spiritus enim primam syllabam habet longam. Vnde uera scansio uersus istius hæc est, Cum san spondeus, to spiri antibacchius, & non dactylus: sed poeta ut gloria sancta & indiuidue trinitatis clara uoce decantaret, neglexit regulam grammaticæ dispositionis. Idem ipse in carmine Paschali,

Sic ait ipse docēs, ego in patre & pater in me.

Sic enim scanditur, Sic ait dactylus, ipse do dactylus, cens e trocheus, gin pa spondeus, ablati

o per synalepham. Aut si scandere uis cens

ego, & facere dactylum, contra morem ipsius Sedulij, quem per omnia seruaui, agis ut immunitis iter uocalis altera superueniente uocali. Idem in eodem opere,

Clarifica dixit nomen tuum, magnaq; celo.

In quo ut ueritatem Domini sermonis aperitius cōmendaret, postposuit ordinem disciplinæ secularis: idem iterum, Scribitur & titulus, hic est rex Iudæorū: quod quomodo scandendum iudicauerit, uideat qui potest, utrum Iudæorum duos spondeos quinta & sexta regione contra morem, an solutis syllabis, iuxta quod supra monstrauimus, dactylum ficti uoluerit & spondeum.

Ut præcipue quædam aliter quam moderni proposuerint.

Nam & in exemplis antiquorū inueniuntur aliquoties duo spondei in fine uersus sicut duo dactyli: nonnūquā ut sunt illa Maronis,

At tuba terribilem sonitum procul excitat horum, Aut leues o creas lento ducunt argento.

Quamuis hoc rarissime inueniatur, nisi ita ordinatum, ut & dactyli, qui in fine est, ultima syllaba per synalephā sequenti uersui iungatur: & spondeus, qui in quinta regione est, r literam habeat alteri consonanti, uel præpositam, uel subiectam, cuius duritia per adiectam uocalem leuigata dactylus sentiat in sono, cum par eat spondeus in scripto, quod utrunque ut fiat, exemplis supra monstrauimus, quia & alijs in metrico opere regulis multū liberè utebantur, quas moderni poetæ distinctus ad certam normā definitionis obseruare maluerūt. Nam & uocalem breuem, quæ i & u & uocali qua liber exciperetur, noluerunt esse cōmunem: ut Lucretius,

Quæ calidū faciunt aqua tactum atq; uaporē. Et uocalem in fine uerbi breuem, quæ exciperetur a consonante & liquida inter cōmunes syllabas deputarunt: ut Virgilius,

Æstusq; pluuiaq; & agēs frigora uetos, & Sibi laciniū cura est primūm aspera sylvæ, Lappæq; tribulicq; absint fugæ pabula larta.

Quod nunc poeta in eadem parte orationis, ut supra docuimus, magis fieri oportere decernunt. Idem uocalē in fine uerbi correptā, quæ excipitur a litera z inter cōmunes syllabas deputauit: ut, Euricq; Zephiriq; tonat domus.

Qui eadem libertate synalephā utebatur, si quidem & m, ubi uoluit in fine uerbi positam a superuenientis uocalis absorptione: ut, Iterum iterumq; mouebo. & longam uocalē longam remanere permisit, ut Sit pecori apibus quanta experientia parcis. Et longam cum uoluit, breuiauit: ut, Et multū formosum uale, uale inquit Iola. & Credimus an qui amat, ipsi sibi somnia fingūt. & diphthongum seruauit: ut, Villa moram fecere neq; Aonie Aganippe. & eandem breuiauit, ut,

Insula Ionio in magno, quæ cuncta posteriores poetæ, ut duxi, distinctus obseruare reperies.

De metro Phalecio.

Verū quia de metro heroico quæ uidebantur, tractauimus, liber & aliorum generum metrorū, ea dumtaxat quæ magis usui haberi reperimus, parumper commemorare. Est igitur metrum dactylicū phalecium pentametrum, quod constat ex spondeo & dactylo, & tribus trocheis. Huius exemplum,

Cantemus Domino Deoq; nostro, Cui gloria cum honore pollens, Sese magnificis decorat actis, Dum currus celeres Ægyptiorum, Iunctis equitibus grauiq; turba, Rubri marmoris enecat fluentis, Adiutor ualida meæ salutis, Plebem de medio tulit profundo, Custos & genitor salusq; uera Hic est, hic dominus meus & altor, Ipsum conspicua sacro laude, Est qui progenitor mei parentis, Ipsum uocibus arduis fatebor, Qui bellum tulit obruitq; fortes, Dignus nomine quo Deus uocatur.

De metro Sapphico.

Metrum dactylicum sapphicum pentametrum cōstat ex trocheo, spondeo, dactylo & duobus trocheis, cui metro post tres uersus cōma heroicum subiungitur. Hoc metro sanctus antistes Paulinus sextū beati confessoris Felicis librum composuit: cuius principium est:

Iam ne abis & nos properans relinquis, Quos tamen sola religione linquis, Semper adnixa sine fine tecum

Mente futurus. Et paulo post dicit:

Sicut Ægypto præeunte quondam, Noctis & densæ tenebris oppera Qua Dei uiui sacra gens agebat, Luxerat orbi.

Quæ in toto specie probatur, Orbe cum sancta pia pars fidei, Fulgeat Christo reliquis tenebris Obruit error.

Sic meo qua se feret actus hora, Cuncta Nicetæ Dominus secundet, Donec optatam patriam uehatur Lætus ad urbem.

De metro Tetrametro catalectico.

Metrum dactylicū, tetrametrum catalecticum constat ex spondeo, dactylo, catalecto, dactylo, spondeo: quo usus est sanctus Ambrosius in precatione pluuia, cuius exordium hoc est:

Squalent arua soli puluere multo: Pallent sicca ager, terra fatiscit. Nullus rotis honos, nulla uenustas. Quando nulla uiret gratia florum, Tellus dura sinit nescia roris, Fons iam nescit aquas flumina cursus,

Bedæ tom. 1

Cuius finis hic est:

Iam cælos referes aruaq; laxes, Fœcundo placidus imbre rogamus Helia meritis impia secla, Donasti pluuiam, nos quoq; dones.

Idem usus est eodem metro in postulatione serenitatis, quod ita incipit:

Obduxere polum nubila cæli, Absconduntq; diem sole fugato, Noctes continuas sidere nudas.

At finis ita:

Iesu parce tua morte redemptis: Prior diluuium protulit ætas, Ut mundaret aqua crimina terræ. Sed munda tua sanguine terra est, Iam nunc missa ferens ore columba, Ramum pacificæ manus oliuæ, Exutas liquido flumine terras, Læto significet lapsa uolatu.

De metro Iambico hexametro.

Metrum iambicū hexametrum, recipit iambum locis omnibus, tribrachym locis omnibus præter nouissimum spondeum, dactylum & anapestū locis tantum imparibus: pyrrichium loco tantum ultimo. Quo nobilissimus Hispanorum scholasticus, Aurelius Prudentius Clemens scripsit pro cœmī Psychomachia, id est, libri qui est de Virtutum uitiorūq; pugna, heroico carmine composuit: ita enim inchoat:

Senex fidelis prima credendi uia Habram beati seminis serus pater Adiecta cuius nomē auxit syllaba Abraham, Parenti dicitur Abraham Deo.

De metro Iambico tetrametro.

Metrum iambicum tetrametrum recipit iambum locis omnibus, spondeum tantum locis imparibus, quo scriptus est hymnus Sedulij,

A solis ortu cardine, Ad usq; terræ litem, Christum carimus principem.

Sed & Ambrosiani eo maxime currunt:

Deus creator omnium Iam surgit hora tertia, Splendor paternæ gloriæ, Æternæ rerum conditor.

Et ceteri per plures. In quibus, pulcherrimo est decore compositus hymnus beatorum martyrum, cuius loca imparia spondeus, iambus tenent paria: cuius principium est:

Æterna Christi mœnra, Et martyrum uictorias, Laudes ferentes debitas Lætis canamus mentibus.

Recipit hoc metrum aliquoties, ut scribit Mallius Theodorus, etiam tribrachym locis omnibus, præter nouissimū dactylum & anapestū, locis tantum imparibus. Vnde est:

Geminæ gigas substantiæ Alacris ut currat uiam.

cæterorum rarò habemus exempla.

C 3 De metro

De metro Anacreontio. Metrum iambicū tetrametrū colophon, quod Anacreontū dicunt, recipit anapestum, duos iambos, semipedē: quo usus est Prosper tyro in principio exhortatiōis ad con- iugem ita dicens:

Age iam precor mearum, Comes iremota rerum Trepidam breuemq; uitam Domino Deo dicamus. Celeri uides rotatu Rapidos dies meare, Fragilisq; membra mundi, Minui, perire, labi. Fugit omne quod tenemus Neq; fluxa habent recursum, Cupidasq; uana mentes Specie trahunt inani. Vbi nunc imago rerum est, Ibi sunt opes potentum, Quibus occupare captas Animas fuit uoluntas.

De metro Trochaico.

Metrum trochaicum tetrametrum, quod a poetis Graecis & Latinis frequentissime ponitur, recipit locis omnibus trocheum, spondeū omnib; praeter tertium. Currit aut alter nis uersiculis, ita ut prior habeat pedes quatuor, posterior pedes tres & syllabā. Huius exemplum totus hymnus ille pulcherrimus:

Hymnum dicat turba fratrum, Hymnum cantus personet Christo regi concinentes, Laudes demus debitas.

In quo aliquando & tertio loco prioris uersiculi spondeum reperies: ut,

Factor caeli, terrae factor, Congregator tu maris. & Verbis purgas lepra morbos.

De Rhythmo.

Hæc de metris eminentioribus commemorasse sufficiat, quorū exempla copiosiora apud scriptores inuenimus: praeterea sunt metra alia perplura, quæ in libris Ceterorum simplicibus monstrata exemplis, quisq; cupit, reperiet. Reperiuntur quaedam & in insigni illo uolumine Porphyrij poetæ, quod ad Constantinum Augustū missum meruit de exilio liberari. Quæ quia pagana erant, nos tangere non libuit. Videtur aut rhythmus metris esse consimilia, quæ est uerborū modulata compositio non metrica ratione, sed numero syllabarū ad iudiciū auris examinata, ut sunt carmina uulgarium poetarū. Et quidem rhythmus sine metro esse potest, metrum uero sine rhythmo esse non potest: quod liquidius ita diffinitur. Metrum est ratio cū modulatione: rhythmus modulatio sine ratione: plerunq; tamen casu quodā inuenies etiam rationem in rhythmo non artificii moderatione seruata, sed sono & ipsa modulatione ducentē, quem uulgares poetæ necesse est

rusticē, docti faciunt doctē: quomodo & ad instar iambici metri pulcherrimē factus est hymnus ille præclarus:

Rex aeternae Domine, Rerum creator omnium Qui eras ante secula Semper cum patre filius.

Et alij Ambrosiani non pauci. Item ad formam metri trochaici canunt hymnum de die iudicij per alphebeum:

Apparebit repentina dies, Magna Domini fur obscura, Velut nocte improuisos occupans.

Quod tria sunt genera poematis.

Sane quia multa disputauimus de poematibus & metris, commemorandum in calce, quia poematum genera sunt tria: aut enim actiuum uel imitatum est, quod Graeci dramaticon uel miction appellat: aut enarratum, quod Graeci exegematicon uel apangelticon nuncupant: aut commune uel mixtum, quod Graeci cœnon uel miston uocant. Dramaticum est, uel actiuum, in quo personæ loquentes introducuntur, sine poetæ interloquutione, ut se habent tragœdiæ & fabulæ. Drama enim, Latine fabulâ dicitur: quo genere scripta est,

Quo te Meri pedes, an quo uia ducit in urbem? Quo apud nos genere Cantica canticorū scripta sunt, ubi uox alternans Christi & ecclesiæ, tamen non hoc interloquente scriptore manifeste reperitur. Exegematicum est uel enarratum, in quo poeta ipse loquitur sine ullius interpositione personæ, ut sunt tres libri Georgici totius, & prima pars quartae: ite Lucretij carmina, & his similia. Quo genere apud nos scripta sunt Parabolæ Salomonis & Ecclesiastes, quæ in sua lingua, sicut & Psalterij, metro constant esse conscripta. Cœnon est uel miction, in quo poeta ipse loquitur, et personæ loquentes introducuntur: ut sunt scripta Ilias & Odysseas Homeri, & Aeneidos Virgilij: & apud nos historia beati Iob: quamuis hæc in sua lingua non tota poetico, sed partim rhetorico, partim sit metrico uel rhythmico scripta sermone.

Hæc tibi dulcissime fili, & conleuita Guterbe, diligenter ex antiquorum opusculis scriptorum excerpere curauit, & quæ sparsim reperta, diutino labore collegeram, tibi collecta obtuli, ut quemadmodum in diuinis literis statutisq; ecclesiasticis imbueres studui, ita enim metrica arte, quæ diuinis non est incognita libris, te solerter instruerem: cui etiam de figuris uel modis locutionū, quæ a Graecis Schemata uel Tropi dicuntur, paruum subijcere libellum non incongruum duxi: tuamq; dilectionem sedulus exoro, ut lectioni operam impendas, illarum maximè literarum, in quibus nos uitam habere credimus sempiternam.

Explicit de arte metrica liber unus.

Beda

B E D A PRESBYTERI DE SCHEMATIS SCRIPTURÆ LIBER.

Olet aliquoties in Scripturis, ordo uerborum, causa decoris, aliter quam uulgaris uia, dicendi habet, figuratus inueniri: quod Grammatici Graecè σχῆμα uocant: nos habitum, uel formam, uel figuram recte nominamus: quia per hoc quodammodo uestitur & ornatur oratio. Solet iterum Tropica locutio reperiri, quæ sit translata dictione à propria significatione ad non propriam similitudinem, necessitatis aut ornatus gratia. Equidem gloriantur Graeci, talium se Figurarum, uel Troporum fuisse repertores.

Sed ut cognoscas (dilectissime fili) cognoscant item omnes, qui hæc legere uoluerint, quod sancta Scriptura cæteris omnibus scripturis non solum autoritate, quia Diuina est: uel utilitate, quia ad uitam ducit aeternam: sed & antiquitate, & ipsa præminet positione dicendi. Ideo placuit mihi, collectis de ipsa exemplis ostendere: quia nihil huiusmodi Schematum, siue Troporum, ualent præterendere ullis seculis eloquentiæ magistri, quod non illa præcesserit.

Sunt autem multæ species Schematum & Troporum: tamen præcipua aliquot Schemata, & Tropos selectiores Scriptura habet: tanquam excerptos ex istis, qui sunt Grammaticis familiares: quorum primus tropus, Metaphora, est omnium generalissimus: nam cæteri omnes, huius speciei uidentur esse.

- Metaphora. Ironia. Catachresis. Antiphrasis. Metalepsis. Aenigma. Metonymia. Charentismos. Antonomasia. Parœmia. Characterismos. Sarcasmos. Exochæ. Astesismos. Epitheton. Mycterismos. Synecdoche. Homœosis. Onomatopœia. Homœologia. Periphrasis. Sorasmos. Hyperbaton. Icon. Hysterologia. Icasmos. Hysteron proteron. Caratyposis. Anastrophe. Hypotyposis. Parenthesis. Metastasis. Synthesis. Energia, non Tmesis, Energia. Diacope. Parabola. Hyperbole. Antapodosis. Allegoria. Paradigma.

- Hucusque habes nomenclaturam Troporum Grammaticorum: nunc uero Schematum in Prolepsis. Anaphora. Zeugma. Epanalepsis. Protozeugma. Epizeuxis. Mesozeugma. Epimone. Hypozeugma. Paronomasia. Hysterozeugma. Prosonomasia. Synzeugmenon. Schesis onomatōria. Enexarumenon. Paromœon. Hypozeuxis. Homœoteleton. Syllepsis. Homœoptoton. Asyntheton, uel Polypoton. Asyndeton. Metabole. Diallyton. Hymnos. Polyasyntheton. Diasymnos. Anadiplosis. Climax.

Grammatici tamen alia habent Figurarum genera tali ordine: primo, Orationis uita, Barbarissimum scilicet, & Solœcissimum. Secundo, Obscurum, & Inordinatum, Tertio deinde, Metaplasimum. Postremo, Schemata, & Tropos.

- Obscura orationis species sunt, Acyrologia. Battologia. Pleonasmos. Macrologia. Perissologia. Eclipsis. Amphibologia. Apopsiopsis. Tautologia. Aenigma. Inordinata orationis species sunt, Tapinosis. Cacozelia. Aeschrologia. Cacofsyntheton. Cacophaton.

- Metaplasmi uero species hæc sunt, Metaplasimus. Apharesis. Synaresis. Prosthesis. Syncopa. Eclipsis. Epenthesis. Apocope. Synalopha. Anadiplosis. Ectasis. Antithesis. Epectasis. Systole. Metathesis. Paragoge. Diarexis. Parallaxe.

His autem enumeratis, accipe eminentiora decem & septem Schemata diuinæ Scripturæ:

- 1 πρόληψις. Praeoccupatio. 2 ζεύγμα. Coniunctio. 3 ἐπιζεύξις. Subiunctio. 4 σὺλληψις. Conceptio. 5 ἀναδιπλώσις. Replicatio. 6 ἀνωδοξία. Relatio. uel ἐπανοδοξία. Subrelatio. 7 ἐπανολήψις. Repetitio. 8 ἐπίθεσις. Congeminatio. 9 παρανομασία. Denominatio. 10 σχῆσις ὀνομαστων. Affectio. 11 παρομοίωσις. Similitudo. 12 ὁμοιοτελευτησις. Similis terminatio. 13 ὁμοιοπρωτησις. Ex similibus casibus. 14 πολυπρωτησις. Ex pluribus casibus. 15 ὁμοιοσύνθεσις. Conuenientia. 16 πολυσύνθεσις. Abundās cōiunctionibus. 17 διωλυτων, aut ἀσύνθεσις, seu ἀσυνώδετοι. Dissolutio.

Prole

Prolepsis. πρόληψις, præoccupatio, siue præsumptio dicitur. Figura est, quando ea quæ sequi debent, anteponuntur: quemadmodum habetur in Psalmo octuagesimo sexto: Fundamenta eius in montibus sanctis, diligit Dominus portas Sion. Antè posuit Eius, & postea Cuius: id est, Domini. Item Psalmo uigesimo primo: Diuiserunt sibi uestimenta mea, & super uestem meam miserunt sortem. Pro diudent, & mittent. Item Ezechielis primo, nihil anteponens, ita incipit: Factum est in tricentesimo anno, &c. Sermonem coniunctionis posuit, nihil aliud antè, cui hoc subiungeretur, præponens.

Zeuigma. Ζεύγμα, coniunctio dicitur, figura quando multa pendentia, aut uno uerbo, aut una sententia concluduntur. Vno uerbo: ut Apostolus ait ad Epheseos, quarto capite: Omnis amaritudo & ira & indignatio & clamor & blasphemia tollatur à uobis. Sententia autem, quemadmodum Psalmista in Psalmo decimo quarto præponens: Qui ingreditur sine macula, & operatur iusticiam: qui loquitur ueritatem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua, nec fecit, &c. Ad ultimum ita concludit: Qui facit hæc, non commouebitur in æternum.

Hypozeugis. ὑπόzeugis, est figura superiori contraria, ubi singula uerba, uel sententiæ, singulis quibusque clausulis subiunguntur. Tale est & illud, in uerbo: ut Psalmo centesimo quadragésimo quarto: Virtutem terribilium tuorum dicent, & magnitudinem tuam narrabunt: memoriam abundantiam suauitatis tuæ eructabunt, & in iusticia tua exultabunt. Item prima Corinthiorum decimotertio: Siue prophetiæ (inquit) euacuabuntur, siue linguæ cessabunt, siue scientia destruetur. Sententiæ, quemadmodum habetur Psalmo uigesimo sexto: Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum: si exurgat aduersum me prælium, in hoc ego sperabo.

Syllepsis. Συλλεψις, est, quum casus discrepantes in unam significationem congregamus: ueluti habetur in Psalmo septuagesimo septimo: Attendite populus meus legem meam. Item Psalmo centesimo quadragésimo nono: Ad faciendam uindictam in nationibus, increpationes in populis. Quod enim ait, Ad faciendam: numeri singularis est, quod addidit, Increpationes: pluralis est.

Fit etiam Syllepsis in sensu, id est, ubi pro multis unus, uel pro uno multi ponuntur. Pro multis unus, ut Psalmo septuagesimo septimo: Immisit in eis muscam caninam, & comedit

eos rana, & exterminauit eos: Quum non solum unam ad exterminandos Aegyptios muscam uel ranam, sed innumeras immitteret.

Item pro uno multi: quemadmodum habetur Psalmo secundo: Adstiterunt Reges terræ, & Principes conuenerunt in unum. Reges enim pro Herode: Principes pro Pilato positos, Apostoli intellexerunt: quemadmodum continetur in Actibus Apostolorum quarto capite.

Anadiplosis. Ἀναδιπλωσις, est congeminatione dictionis, quæ in ultima parte præcedentis uersus, & prima sequentis iteratur: ueluti habetur in Psalmo centesimo uigesimo primo: Stantes erant pedes nostri in atrijs tuis Hierusalem, Hierusalem quæ ædificatur ut ciuitas. Item apud Hieremiam, capite secundo: Me dereliquerunt fontem aquæ uiuæ, & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non ualent aquas.

Anaphora. Ἀναφορά, est relatio, quum eadem dictione bis sapius uel per principia uersuum repetitur: quemadmodum habetur Psalmo uigesimo sexto: Dominus illuminatio mea, & salus mea, quem timebo? Dominus defensor uitæ meæ, à quo trepidabo? Et infra: Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum. Si exurgat aduersum me prælium, in hoc ego sperabo.

Fit etiam Anaphora, ut eodem uersu, per principia sensuum: quemadmodum Psalmo decimo octauo: Vox Domini in uirtute, uox Domini in magnificentia, uox Domini confringentis cedros. Quæ figura in Psalmis usitatissima est.

Hanc quidam Epanaphoram uocant. Epanalepsis. Ἐπαναλεψις, est sermonis in principio uersus positi in eiusdem fine repetitio: quemadmodum Apostolus ad Philippenses, quarto capite: Gaudete in Domino semper, iterum dico gaudete. Item Psalmo octuagesimo secundo: Deus, quis similis erit tibi: ne taceas, neque comescaris Deus.

Epizeugis. Ἐπιzeugis, est eiusdem uerbi in eodem uersu sine aliqua dilatione congeminatione, quemadmodum habetur apud Esaiam, capite quadragésimo: Consolamini, consolamini populus meus, dicit Dominus uester. Et iterum apud eundem, capite quinquagesimo primo: Eleuare, eleuare, consurge Hierusalem. Et adhuc apud eundem, capite trigésimo octauo: Vitens, uiuens, ipse confitebitur tibi. Item Psalmista simile quiddam habet Psalmo decimo octauo: Dies diei eructat uerbum, & nocte nocti indicat scientiam.

Alibi repetitio eiusdem sermonis, Palilogiæ obtinet nomen.

Paronomasia. Παρονομασία, denominatio dicitur, quoties dictio penè similis ponitur in significatione diuersa, mutata uidelicet litera uel syllaba: ut in Psalmo uigesimo primo, iuxta Hebraicam ueritatem: In te confisi sunt, & non sunt confusi. Et Philippen, tertio: Videte malos operarios, uidete concissionem: nos autem sumus circumcisio, qui spiritu Deo seruiamus. Quam Esaias propheta capite quinto, figuram elegantissimè in sua lingua confecit, ubi ait: Expectaui ut faceret iudicium, & ecce iniquitas: & iustitiam, & ecce clamor. Hebraicè enim iudicium משפּט dicitur, מרשע iniquitas, חקק iusticia, קריק clamor, appellatur. Pulchre itaque una uel addita uel mutata litera, sic uersuum similitudinem temperauit, ut pro dictione משפּט diceret מרשע, & pro חקק poneret קריק.

Schesis onomaton. Σχῆσις ὀνομάτων, id est, multitudo nominum coniuictorum diuerso sono, unam rem significantium: ut Esaiæ primo capite, Væ genti peccatrici, populo graui iniquitate, semini nequam, filijs sceleratis. Item Psalmo centesimo quinto: Peccauimus eum patribus nostris, iniuste egimus, iniquitatem fecimus.

Paromion. Παρομίον, est, quum ab eisdem literis diuersa uerba sumuntur. Quæ nimirum figura, quod ad positionem literarum pertinet, melius in ea lingua qua scripta est editaque requiretur. Habemus tamen & in nostra translatione, unde demus exemplum. dictum est enim in Psalmo centesimo decimo septimo: Benediximus uobis de domo Domini, Deus dominus & illuxit nobis. Et in Psalmo decimo septimo: Ira illius secundum similitudinem serpentis, sicut aspidis surdæ, & obturantis aures suas.

Homoteleuton. ὁμοτέλευτον, similis terminatio dicitur, figura quoties media & postrema uersus siue sententiæ simili syllaba finiuntur: ut Ecclesiastici sexto, Melius est uidere quod cupias, quam desiderare quod nescias. Et iterum septimo: Melius est à sapiente corripiri, quam stultorum adulatione decipi. Hac figura Poëtæ & Oratores sæpe utuntur. Poëtæ hoc modo: Peruia diuisi patuerunt carula ponti. Oratores uerò ita: Beatus Iob, Deo soli sibi cognitus in tranquillitate, ad maiorem notitiam perducendus, tactus est uerbere, ut odorem suarum uirium tanto latius spargeret, quantum more aromatum melius ex incensione fragraret. Quo schemate, ipse qui hoc dixit, beatus papa Gregorius sapissimè usus fuisse reperitur. Et huiusmodi orationes esse reor, quas Hieronymus concinnas rhetorum declamationes appellat.

Homæoptoton. ὁμοῖωτον, quum in similes sonos exeunt dicta plurima: quemadmodum habetur Psalmo nonagesimo septimo, Cantate, exultate, & psallite. Et Ezechielis decimo octauo: Quod si genuerit filium latronem, effundentem sanguinem, & paulo post in montibus comedentem, & uxorem proximi sui polluentem, egenum, & pauperem contristantem, rapientem rapinas, pignus non reddentem, & ad idola leuantem oculos suos, abominationem facientem, ad usuram dantem, & amplius accipientem, nunquid uita usuet?

Polypoton. Πολύπωτον, est, quum diuersis casibus uariatur oratio: ut ad Romanos undecimo, Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi honor & gloria, in secula seculorum. Item Psalmo sexagesimo septimo, Nive dealbabuntur in Selmon, mons Dei. Mons coagulatus, mons pinguis: ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo.

Irmos. Ἴρμος, conuenientia dicitur, quando series orationis tenorem suum usque ad ultimum seruat, nulla uidelicet alia uel causa, uel persona mutata: ut Psalmo quinquagesimo tertio, Deus in nomine tuo saluum me fac, & cætera, usque dum ait: Non proposuerunt Deum ante conspectum suum. Orat enim Propheta, ut auxilio Domini saluatoris ab hostium insurrectione liberetur.

Polyssyndeton. Πολυσύνδετον, est oratio multis nexa conjunctionibus: ut Psalmo quadragésimo, Dominus conseruet eum, & uiuificet eum, & beatum faciet eum, & emundet in terra animam eius, & non tradat eum in manus inimicorum eius.

Dialyton, uel asyndeton. Διᾱλύτον, uel ἀσύνδετον, est figura superiori contraria, carens conjunctionibus: ut Psalmo sexagesimo quinto, lubilate Deo omnis terra, psalmum dicite nomini eius. Date gloriam laudi eius. Dicite Deo, quam terribilia sunt opera tua Domine.

Sic autem habentur septemdecim Schemata diuinæ Scripturæ.

LIBRI SCHEMATVM uenerabilis Bedæ presbyteri, finis,

B E D Æ
PRESBYTERI
DE TROPIS SACRÆ
SCRIPTURÆ
LIBER.

De Tropis.

Tropus, est dictio translata à propria significatione ad non propriam similitudinem, ornatus necessitatis ue causa. Sunt autem τρόποι, qui Latine modi, uel mores interpretari possunt, numero tredecim: uidelicet,

- 1 μεταφορά.
- 2 παλληγορία.
- 3 μεταλήψις.
- 4 μετωνυμία.
- 5 ανωνομασία.
- 6 επίθετον.
- 7 συνυποχρησμός.
- 8 ονοματοποιία.
- 9 αντιθεσις.
- 10 υπερβασις. Species sunt quinque,
- 11 υσφορολογία.
- 12 αναστροφή.
- 13 αντιθεσις.
- 14 τμήσις.
- 15 σύγχυσις.
- 16 επίθετον.
- 17 αλληγορία. Species sunt septem,
- 18 εικωνία.
- 19 αντιστροφισ.
- 20 ανιγμία.
- 21 χερσενλισμός.
- 22 προμμία.
- 23 σπρηαλισμός.
- 24 ασειαμός.
- 25 ομοίωσις. Species sunt tres,
- 26 εικων.
- 27 παβολία.
- 28 παδωγμία.

De metaphora.

Μεταφορά, est rerum uerborumq; translatio. Hæc fit modis quatuor: ab animali ad animal, ab inanimati ad inanimati, ab animati ad inanimati, ab inanimati ad animati. Ergo Ab animali ad inanimati ita fit, ut Psalmo secundo: Quare fremuerunt gentes: Et Dominus qui eripuit me de ore leonis, & de manu urfi. Item Psalmo 138. Si sumpsero pennas meas ante lucem. Nam & homines & bestia & uolucres animam habent.

Ab inanimati ad inanimati: ut Zacharia undecimo: Aperi Libane portas tuas. Item Psalmo octauo: Qui perambulabat semitas maris. Translatio est enim à ciuitate ad montem, & à terra ad mare, quorum nullum animam habet.

Ab animali ad inanimati: ut

Amos primo capite, Exiccatus est uertex Carmeli. Homines enim, non montes uerticem habent.

Ab inanimati ad animal: ut

Ezechielis undecimo capite: Auferam à uobis cor lapideum. Non enim lapis, sed populus animam habet.

Hic autem tropus & ad Deum fit multiformis. A uolucris: ut, Sub umbra alarum tuarum protege me. A feris: ut, Dominus de Sion rugiet. A membris humanis: ut Psalmo decimo sexto. Quis mensus est pugillo aquas, & celos palmo ponderauit? Ab homine interiore: ut Esaiæ quadragesimo, Inueni Dauid filium Iesæ, uirum secundum cor meum. A motibus mentis humanæ: ut Psalmo secundo, Tunc loquetur ad eos in ira sua. Et Genesis sexto: Pœnitent me hominem fecisse. Et Zacharia octauo: Zelatus sum Sion zelo magno. & innumera huiusmodi. A rebus insensibilibus: ut Amos secundo, Ecce ego stridebo super uos, sicut stridet plaustrum onustum fœno. Qui uidelicet tropus & in communi loquutione usitatissimus est, quum dicimus, Fluctuare leges, gemmare uites, floridam iuuentutem, & lacteam canicem.

De Catachresi.

Καταχρησις, est abusus nominis aut uerbi, ad significandam rem, quæ propria appellatione deficit. Hæc autem à metaphora differt, quod illa uocabulum habet à largitur hæc, quia non habet proprium, alieno utitur: ut parricidam dicimus, qui occiderit fratrem: & piscinam, quæ pisces non habet. Hæc enim nisi extrinsecus sumerentur uocabulum, non haberent. Huic simile est illud: Pone uectes in quatuor angulis mensæ per singulos pedes, & sextum sagum in fronte recti duplicis, & ibi confringit cornua arcuum, Et secundi Paralipomenon quarto, Labium illius erat quasi labium calicis, & repandi liliij. Pedes quippe & frons & cornu & labium, hominum tantum sunt, & animantium, non etiam rerum insensibilium. Quæ nomina, si Scriptura præfatis rebus non imposuisset, quod proprium his diceret, non haberet. Ad hunc tropum pertinet quod scriptum est Ioannis quinto. Est autem Hierosolymis probatica piscina, à piscibus enim nomen accepit aqua, quæ nequaquam propter pisces, sed ad lauandas (ut ferunt) hostias, collecta est: unde Probaticæ cognomen sortita est.

De Metalepsi.

Μεταλήψις, est dictio gradatim pergens ad id quod ostendit, & ab eo quod procedit, id quod sequitur insinians: quemadmodum habetur apud Psalmistam, Labores fructuum tuorum manducabis. Labores enim posuit, pro his quæ laborando acquiruntur bonis. Necnon & illud Psalmsi centesimi tertij: Draco

Draco iste quem formasti ad illudendum eis per draconem diabolus, per diabolum bonus angelus intelligendus est, qualis à Deo formatus est.

De metonymia.

Μετωνυμία, est quædam ueluti transnominatio, ab alia significatione ad aliam proximitate translata. Huius sunt multe species. Per id quod continet, id quod continetur ostendit: per id quod continetur, id quod continet: per inuentorem, id quod inuentum est: per inuentum, inuentorem: per efficientem, id quod efficitur: per id quod efficitur, efficientem. Per id quod continet, id quod continetur, ut Genesis uigesimo quarto, Effundens hydriam in canalibus, aut contra, Accipe literas tuas, ne que enim hydria effundebatur, sed quod in ea continebatur: nec litera in manus, sed charta quæ literas continet, adsumitur. Et iterum: Dimitte eam, & uadax, & aspicietis. Non enim arca, sed plaustrum quo continebatur aqua: uel boues qui ducebant plaustrum, ire poterant. Hæc & per efficientem, id quod fit: & contra, per hoc quod fit, efficientem designat.

De antonomasia.

Αντωνομασία, est significatio uice nominis posita, ex accidentibus uidelicet, propriam significat personam, quæ tribus fit modis: ab animo, à corpore, extrinsecus. Ab animo, ut Esaiæ undecimo, Nunquid non tu percussisti superbum? A corpore, ut 1 Regum 17. Vir spiritus altitudinis sex cubitorum & palmo. Ab elatione enim animi, diabolus hic intelligitur superbus. A quantitate corporis, Goliath gygas significatur. Extrinsecus quæ sumuntur, in plures species diuiduntur. Descendunt enim à genere: ut, Nunquid omnibus uobis dabit filius Isai agrum? A loco: ut, Autorem seditionis fecit Nazarorum. Ab actu. Matth. 26. Qui autem tradidit eum, dedit eis signum dicens. Ab euentu, ut Ioan. 19. Discipulus ille quem diligebat Iesus. Per hunc tropum aliquoties & Dominus ipse demonstratur, à genere: ut Mat. 21. Osanna filio Dauid. à loco: ut, Qui sedes super Cherubin apparet. ab actu: quemadmodum habetur Iob septimo capite, Peccaui, quid faciam tibi, o custos hominum?

De epitheto.

Επίθετον, est præposita dictio pronomini. Nam antonomasia uicem nominis sustinet, epitheton nunquam est sine nomine: ut Eclesi. 45. Dilectus Deo & hominibus Moses. Et, Misericors & miserator Dominus. Et, Iustus Lothi oppressor. Fit etiam epitheton modis tribus: ab animo, à corpore, extrinsecus. His duobus tropis aut utitur per amicum, uel ostendimus, uel ornamus.

De synecdoche.

Συνεκδοχή, est significatio pleni intellectus capax, quum plus minus uel pronunciat, aut enim à parte totum ostendit: ut Ioannis pri-

mo, Verbum caro factum est. Et Actorum 27. Eramus uero in nauis, uniuersæ animæ ducentæ septuaginta sex. Aut contra, ut Ioannis de cimonono, Ergo propter parasceten Iudæorum, quia iuxta erat monumentum ubi posuerunt Iesum.

De onomatopœia.

Ονοματοποιία, est nomen de sono factum: ut primæ Corinthiorum 13. Cymbalum tinniens. Et Esaiæ 59. Quasi tuba exalta uocem tuam. Et Hieremiæ quarto, Canite tuba. Et, Nunquid circumdabis collum equi hinnitum? Et Esaiæ 56. Rugitus leonis. Et Iob quarto capite, Vox leonæ. Et Esaiæ 56. Canes muti non ualentes latrare.

Ad hunc tropum pertinere quidam existimant sibilos serpentium, porcorum stridores: caterorumq; uocem confusam animantium, quæ & ipsa in scripturis sanctis sæpius indicata reperitur.

De periphrasi.

Περιφρασις, est circumloquutio, quæ fit aut ut breuitatem splendide describat, & producat: aut fœditatem circuitu euitet. Splendide producta ueritas, ut secundæ Corinthiorum quinto: Scimus quoniam si terrestris domus nostra huius habitationis dissoluatur, quod ædificationem habeamus ex Deo, domum non manu factam, æternam in cœlis. Fœditatem circuitu euitas: ut Romanorum primo capite, Nam fœminæ eorum immutauerunt naturalem usum, in eum usum, qui est contra naturam: similiter autem & masculi, relicto naturali usu, &c.

De hyperbaton.

Υπερβασις, est transcensio quædam, uerborum ordinem turbans. Huius species sunt quinque: uidelicet,

- 1 υσφορολογία.
- 2 αναστροφή.
- 3 αντιθεσις.
- 4 τμήσις.
- 5 σύγχυσις.

De hystero-logia.

Υστερολογία, uel ὑστέρου πρότερον, est sententia quum ordo uerbis mutatur: ut Psalmo uigesimo tertio, Hic accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo. prius enim Dominus miserando iustificare solet impium, & sic postea benedicendo coronat iustum.

De anastrophe.

Αναστροφή, est uerborum tantum præpositæ arsus ordo: quemadmodum habetur Iob quinto capite: Quamobrem ego deprecabor Dominum, pro, ob quam rem.

De parenthesi.

Παρήθεσις, autem est interposita ratiocinatio diuisæ sententiæ. Quemadmodum est & illud Apostoli ad Galatas secundo capite, Qui enim operatus est Petro (in apostolatu circumcilio)

circumcisionis) operatus est & mihi inter gentes. Et cum cognouissent gratiam (quæ mihi data est) Iacobus & Cephas & Ioannes, dextras dederunt mihi & Barnabæ societatis.

De tmesi.

Tmesis est simplicis uerbi sectio, aut unius compositi, una dictione uel pluribus interiectis. Hæc species licet in sacra scriptura facile inueniatur, tamen habetur in Christiano poeta: ut est,

Hiero quem genuit solymis Dauidica proles. Hoc est Hierusalem.

De synchysii.

Synchysis est hyperbaton ex omni parte confusum. Psalmo sexagesimo septimo: Si dormiatis inter medios cleros pennæ columbæ deargentatæ, & posteriora dorsi eius in specie auri. Prius enim hic, ut Augustinus ait, quærendus est ordo uerborum, quomodo finatur sententia, quæ utique pendet, & dicitur: Si dormiatis, deinde incertum est, utrum hæc pennæ an, o uos pennæ: ut ad ipsas pennas loqui uideatur. Vtrum ergo uerbis quæ præcesserunt finiatur ista sententia, ut sit ordo: Dominus dabit uerbum euangelizantibus uirtute multa, si dormiatis inter medios cleros, o uos pennæ columbæ deargentatæ. An his quæ sequuntur, ut ordo sit: Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargentatæ niue dealbabitur in Selmon, id est, ipsæ pennæ dealbabitur, si dormiatis inter medios cleros, ut illis hoc dicere intelligatur, qui specie domos tanquam spolia diuiduntur: id est, si dormiatis inter medios cleros, o uos qui diuidimini specie domus per manifestationem spiritus ad utilitatem, ut alij quidem detur per spiritum sermo sapientia, alij sermo scientia secundum eundem spiritum, alij fides, alij genera linguarum, in eodem spiritu, &c. Si ergo uos dormiatis inter medios cleros, tunc pennæ columbæ deargentatæ, niue dealbabitur in Selmon. Potest & sic intelligi: Si uos pennæ columbæ deargentatæ dormiatis inter medios cleros, niue dealbabitur in Selmon, ut subintelligantur homines, qui per gratiam remissionem accipiunt peccatorum. Unde etiam de ipsa ecclesia dicitur in Cantico canticorum octauo: Quæ est ista, quæ ascendit dealbata? Promissio quippe Dei tenetur per prophetam Esaiam, capite primo, dicentem: Si fuerint peccata uestra tanquam phoeniceum, sicut niuem dealbabo. Postest & sic intelligi, ut in eo quod dictum est, Pennæ columbæ deargentatæ: subaudiatur Eritis. ut iste sit sensus, Vos qui tanquam spolia speciei domus diuidimini, si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargentatæ eritis: id est, in altiora eleuabimini, compagini tamen ecclesiæ coherentes. Nulla quippe aliam melius hic intelligi puto columbam deargentatam, quam illam, de qua dictum est Cantico canticorum sexto: Vna est columba mea, Deargentata est autem, quia diuinis eloquijs est eruditata. Eloquia nanque Domini, alio loco, eloquia casta dicuntur. Psalmo undecimo, Argentum igne examinatum, terra purgatum septuplum. Magnum itaque est bonum, dormire inter medios cleros: quos nonnulli duo testamenta esse uoluerunt, ut dormire sit inter duos medios cleros, in eorum testamentorum autoritate requiescere, id est, utriusque testamenti testimonijs acquiescere, ut quando aliquis ex his profertur & probatur, omnis intentio pacifica quiete finiatur.

De hyperbole.

Hyperbole est dicitio fidem excedens, augendi minuendi ue causa. Augendi, ut Regum primo, Aquilis coeli uelociiores, leonibus fortiores. Minuendi: ut, Terrebit te sonitus folij uolantis. Et Threnorum quarto: Denigrata est super carbonem facies eorum.

De allegoria.

Allegoria est tropus, quo aliud significatur quam dicitur: ut Ioannis quarto, Leuate oculos uestros, & uidete regiones, quia albæ sunt iam ad messem. Hoc est, intelligite, quia populi sunt iam parati ad credendum. Huius species multæ sunt, ex quibus eminant septem:

- 1. *εἰρωνία.*
- 2. *ἀντιφρασις.*
- 3. *ἀινύγμα.*
- 4. *χαραγμοῦς.*
- 5. *παροιμία.*
- 6. *ὀνειδος.*
- 7. *ἀσεισμός.*

De ironia.

Ironia est tropus per contrarium quod conatur ostendens: ut, Clamate uoce maiore, deus est enim Baal, & forsitan loquitur, aut in diuersorio est, aut in itinere, aut dormit, ut excitetur. Hanc enim nisi grauitas pronuntiationis adiuuerit, confiteri uidebitur quod negare contendit.

De antiphrasi.

Antiphrasis est unius uerbi ironia: ut Matthæi uigesimo sexto: Amice, ad quid uenisti? Inter ironiam & antiphrasin hoc distat, quod ironia pronuntiatione sola indicat quod intelligi uult, Antiphrasis uero, non uoce pronuntiantis significat contrarium, sed suis tantum uerbis, quorum est origo contraria.

De enigmate.

Enigma, est obscura sententia per occultam similitudinem rerum: ut Psalmo sexagesimo septimo, Pennæ columbæ deargentatæ, & posteriora dorsi eius in specie auri. Cum significet eloquia scripturæ spiritualis diuino lumine plena, sensum uero eius interios rem maiori celestis sapientia gratia resurgentem. Vel certe uitam sanctæ Ecclesiæ presentem, uirtutum pennis gaudentem: futuram autem quæ in coelis est, æterna cum Domino claritate fruentem.

De charientisimo.

De charientisimo.

Charientisimo, est tropus, quo dura dicta gratius proferuntur: ut Genesis uigesimo nono, Nonne pro Rachel seruiui tibi, quare autem imposuisti mihi? uno enim leuissimo impositionis uerbo iniuriam quam patiebatur grauisimam, temperatius loquens significauit.

De parœmia.

Parœmia, est accommodatum rebus temporibusque prouerbum, ut secunda Petri secundo, Canis reuersus ad uomitum suum. Et primi Regum decimo, Num & Saul inter prophetas? Quorum unum, cum quemlibet post actam penitentiam ad uitia relabi dicimus: altero tunc utimur, cum indoctum quenque officium docendi adsumere, uel aliud quid artis, quam non didicit, sibi met usurpare uiderimus. Hic tropus adeo late patet, ut liber Solomonis, quem nos secundum Hebræos Parabolæ dicimus, apud Græcos ex eo nomine Parœmiorum, hoc est, Prouerborum accepit.

De sarcasmo.

Sarcasmos, est plena odio, hostilisque irrisio: ut Matthæi uigesimo septimo, Alios saluos fecit, seipsum non potest saluum facere. Si rex Israël est, descendat nunc de cruce, & credamus ei.

De astismo.

Astismos, est tropus multiplex, numeroque uirtutis: Nam asseismos putatur, quicquid dictum simplicitate rustica caret, & satis facta urbanitate expolitum est, ut: Utinam abscondantur qui uos conturbant. Notandum sane, quod allegoria aliquando factis, aliquando uerbis tantummodo fit. Factis quidem, ut scriptum est, Quoniam Abraham duos filios habuit, unum de ancilla, & unum de libera, quæ sunt duo testamenta, ut Apostolus exponit. Verbis autem solummodo, ut Esaiæ undecimo, Egredietur uirga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet. Quo significatur, de stirpe David per uirginem Mariam, Dominum saluatorem fuisse nasciturum. Aliquando factis simul & uerbis una eademque res allegoricè significatur: factis quidem, ut Genesis trigesimo septimo, Vendiderunt Ioseph Hismælitis triginta argenteis. Verbis uero, ut Zachariæ undecimo, Appenderunt mercedem meam triginta argenteis. Item factis, ut primi Regum decimo sexto, Erat autem Dauid rufus, & pulcher aspectu, & unxit eum Samuel in medio fratrum suorum. Verbis, ut Cantico canticorum quarto, Dilectus meus candidus & rubicundus, electus ex millibus, quod utrunque mysticè significat mediatorem Dei & hominum, decorum quidem sapientia & uirtute, sed sui fuisse sanguinis effusione roseum, eundemque unctum a Deo patre oleo latitiæ, præ consortibus suis. Item allegoria uerbi, siue operis, aliquando historicam rem, aliquando typicam, aliquando tropologicam, id est, moralem rationem, aliquando anagogicam, hoc est, sensum ad superiora ducentem, figuratè denunciat. Per historiam namque historia figuratur, quum factura primorum sex siue septem dierum, totidem seculi huius comparatur etatibus. Per uerbum historia, dum hoc quod dicit Iacob patriarcha, Genesis quadragesimo nono: Catulus leonis Iuda, ad prædam filii mei ascendisti, & cætera, de regno ac uictorijs Dauid intelligitur. Per uerbum, spiritualis de Christo, siue ecclesia sensus, quum idem sermo patriarchæ de Dominica passione, ac resurrectione fideliter accipitur: tunc allegoria facta, tropologicam, hoc est, moralem perfectionem designat, ut Genesis nonagesimo quarto: Tunicæ talaris & polymita, quam Iacob patriarcha filio suo Ioseph fecit, uariarum uirtutum gratiam, qua nos Deus pater usque ad terminum uitæ nostræ semper indui præcepit & donat, & insinuat. Allegoria uerbi eandem morum perfectionem significat: ut, Sint lumbi uestri præcincti, & lucernæ ardentes, & cætera. Allegoria facti, anagogicam hoc est, ad superiora ducentem sensum exprimit: ut, Septimus ab Adam Enoch translatus est de mundo, Sabbatum futuræ beatitudinis, quæ post opera bona seculi huius, quæ sex ætatibus peragitur, electis in fine seruat, figuratè præsignat. Allegoria uerbi, eadem uitæ celestis gaudia demonstrat, ut Matthæi uigesimo quarto, Vbi cumque fuerit corpus, illic congregabuntur & aquilæ. Quia ubi mediator Dei & hominum est coram patre, ibi nimirum & nunc subleuata ad caelos anima, & celebrata gloria resurrectionis, colliguntur etiam corpora iustorum. Nonnunquam in una eademque re uel uerbo, historia simul & mystica de Christo uel Ecclesia sensus, & tropologia, & anagoge, figuratè intematur: ut, Templum Domini iuxta historiam, Domus quam ædificauit Solomon: iuxta allegoriam, Corpus dominicum, de quo ait Ioannes secundo, Soluite templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud. Siue ecclesia eius, cui dicitur: Templum enim Dei sanctum est: quod estis uos. Per tropologiam, quicquid fidelium, quibus dicitur primæ Corinthiorum tertio, An nescitis quia corpora uestra templum est Spiritus sancti, qui in uobis est? Per anagogem, superni gaudij mansiones, cui adspirabat qui ait, Beati qui habitant in domo tua Domine, in seculum seculi laudabunt te. Simili modo quod dicitur Psalmo centesimo quadragesimo septimo: Lauda Hierusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion. Quoniam confortauit seras portarum tuarum, benedixit filijs tuis in te. De ciuibus terrenæ Hierusalem, de ecclesia Christi, de anima quoque electa, de patria celesti, iuxta historiam, iuxta allegoriam, iuxta tropologiam, iuxta anagogen, rectè potest accipi. Iuxta allegoriam, de ecclesia diximus, sequentes exemplum doctissimi tractatoris Gregorij, qui in libris Moralibus, ea quæ de Christo

Bedæ tom. 1.

D sto siue

sto siue ecclesia per figuram dicta, siue facta interpretabantur, allegoriam proprie nuncupare solebat.

De homocopi. Omnia, est minus nota rei, per similitudinem eius, quæ magis nota est, demonstratio: huius species sunt tres,

De icone. Inop, est personarum inter se, uel eorum quæ personis accidunt, comparatio: ut Ioannis primo, Vidimus gloriam eius, gloriam quam si unigeniti a patre. Et Lucæ uigesimo, Neque nubent, neque ducent uxores, neque enim ultra mori poterunt, æquales enim angelis erunt.

De parabola. Parabola, est rerum genere dissimilium comparatio: ut Matthæi decimo tertio, Simile est regnum cælorum grano sinapis. Et Ioannis tertio, Sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet filium hominis.

De paradiamete. Paradigma, est præpositio, siue enarratio exempli exhortantis aut deterrentis. Exhortantis, ut Iacobi quinto, Helias homo erat similis nobis, passibilis, et orationem orauit, ut non plueret super terram, & non pluit annis tribus, & mensibus sex. Et Matthæi sexto, Respiciite uolatilia cæli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea, & pater uester cælestis pascit illa. Deterrentis, ut Matthæi uigesimo quarto: Illa hora qui fuerit in lecto, & uia eius in domo, non descendat tollere illa: & qui in agro, similiter non redeat retrò. Memores estote uxoris Loth.

Et sic habentur tredecim generales tropi Sacra scripturæ.

B E D A PRESBYTERI DE ORTHOGRAPHIA LIBER.

Litera, etiam nota prænominis est, cum Augustum sola significat.

B, propinqua est p literæ, quæ sæpe mutatur: ut, supponit, opponit.

C, nota est prænominis, cum Casarem significat: item numeri, cum centum.

D litera, propinqua est consonantibus his, c g l p m t, quia hæc succedunt in locum eius: ut, accipe, aggrega, alliga, appare, arripe, committe, attende: nota prænominis, cum Decium sola significat: item numeri, cum quingentos.

L sola, Lucium significat.

M sola, Marium.

N sola, numerum: præposita G, Gneum.

P sola, Publium, & cum R, populum Romanum: & subiecta R, rempublicam: & præposita C, patres conscripti siue post consulatum.

Q litera, etiam nota est nominis, cum Quintum sola significat: item honoris, quum Quæstorem: populique, quum Quirites.

T, nota est prænominis, quum Titum sola significat.

V adiuncta e, quum uirga iacente superposita, Vir clarissimus. V geminata cum uirga iacente superposita, Verbi gratia. V geminata cum e duplici, Viri clarissimi.

Ante præpositio, multa significat: nam & tempus significat, cum dicitur: Ante me non est formatus Deus, & post me non erit. Et præsentiam: ut, Ante conspectum gentium, reuelauit iustitiam suam: id est, coram gentibus. Et dignitatem: ut, Posuit Ephraim ante Manasse: &, Qui post me uenit, ante me factus est: id est, mihi prælatus.

Aula, Latine domus regia est, Græcè atrium: unde notandum, quod in Psalmo ubi legitur: Adorate Dominum in aula sancta eius, non palatium aulae nomine, sed atrium Græco uocabulo debet intelligi.

Ausculto suasi, & ausculto præcepta magistris. Ausculto autem & audio, ex uno Græco sermone uertuntur, quod est ἀκούω.

Arrha Latine dicitur, arrhabon Græcè. Agon Græcè, Latine certamen.

Agrippa Græcè, Latine aruum.

Asphaltos Græcè, Latine bitumen.

Acer, acerrimus, non acrisimus.

Agillis, agillimus, non agillissimus: & in Ad uerbis acerrime & agillime.

Audeo, audes, perfectum facit, ausus sum.

Adiuuo Perfectæ formæ est:

Adiuto Frequentatiuæ.

Aceruo, Aggero, Accumulo, ex uno Græco uerbo ἀσφύω.

Ager, animo: egrotus, corpore: utrunque per æ diphthongum scribendum.

Aboleo, aboleui.

Arceo, arcui.

Alibi, alio loco.

Alias, alio tempore significat: attamen inuenimus Alias, non nunquam pro aliter, siue pro alio loco positum.

Abstineo me cibo.

Alienus sum crimine.

Anteibat sapientia Salomon cunctis mortaliibus. Iulianus ait.

Admoneo interfectorem cædis & cædem.

Æqualis, alterius staturæ par est.

Æquabile, quod æquari potest.

Appetēs cibū, & appetēs cibi. Ambrosius:

Cæcer ut appetēs cibi, ita pspiciēs est periculi.

Accuso sacrilegū, & infimulo, ex uno Græco uenit ἀσφύω.

Animaduerto in te, & uindico in te, ex uno Græco ἀσφύω.

Aër singulari tantū numero gaudet: & quæuis aëra

Accuso sacrilegum, & infimulo: ex uno uerbo Græco uenit, ἀσφύω.

Animaduerto in te: & uindico in te: ex uno Græco uerbo, ἀσφύω.

Aer, singulari numero tantū gaudet: & quæuis aera dicamus, tamē certis casibus, non utimur.

Autumnus genere masculino: & Autumnū dicitur neutro: utrunque numero singulari.

Aurichalcum & Orichalcū dicimus: & hoc singulariter tantū, sic & cætera metalla.

Ab, & Ex, præpositiones, si sequens uerbum à uocali incipiat, integrè efferuntur: ut ex oppido, ab illo. si consonantes sequantur, extremam literam perdunt: ut, Effero à sacer dote. Hæ autem præpositiones ita differunt, cum dicit quis à teatro se uenire, non ex ipso teatro: sed de loco qui est proximus teatro, se uenire significat. Qui uerò ex teatro se uenire dicit, ex ipso teatro significat.

Ad, & In, præfatis præpositionibus pares sunt, contraria potestate: quia in forum ire, est in ipsum forum intrare: ad forum autem ire, ad locum foro proximum: ut in tribunal, & ad tribunal uenire, non unū est, quia ad tribunal uenit litigator: in tribunal uerò prætor aut iudex.

Ancillor, blandior & adolor, unum significant, quod est Græcè ἀσφύω, & datiuum casum trahunt.

Aufero, eximo, adimo, subtraho, subduco: ex uno Græco transferuntur, id est ἀσφύω.

Abdico, uerbum potest accusatiuū nomen siue pronomen cum datiuo trahere. Ambrosius, Qui se abdicant secularibus illecebris.

Alias nomen, datiuum dupliciter efferet. & alij, & alio, habes in sacra scriptura: Dico huic Vade, & uadit: & alio Veni, & uenit. Et rursum: Et uni dedit quinque talenta: alij autem duo, alij uerò unum.

Aegyptum, cum in scriptura diuidere uis, per sequenti syllabæ iunges.

Aspectum, e sequenti syllabæ: affectum similiter, & afflictum, cæteraque huiusmodi.

Assuere, & assumetum panni, per s, non per d scribendum. similiter Assumere, per s.

Alleuat, per l. Aggredior, per g.

Assarius, ab antiquis dicebatur: nunc as dicitur, non assis. Sanè assis genitiuus est.

Allium, & dolium, per i scribendum, non per e, sicut oleū. Virgilius allia, serpillū, per i dixit.

Ambo, & duo, neutraliter, ambo & duos masculinè. Nonnulli tamen Græcos sequuti, dicunt hos duo, & hos ambo: quia illi ἄμω, & ἄμω dicunt. Virgilius:

Verum ubi ductores acie reuo caueris ambo.

Anguis, cum sit masculini generis, dixerunt tamē & foeminino Ouidius, Varro & Acinius.

Acer, facit plurale acris, pluralè acres.

Abconditus, non absconfus.

Alter, de duobus: unus de pluribus. Quamuis legamus, Vnus, ex duobus.

Audacter, Latinū est: sed audaciter, melius: Bedæ tom. 1.

quia nomina x litera terminata, in aduerbijs citè assumunt: ut atrox, atrociter: ferox, ferociter.

Accersit, qui uocatur: arcescit, qui accusat, Aceruus, moles est.

Aceruus, immaturus aut asper.

Adficimur honore: &, adficimur iniuria.

Apparet, qui uidetur: apparet, qui obsequitur: non regulari ratione, sed discernendi gratia intellectus.

Arbor, omne lignum dicitur. arbutta, non nisi fructifera.

Auenæ, sterile germen: habent, retinacula iumentorum. hoc, de habendi potestate: illud, de occupandi auiditate dictum.

Accidunt mala, contingunt bona, eueniunt utraque.

Aduocatur, daturus patrocinium: euocatur, præbiturus obsequium: inuocatur, præstaturus auxilium.

Adportare, est aliquid afferre: comportare, in unum locum conferre: deportare, deponere: exportare, tollere.

Agnoscamus, quæ nobis exciderant: cognoscimus, ignorata & inuisa.

Alium, & sursum & deorsum significat.

Aquatam potionem, rectè dicimus, quæ aquam aliunde recipiat: aquosum autem, locum qui ex se aquam fundat.

Album, naturæ tantum est: candidum, frequenter & studij: nam & corpori & animo aliquid quoties assignatur. albos ergo capillos, carnem candidam, rectè dicimus.

Aluus uirorum, rectè dicitur: uterus mulierum: uenter, in utroque sexu.

Acceptor, & accipiter. Virgilius enim accipiter dicit. Lucilius autem, Acceptoris & unguis.

Apud, per d scribendum: caput per t, quia facit capitis.

Armariū, locus ubi quarumcunque artium instrumenta ponuntur.

Armamentarium, ubi tantum tela armorum.

Accedit, per e, ab ambulando.

Accidit, per i, ab euentu.

Beelzebub, non belsebul, aut belsebud.

Belial, non Beliar.

Byrsa, βύρσα Græcè, Latine corium.

Bellus bellissimus, comparatiuum non habet: sed pro eo dicendum magis bellus, & e contrario minus bellus, id est minus pulcher.

Buccina est, qua signum dat buccinator.

Bucinus, ipse canor ex hac editus.

Buccina, pastoralis est, & cornu recuruo fit, unde & λωπάρινα Græcè uocatur, Tuba autem de ære uel argento efficitur, & solennitatibus concrepat.

Baptismus, baptismi, genere masculino: & Baptisma, baptismatis, neutro: & Baptismum, baptismi, æque neutrum.

Barbam hominis, barbas pecudum dices.

Buxus, arbor est: buxum, materia ipsa.

Balneum, ueteres dixerunt, siue balineum: nihil

enim differt, sed in priuatis. publicis aut foemina-
nini generis, & quidē numero semper plurali.
Belux, id est fera: per b incipiant.

Barathrū, singulariter tantū effertur. Sic aut
uocabant gentiles locum apud inferos.

Blāditiā & bigā, sicut & trigā, & quadrigā,
pluraliter tantū effertur: sed in nostrorū lite-
ris scriptorū & bigā inuenimus, & quadrigā.

CAna, & Simon Cananæus per simplicē c.
Chanaan & mulier Chananæa aspirā-
tione addita.

κυνία, per y scripta, caninā muscā signifi-
cat. *κυνίον* enim Græcē, canis dicitur:

κυνία per dipth. cz, cōmunem muscam.
κύνιον enim Græcē, cōmune est: unde cōno-

bium à communitate nomen accepit, quod in
Exodo, et in Psalterio in primis translātū esse ar-
bitramur, ut omnis generis musca significare-
tur: sed similitudine soni per incuriam conti-
gisse, ut cynomia pro cōnomia scriberetur.

Cōitus, generaliter omnia cōeuntia, siue ite-
neris, siue concordia, siue connubiorum.

Carduus, trium syllabarum est, ut arduus, fa-
tuus, mortuus: ideoq; similiter declinandū est,
huius cardui, huic carduo, & hunc carduū, plu-
raliter, hi cardui, horum carduorū, his carduis.

Cubicularius, custos cubiculi:
Cubicularis uerò, lectus cubiculo aptus: ut
caligarius artifex, caligarius clauus.

Clunes, foemina, genere dixit Melullus: sed
Verrius Flaccus, masculino gen. dici probat.

Cōmodamus amico pro tempore equū, ue-
stem, seruū, hanc ipsam rem quā dedimus, re-
cepturi. Mutuo damus pecuniā, criticū, uinū,
& his similia, quæ mutata, recipi necesse est.

Canities, non canitiā dicenda.

Camara dicitur, ut Verrius Flac. affirmat: non
camera, per e. sed Lucret. cameris ex teretib.
dicendo, etiā cameram dici posse, ostendit.

Curricul^o masculinē: diminutio est à curru.

Curriculum aut neutraliter, spaciū ad cur-
rendum aptum, uel ipsum currendi officium.

Clypeus masculino genere, in significatiōe
scuti ponitur: neutrali autē, imaginem signifi-
cat: sed autoritas utrunq; uariat.

Caseus masculini generis est: sed Pōponius
neutraliter dixit, caseum molle.

Cuspis, cuspidis: non cuspes.

Capparim foeminino genere dixit Varro:
nam & Græcē foeminino dicitur *κασσάρη*.

Cassidē dicimus nos ab eo, qd est hec cassis:
sed multi cassidam dicunt, ut & Propertius:
Aurea cui postquā nudauit cassida frontem.

Et Virgilius: Aurea uati cassida.

Capo nunc, sed Varro de Sermone Lat. alit
Ex gallo gallinatio castrato sit capus.

Cingula hominū, gen. neutri est: nam & ani-
malium genere foemin. has cingulas dicimus.

Capax, qui facillē capit: capabilis, qui facillē
capitur.

Colloca, per I scribendū: nō comlocat p n.

Calumniā, est crimen falsum, cum nobis ad-
uersarius, aut malum quod non fecimus, obij-
cit: aut bonum quod fecisse probamur, in con-
trarium interpretari conatur.

Consulo tibi, prospicio, prouideo, ex uno
Græco ueniunt, quod est *προσβουω*.

Contemno hostem: despicio, sperno, asper-
nor, ex uno græco ueniunt, qd est *καταφρονω*.

Commeio lectum, & permeio, comminxi
& permixi.

Comitor amicū, & amicus. (uas.
Corinthiū ciuem dicimus: Corinthiacum

Cominus gladijs pugnamus: eminus iacu-
lis: quia illud à manu non recedit, hoc à mani-
bus emittitur.

Clypeus armorum: clypeum imaginis est.
Cadit quis etiā in plano: de cedit ex alto.

Cerulus naturæ color est: ceruleus fingitur,
ita alterum est, alterum fit.

Claritas tam luminis est, quā perspicuitas:
claritudo generis, prior itaq; splendoris, pos-
terior nobilitatis est.

Cruciatus, est dolor corporis: uel cum ho-
mo ab altero cruciatur.

Cruciamentum, quod cruciat.

Cerno & cresco, in eundem perfectum ca-
dunt, creui.

Cædo, cecidi, per æ dipthongum, Cædi-
tur & tilia ante iugo, Virgilius.

Cedo, cessi, per e simplicem.

Cupio, cupiui facit, & cupi Cic. pro Cluen.
Et filium & hunc, cum maxime filium interfe-
ctum cupiui: pro cupiui.

Calumniōr innocenti, non innocentem: ita
metu quidam interpretū græcam locutionem
secuti, accusatiuū posuerunt, dicentes: Et orate
pro persequentibus & calumniantibus uos.

Cur ad uerb. sapius indicatiuū uerbum tra-
hit. Greg. Discutiendū est, cur quadam die fa-
ctum aliquid coram Domino dicitur.

Clauus similiter, quæ est purpurata uestis,
& declinatur genere foeminino.

Callum quoq; & cœnū, sing. numeri sunt.

Canī, cancelli & casses, singularem numerū
Casses autem, retia dicuntur. (nō habent,
Caulæ, similiter cerimonia.

Cunæ & compedes: & in neutro genere, ca-
stra, cibaria, crepundia, cunabula.

Cruor, plurale nō habet, Virg. plurali cruo-
res atq; atros significabat.

Contagium, & cōtagia, neutro genere sunt
dicenda: & hæc contagia, foeminino.

Comœdia, carmina quæ in cōuiujs canun-
tur: quia comestatio Græcē *κωμωδία* dicitur.

κασσάρη Græcē, Latine scilla.

Calamus Græcē, Latine harundo.

Canon Græcē, Latine regula.

Cados Græcē: Latine situla.

Cunabula, sunt panni infantia: sed Io. Con-
stantinopolitanus episcopus scribit Lazarū in
monumento cunabulis inuolutum.

Cutatora

Cantator & cantatrix, à uerbo canto. A uer-
bo cano, recte dicitur cantor atq; cantrix.

Comburo, per m scribendum, non per n.
Compara similiter & compono, ceteraq;
huiusmodi. (syllaba iunges.

Conspectus, cum diuidendū est, c sequenti
Cōplaceo, non conplaceo: cōmoratus, non
conmoratus. Comprehendo, per m.

Camelus, per unum I scribendum.

Commodat, & commendat per m.

Computrescit, per m. Complures, per m.

Columna, cum in scripto diuidēda est, in se-
quenti syllaba necis. Calumniā similiter.

Celo, celas, id est, abscondo, per simplicem
e scribendum:

Cælo, cælas, cum picturā significat, per dipth
thongum æ scribendum, unde cælum melius
intelligitur dictū, ab eo quod cælati instar, mul-
tifaria sit siderū uarietate depictū: quā quod
inuisibilia & incerta mortalibus celer arcana.

Cantharus, animal est:

Cantharum, camara, domus,
Clamo, clamoris, simplicis est:

Conclamo, simul cum multis est: etiā accla-
mo, murmurandi est. Proclamo, laudandi uel
æprecandi exultatio. Declamo, rhetorizandi,
Exclamo, quando pro uiribus uocem eleuo.

Curro, hoc tantum significat, quod in itine-
re positus, nullam faciem comperēdinationem.

Curso aut, paulò citius, aliqua necessitate ex-
torquente festinare cogor: cursito uerò, quan-
do hostem me insequentem fugio.

Circa, ad uisibilem materiam, uel locum per-
tinet. Erga aut, ad animū spectat: maxime cum
aliquem propensorem affectum gerat. (rum.

Circū, ad tēpus refertur. Circiter, ad nume-
rum.

Carcer, ubi homines cōtinent: singulariter.
Carceres, unde currus effunduntur: utrūq;
Cepit, de capiēdo scribimus. (masculinē.

Cepit, de incipiendo.

Capit, per dipth. Incepta per simplicem e.
Columbæ, quæ mansueri possunt, & do-
mibus assuescere. Palumbes, feræ, & faxis syl-
uisq; inhabitantes.

Cōscribere, est multa simul scribere. Exscri-
bere, quod alijs sit, trāsferre. Transcribere, cum
tus nostrum in alium transit. Inscribere, accusa-
tionis est: Describere, dictionis uel ordinatio-
nis.

Cōsuescimus bona: insuescimus ma-
la: adfuescimus utraq;. (ni & crudelitatis.

Crassari, corporis est & saginæ: Grassari, ani-
mæ.

Diliberit unguento: non delibuit.

Delator, qui desert ad accusandum:

Dilator, qui differt ad proferendum.

Deluit, purgat: diluit, temperat.

Deduco, de amico producendo:

Diduco autem, est distraho.

Dimidiatum calicem bibi: non dimidium,
dicere debemus, non enim ipsum uas bibis,

sed quod intra uas est.

Beda tom. 1.

Donamus & illi quod damus, & illum cui
damus.

Delictum, peccatum aliquod dicitur:
Delectū, militiæ, aut alicuius examinis ele-
ctionem appellamus. nam et diligi, affectionis
est: delegi, iudiciū. (lum.

Dæmon per dipth. notādus: Deus, per e fo-
Damnatus & addictus, & absolutus. Virg.
Quem dānet labor, id est, uirtus sua absoluat,
aut uictorem faciat.

Dolum, per i scribendū: non doleū, per e.
Dilectio & diligo, per i: & quæ declinatur
ex eis, per e scribenda. (lum, nidum auis:

Domuncula, conclauium domus: domici-
Descendo montes, dicere potest: id est, per
montes, uel in montes.

Descendo scalas, aut piscinam: id est, per sca-
las, & per piscinam.

Degredior monte, dicimus recte: & signifi-
camus de monte. (mum.

Discrucior & crucior animi & animo & ani-
Decus, honoris: decor, formæ est:

Deliciæ & diuitiæ, non habent numerum
singularem.

Denarius, Latine masculini generis est:
Denarion, Græcē neutri.

Dialogus Græcē, disputatio Latine.
Drama Græcum, neutri gen. Latine fabula.

Defunctus, cū scripto diuiditur, c sequen-
ti syllabæ iungenda.

Didymus, id est geminus, prima syllaba per
i, secunda per y scribenda.

Deliramentum, non deleramentum: quia à
uerbo liro, id est sulco, originem trahit, & sicut
boues, cum à recto sulcādī actu declinant, de-
lirare dicuntur: sic & homines, qui de bonis ad
mala, corda diuertunt.

Diluculum, non deluculum: quia modicam
dici lucem ostendit.

Desiderium, est rerum absentium, et nondū
adeptarum: concupiscentia, utrorūq;. Con-
cupiscuntur enim, quæ habentur, & quæ non
habentur. nam concupiscendo fruitur homo
rebus, quas habet: desiderando autem, absen-
tia concupiscit.

Dito, diuito, id est locupletio: græcē *διτίζω*.

Decorio, decoriui: & decumo, decumauī,
unum est: Græcē, *δεκατω*.

Dimittere, est derelinquere.

Demittere, est deorsum mittere, uelut: Quis
demisit lapidē angularem eius?

Domīnor tui, & domīnor tibi.

Dogmata Græcē, Latine decreta.

Dogmatizo, decerno, siue cenfeo.

Dum, cōtinētio, aliquando indicatiuum
uerbum trahit. Greg. Nescientia dum nouit, &
non diligit, inflat. item: Dum intretur, quod il-
la aliquando non habuit, temperet dolorem,
quod quum sit.

Doleo uicem tui, & tuā, et doleo tibi. Greg.
papa de Benedicō patre, cum persecutorem
D suum

fungi amaret, magis illi, quam sibi doluit.
 Dum coniunctio, aliquando modum con-
 iunctiui, aliquando trahit indicatiui: ut,
 Dum anxiaretur cor meum; & Dum dicitur mi-
 hi quotidie, ubi est Deus tuus; & beatus papa
 Gregorius: Amici ergo beati Iob, dum percus-
 sionu genera distinguere nesciunt, percussum
 pro culpa crediderunt. Item aliquoties dum,
 ut significat, ut Poeta: (las.)

Tityre, dum redeo, brevis est uia, pasce capel-
 10 Desperatus, per e scribendum: dispersus p i.
 Discedo, per i: descendo, per e.
 Diastole Græcè, Latine interdicium. Est au-
 tem nota ad pedè litera posita, quæ malè con-
 iuncta separet, ne puer legens erreret.
 Libera per uitreos mouit uestigia campos.

Domus, ablatiui casum dupliciter effert: et
 in o uidelicet, & in u. sed à domo, genitiuius
 pluralis sit domorum: à domo, domuum,

10 E Geo uictus & uictum & uictu.
 Eripio flammæ hominem.
 Egreior domo & ciuitate.
 Error, est rei uitium: ut, amor, dolor.
 Erratio, certæ uiæ.
 Erratrix, personam respicit: ut Venatrix erra-
 tica hedera uitij.
 Eloquentia & elegantia, singularia semper.
 Exuuiæ, exequiæ, excubiæ, quæ Græcè *επιλοιπία*
 dicuntur.

Exta quoque tantum pluralia. (mercatus. 30
 Emporia, fœm. gen. & est Græcum, Latine
 Emolumentum, per e simplicem scribendum.
 Amulatio, per æ diphthongum.

Equo sedeo, datiuo casu & ablat. sine præ-
 positione dicendum: & equum sedeo, accusati
 uo: & in equo, & super equum similiter.
 Emanat fons siue terra aquam, id est gignit
 æ producit: & emanat aqua de fonte siue de
 terra: id est, profluit. Greg. Qui locus à Roma
 na urbe quadraginta ferme miliarib. distans, fri-
 40 gidas ac perspicuas emanat aquas. Et iterum de
 eodem sepulchro: Illius flagrantia suauitatis
 emanauit.

Exprobrat, qui commemorat quæ præstitit.
 Obprobrat, qui obprobrium obicit: hoc est
 Expectatur uenturus: spectra uitium:
 tur, qui uidetur, uel probatur.

Exercitus laboribus: exercitatus studijs.
 Extruere, est in altu struere. Instruere aci-
 uel actionem: adstruere, adfirmare: construere,
 50 instruendo coniungere: substruere, re aliqua su-
 prapositiona subterstruere.

Excubiæ, per b: exuuiæ, per u scribendæ.
 Eorundem & carudem, per n, non per m.
 Imbria genere fœe. & simbrui dicit neutro.

Fides, fidei, de credulitate.
 Fides, fidis, de chorda. utraq; est longa.
 Flemina sunt, ubi abundant cura sanguine.
 Flemina, cum in manibus, uel in pedib. cal-
 60 losis sulci sunt. (ralem.)

Fastus, de superbia, facit fastuum, genit. plu-

Fastos, de libris, facit fastorum.
 Fungi, agere est: defungi, peragere. (rum;
 Fremor, est murmur hominum: fremitus, fera-
 Flauū, dicimus rubeum: sicut, flaua Ceres.
 Furuum, nigrum: fuluum, nigro rubeum: si-
 cut fuluum leonem dicimus, fuluam aquilam,
 & fuluum aurum, & fulua pugna: se de nube
 tuentem, quæ haberet igneam aliquid de cœle-
 sti, & sordidum de lugubri.

Fuluum certe aurum, cui ad decorem splen-
 doris sui, nigelli aliquid addatur.

Forum, neutro genere, dicimus locu rebus
 agēdis destinatum: uel cū cōmerciū significam.

Foros, masculinè, tabulata nauium, ubi re-
 miges sedent.

Fornax, genere fœminino dici debet: quia
 per diminut, facit fornacula, non fornaculus,
 Phalanx, militum dicitur.

Phalanga, sustis, cui quid deligatur. (dum.
 Fedus, quod est deformis, per e solæ scriben-
 Fœdus, qd est pactū, cum æ diphthongo.

Formosus, sine n, sicut speciosus.
 Fructum cum dicit, siue scribis, c secundæ
 syllabæ iunges. (modi.)

Factum & fictum, similiter, & cætera huius
 Falso, & nomē, & uerbum, & aduerbiū est.

Nomen, ablatiui casus, ab hoc falso; uerbū, pri-
 ma coniugationis.

Falso, falsas: aduerbium, ut falso loqueris.
 Flagitia, quæ in Dominum peccamus: facie-
 nora, quæ in hominem.

Flagro amore, & ardeo amore, ex uno Græco
 uenit, *λοιομα*.

Fidens sum animi, & animo.
 Fidus, amicus erit: fidelem, famulū dicitur,
 item, fidelis sit, ut domino seruus.

Fidus, natura. ita alter tēpore cognoscitur,
 alter semper inuenitur.

Fimus & fumus, pluralē numerū nō habēt.
 Fames, similiter.

Fœnum & fel; fur, fures, & freni, masculina
 semp pluralia: sed & frena et frenū inuenimus.

Far, frumentum, & cætera frugum nomina,
 semper singularia: quamuis frumenta & hor-
 dea legamus.

Fauces, singularem nō habent, quamuis &
 faux inuenimus.

Fidus, fidiſſimus, comparatiuum nō habet,
 sed pro eo dicendum, magis fidus: itemq; econ-
 trario, minus fidus.

Facilis, facillimus, nō facillissimus: sic & dis-
 ficillimus, & in aduerbijs facile, facilimè: dis-
 ficile, difficiliter: nec dicimus faciliter, aut diffi-
 cilliter, tametsi ueteres dixerunt. (sulsi.)

Fulgeo & fulcio, eundem habent perfectū,
 Frico, fricas, fricui. Frigo, frigus, frigid.

Facinus & facinora, nō solum peccata, sed
 aliquando etiam bona opera designat, nomen
 à faciēdo figuratum.

Fratres, dicuntur non solum mares ex eisdem
 parentibus nati: sed etiam masculi & fœminæ,
 siue plu-

siue plures utriusque sexus, eodē patre, & eadē
 matre generati, fratres promiscuè uocantur.

GUba dicendum, non gyla: quia **y** literam
 nulla uox nostra adsciscit.

Gobius, piscis: nonnunquam legitur gobio.
 Gaudium, animi lætitiæ: exultatio etiam uer-
 borum, atq; membrorum.

Gremiū, dicimus intersus, ac cinctus uestis se-
 cretū: sinū exterius, sinuata uestis receptaculū.

Gluten, neutri generis, glutinis, glutini. sed
 & glutinum Salust. dicit, glutini, glutino.

Gith, monoproton, & pluralem numerum
 non habet. est autem neutri generis, & per om-
 nes casus declinatur.

Gracilis, gracillimus, non gracillissimus.
 Gaudeo, gaudes, perfec. habet gauisus sum,
 Hilarus, facit pluralem hilarum.

Hilaris, pluraliter hilares.
 Hospes, & qui recipit, & qui recipitur.

Horredum dicimus & despicabile aliquid, 20
 & admirandum u;

Oculos horrenda in uirgine fixos.
 Herbidum locū dicimus, in quo herba est,
 etiam si aridus esse consueuit.

Herbosum, qui herbam facile generat, et si
 ad tempus aridus sit.

Haurio et hausus, per aspirationē scribēda.
 Harenam similiter, quia ab hærendo, uel ab
 hauriendo aquam dicta est.

Hebescit, qui à naturæ usū tepescit: hebetē- 30
 scit, qui amittit aciem.

Hi, pronomen pluralē, per unum i scriben-
 dum, His, similiter per unum i, (pluralē.)

Holo caustoma, num. sing. holo caustomata,
 Hamo, hamas, & nomen hamus cum aspira-
 tione scribenda. sic & humo, perfect. humauit.

Herbescit ager, cum herbam generat: sicut
 adolescit & pubescit, cum spica proximat.

Humilis, e contrarijs superbo dicitur, & est
 uirtus animi, & contrarius sublimi, quod est 40
 cōditionis. Sed & locus humilior, qui inferius
 iacet, solet appellari humiliatus: etiam in pres-
 suris, afflictus appellatur.

Intempesta nox, est mediā nox, quādo quies-
 cendum est. hinc utiq; dicta, quia in oportu-
 na est actioni uigilantiū. Tempestiuū enim
 ueteres dixerunt opportunum, & intempeſti-
 uum, inopportunum, ducto à tempore uoca-
 bulo, non à perturbatione aeris, quæ consuetē
 tempeſtas uocatur. Quamq; isto uerbo licet 50
 utatur historici, ut dicant ea tempeſtate, quod
 uolunt eo tempore intelligi.

Immaturitas, nocturnum tempus est, quod
 non est maturum, id est opportunum, ut aga-
 tur aliquid uigilando, quo etiam uulgō dicitur
 hora importuna: Græcè *αἰώπια*. Præueni in im-
 maturitate: q' *αἰώπια*. Nichil uerò interest ad sen-
 tentiam, utrum in maturitate, an in immaturitate
 dicatur. quomodo nihil distat, utrum quis dic-
 60 cat, egisse se aliquid galli cætu, an in galli cætu.

Iuuentus & senectus, plur. num. inflectuntur.

Iuuenis & iuuenior, non recipiunt superla-
 tiuum: sicut nec senex, nec senior. Solent autē iu-
 nior et senior ad se inuicē dici, minor et maior:
 et si neuter ipſorum senili accessit, aut propin-
 quauit ætati. Ambrosius: Iuuenior est herbis
 sol, iunior cæno. (dum.)

Interior & intimus, non habet posituū gra-
 Inferior & infimus, similiter.

Ipsū, neutro genere dicendū, nō ipsud, ut
 illud & istud: quemadmodū ueteres nominati-
 uum masculinū non ipse dicebant, sed ipſus.

Impingo, facit perfectū impinxi, & impegit.
 Immunes periculi, & immunes à periculo.

Indigus & prodigus, per unū u scribenda.
 Indiga & prodiga, sine u. August. Avaritia
 pecuniam congregat, luxuria spargit: ista indi-
 ga est, illa prodiga.

Incredibile, quod credi non potest.
 Incredulus, qui credere non uult.

In, præpositio, significat modō id quod &
 ualde aduerb. & uim uerbi, cui præponitur au-
 get: ut, increpuit, insonuit, infregit. modō qd
 nō: ut, inualidus, infirmus. modō ponitur pro-
 co quod est intersus, Benedicta tu in mulierib.
 modō pro aduersus: ut, duo in tres, & tres in
 duos diuidentur. modō pro spacio temporalis,
 cū significat usq;: ut dicimus, à mane in no-
 ctē: & uolumus intelligi, usq; in noctē.

Interest et refert, producta re, unū idemq; 7
 gnificant, qd græcè dicitur *εἰς αὐτόν*, dicimusq;
 ita: interest mea, & refert mea: interest eius, &
 refert illius: interest & refert nostra, interest &
 refert illorum.

Impleor uini & uino. Intueor te, & in te.
 Incurro te, & in te. Incurri & incurri.

Inuideo diuitem: inuideo ei & pulchritudinē.
 Iratus, ex offensa est: iracundus, natura: itaq;
 irā repentino motu nascitur.

Iracundia, perpes uitium est.

Ignis, ablatiuum & in e & in i mittit,
 Iuga motium, pluralia semper: iugum enim
 est iumentorū. Sed Virg. Hoc superare iugū.

Intestina & incunabula, pluraliter tantum.
 Iocum, singulariter neutrale: pluraliter hi ioc-
 80 ci, & hæcioca. (star.)

Instar illius rei, dicere debemus: non ad in-
 Illuies, sordidū est: ingluies uentris, illud
 à non lauando, hoc ab inglutendo dictum.

Iuuentus, multi iuuenes dicuntur: iuuentas,
 unius hominis ætas: Iuuenta, ipsa dea (ut Græ-
 ci dicunt, aut poetæ) Iunonis filia, uxor Hercu-
 lis, à qua Iunium mensē appellatum, in libris
 Fastorum legimus.

Inſita, arbor est, cui incisæ alienum germen
 includitur. Adſita, cui incolumi, aliud quod ſu-
 ſtineat, adiungitur.

Inuideo tibi diuitijs, non diuitias.

Inermus, facit pluraliter inermis: inermis, plu-
 90 ralter inermes. (uultum.)

Illius similis, ad mores refertur: illi similis, ad
 Inuidus, qui inuidet: inuidiosus, q̄ sustinet.

Idem, correptè neutrum: idem, productè masculinum in utroque numero.

Interpretor, & quæ derivatur, siue declinantur ab eo, per simplicem e scribenda.

Imberbi dicuntur, non imberbes: sic etenim Varro: Imberbi iuvenes, sed et Cic. Imberbum perduxit, non imberbem, Titus Livius autem imberbis singulariter.

Imputribile, per m scribendū, non per n. Impono et immitto similiter, et huiusmodi similia

Irrigo, non inirigo. Impleo, non inpleo.

Immundus, non inmundus.

Inquilini, non habentes propriam domum.

Incolæ, siue adueng, utiq; ex uno græco uerbo, quod est *πικρα*, in sacris literis interpretata habemus, ex his derivantur nomina, incolatus & inquilinatus. Trahit aut inquilinus, sicut & peregrinus, nonnunquam nomē datiuū casus: ut August. de reprobis: Sunt aut & ipsi peregrini & inquilini huic terræ, sed non de populo Dei.

Imponere, est rem aliquā siue corporālē seu incorporālē alteri rei superponere, sed imponere, pro fraudem facere, aliquādo dicitur. unde impostura uocatur, cum argentum uel aurum uiliori metallo adulteratur: & qui hoc facit, impostor uocatur, unde etiā uulgō, qui aliquid fraudis facit, aut simulationis, impostor solum appellatur. Gregorius papa: Cæpit illum simulatorem, & uerbo rustico, impostorē clamare. Unde habes in sacra Scriptura: Quare imposuisti mihi? nonne pro Rachel seruiui tibi? Et in Reg. Quare imposuisti mihi? tu es enim Saul. hoc est: quare me in simulatione decipere, & fraudem facere uoluisti. & August. Et ideo sibi miser imponit: sibi enim fraudem facit, qui perdit meliora, amando peiora.

Largè & largiter, iulius Modestus utrunque rectè dicitur: sed largè esse qualitatis, largi Libidinosus, à libidine, p b. (ter quantitatis, Liuidus, à liuore per u proferendus.

Larba, per b. Ludificor stultum, et deludor: quia uenit ex uno Græco *ὑπαίνομαι*, præteriti perfecti, ludificatus sum. Veteres uerò ludificauit dixerunt.

Labium, superius dicitur: labrum inferius: rōstrum, non nisi quod incuruum est.

Latere & absconditum esse aliquid dicitur, & latè patere. Virg. Et scuta latentia condunt.

Lepus, animal est: lepōs, iucunditas, uoluptas: unde & gratum aliquid, lepidū dicitur.

Limen, ædium est, limes regionum.

Largitas, humanitas est: largitio, ambitio, Ligat quis uinculo: legat testamento.

Loqui, hominis est: obloqui, obrectatoris, sicut obijcit, opponit: alloqui, psudentis, horantis: uel iubentis: eloqui, oratoris.

Laurentius, Cælius, & talia plura, quæ nominatiuū casum in ius habent, genitiuū sing. numeri in h̄ duplicem mittunt, uocatiuū singularem in simplicem: ut hic Laurentius, Cælius: huius Laurentij, Cælij: ò Laurenti, Cæli. sic & si-

lius, huius filij, ò fili: aut certè uocatiuū in ier ut hic impius, huius impij, ò impie. Notandum sanè in Actib. apost. ubi Cornelius uidit angelum Dei introeuntē ad se, & dicentē sibi Cornelij. hic uocatiuus rectè per simplicem i proferatur: in Græco aut per ie, Cornelie scriptū est.

Limus, lux, labes, latum, pluralem numerū non habent.

Liberi, quando filios significat, & latebræ, singularem non habent.

Lac, liquamen, lenticula, lens, sing. semper.

Locus, singulariter masculinum: pluraliter hæc loca. (tinē labrum.

Luter Græcū *λυτῆρ*, masculini generis, Luceo & lugeo, in eundem perfectum deueniunt, luxi.

Libero te periculo, libero à molestia, Lino, facit præteritum liniui & liniui.

Margarita, foeminiū genere, & margaritum, neutro dicendum, In Prouerbij: Inauris aurea, & margaritum fulgens.

Malogranatū, & malū granatū consuetè dicitur, & utroque modo declinatur, hoc modo: malogranatū, huius malogranati, & hæc malogranata, horum malogranatorū, his malogranatis, &c. & rursum: hoc malogranatum, huius maligranati, & hæc malagranata, horum malorumgranatorum, &c.

Miseret me senis, misereor senis, misereor senem: misertus pauperis, per genitiuum: misertus pauperem, per accusatiuum.

Miseror autem, compatior significat, denique Græcè dicitur *συμπάσσω*.

Mereo honorem, & mereor: & miles meret stipendium. (rem.

Memini, & memor sum honoris, & honore Maritima, sunt loca mari uicina, marina, nauis, uel belua. Meto tui, & tuo.

Materies artificiorū: materia consiliorū. Alij contra referūt materiem esse animi, materiam arboris: materiem, qualitatem ingenij, materiā fabri aptam.

Mas, in positione: masculus in deminutione, non mascellus, ut quidam.

Muscus, herba quæ in parietibus, uel in corticibus arborum heret, singulariter tantū effertur: memoria, malitia, murmur similiter.

Mina, manubia, moenia, mapalia, quæ sunt casæ Afrorum, pluralia semper.

Mare pluralem numerū non habet, nisi tantum maria.

Mel & mulsū, & muria, id est *μυρ*, & cetera liquida preciosa, tantum singularia quam uis mella & uina legamus.

Mature, maturius, maturissime dicendū, inuenimus apud auctores etiā maturimè dictū.

Munio, munis, perfe. facit munij & muniuui.

Memini, meministi, meminuit: meminimus, meministis, meminuerunt, & præsentis tempore, & præterito imperf. uno eodē modo declinatur, ideo corruptū siue defectiuū uocatur.

Mulceo

Mulceo & mulgeo, in unum perfectū perueniunt mullsi.

Maiestas cum scribis uel dicis, f sequenti syllabæ complicari debet. sic in similibus.

Miramur opera, admiramur uirtutes. (mus. Minores esse res aliquas aut homines dicitur.

Minoris empti aut aut aestimatu quippiā, rectè scribimus.

Memini me facere dicendū, non fecisse. nam memini, sermo est totius præteriti temporis, qui antea cōtra rem in præsens reuocat: & si dixeris, Memini me fecisse: duo præterita simul iungis. Verg. uno tantū loco: Nancq; sub Æoliæ memini me turribus altis Coryciū uidisse senē. qd; poetæ p necessitate metri usurpare licuit.

Meracam potionē dicimus, quæ merū alium de recepit: merosum aut uinum appellamus.

Muliebri, dicitur à muliere aliquid factum: muliebriarium, per mulieres ordinatū, & per uiros gestum.

Merula, non merulus dicendum, Matthias & Matthias p duo i scribenda: quia Græci per τ & θ scribunt.

Mœstum animo, tristem aspectu dicimus, Malus, nauis, masculinum:

Malus, arbor frugifera, foeminiū est, Mendum neutraliter, Varro in admirandis dixit, magnum mēdum: sed Ouid. foeminiū: Nocte latent mendæ. Itē, Eximet ipse dies omnes è corpore mendas. Ergo mendum in mendacij significatione dicitur: mēda, in culpa operis uel corporis.

Munificus, est tanquam beneficus & maleficus: munifex autem tanquam opifex & artifex. itaq; munificus munera largitur: munifex autem munere fungitur.

Morticina, non dicuntur nisi mortuorum: mortalia uerò, etiā uiuentiu corporum nomen est. Nimis, dicitur quicquid plus fuerit quam oportet. nam parum est, quod minus est quam oportet: & horum in medio modus est, quod dicitur, Satis est. Cum itaq; utile sit in uita & moribus, ut amplius quam oportet, nihil omnino faciamus: profectō ueram esse sententiam, Ne quid nimis, fateri potius quam negare debemus. Sed aliquando Latina lingua hoc uerbo sic abutimur, ut nimis, pro eo quod est ualde, & positum inueniamus in literis sacris, & ponamus in sermonibus nostris. nam & in Psalmo: Tu præcepisti mandata tua custodire nimis: non nisi ualde intelligimus, si rectè intelligimus. Et nimis te diligo, si alicui charissimo dicimus, non utiq; plus q̄ oportet, sed ualde nos diligere intelligi uolumus. Deniq; illa Græca sententia, Ne quid nimis, non habet uerbum hoc quod hic legitur. ibi enim est *ἄγαν*, quod est nimis: hic aut *σφόδρα*, quod est ualde. Sed aliquādo, ut diximus, pro eo quod est ualde, & dictū inuenimus, & dicimus, unde etiā nonnulli Latini codices non habent: Tu præcepisti mandata tua custodire.

Noceo, obsum, in commodo, malefacio, officio, in una significatione ponuntur, quod Græcè dicitur *βλάπτω*: & cuncta datiuū casu trahunt. Nullus est tam in re, quam in persona: Nemo in persona dicitur: ut ne homo. Natales, id est nobilitates, Nuptiæ, nona, nares, nudina, nuga, nenig, pluralia tantum: & nar inuenimus: nenias autem dicitur epigraphia, id est carmina, quæ in memoriam mortuorum in tumbis scribuntur.

Nequā & nugas, omnis generis & numeri sunt, & per omnes casus currunt, semper equaliter dicta: quamuis August. dicat, nuga, nugarum, nugis. ferunt aut, quia nugas Hebræus sermo sit, & idem apud eos, quod apud nos significat: id est leuis & prauæ mentis homines.

Novi, nosti, nouit: nouimus, nostis, nouerūt. sic declinatur præsentis, & præterito perfecti: cui similia sunt, odi & memini.

Noceor, noceris, rectè dicitur: quamuis alii qui grāmaticorum asseuerent, non debere dici noccor, sed nocetur mihi: neq; enim Hieron. grāmaticorum regulam ignorabat, qui in propheta Abacuc, ita transferre non timuit: Et non saluabis, dum noceor.

Necto, nexi præterito, Noctur, tēporis est aduerb. nocte, nomē est.

Nubunt foemina: uir enim ducit, mulier nubit: quia pallio obnubit caput genasq;.

Nongentos, non nungentos: ab nouem. Nequam, non malū significat, sed inutilem.

Nubo, nupsi. Nuptiæ, cum uocalis sequitur, b debet esse: quom consonans, p.

Nascitur, quod utero decidit: enascitur quod de terra ac de aqua exurgit.

Nihil, aduerb. est: nihil nomen. homo enim nullius momenti dicitur. (classica profectio.

Nauis, unius ratis nomen est: nauigiū, omnis Nauclerus, omnis confortij, naualis exercitus: nauigator, ipse primarius, pfectionis: nauata uerò, omnis qui laborem facit nauigandi.

Nauis, ablatiuum per e, & per i effert. Organū, unius musici propriè nomen est: sed generaliter omnia musicorū uasa organa possunt dici. Ioannes Constantinopolitanus episcopus: In salicib. in medio eius suspensimus organa nostra. idem citharam, psalterium, lyram, &c.

Organarius autem est, qui utitur organo.

Obriza, obriza, generis foemini: & obrizum, obrizi, neutri. j

Origo, originis, initium est. Origo, originis, neutrum est, & est uelū nauis: in plurali numero origon.

Obtineo laudem, & impetro, ex uno Græco uenit *ὑπὸ τρυφήν*.

Obiurgo, increpo, corripio, ex uno Græco transferuntur *ὑπὸ τρυφήν*. (loquimur.

Homilia Græcū est, Latine sermo uel colatio.

Ocium & silentium, ex uno Græco, id est *ἠσυχία*.

Noceo, obsum, in commodo, malefacio, officio, in una significatione ponuntur, quod Græcè dicitur *βλάπτω*: & cuncta datiuū casu trahunt.

Nullus est tam in re, quam in persona: Nemo in persona dicitur: ut ne homo.

Natales, id est nobilitates, Nuptiæ, nona, nares, nudina, nuga, nenig, pluralia tantum: & nar inuenimus: nenias autem dicitur epigraphia, id est carmina, quæ in memoriam mortuorum in tumbis scribuntur.

Nequā & nugas, omnis generis & numeri sunt, & per omnes casus currunt, semper equaliter dicta: quamuis August. dicat, nuga, nugarum, nugis. ferunt aut, quia nugas Hebræus sermo sit, & idem apud eos, quod apud nos significat: id est leuis & prauæ mentis homines.

Novi, nosti, nouit: nouimus, nostis, nouerūt. sic declinatur præsentis, & præterito perfecti: cui similia sunt, odi & memini.

Noceor, noceris, rectè dicitur: quamuis alii qui grāmaticorum asseuerent, non debere dici noccor, sed nocetur mihi: neq; enim Hieron. grāmaticorum regulam ignorabat, qui in propheta Abacuc, ita transferre non timuit: Et non saluabis, dum noceor.

Necto, nexi præterito, Noctur, tēporis est aduerb. nocte, nomē est.

Nubunt foemina: uir enim ducit, mulier nubit: quia pallio obnubit caput genasq;.

Nongentos, non nungentos: ab nouem. Nequam, non malū significat, sed inutilem.

Nubo, nupsi. Nuptiæ, cum uocalis sequitur, b debet esse: quom consonans, p.

Nascitur, quod utero decidit: enascitur quod de terra ac de aqua exurgit.

Nihil, aduerb. est: nihil nomen. homo enim nullius momenti dicitur. (classica profectio.

Nauis, unius ratis nomen est: nauigiū, omnis Nauclerus, omnis confortij, naualis exercitus: nauigator, ipse primarius, pfectionis: nauata uerò, omnis qui laborem facit nauigandi.

Nauis, ablatiuum per e, & per i effert.

Organū, unius musici propriè nomen est: sed generaliter omnia musicorū uasa organa possunt dici. Ioannes Constantinopolitanus episcopus: In salicib. in medio eius suspensimus organa nostra. idem citharam, psalterium, lyram, &c.

Organarius autem est, qui utitur organo.

Obriza, obriza, generis foemini: & obrizum, obrizi, neutri. j

Origo, originis, initium est. Origo, originis, neutrum est, & est uelū nauis: in plurali numero origon.

Obtineo laudem, & impetro, ex uno Græco uenit *ὑπὸ τρυφήν*.

Obiurgo, increpo, corripio, ex uno Græco transferuntur *ὑπὸ τρυφήν*. (loquimur.

Homilia Græcū est, Latine sermo uel colatio.

Ocium & silentium, ex uno Græco, id est *ἠσυχία*.

Ordibo

Ordibō et ordiar telā, utroq; modo dixerūt.
 Ostrea, foemin. genere: non ostreū neutrali.
 Ocimum consuetudo neutraliter dicit: sed
 Amilius Mācer ait:
 Inter prāteritas numerabitur ocimus herbas.
 Ordior hāc rem, & ingredior, & incipio, ex
 uno Græco uenit *αρχομαι*.
 Onus iumentorum: sarcina est hominum.
 Optimates, qui Græcè dicuntur *πρωτοπολιται*,
 pluraliter solum profertur.
 Oblitus nostri, non nos: ueteres tamen &
 hoc modo dixerunt.
 Oliua, arbor est: olea, fructus: oleū, liquor.
 Odī, odisti, odit: odimus, odistis, oderunt, &
 præsenti perfecto, & präterito perfecto tem-
 pore sic declinatur: ideo defectiuum dicitur.
Petra, & Græcum & Latinum nomen est,
 unum idemq; in utraq; lingua significans:
 unde et Petri apostoli nomen, in utraq; lingua
 eandem inuicem fidei significantiam à petra de-
 riuatam continet.
 Platea, similiter in utraq; lingua unū idēq;
 significans: sed ut etymologiæ ratio probat, à
 Græca origine nomen tractum, atq; à latitudi-
 ne deriuatum est: quoniam Græcè *πλατὴ* di-
 citur latum.
 Pro, præpositio, significat ante: ut,
 Soli portis Messapus, & acer Atinas
 Sufficient aciem.
 Ponitur & pro præpositiōe in: ut dicimus, pro
 rostris, pro tribunali: & pro eo quod est *ἀντὶ*
 apud Græcos: ut, Pro dulci Ascanio ueniat, &
 pro eo quod est *ὑπὲρ*: ut, (Prædicam,
 Vnū illud tibi, nate dea, proq; omnib. unum
 Pudet me amoris. Pœnitet me muneris,
 Piget me profectiois.
 Patiens sum laboris.
 Pertæsum est me iniuriæ.
 Plenus sum honorum, & bonis.
 Præo illi.
 Palpor & palpo equo,
 Præcuro prætori.
 Procuro pupillo, & curo pupillum.
 Potior fructus, & fructu dicitur, apud anti-
 quos potior hanc rem.
 Præda uictos spoliat. Rapina subito uenit.
 Pax singulariter solum effertur. Salustius:
 Paces retulit: iudicia, bella atq; paces.
 Profapia, id est ingenuitas, quæ Græcè uo-
 catur *ἀγνοία* singulari tantū numero gaudet, 50
 Pelagus similiter.
 Pugillares, proceres, primores, posteri, plu-
 ralia tantū: sed nostri autores pugillarem singu-
 lariter dixerunt, sic & in genere foeminino.
 Plagas, id est retes, & Primitiæ, & in neutro.
 Præcordia, palatia, cum miles ad palos exer-
 Pro castris, quæ ante castra sunt. (centur.
 Porrum, sing. neutrale: pluraliter hi porri.
 Prouerbiū, Latine *πρῶβολη*, generis foemi-
 nini. inde nomen apud Septuaginta interpre- 60
 tes libri Salomonis, *πρῶβουλα*.
 Bedæ tom. 1.

Pius & piissimus, comparatiuum gradum
 non recipiunt.
 Potior & potissimus, positiuum non habet.
 Proprius, non habet comparatiuum, aut su-
 perlatiuum, sed pro his magis proprius, & ma-
 ximè ppius: sic econtrario, minus & minimè.
 Paueo & pascō, in eundem concurrunt per-
 fectum, pauī.
 Pendeo, pendes, pependi, sin autem habue-
 rit præpositionem, non sic declinatur: sed su- 10
 spendo, suspendis, suspendi.
 Palsim, ubiq; significat: ex uno enim Græco
 declinatur, quod est *παλιν*.
 Perinde, æqualiter: ex uno Græco *ὁμοίως*.
 Pello, pelli, & pepuli: depello, depuli,
 Peto, petiui, & petij.
 Prospiciens periculi, uice nominis ponitur
 participium: & prospiciens periculum.
 Perendie dicit, sicut hodie uel cras. (stinus.
 Perēdinus dies, sicut hodiernus, hesternus, cra- 20
 Poramus eum cui potum porrigimus: et po-
 tamus uinum, quod bibimus.
 Primitiæ tantum pluraliter.
 Probo uerbū, duplicem signific. habet. Pro-
 bamus enim quod eligimus: idē approbamus.
 Probamus autem, quæ qualia sint, tentauim-
 mus: ut, Proba me Deus, & scito cor meum.
 Pecto caput, non pectino: pectum, non pe-
 ctinatum: pexi memet, & pectam cras.
 Prælagio, prælagis, prælagiunt. (tio. 30
 Pauperies damnū est: paupertas, ipsa condi-
 Patriū dicimus à patria: paternum à patre.
 Pinnas murorum: pennas auium dicimus.
 Pecos, omne animal, excepto homine, uoci
 Polenta, nō pulenta dicendum (tandum est.
 est: eo quod ad usum hominum poliatur.
 Procœmium cum diphthongo.
 Precium, premo, precor, per simplicem e.
 Prehendo quoq; & interpretor.
 Precari, est rogare: deprecari, excusare uel 40
 purgare. Virgilius: Equidē merui, nec depre-
 cor, inquit.
 Pluris dicimus, quod maiore summa taxat.
 Plures de multitudine. Plures comparati-
 uū gradus est, cuius positiuum multi.
 Poculum, uas est: potio, quod hauritur.
 Pignera, pignora filiorum & affectionum,
 Procul, & longè dicitur, & propè: Clypeo
 excussa sagitta, proculq; Autorem egregiū.
 Pertinacia, malæ rei perseverantia dicitur:
 constantia, bonæ. (mo. 50
 Percussum corpore dicimus: percussum ani-
 Periculum ad discrimē pertinet: periculum
 ad experimentum.
 Postulat aliqd honestè: posticitur improbè,
 Cic. in Fru. Incipiūt postulare, postcere, minari.
 Pubes, cum in iuuentutis significatione &
 Ianuginis, & partis in qua pubertas est, ponit-
 tur: huius pubis facit: at quum ætatem signifi-
 cat, huius puberis: nec tamen adiecta præposi-
 tione dicimus impuberis, sed impubis. Co-
 mitemq;

matemq; impubis Iuli, Virgilius dixit, Sed Ci-
 cero ait: Filiumq; eius impuberem.
 Pulmentarium & pulmentum dicitur: nam
 Cato in Originum tertio libro, la serpitiū pro
 pulmentario habet: idem, multo pulmēto usi.
 Podagrosus, à podagra dicitur: sed & poda-
 gricus, à pedum ægrotatione.
 Pugillares & masculinō genere, & semper
 pluraliter dicat: quia pugillus est, qui plures ta- 10
 bulas continet. Item Laberius in Piscatore, sin-
 gulariter hoc pugillar dicit,
 Pautis, pauī: & pauo, pauonis.
 Pānicula, *πρωτότυπον* primus est. Lucilius:
 Foris subtegminis pannus est,
 Paropsides, foeminino genere dicuntur, à
 pulmentario uidelicet, quod *παρ* uocant.
 Palūbes, Virgilius foeminino genere dicit,
 Atria quō cōcessere palumbes. sed Lucilius
 masculinō, Macrosq; palumbes. Varro autem
 in Scauro palūbi dicit, quod consuetudo quo 20
 quē usitauit. (ueta.
 Pometa dicimus, ubi poma nascuntur: ut oli-
 Pomaria autem, ubi seruantur.
 Penē, quod est coniunctio per e.
 Pœna, quæ est supplicium per ce: similiter
 & Pœnus, id est Afer.
 Prægnantem cum scripto diuidis, g secūde
 syllabæ necis: pignus & pugna similiter, & cę-
 tera huiusmodi.
 Propter, in diuisione scribendi, p secūde 30
 syllabæ iungis: prosperè, f secūde.
 Partio, prædo, populo, actiuo genere non-
 nunquam profertur: item hæc ipsa commu-
 nis generis uerbo sapius inueniuntur, partior,
 populor, prædor.
 Pono, simpliciter aliquid statuens: dispono
 aliquid operis impensioris uel consilij factu-
 rus. Est etiam disponere, scederis in eundem.
 Propono, nō nunquam ad interrogandam
 quæstionē. Appono adiectionis est: impono, 40
 insuendi: superpono, aliquem cęsum uel labo-
 rem unicuique in dicens.
 Prapono, aliqd preferens: sic & antepono.
 Postpono, aliquid inferius in dicens: compo-
 no, ornādū, aut eloquiū aut artificij est: sepono,
 separandi: suppono, aliquid subitus inducens:
 depono, labefactandi est, uel uita excedendi.
 Peregrinus, nomen sæpe socium & coniun-
 ctum sibi nomen aliud datiuū casus, ut sancti
 dicitur peregrini huic seculo. 50
 Præstolari, nōt præstulari: quia uenit à uer-
 bo præsto sum,
 Puppis, accusatiuū casum in em, & in im
 mittit ablatiuum in e & in i.
 Psallo, perfectum facit psallit.
 Potior, potitus sum: & perfrui, perfructus
 sum, ex uno Græco ueniunt, quod est *επιφρα*.
 Pascuas genere foeminino: & pascua neutro
 pluraliter dicimus.
 Primitiæ, numero tantum plurali dicuntur, 60
 sed aliquoties singulari intelligendæ, sicut in

Apostolo: Primitiæ Christi.
Quod, & Quia, & Quur, & Quare, uerbis
 subiuncta, aliquādo indicatiuū uerbum
 trahunt, aliquando coniunctiuū. Gregorius,
 Nouerat, quia sine culpa esse uix possent. &
 rursum: Nouerat, quia diluēdi sunt sacrificijs,
 & rursum: Recellit à malo, nō quia à faciendo
 continuit, sed quia ueniendo reprobauit. item
 dicit: Quod hoc numero requies designatur,
 item, Nonnulli sese intrinsecus: quia per eos
 gratia purgationis dēriatur, extolluntur.
 Quoties, toties, septies, sine n,
 Quicquid & quicquā, in priori syllaba per
 c scribendum, non per d.
 Quanquam, in priore per n.
 Quorundam, sicut eorundem per n.
 Querela per unum l.
 Quatenus aduerbium loci, uel temporis, id
 est, quousq; per c.
 Quatinus, coniunctio causalis, id est ut, per
 i scribendum. (trando.
 Queritur, de inquirendo: queritur, de plo-
 Quæstus, luctu: quæstus, lachrymarum.
 Querimonia quoq; p simplicē e scribenda:
 Queror de te: queror de illo: itē cōqueror;
 Quō uadis? ad quem locum significat.
 Quā uadis? qua uia dicitur.
 Quō, aliquando pro ubi ponitur. Augusti-
 nus: Inuenis domum famosam, quō boni habi-
 tant, id est, ubi habitant.
 Quot, ad numerum pertinet, sicut & tot.
 Quanti & tanti, ad mensurā: sed nostri au-
 tores aliquoties quantos, pro numero ponūt.
 Gregorius: Sed cum rete magnis piscib. plenū
 dicitur, Additur & quātis, scilicet 150 tribus.
 Quantus, quā magnus dicitur.
 Quotus, cuius ætatis: unde & quōta luna di-
 citur. Augustinus: Quotus quisq; apparere at-
 que existere potest, qui non conuincatur esse
 peccator: id est, in qua ætate, quo dierum uel
 annorum numero.
Radius, masculinō, non radiū neutro.
 Rubor, coloris est: robur, uirtutis: robor,
 Rapio tibi pecunias. (arboris.
 Redolco unguentum.
 Regiū dicitur, quod regis fuit: regale, quod
 Rabies, tantū numero sing. (rege dignū est.
 Reliquiæ, & rostra, tibi cōcionatur, tantum
 pluraliter.
 Remedium, submouet imminetia pericu-
 la: medicamentum, sanat illata. Remedium ita-
 que ne periclitemur: medicamentum ad subis-
 ta pericula optatur.
 Roscum per fero sarium mixtum.
 Rudis, comparatiuum & superlatiuum nō
 habet: sed pro his utimur aduerb. magis & ma-
 ximè ut, magis rudis, & maxime rudis.
 Recens feci, dicimus: non receter, utentes
 nomine pro aduerbio.
ὑβρις Græcè, Latine modulatio,
ὑβρίων, modulator.
 Super,

SVper, præpositio modò ponitur pro De: ut Multa super Priamo rogans, super Hecore multa.

Modò & pro præpositione Pro: ut, Nihil super imperio moueor.

Et pro Insuper, & Amplius: ut, Cui neq; apud Danaos usq; loc^o, & super ipsi Dardanidè infensi pœnas cū sanguine poscūt.

Et pro Desuper: ut, Et super è uallo prospectant Troës.

Et pro Superest: ut, Illi autem neque fuga iam super ulla pericli.

Interdum & Ultra, significat: ut, Super Garamâtas & Indos Proferet imperiū.

Sub, præpositio significat modò Supra: ut, Corpora saltu subijciunt in æquos. Id est, supra faciunt. Modò pro præpositione In: ut,

Nanq; sub ingenti lustrat dum singula templo. Id est, in templo. Significat & Prope: ut,

Classemq; sub ipsam Antenore.

Ponitur nonnunquam pro Clam: ut, Subripuit. id est, clam rapuit.

Similis sum tui, moribus: similis tibi, facie. Studio tibi feci: id est, dum studeo tibi.

Studio tui feci: id est, te studente, Sarrix, uel Sertrix, quæ sarcit.

Subigo hostem, perfectæ formæ est. Subagito, frequentatiuæ.

Salubre, ad locum refertur, & ad cibum. Salutare consilium est. Ita salubre non nocet: salutare prodest.

Supellex, sanies, socordia, sitis, & in neutro sulphur, scrupulum, sinapi, filer, singularia tantum sunt, sed Virgilius, sulphura uina: & Terentius masculinè scrupulum retulit.

Sentes, id est spinæ, & farcinæ, quum uasa significat: & farcinæ, id est auxilia: & scopæ & salinæ & scalæ, & in neutro sponsalia, semper pluralia: sed nostri scalam dixerunt.

Sponte mea uenio, non habet plures casus. Si amem, ames, amet, declinatio est uerbi coniunctiui: sicut quum dicimus, Quum amem, ames, amet.

Scylla, nomen habet à spoliando, siue uexando nautas.

Spolio, est enim Latinà: Græcè dicitur σκῆμα, & uexo.

Sanno, sannis, sannui, hoc fannium, querela.

Sors fortis, fors fordis dicitur. Ambrosius: Mundat uasa, ne fors aliqua uini gratiam deco-

loret. Tamen negant quidam, fordem nominatiuum casum habere.

Si, uel Etsi, nonnunquam indicatiuum uerbum trahunt. Gregorius: Frustra miraculū fors ostendimus, si deest quod intus operetur.

Item, Quæ etsi ad perfectionem non pertinet, fidem tamen tenent.

Sensus, nomen est quartæ declinationis: & participium præteriti temporis, à uerbo passiuo, quod est sentior: cuius etiam perfectū est, sensus sum, es, est: non sentitus.

Secturus, non secaturus: à uerbo quod est seco.

Scamna sunt, quæ lectis altioribus apponuntur. Scabella, quæ lectis paruulis uel sellis ob ascensum apponuntur. Scabellum autem & Suppedaneū dicitur, quod sub pedibus sit.

Sterceratos agros, nō stercoreatos dicas, quibus sterces ad fecundandum infertur.

Solemne quum dicis siue scribis, m sequēti syllabæ connectis. Somnium similiter. Sæuus, sæuius, sæui, sæuisti, per æ diphthogū.

Sero, seui, seuiisti, per e simplicem. Sagena per e, quum retia significat. Sagina per i positum, pro pinguedine.

Sol, in utroque numero declinatur: sed singulariter sol, ipsū luminare significat. at soles, ipsos dies nominamus, in quibus sol totum illuminat populum. nonnulli tamen ueterum ipsa carmina Soles nominare: sicut Horatius in principio cuiusdā uoluminis, quem ita exorsus est:

Soles meos omni ecclesiæ uestræ commendo. Et Maro: Sape ego longos cantando puerum memini me condere soles.

Secundum, præpositio est imitationis. Post, temporis, siue ordinis.

Segnitias, uitij, Segnitia, frigoris.

Subscribo epistolis. Supplicio similiter: ut, Supplicio diuinæ pietati.

Simplex, ablatiuum & in i & in e mittit: genitiuum pluralem in um & in ium: ut ab hoc simplice uel simplici, horum simplicum & simplicium.

Suauis, ablatiuum casum in e & i mittit. Stachys, σῆχος Græcè, Latinè spica.

Sandali Græcè neutro genere, caliga Latinè, Sertum & corona, ex uno Græco transferuntur, id est σῆρα.

Solium, propriè sedes regalis est, unde Græcè βασιλεύς θρόνος uocatur.

Senex & senior, superlatiuum gradum non habent.

Sobrius, nec comparatiuum recipit, nec superlatiuum: sed pro his dicimus, magis sobrius & maximè sobrius.

Senecta & senium, duo nomina senectutis sunt, & discernuntur à Græcis, apud quos aliud nomen habet grauitas post iuuentutem, aliud post ipsam grauitatem ueniens ultima ætas. Nam presbyter dicitur grauis: & γῆρον, senex, quia uerò in Latina duorum istorum nominum distinctio defecit, de senectute ambo sunt posita, senecta & senium. Hæc Augustinus. At Gregorius: Vnde uerò, inquit, est ætas, quæ decrepita, uel ueterana dicitur: unde Græci, ualde seniores non γῆροντες, sed presbyteros uocant.

Suspiro, uerbum trahit nomen datiu, casus & accusatiui: ut, Suspiramus patriæ cœlesti, & præpositione addita, Suspiramus ad uitam immortalē.

Subducimus & quæ retrò subtrahimus, & quæ in promptu offerimus.

Supremus, summus & ultimus, & superior & inferiorem significat.

Superest, quod eminet.

Supra, quod aliquid substratum habet.

Subter est, quod re aliqua superiore premitur.

Subtus, quod demissum ab altiore non tangitur.

Seruitium, multitudo seruorum.

Seruitus, conditio est seruiendi: sed ueteres indifferenter seruitium & pro seruitute posuerunt.

Sinapi, sicut & gummi, Græcum est, & pluraliter. Sinapi, cuius genitiuus cum s profertur, cæteri casus similes sunt nominatiuo.

Sibilus dici oportet: Virg. in Bucolicis: Nam neq; me tantum ueniens sibilus Ausstri. Sed & neutro genere quidam dixerunt: ut Cornelius Seuerus:

Et sua uiter concordant sibila faua dracones. Macer:

Theriacon longo resonantia sibilla collo. Serenus, suaue sibilum.

Sal, & masculino genere & neutro dicitur. Saturitas, in cibo tantum dicitur, in cæteris uerò fatietas: sed Virg. Odij saturata quieuit.

Simiam, authores doctiores dixerunt etiam in masculino.

Strigem hanc, in significatione auis dicas: striga autem castrense uocabulum est, interual lum turmarum significans, in quo equi stringuntur: unde etiam strigosi dicuntur corpore macilento.

Stirps, in significatione sobolis, foemini no genere dicitur: sed cum materiâ significat, masculino modo stirpem recisum dixerunt: tamen etiam in significatione sobolis, masculino genere, ut Pacuuius:

Qui stirpem occidit meum. Sero rumores, id est, diuulgo: & sero, seui.

Sero, id est, claudio (unde & sera dicta est) serauit. Terentius,

Tu abi, atq; ostium observa intus. Suffragor, non suffrago: & suffragatus sum, non suffragauit.

Sorbeo, sorbui, non sorbsi.

Somnio, non somnior: somniaui, non somniansum.

Sanguis est, dū manet: effusus uerò, cruor. Sumimus ipsi: accipimus ab alio. Sic quum damus, dicendū Accipe: cū permittimus ipsi tollere, dicendū Sume.

Scorpio, bellica res est: at scorpius, animal. Scribo, scripsi, scriptum: cum uocalis sequitur, b debet esse: cum consonans, p.

Sacer & uenerandus, & execrandus. Virg. Auri sacra fames.

Suffragia populi, & quæ honorant dicuntur, & quæ damnant.

Subducit

Testor, aliquid confirmas sententiam: contestor, cum quadam autoritate affirmans: Protestor, manifestè cauendo denuncians: obtestor, aliquid iura compellens: attestor, ad testimonium uocans, qui sit dignitate uel autoritate eminens: detestor, aliquid execrandum respiciens.

Trux, ablatiuum in i & in e mittit: genitiuum pluralem in u & in um.

Therion, græcè θηρίον, Latinè fera. unde theriaca, quia feraliter occidit.

Taciturnitas, loquelæ contraria est: silentiū, confusis uocibus siue tumultibus. uerū sciendum, quia fileo & taceo, & cōticeo & reticeo, ab uno Græco ueniunt σιωπία.

Tenax beneficij: id est memor gratiæ.

Torques, nomen, generis communis. nam & in Mario Linius genere masculino, & Cicero torquem foemini no posuere.

Triumphat nos Deus, cum superandi hostes auxiliū tribuit. Deo (inquit ille) gratias, qui semper triumphat nos in Christo Iesu, & iterū expolians principatus & potestates, triumphans illos in semetipso.

Transmigro, quum de loco ad locum iter facio. item transmigro dicitur, cum additamēto accusatiui casus, cum aliquem de loco ad locum transfero: ut, Nabuchodonosor transmigravit Iudæos de Ierusalem, & emigrabit te de tabernaculo. Porro exemplum uerbi superioris, transmigra in montem sicut passer.

Transmigrans participium, æquè dupliciter: & de loco ad locum transiens aliquis, & alium de loco ad locum transferens intelligitur.

Turtur, & masculino genere & foemini no profertur, tunc temporis aduerbium est, tum ordinis. (tergum.)

Terga hominum sunt, & singulari numero Tergus quadrupedū, pluraliter facit tergora, id est coria.

Tinguere dicendum, non tingere. Temeritas, sine cōsilio: audacitas, post consilium.

Temperatā animorum: temperatio rerum: temperies aurarum.

Tapete, tapetis, & tapeti: & pluraliter tapetia, tapetium, tapetibus altis. sed & hoc tapetū, huius tapeti, huic tapeto: & pluraliter tapeta, tapetorum, tapetis. Virgilius:

Instratos alipedes, pictisq; tapetis. Sed & masculino genere dicit: Pictosq; tapetos.

Turbo, si sit proprium, Turbo, turbonis facit. nam siue uentus, siue quo ludunt pueri, hic turbo dicitur. Virgilius:

Torto sub uerbere turbo.

Tumulus & tumens, tellus, et mons breuis, & sepulchrum æquè uocatur.

Teloneum, per r simplicem, nō thelonium, aspiratione addita. Est autem Græcè τέλων. Latinè uectigal.

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes

Tabes, tantum singulariter dicitur.
 Tenacula & tenebrae tantum pluraliter.
 Vnde quaque, omnimodo significat: pro quo in Psalmo Græco, *ὅσος ὅσος*, legitur: quod significantius Latine potest usque ualde interpretari.
 Ut modo temporis aduerbium est, & significat postquam, modo qualitatis, & significat quemadmodum, modo optandi, & significat utinam modo mirandi, & significat o quam, modo coniunctio causalis: ut, uolo ut ubi ego sum, & ipsi sint mecum.
 Vacat mihi, Græcè *κατάφα*.
 Vaco militia, perfectum uacauit.
 Vulgus, neutri generis est, & pluralem numerum non habet, sed Virgilius masculinè uulgum extulit.
 Hinc spargere uoces in uulgum ambiguit.
 Vas, uadis, generis masculini:
 Vas, uasis, neutri, de uasculo.
 Vis, duplicem habet significationem: & uirtutis uidelicet, quæ Græcè *δύναμις* dicitur: & uiolentiæ, quæ Græcè *βία* uocatur.
 Vecordia & uirus, tantum singulariter effertur.
 Vepres & uerbera, & uiscera, non habent singularem declinationem, nisi tantum uerbera & uiscere, Virgilius:
 Et torto uoluitans sub uerbere turbo.
 Et Ouidius: Viscere diuiso.
 Vtor diuitijs & diuitias, Vergilius semper singulariter.
 Veruex, id est ouis, ab u littera incipiendū.
 Vltior & ultimus, postimum gradum non habent.
 Verus, ad naturam tantum ueritatem refertur.
 Verax autem dicitur, qui non meminit, unde uerus dæmon dici potest: uerax autem non potest.
 Vallestria agrorum, sicut & capestria dicitur.
 Veto culpam, & uero à culpa, id est prohibeo à culpa, Sedulius: Pomisq; uetaret acerbis, id est à pomis. Et Fortunatus:
 Non ueto coniugium, sed præfero uirginis alium.
 Vultus mutatur: facies manet.
 Vax, datiuum & accusatiuum sequi debet: ut, Alius uæ populo Maurorum: uæ populum Maurorum.
 Vterq; de duobus dicimus: utriq; de binis aut de pluribus ex utraq; parte positus. Vterq; uenit, utriq; uenerunt.
 Veneunt, qui uenduntur.
 Vltus, & uindictus & punitus.
 Velocitas pedum & corporum: celeritas animorum & factorum.
 Vlcus, quod nascitur.
 Vlnus, quod per alium fit.
 Vultur dixit Virgilius in sexto, Sed & uultorius, Lucilius primo.
 Urgeo, non urgo, Virgilius:
 Quibus ueurgentur poenæ.

Vngo, unxi, quomodo pingo, pinxi utrunque sine u: aramen deriuatum u addit: ut, pinguis, unguine ceras: ita ut unguentum, non ungentum dicatur.
 Verbum, est omne quod lingua profertur & uoce: sermo autem, cuius nomen ex duobus compositum, serendo & mouendo, compositior ac diligentior sit: sententia uero quæ sensu concipitur. Porro loquela, cum quadam eloquentia dictionis, ordo profertur. Oratio, quum usq; ad manuum artem describensus oratoris sermo peruenit.

Libri de Orthographia finis.

B E D A
 PRESBYTERI
 DE ARITHMETICIS NUMERIS LIBER.

Numerus, est multitudo ex unitatibus constituta: nam unio semel, non potest esse numerus. Arithmetica autem est disciplina numerorum. Græci enim numerum, *ἀριθμὸν* uocant.
 Numeri disciplinam apud Græcos primū Pythagoram perhibent conscripsisse: ac deinde à Nicomacho diffusus esse dispositam. Quum apud Latinos primū Apuleius, deinde Boetius transtulerunt. Numero, nummus nomen dedit, & à sui frequentatione uocabulum ei indidit. Vnus, à Græco nomē trahit: Græci enim unum, *ὓς* dicunt. Sic duos & tres, quos illi *δύο* & *τρία* appellant. Quatuor uero, à figura quadrata nomen sumptum: & reliqua numerorum nomina à Græca lingua etymologiam trahunt. Datum est nobis etiam ex aliqua parte sub numerorum consistere disciplinam: quando & horas per eam discamus, quādo de mensuram circulis disputamus. Quo etiam spatium redeuntis anni agnoscimus, per numerum siquidem, ne eum confundamus, instruisur. Tolle numerum in rebus, & omnia pereunt. Adime seculo computum, & cuncta ignorantia cæca complectentur, nec differri possunt à ceteris animalibus, qui calculi nesciunt rationem. Diuisio numerorum, de paribus & imparibus est. Numerus siquidem diuiditur in paribus & in imparibus. Par numerus diuiditur in his pariter: Par pariter, impar impariter. Par, impar numerus, diuiditur in his: Primum & simplicium: secundum & compositum: tertium mediocrem, qui quodammodo primus & compositus. At uideamus ordinem & figuram numerorum.

Cardinalis

Cardinales numeri.	Ordinales numeri.	Dispartitiui numeri.	Aduerbiales numeri.	Ponderales numeri.
Vnus una unū	Primus prima primum	Singuli singulæ la	Semel	Simplum
duo duæ duo	secundus da dum	binī binæ bina	bis	duplum
tres tres tria	tertius tertia tertium	terni ternæ terna	ter	tripulum
quatuor	quartus quarta quartū	quaterni næ na	quater	quadruplum
quinque	quintus quinta quintū	quini quinæ quina	quinq̄ies	quintuplum
sex	sextus sexta sextum	seni senæ sena	sexies	sextuplum
septem	septimus ma mum	septeni septenæ na	septies	septuplum
octo	octauus ua uūm	octoni octonæ na	octies	octuplum
noem	nonus nona nonum	noueni nouenæ na	nonies	nonuplum
Decem.	decimus ma mum	deni denæ dena	decies	decuplum
uiginti	uigesimus ma mum	undeni undenæ na	undecies	undecuplum
triginta	trigesimus ma mum	duo deni næ na	duodecies	duodecuplum
quadraginta	quadagesimus a um	ter deni terdenæ na	tredecies	tredecuplum
quinquaginta	quingagesimus a um	quater deni næ na	quaterdecies	quaterdecuplum
sexaginta	sexagesimus ma mum	quindenī næ na	quindēcies	quindēcuplum
septuaginta	septuagesimus a um	denisenī denisenæ a	sedecies	sedecuplum
octuaginta	octogesimus ma mum	denisepteni næ na	septiesdecies	septiesdecuplum
nonaginta	nonagesimus a um	denioctoni næ na	octiesdecies	octiesdecuplum
Centum.	centesimus ma mum.	deninoueni næ na	noniesdecies	noniesdecuplum
ducenti	ducentesimus a um	uiceni uicenæ na	uigies	uigiesdecuplum
trecenti	trecentesimus a um	triceni tricenæ na	trigies	trigiesdecuplum
quadringenti	quadringentesimus a ū	quadrageni næ na	quadragies	quadragiesdecuplū
quingenti	quingentesimus a um	quingagenī næ na	quingagies	quingagiesdecuplū
sexcenti	sexcentesimus a um	sexagenī næ na	sexagesies	sexagesiesdecuplū
septingenti	septingentesimus a ū	septuagenī næ na	septuagies	septuagiesdecuplū
octingenti	octingentesimus a um	octuagenī næ na	octuagies	octuagiesdecuplū
noningenti	noningentesimus a ū	nonagenī næ na	nonagesies	nonagesiesdecuplū
Mille.	Millesimus primus a ū	centeni centenæ na	centies	centuplum
duo millia	millesimus secundus a ū	ducenteni næ na	ducenties	ducentuplum
tria millia	millesimus tertius a ū	trecenteni næ na	trecenties	tracentuplum
quatuor millia	millesimus quartus a ū	quadricenteni æ a	quadringēcies	quadringēcentuplum
quinque millia	millesimus quintus a ū	quingenteni nē na	quingēcies	quingentuplum
sex millia	millesimus sextus a ū	sexcenteni næ na	sexcenties	sexcentuplum
septem millia	millesimus septim⁹ a ū	septingenteni æ a	septingēcies	septingentuplum
octo millia	millesimus octauus a ū	octingenteni næ na	octingēcies	octingentuplum
noem millia	millesimus nonus a ū	nongenteni næ na	nongēcies	nongentuplum
decem millia	millesimus decim⁹ a ū	milleni millenæ na	millies	millecuplum.

Distat enim inter Sextuplum & Sescuplum: nam Sextuplum de multiplici genere, ubi minor à maiore sexies habetur, Sescuplum uero, de superparticulari genere, ubi minor à maiore totus cum sua altera idem dimidia habetur.

Bedæ tom. 1.

E 2 De diuersis

DE DIVERSIS SPECIEBUS NUMERORVM.

Plures igitur species numerus habet, sed tamen omnes ab una origine nascuntur: quia aut Cardinales sunt numeri (ut iam diximus) ueluti Vnus duo tres quatuor quinque sex septē, & ceteri iuxta hunc ordinem. Aut ordinales, uelut primus secundus tertius quartus quintus sextus septimus, & ceteri. Aut aduerbiales, ut semel bis ter quater quinque sexties septies octies nonies, & reliqui. Aut dispersiui, ut singuli bini, terni uel trini, quaterni quini seni septeni octoni, & ceteri. Aut ponderales: ut simplū duplum triplum quadruplum quintuplum, & ceteri.

Aut denunciatiui: ut Solus, alter, uel alius. Insuper uerò ad alios numeros reuertere.

Sunt item numeri multiplicatiui: ut Simplex, duplex, triplex, quadruplex, quintuplex, sextuplex, septuplex, octuplex, & ceteri.

Sunt item aduerbialiter prolati, ut Simpliciter, dupliciter, tripliciter, quadrupliciter, quintupliciter, sextupliciter, & reliqui.

Sunt & aliæ species deriuatiuorum numerorum, à superioribus deriuatæ: ueluti est, Singularis, dualis, ternarius, quaternarius, quinaris, senarius, septenarius, octonarius, nouenarius, denarius, undenarius, duodenarius & ceteri his similes. Potest etiam in adiectiuo hic modus numerandi perducì: ueluti, Ternaria ternarium, quaternaria quaternarium, quinaris quinarium, senaria senarium, septenaria septenarium, octonaria octonarium, nouenaria nouenarium, denaria denarium, undenaria undenarium, duodenaria duodenarium: atque in hunc modum ceteri.

Item, quæ ex asse componuntur: Assis: dussis rarum, uel dipondius: tressis, quadrassis, quinquassis, sexis, septussis, octussis, nonussis, deffis uel decussis, uigessis, trigessis, quadragesis, quinquagesis, sexagesis, septuagesis, octuagesis, nonagesis, centussis. Post quem numerum (teste Varrone) non componuntur cum asse numeri.

Item, nomina unciarum: ut Deunx, dextans, dodrans, beffis uel beffe, septunx, quinquinx uel quincunx, triens, quadrans, sextans, sexcunx, sextula, libra.

Item, à libra composita: ut Bilibris, trilibris, quadrilibris, & similia alia.

Item, ab anno deriuata: ut Anniculus uel annuus, biennis, triennis, quadriennis, quinquennis, & his similia.

Item, à mense composita. Bimus, trimus, quadrimus: & c. Bimulus: & c. Bimestre, trimestre, quadrimestre: & c.

Item, à pede composita. Bipes, tripes, quadrupes uel quadrupes, & c. Bipedalia, tripedalia, quadrupedalia, & c. nouempedalia, decempedalia, centipedalia, & c.

Item, à capite composita. Biceps, triceps, quadiceps, centiceps, & c.

Item, à fariâ composita: ut Bifaria, trifaria, quadrifaria, quinquifaria, & c. multifaria, & c. Etiam bifariam, trifariam, quadrifariam, quinquifariam, & c. multifariam. & his similia.

Item à die composita. Biduum, triduum, quadriduum, & his similia.

Item à corpore composita. Bicorpor, tricorpor, & his similia.

Item à patens composita. Bipatens, tripatens, & cetera his similia.

Item à parte composita. Bipartiens, tripartiēns, quadripartiēns, quinquēpartiēns, & c. Etiam Bipartitus bipartita bipartitum, tripartitus tripartita tripartitum, quadripartitus quadripartita quadripartitū, quinquēpartitus quinquēpartita quinquēpartitum. & his similia.

Item à lingua composita. Bilinguis, trilinguis, quadrilinguis, quinquelinguis: centilinguis: & similia.

Item à uia composita. Biuium, triuium, quadriuium: multiuiū: & c.

Item à fide composita. Bifidum, trifidum, quadrifidum, & his similia. Etiam Bifidus bifida, trifidus trifida, quadrifidus quadrifida: & similia.

Item à sulco composita. Bisulcus, trisulcus: & similia.

Item à gemino composita. Geminus, tergeminus, centigeminus: & c.

Item à manu composita. Vnimanus, centimanus, & similia.

Item à digito composita. Bidigitus, tridigitus: & c. sedigitus. & similia.

Item ab oculo composita. Monoculus, binoculus: centoculus, milloculus: & his similia.

Item à forma composita. Vniformis, biformis, triformis, quadriformis: & his similia.

Item à uiro composita. Duumuir, triumuir, quinquēuir, sextumuir, septemuir, decemuir, centumuir, & similia. est unus ex duobus uiris: unus ex tribus uiris: unus ex quinque uiris: unus ex septem uiris: unus ex decem uiris: & c. dignitas quædam est inter homines, qui Reipublicæ inferuiunt. Etiam in plurali: Duumuirū triumuirū sextūuirū decemuirū: & ceteri.

Item ab angulo composita. Triangulum, quadrangulum, quinquangulum, sexangulum, & similia.

Item: Dinummus, trinummus: & c.

Item: Diobolaris, triobolaris: & c.

Item: Bigæ, trigæ, quadrigæ: & similia.

Item: Bijugus & bigatinum, trijugum, quadrjugum: & similia.

Item: Bigamus, trigamus: & similia.

MENSA PYTHAGORICA,

sive Abacus numerandi.

PRIMA PARS MENSÆ PYTHAGORICÆ.

Table with 12 columns and 20 rows of numbers, representing the first part of the Pythagorean table. The numbers are arranged in a grid where each cell contains the sum of the numbers in the cell above and the cell to the left.

RESIDVVM PRIMÆ PARTIS.

13	14	15	16	17	18	19	20	28	30	40
26	23	30	32	34	36	38	40	56	60	80
39	42	45	48	51	54	57	60	84	90	120
52	56	60	64	68	72	76	80	112	120	160
65	70	75	80	85	90	95	100	140	150	200
78	84	90	96	102	108	114	120	168	180	240
91	98	105	112	119	126	133	140	196	210	280
104	112	120	128	136	144	152	160	224	240	320
117	126	135	144	153	162	171	180	252	270	360
130	140	150	160	170	180	190	200	280	300	400
143	154	165	176	187	198	209	220	308	330	440
156	168	180	192	204	216	228	240	336	360	480
169	182	195	208	221	234	247	260	364	390	520
182	196	210	224	238	252	266	280	392	420	560
195	210	225	240	255	270	285	300	420	450	600
208	224	240	256	272	288	304	320	448	480	640
221	238	255	272	289	306	323	340	475	510	680
233	252	270	288	306	324	342	360	504	540	720
247	266	285	304	323	342	361	380	532	570	760
260	280	300	320	340	360	380	400	560	600	800
364	392	420	348	476	504	532	560	784	840	1120
390	420	450	480	510	540	570	600	840	900	1200
520	560	600	640	680	720	760	800	1120	1200	1600
650	700	750	800	850	900	950	1000	1400	1500	2000
767	826	885	944	1003	1062	1121	1180	1652	1770	2360
790	840	900	960	1020	1080	1140	1200	1680	1800	2400
910	980	1050	1120	1190	1260	1330	1400	1960	2100	2800
1040	1120	1200	1280	1360	1440	1520	1600	2240	2400	3200
1170	1260	1350	1440	1530	1620	1710	1800	2520	2700	3600
1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2800	3000	4000
2600	2800	3000	3200	3400	3600	3800	4000	5600	6000	8000
3900	4200	4500	4800	5100	5400	5700	6000	8400	9000	12000
5200	5600	6000	6400	6800	7200	7600	8000	11200	12000	16000
6500	7000	7500	8000	8500	9000	9500	10000	14000	15000	20000
7800	8400	9000	9600	10200	10800	11400	12000	16800	18000	24000
9100	9900	10500	11200	11900	12600	13300	14000	19600	21000	28000
1400	11200	12000	12800	13600	14400	15200	16000	22400	24000	32000
11700	12600	13500	14400	15300	16200	17100	18000	25200	27000	36000
13000	14000	15000	16000	17000	18000	19000	20000	28000	30000	40000

Prima partis mensæ Pythagorica
fnis.

SECUNDA PARS MENSÆ PYTHAGORICÆ.

1	50	59	60	70	80	90	100	200	300	400
2	100	118	120	140	160	180	200	400	600	800
3	150	177	180	210	240	270	300	600	900	1200
4	200	236	240	280	320	360	400	800	1200	1600
5	250	295	300	350	400	450	500	1000	1500	2000
6	300	354	360	420	480	540	600	1200	1800	2400
7	350	413	420	490	560	630	700	1400	2100	2800
8	400	472	480	560	640	720	800	1700	2400	3200
9	450	531	540	630	720	810	900	1800	2600	3600
10	500	590	600	700	800	900	1000	2000	3000	4000
11	550	649	660	770	880	990	1100	2200	3300	4400
12	600	708	720	840	960	1080	1200	2400	3600	4800
13	650	767	780	910	1040	1170	1300	2600	3900	5200
14	700	826	840	980	1120	1260	1400	2800	4200	5600
15	750	885	900	1050	1200	1350	1500	3000	4500	6000
16	800	944	960	1120	1280	1440	1600	3200	4800	6400
17	850	1003	1020	1190	1360	1530	1700	3400	5100	6800
18	900	1062	1080	1260	1440	1620	1800	3600	5400	7200
19	950	1121	1140	1330	1520	1710	1900	3800	5700	7600
20	1000	1180	1200	1400	1600	1800	2000	4000	6000	8000
29	1400	1652	1680	1960	2240	2520	2800	4600	6400	11200
30	1500	1770	1800	2100	2400	2700	3000	6000	9000	12000
40	2000	2360	2400	2800	3200	3600	4000	8000	12000	16000
50	2500	2950	3000	3500	4000	4500	5000	10000	15000	20000
59	2950	3481	3540	4130	4720	5310	5900	11800	17700	23600
60	3000	3540	3600	4200	4800	5400	6000	12000	18000	24000
70	3500	4130	4200	4900	5600	6300	7000	14000	21000	28000
80	4000	4720	4800	5600	6400	7200	8000	16000	24000	32000
90	4500	5310	5400	6300	7200	8100	9000	18000	27000	36000
100	5000	5900	6000	7000	8000	9000	10000	20000	30000	40000
200	10000	11800	12000	14000	16000	18000	20000	40000	60000	80000
300	15000	17700	18000	21000	24000	27000	30000	60000	90000	120000
400	20000	23600	24000	28000	32000	36000	40000	80000	120000	160000
500	25000	29500	30000	35000	40000	45000	50000	100000	150000	200000
600	30000	35400	36000	42000	48000	54000	60000	120000	180000	240000
700	35000	41300	42000	49000	56000	63000	70000	140000	210000	280000
800	40000	47200	48000	56000	64000	72000	80000	160000	240000	320000
900	45000	53100	54000	63000	72000	81000	90000	180000	270000	360000
1000	50000	59000	60000	70000	80000	90000	100000	200000	300000	400000

E 4

RESIDVVM SECVN-
DÆ PARTIS.

500	600	700	800	900	1000
1000	1200	1400	1600	1800	2000
1500	1800	2100	2400	2700	3000
2000	2400	2800	3200	3600	4000
2500	3000	3500	4000	4500	5000
3000	3600	4200	4800	5400	6000
3500	4200	4900	5600	6300	7000
4000	4800	5600	6400	7200	8000
4500	5400	6300	7200	8100	9000
5000	6000	7000	8000	9000	10000
5500	6600	7700	8800	9900	11000
6000	7200	8400	9600	10800	12000
6500	7800	9100	10400	11700	13000
7000	8400	9800	11200	12600	14000
7500	9000	10500	12000	13500	15000
8000	9600	11200	12800	14400	16000
8500	10200	11900	13600	15300	17000
9000	10800	12600	14400	16200	18000
9500	11400	13300	15200	17100	19000
10000	12000	14000	16000	18000	20000
14000	16800	19600	22400	25200	28000
15000	18000	21000	24000	27000	30000
20000	24000	28000	33000	36000	40000
25000	30000	35000	40000	45000	50000
29500	35400	41300	47200	53100	59000
30000	36000	42000	48000	54000	60000
35000	42000	49000	56000	63000	70000
40000	48000	56000	64000	72000	80000
45000	54000	63000	72000	81000	90000
50000	60000	70000	80000	90000	100000
100000	120000	140000	160000	180000	200000
150000	180000	210000	240000	270000	300000
200000	240000	280000	320000	360000	400000
250000	300000	350000	400000	450000	500000
300000	360000	420000	480000	540000	600000
350000	420000	490000	560000	630000	700000
400000	480000	560000	640000	720000	800000
450000	540000	630000	720000	810000	900000
500000	600000	700000	800000	900000	1000000

Mensæ Pythagoricæ
finis.

NUMERALES
LITERÆ.

Septem literæ in alphabeto sunt,
quæ dinumerationibus
inseruiunt: scilicet,

I . V X C L D M.
aut hæ, quod idem est,
j v x c l d m.

Quarum literarū ualor talis est,
i, uel j, ualet Vnum. 1
v ualet Quinque. 5
x ualet Decem. 10
l ualet Quinquaginta. 50
c ualet Centum. 100
d ualet Quingenta. 500
m ualet Mille. 1000

Hæ autem literæ, non modò ua-
lent pro unitatibus & denarijs &
centurijs, ut hîc uidet: sed etiam
pro millenarijs, ut sequitur, linea
tamen superposita: quoniam
I ualet quoq; Vnum mille. 1000
V ualet Quinque millia. 5000
X ualet Decem millia. 10000
L Quinquaginta millia. 50000
C ualet Centum millia. 100000
D Quingenta millia. 500000
M ualet Millies mille. 1000000
Quare nonnulli eundem nu-
merum sic notabant MM.

Sic ex istis septem Literis, potest
quiuis dinumerationem dif-
ferre in infinitum
ducere.

BE D Æ
PRESBYTERI
DE COMPUTO
DIALOGVS.

Vgustinus dixit de quatuor
diuisionibus scripturæ, Qua-
tuor necessaria sunt in eccle-
sia Dei: Canō diuinus, in quo
narratur & prædicatur uita fu-
tura. Historia, in qua rerum ge-
sta narrantur. Numerus, in quo facta futuro-
rum & solennitates Diuinæ dinumerantur.
Grammatica, in qua uerborum scientia intel-
ligitur. Igitur quatuor sunt partes Scripturæ:
Canon diuinus,
Historia,
Numerus,
Grammatica.

Istæ autem diuisiones, sunt quasi Scripturæ
quatuor fundamenta. Isidorus in Compu-
ti laude dicit: Ratio numerorum contemnen-
da non est. In multis locis sanctarum scriptu-
rarum, quātum mysterium habet, elucet. Non
enim frustra in laudibus Dei dictum est, Om-
nia in mensura & numero & pondere fecisti.
Senarius nanque numerus, qui partibus suis
perfectus est, perfectionem mundi quadam
numeri sui significatione declarat. Similiter &
quadraginta dies, quibus Moses & Helias &
ipse Dominus ieiunauerunt, sine numerorum
cognitione non intelliguntur. Sic & alij in scri-
pturis sacris numeri existunt, quorum figuras
non nisi noti huius artis scientiæ soluere pos-
sunt. Datum etiam nobis est, ex aliqua parte
sub numerorum consistere disciplina, quādo
mensium curricula disputamus, quando anni
spacium redeūtis per numerum agnoscimus.
Per numerum siquidem ne confundamur, in-
struimur. Tolle numerum à rebus omnibus,
& omnia pereunt. Adime seculo comptum,
& omnia cæca ignorantia complectitur. Nec
differrî possunt à cæteris animalibus, qui cal-
culi nesciunt rationem. DISCIPVLVS: Hæc ergo
ratio numerorum unde primū processit, sci-
re nos cupimus, MAGISTER: A Deo scilicet:
quia omnis sapientia & scientia à Domino
Deo est, ex quo facta sunt omnia. DISCIP. Dic
ergo quando primū inuenta est ista ratio?
MAG. Ex illo tempore, ex quo factæ sunt crea-
turæ: hoc est, ab origine seculi. Tunc enim pri-
mū numerus inuitauit: sicut in Genesi legi-
tur. Et factum est uespere & mane dies unus.
Tunc ergo dixit, de nocte & die: quando di-
xit Vespere, idest nox: & Mane, idest dies. De
numero autem dixit, quādo dixit, Dies unus,
sic secundus, sic tertius, sic quartus, sic quin-
tus, sic sextus, sic septimus. Iterum de numero
dixit Deus, quando dixit de Sole & Luna: Et

sint in signa & tempora & dies & annos.
Quis enim potest intelligere dies & tempo-
ra & annos, nisi per numerum? Inde dixit Boe-
thius: Omnia quæcunque à prima rerum na-
tura constructa sunt, numerorum uidentur ra-
tione formata. Hoc enim fuit principale ex-
emplar in animo Conditoris. Hinc enim qua-
tuor elementorum multitudo mutuata est:
hinc temporum uices: hinc motus astrorum,
cœlicū conuersio intelligitur. Item Boethius
dicit: Propriè ipsa natura numerorum, omnis
astrorum cursus, omnisq; astronomica ratio
constituta est. Sic enim ortus occasusq; colli-
gimus: sic tarditates uelocitatesq; errantium
syderum custodimus: sic defectus & multipli-
ces Lunæ uariationes agnoscimus. DISCIPVL.
Hæc igitur ars, hoc est numerus, quod no-
men generale habet? MAGISTER: Philo-
sophia scilicet, quia omnis sapientia, philo-
sophia nominatur. DISCIPVLVS: Quid est
philosophia? cuius linguæ est? MAGISTER:
Græcum nomen est, & interpretatur amor sci-
entiæ. φιλῶ enim apud Græcos, Latine amor
dicitur. σοφία uerò sapientia uel scientia in-
terpretatur. DISCIPVLVS. Philosophia
quomodo diffinitur? MAGISTER: Isi-
dorus eam sic definiuit dicens: Philosophia
est rerum humanarum diuinarumq; cognitio.
In hoc exemplo ostenditur, quod omnis sa-
pientia siue diuina siue humana, philosophia
nuncupatur. Item alia diffinitio philosophiæ:
Philosophia est diuinarum humanarumq; re-
rum, in quantum possibile est, probabilis sci-
entia. Item alia diffinitio philosophiæ: Philo-
sophia est ars artium, & disciplina disciplinarum.
DIS. Quot sunt diuisiones philosophiæ?
MAG. Tres: idest physica, ethica, logica: hoc est
naturalis, moralis, rationalis. Vnde Isidorus
dicit: Philosophiæ species tripartita est. Vna
autem naturalis, quæ Græce φυσικῆ, hoc est
physica: in qua naturæ inquisitio differitur.
Altera uerò moralis, quæ apud Græcos ἠθικῆ
dicitur, hoc est ethica: in qua de moribus ag-
gitur. Et tertia rationalis, quæ Græco uocabu-
lo appellatur λογικῆ: hoc est, Logica: in qua
disputando quemadmodum in rerum causis
uel uitæ moribus, ueritas ipsa quæritur. In
physica igitur, causa quærendi: in ethica, or-
do inueniendi: in logica, ratio intelligendi
uerfatur. Item, Sunt ergo tres philosophiæ
partes, hoc est, tres diuisiones sapientiæ,
Physica, Ethica, Logica.
In his etiā tribus generibus philosophiæ, elo-
quia diuina consistunt. Nam aut de natura dis-
putare solent, ut in Genesi, & in Ecclesiaste,
aut in Prouerbijs, & in epistolis Pauli aposto-
li, aut in Cantica canticorum, & in Euange-
lij, & in alijs multis libris: aut de moribus,
aut de superioribus mysterijs cœlestibus, hoc
est de logica. DISC. Quis ergo inuenit istas tres
partes philosophiæ? MAG. Physicam inuenit
Thales

Thales Milesius, unus ex septem sapientibus Græcorum. Ethicam inuenit Socrates. Logicam inuenit Plato philosophus. DIS. Ad quam igitur partem de his tribus philosophiæ pertinet computus? **MAG.** Ad physicam, siue dubio. **DISC.** Physica uero quot diuisiones habet? **MA.** Quatuor, idest arithmetica, geometriam, musicam, astronomiam. **DI.** Arithmetica quid est? **MA.** Numerabilis ars. **DI.** Geometria quid est? **M.** Terræ mensuratio. **D.** Musica quid est? **M.** Modulatio. **D.** Astronomia quid est? **M.** Astrorum lex. **D.** Ex his itaque quatuor diuisionibus physica, idest naturalis scientia, quæ prima discenda est? **M.** Arithmetica proculdubio, quæ principium matris quo dammodo ad ceteras obtinet portionem. Arithmetica enim cunctis prior est, quia hanc illa huius mundanæ molis conditor Deus primum suæ habuit ratiocinationis exemplar: ex hac cuncta constituit, hoc est, per numeros omnia elementa constituit & ordinauit. **D.** Quis primus inuenit numerum apud Hebræos & Ægyptios? **M.** Abraham primus inuenit numerum apud Hebræos, deinde Moses: & Abraham tradidit istam scientiã numeri ad Ægyptios, & docuit eos: deinde Iosephus. **D.** Quis primus istã scientiã numeri habuit apud Græcos & Latinos? **M.** Pythagoras apud Græcos, Apuleius & Boethius apud Latinos, unde Isidorus dicit: Numeri disciplinã apud Græcos primum Pythagoram nuncupant conscripsisse: ac deinde à Nicomacho diffusius esse dispositam: quam apud Latinos Apuleius, & deinde Boethius transtulerunt. **DISCIP.** Quomodo numerus nominatur apud Hebræos & Chaldæos & Syros & Macedones? **MAGISTER,** Vocatur Nonnan apud Hebræos, Chaldæos & Syros. Apud Macedones calculus. Calculator nomen accepit à calculis, idest lapillis minutis, quos antiqui in manu tenentes componebant numerum. Apud alios Græcos cyclus, uel rhythmus: apud Ægyptios latercus: inde laterculus diminutiue dicitur: & rima, unde rimarij appellantur. **DISC.** Illud nomen quod dicitur numerus, simplex ne est, an compositum? **MAG.** Compositum, scilicet ex duobus corruptis. Nume enim ex eo nomine, quod est nummus, uenit. Rus autem ex eo nomine quod est riuus deriuatur. Ex riuo enim nummorum, idest ex multitudine census qui reddebatur regibus uel imperatoribus, numerus nomen accepit. Vnde Isidorus dicit: Numerus numero nomen dedit, & à sui frequentatione uocabulum indidit. **DISC.** Numerus, unde nomen accepit? **MAG.** A Numeria. Hinc Augustinus ait: Numerus, à Numeria quadã dea nominatur, cuius sacerdotes retrò uersis uultibus offerebant, & post oblata munera retrò pergebant. **DISC.** Numerus quomodo definitur? **MAG.** Isidorus diffiniuit dicens: Numerus, est multitudo ex unitatibus constituta.

Nam unum, semen numeri esse, non numerum dicimus. Item alius dicit: Unus, non est numerus, sed ab eo crescunt numeri. Tamen Donatus etiam unum pro numero posuit, dicens: Numerus est singularis, ut hic magister. Item Augustinus dicit: Numerus, est singularis, corporis ac uocis & significationis collectio. Item, Numerus dicitur à numerando, uelut supra dictum est, à Numeria dea, quam antiqui dicebãt deam esse numeri: siue numerus dicitur, quasi nûmorum riuus. Antiqui enim nescientes numerare, ex lapillis sua tempora suosque dies numerabant, in prosperitate candidis, in aduersitate nigris. Vnde Persius ait: Hunc Macrinæ diem numerameliore lapillo. **DISC.** Quomodo nominantur numeri ab uno usque ad mille, & myriadas? **MAGISTER,** Sic nominantur:

Vnum, duo, tria, quatuor, quinque, sex, septem, octo, nouem, decem, undecim, duo decim, tredecim, quatuordecim, quindecim, sedecim uel sexdecim, septemdecim uel decemseptem, octodecim, nouemdecim, uiginti.

Viginti unum, uiginti duo, uiginti tria, uiginti quatuor, uiginti quinque, uiginti sex, uiginti septem, uiginti octo, uiginti nouem, triginta, triginta unum, triginta duo, triginta tria, triginta quatuor, triginta quinque, triginta sex, triginta septem, triginta octo, triginta nouem, quadraginta.

Quadraginta unum, quadraginta duo, quadraginta tria, quadraginta quatuor, quadraginta quinque, quadraginta sex, quadraginta septem, quadraginta octo, quadraginta nouem, quinquaginta.

Quinquaginta unum, quinquaginta duo, quinquaginta tria, quinquaginta quatuor, quinquaginta quinque, quinquaginta sex, quinquaginta septem, quinquaginta octo, quinquaginta nouem, sexaginta.

Sexaginta unum, sexaginta duo, sexaginta tria, sexaginta quatuor, sexaginta quinque, sexaginta sex, sexaginta septem, sexaginta octo, sexaginta nouem, septuaginta.

Septuaginta unum, septuaginta duo, septuaginta tria, septuaginta quatuor, septuaginta quinque, septuaginta sex, septuaginta septem, septuaginta octo, septuaginta nouem, octoginta.

Octoginta unum, octoginta duo, octoginta tria, octoginta quatuor, octoginta quinque, octoginta sex, octoginta octo, octoginta nouem, nonaginta.

Nonaginta unum, nonaginta duo, &c. Centum, centum & unum, centum & duo, &c. Ducenta. Trecenta. Quadringenta. Quingenta. Sexcenta. Septingenta. Octingenta. Noningenta. Mille.

Duo millia: tria millia: quatuor millia: quinque millia: sex millia: septem millia: octo millia: nouem millia: decem millia. Sic constat, quod Decem

Decem, decies multiplicatus, centum facit. Centum decies multiplicatus, mille facit. Mille decies multiplicatus, myriadam facit. Sic uiginti, duas myriadas: et triginta, tres myriadas: et quadraginta, quatuor myriadas: & quinquaginta, quinque myriadas: & sexaginta, sex myriadas: et septuaginta, septem myriadas: & octuaginta, octo myriadas: & nonaginta, nouem myriadas: & centum, decem myriadas: bis centum, uiginti myriadas: ter centum, triginta myriadas: quater centum, quadraginta myriadas: quinque centum, quinquaginta myriadas: sexies centum, sexaginta myriadas: septies centum, septuaginta myriadas: octies centum, octuaginta myriadas: nonies centum, nonaginta myriadas: decies centena milia, centum myriadas. **DISCIPVLVS,**

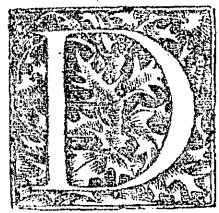
Ista nomina numeri quæ diximus, per quas notas significantur apud Latinos? **M.** Per istas septem notas: hoc est **I V X L D C M.** **D.** Quomodo istæ notæ significant & multiplicat numeros? **M.** Aut simpliciter solæ significant, aut compositæ. **D.** Alia cum alijs, aut multiplicat per se? **M.** Simpliciter significant, sicut est **I** unus. **V** sola, quinque. **X** sola, decem. **L** per se, quinquaginta. **C** per se, tantum significat centum. **D** sola, quingentos. **M** sola, aut cum titulo supra, mille significat. **D.** Quomodo autem multiplicat per se numerum generant? **M.** Veluti **I** duplicata sic, **II** duos significat. triplicata, **III** tres, quadruplicata, **IIII** quatuor. **D.** Quamobrem **I**, unum significat? **M.** Quid autem conuenientius est, quam illa litera, quæ minima est literarum in caractere, ut significaret illum numerum qui minimus est in numeris, hoc est unus. Nulla autem nota apud Latinos multiplicatur plus quam per quatuor uices. Deinde post **I** sequitur **V**, quæ quinque significat. **D.** Ad quid **V** quinque significat? **M.** Quia quinta uocalis est in ordine uocalium: & qualis est in ordine uocalium, talis est in numero. Hinc dicitur de quinta litera, quinque uirgulis notata: de **X** litera, decem. Nec **V** duplicatur, sed sequente **V**, **II** ponitur in numero. Si unum **I**, sunt sex: si duo, **II** septem: si tres, **III** octo: si quatuor, **IIII** nouem: plus non crescit. Deinde sequitur **X**, quæ decem significat. **D.** Quis ostendit quod **X** decem significat? **M.** Isidorus dicit, Nomina literarum apud Græcos, & uerba componunt, & numeros faciunt. Latini autem numeros ad literas non componunt, excepta **X** litera, quæ in figura crucem significat, & in numero decem demonstrat. Sequente **X**, **I** multiplicatur usque ad **XIII**, quod quatuordecim denotat. Deinde sequitur **V**, post **X** & sunt **XV**. Sequente **V**, multiplicata **I** quater ita **XVIII** sunt nouemdecim. **D.** Viginti quæ nota significat? **M.** Litera **X** duplicata. Bis enim decem habet, sic **XX**, propterea di-

cuntur uiginti, quia bis decem genita. Et sic **XXX**, triginta, ter decem genita. **D.** Per qualem notam significantur triginta? **M.** Per **X** ter multiplicatã. Et **X** non multiplicatur plus quam per tres uices. **D.** Quadraginta, per qualem notam significantur? **M.** Per **X** & **L**. **D.** Quadraginta, quare dicuntur? **M.** Id est quater decem genita. (Omnis enim litera numeralis minus significans, si præcedit: tantum demit de sequenti, quantum in se habet uelut **I. II. III. IV** pro **IIII. V. VI. VII. VIII. VIII** pro **IX. X. XX. XXX. XL** pro **XXXX** ut quidam uolunt. **L. LX. LXX. LXXX. LXL** uel **XC** pro **LXXXX. C. CC. CCC. CD** pro **CCCC. D** pro **CCCCC. DC. DCC. DCCC. CM** pro **DCCCC. M.**)

D. Quæ nota significat Quinquaginta? **M.** Litera **L**. Quamobrem? **M.** Quia numerus principalis in Lege Domini est quinquagenarius. Sub illo enim numero cadebat Iubileus, hoc est in quinquagesimo anno. Conueniens autem erat, ut ille numerus, qui principatum in Lege ueteri obtinet, hoc est quinquagenarius, per illam literam **L**, quæ prima est in illo nomine, quod est Lex, significaretur. Sexaginta uero, per **L** & **X**. Septuaginta, per **L** & duo **XX**. Octoginta, per **L** & tria **XXX**. **D.** Quæ nota significat nonaginta? **M.** Duæ notæ significant nonaginta, aut **X** inter duo **L**, ut **LXL**, aut **X** ante **C**, ut **XC**. **D.** Quæ nota significat Centum? **M.** Litera **C**. **D.** Quare? **M.** Quia prima est in illo nomine, quod est Centum. Vetus enim erat sæpe apud ueteres, per primam literam nomina significare. **D.** Vnde dicitur Centum? **M.** A cantu, hoc est circulo: uel à choro cantantium. Mos enim erat apud ueteres, centum homines in choro cantantium habere. Centum ideo, à cantu uel à circulo dicitur. **C** uero duplicata sic **CC**, significat ducentos: triplicata **CCC**, trecentos: quadruplicata **CCCC**, quadringentos. **D.** Quæ nota significat quingentos? **M.** Ipsa **D** litera. **D.** Quare? **M.** Conueniens autem erat, ut in numero prioris literæ, hoc est **C**, finito, illa litera quæ sequitur in ordine literarum, nempe **D**, teneret numerum sequentem, hoc est quingentos. Deinde **C** sequente **D**, sic **DC**, sexcentos. Duo **CC**, sequentes **D**, sic **DCC**, septingentos. Ter ducta **C**, sequente **D**, sic **DCCC**, fit octingentos. Quater **C** multiplicata, sequente **D**, sic **DCCCC**, nongentos significat. Mille autem signatur nota **M**, (ut iam diximus) quoniam ipsa est prima litera in hac dictione mille. Mille uero, à multitudine procedit: & usque ad Centum centena milia peruenit.

Explicit Literarum numerus.

B E D Æ
P R E S B Y T E R I
 DE DIUISIONIBVS
 TEMPORVM LIBER.

Diuisiones tēporis quot sunt? **MAGISTER.** Quatuordecim. **DISCIPVLVS.** Quæ? **M.** Atomus, momentū, minutum, punctus, hora, quadrās, dies, hebdomada, mensis uicissitudo triformis, annus, cyclus, ætas, sæculum, mundus. Hæ itaque diuisiones temporis quatuordecim, in Solis ascensu & in descensu, & in Luna crescente & decrescente inueniuntur: & sic crescunt de minoribus numeri ad maiora: hoc est, ab atomis in momentū: à momentō in minutum: à minuto in punctum: à puncto in horam: ab hora in quadrantē: à quadrante in diem: à die in hebdomadā: ab hebdomada in mensem: à mense in tempus: à tempore in annum: ab anno in cyclum: à cyclo in ætatem: ab ætate in sæculum: à sæculo in mundum: deinde plenitudo dicitur mundus. Has autem quatuordecim diuisiones temporis Isidorus in libro Etymologiarū quinto, & decimoteruo ostendit, dicēs: Tempora dicta sunt, eo quod diuiduntur atomis, momentis, minutis, punctis, horis, diebus, quadratibus, hebdomadibus, mensibus, temporibus, annis, iustis, ætatibus, seculis, omnia mortalium mūdo ut & curricula temperentur. **D.** Quomodo crescūt maiores numeri de minoribus? **M.** Sic crescūt. Quingenti sexaginta quatuor atomi unū momentum efficiunt. Quatuor momenta unū minutum faciūt. Decem minuta, unum punctū. Quinq; puncti in Luna horā faciunt. Sex horæ quadrantem complent. Quatuor quadrantes unum diem complere uidentur. Septem dies hebdomadam faciunt. Quatuor septimana unum mensem faciunt (sed talem mensem qui habet dies uigintiocto, sicut est Februarius. illi autem quatuor menses, qui triginta dies habent, sicut Aprilis, Iunius, September, Nouember, quatuor hebdomadas habent, & duos dies. illi uerō alij septem menses, id est Ianuarius, Martis, Maius, Iulius, Augustus, October & Decembar, qui triginta & unum diem habent, quatuor hebdomadas habere uidentur, & tres dies. & sic duodecim menses in anno colliguntur. Quinquaginta duæ hebdomadæ & unus dies: quando autem Bissextus quarto quouis anno fuerit, tunc habet annus duas & quinquaginta hebdomadas, & duos dies.) Tres autem menses unum tempus efficiunt: quod tempus, uicissitudo triformis dicitur, quia tres menses unumquodq; tempus habet de quatuor temporibus anni, quæ dicuntur uer, æstas, autumnus, hyems. hæc quatuor

tempora unum annum efficiunt. Quatuor anni, bissextilem cyclum faciunt: quia post quatuor annos peractos, bissextilis dies interuenit. Item quindecim anni, cyclum Indictionū complent: & nouemdecim anni cyclum Lunarem implere uidentur. Aequali numero annorum per decem & nouem annos cyclus epactarum, qui in principio anni apud Romanos, hoc est in calendis Ianuarij ponitur, discurrit. Aequali ratione & alius cyclus epactarum in principio anni apud Hebræos & Græcos, hoc est in undecimo calendis Aprilis, per decem & nouem annos discurrit. Cyclus uerō solaris, uigintiocto annis cursum suum finire perhibetur. Cyclus magnus, in quo concordia inter Solem & Lunam, usq; dum in se reuertantur post quingentos & trigintaduos annos, tertio anno incipiente, in se reuertitur. Tunc est uera concordia inter Solem & Lunam, quando ad eundem diem mensis secundum Solem, & ad illum diem septimanæ, ad eandem epactas unde primū cœpit, in unum diem secundū rationem bissexti & saltus conueniunt. Has autem quatuordecim diuisiones temporis, quas diximus, transcurrendo, inuestigare diligentius debemus: primū interrogandum de prima diuisione temporis, quam diximus, de atomo.

De Atomis.

Atomus ergo quid est? cuius linguæ est? aut quomodo disponitur, uel definitur? aut si simplex nomen est, aut compositum? **M.** Atomus, Græcum nomen est, & compositum: & interpretatur indiuisibilis, aut inseparabilis. **ατομος** enim apud Græcos, præpositio interpretatur: tomus autem diuisus uel diuisibilis. **D.** Atomus, quomodo diffinitur? **M.** Isidorus diffiniuit, dicens: atomos philosophi dicunt quasdam in mundo partes minutissimas, ut uisui facile non pateant, nec sectio nem recipiant: huc illucq; feruntur, sicut tenuissimi pulueres, qui insuli per fenestras radijs Solis fugantur. **D.** Quot sunt genera atomorum? **M.** Quinque. **D.** Quæ? **M.** Atomus in corpore, atomus in Sole, atomus in oratione, atomus in numero, atomus in tempore. **D.** Atomus, in corpore quomodo est? **M.** Quicquid minimum in corporibus, quod secari aut diuidi non potest, atomus dicitur, ueluti sunt minutissima grana arenarum: ut capillus dixit, Findere me nulli possunt, præcidere multi. Est enim pilus in corpore, qui per longum uix diuidi potest. Atomus in Sole, illi tenuissimi pulueres, quos diximus radijs Solis fugari. Atomus in oratione, ut est litera. Diuidis enim partem orationis quemlibet in syllabas. Syllabas diuidis in literam. Literam diuidere non potes. Inde Sergius Græcus dicit: Omnis oratio soluitur in uerba, uerba denuo soluntur in syllabas, syllabæ soluntur rursum in literas: sola litera non habet, in quo soluitur.

uatur. Ideo à Philosophis atomus dicitur. **DISCIPVLVS,** Quomodo est atomus in numero? **MAGISTER,** Sic autem est: Octo diuidis in bis quaternos, quatuor diuidis in bis binos, duos diuidis in bis, unus est: unum diuidere non potes. propter hoc, atomus dicitur in numero. **DISCIPVLVS,** Quomodo est atomus in tempore? **MAGISTER,** Sic est: Momentū diuidis in duodecim partes, unamque partem de duodecim partibus momenti diuidis in quadraginta septem partes, quadagesima septima pars, quingentesima sexagesima quarta pars momenti. Sic est atomus in tempore: Si autem colligis simul quadraginta septem duodecies, inuenies quingentos sexagintaquatuor atomos. Et tantus numerus atomorum facit unum momentum.

De momento.

Momentum quid est, & quomodo diffinitur secundum sonum, hoc est secundum superficiem & secundum sensum, uel secundum substantiam, quæ intus latet in sono? **MAG.** Sic diffinitur momentum secundum sonum: Isidorus dicit, Momentum enim est minutum atque angustissimum tempus, à motu syderum dictum, hoc est à motu Solis & Lunæ. Est enim extremitas horæ in breuibus interuallis, quæ sol sibi aliquid cedit atque succedit. **DISCIPVLVS,** Quot sunt genera momenti? **MAGIS.** Quatuor. **DISCIPVLVS,** Quæ? **MAG.** Momentum indiuisibile, ut Isaias dicit: Cui reputatae sunt Gentes, quasi momenti in statera. **DISCIPVLVS,** Quomodo agnoscitur momentum? **MAG.** Augustinus dicit: Vnum momentum est certissimus lectus Solis in cœlo, & per quadraginta uices iam hora est. Secundum momentum est, quando facis lapidem in aquam, usque aqua cessat de motu, uel lignum quod cadit, usque cessant rami eius de motu. Tertium momentum est indiuisibile, ut Paulus dicit: Omnia facta sunt in momento, id est in summa celeritate. Quartum momentum est, quamdiu palpebræ requiescunt, Quatuor momenta unum minutum faciunt.

De minuto.

Minutum unde dictum est? **MAG.** Isidorus dicit, Minutum dictum à minuendo: quia duo momenta, & duæ partes tertij momenti minuuntur de tenebris in unoquoque die, ab undecimo calendarum Aprilis, usque in duodecimum calendarum Iulij. **DISCIPVLVS,** Minutum quomodo diffinitur? **MAGIS.** Isidorus diffiniuit dicens: Minutum dicitur uelut minus momentum, quia minus numerat, sed maius implet. Duo minuta & dimidium, hoc est decem momenta unum punctum faciunt.

De punctis.

Punctus unde dictus est? **MAG.** Isidorus ostendit, quom dixit: Punctus à pungen-

do dictus est, eo quod quibusdam punctationibus certæ designationis in horologijs designatur. Punctus, est opus illorum qui horologiū faciūt. Nam in fine undecimæ linæ punctum ponebant. Punctum Græcè, Latine medium, quia in medio mundi est Hierusalem, ubi horologiū primitus factum est cum suis punctis. Punctus autem tres partes habet. Quatuor puncti sunt quadraginta momenta, & unam horam faciunt.

De hora.

Hora, à quo nomen accepit? **MAG.** Hora, de horo, id est Sole nomen traxit. **DISC.** Hora, cuius linguæ est, & quomodo diffinitur? **MAG.** Hora Græcum nomen est, & interpretatur finis uel tempus. **DISC.** Horologiū quid est? **MAGIS.** Hora, finis uel tempus, locus, series uel umbra interpretatur. Inde horologiū, umbra uel series, finiumq; temporum, quia in horologio, tempora per umbras mensurantur. **DISCIP.** Quis primus inuenit horologiū? **MAG.** Achaz rex Iuda. Qui dam enim horologiū apud aedem Quirinā primū statutum dicunt. Oras maris & fluuiorum & uestimentorum dicimus, id est extremitates siue terminos. Hora autem, finis temporis est. **DISCIP.** Quomodo discernitur in orthographia inter oras maris & fluuiorum & uestimentorum, & inter horam temporis? **MAG.** Oras maris & fluuiorum & uestimentorum quando dicimus, sine aspiratione profertur: hora autem, hoc est finis temporis, cum aspiratione. Sex horæ, unum quadrantem faciunt.

De quadrante.

Quadrans quid est, & quomodo uocatur, uel quomodo diffinitur apud Hebræos, Græcos & Latinos? **MAGIS.** Sic diffinitur: Quadrans dicitur à quarta parte uncia, qui alio nomine dicitur sicilicus, id est sex scrupuli, quem Hebræi quadrantem, Græci uerò quadrantem, Latini quadrantem uocant. Dicitur etiam & quadrans maior, qui habet tres uncias, hoc est quarta pars assis, assis enim duodecim uncias habet. sic etiam & quadrans in tempore sex horarum, quarta pars est diei naturalis, quia quatuor quadrantes unum diem efficiunt, qui dies habet horas uiginti quatuor.

De die.

Dies unde nomen accepit? **MAG.** A diuisione, eo quod diuidat lucem à tenebris. Siue dies dicti sunt à dijs, quorum nomina Romani quibusdam syderibus sacrauerūt. Item dies dicitur, eo quod lucem & tenebras distingat, ac diuidat, & appellatiue dicitur dux operum, & absentia tenebrarum. Ema in Hebræos, hemera in Græco, dies in Latino. **DISC.** Quid primitus fuit dies aut nox? **MAG.** Dies utiq; quia primo die condidit Deus lucem, ut Isidorus ait, & Augustinus confirmat. **DIS.** Si nox ante diem aut post diem? **MAG.** Diei adscriptur, ut Hieronymus reuelauit: Nox est enim

Initium diei, non finis præteriti, quia ante crucem Christi dies præcedebat noctem, nunc autem post Resurrectionem Domini nox præcedit diem. **DISCIPVLVS**, Quot sunt ianux diei? **MAGISTER**, Quatuor. Apud Chaldaeos ab ortu Solis usque ad ortum Solis. Apud Aegyptios ab occasu Solis usque ad occasum Solis. Apud Hebræos ab hora sexta usque ad horam sextam, quia noctem non computabant Hebræi. Apud Romanos à mediâ nocte, usque ad mediâ noctem. **DISCIPVLVS**, Dies quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffinitur, dicens: Dies legitimus est uiginti quatuor horarum, usque dies & nox spatia sui cursus ab Oriente in Occidentem, Solis sui uolubilitate concludat. **DISCIPVLVS**, Quibus modis dies dicitur? **MAGISTER**, Duobus. **DISCIPVLVS**, Qui sunt? **MAGISTER**, Dies naturalis & dies artificialis. **DISCIPVLVS**, Dies naturalis quid est? **MAGISTER**, Dies legitimus, ab ortu Solis, donec rursus oriatur: & ille dies habet uiginti quatuor horas in se. **DISCIPVLVS**, Quot sunt diuisiones diei naturalis? **MAGISTER**, Duæ, id est dies & nox. Inde Isidorus dicit: Spacia diei naturalis duo sunt: interdiuum scilicet, & nocturnum. Quando dicit Interdiuum spacium, diem significat: nocturnum spacium, nox est. **DISCIPVLVS**, Quis ergo demonstrat, quod dies & nox simul dicitur? **MAGISTER**, In Scriptura diuina ostenditur, ubi legitur, Et factum est uespere (hoc est nox) & mane, dies unus. Tunc ostendit quod nox & dies, simul dies nuncupantur. **DISCIPVLVS**, Quis est ergo ille dies artificialis? **MAGISTER**, Ab ortu Solis usque ad Occasum, dies artificialis dicitur, id est præsentia Solis super terram. Vnde Isidorus dicit: Dies, præsentia Solis est, siue sol super terram: sicut nox dicitur absentia Solis, id est Sol sub terris. Diffinitio diei bifariè diuiditur, hoc est uulgariter, id est abusiue: & naturaliter, id est proprie. **DISCIPVLVS**, Quomodo ergo dies naturalis & dies artificialis simul diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffinitur, dicens: Dies geminè appellari solet: proprie, ab ortu Solis, donec rursus oriatur: abusiue, dies ab ortu Solis, quousque ad occasum perueniat. **DISCIPVLVS**, Quot sunt spatia artificialis diei? **MAGISTER**, Tria. **DISCIPVLVS**, Quæ? **MAGISTER**, Mane, meridies, & suprema. **DISCIPVLVS**, Mane quid est, & quomodo diffinitur, uel quot horas habet? **MAGISTER**, Mane dicitur ab ortu Solis, usque ad horam post tertiam: meridies, ab hora post tertiam, usque ad horam ante nonam: suprema, ab hora ante nonam usque ad occasum Solis. **DISCIPVLVS**, Mane ergo quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffinitur dicens, Mane lux matutina & plena,

& dictum mane à mano. Manum enim antiqui, bonum dicebant. Quid enim melius luce? Propterea ueteres manum diem appellabant, scilicet à puritate. Siue ergo mane dicitur à manibus, id est dijs inferorum: Gentiles enim aestimabant, quando sol recedit, ut dii inferorum illum ad se traxissent. **DISCIPVLVS**, Meridies quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffinitur, dicens: Meridies dicitur quasi purus dies. In toto enim die nihil purius meridiè. Antiqui enim merum, purum dicebant. **DISCIPVLVS**, Supremum quare dicitur? **MAGISTER**, Quasi supprimendo. Tunc enim Sol inclinatur ad occasum. Hæc ergo tria spatia, artificialis dici sunt, & à cursu Solis temperantur. Mane dicitur ab ortu Solis usque dum sol ascenderit in altitudinem cœli. Meridies dicitur, quando per medium cœlum, in altitudine Sol currit. Supremum autem dicitur, quando sol de altitudine cœli descendit ad occasum. **DISCIPVLVS**, Quomodo dies habet initium apud Hebræos & Chaldaeos & Aegyptios & Romanos & Persas? **MAGISTER**, Dies secundum Hebræos & Athenienses à sexta hora diei incipit, quia Hebræi secundum lunam numerant: & sic computant quasi media die atas lunæ commuretur, aut accendatur. Secundum Chaldaeos & Persas, ab ortu Solis incipit dies: quia Chaldaei primum Solem adorabant. Secundum Aegyptios dies incipit ab occasu Solis, quando Vesper stella oritur, quæ dicitur alio nomine Lucifer, & illam stellam Aegyptij primum adorabant. Secundum Romanos & Persas, dies naturalis est à media nocte usque ad mediam noctem, propter illam auctoritatem Hieronymi, qua dixit: Quia in media nocte factus est mundus, & in media nocte iterum destruetur.

Dies, sine dubio, ab initio Mundi usque ad resurrectionem Christi præcedebat noctem: à resurrectione autem Christi usque ad iudicium, nox præcedit diem. Inde Isidorus dicit: Dies autem in principio operum Domini, à lumine habebat exordium, ad significandum hominis lapsum: nunc autem à tenebris ad lucem, ut non dies obscureretur in noctem, sed nox luceat in diem, sicut scriptum est: De tenebris lumen clarescere fecit.

Dies ergo, scientiam diuinæ Legis significat: nox uero ignorantiam & cæcitatem morum: secundum Prophetæ dictum, Nocti assimilauit matrem tuam, factus est populus meus tanquam non habens scientiam. quasi dixisset, non habens lucem. Nonnunquam dies prosperitatem significat.

Vbi dies incipiat seu finiatur, & ubi primus dies seculi fuerit.

Vbi dies naturalis ritè initium finemque fortitur? **MAGISTER**, Diuersè, secundum uari-

dum uariarum gentium libitum dies naturalis incipere dicitur. **DISCIPVLVS**, Quomodo? **MAGISTER**, Nam Hebræi, Chaldaei, & Persæ sequentes, iuxta primæ conditionis ordinem, diei cursum à mane inchoantes, ad mane deducunt, umbrarum uidelicet tempus luci supponentes. At contra Aegyptij, ab occasu usque ad occasum. Porro Romani, à medio noctis in medium umbræ, & Athenienses à meridiè in meridiem dies suos computare maluerunt. **DISCIPVLVS**, Quo sanè in loco primus dies seculi extitit? **MAGISTER**, Quintadecima calendarum Aprilium, quo uidelicet die lucem formatam primitus credimus, & sic tres illos dies primos absque ullis horarum dimensionibus, utpote nondum factis syderibus currisse: quarto demum die, hoc est duodecimo calendarum Aprilium, Sol & sydera condita sunt, ut essent in signa & tempora & dies & annos.

De feria.

Feria enim, à fando nomen accepit. Et dicitur feria, quasi fana, id est nomen quod est feria. A secunda persona, quæ est faris, uel quia prima persona caret, deriuatur. Feria, consuetudine dicitur. Feria enim & scapæ, quæ dicitur, Thebæ, plurali numero fiunt. Itaque feria (ut supra dixi) dum à fando nomen accepit, potest sabbatum nominari. In sabbato, in Lege ueteri, septimanæ opera narrabantur. Vel si feria, à fiendo dicitur, ut alij aestimant: sit enim uerbum actiuum, cuius passiuo fieri potest, saltem sic feria nominari. In eo enim die primitus dictum est: Fiat lux. Itaque si prima feria, aut prima sabbati dicatur, idem est. Item quaeritur, dum dicitur, Prima feria: quo sensu hic utimur: id est prima dies à feria, ut Isidorus dicit: Secundum Syluestrum papam, prima feria dicitur quasi prima dies. A fando autem feriae nuncupatae sunt, quod sit in his nobis tempus ditionis, id est diuino iudicio, uel humano officio facti. Omnes autem hebdomadæ dies, feriae dicuntur. **DISCIPVLVS**, Quis ergo primus septimanæ, & dies septimanæ composuit, & nuncupauit? **MAGISTER**, Deus sine dubio, qui in sex diebus omnes creaturas creauit, & in septimo die requieuit. Hinc ipse Dominus in Lege dixit: Sex enim diebus operaberis, & facies omnia opera tua: septimo autem die, sabbatum Domini Dei tui est, non facies in eo omne opus. In sex enim diebus fecit Dominus cœlum & terram, mare & omnia quæ in eis sunt, & requieuit die septimo. Dum in unoquoque die dixit Deus, Fiat lux: specia liter uero sabbatum dicitur, eo quod in die (ut diximus) septimanæ opera narrari solebant. Sabbatum uero apud Hebræos dicitur feria, apud Græcos requies, apud Latinos feria, dicitur, id est dies Dominicus à fiendo, quia in die die dixit Deus, Fiat lux. Inde Isidorus dicit: Ipse est enim primus dies seculi. In ipso autem

die formata sunt elementa mundi, in ipso creati sunt angeli, in ipso etiam Christus resurrexit à mortuis, & in ipso die manifestata sunt mysteria Christi & Ecclesiæ ad Ioannem Euangelistam in Pathmos insula, sicut ille dixit, Fui in spiritu, in die Dominico.

De nocte.

Nox quid est? **MAGISTER**, Solis absentia, terrarum umbra conditi, donec ab occasu redeat ad exortum. **DISCIPVLVS**, Vnde dicta est nox? **MAGISTER**, Quod noceat aspectibus, uel negotijs humanis, siue quod in ea fures uel latrones nocendi alijs occasionem nanciscantur. **DISCIPVLVS**, Ob quam causam facta est nox? **MAGISTER**, Pro temperantia humani laboris, ut corpora requiem haberent, & ut animalibus quibusdam Solem non ferentibus, uictum quaerendi daretur occasio.

De augmentatione & minoratione dierum & noctium per dies singulos.

Sciendum est, quod unusquisque dies & unaquæque nox in crescendo, duo momenta & duas partes tertij momenti augeantur. Similiter & in decrescendo minuuntur, ita ut in tribus diebus octo momenta crescant, uel decrescant: in sex, sedecim momenta: in nouem, uiginti quatuor: in duodecim, triginta duo: in quindecim, quadraginta, id est horam integrâ quadraginta enim momenta horam faciunt. Quare si nosse desideras augmentum solare quomodo crescunt dies & lux, & quomodo diminuitur nox & tenebræ, & quantum in unoquoque mense crescit, ita diligenter studioseque inuestigandum est. Scies enim, quod in unoquoque die Sole ascendente per singulos dies duo momenta & dimidium & sexta pars momenti, minuitur de tenebris, & augetur in lumine. Similiter & decrescendo minuuntur, & sic per tres dies, octo momenta: per sex, sedecim: per duodecim, triginta duo. Per quindecim autem dies & quinque horas, Sole ascendente, una hora crescit. Per triginta uero dies & decem horas, duæ horæ accrescunt, hoc est octoginta momenta. Et ita in nonaginta diebus & una die & sex horis, id est à solstitio hiemali usque ad æquinoctium uernale, ducenta quadraginta momenta, hoc est sex horæ crescunt. Simili modo & simili incremento momentorum per singulos dies duo momenta & duas partes momenti per alios tres menses ab æquinoctio uernali usque ad solstitium æstiuum crescunt & ducenta quadraginta momenta, id est alia sex horæ: & ita à solstitio hiemali usque ad solstitium æstiuum per sex menses, id est per dies centum octoginta duos, & horas duodecim, id est dimidium diem naturalem, crescunt quadringenta & octoginta momenta, id est duodecim horæ, quibus ad illas sex horas, quæ fuerunt in die solstitiali hiemali, adde, fiunt simul decem & octo horæ, in die solstitiali æstiuo, & sex horæ in nocte.

Ff 2 De heb

De hebdomada.

Hebdomada, est septem dierum cursus, & à septenario numero nomē accepit, nam hebdomada Græcè, septimana dicitur Latine, eo quod septem manes, id est septem dies in se complectatur.

De mensibus.

Legimus etiam ante diluuium menses fuisse nominatos, ut Isidorus dicit. In sancta scriptura ostenditur, quod duodecim mēlibus annus fuisset nominatus ante diluuium. Sic enim in Genesi legimus: Aqua autem minuebatur usque ad duodecimum mensem, primo enim die mensis apparuerunt cacumina montium. Et illos menses secundum lunam computabant Hebræi, & sic semper faciunt.

DISCIPVLVS, Qui primi menses solares inuenerunt? **MAGISTER,** Ut Isidorus dicit, Ægyptij propter Lunæ uelocitatem cursum, & ne error ex computationis uelocitate accidisset, Solis cursu mensēs adinuenerunt, quia tardior Solis motus facilius poterat comprehendī. **DISCIPVLVS,** Quis primus inuenit mensem apud Hebræos & Græcos & Latinos? **MAGISTER,** Moses apud Hebræos, Arcades apud Græcos, Romulus apud Romanos. **DISCIPVLVS,** In quo numero inuenti sunt menses apud Hebræos & Græcos & Latinos? **MAGISTER,** In duodenario. Menses autem antiqui diffinierunt, quamdiu luna zodiacum circum perducit. Antiqua autem gentilitas, mensibus nomina quædam ex dijs suis, quædam ex causis imposuit.

Mensis dicitur à luna, quæ Græco sermone mene dicitur, nam & apud eos, menses uocantur mēnes: sicut & apud Hebræos (Hieronymo teste) luna, quoniam iare nominant, mensibus nomen dedit. Mensis & ad Solem & ad Lunam pertinet, sed magis ad Lunam, ideoque rectius diffiniendum, quod mensis sit luminis lunaris circuitus, ac redintegratio de noua ad nouam. Solaris autem mensis digressio solis est, per duodecimam partem zodiaci, id est signiferi circuli, quæ triginta diebus, & decem semis horis impletur, uiginti duabus uidelicet horis ac dimidia, lunari mense productior. Luna uero tribus nominibus nuncupatur apud Hebræos, iare, lauana, mauors. iare uocatur à numero dierum mensis, lauana à candiditate, mauors à defectu, quia deficit singulis quisque mensibus.

De mense Ianuario.

In Hebræo Thabeth, apud Ægyptios Tibi, uel Tidecht, apud Macedones Erdrimos uel Echinos: apud Græcos, Ianuarios: apud Latinos, Ianuarius. Ianuariū primū Numa Pompilius nuncupauit, & primum mensem anni esse constituit, atque illum dijs superis dedicauit. Ianuarius autem duobus modis nomen accepit, hoc est ex idolo, & re. Ex idolo, hoc est ex Iano bifronte rege Epirotarum, qui fugatus & proiectus de sua patria uenit ad Romanos, apud eos exul effectus. Contigit autem ut gens multa Barbarorum Romam obsideret. Erat autem Ianus ille homo ingentissus, qui dedit consilium Romanis, quomodo potuissent urbem liberare ab illa obsidione: ita tamen, si Romani post mortem suam illum adorarent quasi deum. Hæc autem illis promittentibus, ille petebat octo linteamina, oleo & cera & aqua intincta & uncta. Quod quum factum esset, dixit ut inuoluissent se de illis linteaminiibus, & igni incendissent, & duos gladios calefactos & ardentis sibi dari postulauit, & postea ascendit super murum, & dixit ad Romanos, ut quum ille leuasset se super murum, & clamasset quasi deus, illi totis portis apertis ruisent super hostes, & haberent uictoriam. Et ita factum est. Romani perferunt uictoriam, occisus inimicis & fugatis. Ianus uero igne consumptus est. Quem post mortem suam Romani quasi deum adorauerunt, & fecerunt ei templum magnum in Roma, quod ex nomine Iani, ianiculum uocauerunt, centum portas habens, & in illo templo Iani formam æream fecerunt, duas facies habentem: inde dicitur est Ianus bifrons, & ex una parte & ex altera facie uiri adorabant eum: ex altera uero facie, foemina adorabant. indeque mensem Ianuum uocauerunt bicipitis dei, respicientem transacti anni finem, ac prospicientem futuri anni principium: item Ianus ex re dicitur, eo quod sitianua anti, hoc est principium, quia sicut homo ingreditur per ostium, ita anni ingrediuntur per istum Ianuariū.

De mense Februario.

In Hebræo Sabbath, apud Ægyptios Mechir uel Methi, apud Macedones Perittios, in Græco Februarius, in Latino Februarius. **DISCIPVLVS,** quibus modis nomen accepit? **MAGISTER,** Duobus, hoc est sub idolo & re. Sub idolo, hoc est à Februo deo. Inde Macrobius dicit: Numa Pompilius secundum mensem Februariū nominauit, & dedicauit Februo deo, qui alio nomine Pluton dicitur, qui lustrationum potens esse apud gentiles credebatur. Lustrari in eo mense ciuitatem Romam necesse erat, quo statuta iusta, hoc est sacrificia dijs manibus soluerentur. Siue februarius dicitur est à re, hoc est à febris acris luperorum. Luperi enim & Lurcones, duæ gentes sunt in Oriente, qui post immundicias totius anni lauabant corpora sua in quodam lacu, qui inter illos est, & febricitabant, & sicut tradidit gentilitas tunc mutabant figuras. Et quia in Februario mense hoc faciebant, & lauabant se, & deinde febricitabant, Februarius, à lauatione, uel à lauacro dicitur est. Hinc scriptum est: Februm quoddam habebant Gentiles, hoc est lauacrum. & sic accepit nomen hic mensis à re. Februarius, à febris, hoc est à frigore, propter frigidum tempus ipsius mensis.

De mense

De mense Martio.

Adar in Hebræo, Faminoth apud Ægyptios, Distrōs apud Macedones, Martius in Græco, Martius in Latino. Martius duobus modis nomē accepit, sub idolo & sub re. Sub idolo, hoc est à Marte, patre Romuli nominatus est. Inde Macrobius dicit: Romulus, primum anni mensem, Martium constituit, & genitori suo Marti dedicauit. Quem mensem, anni primum fuisse apud antiquos Romanos, uel ex hoc maxime probatur, quia ex ipso Quintilis & Sextilis, & ceteri menses sequentes, per ordinem numerantur: & in illo mense, Romani uectigalia collocabant. Item Isidorus dicit: Martius appellatus est, propter Martem, Romanæ gentis autorem. Item Martius, à re nomē accepit, hoc est, à maribus: nam & eo tempore cuncta animantia terræ maribus desiderant, ad concumbendū uoluptatem. Et mensis nouorum frugum appellatur.

De mense Aprili.

Nisan in Hebræo, Farmuthi apud Ægyptios, apud Macedones Xanticos: Aprilios in Græco, Aprilis in Latino. **DISCIPVLVS,** quibus modis dicitur? **MAGISTER,** Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo, à Venere matre Æneæ. Aphron enim Græcè, spuma interpretatur, unde Venus orta creditur: quæ Aphrillus, uel Aphronis, apud Græcos nominatur. Siue Aprilis, à re nominatus, hoc est ab aperiendo, Aprilis, quasi aperilis denominatur. Antè Aprilem enim mensem, triste & obscurum fit cœlum, & nubibus obductum & obtectum, & aer tenebrosus, & mare nauigijs obcluditur. Terræ etiam ipsæ, aut aqua, aut pruinæ, aut niuis, aut nubiibus teguntur: eaque omnia uerno tempore, hoc est mense Aprili, aperiantur. Cœlum enim serenum fugatis nubibus, uilibus humanis aperitur, & mare nauigijs & terra atque arbores aperiant se in germen atque in flores. Pro his omnibus causis, mensem Aprilem dici merito credendum est, quasi aperilem. Hoc enim tempore cuncta florescunt.

De mense Maio.

Marus in Hebræo, Pacho, uel Paon apud Ægyptios, Artemisius apud Macedones, Maios in Græco, Maius in Latino. **DISCIPVLVS,** quibus modis dicitur Maius? **MAGISTER,** Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo Maius dicitur est, à Maio deo apud paganos, qui dicitur est Iouis. Inde Macrobius dicit: Apud Tuscanos deus Maius uocabatur, qui est Iuppiter, à magnitudine scilicet & maiestate dicitur. Zingius autem Maium mensem nominatum putat à Maia, quam Vulcani uxorem dicit, hoc est matrem Mercurij. Inde in calendis Maij, huic deæ Maiæ sacrificabant, & in hoc mense Maio mercatores omnes Maiæ pariter & Mercurio sacrificabant. Mercurius enim deus est negotiorum: unde etiam dicitur Mercurius, quasi mercium curius, id est procurator mercium.

De mense

Sicut Maius, à re dicitur, hoc est, à maioribus Romanorum. Hinc Macrobius dicit: Romulus Maium mensem tertium esse posuit. Post quem enim populū Romanū diuisit in duas partes, hoc est in maiores minoresque constituit, ut altera pars consilio hoc est maiores: altera uero, hoc est iuniores, rem publicam tueretur. Deinde, in honorem utriusque partis hunc Maium mensem, sequentemque Iunium, uocauit.

De mense Iunio.

Siuari, uel Sibani in Hebræo. Pauni apud Ægyptios, Deseos apud Macedones, Iunios in Græco, Iunius in Latino. **DISCIPVLVS,** quibus modis dicitur Iunius? **MAGISTER,** Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo, hoc est à Iunone filia Saturni, quæ apud Gentiles quasi dea adorabatur, & à suo nomine Iunium mensem uocauerunt. Inde Macrobius dicit: Iunius apud Latinos, antea Iunonius, ab Iunone uocatus est. Postea detritis quibusdam literis, hoc est n & o, ex Iunonio, Iunius dicitur est, nam & templum Iunoni in calendis Iunij dicitur est. Alij putauerunt Iunium mensem, ab Iunio Bruto nominatum, qui primus in urbe Roma consul factus est. Siue Iunius à re dicitur, hoc est à iunioribus Romanorum, qui armis defendebant rem publicam. Inde Macrobius dicit: Iunius Maium sequitur, ex parte populū nominatus.

De mense Iulio.

Tamul, siue Tani, in Hebræo, Epiphi apud Ægyptios, Panemos apud Macedones, Iulios in Græco, Iulius in Latino. **DISCIPVLVS,** Iulius unde nomen accepit? **MAGISTER,** A quodam imperatore, hoc est à Iulio Cæsare, quia in quarto idus Iulij mensis creatus est Caius Iulius Cæsar, qui primus arripuit imperium apud Romanos. Deinde propter suum honorem de suo nomine Iulius mensis dicitur est, Nam antea Quintilis uocabatur.

De mense Augusto.

TAmni in Hebræo: Mefor, uel Mefori apud Ægyptios: Loos, uel Lor, apud Macedones: Augustos in Græco, Augustus in Latino. **DISCIPVLVS,** Augustus unde nomen accepit? **MAGISTER,** Ab Octauiano Cæsare Augusto imperatore, qui in calendis mensis Augusti uicit Antonium, de regno contendentem, & Cleopatram reginam Ægypti, uxorem Antonij, & auxilia & exercitum Antonio afferentem. Hos duos uicit Cæsar Augustus, in una die calendarum Augusti, & postea Cæsar principatum habuit totius mundi. Sic Augustus, à nomine Augusti dicitur, qui eo mense primum consulatum iniit, & tres triumphos Urbis intulit. Deinde Augustus, à populo Romano appellatus est, & in suum honorem mensis Augustus uocatus est, ut sua memoria esset in tempore. Nam ille mensis antea apud Romanos Sextilis dicitur est, eo quod sextus mensis sit à Martio.

F

Deinde dicit Macrobius, Augustus antea Sextilis uocabatur, donec honori Augusti ex senatus consulto Augustus dicitur est.

De mense Septembri.

ELul in Hebræo, Tooth apud Aegyptios, Gorpeos apud Macedones, Septembrios in Græco, September in Latino. September à numero nomen accepit, eo quod septimus imber sit à Martio, quia Martius quondam primus mensis fuit apud Romanos, tempore scilicet Romuli; & ab illo alij menses nominantur, ex nominibus numeri: quemadmodum & Quintilis, eo quod quintus sit à Martio. Sic Sextilis & September à Martio numerantur.

De mense Octobri.

THeseri in Hebræo, Paophi apud Aegyptios, Hyperboreos apud Macedones, Octimbrios in Græco, October in Latino. October dicitur, eo quod octauus sit imber à Martio. Et hic mensis in principio anni ponitur apud orientales.

De mense Nouembri.

Maresuan in Hebræo, Athir apud Aegyptios, Dios apud Macedones, Nouimbrios in Græco, Nouember in Latino. Nouember autem propterea dicitur, eo quod nonus imber sit à Martio.

De mense Decembri.

CAsleu apud Hebræos, Chitachi apud Aegyptios, Apileos apud Macedones, Decembrios in Græco, December in Latino. December, à numero nomen accepit, eo quod à mense Martio decimus sit imber. Et hic mensis in principio anni ponitur apud Macedones.

DE TRIBVS DIERV
nominibus in annali computo,
calendæ, idus, nonæ.

ROMulus quum ingenio acri quidem, sed 40
Ragresti esset, statum proprii ordinaret imperij, initium cuiusque mensis ex illo sumebat die, quo nouam lunam contigisset uideri: quia non continuo euenit, ut eodem semper die appareat, sed modò tardius, modò celerius, certis ex causis uideri solet. Contigit ergo ut quum tardius apparuerit, præcedenti mensi plures dies, aut quum celerius pauciores darentur, & singulis quibusque mensibus perpetuam numeri legem primus casus addixit: atque sic factum est, ut alij triginta & unus, alij undecim, alij sortirentur dies. Omnibus tamen mensibus à die nonarum, idest nono die, representari placuit: & inter idus ac sequentes calendas constitutum est, sedecim dies esse numerandos. Ideo mensis uberior duos illos dies, quibus atgebatur, inter calendas suas & nonas habebat, atque hinc alij quintus à calendis dies, alij septimus nonas facit.

His ergo temporibus Pontifici minori hæc 60
prouidentiâ delegabatur, ut nouæ Lunæ pri-

imum obseruaret aspectum, uisamque Regi sacrificulo nuntiaret. Itaque sacrificio à rege & minore pontifice celebrato, idest pontifex calata, idest uocata in Capitolium plebe, iuxta curiam Calabram, quæ casæ Romuli proxima erat, quot dies à calendis ad nonas superessent pronuntiabat, & quintanas quidem, quarum post calendas, quarto nonarum initium est, dicto quinquies uerbo Calo: septimanas uero, quartum post calendas, sexto nonarum initium est, repetito septies eodem uerbo prædicebat. Verbum autem calo, Græcum est, idest uoco. & hunc diem qui ex his diebus qui calantur, primum esset, placuit calendas uocari. Hinc & ipsi curiæ ad quam uocabantur, calabra, uel classis nomen accepit, quod omnis in eam populus uocaretur. Ideo autem minor pontifex dies qui ad nonas superessent calando prædicebat, quod post nouam lunam oportebat nonarum die populares, qui in agris erant, confluere in urbem, accepturos causas feriarum à rege sacrorum, sciturosque quid esset eo mense faciendum. Vnde quidam hinc nonas æstimant dictas, quasi nouæ initium obseruationis, uel quod ab eo die usque ad idus, octo dies computentur. Idus autem uocatur dies, qui diuidit mensem. Iduare enim Hetrusca lingua, diuidere est. Vnde uidua, quasi ualde idua, idest ualde diuisa: aut (ut quidam uolunt) uidua, idest à uiro diuisa. Nonnullis tamen placet, idus dictas uocabulo Græco, nempe à specie, quæ apud illos idea uocatur, quod ea die plenam speciem luna demonstrat.

Itaque Romulus ita annuam ordinauit dimensionem, ut annus decem mensium, dierum trecentorum quatuor haberetur, mensesque ita disposuit, ut quatuor ex his tricenos & singulos, sex uero tricenos haberent dies. Sed quum is numerus neque Solis, neque Lunæ rationibus conueniret, nonnunquam usu ueniebat, ut frigus anni æstiuus mensibus, & contra, calor hiemalibus proueniret. Sed sequutus Numa, quasi hunc omnes ablaturus errorem, in trecentos quinquaginta quatuor dies, quibus duodecim lunæ cursus cõfici credidit, annum extendit. Hisque quinquaginta diebus à se additis, adiecit alios sex, demptos ex illis sex mensibus, qui triginta habebant dies, idest de singulis singulos, factosque quinquaginta & sex dies in duos nouos menses pari ratione diuisit, ac de duobus priorem Ianuarium nuncupauit, Primumque anni esse uoluit, tanquam bicipitis demensem, respicientem ac prospicientem transacti anni finem futurique principia. Secundum dicauit Februo deo, qui lustrationum potens credebatur, à quo & Februarium uocauit, statuitque eo mense lustrari ciuitatem, ut iusta dijs manibus soluerentur. Paulò post in honorem imparis numeri, unum adiecit diem, quem Ianuario dedit, ut tam in anno, quam in singulis mensibus, præter unum Februarium, impar numerus

merus seruaretur. Nam quia duodecim menses si singuli aut pari aut impari numero computarentur, cõsummationem in parem facerent, unius pari numero adiectus, uniuersam putationem impari fecit.

Ianuarius igitur, Aprilis, Iunius, Sextilis, September, Nouember, December, uiginti noue censebantur diebus, & quintanas nonas habebant, ac post idus in omnibus ad decimum septimum calendas computabantur.

Martius uero, Maius, Quintilis & October dies triginta unum possidebant. Nonæ in his septimanæ erant, similiterque post idus septemdecim dies in singulis usque ad sequentes calendas computabantur.

Solus Februarius uiginti octo retinuit dies, quasi inferis & dimidiis & par numerus conueniret.

Igitur hoc modo à Numa ordinato anno, quia adhuc ad perfectum anni numerum aliqui deerant dies, maxima post aliquantos annos horum negligentia in supputatione temporum consilio oriebatur. Quam licet multis & uariè intercalatis diebus aliquatenus emendarent, nullam tamen certam anni dimensionem ad posteros transmiserunt. Itaque factum est, ut sicut præcedentis Romuli sequens Numa dimensionem anni destruxit, ita quoque præcedentis Nume ordinationem sequens Caius Cæsar, utpote adhuc inconstantem & uagam reprehenderet, & reprehensam ad unquam enim daret.

Ergo Caius Cæsar imitatus Aegyptios, ad numerum Solis, qui diebus trecentis sexaginta quinque & quadrante cursum conficit, annum dirigere contendit. Itaque decem dies obseruationi ueteri superadiiecit, ut annum trecenti sexagintaquinque diebus; quibus Sol zodiacum lustrat, efficieret: & ut nec quadrans deesset, statuit quarto quoque anno sacerdotes, qui præerant mensibus ac diebus, unum intercalare diem, eo scilicet mense ac loco, quod etiam apud ueteres mensis intercalabatur, idest ante ultimos Februarij mensis dies, idque bissextum censuit nominandum. Dies autem decem, quos ab eo additos diximus, hac ordinatione distribuit.

In Ianuarium & Sextilem & Decembrem binos dies inseruit.

In Aprilem autem, Iunium, Septembrem, 50
Nouembrem, singulos.

Februarius autem diem non addidit, ne deorum in seruiorū religio immutaretur.

Et Martio, Maio, Quintili, Octobri, pristinum seruauit statum, quod satis pleno erant numero, idest triginta unum. Ideo & septimanas habent nonas, sicut Numa constituit.

Ianuarius autem, Sextilis, December, quibus Cæsar binos dies addidit, licet triginta & unum habere post Cæsarem coeperint, quintanas habent nonas: & post idus, nouemdecim

dies ad sequentes calendas computantur: quia Cæsar quos addidit dies, neque ante nonas, neque ante idus inserere uoluit, ne nonarum aut iduum religionem quæ statuto erat die, nouella computatione corrumpere: sed nec post idus mox uoluit inserere, ne feriarum quarumque uiolaretur indictio, sed peractis cuiusque mensis ferijs locum diebus aduenis fecit, &

Ianuario quidem quatuor calendas, & 10
Tres calendas Februarij dedit.

Aprili sex calendas Maij.

Iunio tres calendas Iulij.

Augusto quatuor calendas, &

Tres calendas Septembrijs.

Septembri tres calendas Octobris.

Notuembri tres calendas Decembrijs.

Decembri quatuor calendas, &

Tres calendas Ianuarij.

Ita autem factum est, ut quum omnes menses hi, quibus dies addidit, ante hanc ordinationem habuissent mensis sequentis calendas ad decimum septimum reuertentes: postea ex augmento additorum dierum, hi qui duos acceperunt, ad decimum nonum: qui uero unum, ad decimum octauum haberent reditum Calendarum.

Romuli menses.

- 1 Martius.
- 2 Aprilis.
- 3 Maius.
- 4 Iunius.
- 5 Quintilis.
- 6 Sextilis.
- 7 September.
- 8 October.
- 9 Nouember.
- 10 December.

Hic autem, ut diximus, fuerunt solummodo 40
mensis decem.

Numæ menses.

- 1 Ianuarius.
- 2 Februarius.
- 3 Martius.
- 4 Aprilis.
- 5 Maius.
- 6 Iunius.
- 7 Quintilis.
- 8 Sextilis.
- 9 September.
- 10 October.
- 11 Nouember.
- 12 December.

Vitiose autem Quintilis & Sextilis, qui non iam quintus aut sextus, sed septimus & octauus extiterant, nomen retinuerunt. Quorum alterum Caius Cæsar suo nomine, idest Iulium appellauit: Sextili in uitio usque ad Imperatorem Augustum perseverante, à quo mensis ille Augustus est appellatus.

DE DIFFERENTIA DE ARITHMETICIS PROPOSITIONIBVS.

De diuisione numeri ab aliquo in animo concepti.

Quomodo numerus à quolibet animo conceptus, quis sit, possit agnosci. Adsumatur numerus quilibet ac triplicetur. Triplicatur, diuidatur in duas partes, & si ambæ æquales extiterint, qualem uolueris absq; ulla differentia iterum triplicabis. Quod si inæquales fuerint, quæ maior fuerit triplicetur. Quotiesq; in ea postquam triplicata fuerit 9. inueniri possint, considerentur. Quia quoties 9. habuerit, toties 2. sumendi sunt. Obseruandū est autem ut possint postquam numerus triplicatur, & diuisus est, iterumq; medietas fuerit triplicata, & de nouenario fuerit interrogatū, hoc etiam adiungatur, si aliquid supra unum uel duos uel quot fuerint nouenarius remansisset. Quia si aliquid remansisset, præter fuerint: & de his unus sumendus est, hisq; in summam reductis pronuntiandus numerus, qui primus fuerat mente conceptus: uerbi gratia, si duo fuerint animo concepti, cum triplicabuntur, 6 faciunt. 6 diuisi in 3. & 3 resoluiuntur. 3 uerò triplicati, 9 tantum efficiunt, nec remanet aliquid. Ergo 2 fuerint, qui primi mente comprehensi sunt. Et ideo in omni huius supputationis ratione, nouenarius duos semper significat, & senarius unum. Sciendūq; qd omnis impar numerus, qui adsumptus fuerit & ordine quo prædictū est, triplicatus atq; diuisus, in senarium terminatur. Par uerò numerus in nouenarium, quia unitas secundū supra dictū modum triplicata atq; diuisa, senariū procreat. Binarius uerò numerus simili modo triplicatus atq; diuisus, nouenarium. Quia hi duo numeri idem unus & duo, paritatis & imparitatis dicuntur esse principia. *Item aliter.*

Adsumitur numerus quilibet ac triplicetur: triplicatur, diuidatur in duas partes. & tunc ille qui numerum mente concepit, interrogetur, si ipsius numeri sit æqua diuisio: quod si pares ambas esse partes responderit, nihil sumatur. Si autem impares esse dixerit, unū sumatur. in hac prima diuisione ad memoriam diuinatis. Atq; iterum una pars diuisionis quādo ambæ æquales fuerint, absq; differentia triplicetur. Si uerò impares fuerint, maior pars triplicanda est, atq; diuidenda, sicut superioris in duas partes. Iterum quæ interrogandū est, si æqualis sit facta diuisio. Et si æqualis quidem facta est, nihil sumendū est. Si autem inæqualis, duo sumendi sunt in secunda diuisione. Et si in medietate diuisionis æqualis fuit, absq; ulla partium differentia, qui nouenarij contineantur interrogandum. Quod si inæqualis fuit, in maiori parte quæren-

dum est: quotquot nouenarij in ea inueniuntur, tot quaternos diuinarum sumere debet. ut uerbi gratia: si sex fuerint mente concepti, cum triplicati fuerint, 18 faciunt. 18 diuisi in 9. & 9 partiantur. Et quia æqua est diuisio, nihil ibi sumendum est. Nouenarium quæ est medietas huius diuisionis, triplicati faciunt 27. 27 diuisi in 3. & 14 resoluiuntur: & quia ista est secunda diuisio, & inæqua, duo sumendi sunt, cū in maiori parte ipsius diuisionis, hoc est in 14. quæ redum est, quoties 9 possint inueniri, 14 semel 9 sunt. de his 9, 4 à diuisione colligendi sunt, qui duobus, qui in secunda diuisione collecti sunt adiuncti, 6 faciunt. Senarius ergo numerus primus mente comprehensus est. Et hoc in hac oratione notandum est, qd si ambæ diuisiones partiatim responderint, nihil ex his sumendum est: si secunda, duo sumendi sunt. nouenarius uerò, quaternarij significatione continet. Quod ideo in hac supputatione aliter qd in superiori accideret uideretur: hæc bis triplicatur, & bis diuiditur: illa uerò bis triplicatur, & semel diuiditur: quapropter in hac, nouenarius quaternarium, nulla uerò binarium significat. *Item aliter.*

Quomodo diuinandū sit, quæ feria septimæ quilibet homo quilibet rem fecisset. Quæcumq; numerum cuiuscq; ferie nomē continet animo concepterit, primò debet duplicare, deinde illi numero duplicato, quinque adiungere ipsamq; summam quæ de his collecta est, quinquies multiplicare, deinde totum decies ducere, postea ex toto 250 tollere, & hoc quod remanet pro ferie numero tenere: ut uerbi gratia, si prima feria ratio habeatur, unū duplicetur, fiunt 2. his 5 adiungantur, fiunt 7. qui 7 quinquies multiplicati, fiunt 35. qui 35 decies ducti, fiunt 350. de quibus si 250 de totius summæ collectione auferatur, & quot ceterarij remanserunt, diligenter considerentur. quia sicut prædictum est, semel centeni, primā feriā significant: bis centeni secundā, ter centeni, tertiam: quater centeni, quartam: quinquies centeni, quintam: sexies centeni, sextam: septies centeni, septem. Item si secunda feria ratio habeatur, 2 duplicentur, fiunt 4. His 5 adiungantur, fiunt 9. Qui 9 quinquies multiplicati, 45 decies ducti, fiunt 450. de his tolle 250 remanent 200. qui secundam feriam significant. Si de tertia feria ratio habeatur, 3 duplicentur, fiunt 6. his 5 adiungantur, fiunt 11. qui 11 quinquies multiplicati, 55. qui 55 decies ducti, fiunt 550. de his tolle 250. remanent 300. qui tertiā feriam significat. Si de quarta feria ratio quæritur, 4 duplicentur, fiunt 8. his 5 adiungantur, fiunt 13. qui 13 quinquies multiplicati, fiunt 75. qui 75 decies ducti, fiunt 750. de his tolle 250. remanent 500. qui quintam feriam significant. Si de sexta feria ratio inquiratur, 6 duplicentur, fiunt 12. his 5 adiungantur, fiunt 17. qui 17 quinquies multiplicati, fiunt 85. qui 85 decies ducti, fiunt 850. de his tolle 250. remanent 600. qui sextam feriam signifi-

significant. Si de septima feria ratio inquiratur, 7 duplicentur, fiunt 14. his 5 adiungantur, fiunt 19. qui 19 quinquies multiplicati, fiunt 95. decies ducti, fiunt 950. de his tolle 250. remanent 700. qui septimam feriam significant. Si huic numero animum tuum diligenter commēdaueris, omnes ferias absque errore explorare poteris. *Item aliud argumentum.*

Verum cum uero, facit uerum. Minus cum uero, facit uerum. Verum cum minus, facit minus. Minus cum minus, facit minus. Verum essentiam minus nihil significat. Pone summam numeri, quam uolueris, in uerbi hoc est essentia nomine, & pone aliam summam cuius uolueris numeri ad aduerbiū quod minus dicitur, nomine quod nihilum significare dixi, & confer illas duas summam. Quæ maior fuerit, uincit minorem, & consumit eam iuxta magnitudinē quantitatis suæ: ut uerbi gratia, si iungantur duæ summæ numerorum unaq; uerbi nomine, id est essentia appellati sint, ut sunt 7. alia quæ minus aduerbiū nomine uocetur, ut sunt 3. hæc duæ summæ numero sibi collata, hoc est essentia & non essentia, quia maior est summa uerbi, quam illius quæ dicitur minus. Sicut plus sunt 7, quam 3 minus, si non maiori parte quam uincere potest hoc 4. ualeat enim 3 minus, & 7 remanent 4. Similiter si iungatur 3 uerbi nomine, & 7 minus, quia maior est nihilum quam essentia summa, uincit septenarius. Non existens ternarium subsistentem, & consumit eum sua non essentia, & remanent de ipso sibi 4 numeri non existentes: & hoc est quod dicitur, iunge 3 & 7 minus, faciunt 4 minus. Si autem 3 non existens simul & 7. Similiter non existentes numeri, ut sunt 7 & 3 uerbi, id est existentem numerum efficiunt, hoc est denarium. Sic duo non existentes numerorum summæ denominata, ut sunt 3 minus, & 7 minus, 10 minus faciunt. ualeat enim uerum efficere, & minus non efficere, iunge 3 minus & 7, fiunt 10. iterum iunge 3 minus, & 7, fiunt 4. iunge 3 & 7 minus, iunge 3 minus & 7 minus, fiunt 10 minus.

Incipiunt alie propositiones ad acuendos iuuenes.

Et primò, de Limace.

Limax fuit ab hirundine inuitatus ad prandium infra leucam unam. in die autem non potuit plusquam unam unam ciem pedis ambulare. Dicitur qui uelit, in quot annos uel dies ad idem prandium ipse limax perambulauit.

De homine alios homines in uia sibi obuiantibus.

Quidam uir ambulans per uiam, uidit sibi alios homines obuiantes, & dixit eis, Unam fuisset alij tantū, quanti estis, & medietas medietatis, & rursus de medietate medietas, tunc unam mecum centum fuissetis. Dicitur qui uult, quot primis ab illo uisus fuerunt.

De duobus proficiscentibus uisus ciconijs.

Duo uiri ambulantes per uiam uidentes ciconias, dixerunt inter se: quot sunt? Qui confestentes numerum dixerunt: Si essent alie tantæ

& etiā tantæ & medietas tertij, adiectis durabus, centum fuissent. Dicitur qui potest quantæ fuerunt quæ primis ab illis uisæ sunt.

De homine & equis in campo pascentibus.

Quidam homo uidit equos pascentes in campo, optauit dicens, Utinam fuissetis mei & essetis alij tantū, & medietas medietatis, certe gloriarer super equos centum. Discernat qui uult quot equos in primis uidit ille homo pascentes.

De emptore in denarijs centum.

Dixit quidam mercator, uolo de centum denarijs centum porcos emere, sic tamen ut ueres 10 denarijs ematur, serosa aure 5, duo uerò porcelli 1 denario. Dicitur qui intelligit, quot ueres, quot serosæ, quot uerè porcelli esse debeant, ut in neutris nec superabundet numerus, nec minuat.

De duobus habentibus negotiationē C. sol. communes.

Fuerunt duo negotiatores habentes centum solidos communes, quibus emerent porcos. emerunt autem in solidis 2, porcos 5, uolentes eos saginare, atq; iterum uenundare, & in solidis lucrū facere. Cumq; uidissent tempus non esse ad saginandos porcos, & ipsi eos non ualissent tempore hiemali pascere, tentauere uenundando si potuissent lucrum facere, sed non potuerunt, quia non ualebant eos amplius uenundare, nisi ut empti fuerāt, id est ut de 5 porcis, 2 solidos acciperent. cum hoc conspexissent, dixerunt adinuicem, diuidamus eos. diuidentes autem & uendentes sicut emerant, fecerunt lucrū. Dicitur qui ualeat, in primis quot porci fuerunt, & diuidat ac uendat, & lucrum faciat, quod facere de simul uenditis non ualuit libras 30.

De disco.

Est discus qui pensat libras 30, siue solidos 600. habens in se aurum, argentum, auricalchū & stantium: quantum habet auri, ter tantum habet argenti: quantum habet argenti, ter tantum auricalchi: quantum auricalchi, ter tantum stantium. Dicitur qui potest, quantum unaquæq; species penset.

De cupa.

Est cupa una quæ centum metretas impletur, capientibus singulis modia tria, habens fistulas tres, ex modiorum numero: tertia pars & sexta, per unam fistulam currit: per alteram, tertia pars sola: per tertiam, sexta tantum. Dicitur qui uult, quot sextarij per unamquamq; fistulam currisent.

De sago.

Habeo sagum habentem in longitudine cubitos 100, & in longitudine 80. uolo exinde per portiones sagulos facere, ita ut unaquæq; portio habeat in longitudine cubitos 5, & in latitudine cubitos 4. Dic ergo sapiens, quot saguli exinde fieri possint. *De linteamine.*

Habeo linteamen unum, longum cubitorū 60. latum cubitorū 60. uolo exinde portiones facere, ita ut unaquæq; portio habeat in longitudine cubitos senos, & in latitudine quaternos, ut sufficiat ad tunicam consuendam. Dicitur qui uult, quot tunicæ exinde fieri possint.

De duobus

De duobus hominibus alter alterius sororem accipientibus.

Si duo homines adiuuicem alter alterius sororem in coniugium sumpserit: dic(rogo) quapropter inquit filij eorum sibi pertincant?

De duobus hominibus alter alterius matrem accipientibus.

Si duo homines alter alterius matrem similiter in coniugium sumpserit, quali cognatione filij eorum sibi coniungantur?

De patre & filio matrem & eius filiam accipientibus.

Si relictam uel uiduam & filiam illius in coniugium ducant pater & filius, sic tamen ut filius accipiat matrem, & pater filiam: filij qui ex his fuerint procreati, dic(quæso) quali cognatione subiungantur?

De patrefamiliâ & tribus filiis eius.

Quidam paterfamiliâs moriens diuisit in hæreditate tribus filiis suis triginta ampullas uitreas: quarum decem fuerunt plenæ oleo: alia decem, dimidia: tertiarum decem, uacua. Diuidat qui potest, oleum & ampullas, ut unicuique eorum de tribus filiis æqualiter obueniat, tam de uitreis, quam de oleo.

De rege & eius exercitu in triginta uillis collecto.

Quidam rex iussit famulo suo de triginta uillis colligere exercitum, eo modo, ut ex unaquaque uilla tot homines sumeret quotquot illuc adduxisset. Ipse tamen ad primam uillam solus uenit: ad secundam cum altero: iam ad tertiam tres uenerunt. Dicit qui potest, quot homines fuissent collecti de his triginta uillis.

De boue.

Bos qui tota die aratur, quot uestigia faciat in ultima riga?

De homine.

Quæro à te, ut dicas mihi quot rigas homo facta habeat in agro suo, quando de utroque capite campi tres uersuras factas habuerit.

De duobus hominibus boues ducentibus.

Duo homines ducebant boues per uiam, & quibus unus dixit alteri: Da mihi boues duos & habebō tot boues, quot & tu habes. At ille ait: Da mihi(inquit) & tu boues duos, & habebō duplū quam tu habes. Dicit qui uelit, quot boues fuerant, quod unusquisque habuit.

De duobus fratribus singulas sorores habentibus.

Tres igitur fratres erant, qui singulas sorores habebant, & fluuium transire debebant. erat enim unicuique illorum concupiscentia in sorore proximi sui, qui uenientes ad fluuium, non inueniunt nisi paruam nauiculam, in qua non poterant amplius nisi duo ex illis transire. Dicit qui potest, qualiter fluuium transierunt, ut ne una quidem earum ex ipsis maculata sit.

De lupo & capra & fasciculo cauli.

Homo quidam debebat ultra fluuiū transire lupum & fasciculū cauli & capram. & non potuit aliā nauem inuenire, nisi quæ duos tantum ex ipsis ferre ualebat: præceptum itaque ei fuerat, ut omnia hæc ultra omnino illa transiret. Dicit qui potest, quomodo eos illa ultra transiret.

De uiro & muliere ponderantibus plaustrum pondus onusti.

De uiro & muliere, quorum uterque pondus habebat plaustrum onusti, duos habentes infantes, inter utrosque plaustrum pondere pensantes, fluuium transire debuerunt: nauem inueniunt, quæ non poterat ferre nisi unum pondus plaustrum. Transfretare faciat, qui se putat posse, ne nauis mergatur.

De hiricis.

De hiricis masculo & foemina, habentibus duos natos, libram ponderantibus, fluuium transire uolentibus.

De campo & ouibus in eo decandis.

Est campus qui habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: uolo ibidem mittere oues, sic tamen ut unaquæque ouis habeat in longitudine pedes quinque, & in lato quatuor. Dicit(rogo) qui ualeat, quot oues ibidem locari possint.

De campo festigioso.

Est campus festigiosus, qui habet in uno latere perticas centum, & in alio latere perticas centum, & in fronte perticas quinquaginta, & in medio perticas sexaginta, & in altera fronte perticas quinquaginta. Dicit qui potest, quot aripennos claudere debet.

De campo quadrangulo.

Est campus quadrangulus, qui habet in uno latere perticas triginta, & in alio perticas triginta duas, & in fronte perticas triginta quatuor, & in altera fronte perticas triginta duas. Dicit qui potest, quot aripennis in eo concludi debent.

De campo triangulo.

Est campus triangulus, qui habet in uno latere perticas triginta, & in alio perticas triginta, & in fronte perticas nouēdecim. Dicit qui potest, quot aripennos concludere debet.

De campo rotundo.

Est campus rotundus, qui habet in gyro perticas quadringentas. Dicit quot aripennos capere debet.

De campo & cane ac fuga leporis.

Est campus qui habet in longitudine pedes centum quinquaginta, in uno capite stabat canis, & in altero lepus: promouit nanque canis ille post leporem currere: ast ubi canis faciebat in uno saltu pedes nouem, lepus transmittebat septem. Dicit qui uelit, quot pedes, quot uel saltus uel canis persequendo uel lepus fugiendo quoad usque comprehensus est, confecerint.

De ciuitate quadrangula.

Est ciuitas quadrangula, quæ habet in uno latere pedes mille centum, & in alio latere pedes mille, & in fronte pedes sexcentos, & in altera pedes sexcentos: uolo ibidem teeta domorum ponere, sic ut habeat unaquæque casa in longitudine pedes quadraginta, & in latitudine pedes triginta. Dicit qui uelit, quot casas capere ualeat.

De ciuitate triangula.

Est ciuitas triangula, quæ habet in uno latere pedes

re pedes centum, & in alio centum, & in fronte pedes nonaginta: uolo ut fiat ibi domorum constructio, sic tamen ut unaquæque domus habeat in longitudine pedes uiginti, & in latitudine pedes decem. Dicit quot domus capi debent.

De ciuitate rotunda.

Est ciuitas rotunda quæ habet in circuitu pedum octo milia. Dicit qui potest, quot domos capere debet, ita ut unaquæque domus habeat in longitudine pedes triginta, & in latitudine pedes uiginti.

De basilica.

Est basilica quæ habet in longitudine pedes 240, & in lato pedes 120. laterculi uero stratae eiusdem, unus laterculus habet in longitudine uncias 23, hoc est pedē unum & uncias 11. & in latitudine uncias 12, hoc est pedem 1. Dicit qui uelit quot laterculi eam debent implere.

De cauana.

Est cauana quæ habet in longitudine pedes centum, & in latitudine pedes 64. Dicit qui uelit, quot cupas capere debet, ita tamen ut unaquæque cupa habeat in longitudine pedes 7, & in lato pedes 4, & peruius unus habeat pedes 4, & unaquæque cupa habeat pedes 7.

De quodam patrefamiliâs.

Quidam paterfamiliâs habuit familias 20, & iussit eis dare de annona modios 20. sic iussit ut uiri accipiant modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicit qui potest, quot uiri, quot mulieres, quot uel infantes fuerunt.

Alia.

Quidam paterfamiliâs habuit familias 90. & iussit eis dare de annona modios 90. sic quoque iussit, ut uiri acciperent modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicit qui potest, quot uiri, quot mulieres, aut quot infantes fuerunt.

De obitu cuiusdam patrisfamilias.

Quidam paterfamiliâs moriens reliquit infantes, & in facultate sua solidorum 860. & uxorem prægnantem, qui iussit ut si ei masculus natus sceretur, acciperet de omni massa uncias nouem, & mater ipsius acciperet uncias tres. si autem filia nasceretur, acciperet quinque uncias, et mater ipsius acciperet etiā quinque uncias. Contingit autem ut geminos parturiret, id est puerum & puellam. Soluat ergo qui potest, quantum accipit mater, uel quantum filius, quantum uel filia.

Alia.

Quidam paterfamiliâs habuit familias 30. sic uero iussit ut uiri acciperent modios ternos & mulieres binos, & infantes singula semodia. Soluat qui potest, quot uiri, quot mulieres, quot uel infantes fuerunt.

De salutatione cuiusdam senis ad puerum.

Quidam senior salutauit puerum, cui dixit: Viuas fili, uiuas(inquit) quantum uixisti, & aliud tantum, & ter tantum, addatque tibi Deus unum de annis meis, & impleas annos centum. Soluat qui potest, quot annorum tunc tempore ipse puer erat. 16. 1/2. Alia.

Quidam paterfamiliâs habuit familias 100, quibus præcepit dare de annona modios 100. eo uero tenore, ut uiri acciperent modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicit ergo qui ualeat, quot uiri, quot mulieres, aut quot infantes fuerunt.

De quodam edificante domum.

Homo quidam uolens edificare domum, locauit artifices 6. ex quibus 5 magistri, & 1 discipulus erat: & conuenit inter eum qui edificare uolebat & artifices, ut per singulos dies 25 denarij eis in mercede darentur: sic tamen ut discipulus medietatem de hoc quod unus ex magistris accipiebat, acciperet. Dicit qui potest, quantum unusquisque de illis per unumquodque diem accepit.

De animalibus emptis.

Uoluit quidam emere animalia promiscua 100. de solidis 100. ita ut equus 3 solidis emeret, bos uero in solidum 1. & 3/4 oues in solidum 1. Dicit qui ualeat, quot caballi, uel quot boues, quot uel fuerunt oues. 66. Alia.

Quidam homo uoluit de 100 solidis animalia promiscua emere 100. in Oriente: qui iussit famulo suo, ut camelum in 5 solidos acciperet, alinum in solidum 1, & 20 oues in solidum 1 compararet. Dicit qui uult, quot cameli uel asini, siue oues, in negotio 100 solidorum fuerunt.

De homine & ouibus pascentibus.

Quidam homo uidit de monte oues pascentes, & dixit: Vinam haberem tantum & alium tantum, & medietatem de medietate, & de hac medietate aliam idcirco medietatem, ego centesimus una cum ipsis meam ingredere domum. Soluat qui potest, quot oues uidit ibi pascentes.

De sode & serofa.

Quidam paterfamiliâs stabiliiuit curtem nouam quadrangulam, in qua posuit serofam quæ peperit porcellos 7 in media sode: quia una cum matre, quæ octaua est: pepererunt igitur unusquisque in omni angulo 7. & ipsa iterum in media sode cum omnibus generaliter peperit 7. Dicit qui uult, cum matribus quot porci fuerunt.

De scala cum centum gradibus.

Est scala una habens gradus 100. in primo gradu sedebat columbam 1, in secundo 2, in tertio 3, in quarto 4, in quinto 5. sic in omni gradu usque ad centesimū. Dicit qui potest, quot columbae in totum fuerunt. 2550 De porcis.

Homo quidam habuit 300 porcos, & iussit ut tot porci numero impari in tres dies, tres occiderentur. Similis est & de 30 sententia. Dicit modò qui potest quot porci impares, siue de 300, siue de 30, in tres dies occidendi sunt. hæc ratio indissolubilis ad increpandum composita est.

De salutatione pueri ad patrem.

Quidam puer salutauit patrem, Aue(inquit) pater. Cui pater, Valeas fili, uiuas quantum uixisti: quos annos geminatos triplicabis, & sursum me unum de annis meis, & habebis annos centum. Dicit qui ualeat, quot annorum tunc ipse puer erat. 16. 1/2.

De columba

De columba.

Columba sedens in arbore, uidit alias uolantes, dixit eis: Vtinam fuissetis aliae tantae & adhuc tanta, tunc una mecum centum fuissetis. Dicit qui potest, quot columbae erant in primis uolantes. 33 De sacculo.

Quidam homo ambulans per uiam inuenit sacculum cum talentis duobus. Hoc quoque alij uidentes dixerunt ei: Frater da nobis portionem inuentionis tuae: qui reuens noluit dare: ipsi uero irruentes diripuerunt sacculum, & tulit sibi quisque solidos 50. dicit qui uult quot homines fuerunt. De episcopo.

Quidam episcopus iussit panes 12. in clero diuidi. Praecipit enim sic, ut singuli presbyteri binos acciperent panes, diaconi dimidium, lector quartam partem, ita tamen fiat ut clericorum & panum unus sit numerus. dicit qui uult quot presbyteri, uel quot diaconos, quot uel lectores esse debeant.

De homine scholasticis obuiante.

Quidam homo obuiavit scholasticis, & dixit eis: Quanti estis in schola? Vno autem ex eis respondit dicens, Nolo hoc tibi dicere, Tu numerum nos bis, multiplica ter, tunc diuide in quatuor partes, quarta pars nostrum, si me addis cum ipsis centenarium explet numerum. dicit qui uult quanti fuerunt qui pridem obuiauerunt ambulanti per uiam. 66

De carpentarijs.

Septem carpentarij septenas rotas fecerunt. dicit qui uult quot carra fecerunt.

De uno in uasculis.

Centum metra, uini: rogo ut dicat qui uelit, quot sextarios capiunt, uel ipsa etiam centum metra quot meros habent.

De patrefamilias distribuite.

Quidam patrefamilias moriens diuisit quatuor filijs suis quatuor uascula uini: in primo uase erant modia 40, in secundo 30, in tertio 20, & in quarto 10. qui uocans dispensatorem domus suae ait: Haec quatuor uascula cum uino intrinsecus diuide inter 4 filios meos: sic tamen ut unicuique eorum aequalis sit portio, tam & in uino, quam & in uasis. dicit qui intelligit quomodo diuidendum est, ut omnes aequaliter ex hoc accipere possint. De camelo.

Quidam patrefamilias habebat de una domo sua ad alteram domum leucas 30, & habebat camelum qui debebat in tribus subiectionibus ex una domo sua ad alteram de annona ferre modia 90, & in unaquaque leuca isdem camelus comedeat semper modium unum: dicit qui uult quot modia residua fuerint. De dispensatore in monasterio.

Quidam pater monasterij habuit 12 monachos, qui conuocans dispensatorem domus suae dedit illi oua 204, iussitque ut singulis aequalem daret ex eis omnibus portionem: sic tamen iussit, ut inter 5 presbyteros daret oua 85, & inter 4 diaconos 68, & inter tres 51. dicit rogo qui

ualet, & quot oua unicuique ipsorum in portione euenerunt, ita ut in nullo nec superabundet numerus, nec minuatur, sed omnes, ut supra diximus, aequaliter in omnibus accipiant portionem. PROPOSITIONVM SOLVTIONES.

De limace solutio.

IN leuca una sunt 1500 passus, 7500 pedes, 90 unciae, quot unciae, tot dies fuerunt, qui faciunt annos 246, & dies 210.

De ciconijs.

Qui primis ab illo uisi sunt, fuerunt 36, & huius medietas medietatis sunt 18, & huius numeri medietas sunt 9, dicit ergo sic, 72 & 18 sunt 90, adde 9, sunt 99, adde loquentem, & habebis 100. Alia. 28 & 28 & tertio sic, sunt 84, & medietas tertiae sunt 14, sunt in totum 98, adiectis duabus, 100 apparent.

De equis. 40 equi erant qui pascebantur, alij tantum sunt 80, medietas huius medietatis, id est 20, si addatur, sunt 100.

De centum denarijs. Fac 9 scrofas & 1 uerem in 55 denarijs, & 80 porcellos in 70. ecce porci 90, in 5 residuis denarijs fac porcellos 10 & habebis centenarium in utrisque numerum.

De communi negotio. In primis 250 porci erant, qui 100 solidis comparati (sicut supra dictum est) in 2 solidis, 5 porcos: quia siue quinguas quinos, siue quinque 50 dixeris, 250 numerabis: quibus diuisis, unus tulit 125, alter similiter 125, unus uendit deteriores 3 semper in solidos: alter uero meliores duos in solidos. Sic euenit, ut is qui deteriores uendit, de 120 porcis, 40 solidos est adeptus: qui uero meliores, 60 solidos est consecutus: quia de inferioribus 30, semper in 10 solidis: de melioribus autem 20, in 10 solidis sunt uenundati: & remanserunt, utrisque 5 porci: ex quibus ad lucrum 4 solidorum & 2 denarios facere potuerunt.

De disco. Aurum pensat uncias 9, argentum pensat ter 9 uncias, id est libras 2 & uncias 3, aurichalcum pensat ter libras 2, & ter 3 uncias, id est libras 6 & uncias 9, stannum pensat ter libras 6, & ter 9 uncias, hoc est libras 20 & uncias 3. Et 9 unciae & 2 librae cum 3 uncis, & 6 librae cum 9 uncis, & 20 librae cum 3 uncis adunatae, 30 libras efficiunt. Item aliter ad solidum: aurum pensat solidos argenteos 15, argentum ter 15, id est 45, aurichalcum ter 45, id est 135, stannum ter 135, hoc est 405, iunge 405, 135, & 45 & 15, & inuenies solidos 100, quod sunt librae 30.

De cuppa. Per primam fistulam 3600 sextarij cucurrerunt: per secundam, 1400: per tertiam, 1200.

De sago.

De 400, 80 pars, 5 sunt: & de 100, 4. Siue ergo octogies 5, siue centies 4 dixeris, semper 400 inuenies, tot sagi erunt. Decima pars sexagenarij, 6 sunt: decima uero quadragenarij, 4 sunt. Siue ergo decimam sexagenarij, siue decimam quadragenarij decies miseris, 100 portiones, 6 cubitorum longas, & 4 cubitorum latas inuenies.

De ampullis relictis.

Tres igitur sunt filij & 30 ampullae, ampullarum autem quaedam 10 sunt plenae, & 10 mediae, & 10 uacuae. Duc ter decies, sunt 30, unicuique filio ueniunt 10 ampullae in portionem. diuide autem per tertiam partem, hoc est da primo filio 10 semis ampullas: ac deinde da secundo 5 plenas, & 5 uacuas: similiterque dabis tertio, & erit trium aequa germanorum diuisio, tam in oleo, quam & in uitro.

De exercitu in 30 uillis collecto.

1	fuerunt	2
2	collecti	4
3	milites	8
4		16
5		32
6		64
7		128
8		256
9		512
10		1024
11		2048
12		4096
13		8192
14		16384
15		32768
16		65536
17		131072
18		262144
19		524288
20		1048576
21		2097152
22		4194304
23		8388608
24		16777216
25		33554432
26		67108864
27		134217728
28		268435456
29		536870912
30		1073741824

De uestigij boum.

Nullum omnino bos uestigium in ultima riga facit, eo quod ipse praecedit aratrum, & hunc aratrum sequitur. quotquot enim hic praecedendo in exulta terra uestigia facit, tot ille subsequens excolendo resoluitur. Propterea illius omnino nullum reperitur, id est in ultima riga uestigium. De rigis quas facit homo.

Ex uno capite campi tres, & ex altero, quae faciunt rigas uersuras septem.

De boue ducto.

Prior qui dari sibi duos rogauit boues, habebat 4, at uero qui rogabatur habebat 8, dedit quippe rogatus postulantem duos, & habuerunt uterque 6, qui enim propior acceperat, reddidit 2, dandi priori qui habebat 6, & habuit 8, quod est duplum ab 4. & illi remanserunt 4, quod est simplum ab 8.

De sororibus.

Primò omnium ego & soror mea introiisse: mus in nauim & transfretassemus ultra, trans-

fretatoque fluuio dimissem sororem de nauim, & redixi sem nauim ad ripam: tunc uero introissent sorores duorum uirorum, illorum uidelicet qui ad littus remanserant: illis itaque foeminis nauim egressis, soror mea quae prima transierat, intraret, ad me nauimque reduceret: illa egrediente foras, duo in nauim fratres intrassent, utraque uenissent: tunc unus ex illis una cum sorore sua nauim ingressus, ad nos transfretasset: ego & ille qui nauigauerat, sorore mea remanente foris, ultra uenissemus: nosque ad littora uectos, una ex illis duabus quaelibet mulieribus, ultra nauim reduceret, soror aequae meae secum recepta, pariter ad nos ultra uenissent: & ille cuius soror ultra remanserat nauim ingressus, eam secum ultra reduceret. Tali igitur sicque sollicitante studio, facta est nauigatio, nullo fuscante iniquationis contagio. De lupo & capra.

Simili namque tenore ducerem prius capram & dimitterem foris lupo & caulum: tunc deinde uenirem, lupoque ultra transirem, lupoque foris missos: rursusque capram nauim receptam ultra reducerem, capramque foras missam, caulum transueherem ultra, atque iterum remigassem, capramque adsumptam ultra duxissem. Sicque faciente, facta erit remigatio salubris absque uoragine lacerationis. De pondere plaustrum.

Eodem quoque ordine, ut superius, prius intrassent duo infantes, & transissent, unusque ex illis reduceret nauim: tunc mater nauim ingressa transisset, deinde filius eius reduceret nauim, qua transuecta, frater illius nauim ingressus, ambo ultra transissent, rursusque filius qui ante transierat ingressus nauim, eamque ad fratrem reduceret, iamque reductam ingrediantur ambo, & transeant: tali sub remigante ingenio erit expleta nauigatio, forsitan sine naufragio.

Aliud. Similiter ut superius transissent prius duo infantes, & unus ex illis nauim reduceret: in qua pater ingressus, ultra transisset. Et ille infans unus, qui prius cum fratre transierat, nauim ad ripam reduceret in qua frater illius rursus ingressus, ambo ultra uenissent: unusque ex illis foras egressus, & alter ad matrem reduceret nauim, in qua uidelicet nauim mater ingressa ultra uenissent: qua egrediente foras, filius eius qui ante cum fratre transierat, nauim rursus ingressus, eam ad fratrem ultra reduceret, in qua ambo ingressi ultra uenissent, & fieret expleta salubris transuectio, nullo formidante mortis naufragio. De campo & ouibus.

Ipsa campus habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: duc bis quinque nos de ducentis, sunt 40, ac deinde 100 diuide per 4, quarta pars centenarij, 25 sunt: siue ergo 40 uicies quinquies, siue 25 quadragies duxeris, millenarium implent numerum: tot ergo oues ibidem collocari possunt.

De campo fastigioso.

Logitudo huius campi 100 perticis, & utriusque frontis latitudo, 50, medietas uero 60 includitur.

tur. iunge utriusque frontis numerum cum medie tate, & sunt 160. Ex ipsiis assume 3 partem, id est 53, & multiplica centies, fiunt 5300. deinde in 12 aequas partes, & inveniuntur 351. item eisdem diuide in 12 partes, & reperitur 37. Tot sunt in huius aripenni numero. *Aliud.* Duæ eiusdem campi longitudo faciant 62. duc mediam de 62, fiunt 31. atque duæ eiusdem campilatitudines iunctæ, fiunt 66. duc uero mediam de 66 fiunt 33. duc namque trecies semel 33, fiunt 1020. diuide per 12 partem bis, sicut superius, hoc est de 120 duc 12. fiunt 85. rursusque 85 diuide per 12, fiunt 7. sunt ergo in hoc aripenni numero 7.

Aliud. Iunge duas latitudines istius campi, fiunt 60. & duc mediam de 60, fiunt 30. & quia in fronte pedes 18 habet; duc mediam de 18, fiunt 9. duc uero nouies 30, fiunt 270. fac exinde bis 12 id est diuide 270, per 12 partem, fiunt 22 & semis: atque iterum 22 & semis, per 12 partem diuide, & fiunt 2, & remanet 4. que est 3 pars 12. Sunt ergo aripenni in hoc numero 2, & 3 pars de aripenni 3, sit aripennis 1, & perticæ 10, & dimidia.

Aliud. Quarta quidem pars huius campi, qui 400 includitur perticis, in 1000 consistit: hos si per semetipsum multiplicaueris, id est si centies duxeris, fiunt 10000. hos in 12 partes diuidere debes, et enim de 10000, duodecima est, 833. quæ quum item in 12 partibus fueris, inuenies 69. tot enim aripennos huiusmodi campi includit.

De campo, cane & lepore. Longitudo huius campi, habet pedes 150, duc mediam de 150 fiunt 80. canis uero faciebat in uno saltu pedes 9. quippe 75 nouies ducti, fiunt 675. tot pedes lepore persequendo canis cucurrit, quoad usque eum comprehendit dente tenaci: at uero quia lepus, 7 pedes in uno faciebat saltu: duc ipsos 75 septies, fiunt 526. tot pedes lepus fugiendo peregit, donec consecutus fuit.

De ciuitate quadrangula. Si fuerint duæ huius ciuitatis longitudo iunctæ faciunt 2100. similiter duæ si fuerint latitudines iunctæ, fiunt 1200, ergo duc mediam de 1200, fiunt 600. rursusque duc mediam de 2100, fiunt 1050. & quia unaquæque domus habet in longo pedes 40, & in lato pedes 30, duc 40 partem de 1050, fiunt 26. atque iterum assume 30 de 600, fiunt 20. uicies ergo 26 ducti, fiunt 520. tot domus capiendæ sunt. Duo igitur huius ciuitatis latera iuncta fiunt 200. atque duc mediam de 200, fiunt 100. sed quia in fronte habet pedes 90, duc mediam de 90, fiunt 45. & quia longitudo uniuscuiusque domus habet pedes 20, & latitudo ipsarum habet pedes 10, duc 20 partem de 100, fiunt 5. & pars 10 quadragenarij 4 sunt, duc igitur quinquies 4, fiunt 20. tot domos huiusmodi capiendæ est ciuitas.

Aliud. In huius ciuitatis ambitu, 8000 pedum numeratur, qui sesquialtera proportione diuiduntur in 4800, & in 3200. in illis autem longitudo domorum: in istis, latitudo uersatur. subtrahe itaque de utraque summa medietatem, & remanent de maiori 2400, de minore uero 1600

hos igitur 1600 diuide in uicenos, & inuenies octoagies 20. rursusque maior summa, id est 2400, in 30 partibus, octoagies 30 dinumeratur. duc octoagies 80, & fiunt 6400. Tot in huiusmodi ciuitate domos secundum propositionem supra scriptam constitui possunt. *De basilica.*

140 pedes longitudinis implent 126 laterculi: & 120 pedes latitudinis, 120 laterculi: quia unusquisque laterculus in latitudines, pedis mensuram habet. multiplica itaque 100 uicies 126, in 15120 summa conerescit. Tot igitur in huiusmodi basilica laterculi, pavementum contingere possunt. *De cauana.* In 100 autem quaterdecies 7 numeratur, in 64 uero sedecies quaterni continetur: ex quibus 4 ad peruium deputantur, quod in longitudinem ipsius cauana ducitur. Quia ergo in 60 quindecies quaterni sunt, & in 100, quaterdecies 7, duc quindecies 14, fiunt 210. Tot cupæ, iuxta superscriptam magnitudinem in huiusmodi cauana contineri possunt. *De patrefamilias.*

Duc semel ternos, fiunt 3. hoc est unus uir 3 modios accepit: similiter & quinquies binis fiunt 10, hoc est 5 mulieres acceperunt modios 10. duc uero septies binos, fiunt 14, hoc est 14 infantes acceperunt modios 7. iunge ergo 1 & 2 & 14, fiunt 20. hæc sunt familiae 20. ac deinde iunge 3 & 7 & 10, fiunt 20. hæc sunt modia 20. Sunt ergo simul familiae 20, & modij 20.

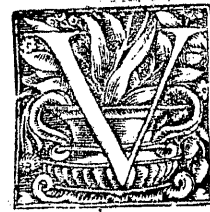
Aliud. Si duxeris ternos 3, fiunt 9, & si duxeris quinquies binos, fiunt 10. ac deinde duc uicies bis semis, fiunt 11, hoc est 3 uiri acceperunt modios 9, & 5 mulieres acceperunt 10, & 22 infantes acceperunt modios 11. quod simul iuncti 3 & 5 & 22, faciunt familiae 30. rursusque 9 & 11 & 10 simul iuncti, faciunt modios 30. quot sunt simul familiae 30, & modij 30. tantum 36. *Aliud.* Duc sexies 3, fiunt 18, & duc uicies binos fiunt 40, duc uero sexagies quaternos semis, fiunt 32, id est 6 uiri acceperunt modios 18, & 20 mulieres acceperunt modios 40, & 64 infantes acceperunt modios 32. quod simul iuncti, id est 6 & 20 & 64, familiae 90 efficiunt: iterumque iunge 18 & 60 & 32, fiunt 90. qui faciunt modios 90. quod simul iuncti faciunt familiae 90, & modios 90, tantum 37. *Aliud.*

Vndecim terni fiunt 33, & 15 bis ducti, fiunt 30. duc uero octogies quater semis, fiunt 37, id est 11 uiri acceperunt 37. quod simul iuncti id est 11 & 15 & 74, fiunt 100, quæ sunt familiae 100. similiter iunge 33 & 30 & 37, fiunt 100, qui sunt modij 100. his ergo simul iunctis, habes familias 100, & modios 100.

De animalibus emptis. Iunge ergo 9 & 3, fiunt 12. 12 namque unciae libram faciunt: prorsus iunge simul 7 & 5, faciunt iterum 12. ideoque bis 12 faciunt 24. 24 autem unciae faciunt 2 libras, id est solidos 40. deinde duc, quia fac. &c.

RELIQVAE SOLVTIONES DESIDERANTUR: potest autem quisque, ratione arithmetica Propositiones illas solueret: ita ad exercendum ingenium, omnia ualebunt. De 13

BEDÆ PRESBYTERI PRÆFATIO IN LIBELLVM DE RATIONE CALCULI.

Nitas illa, unde omnis multitudo numerorum procedit, quæ proprie ad Arithmeticam disciplinam pertinet, quia uere simplex est, & nulla partium congregatione subsistit, nullam utique recipit sectionem. De cæteris uero rebus, licet aliquid tale sit, ut propter integritatem ac soliditatem suam, unitatis meruerit uocabulo nuncupari: tamen quod compositum est, diuisioni necessario subiacebit. Nihil enim in tota rerum natura, præter memoratam numerorum unitatem, nisi unum inueniri potest, quod non ulla omnino ualeat diuisione distribui. Quod ideo fit, quia non simplicitate, sed compositione subsistit. Dicitur enim Vnus homo, unus equus, unus dies, una hora, unus numerus, unum templum, & alia huiusmodi innumerabilia: quæ licet unitatis sint sortita uocabulum, tamen pro causæ atque rationis necessitate diuiduntur. Ad huius diuisionis compendium tale calculandi argumentum antiqui commenti sunt, ut omnis integritas diuidenda rationabili, per illud possit partitione secari, siue id corpus, siue res incorporea sit, quod diuidendum proponitur. In hoc argumento Vnitas, Assis uocatur: cuius partes iuxta proportionalitatem suam proprijs sunt infinitè uocabulis. Notis etiam ad hoc excogitatis, per quas eadem uocabula exprimentur, ut per diuisionem nominum, & notas nominibus affixas, uniuscuiusque particulae notio facilius aduertatur.

De assis & partibus eius.

Et Assis quidem, qui per 1 literam, sicut in numeris Vnum scribi solet, exprimitur, duo decim partes habet: quarum si unam detraxeris, reliquæ undecim partes Labus dicuntur. Illa uero quam detraxisti, id est duodecima, Vncia uocatur.

Si duas sustuleris, decem residuæ appellantur Dextrans. & quod sustulisti, id est duæ, Sextans nominatur.

At si tres dempseris, nouem quæ remanserunt Dodrans nuncupantur: & tres demptæ, Quadrans uocantur.

Quod si quatuor tollere uelis, octo reliquas Bissem, uel Bessem: & quatuor, Trientem nominabis.

Quinque uero sublati, septem residuas Septuncem: & quinque sublatae, Quinquuncem, uel Quinquuncem placuit appellari.

Quum uero per medium fuerit facta diuisionis, utrunque dimidium senis partibus constans, Semissem uocitarunt.

Vnciam autem & dimidiam, Sescunciam uel Sescunciam, aut Sescunquunciam nuncuparunt.

Postremo, Vnciam dimidium, Semunciam appellarunt.

Iam reliquæ Minutiæ, quarum congestione Dimidium unciam conficitur, ut sunt Sicilici, Sextulæ, & cætera, melius ex ipsius calculi inspectione cognoscuntur.

MODVS CALCULI.

Incipit autem idem Calculus à Mille, & usque ad Quinquaginta milia progreditur: Sed primò per duplicationem,

Postea per triplicationem:

Deinde per cæteras Multiplicationes incrementa capiens: tanta numerositate concreuit, ut usque ad infinitum, quantitatis eius summa perueniat.

Scribitur uero lineis à superiori parte in inferiorem descendentibus, superius milium summas ex multiplicatione uenientes, inferius diuisionum minutias lineis continentibus: à quibus tamen in legendo principium est faciendum: & sic sursum uersus eundem, quousque ad Milium summam, quæ ex illa multiplicatione paulatim accrescit, legendo ueniat.

Incipiendumque à dimidia Sextula per duplicationem usque ad II. id est duo millia.

Inde iterum per triplicationem, à dimidia Sextula usque ad III. hoc est tria millia.

Tum à dimidia Sextula per quadruplicationem usque ad IIII. scilicet quatuor millia.

Et sic deinceps usque ad finem.

De Numerorum consonantia.

¶ Finales ergo sunt lychanos hypaton, hypate meson, parhypate meson, hircanos meson. Omnis ergo pars & subiugalis eius, id est primi ac secundi, tota melodia lychanos hypaton autore regitur & finitur. Secundi uero & subiugalis eius, id est tertij ac quartij, hypate meson regitur & finitur. Tertij cum suo subiugali, id est quinti ac sexti, parhypate meson regitur ac finitur. Quartij cum suo subiugali, id est septimi ac octaui, lychanos meson regitur ac finitur. Et hæc est regula inchoandi ad quodlibet medium, ut nec supra quintum superiorem locum, nec infra quintum inferiorem aliquid quando incipiant: sed inter eas octo uoces, uel aliquando nouem, initia sua cohibeant.

Notandum uero est, quod quinto semper loco superioribus cum inferioribus finalibus quædam talis est concordia, ut aliqui. &c.

Reliquum desideratur.

Dupli.

2000	1000
1800	900
1600	800
1400	700
1200	600
1000	500
800	400
600	300
400	200
200	100
180	90
160	80
140	70
120	60
100	50
80	40
60	30
40	20
20	10
18	9
16	8
14	7
12	6
10	5
8	4
6	3
4	2
2	1
1 SSS	SSS.
1 SS	SSS
1 S	SS.
1 .SS	SS
1 .S	S.
1	S
SSS	.SS.
SS	.SS
S	.S.
.SS	.S
.S.	.S.
.S	/
/	S.
S. O	OO
S.	∩
OO	O
∅	∅

Tripli.

3000	1000
2700	900
2400	800
2100	700
1800	600
1500	500
1200	400
900	300
600	200
300	100
270	90
240	80
210	70
180	60
150	50
120	40
90	30
60	20
30	10
27	9
24	8
21	7
18	6
15	5
12	4
9	3
6	2
3	1
2 SS.	SSS.
2 S	SSS
2 .S.	SS.
2	SS
1 SS.	S.
1 S	S
1 .S.	.SS.
1	.SS
SS.	.S.
S	.S
.SS S.	∩
.S.	/
∩	S.
/	OO
S. ∩	C
S.	O
∩	∅

Quadrupli.

4000	1000
3600	900
3200	800
2800	700
2400	600
2000	500
1600	400
1200	300
800	200
400	100
360	90
320	80
280	70
240	60
200	50
160	40
120	30
80	20
40	10
36	9
32	8
28	7
24	6
20	5
16	4
12	3
8	2
4	1
3 SS	SSS.
3 .SS	SSS
3	SS.
2 SS	SS
2 .SS	S.
2	S
1 SS	.SS.
1 .SS	.SS
1	.S.
SS	.S
S	∩
.SS	/
.S	S.
/OO	OO
/	∩
S.O	O
OO	∅

Quincupli.

5000	1000
4500	900
4000	800
3500	700
3000	600
2500	500
2000	400
1500	300
1000	200
500	100
450	90
400	80
350	70
300	60
250	50
200	40
150	30
100	20
50	10
45	9
40	8
35	7
30	6
25	5
20	4
15	3
10	2
5	1
4 S.	SSS.
4 .S	SSS
3 .SS.	SS.
3 SS	SS
2 SSS.	S.
2 S	S
2 /	.SS.
1 SS	.SS
1 .S.	.S.
SSS	.S
∩ S.	∩
.SS.	/
.S S.	S.
/ S. O	OO
/ ∩	∩
S. OO	O
OO ∅	∅

Sexcupli.

6000	1000
6400	900
4800	800
4200	700
3600	600
3000	500
2400	400
1800	300
1200	200
600	100
540	90
480	80
420	70
360	60
300	50
240	40
180	30
120	20
60	10
54	9
48	8
42	7
36	6
30	5
24	4
18	3
12	2
6	1
5 S	SSS.
5 .S	SSS
4 S	SS.
4	SS
3 S	S.
3	S
2 S	SS.
2	.SS
1 S	.S.
1	.S
SS.	∩
S	/
.S.	S.
.S	OO
∩	∩
/	O
S.	∅

Septupli.

7000	1000
6300	900
5800	800
4900	700
4200	600
3500	500
2800	400
2100	300
1400	200
700	100
630	90
560	80
490	70
420	60
350	50
280	40
210	30
140	20
70	10
63	9
56	8
49	7
42	6
35	5
28	4
21	3
14	2
7	1
6 .SS.	SSS.
5 SSS	SSS
5 .S.	SS.
4 SS	SS
4 /	S.
3 S	S
2 SSS.	.SS.
1 .SS	.SS
1 SS.	.S.
1 S.	.S
SSS S.	∩
S.	/
.S. S.	S.
.S OO	OO
∩ ∩	∩
/ O	O
S. ∅	∅

Ocupli.

8000	1000
7200	9000
6400	800
5600	700
4800	600
4000	500
3200	400
2400	300
1600	200
800	100
720	90
640	80
560	70
480	60
400	50
320	40
240	30
160	20
80	10
72	9
64	8
56	7
48	6
40	5
32	4
24	3
16	3
8	1
7 .SS	SSS.
6 SS	SSS
6	SS.
5 .SS	SS
4 SS	S.
4	S
3 .SS	.SS.
2 SS	.SS
2	.S.
1 .SS	.S
1	3
SS	/
.SS	S.
.S S. O	OO
.S	3
/ OO	O
.S.O	φ

7

Nonocupli.

9000	1000
8100	900
7200	800
6300	700
5400	600
4500	500
3600	400
2700	300
1800	200
900	100
810	90
720	80
630	70
540	60
450	50
360	40
270	30
180	20
90	10
81	9
72	8
63	7
54	6
45	5
36	4
27	3
18	2
9	1
8 .S.	SSS.
7 S	SSS
6 SS.	SS.
6	SS
5 .S.	S.
4 S	S
3 SS.	.SS.
3	.SS
2 .S.	.S.
1 S	.S
1 3	3
SS.	/
.SS S.	S.
S.	OO
.S O	3
3	O
S. 3	φ

8

Decupli.

10000	1000
9000	900
8000	800
7000	700
6000	600
5000	500
4000	400
3000	300
2000	200
1000	100
900	90
800	80
700	70
600	60
500	50
400	40
300	30
200	20
100	10
90	9
80	8
70	7
60	6
50	5
40	4
30	3
20	2
10	1
9 .S	SSS.
8 .SS	SSS
6 S	SS.
6 SS	SS
5 SSS	S.
5	S
4 .S	.SS.
3 SS	.SS
2 S	.S.
1 SS	.S
1 3	3
SSS	/
.SS.	S.
.S. OO	OO
.S S.	3
3 O	O
S. OO	φ

9

Vndecupli.

11000	1000
9900	900
8800	800
7700	700
6600	600
5500	500
4400	400
3300	300
2200	200
1100	100
990	90
880	80
770	70
660	60
550	50
440	40
330	30
220	20
110	10
99	9
88	8
77	7
66	6
55	5
44	4
33	3
22	2
11	1
10 /	SSS.
9 .S	SSS
8 .S.	SS.
7 .SS	SS
6 SS.	S.
5 S	S
4 S.	.SS.
3 SS	.SS
2 SS.	.S.
1 SSS	.S
1 .SSS.	3
SSS.	/
.SS. S.	S.
.S. S. O	OO
.S S. 3	3
3 OO	O
S. 3 O	φ

10

Duodecupli.

12000	1000
10800	900
9600	800
8400	700
7200	600
6000	500
4800	400
3600	300
2400	200
1200	100
1080	90
960	80
840	70
720	60
600	50
480	40
360	30
240	20
120	10
108	9
96	8
84	7
72	6
60	5
48	4
36	3
24	2
12	1
11	SSS.
10	SSS
9	SS.
8	SS
7	S.
6	S
5	SS.
4	.SS
3	.S.
2	.S
1 S	3
1 /	/
S	S.
.SS	OO
.S. 3	3
.S O	O
/ φ	φ

11

Tredecupli.

13000	1000
11700	900
10400	800
9100	700
7800	600
6500	500
5200	400
3900	300
2600	200
1300	100
1170	90
1040	80
910	70
780	60
650	50
520	40
390	30
260	20
130	10
117	9
104	8
91	7
78	6
65	5
52	4
39	3
26	2
13	1
11 SSS.	SSS.
10 SSS	SSS
9 SS.	SS.
8 SS	SS
7 S.	S.
6 S	S
5 .SS.	.SS.
4 .SS	.SS
3 .S.	.S.
2 .S	.S
1 S. S.	3
1 /	/
.S. S. 3	S.
.SS OO	OO
.S. 3	3
.S O	O
/ φ	φ

12

G 4

Quadrecupli.

14000	1000
12600	9000
11200	800
9800	700
8400	600
7000	500
5600	400
4200	300
2800	200
1400	100
1260	90
1120	80
9080	70
8060	60
700	50
560	40
420	30
280	20
140	10
126	9
112	8
98	7
84	6
70	5
56	4
42	3
28	3
14	1
12 SSS	SSS.
11 S	SSS
10 S	SS.
9 .SS	SS
8 .S	S.
7	S
5 SSS	.SS.
4 SS	.SS
3 S	.S.
2 .SS	.S
1 SS.	3
1 .S	
S.	S.
.SS S.O	OO
.S. S.	3
.S OO	O
/O	φ

13

Quindecupli.

15000	1000
13500	900
12000	800
10500	700
9000	600
7500	500
5000	400
4500	300
3000	200
1500	100
1350	90
1200	80
1050	70
900	60
750	50
600	40
450	30
300	20
150	10
135	9
120	8
105	7
95	6
75	5
60	4
45	3
30	2
15	1
13 SS.	SSS.
12 S	SSS
11 .S.	SS.
10	SS
8 SS.	S.
7 S	S
6 .S.	.SS.
5	.SS
4 SS.	.S.
3 SS.	.S
1 SSS S.	3
1 .S.	
S. S.	S.
.SS.	OO
.S S. 3	3
.S S.	O
/ 3	φ

14

Sedecupli.

16000	1000
14400	900
12800	800
11200	700
9600	600
8000	500
6400	400
4800	300
3200	200
1600	100
1440	90
1280	80
1120	70
960	60
800	50
640	40
480	30
320	20
160	10
144	9
128	8
112	7
96	6
80	5
64	4
48	3
32	2
16	1
14 SS	SSS.
13 .SS	SSS
12	SS.
10 SS	SS
9 .SS	S.
8	S
6 SS	.SS.
5 .SS	.SS
4	.S.
3 SS	.S
2	3
1 .SS	
SS	S.
SS OO	OO
.SS	3
.SS. O	O
/ OO	φ

15

BEDÆ

BEDÆ PRES-
BYTERI PRÆFATIO
 IN LIBELLVM DE NV-
 MERORVM DIVISIONE,

AD CONSTANTINVM SVVM.

Is amicitia penè impossibilia redigit ad possibilia, nam quo modo rationes Numerorum abaci explicare contenderemus? nisi te adhortante, o mi dulce solamen laborum Constantine. Itaque quum aliquot lustra iam transierint, ex quo nec librum, nec exercitium harum rerum habuerimus, quadam repetita memoria eisdem uerbis proferimus, quadam eisdem sententijs. Nec puter philosophus sine literis hæc alicui arti uel sibi esse contraria. Quid enim dicit esse digitos, articulos, minuta, qui auditor maiorum fore dedignatur. Vult tamè uideri solus scire, quod mecum ignorat ut ait Flaccus, Quid quum idem numerus modo simplex, modo compositus: nunc digitus, nunc constituatur ut articulus? Habes ergo (talium diligens inuestigator) uiam rationis, breuem quidem uerbis, sed prolixam sententijs, & ad collectionem interuallorum & distributionem in actualibus geometrici radij secundum inclinationem & erectionem, & in speculationibus & actualibus simul dimensionis cæli & terræ plena fide comparatam.

De simplici.

SI multiplicaueris singularem numerum per singularem, dabis unicuique digito singularem, & omni articulo decem, directe scilicet, & conuersim.

Si singularem per decenum, dabis unicuique digito decem, & omni articulo centum.

Si singularem per centenum, dabis unicuique digito centum, & articulo mille.

Si singularem per millenium, dabis digito mille, & articulo decem milia.

Si singularem per decenum millenium, dabis digito decem milia, & articulo centum milia.

Si singularem per centenum millenium, dabis digito centum milia, & articulo mille milia.

De deceno.

Si decenum per decenum, dabis digito centum, & articulo mille.

Si decenum per centenum, dabis digito mille, & articulo decem milia.

Si decenum per millenium, dabis digito decem milia, & articulo centum milia.

Si decenum per decenum millenium, dabis digito centum milia, & articulo mille milia.

Si decenum per centenum millenium, dabis digito mille milia, & etiam unicuique articulo decies mille milia.

De centeno.
 Si centenum per centenum, dabis digito decem milia, & articulo centum milia.

Si centenum per millenium, dabis digito centum milia, & articulo decies centena milia.

Si centenum per decenum millenium, dabis digito mille milia, & articulo decies mille milia.

Si centenum per centenum millenium, dabis digito decies mille milia, & articulo centies mille milia.

De milleno.

Si millenium per millenium dabis, digito decies centena milia, et articulo millies mille milia.

Si millenium per decenum millenium, dabis digito decies mille milia, & articulo centies mille milia.

Si millenium per centenum millenium, dabis digito centies mille milia, & articulo centies millies mille milia.

De deceno milleno.

Si decenum millenium per decenum millenium, dabis digito centies mille milia, & articulo millies mille milia.

Si decenum millenium per centenum millenium, dabis digito millies mille milia, & articulo decies millies mille milia.

De centeno milleno.

Si centenum millenium per centenum millenium, dabis digito decies millies mille milia, & articulo centies millies mille milia.

Quomodo diuidatur singularis per singularem, uel centenus per centenum, uel millenus per millenium.

IN partitione numerorum abaci, sicut se habent singulares ad singulares, sic quodammodo habent se decem ad decenos, centeni ad centenos, milleni ad millenos, hoc modo:

Si uolueris diuidere singulares per singulares, uel decenum per decenum, uel centenum per centenum, uel millenium per millenium, secundum denominationem eorum singulares singularibus subtrahes.

Quomodo singularis sua quantitate metiantur decenos, centenos, millenos.

In partitione numerorum abaci, sicut se habent singulares ad decenos & centenos & millenos: sic se habent decem ad centenos & millenos, & centeni ad millenos, & milleni ad ultra se compositos decenos millenos & centenos millenos, hoc modo: Si uolueris per singularem numerum diuidere decenum aut centenum, aut millenium uel simul uel intermissè, differentiam diuisionis à singulari ad decenum, per integram denominationem diuidèdi multiplicabis, & articulos quidem propria denominatione & posita differentia diminues, digitos uero digitis aggregabis: & si articuli prouenerit ut supra, diminues usq; ad solos digitos, & millenus quidem habebit articulos in millenis, digitos in centenis, centenus articulos in centenis, digitos in decenis: decenus articulos in decenis, digitos in singularibus.

Quomodo

Quomodo metiatur decenus centenum aut mille-
num, uel centenum millenum, uel
millenum & ulteriores.

SI uolueris per decenum numerum diuide-
re centenum uel millenum, aut per cente-
num millenum uel ulteriores, aut per millen-
sequentes, differentiam diuisoris quasi singu-
laris ad decenum, per integram denominatio-
nem diuidendi multiplicabis, idest per uocabu-
la singularis, ac decem articulos ac digitos di-
minues usque ad extremum diuisorem, sicut
fiebat in singularibus quemlibet numerum di-
uidentibus.

Quomodo singulares cuncti, decenis metiantur
decenos millenos, uel simul,
uel intermissi.

SI uolueris per compositum decenum cum
singulari diuidere, uel simplicem decenum
uel cum singulari compositum, considera quo-
tam partem diuisoris teneat singularis: nam se-
cundus singularis habet rationem ad secundas
diuidendi, tertius ad tertias, quartus ad quar-
tas, quintus ad quintas, & deinceps, idest dif-
ferentia a singulari diuisoris ad decenum, mul-
tiplicabitur per denominationem secundarum,
tertiarum, quartarum: quod uero exuperat se-
cundas, tertias, quartas, quintas aggregabis:
& si multiplicatores sunt diuisore, eadem regu-
la diminuentur: similiter uero & singulares
compositi ad diuidendum aggregabuntur. Et
in centenis & millenis idem facies, nisi quod
unum centenum uel millenum in ceteros dis-
sipabis, quod in uno non euenit deceno, & ar-
ticuli quidem ab uno centeno uel milleno se-
cundabuntur, a pluribus diuidendorum obti-
nebunt sedes.

Item alia diuisio centeni uel milleni, &
deinceps per eosdem
diuisores.

SI uolueris diuidere centenum uel mille-
num, & deinceps, per decenum cum sin-
gulari compositum, primum centenum uel
supra diuides, sumpta differentia diuisoris a
singulari ad decenum: & quod superauerit,
per denominationem propositi centeni mul-
tiplicabis: & si singulariter centeno ad compo-
sitionem additur: aut decenus cum singulari
diminues uel aggregabis (quemadmodum su-
perius dictum est) in decenis & singulari-
bus: & primi quidem articuli sunt in summa
diuidendis proxima ac minore: augmenta-
ti uero in articulos alios, diuidendorum obti-
nent sedes.

Quomodo decem iuncti, centenis uel centeni mil-
lenis metiantur centenos aut millenos
aut ulteriores.

SI uolueris per compositum centenum cum
deceno, uel compositum millenum cum
centeno diuidere, aut centenum, aut mille-
num: considera quotam partem diuisoris te-
neat quingenus, uel centenus, uel millenus, &

per denominationem earum partium, multipli-
ca differentiam diuisoris, sicut faciebas in sine-
gularibus iunctis cum decenis.

Item alia diuisio centeni uel milleni, & de-
inceps per eosdem compositos diui-
siores & simplices.

SI uolueris diuidere centenum, uel mille-
num, per decenum: aut millenum per cen-
tenum, sumes differentiam diuisoris, secun-
dum rationem singularium ad decenum, &
multiplicabis. Aut per totam denotatio-
nem diuidendi, si simplex decenus, uel cente-
nus diuisor est, uel per secundas, uel per ter-
tias, uel per quartas, uel per quintas, si com-
positus est: habita uidelicet ratione, quam par-
tem compositi diuisoris teneat decenus, uel
centenus.

Quomodo uno medio numerorum intermisso,
iuncti duo extremi ceteros
metiantur.

SI uolueris diuidere centenum uel mille-
num per compositum centenum uel mille-
num: uno intermisso, unum diuidendorum su-
mes ad minuta componenda, & maximum di-
uisorem reliquae parti comparabis. Et si quid
abundauerit, relinquendis repones. Minutum
autem per denominationem eius, per quem di-
uisor coaequatur, diuidendo multiplicabis. Et
in digitis quidem perfecta ponetur differen-
tia. Ante articulos uero, altera differentia, uno
minus, quasi rationem habens ad iuxta posi-
tos, quum sunt digiti, & articuli. Nam solus ar-
ticulus, idest sine digitis, integram proponit
sibi differentiam. Solus digitus, integram sup-
ponit: & tum quum solus est digitus, ei qui ad
minuta componenda seclusus est, differentia
integra secundabitur. Et haec quidem differen-
tia, & si quis forte a maximo diuisore seclu-
sus est, significabunt quod relinquitur ex di-
uidendis.

Quomodo centenus cum singulari metiatur
millenum & ulteriores, uel millenus
cum decenis decenos millenos
& ulteriores.

SI uolueris diuidere millenum uel ulterio-
res, per centenum cum singulari composi-
tum, unum millenum in centenos dissipabis.
Et rursus unum centenum ad minuta compo-
nenda secludes, & maximum diuisorem reli-
quae parti comparabis. Et si quid secludetur,
relinquendis repones. Minutum autem, ut in
superiori capitulo multiplicabis, reliquaque om-
nia uel quae secluduntur, uel quae pro differen-
tijs adhibentur, ordinabis. Rursusque easdem
differentias, ac si qui forte seclusi sunt, per de-
nominationem propositi diuidendi multipli-
cabis. Ac iterum eadem regula deduces, us-
que ad extremas differentias, & in millenis di-
uisoribus cum decenis, ad decenos millenos
& ulteriores, quasi eandem ipsam rationem
seruabis.

Quot

Quot diuisores sint in quolibet
diuidendo.

SI uolueris nosse quot diuisores sint in quo-
libet diuidendo, articulos a quibus deno-
minationes fiunt multiplicationis, secundabis
ad digitos, & si augmento eorum articuli pro-
uenient, reflectes ad articulos: & si in singula-
ribus pares diuisoribus prouenerint, totidem
unitates collectionibus aggregabis. Igitur &
in denominationibus a toto & a partibus que
sunt a secundis & tertijs & quartis, & deinceps
secundum eandem rationem pro extre-
mo diuisore unitatem constitues. Et sicut in cen-
tenis & millenis, quod ab uno exuperat, per
denominationem totius summam multiplican-
tur: sic diuisores, per denominationem totius
diuidendi multiplicabuntur. Sed in ipsis tan-
tummodo centenis & millenis, simplex dece-
nus diuisor centeni uel milleni, & ultra compo-
sitorum denominationes mittit ad tertias, idē
ad tertium locum ab eo quem diuidit, scilicet
in colligendis diuisoribus. Centenus uel mil-
lenus diuisores sui, & compositi, uno relicto,
denominationes suas mittunt ad extremos di-
gitos.

De protensione quarundam mensu-
rarum terrae.

Digitus, est minima pars agrestium mensu-
rarum.
Vncia habet digitos tres.
Palmus, in quatuor protenditur digitos.
Pedem, sedecim metiuntur digiti.
Passus, quinque pedum mensuram sortitur.
Pertica, duos passus, uidelicet decem pedes
explicit.
Passus centum & triginti quinque, stadium ab-
soluunt.
Stadia octo, miliarium praestant.
Mille passus, idest miliarium & dimidium, leu-
uam faciunt, habentem passus mille & quin-
gentos.
Duae leuuae, siue miliaria tria, restam efficiunt.
Quidam leuam, pro leuua legunt.

Ambitus totius terrae, ducentorum quin-
quagintaduorum milium stadiorum absoluitur,
quae faciunt leuuas Gallorum triginti &
unam: per duodecim, diuisis eisdem stadijs. Mi-
liaria triginta unum & quingenta: per quinqua-
ginta, in diuisis eisdem stadijs. Passus tricenis &
semel, mille milia & quingentos pedes (centi-
es uicies & quinquies, multiplicatis eisdem
stadijs) centies quinquages & septies mille
(passibus) milia & quingentas uncias (quin-
quies multiplicatis) milies octingenties (pedi-
bus) nonagies mille milia (duodecies multipli-
catis) mille milia. Digitos quinque milia, sex-
centies septuagesies & unum mille: uncia per
tres multiplicata.

FINIS libri Bedae, de Numerorum
diuisione.

BEDAE PRESBYTERI
LIBER DE LOQUELA PER GESTVM
DIGITORVM, ET TEMPORVM
RATIONE.

In eundem librum Epistola cuiusdam docti ad Lectorem.

Voniam fortasse ut res quaedam no-
ua, computandi ratio a doctissimo
Beda tradita, ita etiam leuius quip-
pia tibi facile uideri possit, quam
quod te (uero grauissimo) dignum
sit: statui e re fore, si tibi quum Graecorum,
tum Latinorum testimonia quaedam profer-
rem, quibus hanc Numerandi rationem haud
modo nostris, isque antiquioribus, quam Beda ac
Hieronymus fuerint, uerum etiam ipsis Grae-
cis in usu fuisse perspicias. Ita enim facile fore
confido, ut munus nostrum tam gratum tibi
futurum sit, quam quod gratissimum. Quare
iam Plutarchum illum Charoneum primum,
testimonium Graece dicentem audiamus.

Plutarchus per initia Apophthegmatu Regu & Imp-
arontis o βασιλειος o αρετα ερεθου γαμβρος, απμια πω-
επιστην δι οργνη και καταγνωσθης, εφμ. και οτι περ οι
την αρεθμικην διωκτες υλοι, νυ μη μειοδιδας, νυ δ
μοναδια πθησαι διωκται, ο αυτο και οδο τη βασιλειω
ελλας, νυ μη το πωυ διωκωτα, νυ δ το λαχισομ.

Hoc est, Orontes Regis Artaxerxis ge-
ner, quum ob iram inhonoratus condemna-
tusque iaceret: Quemadmodum (inquit) compus-
ratorum digiti nunc decem millia, nunc unum
significare possunt, eodem modo & Regu ami-
ci quadoque omnia, quandoque minimum possunt;
Macrobium Saturnal. lib. 1.

Inde & simulachrum eius plerunque fingitur
manu dextera, trecentum: & sinistra, sexaginta
quinque numerum tenens: ad demonstrandam
anni dimensionem.

Plinius Natur. hist. lib. 34. cap. 7.

Ianus Geminus a Numa Rege dicatus, qui pa-
cis bellique argumento colitur, digitis ita figura-
tis, ut trecentorum quinquaginta quinque die-
rum nota per significationem anni, temporis &
aui, se deum indicaret. Sed ut obiter utrumque
autorem emendemus, rectius apud Plinium scri-
ptum est Quinquaginta quinque, quam apud
Macrobius Sexaginta quinque: nam profecto
quam anni dimensionem statua a Numa esset
constituta? aut certe quoniam pacto ea potuit
tunc anni ratio indicari, quam multis post an-
nis C. Caesar Pont. Max. instituisse? Verba au-
tem illa duo apud Plinium (per significationem)
ut adulterina, inducenda sunt.

Apuleius Apologia 2.

Si triginta annos pro decem dixisses, posses ui-
deri pro computationis gestu errasse, quos cir-
culari debuisses digitos aperuisse. Quum uero
quadraginta, quae facilius ceteris porrecta pal-
ma significantur, ea quadraginta tu dimidio au-
ges: non potes digitorum gestu errasse, nisi for-
te triginta annorum Pudentillam ratus, binos
cuiusque anni Consules numerasti.

Quintus

Quintilianus Orat. Instit. lib. 1.
Nam quum sit geometria diuisa in numeros at
que formas; numerorum quidem notitia non
oratori modò, sed cuiuscumq; primis saltem lite-
ris erudito necessaria est. In causis uerò uel fre-
quentissimè uersari solet, in quibus actor, non
dico, si circa summas trepidat, sed si digitorum
solum incerto, aut indecoro gestu à computa-
tione dissentit, iudicatur indoctus.

Iuuenalis Satyrà 10.

Atque suos iam dextra computat annos.

Sed quid ego plura, in re non dubia: quasi
uerò (Lector optime) iam te ita digitis luden-
tem uidere mihi non uidear, ut risum moueas.

INCIPIIT PRÆFATIO.

BRIDESERTI RAMESIENSIS GLOSSÆ.

Præfatio. Id est præloquutio. Incipit. Com-
positum uerbum est ex integro & corrupto: ut In,
integra pars est, & Capio, corrupta. a enim mu-
tatur in i, & corripitur. Incipit autem est inchoat,
uel initium capit, uel exordium sumit. Quidam
autem dicunt, quod componitur ex In, præposi-
tione, & Cœpi, defectiuo uerbo, quod tantum
præteritum habet, & per se scribitur, & signifi-
cat coëptionem, uel inchoationem. unde & le-
gimus: Cœpit David arcem Sion.

DE natura rerum & ratione
temporū, duos quondam
stricto sermone Libellos
composui: nunc prolixius
de Temporū ratione (Do-
mino iuante) dicturi necessarium duxi-
mus, utilissimam primò, promptissimamq;
flexus digitorum, paucis præmonstrare
solertiam, ut quum maximam computa-
di facilitatem dederimus, tum paratio-
re legentium ingenio ad inuestigandam
dilucidandamq; computado seriem tem-
porum ueniamus. Neque enim contem-
nenda, parui ue pendenda est regula, cu-
ius omnes penè sacræ expositores Scri-
pturæ, non minus quam literarum figu-
ras monstrantur amplexi.

GLOSSA. ¶ De natura rerum. ¶ Non est
prætermittendū quum dixit De natura rerum, cur
non etiam de Natura temporū, uel de Ratione
rerum & ratione temporū dixit. Aliud est ergo
de natura rerum differere, aliud de ratione. Na-
tura rerum, est substantia ipsa spiritalis uel cor-
poralis creaturarū cum qualitibus proprijs.
sed prius quærēdum de natura temporum, ut
facilis ratio eorum appareat. non enim in hoc
loco ratio pro natura posita. Natura ergo tem-
porum est, mutabilium rerum motus: sed quo-
niam motus ipse ordinatus est, & naturales nu-
meros non excedit, à Deo creatus est, & creatu-

ra ordinata est, & potest propria substantia esse
& aliarum creaturarum qualitas, id est ordinata
mutabilitas. sed quia motus ipse, qui est tempo-
ris substantia, naturales articulos habet, & mo-
rarum certa & secreta spatia, quum de ipsis ar-
ticulis uel morulis aliquid differitur, ratio tem-
porum appellatur. Non ergo de motibus rerū,
aut or istius libri differuit, sed de articulis & cer-
tis spacijs temporalium motionum Libellum
composuit. Statu, cursu, & fine temporum, to-
tus istius libri textus perficitur. Prima enim
pars, id est à principio usq; ad Chronica, statu,
id est naturalem temporum cursum continet.
Media uerò, id est quæ in Chronicis continen-
tur, cursum temporum, id est quæ in eis facta
sunt, pronunciat. Ultima autem finem tempo-
rum, id est reliqua sextæ ætatis & diem iudicij
declarat. Nanq; quauis tempus semper uideat-
ur esse in motu, tamen ad statum redit, à quo
inchoat. Nunquā enim motus fieri potest, qui
non aliquando à statu inchoauerit. Labentibus
temporum curricula, finem quum uoluerit im-
ponet. Vbi notandum, quia si ipsa tempora fi-
nienda esse pronunciat, difficilis quæstio est.
Tempora enim creata & ordinata à Deo, sub-
stantia sunt. Quomodo ergo creata substantia
deficiat, nisi forte ipsa signa, cuius motibus effi-
ciuntur, tempora stabilia erunt, & currere cœ-
sabitur: Quod nondum credere possum. Nam
si semper cœlestia signa cucurrerint, necesse est
tempora finem non habere. Si autem labentes
temporū curricula dicunt ea, quæ in temporibus
aguntur, id est humana negocia, homines nasci,
crescere, decrescere, mori: similiter & cætera a-
nimalia, ligna, olera deficere, renouari, &c. facili-
lis quæstio est. Ista enim omnia inter curricula
finem habebunt, aut certe sic intelligendū est,
Omnia tēpora, & ea quæ in eis aguntur, finem
habebunt. sed ea quæ in temporibus aguntur,
ita finem habebunt, ut penitus non sint: ipsa
uerò tempora ita finiuntur, non ut eorum natu-
ralia cessent spatia, sed ut ipsa currere non sen-
tiantur. Quū enim summis hominibus ipsa æ-
ternitas apparuerit, ubi nihil præterit, nihil fu-
turū est, sed semper idem est, tūc quicquid tem-
porū præterlabitur, non sentitur: sicut nos quū
requiescimus in somnis, præteritū spacia nō
sentimus, unde Propheta dicit: Melior dies u-
na in atrijs meis super milia. Et alibi, Inebriabū-
tur ab ubertate domus tuæ. In nomine enim
ebrietatis, obliuio omnium rerum mutabilium in-
telligitur. Sed omnibus his Hebraicæ ueritatis
integram profero puritatem, quam præeminē-
tissimi doctorū Hieronymus in libris Hebrai-
carum quæstionum, Augustinus in libro de Ci-
uitate Dei, Eusebius ipse Chronographus in
tertio Historiæ ecclesiasticæ libro, &c. In libro
Hebraicarum quæstionum sic dicit beatus Hie-
ronymus: Sciendum quod usq; ad diluuiū, ubi
in nostris ducentorum, & quod excurrerit an-
norū, genuisse quis dicitur: in Hebræo habet
centum

centum annos, & reliquos qui sequuntur. Et
post pauca: Famosa quæstio, & disputatione ec-
clesiarum omnium uentilata, quod iuxta dili-
gentem supputationem, 14 annos post dilu-
uium Matusalam uixisse feratur. Et quomodo
uerum est, quod octo tantum animæ in arca
saluæ factæ sunt? Restat ergo, ut quomodo in-
plerisq; ita & in hoc sit error in numero. Item
unde supra in 15 libro de ciuitate dei, sic dicit
beatus Augustinus. Itaq; illa diuersitas nume-
rorum aliter se habentium in codicibus Græcis
& Latinis, aliter in Hebræis, ubi non est ista de
centum annis prius additis & postea detra-
ctis per tot generationes continuata paritas, nec
malitiæ ludæorum, nec diligentia uel pruden-
tia Septuaginta interpretum, sed scriptoris tri-
buatur errori, qui de bibliotheca Ptolemæi re-
gis codicem describendum primus accepit, ubi
potuit quidem accidere etiam scriptoris error.
Item in eodem libro sic dicit: Nam ex Adam
usq; ad diluuium computantur anni secundum
codices nostros, 2262, secundum Hebræos au-
tem 1656. Item in decimosexto libro, decimo
capite beatus Augustinus: Sunt itaq; anni à di-
luuiū usq; ad Abraham, 1072. secundum uul-
gatam editionem Septuaginta interpretum. In
Hebræis autem codicibus longè pauciores an-
nos perhibet inueniri, de quibus rationem aut
nullam aut difficillimam reddunt. Diuerso sty-
lo, etiam à pluribus scribi dixerant antea, id est
diuersa pronuntiatione, non diuersa fide, id est
non diuersa intelligentia. Hoc testimonio uti-
tur sanctus Augustinus contra eos qui sensum
uerborum eius intelligere non ualentes, dice-
bant Augustinum non bene scripsisse de his
quæstionibus, de quibus alij scriptores bene
scripserunt: id est, facilius ex uerbis aliorum scri-
ptorum, quam ex Augustini scriptis unus atq;
idem sensus intelligitur. Suadet ergo eis, ut re-
linquant sua scripta his qui possunt ea intelli-
gere, & recurrant ad eos à quibus facilius sen-
tiunt. Quoniam ideo necesse est plures libros
à pluribus autoribus confici, uerbis tantum-
modo discrepantibus, unum atq; eundem sensum
habentibus: ut quicquid in uno autore non in-
telligitur, in alio facilius intelligatur: uerbigræ-
tia, Hieronymus & Augustinus in una eadēq;
quæstione unum atque idem senserunt: sed ex
uerbis Augustini intelligo, quod Hieronymi
non intellexit: autem econtrario, Hieronymi
sentis, quod Augustini non sensisti.

ALIUD SCHOLIUM
IO. NOVIOMAGI

De temporum ratione, Domino iuante, dicturi necessa-
rium duximus, utilissimam primò, promptissimamq; flexus di-
gitorum, paucis præmonstrare solertiam. ¶ Indicat Beda
numerorum notationem, quæ fit uario digito-
rum gestu, necessariam esse computationibus
temporum: cum enim cycli solares lunaresq;
unde hæc temporum ratio pendet, magnis nu-
meris expediantur, quos scriptis numerorū no-

Beda Tom. 1.

tis signare molestum esset, completi tam lon-
gam seriem difficile, comodissimum est habere
re expeditam rationem unumquēlibet nume-
rum exprimere flexibus digitorum, quod pri-
mum homines natura admoniti ceu apto digi-
torum numero, fecisse uidentur. Cum enim sin-
gulæ manus quinos habeat digitos, unde con-
stat denarius, factus est hic numerus pro digi-
torum modo perfectus, solus & summus: nam
supra denarium continuo pergentes, minores
numeros omnis natio reflectit: quod non solum
fit uocali numeratione, ueluti decem ubi dixi-
mus, pergentes non simplici utimur dictione,
sed unum repetentes dicimus undecim, id est
decem & unum. Verum in notis idem fit: de-
cem, deinde repetit nota unitatis x & 1. quæ
sunt undecim: & Arithmetici digitum uocant,
numeros omnes infra denarium, ut 1. 2. 3. &
cætera. Horum enim quisq; digito aliquo ex-
primitur, ueluti 1 in leuæ manus pollice, 2 in
eiusdem indice. 6 in pollice dextro, & sic dein-
ceps usq; ad denariū. Articulos quoq; uocant
numeros, qui in decem æquales partes di-
uidi possunt, ut 10. 20. 30. 40. hi enim articulis
digitorum exprimentur, ueluti primus dena-
rius (quando naturali ordine numeratur) in su-
periore articulo pollicis statuitur, secundus in
inferiore. Sed hæc numerandi ratio, uulgatissi-
ma, & pueris nota, quam ob id posui, ut quæ ef-
set digitorum & articulorum origo apud arith-
meticos indicaretur pueris. Est alia numero-
rum notandorum ratio, per calculos in tabula
delineata ductibus parallelis positos, quæ &
ipsa uetus est, neq; ab usu recessit, nisi quod lo-
co calculorum numis nunc utantur: atq; huius
est & fuit usus in numerandi speciebus nego-
cialibus. Nam illa qua etiam nunc utuntur per
notas Arabicas, uidelicet 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 0.
quas ziphras uocant, recens esse uidentur, nec
ueteribus Romanis reliquis ue nationibus cog-
nita: nulla enim antiquitatis monumenta has
notulas habent insculptas. Sed ad Bedam re-
deo. Est postremò quidam doctus & ingenio-
sus aliter per digitos numerandi ritus, quem hic
Beda tradit, quo ueteres usos esse pluribus ar-
gumentis constat, sed incuria negligentiaq; ho-
minum ab usu recessit. Veterem autem appa-
ret ex Plinij libro 24. naturalis historiæ, cap. 7.
ubi ait, Ianum dicatum à Numa Pompilio ita
figuratis digitis expressum, ut 335 dierum no-
ta per significationē annui temporis & æui se-
Deum ostēderet: & M. Cicero Hortensij subil-
lem actionis in digitos distributionem aliquo-
ties eludit. Annotatū est quoq; in historia Ar-
taxerxis, Orontem generum regis, quum à so-
cero indignatione quadam in ordinem reda-
ctus esset, dixisse solitum, Principum animos
persimiles uideri Arithmeti corum digitis: nam
sicut computado nunc myriada digitorum ge-
stu conficiunt, nunc monada: sic quoq; qui à re-
gibus toti pendet, modò ualent plurimū, mo-

H pō

ad ab illo honoris gradu ad imum deuoluti, omnibus sunt derisui. Cælius in Antiquis lectionibus eodem putat referendum esse illud Fabij in Institutionibus oratorijs: Si actor (inquit) non dico, si circa summas trepidat, sed si digitorum solum imperito aut indecoro gestu a computatione dissentit, iudicatur indoctus. Sed hoc loco apparet, Quintilianum respicere illam uulgarem computationem, de qua supra diximus, quod etiam de Hortensio dici potest. Orator enim apud populum agit, qui has subtilitates sæpe non intelligeret: sed alibi inuenio eum manifestius de hac computatione locutum, ut lib. undecimo de oratore do gestu, ubi sic habet: Nam gestum poculum poscentis, aut uerbera minantis, aut numerum quingentorum flexo pollice, efficientis, quæ sunt a quibusdam scriptoribus reprehensa, ne in rusticis quidem uidi: ubi sine controuersia hunc computandi modum intelligit: exprimitur autem, ut & hic ex Beda dicitur quingenta, dextræ manus pollice flexo uersus palmam instar literæ r Græcæ, qui gestus in dicendo foret. Legunt alij quinquaginta, locum forte non intelligentes, illa enim exprimitur sinistra: sed illa manus sola non facit gestum. Est etiam apud Apuleium locus in secunda defensione Magiæ, qui sine hac parte numerandi intelligi nequit, Notum & illud est: Atque suos iam dextra computat annos: de Nestore, qui ad centum annos peruenit, Centum autem, ducenta & trecenta, sic computantur in dextra, sicut unum, duo, tria in sinistra. Facetè Nichardus in uetulam nimio plus uiuacem, quæ annis etiam ceruos superaret, sic ludit:

ἡ φάσις ἀδρόστα ἐλάφου πλείον ἢ χερσὶ λαεῖ, γήρας ἀειδιμείοντα δ' ἐν τέρου ἀφ' ἑαυτῶν.

Est igitur istius computationis cognitio ad pleraque ueterum intelligenda necessaria: quod propterea longius egi, ne friuolum mox iudicaretur, quod prima fronte non blanditur. Præ usquam hic Bedæ liber uulgatur, in cognita ista erant: & sola (ut opinor) hæc uetustas per eum seruata est: quare quicquid huius est, id Bedæ in uniuersum debes. Pueri habent quæque in hac re non iniucundam digitorum exercitationem: liberalis nanque digitorum extensio & flexus, etiam ad *χειρονομίαν* pertinet.

Tum paratiore legentium ingenio. Nam caput quinquagesimum quintum, quod est de recursu cyclorum solarium menstruorum, expeditur ea numeratione, quæ fit flexu digitorum.

Permulti siquidem alij alias, & ipse diuinæ interpretis historię Hieronymus, in Euangelicæ tractatu sententiæ huius adiumentum disciplinæ non dubitauit assumere: Centesimus (inquit) & sexagesimus, & tricesimus fructus, quanquam de

una terra, & de una semente nascitur, tamen multum differt in numero. Triginta referuntur ad nuptias: nam & ipsa digitorum coniunctio, quasi molli osculo se complectens & foederās, maritum pingit & cõiugem. Sexaginta, ad uiduas: eo quod in angustia & tribulatione sint positæ: unde & in superiore digito deprimuntur: quantoq; maior est difficultas experte quondam uoluptatis illecebris abstinere, tantò maius & præmium.

BRIDFERTI RAMESIENSIS GLOSSA.

Permulti siquidem alij alias, & ipse diuinæ interpretis historia Hieronymus Euangelicæ tractatu sententiæ, huius adiumentum disciplinæ, non dubitauit assumere. In Euangelio Matthæi, capite decimotertio, ubi scriptum habetur: Qui uerò in terra bona seminatus est, hic est qui audit uerbum, & intelligit, & fructum affert, & facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum. sic dicit sanctus Hieronymus capite trigesimo quinto in Matthæum. Primum ergo debemus audire, deinde intelligere, & post intelligentiam fructus reddere doctrinarum, & facere uel centesimum fructum, & sexagesimum atque tricesimum. De quibus plenius in libro contra Iouinianum diximus, & nunc breuiter perstringemus, centesimum fructum uirginibus, sexagesimum uiduis & continentibus, tricesimum sancto matrimonio deputantes.

Porrò centesimus numerus (quæso diligenter Lector attende) à sinistra transfertur ad dextram, & ipsidem quidem digitis, sed non eadem manu: quibus in læua manu, nuptæ significantur & uiduæ: circulum faciēs, exprimit uirginitatis coronam.

IOANNIS NOVIOMAGI SCHOLION.

Et ipse diuinæ interpretis historię Hieronymus. Apud Mattheum locus est capite decimotertio, de agricola, qui exiit ad seminandum: quo loco Seruator noster triplicem facit fructiferi soli differētiam: exprimo fructum uigecuplum, ex secundo sexagecuplum, tertio centuplum sustulit: in qua parabola diuus Hieronymus libro primo cõtra Iouinianum, maximum numerum refert ad uirgines, proximū ad uiduas, minimum ad matrimonium: sumpta confirmatione festiua, magis quàm necessaria, à digitorum gestu, quam eleganter hoc loco Beda explicuit. Eum autem locum Erasmus coniecturis exposuit, sic tamen ut à ueritate non aberraret: in Bedæ librum tum nondum inciderat. Postea tamen ubi fortè eum alicubi nactus esset, ex ipso authore rem egit,

Tres

Tres digiti in manu dicuntur auricularis, medius & impudicus: ceteri duo, index & pollex.

Primo fit indigitatio in læua manu, tali modo,

Quum ergo dicis Vnum, minimum in læua digitum inflectens, in medium palmæ artum infiges.

Quum dicis Duo, secundum à minimo flexum, ibidem impones.

Quum dicis Tria, tertium similiter afflectes.

Quum dicis Quatuor, itidem minimum leuabis.

Quum dicis Quinque, secundum à minimo similiter eriges.

Quum dicis Sex, tertium nihilominus eleuabis, medio duntaxat solo, qui Medicus appellatur, in medium palmæ fixo.

Quum dicis Septem, minimum solum, cæteris interim leuatis, super palmæ radicem pones. Iuxta quod

Quum dicis Octo, medicum.

Quum dicis Nouem, impudicum è regione compones.

Quum dicis Decem, unguem indicis in medio figes artu pollicis.

Quum dicis Viginti, summitatem pollicis inter medios indicis & impudici artus immittes.

Quum dicis Triginta, unguis indicis & pollicis blando coniunges amplexu.

Quum dicis Quadraginta, interiora pollicis lateri uel dorso indicis superduces, ambobus duntaxat erectis.

Quum dicis Quinquaginta, pollicem exteriori artu instar Græcæ literæ gamma Γ curuatum, ad palmam inclinabis.

Quum dicis Sexaginta, pollicem (ut supra) curuatum, indice circumflexo diligenter à fronte præcinges.

Quum dicis Septuaginta, indicem (ut supra) circumflexum pollice immisso superimplebis, ungue duntaxat illius erecta trans medium indicis artum.

Quum dicis Octoginta, indicem (ut supra) circumflexum, pollice in longum tenso implebis, ungue uidelicet illius in medium indicis artum infixa.

Quum dicis Nonaginta, indicis inflexi unguam radici pollicis infiges.

Hactenus in læua, aut sinistra manu.

Bedæ. tom. 1.

Secundo, fit indigitatio in dextera, sic.

Centum uerò in dextera, quemadmodum Decem in læua facies.

Ducenta, in dextera: quemadmodum Viginti in læua.

Trecenta, in dextera: quemadmodum Triginta in læua.

Quadringenta, in dextera: quemadmodum Quadraginta in læua.

Quingenta, in dextera: quemadmodum Quinquaginta in læua.

Sexcenta, in dextera: quemadmodum Sexaginta in læua.

Septingenta, in dextera: quemadmodum Septuaginta in læua.

Octingenta, in dextera: quemadmodum Octoginta in læua.

Noningenta, in dextera: quemadmodum Nonaginta in læua.

Item Mille, in dextera: quemadmodum Vnum in læua.

Duo millia, in dextera: quemadmodum Duo in læua.

Tria millia, in dextera: quemadmodum Tria in læua.

Quatuor millia, in dextera: quemadmodum Quatuor in læua.

Quinque millia, in dextera: quemadmodum Quinque in læua.

Sex millia, in dextera: quemadmodum Sex in læua.

Septem millia, in dextera: quemadmodum Septem in læua.

Octo millia, in dextera: quemadmodum Octo in læua.

Nouem millia, in dextera: quemadmodum Nouem in læua.

In reliqua parte corporis indigitatio, primo cum læui manu.

Porrò cum dicis Decem milia, læuam in medio pectori supinam appones, digitis tantum ad collum erectis.

Quum dicis Viginti millia, eandem pectori expansam latè superimpones.

Quum dicis Triginta millia, eadè pronas, sed erecta, pollicem cartilagini medij pectoris immittes.

Quum dicis Quadraginta millia, eandem in umbilico erectam supinabis.

H 2

Quum dicis Quinquaginta millia, eiusdem (scilicet laeva) pronae, sed erectae, pollicem umbilico impones.

Quum dicis Sexaginta millia, eadem prona femur laeuū desuper cōprehēdes.

Quum dicis Septuaginta millia, eandē supinam femori superimpones.

Quum dicis Octoginta millia, eādem pronam femori superpones.

Quum dicis Nonaginta millia, eadem lumbos apprehendes, pollice ad inguina uerso.

Hactenus in laeva: nunc ad dexteram.

At uerò quum Centum millia dicis, dexteram manum in medio pectoris supinam appones, digitis tamen ad collum erectis.

Quum dicis Ducenta millia, eandem pectori expansam latē superimpones.

Quum dicis Trecenta millia, eadem prona, sed erecta, pollicem cartilagini medi pectoris immittes.

Quum dicis Quadringēta millia, eandem in umbilico erectam supinabis.

Quum dicis Quingenta millia, facies cum ipsa dextera, quemadmodum Quinquaginta millia in laeva.

Quum dicis Sexcenta millia, facies cū dextera quemadmodū Sexaginta millia in laeva.

Quum dicis Septingenta millia, facies cum dextera, quemadmodū Septuaginta millia in laeva.

Quum dicis Octingenta millia, facies cum ipsa dextera, quemadmodū Octoginta millia in laeva.

Quum dicis Noningenta millia, facies cum dextera, quemadmodū Noningenta millia in laeva.

Quum dicis autē Centena millia (hoc est Centies centum, Millio Neoterici dicta) ambas sibi manus, insertis inuicem digitis implicabis.

BRIDFERTI GLOSSA.

Iam hic insunt sex illi Numerorum integri ordines, in ipsa uniuersa indigitationis ratione.

Primus uerò ordo, est Vnitatum.

Secundus autem, Decadum.

Tertius est, Centuriarum.

Quartus est, Millenariorum.

Quintus est, Decadum millenariorum.

Sextus & hic ultimus, est Centuriarum millenariorum ordo.

Isidorus, in libro Etymologiarum undecimo: Digni nuncupati, uel quia decem sunt, uel quia decē iuncti existāt. Nam habent in se numerum perfectū, & ordinem decentissimū.

Primus, pollex uocatur, eo quod inter ceteros polleat uirtute & potestate.

Secundus, in dex & salutaris seu demonstratorius: quia eo ferē salutamus, uel ostendimus.

Tertius, impudicus: quia cum ipso putredines uulnerum Medici tangere solent.

Quartus, anularis: eo quod in ipso anulus geritur. Idem & medicinalis, quod eo trita coluria à Medicis colliguntur.

Quintus, auricularis: quia ex ipso aurem scalpimus.

1	10	100	1000	10000	100000
2	20	200	2000	20000	200000
3	30	300	3000	30000	300000
4	40	400	4000	40000	400000
5	50	500	5000	50000	500000
6	60	600	6000	60000	600000
7	70	700	7000	70000	700000
8	80	800	8000	80000	800000
9	90	900	9000	90000	900000

Tres digiti in dextera manu, id est auricularis, medicus impudicus, usq; ad nouē millia continent numerū.

Duo digiti in dextera manu, id est index & pollex, usq; ad nongentos continent numerum.

Duo digiti in sinistra manu, id est index & pollex, usq; ad nouem continent numerum.

Tres digiti in sinistra manu, id est auricularis, medicus impudicus, usq; ad nouem continent numerum.

Sinistra manus semper usq; ad nongenta millia per artus digitorum continet numerum.

Dextera manus semper usque ad nongenta millia per iuncturas digitorum continet numerum.

Pollex, etiamsi ceteris breuior, tamen inter ceteros fortitudine pollet.

Index, quoq; saluatorius quondam, & demonstratorius dictus.

Pollex & index, in dextera, à centum usq; ad noningenta.

Nunc tres alij in eadem dextera manu, à mille usq; ad nouem millia.

Sinistra per artus dimensos, corporis continebit numeros: & dextera per iuncturas & dispositiones membrorum.

Sic habes Numerorum omnium per characteres demonstrationem, aut per digitorū inflexionem.

Brid-

BRIDFERTI RAMESIENSIS GLOSSA.

Quum ergo dicis Vnum, minimum in laeva digitum inflectes, in medium palmae artum infiges. In libro de ciuitate dei undecimo, sic dicit beatus Augustinus: Ratio numeri contemnenda non est, quae in multis sanctarum scripturarum locis, quam magna aestimanda sit, elucet, diligenter intuentibus. Nec frustra in laudibus Dei dictum est, Omnia in mensura & numero & pondere disposita. Et Eucherius uir sapientissimus ita commemorat: Hic numerus, qui est unus, ad unitatem Dei refertur: ut est in libro Exodi, Audi Israel, dominus Deus tuus unus est. Duo, duo testamenta: in Regum libris, Et fecit in Dabir duo Cherubin decem cubitorū magnitudine.

Tres, ad sanctam trinitatem: in epistola Iohannis, Tres sunt, qui testimonium dant, spiritus, aqua & sanguis. Quatuor, ad quatuor euangelia: in Ezechiele, Et ex medio eorum similiter quatuor animalium. & Ioannes in Apocalypsi sua, Quatuor animalia ante thronum Dei plena oculis ante & retro, item, Quaternarius enim numerus perfectus est, & in suis partibus diuisus perfectionem obtinet. Diuiditur enim in unum, duo, uel tria. Vnum nancq; ad Deum pertinet: quia unus Deus, una fides, unum baptismum, unus Deus & pater omnium, qui super omnes, & per omnia, & in omnibus nobis. Duo, ad geminam dilectionē, uel (ut supra dictum est) ad duo testamenta. Tres, ad sanctam indiuiduamq; trinitatem, patris scilicet & filij & spiritus sancti. Quatuor autem ad gratiam Noui testamenti, uel ad quatuor libros sancti Euangelij, quae maxime in his ascribitur, Quia enim quadratus lapis non fluctuat, sed in quamcūq; partem uersus fuerit, & qualiter iacet, recte quaternario numero constantia sanctorum designatur: quia non circumferuntur omni uento doctrinae, sed ut firmi lapides siue in prosperis siue aduersis, in bonis actibus & fide constantissime perseverant, considerantes illud quod ait, Qui perseverauerit usq; in finem, hic saluus erit.

Quinq; ad quinq; libros Mosi: Paulus, In Ecclesia uolo quinq; uerba sensu meo loqui.

Sex, ad diem sextū, quo Dominus hominem cum uniuersis animantibus fecit. In Genesi, Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem. Et factū est uespere & mane, dies sextus. Itē beatus Gregorius in homilia 17. super Ezechielem ita dicit: Sape iam diximus, senario numero perfectionem boni operis designari, nō illud sequentes quod conati sunt huius seculi sapientes astruere, dicentes, idcirco senariū numerum esse perfectum, quia suo ordine numeratus perficitur: ut quum unus, duo uel tres dicitur, senarius numerus impleatur: uel quia in tres partes diuiditur, id est sexta, tertia & dimidia: uidelicet in uno, duobus & tribus. Sed idcirco senarium numerum dicimus esse perfectum, quia sexto die homo est conditus, eoq;

die Dominus perfecisse opera sua describitur, unde etiam pro perfectione poni senarius numerus solet. Septem, ad diem septimum, in quo perfectis omnibus Dominus requieuit. In Genesi, Et requieuit die septimo ab uniuerso opere quod patrarat. Itē beatus Gregorius: Certissime scimus, quod septenarium numerū scriptura sacra pro perfectione ponere consueuit. Vnde & septimo die Dominum requieuisse ab operibus asserit. Hinc est etiam, quod septimus dies in requiē hominibus, id est in fabato est datus. Hinc est quod iubilaeus annus, in quo plenaria requies exprimitur, septē hebdomedibus consummatur. Cui monade addito, nostrae adunationis summa impletur. Haec igitur uerba, scripta sunt in primo libro Moralium diui Gregorij. Augustinus in libro undecimo de ciuitate dei. Septenarius numerus pro cuiuscunq; rei diuersitate poni solet. Vnde dicitur, Septies cecidit iustus, & resurgit: id est de iniquitatibus, sed de tribulationibus ad humilitatem perducantibus intelligi uoluit. Et, Septies in die laudabo te, quod alibi alio modo dicitur est, Semper laus eius in ore meo. Propterea hoc eodem sapen numero spiritus sanctus significatur, de quo Dominus ait: Docebit uos omnem ueritatem. Octo, ad diem resurrectionis, id est octauū. In titulo Psalmi, In finem pro octaua. Nouem, ad sacramentum, quod hora nona Dominus spiritū emisit. In Euangelio, Et circa horam nonā clamauit Iesus uoce magna, & emisit spiritum. Decem, ad decalogū legis. In Psalmo: In psalterio deca chordo psallam tibi. Duodecim, ad apostolos: in Euangelio, Duodecim autem apostolorum nomina haec sunt. Quatuordecim, ad sacramentum Dominicae generationis. In Euangelio: Ab Abraham usq; ad Dauid, generationes quatuordecim. Quindecim, ad quindecim gradus templi. Sedecim, ad numerum prophetarū. Viginti duo, ad sacramentum diuinorum uoluminum, secundum literas Hebraeorum. Viginti quatuor, ad mysterium numeri seniorum. In Apocalypsi, Et super thronos uiginti quatuor seniores sedentes. Triginta, ad fructus fidelium coniugum. In Euangelio, Et dabunt fructus aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigessimū. Trigintatres, ad mysterium aetatis, qua Dominus in carne uersatus est. In Apostolo, sicut quibusdā ex hoc uidetur: Donec occurramus in unitatem fidei & agnitionis filij Dei in uirum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi. Quadraginta, ad quadagesimae sacramentum. In Euangelio, Et agebatur spiritu in deserto quadraginta dieb.

Quadraginta duo, ad numerū in eremo mansionum, uel ad numerum generationum, quae ab Abraham sunt usq; ad Christum. Quinquaginta, ad Pentecosten. In Actibus apostolorum: Quum compleuerentur dies pentecostes,

Sexaginta, ad fructum uideus siue continen-
tibus debitum. In Euangelio: Et dabunt fru-
ctum, aliud sexagesimum. Septuaginta duo,
ad numerum presbyterorum uel discipuloru,
quos Dominus elegit. In Euangelio: Post hac
designauit Dominus & alios septuaginta duos
& misit binos ante faciem suam in omnem ci-
uitatem. Centum, ad martyrum fructum uel
uirginum. In Euangelio: Et dabunt fructum, a-
liud centesimum.

Est & alterius modi computus, articu-
latim decurrens: qui, quoniam speciali-
ter ad Paschæ rationem pertinet, quum
ad hanc ex ordine uentum fuerit, oportu-
tunius explicabitur.

Iste computus pertinet ad decemnoualem
cyclum, & ad solarem. Et in hoc quod dicit Ar-
ticulatim, comprehendit lunarem cyclum.

Potest autem & de ipso quem præno-
taui computo quedam manualis loque-
la, tam ingenij exercèdi, quam ludi agen-
di gratia figurari: qua literis quis singilla-
tim expressis uerba, quæ ipsè literis con-
tineantur, alteri qui hanc quoq; nouerit
industriam, tametsi procul posito, legen-
da atq; intelligenda contradat, uel neces-
saria quoq; per hæc occultius innuendo
significans, uel imperitos quosque quasi
diuinando deludens.

Cuius ordo ludi uel loquelæ
talis est:

Quum primam alphabeti literam inti-
mare cupis, unum manu teneto.

Idest, sicut ostendis unum in manu per mi-
nimum digitum, sic debes A intelligere in ipsa
inflexione digiti: & sic de reliquis.

Quum secundam, duo.

Quum tertiam, tria.

Et sic ex ordine cæteras.

Verbi gratia: Si amicum inter insidiato-
res positum, ut Cautè rem agat, admone-
re desideras: digitis ostende,

Tertiam, Primam, Vigesimalam, Decimam nonam, Quintam, Primam, Septimam, Quintam, Huius nanque ordinis literæ, Cautè age, significant. Potest & ita scribi, si causa se-
cretior exigat.

Est & alterius modi computus. Scilicet quàm
iste, per digitos & artus. Articulatim decurrens,
idest per articulos, scilicet digitos manus. Ipse
enim particulas exteriores decurrit. Vnum ma-
nu teneto. Idest unitatem signa in manu. Manu
scilicet sinistra teneto, idest sicut ostèdis unum
in manu per minimum digitum, sic debes lite-
ram a, intelligere in ipsa digitorum inflexione.
Quum secundam significas literam, duo scilicet
teneto. & sic de reliquis, id est sicut numerus
digitorum se ex ordine extendit, usque ad
uigintitres: plures enim non habemus literas.
Et quum uolueris demonstrare k, quæ est de-
cima apud nos litera, ostende eam per eundem
numerum, per quem ostendis decimam in ma-
nu tua. Item aliter, Quum l uolueris de-
monstrare, ostende eam per k & a, repetens à
capite: quia l, undecima est apud Latinos. Et si
uolueris x demonstrare, quæ est uicesima pri-
ma litera, nota eandem per u, quæ est uicesima
litera, & per a, quæ est prima. Et sic de alijs us-
que ad z ultimam literam.

Sed hæc Græcorum cõputo literisq;
facilius disci simul atque agi possunt, qui
non ut Latini, paucis ipsèdemq; geminatis
suos numeros solent exprimere literis, ue-
rùm toto alphabeti sui caractere in nu-
merorum figuras expenso, tres qui plus
sunt numeros uotis singulis depingunt,
eundè penè numeri figuradi, què scriben-
di alphabeti ordinè sequètes, hoc modo:

α	1	unum	ι	
β	2	duo	ιι	
γ	3	tria	ιιι	
δ	4	quatuor	ιιιι	
ε	5	quinque	ν	
ς	6	sex	νι	
ζ	7	septem	νιι	
η	8	octo	νιιι	
θ	9	nouem	ιξ	νιιιι
ι	10	decem	ξ	
κ	20	uiginti	xx	
λ	30	triginta	xxx	
μ	40	quadraginta	xl	xxxx
ν	50	quinquaginta	li	
ξ	60	sexaginta	lxi	
ο	70	septuaginta	lxx	
π	80	octoginta	lxxx	
ρ	90	nonaginta	xc	lxxxix
ς	100	centum	c	
ς	200	ducenta	cc	
κ	300	tercenta	ccc	
υ	400	quadringenta	cccc	
ϛ	500	quingenta	d	ccccd
χ	600	sexcenta	dc	
φ	700	septingenta	dcc	
θ	800	octingenta	dccc	
ϛ	900	noningenta	dcccd	ix'

Quem scribendi alphabeti ordinem sequentes hoc mo-
do. Si quemlibet nostri alphabeti literam uis
demonstrare, considera numerum, qui sibi in
alphabeti ordine naturaliter est attributus, &
tunc Græcam literam non eiusdem nominis,
sed eundem numerum significantis inscribe.
Verbi gratia, Si uis demonstrare g, quæ est se-
ptima litera in ordine nostri alphabeti, nõ ideo
debes ponere gamma, quod eandem uim reti-
net apud illos, quia tertia est in ordine alpha-
beti illorum: & nõ septima: sed potius zeta, quod
septenarium numerum apud illos retinet, sicut
& apud nos g. Illud autem animaduertèdum,
quia Græci per sua elementa numeros exprì-
mentes, à denario transibunt ad uicinarium, à
fota scilicet, quæ decem, ad cappa, quæ signifi-
cat uiginti: reliquos uerò numeros, qui inter
decem & uiginti computantur, non per singu-
los characteres, sed per binos sibi inuicem co-
pulos computatur: ueluti si undenarium nu-
merum ostendere uelint, scribunt alpha, quod
significat unũ, & iota, quod significat decem:
sic & de reliquis, quod etiam in tali loquutio-
ne obseruandum est.

γ	c	3
κ	u	20
ιβ	m	12
ιγ	n	13
κ	u	20
ιβ	m	12
ε	e	5
ιζ	r	17
θ	i	9
ιη	s	18
α	a	1
ιθ	p	15
θ	i	9
γ	c	3
ε	e	5
ιη	s	18
ιθ	p	15
ιζ	r	17
ιθ	o	14
ιγ	n	13
ιθ	o	14
ιη	s	18
ιθ	t	19
ιζ	r	17
θ	i	9
ιη	s	18
θ	i	9
ιγ	n	13
ιη	s	18
ε	e	5
ιζ	r	17
ε	e	5
ζ	g	7
ιζ	r	17
α	a	1
θ	i	9
ιθ	o	14
ιη	s	18

Quarundam
literarum La-
tinarũ nume-
rus Græcus, iux-
ta seriem lite-
rarum Latina-
rum in suo al-
phabeto.

Literarũ qua-
rũdam nume-
rus ziphralis,
secundum or-
dinem litera-
rum alphabe-
ti Latini.

Hic autem habes certum exemplum, quo te
in alijs exercere posses: ut in hoc carmine,
Cum numeris apices, pro nostris insere Graios
Interim scies, literam x, à Græcis sumptam,
quum habeat figuram literæ, quæ apud illos
uocatur Chi, tamen apud illos nomen accepit
per anastrophem uel conuersionem huius Græ-
cæ literæ quæ dicitur xi, inde apud Latinos ix.
Quòd autem nos per c, siue per k, siue per qu
scribimus, Græci per solum cappa k scribunt.
V etiam, quod non habent Græci, quoties for-
num ipsius u exprimere uolunt, per o micron
& ypsilon simul copulatos significant. Sed
hæc loquela & scriptio numeralis ad literas La-
tinas inuenièdum, literisq; scilicet Græcorum,
facilius disci simul atque agi possunt. Facilius
enim cognoscunt Græci numerum ex suis lite-
ris, quàm nos ex nostris, quia unusquisque nu-
merus habet suam propriam literam, per quam
intelligatur. Latini autem non intelligunt nu-
meros, nisi paucis literis, ipsèdemq; etiam gemi-
natis. Qui scilicet Græci, non ut Latini, paucis
utuntur, sed omnibus literis. Paucis uerò, ut
his septè tantum, I V X L C D M.

Quatuor ex his duplicantur, triplicantur &
quadruplicantur, iuxta numeri exigentiam: ut
sunt hæc, ΙΙΙΙ XXXX CCCC MMMM.
Græci enim omnibus suis literis exprimunt nu-
meros: uerùm toto alphabeti sui caractere, in
numerorum figuras extenso, tres qui plus sunt
numeros, notis proprijs, quæ ex alphabeto nõ
sunt, depingunt. Prima est s, quæ dicitur epi-
sima, nota numeri 6. Secunda est ϛ,
quæ uocatur hexastachia, nota numeri 90.
Tertia est ϛ, quæ dicitur triastachia, nota
500. quia ennea Græcè, nouem
neconda, nonaginta: ennea cofia, nonaginta
dicitur. Hi tres characteres numerorum licet
interponantur literis Græcorum, non tamen
sunt literæ, sed cuiusdam numeri notæ. Episi-
mon ideo sexto loco ponitur, quia formam se-
mis habet, quod significat sex uncias, uel quia
iuxta epylon stat, significans quinque. Cophe
quoq; idcirco ponitur iuxta literam pi, quæ ua-
let 90. Enneacosis in fine ponitur, propter ul-
timum numerum, qui est 900. tres nouenarias
figurarum numeraliũ claudens: quia apud La-
tinos, ultra mille nullus est numerus. Græci ue-
rò quum mille 1000 notant, per uirgulã supra-
signatam supra quamlibet numerorum notam
distinçtè indicant, ut A, & cætera.

Et quia in cæteris linguis hæc fieri possunt,
nihilominus tres sunt principales linguæ:
Hebræa primò, secundò Græca, Latina tertio.

Hebræa autem, duas & uiginti literas habet
in alphabeto: & quinque, finales dicitur, ut,

ט ו ז ה ז א ב ג
כ ל מ נ ס ע פ צ
ק ר ש ת ח ט ז

Sunt igitur per omnia Hebraeis uigintiseptem litera, quae in tres partes (ut hic apparet) secatur, & qualibet pars habet nouem literas: in prima uero nouenaria, sunt tantum unitates: in altera autem, sunt decades, siue denariae: & in ultima, habentur centuriae, siue chiliades. Sic etiam Graecis est, qui (ut supra ostensum est) totidem habent, nempe septem & uiginti.

Postea sequuntur Latinae litera, quae sunt tres & uiginti: scilicet,

- 1 a prima
- 2 b secunda
- 3 c tertia
- 4 d quarta
- 5 e quinta
- 6 f sexta
- 7 g septima
- 8 h octaua
- 9 i nona

10 k decima
11 l undecima

- Media alphabeti litera
- 12 m duodecima
 - 13 n decimatertia
 - 14 o decimaquarta
 - 15 p decimaquinta
 - 16 q decimasexta
 - 17 r decimasextima
 - 18 s decima octaua
 - 19 t decimanona
 - 20 u uigesima

Etiam Graecae litera

- 21 x uigesimaprima
- 22 y uigesimasecunda
- 23 z uigesimatertia

Non est necesse de Graecorum numero hic amplius tradere, quia iam superius est scriptum, eundem penes numeri figurandi, quam scribendi, alphabeti ordinem sequentes.

Monet autem Beda, hoc esse facilius apud Graecos, qui ad significationem numerorum omnibus alphabeti literis & notis ex ordine utuntur.

Qui & ideo mox ut numeros digitis significare didicerint, nulla interstite mora, literis quoque pariter isdem praefigere sciunt. Verum haec haecenus.

Nunc ad tempora, quantum ipse temporum conditor ordinatorque Dominus adiuuare dignabitur, exponenda ueniamus.

[Numeros digitis significare.] Quali dixisset, sicut sciunt numerare & legere per easdem literas, sic per eosdem digitos sciunt numerare, & literas ostendere atque praefigurare. Nulla interstite mora, id est tarditate. Isdem, scilicet numeris, uel signis. Praefigere, uel perficere. Sciunt, scilicet illi Graeci: id est secundum significationem numerorum. Verum haec haecenus, scilicet dicta sufficiant.

De indigitatione, iam satis.

BEDA PRESBYTERI LIBELLVS DE RATIONE VNCIARVM.

Nciarum quoque diuisionem nosse, quae non minus temporibus rebus, uel alijs quam numeris est apta, computandis, non ignobilis inuentio est. Quibus quia & dispersae passim historiae, & ipsa sacra scriptura utitur, nomina pariter & figuras eorum, paucis affigere curauimus: a libra incipiens, quae dicta est quasi libra, quod liberaliter pondera adaequat: nam neque amicum, neque inimicum, nemini fauet, nisi iustitia.

Diuisio per uncias.

10 Libra, As, siue Assis, est unciarum duodecim, & signatur ita X uel lb. Deunx, siue Labus, unciarum est undecim, & signatur ita IIII uel IIII. Decunx, uel Dextans, est unciarum decem, & notatur sic, IIII uel IIII. Dodrans, siue Doras, est unciarum nouem, & signatur ita, IIII uel IIII.

Bes, siue Bisse, aut Besse, est unciarum octo, & notatur ita, IIII uel IIII. Septunx, siue Septuns, est unciarum septem, & figuratur ita, IIII uel IIII. Semis, siue Semissis, aut Sextus, unciarum sex, & notatur sic, IIII uel IIII.

30 Quinquunx, siue Quincuns, unciarum quinq. & sic denotatur, IIII. Triens, siue Treas, est unciarum quatuor, & sic pingitur, IIII. Quadrans, siue Quadras, est unciarum tres, & delineatur sic, IIII.

40 Sextans, siue Sextas, sunt unciae duae, & notatur ita, IIII. Sexcunx, siue Secuncia, est uncia una & semis, dicitur etiam Sesquiuncia: sic notatur, IIII.

Diuisio per Scrupulos.

Vncia, est uigintiquatuor scrupulorum, & notatur sic, IIII uel IIII. Semuncia, est duodecim scrupulorum, tertia pars unciae: & sic denotatur, IIII.

50 Sextulae duae, est octo scrupulorum, & formatur ita, IIII. Sicilicus, est sex scrupulorum, & sic notatur, IIII.

Sextula, siue Sescia, est quatuor scrupulorum, & sic formatur, IIII aut IIII uel IIII. Dimidium sextulae, est duorum scrupulorum, & sic depingitur, IIII.

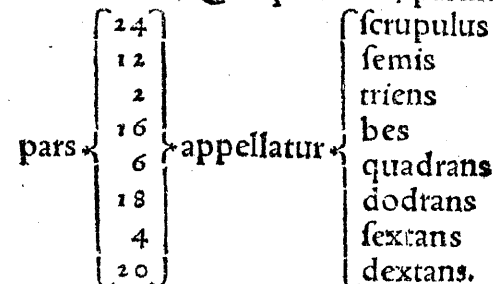
60 Scrupulus, siue Scripulus, habet sex siliquas, & ita notatur, IIII uel IIII. Sicilicus, in Sicilia primo inuentus. Siliqua, genus est farris.

Hac

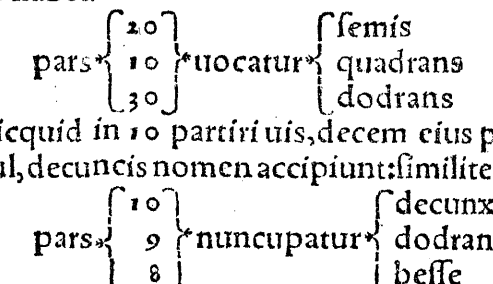
IN BEDAE LIBELLVM DE UNCIJS, BRIDFERTI GLOSSA.

Haec (inquam) ponderum uocabula, uel characteres, non modo ad pecuniam mensurandam, uerum ad quauis corpora, siue tempora dimetienda conueniunt. Vnde & ratio uel mos obtinuit, ut in cantione computorum, pueri unum & duo, sapius asse & dipondio mutentur: item tressis, quartusis, quintusis, sextusis, septusis, & caetera huiusmodi, quasi tres asses, quatuor asses profertur: & in eundem modum sequentia numerorum quam plurima. Siue igitur horam unam, siue diem integrum, siue mensis, siue annum, seu certe aliud aliquod maius minus uel temporis spatium in duodecim partiri uis, ipsa duodecima pars uncia est: reliquas undecim, deuncem appellant. Si in sex partiri uis, sexta pars sextans: quinque reliquae, dextans, uel (ut alij) distas uocantur. Si in quatuor, quarta pars, quadrans nomen obtinet: residuas tres, dodrans nomen accipiunt. Et huius disciplinae regula soluitur, quod plerisque turbat imperitos: quia Philippus in expositione beati Iob aetum maris Oceani quotidie bis uenire describens, adiunxit hunc aequinoctialis horae dodrante transmissio, tardius sine intermissione, siue die uenire, siue nocte. Porro si per uia quid diuidere cupis, tertiam partem trientem, duas residuas bissem nuncupabis. Si per duo, dimidium semis appellatur. (Duodecima autem pars assis, siue librae, est uncia: quae habet scrupulos uigintiquatuor, & sextulas sex, ac siliquas centum & quadraginta quatuor. Scripulus, est breuis lapillus.) Sic & caetera, quae uerbo melius colloquentis, quam scribentis stilo disci pariter & doceri queunt. Item de corporibus, siue miliarium, siue stadium, siue iugerum, siue perticam, siue etiam cubitum, pedem uel aut palmum partiri opus habes, praefata ratione facies. Denique & in Exodo, dimidium cubiti semis appellatur, narrante Mose, quod habuerit arca testamenti duos semis cubitos longitudinis, & cubitum ac semissem altitudinis. Et in Euangelio, quarta pars totius mundani corporis: id est terra, mystice quadrantis nomine censetur: quum mittendo in poenam peccatori dicitur, Non exies inde, donec reddas nouissimum quadrantem: id est donec luas terrena peccata, ut beatus Augustinus exponit: Hoc enim (inquit) peccator audiuit, Terras, & in terram ibis. Quarta siquidem pars distinctorum membrorum huius mundi, & nouissima terra inuenitur, ut incipias a caelo, secundum aeternum numerum, a quam tertiam, quartam terram. Qui etiam in expositione ubi scriptum est, Erat autem parasceue paschae, hora quasi sexta. huiusce disciplinae meminit, dicens, Non iam plena erat sexta, sed quasi sexta, id est peracta quinta, & aliquid de sexta esse coepit: nunquam autem isti dicerent, Quinta & quadrans, aut quinta & triens, aut quinta & semis, aut aliquid huiusmodi: si non haec partes, apud diuinos autores uulgatae inuenirentur.

Hac inquam, scilicet, ut dixi coepit. Ponderum. Pondus, a pendendo dicitur, eo quod in statera librata pendeat. Characteres, id est figurae. Non modo, id est tantummodo ad pecunias, aurum scilicet uel argentum, aut quodlibet metallum. Antiquorum substantia fere omnis constabat in pecoribus: etsi nunc in illis & caeteris constat, tamen nomen istud non seruatur. Vnde & ratio uel mos, quia non solum haec uocabula ponderum conueniunt ad pecuniam mensurandam, sed etiam ad alias res, obtinuit mos, ut ponantur etiam pro nominibus numerorum, in cantione computorum, id est quando aleam librant, quod est genus ludi. Cantio computorum est, quum dicimus unum, duo, &c. Proprie tamen assis, unam libram: dipondius, duas: tressis, tres: quartis, quatuor significant. Sesterius olim dipondius uel dupondius: & semis, quasi semis tertius: tressis, quasi tres asses, &c. Sequentia scilicet nomina quam plurima proferuntur usque centusis, id est centum asses. Philippus. Ille fuit diui Hieronymi discipulus. Siue igitur horam. Maius temporis spatium, si in duodecim partiri uis, ipsa duodecima pars erit uncia: maius est ut cyclus decennoualis. Minus temporis spatium est, ut momentum, &c. ipsa duodecima pars etiam est uncia. Quicquid in 24 partiri uis,

Si uis partiri horam in 40. uel diem, uel aliquid huiusmodi, ipsa uero 40 pars, momenti nomen habet.

Similiter quicquid in nouem partiri uis, omnes partes simul nomen dodrantis tenent. Ablata nona parte, octo remanentes, besse uocantur. Quicquid in octo partiri uis, omnes simul besse uocantur. Tolle unum, septem remanentia septunx appellantur. Itaque ex consuetudine uenit, ut octo horae, uel octo dies, uel octo puncti, uel octo momenta, & quicquid octies ducatur, bessem appelleretur: ita nouem semper dodrans appellantur, decem decunx, undecim deunx, sepre septunx, sex sextans uel semis, quinq. quincunx, quatuor triens: & sic de caeteris, ut in textu.

Beda

BEDÆ PRESBYTERI LIBELLVS DE ARGVMENTIS LVNÆ.

Argumentum, est uelox approbatio rerum uniuersarū, quæ fidem facit rei dubiæ: & est argumentum dictum, quasi argutè mentis indicium, uel quasi argutè inuentum. Argumentum & argumentatio hoc inter se differt. Argumentum enim, est quod in principio libri breuiter causam pandit, Argumentatio enim, quæ in disputatione fidem assertionibus facit: uel argumentum dictū, quod arguit mentem. Argumenta, astutiæ ingenia, quæ rei dubiæ dant fidem. Argumentum est, quando aliqua ex his quæ prius dicta sunt comprobantur.

Ad feriam in calendis mensium inueniendam. Si uis nosse feriam, hoc est, diem septimane in calendis mensium, scito quot regulares habet unusquisque mensis à Martio incipientis: quia in illo mense factus est mundus, & ille mensis fuit principium anni apud antiquos Romanos in tempore Romuli: & in illo mense discurrunt epactæ solis, id est concurrentes septimane, dies in 8. calend. Aprilis, in cyclo 28. annorum. Martius ergo habet regulares 5. Aprilis 1. & reliqua usque. Februarius 6. His ergo regularibus additis concurrentibus præsentis cuiuslibet anni per 28. annos, tunc enim cycclus solis in se reuertitur, tota que summa in 8. diuisa, quotus numerus remanserit, tota erit feria in calendis 12. mensium. Si autem totum numerum per 7. diuiseris, sabbato erunt calendæ ipsius mensis, de cuius feria quæritur. Si uero ille numerus regularium & concurrentium simul ad 7. non peruenerit, quotus numerus fuerit, tota erit feria præsens in calendis uniuscuiusque mensis per totum annum.

Ad feriam per dies mensis inueniendam. Si uis scire quotidie quota feria sit, computa dies à principio mensis cuiuscunque uolueris, & unum semper subtrahat, id est primum diem mensis, quia eum dicis, adde feriam, quæ fuit in capite istius mensis, tunc primum diem ipsius comprehendis, quem minime duplicare debes. Similiter tibi de luna intelligendum est, ubi dicitur: adde ætatem lunæ, quæ fuit in calendis huius anni & mensis. Adde etiam numerum, quota feria fuerit in calendis ipsius mensis. Verbi gratia: Si prima feria calendæ ipsius mensis fuerunt, adde diebus præteritis unum. Si secunda feria fuerint, adde duos: si tertia, tres: & ita usque septem, & ubicunque opus fuerit partire per septimam partem, id est in quantiscunque uicibus septem tollere potueris, quicquid remanserit super septem, in qua hora & in quo puncto remanserit, feria est.

Ad feriam per dies anni inueniendam. Si uis scire quora sit feria, quocunque die per annum, computa dies à calend. Ianuar. usque in diem, de quo inquiris: & cum scieris, adde feriam, quæ fuerit die cal. Ian. & si bissextilis annus est, etiam bissexti diem postquam transierit, argumentare memento. & partire omnia per 7. quot remanserint, talis erit feria. Si nihil remanserit, septima erit.

Ad feriam in cal. Ian. per annos Domini inueniendam. Si nosse desideras, quora sit feria in cal. Ian. sume annos ab incarnatione Domini quot quot fuerint, his quartam partem adijce, & ex his subtrahere unum: si bissextus fuerit, duos reliquos diuide per 7. Quot remanserint, talis erit feria in calend. Ianuarij.

Ad lunam in calendis mensium inueniendam. Si subito inuenire uolueris quora luna semper in calendis mensis eueniat, tene regulares mensis præsentis, adde epactas ipsius anni de quo inquiris, comprehendere in unum. Si usque 30. peruenerint, 30. erit luna in calendis. Si autem minus à 30. ita & luna. Quod si super 30. fuerint, recide 30. quod remanet, ipsa est luna in cal. mensium. Hoc autem caue, ut si 30. lunatio est, 30. recidas. Si uero 29, 39 recidas, quia ab initio anni usque ad finem, una lunatio est 30. alia 29. Quando autem bissextus est, uadit dies cum luna. Verbi gratia: Si hodie computatur luna 6. & in crastinum similiter computari debet.

Ad lunam per dies mensis inueniendam. Si uis scire, quora sit luna die quocunque uolueris, scito quora in cal. ipsius mensis per epactas & regulares inuenta fuerit, tene per dictum numerum, adde etiam dies mensis præteritos, sicut superius ad feriam diximus, & unum semper recide, comprehendere in unum. Si 30. peruenerit, 30. luna est: si autem minus à 30. ita est & luna. Si super 30. fuerit, recide 30. & quod remanserit, talis est luna.

Ad lunam per dies anni inueniendam. Si uis scire omnibus diebus quora sit luna, computa dies à cal. Ian. usque in diem, de quo computare uolueris: & cum scieris, adde ætatem lunæ, quæ fuerit in cal. Ian. Partire omnia per 59 & 30. Et si amplius quam 30. remanserint, tolle 30 & 29. & quot superfuerint, talis erit luna.

Ad lunam in calendis Ian. inueniendam. Si autem scire desideras, quanta sit luna in cal. Ian. sume cyclum lunarem anni præsentis cuiuscunque uolueris, & multiplica illum undecies, adde regularem unum, & partire omnia per 30. quot uero remanserint, talis erit ætas lunæ in cal. Ian. Tantum memor esto, ut post 16. cyclum, uidelicet 17. 18. 19. non unum, sed duos adijcias regulares.

In qua hora & puncto luna accendatur à sole. Si scire cupis, in qua hora & in quo puncto luna quotidie accenditur & mutatur, sume cyclum

lum lunarem præsentem cuiuslibet anni, & multiplica illum quinquies, adde & numerum à cal. Ian. usque in præsentem diem. Illos ergo dies anni, & ipsam multiplicationem cycli lunaris præsentis additos simul, partire per 60. Quot autem superfuerint, ipsi sunt puncti eiusdem diei: fac ex eis horas. quinq; puncti faciunt unam horam. Verbi gratia: Si remanserint 5, in nouissimo puncto primæ horæ terminatur luna, & incipit esse alia.

Ad ætatem lunæ inueniendam. Si autem sequentem ætatem lunæ per eundem cyclum scire cupis, duc eum sexies, & adde supradictum numerum, qui fuerit de diebus anni, & de multiplicatione ipsius cycli per quinquies: & adde tot regulares, quot sexagesimi fuerint primitus in ea multiplicatione, partire omnia per 30. quot remanserint, talis erit ætas lunæ: si nihil remanserit, 30. erit.

Ad inueniendam lunam in transacto, uel in sequenti anno in unoquoque datarum. Si uis scire qualis luna fuerit in transacto anno, in uno quoque datarum, sume lunam de præsentis anno in qualiscunque datarum, quam probare uis in transacto anno: & tolle 11. quot remanserint, scito quia talis fuit luna in transacto anno in illud datarum. Et si minor est ætas lunæ quam 11, scito quia ubi nunc est prima, illic fuit 20. & ubi nunc est secunda, ibi fuit 21. Et sic computa, quousque uenias ad 12. lunam, & tunc tolle 11. Quot remanserint, talis fuit luna in transacto anno in illud datarum, ubi nunc est 12. Si autem de sequenti anno similiter approbare uis, ad præsentem ætatem lunæ adde 11, & quot fuerint, scito quia talis erit luna in sequenti anno in præsentis datarum. Si autem intra 30. numerus excreuerit, tolle 30. & quot remanserint, talis erit ætas ipsius.

Ad lunam in centesimo anno inueniendam. Si uis scire quora sit luna in centesimo anno hinc à præsentis quolibet die, multiplica 11. annuas centies, fiunt 1100. Adde epactam illis diei præsentis, à quo incipias numerare. Adde regulares 5, hoc est 5 saltus, qui ideo regulares dicuntur: mitte simul, & quotquot fuerint, partire omnia per 30. quot remanserint, ita erit ætas lunæ in centesimo anno.

Quot punctis luna luceat. Si uis scire quot punctis uel horis luceat luna, primum considera, utrum in augmento sit, an in detrimento. Et si quidem in augmento est, multiplica ætatem eius per 4. Verbi gratia: Si decima est, multiplica per 4. fiunt 40. Tot punctis luceat luna 10, id est 8. horas. Item, si uis scire quot non luceat, uide quot sunt à 10. usque ad 15. sine dubio quinq;: multiplica quater quinq; fiunt 20. puncti, qui faciunt horas quatuor. tot horis enim luceat luna decima. Item, si uis scire post plenilunium quot horis luceat luna uigesima, uide quot sunt à 20. usque 30. sine dubio 10: multiplica quater, fiunt 40. puncti,

qui faciunt octo horas. Deinde, si uis scire quot non luceat, uide quot sunt à 15. usque 20. sine dubio 5. multiplica quater, fiunt 20. puncti, qui faciunt horas quatuor: tot horis non luceat luna 20. sic deinceps usque ad finem. Tricesima autem luna nihil luceat, quia in coitu est opposita Soli: & illud tempus interlunium dicitur.

In quo signo uel parte signi, sol uel luna uersentur. Si uis nosse in quo signo, uel in qua parte signi sol & luna uersentur, hoc argumentum assume in primis perquire, ubi sit accensio lunæ. Lunæ accensio sic erit: in illo mense ubi 30. erit, ipsa erit accensio eiusdem mensis, & qui uigesimo octauam lunationem habet, similiter erit eiusdem mensis accensio, & in ipsa die erit simul sol & luna: deinde computa ætatem lunæ, qualis fuerit, & multiplica 12. quia quoti die duodecim partes elongatur à sole: ipsum autem numerum partire per triginta, & memento quot uicibus triginta habueris, tot signa plena habebis: quia unum quodque signum triginta partes habet. Hoc tamen scire debes, ut primum signum, in quo luna accensa fuerit, restaurari facias de ipso numero, quem in multiplicatione habueris.

Quot partibus distet luna à sole. Si nosse desideras quot partibus distat luna à sole, multiplica ætatem eius, quocunque fuerit, quater: & numerum qui exinde fuerit, iterum multiplica ter: & quot inuenieris, tot partibus distat luna à sole. Verbi gratia: Si decimam requiris, sic facies. quater deni, 40. ter quadragenari, 120. tot partibus luna decima distat à sole, id est in tali parte cæli moratur luna, ad quam uenturus est sol post dies 120. Partes enim signorum nihil aliud dicimus, nisi quantum sol singulis diebus ex uno quoque peragrat. Rursum si per idem argumentum inuenire cupis in quo sit signo, primo considera, in quo sit sol, & in quora parte eius: id est quot dies ibidem exactor habeat, & quot remanent usque 30. tot enim diebus sol in unoquoque moratur signo, quot ergo de triginta remanserint, tot de supradicto numero sumes, da huic signo ad perficiendum. De cæteris uero, qui ex eodem numero remanserint, singulis sequentibus signis 30. dato, usque quo 30. non habeas in quo signo 30. defuerint, ibi lunam inesse noueris. Et ut manifestius hoc quod dicimus possit intelligi, exempli causa unum diem ponamus. Præsentis anno in cal. Augusti, luna est 15. multiplica quater, fiunt centum: hos multiplica ter, fiunt trecenti. tot partibus hoc anno cal. Aug. luna distat à sole. Sol autem in leone est in decima quinta parte eius, quia 15. calen. introiuit: adhuc restant dies 15. hos 15. sume ex illis trecentis, & da leoni ad perficiendum signum, & remanent ducenti octoginta quinque: ex his iterum da sequenti signo, id est uirgini, 30. & libra, & scorpioni, & sagittario, & capricorni, &

no, & aquario, & piscibus, & arieti, & tauro, singulis 30. qui simul collecti, fiunt 270. remanent 15. In 15. parte geminorum moratur eo die luna. Luna zodiacum tredecies in 12. suis conficit mensibus. Hoc autem argumentum cum glossis inuenies cap. 17. luna quotidie quatuor punctis siue crescens, à sole longius abit. Quod si es signorum nescius, hæc autem tria argumenta lege, & differentias illarum diligenter inquire.

Quæ sint epactæ uel regulares solis & lunæ.

Dum audis epactas lunæ, ætatem lunæ per singulos annos intellige in duodecimo calêd. Aprilium die. Dum audis epactas solis, hoc est concurrentes septimanæ dies, intellige quota feria per singulos annos nonus calend. April. dies perueniet. Dū audis regulares secundum lunam, intellige ætates lunares singulorū mensium, in eo duntaxat anno, quo trigesima luna in 11. cal. April. die inuenitur: ipse est etenim primus decennouenalis circuli annus. Dum audis regulares secundum solem, intellige singulorum mensium calendæ quota feria perueniant, eo scilicet anno, quo concurrentes sunt septem, idest quo nonus cal. April. dies est fabbarum. Dies quoq; cal. datæ uocantur calêdæ, quomodo in eis antiquitus dabantur, idest prouidebatur quot dies superessent ad nonas. Hinc usq; hodie in usu retentum, quot datarum dies, idest, quot dies à calendis de mense trāsierit, uel quot dies usq; ad cal. futuri mēsis super sunt. Lege in lib. 2. de temporib. cap. 13. ibiq; de calendis & nonis ac idibus plura inuenies.

De epactis in calendis mensium.

Si uis scire epactas in calêd. duodecim mensium, scias quot regulares habet unusquisque mensis, incipiens à Septembri: quia ille est principium anni, & principium mensium apud Ægyptios, & in principio Septembris mutât Ægyptij epactas, & illas epactas primas quas Ægyptij habent in principio cycli, in calen. duodecim mensium nos regulares habemus. Verbi gratia: September 5. October 5. & reliqua usque, Augustus 14. His ergo regularibus additis epactis, quæcūq; fuerint in 11. cal. Apr. quo libet anno, inuenies epactas in cal. 12 mensium.

Argumentum regularium ad feriam in calend. mensium inueniendam cum epactis solis, idest concurrentibus secundum Romanos.

2 5 5 1 3 50
Ianuarius, Februarius, Marti⁹, Aprilis, Maius,
6 1 4 7 2
Iunius, Iulius, Augustus, Septēber, October,
5 7
November, December.
Secundum Ægyptios.
9 1 3 6 1 4
Martius, Aprilis, Maius, Iunius, Iulius, Augustus,
7 2 5 7
September, October, Nouēber, Decem- 60
ber, Ianuarius, Februarius.

Epactæ solis, idest concurrentes.

B 1 2 3 4 B 6 7 1 2 B 4 5 6 7
B 2 3 4 5 B 7 1 2 3 B 5 6 7 1
B 3 4 5 6.

Qui uidelicet regulares iuxta utrosq; idest secundum Romanos & secundum Ægyptios, hoc specialiter indicat, quota sit feria in calendis, eo anno quo 7 concurrentes ascripti sunt dies. Cæteris uerò annis addes concurrentes quotquot in præsentī fuerint annotati, ad regulares mensium singulorum, & ita diem calendarum sine errore reperies.

Ad lunam in calendis mensium inueniendam, cum epactis lunæ secundum Romanos & Ægyptios.

9 10 9 10 11
Ianuarius, Februarius, Marti⁹, Aprilis, Maius,
12 13 14 15 16
Iunius, Iulius, Augustus, Septēber, October,
17 18
November, December.

Ad inueniendam lunam, secundum nostrum numerum.

5 5 7 7
September, October, November, December,
9 10 9 10 11
Ianuarius, Februarius, Marti⁹, Aprilis, Maius,
12 13 14
Iunius, Iulius, Augustus.

Epactæ.

Nullæ, 11 22 3 14 25 6 17 28 9 20
1 12 23 4 15 26 7 18.

Primò, decennouenalis circuli anno, in quo nullæ sunt epactæ, sic inuenies lunam per calendæ quasq; cæteris uerò annis adde epactas, & sic quota sit luna per calendæ quasq; reperies. Cur autem octauo, & undecimo, & decimo octauo anno cycli decennouenalis hoc argumentum stabilitatem sui tenoris in quibusdam calendis non seruet, in libro De temporibus 2. cap. 20. pleniter inueniri potest.

Vnde procedant regulares ad feriam inueniendam.

Si uis scire, unde procedunt regulares, qui secundum solem numerantur, idest Martij 5. quot menses sunt in anno, unde regulares requiris, tot numerum in calculo numerabis: idest 365. hos partire per 12, 30 duodecies, fiunt 360, remanent 5, hoc est Mart. 5. Martius habet dies 31. adde suos regulares 5, quos inuenisti, fiunt 36. hos partire per 7. quinquies 7. 35, & remanet 1 April. 1. Aprilis habet dies 30. adde regularem unum, quem inuenisti, fiunt 31. partire per septem, quater 7, 28. remanent 3. Maius 3. Sic fac de cæteris usque in finem, attende diligenter & tibi non fallit.

Vnde procedant regulares ad lunam.

Si uis scire unde procedunt regulares ad lunam, tene dies 365, partire per 30. decies 30. fiunt 300. & bis 30, 60. remanent 5. Septemb. 5. September habet dies 30. adde regulares 5, quos inuenisti, fiunt 35. absque 30 remanent 5. Octob. 5. October habet dies 31. adde regulares

gulares 5 quos inuenisti, fiunt 36. absq; 29 remanent 7. Nouember 7. Nouember habet dies 30, adde regulares 7, quos inuenisti, fiunt 37. absq; 30 remanent 7. December 7. Hoc tatum memor esto, ut una uice 30, alia 29 recidas, propter accensiones & extinctiones lunæ, quæ sic fiunt.

De pronuntiatione dierum anni secundum Victorium, ad singularum nonarum, iduum, calendarum feriam inueniendam.

Ianu.	1	5	13
Febr.	32	36	44
Mart.	60	66	74
Apr.	91	95	103
Mai⁹.	121	127	135
Iun.	152	156	164
Iul.	182	188	196
Aug.	213	217	225
Sept.	244	248	256
Oct.	274	280	288
Nou.	305	309	317
Dec.	335	339	347
Ianu.	366		

Item de eodem secundum Dionysium.

Martius	29	7	15
Aprilis	32	5	13
Maius	31	7	15
Iunius	32	5	13
Iulius	31	7	15
August⁹	32	5	13
Septēbr.	32	5	13
Octobr.	31	7	15
Nouēb.	32	5	13
Decēbr.	31	5	13
Ianuari⁹	32	5	13
Februar.	32	5	13

De pronuntiatione, quæ est secundum Victorium.

Si uis scire, quare dicitur Februarius in cal. 32. & quare non ad unum mensem incipiunt istæ lectiones, cum ambæ pertinent ad feriam: quia illam primam terminauit Victorius Aquitanus, istam Dionysius Græcus. Ille numerat dies anni, iste numerat dies mensis. Dionysius numerat quātos dies præteritos habet de mense, Victorius de anno: propter hoc dicitur Februarius in calend. 32. quia Ianuarius habet 31. adde cal. fiunt 32. & propter hoc cœpit à Ianuario computare, quia ipse est ianua anni, & ille numerat dies anni: & iste Dionysius incipit à Martio, quia ipse est primus mensis, sicut dixit Dominus: Mēsis iste primus erit in mensibus anni: & ideo numerat dies mensis. Victorius numerat Febr. in non. 36. ille habet 4 dies in nonis, adde super 32, fiunt 36. In idibus 44. octo dies habet in idibus, adde super 36, fiunt 44. Martius in cal. 60, quia quindecim dies habet post idus. adde cal. Mart. fiunt 16. adde 16, 44 fiunt 60. in non. 66, quia 6 nonas habet: sic semper numera per totos, & non fallit. In finē dicit: Ianuarius in calen. 366. quia annus sola-

ris habet dies 365. adde cal. fiunt 366. in non. 5. quia iam finiti sunt dies anni, in idus 13.

De pronuntiatione, quæ est secundum Dionysium.

Si uis scire, quare dicitur Martius in cal. 29. quia retrò Martio Februarius est. Ipse habet dies 28, adde cal. Mart. fiunt 29. in non. 7. quia sex nonas habet, adde calendæ, fiunt 7. In idus 15. quia omnes menses octo idus habent. Adde 7, quos habuisti in non. fiunt 15. Adde 17, quos habet Martius super nonas & idus, fiunt 32. Dic. Aprilis in calend. 32, quia Martius habet 31 diem, adde cal. fiunt 32. In non. 5, quia quatuor nonas habet. in idus 13. adde 5, quos habuisti in nonis super 8. idus, fiunt 13. adde 18 supra 23, fiunt 31. Dic. Maius in cal. 31. sic fac per singulos menses. Hoc tantum caue, ut calendæ semper ad mensem, qui retrò est, & ad nonas, quæ antea sunt, adiunge: & si quis ignarus est, teneat memoriter. Ianuarius, Augustus & December, quatuor nonas habent: ibi potes pleniter discere.

De partitione septenarij numeri ad feriam inueniendam per dies anni.

Septies asse	Septem
Septies dipondio	Decusquartus
Septies terni	Vies asse
Septies quaterni	Vies octus
Septies quini	Tries quinquis
Septies seni	Quadraes bini
Septies septeni	Quadraes nonus
Septies octoni	Quinquaes sexis
Septies noueni	Sexaes tresis
Septies deni	Septaes
Septies uiceni	Cenquadraes
Septies triceni	Ducendecus
Septies quadrigeni	Ducenocæs
Septies quinquageni,	Tricenquinqæes.

Semelseptem	7
Bis	14
Ter	21
Quater	28
Quinquies	35
Sexies	42
Septies	49
Octies	56
Nouies	63
Decies	70
Vicies	140
Tricies	210
Quadrages	280
Quinquages	350

De partitione quinquagenarij nouenarij ad lunam inueniendam.

Quinquages nouies asse	59
Quinquages nouies dipondio	118
Quinquages nouies terni	177
Quinquages nouies quaterni	236
Quinquages nouies quini	295
Quinquages nouies seni	354

Item

Item de eodem.

Si uis scire, quare dicitur semel 59, attende ad calculum, & inuenies ibi. Ad lunam inueniendam pertinet ista electio, quia luna una uice ascendit 30. alia 29. mitte insimul, fiunt 59. Et quare non amplius scripsit de illo calculo in isto loco nisi sexies 59? quia sexies 59. fiunt 354, qui sunt dies lune: propter hoc non ascendit ultra in calculum.

Vnde dicatur terminus.

Terminus autem dictus est (ut quidam uolunt) quod lapis ipse à tribus pedibus aliquod minus habet.

Paschaliū terminorum decimam quartam lunam ostendentium.

Nonis Aprilis.

Nonæ Aprilis norunt quinos.

Octauo calendæ Aprilis.

Octonæ calendæ assim depromunt.

Idibus Aprilis.

Idus Aprilis, etiam sexis.

Quarto nonarum Aprilis.

Nonæ quaternæ, namq; dipondio.

Vndecimo calendæ Aprilis.

Item undenæ ambiunt quinos.

Quarto iduum Aprilis.

Quatuor idus capiunt ternos.

Tertio calendæ Aprilis.

Ternæ calendæ titulant senos.

Decimoquarto calendæ Maij.

Quatuor denæ cubant in quadris.

Septimo iduum Aprilis.

Septenæ idus septem eligunt.

Sexto calendæ Aprilis.

Senæ calendæ fortiantur ternos.

Decimoseptimo calendæ Maij.

Denæ septenæ donantur assim.

Secundo nonarum Aprilis.

Pridie nonarum porrò quaternis.

Nono calendarum Aprilis.

Nouenæ calendæ notantur septenis.

Secundo iduum Aprilis.

Pridie idus panditur quinis.

Calendæ Aprilis.

Calendæ Aprilis unus exprimit.

Duodecimo calendarum April.

Duodenæ namq; doctæ quaternis.

Quinto iduum Aprilis.

Speciem quintam speramus duobus.

Quarto calendæ Aprilis.

Quaternæ calendæ quinque coniungunt.

Decimoquinto calendæ Maij.

Quindenæ constant tribus adeptis.

His ergo regularibus, quos cum terminis paschalibus pronunciaſti, adde concurrentes cuiuslibet anni, totamq; summam in septem distribue: quod remanserit, ipse est septimanæ dies, qua decimam quartam lunam reperies.

De regularibus cycli decennouenalis per terminum paschalem.

Si uis inuenire principalitatis originem re-

gularium in cyclo decennouenali, quod est, nonæ Aprilis norunt quinos: octonæ calendæ assim depromunt. Idus Aprilis etiam sexis, & ita usque in finem. Sume cal. April. semper in prima feria, & in qua feria prædictum numerum calendarum reperies, tot regulares erunt. Verbi gratia: Sume cal. April. in prima feria, & inuenies nonas Aprilis in quinta feria: qua inuenta, pronuncia, Nonæ Aprilis norunt quinos. & in alio anno similiter fac, & inuenies cal. Aprilis in prima feria: qua reperta, dic, Octonæ calendæ assim depromunt. Et sic facies per singulos annos cycli decennouenalis, & inuenies absq; ambiguitatis errore numerum regularem: cum quibus adde numerum concurrentium eiusdem anni, de quo inquiris: & inuenies feriam, in qua decimam quartam lunam terminum paschalem incurrit. Et hoc obserua, ut quotiens ipse terminus ante cal. April. euenit, uidelicet 8 cal. uel 11 cal. Aprilis, retrò computandum est per feriam & per calendæ taliter: Cal. April. in prima feria, 2 cal. in 7 feria, 3 cal. in 6 feria, 4 cal. in 5 feria: & sic deinceps usque ad terminum. Quando uerò post cal. Aprilis, uidelicet nonis Aprilis, uel quarto non. recto ordine ad terminum ueniendum est.

A quo sint inuenti idem termini.

Legimus in epistolis Græcorum, quòd post passionē Apostolorū sanctus Bachumius abbas in Ægypto cum monachis suis in oratione à Domino rogauit, ut ostenderet ei quomodo Pascha deberet celebrare: & misit Dominus per angelum suum ad præfatum sanctum Bachumium cyclum decennouenalem, hoc modo: Nonæ Aprilis norunt quinos, octonæ calendæ assim depromunt, &c. A diuersis autem calculatoribus diuersis modis termini paschales inueniuntur, quorum calculationem non est necesse hinc patefacere: sed tantum lege in quaternione domini Vlperici cap. 30. 32. 33. 34. & 35. ibiq; de omnibus terminis quicquid necesse est, multipliciter inuenies.

Item.

Sic legitur in Epistola, quam beatus Cyrillus ad Leonem papam scripsit: Indicabo enim uobis, quid Bachumius monachus insignis factis apostolicæ gratiæ egregius, fundatorque Ægypti cœnobiorum, qui edidit & monasterium, quod lingua Ægypti uocatur Panum: literas angelo dictante perceperat, ut non errorem incurreret in solennitatis Paschalis ratione: sciretq; lunam primi mensis in anno communi, & embolisimi.

De regularibus, qui dicuntur maiores, ad decimam quartam lunam primi mensis inueniendam.

Martius habet regulares maiores 36. Aprilis 35 ad decimam quartam lunam inueniendam. Si ergo uis scire terminum paschalem in Martio aut Aprilis, subtrahere de ipsis regularibus, in quo mense è duobus computare uolueris epactam, quæ eodem anno currit: & si plus quam

quam 30. de ipsis regularibus remanserint, tolle 30, & quanti superuerint, totidem dies infra ipsum mensem habebis terminum Paschalem. Si unus remanserit, prima die mensis erit terminus: si quindecim, decimoquinto die: si triginta, tricesimo die erit terminus Paschalis: id est decima quarta luna.

De regularibus, qui dicuntur minores, ad feriam ipsius lunæ inueniendam.

Martius habet regulares minores 4. Aprilis 7. ad feriam decimæ quartæ lunæ inueniendam. Si ergo uis subito scire in quota feria terminus paschalis, seu quadragesimalis, uel rogationalis euenit, tene illos dies, qui post deductam epactam de ipsis regularibus maioribus remanserint: adde concurrentes præsentis anni, adde semper in Martio regulares quatuor, & in Aprilis septem: comprehende in unum, & ipsos partire per septem: quot remanserint, talis est feria, in qua terminus paschalis, id est luna decima quarta occurrerit, seu quadragesimalis, uel rogationalis, id est luna secunda, siue uigesima. Memor esto, quota luna in cal. Ian. eodem anno fuerit, tot dies tolle de Martio à fine retrorsum: & ubi dies euenit, ibi erit natiuitas lunæ primi mensis. Hoc fac omnibus annis, exceptis tribus embolisimis, id est nouissimo ogdoadis, & primo atq; nouissimo endecadis. In nouissimo embolisimo ogdoadis, initium primi mensis, id est prima luna inuenitur in nonis Aprilis. In primo embolisimo endecadis, quarto nonarum April. inuenitur luna prima primi mensis. In ultimo uerò embolisimo endecadis, secundo nonarum Aprilis initium primi mensis inuenitur. Hæc obseruatio nunquam fallit. Reliquis annis semper in Martio fac ordinem, quem diximus, exceptis his tribus ætatibus in cal. Ian. luna 26. 29. & 27. Inuenta igitur prima luna primi mensis, adde ei tredecim dies, & sic lunam decimam quartam paschalis termini inuenies.

Argumentum dati exempli de annis incarnationis Domini 776. & 936. uel 937. quomodo inueniatur decima quarta luna primi mensis, & feria ipsius lunæ cum antecedentibus regularibus.

Martius habet regulares maiores 36. & minores 4. Aprilis habet regulares maiores 35. & minores 7.

Primo anno circuli decennouenalis 30. est luna, in undecimo cal. April. eodemq; anno luna 14. quinto die cal. April. id est nonis April. iunge 5 ad 30, & sume pro regularibus mensis Aprilis, eo anno quo decima quarta luna in mensem Aprilem incurrit. Eo uerò anno quo in mensem Martium 14. luna incurrit, trade Martio regulares 36. Ex epactis utique facillimè agnoscis, utrum in Martium an Aprilem decima quarta luna eueniat. Si enim plus 15. aut minus 5. epactis habes, Aprilis decima quarta luna computatur. Si uerò plus 5, & minus 5. epactis habes, Martio 14. luna imputatur,

Bedæ, tom. 1.

Tene ergo regulares 35. in Aprilis, & subtrahere epactas semper eiusdem anni, & quod remanserit, ipsa est dies 14. lunæ: ut puta 3 anno circuli decennouenalis, 22 erunt epactæ. Tolle 22 de 35, remanent 13. tertiadecima die mensis Aprilis, id est idus Aprilis, 14 luna occurrit. Si uerò feriam quæras 14. lunæ, adde concurrentes anni illius numero qui relictus est, ut puta istis 13, qui in præfenti sunt, in Aprilis quoque 7. regulares. Hæc omnia collige, & post per septenarium diuide, & quod remanserit, ipsa est feria 14. lunæ: & sic facillimè ad diem Dominicum peruenies. Mense autem Martio tene regulares 36. subtrahere epactas anni illius. Verbi gratia: Secundo anno circuli decennouenalis 11. restant 25. uicesima quinta die mensis eiusdem 14. luna aderit: id est 8. cal. Aprilis. Si uerò feriam eiusdem diei requiras, adde numero præscripto concurrentes anni illius, & regulares 4. in mense Martio. Hisq; in unum collectis, partitoq; per septenarium, quod remanserit, ipse est dies lunæ 14. si nihil remanserit, 7. feria est. Igitur si deductis epactis, 30 remanent, tamen quod duncq; superest, ipse est dies mensis, in quo decimam quartam lunam reperies, ut eo anno quo 4 epactæ sunt, absume 4 de 35, & remanent 31. tolle 30, remanet 1. Prima die mensis 14. luna occurrit, id est calendæ Aprilis. Si uerò deductis epactis, 30 tantum remanent, 30 die mensis 14. luna euenit. Quod semel inter 19 accidit annos, scilicet quando 6 epactæ ascribuntur, & 3 cal. April. 14. luna euenit. Et ut te exemplis ad inueniendam feriam instruam, quando 14. luna occurrat, ut puta anno præfenti Domini incarnationis 776. sume epactas huius anni, 26 deductis de 35. regularibus, remanent 9. Et ecce nono die mensis decima quarta luna erit, id est 5. idus April. Iunge etiam concurrentes anni præsentis, id est unum ad 9, & fiunt 10. His adde 7, & fiunt 17. hos partire per 7, bis 7, 14. & remanent 3. Tertia feria erit luna 14. quarta 15. sexta 17. septima 18. prima 19. quæ est dies Pasche. Quinto idus, 14. luna quarto idus, 15. tertio idus, 16. secundo idus, 17. idus, 18. 18. cal. Maij, 19.

Secundo anno post hunc 7. quia plus quinque sunt, & minus 15 ad Martium pertinet 14. luna, quam sic requireres. Sume regulas Martij mensis 36. detrahe ab eis 7, & remanent 29. Vicesimanona die Martij mensis, id est 4. cal. April. 14. luna tibi occurrit. Ad inueniendam feriam sume easdem 29, & adde eis concurrentes illius anni, id est duos: fiunt 31. his quoque adijce regulares 4, & erit omnis summa 35. Partire per 7, & 7. quinquies enim septē 35. & nihil remanet: quia septima feria erit luna 14. quarto cal. April. & 15. tertio cal. Aprilis, ipse est dies dominicus Pasche. Etiam sic per singulos circuli decennouenalis annos, semper his regularibus & hac ratione annuis epactarum deductis diebus, decimam quartam sine errore

errore reperies lunam. Et illis regularibus con-
currente numero præscripto iunctis, feriam
quoque decimæ quartæ lunæ sine scrupulo in-
uestigabis: & sic computatis ferijs, quæ super-
sint septimanæ illius, lunæ quoque ætatem cre-
scentis singulis appone diebus, & tunc simul
locum lunæ & ætatem eius citissimè inuenies.

De anno ab incarnatione Domini 936.

Quarto idus Aprilis terminus Paschalis.
D. Vnde hoc pater? M. Aprilis habet 35. regu-
lares ad decimam quartam lunam inquirendam,
& epactæ sunt hoc anno 25. Sublatis 25. de
35. restant 10. Decima die infra mensem Apri-
lem terminus Paschalis, idest luna 14. D. In
quota feria? M. Aprilis habet regulares 7. ad fe-
riam decimæ quartæ lunæ inueniendam. Si er-
go cum ipsis decem ipsos uidelicet, qui post
deductas epactas remanserunt, insuper etiam
concurrentes istius anni, quæ sunt 5. annexi-
mus, fiunt simul 22. posthabitis 21. remanet 1.
Decima ergo die infra mensem Aprilem, quæ
est 4. idus ipsius, feria prima terminus paschal.

15 cal. Maij Pascha, luna 21.

Calend. April. 6. idus 5. idus. 4. idus, terminus
paschalis 1. luna 14.

16 cal. Martij Septuagesima, luna 18.

Propter bissextum.

4 cal. Feb. non. 8. id. 7. id. terminus 70. luna 11.

11 nonarum Martij Quadragesima, luna 9.

11 cal. Martij. 5 cal. 4 cal. 3 cal. terminus 40. 30
luna secunda.

11 cal. Lunij Rogationes, luna 27.

2 nonas Maij, 3 idus, 2 idus, idus. terminus ro-
gationum, luna 20.

4 nonarum Lunij Pentecostes, luna 11.

13 calen. Lunij, 6 cal. 5 cal. 4 cal. terminus Pen-
tecostes, luna 4.

De anno ab incarnatione Domini 937.

D. In quo mense, uel in quo calendarum die
erit terminus paschalis hoc anno? M. Martius
habet regulares 36 ad decimam quartam lunam
inuestigandam, & epactæ sunt hoc anno sex.
Abiectis ergo sex epactis de 36 regulis, reman-
ent 30. tricesimo die infra mensem Martium,
quod est in cal. April. terminus paschalis, idest
luna 14. D. In quota feria? M. Martij habet regu-
lares 4. ad feriã decimæ quartæ lunæ inuenien-
dam. Si autem cum ipsis illos 30. qui post ex-
pensas epactas remanserunt, & insuper sex con-
currentes, quæ isto concurrunt anno admittimus,
40 statim componimus. Quinquies 7. 35
& remanent 5. qui feriam quam queritis desi-
gnant: quam etiam facilius citiusque inuenire
sic possumus. Huius termini regulares sunt 6.
& præsentis anni concurrentes similiter 6. qui
sunt simul 12. Depositis 7. restant 5. qui prædi-
ctam feriam notificant.

4. nonarum April. Pascha, luna 17.

Cal. April. 2. cal. 3. cal. terminus pasch. luna 14.

4. calend. Febr. Septuagesima, luna 13.

9. cal. Febr. 6 cal. 7 cal. terminus 70. luna 10.

11 cal. Martij Quadragesima, luna 5.

12 cal. Mart. 13 cal. 14 cal. terminus 40. luna 2.

Nonæ Maij Rogationes, luna 25.

2 nonarum Maij, 3 nonar. 4 nonar. terminus ro-
gationum, luna uigesima.

12 cal. Lunij Pentecostes, luna 7.

13 cal. Lunij. 14 cal. 15 cal. terminus Penteco-
stes, luna quarta.

Vnde procedant regulares maiores.

Si cognoscere cupis, unde procedunt regu-
lares maiores in mense Martio 36. & in Aprili
35. hoc argumento reperies. Martius habet
dies 31, cui si quinque residuos Ægyptiorum
dies addideris, erunt 36. Similiter si Aprili
eosdem quinque adiunxeris, erunt 35. Hoc mo-
do proueniunt in Martium regulares 36. & in
Aprili 35. quibus utendum est inquisitione
decimæ quartæ lunæ Paschalis, ut inueniri possit,
in qua feria, uel in Martio, uel in Aprili oc-
currat.

Vnde procedant regulares minores.

Si scire cupis unde oriuntur regulares mi-
nores in mense Martio 4. & in Aprili 7. sume
dies anni à cal. Ianuarij usque in cal. Martij: idest
dies 60. & per septimam diuide partem, hoc est
octies septem, fiunt 56. remanent quatuor: nem-
pe 4 sunt regulares in mense Martio. Si uero
in mense Aprili similiter reperire uis, hoc argu-
mento reperies. Sunt enim dies anni in calen.
Aprili 91. Hos deinde per 7. decies 7. 70. re-
manent 21. Diuide per 7. septies a se 7. Septies
bini 14. remanent 7. quos assumens tene pro
regularibus in mense Aprili. Hoc autem fac
per singulos annos, & regulares prædictos,
omni sublato ambiguitatis errore reperies.

De Paschali & nativitate decimæ quartæ lunæ.

Statutum inuenimus in cyclo Romanorum,
ut nec ante 11 cal. Aprilis, nec post 7 cal. Maij
Pascha debeat fieri. Et nec ante 12 cal. Aprilis,
nec post 14 cal. Maij, decimæ quarta luna pas-
chalis ullatenus inquiri. Similiter quadragesi-
malis, nec ante 7 idus Februarij, nec post no-
nas Martij, & Rogationum, nec ante 7 cal. Maij,
nec post 10 cal. Lunij, & Pentecostes, nec ante
7 idus Maij, nec post 8 idus Lunij fieri debet.

Sanctæ etiam memoriæ Theophilus Ale-
xandrinus episcopus datis epistolis ad syno-
dum apud Niceam ciuitatē Bithiniæ, ubi 319
pontifices conuenerunt: seu ad Theodosium
Imperatorem, in quibus annunciās ut ab octa-
uo idus Martij, usque in diem nonarum April.
diebus scilicet 29, qualiscumque luna nata fuerit,
in quolibet medio spacio perhibet facere in-
itium primi mensis 14. à 12 cal. Aprilis usque in
14 cal. Maij, solerter inquiri, etiam si die sabbat-
torum uenerit, consequenti die Dominico, id-
est 16 luna, Pascha celebrare conscripsit. Et si
die Dominico luna 14 eiusdem mensis euen-
erit, ipsa hebdomada trãfacta, ad alterum diem
Dominicum luna 21, Pascha sine dubio con-
scripsit. Et hoc sancta synodus modis omni-
bus præ-

cauendum constituit, ut ante uernale æquino-
ctium, quod est 12 cal. April. Pascha nullus in-
quirat: nec in illa lunatione que ante octauum
idus Mart. nata est, uel nonum April. in illa lu-
natione Pascha nullo modo celebretur. Hoc
autem omnibus modis admonemus, ne quis
in primi mensis agnitione fallatur: in de enim
maximè discrepandæ festiuitatis unicæ error
exoritur, dum initium temporis ignoratur. Ini-
tium autem anni & materia bissexti, in 12 ca-
lend. April. nunc in plenitudine mundi requi-
renda sunt.

Vnde supra.

Si uis inuenire terminum paschalem, uide
epactam ad ipsum terminum paschæ respicien-
tem: quem si minorē quam 15 inueneris, per-
fice ei eundem 15 numerum, computando ab
11 cal. Aprilis, & in quo calendario idem nu-
merus completus fuerit, proculdubio ibi ter-
minus erit. Quod autem 15 epactam inuenie-
ris, 11 cal. Aprilis habebis terminum paschalem.
Si uero epacta maior fuerit quam 15, perfice
ei numerum 45. computando similiter ab 12
cal. Aprilis: & in quo calendario ipse numerus
fuerit perfectus, ibi erit terminus. Quando au-
tem nulla fuerit epacta, ab 11 cal. Aprilis sem-
per computandum est, donec 15 numerus ex-
pleatur: uidelicet usque ad nonas Aprilis.

Vnde supra.

Si post aliquotà præsentis annos, uerbi gra-
tia post 100 Pascha scire uelis, epactas tantum
& concurrentes solis dies inuenire sufficit. Par-
tite centum per 19, & remanent 5. Illas ergo sci-
to, epactas ceterisimo quasi quinto futuras. Eo-
dem modo centum per 28 diuidens, eas cente-
simo quas decimo quinto anno concurrente so-
lis inuenies.

Vnde supra.

Legimus in ueteri Testamento, quia tribus
argumentorū iudicijs Paschale tempus sit ob-
seruare præceptum, ut post æquinoctium, men-
se primo, ut 3 septima, idest à uespere decimæ
quartæ lunæ, quod est initium 15, usque ad ue-
spere, idest terminum 21 lunæ celebraretur.
Quarta in eiusdem obseruatione regula est no-
bis à tempore Christi resurrectionis imposita,
ut æquinoctio transcensio luna primi mensis
14 à uespere ortum facere uiderimus, non sta-
tim ad faciendum Pascha profiliamus: sed Do-
minicum diem quo ipsum Pascha, idest transi-
tum de morte ad uitam, de corruptione ad in-
corruptionem, de pœna ad gloriam resurgen-
do facere dignatus est.

Vnde supra.

Christianorum Pascha ab 11 cal. April. usque
7 cal. Maij, quocumque Dominica die regulari
uidelicet luna occurrerit, secundum Pascha mo-
dis omnibus celebratur.

De mysterio 14 diei quo agnus immolatur.

Quartusdecimus dies fides Christi nobis
demonstrat per decem Præcepta & quatuor
Euangelia. Immolatio agni 14 die conuenit,
quia Mefstaim decimus quartus ab Adam, pri-

Bedæ, tom. 1.

mus sanguinē idolis immolauit, usque ad diem
uicesimum primum: idest in figuris duarum le-
gum, & illarum unitatis. Quartadecima agnus
immolabatur die, quando luna plena est, & ni-
hil ei de lumine deest: quia Christus non im-
molatur, nisi in perfecto corde, & pleno lumi-
ne sine tenebris.

Ad inueniendum locum 14 lunæ per 19 annos.

Costat igitur, quod primo anno cycli deceni
nouenalis, quando nulla epacta in capite po-
nitur, in calen. Mart. luna 9, & in octauo idus
Martij 16 occurrit: hanc deduc 30, & incipe
primam, & non. April. occurrit 14, qui est ter-
minus primus decennouenalis. Iterum eius-
dem 16, quos anno priore in 8 idus Martis ha-
buisi, adde 11. Occurrit eodem die 27. Hanc
cum trigesima deduxeris, occurrit sequens 14
luna 8 Aprilis, qui est terminus secundus: sicque
lunationibus singulis usque 19 annum, eodem
die, 8 idus scilicet, addendo semper 11 ad præ-
cedentem eiusdem diei lunæ ætatem anni præ-
cedentis. Quotilibet infra trigessimam fuerit,
deduc eam trigessimam, & deduc sequentem
usque 14. Et ubicumque 14 fuerit, ibi sine ulla am-
biguitate terminus paschalis erit. Porrò si eo-
dem die 30 inciderit, quod tamen non nisi se-
mel per 19 annos fit, deduc more solito sequen-
tem, & ubi 14 occurrerit, ibi terminus erit. Pri-
ma uero cum 8 idus Martis occurrerit, eadem
proculdubio Paschalis erit. Et hoc certissimè
caue, ne prius natam lunam quam 8 idus Mar-
tis Paschalem deputes: sed quocumque eodem
die occurrerit, aut tricesimam eodem die te-
neas, aut tricesimam deducas, & sequentem
quolibet loco 14 occurrerit, Paschalem esse
non dubites. Iste ordo, & hæc ratio nunquam
ex eo die quo in Niceno concilio statuta fuit,
turbari ab ullo potuit aut poterit, sed potius il-
le concussus erit, qui eam concutere uisus fue-
rit. Expleto igitur anno decimono, statu quo-
que eiusdem anni termino nouissimo, si iterum
probare uolueris quod hæc ratio ratione con-
stet, & hæc auctoritas digna auctoritate substi-
stat, adde eodem sæpe dicto die octauo idus
Martis præcedētis lunæ ætatis non. 11, ut prius
scilicet propter saltum lunæ 12, & iterum oc-
currerit tibi luna in principio, eodem die 16. at-
que ita sequentia eodē quo prius ordine cun-
cta proueniunt.

Quadragesimalium terminorum secundam lu-
nam ostendentium.

8 calend. Martij	5 regulares.
Octonas Martis cœpit Lex quinq; librorum.	
4 Idus Februarij	1 regularis.
Ast idus Februi, ternas Deus unus honorat,	
6 Nonarum Martij	6 regulares.
Nonarum senas secum sex uasa tulerunt.	
11 Calend. Martij	2 regulares.
Vndenas Martis capiunt duo iussa calendas,	
6 Idus Februarij	5 regulares.
Idibus in senis alacres stant quinq; puellæ.	

I 3

3 *Calendas Martij* 3 *regulares.*
 Terna calendarū tria munera signa reportant.
 14 *Cal. Martij* 6 *regulares.*
 Quatuor & denæ sex excreuere diebus.
 Nonis Martij 4 *regulares.*
 Martius in nonis bis bina elementa creauit.
 6 *Calendas Martij* 7 *regulares.*
 Sexta calendarum septē fert norma lucernas.
 Idus Februarij 3 *regulares.*
 Idibus in Februū sociatur trina potestas.
 4 *Nonarum Martij* 1 *regularis.*
 Nonarum speciale gerit baptisma quaternas.
 9 *Calendas Martij* 4 *regulares.*
 Bis bina cursus capimus uirtute nouenos.
 4 *Idus Februarij* 7 *regulares.*
 Quaternas idus septem coluere ministri.
 Calendis Martij 5 *regulares.*
 Sensibus ex quinis Martis scrutare calendas.
 4 *Calendas Martij* 1 *regularis.*
 Vna fides potuit duodenas ferre calendas.
 4 *Idus Februarij* 4 *regulares.*
 Septem idus ornant paradisi quatuor amnes.
 4 *Calendas Martij* 2 *regulares.*
 Testamenta duo quartas dant ire calendas.
 15 *Calendas Martij* 5 *regulares.*
 Quindenas capiūt stolidè uix quinque sorores.
 2 *Nonarum Martij* 3 *regulares.*
 Pridie nonarum posuit tria tempora seclī.

In his ergo uersibus idus cum audis, mense
 Februario eas esse scias: calendas uerò & nonas
 in ipsis cum legis, Martij mensis eas esse
 intelligas. Regulares uerò eorūdem uersuum
 nonis presentibus, sed statim à Martio incipi-
 entibus iunge concurrentibus.

De initio & luna Quadragesimæ & Paschæ.

Si uis scire initium Quadragesimæ, hoc ar-
 gumento utere: quot diebus post pridie idus
 Aprilis habueris Pascha, tot diebus post cal.
 Martis habebis initium quadragesimæ: & quot
 diebus ante 2 idus Aprilis habueris Pascha,
 tot diebus ante cal. Martis habebis initium qua-
 dragesimæ. Et si in pridie idus Aprilis habue-
 ris Pascha, in cal. Martis habebis initium qua-
 dragesimæ. Item, quot diebus ante cal. Aprilis
 habueris Pascha, tot diebus ante 12 cal. Martis
 habebis initium quadragesimæ: nisi fortè eo
 anno bissextus sit, tunc uno die minus ante 12
 calend. Martis inuenies.

Si luna 3 initium quadragesimæ, 15 erit in
 pascha. Si 4, initium quadragesimæ, 16 in pas-
 cha: si 5, initium quadragesimæ 17 in Pascha.
 Si 7 initium quadragesimæ, 18 in Pascha: si 7
 initium quadragesimæ, 19 in Pascha: si 9, initium
 quadragesimæ 20 in Pascha: si 9, initium qua-
 dragesimæ 21 in Pascha. Omnis paschalis luna
 cuiuscumq; ætatis sit, si detrahas ab ea 12, fiet ti-
 bi ætas lunæ, quæ sit in initio quadragesimæ.
 Verbi gratia: Si 15 est luna paschalis, tolle de
 15, 12, remanent 3: tertia est luna initio qua-
 dragesimæ, eo anno quo 15 est in die Domini-
 co Paschæ, Sic & cætera.

De idibus Februarij usq; in secundum idus
 Martis dies sunt 34, & de undecimo calendæ
 Aprilis usq; in septimum calen. Maij dies sunt
 34. Sic inuestigatū est, quod nec ante sextum
 idus Februarij, nec post pridie idus Martij ini-
 tium quadragesimæ alio modo nullatenus fie-
 ri potest, nisi tantum infra 34 dies. Et de Pascha
 inuestigatum est in concilio sanctorū patrum,
 quod nec ante 11 cal. Aprilis, nec post 7 cal.
 Maij debeat fieri. Luna in termino quadrage-
 simæ non reperitur in termino Paschæ 14. Sic
 regulatur Dominicus dies festi Paschalis ad
 decimam quartam lunam primi mensis: ita &
 initium quadragesimæ regulatur, & obseruat
 secundam lunam mensis Martij. Quicumq; e-
 nim Dominicus secutus fuerit decimam quar-
 tam lunam primi mensis, sine dubio Paschalis
 festi erit. Similiter de quadragesima.

De certis terminis.

20 Terminus Paschalis requiritur à cal. April.
 & ab ipso accipiūt ceteri ordinem. Et hoc ob-
 seruandum, quia nunquam ante 12 cal. April.
 terminus Paschæ: nec ipsa solennitas celebra-
 tur, quia decretum est à sanctis Patribus catho-
 licis, ut quādiū nox superat diem, non celebra-
 tur Pascha. At uerò postquam dies superare
 cœperit noctem, adueniēte 14 luna agitur ter-
 minus, & subsequenti die Dominico statim so-
 lennitas Paschæ à cunctis fidelibus celebra-
 tur. In ipso termino omni tempore inuenitur
 luna decima quarta.

De septuagesima.

Terminus septuagesimæ inuenire cupiens,
 uide primūm quot diebus Paschalis terminus
 à calend. Aprilis ablit, siue retrò, siue in antè: &
 computa totidem dies à 5 cal. Februarij, simi-
 liter uel in antè, uel retrò: & terminum septua-
 gesimæ absq; scrupulo reperies. Est autem ter-
 minus septuagesimæ luna decima, quæ sit Fe-
 bruarij mensis: id est quæ in illo finiatur. Luna
 enim cuiuscq; mensis est, quæ in illo finiatur.

Terminum quadragesimalem à 12 calend.
 Martis require: incipiens per omnia sic facito,
 sicut de septuagesima diximus. Est autem lu-
 na 2 mēlis Martis. Hoc autem in istis duobus
 terminis obseruabis, ut bissextili anno uno die
 tardius requirere incipias: id est septuagesimā
 à 4 calend. Febr., quadragesimam uerò ab un-
 decimo cal. Martis requirere incipiens, quod
 in alijs non facies terminis. Et de septuagesimæ
 mali quidem in omni bissextili anno hoc ob-
 seruabis. De quadragesimali uerò tūc tantum
 cum ipse terminus ante bissextum euenturus
 sit. Cæterum, si post bissextum euenturus sit,
 & iam in bissexto sicut in alijs annis à 12 cal.
 requirere incipiens. In termino quoq; quadra-
 gesimæ bissextili anno solet euenire luna 11.
 quod ideo notauī, ne cum eueniret, turbaret
 calculatorem.

Terminus rogationum requiritur à 2 non.
 Maij, & computantur tot dies, quot & in cæ-
 teris

teris terminis. In ipso termino inuenitur lu-
 na uigesima.

Terminus Pentecostes requiritur à 13 cal.
 Iunij, & computantur similiter ibi totidem
 dies, quot & in cæteris terminis, in ipso termi-
 no inuenitur luna 4. Omnes uerò termini us-
 na eademq; feria proueniēt, & ut Pascha, sic
 & istæ cæteræ festiuitates in Dominicū diem
 protelabuntur: & sicut de Pascha diximus, sic
 de cæteris intellige, ut si in Dominicū diem
 terminus eueniret, in alteram Dominicam fe-
 stiuitatem differas.

Vnde suprâ.

Memento enim, quod per 10 & 9 annos ter-
 mini septuagesimæ luna 10 Februarij mensis,
 quadragesimæ uerò luna 11 Martij: Paschæ,
 luna 14 April. Rogationum, luna 20 Maij: Pen-
 tecostes, luna 4 Iunij circumferuntur, præter
 octauum uidelicet & decimum nonū annum:
 in quibus terminus septuagesimæ luna unde-
 cimo Martij, nec non etiam quadragesimæ lu-
 na 2 embolismi mensis constat.

De diebus terminorum.

Post 17 cal. Februarij ubi lunam decimam
 inuenieris, ibi fac terminum septuagesimalem.

Post octauum idus Februarij ubi lunam se-
 cundam inuenieris, ibi fac terminum quadra-
 gesimæ.

Post 13 calen. Aprilis ubi lunam decimam

quartam inuenieris, ibi fac terminum Paschæ.

Post septimum calen. Maij, ubi lunam uige-
 simam inuenieris, ibi fac terminū rogationum.

Post sextum idus Maij, ubi lunam quartam
 inuenieris, ibi fac terminum Pentecostes.

Quomodo termini sequētis anni per præsentē inueniantur,

Terminum uniuscuiuscq; anni taliter facillè
 mē reperire uales: Præcedētis anni terminum
 in prima iunctura pollicis pone, deinde reli-
 quas ipsius & cæterorum digitorum compu-
 tando percurrere: & quod tibi ad eandem iun-
 cturam repetitam occurrerit, absq; dubio ter-
 minus erit. Hoc tantum præcaue, ut ante 12
 calend. Aprilis, nec post 13 cal. Maij uelis ter-
 minus celebrare.

Item, de terminis.

Notandum quod septuagesimalis terminus
 bissextili anno nō obseruat loca terminorum,
 qui in sequentibus describuntur: propter bis-
 sextum, & ob hoc in sequentem diem termi-
 nus ferendus est, ut concordiam cum termino
 paschali habeat in ipsa feria, in qua terminus
 paschalis eodem anno occurrit. Verbi gratia:
 terminus qui in præsentī anno præscriptus est
 decimo cal. Febr. translatus est in 9 calendæ
 Febr. Similiter de termino quadragesimali in-
 telligendum est. Si tamen ante bissextum eue-
 nerit, bissextili anno Februarij luna tricesima
 erit.

Argumentum descriptionis omnium terminorum singulis annis decennouenalis cycli.

Lu- na	Termini septuagesimæ.	Termini qua- dragesimæ, luna 2 mensis.	Termini pas- chæ, luna 14 non. april.	Termini roga- tionū, luna 20 id. maij	Termini pente- costes, luna 4 cal. iunij	Cyclus lunaris.	Observatio lu- næ 1 mensis.
1	10 cal. febr.	8 cal. mar.	10 cal. apr.	2 id. maij	9 cal. iunij	17 em.	no. dec.
11	12 cal. febr.	3 id. febr.	4 id. Mar.	8 cal. apr.	11 cal. maij	3 id. maij	18 cō.
22	5 id. febr.	6 no. mar.	2 cal. apr.	idus aprilis	15 cal. maij	cal. iunij	19 em.
3	4 cal. febr.	11 cal. mar.	13 cal. apr.	4 no. apr.	nonis maij	12 cal. iunij	1 cō.
14	15 cal. febr.	6 id. febr.	7 id. mar.	11 cal. apr.	6 cal. iun.	6 id. maij	2 cō.
25	8 id. febr.	3 cal. mar.	5 cal. apr.	4 id. april.	idus maij	4 cal. iunij	3 em.
6	7 cal. febr.	14 cal. mar.	16 cal. apr.	3 cal. apr.	4 cal. iunij	15 cal. iunij	4 cō.
17	16 cal. mar.	nonis mar.	non. apr.	14 cal. maij	5 cal. iunij	8 id. iunij	4 em.
28	3 no. febr.	6 cal. mar.	8 cal. apr.	7 id. april.	5 cal. maij	7 cal. iunij	7 cō.
9	10 cal. febr.	idus febr.	2 id. mar.	6 cal. apr.	cal. maij	id. maij	3 em.
20	3 id. febr.	4 no. mar.	4 no. apr.	17 cal. maij	13 cal. iunij	3 no. iunij	1 em.
1	2 cal. febr.	9 cal. mar.	11 cal. apr.	2 no. apr.	7 no. maij	10 cal. iunij	4 cō.
12	13 cal. febr.	4 id. febr.	5 id. mar.	9 cal. apr.	4 cal. maij	4 id. maij	7 cō.
23	6 id. febr.	cal. mar.	3 cal. apr.	2 id. april.	16 cal. iunij	2 cal. iunij	5 em.
4	5 cal. febr.	12 cal. mar.	14 cal. apr.	cal. april.	2 no. maij	13 cal. iunij	1 cō.
15	16 cal. febr.	7 id. febr.	8 id. mar.	12 cal. apr.	7 cal. maij	7 id. maij	4 cō.
26	noñ febr.	4 cal. mar.	6 cal. apr.	5 id. april.	2 cal. maij	5 cal. iunij	2 em.
7	8 cal. febr.	15 cal. mar.	17 cal. apr.	4 cal. apr.	5 no. maij	16 cal. iunij	5 cō.
18	idus febr.	2 no. mar.	2 no. apr.	15 cal. maij	11 cal. iunij	no. iunij	3 em.

Argumentum de clauibus terminorum.

Anni	j	26	vj	31	xj	36	xvj	11
	ij	15	vij	20	xij	22	xvij	30
	ijj	34	vijj	39	xijj	14	xvijj	19
	iiij	23	ix	28	xiiij	33	xix	38
	v	12	x	17	xv	22		

Literæ numerales indicant Annos, chiffræ clauēs.

Si quis per perscriptos regulares quolibet decenouenalis cycli anno terminos omnes inuenire cupit, sumat semper septuagesimalē à 7 idus Ianuarij; quadragesimalē à 5 cal. Februarij, Paschalem à 6 idus Martij, rogationū à 17 calen. Maij, Pentecostes à 3 cal. Maij; & ubi ipse numerus præsentis anno annotatus terminabitur, ibi absq; dubio terminum inueniet.

De aduentu Domini.

Notum sit omnibus hominibus, ut quicumque aduentum Domini diligenter uult celebrare, uideat ut nec ante 5 calen. Decemb. nec post nonas ipsius mensis transeat, sed in his septem diebus ubicunq; dies Dominicus aduenierit, ibi sine dubio & absq; ullo ambiguitatis errore celebrare ualebit. Breuis enim lectio auidius legitur, citius intelligitur.

De annis ab initio mundi inueniendis, & per ipsos indiēt, cyclum solare, bissextum, cyclum decennouenalem, & lunarem.

Si uis scire quot sint anni ab origine mundi, multiplica quindecies 409, fiunt 6135; adde regulares 7, adde etiam indictionem anni præsentis illis, ipsi sunt anni ab origine mundi. Post expletam indictionem, idest post decimam quintam, nō quindecies 409 sicut modo, sed quindecies 410 multiplicare debes; & deinde post alios 15 annos, non quindecies 410, sed quindecies 411. Et iterum, post alios quindecim annos, non quindecies 411, sed quindecies 412.

Si de ipsis annis approbare uolueris quota sit indictio, his adijce regulares 8: hos diuide per 15, quot remanserint, ipsa erit indictio. Si nihil remanserit, decima quinta erit. Ideo 8 regulares adijciuntur: quia quando mundus factus est, quasi octo anni de cyclo indictionum remanserāt, non quod ante mundi exordium, uel in ipso mundi primordio fuerit indictio, quæ nec postea fuit usq; ad Romanorum tempus, sed quia in illo anno quo indictio prima inuenta in cœpit computari, annis ab initio mundi transactis per quindenam partem propter cyclum indictionum diuisis, quindecim numero anni 7 deerant, quasi in primordio mundi 7 indictiones præcessissent, & 8 remanerēt. Et hoc non solum de cyclo indictionum: sed etiam de alijs solaribus uel lunaribus cyclis, per annos ab origine mundi secundum cuiuslibet cycli numerum diuisos inueniendis intelligendum est.

Ad cyclum solare inueniendum.

Si uis scire quotus sit circulus solaris, sume annos ab origine mundi quotquot fuerint, & adde cum his regulares 17, & diuide per 28, quod desuper fuerit, ipse est cyclus solaris. Si nihil remanserit, 28 erit.

Ad concurrentes inueniendos.

Si uis nosse quot sint concurrentes, tene annos ab origine mundi, & ad ipsos adde quartam partem: & quotquot fuerint, comprehen-

de in unum: hos diuide per septem, quod tunc remanserit, ipse est concurrents. Si nihil remanserit, 7 erunt.

Ad bissextum inueniendum.

Si nosse desideras quotus sit annus post bissextum, sume annos ab origine mundi, hos diuide per 4. Quot remanserint, uerbi gratia: Si unus, aut duo uel tres, talis erit annus post bissextum. Si nihil remanserit, bissextus erit.

Ad cyclum decennouenalem inueniendum.

Si scire cupis quotus sit annus cycli decennouenalis, sume supradictos annos, cum his adde regulares septē, hos partire per 19, quod remanserit, talis est cyclus decennouenalis. Si nihil remanserit, decimus nonus erit.

Ad cyclum lunæ inueniendum.

Si scire cupis quotus sit cyclus lunæ, tene annos (ut supra diximus) cum his adde regulares quatuor, hos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunæ. Si nihil remanserit, decimus nonus erit.

Ad epactas inueniendas.

Si uis scire quota sit epacta, sume annos ab initio mundi, adde regulares 6, hos diuide per 19, quod uerò remanserit, multiplica undecies, ipsos iterum diuide per 30, quod remanserit, ipsa erit epacta. Si nihil remanserit, 30 erit: idest illa quæ in principio dicitur nulla.

De annis ab incarnatione Domini inueniendis, & per ipsos cætera quæ supra.

Si uis scire quot sint anni ab incarnatione Domini nostri Iesu, multiplica 62 quindecies, fiunt 930: adde regulares 12, adde indictionem eiusdem anni, de quo computare uolueris, iunge simul: & quotquot fuerint, ipsi sunt anni ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi. Hoc tantum memor esto sollicitus, ut succedentibus annis semper cum ad decimam quintam indictionem perueneris. Verbi gratia: Si 62 quindecies in numero computabas, deinde 63 computare debes: idest sequenti anno post 15 indictionē. Post 15 annos, idest quando prima indictio iterum erit, non 62 quindecies sicut modo, sed 63 multiplica. Et quando iterum prima fuerit, 64 multiplica: & cum rursum prima fuerit, 65 quindecies multiplica.

Ad indictionem inueniendam.

Si scire cupis, quota sit indictio, sume annos ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi, cum his adde regulares 3, hos diuide per 15, quot remanserint, talis erit indictio. Si nihil remanserit, 15 erit.

Ad cyclum solare inueniendum.

Si uis nosse quotus annus sit solaris cycli, tene annos ab incarnatione Domini quotquot fuerint, cum his adde regulares nouem, & quotquot fuerint diuide per 28, quod remanserit, ipse est cyclus solaris: si nihil remanserit, 28 erit.

Item.

Si uis nosse, quot sint in ordine cycli solaris, scias annos Domini quot fuerint, & ex ipsis subtrahe

subtrahe 8, quia tot anni restabant de eodem cyclo solaris, quando Dominus incarnatus est. & quot remanent diuide per 28, quot super fuerint, ipsi sunt anni in serie eiusdem cycli.

Ad concurrentes.

Si concurrētes inuenire cupis, sume annos ab incarnatione Domini quotquot fuerint, his quartam partem semper adde, & insuper adde quatuor: hos diuide per 7, quot uerò remanserint, ipsi sunt concurrentes. Si nihil remanserit, 7 erunt.

Ad bissextum.

Si cognoscere cupis quotus sit annus à bissextum, tene annos, quos supra diximus, nullo addito uel adempto. Hos diuide per quatuor, quot remanserint, talis erit annus post bissextum. Si nihil remanserit, bissextus erit.

Ad cyclum decennoualem.

Si nosse uis, quotus sit cyclus decennouenalis, tene annos ab incarnatione Domini, & unum semper adijce. Hos partire per 10 & 9, quod remanserit, ipse est cyclus decennoualis. Si nihil remanserit, 9 erit.

Ad cyclum lunarem.

Si uis cognoscere, quotus sit cyclus lunaris, tene annos, ut supra diximus: ex his subtrahe duos, reliquos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunaris. Si nihil remanserit, 19 erit.

Ad epactas inueniendas.

Si scire uis, quot sunt epactæ, sume supradictos annos: hos diuide per 19, quod remanserit, multiplica undecies, ipsos iterum diuide per 30, quod uerò remanserit, ipsa erit epacta.

Per exempla de ante dictis argumentis, per annos ab origine mundi.

Si uis scire quot sint anni ab origine mundi, multiplica quindecies 409, fiunt 6135, adde regulares 7, fiunt 6142. adde etiam indictionem anni præsentis, quæ est secunda, fiunt 1144. Multiplica quindecies 409. D. Quomodo? M. 400. 800. 1200. 1600. 2000. 4000. 6000. 9. 18. 27. 36. 45. 90. 135. Iunge 6135, adde regulares 7, fiunt 6142. adde indictionem secundam, fiunt 6144. Tot igitur sunt anni secundum nostram computationem ab initio mundi usque in præsentem annum, qui est sine dubio ab incarnatione Domini noningentesimus quadragesimus quartus, iuxta cyclū Dionysij.

De indictione.

Hos 6144 diuide per 15, quot remanserint, ipsa erit indictio. D. Quomodo? M. 15. 30. 60. 90. 120. 150. 180. 210. 240. 270. 300. 600. 900. 1200. 1500. 1800. 2100. 2400. 2700. 3000. 6000. Restant 152. hos diuide per 15. 15. 30. 60. 90. 120. 150. remanent duo, secunda indictio est hoc anno.

Ad cyclum solare inueniendum.

Hos diuide per 28, quod desuper fuerit, ipse est cyclus solaris. D. Quomodo? M. 28. 56. 112. 224. 448. 896. 28. 56. 112. fiunt 1008. Se-

xies mille 87048. restant 113. hos adhuc diuide per 28. 28. 56. 112. remanet 1. Primus annus est in ordine cycli solaris hoc anno.

Ad concurrentes inueniendos.

Hos diuide per 7, quod tunc remanserit, ipse est concurrents. D. Quomodo? M. Cū 6000 adde 1500, & cum 144. 36, quia talis est quarta pars illorum, & erunt in summa 7680. hos diuide per 7. D. Quomodo? M. Quinquies 7. 350. 700. 1050. Septies 1050. 7305. restāt 330, hos adhuc diuide per septem. Quadrages 7. 280. & adhuc restant 50. Hos diuide per septem: septies 7. 49. remanet 1. primus concurrents est hoc anno.

Ad bissextum inueniendum.

Hos diuide per 4, quot remanserint: uerbi gratia: Si unus, aut duo, uel tres, talis erit annus post bissextum. D. Quomodo? M. 4. 8. 12. 16. 20. 40. 60. 80. 100. Decies centum, mille: sexies mille, 6000. restant 144. hos adhuc diuide per quatuor. Quinquies quatuor 20: quinquies 20, 100: & adhuc restant 44. hos diuide per 4, undecies 4, 44. Nunc autem nullus remanet, quia bissextus est hoc anno.

Ad decennoualem cyclum inueniendum.

Hos partire per 19, quod remanserit, cyclus est decennouenalis. D. Quomodo? M. 19. 39. 57. 76. 95. 114. 133. 152. 171. 190. 209. 228. 247. 266. 285. 304. 608. 912. 19. 38. 57. 76. 95. qui sunt simul 1007. Sexies 1007. 6042. restant 109. hos diuide adhuc per 10 & 9, 19. 38. 57. 76. 95. remanent 14, quartus decimus annus est in ordine cycli decennoualis hoc anno.

Ad lunarem cyclum.

Hos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunæ. D. Quomodo? M. Diuide per 19 ut supra, restant 106: hos adhuc diuide per 19. 19. 38. 57. 76. 95. remanet 11. Undecimus annus est in ordine cycli lunaris hoc anno.

Ad epactam inueniendam.

Hos diuide per 19, quod uerò remanserit, multiplica undecies: ipsos iterum diuide per triginta: quod remanserit, ipsa erit epacta. D. Quomodo? M. Si autem totum istum numerum per 19 diuidis, ut supra, restāt 108. hos adhuc diuide per 19, 19. 38. 57. 76. 95, restant 13, ipsos enim multiplica undecies. D. Quomodo? M. Undecies 10, 110. undecies 3, 33. qui sunt simul 144. hos diuide per triginta, 30. 60. 90. 120, remanent 23: quia tot sunt epactæ hoc anno.

De annis Domini & cæteris argumentis, quæ supra.

Si uis scire quot sint anni ab incarnatione Domini, multiplica 62 sexies. D. Quomodo? M. 60. 120. 180. 240. 300. 600. 900. Bis 15 30. adde 12 regulares, fiunt 942. adde indictionem anni præsentis, quæ est secunda, fiunt 944. Tot igitur sine dubio sunt anni ab incarnatione Domini iuxta cyclum Dionysij.

Ad indictionem.

Hos diuide per 15, quot remanserint, talis erit indictio.

his erit indictio. D. Quomodo? M. 15. 30. 60. 90. 120. 150. 180. 210. 240. 270. 300. 600. 900. Restant 47. hos adhuc diuide per 15. Ter 15 45, remanēt duo: secūda indictio est hoc anno.

Ad cyclum solarem.

Et quotquot fuerint, diuide per 28. quod remanserit, ipse est cyclus solaris. D. Quomodo? M. 28. 56. 112. 224. 448. 896. Restant 57. hos adhuc diuide per 28, 28. 56. remanet unus. Primus annus est in ordine cycli solaris hoc anno.

Ad concurrentes.

Hos uerò diuide per 7, quot remanserint, ipsi sunt concurrentes. D. Quomodo? M. Cum noningentis adde 225, & cum 44, 11. quia talis est quarta pars illorum, & erunt in summa 1184. hos diuide per septem. D. Quomodo? M. Quinquages 7, 350. 700. 1050. restant 134, hos adhuc diuide per 7. Decies septem 70, restāt 64, hos diuide per septem. Nonies septem 63, remanet 1. Primus siue prima concurrens est hoc anno.

Ad bissextum.

Hos diuide per quatuor, quot remanserint, talis erit annus post bissextum. D. Quomodo? M. 4. 7. 12. 16. 20. 40. 60. 80. 100. 200. 300. 600. 900, restāt 44: hos adhuc diuide per quatuor. Undecies quatuor, 44: nunc autem nullus remanet, quia bissextus est hoc anno.

Ad decennouenalem cyclum.

Hos partire per 19, quot remanserint, ipse est cyclus decennouenalis. D. Quomodo? M. 19. 38. 57. 76. 95. 114. 133. 152. 171. 190. 209. 228. 247. 266. 285. 304. 608. 912. Restant 33, dimitte 19, remanent 14. Quartusdecimus annus est in ordine cycli decennouenalis hoc anno.

Ad cyclum lunarem.

Reliquos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunaris. D. Quomodo? M. Diuide per 19 ut supra, restant 30. Dimitte 19, remanent 11. undecimus annus est in ordine cycli lunaris hoc anno.

Ad epactam inueniendam.

Hos diuide per 19, quod remanserit, multiplica undecies: ipsos iterum diuide per 30, quod uerò remanserit, ipsa est epacta. D. Quomodo? M. Similiter ut supra. Dimitte 912, restant 32: ex his subtrahe 19, remanent 13: hos multiplica undecies. D. Quomodo? M. Undecies decē 130, undecies tres 33, qui sunt simul 144, hos diuide per 30. 30. 60. 90. 120. remanent 23: quia tot sunt epactæ hoc anno.

Per omnem quoque computum quem ducis, si nihil supra fuerit, scias eundem esse completum. Verbi gratia: Si numerum annorum Domini per 4 diuidis, & nihil restat, bissextus est. Si uerò indictmentem quæris, & post decimam quintam diuisionem nihil remanet, decimam quintam scias esse indictmentem. Similiter de cæteris intellige argumentis.

Item cuiusdam, quem probamus de antescrisptis argumentis. 60

Si uis scire quot sint anni ab incarnatione

Domini, multiplica 76 quindecies: adde quatuor regulares: quia de illa indictmente 11 anni præcesserant, & quatuor adhuc restabant, adde insuper illius anni indictmentem, de quo computare uis sicut hoc anno 8, uel illis sunt simul 972. cum iuxta Dionysium 950 inueniantur hoc anno, sicut in cyclo ipsius apparet. Post expletam indictmentem unum adijce.

Ad indictmentem inueniendam.

Si uis scire quora sit indictio, sume supradictos annos, & his adijce regulares 11, illos scilicet annos qui præcesserunt ipsam incarnationem, & diuide per 15. Quot remanserint, talis erit indictio.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Si uis scire quous sit annus solaris cycli, sume supradictos annos, & his adijce quindecim: quia tot anni de ipso cyclo præcesserant, ac 13 restabant, & diuide per 28. Quot remanserint, talis erit annus cycli solaris.

Ad concurrentes inueniendos.

Si uis scire quot sint concurrentes, supradictos annos sume, & prius duos ex his subtrahe propter bissextum, qui tunc in secundo exitit anno: deinde cum reliquis omnibus quartam partem ipsorum adijce, ac deinde per septem diuide: quot remanserint, tot sunt concurrentes.

Ad bissextum.

Si uis scire, utrum bissextus, uel quotus ab eo sit annus, sume supradictos annos, atque ex his subtrahe duos, propter bissextum, qui tunc ut supra dictum est, in secundo exitit anno, reliquos uerò diuide per quatuor, quot enim remanserint, tot sunt anni post bissextum: si nihil remanserit, bissextus est.

Ad decennouenalem cyclum inueniendum.

Si uis scire quotus sit annus cycli decennouenalis, sume supradictos annos, & ex his subtrahe duos propter totidem annos, qui adhuc de eodem cyclo restabant, ac deinde per 19 diuide: quot remanserint, talis erit annus cycli decennouenalis. Si nihil remanserit, 19 erit.

Ad lunarem cyclum.

Si uis scire quotus sit annus cycli lunaris, tene supradictos annos, & ex his subtrahe quinque, quia tot anni de eodem cyclo adhuc restabant, & diuide per 19: quot remanserint, talis erit annus cycli lunaris.

Ad epactam inueniendam.

Si uis scire quot sint epactæ, sume supradictos annos, & ex his subtrahe 3, ut ad secundum decennouenalem cycli annum peruenire ualeas, ubi ipse epactarum cyclus incipit. Reliquos per 19 diuide, quod uerò remanserit, multiplica undecies, & si numerus ille infra 30 remanserit, epactas illius anni esse scias. Si ultra excreuerit, tolle 30, & reliquos pro epactis tene. Hæc enim ille solus contemnat, qui auctorem illorum iure reprehendere ualeat.

De ordine indictmentum.

Indictio dicitur ab indicendo. Cum enim Romani

Romani omnibus gentibus imperarent, omnibus tributa indixerunt, quæ eis quinto semper anno pendebantur: sed primo quinquennio 25, secundo argētum, tertio soluebatur aurum: quarto rursus à principio repetebatur, id est ab ære: unde iunctis tribus quinquenijs, quindecim annorum indictmentes singulæ instituta. Et cautum est, ut nullus liber, nullum principis edictum ratum haberetur, quod indictio non præferret. Singulis autem quinquenijs peracto censu, mos erat urbem lustrare, id est circuire, quasi ob purgationem sui: unde & quinqueniū lustrum dicitur, & lustrare, purgare sapissimè dicimus.

Item.

Antiqua Romanorum industria comperimus indictmentes ad cauendum errorem, qui de temporibus fortè oboriri poterat institutas. Cum enim, uerbi gratia, quilibet Imperator medio anni tempore uita uel regno decederet, poterat euenire ut eundem annum unus historicus eiusdem regis ascriberet temporibus, eo quod eius partem regnaret. Alter uerò historicus eundem successor illius potius attulandum putaret, eo quod & hic partem eius æque habet in regno. Verum ne per huiuscemodi dissonantiam error temporibus inoleceret, statuerunt indictmentes, quibus uterque scriptor immò etiam uulgus omnem temporum cursum facillimè conseruaret. quas pro facilitate etiam calculandi quindecim esse uoluerunt.

Vnde concurrentes.

Si uis scire unde concurrentes accipiunt exordium, sine dubio de ipsis septem diebus, per quos uoluitur mundus: quia ultra septem non transit numerus concurrentium, nec numerus septimanæ dierum. D. Primus concurrentis in capite unde accipit exordium? M. Annus solaris habet dies 365, hos diuide per 7. Septies 52, 364, remanet 1. Inde ponitur in capite primus concurrēs. Et postea in secundo anno adde unum, in tertio duos, in quarto tres, & in anno quinto bissexti, adde quinque. In hoc autem solertem curam adhibe, ut per alios præparationis bissexti, sicut supra diximus, sic adijcias semper unum post unum, & anno bissexti duos adijcias, & caue ne ultra septem transeas, sed ad unum post septem semper redeas: & sic per 28 lineas curras. Diligentius attende, & minimè in hoc falleris.

De punctis, quadrante & bissexto.

Vnus punctus, quarta pars horæ, & facit 10 momenta: duo puncti, 20 momenta: tres, 30: quatuor, quadraginta: & ista 40 momenta faciunt unam horam. Et sex horæ in uno anno faciunt quadrantem unum: & quatuor quadrantes in quatuor annis faciunt diem & noctem: & est ipsa dies quæ dicitur bissextus, qui legitur 6 cal. Martij. Verbi gratia: Si hodie legitur 6 cal. Mar. & cras, 6 cal. Mar. Propterea dicitur bissextus, quia bis legitur 6 cal. Martij. *Item.* Bissexto non ob illum diem fieri, ut quidam

putant, cum Iosue orabat solem stare, credendum est: quia ille dies fuit, & præterijt. Sed ob hoc dicitur bissextus, quod in uno quoque mense punctus unus accrescat. Punctus uerò unus quarta pars horæ est. Quatuor uerò puncti in sole unam horam faciunt, duodecim uerò puncti 3 horas explicant. Ergo in quatuor annis ternæ horæ, quæ sunt 12, unum diem artificalem faciunt, qui additur Februario cum 6 cal. Martij, habuerit, ut in crastino sic habeat. Verbi gratia: Si hodie 6 cal. Martij additur ille dies, qui in quatuor annis expletus est, nihilominus & in crastino legitur sexto cal. Mart. Et ideo bissextus dicitur, quia bis 6 cal. Mart. habet Februius. Ob hoc ergo bissextilem diem in mense Februario placuit intercalari Romanis: quia hic breuior cæteris & extremus anni mensis erat.

Item.

Bissextus est per annos quatuor unus dies adiectus. Crescit enim per singulos annos quarta pars assis: at ubi quarto anno assis completæ uerit, bissextilem annum facit. Dicitur enim bissextus, quia bis sexies ductus assis facit: quod est unus dies, sicut & quadrantem propter quater ductum, quod est bissextus, quem super dierum cursum in annum sol facit. A 6 nonas Martij usque in diem 2 calen. Ian. in lunæ cursu bissextus apponitur, atque inde trahitur. Intercalares autem dies idcirco uocantur, quia interponuntur, ut ratio lunæ solisque eueniat. Calare enim, ponere dicitur: intercalare, interponere.

Quis primus bissextum inuenit.

D. Quis primum bissextum inuenit? M. Iulius Cæsar inuenit eum quadragesimo octavo anno ante natiuitatem Christi, & censuit nominandum. D. Bissexto cur dicitur? M. Quia bis 6, 6 antequam uenias ad cal. Mart. duos dies significare uno nomine uelit, unum naturalem, & alterum artificalem. D. Qua causa ponitur in diebus anni? M. Per singulos annos unum quadrantem, & cum impleti fuerint quatuor quadrantes, tunc diem plenum faciunt, qui bissextus uocatur. Collectus est per mille 360 dies, & est quali aduena & peregrinus. D. Quare bissextus dicitur, & quid esset, si non fuisset bissextus? M. Propterea fit bissextus, quia non implet 365 dies anno solaris sine quadrante. Quadrans fit per totum annum, & menses singulos, & per dies & annos momenta colliguntur. D. Quomodo colliguntur? M. Per unum quæque diem & noctem colliguntur duæ partes momenti. In tribus diebus colliguntur duo momenta, & ita in triginta diebus & noctibus colliguntur momenta uiginti: & sic per totum annum colliguntur momenta 240. hoc sunt 24 puncti, qui faciunt sex horas, id est quadrans.

Quot bissextis unus accrescat annus.

In quatuor annis, unus dies: in 8 duo: in 12, 3. in 16, 4. in 20, quinque dies accrescunt: in 28, hebdomadâ completi: in 40 annis, dies 30. in

120, unciam unius anni præparati: in 340, duos menses ostendunt: in 480, quatuor menses esse probantur: quæ est tertia pars unius anni. In 960, bissem unius anni manifestum est. In 1460 annis, annum integrum, id est 365 dies approbantur.

Quæ sit differentia inter decennouenalem & lunarem cyclum.

Quæ sit differentia inter cyclum decennouenalem & lunarem, legentibus scire cõuenit, Scimus enim quod uterque cyclus in lunam currit, & uterque 10 & 9 annos habet. Cyclus decennouenalis à sancto Moyse diuinitus reuelatus est, iubente Domino, ut hi qui longè habitabant, in secundo mense Pascha scirent celebrare: & in diebus Solis uariatur, hoc est super luna 14 primi mensis. Deinde nos oportet inuestigare, quis cõstituit cyclum lunarem, aut quo tempore inuentus fuisset. Constat enim à Romanis 30 anno ante natiuitatē Christi inuentum fuisse, hoc est in primo anno regni Herodis filij Antipatris Aschalonitis, qui primus de gētibus regnum Iudæorū ab Octauiano per munera acquisiuit, & regnauit annos 37. Et sicut cyclus decennouenalis secundum legalem Hebræorum constitutionem luna 14 Paschæ incipit, ibiq; finitur: ita Romani constituerunt cyclum lunarem inchoari à cal. Ianuarij, ibiq; terminari: & per singulos annos ætatem lunæ probare, quin etiã quotidie quæ hora, quo puncto accenditur, uel extinguitur. Et sicut decennouenalis cyclus per binos communes & tertium embolismum discurrit, ita cyclus lunaris simili ordine procedit: excepto quod quartus annus decennouenalis cycli ipse est primus cycli lunaris.

De origine epactarum.

Si uis scire unde procedunt epactæ, id est adiectiones lunæ, tene dies de anno solari & de anno communi lunari. Annus solaris habet dies 365, lunaris 354. plures undecim dies sunt in anno solari quàm lunari. De illis efficiuntur epactæ, id est 11 adiectiones lunares in capite. Hos pro epactis undecim in capite assume. Vel alio modo: Tene quinq; intercalares, & sex semilunæ mitte in simul, faciunt 11, sic sunt 11 in capite. Hos pro adiectionibus habero: de quibus cæteræ hoc modo proueniunt. Adde 11 quos inuenisti, & adde iterum 11, sunt 22, hos pro epacta sequenti habeto. Et undecim super uiginti duo iterum adijcies, fiunt 33. recide 30, remanent tres: quos pro epacta teneto. Rursus adiunge 11 super tres, efficiunt 14. tota sequitur epacta. Sic deinceps faciens epactas facillimè reperies. Tantum memor esto, ut ultra 30 non transeas. In fine 19 anni habebis epactas 18. Adde 12 super 18 fiunt 29. Adde saltum lunæ, fiunt 30. Hic apparet quod nõ addit, sed salit in retro unum diem. Ita trigesima epacta est in capite. Has igitur epactas & regulares, id est Septembris 5,

Octobr. 5. & cætera usq; in finem mitte simul, & si ultra 30 remaserint, subtrahere 30, quod remanserit, talis erit lunæ ætas in calendis unius cuiusq; mensis, quando communis erit annus. In embolismis igitur caue diligenter.

De magno cyclo.

Si scire cupis unde oriatur cyclus magnus, hoc scito, quia concurrentes solis sunt 28, & concurrentes lunæ 19. Ipsi in semetipsis multiplicati faciunt cyclum magnum: id est si duxeris 19 uigies octies, faciunt 532 annos, qui est magnus annus: in quo omnia sydera cœli ad pristinum redeunt cursum.

De solstitijs & æquinoctijs.

Solstitia duo sunt, primum hyemale, 8 cal. Ianu. qua die natus est Dominus noster Iesus Christus secundum carnem ex Maria uirgine in Bethleem, in quo sol stat, & dies incipiunt crescere. Alterum solstitium æstiuale 8 cal. Iulij, qua die in prouincia Palæstina, ciuitate Sebastæ est natiuitas sancti Ioannis Baptistæ, & in Epheso sancti Ioannis Euangelistæ: & tunc sol stat, & dies incipiunt decrescere. His contrariò duo sunt æquinoctia. Primum uernale æquinoctium 8 cal. April. in qua die coæquatur dies crescens cum nocte, & ipsa die est conceptio sanctæ Dei genitricis Mariæ, quando salutata est ab angelo: in qua etiam die passus est Dominus noster Iesus Christus secundum carnem, in Hierosolyma. Alterum æquinoctium autumnale 8 cal. Octobr. in qua die coæquatur dies decrescens cum nocte: & ipsa die est conceptio sancti Ioannis Baptistæ, in castello Macherunta. Ex 8 cal. April. usq; in 8 cal. Ian. dies numerantur 275. Vnde secundum numerum dierum conceptus est Christus Dominus noster die Dominico, 8 cal. April. & natus est tertia feria, 8 cal. Ian. & à natiuitate eius usq; in diem qua passus est, fiunt anni 32, & menses 3. 12414. Inde secundum numerum dierum constat cum tertia feria natum, & passum sexta feria, natum 8 cal. Ian. passum 8 calend. April. Ex quo uerò baptizatus est Dominus noster, usque in diem qua passus est, fiunt anni 2, & dies numero 90. qui faciunt dies 810. & sic baptizatus est 8 idus Ian. secunda feria, & passus est, ut superius dixi, 8 calend. April. sexta feria. Cum diebus uerò suis fiunt simul dies 12414. & ab 8 cal. Ian. usq; in 8 cal. April. dies 90.

De diuersis argumentis.

Si uis scire quare septem regulares addes in argumento de initio mundi, hoc memor esto, quod in septem diebus fecit Dominus cœlum & terram, & septem dies præcepit esse futuros, & propter hoc sumuntur in calculatione. D. Et quare per quindecim iubet multiplicare? M. Quia cyclus indictionis 15 annos habet non amplius. D. Quare cyclos solaris per 28 partes est diuisus? M. Quia in uiginti & octo annis explet cursum suum. D. Quare in cyclo lunari adduntur 4 regulares? M. Quia luna qua-

na quadrantem habet sicut & sol, & propter hoc quatuor regulares admittuntur, uel propter hoc quatuor regulares, quia retro cyclo decennouenali in quarto anno cyclus lunaris mittitur. D. Quare per nouemdecim partes diuiditur? M. Quia ultra nouemdecim annos non ascendit, sed iterum primus numeratur. D. Quare etiam septem regulares ponuntur in cyclo decennouenali? M. Si intelligis, pleniter inuenies. Attende quid dicit: In cyclo lunari 4 regulares assumes, numera postea quor annis est in retro cyclo decennouenalis, sine dubio 3. adde tres ad quatuor, fiunt 7. Isti septem assumendi sunt in cyclo decennouenali, & ipsos diuide per nouemdecim partes. D. Quare per ipsas? M. Quia suum nomen explet. Cyclus decennouenalis uocatur, quia per 19 annos currit: & propter hoc per 19 diuisus est. D. Quare ad bissexum nihil addis nisi annos ab initio mundi? M. Sine dubio quia materia bissexii ab initio semper præparatur. D. Quare etiam 12 regulares ad annos Domini inueniendos computauit? M. Quia non putauit inde facere plenam indictionem, nisi 12 adde dixisset. D. Quare tres regulares mittuntur ad indictionem inueniendam? M. Quia quando incarnatio Domini facta est, tres anni de illa indictione præcesserunt. D. Quare per quindecim partes iubet diuidere? M. Quia cyclus indictionis per quindecim annos currit. D. Quare epactæ per nouemdecim partes diuiduntur? M. Quia cyclus epactarum per nouemdecim annos uariatur. D. Quare iterum per 11 iubet multiplicare? M. Quia undecim accessores accedunt omni anno. D. Quare iterum iubet diuidere per 30 partes? M. Quia ultra 30 non ascendit. D. Quare ad concurrentes inueniendos cyclum solarem iubet addere? M. Quia per cyclum solarem numerantur bissexii. D. Quare quartam partem iubet addere, & quid est quarta pars? M. Quarta pars est bissexii ab initio cycli usq; ad finem: & propter hoc ipsam quartam partem iubet addere: quia in quarto anno fit bissexius. D. Quare per septem partes iubet diuidere? M. Quia ultra septem concurrentes non ascendunt. D. Quare ad cyclum decennouenalem unum regularem iubet adijcere? M. quia quando incarnatio facta est, unus annus de cyclo decennouenali præcessit. Attende quomodo 8 cal. April. Christus conceptus, nõn. Aprilis iam trãssit, & propter hoc unum addit. D. quare partiri iubet per 19 partes? M. quia per nouemdecim annos currit. D. quare de cyclo lunari duos regulares subtrahere iubet? M. quia quando incarnatio facta est, duo anni de cyclo lunari remanserunt. D. quare per 19 partes iubet diuidere? M. quia ultra 19 non ascendit.

Vbi mutantur anni, epactæ, indictiones, &c.

Anni ab origine mundi mutantur in 15 cal. Aprilis singulis annis. Anni ab incarnatione Domini mutantur 8 cal. Ian. Epactæ incipiunt

secundum Ægyptios à cal. Septembris, secundum Romanos à cal. Ian. Indictiones incipiunt ab 8 cal. Octobr. ibidemq; terminantur. Cyclus lunaris incipit & desinit in cal. Ian. Concurrentes incipiunt à cal. Mart. ibidemq; terminantur. Annus communis & embolismus, & cyclus decennouenalis incipit à prima luna primi mensis, id est ab ipsa, quæ terminum paschalem demonstrat eo anno quo luna prima est 10 cal. Aprilis.

De feria & luna, pueri ad puerum Dialogus.

Interrog. In qua feria fuerunt calendæ Ian. hoc anno? Respons. In tertia. Vnde notis: R. Ianuarius habet tres regulares secundum Ægyptios ad feriam in capite ipsius inquirendam, & concurrentes erant tunc 7, qui simul iuncti, decem faciunt. Sublatis septem, remanent tres. Aliter Ianuarius habet 2 regulares secundum Romanos. Si cum ipsis 1 concurrentem, illum scilicet qui post septem prædictos concurrentes sequitur adiungimus, sunt similiter 3, calendæ 6 idus, 19. 18. 17. 16. 15. 8 cal. Febr. in 6 feria. 1. Vnde hoc scitis? R. Februarius habet sex regulares, hi quoq; & 7 concurrentes 13 reddere uidentur. Remotis 7, remanent 6 calendæ, 6 idus, 16 cal. Mart. 15. 8 cal. Mart. in sexta feria. 1. Vnde hoc certum habetis? R. Quinq; regulares Mart. & unus concurrentes, 6 facere dicuntur calendæ, 8 idus, & idus 17 cal. Aprilis. 16. 15. 8 calendæ Aprilis in 2 feria. 1. Qualiter hoc probare potestis? R. Aprilis habet unum regularem sumptum, & unum concurrentem coniectimus, sunt simul duæ calendæ, 6 idus, 18 cal. Maij, 17. 16. 15. 8 cal. Maij in quarta feria. 1. Quomodo scitis? R. Sui 3 regulares & unus concurrentes 4 demonstrant calend. 8 idus, & idus 17 cal. Iulij, 16. 15. 8 cal. Iulij in septima feria. 1. Qualiter hoc scire possumus? R. Ipse autem habet 6 regulares, & unum habemus concurrentem: hic simul ascitus numerus 7 reddere creditur. Cal. 6 idus, 18 cal. Iulij, 17. 16. 15. 8 cal. Iulij in secunda feria. 1. Ostendite quomodo? R. Vnus regularis, & unus cõcurrēs duos conficiunt cal. 8 idus, & idus 17 cal. Augusti, 16. 15. 8 cal. Aug. in quinta feria. 1. Vnde hoc patet? R. Augustus habet quatuor regulares, & unus est modò concurrentes: qui numerus in unum nexus, quinq; facere cernitur calend. 6 idus, 19 cal. Septemb. 18. 17. 16. 15. 8 cal. Septemb. in prima feria. 1. Pandite utrum ita sit, an non? R. September habet regulares 7. si cum illis sæpe dictum iungimus concurrentem, sine dubio habebimus. Auullis septem, remanet unus cal. 6 idus, 18 calend. Octobr. 17. 16. 15. 8 cal. Octobr. in tertia feria. 1. Tractate ipsum numerum. R. Vnus & duo, 3 in simul conficiunt cal. 8 idus, & idus 17 cal. Nouembr. 16. 15. 8 cal. Nouembr. in sexta feria. 1. Quo ingenio hoc uideri potest? R. Quinq; & unum, 6 reddunt cal. 6 idus, 18 cal. Decembr. 17. 16. 15. 8 cal. Decembr. in prima feria. 1. Vnde hoc scire

possimus? R. Vnus autem & septem, octo ex se procreare uisuntur, dimissis 7, restat unus, cal. 6 idus, 9 cal. Ian. 18, 17, 16, 15, 8 cal. Ian. in quarta feria. 1. Manifestate hoc. R. Vnus autem & 3 quatuor reddere arbitrantur. 1. Quota feria est hodie? R. Sexta. 1. Vnde nostis? R. Maius habet tres regulares ad feriã hebdomadis inquirendam, & concurrentes sunt modò tres, qui simul iuncti faciunt sex: sexta feria est hodie. 1. Quota est luna? R. Vigesima. 1. Vnde hoc apparet? R. Maius habet 11 regulares ad ætatem lunæ inquirendam, & epactæ sunt modò 9, qui simul iuncti sunt 20. Ita hodie ætatem lunæ esse credimus. 1. Quota feria est hodie? R. Septimana. 1. Vnde hoc patet? R. Dies istius mēsis sunt modò duo, horum uno detricto, remanet alter. Et si cum illo sex regulares, id est numerum ferie, quæ fuit in calendis iungimus, aperte septem esse uidemus. 1. Quota est luna? R. Vigesima prima. 1. Vnde hoc agnoscere possumus? R. Dies mensis sunt, ut diximus, duo, si ex ipsis unum seiuigimus, & cum altero 20 attemimus, sunt simul 20 & 1, qui quamuis tacite, ætatem lunæ produunt. 1. Quota feria est hodie? R. Prima. 1. Vnde hoc certum est? R. Dies istius mensis sunt iam præteriti duo, si enim cum illis sex regulares ceterimus, 8 in propatulo habemus, Sequelstratis septem, remanet unus: quia prima feria est. 1. Quota est luna? R. Vigesima secunda. 1. Vnde hoc certum tenetis? R. Duos dies istius mensis scimus esse præteritos, si autem cum illis 20, id est ætatem lunæ quæ fuit in capite istius mēsis apponimus, uiginti & duo apparent, qui hodiernam lunæ ætatem significat. 1. Quota feria legitur hodie? R. Sexta. 1. qualiter hoc scire possumus? R. Dies anni præsentis sunt præteriti 120, si ergo cum illis numerum ferie quæ fuit in capite istius anni, quatuor sciscitet, insuper etiam diem bissexti anne ceterimus, & deinceps hanc summam per 7 metimur, sex indiuisi restant, qui prædictam feriam demonstrant. 1. Quota est hodie luna? R. Ut reor, uigesima. 1. Quomodo hoc credendum est? R. Sicut iam diximus dies anni sunt præteriti 120, at si cum ipsis ætatem lunæ, quæ fuit in cal. Ian. 18, uidelicet cõnumeramus, 138 insimul efficiunt. Demptis 118, qui sunt quatuor lunationum dies, tum superflui ætatem lunæ pandunt.

1. Luna uigesima quot punctis lucet? R. quadraginta, iuxta Plinij uerò supputationem tria momenta, & tertiam partem unius momenti minus. 1. quot horis? R. Octo. 1. qualiter hoc inuestigare debemus? R. A 20 usque ad 30 sunt 10, qui quater ducti faciunt 40, qui sunt octo horarum puncti. 1. Luna uigesima quot partibus distat à sole? R. quater 20, 80. Item ter 80, 240. Tot igitur partibus distat à sole, & post totidē dies eundem solem uenturum esse credimus ad locum, quem præsens luna circumfert. 1. In quo signo fuit modò luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo ca-

ledario? R. In 2 idus April. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Non possumus ex hoc facile respondere, nisi aliquid inspiciamus undique. Scimus solem nunc habitare in tauro, & 14 dies iam exactos habere in illo, restareque adhuc 16 de cõpletione signi, quos ex partibus, quibus lunam à sole remotam inuenimus, illi, id est tauro ad explendum in eo iter solis supplere debemus, Recis de 240 sexdecim, & 224 qui restat per tricenarium numerum expensos 14 nobis restant, qui tot partes lunam in capricorno degere coniciunt. 1. In qua hora, uel in quo puncto erit hodie luna accensa à sole? R. Cyclo lunaris est modò septimus. Si igitur illi quinquies ducimus, ipsamque numerum id est 35, & dies anni præsentis, qui sunt 120, & unam simul conglutinamus, ac deinde per 60 expendimus, 36 restant, qui sunt puncti istius diei: qui etiam in primo puncto octauæ horæ lunam à sole accensam demonstrant. Iterum autem si prædictum cyclum sexies uergimus, & 36 punctos qui remanserant, necnon & duas monades ob duos sexagenarios, insuper etiam diem præsentem in unum copulamus, ac postremò per 30 finidimus, uiginti & unus adhuc indiuisi manent, qui illam ætatem pandunt, quam luna in hora suæ accensionis est ingressa.

1. In quo signo fuit modò luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo calendario? R. In pridias idus April. 1. Quota est luna? R. Vigesima. In quo signo commoratur hodie? R. Nonne hoc prout potui superius eliciui? Verumtamen si uultis, adhuc arctius replicabimus. Præsens luna nata fuit in 26 parte arietis, & quatuor partes postea retinuit, per quas cucurrit, 20 & 6 dempsit, quas non tetigit. Ac deinde si probare uultis hodie 20 luna in quo signo sit, multiplicare 20, id est eius ætatem per quatuor, fiunt 80 quadrantes. Rursum multiplicare unum ex his quadrantibus per 6 propter horas sex, quæ in uno quoque quadrante sunt, & insuper sumite sex punctos de septuagesimo nono quadrante, & habebitis septem horas & unum punctum, quæ danda sunt arietis: quia tot horas per eum cucurrit luna quando fuit prima. Denique accipite 78 quadrantes qui remanserant, & date nouem tauro, 9 geminis, 9 cancro, 9 leoni, 9 uirgini, 9 libræ, 9 scorpionis, 9 sagittario: & sic restant quadrantes sex, ac desuper 4 horæ & 4 puncti, id est horæ 40, necnon & quatuor puncti. Ex quibus tamen horis quatuor, sex signis peractis propter illorum bissexes dabuntur. Adhuc ergo manent horæ 36, insuper & quatuor puncti, quas iam luna in capricorno pertransit uolando.

1. In quo signo fuit modo luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo calendario? R. In 2 idus Aprilis. 1. Quota est luna? R. Vigesima septima. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Hæc igitur cur toties & toties quaeritis? Videte ut hoc magis causa descendit

scendi quam reprehensionis faciatis. Scimus solem adhuc habitare in tauro, & uiginti duos dies iam exactos habere in illo, restareque adhuc octo de triginta, id est de cõpletione ipsius signi, quos ex partibus, quibus lunam à sole remotam inuenimus: illi, id est tauro, ad explendum in eo itinere solis supplere debemus. Abscis de 324 octo, & ipsos qui restant per tricenarium numerum expensos, 16 indiuisi manent: qui totidem partes lunam in ariete esse designant. 1. Adhuc inquirentiam, ut saltim aliquam inueniam distantiam. In quo signo fuit modò luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In 26. 1. In quo calendario? R. In pridias idus Aprilis. 1. Quota est luna? R. Vigesima septima. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Quater 20 & 7, 100 & 8 quadrantes conficiunt. Ex his quadrantibus triginta sex punctos, id est septem horas & unum punctum, quia hoc quando luna prima fuit, de ariete sibi retinuit, primum amittere expedit: & tunc reliquos, id est 107 quadrantes decepta una hora & uno puncto per signa distribuere debemus. Vnde ceteris nouem 90 & 9. Tot igitur signa (si non fallor) postquam fuit nata pertransijt luna, scilicet taurum, geminum, cancrum, leonem, uirginem, libram, scorpionem, sagittarium, capricornum, aquarium, pisces. Superiunt adhuc quadrantes 7, horæ 4, ac 4, id est horæ 47, excepto uno puncto. Ex quibus tamen horis 12 bissexes, id est 8 horas oportet abijcere, uidelicet ut tria semper signa 27 quadrantes, & insuper binas habeant horas. Et adhuc restant horæ 38, necnon & quatuor puncti. Tot iam horas & punctos lunam per arietem currere dicimus. At uerò cum protinus arietem ipsas octo horas, in quibus luna post uiginti septem dies immorata cõsueuit, addiderimus: nihil illi de octo quadrantibus deerit, quia septem

horis & uno puncto
prima luna per
eum cucur
rit.

ARGUMENTORVM LV NÆ FINIS.

Beda, tom. 1.

BEDÆ PRES- BYTERI COMPTVS VVLGARIS, QUI DICITVR EPHE- MERIS, DE FERIA, DE LUNA, & HIS QUÆ AD LU- NAM PERTINENT, IDEST EPACTIS, MENSIBUS, SIGNIS, TERMINIS, ANNIS CYCLI decennouenalis.

Vadratus hic æqui laterus, qui dicitur tetragonus, à 30 in 900 progreditur. Cuius diuisio per quinq; senarios facta, Lectori occasionem tribuit, ut se exerceat in singulis Mathematicæ disciplinis. Siquidem continuatis proprietatibus medietatum trium artium talis diuisio ostendit Arithmetica 6. 12. 18. Musica 12. 18. 24. Geometrica 6. 12. 24. Igitur uicelimi termini summi linea est A, quæ in infimo spacio habetur pro epactis nulla. A qua uidelicet intra a per eandem lineam singula litera Græcæ quæ ex ordine sequi debuerat, tantum distat, siue sursum, siue deorsum, quantum est numerus epactarum. Nam B in ordine literarum secunda hic habetur 12. & C ordine tertia, hic est 23 cyclus, quo decennouenalis talis erit, qualem naturalem ordinem litera tenuerit, quia illo anno pro epactis posui. Siquidem B positione hic est duodecima, cum sit literarum ordine secunda: & ob hoc constat esse annum cycli decennouenalis secundum, linearum primæ & duodecimæ expositio. In priori sententia continetur absque dubio. Denique quia luna moratur in uno quoque signo duobus diebus & semisse, alternatim quibusdam signis duobus, quibusdam tres dies dedit. In decima octa uia linea huius tabule, inferius eo numero subnotata, in duo integra signa quinque dies integros teneant, dum quod unum subtrahitur, alternatim detur. Menses uerò contra, in uigesima quarta linea posui, ut in quo signo sit sol, singulis mētib. anni aduertat. Nam hinc ex maxima uicula litera arietis, inde Aprilis, hinc taurum, inde Maium perspicias, & cætera eodem modo. Ergo per singulos dies lunam in quo signo sit inuenturus, scito quota, & cuius mensis sit, ac in lineis 18 & 24 cõsiderata prima luna contra se uenient menses, & signa contra, ut Aprilis in 24, & aries in 18. Terminos quoque semper inuenies, si obseruaueris lunam Februarii 10. Mar. 2. Aprilis 14. Maii 20. Iunii 4.

K 2

COMPVTVS VVLGARIS, QVI DICITVR EPHEMERIS,

DE FERIA ET LVNA, ET HIS QVÆ AD LVNAM PERTINENT, idest Epactis, mensibus, signis, terminis, annis cycli decennoualis.

¶ Ephemeris, est supputatio singulorum dierum, aut siderum subtilis inspectio.

Table with 5 columns: Epacta, Arithmetica Geometria, Musica Geometria, Musica Signorum cœli, Musica Mensium Geometria. Rows contain Latin text starting with 'Ardua', 'his', 'Binodonus', etc.

Hic sunt triginta senarij, & quilibet uersus habet triginta mansiones, & per omnia noningentas literas.

- Item quinque sunt ordines in ista tabula. Primus incipit à dictione Ardua. Secundus, à Connexa. Tertius, à Libat. Quartus, ab Acrari: parte dictionis illius Sacraría. Quintus, ab A formæ.

Puncti autem indicant tantum uniuscuiusque dictionis complementum.

In literis maiusculis est negocium, in primo enim & tertio ordine alphabeticè procedunt. Hæ uerò maiusculæ in exemplari scripto, rubræ omnes erant: sed quod posuimus æ Græcum, erat A uiridum.

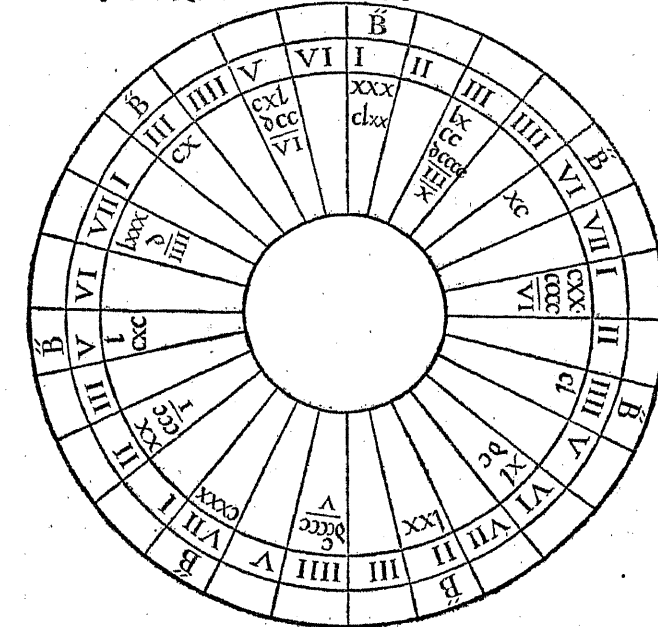

Quomodo infra uigintiocto annos decurrentes recurrantur.

- 1 ante 5 post 6
2 ante 11 post 6
2 ante 6 post 11
4 ante 6 post 5

Ogdoas, ut est in primis 8 columnis paginæ 225. & Endecas, ut in suis reliquis 11.

DE RECVRSV C CVRRENTIVM.

De recurfu concurrentiũ figura hæc continet solummodo, ut notuerit calculator post aliquot à præfenti annos, quot futuræ sint concurrentes. Verbi gratia, post c, uel cæteros qui in ipsa figura tenentur inserti. Habet igitur figura singulas uigintiocto annorum concurrentes, singulisq; subiectum numerum post quot annos eadem concurrentes redeunt. Sed quia ista in membrana per singulos annos inchoare non potuit, coepta est à primo hic conscripto anno cycli solaris, qui habet 1 concurrent. bissextilis. Quod autem ibi fit, hoc omnibus annis de singulis prouenit. Quæ sequenti ordine à bissexto fuerit, ipse ab hinc 30. eadem 170. eodem ordine prouenient. Quocunq; ergo numero annorum peracto concurrentes scire cupis eundem numerum, uide quoties habet 30 & 30. parte geminata, concordiam uertentium cognoscis annorum præteritorum uel futurorum.

Figura quæ postea sequitur per 28 annos cycli solaris, per quem concurrentes computantur, singulorũ mensium calendæ qua feria proueniant, indicat. Cuius initium sumitur, ubi 12 mensis sunt, quorum primus est Martius. Literæ uerò singulis annis superpositæ, per totum annũ primam feriam ostendunt. Quomodo semper quarto anno bissextus redit, infra cycli solaris recurfus apparebit per singulos reditus concurrentiũ, si in hac figura notentur concurrentes, qui uel primo bissexto anno uel secundo uel tertio uel quarto sunt, ut antè fuerint uel post futuri sunt, præfiximus annorum numeros.

Tabulæ ad totam rationem compotū utilis, circumsepta undique annis, qui sunt compoto maxime apti.

Table with columns for Anni mudi, Anni Chri., Anni mag., Anni, and 19 numbered columns of letters and numbers.

Prima pars huius Tabulæ, est 8 columnarum; secunda uero, 11.

Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol.

Table with columns for Anni Dni, Anni mag., and 19 numbered columns of letters and numbers.

Decennouales anni, Duodecim signa, Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Pifces, Aries.

Puncti, sunt biflexiles, ut . Et hoc signum est pro croceo colore & fluidum erat.

Quid subiecta ferat cognosces pagina, lector,
 Hoc prius inspecto carmine perspicuo.
 Attica distinctis praefert elementa figuris.
 Assignata suis singula cum numeris.
 Quis humanitati hinc designat tempora uerbi,
 Hisdem illinc magnum est reperire cyclum,
 Hisdē partim annos ab origine digere orbis.
 Nam partim solito schemate praetitulat,
 Myriades etenim nostrate caractere signat.
 Helladici reliquos dant apices numeros.
 Marginibus quos extremis hinc inde notauit.
 Septuaginta sequens, Hebraicamq; fidem.
 Hinc cyclus Graecē *φύνα κὰ δὴκα δὲρίδα* dicitis,
 Quod denis currat mensibus atq; nouem,
 Qui nostro sermone decēnouenalis habetur,
 Per quem paschalis annua luna redit.
 Per quē omnes propē decurrūt hac arte figure,
 Phoeniceo primus iste colore rubet.
 Cernis & *εἰκόνη φῶδρι* aspergine *λευκῶν*.
 Octo uiginti q; iste recurrit annis,
 Bissextus cunctis in concurrentibus ut fit,
 Septem nanq; quater ducta tot efficiunt.
 Septeno concurrentes cohibentur arithmo.
 Bissextum uerō quarta reducit hyems,
 His igitur cyclis per semet multiplicatis,
 Efficitur Paschae maximus ille cyclus.
 Qui post quingentos annos triginta duosq;

In semetrediens, cuncta refert eadem.
 Pensio ter quinos census indicta per annos,
 Illita prasino quaq; colore uiret.
 Tum concurrentes per totum cerne nigrates,
 Per quas bissextum stigmata terna notant.
 Vndenis etiam augmentis epacta quotannis
 Proficiens, post haec attitulata subest.
 Subiectos quartadecimae lunae inspicite soles:
 Hisq; suos cernes suppositos canones.
 10 Terminus hoc Paschae communi dicitur ore,
 Hic quia dum redeat, hoc celebrare nefas:
 Vendicat extremas in fine characteris oras,
 Post cyclum lunae meta quadragesimae.
 Quis Pasche ipsa dies, quadragesimaeq; calēdē,
 Quoq; anno occurrat, hac ratione nota,
 Rubra super concurrentem quacumq; figura.
 Hanc & in annali, quare colore pari.
 Primo nepe reperta loco quadragesimalem,
 Paschalemq; dehinc indicat esse diem.
 20 Epactas & paschales terminos cum suis regularibus, neq; non cyclum lunae cum terminis quadragesimae, ut uersibus annotatur huic tabulae, quae huic est proxima, subnotauimus: ita deo hic iterare superfedimus. Eandē enim utilitatem dant ibi semel notata, quae hic praestarent iterata: quia utraq; una conueniunt ratione.

Luna in calendis Ianuarij.																		
9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	29	10	21	2	13	24	5	16	27
Epactae Aegyptiorum.																		
30	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18
Cyclus lunaris.																		
17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Obseruatio lunae primi mensis.																		
noñ.	8 cal.	idus	cal.	12 k.	4 id.	4 cal.	15 k.	7 id.	7 cal.	18 k.	3 no.	10 k.	2 id.	2 cal.	13 k.	5 id.	5 cal.	16 k.
dec.	ian.	dec.	ian.	ian.	dec.	ian.	ian.	dec.	ian.	ian.	ian.	ian.	dec.	ian.	ian.	dec.	ian.	ian.
Terminus Quadragesimae.																		
8	3	6	11	6	3	14	6	4	9	4	15	7	4	15	2			
cal.	idus	noñ.	cal.	idus	cal.	cal.	noñ.	cal.	idus	noñ.	cal.	idus	cal.	cal.	idus	cal.	cal.	non.
mar.	feb.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	mar.	mar.
Ascensio lunae paschalis.																		
10	4	2	14	7	6	16	8	2	4	11	6	3	14	8	6	17	2	
cal.	idus	cal.	cal.	idus	idus	cal.	noñ.	cal.	idus	noñ.	cal.	idus	cal.	cal.	idus	cal.	cal.	non.
apr.	mar.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	apr.	apr.
Linea Angelica, id est terminus paschalis.																		
noñ.	8 cal.	idus	4 no.	11 k.	4 id.	3 cal.	14 k.	7 id.	6 cal.	18 k.	2 no.	9 cal.	2 id.	cal.	12 k.	5 id.	4 cal.	15 k.
apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	mai	apr.	apr.	mai	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	mai
Terminus Rogationum.																		
6	2	15	8	5	4	8	3	6	12	6	3	15	6	4	10			
idus	cal.	cal.	idus	cal.	idus	non.	cal.	idus	noñ.	cal.	idus	cal.	cal.	noñ.	cal.	idus	non.	cal.
mai	mai	iunij	mai	mai	mai	mai	iunij	mai	mai	iunij	mai	mai	mai	mai	mai	mai	mai	iun.
Terminorum regulares.																		
5	1	6	2	5	3	6	4	7	3	1	4	7	5	1	4	2	5	3
Claues terminorum.																		
25	15	34	23	12	31	20	39	27	17	36	25	14	33	22	11	30	18	38

Quilibet horum numerorū conuenit omnibus totius anni terminis, si singulis annis decennouenalis cycli nostri qui sit, quem his calendarijs supputare incipis. Septuagesimalem, 7 idus Ian. Quadragesimalem, 5 cal. Febr. Paschalem, 5 id. Martij. Rogationes, 17 cal. Maij. Pentecostes, 3 cal. Maij.

Paginae quae uidentur subscriptae, penē nihil à se differunt in utilitate: utraque enim habent annos Domini à legentis sinistra: annū uerō magnum à dextera. Per totam quoq; paginam concurrentes nigrescunt, in quibus bissextiles anni tribus punctis appositis patefcunt. Croceus color, in utrisq; notat cycli solaris, qui per 28 annos currit initium. Viridis uerō, in ditionum, qui per 15 annos uoluuntur, indicat exordium. Habent etiam argumenta, quae uides subscripta: quae licet non nisi uni subscribatur, tamen omnibus sequentibus paginis, colorib. & concurrentibus depictis, uno modo, simili ordine iunguntur. Ex his argumentis hoc notandum, quid sit quod praetitulatur obseruatio lunae primi mensis id. Ian. Vbi sciendum, quia annotantur duodecimae lunae, quasi pro terminis secundum ordinem lunaris cycli, qui pro-

prius Romanorū 4 anno decēnoualis cycli incipit, ubi sicut uides in superiorib. 12 luna, in cal. Ianu. quae sequenti anno 12 habetur in 12 cal. eiusdem mensis. Sicq; fit ut secundū Romanos subnotatis calendarijs obseruentur eōmunes & embolismares anni ad modum termini paschalis. Ab ipsa daturum, in qua praesenti anno 12 lunam Ian. habueris, numerata in retro 12 dies, & in 12, lunam 11 habebis, si communis annus fuerit. Quod si embolismus est, in antea numerata 19 dies: & in 20, lunam 12 habebis. Hoc nunquā, nisi in 19 anno fallit, propter saltum lunae: nam ipso anno 13 dies numerabis. Haec prior pagina differt ab alia, quod concurrentibus alternatim subiicitur paginula, quam uenerabilis Beda reperit, ad inuestigandum in quo signo sit luna 14, constans alphabeti literis, 12 signis tabulae praefixis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1102	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4
1121	5	6	7	2	3	4	6	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6
1140	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2
1159	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5
1178	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1
1197	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3
1216	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6
1235	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2
1254	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	6	7	1	2	3	5
1273	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7
1292	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	2	3	4	5	6	1	2	3
1311	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6
1330	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2
1349	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4
1368	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7
1387	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3
1406	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6
1425	9	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	4	5	6	7	1
1443	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4

Annū ab origine mundi sunt hic Graecis numeris notati, iuxta Septuaginta interpretes. Annū ab incarnatione Domini, notantur chiffris. Vtrique annū, à fronte huius tabulae,

Pagina magnifluta, quae dicitur Area cycli, Trigintaq; duos quingentos qui tenet annos,

Table with 19 columns and 19 rows of letters and numbers, representing a cyclical sequence.

In ipso Tabulae medio erant in scripto exemplari 40 uiridae literarum ipsas autem posuimus Germanicas; incipiunt in 8 litera lineae 11, & finiunt in 12 litera lineae 18. Hoc fit in medio 8 linearum: quaelibet enim linea ex illis 8, saltem 5 literas uirides aut Teuthonicas capit.

Table with columns E, D, C, B, A, G, F, Concurrentes, and Termini Paschae, listing dates from April to May.

Table for Lunatio with columns a, n, g, e, l, u, s and corresponding numbers 15-16.

Large table with columns for Anni mundi, Anni Christi, and various month/season indicators (Communis, Embolismus) with corresponding numbers.

Epactas & Paschales terminos, necnon cycli Lunae, cum terminis Quadragesimae, quae hic subnotari debuerant, inuenies retro & in sequentibus paginis, cum alijs his competentibus argumentis.

i	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
a	1	b	15 cal. febr.	6 idus febr.	3	3	6	3	12	3
b	2	c	14 cal. febr.	5 idus febr.	3	4	6	4	12	4
c	3	d	13 cal. febr.	4 idus febr.	3	5	6	5	12	5
d	4	e	12 cal. febr.	3 idus febr.	3	6	6	6	12	6
e	5	f	11 cal. febr.	2 idus febr.	4	7	7	7	13	7
f	6	g	10 cal. febr.	idus febr.	4	1	7	1	13	1
g	7	h	9 cal. febr.	16 cal. mar.	4	2	7	2	13	2
h	8	i	8 cal. febr.	15 cal. mar.	4	3	7	3	13	3
i	9	k	7 cal. febr.	14 cal. mar.	4	4	7	4	13	4
k	10	l	6 cal. febr.	13 cal. mar.	4	5	7	5	13	5
l	11	m	5 cal. febr.	12 cal. mar.	4	6	7	6	13	6
m	12	n	4 cal. febr.	11 cal. mar.	5	7	8	7	14	7
n	13	o	3 cal. febr.	10 cal. mar.	5	1	8	1	14	1
o	14	p	2 cal. febr.	9 cal. mar.	5	2	8	2	14	2
p	15	q	cal. febr.	8 cal. mar.	5	3	8	3	14	3
q	16	r	4 non. febr.	7 cal. mar.	5	4	8	4	14	4
r	17	s	3 non. febr.	6 cal. mar.	5	5	8	5	14	5
s	18	t	2 non. febr.	5 cal. mar.	5	6	8	6	14	6
t	19	u	non. febr.	4 cal. mar.	6	7	9	7	15	7
u	20	a	8 idus febr.	3 cal. mar.	6	1	9	1	15	1
x	21	b	7 idus febr.	2 cal. mar.	6	2	9	2	15	2
y	22	c	6 idus febr.	cal. mar.	6	3	9	3	15	3
z	23	d	5 idus febr.	6 non. mar.	6	4	9	4	15	4
a	24	e	4 idus febr.	5 non. mar.	6	5	9	5	15	5
b	25	f	3 idus febr.	4 non. mar.	6	6	9	6	15	6
c	26	g	2 idus febr.	3 non. mar.	N	N	10	N	16	N
d	27	h	idus febr.	2 non. mar.	N	N	10	N	16	N
e	28	i	16 cal. mar.	non. mar.	N	N	10	N	16	N
f	29	k	15 cal. mar.	8 idus mar.	N	3	10	3	16	3
g	30	l	14 cal. mar.	7 idus mar.	N	4	10	4	16	4
h	31	m	13 cal. mar.	6 idus mar.	N	5	10	5	16	5
i	32	n	12 cal. mar.	5 idus mar.	N	6	10	6	16	6
k	33	o	11 cal. mar.	4 idus mar.	8	1	11	1	17	1
l	34	p	10 cal. mar.	3 idus mar.	8	1	11	1	17	1
m	35	q	9 cal. mar.	2 idus mar.	8	2	11	2	17	2

Initia Septuagesimæ.

Initia Quadragesimæ.

Hebdomada à nativitate Domini usque ad Sexagesimam.
Dies residui extra hebdomadas etiam illius temporis.
Hebdomada à nativitate Domini usque ad Septuagesimam.

Notandum quod singulis annis anni Domini hic mutatur, & cum ipsis penè omnia huius pagine argumenta ordiuntur.

Quoniam in primo decennovales cycli anno in cal. Januarij Luna 9. semper esse solet, in 2 etiam anno eius cycli in prædictis cal. Luna 20. atq; in 3, prima. Nota, lunas cal. Ian. in primo ordine positas, ac deinde suis ordinibus omnes 7 ferias positas, idest diem dominicum, 2 feriam, 3, 4, 5 & 6 siue sabbatum. Post harum quoq; feriarum ordines in 9 ordine positas lunas 14 paschales, & tunc demum computa cuiusvis anni cal. Ian. quora occurrat feria, quoraq; in ipsis cal. fit luna, & incipe ab ipsa luna, tenes ipsum versum, in qua ætatem lunæ inuenieris, quoniam in cal. Ian. cõputasti usq; dum uenias ad ordinem feriarum, in qua eadem cal. inuenisti: & ibi habes dominicum paschæ cum luna sua, quomodo in eodem anno esse debet. Perge quoq; per eundem uersum usq; ad ordinem lunarum 14. quæ positæ sunt in ordine 9. & ibi habes lunam 14. in qua Hebraicum pascha esse debet. Et quia decies nouies 7, fiunt 73, tantoties hic sunt dies paschales dominici descripti. Quos si per 4 partem multiplicaueris, idest quater centeni, quater triceni, quater terni, fiunt in summa 532. quæ summa est anni magni. Et cum per 733 annos diuersus sit cursus feriarum ad lunam propter rationem bissexti, post 532 annos ad eundem ordinem redit. Sicq; fit, ut totius anni magni paschalium ordinum absq; errore, hæc formula cõtineat ueritatem, præterquam uno tantum in loco, ubi communi anno inuenieris 15 lunam in dominico die pascha, post multos annos inuenies eam 16 ibi esse debere semel tantum, quæ res nullum alium affert errorem.

9	5 id. apr. 18	Luna Ianuarij.
10	7 cal. apr. 15	Dominica.
11	16 cal. maij 17	Luna.
12	5 id. apr. 21	Feria secunda.
13	7 cal. apr. 18	Luna.
14	4 id. cal. maij 20	Feria tertia.
15	4 no. apr. 17	Luna.
16	9 cal. maij 18	Feria quarta.
17	5 id. apr. 16	Luna.
18	4 no. apr. 20	Feria quinta.
19	16 cal. maij 15	Luna.
20	5 id. apr. 19	Feria sexta.
21	7 cal. apr. 16	Luna.
22	16 cal. maij 18	Feria septima.
23	4 no. apr. 15	Luna.
24	9 cal. maij 18	Feria octaua.
25	5 id. apr. 17	Luna nona.
26	4 no. apr. 19	Decennoualis numerus.
27	9 cal. maij 20	

Primo decennoualis cycli anno, quando nulla epacta ponitur, in cal. martij luna 9 inuenitur: se-
cundo 20. tertio 1. quarto 12 luna. Harum cal. martiarum lunas per 19 annos collectas, primo
præfiximus ordine, secundo 14 lunas paschales: at deinde, 7 qui sequuntur ordinibus, feriarum ras-
tionem descripsimus. Cum igitur paschalis festi 14 lunam diemq; paschæ cum luna sua cuiusuis an-
ni decennoualis inuenire desideras, inspecta luna calendarum supra scriptarum, considerataq; feria
quæ ipsæ occurrant calendæ, tene ipsam lineam à primo ordine, in qua ætatē deprehēderas, eamq;
sequens deuenies ad ordinem secundum, in qua 14 lunam paschalem reperies: inde quoq; per eam-
dem lineam peruenies ad feriam, in qua præfati mensis habuisti cal. ubi diem paschæ cū luna sua,
linea quam tenueris tibi ostendet. Verbigratia, si prima feria cal. martij, in 1 feria quam posuimus,
ipsum diem paschæ cum luna sua inuenies: si uero 2, similiter in ea, ut in 1 diximus, diem & lunam
reperies annotatam. Quæ inquisitio usq; ad 7 feriam simili modo procedēs, nulla unquam fallitate
notatur, quin huius argumenti ratio per 133 annos, quod est anni magni pars 4. firma stabilitate
progreditur: quæ cum ad finem usq; deducta fuerit, rursum in sese rediens explicabitur, atq; expli-
cata, in se semper reuertitur. Porro hunc cyclum ita ordinauimus, ut in capite decennoualis quem
posuimus in 1 feria cal. martij, & cōcurrentes tertius: qui ponitur in anno 1 præparationis bissexti.
Sed quia solaris cyclus 28, iustis 19 peragitur annis, non antè ad eundem locum cōcurrentes, quem
diximus, reuertitur, dum 532 expleat annos, hunc cyclum quater circueat: quam summam uterq;
circulus per alterutrum efficit multiplicatus. Sciendum uero quod hæc pagina nihil à superiore
discrepat, nisi quod illa lunas cal. Ian. ista continet Martiarū, quæ tamen utraq; eundem continēt
modum. Hoc quoq; differunt, quod quæ calendaria subnotantur, 5 ferie lunationum Ianuarij, oc-
currunt dominica die ipso ordine sub lunationibus martij. Cumq; utriusq; paginæ eadem sint ca-
lendarum lunæ, ferie, & calendaria paschalis diei cum suis lunationibus, hoc uno differunt, quod
dissimiliter currunt. Nam ut dictum est, calendaria quæ subnotantur, 5 ferie Ian. hic proueniunt
dominica Martij: & quæ ibi 6 feria, hic scribuntur in 2. ut tali modo per omnia de cætero sit cōcor-
dia. Si quidem 14 lunas, ut in superiori pagina, hic 9 continet lineæ. Ex quibus singulis in eodem
uersu contra se posita, oriuntur 7 calendaria, quæ sequuntur calendarij in quolibet anno 14 lunæ
debitum, iuxta decretum Niceni concilij sanctorum 318 patrum,

	Dominica	Feria 2	Feria 3	Feria 4	Feria 5	Feria 6	Sabbatum	Luna 14
								Paschæ.
9	2 id. apr. 21	3 id. apr. 20	4 id. apr. 19	5 id. apr. 18	6 id. apr. 17	7 id. apr. 16	8 id. apr. 15	non. apr.
20	4 cal. ap. 18	5 cal. ap. 17	6 ca. ap. 16	7 ca. ap. 15	cal. april. 21	cal. ap. 20	3 cal. ap. 19	8 ca. apr.
1	13 c. ma. 20	14 c. ma. 19	15 c. mai. 18	16 c. ma. 17	17 c. ma. 16	18 c. ma. 15	12 c. ma. 21	idus apr.
20	non. apr. 17	2 no. apr. 16	3 no. apr. 15	4 id. apr. 14	5 id. apr. 13	6 id. apr. 12	7 id. apr. 11	4 no. ap.
23	4 ca. apr. 21	5 ca. apr. 20	6 ca. apr. 19	7 ca. apr. 18	8 cal. ap. 17	9 cal. ap. 16	10 ca. ap. 15	11 ca. apr.
4	2 id. apr. 16	3 id. apr. 15	4 c. mai. 21	5 c. ma. 20	6 c. ma. 19	7 c. ma. 18	8 idus apr. 17	4 id. apr.
15	non. apr. 20	2 no. apr. 19	3 no. ap. 18	4 no. ap. 17	cal. apr. 16	2 cal. ap. 15	8 id. apr. 20	3 ca. apr.
26	13 c. ma. 15	7 ca. mai. 21	8 ca. mai. 20	9 ca. mai. 19	10 c. ma. 18	11 c. ma. 17	12 c. ma. 16	14 c. ma.
7	2 id. apr. 19	3 id. apr. 18	4 id. apr. 17	5 id. apr. 16	6 id. ap. 15	7 c. ma. 21	8 idus apr. 20	7 id. apr.
14	ca. apr. 16	5 ca. apr. 15	3 no. ap. 21	4 no. ap. 20	cal. apr. 19	2 cal. ap. 18	3 ca. apr. 17	6 ca. apr.
28	13 c. ma. 18	14 c. ma. 17	15 c. ma. 16	16 c. ma. 15	10 c. ma. 21	11 c. mai. 20	12 c. ma. 19	17 c. mai.
10	non. apr. 15	3 id. apr. 21	4 id. apr. 20	5 id. apr. 19	6 id. ap. 18	7 id. apr. 17	8 id. apr. 16	2 no. ap.
21	4 ca. apr. 19	5 ca. apr. 18	6 cal. ap. 17	7 ca. apr. 16	8 cal. ap. 15	2 ca. apr. 21	3 ca. apr. 20	8 cal. apr.
2	13 c. ma. 21	14 c. ma. 20	15 c. ma. 19	16 c. ma. 18	17 c. ma. 17	18 c. ma. 16	idus apr. 15	2 id. apr.
13	non. apr. 18	2 no. apr. 16	3 no. ap. 16	4 no. ap. 15	6 id. ap. 21	7 id. apr. 20	8 id. apr. 19	cal. april.
24	4 ca. apr. 21	5 ca. apr. 20	6 cal. ap. 19	7 cal. ap. 18	8 cal. ap. 17	9 cal. ap. 16	10 c. ap. 15	12 ca. ap.
5	2 id. apr. 17	3 id. apr. 16	4 id. ap. 15	5 c. ma. 21	6 c. ma. 20	7 c. ma. 19	8 idus apr. 18	5 id. apr.
16	non. apr. 21	2 no. apr. 20	3 no. ap. 19	4 no. ap. 18	cal. apr. 17	2 ca. apr. 16	3 ca. apr. 15	4 ca. apr.
27	13 c. ma. 16	14 c. ma. 15	8 ca. mai. 21	9 ca. mai. 20	10 c. ma. 19	11 c. ma. 18	12 c. ma. 17	15 c. ma.

Luna

Luna

Luna

Luna

Luna

Luna

Luna

1	30	C	9	10	9	10	11	12	13	14	16	16	19	19	ogd.	C
2	11	C	20	21	20	21	22	23	24	25	27	27	29	29		C
3	22	C	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		C
4	3	C	12	13	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		C
5	14	C	23	24	23	24	25	26	27	28	30	30	2	2		C
6	25	C	4	5	4	5	6	6	8	9	11	11	13	13		C
7	6	C	15	16	15	16	17	18	19	20	22	22	24	24		C
8	17	C	26	27	26	27	28	29	30	1	3	3	5	5		C
9	27	C	7	8	7	8	9	10	11	12	14	14	16	16	ende.	C
10	9	C	18	19	18	19	20	21	22	23	25	25	27	27		C
11	20	C	29	30	29	30	1	2	3	4	6	6	8	8		C
12	1	C	10	11	10	11	12	13	13	15	17	17	19	19		C
13	12	C	21	22	21	22	23	24	25	26	29	29	30	30		C
14	23	C	2	3	2	3	4	5	6	7	9	9	11	11		C
15	4	C	13	14	13	14	15	16	17	18	20	20	22	22		C
16	15	C	24	25	24	25	26	27	28	29	1	1	3	3		C
17	26	C	5	6	5	6	7	8	9	10	12	12	14	14		C
18	7	C	16	17	16	17	18	19	20	21	23	23	25	25		C
19	18	C	27	28	27	28	29	30	1	2	4	4	6	6		C

Menses
hic duo-
decim nu-
merantur
ordine iu-
xia nume-
rum & or-
dinē ista-
rum 12 co-
lumnarū,
ut infra,

Og-
doas,
est ad
octo-
uerse:
ende
casau-
tē, ad
unde
cim,

Duodecim menses anni ciuilib, qui & communis dicitur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cācer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	1 s.
2	pisc.	aries	taur.	gem.	cācer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	4 s.
3	aries	taur.	gem.	cācer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	6 s.
4	taur.	gem.	cācer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	9 s.
5	gem.	cācer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	11 s.
6	cācer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	14 s.
7	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cācer	16 s.
8	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cācer	leo	19 s.
9	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cācer	leo	uirg.	21 s.
10	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cācer	leo	uirg.	libra	24 s.
11	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cācer	leo	uirg.	libra	scor.	26 s.
12	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cācer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	29 s.

Signa zo-
diaci sunt
12. tamen
hic non se-
quuntur se-
cundū ea-
rum seriē
& lium,
alioquin
Aries de-
beret esse
in loco 1.
Taurus in
secūdo, &
sic de cæ-
teris.

Ianuarius
Februarius
Mars
Aprilis
Maius
Iunius
Iulius
Augustus
Septēber
October
Nouēber
December

L 4

1	s	a	r	q	p	o	n	m	30
2	t	p	b	o	u	t	s	o	1
3	u	q	c	t	p	b	s	o	2
4	a	r	d	u	c	t	p	b	3
5	b	s	e	a	r	d	u	q	4
6	c	t	f	b	s	e	a	r	5
7	d	u	g	c	t	f	b	s	6
8	e	a	h	d	u	g	c	t	7
9	f	b	e	a	h	d	u	g	8
10	g	c	f	b	e	a	h	d	9
11	h	d	k	i	f	b	e	a	10
12	i	e	m	f	h	d	k	i	11
13	k	f	n	i	h	d	k	i	12
14	l	g	o	k	f	h	d	k	13
15	m	h	p	l	g	o	k	f	14
16	n	i	q	m	h	d	k	i	15
17	o	k	r	n	i	h	d	k	16
18	p	l	s	o	k	f	h	d	17
19	q	m	t	p	l	g	o	k	18
20	r	n	u	q	p	l	g	o	19
21	s	a	r	q	p	l	g	o	20
22	t	p	b	o	u	t	s	o	21
23	u	q	c	t	p	b	s	o	22
24	a	r	d	u	c	t	p	b	23
25	b	s	e	a	r	d	u	q	24
26	c	t	f	b	s	e	a	r	25
27	d	u	g	c	t	f	b	s	26
28	e	a	h	d	u	g	c	t	27
29	f	b	e	a	h	d	u	g	28
30	g	c	f	b	e	a	h	d	29

1	m	a	b	i	s	r	f	p	o	c	m	l	u	t	h	r	q	e	o	1
2	n	b	c	k	t	s	g	q	p	d	n	m	a	a	i	s	r	f	p	2
3	o	c	d	l	u	a	h	r	o	e	o	n	b	b	k	t	u	g	q	3
4	p	d	e	m	b	b	k	s	a	f	n	a	c	c	l	a	b	k	r	4
5	q	e	f	n	c	c	l	t	a	g	o	b	d	d	m	b	b	l	s	5
6	r	f	g	o	d	d	m	u	b	h	a	c	e	e	p	c	c	l	u	6
7	s	g	h	p	e	e	n	a	c	i	b	d	f	f	q	d	d	m	a	7
8	t	h	q	r	f	f	o	b	d	h	c	e	g	g	r	e	e	n	h	8
9	u	i	s	t	g	g	p	c	e	i	d	f	h	h	s	f	f	o	i	9
10	v	j	t	u	h	h	q	d	e	h	e	g	i	i	t	g	g	p	j	10
11	w	k	v	a	i	i	r	e	f	i	l	h	j	j	s	h	h	q	k	11
12	x	l	w	b	j	j	s	f	g	j	m	i	k	k	t	i	i	r	l	12
13	y	m	x	c	k	k	t	g	h	k	n	j	l	l	u	j	j	s	m	13
14	z	n	y	d	l	l	u	h	i	l	o	k	m	m	v	k	k	t	n	14
15	aa	o	z	e	m	m	v	i	h	m	p	l	n	n	w	l	l	u	o	15
16	ab	p	aa	f	n	n	w	j	g	o	q	m	o	o	x	m	m	v	p	16
17	ac	q	ab	g	o	o	x	k	f	p	r	n	p	p	y	n	n	w	q	17
18	ad	r	ac	h	p	p	q	l	e	s	o	q	r	q	z	o	o	x	r	18
19	ae	s	ad	i	q	q	r	m	d	t	p	r	r	r	aa	p	p	q	s	19
20	af	t	ae	j	r	r	s	n	e	u	q	s	s	s	ab	q	q	r	t	20
21	ag	u	af	k	s	s	t	o	f	v	r	t	t	t	ac	r	r	s	u	21
22	ah	v	ag	l	t	t	u	p	g	w	s	u	u	u	ad	s	s	t	v	22
23	ai	w	ah	m	u	u	v	q	h	x	t	v	v	v	ae	t	t	u	w	23
24	aj	x	ai	n	v	v	w	r	i	y	u	w	w	w	af	u	u	v	x	24
25	ak	y	aj	o	w	w	x	s	j	z	v	x	x	x	ag	v	v	w	y	25
26	al	z	ak	p	x	x	y	t	k	aa	w	y	y	y	ah	w	w	x	z	26
27	am	aa	al	q	y	y	z	u	l	ab	x	z	z	z	ai	x	x	y	aa	27
28	an	ab	am	r	z	z	aa	v	m	ac	y	aa	aa	aa	aj	y	y	z	ab	28
29	ao	ac	an	s	aa	aa	ab	w	n	ad	z	ab	ab	ab	ak	z	z	aa	ac	29

		Anni																							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19					
Aries	a			n	h	c					k	e					m	g	b			1	Apr.		
Taurus		k	e					m	g	b					o	i	d				l	f	2	Mai ^o	
	b			o	i	d					l	f	a					n	h	c			3		
Gemini		l	f	a				n	h	c					k	e					m	g	4	Iuni ^o	
	c					k	e							m	g	b				o	i	d	5		
Cancer		m	g	b				o	i	d					l	f	a					n	h	6	Iuli ^o
	d					l	f	a						n	h	c					k	e	7		
Leo		n	h	c					k	e					m	g	b					o	i	8	Aug.
	e					m	g	b						o	i	d					l	f	a	9	
Virgo		o	i	d					l	f	a					n	h	c					k	10	Sep.
	f	a			n	h	c							k	e					m	g	b	11		
Libra						k	e							m	g	b					l	f	12	Oct.	
	g	b			o	i	d							l	f	a					n	h	c		13
Scorpio				l	f	a								k	e					m	g	b	14	Nov.	
	h	c					k	e						m	g	b					o	i	d		15
Sagitta.				m	g	b								l	f	a					n	16	Dec.		
	i	d					l	f	a					n	h	c					k	e		17	
Capric.				n	h	c								k	e					m	g	b	18	Ianu.	
	k	e					m	g	b					o	i	d					l	f	a		19
Aquari.				o	i	d								l	f	a					n	h	c	20	Febr.
	i	f	a			n	h	c						k	e					m	g	b	21		
Pisces						k	e							m	g	b					o	i	d	22	Mar.
	f	a			n	h	c							k	e					m	g	b	23		
Aries				m	g	b								l	f	a					n	h	c	24	
	n	h	c					k	e						m	g	b					o	i	d	
						l	f	a							n	h	c					k	e	26	
	o	i	d					l	f	a					n	h	c					k	e	27	
																								28	

Communis annus, uocatur etiam Simplex & planus, & constat duodecim mensibus, quorum & ordo & nomina iam hic sequuntur: uidelicet secundum astra, & secundum Hebraeos:

1 Aprilis,	In hisce duobus prioribus, habetur Ver.
2 Maius,	
3 Iunius,	Et in istis tribus mensibus habetur Aestas.
4 Iulius,	
5 Augustus,	
6 September,	Istis tribus mensibus, habetur Autumnus.
7 October,	
8 Nouember,	
9 December,	Et in istis tribus ultimis habetur Hyems.
10 Ianuarius,	
11 Februarius,	
12 Martius.	Hic incipit prima pars quatuor temporum anni, dicta Ver.

Embolismicus annus, dicitur annus transitum habens, seu potius transcensum: quoniam transcendit annum communem uno lunari mense.
 Cyclus decennoualis, aut cursus 19 annorum, est illud certum annorum spacium, post quod omnes Lunationes in eandem horam redeunt, in qua prius fuerunt.
 Epacta, est illud residuum dierum, horarum & minutarum quod manet ex embolismo, & referuntur ad sequentem annum.

Si quidem totam annalis circuitus seriem, quae duodecim mensibus continetur, alphabetis distinximus: ita dumtaxat ut primus & secundus ordo uicenos & septenos dies: tertius autem uno amplius complectatur: illo uidelicet qui de tertio repetitis, octo horis superfluis accrescit, quia Luna moratur in unoquoque signo duodecim diebus & sex horis & bisse, id est duas tertias partes unius horae. Bisse ergo repetito duodecies, efficiuntur octo horae in anno, id est lunari circuitu: ex quibus octo horis per tres annos, id est lunares circuitus, crescit dies unus: si tamen iste dies non inuenitur in pagina regulari, quamuis in annali inueniatur locus uacuus inter o & a in tertio loco. De sex uero horis, crescit dies in quarto signo, & propterea quartum signum multiplicatur semper ter, has subit literas: sed alternis apposimus, id est interualla fecimus, ubi unam scilicet in eo relinquendo uacuam. Plures enim dies sunt in circuitu lunari, in alphabeto, sed quia non singulis diebus apposimus eidem operi, id est annali libello: quot enim literas capit, tot etiam annos, id est lunares circuitus comprehendit.

Quare non inuenitur locus uacuus inter o & a tertia uice in pagina regulari, sicut inuenitur in annali serie: ideo non inuenitur quia uiginti septem diebus & octo horis luna zodiacum percurrit, & litera uniuscuiusque diei, uel locus uacuus in pagina regulari, est, & idem alphabetum tredecies computatur in uno anno: & si locus uacuus fuisset, uiginti octo dies inuenirentur in unoquoque circuitu: & hinc maximus creuisset error, si inter o & a locus fuisset uacuus.

Item quaeritur quomodo in pagina regulari inuenitur illud sydus, quod per locum uacuum inter o & a significatur in annali serie in tertio circuitu, cum nullus locus uacuus in illa pagina inuenitur. Ad hoc breuiter respondere possumus, quod inter o & a illud sydus cognoscitur similitudine bissexti, cui nullus est locus uacuus in annali serie: sed inseritur inter duos solares dies, id est inter septimum & sextum calendarum Martiarum.

Item quaeritur quare sydus quartum in alphabeto semper ter scriptum inuenitur in pagina regulari. Ad hoc sic respondere possumus, quod ideo ter scribitur unum sydus, propter integrum diem, qui de sex horis quater repetitis uniuscuiusque syderis nascitur: illi igitur syderi, in quo tunc luna moratur, ille dies deputatur, id est quarto semper syderi.

Item quaeritur utrum tres dies computantur in aliquo signo, quod ter scriptum non est in pagina regulari. Computantur itaque in tertio circuitu lunari, ubi est locus uacuus inter o & a, in annali serie.

Item quaeritur utrum computantur quatuor dies in signo. Vtique computantur quando ter scribitur unum signum propter sex horas supradictas. Et illi syderi computatur ille dies, qui nascitur de bisse, id est octo horis tertio repetitis. Scrutare septimum & octauum annum, & sextum decimum, & septimum decimum, & octauum decimum.

Item quaeritur quare unum alphabetum tredecies in annali serie scribitur in uno anno, si tredecim uicibus non iteratur unum alphabetum. Sic etiam illud soluitur, quod propter numerum solarium dierum quibus sol signiferum circuit unum alphabetum tredecies iteratur in annali serie, hoc est in trecentis sexaginta quinque diebus & quadrante, uiginti septem uero diebus & octo horis, si cut supra diximus signiferum circumuolat. Ideo non est necesse, ut idem alphabetum iteretur ad significandos eosdem dies, ut eadem signa monstrarentur.

Item quaeritur quare non aliud inchoat alphabetum uniuscuiusque anni in pagina regulari. Sic soluitur, si ab a semper inchoasset, arietis sydus significaretur semper & illo sydere, in quo luna moratur in primo decennoualis circuli anno quando est nona luna in calendis Ianuarijs, sub eodem poneretur a, id est sub ariete: & in eodem sydere, in quo luna moratur in secundo anno supradicti circuli, quando est uigesima luna in calendis Ianuarijs, id est Virginis signo, sub quo inscribitur a: sic etiam de alijs.

Item quaeritur quare Aries scribitur in fine anni, & in principio eiusdem anni. Hoc item ideo agitur, quia in extrema parte Arietis luna peruolat, quando est nona in calendis Ianuarij. Item repetitis octo horis, quia luna moratur in unoquoque signo duobus diebus & sex horis & bisse, id duabus partibus unius horae. Bisse ergo repetito, duodecies efficiuntur octo horae in anno. Ex quibus octo horis per tres annos crescit dies unus. Sed tamen ille dies non inuenitur in pagina regulari, quamuis inueniatur locus uacuus inter o & a, in tertio loco.

De sex uero horis crescens dies in quarto signo, & propterea quartum signum multiplicatur semper ter.

Si uis inuenire, in quo loco debent triplicari signa, discito quod luna zodiacum circum uiginti septem diebus & octo horis perlustrat. Signa autem duodecim, bis duplica, sunt uiginti quatuor, & remanent tres dies ex uiginti septem, qui ternarius quarta pars est, duo denarij, omnis octo horis, quae per ternos annos in crescendo, diem integrum efficiunt: propterea, in quarto loco signa triplicari debent.

Finis.

IANVARIVS Primus mensis Romanorum, Habet dies triginta & unum. Luna uero triginta. Nox, horarum sedecim est: & dies, tantum octo.

Decimus mensis Hebraeorum Thebet, habet in hoc mense locum. & Secundus mensis Graecorum, Eudimios.

Table with columns for letters (a-z), days of the month (calendae, nonae, idus), and events (Circumcisio Domini nostri IESV CHRISTI, Genouefa uirginis, Epiphania, etc.).

Vertical table with columns: Numerus dierum anni, Numerus dierum Ianu., Graeci numeri Ianu., Numerus aureus.

Principium Iani facit tropicus Capricornus.

Ianuarij, Februarijque menses Numa Pompilius anno adijcit, utriusque uiginti octo tribuens dies, sed postea Ianuario unum diem propter imparem numerum qui dijs superis congruebat, addidit.

Notandum est, quod undecimo anno in quarto nonarum Ianuarij luna finitur in embolismo, qui inscribitur Secundo nonarum Decembris.

A decimosexto calendarum Februarij, usque in decimosextum calendarum Martij, ubicumque decima luna occurrerit, in proxima Dominica die post illam, habes Septuagesimam.

Mense Ianuario sanguinem non minuas. Potionem contra offocationem accipe, & electuarium sume: & calicem ex optimo uino plenum ieiunus bibe, propter infusionem sanguinis. GINGER & reuponticum sume.

Iani prima dies, & septima sine timetur. Hora scilicet prima primi diei, ut plurimum, etiam quinta illius septimi.

Martyrolo-

MARTYROLOGIUM.

Ianuarus.

PRimum nunc Iani uocatum nomine mensis, Vnde sacratu eat, recolatque festa canemus.

Table with columns: Calendae, and text descriptions of events and feasts for each day of the month (e.g., Quod ueteres colere patres, umbramque futuri, Expofuit sancta Christi de Virgine nati).

Beda, tomus 1.

M

Secundus mensis Romanorum, FEBRUARIUS Habet dies uiginti & octo. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum quatuordecim est: & dies, tantum decem.

Vndecimus mensis Hebraeorum Sabbath, habet in hoc mense locum. & tertius mensis Graecorum, Peritios.

Table with columns for days of the month (calendae, nonae, idus, kalendae) and corresponding events and dates. Includes entries for Brigidæ uirginis, Hypapanti Domini, Blasij episcopi, Ingenuini episcopi, Agathæ uirginis, Vedasti confessoris, Iulianæ uirginis, Veris initium, Scholasticæ uirginis, Desiderij episcopi, MARTII, Romæ Valentini presbyteri, Faustini & Iouittæ martyrum, Pantaleonis martyris, Diabolus à Domino recessit, Veris ortus, In Antiochia, cathedra sancti Petri apostoli, Zenonis martyris, Mathiæ apostoli, Valdpurgæ uirginis, Fortunati, Septimus mensis Aegyptiorum Phanemoth, Sexagesima.

Quis quartus annus habet Februarium uigintinouem dierum, bissexti causa. Mense Numæ in medio solidi stat sydus Aquarij.

Februarium, à Februo, id est à Plutone inferorum deo, Numa nominauit, qui lustrationum potens esse credebatur: lustrariq; eo modo se ciuitatem necesse erat: quo statuit, ut iusta dijs Manibus uota soluerentur. Ideo hunc pari numero dijs inferis congruo, dedicauit.

Februarius in bissextili anno trigessimam debet accipere lunam, quia & luna quadrantem probatur habere. Reliquis uero semper annis, uigintinouem debet habere. Sed in undecimo anno, in calendis Februarij trigesima fit luna, quæ non Februario, sed Ianuario deputatur.

A septimo idus Februarij, usque in nonas Martij, ubicunque secunda luna euenerit, in proxima Dominica die post eam habes Quadragesimam.

Epactæ Solis id est concurrentes septimanæ dies, aptissime in calendis Martij mutantur: quia si eas secundum in calendis Ianuarij mutaueris, in bissextili anno bis illas mutare necesse habes: ita ut in Ianuario & Februario intermissis in solari cyclo concurrentibus, utaris in Martio uero, & cæteris mensibus, illis quas in eo de cyclo adscriptas inueneris. Ad concurrentes uero inueniendas, id est præsentibus adijcitur, ut sequentes inueniantur. In quarto autem semper anno, duo propter bissexturn adduntur, & nunquam septenarium numerum transgrediuntur. Post uiginti quoq; & octo annos, ad principium semper reditur.

De pollice sanguinem minues, sic tamen ut antè accipias ad deponendū diagridium confectū, & quando hoc es bibiturus, intra in balneum calidum, & cum omnia membra coeperint calescere, tunc aquam calidam cum uino mixtam bibe: cataplasma capiti imposito, oculos turbulētos sanat. Betas non comedas, quoniam uenenum habent.

Ast Februi quarta est, præcedit tertia finem.

Hora scilicet octaua quarti diei, ut plurimum, & quinta alterius, cauenda.

Tertius

Februarius.

- calendæ Nunc etiam Februi texemus carmine cursum, Quæq; ferat pariter festorum signa dierum. Brigida uirgo potens Februi sibi prima calendas, Scothorum sancit miro celebrata fauore. 4 nonarū Quartum nonarum templo illatus dicat Agnus, Quo lustrante Deo in unum plebs credula templum, 3 nonarum Mente pia locat acceptum, sternitq; tribunal, Ternis & nonis Lupicino festa sacrantur, Hisq; cruore pio Celerinus cum Celerina, 2 nonarum Eniter Ignatius Laurentinusq; beati. Tum pridie nonas Aquilinus uindicat almus, Antistesq; inter Phileas cum Philoromo, nonæ Sicania populos nonis sibi subdit Agathæ, Virginis eximio uirtus celebrata decore. 8 iduum Idibus octauis martyr Dorothea coruscat. 7 iduum Augulæ septenis mundum uincendo triumphas. Tum quoq; uer primos confurgit astris in ortu. 6 iduum Senas Dionysius ornat & Amylianus. 5 iduum Quinis Ammonem recolunt pia uota beatum, 4 iduum Sother, Hyreneus & Scholastica uirgo quaternis, Egregia pariter meritorum laude nitescunt. 3 iduum Ternis hinc Desiderius Lugduna coronat, Moenia Parthemio & Calocero Roma refulget, 2 iduum Eulaliæ festum pridie sanguisq; coruscat, Vrbs Barcydon eximia qua martyre gaudet. idus Idibus athereum Iulianus scandit honorem, Sponsa beata animum cælo cui iungit ouantem. 16 ca. Mar. Tum decimosextoq; die præeunte calendas, Martyr Vitalis nitet & Felicula uirgo, Atque Valentinum memorant sua gesta beatum, 15 calend. Hinc decimo & quinto meritum clarescit Agapes, Hocq; die poenis casos ueneratur acerbis, Brixia Faustinum celebrem, sanctamq; Iouittam. Hic etiam geminos scandit Sol sydere Pisces. 14 calend. Quartus cum decimo Iuliana martyre lucet, Onesimumq; colit Paulo doctore beatum, 13 calend. Tertius ac decimus Polocroni festa reuoluit, Donatq; fides sanguis, quos iungit & ara, 12 calend. Bissennumq; diem Martialis sanctus honorat. 11 calend. Publius undecimum simul & Iulianus adornant. 10 calend. Mox decimus laudem recolit, famamq; coronat. 9 calend. Victorine tuo nonus de nomine fulget, 8 calend. Octauoq; Petri cathedra & doctrina coruscat, Vrbs læta Antiochi, quo primū præfule uernat. 7 calend. Septimus eximio Polycarpi splendet honore Presbyter ore fide, Christi qui iussa sequutus Martyrio turbam potuit seruare fidem. 6 calend. Sextus apostolica radiat uirtute Mathiæ, Occultumq; diu caput hoc Baptista retexit. Hic Bissexturn enim quartoq; intexitur anno. 5 calend. Quinta dies Crescenti augetur laude beati. 4 calend. Nestore quartus ouat socio pariterq; Theone. 3 calend. Tertius Hesperia Leandro antistite floret. 2 calend. Macario pridie Rufinus iungitur almus, Hic finis Februi concludit lumina mensis.

Hi tres uersus, qui æquæ ordine cæterorum non incipiunt, ex Martyrologio segregantur.

Tertius mensis Romanorum,
MARTIVS Habet dies triginta & unum.
Luna uero triginta.
Nox, horarum tredecim est: & dies, tantum undecim.

Duodecimus mensis Hebraeorum Adar, habet in hoc mense locum.
& quartus mensis Graecorum, Distros.

Table with columns for days of the month (a-i), Roman calendar terms (calende, nonae, idus, kalends), and events (Donati martyris, Romae Simplicij papae, etc.). Includes a small table of numbers on the right side.

Martius hic falcem retinens uult cedere uitem.

Martij mensis cum sequentibus nouem mensibus, Romulus ordinauit, primumque anni mensis illum esse constituit, & eum Marti, cuius se filium credi uoluit, dicauit: eo quod hoc mense constet, Iunonem peperisse Martem in Phrygia. Vnde & a Marte, Martius nominatur.

In anno undecimo, luna quae debuit in calendis Martij uigesima nona esse, uigesima octaua fit, propter quartum embolismum, qui inferitur secundo nonarum Decembris, anno decimo. Quod si bissextus eo anno fuerit, uigesima nona erit. Sed haec luna non Martij, sed Februarij est. Martij autem luna in quinto nonarum ipsius accenditur.

A duodecimo calendarum Aprilis usque in decimum quartum calendarum Maij, ubicunque decima quarta luna contigerit: in proxima Dominica die post illam Pascha rite celebratur.

Ab octauo idus Martij usque in nonas Aprilis, quaecunque luna accensa fuerit, primi mensis Hebraeorum Nisan initium facit.

Mense Martio, dulcimen ieiunii comedant, & merum dulce bibant: agramen coctum edant, & raphana confecta: calido balneo usirent: sanguinem non minuunt: solutionem non accipiant, quia ipsa solutio frigores generat: potio eorum sit ruta & libystica.

Martis prima necat, cuius sic cuspide quarta est.
Hora scilicet prima primi diei, ut plurimum, & etiam secunda hora diei quarti, cauenda.

Aprilis

Martius,
Martius insigni feriatu tempore demum,
Quorum praemineat breuiter dicemus honorem.

- calendae Martis Donatus tenet Albinusque calendas.
Senis mox nonis Heraclius Paulusque coluntur.
6 nonarum Quinas Magra pio nonas defendit amore,
7 nonarum His & Emitherius Celedonius atque Marinus,
4 nonarum Lucius hinc papa preciosa morte quaternis,
3 nonarum Martyrum & octingentorum turba optima fulget,
2 nonarum Ternas martyr habet meritorum nomine Phocas,
1 nonarum Sanguine qui mortem uicit uirtute draconem,
nonae Victorinus ouat pridie Victorque retrusi
Carere qui celso penetrarunt astra uolatu.
8 iduum Nonis Felicitas micat, & Perpetua castam,
7 iduum Quae Christo uitam felici morte dicarunt.
6 iduum Idus octauas martyr Cyrillus & una
5 iduum Confimili retinet uenerandus honore rogatus,
4 iduum Septenis quadrageno sub milite festum
3 iduum Armenia recolunt unum sacra templa minoris,
2 iduum Senis Gaius, Alexanderque coluntur eisdem,
1 iduum Quadragesima & bina cohaeret turba cruore,
17 ca. Apr. Septima post decimam Aprilis de more calendis
16 calend. Praecedens Cyriaci & Largi splendet honore,
15 calend. Smaragdique simul precioso sanguine uernat.
14 calend. Bis octona tuo Patrici nomine pollet,
13 calend. Scothica gentilem miseratè per oppida cultum,
12 calend. Hac quoque Gertruda redduntur uora beatae,
11 calend. Praeful Alexander ter quinam possidet altam
10 calend. Presbyter & Romam Pigmenus sanguine lustrat.
9 calend. Bis septena Ioanne eremi cultore coruscat.
8 calend. Tertia cum decima Gurbretti laude nitentes
7 calend. Anglorum ducit per mystica gaudia plebes.
6 calend. Tum duodena fide Benedicti & nomine fulget.
5 calend. Coenobiale decus duce quo latatur in orbe.
4 calend. Vndecima antistes tribuit pia lumina Paulus,
3 calend. Quo iure exultat proprio Narbona magistro.
2 calend. Felix hinc decimam & Theodorus cum Iuliano
1 calend. Ornant eximia uirtutum laude ferendi.
17 ca. Apr. Romulus & nonam pariterque Secundulus implet.
16 calend. Angelus octaua uenturum nuntiat agnum,
15 calend. Agnus & ipse cruce mundi pro morte leuatur.
14 calend. Septima Montanum memorat cum coniuge sancta,
13 calend. Atque simul quadrageno cum martyre possum.
12 calend. Agni surgentis resplendet sexta triumpho.
11 calend. Quinta Priscus, Alexander Malchusque coluntur.
10 calend. Hanc quoque Guntrammus migrans rex optimus ornauit.
9 calend. Eustathius quarta uirtutis laude coruscat,
8 calend. Abba Columbano nituit Quirite magistro.
7 calend. Tertia Domnino comite & Victore resfulget.
6 calend. Diodolus pridie emicat Anesuscque beati,
5 calend. Hic Martis uolens determinat orbita mensis.

Beda, tom. 1.

M

Quartus mensis Romanorum, Habet dies triginta. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum undecim est: & dies, tredecim.

Primus mensis Hebraeorum Nisan, habet in hoc mense locum. & quintus mensis Graecorum, Xandicos.

Table with columns for day letters (a-a), month letters (m), and day numbers (1-30). Includes entries for Quintiani martyris, Ambrosij episcopi Mediolanensis, Septem uirginum, Romae Leonis papae, Tiburtij, Valeriani & Maximi, Aegypto fidicula occidit uesper, Sol in Taurum, Senesij martyris, Maximi martyris, Georgij martyris & Adelberti episcopi & martyris, Marci euangelistae, Cleti papae, Noe intrauit in arcam in principio anni, Romae Vitalis martyris, and Quirini episcopi & martyris.

Aprilis rastrum tollendo temperat agrum.

Aprilem mensē, quasi aperilem Romulus nominauit, eo quod in illo remotis nubibus pruinae, ac tempestatibus hybernis, caelum, terra, mare, horoscopia, agricolis, nautis aperiantur: arbores quoque & herbae in germen, sed & animantia quaeque in prolem se aperire incipiant.

Composita scire debet, quod in octauo & decimonono anno luna Aprilis in Maio finitur, propter duos embolismos, qui faciunt lunam trigessimam in secundo nonarum Aprilis, decimo tertio anno, & in tertio nonarum Aprilis decimonono anno. Item anno undecimo in calendis Aprilis, luna trigesima est, scilicet haec Martio deputatur.

A septimo calendarum Maij usque in decimum Iunij, terminum Rogationum uigesima luna declarat.

Mense Aprili bonum est sanguinem minuere. Potionem ad soluendum accipere. Carnes recentes comedere. A radicibus abstinere. Sanguinem intercutaneum minuere. Calidis usitare. Dolorem stomachi purgare. Vnguento calastico usitare. Potio eorum sit betonica & pipinella: & raphanum manducant: quia tunc nascuntur scabies & caligines. Qui haec custodierit, sanitatem naturalem restaurabit.

Aprilis decimo est, undeno & sine timetur.

Hora scilicet prima decimi diei, ut plurimum, & etiam nona hora alterius diei, cauenda.

Quintus mensis

Table with columns for day letters (a-a), month letters (m), and day numbers (1-30). Includes entries for Virgineo insignes Agape & Chionia festo, Aprilis focio saciant sibi iure calendae, Lugduni quartis nonis sacer urbe Nicetus, Euagrius ternis splendet martyrque benignus, Atque pari fulget Theodosia uirgo nitore, Ambrosius pridie aethereum penetravit honore, Nonis uirgo pia de morte refulget, haerent, Idibus octauis Xystus martyrque sacerque, Praeminet Adriano mortem sub Caesare passus, Diogenes septenis Eleusiusque feruntur, Maximus & senas idus tenat atque Solutor, Lampade septena quinis micat idibus alto, Virgineus radians simul aethere flosque decorque, Ezechiel uates sancto dicat ore quaternas, Pontifice & summo ternae irradiante Leone, Splendent ore manu Christi, qui pauit ouile, Iulius antistes pridie Romana reuisit, Moenia catholico clarus pro dogmate pastor, Idibus Hermingilde patrem rex alme furentem, Persentis uerum referens de morte triumphum, Octaua & decima Maia superante calendae, Valerianus orat, fraterque Tiburtius ipsos, Maximus effuso comitatur sanguine miles, Septima Olympiadem decimae coniuncta beatum, Monstrat, eamque simul defendit maximus alter, Sexta & dena Chariso Callistoque refulget, Quos mare septena mersos cum plebe beauit, Mappalicus quinta decima Hermonesque Petrusque, Collucent merito uirtute & sanguine clari, Bis septena Eleutherius, mater quoque sancta Anthia praecellent uitam moriendo sequuti, Gaio, Aristonico, Ruffo, Hermogene, atque Galato, Tertia cum decima expedito & martyre fulget, Marcellinus, Dominus, Vincentius, atque Nomine bis senam radiant festoque fideque, Festa Synesij celebrantur martyris almi, Pontifices tumulo doctrina & morte beati, Undecima Gaius pariter, Simeonque coluntur, Terni presbyteri decimam ternaque coronant, Palma Parmeniusque Elimenes Chrysofelusque, Hac quoque diuino patuerunt prodita nutu Corpora martyrio ecclesiam lustrantia trino, Dionysij, Rustici, Eleutherijque beati, Felicemque sacrum gemino dignumque ministro, Nona docet Fortunatumque & Achillea iunctos, Hac etiam inuicto mundum qui sanguine temnis Infinita refers Georgi sancte trophaea, Martyr Alexander triceno martyre laetus, Ac terno octaua Lugduni moenia sancit, Mox euangelico Marcus tonat ore beatus, Septima quo capit eximium rediuita nitorem, Sextaque pontificis recolat certamina Cleti Richarioque nitet uita cultore beatae, Quinta Anastasium papam celebramus eidem, Anthimus antistes digna uirtute cohaeret, Quarta Vitalem Christi pronomine caesum, Commemorat uitam meruit qui morte perennem, Tertia pontifices ara meritisque dicatos, Agapium, pariterque Secundinum ueneratur, Martyrij Iacobus similem & Marianus honorem, Sortiti pridie finem metantur Aprili.

Purpureo quem flore sibi uer sancit Aprilem, Dicemus, quibus attollat sua gaudia festis.

M 4

Quintus mensis Romanorum. MAIUS Habet dies triginta & unum. Luna uero triginta. Nox, horarum octo est: & dies, sedecim.

Secundus mensis Hebraeorum Iair, habet in hoc mense locum, & sextus mensis Graecorum Artemisios.

Table with columns for letters (b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z), calendar days (6 non., 5 non., 4 non., 3 non., 2 non., nona, 8 idus, 7 idus, 6 idus, 5 idus, 4 idus, 3 idus, 2 idus, 17 cal., 16 cal., 15 cal., 14 cal., 13 cal., 12 cal., 11 cal., 10 cal., 9 cal., 8 cal., 7 cal., 6 cal., 5 cal., 4 cal., 3 cal., 2 cal.), and events (Philippi & Iacobi apostolorum, Alexandri, Euentij & Theodoli, Floriani martyris, Ascensio Domini, Iohannis apostoli, Victoris martyris, Aetatis initium, Gordiani & Epimachi, Nerei, Achillei, Pancratij, Sanctae Mariae ad martyres, Pachumij abbatis, Descendit Spiritus sanctus super apostolos, Octaua sanctorum Gordiani & Epimachi, Potentianae uirginis & martyris, Valentis martyris, Ultimus terminus Rogationum, Romae Urbani papae, Augustini episcopi Anglorum, Parisiorum Germani episcopi, Maximini episcopi & confessoris in Treueri, Petronellae uirginis).

Alligat ad fustes hic Maius in ordine uites.

Maium in honorem maiorum, sicut Iunium in honorem iuniorum: in quos populum diuise, Romulus nominauit: altera enim parte armis, altera consilio tueri rempublicam uoluit.

Contendunt alij, Maiam Mercurij matrem, Maio nomen dedisse: quia in hoc mense mercatores Maiam Mercurioq; sacrificabant.

In anno octauo, luna quae debuit in calendis Maij uigesimo octaua esse, uigesima septima fit, propter tertium embolismum, qui secundo nonarum Martij inferitur. Item in anno decimonono, luna quae debuit in calendis Maij uigesima nona esse, uigesimo octaua inuenitur, propter embolismum septimum, qui tertio nonarum Martij incipit.

A septimo idus Maij, usque in octauo idus Iunij, ubicunque quarta luna occurrerit, in proxima dominica die post illam Pentecostes celebratur.

Mense Maio nullum penitus caput comedant: calidum bibant: calidis usitent: caput purgent: uenam hepaticam incidant, & potionem contra offocationem accipiant: cataplasma capiti imponant, oculos turbulentos sanat, pruriginem mundat, urinam curat: olera frigida esitent: agramma sumant: bibant ab synthium, sceniculum & pyretum & gilganum.

Tertius est Maio lupus, est & septimus anguis. Hora scilicet septima, decimi diei, ut plurimum, & etiam decima hora alterius diei, cauenda.

Sextus mens

Table with columns for calendar days (calendae, 6 nonarum, 5 nonarum, 4 nonarum, nona, 8 iduum, 7 iduum, 6 iduum, 5 iduum, 4 iduum, 3 iduum, 2 iduum, idus, 17 cal. Iun., 16 calend., 15 calend., 14 calend., 13 calend., 12 calend., 11 calend., 10 calend., 9 calend., 8 calend., 7 calend., 6 calend., 5 calend., 4 calend., 3 calend., 2 calend.) and events (Maias prima sacrat Christi doctrina, Frater ex his Domini Iacobus micat atque Philippus, Hieremiasq; simul uatum celebratur opimus, Rexq; Sigismundus suo pro sanguine regnat, Sextus hinc nonis Athanasii magne refulges, Arria quo primum perijt uictore colubra, Praesul Alexander quinas & Euentius ornant, Theodolusq; Dei pariter pro nomine caesi, His quoq; celsa crucis radiant uexilla reperta, Sylvanus quartas Antonia cum Floriano, Perpetua cingunt mentis uirtute decori, Stelliferum ternis Christus transcendit olympum, Hilarioq; Arelas pollet Vienna Niceto, Praecelsum pridie celebrant Romana Ioannem, Templa Dei, qui pleno hausit de pectore uerbum, Morte pia nonas Iuuenalis sanctus honorat, Idibus octonis Mediolani urbe coruscat, Martyr praecipuo uenerandus Victor amore, Ter centum radiant septenis idibus una, Martyrio denique simul decorante beato, Senis Gordianus & Epimachus ob unam, Caduntur Christi pariter laudemq; fidemq;, Has quoque Iob patiendi exemplo sanctus honorat, Quinas eximio antistes splendore Mamertus, Insignit, solenne Deo qui ferre litamen, Ieiunij instituit ternis sub luce diei, Virgo tuos colimus comites Domicilla quaternis, Nerea, Pancratium, cum quis & Achillea sanctum, Primus apostolico docuit tinxitq; lauacro, Quos Petrus egregia Romae cum uirgine iunctos, Seruatium ternis ueneramur in idibus alium, Pachomius pridie uictorq; simulq; corona, Splendent, hic eremita potens, illiq; cruoris, Martyrijq; Deum socia uirtute sequuti, Pontifices septem Hesperiam simul idibus ornant, Septima Timothei cum dena nomine lucet, Veridica Paulus docuit, quem uoce beatus, Sextaq; cum dena peregrino martyre uernat, Quintam cum decima martyr Dioscorus implet, Bis septena Pudenciana uirgine claret, Cum dena tertiam retinet fulcitq; Basilla, Baudeliusq; simul trabeatus sanguine uernat, Bissena Polius, Eurychius atque Timotheus, Praesul & hac Deo martyrq; Valens uenerandus, Augia te laetis ducit per gaudia uotis, Undecimam castus sacer Amyliusq; dicarunt, Lingonicam decima Desiderius sacrat urbem, Antistesq; martyrq; Dei galeatus honore, Donatianus, Mamnetes cum Rogatiano, Fremq; pio exornat fidei certamine nonam, Octaua Urbanus meritorum stemmate fulget, Infula quem doctrina simul sanguisq; beaui, Augustine tuum commendat septima nomen, Lactea quo renitent Anglorum milia uerbi, Principe quo Christum domiti sensere Britanni, Iulius hinc sextum miles martyrq; uenustat, Quinto Parisij Germanum turba frequentat, Tunc quoque pontificem celebrat sua Roma Ioannem, Maximine tibi quarto Treuir alta coruscat, Tertius Hugberto papa & Felice dicatur, Tum pridie Petronella Petri de germine sancto, Fulgida uirgo micat Christi trabeata decori.

Hinc Maium aestiuo primum sub sole calentem, Quae longisq; ferat, pro nemus uota diebus.

Cantius & Cantianus cum Cantianella Collucent, Maiu haec claudunt solennia mensis.

Sextus mensis Romanorum.
IVNIUS Habet dies triginta.
 Luna uero uiginti & nouem.
 Nox, horarum sex est: & dies, octo decim.

Tertius mensis Hebraeorum Siuan, habet in hoc mense locum,
 & Octauus mensis Graecorum Deseos.

e	c	m	o	e	calend	Nicomedis martyris. Simeonis in Treueri.	19	12	1	152	o
i	d	n	r	A	4 non.	Marcellini papae & martyris, Petri exorcistae.	8	13	2	153	p
e	f	o	u	d	3 non.		14	3	154	q	
u	g	p	c	g	2 non.	Initium de signis, secundum Graecos.	16	15	4	155	r
a	h	q	f	c	nonae	Bonifacii archiepiscopi.	5	16	5	156	s
i	k	r	i	f	8 idus	Hic desinunt aues canere.	17	6	157	t	
l	s	m	b	13	7 idus	Medardi episcopi & confessoris,	13	18	7	158	u
i	m	n	c	12	6 idus	Primi & Feliciani.	2	19	8	159	x
o	n	t	p	e	5 idus		20	9	160	y	
u	r	u	s	A	4 idus	Barnabae apostoli.	10	21	10	161	z
p	a	a	b	d	3 idus	Romae Basilidis, Cyrini, Naboris & Nazarii.	22	11	162	a	
a	b	c	e	2 idus	Vicinium pentecostes.	18	23	12	163	b	
e	b	d	f	18	18 cal.	IVLII. J. Valerii, Rufini martyrum.	7	24	13	164	c
				17	17 cal.	Viti, Modesti, & Crescentiae uirginis.	25	14	165	d	
				16	16 cal.		15	26	15	166	e
				15	15 cal.	Sol in Cancrum.	4	27	16	167	f
				14	14 cal.	Marci & Marcelliani.	28	17	168	g	
				13	13 cal.	Protasii & Geruasii.	12	29	18	169	h
				12	12 cal.	Solstitium secundum Orientem.	1	1	19	170	i
				11	11 cal.	Albani martyris.	2	2	20	171	k
				10	10 cal.	Iacobi Alphi apostoli.	9	3	21	172	l
				9	9 cal.	Vigilia sancti Ioannis Baptistae.	4	22	173	m	
				8	8 cal.	Natiuitas sancti Ioannis Baptistae.	17	5	23	174	n
				7	7 cal.	Decimus mensis Aegyptiorum Epifi.	6	6	24	175	o
				6	6 cal.	Romae sanctorum Ioannis & Pauli.	7	25	176	p	
				5	5 cal.		14	8	26	177	q
				4	4 cal.	Leonis papae. Vigilia apostolorum Petri & Pauli.	3	9	27	178	r
				3	3 cal.	Passio apostolorum Petri & Pauli.	10	28	179	s	
				2	2 cal.		11	11	29	180	t
							12	30	181	u	

Tellurem concurro Iunius profcindit aratro.
 Ardentis penetrat quoq; Phoebi sydera Cancrī.
 Centra hic Solstitium medio, summoq; coruscet.

Iunius, à iunioribus populi Romani appellatur: siue (ut Cyngius arbitratur) Iunonius ante uocabatur, à Iunone: & post, detritis quibusdam literis, Iunius dictus est. Nam & aedes Iunonis Monetae, calendis Iunii dedicatae sunt.

Intuendum est, quod in octauo anno, in quarto nonarum Iunii, luna trigesima est, sed haec Maij est. Luna autem Iunii in Iulio finitur.

Item onno decimo octauo in calendis Iunii trigesima luna inueiuitur, sed haec Maio deputatur. Luna uero Iunii finitur secundo calendarum Iulij.

A priori quarta feria Martij, qua ieiunium celebratur, usque ad ieiunium Iunii, quatuordecim hebdomadae sunt: & ab hoc tempore usque ad ieiunium Septembris, sunt quoque quatuordecim hebdomadae.

Mense Iulio omnibus diebus mane ieiuni, plenum calicem de aqua frigida bibant. Ceruissiam, siue (ut nonnulli uocant) Medum, non bibant. Sinapim esitent. Lactucas manducant. Acetum bibere oportet. Et ex herbis, saluam & sauinam in potiunculis bibant: quia tunc, cerebrum humores producere solet.

Iunius in decimo, quindenium à fine salutat.
 Hora scilicet quinta, decimi diei, ut plurimum, & etiam
 quarta hora alterius diei, cauenda.

Septimus mens-

calendae	Iunii origo tuum sustollit in astra nitorem, Pamphile martyrio doctor uenerande beato, Martyris huncq; diem festum Nicomedis adornat.
4 nonarum	Marcelline sacer, Petre exorcista quaternis Nonis communem dignamq; litatis ad aram, Lugdunice pio Blandina uocatur honore, Quadragea quae simul octonaq; coruscum, Cum plebe nexit flammis undisq; monile.
3 nonarum	Pergentinus item Laurentinusq; cruoris, Et generis ternas gemino fulgore uenustam, Aureliana suum plebes recoliteq; Liphardum,
2 nonarum	Martyr & antistes pridie sacra uota Quirinus Accumulans proprio Christu de sanguine placat,
nonae	Nonis antistes fulget Bonifacius Anglis Edictus ad Christum Oceani, qui traxit alumnos Eresonum puro submittens colla lauacro.
8 iduum	Octonas idus Ceratus episcopus ornar Urbem, qui fultit Gratiano principe dictam.
7 iduum	Paulus septenas praesul tuus alta Byzanti, Progenies meritumq; pium quos iungit & ara, Gildardus senas pariterq; Medardus honorant.
6 iduum	Quinas primus habet, iuncto sibi Feliciano. Quarta Basilide, & his deno martyre uernant.
5 iduum	Barnabas ternas exornat apostolus idem. Cyrinus pridie effulget Nazarcq; Naborq; His & Basilidem festo sociamus eodem.
4 iduum	Idus illustrat Felicula uirgo cruore, Lac Petronella tibi uerbum, quam iunxit & aetas.
3 iduum	Octauo Iuli & deno ante exordia mensis, Vates Heliseus, simul Abdias refulgent, Hic quoque Valerio & Rufino martyre gaudet.
2 iduum	Septeno deno Virtus cum uirgine Clara, Margarita martyrij splendore nitescit, Hocq; Modestus & alma nitet Crescentia uirgo.
idus	Sedecimo Cyricus iustitia cum genitrice Clarescit uera Christi pietate fideq; Quindecimus septem, quinquagenisq; ducentis Martyribus iucundam mittit ad astra coronam.
18 cal. Iul.	Quartum cum deno precioso sanguine fratres Marcellianus pariter Marcusq; sacrarunt, Hunc quoq; Balbinæ iustrat meritumq; decusq; Geruasius terdenum Protasiusq; coronantur.
17 calend.	Vitalisq; paternatos sequitur duodeno. Martyr Rufinusq; undeno & Maria pollut. Albanus decimo defendit laude Britannos, Paulinusq; Nolam meritis & nomine iustrat.
16 calend.	Anglorum nono Ediltrud de germine fulget. Octauo natus colitur Baptista Ioannes. Septeno Romam Luceia exornat amore, Scampio bis deno & bino martyre laeta, De quibus Aceias socio conlucet honore.
15 calend.	Sextum martyr habet Paulus simul atque Ioannes Germine, amore, fide, uirtute & sanguine fratres, Cum quibus augusto radiat Constantia seruo, Saluius & sanctus Scalditum litora uisit.
14 calend.	Hesperiam quinto antistes martyrcq; Zoelus Martyribus cumula iunctus denisq; nouemq; Praesule quartus ouat uerbi & doctore Leone. Tertius auratam sustollit ad aethera Romam Martyrio pariter Petri Pauliq; beato.
13 calend.	Lemouicum pridie colitur Martialis honore, Iunius his cellum festis determinat orbem.

Iunius imbrifugo aetatis sub
 caumate feruens,
 Tempia, quibus festa ueles
 ae ironde canemus.

Sextus mensis Romanorum.
IVLIVS Habet dies triginta & unum.
Luna uero triginta.
Nox, horarum octo est: & dies, sedecim.

Quartus mensis Hebraeorum Thamuz, habet in hoc mense locum,
& Octauus mensis Graecorum Phanemos.

Table with columns for days of the month (e.g., 6 non., 5 non., 4 non.), Roman calendar terms (e.g., idus, calende), and events (e.g., Romae Processi & Martiniani, Translatio Thomae apostoli in Edeffa). Includes a small table of numbers at the bottom right of the main table.

Iulius ergo fecat gramen foenumque reseruat.

Iulius prius dictus erat Quintilis, quia a primo tunc mense Martio quintus est mensis. Verum postea in honorem Iulij Caesaris dictatoris, legem ferente Marco Antonino consule, Iulius appellatus est.

Sciendum postea est, in octauo anno, quod in calendis Iulij mensis trigesima luna, secundum regulam debuit esse, sed propter tertium embolismum uigesima nona luna haec est, & etiam mensis Iulij.

Item anno decimonono, nos qui epactas lunares a Septembre incipimus, in tertio calendarum Augusti trigessimam Iulij lunam, saltus ratione praetermittimus, ita ut eadem die pro trigesima dicamus primam.

Sicque in calendis Augusti, tertia fit, quum secundum regulam non esse debuerit, quatenus in calendis Septembris, quinta effici possit.

Mense Iulio, Venere non usitent. Sanguis non minuatur ullo modo. Porionem non bibant. Rutam & saluam usitent: flores apij & uuae bibant. Plenum calicem de aqua ieiuni bibant, propter choleras soluendas.

Tredecimus Iulij decimo minuit ante calendas,
Hora scilicet undecima decimitertij diei, ut plurimum, & etiam nona hora illius septimi diei, cautenda.

Iulius

Iulius hinc flatus humeros re dimittis aristis,
Quos supplex aris teneransque colat, memoremus.
Primus qui ueteris populi legisque sacerdos
Exitit incensi primusque litauit ad aram
Aaron orditur Iuli sacratque calendas,
Has quoque contemptor mundi Carilephus honorat
Processus sextus retinet cum Martiniano,
Nonas martyrij laeto irradianteque decore,
Pontifices quintas Anatolius Eulogiusque,
Lauriane tenes meritorum nomine quartas,
Offaque Martini tumulo mutata uenustant.
Domitius ternas dicat, & clarissima Zoe
Auxit martyrio coetumque iure beatum.
Eximius uatum pridie defectus in orbe
Martyrio Esaias uirtute atque ore cortuscat,
Tranquilline simul duplici splendore resulges,
Sanctorum genitor sanctos comitate peremptos,
Tumque Goar Christi colitur famulusque sacerque
Pantemnonis splendet meritumque fidesque.
Octauo ante idus Cilianus Procopiusque,
Excellent Christum uirtute & morte sequuti.
Audax septeno pariterque Anatolia claret,
Nec minus & contemptor opum sacer eminet Ephrem.
Sexto germana Christo pro sorte coronam,
Progenie septena dicat Felicitas alma,
Quam genuit gratamque Deo praemisit ad aram.
Martyrio quintum sancit Ianuarius atque
Contimili decorat Pelagia sancta nitore
Tum Beneuentanis translata montibus almi,
Iusta patris Benedicti nunc Ligera alius honorat.
Hermagoram quarto supplex Aquileia frequentat,
Antistes precibus populum qui fulcit & urbem.
Tertius Aegyptum praesentat Serapioni,
Attalus & martyr caelesti flore nitescit.
Antistes pridie & martyr petit aethera Phocas,
Idibus effulgent Cassianus Syricusque,
Et Iacobus meritis celebratur episcopus amplis.
Cum decima Augustum praesignans septima mensent,
Hilarine tuos martyr nitet optime festo.
Sedecimam uotis Carthago spectat opimis,
Martyrij plebem duodenam laeta frequentans,
Scyllitana simul capiti, quos patria misit.
Quindecimam genitrix septena prole dicauit,
Symphorosa pio pariter germine caesa.
Arsenius quartam denamque eremita uenustate,
Et ternam denam Philibertus sanctus adornat.
Praxedis duodena effulget uirginis, atque
Prophetae Danielis nomine sine fideque,
Ipsa luce pijs solennis dedicatio Petri.
Undecimam Christo felix miserante Maria,
Ornat septeno caruit quae damone, quamque
Magdala progenitam signat cognomine origo:
Vandregisle tibi hac monachorum uota recurrunt.
Hinc decimam praclarus Apollinaris honorat.
Mox nonam Christina, Aquila & Niceta sacrarunt.
Octauam Iacobus Zebedei filius ornat,
Primus apostolicum uero pro rege cruorem,
Qui dedit hunc Cucuphas Christophorusque sequuntur.
Septimam Adrianus tenet Amyliusque beati,
Martianus cum quis simili uirtute triumphat.
Presbyter Hermelaus sexta martyrij coruscat.

Quintam Nazarius cum Celso possidet, sanctusque
Pantaleon martyr proprio sibi sancti honore,
Insignem meritis Petri Paulique beatis,
Praeul Romanus Stephanus tum consecrat aram,
Temploque Dionysij gemmata refulget,
Signis martyrij moribus uisusque fideque.

4 calend. Felix, Simplicius, Faustinus, & alma Beatrix,
3 calend. Tricassius Lupus quartam communiter auerant,
2 calend. Abdon & Sennes, de signa terra sanctos,
1 calend. Regni quos Roma tribuit de gemmine Periss,
Martyrij pridie Fabium pia gloria texit,
Iulius hac orbi excedens solennia inquit.

Bedae, tom. 1.

N

Ephemeris.

Octauus mensis Romanorum, **AVGVSTVS** Habet dies triginta & unum. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum quatuordecim est: & dies, decem.

Quintus mensis Hebræorum Aab, habet in hoc mense locum. & nonus mensis Græcorum, Laos.

i	d	n	q	c	calendæ	Vincula sancti Petri. Sanctorum Machabæorum.	8	14	1	11	3	f
e	t	f	r	d	4 non.	Stephani papæ & martyris. Sexta luna embolismi.	16	15	2	14	4	g
o	u	g	s	e	3 non.	Inuentio corporis sancti Stephani protomartyris.	5	16	3	15	5	h
f	a	a	t	f	2 non.		17	4	16	6	6	i
u	g	p	o	u	nonæ		13	18	5	17	7	k
h	e	e	a	A	8 idus	Sixti papæ, Felicissimi & Agapiti.	2	19	6	18	8	l
a	i	g	b	b	7 idus	Aphræ martyris. Initium autumni.	20	7	19	9	9	m
i	k	r	c	c	6 idus	Cyriaci & sociorum eius.	10	21	8	20	10	n
l	i	d	d	d	5 idus	Vigilia sancti Laurentij martyris.	22	9	21	11	11	o
m	s	m	e	e	4 idus	Passio sancti Laurentij.	18	23	10	22	12	p
o	n	t	f	f	3 idus	Tiburtij martyris.	7	24	11	23	13	q
u	a	a	g	g	2 idus	Eupli diaconi martyris.	25	12	24	14	14	r
p	a	a	h	b	1 idus	Hippolyti, cum alijs decem & octo.	15	26	13	25	15	s
b	c	b	i	b	19 cal.	SEPTEMBRIS.] Eusebij presbyteri. Vigilia.	4	27	14	26	16	t
e	c	e	k	c	18 cal.	Assumptio sanctæ Mariæ.	28	15	27	17	17	u
i	d	c	l	d	17 cal.		12	29	16	28	18	x
l	i	d	i	e	16 cal.	Octaua sancti Laurentij.	1	1	17	29	19	y
o	n	t	s	m	15 cal.	Agapiti martyris. Sol in Virginem.	2	18	20		20	z
u	a	a	n	f	14 cal.		9	3	19	21	a	
p	a	a	o	g	13 cal.	Oliuerij episcopi & martyris.	4	20	22		21	b
b	c	b	q	b	12 cal.		17	5	21	23	22	c
e	c	e	r	c	11 cal.	Timothei apostoli. Symphoriani martyris.	6	6	22	24	23	d
i	d	c	u	s	10 cal.	Vigilia sancti Bartolo. Autumnus oritur, iuxta quosdam.	7	23	25		24	e
l	i	d	p	t	9 cal.	Natiuitas sancti Bartolomæi martyris.	14	8	24	26	25	f
o	n	t	a	e	8 cal.	Genesij martyris.	3	9	25	27	26	g
u	a	a	a	f	7 cal.	Anastasi martyris.	10	26	28		27	h
b	c	b	b	g	6 cal.	Primus mensis Ægyptiorum Thoth.	11	10	27	29	28	i
e	c	e	d	b	5 cal.	Hermetis, Pelagij martyrum, & Augustini episcopi.	11	28	240		29	k
i	d	c	c	e	4 cal.	Passio sancti Ioannis Baptistæ. Sabinæ uirginis.	19	12	29	241	30	l
l	i	d	f	d	3 cal.	Felicis & Audacti.	8	13	30	242	31	m
o	n	t	g	e	2 cal.	Paulini confessoris.	14	31	243		32	n

Augustum mensis leo feruidus igne perurit. Augustus metit, & fruges in horrea mittit. Herigone hic Phæbo sociat sua sidera Virgo. His quoque confurgit Autumni tempora læti.

Augustus mensis, Sextilis antea uocabatur: donec honori Augusti Cesaris daretur, ex senatusconsulto: eo quod ipse, die prima mensis huius, Antonium cum Cleopatra superauerit, & imperium populi Romani firmauerit.

Considerandum est, quod in decimo sexto anno, in secundo calendarum Septembris, trigesima luna inuenitur: sed hæc non Augusti mensis luna est, sed sexti embolismi, qui incipit quarto nonarum Augusti mensis, nulloque nisi deputatur, quia omnis luna embolismi mensibus cunctis superflua est.

Item anno decimonono in calendis Augusti, propter saltum lunæ, quo trigesima Iulij luna transilitur, tertia luna fit: quum secunda, iuxta regulam, esse debuerit.

Mense Augusto caules & maluas non comedant: agramina comedant: ceruisiam minimè bibant, & met. Betas non manducant, quia tunc amaræ sunt & liquidæ, & choleram nigram generant: gilganum bibant.

Augusti nepa prima fugat de fine secundam. Hora scilicet prima primæ diei, ut plurimum, & etiam septimæ hora alterius diei, cauenda.

Nonus

Ephemeris.

Augustus demum pleno iam farre refertus, Quis noua sacra ferat monstremus carmine sanctos.

calendæ Quos ferus in mortem Antiochus cum matre subegit. Venturo sanguen, qui Christo sponte dicarunt, Augustas retinent Machabæi iure calendas, Carcere Roma Petrum celebrant uiridisque reductum, Eusebiumque suum Vercelli ritè frequentant.

4 nonarum Nonarum Stephanus martyrque & papa beatus, Quarto festiua tribuit pia gaudia Romæ.

3 nonarum Terno mox Stephanus colitur solenne repertus, Primus qui mortem Christi est moriendo sequutus, Gamaliel, Nicodemus, Abibon pariterque Inuenti uoto fulgent & laude perenni.

2 nonarum Iustinus pridie proprio celebratur honore, Presbyter in numero sanctorum cæde peremptus, Crudeli exquirens tumulis qui condecorauit.

nonæ Nonas Cassianus, Memmius atque Ofsualdus Rex pius Anglorum merito & uirtute retentant.

8 iduum Idibus octonis mortem passura, cruceque Christi sancta caro ætheream dedit ante figuram, Præsul & his Sixtus Romæ martyrque colendus Iuxta & Felicissimus Agapitusque triumphant.

7 iduum Septenas pariter Donatus & Afra bearunt.

6 iduum Æthereum senis penetrat Cyriacus honorem.

5 iduum Romanus quinis martyr milesque refulget, Quartis Laurenti merito splendescit opimo, Ignem qui passus tortorem uincis iniquum.

3 iduum Ternis flosque decusque pius petis astra Tiburti, Has & Goaricus confessor possidet almus.

2 iduum Martyrij palmam pridie capis Euple perennem, Idibus Hippolytum comitem Laurentius astris, Pro Christi parili recipit certamine passum Reginam meritis uirtute fideque colendam Tellus tum uenerans Radegundæ Aquitana frequentat.

19 cal. Sep. Quæ decima & nona est Septembris ante calendas, Eusebium Romæ sancti celebratque beatum.

18 calend. Octaua & decima mundi lux flosque Maria Angelico comitata choro petit æthera uirgo.

17 calend. Septenam denamque tenes Arnulphe sacerdos.

16 calend. Martyre sedecimam effulget Mammete beato.

15 calend. Agapitus quintam decimam certamine sancit.

14 calend. Magnus & Andreas quarta denaque coruscant, Septemnonaginta & quingenti comitantur, Quos pariter sancti simul his bis mille sequuntur.

13 calend. Tertia post denam Samuele excellet ab ipsis, Quem Domino cunis genitrix deuota sacrauit.

12 calend. Martyris hinc duodena priuati sanguine uernat.

11 calend. Undecimam Romæ Timotheus passus honorat, Aduatumque suum celebrat plebs Symphorianum, Mater quem Christo pariter moritura dicauit.

10 calend. Lucius & Ptolemæus denam uirtute coronant, Bartholomæus nonam exornat retinerque beatus India quo doctore Dei cognouit honorem Herculis & Bachi infans uix eruta sacris, Hunc illum fama est uaria pro sorte sepulchri, Æoliam, Laparen, Beneuenti & templa tener, Tum quoque Genesio resplendet martyre Roma Audoenum tumque pius Radumagus honorat.

9 calend. Octaua hinc Arelas celebrat te sancte Genesii.

8 calend. Martyrio septenam Irenæus & Abundus ornant.

7 calend. Rufe tuos recolens ostendit sexta triumphos.

6 calend.

5 calend. Hierem quinta probat felicimorte beatum. Ecdesiaz lumen, populi sacra norma fidelis, Aphrica quo pastore orbis doctore coruscet, Augustine pater festo celebratis eo dem, Aurea quem seruare Italis nunc templa sepulchrum, Santonus ala sui Vibriant hac fulget honore, Vrbis Alamannorum recollit Constantia sanctum, Hac quoque Pelagium fuso pro sanguine clarum.

4 calend. Præco De uerbis, & Baptista Ioannes, Quem effera salramu tribuerunt iusta puellæ Insignit quartam meritorum laude perenni, Virgo Sabina simul Romæ sua templa reuolat, Terna cum Felice pio præcellet A dardus. Paulinus pridie Treuerorum mensis iustitiam Exilio amictes uero pro dogmate clarus, Augusti his denum clauduntur limina felle.

Decimus & antepenultimus mensis Romanorum,
OCTOBER Habet dies triginta & unum.
Luna uero uiginti & nouem.
Nox, horarum est quatuordecim: & dies, decem.

Septimus mensis Hebraeorum Thifri, habet in hoc mense locum.
& undecimus Graecorum, Hyperberetios.

Table with columns for days of the month (a-i), letters (a-z), and descriptions of events and feast days. Includes entries for Remigij episcopi, Leodegarij martyris, Sulpicij & Seruiliani, Marcij papae, etc.

Seminat October, quod maturum merit.
Aquat & October sementis tempore Libram.
Scorpius Autumni hinc moderatur tempora laeti.

October, sicut & September, a numero & imbris appellatur, significans quotus a Martio computetur, & quod imbris saepius irrigetur.

Nota admodum est, quod quinto anno in calendis Octobris, trigesima luna est, & embolismi secundi est Luna uero Octobris, in tertio calendarum Nouembris finitur.

Indictiones in octauo calendarum Octobris semper incipiunt, & finiuntur, ibique mutantur.
Indictiones autem propter Regum tempora signanda, reperta sunt: scilicet, ne aliquis in temporibus error oboriri possit, quae & propter facilitatem computandi, tantum quindecim annos complectuntur.

Mense Octobris racemos & framustum usitent, quia corpus sanat, & solutionem facit: porcos leuiter coctos esitent, quia crudi uenenum habent, cocti ad antidotum ualent. Lac caprinum aut agninum ieiunus hibe, propter sanguinem dulciandum, & calculum discutiendum, & pulmonem curandum, Bibe cariophylum & piperum.

Tertius Octobris, gladius: decem in ordine neclit.
Hora scilicet quinta tertij diei, ut plurimum, & etiam nona decimi diei, cauenda.

Sputanti musto pomisq; Octimber onustus,
Quis pateras galatosq; ferat, memorado sequemur.

calendae

Table with columns for days of the month (nonarum, nonis, iduum, etc.), letters (a-z), and descriptions of events and feast days. Includes entries for Francos qui primus docuit, Remigius proprio Octimber praesignat honore, etc.

Tunc numerola simul Rheni per littora fugit
Christo uirginis erecta trophaea manibus
Agrippinae ubi quatuor furor impius olim
Milia mastrauit duobus in dextra phant.

Genas martyrij geminas festo uenturum eodem
Chrysanthum Dantamq; nouo quos munere Christi
Roma nunc uetros cunctos tumulus noua cella uenustas,
Quas Rhenucellis succedunt aquora syluis,

Fidos martyrio & signis tumulare patronos
Promeruit fidei cultrix si deinde fuisse
Caesarenata micas, Decio hic Cyrella beatis
Virgo animis & cui Decius haud editor effret,

Vndecimus & penultimus mensis Romanorum. Habet dies triginta. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum sedecim est: & dies, tantum octo.

Septimus mensis Hebraeorum Maresuan, habet in hoc mense locum, & duo decimus mensis Graecorum, Dios.

Table with columns for day letters (a-z), calendar days (calendae, nonae, idus), and festival names (e.g., Festiuitas omnium sanctorum, Romae Caesaris martyris).

Scorpius hibernum praeceps iubet ire Nouembrem. Sed purgat semper fruges tundendo Nouember. Hic hyemis brumae oriuntur frigora dura. Arcitenens gelido hinc contristat sydere caelum.

Nouember nomine suo, sicut priores, quotus a Martio sit, significat: & quod imbres sapius habeat.

Sciendum est, quod in decimo octauo anno, quidam qui epactas a Ianuario incipiunt trigessimam Nouembris lunam in septimo calendarum Decembris: saltum Lunae ibi ponentes transmittunt, ut in calendis Ianuarijs, in primo anno nona luna possit inueniri.

Norum sit omnibus hominibus, ut officium primum de Aduentu Domini, nec ante quintum calendarum Decembris inchoetur: nec post tertium nonarum ipsius mensis differatur: sed uel ipsi, uel in medio positis diebus, quando cunq; dominica dies euenerit, rite & absque dubio canendum erit.

Mense Nouembri & Decembri, bonum est stadium habere: uenam hepaticam incidere, quia tunc temporis omnes humores sunt commoti: a balnis abstineant se, nullum penitus caput comedant: potio eorum sit cinamomum.

Quinta Nouembris acus, uix tertia mansit in urna. Hora scilicet octaua quinti diei, ut plurimum, & etiam hora quarta alterius diei, cauenda.

Nunc quoque quis longa uigilet sub nocte Nouember Quos uigilando canat promemus carmine sanctos.

Table with columns for day letters (a-z), calendar days (calendae, nonae, idus), and festival names (e.g., Caesaris prima designat fronte Nouembrem, Eximio cuius laetatur Roma triumpho).

Repperit extructum diuino minere templum, Tum quoque septena gentrix cum prole beato Praecelens radat Felicitas alma triumpho. Hicq; suos Trudon mundis contempitor adornat. Chryfogonus meritis ostantum & funere sancti. Septenam Petrus antistes martyrisq; uenustat. Urbis Alexandri populus quo praeduce fulsus Errorum curuos spernit caecosq; meatus.

6 calend. Sextam Line factas, rofeo de sanguine papa. 5 calend. Martyrio quintam Agricola & Vitalis honorant. 4 calend. Syleas Paule tuus quartam comes auget & ornat. 3 calend. Tertiam Saturnine tibi Mauroq; dicant. 2 calend. Andreas pridie praecelset apostolus amplius. Virtutum fulgens radis signisq; per orbem, Quindomitos uerbo signisq; subegit Acheos. Brunnam hac claudenti populoru uota Nouembrent.

Duodecimus & ultimus mensis Romanorum. DECEMBER Habet dies triginta & unum. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum octodecim est: & dies, tantum sex.

Octauus mensis Hebraeorum Casleu, habet in hoc mense locum, & primus mensis Graecorum Aphileos.

Table with columns for day of month (e.g., 4 non., 3 non., 2 non., 8 idus, 7 idus, 6 idus, 5 idus, 4 idus, 3 idus, 2 idus, 1 idus, 19 cal., 18 cal., 17 cal., 16 cal., 15 cal., 14 cal., 13 cal., 12 cal., 11 cal., 10 cal., 9 cal., 8 cal., 7 cal., 6 cal., 5 cal., 4 cal., 3 cal., 2 cal.), day of week (e.g., o, f, u, g, h, a, i, e, k, l, i, m, o, n, t, o, u, p, a, b, e, c, d, e, f, g, h, i, k, l, a), and astronomical/religious events (e.g., Prima luna embolismi, Quarta luna embolismi, Delphini exortus, Barbarae uirginis, Nicolai episcopi & confessoris, Octaua sancti Andreae, Eulaliae uirginis, Damasi papae, Halcyonia per dies quatuordecim, Luciae & Otiliae uirginum, IANVARII., Sol in Capricornum, Solstitium hyemale, Vigilia sancti Thomae apostoli, Natiuitas sancti Thomae, Solstitium, iuxta quosdam, Vigilia natiuitatis Domini, Natiuitas Domini, Anastasiae uirginis, Passio sancti Stephani, Ioannis apostoli & euangelistae, Sanctorum Innocentium, Quintus mensis Aegyptiorum Tybi, Syluestri papae).

Terminat Arcitenens medio sua signa Decembri. Solstitio hinc patet, celsos remeante dies, Incipit hinc Phoebus conuersus ad augere lumen. Ecce suem fastos parat nunc iste Decembres.

December, a numero & imbris (sicut priores tres proximi) nominantur. Hos autem decem menses Romulus ordinauit, uni triginta & unum, alteri uero triginta: alternatim dies tribuens, & omnes in trecentis & quattuor diebus concludens. Sed postea Numa, quinquaginta dies & unum in duobus mensibus addidit, annumque ad Lunae cursum penes computans. Post hunc tandem Iulius ille Caesar, decem dies adiecit, annumque in trecentis sexagintaquinque diebus & sex horis, ad Solis cursum (ut etiam hodie feruatur) instituit.

In anno decimotertio, in calendis Decembris, trigesima luna est: sed haec quinto embolismo, qui quarto nonarum Nouembris incipit, deputatur, Luna uero Decembris, in tertio calendarum Ianuarii finitur. Luna primi embolismi in quarto nonarum Decembris incipit, & in secundo calendarum Ianuarii finitur.

Mense Decembri caules non comedant, quia ex illis sanguis de se uenit infulsi ueneno caulis spicum Iudaicum bibe.

Dat duodena cohors septem, inde decemque Decembris. Hora scilicet prima septimi diei, ut plurimum, & etiam hora octaua decimi diei, cauenda.

calendae Eligius Nouitome tibi sub luce Decembrem Prima designat condigno praesul honore. 4 nonarum Vero & Securo quartis litat Africa nonis. 3 nonarum Cassianoque eadem libat sub martyre ternis. 2 nonarum Tum pridie cum Victorio praecellet Heracleus. nonae Dalmatius martyr nonas Crispinaque seruant. 8 iduum Octonas idus Nicolaus episcopus ornat. 7 iduum Septenas retinet Polycarpus cum Theodoro, 6 iduum Eutychie nites senis Felici papa cruore, Has quoque Zenon habet coniuncto martyre honore. 5 iduum Sebastianum quinis celebramus ab urbe Translatum proprio quo Gallica rure patrono Exultant ingens templum, cui surgit & ara, Antiquoque nitentae quantia culmina fastus, Has quoque uirgo sibi meritis Leucadia sancit. 4 iduum Eulalam sancto quartis ueneramur amore, Hispanam Emeritam, cuius cruor ossaque seruant. 3 iduum Roma litat Damasi ternis solennia papae Occurrunt, parilemque simul Victoricus, atque Fuscianus habent festi uotique nitorem Ambiana uirent, quorum nunc rura cruore Hermogenes, Donatus, bis denique coruscant. 2 iduum Tum pridie & bini coniuncto sanguine sancti. idus Idus Syracusa tibi Lucia dicauit, Paschalius Christi pro nomine passa tyrannum, Spiritus immobilem quam fecit sanctus iniquis Esse uiris Vidoch pariter Colerisque sacerdos Egregiae Oceani cedunt cui saepe procella. 19 cal. Ian. Nonum cum decimo iam demore calendas, Qui uocat antistes Nicasius auget honore, Spiridonque die praesul celebratur eodem. 18 calend. Octauum cum deno Maximine retentas, Aureliana ferax praebent, cui rura Lyxum. 17 calend. Impia qui Assyrii tempserunt iussa tyranni, Quorum nec crepitans ualuit terrere fidelem Constantemque animum fornacis flamma furentis, Terni septeno & decimo pueri memorantur. 16 calend. Ignatius sanctus deno sextoque triumphat Antiochena urbis pastor martyre ferarum, Quem dentes panem uituum fecere sequuntur, Quem fuso ob Christum Ruphus Solinusque cruore. 15 calend. Quindecimus denum Moylis sanguine uernat. 14 calend. Quartum cum deno Zosimus Dariusque coronant. 13 calend. Terno cum decimo antistes Zephyrine coruscas. 12 calend. Translati Thomae celebrat duodenus honorem, Aurea quo structore Dei cognoscere regnum, India promeruit signis comitata tremendis. 11 calend. Vndecimum celebrat triceno martyre Roma. 10 calend. Victoria Christi decimus de uirgine fulget. 9 calend. Nonno uenturae cumulantur munera luci Lumina peruigilesque aras, & templa paramus Virginitibus quadraginta hic splendet quoque caelo, Quae dignam uitam uoto & uirtute dicarunt, Octauo serui dignatus sumere formam, Errantemque hominem ueniens reuocare Creator Partu uirgineo mortales induit artus, Eugeniam quoque tum memoramus Anastasiamque Consimili Christum comitans mente fideque. 8 calend. Septimus hinc Stephano Leuita & martyre primo Excellet natum regem passumque beata, Qui uita atque fide pugna est & morte sequutus.

Anni supremum dicemus tempore mensem, Quorum festa colat, breuibus referatque diebus.

6 calend. Dies Dominus uero in praesentibus superuenit Peccatore de Christi fontem qui haerere perennem Promeruit sextum sancti Iulianusque Ioannes, Verberibus natum rapuit dum perdere natum Regnandique fides Christum dum perdere natum Herodes cupit infantes, quinto ueneramur. 4 calend. Vates rexque plus diuinae & stupis origo Insignit quatuor David sermone fideque, Viresque Arcas Trophimo gaudens pallore coruscant. 3 calend. Manifestus ternum, simul & Florentius ornant. 2 calend. Sylicus pridie Romanam papa per urbem Larentis populos uotis sibi subdit amicis Pontificum primus tranquillam cernere pacem, Qui meruit dominosque orbis purgare laetacro, Virgo Columba simul palmam uirtute perennem Percepisse suo Christum comitata cruore, Cumque Perentiano Sabinius eodem Occurrit festo aquales ara atque triumpho, Vrbem qui Senonum primi decere patroni: Haec tandem claudunt extremum festa Decembrem.

ANNI DISTRIBUTIO.

In his uersibus habes tot syllabas, quot dies sunt in ciuili anno, nempe trecentos sexagintaquing, iuxta quas syllabas inuenies quoto die cadunt feriae magis celebres: quilibet mensis anni, binos habet uersus.

Table with 3 columns: Month/Day, Description, Zodiac signs. Includes entries for Ianuarius, Februarius, Mars, Aprilis, Maius, Iunius, Iulius, Augustus, September, October, Nouember, December, and 12 menses.

Hac 12 zodiaci signa, inueniuntur ita his 12 mensibus.

Anni dies

Lxxv, tria ccc. sex horas continet annus: Haec Bissextilem dant, quarto quolibet anno.

7 littera dierum. Grandia frendet equus, dum cernit belliger arma. De aduentu. Cadit haec feria Aduentus Domini sequitur solennia Lini, 26 Nouembri. Dominica semper pra Barbar. inchoat Aduent. Quattuor anni partes. 19 noue. 22 feb. Elisabeth hyemem dat, Petrus uer cathedratus, 25 maij. 24 aug. Aestuau Vrbanus, autumnat Bartolomaus. Quattuor angaria. Lucia 13 decēb. Feriam temporum affectant ieiunia quartam, Crux 14 septēb. Cinerem, & quae Luciam, Spiritum sequitur Crucem. Quattuor temperaturae. Alia 2, mobilia. Aesta sicca calens, Autumnus siccus & algens, Friget & humet Hyems, calidum Ver sicut humensq. 17 sept. 24 apr. Lambert. Gregori, nox est aquata diei. Solsiticia. 15 iun. 13 decē. Vitus, Lucia, sunt duo solsticia. De bissexto. 24 februarij. Bissextum sextae Martis tenere calenda. Posteriore die celebrantur festa Mathiae. Sabbata si teneant, ibi non alibi celebrantur. Dies mensium. Triginta Aprilis, Iuni, Septemq, Nouemq. Vno plus alij. Viginti Februus octo: At si bissextus fuerit, superadditur unus, Et tunc bis Sexto Martij conscribere calendas. Calenda, nona, idus. Sex nonas Maius, October, Iulius & Mars. Quattuor at reliqui. Dabit idus quilibet octo. Vendicat Ausonias Saturnia Iuno calendas.

BEDAE PRESBYTERI DE EMBOLISMORVM RATIONE COMPUTVS.

IANVARIVS, PRIMVS MENSIS.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Calendar table for January with columns for days of the month (1-31) and rows for letters A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C. Includes 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum in his mensis' on the right.

Summopera notandum est, quod undecimo anno in quarto nonarum Ianuarij luna finitur quarti embolismi, qui inseritur secundo nonarum Decembris anno decimo, & luna Ianuarij finitur in Februario.

Tetrastrichon ad hunc mensem primum.

Mensis amat tepido Iani decurrere uictu, Et refici grato saepe liquore iubet: Vena tibi nullos exudet secta cruores, Sed calida fas est mergere corpus aqua.

FEBRUARIUS,

MENSIS II.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

11	d	calendę	21	23	5	27	19	11	3	25	17	29	1
19	e	4 non.	11	3	25	17	9	1	13	25	17	9	2
8	f	3 non.	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3
16	g	2 non.	13	5	27	19	11	3	25	17	9	2	4
5	A	nonę	25	17	9	2	23	15	7	29	21	13	5
13	b	8 idus	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	6
2	c	7 idus	27	19	11	4	25	17	9	2	23	15	7
10	d	6 idus	17	9	2	23	15	7	29	21	13	5	8
18	e	5 idus	29	21	13	6	27	19	11	4	25	17	9
7	f	4 idus	19	11	4	25	17	9	2	23	15	7	10
15	g	3 idus	2	23	15	8	29	21	13	6	27	19	11
4	A	2 idus	21	13	6	27	19	11	4	25	17	9	12
12	b	idus	21	13	6	27	19	11	4	25	17	9	13
1	c	16 calē.	23	25	8	29	21	13	6	27	19	11	14
9	d	15 calē.	6	27	19	12	4	25	17	10	2	12	15
17	e	14 calē.	25	27	10	2	23	15	8	29	21	13	16
6	f	13 calē.	8	29	11	14	6	27	19	12	4	10	17
14	g	12 calē.	27	29	12	4	25	17	10	2	23	15	18
3	A	11 calē.	10	2	23	16	8	29	21	14	6	10	19
11	b	10 calē.	29	2	14	6	27	19	12	4	25	17	20
19	c	9 calē.	12	4	25	18	10	2	23	16	8	10	21
8	d	8 calē.	2	4	16	8	29	21	14	6	27	19	22
16	e	7 calē.	14	6	27	20	12	4	24	18	10	2	23
5	f	6 calē.	4	6	18	10	2	23	16	8	29	21	24
13	g	5 calē.	16	8	29	22	14	6	26	20	12	4	25
2	A	4 calē.	6	8	20	12	4	25	18	10	2	24	26
10	b	3 calē.	18	10	2	24	16	8	18	10	2	14	27
18	c	2 calē.	8	10	22	14	6	27	20	12	4	16	28

Numerus dierum huius mensis.

Numerus aureus.

Summoperæ norandum est, quòd Februarij lunatio sine bissexto undetrigesima est: cum bissexto autem trigesima computatur, siue ante, siue post calendas Martias computetur.

Et notandum, quòd undecimo anno Luna Ianuarij, in calendis Februarij finitur trigesima, & non est Februarij, sed Ianuarij. Februarij luna finitur in Martio.

Tetraſtichon ad hunc menſem ſecundum.

Februa holus, uolucresq; cibus odere palustres, Effecq; inerifica febre timenda solent; Pharmaca tunc hauri, tunc ſcinde in pollice uenam, Et calido multum flumina membra foue.

MARS,

MENSIS III.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

3	d	calendę	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	1
11	e	6 non.	10	2	24	16	8	29	22	14	6	28	2
19	f	5 non.	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	3
8	g	4 non.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	4
16	A	3 non.	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	5
5	b	2 non.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	6
13	c	nonę	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	7
2	d	8 idus	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	8
10	e	7 idus	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	9
18	f	6 idus	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	10
7	g	5 idus	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	11
15	A	4 idus	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	12
4	b	3 idus	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	13
12	c	2 idus	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	14
1	d	idus	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	15
9	e	17 calē.	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	16
17	f	16 calē.	6	28	20	12	4	26	18	10	2	14	17
6	g	15 calē.	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	18
14	A	14 calē.	8	30	22	14	6	28	20	12	4	10	19
3	b	13 calē.	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	20
11	c	12 calē.	10	2	24	16	8	30	22	14	6	10	21
19	d	11 calē.	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	22
8	e	10 calē.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	10	23
16	f	9 calē.	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	24
5	g	8 calē.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	25
13	A	7 calē.	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	26
2	b	6 calē.	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	27
10	c	5 calē.	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	28
18	d	4 calē.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	29
7	e	3 calē.	8	30	22	14	6	28	20	12	4	16	30
15	f	2 calē.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	31

Numerus dierum huius mensis.

Numerus aureus.

In eodem uidelicet undecimo anno, luna quæ debuit in calendis Martij uigesima nona esse, uigesima octaua erit, propter embolismum, qui in secunda nonarum Decembris inferitur, si bissextus non est.

Si autem bissextus fuerit uigesimanona in calendis Martij, & trigesima in sexto nonarum, non eiusdem mensis, sed Februarij computabitur ista luna.

Tetraſtichon ad hunc menſem tertium.

Martius humores, & terræ, & corporis auget, Tunc ratio est puri magna tenenda tibi; Dulcia tum profunt acri condita sapore, Pharmaca non profunt, uenam aperire nocet.

APRILIS, MENSIS IIII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for days of the month (1-30), letters (A-G), and lunar phases (calende, nona, idus, calē). Includes a vertical label 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

In isto igitur argumento animaduertere monemus Lectorem, quod in octauo & decimonono anno cycli decennoualis luna Aprilis in Maio sumatur, propter duos embolismos, qui faciunt lunam trigessimam in secundo nonarum Aprilis, & in tertio nonarum Aprilis.

Item undecimo anno in calendis Aprilis trigesima luna est, sed Martio adscribitur.

Tetrastichon ad hunc mensem quartum.

Frigore uim lenta reuocat telluris Aprilis, Tunc etiam est tenuis perq; forata cutis: Tunc intus sunt aucta magis, suntq; omnia plena, Soluere se uenter, uena aperire iubet.

Maius

MAIUS, MENSIS V.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for days of the month (1-31), letters (A-G), and lunar phases (calende, nona, idus, calē). Includes a vertical label 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

In octauo anno Luna quæ debuit esse uigesimo octaua (iuxta regulam) in calendis Maij, fit uigesima septima, propter embolismum qui inferitur secundo nonarum Martij. Et quæ in calendis Iunij trigesima esse debuit, uigesimanona erit.

Item decimonono anno cycli decennoualis, quæ debuit uigesimanona esse in calendis Maij: uigesimo octaua erit, propter embolismum, & tertio nonarum Martij inferitur.

Tetrastichon ad hunc mensem quintum.

Omnia iam florent, iam formosissimus annus, Iam que sibi cuncti mollius esse uolunt: Balnea nunc cole, nunc sit pharmaca sumere cura, Et tibi nunc misso sanguine uena fluat.

Bedæ, tom. 1.

I V N I V S,
MENSIS VI.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

19	e	calendē	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	2
8	f	4 non.	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	2	25	17	9	1	2
16	g	3 non.	25	17	9	1	23	15	6	29	21	13	5	27	19	11	3	25
5	A	2 non.	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	2	25
13	b	nona	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	6	29	21	13	5	27
2	c	8 idus	17	9	2	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17
10	d	7 idus	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	6	29
18	e	6 idus	19	11	4	25	17	9	1	23	15	6	29	21	13	5	27	19
7	f	5 idus	2	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1
15	g	4 idus	21	13	6	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	6	29	21
4	A	3 idus	4	25	17	9	1	23	15	6	29	21	13	5	27	19	11	3
12	b	2 idus	23	15	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23
1	c	idus	6	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	6	29	21	13	5
9	d	18 calē.	25	17	10	2	23	15	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25
17	e	17 calē.	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	6
6	f	16 calē.	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15	6	29	21	13	5	27
14	g	15 calē.	10	2	23	15	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9
3	A	14 calē.	29	21	14	6	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15	6	29
11	b	13 calē.	12	4	25	17	10	2	23	15	6	29	21	13	5	27	19	11
19	c	12 calē.	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	12	4	25	17	10	2
8	d	11 calē.	14	6	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15	6	29	21	13
16	e	10 calē.	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	12	4
5	f	9 calē.	16	8	29	21	14	6	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15
13	g	8 calē.	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6
2	A	7 calē.	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	12	4	25	17
10	b	6 calē.	3	29	22	14	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8
18	c	5 calē.	20	12	4	25	18	10	29	21	14	6	27	19	12	4	25	18
7	d	4 calē.	10	2	24	16	8	29	22	14	6	27	19	12	4	25	18	10
15	e	3 calē.	22	14	6	27	20	12	2	26	18	10	2	24	16	8	29	22
4	f	2 calē.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	29	22	14	6	27	20	12

Numerus dierum huius mensis.

Innuendum est, quod in octavo anno, quarto nonarum Iunij, luna trigesima est, sed Maij esse debet, Luna uero Iunij, in Iulio finitur.

Item anno decimonono in calendis Iunij, luna trigesima est, & est Maij, Luna uero Iunij finitur in calendis Iulij mensis.

Tetrastichon ad hunc mensem sextum.

Iunius & gaudet gelidis, & pascitur herbis
Viuisco humori, tunc inimica fuger:
Latitia & recreet tunc mentem blanda uoluptas,
Affligat corpus nec medicina tuum.

Iulius

I V L I V S,
MENSIS VII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

8	g	calendē	24	16	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	2
16	A	6 non.	14	6	28	10	2	24	16	8	29	21	13	5	27	19	11	3
5	b	5 non.	26	18	10	2	24	16	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25
13	c	4 non.	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	29	21	13	5
2	d	3 non.	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	29	21	13	5	27
10	e	2 non.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8
18	f	nona	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10
7	g	8 idus	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10
15	A	7 idus	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22
4	b	6 idus	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2
12	c	5 idus	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24
1	d	4 idus	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14
9	e	3 idus	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16
17	f	2 idus	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16
6	g	idus	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28
14	A	17 calē.	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28
3	b	16 calē.	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30
11	c	15 calē.	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10
19	d	14 calē.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2
8	e	13 calē.	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22
16	f	12 calē.	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24
5	g	11 calē.	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24
13	A	10 calē.	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6
2	b	9 calē.	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16
10	c	8 calē.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8
18	d	7 calē.	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28
7	e	6 calē.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10
15	f	5 calē.	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30
4	g	4 calē.	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2
12	A	3 calē.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2
1	b	2 calē.	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	22	14

Numerus dierum huius mensis.

Intuendum etiam est, quod in octavo anno, in calendis Iulij, luna trigesima esse debuit, sed uigesima est, & est Iunij.

Hucusque peruenit perturbatio tertij embolismi, qui in secundo nonarum Martij inferitur.

Tetrastichon ad hunc mensem septimum.

Aëris ignifluos intendit Iulius æstus,
Hoc breuior somno tempore danda quies,
Balnea uitentur, nec uenam tangere ferro,
Nec dominæ petulans accubuisse uelis.

AVGVSTVS, MENSIS VIII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Calendar table for Augustus (Mensis VIII) showing days of the month (calende, nonae, idus, kalendae) and corresponding numbers for each day of the week (a-g).

Numerus aureus.

Numerus dierum huius mensis.

Considerandum est in anno decimo septimo, quod in secundo calendarum Septembris trigesima luna inuenitur, propter sextum embolismum, qui incipit quarto nonarum Augusti, & non est Augusti.

Luna enim quae est embolismalis, nulli mensi reputabitur, sed quasi superflua est.

Tetrastichon ad hunc mensem octauum.

Ipse etiam Augustus somnum restringit & escas, Et Veneris cupidos gaudia ferre uetat: Pharmaca nemo bibat, faceret neque corpora ferro, Nec gelidas intra delicietur aquas.

Septem-

SEPTEMBER, MENSIS IX.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Calendar table for September (Mensis IX) showing days of the month (calende, nonae, idus, kalendae) and corresponding numbers for each day of the week (a-g).

Numerus aureus.

Numerus dierum huius mensis.

Considerandum autem est, quod in quinto anno, quarto nonarum Septembris secundus embolismus incipit, & finitur in calendis Octobris.

Tetrastichon ad hunc mensem decimum.

Poma dat & gratos September ab arbore fructus, Tunc etiam presso pascere lacte caprae: Pharmaca nil prohibet tunc fumere, scindere uenam, Nec tuus externum uitet aroma cibus.

October

OCTOBER,
MENSIS X.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Numerus aureus,	5	A	calendę	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	2
	13	b	6 non.	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	2	17	9	1	23	15
	6	c	5 non.	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29
	10	d	4 non.	19	11	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9
	18	e	3 non.	2	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1
	7	f	2 non.	21	13	4	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21
	15	g	nonę	4	25	17	9	2	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3
	4	A	8 idus	23	15	6	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23
	12	b	7 idus	6	27	19	11	4	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5
	9	c	6 idus	25	17	8	2	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25
	17	d	5 idus	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7
	6	e	4 idus	27	19	10	4	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	27
	14	f	3 idus	10	2	23	15	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9
	3	g	2 idus	29	21	12	6	27	19	12	4	25	17	9	1	23	15	7	29
	11	A	idus	12	4	25	17	10	2	23	15	8	29	21	13	5	27	19	11
	19	b	17 calē.	2	23	14	8	29	21	14	6	27	19	10	2	23	15	7	29
	8	c	16 calē.	14	25	6	19	12	4	25	17	10	2	23	15	7	29	21	13
	16	d	15 calē.	4	25	16	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	11	3
	5	e	14 calē.	16	8	29	21	14	6	27	19	12	4	25	17	9	1	23	15
	13	f	13 calē.	6	27	18	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21	13	5
	10	g	12 calē.	18	10	2	23	16	8	20	21	14	6	27	19	11	3	25	17
	18	A	11 calē.	8	29	20	14	6	27	20	12	4	25	16	8	29	21	13	5
	7	b	10 calē.	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21	13	5	27	19
	15	c	9 calē.	10	2	22	16	8	29	21	14	6	27	19	11	3	25	17	9
	4	d	8 calē.	22	14	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21
	12	e	7 calē.	12	4	24	18	10	2	23	16	8	29	21	13	5	27	19	11
	9	f	6 calē.	24	16	8	29	22	14	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23
	17	g	5 calē.	14	6	26	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21	13
	6	A	4 calē.	26	18	10	2	24	16	8	29	22	14	6	27	19	11	3	25
	14	b	3 calē.	16	8	28	22	14	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23	15
	3	c	2 calē.	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	29	22	14	6	27

Numerus dierum huius mensis.

Notandum quod in quinto anno in calendis Octobris triginta inuenitur,
& embolismi luna est. Luna uero Octobris in tertio
calendarum Nouembri finitur.

Tetrastichon ad hunc mensem
ultimum.

Octobri offertur uenatio, uina, uolucres,
Vtere, nec dubites non tenuisse modum:
Sic tamen ut ne oneres nimio præcordia uictu,
Quumq; modò studeas non tenuisse modum.

NOVEMBER,
MENSIS XI.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Numerus aureus,	13	d	calendę	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18
	1	e	4 non.	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30
	10	f	3 non.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20
	18	g	2 non.	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2
	7	A	nonę	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22
	15	b	8 idus	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4
	4	c	7 idus	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24
	12	d	6 idus	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6
	9	e	5 idus	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26
	17	f	4 idus	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8
	6	g	3 idus	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28
	14	A	2 idus	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10
	3	b	idus	2	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30
	11	c	18 calē.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12
	19	d	17 calē.	4	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2
	8	e	16 calē.	14	24	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22
	16	f	15 calē.	6	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4
	5	g	14 calē.	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16
	13	A	13 calē.	8	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6
	10	b	12 calē.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18
	18	c	11 calē.	10	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8
	7	d	10 calē.	2	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28
	15	e	9 calē.	12	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10
	4	f	8 calē.	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22
	12	g	7 calē.	14	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12
	9	A	6 calē.	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24
	17	b	5 calē.	16	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14
	6	c	4 calē.	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26
	14	d	3 calē.	18	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16
	3	e	2 calē.	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28

Numerus dierum huius mensis.

Sciendum est, quod in nouissimo decennoualis cycli anno, in septimo calendarum
Decembris, luna trigesima esse debuit: sed ibi prima inuenitur, propter
saltum, quem ibi Latini colliferant, quia trigesima luna ibi
dirimitur & transilitur, ut in primo anno luna
nona fiat tertio calendis Ianuarij.

Tetrastichon ad hunc mensem
penultimum.

Esse salutaris perhibetur multa Nouembri,
Gingiber & dulce fissile melle natans:
Tum neque saepe laues, Veneris neque sacra frequentes,
Ante senex tempus ne uideare suum.

DECEMBER, MENSIS XII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for letters (f, g, A, b, c, d, e, f, g, A, b, c, d, e, f, g, A, b, c, d, e, f, g, A) and rows for calendar days (calendæ, nonæ, idus, calæ). Includes vertical labels 'Numerus aureus' and 'Numerus dierum huius mensis'.

Notandum autem, quod in decimotertio anno in calendis Decembris, luna trigesima inuenitur, propter quintum embolismum, qui in quarto nonarum Nouembris incipit, & non est Decembris. Luna autem Decembris, in tertio calendis Ianuarij finitur.

Tetrastichon ad hunc mensem ultimum.

Iuxta mense focum calidis utare Decembri, Tunc iactant mensis gramina nulla tuis; Lucidas capitis defensi à frigore uenam, Cinnamēoq; tuus fragret odore calix.

DE RATIONE ANNI, à Iulio Cæsare instituti.

Ianuarius, Augustus & December, quatuor nonas habent, & nouemdecim calendas, post idus, dies trigintaunum. Martius, Maius, Iulius & October, sex nonas habent, & septemdecim calendas, post idus, dies triginta & unum. Aprilis, Iunius, September & Nouember, quatuor nonas habet, & octodecim calendas, post idus, dies triginta. Februarius uero quatuor nonas habet, & sedecim calendas, post idus, dies uiginti octo. Quando uero bissextus est, tunc habet dies uigintinouem, & lunam trigesimam. Omnes uero menses, octo idus habet.

De locis embolismorum.

- Primus embolismus, id est supercrescens mensis, quarto nonarum Decembris incipit, quando epactæ uigintidux sunt, & in secundo calendarum Ianuarij finitur.
Secundus embolismus quarto nonarum Septembris inchoat, quando uiginti quinque Epactæ incipiunt, & in calendis Octobris finitur.
Tertius embolismus secundo nonarum Martij, quando septemdecim Epactæ sunt, inferitur: & in secundo nonarum Aprilis finiens, trigesimam lunam facit. Vnde in calendis Maij uigesima septima luna fit, quæ secundum regulam uigesima octaua debuit esse: & in calendis Iulij, quæ triginta esse debuit, uigesima nona fit.
Quartus embolismus secundo nonarum Decembris orditur, quando epactæ sunt uiginti: & in quarto nonarum Ianuarij finiens, trigesimam lunam facit. Ideoq; in calendis Martij, uigesima octaua luna fit, quæ secundum regulam uigesima octaua esse debuit, si ei bissextilis adiectio diei non subuenerit.
Quintus embolismus quarto nonarum Nouembris implicatur, quando epactæ uigintitres sunt, & in calendis Decembris finem sortitur.
Sextus embolismus in quarto nonarum Augusti incipit, quando epactæ quindecim finiuntur, & in secundo calendarum Septembris finem accipit.
Septimus, qui & ultimus embolismus in nonis Maij inferitur, quando octodecim epactæ sunt, qui terminans in tertium nonarum Aprilis, trigesimam lunam facit. Vnde in calendis Maij uigesima octaua luna contingit: quam regula uigesima octauam esse uoluit. Item eodem anno, in tertio calendarum Augusti, saltus lunæ aptè ponitur, ita ut trigesima Iulij luna ibidem transiliatur, & prima in loco trigesimæ dicatur: sicq; in calendis Augusti tertia fit, quæ secunda esse debuit, quatenus in calendis Septembris, quando nullæ epactæ incipiunt, quinta effici possit.

Bedæ, tom. 1.

P

De Regularibus ad inueniendum Férias
& Lunam.

	Martius	5	September	5		Ianuarius	2	Ianuarius	9
	Aprilis	1	October	5		Februarius	5	Februarius	10
	Maius	3	November	7		Martius	5	Martius	5
	Iunius	6	December	7		Aprilis	1	Aprilis	10
Secundum
quosdam,	Pro feriis,
Iulius	1	Ianuarius	9	Pro feriis,
Bedam,	Pro feriis,
Maius	3	Maius	11
	September	7	Martius	9		Iulius	1	Iulius	13
	October	2	Aprilis	10		Augustus	4	Augustus	14
	November	5	Maius	11		September	6	Septēber	16
	December	7	Iunius	12		October	2	October	16
	Ianuarius	3	Iulius	13		November	5	Novēber	15
	Februarius	6	Augustus	14		December	7	December	18

Hi punctuli in altum eleuati, prope numeros hic positi,
tanquam medietatum uidentur significa-
tionem habere.

De bissextili anno.

Si uis scire, quo anno bissextus fiat, sume annos ab incarnatione Domini, & eosdem per quatuor partire, & si unum uel duo uel tria remanserint, bissextus non erit. Si uero nihil remanet, eo anno bissextus fiet. Item, si annis ab initio mundi duos addideris, & sic eos per quatuor partiris, eodem modo bissexti annum reperies.

De feria calendarum.

Si feriam calendarum uolueris scire, regulares supra dictos concurrentibus, anni cuiuslibet adiunge, & si septem uel minus fuerint, tota feria erit. Si autem super septem creuerint, septem dimitte; & quod superfuerit, pro feria tene. Si autem quamlibet aliam feriam scire uis, computa quot dies præteritos sine præsentis habeat mensis: his adde feriam quota in calendis fuit, & hæc per septem diuide; & quod remanserit, feriam tibi indicabit.

De epactis inueniendis.

Sume annum circuli decennouenalis, quotus sit, & unum dimitte; reliquos per undecim multiplica; & quum multiplicaueris triginta semper dimitte, & quod superfuerit, epactam tibi indicabit. Item omni anno quota luna in undecimo calendarum Aprilis euenerit, tota eodem anno epacta erit.

Vnde oriuntur epactæ.

Si uis scire unde oriuntur epactæ, id est adiectiones lunares, scias, quia solaris annus habet trecentos sexagintaquinque dies. Lunarum uero, id est duodecim lunationes, continent dies trecentos quinquagintaquatuor. Sicque solaris annus lunarem præcedit undecim diebus. Qui undecim dies epactas creant. In primo namque decennoualis cycli anno, ideo nullas habemus epactas, quia nouemdecim anni lunares, suppletibus septem embolismis mensibus, totidem solares annos æquiparant, pariter incipiunt, pariterque finiuntur. Vnus uero solaris annus, lunarem unum, diebus undecim (ut diximus) præcedit. Ideo post nullas, undecim habemus epactas. Duo quoque solares anni duo lunares, bis undecim, id est uiginti duobus superant diebus. Ideo undecim epactas, uiginti duo sequuntur. Sic per ordinem, si solares annos lunaribus totidem comparabis, epactarum omnium rationem uidebis.

De regularibus Lunæ.

Si uis scire, unde regulares ad inueniendam lunam procedant calendarum, scias, quia eo anno quo nullæ sunt epactæ, quota luna in calendis cuique mensi euenerit, tot regulares mensium quibus in cæteris annis habebit, ut adiunctis epactis anni cuiuslibet Luna calendarum inueniri possit.

Quota sit Luna in calendis singulis.

Si luna calendarum uolueris scire quota sit, hos regulares epactis anni cuiuslibet adiunge; & si triginta fuerint, uel infra remanserint, tota & luna erit. Si ante triginta fuerint supergressi, triginta tolle; & quod superfuerit tibi, lunæ ætatem manifestabit. Si uero intra mensem, cuiuslibet lunæ ætatem scire uis, computa quot dies præteritos, sine illo de quo quæris, habeat mensis: his adde lunam quota in calendis fuit; & de his ipsius mensis lunationem tolle; & quod superfuerit, Lunam tibi sic indicabit.

Loca termini Paschalis, cum Regularibus suis.

Nonæ aprilis	Nonæ aprilis	norunt quinos.	5
8 calend. aprilis	Octonæ calendæ	affini depromunt.	1
Idus aprilis	Idus Aprilis	etiam sexis.	6
4 nonarū aprilis	Nonæ quaternæ	nanque dipondio.	2
11 calen. aprilis	Item undenæ	ambiunt quinos.	5
4 iduum aprilis	Quatuor idus	capiunt ternos.	3
3 calend. aprilis	Ternæ calendæ	titulant senos.	6
14 calend. maij	Quatuor denæ	cubant in quadris.	4
7 iduum aprilis	Septenos idus	septem eliguunt.	7
6 calend. aprilis	Senæ calendæ	fortiunt ternos.	3
17 calend. maij	Denis septenis	donant assim.	1
2 nonarū aprilis	Pridie nonarum	porro quaternis.	4
9 calend. aprilis	Nouenæ calendæ	notantur septenis.	7
2 iduum aprilis	Pridie idus	panditur quinis.	5
Calendæ aprilis	Aprilis calendæ	exprimit unus.	1
12 calen. aprilis	Duodenæ nanque	doctè quaternas.	4
5 iduum aprilis	Speciem quintam	speramus duobus.	2
4 calend. aprilis	Quaternæ calendæ	quinq; conijciunt.	8
15 calend. maij	Quindenæ cōstant	tribus adeptæ.	3

De termino Paschali inueniundo.

Si paschalem terminum, id est Luna decimaquarta primi mensis, uolueris nosse, uersiculos supra scriptos nonæ Aprilis notatur, quinos memorialiter discere, quibus nouemdecim loca diuersa decimaquarta eiusdem Lunæ, per nouemdecim annos, fixa panduntur ratione, qui singuli uersus, singulis annis tibi eiusdem termini locum, sine omni manifesta dubietate. Ad feriam uero eiusdem termini inueniendam, sume uersuum eorundem regulares, & eis anni cuiuslibet, adiunge Concurrentes, & si septem fuerint, uel infra remanserint, talis & feria erit. Si uero supra creuerint, septem dimittit; & quod superfuerit, pro feria tene. Et si hæc feria Dominica dies fuerit, in sequenti Dominica Pascha erit. Si autem alia feria erit, confestim sequenti Dominica Pascha celebrabitur.

De regularibus terminis paschæ.

Si uis scire unde ipsi Regulares oriuntur, computa à decimoquinto calendarum Aprilis, qui primus dies seculi est, usque ad locum decimæ quartæ Lunæ Paschalis. Et si septem uel minus inuenieris, tot etiam Regulares habebis. Si uero plus, septem semper dimittit, & remanent Regulares.

Quindecim anni decennoualis cycli, diuerso numero superponuntur: infra autem quatuor subnotantur, qui cum superioribus sibi appositis, unam lineam uocalem subitus posituram ad inueniendam Lunam sortiuntur, cuius ætas à dextris & à sinistris requirenti occurrat.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
16	a		u		o		i		e							1
17		a		u		o		i		e						2
18			a		u		o		i		e					3
19	e		a		u		o		i		e					4
20		e		a		u		o		i		e				5
21			e		a		u		o		i		e			6
22	i			e		a		u		o		i		e		7
23		i			e		a		u		o		i		e	8
24			i			e		a		u		o		i		9
25	o			i			e		a		u		o			10
26		o			i			e		a		u		o		11
27			o			i			e		a		u		o	12
28	u			o			i			e		a		u		13
29		u			o			i			e		a		u	14
30			u			o			i			e		a		15

Quadrata hæc tabella, quoniam in longitudine & latitudine, eandem scilicet dinumerationem habet.

CLAVORVM TERMINVM.

	a	r	a	r	a				
1	5	5	11	9	7	13	9	17	9
2	a	a	r	a	r	a	a	r	
3	13	7	3	11	15	15	1	19	12
4	a	a	a	a	r				
5	2	8	18	12	4	18	12		
Anni	Anni	Anni	Anni	Anni	Bissextili ordine.				

: Luna undecima.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
9	q	u	i	n	r	f	k	o	s	g									
10		l	p	t	h	m	q	u	i	n	h								
11	r	A.	k	o	s	g	l	p	t	h									
12	m	q	u	i	n	r	A.	k	o	s									
13	s	n	b.	r	l	A.	p	k	o	s	m	q	u	i	n	h			
14																			
15	t	o	c.	s	m	q	u	i	n	b.	r	A.	p	k	o	s			
16																			
17	u	p	d.	t	n	b.	r	A.	k	o	c.	s.	m	q	u	i	n	h	
18																			
19	A.	q	e.	u	o	c.	s	n	b.	r	l	A.	p	d.	t	o	c.	s	m
20																			
21	b.	r	f.	A.	p	d.	t	o	c.	s	m	q	e.	u	o	c.	s	n	h
22																			
23	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	p	d.	t	o	c.	s	g.	q	e.	u	p	d.
24																			
25	d.	t	h.	c.	s	g.	q	e.	u	o	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	p	d.
26																			
27	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	i.	n	h
28																			
29	f.	A.	A.	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	A.	d.	t
30																			
1	g.	b	f.	A.	A.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	A.	e.	u	i.
2																			
3	h.	c	f.	A.	A.	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	A.
4																			
5	i.	d	g.	b	f.	A.	A.	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.
6																			
7	d.	h.	c	f.	A.	A.	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.
8																			

In hac figura singulae literae binos complectuntur dies. Sunt autem omnes simul uigintinoue, id est primum alphabetum usque quinque nudis utrinque literis. Alterum punctis ante signatum usque ad l, & per ordinem duas explicat lunationes, id est nouem dies. Sed quia singulis duos signantibus unus remanet, bis nouemdecim, quinquaginta octo sunt tantum. Ideo in secundo semper per alphabeto, prima litera ternos explicat dies. Inuenta die quam quæris, notataque litera quam habent Martyrologia quinta retrò linea, reuersus ad hanc paginulam, annoque cycli decennouena lis supra inuento, & in eadem linea reperta litera, numerum quem retrò contra scriptum uideris, ipsa est luna quam quæris. De anteriore numero, sicut & in superiori & supra facito. Sequens paginula continet uiginti literas, quæ singulae nudis utrinque lateribus ternos dies complectuntur. Sed quoniam ter uiginti sexaginta sunt, in duabus autem lunationibus quinquagintanouem dies solummodo existunt: una litera uidelicet u, binos dies complectitur. Vnde fit, ut uiginti literis æquetur quinquagintanouem dies geminatae lunationis. Inspecta igitur septima linea in annali, quæ litera u binos dies complectente clauditur, & notata litera uel spatium, quod instat, redi ad sequentem paginulam, & decennoualis cycli qui sit præuiso, circumspecte numerum eidem literæ præfixum, qui profectò ætatem lunæ cuiusque ostendet: per totum anni uertentis spatium per lineæ decennoualis cycli processum.

1	m	A	A	i	s	r	f	p	o	e	c
2	n	b	b	k	t	s	g	q	p	f	d
3	d	n	c	l	u	t	h	r	q	g	e
4	o	o	d	.m	.A	.A	.i	.s	.q	.h	.f
5	p	e	e	n	b	b	k	t	s	i	g
6	q	r	f	o	c	c	l	u	l	k	h
7	r	s	g	p	d	d	.m	.A	.m	.i	.o
8	s	i	h	q	e	e	n	.c	.d	.k	.l
9	t	k	i	r	f	f	o	p	b	b	.m
10	b	l	k	s	g	g	c	d	e	c	n
11	c	n	l	t	h	h	r	e	f	f	o
12	d	o	.m	A	i	i	r	f	g	g	p
13	e	p	n	b	k	k	s	g	h	s	q
14	f	q	o	c	.m	.A	t	h	i	t	r
15	g	r	p	e	n	n	A	k	l	u	s
16	h	s	p	q	.d	.o	b	c	n	.m	.b
17	i	t	r	g	o	e	c	d	e	f	g
18	k	u	s	h	p	f	d	o	.m	.c	.d
19	l	A	k	i	q	g	e	f	n	.c	.d
20	m	b	A	k	r	h	f	g	o	p	q
21	n	a	.m	i	s	i	g	h	p	q	r
22	o	d	b	l	t	k	r	s	r	t	u
23	p	e	c	n	A	l	u	k	s	i	k
24	q	f	d	.o	b	.m	A	l	r	h	.i
25	r	g	e	p	c	n	b	.m	t	k	.l
26	s	h	f	q	d	e	c	n	u	A	.i
27	t	i	g	r	e	f	g	h	A	.m	.b
28	u	k	h	s	g	h	i	k	b	c	d
29	A	l	i	t	f	g	h	i	c	n	.m
30	b	l	k	t	g	h	q	e	d	.c	.n

10	o	c	n	l	u	t	h	r	q	p	e	c
11	p	d	o	.m	.A	.A	.i	.s	.q	.h	.f	.d
12	q	e	e	n	b	b	k	t	s	i	g	h
13	r	s	g	p	d	d	.m	.A	.m	.i	.o	
14	s	i	h	q	e	e	n	.c	.d	.k	.l	
15	t	k	i	r	f	f	o	p	b	b	.m	
16	b	l	k	s	g	g	c	d	e	f	g	
17	c	n	l	u	l	k	h	r	e	f	g	
18	d	o	.m	.A	.A	.i	.s	.q	.h	.f	.d	
19	e	p	n	b	b	k	t	s	i	g	h	
20	f	q	o	c	.m	.A	t	h	i	t	r	
21	g	r	p	e	n	n	A	k	l	u	s	
22	h	s	p	q	.d	.o	b	c	n	.m	.b	
23	i	t	r	g	o	e	c	d	e	f	g	
24	k	u	s	h	p	f	d	o	.m	.c	.d	
25	l	A	k	i	q	g	e	f	n	.c	.d	
26	m	b	A	k	r	h	f	g	o	p	q	
27	n	a	.m	i	s	i	g	h	p	q	r	
28	o	d	b	l	t	k	r	s	r	t	u	
29	p	e	c	n	A	l	u	k	s	i	k	
30	q	f	d	.o	b	.m	A	l	r	h	.i	

Hanc autem figuram ad hasce patentes paginas extensas, superior exponit sententia. Sequentem uero, talis manifestat ratio. A sinistra legentis ad dexteram, ordinantur ex transuerso in duabus lineis tertia alphabeta illis simillima, quae per Lunae circuitus absque ullo spacio, quinquaginta nouem dies complectuntur, ut supra ostendimus. Vnde & easdem in annali habet literas, secunda scilicet retrò linea tantum differens, quod anni decennoualis cycli sunt ad sinistram legentis hic dispositi. Lunae autem aetatem demonstrans, numerus est in figurae frontispicio praefixus. Quapropter in annali reperta cuiuslibet diei litera absque puncto, uel etiam quam punctus ante uel retrò determinat: redi ad hanc figuram, & inuento cycli decennouenalis anno percurrere geminas ex transuerso lineas terna alphabeta continentes, & ubi similem literam inuenieris, rursum retrò ductu aetatem Lunae notabis. Ante ipsam figuram in margine, cernis septem embolismorum annorum Lunationes embolismares, per quas quo calendario debeat inchoari. Post hanc quae sequitur figuram ostendit, in quo signo sit Luna. Siquidem totam annalis seriem ita alphabetis distinximus, quae in o finiuntur, ut primus & secundus ordo uigintiseptem dies: & tertius autem uno amplius complectatur: & literas non singulis diebus, sed alternis apposuimus. Quia propter haec regularis pagina, iuxta numerum dierum, quibus Luna zodiacum peruolat, uigintiseptem lineas habet in longitudine, nominibus signorum ante, nominibus uero mensium retrò annotatis, nouemdecim quoque lineas in latitudine, quae decennoualium cyclum supra notandum demonstrant. Quum igitur in quo signo sit Luna quaeris, in annali retrò tertia linea, notabis quae diei litera praeposita sit: quam notato anno cycli decennoualis hic inuestigabis, & ante ac retrò incipiens, quod signum signoque debitum mensis e regione inuenies,

Numeri inferiores septem, denotant

1 Primum Embolismum, quarto nonarum Decembris.

2 Secundum Embolismum, quarto nonarum Septembris.

3 Tertium Embolismum, secundo nonarum Martij.

4 Quartum Embolismum, secundo nonarum Decembris.

5 Quintum Embolismum, quarto nonarum Nouembris.

6 Sextum Embolismum, quarto nonarum Augusti.

7 Septimum Embolismum, tertio nonarum Martij esse.

Ogdoas

Hendecas

De embolismo.

Dies mensium.	Hycms. Calenda Ianuar.		V e r . Calenda Martij		Æ f t a s . Calenda Maij		Autumnus. Calenda Iulij		Hycms. Calenda Decbr.	
	Calenda Februr.	Calenda Aprilis	Calenda Junij	Calenda Augu.	Calenda Septbr.	Calenda Octob.	Calenda Noueb.			
1										
2	b	3 no.	b	3 no.	c	4 no.	d	d	e	e
3	2 no.	4 no.	c	4 no.	2 no.	d	3 no.	e	5 no.	2 no.
4	c	5 id.	c	5 id.	3 no.	d	nono	e	e	
5	c	5 id.	c	5 id.	d	2 no.	8 id.	2 no.	e	f
6	7 id.	noñ.	d	7 id.	7 id.	c	6 id.	f	2 no.	7 id.
7	d	5 id.	d	5 id.	e	7 id.	5 id.	7 id.	f	g
8	4 id.	6 id.	e	4 cal.	f	3 id.	g	g	7 id.	4 id.
9	e	2 id.	e	2 id.	f	4 id.	2 id.	4 id.	g	h
10	e	2 id.	e	2 id.	f	4 id.	2 id.	4 id.	g	h
11	idus	3 id.	f	idus	g	idus	g	idus	h	idus
12	f	5 ca.	f	5 ca.	g	idus	19 ca.	h	h	i
13	17 ca.	17 ca.	g	16 ca.	h	15 ca.	14 ca.	15 ca.	i	17 ca.
14	g	12 ca.	g	14 ca.	h	13 ca.	i	14 ca.	15 ca.	k
15	14 ca.	14 ca.	h	13 ca.	i	13 ca.	k	k	15 ca.	14 ca.
16	h	9 cal.	h	11 ca.	i	12 ca.	11 ca.	12 ca.	k	12 ca.
17	11 ca.	11 ca.	i	10 ca.	k	10 ca.	a	10	12 ca.	b
18	i	6 cal.	i	8 cal.	k	9 cal.	a	8 cal.	a	9 cal.
19	8 cal.	8 cal.	k	7 cal.	7 cal.	a	a	b	10	9 cal.
20	k	3 cal.	k	5 cal.	5 cal.	6 cal.	b	5 cal.	b	6 cal.
21	5 cal.	5 cal.	a	a	5 cal.	5 cal.	c	7 cal.	c	7 cal.
22	a	4 cal.	a	4 cal.	b	b	c	4 cal.	d	d
23	2 cal.	4 cal.	a	2 cal.	3 cal.	3 cal.	c	2 cal.	3 cal.	3 cal.

Series numerorum pro Aureo numero, qui sunt tantum nouemdecim, uidelicet

1	9	17	6	14	3	11	19	8	16
		5	13	2	10	18	7		
			15	4	12.				

De embolismo.

Collectanea Embolismorum figura, secundum usum.

	Nulla.	
	1 c	1
	1 c	2 11
	1 e	3 22
	1 c	4 3
Ogdoas,	1 c	5 14
	1 e	6 25
	1 c	7 6
	1 e	8 17
	9 c	9 28
	1 c	10 9
	1 e	11 20
	1 c	12 1
	1 c	13 12
	1 e	14 23
Endecas,	1 c	15 4
	1 c	16 15
	1 e	17 26
	1 c	18 7
	2 e	19 18

Primus embolismus accenditur quarto nonarum Decembris, extinguitur secundo calendarum eiusdem mensis.

Secundus embolismus accenditur quarto nonarum Septembris, extinguitur tertio calendarum Octobris. Luna Octobris sequenti die incipit.

Tertius embolismus secundo nonarum Martij accenditur, extinguitur secundo nonarum Aprilis. Iste etiam in calendis Maij epactas impugnat.

Quartus embolismus secundo nonarum Decembris accenditur, extinguitur quarto nonarum Ianuarij. Iste in calendis Martij epactas impugnat, si bissextus non fuerit.

Quintus embolismus quarto nonarum Nouembris accenditur, extinguitur calendis Decembris. Luna Decembris sequenti die incipit.

Sextus embolismus quarto nonarum Augusti, accenditur secundo calendarum Septembris.

Septimus embolismus quarto nonarum Martij accenditur, extinguitur tertio nonarum Aprilis. Iste in calendis Maij epactas impugnat. Hoc quoque anno, saltus Lunæ epactas in calendis Augusti impugnat.

Ha uiginti literæ alphabeti, possunt in eodem loco geminari usque ad sextum calendarum Augusti: quemadmodum sequens pagina habet, huic tamen coniungenda,

Table with 7 columns and 20 rows (a-t) showing calendar data for various months (Jan, Febr, Mar, Apr, Maij, Jun, Julij) and days of the month.

Dies anni,

Small table with 2 columns and 2 rows of numbers and letters (a-k, m-u).

Residuum proxima præcedentis pagina.

Table with 6 columns and 20 rows (a-t) showing calendar data for various months (Aug, Sep, Oct, Dec) and days of the month.

Litteræ feriarum,

Dies anni,

De auro numero.

Si numerus, qui Aureus dicitur, hoc anno habetur sex, annus proxime sequens habebit septem, & alius illi coniunctus habebit octo, hinc novem, hinc decem, & sic usque ad nouemdecim. Deinde redeundum erit ad unum, postea ad duo, deinde ad tria, item ad quatuor, postea ad quinque. Et sic per circuitum semper, ab uno usque ad nouemdecim.

Proximè præcedentis tabulæ seu figuræ expositio.

Hic annali sunt præpositæ septem dierum literæ, a b c d e f g, quarto re-

Alphabetum uerò a b c d e f g h i k, quod hic pertingit saltem usque ad decem, in superiori exposuimus figura.

Alterum, nempe a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u, cum duobus spacijs, pertingens usque ad uiginti, sequenti tabulæ uerificæ factæ aptatur: licet hic in duabus lineis inferius positus, eadem ratio sit, quæ in prima & duodecima linea tabulæ sequentis. Hoc ipsum tamen digessimus in annali superius. Quæ duo alphabeta eò sunt communia, quòd post huius u extremum, uno spacio, utraque alphabeta parum inchoant.

Si qualis sit Luna per singulos dies quæris, scito prius qualis sit Epacta ipsius anni. Qua inuenta quære in hoc annali uel in superiori, alphabetum quod duobus a se spacijs distat, pertingens usque ad u literam, & illius diei, cuius Lunam scire uis, litera uel spacio reperto, in hisce duabus lineis, eandem literam uel idem spaciolum inuestigabis. Quod dum inueneris, ab eo loco secundum numerum Epactarum ipsius anni in antea supputabis. Qui numerus ubi finietur, ibi profectò Lunæ ipsius diei ætas esse creditur: quoniam in hac figura, puncti pro numero habentur.

Siquidem primò scribuntur octo, deinde duo puncti, qui habentur pro decem & undecim. Et rursus scribuntur duodecim, & sequuntur duo puncti, qui habentur pro tredecim & quatuordecim. Idem quoque intelligitur in omnibus alijs.

Hac figura bene & diligenter considerata, in prima & duodecima linea tabulæ uerificæ factæ, nullo modo dubitabis, quomodo eadem ratio existit.

Habent etiam hæ duæ lineæ hoc notabile, quia quæ Luna prima incipit in literis uel spacijs superioris lineæ, uigesima octaua finitur in inferiore; & e contra, huius prima superius finitur trigesima, nisi tertio anno cycli decennoualis. Et ut de reliquis pateat, eo anno quo Epacta est uigesimalertia in calendis Augusti, secundum spaciolum primo aa est. Quod spaciolum repertum in inferiori linea, ab eo uigesimalotertio loco Luna monstratur septima, quæ cœpta est (id est, in annali) secundo spacio post k literam prima.

Eadem omnia in uersibus inuestiga, quibus meo studio satisfeci: & sagacitati non quorumlibet simplicium, sed studiosorum consului: quippe minus eruditus, in alijs inuenient figuris, quicquid ego pro exercendis etiam gnauis, utiliter hic digessi.

1	Bissextus 1	1
2		2
3		3
4		4
5	Bissextus 2	6
6		7
7		1
8		2
9	Bissextus 3	4
10		5
11		6
12		7
13	Bissextus 4	2
14		3
15		4
16		5
17	Bissextus 5	7
18		1
19		2
20		3
21	Bissextus 6	5
22		6
23		7
24		1
25	Bissextus 7	3
26		4
27		5
28		6
Anni,	Septem bissexti huius cycli,	

Cyclos Solaris, ad uiginti & octo annos, Concurrentes, Cyclos Lunaris, ad inueniendum Lunam, tertio calendarum Ianuarij,

1	Communis	Nullæ.	17
2	Communis	11	18
3	Embolismus	22	19
4	Communis	3	1
5	Communis	14	2
6	Embolismus	25	3
7	Communis	6	4
8	Embolismus	17	5
9	Communis	28	6
10	Communis	9	7
11	Embolismus	20	8
12	Communis	1	9
13	Communis	12	10
14	Embolismus	23	11
15	Communis	4	12
16	Communis	15	13
17	Embolismus	26	14
18	Communis	7	15
19	Embolismus	18	16
Anni,			

Decennouehalia,

Concurrentes septem, 1 2 3 4 5 6 7

1	s.	r.	.c	.b	a	u.	t.	1064
2	l.	k.	.i	h.	g.	f.	m.	1083
3	.e	.l	.k	.i	.h	.g	.f	1102
4	s.	r.	q.	p.	o.	u.	t.	1121
5	d.	c.	i.	h.	g.	f.	e.	1140
6	.e	.d	.c	.b	.h	.g	.f	1159
7	l.	r.	q.	p.	.o	n.	m.	1178
8	.m	.l	.k	.q	.p	.o	.n	1197
9	.e	.d	.e	.b	a	u.	t.	1216
10	l.	k.	i.	h.	o.	n.	m.	1235
11	.m	.l	.k	.i	.h	.g	.n	1254
12	s.	r.	q.	.b	a	u.	t.	1273
13	l.	k.	i.	h.	g.	.	e.	1292
14	.e	.d	.k	.i	.h	.g	.f	1311
15	s.	r.	q.	p.	o.	n.	t.	1330
16	.f	c.	b.	h.	g.	f.	e.	1349
17	.e	.d	.c	.b	a	g	.f	1368
18	l.	k.	q.	p.	o.	n.	m.	1387
19	.m	.l	.k	.i	.p	.o	.n	1406

Annus pro decennoualibus

Annus Domini

Dinumeratio annorum per quemlibet decennouennium.

Hæc autem dinumeratio decennoualis decennouies numerata, se extendit usque ad trecentos quadraginta & duos annos.

1064	a.	r	a	t	e	n	e	t	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	1
1083	r	a	t	e	n	e	t	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	2
1102	a	t	e	n	e	t	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	3
1121	t	e	n	e	t	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	4
1140	e	n	e	t	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	5
1159	n	e	t	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	6
1178	e	t	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	7
1197	t	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	8
1216	m	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	9
1235	e	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	10
1254	s	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	11
1273	s	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	12
1292	e	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	13
1311	m	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	c	14
1330	s	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	15
1349	u	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	16
1368	u	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e	17
1387	s	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e	a	18
1406	o	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e	a	r	19

Carmen interseium, ad negocium tabula.

Ara tenet messem suam oro repet, teget esse. Non permutantur, quocumque tenore legantur. Grammate presentis signantur tempora Christi.

Hæc autem tabula respondet & concordat cum proxima precedente pagina: ita quod hæc duæ simul coniunctæ, faciunt saltem unam integram tabulam.

Puncti hic post quamlibet quaternitatem literarum, indicant bifexules annos.

Numerus vigentotennalis,

1	a	9 29 19	a	20 10 1	a	1 2 1 1 2	a	12 2 2 2
2	b	10 30 20	b	21 11 2	b	2 2 2 1 3	b	13 3 2 3
3	c	11 1 2 1	c	22 12 3	c	3 2 3 1 4	c	14 4 2 4
4	d	12 2 2 2	d	23 13 4	d	4 2 4 1 5	d	15 5 2 5
5	e	13 3 2 3	e	24 14 5	e	5 2 5 1 6	e	16 6 2 6
6	f	14 4 2 4	f	25 15 6	f	6 2 6 1 7	f	17 7 2 7
7	g	15 5 2 5	g	26 16 7	g	7 2 7 1 8	g	18 8 2 8
8	h	16 6 2 6	h	27 17 8	h	8 2 8 1 9	h	19 9 2 9
9	i	17 7 2 7	i	28 18 9	i	9 2 9 2 0	i	20 10 1
10	k	18 8 2 8	k	29 19 10	k	10 1 2 1	k	21 11 2
11	l	19 9 2 9	l	30 20 11	l	11 2 2 2	l	22 12 3
12	m	20 10 1	m	1 2 1 1 2	m	12 3 2 3	m	23 13 4
13	n	21 11 2	n	2 2 2 1 3	n	13 4 2 4	n	24 14 5
14	o	22 12 3	o	3 2 3 1 4	o	14 5 2 5	o	25 15 6
15	p	23 13 4	p	4 2 4 1 5	p	15 6 2 6	p	26 16 7
16	q	24 14 5	q	5 2 5 1 6	q	16 7 2 7	q	27 17 8
17	r	25 15 6	r	6 2 6 1 7	r	17 8 2 8	r	28 18 9
18	s	26 16 7	s	7 2 7 1 8	s	18 9 2 9	s	29 19 10
19	t	27 17 8	t	8 2 8 1 9	t	19 10 3 0	t	30 20 11
20	u	28 18 9	u	9 2 9	u	20 1 1	u	1 2 1
	Annus primus,						Annus quartus,	
	Sine punctis,						Sine punctis,	
	Ante,						Ante,	
	Retro,						Retro,	
	Annus secundus,						Annus quintus,	
	Sine punctis,						Sine punctis,	
	Ante,						Ante,	
	Retro,						Retro,	

Numerus vigentotennalis.

1	a	23 13 4	a	4 2 4 1 4	a	15 5 2 5	a	26 16 7
2	b	24 14 5	b	5 2 5 1 5	b	16 6 2 6	b	27 17 8
3	c	25 15 6	c	6 2 6 1 6	c	17 7 2 7	c	28 18 9
4	d	26 16 7	d	7 2 7 1 7	d	18 8 2 8	d	29 19 10
5	e	27 17 8	e	8 2 8 1 8	e	19 9 2 9	e	30 20 11
6	f	28 18 9	f	9 2 9 1 9	f	20 10 1	f	1 2 1 1 2
7	g	29 19 10	g	10 3 0 2 0	g	21 11 2	g	2 2 2 1 3
8	h	30 20 11	h	11 1 2 1	h	22 12 3	h	3 2 3 1 4
9	i	1 2 1 1 2	i	12 2 2 2	i	23 13 4	i	4 2 4 1 5
10	k	2 2 2 1 3	k	13 3 2 3	k	24 14 5	k	5 2 5 1 6
11	l	3 2 3 1 4	l	14 4 2 4	l	25 15 6	l	6 2 6 1 7
12	m	4 2 4 1 5	m	15 5 2 5	m	26 16 7	m	7 2 7 1 8
13	n	5 2 5 1 6	n	16 6 2 6	n	27 17 8	n	8 2 8 1 9
14	o	6 2 6 1 7	o	17 7 2 7	o	28 18 9	o	9 2 9 2 0
15	p	7 2 7 1 8	p	18 8 2 8	p	29 19 10	p	10 1 2 1
16	q	8 2 8 1 9	q	19 9 2 9	q	30 20 11	q	11 2 2 2
17	r	9 2 9 2 0	r	20 10 1	r	1 2 1 1 2	r	12 3 2 3
18	s	10 1 2 1	s	21 11 2	s	2 2 2 1 3	s	13 4 2 4
19	t	11 2 2 2	t	22 12 3	t	3 2 3 1 4	t	14 5 2 5
20	u	12 3 2 3	u	23 13 4	u	4 2 4	u	15 6
	Annus quintus,						Annus sextus,	
	Sine punctis,						Sine punctis,	
	Ante,						Ante,	
	Retro,						Retro,	
	Annus sextus,						Annus septimus,	
	Sine punctis,						Sine punctis,	
	Ante,						Ante,	
	Retro,						Retro,	
	Annus septimus,						Annus octavus,	
	Sine punctis,						Sine punctis,	
	Ante,						Ante,	
	Retro,						Retro,	

Q 4

Numerus decennovialis,

1	a	7 27 17
2	b	8 28 18
3	c	9 29 19
4	d	10 30 20
5	e	11 1 21
6	f	12 2 22
7	g	13 3 23
8	h	14 4 24
9	i	15 5 25
10	k	16 6 26
11	l	17 7 27
12	m	18 8 28
13	n	19 9 29
14	o	20 10 1
15	p	21 11 2
16	q	22 12 3
17	r	23 13 4
18	s	24 14 5
19	t	25 15 6
20	u	26 16

Annus nonus,

Sine punctis,
Ante,
Retro,

9

a	18 8 28
b	19 9 29
c	20 10 1
d	21 11 2
e	22 12 3
f	23 13 4
g	24 14 5
h	25 15 6
i	26 16 7
k	27 17 8
l	28 18 9
m	29 19 10
n	30 20 11
o	1 21 12
p	2 22 13
q	3 23 14
r	4 24 15
s	5 25 16
t	6 26 17
u	7 27

Annus decimus,

Sine punctis,
Ante,
Retro,

10

a	29 19 10
b	30 20 11
c	1 21 12
d	2 22 13
e	3 23 14
f	4 24 15
g	5 25 16
h	6 26 17
i	7 27 18
k	8 28 19
l	9 29 20
m	10 1 21
n	11 2 22
o	12 3 23
p	13 4 24
q	14 5 25
r	15 6 26
s	16 7 27
t	17 8 28
u	18 9

Annus undecimus,

Sine punctis,
Ante,
Retro,

11

a	10 30 20
b	11 1 21
c	12 2 22
d	13 3 23
e	14 4 24
f	15 5 25
g	16 6 26
h	17 7 27
i	18 8 28
k	19 9 29
l	20 10 1
m	21 11 2
n	22 12 3
o	23 13 4
p	24 14 5
q	25 15 6
r	26 16 7
s	27 17 8
t	28 18 9
u	29 19

Annus duodecimus,

Sine punctis,
Ante,
Retro,

12

Numerus decennovialis,

1	a	21 11 2
2	b	22 12 3
3	c	23 13 4
4	d	24 14 5
5	e	25 15 6
6	f	26 16 7
7	g	27 17 8
8	h	28 18 9
9	i	29 19 10
10	k	30 20 11
11	l	1 21 12
12	m	2 22 13
13	n	3 23 14
14	o	4 24 15
15	p	5 25 16
16	q	6 26 17
17	r	7 27 18
18	s	8 28 19
19	t	9 29 20
20	u	10 1

Annus decimusterterius,

Sine punctis,
Ante,
Retro,

13

a	2 22 12
b	3 23 13
c	4 24 14
d	5 25 15
e	6 26 16
f	7 27 17
g	8 28 18
h	9 29 19
i	10 30 20
k	11 1 21
l	12 2 22
m	13 3 23
n	14 4 24
o	15 5 25
p	16 6 26
q	17 7 27
r	18 8 28
s	19 9 29
t	20 10 1
u	21 11

Annus decimusquartus

Sine punctis,
Ante,
Retro,

14

a	13 3 23
b	14 4 24
c	15 5 25
d	16 6 26
e	17 7 27
f	18 8 28
g	19 9 29
h	20 10 1
i	21 11 2
k	22 12 3
l	23 13 4
m	24 14 5
n	25 15 6
o	26 16 7
p	27 17 8
q	28 18 9
r	29 19 10
s	30 20 11
t	1 21 12
u	2 22

Annus decimusquintus

Sine punctis,
Ante,
Retro,

15

a	24 14 5
b	25 15 6
c	26 16 7
d	27 17 8
e	28 18 9
f	29 19 10
g	30 20 11
h	1 21 12
i	2 22 13
k	3 23 14
l	4 24 15
m	5 25 16
n	6 26 17
o	7 27 18
p	8 28 19
q	9 29 20
r	10 1 21
s	11 2 22
t	12 3 23
u	13 4

Annus decimussextus,

Sine punctis,
Ante,
Retro,

16

Annus decimus septimus.
Sine punctis.
Anté.
Retrò.	a	5	25	15	Annus decimus octauus.
Sine punctis.
Anté.
Retrò.	a	16	6	26	Annus decimus nonus.
Sine punctis.
Anté.
Retrò.	a	27	17	8
	b	6	16	16		b	17	7	27		b	28	18	9
	c	7	27	17		c	18	8	28		c	29	19	10
	d	8	28	18		d	19	9	29		d	30	20	11
	e	9	29	19		e	20	10	1		e	1	21	12
	f	10	30	20		f	21	11	2		f	2	22	13
	g	11	1	21		g	22	12	3		g	3	23	14
	h	12	2	22		h	23	13	4		h	4	24	15
	i	13	3	23		i	24	14	5		i	5	25	16
	k	14	4	24		k	25	15	6		k	6	26	17
	l	15	5	25		l	26	16	7		l	7	27	18
	m	16	6	26		m	27	17	8		m	8	28	19
	n	17	7	27		n	28	18	9		n	9	29	20
o	18	8	28	o	29	19	10	o	10	1	21			
p	19	9	29	p	30	20	11	p	11	2	22			
q	20	10	2	q	1	21	12	q	12	3	23			
r	21	11	3	r	2	22	13	r	13	4	24			
s	22	12	4	s	3	23	14	s	14	5	25			
t	23	13	5	t	4	24	15	t	15	6	26			
u	24	14	6	u	5	25		u	16	7				

Terno ordine alphabetum disposuimus, quorum primum sine punctis, secundum antè, tertium retrò punctis notatur: quibus tota perficitur series annalis, seruantibus singulis literis per totum annum usque ad finem, unam eandemq; Lunationis ætatem: nisi Embolismus interueniat, aut Bissextus impediatur. Quocirca in his paginis a sine punctulo habet Lunam Ianuarij, per singulos nouèdecim annos: quam ætatem custodit, ubicunq; que inuenta fuerit. Quod intellige quoque de reliquis.

Expositio primæ Tabulæ.

Primæ septem literæ in capite huius paginæ a b c d e f g, designant septem ferias, quibus eueniunt calendæ Ianuariæ. Sed & literæ d p, quæ habentur in principio, per totam paginam sparsæ, præfiguntur calendarijs, quibus per nouèdecim annos Dominica utriusque festiuitatis occurrit. Nam d, diem initij Quadragesimæ, & p Pascha, certum est significare.

Scribuntur præterea è latere, Romanorum epactæ, quas præcedit numerus ab uno in triginta, naturali serie progrediens: nullum numerum, nisi qui in epactis reperitur, admittens. Quapropter Dominicum diem Quadragesimæ & Paschæ inuenturus, scito qua feria fuerint calendæ Ianuarij, & quæ sint Epactæ Romanorum ipsius antè: & in fronte, qui in latere huius paginæ est, apparebunt feriæ & epactæ. Si ergo cuiuslibet anni, uis scire, ubi sit Dominicus dies Quadragesimæ & Paschæ, scito, ubi sit Epacta eiusdem anni è regione: quæ profectò Romanorum propria semper habetur ante Epactam Ægyptiorum retrò tertia linea. Siquidem qui apud Romanos decennoualis cycli est tertius annus, apud Ægyptios habetur primus.

Sicq; fit, ut si addas octo cuilibet Epactæ Ægyptiorum, reddatur tibi Epacta Romanorum: tamen si infra triginta, summa numeri excreuerit.

Si ultra triginta, his demptis, quod remanserit, sume pro Epacta Romanorum. Quæ inuenta, in altero numero sequenti tandem inuestiga: & ubi inueneris, per ipsam lineam accedes contra literam, quæ designat feriam calendarum Ianuarij, & ibi occurret initium Quadragesimæ, & Dominica Paschæ cum sua lunatione.

Expositio secundæ Tabulæ.

Pagina quæ subscribitur indicat initia Quadragesimæ, Paschæ, & Rogationum, singulis annis decennoualis cycli. Cuius fronti concurrentes suo ordine præfigunt, cum septem Feriarum literis, quæ Dominicum diem signant, in marginibus uerò à sinistris legentis epactæ, à dextris anni decennoualis cycli annotantur.

Si ergo uolueris in quolibet anno cycli decennoualis Quadragesimæ, Paschæ, Rogationum initia, quæ signant literæ q p r in ipsa pagina, scito quot sint Concurrentes præsentis anni, quot ue Epactæ, & per lineam Concurrentium à capite paginæ deorsum descendens, per lineam uerò Epactarum in transversum à sinistra in dexteram introrsum accedens, ubi orthogonum sua fecerint conuenientia, sine dubio inuenies ipsorum initiorum annotata calendaria. Verbi gratia: Hoc anno fuit unus Concurrentes proximus ante Bissextum, Epactæ uerò uiginti quinque, ipsa initia, q quinta nonarum Martij, p decimo octauo calendarum Maij, r decimo tertio calendarum Iunij.

Prima Tabula, de Ferijs.

Literæ hebdomaticæ,	A	B	C
1	d 3 non.mar.luna 6	d 4 non.mar.luna 5	d 5 non.mar.luna 4
2	p 16 calē.maij,luna 18	p 17 calē.maij,luna 17	p 18 calē.maij,luna 16
3	d 3 non.mar.luna 8	d 4 non.mar.luna 7	d 5 non.mar.luna 6
4	p 16 calē.maij,luna 20	p 17 calē.maij,luna 19	p 18 calē.maij,luna 18
5	d 3 non.mar.luna 9	d 4 non.mar.luna 8	d 5 non.mar.luna 7
6	p 16 calē.maij,luna 21	p 17 calē.maij,luna 20	p 18 calē.maij,luna 19
7	d 4 cal.martij,luna 4	d 5 cal.martij,luna 3	d 5 non.mar.luna 9
8	p 5 idus april.luna 16	p 6 idus april.luna 15	p 18 calē.maij,luna 21
9	d 4 calē.mar.luna 6	d 5 calē.mar.luna 5	d 6 cal.martij,luna 4
10	p 5 idus april.luna 18	p 6 idus april.luna 17	p 7 idus april.luna 16
11	d 4 calē.mar.luna 7	d 5 calē.maij,luna 6	d 6 calē.mar.luna 5
12	p 5 idus april.luna 19	p 6 idus april.luna 18	p 7 idus april.luna 17
13	d 4 cal.martij,luna 9	d 5 cal.martij,luna 8	d 6 cal.martij,luna 7
14	p 5 idus april.luna 21	p 6 idus april.luna 20	p 7 idus april.luna 19
15	d 11 cal.mart.luna 3	d 5 calē.mar.luna 9	d 6 cal.martij,luna 8
16	p 4 non.april.luna 15	p 6 idus april.luna 21	p 7 idus april.luna 20
17	d 12 cal.mart.luna 5	d 12 cal.mart.luna 4	d 13 cal.martij,luna 3
18	p 4 non.april.luna 17	p 5 calē.april.luna 16	p 2 calē.april.luna 15
19	d 11 calē.mar.luna 6	d 12 calē.mar.luna 5	d 13 calē.mar.luna 4
20	p 4 non.april.luna 18	p calen.april.luna 17	p 2 cal.april.luna 16
21	d 11 calē.mar.luna 8	d 12 calē.mar.luna 7	d 13 cal.mart.luna 6
22	p 4 non.april.luna 20	p calen.april.luna 19	p 2 cal.april.luna 18
23	d 2 idus febr.luna 3	d 12 calē.mar.luna 9	d 13 cal.mart.luna 8
24	p 7 cal.april.luna 15	p cal.april.luna 21	p 2 cal.april.luna 20
25	d 2 idus febr.luna 4	d 3 idus febr.luna 3	d 12 cal.mart.luna 9
26	p 7 calen.april.luna 16	p 8 cal.april.luna 15	p 2 cal.april.luna 21
27	d 2 idus febr.luna 6	d 3 idus febr.luna 5	d 4 idus febr.luna 4
28	p 7 cal.april.luna 18	p 8 cal.april.luna 17	p 9 cal.april.luna 16
29	d 2 idus febr.luna 7	d 3 idus febr.luna 6	d 4 idus febr.luna 5
30	p 7 cal.april.luna 19	p 8 cal.april.luna 18	p 9 calē.april.luna 17
31	d 4 idus mar.luna 7	d 5 idus mar.luna 6	d 6 idus mar.luna 5
32	p 9 calē.maij,luna 19	p 10 calē.maij,luna 18	p 11 calē.maij,luna 17
33	d 4 idus mar.luna 8	d 5 idus mar.luna 7	d 6 idus mar.luna 6
34	p 9 calē.maij,luna 20	p 10 calē.maij,luna 19	p 11 calē.maij,luna 18
35	d 3 non.mar.luna 3	d 5 idus mar.luna 9	d 6 idus mar.luna 8
36	p 16 calē.maij,luna 15	p 10 calē.maij,luna 21	p 11 calē.maij,luna 20
37	d 3 non.mar.luna 5	d 4 non.mar.luna 4	d non.mar.luna 3
38	p 16 calē.maij,luna 17	p 17 calē.maij,luna 16	p 18 calē.maij,luna 15

Numerus decennovialis,

Dies initij Quadragesimæ, notantur per literam d.
Et Paschata notantur per literam p.

Residuum huius primæ Tabulæ habes in proxima
sequenti pagina.

Residuum primæ Tabulæ, de Ferijs.

D	E	F	G
d 6 non.mar.luna 3	d 8 idus mar.luna 9	d non.mar.luna 8	d 2 non.mar.luna 7
p 13 calē.maij,luna 21	p 14 calē.maij,luna 20	p 15 cal.mai.luna 10	
d 6 non.mar.luna 5	d calē.mar.luna 4	d 2 calē.mar.luna 3	d 2 non.mar.luna 9
p 13 idus april.luna 17	p 2 idus april.luna 16	p 3 idus april.luna 15	p 15 cal.mai.luna 21
d 6 non.mar.luna 6	d calē.mar.luna 5	d 2 calē.mar.luna 4	d 3 cal.mart.luna 3
p 13 idus april.luna 18	p 2 idus april.luna 17	p 3 idus april.luna 16	p 4 idus ap.luna 15
d 6 non.mar.luna 8	d cal.martij,luna 7	d 2 calē.mar.luna 6	d 3 cal.mart.luna 5
p 13 idus april.luna 20	p 2 idus april.luna 19	p 3 idus april.luna 18	p 4 idus ap.luna 17
d 7 calē.mar.luna 3	d calē.mar.luna 9	d 2 cal.martij,luna 8	d 3 cal.mart.luna 7
p 13 idus april.luna 15	p 2 idus april.luna 21	p 3 idus april.luna 20	p 4 idus ap.luna 19
d 7 calē.mar.luna 4	d 8 calē.mar.luna 3	d 2 calē.mar.luna 9	d 3 cal.mart.luna 8
p 13 idus april.luna 16	p non.april.luna 15	p 3 idus april.luna 20	p 4 idus ap.luna 20
d 7 cal.martij,luna 6	d 8 cal.martij,luna 5	d 9 cal.martij,luna 4	d 10 cal.mart.luna 3
p 13 idus april.luna 18	p non.april.luna 17	p 2 non.april.luna 16	p 4 non.ap.luna 15
d 7 cal.mart.luna 7	d 8 calē.mar.luna 6	d 9 cal.martij,luna 5	d 10 cal.mart.luna 4
p 13 idus april.luna 19	p non.april.luna 18	p 2 non.april.luna 17	p 3 non.ap.luna 16
d 7 cal.mart.luna 8	d 8 cal.mart.luna 8	d 9 cal.martij,luna 7	d 10 cal.mart.luna 6
p 13 idus april.luna 21	p non.april.luna 20	p 2 non.april.luna 19	p 3 non.ap.luna 18
d 14 calē.mar.luna 3	d 8 calē.mar.luna 9	d 9 calē.mar.luna 8	d 10 cal.mart.luna 7
p 13 calē.april.luna 15	p non.april.luna 21	p 2 non.april.luna 20	p 3 non.ap.luna 19
d 14 calē.mar.luna 5	d 15 calē.mar.luna 4	d 16 cal.mart.luna 3	d 10 cal.mart.luna 9
p 13 calē.april.luna 17	p 4 calen.april.luna 16	p 5 cal.april.luna 15	p 3 non.april.luna 21
d 14 calē.mar.luna 7	d 15 calē.mar.luna 6	d 16 cal.mart.luna 5	d idus febr.luna 4
p 13 cal.april.luna 18	p 4 cal.april.luna 18	p 5 cal.april.luna 17	p 6 cal.april.luna 16
d 14 calē.mar.luna 8	d 15 calē.mar.luna 7	d 16 cal.mart.luna 6	d idus febr.luna 5
p 13 calen.april.luna 20	p 4 cal.april.luna 19	p 5 cal.april.luna 18	p 6 cal.april.luna 17
d 5 idus mar.luna 3	d 15 calē.mar.luna 9	d 16 idus febr.luna 8	d idus febr.luna 7
p 10 cal.april.luna 15	p 4 cal.april.luna 21	p 5 cal.april.luna 20	p 6 cal.april.luna 19
d 5 idus febr.luna 4	d 6 idus febr.luna 3	d 16 calē.mar.luna 9	d idus febr.luna 8
p 10 cal.april.luna 16	p 11 cal.april.luna 15	p 5 calē.april.luna 21	p 6 cal.april.luna 20
d 7 idus mar.luna 4	d 8 idus mar.luna 3	d 2 idus mar.luna 9	d 3 idus mar.luna 8
p 12 calē.maij,luna 16	p 13 calē.maij,luna 15	p 7 calē.maij,luna 21	p 8 cal.mar.luna 20
d 7 idus mar.luna 5	d 8 idus mar.luna 4	d non.mar.luna 3	d 3 idus mar.luna 9
p 12 calē.maij,luna 17	p 13 calē.maij,luna 16	p 14 calē.maij,luna 15	p 8 cal.maij.luna 21
d 7 idus mar.luna 7	d 8 idus mar.luna 6	d non.mar.luna 5	d 2 non.mar.luna 4
p 12 calē.maij,luna 19	p 13 calē.maij,luna 18	p 14 calē.maij,luna 17	p 15 cal.maij.luna 16
d 7 idus mar.luna 9	d 8 idus mar.luna 8	d non.mar.luna 7	d 2 non.mar.luna 6
p 12 calē.maij,luna 21	p 13 calē.maij,luna 20	p 14 calē.maij,luna 19	p 15 cal.maij.luna 18

4 5 6 7

Bedæ, tom. 1.

R

Tabula prima,

Duodecim menses anni,												
Annus	Decem.	Novem.	Octob.	Septem.	Augustus.	Julius.	Junius.	Maius.	Aprilis.	Maius.	Februarius.	Januarius.
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
3	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
b 4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
5	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
7	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
b 9	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
11	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
b 12	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
13	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
14	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
b 15	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
16	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
17	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
b 18	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
19	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
20	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
b 21	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
22	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
23	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
b 24	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
25	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
26	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
b 27	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
28	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
29	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
b 30	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
31	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
32	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
b 33	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
34	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
35	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
b 36	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
37	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
38	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
b 39	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
40	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
41	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
b 42	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
43	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
44	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
b 45	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
46	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
47	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58
b 48	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
49	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
50	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61
b 51	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62
52	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63
53	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
b 54	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
55	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66
56	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67
b 57	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68
58	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
59	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
b 60	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
61	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
62	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
b 63	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
64	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
65	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76
b 66	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
67	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78
68	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
b 69	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
70	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81
71	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82
b 72	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83
73	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
74	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85
b 75	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
76	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87
77	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88
b 78	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
79	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
80	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
b 81	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92
82	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93
83	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94
b 84	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95
85	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
86	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97
b 87	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
88	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99
89	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
b 90	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
91	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102
92	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103
b 93	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104
94	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105
95	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
b 96	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107
97	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108
98	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109
b 99	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
100	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111
101	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112
b 102	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113
103	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114
104	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115
b 105	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116
106	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117
107	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118
b 108	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119
109	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
110	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121
b 111	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122
112	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123
113	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124
b 114	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125
115	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126
116	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127
b 117	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128
118	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129
119	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130
b 120	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131
121	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132
122	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133
b 123	123	124										

IN CIRCULOS BEATI
CYRILLI ET DIONYSII ROMANI
AC BEDÆ, STUDIOSI CIVIS
SARONUM PREFATIO.

Dionysius abbas genere Romanus, paschales circulos mira breuitate cōposuit, ut pote utriusq; linguæ peritia insignis. Quos quidem, ut ipse ait, ab anno ducentesimo quadragesimo octauo Diocletiani tyranni potius quam principis inchoauit. Sed incarnationis dominicæ magis, quam eiusdem tyranni memoriam agere deliberans, quinque decennouenales circulos edidit, quibus annos Christi anno tauit. Si quidem sanctus Cyrillus usque ad ipsius Dionysij tempora, paschalem obseruantiam quinque decennouenalibus circulis comprehenderat. Quorum quintum præfatus Dionysius suis quinque anteposuit: ac sic incipiens ab anno dominicæ incarnationis, quingentis trigintaduobus, in septingentis uiginti duos, sua dispositione perduxit. Sed quoniam hi exacti, redire in se nullo modo poterant, qui à sancto Cyrillo nonagintaquinque annis comprehensi fuerant, sicut nec illi quos eodē spacio temporum ipse ordinauerat. Nunquā enim nisi finito anno magno solis lunæq; compotus totus ex integro, sine aliqua confusione reperitur, ut idem fatetur. Idcirco præcipit, ut peractis sex annis, qui de quinto circulo beati Cyrilli tunc temporis supererant, eosdē sobrius lector non repetat, sed à suo primo, qui quingentis trigintaduobus annis omni prætitulatur, ordiendū non ignoret: Cuius quinque decennouenalibus circulis, uigintitres alij adiecti magnum annum compleuerunt, qui quingentis trigintaduobus annis perficitur, uigintiocto constans circulis decennouenalibus. Qui annus propterea per se in se uestigia, sine ulla confusione reuoluitur, quoniam circulus solaris uigintiocto, & lunaris decennouem annis peragitur: qui cum eo tenore quo pariter cœpti sunt, finiuntur. Magnus annus quingentorum trigintaduorum annorum iteratur, ut paschalis ratio ad solem & lunam pertinens inerrato repetatur. Sicq; fit, ut dum in eo sunt uigintiocto cycli decennouenales siue lunares, sint etiam in ipso decem & nouem cycli solares. Quorum solaris nono anno sui cycli etiam in his circulis Dionysij incipit, & in octauo desinit. Decennouenalis uerò manifestus in ipsis, totam lunæ rationem regit. Quapropter decies nouies uigintiocto, seu uicies octies nouendecim multiplicati, in quingentos trigintaduos, certum est proculdubio exuari. Quo numero annorū conficitur (ut dictum est) magnus annus, qui paschalis dicitur. Nam & in epactis, & in concurrētibus, siue cyclis decennouenali uel lunari, necnon termino paschali ad dominicā paschæ cum luna ipsius diei, qualis fuit quingentesimus trigentesimus secundus dominicæ incarnationis annus, talis erit millesimus sexagesimus quartus: qualisq; fuit ipsius incarnati uerbi annus primus, & ab eo quingentesimus tricesimus tertius, talis erit etiam millesimus sexcentus decimus quintus, & deinceps pari ordine usque ad finem triplici annorū Domini serie ubiq; hanc concordiam seruante, quarum prima omnino præterijt, secunda ac si secundus annus magnus, adhuc imminet, de tertia quātum futurum sit (quam tamen adhibui) in his circulis, Deus solus nouit. Cū hæc ita sint, quæritur de anno dominicæ passionis, qui à natiuitate tricesimus quartus terminum paschæ decimam quartam scilicet lunam (qua Deus ad immolandum traditur) facit occurrere per concurrentes & regulares eiusdem lineæ, licet catholica fides habeat, post peractam cenā feræ quintæ traditum, & decimaquinta luna feræ sextæ crucifixum. In cuius quæstionis obscuritate dominus Beda plurimum obseruatus, nihil lucis infudit, nisi tantum quod euangeliorū fidem huius uiri authoritati prætulit, qui beatum Theophilū quodammodo uidetur secutus, qui ait Dominum undecimo calendarum Aprilium traditum, licet unum adijciat prædictus uir, & duodecimo calendarum Aprilium, & decimam quartam lunam tunc fuisse scribit. Qui etiam in eo ab omnibus ecclesiasticis doctoribus discrepat, quod Dominum decimanona luna crucifixum demonstrat. Nam Theophilus sicut & alij, decimaquinta luna crucifixum astruit, dum octauo calend. April. refert eum resurrexisse à mortuis, post multa quæ tractauerat cum suis coepiscopis de origine mundi. Igitur tanti uiri hoc unum peccatum ita indulsit posteri, ut eum sequantur in omnibus ecclesiis. Sed mihi aliud occurrit, quod non deo obliuioni tradere. Anno ab incarnatione Domini 529. impetrante Iustino Imperatore, sanctissimus monachorum pater Benedictus, in Italia uirtutibus claruit, ut testatur Victor Capuanensis episcopus, seu Paulus Cassinienis monachus, huiusq; Dionysij contemporalis extitit: qui uidelicet Benedictus pater, sabbato sancto paschæ ex hac uita migravit 12. calen. Aprilium, sicut legitur in gestis ueracissimis. Requisitus talis annus in circulis sæpius nominandi Dionysij, in quo sabbatum sanctum cōtingat prædictis calendis, tertio in toto anno magno inueniri poterit: in tribus scilicet, tantum decennouenalibus cyclis, id est. 4. 22. & 27. Sed dum Benedictus pater post annum Domini 529. Cassini miraculis uiuens coruscavit, constat quòd nec 22. nec 27. cycli ex hoc mundo decessit. Quia uerò uitæ eius mirabilis relator Grego

Gregorius anno ab incarnatione Domini 603. obiit, certū est: quòd nec quarto cyclo ex huius uitæ ærumnis moriens transijt. Quippe eius monasteriū à Longobardis eo mortuo iam fuerat peruersum. Quare nisi summa fides gestorū esset, prælibatus cyclus, de utriusq; domini scilicet ac seruari transitu, calumniam induceret. Quia calumnia impulsus discutere cœpi, quid faceret controuersia huiusmodi, & primū de annis Domini ad chronicorum dicta me cōtuli. Eusebij maxime Cæsariensis, & Hieronymi diuinæ legis interpretis, ut quot anni essent ab incarnatione Christi usque ad imperium Diocletiani comprehenderem: quoniam inde usque ad primum annum cyclorum Dionysij 248. deprehendissem. Instans ergo diutius, ab unius natiuitate usque ad alterius principatū, comperi spatium 286. annorū, uel 287. quoniam Christus natus est tertio anno 194. olympiadis. & Diocletianus imperium usurpauit secundo anno ducentesimæ sexagesimæ sextæ rursus olympiadis. Cū ergo olympiades 71. in medio transierint, ex quibus 284. fiunt, ex duabus extremis olympiadibus duo siue tres anni colliguntur. Assumpti uerò in unum, ab incarnatione Domini omnes pariter usque ad primum cyclorum Dionysij, qui fuerunt ante uel post principatum Diocletiani, fiunt collecti undique 534. uel magis 535. Hæc dicens non præiudico, nec damno aliorū sententiis, sed ex authenticis libris, quod uerum est inuestigans, qui iuxta fidem Niceni concilij assero, quòd nullus annus alicuius cycli decennouenalis dominicæ passioni ac resurrectioni competat, nisi tredecim habens decimam quartam lunam octauo calendarum Aprilium. Annus quoque talis qualis quæritur, in transitu patris Benedicti, nunquam euenit, nisi decimosexto anno eiusdem cycli habente decimam quartam lunam, duodecimo calendarum Aprilium. Ut uerò ille terminus feræ quintæ cōtingat, cōcurrentes quinque, regularibus septem coeunt: & ut iste sabbato sancto eueniat concurrentes tres, cum regularibus quatuor produnt. Transierunt autem à passione Domini usque ad transitum sancti patris Benedicti 497. anni. Quibus diuisis per triginta, & tricesima parte geminata ad notitiam uenit, quod præter tertium nullus concurrentis esse poterit. Anno 497. à passione Domini. Quam diuisionis regulam, qui plenius nosse desiderat, 55. capitulum domini Bedæ de reditu concurrentium legat: quod idem sanctus presbyter in circulorum suorum adiectione debuit aduertere, unde potuisset alterius negligentiam cauere. Quam & si tetigit, soluentem posterioribus relinquit, qui nil calculi eum putant fatere, & ob hoc tanti faciunt eius autoritatem tot labentibus annis seruata, ut uix corrigi possit pluribus obnitentibus causis. Nos tamen omnibus his 28. decennouenalibus cyclis duos subieciimus, ut quod Dionysium facere debuisse diximus, eius lectoris diligentia manifestemus. His enim inspectis de reliquis per totum annum magnum peritus calculator non dubitabit, si tamen saltem dubitare placuerit. Sciendum denique quòd in his circulis Dionysij, anni Domini sua serie prodeunt, & 15. annis euolutis, indicatione redeunt, nec ad solem nec ad lunam pertinentes: & idcirco finito anno, non eo modo quo cœptæ sunt, redeunt.

IO. NOVIOMAGVS LECTORI
STUDIOSO, S. P.

Scriptis Beda, annorum qui sunt à Christo nato usque 1595. circulos decennouenales 84. seu (si Smauis, & quod idem est) 28. ter geminatos, qui partim temporum iniuria & descriptorum insectia deprauati sunt, partim etiam interierunt, eos quantum potuimus alibi repositimus, alibi emendauimus ut essent integri usque ad 1595. Posterior ætas ubi horum annorum fuerit terminus adijciat plura. Sciendum tamen est posse hos 84. circulos redigi in 28. quorum quisque circulus constaret triplici serie annorum, nam 53. quoque anno redeunt omnia eadem. Cōstat enim magnus circulus totidem annis, quibus exactis propter solis & lunæ cursum, necesse est omnia redire, quæ sunt in circulis decennouenalibus eodem ordine & modo, exceptis indicationibus & literis dominicæ diei. Vale & nostram operam boni consilio.

SEQVNTVR

BEDÆ PRESBYTERI
DECENNOVALES CIRCULI,

VNA

Cum his quos scripsit Dionysius Romanus, cognomento exiguus,
& beatus Cyrillus usque ad millesimum quingentesimum
nonagesimum quintum annum salutis, quibus
continentur tres circuli magni.

R 4

CIRCVLVS PRIMVS SECVNDVM DIONYSIVM ROMANVM.

Table for the first circle of Dionysius, showing dates from April to May with columns for Annus Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, and Litera Dominicalis. Includes labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Primus decennouennalis.

Circulus secundus, secundum eundem Dionysium.

Table for the second circle of Dionysius, showing dates from April to May with columns for Annus Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, and Litera Dominicalis. Includes labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Secundus decennouennalis.

Circulus tertius, secundum eundem Dionysium.

Table for the third circle of Dionysius, showing dates from April to May with columns for Annus Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, and Litera Dominicalis. Includes labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Tertius decennouennalis.

Circulus quartus, secundum eundem Dionysium.

Table for the fourth circle of Dionysius, showing dates from April to May with columns for Annus Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, and Litera Dominicalis. Includes labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Quartus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quintus, secundum eundem Dionysium.

76	6	0	1	17	nonæ	aprilis	8	iduum	aprilis	16	a
77	7	11	2	18	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	g
78	8	22	3	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	20	f
79	9	3	4	1	4 nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	d
80	10	14	5	2	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	c
81	11	25	6	3	iduum	aprilis	14	calend.	maij	19	b
82	12	6	7	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	a
83	13	17	8	5	calend.	maij	12	calend.	maij	17	g
84	14	28	9	6	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	e
85	15	9	10	7	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	d
86	1	20	11	8	calend.	maij	16	calend.	maij	12	b
87	2	1	12	9	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	a
88	3	12	13	10	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	g
89	4	23	14	11	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	f
90	5	4	15	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	e
91	6	15	16	13	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	c
92	7	26	17	14	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	b
93	8	7	18	15	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	a
94	9	18	19	16	calend.	maij	12	calend.	maij	17	f

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quintus decennouenalis.

Circulus sextus, secundum eundem Dionysium.

95	10	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	e
96	11	11	4	18	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	d
97	12	22	5	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	c
98	13	3	6	1	4 nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	b
99	14	14	7	2	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	a
100	15	25	8	3	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	h
101	1	6	9	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	f
102	2	17	10	5	calend.	maij	8	calend.	aprilis	20	e
103	3	28	11	6	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	15	d
104	4	9	12	7	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	c
105	5	20	13	8	calend.	maij	12	calend.	maij	19	b
106	6	1	14	9	nonarū	aprilis	nonarū	aprilis	15	a	
107	7	12	15	10	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	g
108	8	23	16	11	iduum	aprilis	16	calend.	aprilis	18	f
109	9	4	17	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	e
110	10	15	18	13	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	d
111	11	26	19	14	iduum	aprilis	idus	aprilis	18	c	
112	12	7	20	15	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	b
113	13	18	21	16	calend.	maij	8	calend.	maij	21	a

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Sextus decennouenalis.

Circuli.

Circulus septimus, secundum eundem Dionysium.

114	14	0	6	17	nonæ	aprilis	5	iduum	aprilis	18	b
115	15	11	7	18	8 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	a
116	1	22	8	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	g
117	2	3	9	1	4 nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	17	f
118	3	14	10	2	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	20	e
119	4	25	11	3	4 iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	d
120	5	6	12	4	3 calend.	aprilis	calend.	aprilis	16	c	
121	6	17	13	5	14 calend.	maij	11	calend.	maij	17	b
122	7	28	14	6	8 iduum	aprilis	iduum	aprilis	20	a	
123	8	9	15	7	6 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	g
124	9	20	16	8	17 calend.	maij	15	calend.	maij	16	f
125	10	1	17	9	2 nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	18	e
126	11	12	18	10	9 calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15	d
127	12	23	19	11	2 iduum	aprilis	18	calend.	maij	16	c
128	13	4	20	12	calend.	aprilis	nonarū	aprilis	18	b	
129	14	15	21	13	12 calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	a
130	15	26	22	14	5 iduum	aprilis	7	iduum	aprilis	15	g
131	1	7	23	15	4 calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	f
132	2	18	24	16	15 calend.	maij	11	calend.	maij	19	e

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Septimus decennouenalis.

Circulus octauus, secundum eundem Dionysium.

133	3	0	2	17	nonæ	aprilis	8	iduum	aprilis	15	g
134	4	11	3	18	8 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	f
135	5	22	4	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	19	e
136	6	3	5	1	4 nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	d
137	7	14	6	2	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	c
138	8	25	7	3	4 idus	aprilis	18	calend.	maij	18	b
139	9	6	8	4	3 calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21	a
140	10	17	9	5	14 calend.	maij	7	calend.	maij	21	g
141	11	28	10	6	7 idus	aprilis	4	iduum	aprilis	17	f
142	12	9	11	7	6 calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20	e
143	13	20	12	8	17 calend.	maij	10	calend.	maij	21	d
144	14	1	13	9	2 nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	c
145	15	12	14	10	9 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	b
146	1	23	15	11	2 iduum	aprilis	14	calend.	maij	20	a
147	2	4	16	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	g
148	3	15	17	13	12 calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	f
149	4	26	18	14	5 iduum	aprilis	18	calend.	maij	19	e
150	5	7	19	15	4 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15	d
151	6	18	20	16	15 calend.	maij	13	calend.	maij	16	c

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Octauus decennouenalis.

Circuli.

Circulus nonus, secundum eundem Dionysium.

152	7	0	7	17	nona	aprilis	4	iduum	aprilis	19	d
153	8	11	6	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	c
154	9	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	b
155	10	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	a
156	11	14	2	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	g
157	12	25	3	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	e
158	13	6	4	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	d
159	14	17	5	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	c
160	15	28	6	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	b
161	1	9	7	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	a
162	2	20	8	8	17	calend.	maij	13	calend.	maij	g
163	3	1	9	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	e
164	4	12	10	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	d
165	5	23	11	11	2	iduum	aprilis	17	calend.	maij	c
166	6	4	12	12	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	b	
167	7	15	13	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	a
168	8	26	14	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	g
169	9	7	15	15	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	e
170	10	18	16	16	15	calend.	maij	9	calend.	maij	d

Ogdoas, Hendecas, Nonus decennouenalis.

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus decimus, secundum eundem Dionysium.

171	11	0	7	17	nona	aprilis	7	iduum	aprilis	16	a
172	12	11	8	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	g
173	13	22	9	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20	e
174	14	3	10	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	d
175	15	14	11	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	c
176	1	25	12	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	b
177	2	6	13	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	a
178	3	17	14	5	14	calend.	maij	12	calend.	aprilis	g
179	4	28	15	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	e
180	5	9	16	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	d
181	6	20	17	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	c
182	7	1	18	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	b
183	8	12	19	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	a
184	9	23	20	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	g
185	10	4	21	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	e	
186	11	15	22	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	d
187	12	26	23	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	c
188	13	7	24	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	b
189	14	18	25	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	a

Ogdoas, Hendecas, Decimus decennouenalis.

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circuli.

Circulus undecimus, secundum eundem Dionysium.

190	15	0	3	17	nona	aprilis	2	iduum	aprilis	21	e
191	1	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	b
192	2	22	5	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	a
193	3	3	6	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	g
194	4	14	7	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	e
195	5	25	8	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	d
196	6	6	9	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	c
197	7	17	10	5	14	calend.	maij	8	calend.	maij	b
198	8	28	11	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	a
199	9	9	12	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	g
200	10	20	13	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	e
201	11	1	14	9	2	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	d
202	12	12	15	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	c
203	13	23	16	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	b
204	14	4	17	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	a	
205	15	15	18	13	12	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	g
206	1	26	19	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	e
207	2	7	20	15	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	d
208	3	18	21	16	15	calend.	maij	9	calend.	maij	c

Ogdoas, Hendecas, Undecimus decennouenalis.

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus duodecimus, secundum eundem Dionysium.

209	4	0	6	17	nona	aprilis	5	iduum	aprilis	18	g
210	5	11	7	18	8	calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	e
211	6	22	8	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	15	d
212	7	3	9	1	4	nonarū	aprilis	nona	aprilis	17	c
213	8	14	10	2	11	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	b
214	9	25	11	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	a
215	10	6	12	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	g
216	11	17	13	5	14	calend.	maij	11	calend.	aprilis	e
217	12	28	14	6	7	iduum	aprilis	idus	aprilis	20	d
218	13	9	15	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	c
219	14	20	16	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	b
220	15	1	17	9	2	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	a
221	1	12	18	10	9	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	g
222	2	23	19	11	2	iduum	aprilis	18	calend.	maij	e
223	3	4	20	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	19	d
224	4	15	21	13	12	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	c
225	5	26	22	14	5	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	b
226	6	7	23	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	a
227	7	18	24	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	g

Ogdoas, Hendecas, Duodecimus decennouenalis.

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus decimusterius, secundum eundem Dionysium.

228	8	0	2	17	nona	aprilis	7	iduum	aprilis	15	d	
229	9	11	3	18	8	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	c
230	10	22	4	19	idus	aprilis	14	calend.	mai	19	b	
231	11	3	5	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	a
232	12	14	7	2	11	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	g
233	13	25	1	3	4	iduum	aprilis	18	calend.	mai	18	e
234	14	6	2	4	3	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	21	d
235	15	17	3	5	14	calend.	mai	13	calend.	mai	15	b
236	1	28	5	6	7	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	a
237	2	9	6	7	6	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20	g
238	3	20	7	8	17	calend.	mai	10	calend.	mai	21	f
239	4	1	8	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	d
240	5	12	9	10	9	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	c
241	6	23	10	11	2	iduum	aprilis	14	calend.	mai	20	b
242	7	4	11	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	a	
243	8	15	12	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	g
244	9	26	13	14	5	iduum	aprilis	18	calend.	mai	19	e
245	10	7	14	15	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15	d
246	11	18	15	16	15	calend.	mai	13	calend.	mai	16	c

Ogdoas, 235-244

Hendecas, 245-246

Decimusterius decennouennalis.

Decimasterius decennouennalis.

Circulus decimus quartus, secundum eundem Dionysium.

247	12	0	4	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17	a	
248	13	11	6	18	8	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	g
249	14	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	mai	16	f	
250	15	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	e
251	1	14	2	2	10	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	c
252	2	25	4	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	20	b
253	3	6	5	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18	a
254	4	17	6	5	14	calend.	mai	9	calend.	mai	19	g
255	5	28	7	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	e
256	6	9	8	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	d
257	7	20	9	8	17	calend.	mai	13	calend.	mai	18	c
258	8	1	10	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	b
259	9	12	11	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	g
260	10	23	12	11	2	iduum	aprilis	17	calend.	mai	17	f
261	11	4	13	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	20	e	
262	12	15	14	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	d
263	13	26	15	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	b
264	14	7	16	15	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	a
265	15	18	17	16	15	calend.	mai	9	calend.	mai	20	g

Ogdoas, 253-262

Hendecas, 263-265

Decimusquartus decennouennalis.

Circulus decimus quintus, secundum eundem Dionysium.

266	1	0	7	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17	f	
267	2	11	8	18	8	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	e
268	3	22	9	19	idus	aprilis	12	calend.	mai	20	d	
269	4	3	10	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	c
270	5	14	11	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	b
271	6	25	12	3	4	iduum	aprilis	16	calend.	mai	20	a
272	7	6	13	4	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	g
273	8	17	14	5	14	calend.	mai	12	calend.	mai	16	e
274	9	28	15	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	d
275	10	9	16	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	c
276	11	20	17	8	17	calend.	mai	13	calend.	mai	15	b
277	12	1	18	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	18	a
278	13	12	19	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	g
279	14	23	20	11	2	iduum	aprilis	17	idus	aprilis	15	e
280	15	4	21	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	d	
281	1	15	22	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	20	c
282	2	26	23	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	mai	21	b
283	3	7	24	15	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	a
284	4	18	25	16	15	calend.	mai	12	calend.	mai	17	g

Ogdoas, 273-282

Hendecas, 283-284

Decimusquintus decennouennalis.

Circulus decimus sextus, secundum eundem Dionysium.

285	5	0	3	17	nona	aprilis	2	iduum	aprilis	21	c	
286	6	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	a
287	7	22	5	19	idus	aprilis	15	calend.	mai	18	g	
288	8	3	6	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	e
289	9	14	7	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	d
290	10	25	8	3	4	iduum	aprilis	idus	aprilis	17	c	
291	11	6	9	4	3	calend.	aprilis	nona	aprilis	20	b	
292	12	17	10	5	14	calend.	mai	8	calend.	mai	20	a
293	13	28	11	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	16	g
294	14	9	12	7	6	calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	f	
295	15	20	13	8	17	calend.	mai	11	calend.	mai	20	e
296	1	1	14	9	2	nonarū	aprilis	nona	aprilis	15	d	
297	2	12	15	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	c
298	3	23	16	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	mai	19	b
299	4	4	17	12	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	a	
300	5	15	18	13	12	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	g
301	6	26	19	14	5	iduum	aprilis	idus	aprilis	18	e	
302	7	7	20	15	4	calend.	aprilis	nona	aprilis	21	d	
303	8	18	21	16	15	calend.	mai	14	calend.	mai	15	c

Ogdoas, 291-300

Hendecas, 301-303

Decimussextus decennouennalis.

Circulus decimusseptimus, secundum eundem Dionysium.

304	9	0	6	17	nonæ aprilis	5 iduum aprilis	14	f g g	
305	10	11	7	18	calend. aprilis	calend. aprilis	21	e d	
306	11	22	1	19	idus aprilis	18 calend. maij	15	c	
307	12	3	2	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18	c	
308	13	14	4	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	b	
309	14	25	5	3	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21	a	
310	15	6	6	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	g f	
311	1	17	7	5	14 calend. maij	10 calend. maij	18	e	Decimusseptimus decennouennalis.
312	2	28	2	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	d	
313	3	9	3	7	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16	c	
314	4	20	4	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	b a	
315	5	1	5	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	f g g	
316	6	12	7	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	f g g	
317	7	23	1	11	2 iduum aprilis	19 calend. maij	16	e	
318	8	4	2	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	d c	
319	9	15	3	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	b	
320	10	26	5	14	5 iduum aprilis	4 iduum aprilis	15	a	
321	11	7	6	15	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18	f g g	
322	12	18	7	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19	f e	

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis,

Circulus decimus octauus, secundum eundem Dionysium.

323	13	0	1	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	16	d	
324	14	11	3	18	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18	c	
325	15	22	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	19	b	
326	1	3	5	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	a g g	
327	2	14	6	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	f g g	
328	3	25	1	3	4 iduum aprilis	18 calend. maij	18	e	
329	4	6	2	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	d	
330	5	17	3	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	c b	Decimus octauus decennouennalis.
331	6	28	4	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	a g g	
332	7	9	6	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	f g g	
333	8	20	7	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21	e d	
334	9	1	1	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	e d	
335	10	12	2	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	c	
336	11	23	4	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	b	
337	12	4	5	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	a	
338	13	15	6	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	g f	
339	14	26	7	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	e	
340	15	7	2	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	d	
341	1	18	3	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16	c	

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis,

Circulus decimus nonus, secundum eundem Dionysium.

342	2	0	4	17	nonæ aprilis	3 iduum aprilis	20	c	
343	3	11	5	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	b	
344	4	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	a g g	
345	5	3	1	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19	f g g	
346	6	14	2	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	e	
347	7	25	3	3	4 iduum aprilis	2 iduum aprilis	16	d	
348	8	6	5	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18	c b	
349	9	17	6	5	14 calend. maij	9 calend. maij	19	a	Decimus nonus decennouennalis.
350	10	28	7	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	15	g g g	
351	11	9	1	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	f g g	
352	12	20	3	8	17 calend. maij	13 calend. maij	18	e d	
353	13	1	4	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21	c	
354	14	12	5	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	b	
355	15	23	6	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	18	a	
356	1	4	1	12	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20	g f	
357	2	15	2	13	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	16	e	
358	3	26	3	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	d	
359	4	7	4	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	c	
360	5	18	6	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20	b a	

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis,

Circulus uigesimus, secundum eundem Dionysium.

361	6	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	f g g	
362	7	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	e	
363	8	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	e	
364	9	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	d c	
365	10	14	5	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	b	
366	11	25	6	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	a	
367	12	6	7	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	f g g	
368	13	17	1	5	14 calend. maij	12 calend. maij	16	f	Vigessimus decennouennalis.
369	14	28	3	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	18	d	
370	15	9	4	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	c	
371	1	20	5	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	b	
372	2	1	7	9	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	18	a g g	
373	3	12	1	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	f g g	
374	4	23	2	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	e	
375	5	4	3	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	18	d	
376	6	15	5	13	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20	c b	
377	7	26	6	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	a	
378	8	7	7	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	f g g	
379	9	18	1	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	f g g	

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis,

Circulus trigessimus primus, secundum eundem Dionysium.

380	10	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	c	d
381	11	11	4	18	8 calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	16	c	c
382	12	22	5	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	b	b
383	13	3	6	1	4 nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	a	a
384	14	14	1	2	11 calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	g	f
385	15	25	2	3	4 iduum	aprilis	15	idus	aprilis	17	e	e
386	1	6	3	4	3 calend.	aprilis	4	nonæ	aprilis	20	d	d
387	2	17	4	5	14 calend.	maij	7	calend.	maij	21	c	c
388	3	28	5	6	7 iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	15	b	a
389	4	9	7	7	6 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	g	g
390	5	20	1	8	17 calend.	maij	11	calend.	maij	20	f	e
391	6	1	2	9	2 nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	e	e
392	7	12	4	10	9 calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	d	c
393	8	23	5	11	2 iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	b	b
394	9	4	6	12	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	a	a
395	10	15	7	13	12 calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	g	g
396	11	26	2	14	5 iduum	aprilis	15	idus	aprilis	18	f	e
397	12	7	3	15	4 calend.	aprilis	4	nonæ	aprilis	20	d	d
398	13	18	4	16	12 calend.	maij	14	calend.	maij	15	c	c

Ogdoas, 387-396
Hendecas, 397-398

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Vigessimus primus decennouennalis.

Circulus trigessimus secundus, secundum eundem Dionysium.

399	14	0	5	17	nonæ	aprilis	4	iduum	aprilis	19	b	b
400	15	11	7	18	8 calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	a	g
401	1	22	1	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	15	f	f
402	2	3	2	1	4 nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	18	e	d
403	3	14	3	2	11 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	d	d
404	4	25	4	3	4 iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	c	b
405	5	6	5	4	3 calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	a	a
406	6	17	6	5	14 calend.	maij	10	calend.	maij	18	g	g
407	7	28	7	6	7 iduum	aprilis	18	calend.	maij	22	f	f
408	8	9	8	7	6 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	e	d
409	9	20	9	8	17 calend.	maij	14	calend.	maij	17	c	b
410	10	1	10	9	2 nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	b	a
411	11	12	11	10	9 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	a	a
412	12	23	12	11	2 iduum	aprilis	18	calend.	maij	16	g	f
413	13	4	13	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	17	e	d
414	14	15	14	13	12 calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	d	d
415	15	26	15	14	5 iduum	aprilis	15	iduum	aprilis	16	c	c
416	1	7	16	15	4 calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	b	a
417	2	18	17	16	15 calend.	maij	10	calend.	maij	19	g	g

Ogdoas, 406-415
Hendecas, 416-417

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Vigessimus secundus decennouennalis.

Circulus trigessimus tertius, secundum eundem Dionysium.

418	3	0	1	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	17	f	f
419	4	11	2	18	8 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	e	e
420	5	22	4	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	18	d	c
421	6	3	5	1	4 nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	b	b
422	7	14	6	2	11 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	a	a
423	8	25	7	3	4 iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	g	g
424	9	6	8	4	3 calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21	f	e
425	10	17	9	5	14 calend.	maij	13	calend.	maij	15	d	d
426	11	28	10	6	7 iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	c	c
427	12	9	11	7	6 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	b	b
428	13	20	12	8	17 calend.	maij	10	calend.	maij	21	a	a
429	14	1	13	9	2 nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	f	f
430	15	12	14	10	9 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	e	e
431	1	23	15	11	2 iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	d	d
432	2	4	16	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	c	b
433	3	15	17	13	12 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	a	a
434	4	26	18	14	5 iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	g	g
435	5	7	19	15	4 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	f	f
436	6	18	20	16	15 calend.	maij	13	calend.	maij	16	e	d

Ogdoas, 425-434
Hendecas, 435-436

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Vigessimus tertius decennouennalis.

Circulus trigessimus quartus, secundum eundem Dionysium.

437	7	0	1	17	nonæ	aprilis	3	iduum	aprilis	20	c	c
438	8	11	2	18	8 calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	b	b
439	9	22	4	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	a	a
440	10	3	5	1	4 nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	g	f
441	11	14	6	2	11 calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	e	e
442	12	25	7	3	4 iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	d	d
443	13	6	8	4	3 calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	c	c
444	14	17	9	5	14 calend.	maij	9	calend.	maij	19	b	a
445	15	28	10	6	7 iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	g	g
446	1	9	11	7	6 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	f	f
447	2	20	12	8	17 calend.	maij	12	calend.	maij	19	e	e
448	3	1	13	9	2 nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	d	c
449	4	12	14	10	9 calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	b	b
450	5	23	15	11	2 iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	a	a
451	6	4	16	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	g	g
452	7	15	17	13	12 calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	f	e
453	8	26	18	14	5 iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	d	c
454	9	7	19	15	4 calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	c	c
455	10	18	20	16	15 calend.	maij	8	calend.	maij	21	b	b

Ogdoas, 444-453
Hendecas, 454-455

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Vigessimus quartus decennouennalis.

Circulus uigefimus quintus, secundum eundem Dionysium.

456	11	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	a	gg
457	12	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	f	r
458	13	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	e	d
459	14	3	3	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	d	e
460	15	14	5	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	c	b
461	1	25	6	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	a	b
462	2	6	7	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	f	gg
463	3	17	1	5	14 calend. maij	11 calend. maij	16	e	d
464	4	28	3	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	e	d
465	5	9	4	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	c	a
466	6	20	5	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	b	a
467	7	1	6	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	19	a	f
468	8	12	1	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	gg	f
469	9	23	2	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	e	d
470	10	4	3	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	19	d	e
471	11	15	4	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	c	a
472	12	26	5	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	b	a
473	13	7	6	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	f	gg
474	14	18	1	16	15 calend. maij	11 calend. aprilis	18	f	gg

Ogdoas, 463-470; Hendecas, 471-474

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Littera Dominicalis, Vigefimus quintus decennouennalis.

Circulus uigefimus septimus, secundum eundem Dionysium.

494	4	0	5	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	19	b	a
495	5	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	a	f
496	6	22	1	19	idus aprilis	18 calend. aprilis	15	g	f
497	7	3	2	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18	e	d
498	8	14	3	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	d	e
499	9	25	4	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	c	a
500	10	6	5	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	b	a
501	11	17	6	5	14 calend. maij	10 calend. maij	18	g	f
502	12	28	1	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	f	gg
503	13	9	2	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	e	d
504	14	20	3	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	d	c
505	15	1	4	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	b	a
506	1	12	5	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	a	f
507	2	23	6	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	f	gg
508	3	4	7	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	e	d
509	4	15	8	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	d	e
510	5	26	9	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	c	a
511	6	7	10	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	a	b
512	7	18	11	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19	a	gg

Ogdoas, 501-508; Hendecas, 509-512

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Littera Dominicalis, Vigefimus septimus decennouennalis.

Circulus uigefimus sextus, secundum eundem Dionysium.

475	15	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	e	d
476	1	11	3	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	d	c
477	2	22	4	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	b	a
478	3	3	5	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	a	f
479	4	14	6	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	gg	f
480	5	25	7	3	4 iduum aprilis	idus aprilis	17	f	e
481	6	6	8	4	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	d	e
482	7	17	9	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	c	a
483	8	28	10	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	b	a
484	9	9	11	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	a	gg
485	10	20	12	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	f	gg
486	11	1	13	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	e	d
487	12	12	14	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	d	e
488	13	23	15	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	c	b
489	14	4	16	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	a	b
490	15	15	17	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	gg	f
491	1	26	18	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	f	gg
492	2	7	19	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	21	e	d
493	3	18	20	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	c	a

Ogdoas, 481-488; Hendecas, 489-493

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Littera Dominicalis, Vigefimus sextus decennouennalis.

Circulus uigefimus octauus, secundum eundem Dionysium.

513	8	0	1	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	17	f	gg
514	9	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	e	d
515	10	22	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	10	d	c
516	11	3	4	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	c	b
517	12	14	5	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	a	f
518	13	25	6	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19	gg	f
519	14	6	7	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	f	gg
520	15	17	8	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	e	d
521	1	28	9	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	c	a
522	2	9	10	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	b	a
523	3	20	11	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15	a	gg
524	4	1	12	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	gg	f
525	5	12	13	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	d	c
526	6	23	14	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	c	a
527	7	4	15	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	b	a
528	8	15	16	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	gg	f
529	9	26	17	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	f	gg
530	10	7	18	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	e	d
531	11	18	19	16	15 calend. maij	12 calend. maij	16	d	c

Ogdoas, 519-526; Hendecas, 527-531

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Littera Dominicalis, Vigefimus octauus decennouennalis.

Circulus vigesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

	532	10	0	4	17	nona aprilis	3 iduum aprilis	20	b
	533	11	1	5	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	a
	534	12	2	6	19	idus aprilis	16 calend. maij	17	g f
	535	13	3	7	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	e
	536	14	4	2	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	d
	537	15	5	3	3	4 iduum aprilis	2 iduum aprilis	16	c
Ogdoas,	538	1	6	4	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	b a
	539	2	17	5	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	g g
	540	3	28	7	6	7 iduum aprilis	7 iduum aprilis	15	f
	541	4	9	1	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	e
	542	5	20	2	8	17 calend. maij	12 calend. maij	19	d
	543	6	1	3	9	2 nonarū aprilis	nona aprilis	15	b
	544	7	12	5	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	a
	545	8	23	6	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	18	g
	546	9	4	7	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	f e
	547	10	15	1	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	d
	548	11	26	3	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	c
Hendecas,	549	12	7	4	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	b
	550	13	18	5	16	5 calend. maij	8 calend. maij	21	a g

Vigesimus nonus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigesimus, secundum eundem Dionysium.

	551	14	0	6	17	nona aprilis	6 iduum aprilis	18	f
	552	15	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	e
	553	1	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	d
	554	2	3	3	1	4 nonarū aprilis	nona aprilis	17	c b
	555	3	14	4	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	a
	556	4	25	6	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	g g
Ogdoas,	557	5	6	7	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	e
	558	6	17	1	5	14 calend. maij	11 calend. maij	17	d
	559	7	28	2	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	c
	560	8	9	4	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	b
	561	9	20	5	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	a
	562	10	1	6	9	2 nonarū aprilis	idus aprilis	19	g f
	563	11	12	7	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	e
	564	12	23	2	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	d
	565	13	4	3	12	calend. aprilis	nona aprilis	18	c
	566	14	15	4	13	12 calend. aprilis	calend. aprilis	21	b a
	567	15	26	5	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	15	g g
Hendecas,	568	1	7	7	15	4 calend. aprilis	calend. maij	17	e
	569	2	18	1	16	5 calend. maij	11 calend. aprilis	18	c

Trigesimus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigesimus primus, secundum eundem Dionysium.

	570	3	0	2	17	nona aprilis	8 iduum aprilis	15	d
	571	4	11	3	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	18	b
	572	5	22	4	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	a
	573	6	3	6	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	g g
	574	7	14	7	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	f e
	575	8	25	1	3	4 iduum aprilis	4 calend. maij	18	d
	576	9	6	3	4	3 calend. aprilis	nona aprilis	20	c
Ogdoas,	577	10	17	4	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	b
	578	11	28	5	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	a g g
	579	12	9	6	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	f
	580	13	20	1	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	e
	581	14	1	2	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	d
	582	15	12	3	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	c b
	583	1	23	4	11	2 iduum aprilis	14 calend. aprilis	20	a
	584	2	4	6	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	g g
	585	3	15	7	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	f
	586	4	26	1	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	18	e d
endecas,	587	5	7	2	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	c
	588	6	18	4	16	5 calend. maij	4 calend. maij	15	b

Trigesimus primus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

	589	7	0	5	17	nona aprilis	4 iduum aprilis	18	a
	590	8	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	g f
	591	9	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	e
	592	10	3	2	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	17	d
	593	11	14	3	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	c
	594	12	25	4	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	b a
Ogdoas,	595	13	6	5	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	17	g g
	596	14	17	7	5	14 calend. maij	10 calend. maij	17	f
	597	15	28	1	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	e
	598	1	9	2	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	16	d c
	599	2	20	3	8	17 calend. maij	13 calend. maij	17	b
	600	3	1	5	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	a
	601	4	12	6	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	e g
	602	5	23	7	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	f e
	603	6	4	1	12	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20	d
	604	7	15	3	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	15	c
	605	8	26	4	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	b
Hendecas,	606	9	7	5	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	a g g
	607	10	18	6	16	5 calend. maij	9 calend. maij	20	f

Trigesimus secundus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus tertius, secundum eundem Dionysium.

608	11	0	1	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	16	e	
609	12	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	d	
610	13	22	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	20	c	b
611	14	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	a	
612	15	14	6	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	f	g
613	1	25	7	3	4 iduum aprilis	14 calend. maij	19	f	g
614	2	6	1	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	e	d
615	3	17	2	5	14 calend. maij	12 calend. maij	16	c	
616	4	28	4	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	b	
617	5	9	5	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	a	
618	6	20	6	8	17 calend. maij	16 calend. maij	12	g	f
619	7	1	7	9	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	18	e	
620	8	12	2	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	d	
621	9	23	3	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	c	
622	10	4	4	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	b	a
623	11	15	5	13	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20	g	f
624	12	26	7	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	f	g
625	13	7	1	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	e	
626	14	18	2	16	15 calend. maij	12 calend. maij	17	d	c

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus tertius decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus quartus, secundum eundem Dionysium.

627	15	0	3	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21	b	
628	1	11	5	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	a	
629	2	22	6	19	idus aprilis	16 calend. maij	17	g	f
630	3	3	7	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	f	e
631	4	14	1	2	10 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	d	
632	5	25	3	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	c	
633	6	6	4	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	b	
634	7	17	5	5	14 calend. maij	8 calend. aprilis	20	a	g
635	8	28	6	6	7 iduum aprilis	5 iduum aprilis	15	f	g
636	9	9	7	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	e	
637	10	20	2	8	17 calend. maij	12 calend. maij	19	d	
638	11	1	3	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15	c	b
639	12	12	4	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18	a	
640	13	23	6	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	18	g	f
641	14	4	7	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	f	g
642	15	15	1	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	e	d
643	1	26	2	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	c	
644	2	6	4	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	b	
645	3	18	5	16	15 calend. maij	8 calend. maij	21	a	

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus quartus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus quintus, secundum eundem Dionysium.

646	4	0	6	17	nonæ aprilis	5 iduum aprilis	18	g	f
647	5	11	7	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	e	
648	6	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	d	
649	7	3	3	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	c	
650	8	14	4	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	b	a
651	9	25	5	3	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21	g	f
652	10	6	7	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	f	g
653	11	17	1	5	14 calend. maij	11 calend. maij	17	e	
654	12	28	2	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	d	c
655	13	9	3	7	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16	b	
656	14	20	5	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	a	
657	15	1	6	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	18	g	f
658	1	12	7	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	15	f	e
659	2	23	1	11	2 iduum aprilis	18 calend. maij	16	d	
660	3	4	3	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	18	c	
661	4	15	4	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	b	
662	5	26	5	14	5 iduum aprilis	7 iduum aprilis	15	a	
663	6	7	6	15	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18	g	f
664	7	18	1	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	e	

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus quintus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus sextus, secundum eundem Dionysium.

665	8	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	d	
666	9	11	3	18	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18	c	b
667	10	22	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	19	a	
668	11	3	6	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	g	f
669	12	14	7	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	e	
670	13	25	1	3	4 iduum aprilis	18 calend. maij	18	c	d
671	14	6	2	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	b	
672	15	17	4	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	a	
673	1	28	5	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	g	f
674	2	9	6	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	e	
675	3	20	7	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21	d	
676	4	1	2	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	c	b
677	5	12	3	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	a	
678	6	23	4	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	b	a
679	7	4	5	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	g	f
680	8	15	7	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	e	
681	9	26	1	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	c	
682	10	7	2	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	d	c
683	11	18	3	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16	b	

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus sextus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus septimus, secundum eundem Dionysium.

684	12	0	5	17	nonæ	aprilis	4	iduum	aprilis	19	a	
685	13	11	6	18	8	calend. aprilis	7	calend.	aprilis	15	g	
686	14	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	f	
687	15	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	d
688	1	14	3	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	c
689	2	25	4	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	b
690	3	6	5	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18	a
691	4	17	6	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19	f
692	5	28	1	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	e
693	6	9	2	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	d
694	7	20	3	8	17	calend.	maij	13	calend.	maij	18	c
695	8	1	4	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	a
696	9	12	6	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	g
697	10	23	7	11	2	iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	f
698	11	4	1	12	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	20	e	
699	12	15	2	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	c
700	13	26	4	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	b
701	14	7	5	15	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	a
702	15	18	6	16	15	calend.	maij	9	calend.	maij	20	g

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus septimus decennouennalis.

Labels: **Anni Domini,** **Indictiones,** **Epactæ,** **Concurrentes,** **Cycli lunares,** **Decimaquarta luna,** **Dies Dominicus Paschæ,** **Luna ipsius diei** **Litera Dominicalis,**

Circulus trigessimus nonus, secundum eundem Dionysium.

722	5	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	c	
723	6	11	4	18	8	calend. aprilis	5	calend.	aprilis	17	a	
724	7	22	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	g	
725	8	3	7	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	f
726	9	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	c
727	10	25	2	3	4	iduum	aprilis	idus	aprilis	17	c	
728	11	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	b
729	12	17	5	5	14	calend.	maij	8	calend.	maij	20	a
730	13	28	6	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	16	g
731	14	9	7	7	6	calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	e	
732	15	20	8	8	17	calend.	maij	12	calend.	maij	18	d
733	1	1	3	9	2	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	15	c
734	2	12	4	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	b
735	3	23	5	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	g
736	4	4	7	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	f	
737	5	15	1	13	12	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	c
738	6	26	2	14	5	iduum	aprilis	idus	aprilis	18	d	
739	7	7	3	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	21	b
740	8	18	5	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	a

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus nonus decennouennalis.

Labels: **Anni Domini,** **Indictiones,** **Epactæ,** **Concurrentes,** **Cycli lunares,** **Decimaquarta luna,** **Dies Dominicus Paschæ,** **Luna ipsius diei** **Litera Dominicalis,**

Circulus trigessimus octauus, secundum eundem Dionysium.

703	1	0	7	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	16	e	
704	2	11	2	18	8	calend. aprilis	3	calend.	aprilis	19	d	
705	3	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20	c	
706	4	3	4	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	b
707	5	14	5	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	g
708	6	25	7	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	f
709	7	6	1	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	e
710	8	17	2	5	14	calend.	maij	12	calend.	aprilis	16	d
711	9	28	3	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	c
712	10	9	5	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	a
713	11	20	6	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	15	g
714	12	1	7	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	f
715	13	12	1	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	e
716	14	23	3	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	d
717	15	4	4	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	c	
718	1	15	5	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	a
719	2	26	6	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	g
720	3	7	1	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	e
721	4	18	2	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	17	d

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus octauus decennouennalis.

Labels: **Anni Domini,** **Indictiones,** **Epactæ,** **Concurrentes,** **Cycli lunares,** **Decimaquarta luna,** **Dies Dominicus Paschæ,** **Luna ipsius diei** **Litera Dominicalis,**

Circulus quadragesimus, secundum eundem Dionysium.

741	9	0	6	17	nonæ	aprilis	5	iduum	aprilis	18	f	
742	10	11	7	18	8	calend. aprilis	calend.	aprilis	21	e		
743	11	22	1	19	idus	aprilis	18	calend.	maij	15	d	
744	12	3	3	1	4	nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	17	c	
745	13	14	4	2	11	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	20	b
746	14	25	5	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	a
747	15	6	6	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	g
748	1	17	1	5	14	calend.	maij	11	calend.	aprilis	17	f
749	2	28	2	6	7	iduum	aprilis	idus	aprilis	20	e	
750	3	9	3	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	d
751	4	20	4	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	c
752	5	1	6	9	2	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	19	b
753	6	12	7	10	9	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15	g
754	7	23	1	11	2	iduum	aprilis	18	calend.	maij	16	f
755	8	4	2	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	19	e	
756	9	15	4	13	12	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	d
757	10	26	5	14	5	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	15	c
758	11	7	6	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	b
759	12	18	7	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	a

Ogdoas, Hendecas,

Quadragesimus decennouennalis.

Labels: **Anni Domini,** **Indictiones,** **Epactæ,** **Concurrentes,** **Cycli lunares,** **Decimaquarta luna,** **Dies Dominicus Paschæ,** **Luna ipsius diei** **Litera Dominicalis,**

Circulus quadragesimus primus, secundum eundem Dionysium.

760	13	0	2	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	15	d
761	14	11	3	18	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18	c
762	15	22	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	19	b a
763	1	3	5	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	g g
764	2	14	7	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	f
765	3	25	1	3	4 iduum aprilis	18 calend. maij	18	e
766	4	6	2	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	d c
767	5	17	3	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	b
768	6	28	5	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	a
769	7	9	6	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	g g
770	8	20	7	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21	f e
771	9	1	1	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	d
772	10	12	3	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	c
773	11	23	4	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	b
774	12	4	5	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	a g g
775	13	15	6	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	f
776	14	26	1	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	e
777	15	7	2	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	d
778	1	18	3	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16	c b

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis,

Quadragesimus primus decennouennalis.

Circulus quadragesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

779	2	0	4	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	a
780	3	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	g g
781	4	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	f g g
782	5	3	1	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19	c d
783	6	14	2	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	c c
784	7	25	4	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	20	b
785	8	6	5	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18	a
786	9	17	6	5	14 calend. maij	9 calend. maij	19	g g
787	10	28	7	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	15	e
788	11	9	2	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	d
789	12	20	3	8	17 calend. maij	13 calend. maij	18	c
790	13	1	4	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21	b a
791	14	12	5	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	f g g
792	15	23	7	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	f g g
793	1	4	1	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	20	e
794	2	15	2	13	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	16	d c
795	3	26	3	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	b
796	4	7	5	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	a
797	5	18	6	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20	g g

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis,

Quadragesimus secundus decennouennalis.

Circulus quadragesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

798	6	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	f e
799	7	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	d
800	8	22	3	19	idus aprilis	12 calend. maij	20	c
801	9	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	b
802	10	14	5	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	a
803	11	25	6	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	f g g
804	12	6	1	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	e
805	13	17	2	5	14 calend. maij	12 calend. maij	16	d
806	14	28	3	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	c b
807	15	9	4	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	a
808	1	20	6	8	17 calend. maij	13 calend. maij	15	g g
809	2	1	7	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	18	f
810	3	12	1	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	c d
811	4	23	2	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	c
812	5	4	4	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	b
813	6	15	5	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	20	a
814	7	26	6	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	g g
815	8	7	7	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	e
816	9	18	2	16	15 calend. maij	12 calend. maij	17	d

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis,

Quadragesimus tertius decennouennalis.

Circulus quadragesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

817	10	0	3	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21	c
818	11	11	4	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	b a
819	12	22	5	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	f g g
820	13	3	7	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	f g g
821	14	14	1	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	e
822	15	25	2	3	4 iduum aprilis	idus aprilis	17	d c
823	1	6	3	4	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	b
824	2	17	5	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	a
825	3	28	6	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	16	g g
826	4	9	7	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	f e
827	5	20	1	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	d
828	6	1	3	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15	c
829	7	12	4	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18	b
830	8	23	5	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	a
831	9	4	6	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	f g g
832	10	15	1	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	e
833	11	26	2	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	d
834	12	7	3	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	21	c b
835	13	18	4	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	a

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis,

Quadragesimus quartus decennouennalis.

Circulus quadragesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

836	14	0	6	17	nonæ aprilis	5 iduum aprilis	14	gg
837	15	11	7	18	8 calend. aprilis	calend. aprilis	21	f
838	1	22	1	19	idus aprilis	19 calend. maij	15	e d
839	2	3	2	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18	c c
840	3	14	4	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	b
841	4	25	5	3	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21	a
842	5	6	6	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	gg f
843	6	17	7	5	14 calend. maij	10 calend. maij	18	e
844	7	28	2	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	d
845	8	9	3	7	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16	c
846	9	20	4	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	b a
847	10	1	5	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	f
848	11	12	7	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	gg f
849	12	23	1	11	2 iduum aprilis	19 calend. maij	16	e
850	13	4	2	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	d c
851	14	15	3	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	b
852	15	26	5	14	5 iduum aprilis	4 iduum aprilis	15	a
853	1	7	6	15	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18	gg
854	2	18	7	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19	f c

Ogdoas, 843-849

Hendecas, 853-854

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quadragesimus quintus decennouennalis.

Circulus quadragesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

874	7	0	4	17	nonæ aprilis	3 iduum aprilis	20	b a
875	8	11	5	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	gg
876	9	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	f
877	10	3	1	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19	e
878	11	14	2	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	d c
879	12	25	3	3	4 iduum aprilis	2 iduum aprilis	16	b
880	13	6	5	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18	a
881	14	17	6	5	14 calend. maij	9 calend. maij	19	gg
882	15	28	7	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	15	f e
883	1	9	1	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	d
884	2	20	3	8	17 calend. maij	13 calend. maij	18	c
885	3	1	4	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21	b
886	4	12	5	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	a gg
887	5	23	6	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	18	f
888	6	4	1	12	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20	e
889	7	15	2	13	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	16	d
890	8	26	3	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	c b
891	9	7	4	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	a
892	10	18	6	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20	gg

Ogdoas, 881-889

Hendecas, 891-892

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quadragesimus septimus decennouennalis.

Circulus quadragesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

855	3	0	1	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	16	d
856	4	11	3	18	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18	c
857	5	22	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	19	b
858	6	3	5	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	a gg
859	7	14	6	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	f gg
860	8	25	1	3	4 iduum aprilis	18 calend. maij	18	e
861	9	6	2	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	gg
862	10	17	3	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	c b
863	11	28	4	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	a
864	12	9	6	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	gg
865	13	20	7	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21	f gg
866	14	1	1	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	e d
867	15	12	2	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	c
868	1	23	4	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	b
869	2	4	5	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	a
870	3	15	6	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	gg
871	4	26	7	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	e
872	5	7	2	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	d
873	6	18	3	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16	c

Ogdoas, 862-869

Hendecas, 872-873

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quadragesimus sextus decennouennalis.

Circulus quadragesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

893	11	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	f
894	12	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	e d
895	13	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	c
896	14	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	b
897	15	14	5	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	a
898	1	25	6	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	gg
899	2	6	7	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	e
900	3	17	2	5	14 calend. maij	12 calend. maij	16	d
901	4	28	3	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	18	c
902	5	9	4	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	b a
903	6	20	5	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	gg
904	7	1	7	9	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	18	f
905	8	12	1	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	e
906	9	23	2	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	d c
907	10	4	3	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	18	b
908	11	15	5	13	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20	a
909	12	26	6	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	gg
910	13	7	7	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	f e
911	14	18	1	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	d

Ogdoas, 898-906

Hendecas, 909-911

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quadragesimus octauus decennouennalis.

Circulus quadragesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	912	15	0	3	17	nona	aprilis	2	iduum	aprilis	21	c	
	913	1	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	16	b
	914	2	22	5	19		idus	aprilis	15	calend.	maij	18	a
	915	3	3	6	2	4	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	f
	916	4	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	e
	917	5	25	2	3	4	iduum	aprilis		idus	aprilis	17	d
	918	6	6	3	4	3	calend.	aprilis		nona	aprilis	20	c
	919	7	17	4	5	14	calend.	maij	7	iduum	maij	21	a
	920	8	28	6	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	15	g
	921	9	9	7	7	6	calend.	aprilis		calend.	aprilis	19	f
	922	10	20	1	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	20	e
	923	11	1	2	9	2	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	c
	924	12	12	4	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	b
	925	13	23	5	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	a
	926	14	4	6	12		calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	g
	927	15	15	7	13	12	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	e
	928	1	26	2	14	5	iduum	aprilis		idus	aprilis	18	d
	929	2	7	3	15	4	calend.	aprilis		nona	aprilis	20	c
Hendecas,	930	3	18	4	16	15	calend.	maij	14	calend.	maij	15	b

Quadragesimus nonus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	931	4	0	5	17	nona	aprilis	4	iduum	aprilis	19	g	
	932	5	11	7	18	8	calend.	aprilis		calend.	aprilis	21	f
	933	6	22	1	19		idus	aprilis	18	calend.	maij	15	e
	934	7	3	2	1	4	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	21	d
	935	8	14	3	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	17	b
	936	9	25	5	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	a
	937	10	6	6	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	g
	938	11	17	7	5	14	calend.	maij	10	calend.	maij	18	f
	939	12	28	1	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	d
	940	13	9	3	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	c
	941	14	20	4	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	b
	942	15	1	5	9	2	nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	a
	943	1	12	6	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	g
	944	2	23	1	11	2	iduum	aprilis	18	calend.	maij	16	e
	945	3	4	2	12		calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	17	d
	946	4	15	3	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	c
	947	5	26	4	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	b
	948	6	7	6	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	a
Hendecas,	949	7	18	7	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	g

Quinquagesimus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	950	8	0	1	17	nona	aprilis	7	iduum	aprilis	17	e	
	951	9	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	d
	952	10	22	4	19		idus	aprilis	14	calend.	maij	18	c
	953	11	3	5	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	b
	954	12	14	6	2	11	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	17	a
	955	13	25	7	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	g
	956	14	6	2	4	3	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21	d
	957	15	17	3	5	14	calend.	maij	13	calend.	maij	15	c
	958	1	28	4	6	7	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	b
	959	2	9	5	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	a
	960	3	20	7	8	17	calend.	maij	10	calend.	maij	21	g
	961	4	1	1	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	e
	962	5	12	2	10	9	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	d
	963	6	23	3	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	c
	964	7	4	4	12		calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	b
	965	8	15	5	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	a
	966	9	26	7	14	5	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	g
	967	10	7	1	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	f
Hendecas,	968	11	18	3	16	15	calend.	maij	13	calend.	maij	16	e

Quinquagesimus primus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	969	12	0	4	17	nona	aprilis	3	iduum	aprilis	20	b	
	970	13	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	a
	971	14	22	6	19		idus	aprilis	16	calend.	maij	17	g
	972	15	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	e
	973	1	14	2	2	11	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	d
	974	2	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	c
	975	3	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	a
	976	4	17	5	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19	g
	977	5	28	7	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	f
	978	6	9	1	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	c
	979	7	20	2	8	17	calend.	maij	12	calend.	maij	19	d
	980	8	1	3	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	b
	981	9	12	4	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	a
	982	10	23	5	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	g
	983	11	4	6	12		calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	e
	984	12	15	7	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	d
	985	13	26	8	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	c
	986	14	7	9	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	b
Hendecas,	987	15	18	1	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	g

Quinquagesimus secundus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	988	1	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	f
	989	2	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	e
	990	3	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	d
	991	4	3	3	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	b
	992	5	14	5	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	a
	993	6	25	6	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	g
	994	7	6	7	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	f
	995	8	17	1	5	14 calend. maij	11 calend. maij	16	d
	996	9	28	3	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	c
	997	10	9	4	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	b
	998	11	20	5	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	a
	999	12	1	6	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	19	g
	1000	13	12	1	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	e
	1001	14	23	2	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	d
	1002	15	4	3	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	19	c
	1003	1	15	4	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	a
	1004	2	26	6	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	g
Hendecas,	1005	3	7	7	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	f
	1006	4	18	1	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	e

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quinquagesimus tertius decennouennalis.

Circulus quinquagesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1007	5	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	c
	1008	6	11	4	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	b
	1009	7	22	5	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	a
	1010	8	3	6	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	g
	1011	9	14	7	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	e
	1012	10	25	2	3	4 iduum aprilis	idus aprilis	17	d
	1013	11	6	3	4	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	e
	1014	12	17	4	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	b
	1015	13	28	5	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	g
	1016	14	9	7	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	f
	1017	15	20	1	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	e
	1018	1	1	2	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	d
	1019	2	12	3	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	b
	1020	3	23	5	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	a
	1021	4	4	6	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	g
	1022	5	15	7	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	e
	1023	6	26	1	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	d
Hendecas,	1024	7	7	3	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	21	c
	1025	8	18	4	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	b

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quinquagesimus quartus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1026	9	0	5	17	nonæ aprilis	3 iduum aprilis	19	b
	1027	10	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	a
	1028	11	22	1	19	idus aprilis	18 calend. aprilis	15	g
	1029	12	3	2	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18	e
	1030	13	14	3	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	d
	1031	14	25	4	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	c
	1032	15	6	6	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	a
	1033	1	17	7	5	14 calend. maij	10 calend. maij	18	g
	1034	2	28	1	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	f
	1035	3	9	2	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	e
	1036	4	20	4	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	c
	1037	5	1	5	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	b
	1038	6	12	6	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	a
	1039	7	23	7	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	g
	1040	8	4	2	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	e
	1041	9	15	3	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	d
	1042	10	26	4	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	c
Hendecas,	1043	11	7	5	15	4 calend. aprilis	13 iduum aprilis	19	b
	1044	12	18	7	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19	g

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quinquagesimus quintus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1045	13	0	1	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	17	f
	1046	14	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	e
	1047	15	22	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	20	d
	1048	1	3	5	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	b
	1049	2	14	6	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	a
	1050	3	25	7	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19	g
	1051	4	6	1	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	f
	1052	5	17	3	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	d
	1053	6	28	4	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	c
	1054	7	9	5	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	b
	1055	8	20	6	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15	a
	1056	9	1	1	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	f
	1057	10	12	2	10	9 calend. aprilis	3 calend. maij	20	e
	1058	11	23	4	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	d
	1059	12	4	5	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	c
	1060	13	15	6	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	a
	1061	14	26	7	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	g
Hendecas,	1062	15	7	1	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	f
	1063	1	18	2	16	15 calend. maij	12 calend. maij	16	e

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quinquagesimus sextus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

1064	2	0	4	17	nona aprilis	3 iduum aprilis	20	b	Quinquagesimus septimus decennouennalis.
1065	3	11	5	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	a	
1066	4	22	6	19	idus aprilis	16 calend. maij	17	g	
1067	5	3	7	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	f e	
1068	6	14	2	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	17	d	
1069	7	25	3	3	4 iduum aprilis	2 iduum aprilis	16	c	
1070	8	6	4	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	b	
1071	9	17	5	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	a	
1072	10	28	6	6	7 iduum aprilis	7 iduum aprilis	15	f g	
1073	11	9	7	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	e	
1074	12	20	8	8	17 calend. maij	12 calend. maij	19	d	
1075	13	1	9	9	2 nonarū aprilis	nona aprilis	15	c b	
1076	14	12	10	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	a	
1077	15	23	11	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	18	g	
1078	1	4	12	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	f g	
1079	2	15	13	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	e d	
1080	3	26	14	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	c	
1081	4	7	15	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	b	
1082	5	18	16	16	15 calend. maij	8 calend. maij	21	a	

Ogdoas, Hendecas,
 Anni Domini,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Decimaquarta luna,
 Dies Dominicus Paschæ,
 Luna ipsius diei
 Litera Dominicalis,

Circulus quinquagesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

1083	6	0	6	17	nona aprilis	6 iduum aprilis	18	g f	Quinquagesimus octauus decennouennalis.
1084	7	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	e	
1085	8	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	d	
1086	9	3	3	1	4 nonarū aprilis	nona aprilis	17	c	
1087	10	14	4	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	b a	
1088	11	25	5	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	a	
1089	12	6	6	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	f g	
1090	13	17	7	5	14 calend. maij	11 calend. maij	17	e	
1091	14	28	8	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	d c	
1092	15	9	9	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	b	
1093	1	20	10	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	a	
1094	2	1	11	9	2 nonarū aprilis	idus aprilis	19	g	
1095	3	12	12	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	f e	
1096	4	23	13	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	d	
1097	5	4	14	12	calend. aprilis	nona aprilis	18	c	
1098	6	15	15	13	12 calend. aprilis	calend. aprilis	21	b	
1099	7	26	16	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	15	a	
1100	8	7	17	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	f g	
1101	9	18	18	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	e	

Ogdoas, Hendecas,
 Anni Domini,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Decimaquarta luna,
 Dies Dominicus Paschæ,
 Luna ipsius diei
 Litera Dominicalis,

Circulus quinquagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

1102	10	0	2	17	nona aprilis	8 iduum aprilis	15	d	Quinquagesimus nonus decennouennalis.
1103	11	11	3	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	18	c b	
1104	12	22	4	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	a	
1105	13	3	5	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	g	
1106	14	14	6	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	f	
1107	15	25	7	3	4 iduum aprilis	4 calend. maij	18	e d	
1108	1	6	8	4	3 calend. aprilis	nona aprilis	20	c	
1109	2	17	9	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	b	
1110	3	28	10	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	a	
1111	4	9	11	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	g f	
1112	5	20	12	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	e	
1113	6	1	13	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	d	
1114	7	12	14	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	c	
1115	8	23	15	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	b a	
1116	9	4	16	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	g	
1117	10	15	17	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	f g	
1118	11	26	18	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	e c	
1119	12	7	19	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	d c	
1120	13	18	20	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	b	

Ogdoas, Hendecas,
 Anni Domini,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Decimaquarta luna,
 Dies Dominicus Paschæ,
 Luna ipsius diei
 Litera Dominicalis,

Circulus sexagesimus, secundum eundem Dionysium.

1121	14	0	5	17	nona aprilis	4 iduum aprilis	18	a	Sexagesimus decennouennalis.
1122	15	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	g	
1123	1	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	f e	
1124	2	3	8	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	17	d	
1125	3	14	9	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	c	
1126	4	25	10	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	b	
1127	5	6	11	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	17	a g	
1128	6	17	12	5	14 calend. maij	10 calend. maij	17	f	
1129	7	28	13	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	e	
1130	8	9	14	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	16	d	
1131	9	20	15	8	17 calend. maij	13 calend. maij	17	c b	
1132	10	1	16	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	a	
1133	11	12	17	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	g	
1134	12	23	18	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	f g	
1135	13	4	19	12	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20	e d	
1136	14	15	20	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	c	
1137	15	26	21	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	b	
1138	1	7	22	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	a	
1139	2	18	23	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20	g f	

Ogdoas, Hendecas,
 Anni Domini,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Decimaquarta luna,
 Dies Dominicus Paschæ,
 Luna ipsius diei
 Litera Dominicalis,

Circulus sexagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

1140	3	0	1	17	nona	aprilis	7 iduum	aprilis	16	e
1141	4	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	d
1142	5	22	3	19	idus	aprilis	13 calend.	maij	20	c
1143	6	3	4	1	4 nonarū	aprilis	2 nonarū	aprilis	16	b a
1144	7	14	6	2	11 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	18	g g
1145	8	25	7	3	4 iduum	aprilis	14 calend.	aprilis	19	f
1146	9	6	1	4	3 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	15	e
1147	10	17	2	5	14 calend.	maij	12 calend.	maij	16	d
1148	11	28	4	6	7 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	18	c b
1149	12	9	5	7	6 calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	21	a
1150	13	20	6	8	17 calend.	maij	16 calend.	maij	12	g g
1151	14	1	7	9	2 nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	18	f
1152	15	12	2	10	9 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	20	e d
1153	1	23	3	11	2 iduum	aprilis	13 calend.	maij	21	c
1154	2	4	4	12	calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	17	b
1155	3	15	5	13	12 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	20	a
1156	4	26	7	14	5 iduum	aprilis	17 calend.	maij	20	g g
1157	5	7	1	15	4 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	16	e
1158	6	18	2	16	15 calend.	maij	12 calend.	maij	17	d

Ogdoas, 1140-1149
Hendecas, 1150-1158

Sexagesimus primus decennouennalis.

Circulus sexagesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

1178	4	0	6	17	nona	aprilis	5 iduum	aprilis	18	g g
1179	5	11	7	18	8 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	15	f
1180	6	22	2	19	idus	aprilis	12 calend.	maij	21	e d
1181	7	3	3	1	4 nonarū	aprilis	nona	aprilis	17	c
1182	8	14	4	2	11 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	20	b
1183	9	25	5	3	4 iduum	aprilis	15 calend.	maij	21	a
1184	10	6	7	4	3 calend.	aprilis	calend.	aprilis	16	g f
1185	11	17	1	5	14 calend.	maij	12 calend.	maij	17	e
1186	12	28	2	6	7 iduum	aprilis	idus	aprilis	20	d
1187	13	9	3	7	6 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	16	c
1188	14	20	5	8	17 calend.	maij	15 calend.	maij	16	b a
1189	15	1	6	9	2 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	18	g g
1190	1	12	7	10	9 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	f
1191	2	23	1	11	2 iduum	aprilis	18 calend.	maij	16	c
1192	3	4	3	12	calend.	aprilis	nona	aprilis	18	d c
1193	4	15	4	13	12 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	21	b
1194	5	26	5	14	5 iduum	aprilis	7 iduum	aprilis	15	a
1195	6	7	6	15	4 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	18	g g
1196	7	18	1	16	15 calend.	maij	11 calend.	maij	18	f e

Ogdoas, 1178-1187
Hendecas, 1188-1196

Sexagesimus tertius decennouennalis.

Circulus sexagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

1159	7	0	3	17	nona	aprilis	2 iduum	aprilis	21	a
1160	8	11	5	18	8 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	16	b a
1161	9	22	6	19	idus	aprilis	16 calend.	maij	17	g g
1162	10	3	7	1	4 nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	20	e
1163	11	14	1	2	11 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	16	c
1164	12	25	3	3	4 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	15	d c
1165	13	6	4	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	b
1166	14	17	5	5	14 calend.	maij	8 calend.	aprilis	20	a
1167	15	28	6	6	7 iduum	aprilis	5 iduum	aprilis	15	e g g
1168	1	9	1	7	6 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	18	f e g g
1169	2	20	2	8	17 calend.	maij	12 calend.	maij	19	d
1170	3	1	3	9	2 nonarū	aprilis	nona	aprilis	15	c
1171	4	12	4	10	9 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	18	b
1172	5	23	6	11	2 iduum	aprilis	16 calend.	maij	18	a g g
1173	6	4	7	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	e
1174	7	15	1	13	12 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	17	c
1175	8	26	2	14	5 iduum	aprilis	idus	aprilis	18	d
1176	9	7	4	15	4 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	20	c b
1177	10	18	5	16	15 calend.	maij	8 calend.	maij	21	a

Ogdoas, 1159-1168
Hendecas, 1169-1177

Sexagesimus secundus decennouennalis.

Circulus sexagesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

1197	8	0	2	17	nona	aprilis	8 iduum	aprilis	15	d
1198	9	11	3	18	8 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	18	c
1199	10	22	4	19	idus	aprilis	14 calend.	maij	19	b
1200	11	3	6	1	4 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	21	a g g
1201	12	14	7	2	11 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	17	f
1202	13	25	1	3	4 iduum	aprilis	18 calend.	maij	18	e
1203	14	6	2	4	3 calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	21	d
1204	15	17	4	5	14 calend.	maij	7 calend.	maij	21	c b
1205	1	28	5	6	7 iduum	aprilis	4 iduum	aprilis	17	a
1206	2	9	6	7	6 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	20	g g
1207	3	20	7	8	17 calend.	maij	10 calend.	maij	21	f g g
1208	4	1	2	9	2 nonarū	aprilis	8 iduum	aprilis	16	e d
1209	5	12	3	10	9 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	19	c
1210	6	23	4	11	2 iduum	aprilis	14 calend.	maij	20	b
1211	7	4	5	12	calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	a
1212	8	15	7	13	12 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	18	g f
1213	9	26	1	14	5 iduum	aprilis	18 calend.	maij	19	e
1214	10	7	2	15	4 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	15	d
1215	11	18	3	16	15 calend.	maij	13 calend.	maij	16	c

Ogdoas, 1197-1206
Hendecas, 1207-1215

Sexagesimus quartus decennouennalis.

Circulus sexagesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

	1216	2	0	5	17	nonæ	aprilis	4	iduum	aprilis	19	b	a	
	1217	3	11	6	18	8	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	f	g
	1218	4	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	f	g	
	1219	5	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	e	c
	1220	6	14	3	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	d	c
	1221	7	25	4	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	b	a
	1222	8	6	5	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	a	a
Ogdoas,	1223	9	17	6	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	18	f	e
	1224	10	28	7	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	f	e
	1225	11	9	2	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	d	c
	1226	12	20	3	8	17	calend.	maij	13	calend.	maij	18	c	c
	1227	13	1	4	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	b	b
	1228	14	12	6	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	a	a
	1229	15	23	7	11	2	iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	f	g
	1230	1	4	1	12	7	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	20	e	c
	1231	2	15	2	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	d	d
	1232	3	26	3	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	c	b
	1233	4	7	5	15	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	a	a
Hendecas,	1234	5	18	6	16	15	calend.	maij	9	calend.	maij	20	g	g

Sexagesimus quintus decennouennalis.

Circulus sexagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

	1254	10	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	f	g	
	1255	11	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	f	g
	1256	12	22	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	e	d	
	1257	13	3	7	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	e	c
	1258	14	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	c	b
	1259	15	25	2	3	4	iduum	aprilis	idus	aprilis	17	a	a	
	1260	1	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	g	f
Ogdoas,	1261	2	17	5	5	14	calend.	maij	8	calend.	maij	20	e	c
	1262	3	28	6	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	16	d	d
	1263	4	9	7	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	c	c
	1264	5	20	2	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	18	b	a
	1265	6	1	3	9	2	nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	15	f	g	
	1266	7	12	4	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	f	g
	1267	8	23	5	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	e	c
	1268	9	4	7	12	7	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	d	c
	1269	10	15	1	13	12	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	b	b
	1270	11	26	2	14	5	iduum	aprilis	idus	aprilis	18	a	a	
	1271	12	7	3	15	4	calend.	aprilis	nonæ	aprilis	21	f	g	
Hendecas,	1272	13	18	5	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	f	g

Sexagesimus octauus decennouennalis.

Circulus sexagesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

	1235	6	0	7	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	16	f	f	
	1236	7	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	e	d
	1237	8	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20	c	c	
	1238	9	3	4	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	b	b
	1239	10	14	5	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	a	a
	1240	11	25	7	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	g	f
	1241	12	6	1	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	c	c
Ogdoas,	1242	13	17	2	5	14	calend.	maij	12	calend.	aprilis	16	d	d
	1243	14	28	3	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	c	c
	1244	15	9	5	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	b	a
	1245	1	20	6	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	15	f	g
	1246	2	1	7	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	e	c
	1247	3	12	1	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	d	c
	1248	4	23	3	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	c	c
	1249	5	4	4	12	7	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	b	b
	1250	6	15	5	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	a	a
	1251	7	26	6	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	f	g
	1252	8	7	1	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	e	c
Hendecas,	1253	9	18	2	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	17	d	d

Sexagesimus sextus decennouennalis.

Circulus sexagesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

	1273	14	0	6	17	nonæ	aprilis	5	iduum	aprilis	18	d	d	
	1274	15	11	7	18	8	calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	c	c	
	1275	1	22	1	19	idus	aprilis	18	calend.	maij	15	b	b	
	1276	2	3	3	1	4	nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	17	a	a	
	1277	3	14	4	2	11	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	20	f	g
	1278	4	25	5	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	e	c
	1279	5	6	7	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	d	d
Ogdoas,	1280	6	17	1	5	14	calend.	maij	11	calend.	aprilis	17	c	b
	1281	7	28	2	6	7	iduum	aprilis	idus	aprilis	20	a	a	
	1282	8	9	3	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	g	f
	1283	9	20	4	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	f	g
	1284	10	1	6	9	2	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	19	e	d
	1285	11	12	7	10	9	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15	c	c
	1286	12	23	1	11	2	iduum	aprilis	18	calend.	maij	16	b	b
	1287	13	4	2	12	7	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	19	a	a
	1288	14	15	4	13	12	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	g	f
	1289	15	26	5	14	5	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	15	e	c
	1290	1	7	6	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	d	d
Hendecas,	1291	2	18	7	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	c	c

Sexagesimus octauus decennouennalis.

Circulus sexagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

1292	3	0	2	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	15	c	b	*
1293	4	11	3	18	calend. aprilis	4 calend. aprilis	18	a	a	
1294	5	12	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	19	g	g	
1295	6	23	5	1	nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	f	f	
1296	7	4	7	2	calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	e	d	
1297	8	15	1	3	iduum aprilis	18 calend. maij	18	e	b	
1298	9	26	2	4	calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	c	b	
Ogdoas, 1299	10	7	3	5	calend. maij	13 calend. maij	15	a	a	Sexagesimus nonus decennouennalis.
1300	11	28	5	6	iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	g	f	
1301	12	9	6	7	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	e	d	
1302	13	20	7	8	calend. maij	10 calend. maij	21	d	c	
1303	14	1	1	9	nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	b	a	
1304	15	12	2	10	calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	b	a	
1305	1	23	4	11	iduum aprilis	14 calend. maij	20	g	f	
1306	2	4	5	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	f	f	
1307	3	15	6	13	calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	e	e	
1308	4	26	1	14	iduum aprilis	18 calend. maij	19	d	c	
1309	5	7	2	15	calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	b	a	
Hendecas, 1310	6	18	3	16	calend. maij	13 calend. maij	16	a	a	

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Circulus septuagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

1330	6	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	d	d	
1331	7	11	1	18	calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	c	c	
1332	8	22	3	19	idus aprilis	12 calend. maij	20	b	a	
1333	9	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	g	g	
1334	10	14	5	2	calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	f	f	
1335	11	25	6	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	e	e	
1336	12	6	1	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	d	c	
Ogdoas, 1337	13	17	2	5	14 calend. maij	12 calend. maij	16	b	a	Septuagesimus primus decennouennalis.
1338	14	28	3	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	a	a	
1339	15	9	4	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	g	g	
1340	1	20	6	8	17 calend. maij	13 calend. maij	15	f	e	
1341	2	1	7	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	18	d	c	
1342	3	12	1	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	c	b	
1343	4	23	2	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	b	a	
1344	5	4	4	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	a	a	
1345	6	15	5	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	20	f	f	
1346	7	26	6	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	e	e	
1347	8	7	7	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	d	c	
Hendecas, 1348	9	18	2	16	15 calend. maij	12 calend. maij	17	c	b	

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Circulus septuagesimus, secundum eundem Dionysium.

1311	7	0	4	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	e	g	
1312	8	11	6	18	calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	f	e	
1313	9	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	d	d	
1314	10	3	1	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19	c	c	
1315	11	14	2	2	calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	b	b	
1316	12	25	4	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	20	a	a	
1317	13	6	5	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18	g	g	
Ogdoas, 1318	14	17	6	5	14 calend. maij	9 calend. maij	19	e	e	Septuagesimus decennouennalis.
1319	15	28	7	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	15	d	d	
1320	1	9	2	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	c	b	
1321	2	20	3	8	17 calend. maij	13 calend. maij	18	a	a	
1322	3	1	4	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21	g	g	
1323	4	12	5	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	f	f	
1324	5	23	7	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	e	d	
1325	6	4	1	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	20	c	c	
1326	7	15	2	13	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	16	b	b	
1327	8	26	3	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	a	a	
1328	9	7	5	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	g	f	
Hendecas, 1329	10	18	6	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20	e	e	

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Circulus septuagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

1349	10	0	3	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21	a	a	
1350	11	11	4	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	g	g	
1351	12	22	5	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	f	f	
1352	13	3	7	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	e	d	
1353	14	14	1	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	c	c	
1354	15	25	2	3	4 iduum aprilis	idus aprilis	17	b	b	
1355	1	6	3	4	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	a	a	
Ogdoas, 1356	2	17	5	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	g	f	Septuagesimus secundus decennouennalis.
1357	3	28	6	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	16	e	e	
1358	4	9	7	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	d	d	
1359	5	20	1	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	c	c	
1360	6	1	3	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15	b	a	
1361	7	12	4	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18	g	g	
1362	8	23	5	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	f	f	
1363	9	4	6	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	e	e	
1364	10	15	1	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	d	c	
1365	11	26	2	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	b	b	
1366	12	7	3	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	21	a	a	
Hendecas, 1367	13	18	4	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	g	e	

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Circulus septuagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

	1444	4	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	f	g	
	1445	5	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	16	f	g
	1446	6	22	5	19		idus	aprilis	15	calend.	maij	18	e	d
	1447	7	3	6	1	4	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	c	b
	1448	8	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	b	a
	1449	9	25	2	3	4	iduum	aprilis		idus	aprilis	17	g	f
	1450	10	6	3	4	3	calend.	aprilis		nonæ	aprilis	20	g	f
Ogdoas,	1451	11	17	4	5	14	calend.	maij	7	calend.	maij	21	e	d
	1452	12	28	5	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	15	d	c
	1453	13	9	7	7	6	calend.	aprilis		calend.	aprilis	19	c	b
	1454	14	20	1	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	20	b	a
	1455	15	1	2	9	2	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	g	f
	1456	1	12	4	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	f	g
	1457	2	23	5	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	e	d
	1458	3	4	6	12		calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	d	c
	1459	4	15	7	13	12	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	b	a
	1460	5	26	2	14	5	iduum	aprilis		idus	aprilis	18	a	g
	1461	6	7	3	15	4	calend.	aprilis		nonæ	aprilis	20	g	f
Hendecas,	1462	7	18	4	16	15	calend.	maij	14	calend.	maij	15	f	e

Septuagesimus septimus decennouennalis.

Annus Domini,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Decima quarta luna,
 Dies Dominicus Paschæ,
 Luna ipseus diei
 Litera Dominicalis,

Circulus septuagesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

	1463	8	0	5	17	nonæ	aprilis	4	iduum	aprilis	19	d	c	
	1464	9	11	7	18	8	calend.	aprilis		calend.	aprilis	21	e	d
	1465	10	22	1	19		idus	aprilis	18	calend.	maij	15	b	a
	1466	11	3	2	1	4	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	18	a	g
	1467	12	14	3	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	f	g
	1468	13	25	5	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	e	d
	1469	14	6	6	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	d	c
Ogdoas,	1470	15	17	7	5	14	calend.	maij	10	calend.	maij	18	c	b
	1471	1	28	1	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	a	g
	1472	2	9	3	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	g	f
	1473	3	20	4	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	f	e
	1474	4	1	5	9	2	nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	e	d
	1475	5	12	6	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	c	b
	1476	6	23	1	11	2	iduum	aprilis	18	calend.	maij	16	b	a
	1477	7	4	2	12		calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	17	a	g
	1478	8	15	3	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	g	f
	1479	9	26	4	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	e	d
	1480	10	7	5	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	d	c
Hendecas,	1481	11	18	7	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	c	b

Septuagesimus octauus decennouennalis.

Annus Domini,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Decima quarta luna,
 Dies Dominicus Paschæ,
 Luna ipseus diei
 Litera Dominicalis,

Circulus septuagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

	1482	13	0	1	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	17	b	a	
	1483	14	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	g	f
	1484	15	22	4	19		idus	aprilis	14	calend.	maij	18	f	e
	1485	1	3	5	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	e	d
	1486	2	14	6	2	11	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	d	c
	1487	3	25	7	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	b	a
	1488	4	6	2	4	3	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21	a	g
	1489	5	17	3	5	14	calend.	maij	13	calend.	maij	15	g	f
Ogdoas,	1490	6	28	4	6	7	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	f	e
	1491	7	9	5	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	d	c
	1492	8	20	7	8	17	calend.	maij	10	calend.	maij	21	c	b
	1493	9	1	1	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	b	a
	1494	10	12	2	10	9	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	a	g
	1495	11	23	3	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	f	e
	1496	12	4	5	12		calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	e	d
	1497	13	15	6	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	d	c
	1498	14	26	7	14	5	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	c	b
	1499	15	7	1	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	a	g
Hendecas,	1500	1	18	3	16	15	calend.	maij	13	calend.	maij	16	g	f

Septuagesimus nonus decennouennalis.

Annus Domini,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Decima quarta luna,
 Dies Dominicus Paschæ,
 Luna ipseus diei
 Litera Dominicalis,

Circulus octogesima, secundum eundem Dionysium.

	1501	2	0	4	17	nonæ	aprilis	3	iduum	aprilis	20	f	e	
	1502	3	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	e	d
	1503	4	22	6	19		idus	aprilis	16	calend.	maij	17	c	b
	1504	5	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	b	a
	1505	6	14	2	2	11	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	a	g
	1506	7	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	g	f
	1507	8	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	e	d
Ogdoas,	1508	9	17	5	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19	d	c
	1509	10	28	7	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	c	b
	1510	11	9	1	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	b	a
	1511	12	20	2	8	17	calend.	maij	12	calend.	maij	19	g	f
	1512	13	1	4	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	f	e
	1513	14	12	5	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	e	d
	1514	15	23	6	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	d	c
	1515	1	4	7	12		calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	c	b
	1516	2	15	2	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	a	g
	1517	3	26	3	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	g	f
	1518	4	7	4	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	f	e
Hendecas,	1519	5	18	5	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	e	d

Octogesima decennouennalis.

Annus Domini,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Decima quarta luna,
 Dies Dominicus Paschæ,
 Luna ipseus diei
 Litera Dominicalis,

Circulus octogefimus primus, secundum eundem Dionysium.

	1520	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	a	gg	
	1521	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	f	gg	
	1522	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	e	d	
	1523	3	3	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	d	c	
	1524	14	4	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	c	b	
	1525	25	5	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	a	a	
Ogdoas,	1526	6	6	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	f	gg	
	1527	17	7	5	14 calend. maij	11 calend. maij	16	e	d	Octogefimus primus decennouennalis.
	1528	28	8	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	d	c	
	1529	9	9	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	c	b	
	1530	20	10	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	b	a	
	1531	1	11	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	19	a	gg	
	1532	12	12	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	g	f	
	1533	23	13	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	f	e	
	1534	4	14	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	19	d	c	
	1535	15	15	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	c	b	
	1536	26	16	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	b	a	
Hendecas,	1537	7	17	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	f	gg	
	1538	18	18	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	e	d	

Circulus octogefimus tertius, secundum eundem Dionysium.

	1558	0	5	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	19	b	a	
	1559	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	a	gg	
	1560	22	7	19	idus aprilis	18 calend. aprilis	15	g	f	
	1561	3	8	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18	e	d	
	1562	14	9	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	d	c	
	1563	25	10	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	c	b	
Ogdoas,	1564	6	11	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	b	a	
	1565	17	12	5	14 calend. maij	10 calend. maij	18	a	gg	Octogefimus tertius decennouennalis.
	1566	28	13	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	f	e	
	1567	9	14	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	e	d	
	1568	20	15	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	d	c	
	1569	1	16	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	b	a	
	1570	12	17	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	a	gg	
	1571	23	18	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	f	e	
	1572	4	19	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	f	e	
	1573	15	20	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	d	c	
	1574	26	21	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	c	b	
Hendecas,	1575	7	22	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	b	a	
	1576	18	23	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19	a	gg	

Circulus octogefimus secundus, secundum eundem Dionysium.

	1539	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	e	d	
	1540	11	3	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	d	c	
	1541	22	4	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	b	a	
	1542	3	5	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	a	gg	
	1543	14	6	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	g	f	
	1544	25	7	3	4 iduum aprilis	idus aprilis	17	f	e	
Ogdoas,	1545	6	8	4	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	d	c	
	1546	17	9	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	c	b	Octogefimus secundus decennouennalis.
	1547	28	10	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	b	a	
	1548	9	11	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	a	gg	
	1549	20	12	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	f	e	
	1550	1	13	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	e	d	
	1551	12	14	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	d	c	
	1552	23	15	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	c	b	
	1553	4	16	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	a	gg	
	1554	15	17	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	f	e	
	1555	26	18	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	e	d	
Hendecas,	1556	7	19	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	21	e	d	
	1557	18	20	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	c	b	

Circulus octogefimus quartus, secundum eundem Dionysium.

	1577	0	1	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	17	f	e	
	1578	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	e	d	
	1579	22	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	20	d	c	
	1580	3	4	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	c	b	
	1581	14	5	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	a	gg	
	1582	25	6	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19	g	f	
Ogdoas,	1583	6	7	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	f	e	
	1584	17	8	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	e	d	Octogefimus quartus decennouennalis.
	1585	28	9	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	c	b	
	1586	9	10	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	b	a	
	1587	20	11	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15	a	gg	
	1588	1	12	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	g	f	
	1589	12	13	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	e	d	
	1590	23	14	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	d	c	
	1591	4	15	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	c	b	
	1592	15	16	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	b	a	
	1593	26	17	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	g	f	
Hendecas,	1594	7	18	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	f	e	
	1595	18	19	16	15 calend. maij	12 calend. maij	16	e	d	

Circulus octogefimus quintus, secundum eundem Dionysium.

1596	8	0	1	17	nona	aprilis	8 iduum	aprilis	16	d	c
1597	9	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	a	b
1598	10	22	4	19	idus	aprilis	14 calend.	mai	19	a	a
1599	11	3	5	1	4 nonarū	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	g	g
1600	12	14	6	2	11 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	18	f	e
1601	13	25	7	3	4 iduum	aprilis	17 calend.	mai	19	d	d
1602	14	6	2	4	3 calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	21	c	c
1603	15	17	3	5	14 calend.	mai	13 calend.	mai	15	b	b
1604	1	28	4	6	7 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	18	a	a
1605	2	9	5	7	6 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	21	f	g
1606	3	20	7	8	17 calend.	mai	10 calend.	mai	21	e	e
1607	4	1	1	9	2 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	16	d	d
1608	5	12	2	10	9 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	20	c	b
1609	6	23	3	11	2 iduum	aprilis	13 calend.	mai	21	a	a
1610	7	4	5	12	calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	g	g
1611	8	15	6	13	12 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	19	f	e
1612	9	26	7	14	5 iduum	aprilis	17 calend.	mai	20	e	d
1613	10	7	1	15	4 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	16	c	c
1614	11	18	3	16	15 calend.	mai	13 calend.	mai	16	b	b

Ogdoas, 1603-1604
Hendecas, 1613-1614

Octogesima
mus quin-
tus decen-
nouēnalis,

Decimaquar-
ta luna,
Dies Domini-
cus Pasche,
Luna ipfius diei
Litera Domi-
nicalis,

PRIMVS CYCLVS DIONYSII RO. SECVDVM ORDINEM annorum Domini, talis esse debuit.

3	6	0	1	17	nona	aprilis	8 iduum	aprilis	16	d	c
4	7	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	a	b
5	8	22	4	19	idus	aprilis	14 calend.	mai	19	b	b
6	9	3	5	1	4 nonarū	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	g	g
7	10	14	6	2	11 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	18	f	e
8	11	25	7	3	4 iduum	aprilis	17 calend.	mai	19	d	d
9	12	6	2	4	3 calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	21	b	b
10	13	17	3	5	14 calend.	mai	13 calend.	mai	15	f	e
11	14	28	4	6	7 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	18	a	a
12	15	9	5	7	6 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	21	e	e
13	1	20	7	8	17 calend.	mai	10 calend.	mai	21	b	b
14	2	1	1	9	2 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	16	d	d
15	3	12	2	10	9 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	20	c	b
16	4	23	3	11	2 iduum	aprilis	13 calend.	mai	21	a	a
17	5	4	5	12	calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	b	b
18	6	15	6	13	12 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	19	f	e
19	7	26	7	14	5 iduum	aprilis	17 calend.	mai	20	e	d
20	8	7	1	15	4 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	16	c	c
21	9	18	3	16	15 calend.	mai	13 calend.	mai	16	b	b

Ogdoas, 1603-1604
Hendecas, 1613-1614

Bissextilis anni,

Decimaquar-
ta luna,
Dies Domini-
cus Pasche,
Luna ipfius diei
Litera Domi-
nicalis,

Circulus octogefimus sextus, secundum eundem Dionysium.

1615	12	0	4	17	nona	aprilis	3 iduum	aprilis	20	a	a
1616	13	11	5	18	8 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	16	g	f
1617	14	22	6	19	idus	aprilis	16 calend.	mai	17	c	c
1618	15	3	1	1	4 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	19	d	d
1619	1	14	2	2	11 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	c	c
1620	2	25	3	3	4 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	16	b	a
1621	3	6	4	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	g	g
1622	4	17	5	5	14 calend.	mai	9 calend.	mai	19	f	e
1623	5	28	6	6	7 iduum	aprilis	6 iduum	aprilis	15	e	e
1624	6	9	1	7	6 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	18	d	c
1625	7	20	2	8	17 calend.	mai	12 calend.	mai	19	b	b
1626	8	1	4	9	2 nonarū	aprilis	3 iduum	aprilis	21	a	a
1627	9	12	5	10	9 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	17	g	g
1628	10	23	6	11	2 iduum	aprilis	16 calend.	mai	18	f	e
1629	11	4	7	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	d	d
1630	12	15	2	13	12 calend.	aprilis	10 calend.	aprilis	16	c	c
1631	13	26	3	14	5 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	17	e	d
1632	14	7	4	15	4 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	20	a	a
1633	15	18	5	16	15 calend.	mai	13 calend.	mai	21	g	g

Ogdoas, 1622-1623
Hendecas, 1632-1633

Octogesima
sextus decen-
nouennalis,

Decimaquar-
ta luna,
Dies Domini-
cus Pasche,
Luna ipfius diei
Litera Domi-
nicalis,

Secundus cyclus Dionysij talis esse debuit, secundum ordinem annorum Domini.

22	10	0	4	17	nona	aprilis	3 iduum	aprilis	20	a	a
23	11	11	5	18	8 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	16	g	f
24	12	22	6	19	idus	aprilis	16 calend.	mai	17	c	c
25	13	3	1	1	4 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	19	b	b
26	14	14	2	2	11 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	f	e
27	15	25	3	3	4 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	16	b	a
28	1	6	4	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	g	g
29	2	17	5	5	14 calend.	mai	9 calend.	mai	19	b	b
30	3	28	6	6	7 iduum	aprilis	6 iduum	aprilis	15	e	e
31	4	9	1	7	6 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	18	d	c
32	5	20	2	8	17 calend.	mai	12 calend.	mai	19	b	b
33	6	1	4	9	2 nonarū	aprilis	3 iduum	aprilis	21	a	a
34	7	12	5	10	9 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	17	g	g
35	8	23	6	11	2 iduum	aprilis	16 calend.	mai	18	f	e
36	9	4	7	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	d	d
37	10	15	2	13	12 calend.	aprilis	10 calend.	aprilis	16	b	b
38	11	26	3	14	5 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	17	e	d
39	12	7	4	15	4 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	20	a	a
40	13	18	5	16	15 calend.	mai	13 calend.	mai	21	g	g

Ogdoas, 1622-1623
Hendecas, 1632-1633

Bissextilis anni,

Decimaquarta
Luna,
Dies Domini-
cus Pasche,
Luna ipfius diei
Litera Domini-
nicalis,

Bedae, tom. 1.

D. CYRILLI EPISCOPI ALEXANDRINI PRIMVS
cyclus decennouennalis,

3	6	0	3	17	nona	aprilis	2	iduum	aprilis	21		
4	7	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	15	b
5	8	22	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	16		
6	9	3	7	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	
7	10	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	
8	11	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	
9	12	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	b
10	13	17	5	5	14	calend.	maij	8	calend.	maij	20	
11	14	28	6	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	16	
12	15	9	1	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	
13	1	20	2	8	17	calend.	maij	12	calend.	aprilis	19	b
14	2	1	3	9	2	nonarū	aprilis	nona	aprilis	15		
15	3	12	4	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	
16	4	23	5	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	
17	5	4	7	12	11	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	b
18	6	15	1	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	17	
19	7	26	2	14	5	iduum	aprilis	idus	aprilis	18		
20	8	7	4	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	
21	9	18	5	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	b

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis, Biffextiles anni.

Secundus cyclus decennouennalis D. Cyrilli episcopi
Alexandrini.

22	10	0	7	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17		
23	11	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	
24	12	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20		
25	13	3	4	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	b
26	14	14	5	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	
27	15	25	7	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	
28	1	6	1	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	
29	2	17	2	5	14	calend.	maij	12	calend.	maij	16	b
30	3	28	3	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	
31	4	9	5	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	
32	5	20	6	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	15	
33	6	1	7	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	b
34	7	12	1	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	
35	8	23	3	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	
36	9	4	4	12	11	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	
37	10	15	5	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	b
38	11	26	6	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	
39	12	7	1	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	
40	13	18	2	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	17	

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis, Biffextiles anni.

Annus primus.

Annus fecundus.

Annus tertius.

a	9	a	29	a	19	a	20	a	10	a	1	a	1	a	21
b	10	b	30	b	20	b	21	b	11	b	2	b	2	b	22
c	11	c	1	c	21	c	22	c	12	c	3	c	3	c	23
d	12	d	2	d	22	d	23	d	13	d	4	d	4	d	24
e	13	e	3	e	23	e	24	e	14	e	5	e	5	e	25
f	14	f	4	f	24	f	25	f	15	f	6	f	6	f	26
g	15	g	5	g	25	g	26	g	16	g	7	g	7	g	27
h	16	h	6	h	26	h	27	h	17	h	8	h	8	h	28
i	17	i	7	i	27	i	28	i	18	i	9	i	9	i	29
k	18	k	8	k	28	k	29	k	19	k	10	k	10	k	30
l	19	l	9	l	29	l	30	l	20	l	11	l	11	l	1
m	20	m	10	m	1	m	1	m	21	m	12	m	12	m	2
n	21	n	11	n	2	n	2	n	22	n	13	n	13	n	3
o	22	o	12	o	3	o	3	o	23	o	14	o	14	o	4
p	23	p	13	p	4	p	4	p	24	p	15	p	15	p	5
q	24	q	14	q	5	q	5	q	25	q	16	q	16	q	6
r	25	r	15	r	6	r	6	r	26	r	17	r	17	r	7
s	26	s	16	s	7	s	7	s	27	s	18	s	18	s	8
t	27	t	17	t	8	t	8	t	28	t	19	t	19	t	9
u	28	u	18	u	9	u	9	u	29	u	20	u	20	u	10

Annus quartus.

Annus quintus.

Annus sextus.

a	12	a	2	a	22	a	23	a	13	a	4	a	4	a	24
b	13	b	3	b	23	b	24	b	14	b	5	b	5	b	25
c	14	c	4	c	24	c	25	c	15	c	6	c	6	c	26
d	15	d	5	d	25	d	26	d	16	d	7	d	7	d	27
e	16	e	6	e	26	e	27	e	17	e	8	e	8	e	28
f	17	f	7	f	27	f	28	f	18	f	9	f	9	f	29
g	18	g	8	g	28	g	29	g	19	g	10	g	10	g	30
h	19	h	9	h	29	h	30	h	20	h	11	h	11	h	1
i	20	i	10	i	1	i	1	i	21	i	12	i	12	i	2
k	21	k	11	k	2	k	2	k	22	k	13	k	13	k	3
l	22	l	12	l	3	l	3	l	23	l	14	l	14	l	4
m	23	m	13	m	4	m	4	m	24	m	15	m	15	m	5
n	24	n	14	n	5	n	5	n	25	n	16	n	16	n	6
o	25	o	15	o	6	o	6	o	26	o	17	o	17	o	7
p	26	p	16	p	7	p	7	p	27	p	18	p	18	p	8
q	27	q	17	q	8	q	8	q	28	q	19	q	19	q	9
r	28	r	18	r	9	r	9	r	29	r	20	r	20	r	10
s	29	s	19	s	10	s	10	s	30	s	21	s	21	s	11
t	30	t	20	t	11	t	11	t	1	t	22	t	22	t	12
u	1	u	21	u	12	u	12	u	2	u	23	u	23	u	13

Bedar, tom. 1.

X 3

Annus septimus.				Annus octavus.				Annus nonus.									
a	15	a	5	a	25	a	26	a	16	a	7	a	7	a	27	a	17
b	16	b	6	b	26	b	27	b	17	b	8	b	8	b	28	b	18
c	17	c	7	c	27	c	28	c	18	c	9	c	9	c	29	c	19
d	18	d	8	d	28	d	29	d	19	d	10	d	10	d	30	d	20
e	19	e	9	e	29	e	30	e	20	e	11	e	11	e	1	e	21
f	20	f	10	f	1	f	1	f	21	f	12	f	12	f	2	f	22
g	21	g	11	g	2	g	2	g	22	g	13	g	13	g	3	g	23
h	22	h	12	h	3	h	3	h	23	h	14	h	14	h	4	h	24
i	23	i	13	i	4	i	4	i	24	i	15	i	15	i	5	i	25
k	24	k	14	k	5	k	5	k	25	k	16	k	16	k	6	k	26
l	25	l	15	l	6	l	6	l	26	l	17	l	17	l	7	l	27
m	26	m	16	m	7	m	7	m	27	m	18	m	18	m	8	m	28
n	27	n	17	n	8	n	8	n	28	n	19	n	19	n	9	n	29
o	28	o	18	o	9	o	9	o	29	o	20	o	20	o	10	o	1
p	29	p	19	p	10	p	10	p	1	p	21	p	21	p	11	p	2
q	30	q	20	q	11	q	11	q	2	q	22	q	22	q	12	q	3
r	1	r	21	r	12	r	12	r	3	r	23	r	23	r	13	r	4
s	2	s	22	s	13	s	13	s	4	s	24	s	24	s	14	s	5
t	3	t	23	t	14	t	14	t	5	t	25	t	25	t	15	t	6
u	4	u	24	u	15	u	15	u	6	u	26	u	26	u	16	u	7

Annus decimus.				Annus undecimus.				Annus duodecimus.									
a	18	a	8	a	28	a	29	a	20	a	10	a	10	a	30	a	20
b	19	b	9	b	29	b	1	b	21	b	11	b	11	b	1	b	21
c	20	c	10	c	1	c	2	c	22	c	12	c	12	c	2	c	22
d	21	d	11	d	2	d	3	d	23	d	13	d	13	d	3	d	23
e	22	e	12	e	3	e	4	e	24	e	14	e	14	e	4	e	24
f	23	f	13	f	4	f	5	f	25	f	15	f	15	f	5	f	25
g	24	g	14	g	5	g	6	g	26	g	16	g	16	g	6	g	26
h	25	h	15	h	6	h	7	h	27	h	17	h	17	h	7	h	27
i	26	i	16	i	7	i	8	i	28	i	18	i	18	i	8	i	28
k	27	k	17	k	8	k	9	k	29	k	19	k	19	k	9	k	29
l	28	l	18	l	9	l	10	l	30	l	20	l	20	l	10	l	1
m	29	m	19	m	10	m	11	m	1	m	21	m	21	m	11	m	2
n	30	n	20	n	11	n	12	n	2	n	22	n	22	n	12	n	3
o	1	o	21	o	12	o	13	o	3	o	23	o	23	o	13	o	4
p	2	p	22	p	13	p	14	p	4	p	24	p	24	p	14	p	5
q	3	q	23	q	14	q	15	q	5	q	25	q	25	q	15	q	6
r	4	r	24	r	15	r	16	r	6	r	26	r	26	r	16	r	7
s	5	s	25	s	16	s	17	s	7	s	27	s	27	s	17	s	8
t	6	t	26	t	17	t	18	t	8	t	28	t	28	t	18	t	9
u	7	u	27	u	18	u	19	u	9	u	29	u	29	u	19	u	10

Annus decimus tertius.				Annus decimus quartus.				Annus decimus quintus.									
a	21	a	11	a	2	a	2	a	22	a	12	a	13	a	3	a	23
b	22	b	12	b	3	b	3	b	23	b	13	b	14	b	4	b	24
c	23	c	13	c	4	c	4	c	24	c	14	c	15	c	5	c	25
d	24	d	14	d	5	d	5	d	25	d	15	d	16	d	6	d	26
e	25	e	15	e	6	e	6	e	26	e	16	e	17	e	7	e	27
f	26	f	16	f	7	f	7	f	27	f	17	f	18	f	8	f	28
g	27	g	17	g	8	g	8	g	28	g	18	g	19	g	9	g	29
h	28	h	18	h	9	h	9	h	29	h	19	h	20	h	10	h	1
i	29	i	19	i	10	i	10	i	30	i	20	i	21	i	11	i	2
k	30	k	20	k	11	k	11	k	1	k	21	k	22	k	12	k	3
l	1	l	21	l	12	l	12	l	2	l	22	l	23	l	13	l	4
m	2	m	22	m	13	m	13	m	3	m	23	m	24	m	14	m	5
n	3	n	23	n	14	n	14	n	4	n	24	n	25	n	15	n	6
o	4	o	24	o	15	o	15	o	5	o	25	o	26	o	16	o	7
p	5	p	25	p	16	p	16	p	6	p	26	p	27	p	17	p	8
q	6	q	26	q	17	q	17	q	7	q	27	q	28	q	18	q	9
r	7	r	27	r	18	r	18	r	8	r	28	r	29	r	19	r	10
s	8	s	28	s	19	s	19	s	9	s	29	s	30	s	20	s	11
t	9	t	29	t	20	t	20	t	10	t	1	t	1	t	21	t	12
u	10	u	1	u	11	u	11	u	11	u	11	u	2	u	22	u	13

Annus decimus sextus.				Annus decimus septimus.				Annus decimus octavus.									
a	24	a	14	a	5	a	5	a	16	a	6	a	16	a	6	a	26
b	25	b	15	b	6	b	6	b	17	b	7	b	17	b	7	b	27
c	26	c	16	c	7	c	7	c	18	c	8	c	18	c	8	c	28
d	27	d	17	d	8	d	8	d	19	d	9	d	19	d	9	d	29
e	28	e	18	e	9	e	9	e	20	e	10	e	20	e	10	e	1
f	29	f	19	f	10	f	10	f	21	f	11	f	21	f	11	f	2
g	30	g	20	g	11	g	11	g	22	g	12	g	22	g	12	g	3
h	1	h	21	h	12	h	12	h	23	h	13	h	23	h	13	h	4
i	2	i	22	i	13	i	13	i	24	i	14	i	24	i	14	i	5
k	3	k	23	k	14	k	14	k	25	k	15	k	25	k	15	k	6
l	4	l	24	l	15	l	15	l	26	l	16	l	26	l	16	l	7
m	5	m	25	m	16	m	16	m	27	m	17	m	27	m	17	m	8
n	6	n	26	n	17	n	17	n	28	n	18	n	28	n	18	n	9
o	7	o	27	o	18	o	18	o	29	o	19	o	29	o	19	o	10
p	8	p	28	p	19	p	19	p	30	p	20	p	30	p	20	p	11
q	9	q	29	q	20	q	20	q	1	q	21	q	1	q	21	q	12
r	10	r	1	r	21	r	21	r	2	r	22	r	2	r	22	r	13
s	11	s	2	s	22	s	22	s	3	s	23	s	3	s	23	s	14
t	12	t	3	t	23	t	23	t	4	t	24	t	4	t	24	t	15
u	13	u	4	u	24	u	24	u	14	u	25	u	5	u	25	u	16

Annus decimus nonus.

a	27	a	17	a	8
b	28	b	18	b	9
c	29	c	19	c	10
d	30	d	20	d	11
e	1	e	21	e	12
f	2	f	22	f	13
g	3	g	23	g	14
h	4	h	24	h	15
i	5	i	25	i	16
k	6	k	26	k	17
l	7	l	27	l	18
m	8	m	28	m	19
n	9	n	29	n	20
o	10	o	1	o	21
p	11	p	2	p	22
q	12	q	3	q	23
r	13	r	4	r	24
s	14	s	5	s	25
t	15	t	6	t	26
u	16	u	7		

Et hic est postremus decennouennalis annus.

FINIS.

BEDÆ PRESBYTERI DE CYCLO PASCHALI, PRÆFATIO.

Yclus idem paschalis, octo est lineis communitus. Primus ordo continet annos ab incarnatione Domini, unus, singulis annis augmento crescentes. Secundus, indictiones Romanorum, quæ in se semper 15 annorum cursu reuoluuntur. Tertius, epactas 11 lunares, quæ per singulos annos solares ad cursum lunæ succrescunt, & ad lunæ calendarum quærendam semper adijciuntur, positæ 11 cal. aprilis. Quartus, concurrentes septimanae dies, quæ positæ 9 cal. aprilis propter dispendium bissexti, necessariò 28 annis implentur. Quarum, ratio cogit cyclos decennouenales 28 describi, ut singuli est concurrentes singulos cyclos inchoent, totaq; summa paschalis calculi 532. annis explicetur. Quintus, cyclum lunarem, quem tribus annis decennouenalis præcedit 19 annis, etiam ipse comprehensus. Sextus, 14 lunam, qua ueteres pascha faciebant, quæ à 12 cal. aprilis, usq; in 14 calendis maias uario discursu uagantes, tempus incensionis ab 8 idus martij, usq; in nonas aprilis accipiunt. A 14 autem luna, usq; que ad 14 anni sequentis, dies sunt 354, si communis annus est: si embolismus, 354. Septimo, dies dominici paschæ reperiuntur, ab 11 cal. aprilis usq; in 7 cal. maias, ob rationem embolismorum licenter extenti. Vltimò, luna festi paschalis, à 15. usq; 21. propter diem dominicum uariata. Admit enim saltus noctem, addit uerò atatem, quæ per omnem cyclum adoluit. Sed in hoc non admittitur, quod antè luna deficit quàm putatur. Naturaliter uerò nox ipsa perseuerat, quæ nox inuicta est futuri anni, & cycli incipientis exordium, propter quod idem ultimus annus epactas 18 tunc retinens, primo anno non 11, ut in cæteris annis fieri solet, sed 12 dies accommodat: & quia 30 dierum sine reuoluuntur, nulla 0 epacta in principio cycli ponitur.

CARMEN DE EADEM RE.

Linea Christe tuos prima est, quæ continet annos,
 Atq; secunda tenet Cycli quæ Indictio constat.
 Seruabit numeros Epactis tertia certos.
 Quarta dies numerat septem Bissextilis anni.
 Quinta tibi Cyclos lunaris computat anni,
 Iam quartas decimas designat sextaq; Lunas.
 Septima nam Paschæ ostendit tempusq; diemq;
 Atatem Lunæ monstrat nouissimus ordo.

BEDÆ PRESBYTERI CIRCVLI AD DEPREHENDENDAS cuiusq; anni Lunas paschales, ab anno. 1. usq; in annum Christi M. D. XCV.

Decennouennalis primus.

Bissextilis anni,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Indictiones,	Epactæ,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna,			
b	0	3	532	10	1064	2	0	4	17	nonæ aprilis	3	iduum aprilis	10
	1	4	533	11	1065	3	11	5	18	8 calend. aprilis	6	calend. aprilis	16
	2	5	534	12	1066	4	22	6	19	idus aprilis	16	calend. maij	17
b	3	6	535	13	1067	5	3	7	1	4 nonarū aprilis	6	iduum aprilis	20
	4	7	536	14	1068	6	14	2	2	11 calend. aprilis	10	calend. aprilis	15
	5	8	537	15	1069	7	25	3	3	4 iduum aprilis	2	iduum aprilis	15
	6	9	538	1	1070	8	6	4	4	3 calend. aprilis	2	nonarū aprilis	19
b	7	10	539	2	1071	9	17	5	5	14 calend. maij	8	calend. maij	20
	8	11	540	3	1072	10	28	6	6	7 iduum aprilis	6	iduum aprilis	15
	9	12	541	4	1073	11	9	7	7	6 calend. aprilis	2	calend. aprilis	18
	10	13	542	5	1074	12	20	8	8	17 calend. maij	12	calend. maij	19
	11	14	543	6	1075	13	1	9	9	2 nonarū aprilis		nonæ aprilis	15
b	12	15	544	7	1076	14	12	10	10	9 calend. aprilis	6	calend. aprilis	17
	13	1	545	8	1077	15	23	11	11	2 iduum aprilis	16	calend. maij	18
	14	2	546	9	1078	1	4	12	12	calend. aprilis	6	iduum aprilis	21
	15	3	547	10	1079	2	15	13	13	12 calend. aprilis	9	calend. aprilis	17
b	16	4	548	11	1080	3	26	14	14	5 iduum aprilis	2	iduum aprilis	17
	17	5	549	12	1081	4	7	15	15	4 calend. aprilis	2	nonarū aprilis	20
	18	6	550	13	1082	5	18	16	16	15 calend. maij	8	calend. maij	21

Ogd.

End.

b	19	7	551	14	1083	6	0	6	17	nonæ aprilis	5	iduum aprilis	18
	20	8	552	15	1084	7	11	1	18	8 calend. aprilis	2	calend. aprilis	20
	21	9	553	1	1085	8	22	2	19	idus aprilis	12	calend. maij	21
	22	10	554	2	1086	9	3	3	1	4 nonarū aprilis		nonæ aprilis	18
b	23	11	555	3	1087	10	14	4	2	11 calend. aprilis	5	calend. aprilis	20
	24	12	556	4	1088	11	25	5	3	4 iduum aprilis	16	calend. maij	20
	25	13	557	5	1089	12	6	6	4	3 calend. aprilis		calend. aprilis	16
	26	14	558	6	1090	13	17	7	5	14 calend. maij	11	calend. maij	17
b	27	15	559	7	1091	14	28	8	6	7 iduum aprilis		idus aprilis	20
	28	1	560	8	1092	15	9	9	7	6 calend. aprilis	5	calend. aprilis	15
	29	2	561	9	1093	1	20	10	8	17 calend. maij	15	calend. maij	21
	30	3	562	10	1094	2	1	11	9	2 nonarū aprilis	5	iduum aprilis	19
b	31	4	563	11	1095	3	12	12	10	9 calend. aprilis	8	calend. aprilis	15
	32	5	564	12	1096	4	23	13	11	2 iduum aprilis		idus aprilis	15
	33	6	565	13	1097	5	4	14	12	calend. aprilis		nonæ aprilis	18
	34	7	566	14	1098	6	15	15	13	12 calend. aprilis	5	calend. aprilis	21
b	35	8	567	15	1099	7	26	16	14	5 iduum aprilis	4	iduum aprilis	15
	36	9	568	1	1100	8	7	17	15	4 calend. aprilis		calend. aprilis	17
	37	10	569	2	1101	9	18	18	16	15 calend. maij	11	calend. maij	18

Ogd.

End.

Bissextilis anni,
 Anni Domini, Indictiones,
 Anni Domini, Indictiones,
 Anni Domini, Indictiones,
 Indictiones,
 Epactæ,
 Concurrentes,
 Cycli lunares,
 Luna paschæ decimaquarta,
 Dominicus dies paschæ,
 Luna,

Decennouennalis secundus.

Circuli.

Decennouennalis tertius,

Bissexiles anni,	Annus Domini,	Indictiones,	Annus Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cyclus lunares,	Epactæ,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,
b	38	11	570	4	1102	10	0	2	17	nonæ aprilis 8 iduum aprilis 15
	39	12	571	4	1103	11	11	3	18	8 calend. aprilis 4 calend. aprilis 18
b	40	13	572	5	1104	12	22	4	19	idus aprilis 5 calend. maij 19
	41	14	573	6	1105	13	3	6	1	4 nonarū aprilis 5 iduum aprilis 21
	42	15	574	7	1106	14	14	7	2	11 calend. aprilis 8 calend. maij 17
b	43	1	575	8	1107	15	25	1	3	4 iduum aprilis 8 calend. maij 18
	44	2	576	9	1108	1	6	3	4	3 calend. aprilis nonæ aprilis 20
b	45	3	577	10	1109	2	17	4	5	14 calend. maij 7 calend. maij 21
	46	4	578	11	1110	3	28	5	6	7 iduum aprilis 4 iduum aprilis 17
	47	5	579	12	1111	4	9	6	7	6 calend. aprilis 4 nonarū aprilis 20
b	48	6	580	13	1112	5	20	1	8	17 calend. maij 11 calend. maij 20
	49	7	581	14	1113	6	1	2	9	2 nonarū aprilis 8 iduum aprilis 16
	50	8	582	15	1114	7	12	3	10	9 calend. aprilis 4 calend. aprilis 19
	51	9	583	1	1115	8	23	4	11	2 iduum aprilis 14 calend. maij 16
b	52	10	584	2	1116	9	4	6	12	calend. aprilis 4 nonarū aprilis 15
	53	11	585	3	1117	10	15	7	13	12 calend. aprilis 8 calend. aprilis 18
	54	12	586	4	1118	11	26	1	14	5 iduum aprilis 18 calend. maij 19
	55	13	587	5	1119	12	7	2	15	4 calend. aprilis 3 calend. aprilis 15
b	56	14	588	6	1120	13	18	4	16	15 calend. maij 14 calend. maij 15

Ogd.

End.

b	57	15	589	7	1121	14	0	5	17	nonæ aprilis 4 iduum aprilis 19
	58	1	590	8	1122	15	11	6	18	8 calend. aprilis 7 calend. aprilis 15
b	59	2	591	9	1123	1	22	7	19	idus aprilis 7 calend. maij 16
	60	3	592	10	1124	2	3	2	1	4 nonarū aprilis 8 iduum aprilis 18
	61	4	593	11	1125	3	14	3	2	11 calend. aprilis 4 calend. aprilis 21
b	62	5	594	12	1126	4	25	4	3	4 iduum aprilis 3 iduum aprilis 15
	63	6	595	13	1127	5	6	5	4	3 calend. aprilis 3 nonarū aprilis 18
b	64	7	596	14	1128	6	17	7	5	14 calend. maij 10 calend. maij 18
	65	8	597	15	1129	7	28	1	6	7 iduum aprilis 8 calend. maij 21
	66	9	598	1	1130	8	9	2	7	6 calend. aprilis 3 calend. aprilis 17
b	67	10	599	2	1131	9	20	3	8	17 calend. maij 13 calend. maij 18
	68	11	600	3	1132	10	1	5	9	2 nonarū aprilis 4 iduum aprilis 20
	69	12	601	4	1133	11	12	6	10	9 calend. aprilis 7 calend. aprilis 16
b	70	13	602	5	1134	12	23	7	11	2 iduum aprilis 17 calend. maij 16
	71	14	603	6	1135	13	4	1	12	calend. aprilis 7 iduum aprilis 20
b	72	15	604	7	1136	14	15	3	13	12 calend. aprilis 11 calend. aprilis 15
	73	1	605	8	1137	15	26	4	14	5 iduum aprilis 3 iduum aprilis 17
	74	2	606	9	1138	1	7	5	15	4 calend. aprilis 3 nonarū aprilis 19
b	75	3	607	10	1139	2	18	6	16	15 calend. maij 9 calend. maij 20

Ogd.

End.

Luna, 'annu
 Dominicus dies, 'seip
 Luna paschæ decimaquarta, 'annu
 Concurrens, 'seip
 Epactæ, 'annu
 Indictiones, 'annu
 Annus Domini, 'annu
 Indictiones, 'annu
 Annus Domini, 'annu
 Indictiones, 'annu
 Bissexiles anni, 'annu

Decennouennalis quartus,

Circuli.

Decennouennalis quintus,

Bissexiles anni,	Annus Domini,	Indictiones,	Annus Domini,	Indictiones,	Annus Domini,	Indictiones,	Epactæ,	Concurrentes,	Cyclus lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna,
b	76	4	608	11	1140	3	0	1	17	nonæ aprilis 7 iduum aprilis 16		
	77	5	609	12	1141	4	11	2	18	8 calend. aprilis 3 calend. aprilis 19		
	78	6	610	13	1142	5	22	3	19	idus aprilis 13 calend. maij 20		
b	79	7	611	14	1143	6	3	4	1	4 nonarū aprilis 2 nonarū aprilis 16		
	80	8	612	15	1144	7	14	6	2	11 calend. aprilis 7 calend. aprilis 17		
	81	9	613	1	1145	8	25	7	3	4 iduum aprilis 17 calend. maij 19		
b	82	10	614	2	1146	9	6	1	4	3 calend. aprilis 2 calend. aprilis 15		
	83	11	615	3	1147	10	17	2	5	14 calend. maij 12 calend. maij 16		
b	84	12	616	4	1148	11	28	4	6	7 iduum aprilis 3 iduum aprilis 18		
	85	13	617	5	1149	12	9	5	7	6 calend. aprilis 3 nonarū aprilis 21		
	86	14	618	6	1150	13	20	6	8	17 calend. maij 16 calend. maij 15		
b	87	15	619	7	1151	14	1	7	9	2 nonarū aprilis 6 iduum aprilis 19		
	88	1	620	8	1152	15	12	2	10	9 calend. aprilis 3 calend. aprilis 20		
	89	2	621	9	1153	1	23	3	11	2 iduum aprilis 13 calend. maij 21		
b	90	3	622	10	1154	2	4	4	12	calend. aprilis 2 nonarū aprilis 16		
	91	4	623	11	1155	3	15	5	13	12 calend. aprilis 6 calend. aprilis 20		
b	92	5	624	12	1156	4	26	7	14	5 iduum aprilis 17 calend. maij 20		
	93	6	625	13	1157	5	7	1	15	4 calend. aprilis 2 calend. aprilis 16		
b	94	7	626	14	1158	6	18	2	16	15 calend. maij 12 calend. maij 17		

Ogd.

End.

b	95	8	627	15	1159	7	0	3	17	nonæ aprilis 2 iduum aprilis 21
	96	9	628	1	1160	8	11	5	18	8 calend. aprilis 6 calend. aprilis 16
b	97	10	629	2	1161	9	22	6	19	idus aprilis 16 calend. maij 17
	98	11	630	3	1162	10	3	7	1	4 nonarū aprilis 6 iduum aprilis 20
	99	12	631	4	1163	11	14	1	2	11 calend. aprilis 9 calend. aprilis 17
b	100	13	632	5	1164	12	25	3	3	4 iduum aprilis 2 iduum aprilis 16
	101	14	633	6	1165	13	6	4	4	3 calend. aprilis 2 nonarū aprilis 19
	102	15	634	7	1166	14	17	5	5	14 calend. maij 8 calend. maij 20
b	103	1	635	8	1167	15	28	6	6	7 iduum aprilis 5 iduum aprilis 16
	104	2	636	9	1168	1	9	1	7	6 calend. aprilis 2 calend. aprilis 18
	105	3	637	10	1169	2	20	2	8	17 calend. maij 12 calend. maij 19
b	106	4	638	11	1170	3	1	3	9	2 nonarū aprilis nonæ aprilis 15
	107	5	639	12	1171	4	12	4	10	9 calend. aprilis 5 calend. aprilis 18
b	108	6	640	13	1172	5	23	6	11	2 iduum aprilis 16 calend. maij 17
	109	7	641	14	1173	6	4	7	12	calend. aprilis 6 iduum aprilis 21
	110	8	642	15	1174	7	15	1	13	12 calend. aprilis 9 calend. aprilis 17
b	111	9	643	1	1175	8	26	2	14	5 iduum aprilis idus aprilis 19
	112	10	644	2	1176	9	7	4	15	4 calend. aprilis 2 nonarū aprilis 20
b	113	11	645	3	1177	10	18	5	16	15 calend. maij 8 calend. maij 21

Ogd.

End.

Luna, 'annu
 Dominicus dies paschæ, 'annu
 Luna paschæ decimaquarta, 'annu
 Concurrens, 'annu
 Epactæ, 'annu
 Indictiones, 'annu
 Annus Domini, 'annu
 Indictiones, 'annu
 Annus Domini, 'annu
 Indictiones, 'annu
 Bissexiles anni, 'annu

Decennouennalis sextus,

Decennouennalis septimus.

Biflexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactae,	Luna paschae decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,	
b	114	12	646	4	1178	11	0	17	nona aprilis	5 iduum aprilis	18
	115	13	647	5	1179	12	11	18	8 calend. aprilis	calend. aprilis	18
	116	14	648	6	1180	13	22	19	idus aprilis	12 calend. maij	21
	117	15	649	7	1181	14	3	1	4 nonarū aprilis	nona aprilis	17
b	118	1	650	8	1182	15	14	4	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20
	119	2	651	9	1183	1	25	5	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21
	120	3	652	10	1184	2	6	7	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16
	121	4	653	11	1185	3	17	1	14 calend. maij	11 calend. maij	17
b	122	5	654	12	1186	4	28	2	7 iduum aprilis	idus aprilis	20
	123	6	655	13	1187	5	9	3	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16
	124	7	656	14	1188	6	20	5	17 calend. maij	15 calend. maij	16
	125	8	657	15	1189	7	1	6	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	19
b	126	9	658	1	1190	8	12	7	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15
	127	10	659	2	1191	9	23	1	2 iduum aprilis	18 calend. maij	16
	128	11	660	3	1192	10	4	3	12 calend. aprilis	nona aprilis	18
	129	12	661	4	1193	11	15	4	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21
b	130	13	662	5	1194	12	26	5	5 iduum aprilis	4 iduum aprilis	15
	131	14	663	6	1195	13	7	6	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18
	132	15	664	7	1196	14	18	1	15 calend. maij	11 calend. maij	18

Ogd.

End.

Biflexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactae,	Luna paschae decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,	
b	133	1	665	8	1197	15	0	17	nona aprilis	8 iduum aprilis	15
	134	2	666	9	1198	1	11	18	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18
	135	3	667	10	1199	2	22	19	idus aprilis	14 calend. maij	19
	136	4	668	11	1200	3	3	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21
b	137	5	669	12	1201	4	14	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17
	138	6	670	13	1202	5	25	3	4 iduum aprilis	18 calend. maij	18
	139	7	671	14	1203	6	6	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21
	140	8	672	15	1204	7	17	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21
b	141	9	673	1	1205	8	28	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17
	142	10	674	2	1206	9	9	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20
	143	11	675	3	1207	10	20	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21
	144	12	676	4	1208	11	1	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16
b	145	13	677	5	1209	12	12	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19
	146	14	678	6	1210	13	23	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20
	147	15	679	7	1211	14	4	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16
	148	1	680	8	1212	15	15	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18
b	149	2	681	9	1213	1	26	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	18
	150	3	682	10	1214	2	7	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15
	151	4	683	11	1215	3	18	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16

Ogd.

End.

Decennouennalis decimus.

Decennouennalis nonus.

Biflexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactae,	Luna paschae decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,	
b	152	5	684	12	1216	4	0	17	nona aprilis	4 iduum aprilis	19
	153	6	685	13	1217	5	11	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15
	154	7	686	14	1218	6	22	19	idus aprilis	17 calend. maij	16
	155	8	687	15	1219	7	3	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19
b	156	9	688	1	1220	8	14	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21
	157	10	689	2	1221	9	25	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15
	158	11	690	3	1222	10	6	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18
	159	12	691	4	1223	11	17	5	14 calend. maij	9 calend. maij	15
b	160	13	692	5	1224	12	28	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21
	161	14	693	6	1225	13	9	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17
	162	15	694	7	1226	14	20	8	17 calend. maij	13 calend. maij	18
	163	1	695	8	1227	15	1	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21
b	164	2	696	9	1228	1	12	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	26
	165	3	697	10	1229	2	23	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	27
	166	4	698	11	1230	3	4	12	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20
	167	5	699	12	1231	4	15	13	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	21
b	168	6	700	13	1232	5	26	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	21
	169	7	701	14	1233	6	7	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19
	170	8	702	15	1234	7	18	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20

Ogd.

End.

Biflexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactae,	Luna paschae decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,	
b	171	9	703	1	1235	8	0	17	nona aprilis	6 iduum aprilis	16
	172	10	704	2	1236	9	11	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19
	173	11	705	3	1237	10	22	19	idus aprilis	12 calend. maij	20
	174	12	706	4	1238	11	3	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16
b	175	13	707	5	1239	12	14	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	29
	176	14	708	6	1240	13	25	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19
	177	15	709	7	1241	14	6	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15
	178	1	710	8	1242	15	17	5	14 calend. maij	12 calend. maij	15
b	179	2	711	9	1243	1	28	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19
	180	3	712	10	1244	2	9	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21
	181	4	713	11	1245	3	20	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15
	182	5	714	12	1246	4	1	9	2 iduum aprilis	6 iduum aprilis	18
b	183	6	715	13	1247	5	12	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21
	184	7	716	14	1248	6	23	11	2 nonarū aprilis	13 calend. maij	21
	185	8	717	15	1249	7	4	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17
	186	9	718	1	1250	8	15	13	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20
b	187	10	719	2	1251	9	26	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21
	188	11	720	3	1252	10	7	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16
	189	12	721	4	1253	11	18	16	15 calend. maij	12 calend. maij	16

Ogd.

End.

Decennouennalis decimus.

Circuli.

Decennouennalis undecimus,

Table with columns: Biflexiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies, Luna, and Idus/Calends/Nonas. Includes 'Ogd.' and 'End.' markers.

Table with columns: Biflexiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies, Luna, and Idus/Calends/Nonas. Includes 'Ogd.' and 'End.' markers.

Decennouennalis duodecimus,

Circuli.

Decennouennalis decimus tertius,

Table with columns: Biflexiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies paschae, Luna ipsius, and Idus/Calends/Nonas. Includes 'Ogd.' and 'End.' markers.

Table with columns: Biflexiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies paschae, Luna ipsius, and Idus/Calends/Nonas. Includes 'Ogd.' and 'End.' markers.

Decennouennalis decimus quartus,

Decennouennalis decimus quintus.

Bissexiles anni,	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	
Anni Domini,	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	
Indictiones,	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Anni Domini,	1330	1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	
Indictiones,	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Epactæ,	0	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	
Cycli lunares,	7	18	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	3	
Luna paschæ decimaquarta,	nonæ aprilis	calend. aprilis	idus aprilis	nonarū aprilis	calend. aprilis	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. maij	
Dominicus dies paschæ,	6 iduum aprilis	2 calend. aprilis	13 calend. maij	2 nonarū aprilis	6 calend. aprilis	16 calend. maij	2 calend. aprilis	12 calend. maij	5 iduum aprilis	15 calend. aprilis	16 calend. maij	6 iduum aprilis	2 calend. aprilis	15 iduum aprilis	6 calend. aprilis	16 calend. maij	2 calend. aprilis	17 calend. maij	12 calend. maij	
Luna ipsius,	17	20	20	16	19	20	15	16	19	15	15	18	21	15	17	22	20	17	17	17

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	
Anni Domini,	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	
Indictiones,	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Anni Domini,	1349	1350	1351	1352	1353	1354	1355	1356	1357	1358	1359	1360	1361	1362	1363	1364	1365	1366	1367	
Indictiones,	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	
Epactæ,	0	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	
Cycli lunares,	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	
Luna paschæ decimaquarta,	nonæ aprilis	calend. aprilis	idus aprilis	nonarū aprilis	calend. aprilis	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	nonarū aprilis	calend. aprilis	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. aprilis	calend. aprilis	iduum aprilis	calend. maij	
Dominicus dies paschæ,	2 iduum aprilis	5 calend. aprilis	15 calend. maij	6 iduum aprilis	9 calend. aprilis	idus aprilis	nonæ aprilis	8 calend. maij	5 iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	nonæ aprilis	5 calend. aprilis	15 calend. maij	4 nonarū aprilis	9 calend. aprilis	9 calend. aprilis	idus aprilis	14 calend. maij	
Luna ipsius,	17	20	20	16	19	20	15	16	19	15	15	18	21	15	17	22	20	17	17	17

Ogd.

End.

Decennouennalis decimus sextus.

Decennouennalis decimus septimus.

Bissexiles anni,	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	
Anni Domini,	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	
Indictiones,	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Anni Domini,	1368	1369	1370	1371	1372	1373	1374	1375	1376	1377	1378	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	
Indictiones,	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	
Epactæ,	0	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	
Cycli lunares,	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Luna paschæ decimaquarta,	nonæ aprilis	calend. aprilis	idus aprilis	nonarū aprilis	calend. aprilis	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. maij	
Dominicus dies paschæ,	5 iduum aprilis	calend. aprilis	18 calend. maij	8 iduum aprilis	5 calend. aprilis	15 calend. maij	4 nonarū aprilis	10 calend. maij	6 calend. aprilis	7 calend. aprilis	14 calend. maij	4 iduum aprilis	8 calend. aprilis	17 calend. maij	4 iduum aprilis	5 iduum aprilis	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	10 calend. maij	
Luna ipsius,	21	17	18	20	16	17	20	20	16	19	20	15	16	19	15	17	22	20	17	17

Ogd.

End.

Decennouennalis decimus octauus.

Bissexiles anni,	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	
Anni Domini,	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	
Indictiones,	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Anni Domini,	1387	1388	1389	1390	1391	1392	1393	1394	1395	1396	1397	1398	1399	1400	1401	1402	1403	1404	1405	
Indictiones,	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Epactæ,	0	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	
Cycli lunares,	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Luna paschæ decimaquarta,	nonæ aprilis	calend. aprilis	idus aprilis	nonarū aprilis	calend. aprilis	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	nonarū aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. aprilis	calend. maij	iduum aprilis	calend. maij	
Dominicus dies paschæ,	7 iduum aprilis	4 calend. aprilis	14 calend. maij	3 nonarū aprilis	7 calend. aprilis	8 calend. maij	8 iduum aprilis	6 calend. aprilis	3 iduum aprilis	4 nonarū aprilis	10 calend. maij	7 iduum aprilis	3 calend. aprilis	14 calend. maij	3 nonarū aprilis	7 calend. aprilis	17 calend. maij	3 calend. aprilis	3 calend. maij	
Luna ipsius,	16	18	19	15	18	18	15	16	19	20	16	17	20	20	16	19	20	15	16	16

Ogd.

End.

Bifextiles anni,	418	1	950	9	1482	15	1	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	16
Annus Domini,	419	2	951	9	1483	11	2	18	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19
Indictiones,	420	3	952	10	1484	2	3	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	19
Annus Domini,	421	4	953	11	1485	3	4	1	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15
Indictiones,	422	5	954	12	1486	4	5	2	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18
Annus Domini,	423	6	955	13	1487	5	6	3	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19
Indictiones,	424	7	956	14	1488	6	7	4	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21
Annus Domini,	425	8	957	15	1489	7	8	5	calend.	maij	13	calend.	maij	15
Indictiones,	426	9	958	1	1490	8	9	6	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18
Annus Domini,	427	10	959	2	1491	9	10	7	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21
Indictiones,	428	11	960	3	1492	10	11	8	calend.	maij	10	calend.	maij	21
Annus Domini,	429	12	961	4	1493	11	12	9	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17
Indictiones,	430	1	962	5	1494	12	1	10	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20
Annus Domini,	431	2	963	6	1495	13	2	11	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21
Indictiones,	432	3	964	7	1496	14	3	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16
Annus Domini,	433	4	965	8	1497	15	4	1	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19
Indictiones,	434	5	966	9	1498	16	5	2	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20
Annus Domini,	435	6	967	10	1499	17	6	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16
Indictiones,	436	7	968	11	1500	18	7	4	calend.	maij	13	calend.	maij	16

Ogd. End.

Bifextiles anni,	437	5	969	12	1501	19	8	5	nonæ	aprilis	3	iduum	aprilis	20
Annus Domini,	438	6	970	13	1502	10	9	6	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16
Indictiones,	439	7	971	14	1503	11	10	7	idus	aprilis	16	calend.	maij	17
Annus Domini,	440	8	972	15	1504	12	11	8	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19
Indictiones,	441	9	973	1	1505	13	12	9	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15
Annus Domini,	442	10	974	2	1506	14	1	10	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16
Indictiones,	443	11	975	3	1507	15	2	11	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19
Annus Domini,	444	12	976	4	1508	16	3	12	calend.	maij	9	calend.	maij	19
Indictiones,	445	1	977	5	1509	17	4	1	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15
Annus Domini,	446	2	978	6	1510	18	5	2	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18
Indictiones,	447	3	979	7	1511	19	6	3	calend.	maij	12	calend.	maij	19
Annus Domini,	448	4	980	8	1512	20	7	4	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21
Indictiones,	449	5	981	9	1513	1	8	5	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17
Annus Domini,	450	6	982	10	1514	2	9	6	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18
Indictiones,	451	7	983	11	1515	3	10	7	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21
Annus Domini,	452	8	984	12	1516	4	11	8	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16
Indictiones,	453	9	985	1	1517	5	12	9	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17
Annus Domini,	454	10	986	2	1518	6	1	10	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20
Indictiones,	455	11	987	3	1519	7	2	11	calend.	maij	8	calend.	maij	20

Ogd. End.

Bifextiles anni,	456	9	988	1	1520	8	0	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	16
Annus Domini,	457	10	989	2	1521	9	11	18	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21
Indictiones,	458	11	990	3	1522	10	12	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21
Annus Domini,	459	12	991	4	1523	11	1	1	nonarū	aprilis	4	nonarū	aprilis	17
Indictiones,	460	1	992	5	1524	12	2	2	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19
Annus Domini,	461	2	993	6	1525	13	3	3	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20
Indictiones,	462	3	994	7	1526	14	4	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	16
Annus Domini,	463	4	995	8	1527	15	5	5	calend.	maij	14	calend.	maij	17
Indictiones,	464	5	996	9	1528	16	6	6	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19
Annus Domini,	465	6	997	10	1529	17	7	7	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	15
Indictiones,	466	7	998	11	1530	18	8	8	calend.	maij	15	calend.	maij	16
Annus Domini,	467	8	999	12	1531	19	9	9	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	19
Indictiones,	468	9	1000	13	1532	20	10	10	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21
Annus Domini,	469	10	1001	14	1533	21	11	11	iduum	aprilis	1	iduum	aprilis	15
Indictiones,	470	11	1002	15	1534	22	12	12	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	18
Annus Domini,	471	12	1003	1	1535	23	1	1	calend.	aprilis	12	calend.	aprilis	21
Indictiones,	472	1	1004	2	1536	24	2	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21
Annus Domini,	473	2	1005	3	1537	25	3	3	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	17
Indictiones,	474	3	1006	4	1538	26	4	4	calend.	maij	11	calend.	maij	18

Ogd. End.

Bifextiles anni,	475	13	1007	5	1539	27	5	5	nonæ	aprilis	8	iduum	aprilis	15
Annus Domini,	476	14	1008	6	1540	28	6	6	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17
Indictiones,	477	15	1009	7	1541	29	7	7	idus	aprilis	15	calend.	maij	18
Annus Domini,	478	16	1010	8	1542	30	8	8	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21
Indictiones,	479	17	1011	9	1543	31	9	9	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17
Annus Domini,	480	18	1012	10	1544	1	10	10	iduum	aprilis	1	iduum	aprilis	17
Indictiones,	481	19	1013	11	1545	2	11	11	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20
Annus Domini,	482	20	1014	12	1546	3	12	12	calend.	maij	14	calend.	maij	21
Indictiones,	483	21	1015	13	1547	4	13	13	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17
Annus Domini,	484	22	1016	14	1548	5	14	14	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19
Indictiones,	485	23	1017	15	1549	6	15	15	calend.	maij	11	calend.	maij	20
Annus Domini,	486	24	1018	16	1550	7	16	16	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16
Indictiones,	487	25	1019	17	1551	8	17	17	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19
Annus Domini,	488	26	1020	18	1552	9	18	18	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19
Indictiones,	489	27	1021	19	1553	10	19	19	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15
Annus Domini,	490	28	1022	20	1554	11	20	20	calend.	aprilis	12	calend.	aprilis	19
Indictiones,	491	29	1023	21	1555	12	21	21	iduum	aprilis	18	calend.	maij	19
Annus Domini,	492	30	1024	22	1556	13	22	22	calend.	aprilis	5	iduum	aprilis	18
Indictiones,	493	31	1025	23	1557	14	23	23	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21

Ogd. End.

Decennouennalis uigelimus septimus,

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Epactæ,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna ipsius,
	494	2	1026	9	1558	1	0	5	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	19
	495	3	1027	10	1559	2	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15
b	496	4	1028	11	1560	3	22	1	19	idus aprilis	18 calend. maij	15
	497	5	1029	12	1561	4	3	2	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18
	498	6	1030	13	1562	5	14	3	2	11 calend. aprilis	4 iduum aprilis	21
	499	7	1031	14	1563	6	25	4	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15
b	500	8	1032	15	1564	7	6	6	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17
	501	9	1033	1	1565	8	17	7	5	14 calend. maij	10 calend. maij	18
	502	10	1034	2	1566	9	28	1	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21
	503	11	1035	3	1567	10	9	2	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17
b	504	12	1036	4	1568	11	20	4	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17
	505	13	1037	5	1569	12	1	5	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20
	506	14	1038	6	1570	13	12	6	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15
	507	15	1039	7	1571	14	23	7	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17
b	508	1	1040	8	1572	15	4	2	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19
	509	2	1041	9	1573	1	15	3	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15
	510	3	1042	10	1574	2	26	4	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16
	511	4	1043	11	1575	3	7	5	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19
b	512	5	1044	12	1576	4	18	7	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19

Ogd.

End.

	513	6	1045	13	1577	5	0	1	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	16
	514	7	1046	14	1578	6	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19
	515	8	1047	15	1579	7	22	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	20
b	516	9	1048	1	1580	8	3	5	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15
	517	10	1049	2	1581	9	14	6	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18
	518	11	1050	3	1582	10	25	7	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19
	519	12	1051	4	1583	11	6	1	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15
b	520	13	1052	5	1584	12	17	3	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15
	521	14	1053	6	1585	13	28	4	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18
	522	15	1054	7	1586	14	9	5	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21
	523	1	1055	8	1587	15	20	6	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15
b	524	2	1056	9	1588	1	1	1	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	16
	525	3	1057	10	1589	2	12	2	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20
	526	4	1058	11	1590	3	23	3	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21
	527	5	1059	12	1591	4	4	4	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17
b	528	6	1060	13	1592	5	15	6	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19
	529	7	1061	14	1593	6	26	7	14	5 iduum aprilis	7 calend. maij	20
	530	8	1062	15	1594	7	7	1	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16
	531	9	1063	1	1595	8	18	2	16	15 calend. maij	12 calend. maij	18

Ogd.

End.

Bissexiles anni,
Anni Domini,
Indictiones,
Anni Domini,
Indictiones,
Anni Domini,
Indictiones,
Epactæ,
Concurrentes,
Cycli lunares,
Luna paschæ decimaquarta,
Dominicus dies paschæ,
Luna ipsius,

Decennouennalis uigelimus octauus.

S. F. I. N. I.

CANONES LVNARIVM DECENNO. V ENALIVM CIRCVLORVM.

I nosse uis quotus sit annus secundum Græcos duntaxat, multiplica 15. per 418. fiunt 6270. adde indictiones anni cuius uolueris, quæ præsentis anni 2. esse comprobatur, & fiunt 6276.

Si nosse uis indictionem quota sit, sume annos ab Adam quos habueris, & eos partire per 15. quot remanent, tanta est indictio: si nihil remanet, 15. est.

Si nosse uis quotus sit circulus solis, sume iam dictos annos, & eos partire per 28. & quot remanent, tantus est circulus solis.

Si uis scire quid sit concurrens, sume circulum solarem, qui nunc 28. esse comprobatur, & quartam eiusdem numeri ipsi adicias, partire per septem, & quot remanent, tantus est concurrens in 9. calendarum Aprilium.

Si nosse uis quotus sit circulus lunæ, sume annos ab Adam, & hos partire per 19. & quot remanent, totus est circulus.

Si uis scire quota est epacta, sume annos decennouenales quot fuerint, & de ipsis subtrahe semper unum, & illos alios multiplica per 11. & postea partire per 30. & quot remanent, tota est epacta.

Si uis scire quotus sit annus ab Incarnatione Domini nostri Iesu Christi, scito quot fuerint ordines indictionum, utputa quinto anno Tyberij principis 46. hos per 15. multiplica, fiunt 690. adde regulares 12. quia quarta indictione secundum Dionysium Dominus natus est: & indictione anni cui uolueris, utputa in præsentem unâ fiunt 703. Isti sunt anni natiuitatis Domini.

Si uis quota sit indictio scire, sume annos ab Incarnatione Domini, id est, 775. his semper adijce 3. fiunt 778. hos partire per 15. remanent 13. terdecima est indictio anni præsentis, si nihil remanet, 15. est.

Si nosse uis quotus sit circulus lunæ, sume annos Domini, utputa 774. & subtrahe semper duo, & remanent 772. hos partire per 10. & 9. remanent duo, secundus circulus lunæ decennouenalis est, quotiens nihil remanet, 19. est.

Si uis scire quotæ sint epactæ, computa à primo anno decennouenali, usque in diem quem uolueris, utputa in quintum annum. Dimitte semper 1. remanent 4. multiplica per 4. annos 11. annuas epactas, & facies quater undecim, 44. 14. est epacta in secundo circulo decennouenalis. Ita per omnes 10. & 9. annos sub hac breuicatione computabis.

Si nosse uis adiectiones, id est, concurrentes septimanæ dies, sume annos ab incarnatione Domini quot fuerint, utputa 764. per indictionem secundam, & annorum qui fuerint quartam partem semper ipsis adde, id est, nunc 190. & 1. fiunt simul 955. his adde regulares 4. & fiunt 959. hos partire per 7. remanent 7. Septem sunt epactæ solis, id est, concurrentes septimanæ dies, per superscriptas indictiones 2.

Si uis scire quotus sit annus cycli 10. & 9. annorum, sume annos domini quot fuerint, utputa 764. & unum semper adijce, & fiunt 765. hos partire per 10. & 9. remanent 5. quintus est annus cycli decennouenalis, quod si nihil remanserit, 19. est.

Si nosse uis quota sit indictio, sume annum Domini, & adijce 3. partire per 15. & quod remanet, ipsa est indictio anni præsentis.

Si uis scire quota sint epactæ lunares, partire annos Domini per 10. & 9. & quod remanet, multiplica per 11. Item partire per 30. & remanent epactæ.

Si nosse uis concurrentes septimanæ dies, sume annum Domini, & eorundem annorum qui fuerint, quartum semper adijce super annum Domini. His quoque 4. adde, quia quinque concurrentes fuerunt natiuitatis Domini: hos partire per 7. & remanent epactæ solis.

Si uis scire quotus sit annus circuli decennouenalis, sume annum Domini, & unum addens: quia secundo eiusdem anno natus est, partire per 10. & 9. & quod remanserit, ipse est annus circuli decennouenalis.

Si nosse uis quotus cycli lunaris est, sume annos Domini & unum, diuide per 9. & quod remanserit, ipse est annus circuli lunaris.

Si uis scire bissexilem annū, partire annum Domini per 4. quantū remanserit, tot anni à bissexto.

Si nosse uis quot punctos unaquæque luna in die luceat secundum Romanos, sume dies à Ianuario, utputa in Non. Martij. 66. Vide quotus sit cycli lunæ, utputa 6. multiplica ipsum circulum lunæ quinquies, fiunt 75. adde ad dies 200. Ianuarij, fiunt 275. de 60. bis 120. remanent 6. ipsi sunt puncti lunæ ipsius quod luxerit, id est, hora & punctus horæ secundæ.

Si ipsam lunam uis inuenire, memento quod habueris in summa, antequam per 40. partieris, & quotiens deduxisti 40. tot asses adicias ad summam eandem & iterum multiplica tuum circulum lunæ sexies, iunges ad summam, deinde per 30. & lunam eiusdem diei inuenies.

Si uis scire initium quadragesimæ quando annus communis est, require à pascha usque in idus Aprilis, quot dies ibidem inuenieris, totidem computa dies à calend. Mart. retr. hoc erit initium quadræ

quadragesimæ. Quando uerò embolismalis annus fuerit computa à pridie iduum April. usque in Pascha, & quot dies ibidem habueris, totidem dies require à calen. Mar. antè, & hoc erit initium quadragesimæ. Et hoc nolo te fallere, quia communibus annis Pascha semper ante pridie idus Aprilis habetur: embolismus semper antea extenditur.

Si uis scire quanta sit epacta anno quo uolueris, computa quanta sit luna in 11. calè. Aprilis, & ipsa luna erit epacta. Verbi gratia, si luna fuerit 9. in 11. calend. April. ipsa erit epacta, uel quo numero lunam inueneris, ipsum numerum epacta habebit. In quali autem articulo uel iunctura in eodem anno epactam habueris, in ipso terminum paschalem & cyclum lunæ ibidem tenebis.

Si uis scire quanta sit luna in initio quadragesimæ, computa in quo uolueris anno, in quota feria euenit terminus paschalis, & in ipsa feria incipe, & computa à secunda luna per singulas ferias, usque in dominicam, & quomodo ibi lunam inueneris, sic erit initio quadragesimæ. Similiter & in Rogationes lunam computa, in ipsa feria à 2. usque in secunda feria post dominicam, & quomodo ibi inueneris, ita erit luna Rogationis. Si in 11. calend. April. fuerit luna 15. seu 14. aut 13. uel minus, in ipsa lunatione poteris pascha celebrare. Sin autè in 11. calen. April. fuerit à 16. aut 17. uel amplius in ipsa lunatione, nullo modo poteris pascha celebrare, nisi peracta ipsa lunatione, & alia subsequente, pascha in illa lunatione sine ulla ambiguitate poteris celebrare. Si uerò in 8. idus Martij fuerit nata luna, aut post 7. idus Mart. usque in nonas April. in ipsa lunatione pascha nullo modo celebrabis.

Si uis scire quanta sit luna in initio quadragesimæ, sume lunam paschæ anni cui uolueris, & tolle inde semper 12. & quot remanent, tota luna erit initio quadragesimæ. Verbi gratia. Si 15. erit luna paschæ, tolle inde 12. remanent 3. tertia erit luna in initio quadragesimæ.

Si uis scire quando bissextus sit, sume annum Domini, ut est annus presens 688. hos partire per 4. si nihil remanserit, bissextus est. Si autem 1. aut 3. aut 2. remanserint, bissextus non est. Et ne tibi forsitan aliqua caligo erroris occurrat per omnem computum quæ ducis, si nihil super fuerit, scias eundem computum esse, per quem ducis, ut puta si per 10. & 9. ducis & nihil super fuerit, scias 10. & 9. esse. si per 15. 15. si per 7. 7.

Quærenda est natiuitas lunæ 14. ab 8. idus Mart. usque in nonas April. quæ primi mensis nouorum initium ostendit, à 12. calen. April. usque ad 14. calen. Maij, in quacunque die luna 14. occurrerit, ipsa te ad celebrationem sancti Paschæ perducet. Si uerò 14. luna ante 12. calen. April. occurrerit, hoc est, aut 13. calen. April. aut 14. aut 15. calen. April. scito quoniam paschalis luna non est, sed cum eandem lunam 30. perduxeris, alia die nata fuerit, in ipsa caute sanctum paschæ celebrabis. Similiter cautus esto, ut 14. calen. Maij, luna 14. non transcendat, aut ad 13. calen. Maij, aut ad 15. calen. Maij. Nam incipies in magnum deduci errorem. Christianorum uerò pascha ab 11. calen. April. usque in 7. calen. Maij, quocunque die dominico luna occurrerit, sanctum pascha modis omnibus celebrabis. Quod ante 11. calen. April. etiam si luna occurrerit, uel post 7. calen. Maij, pascha nullatenus celebrabis.

Tribus ergo locis bissextus intercallatur. Primò 6. idus Februa. Secundò ubi frequentissime ponitur 6. calen. Mart. Tertiò nonas Mart.

Cyclus græcè circulus latinè, ogdoas 8. anni, endecas 11. sunt. Hen græcè, 1. latinè, decas 10. Computus est à natale Domini, usque ad natalem, id est, lunæ cyclus. Item alius computus est à Pascha, usque ad pascha: ubi prima luna erit in Ianuario anno presentis. Ibi iterum in secundo, in eodem loco erit luna 11. Communis annus qui 12. lunationes habet. Embolismus qui 13. lunationes habet. Decenouenalis, ex tribus corruptis compositus est, ex 10. & 9. & annalis. Bissexus in uno mense 20. momenta: in duobus horam, in anno sex horas. & ideo bissextus dicitur: quia bis calen. Mar. habet Salrus lunaris crescit singulis annis horam & 10. momenta, & dimidium momenti, & 19. partem dimidij momenti. Ad complendum uerò lunæ saltum annuatim (ut diximus) hora & punctus, & de eimano pars unius puncti accrescit. Non ergo eisdem articulis temporum uel cœli climatibus luna celebratur accensio, sed semper aliquanto citius quam præcedente mense, ut sit undenus anno 19. decimus transiliebatur dies. 8. calen. Julij longissimus dies & breuissima nox. Totius anni solstitium æstiuale faciunt 8. calen. Ianuar. longissima nox & breuissimus dies totius anni, Solstitium hyemale faciunt.

CANONVM FINIS.

BEDÆ PRES- BYTERI DE MVNDI CELESTIS TERRESTRISQUE constitutione Liber.

Mundus iste sensibilis constat ex quatuor elementis, & eis totis, ita quod nulla pars illorū extra mundū relinquatur: ideoque mundo nihil aliunde accedit, nihil ab eo aliàs recedit. Dico autem, mundum ex eis totis constare, ad differentiam humanarum, seu aliorum corporum, quæ quia non totis constant elementis, aliquid illis accedit & recedit. Similiter arboribus, herbis succus quidam à terra radicibus additur, qui per omnes partes diffusus, & naturali quodam calore induratus, transit in robur. Cum autem accedat aliquid uel re, ab homine si hoc ordine proportionali fiat, integer homo manet, in aliter, corrumpitur. Humores. Sunt enim quatuor humores in homine, qui imitantur diuersa elementa: crescunt in diuersis temporibus, regnant in diuersis ætatibus. Sanguis imitatur aerem, crescit in uere, regnat in pueritia. Cholera imitatur ignem, crescit in æstate, regnat in adolescentia. Melancholia imitatur terram, crescit in autumno, regnat in maturitate. Flegma imitatur aquam, crescit in hyeme: regnat in senectute. Hi cum nec plus nec minus iusto exuberant, uiget homo. Quod autem aliquid homini accedit & recedit, hæc naturalia perhibent instrumenta influxionis & effluxionis, scilicet os & inferiora. Sunt præterea subtilia quædam foramina, quæ poros uocamus, per quæ uentus subintrās, turgidam reddit faciem: qui per sudoris effluxionem magis deprehenduntur. Nihil uerò diximus mundum accidentaliter propter perfectam eius compositionem, sed partium eius recotextio, totius & redintegratio, secundum diuersos auctores. Nam ignis spiritus transit in aerem, aer spiritus in aquam, aqua densatur in terram. Rursus per recontractionem terra diluitur in aquam, aqua tenuatur in aerem, aer transit in ignem. Elementa autem quibus mundus constat, quilibet sibi locum capit, secundum sui naturam, ignis sui leuitate supremum, terra grauitate infimum, huic aqua circumfunditur, his duobus aer. Supra firmamentum autem secundum diuinos sunt supercœlestes aquæ, supra quas sunt spirituales cœli, in quibus angelicæ uirtutes continentur. Terra uerò una ita se mediam locauit, ut æqualiter undique à firmamento distet, præter extantias montium & subsidentias uallium: transitque per medullam eius intellectualis linea de arctico polo ad antarcticum, quæ & aeris circūfusione ita ligatur, ut nusquam deflectatur.

Forma terræ.

Nunc de forma terræ differamus, quam A-

Bedæ tom. 1.

naxagoras rotundam & planam in modum ancilis uolebat. Alij extantias extremarum partium & gremium cauernosum in modum scutellæ, ubi quicquid caderet, ibi uerò recipi uolebant. Sed secundum hos multa sequerentur inconuenientia, nam uicissitudines solis & lunæ tunc omnibus æqualiter apparet, & semper haberent æquinoctium: quia omnes dimidietatem omnium parallelorum uideret, sicque nec noctes, nec dies abbreviarentur, omnibusque esset idem oriens, idem occidens & meridies. Restat autem terram rotundam dici & ob decliue positionem hominū, diuersis modis cœli partes intueri: nam decliui uerò abscondunt. Hyemalis tropici unam partem uidemus, & tres latent, æstiuales tres uidemus, & una latet: & quando sol in illis est, per tantum spacium uidemus quantum ipsorum cyclorum nobis apparet. habemus quoque diuersos ortus, & occasus & meridies secundum firmamenti uolutionem, & terræ globositatem. Nam cum est meridies Orientalibus, ortus est Meridionalibus: & cum occasus Orientalibus, ortus est Occidentalibus.

Zona.

Terra quoque per zonas est diuisa, quarum media perusta est solis frequentia, & aliorum planetarum, secundum hos qui etiam illis calorem attribuunt, duæ extremæ sine caloris beneficio, alia duæ, hinc calore, hinc frigore temperantur. Si latitudinis magnitudinē perpendere uolueris, intellige à Septentrione circulum præcedi in Austrum tam inferiori hemispherio, quam in superiori. Hunc autem per sexagenas diuide, & attribue uicinæ frigida sex, temperata quinque, perusta octo, temperatae ulteriori quinque, frigida sex. Ecce ea proportione qua se numeri isti habent ad inuicem, eadem quoque se habent zonarum dimensioes.

Climata.

Sciendum, quod qui in medio perustæ esset, talem haberet dispositionem, quod semper haberet æquinoctium: omnes enim parallelos uideret dimidios, & in fine sui orientis utrosque polos. Sed quanto magis Septentrioni accederet, tanto magis illi partes eius eleuantur, & Austri deprimerentur: & hoc secundum diuersum climata, id est inclinationes. Sunt enim octo, secundum alios septem: sed qui octo uolebant, quædam tam perustæ quam frigidarum asseriebant. Frequentior autem usus octo uolebant, tria uerò sunt huius habitabiles. Primum quod est inter Meroen & Syenem, in quo dies longissimus est tredecim horarū, breuissimus undecim: ubi duæ horæ faciunt differentiam. Inde etiam clima radiorum, ubi dies longissima est quindecim horarum, breuissima octo, ibi differentiam sex horæ faciunt. Vltimum clima nostræ habitationis dicitur Borestenicum à Borestene lacu, monte, ciuitate Armeniæ, ubi secundum Bedam de Temporibus, longis-

longissimi dies sunt octodecim horarum: ubi sex, ibi differentiam septem horarum faciunt. si aliter ab Astrologis dicitur, forsitan aliter quoque climata disponunt. Si uero aliquis tantum procederet, qui polum supra uerticem haberet, ille dimidium tantum zodiacum uideret, & totum æquinoctiale parallelum, unde habet & per dimidium annum diem continuum, & per dimidium noctem continuam. Videndum quid in primo climate singulis mensibus de sex triens accrescit, & in alijs sex mensibus tantum decrescit. In Rhodiorum clima singulis de sex integra hora accrescit, & in singulis alijs integra decrescit. In Borestenico singulis de sex duarum horarum, & in alijs totidem decrescit. Hæc autem diuisio climatum facta est secundum computistas, sed aliter etiam secundum philosophos, qui naturam ipsam perpendunt: ut in climate Rhodiorum compertum est. Nam in primo sex mensium duodecima pars accedit, id est dimidia hora: in secundo, undecima: in tertio, quarta & dimidia: in quarto, quarta: in quinto, sexta: in sexto, duodecima.

Terræ motus.

Terra quoque mouetur, quod terræ motum uocamus: unde dantur coniecturæ. Terra ad imitationem arteriarum, per quas spiritus discurrunt in homine, habet cauernas, foramina & tracones, per quæ uenti & flumina discurrunt. Nam flumina mare intrant omnia, nec tamen rediunt, quia ad suos alueos per tracones redeunt. In cauernas & foramina etiam quidam uenti intrant, unde dum queruntur erumpere, tanto ruunt impetu, ut terræ partes illis finitimæ inde commoueantur. Alij dicunt quod terra sit concaua in modum fornacis, uel duorum hemisphæriorum, quæ cum aliquando moles montium corruant, inde moueatur. Alij dicunt supra abyssum locatam terram: & mora abyssus, moueatur. Alij dicunt Leuiathan animal terram complecti, tenetque caudam more suo, qui aliquando sole exustus, nititur illum comprehendere: sicque indignationis eius motu terram quoque moueri. Haurit quoque aliquando immensitates fluctuum, ut etiam omnia maria sentiant in reddendo inundationem, & inde terræ moueantur.

Post singulares terræ proprietates, de communibus terræ & aquæ differamus. Sunt enim hæc duo elementa inuicem sibi mixta. Vt enim siquid pateat qui eorum aliud sit superius. Nam in superficie terræ aquas uidemus, & in uenis eius fodiendo inuenimus. Verum autem Oceanum in medio perustæ positum ideo Physici referunt, ut ignis, solis, & aliarum planetarum aquis contemperetur. Calor enim humorē attrahit, & inde pascitur.

Retrusiones.

Oceanus ille uerus & Mediterraneus duas facit refusiones, alteram ab Oriente in Austrum, alteram in Septentrionem, alteram ab Occidente in Austrum & Septentrionem. Sed his duabus, quæ ad Austrum uerguntur, secundum

quosdam nulla est cognitio. Quæ uero in Septentrionem conueniunt, tanto impetu concurrunt, ut impulsionem suam illam famosam accensionem & recessum faciant, terramque modo obruant, modo retegant. Vt sol flammis suis solet aquas attrahere Oceani, quæ dum non ualent in aere diu sustineri, pondere relabuntur: unde inundatione facta, aliquando terræ obruuntur. Alij dicunt, quia uenti aquas impellant, & sic terras obruant: cumque illas remiserint, ad alueum suum reuertantur. Alij dicunt, habitationes nostras uicinas esse ori Leuiathan, qui dum haurit fluctus, terra apparet: & dum remittit, obruitur.

Exustiones.

Sunt præterea æstuationes minores, scilicet malinæ, & ledones. Ledones, à quinta luna, similiter & à uigesima incipiunt: & quot horis accedunt, tot recedunt. Malinæ sunt maiores, quæ à tertiadecima, & uigesima septima luna incipiunt, & sex diebus, & quindecim horis durant, & sunt citiores in accendendo, tardiores in recedendo. Exæstuat quoque mare inter diem & noctem terbis in æstiuo die, & semel in nocte: bis in hyemali nocte, semel in die, & doctantem & semunciam horarum durat: sed siue exstuent, siue uento impellantur, dein & dein fluctus ordinantur: quorum decimus est maximus. Augetur quoque mare secundum lunæ incrementum & detrimentum. Nam incipiente illa crescere, crescit mare per dies septem: & per totidem proximis decrescit. Rursus per sequentes septem recrescit, usque ad uigesimalium primum diem, & inde terra decrescit usque ad uigesimalium octauum diem. Notandum uero licet hoc modo augeatur, non tamen ad proprium statum, nisi post octo annos redeat. Luna quoque quod plus Septentrionales partes attigerit, tanto plus mare crescit: minus uero, quod illa magnis Austrum possidet. Dicunt Physici lunare corpus quasdam influxiones & effluxiones habere, & hoc magis ex dulcibus aquis prouenit, Solaris uero de falsis. Præter has refusiones sunt alia refusionum refusiones, quæ factæ dicuntur per Herculem, qui cum habitationem nostram dulces tamen aquas habere uideret, perfregit radices duorum montium, scilicet Adamantis, & Calpes: quorum alter, id est Atlas, remansit in Mauritania, Calpes in Hispania.

Mediterraneum.

Inter hos montes, id est Calpen & Adamantem fretum immixtum latitudinem habet quinque miliaria, diuiditque Africam ab Europa, facit autem famosos sinus, Galiciam in Narbonensi regione ad montem Pessulanum, facit Corsicam insulam, diciturque Tyrrenum in finibus Italiae: qui Carthaginem respicit, scilicet inter Italiam & Siciliam dicitur Ionium, circa Siciliam Adriaticum, qui in Oriente Italiam aluit: facitque maritima Græciæ loca uersus Austrum

strum plurima, Cyprum, Rhodum, Carpathum, & ubi desinit dare terminum inter Africam & Asiam, incipit Nilus uersus Septentrionem, & dicitur Hellepontus, inter Seston & Abidon, in ulteriori Pontus, inde Propontus, inde Bosphorus, ibique desinit dare terminum. Inter Europam & Asiam dat Tanais, qui de Ripheis montibus oritur, & stagnantes Meotides paludes facit. Similiter & in Oriente Caspium erumpit Erithreum, qui & Rubeum dicitur, nam alluit litus Rubrum: unde aquæ marinæ colorantur, fertque ibi lapides preciosos. Asia magnitudinem Europæ & Africae possidet, & incipit ab hortis Eden, id est à deliciarum hortis: in Oriente & in Austro Nilo terminatur, in Septentrione Atanai. Africa in angulis suis habet Cyrenen ciuitatem, & Catathum uersus Austrum in Occidentem, Mauritaniam & Atlantem, in Septentrionem ciuitates famosas, Adrimetum octo millia, Hippone. Europa habet in Occidente Hispaniam & Calpen, in Septentrionem Meotidem paludem, uersus Austrum Græciam.

Nebulae.

Hæc duo elementa inuicem sibi mixta sunt. Terra enim euanesceret, nisi aquarum humoribus conglutinetur: quæ dum aliquando humores exhalat, ascendentes nebulae dicuntur, dum cœli faciem aperiant nubes, dum uentorum stringuntur, aut solis calore depluunt, & dicuntur pluuia. Pluuia autem sunt, cum iuges sunt & lentæ: imbres sunt, cum salutare ueniunt, ut in uere cum gramina producant: nimbis sunt, cum subito & damnosè ueniunt.

Niues.

Cum humores nebulæ ascendunt, si tereno frigore præueniuntur, in niues conuertuntur: quæ magis in montes cadere solent, quam in loca campestria, uel quia illis magis cellitudo montium obstat, uel quia ibi magis spiracula frigoris abundant. Sunt autem duplices, quæ in mulcebræ aere cadunt, ut grossæ, quæ statim liquefcunt: & alia minutæ, quæ in uedine frigoris cadentes tecti foramina penetrant. Niues etiam in alto mari non cadunt, sed secus litus. nam calida est aqua falsa, & terrenum frigus impedit, ne aer super se attingat. Hinc quoque sententia illa astruitur, quia sol de calidis aquis maris pascatur. Luna uero de dulcibus tantum & frigidis, quæ & proprio calore caret & lumine. Alij dicunt, omnia cœlestia corpora de dulcibus pasci: nam dulces aquæ mare intrantes, feruntur in eius superficie, unde mare sibi attrahere dicuntur planetæ. Fit quæstio, cum calida sit aqua, quare tunc homo contactu illius frigescat magis quam terræ: & soluitur: quia hoc de dulcibus tantum euenit, non de falsis. Vel potest hoc etiam esse tam de falsis quam de dulcibus, & frigescat ex hoc magis homo, quia conglutinatio aqua est, & magis adhæret homini quam terra, si illi imponat, ideo

Bedæ, tom. 1.

que subtilitati aquæ hoc attribuas, quæ magis poros penetrat, aut illis se applicat. Fit quoque quæstio, cum de falsis aquis nebulae proueniunt, cum pluuia dulces ad nos descendant, quia poteris imputare siue immensis tractibus aeris, siue calori solis. Quod autem tantam potestatem habet ignis, uidemus in amaris herbis, quas ad patientiam gustus excoquit, uel in aere dulci amaritudinem amittit humor amarus, sicut dulces aquæ in mare cadunt, & rursum per tracones quosdam ad alueum suum reuertuntur dulces. Hoc autem experiri poteris. nam si dulces aquas per algam maris colaueris, amarescent.

Grando.

Nubes ut diximus, uel uentorum, uel solis calore dissoluuntur: & fit pluuia quasi terreno frigore in cadendo præueniuntur, in grandinam commutantur & dealbantur: quarum duplex est genus. Nam minuta niui admixta uenit in frigore. Alia in uernis & æstiuis diebus & magis quam in nocte. Nubes etiam quanto altius eleuantur, incipiunt attenuari, & per aerem dispergi: & quando sol non potest aquas attactas sibi incorporare, & immensitates aquarum permittit decidere, frequentius cadunt in mare: & sic Deus parcat terræ. quia manubias dicimus compositum à manu, quod est bonum, & nubibus per antithesin, quasi minime bonum nubium.

Aer.

Postquam de terra & aqua diximus, de aere proximo illo differamus, cuius motus causa perhibetur aqua: quæ mota, naturaliter mouet aerem. Sed cum moueatur ab oriente, Eurus dicitur: & cum ab occidente, Zephyrus: cum à meridie, Auster: cum à septentrione, Aquilo. Si quæritur, cur potius naturaliter aqua quam terram moueri dicamus. Respondeo, quia perpetuo aquas moueri uidemus, non semper aerem. Si perfluerit aliquis, dicens: Vbi est efficiens causa alicuius rei, debet esse effectus. Respondeo, uicinum illum aquæ motum, uel dicas non ubique moueri, sed in aliquo. Alij quia leuis crispatio quædam aeris, quam auram uocamus in terris, altanum uero in mari, offenda tur in montibus, ibique tumultuantur, & augentur. Alij dicunt rationabili motu moueri firmamentum, & subiectos planetas qui aerem inferiorem commouent, & omnibus motibus impellunt: id est sursum, deorsum, dextrorsum, sinistrorsum, antè & retrò: & per circulum, qui solus rationalis est, sed in eo non diu persistit, quod etiam aliquando deprehendimus in turbine. Nec turbat quæ planetas irrationabiliter illos moueri dixi, hoc fit comparatione firmamenti, qui ab eodem cursu nunquam desistit. planetæ uero diuersis tractibus labentur.

De fulmine.

Denique cardinales uenti tres conueniunt, & nubes compellunt tanta uel, ut ex collisione illa nascatur sonitus, & claritas quædam. Quod

Z * audi

auditum offendit, tonitruū est: quod uisum, fulgur, uel fulguratio: qui ferit, fulmē dicitur. Nascitur ibi præterea quidam lapis, qui uel nimie compressioni, uel nimio calori, uel nimio frigori potestis attribui: quia expressio possit hoc efficere. Videtur satis ubi lacteus humor coagulatur, qui uetō calor diuersis modis res mulceat aut consolidet, apparet in limo. quod autem frigus duritiem faciat, uidetur in metallis liquefactis, ut etiam in ferro, lapides dissilire facit, lignum findit, aquam constringit. Dicunt alij, quod quidam crassus uentus contineatur in nubibus, qui dum erumpit, sonitum facit, cuius rei probationem dat uentus uelica conceptus, quæ displosa uiolenter intonat. Alij dicunt atomos humoris uaporaliter ascendere, & ignitum caualiter descendere: in quorum conuentu nascitur ille sonitus, daturq; similitudo quædam de fabro ferrum calidum tingente in aqua.

De rore.

Desudat quoq; in aere ros, qui lunæ attri-
buitur, eo quod illa sit cribrum coelestium. Alij attribuit ueneri, eademq; & uespere & mane: qui si frigore præuenitur, pruina efficitur. Causa quoque grossum fit, cadit pruina in frigoris maxima uedine, qui sepibus & ramis arborum inhaeret. Aliud quoq; in autumnali uolitat tempore, quod pueri uocant æstatem: unde araneæ telas faciūt, qui est fex aeris sole desiccati. Præterea uentis imminetibus, inferior iste aer superiori colliditur: unde scintilla profiliunt, quæ stellarum casum imitantur: re uera autem nunquam aliqua stellarum fixa, seu uaga decidit, immo scintilla humido aeri allapfæ extinguuntur, & in agris inuentæ phlegmatis similitudinem expriment. Sunt autem res uenenosæ.

De iride:

Fit præterea arcus in aere, qui oppositam plagam tenera sole: & ut dicunt Physici, sol nubes aquosas & concuas reuerberat, non multum confertas, unde diuersitatis mundanæ colores illis innascuntur, qui tantum ex minima distantia liquide distinguunt non possunt. Bada autem dicit quatuor esse colores diuersos, imitantes quatuor elementa: uiridis uiridem terræ superficiem imitantur: glaucus aqua, hiacynthus aërem, rubeus ignem æthereum. Sunt aliquando etiam duo arcus, quia luna similiter arcum facit, plenum tamen, quia non est ipsa iris, & solet esse imminetibus uentis aut pluuijs. illum quoq; nauæ obseruant. Nam ex ea parte quam primū dissoluitur, uentos aut pluuias uenturas esse prænoscent.

De æthere.

Huic aeri proximo loco æther imminet, in quorum confinio luna proxima loco est, quam Physici terram ætheream uocauerunt: forsitan ideo quia sicut terra à terendo dicitur, ita qui à coelestium corporum purgatione teritur, in lu-

nam recipitur. & hoc à sole ut in speculi similitudine reuerberetur, opponitur. Lunares autem plurimi sunt animæ ascendentes uel descendentes, quæ in singulis sphaeris quid acceperant obuolutionis relinquunt ibi, uel assumunt: siue calidæ mones. Quod autem furui habere uidentur in medio, hoc prædictæ causæ poterit ascribi.

De furuo lunæ.

Luna ex quatuor constat elementis, sed tria illa elementa bene sibi commixta sunt & leuigata. Nam & naturaliter sunt perspicua, & de se lucem reddunt. Terra autem in illo loco non bene alijs admixta est, nec de se lucem effundit, & scabra est in illo loco. Scabrum autem est, quod rubigine obductum est, aut alleuigatum remanet. Habet hæc figuras septem. Nam monoïdos ab unitate dicitur, cum prima est: diatomos, uel diatomos cum media est: dias enim duo dicitur, tomos sectio, amphicirchos, idest circa rotunditatem. Est plenilunium in decrescendo, item est amphicirchos, post diatomos, & inde monoïdos.

De eclipsi solis & lunæ.

Luna quoq; illa semper pleni orbis est, nam ex ea parte qua solē respicit, semper plena est: sed aliquando tota uel ex parte obscuratur. Cum est quartadecima, uel decimaquinta, si sit in ecliptica linea, & per diametrum soli opposita. Diameter est linea, quæ aliquando partitur in duas medietates: dias enim binarius est, metron, mensura: nam tunc terra in medio posita, lumen solis ne lunæ infundatur impedit, & uerbera eius ad lunam usque protenditur, & est eclipsis lunæ, quod deliquium dicimus. Fit autem tam inferiori hemisphaerio, quam in superioris, tam in oriente, quam in occidente. non tamē semper fit, cum est decimaquarta, uel decimaquinta: sed post sex menses semper. Cum autem in eodē signo sit & eodē mense, non nisi post nouemdecim annos. Cum autem in eodē signo, & mense, & signi parte, non nisi post 55 annos euenit. Quod uero in eodē signo, mense, parte reuocatis cunctis planetis ad locum suum, non nisi post quindecim menses annorum fit. Eclipsis solis in trigesima luna fit, sol eclipsim. Nam declinat uel ad Austrum, uel ad Septentrionem. Cum autem sol in eodē signo pariter & mense sit post 55 annos, sed qui in eodē signo, mense & parte sit, reuocatis omnibus stellis ad priorem locum, hoc est post 15 millia annorum.

De ordine planetarum.

Nunc de ordinibus differamus. Plato sequens Ægyptios, qui hoc persuaserunt, in proxima regione post lunam solem asseruit hæc ratione. Luna proprio lumine caret, quia mutatur a sole. Nam si Venus & Mercurius illi & lunæ interponerentur, aliquando solis lumen præriperent. Ratio quidem parua est: nam omnis umbra minoris corporis, a maiori lumine te-

ta, etc.

ta extenuatur nec longè protenditur: sicq; hæc duæ nihil lunæ impedirent. Tullius Chaldaeos sequitur, dicens solem mediū planetarum esse numero, non spacio: nam plus à firmamento quam à terra recessit. Non tamē negamus Venere & Mercurium aliquando superiores, quod etiam historiae probant. Habetur enim in historia Caroli, quod Mercurius per nouem dies in sole tanquam macula appareret. Quando uero intrauerit uel exiuerit, nubes perhibebat uidere. In Romana quoq; historia dicitur, Augusto Cæsare lulio adopriuo patri sinebres exequias faciente, Venere fulsisse, quam eius stellam censuit. Hi duo cum infra solem sunt, clarè uidentur in meridie. Causa uero est, quia sunt uiciniores terræ: & maiores apparent, nec sol illas obscurat. Cum uero supra solem sunt, claritas eius non permittit illas uideri, tãquam iam sint minores: cum directè quoque sol illas reuerberat, ut antè uel retrò positas, similiter aut modicum, aut minime uidentur.

De media lunæ obscuritate.

De luna quoque talis habetur coniectura, quod sit quadam nubecula inter nos & lunam posita, impediens nobis partim claritatem lunæ: nam ipsa administratrix est corpulentiae tam superioribus, quam inferioribus, & cribratur ibi quidam atomi, cuius liquidiores partes sursum dant corpulentiam. Sordidiores autem his inferioribus & caducis infunduntur, & ibi euaporant. Lunam quoque in ea parte aspectibus nostris subtrahit, quemadmodum nebula, quæ ubi de montibus exhalat, oculis illum nostris ibi abscondit.

De epicyclis & interseclis.

Quando Venus & Mercurius solis uicinitate, uel remotioe uideatur, uel non uideatur. Mercurius cum ad 12 partem uenerit, uideatur sicut & luna. Venus uero cum ad 7 partem signi à sole recesserit, uideatur quasi iam maior luna quoq; ibidem uideretur, si proprium lumen haberet. Quod autem superiores & inferiores sole feruntur, tripliciter per coniecturas ostenditur, siue per intersectionem circularū, siue quod sint epicycli, idest supercirculares terram non habendo centrum, solem quasi centrum cursus sui efficiunt, siue altitudinem solis circuli emetiuntur obtusis siue acutis anfractibus: quemadmodum latitudinem zodiaci planetæ euadunt, quæ subiecta oculis pictura demonstrat. Sed quoniam mentionem quomodo zodiacum perambulant fecimus, plenius inde dicamus.

De lineis zodiaci.

Venus & luna ad extremitates zodiaci perlatas, duodecim lineas diuisi perueniunt. Venus tamen in duobus momentis excedit, Mercurius octo lineas eius perambulat. Sol duas medias seruat: nec illas, nisi in libra excedit. unde Ouidius: Expaciantur equi, Mars quatuor perambulat, Iupiter quinque: sed & hi frequen-

Bedæ 1. tom.

tius anomali fiunt. Saturnus tres tantum. Cum sit dubitatio de ordine solis, Mercurij, Venere, nulla tamen est de ceteris: nam tantum à sole, & à se uicem recesserunt, ut quod sol in anno perficit, hoc Mars in duobus, Iupiter in 12, Saturnus in triginta.

De transitorijs.

Ipsorum quoque planetarum alij sunt hippolitici, alij stationarij, alij retrogradi, alij anomali. Hippolitici, idest transitorij, sunt qui de priori signo tendunt in posterius. cumq; hoc omnes alia faciant, præcipue sol & luna, ita enim hi de anterioribus signis ad posteriora tendunt: quod nunquam stent, nunquam retrogradantur. Si aliquis opponat solem subsistere, quia plus in geminis moretur quam in sagittario, dicite q; hoc morari non est subsistere, sed quod maius spaciū ibi habeat complere, quam & alij signis, ubi axis eius tam alta non est, quod pariter in eccentricitate. Stationarij, sunt qui diutius prope aliquam fixam stellam uidentur, quam soleant non quidem stant, sed secundum cursus sui figuram uel ascendunt, uel descendunt, & non multum in naturali cursu procedunt. Sunt autem legitimi termini, in quibus uidentur stationarij: idest cum distant à sole per tria signa, uel per quatuor, quod fit per triangulum, uel quadrangulum: idest in trigono uel tetragono, hoc est in triceto, uel in quadriceto. Causa autem huius stationis perhibetur sol esse. Est autem statio alia matutina, alia uespertina. Matutina est, cum ante ortum solis est in statione. Et notandum, quod in uespertina statione tantum fiunt retrogradè. Verbi gratia: Si Iupiter de geminis procedat in cancerum, & item redeat in geminos, quod cum quidam in quibusdam signis semel tantum faciant. Saturnus tamen semper bis ad quodlibet signum redit, & aliquando tertio peruenit ad idem, quod in eam sui cursus secundum quosdam efficit. Nam secundum alios magnitudo circuli, Pythagoras autem neq; retrogradari, neque stare, neq; anomalam aliquam esse dicebat, sed omnes in æquali spacio temporis æqualiter complere spacium locorum. Quomodo retrogradè uideantur, uel stationariè, cum tamen non sint, figura demonstrat. Anomale, idest irregulares sunt, cum uel diutius uel citius solito morantur, uel oriuntur, aut in ita solito loco apparent, quod cum alijs etiam eueniat, maxime tamen Marti, qui in posterioribus duobus annis nunquam seruat legem priorum. Venus autem & Martius nunquam in triceto uel in quadriceto regulariter distant à sole, nec à chronico ortu oriuntur, aut occidunt, quia non plus à sole distant, quam Venus per signum & dimidium, Martius per signum & duas partes unius, ibiq; suam stationaritatem & retrogradationem partuntur, propius autem uideri possunt aliquando. Sunt etiam hi duo aliquando supra simul & infra, simul retrò, aut antè: unde & duos lu-

Z 3 ciferos

ciferos uideatur nunciamiter duos hesperos: cum uero Mercurius ante est, ueniat sibi nomē luciferi. Venus autem est nomē naturæ, id est naturaliter ubicunq; hæc stella est, Venus appellatur. Cum uero sol præcedit in ortu, Lucifer dicitur: cum sole occidente apparuerit, hesperus uel uesper: & est nomē officij. Dicitur quoque Aristot. & Peripatetici, naturali cursu uolui planetas cum firmamento, sed omnes celeritate ipsius præteriri. Saturnus in tantum cum eius celeritate contēdit, quod infra duos annos & dimidium, illum præcedat firmamentum unius tantum signi longitudine. *De ortu.*

Notandum quoque quod ortus alius matutinus, alius uespertinus. Matutinus, ubi aliqua stella solis ortum præcedit post mediam noctem: uespertinus, ubi post occasum solis aliqua stella apparuerit. Est præterea ortus alius mundanus, alius heliacus, alius acronicus. Mundanus est, cum de inferiori hemisphærio in superius aliqua stella emerferit. Heliacus, est cum sol recedens ab aliqua stella permittit eam uideri. Acronicus, cum aliqua stella uel sidus occidit: & oppositum illius per diametrum oritur. Cronon autem tempus interpretatur.

De occasu.

Occasus quoque alius mundanus, alius heliacus, alius acronicus. Mundanus, est cum superiori hemisphærio in inferiori quælibet stella descendit. Heliacus, cum sol ad aliquam stellam accedens, illam uideri non permittit. Acronicus, est cum aliqua stella uel signum occidit, & oppositum illi per diametrum oritur.

De occultatione stellarum.

Cum occultentur stellæ, siue a sole, siue ab absidibus suis, non tamen omnes pari spacio occultantur. Nam Saturnus 70 diebus ad maius occultatur, ad minus uero 10 tantum. Iupiter 36 ad malus, ad minus 10 similiter. Mars autem anomalus est, unde in gestis Caroli per integrum annum latere perhibetur. Venus autem 58 diebus ad maius, ad minus autem 52. Mercurius ad maius 16 diebus, ad minus 12. Luna accedendo in duodecima parte signi unius contra solem incipit obscurari, & recedendo in duodecima parte illuminari: & duobus diebus tantummodo latet. *De absidibus.*

In interfectionibus quoque absides aut sunt absides quidam tramites, qui ducuntur aut frangendo per spiras, per quas stellaria corpora incedunt, infixe triginta occultantur aut plures, sed minores diutius. Nam maiores citius uidentur. Incipiunt autem obscurari, cum sol ab aliqua illarū ultra quindecim partes destituitur terra, quod iter quindecim diebus perficit, recedensq; ab ea quindecim diebus obscurat. *De consensu planetarum.*

Vt diximus supra in triceto uel quadriceto sole respiciendo planetes sunt stationarios retrogradi, & contra se quoque respiciendo magnum sibi præbent consensum, nam cum salu-

bris salubrem respexerit, augetur salubritas: si aduersa aduersam, augetur aduersitas: si salubris aduersam, uel e conuerso, minuitur utrarumque effectus. Mercurius autem, quia est indifferens, plus tamē bonus quam malus, semper talis efficitur, qualis illa quam respicit: & eiusdem coloris. nam si aduersam respexerit, auget & accelerat illius prosperitatem: si uero prosperam, auget & accedat eius aduersitatē: plus tamen est accommoda prosperitati.

De domicilijs.

Si in singulis domicilijs singuli planetæ accesserint, plurimum sibi obsequuntur. Illud autem domicilium cuiuslibet dico principale, in quo quilibet planeta in origine mundi reperiuntur. Luna quidem & sol singula habent domicilia, sed quilibet de certis quinque, habent duo unum secundarium. In principio itaque mundi luna fuit in cancro, quæ cum constellatione sua semper bona portendat, præcipue tamen cancro. Si solem secum habuerit, incrementum & corpulentiam rebus maxime infundit, quod in florida æstate patet. Sol uero reperiuntur in leone, in quo præcipue potestates suas designat siccitate & seruire, unde & caniculares dies sunt alijs feruidiore: ut sole existente in suo domicilio. Caniculares autem dies dicuntur a canicula, quam tunc ingreditur sol. Mercurius sicut infimus omnium primam obtinuit electionem, elegitq; ab antecedentibus canem, geminos: a consequentibus leonem, uirginē: hac ratione, ut ibi quod uellet, designaret principaliter. tamē si hospitalitatis causa alius planeta illuc fuisset ingressus, dixit se uelle illi obsequi colore & effectu. Venus uti proxima loco proximam fecit electionem, & ab antecedentibus elegit taurum, a consequentibus libram: eadem ratione, ut suos effectus ibi demonstraret. Si uero malus planeta illuc intraret, uellet illi aduersari, & sua prosperitate uires illius minuere, præcipue habens Mercurium, uellet accelerare prospera. Cum uero bonum sua constellatione plurimum designet, præcipue tamen de felici connubio iucundissimum pignus affert. Ea quoque ratione Mars arietem & scorpionem elegit, ut maximam portendat aduersitatem, & præcipue flagrantiam indicat. Iupiter pisces & sagittarium elegit, qui temperatur de aduersis: augetur a prosperis. cū Martio accelerat ad bonitatis suæ indicia, de felici regnorum euentu disponit. Saturnus duo continua obtinuit, scilicet cetuarium & capricornum, cum bonis minor, cum malis maior, cum Mercurio in crudelitate celerior: interq; malas designationes frigore & nimia asperitate abundat.

De frigore Saturni.

Est autem inter omnes planetas Saturnus frigidissimus, cuius plures causæ redduntur fabularum, quia senex fuit quidem uir. Senes autem sunt frigida naturæ, unde & flegma in eis abundat

abundat, quod hyeme crescit. Vel ideo frigidus perhibetur, quia remotissimus sit a sole, uel quia sol in Saturni domicilijs positus, remotissimus est a nobis: tunc quia frigore premimur. Cum uero in suis domicilijs Saturnus cum sole positus fuerit, grauissimam facit frigoris ueridinem, nec aliter est frigidus, nisi per effectum. Mala enim constellatione sua enecat homines, enecat uero sunt frigidi, uel aliter, quia supercoelestibus aquis uicinissimus est: & ideo fit frigidus. de quibus plures dantur coniecturæ, quomodo fertur rotundum, & perpetuo uolubile consistere possint.

De supercoelestibus aquis.

Prima coniectura est, quod sint in exteriori superficie cælesti extantia & subsidentia loca, ut etiam in superficie terræ, in quibus aquas contineri dicunt, cum tanta uero celeritate uoluntur, ut non labantur: qui de pleno uase quolibet probari potest. Nam quo maiori impetu manu circunouoluitur, eo minus effunditur. Secunda est, quod ibi uaporaliter quemadmodum hæc nubes pendent, contineantur. Tertia est, quod propter solis remotionem, a quo præcipuus calor exhibetur, indurato glacialiter cælo cohereatur. Vnde dicunt Saturnum frigidissimum planetarum, quia illis aquis uicinissimum. Est etiam quarta: Firmamentum ut fixum non uolui, sed stellas illi appositas, nec fixas moueri: & hi an quadratum, an rotundum sit, dubitant. Nouissimè quæstio diuina uirtute soluitur, quia ibi teneantur secundum Dei uoluntatem: licet hæc modus homines lateat, quas ibi in usum diuinorum seruauit Deus: uel ut ignem cælesti temperet: super has spirituales cæli sunt, in quibus angelicæ uirtutes continentur. Secundum alios nihil, nisi inane.

Quo tempore cursus perficiant planetæ.

Saturnus pro circuli amplitudine, pro retrogradatione, pro stationaritate, declinatione uel ad Austrum, uel Aquilonem sensum uel uisum annum suum non nisi triginta annis perficit, & duobus annis & dimidio unum signum transit. Iupiter duodecim annis, unde lingualis annis solaribus signum unum peragratur. Mars in duobus annis, unde uno anno sextum signum peragratur, nisi efficiatur anomalus. Habent enim gesta Caroli quod in integro anno non sit uisus. Sol infra 365 diebus & quadrante diei, quæ in primo, secundo & tertio anno non computatur: in quarto uero dies intercalaris componitur, qui bissextus dicitur: eo quod bis in sexta idus Martij computetur, inde annus bissextus: quod uero liquecat, ita disponamus. Sol in principio arietis esse ponatur, idem post 365 dies ad eum uicinus erit eidem parti arietis, quod si adhuc sex horæ restarent, eandem partem attingeret. De reliquo diligenter animaduerte. In toto suo ambitu (ut diximus) tantum spacium ponit. Videamus igitur primum secundum æqualem computatio-

nem, quantum in singulis signis ponat. Nam secundum compositionem in quolibet signo ponit 30 dies, & 10 horas & dimidiam, & ex his ad eandem summam redibis. Nam duodecies 30 sunt 360, duodecies 10 horæ faciunt quinque dies: & duodecies dimidia, facit quadrantem: ecce eadem summa. Philosophi uero reueritatem contemplantes, deprehenderunt solem plus in uno signo, & minus in alio morari: unde in geminis duos dies super 30 & 10 horas & dimidiam moratur. e contra in sagittario duos dies minus quam 30 ponit: & hoc inde euenit, quod axis sua eccentricis est, & uicinissimus est in geminis firmamento, & remotissimus a terra, & e conuerso in sagittario. Si uis ad eundem summam redire, hoc modo poteris deprehendere. In geminis duos dies supra 30 moratur, unde in proximo signo 10 horas minuit, & ita usque ad sagittarium minuet, duos infra 30 relinquit: inde iterum ascendens, in quolibet signo 16 sumit usque ad geminos. Ita quidem deprehenderunt esse, siue hæc sit causa, quod inter radios, qui seruiunt uel finiunt geminos absidibus plus contineatur, siue sol ibi altius ascendens, longius spacium habet in illo signo quam in alio: nec ideo longiores dies facit, quia quantum est altior, tanto magis a raptu firmamenti impellitur ab ortu in occasum. De alijs quoque planetis idem euenit. Nam Saturnus in scorpione uicinissimus est firmamento, luna in tauro, Iupiter in uirgine: cum illo si fuerit Venus, significat bonum coniugium alicui futurum: unde Venus in specie uirginis uenatricis occurrisse dicitur Aeneæ, quæ illi bonum fieri coniugium portendebat. Mars in leone, cum quo si sol fuerit, incedium animorum & aeris designat. Sol (ut dictum est) in geminis uicinus firmamento: Venus in sagittario, Marcus in capricorno. In oppositis autem signis sunt terræ uicinissimi. Venus in 349 diebus cursum complet. Martius, quia otior est, nouem diebus minus: sed cum sæpius efficiuntur retrogradi, plus possunt. Luna secundum Macrobiū ambit zodiacū in 28 diebus: sed hoc dicit ad condemnationem septenarij, qui quater multiplicatus, facit 28. sed reuera infra 27 dies & octo ferè horas totū zodiacum perambulat: sed non illuminatur eo tempore. Verbi gratia: Si sol & luna pariter fuerint in principio arietis, luna procedens in 27 diebus & octo ferè horis peruenit ad idem punctum: sed solem ibi non inuenit, quia iam & ipse sua lege processerat usque circa finem arietis, ad quem consequendum postea luna ponit duos dies & quatuor horas: & tunc reilluminabitur ab illo, neq; de accensione ad accensionem intersunt 29 dies & 12 horæ, quæ non computantur in primo mense. Vnde tantum habet 29 dies, in secundo computantur, & tunc alijs additæ faciunt mensē 30 dies habere, nisi in decem nouenali anno, quando dies subtrahitur unus.

De saltu lune.

Hac autem ratione plus damus lune singulis mensibus, quam ipsa consumat. Illud autem adeo paruum est, quod singulis mensibus computare difficile est: sed in toto anno tantummodo supercrefcit 1 hora & 1 punctum, & decimanona pars puncti, qui singulis annis collectum decimonono anno facit diem integrum, illumque diem transiliendo auferimus, computantes tres lunationes 29 dierum tantum. Punctum autem est quarta pars lunaris horae, quinta uero solaris. Hoc quod diximus est secundum illos, qui dicunt firmamentum rationabili motu uolui ab oriente per occidentem, iterum in orientem. Planetas uero ab occidentem per orientem iterum in occidentem, quod asserunt Platonici. Aristoteles uero & Peripatetici dicunt planetas rationabili motu pariter cum firmamento uolui: sed illas celeritate firmamenti praeteriri & uideantur quasi retrocedere, secundum quam sententiam quantum sunt altiores, tanto sunt celeriores: ut Saturnus uelocissimus contendat cum firmamento tanta sua celeritate, quod infra duos annos & dimidium non nisi uno tantum signo praeterat illud firmamentum. Luna uero ut omnium infima, est tardissima. nam si hodie uisa sit in principio arietis, cras oriente ariete, non ibi lunam inuenies: sed post in duodecima parte illius oritur. Sol quoque si in prima parte arietis hodie fuerit, cras ibidem non apparebit: sed post 15 partem unius horae naturalis sequenti die oritur in secunda parte eiusdem signi, & hi dicunt terram immobilem, & omnia aequaliter circa illam uolui. Ad quam sententiam accedit Tullius, qui dicit acutissimum sonum nimia celeritate firmamenti fieri, grauisimum uero in luna propter nimiam tarditatem eius circunouolutionis. Firmamentum omnibus aequaliter supra uoluitur quinque zonis, quas inuicem paralleli diuidunt, qui ab oriente in occidentem ducuntur. Sonat autem aequaliter distans: non quod omnes aequali spacio distet: sed duo & duo aequaliter sibi inuicem, ita quod nusquam sibi propius, uel remotius distet: quorum duo breuissimi sunt scilicet extremi. Medius uero, qui est equinoctialis maximus, qui ab omnibus uidetur dimidius, nisi his, qui sunt sub polo: nam hi totum uidere poterunt, qui illorum orientem terminat. Tropici uero sunt medioximi. Arcticus dicitur, qui uersas utrasque in se complectitur, cui oppositus est antarcticus. Tropicus aestiuus siue terminus, qui secundum quandam dispositionem cancrum fecit in medio, uel secundum Hyginium in octaua parte, ad quam sol ueniens reuertitur: qui aestiuum solstitium dicitur, secundum alios terminat cancrum & zodiacum. Alter tropicus hyemalis est, unde ad nos sol conuertitur, qui sit in octaua parte capricorni. Sunt quoque duo coluri, quorum unus aequinoctialis (diuidit, qui dicuntur im-

perfecti, quantum ad nostrum usum: quia non uidemus eos) alter solstitialia signa, totos. Sunt tunc, ut reor, integri, & habent distinctionem suorum siderum. Si qui ibi sunt, de his dubium est, an de Austro ducantur in septentrionem, uel extra a signo ad signum. Sed de his dicendum, quia tam zonas quam paralelos diuidunt in quaternas partes.

De lacteo circulo.

Est praeterea ibi lacteus circulus, qui in serenitate uidetur, de eo fabulosa & physica causa dicuntur. Iuno Martium priuignum suum de Maia genitum lactauit, ad cuius facti insignem coelum de lacte eodem resperfit. Alij, Hercules sumens lactis superfluitatem a pluribus nutricibus, ibi tandem euomuit. Physici, Duo hemisphaeria fecit Deus, in quorum conglutinatione maior claritas infulsit. Alij, quod sint ibi breues stellae, & coesertae, de quarum uicinitate splendor ille efficiatur: & ipsarum inter se distinctio obscuretur. Alij, quod stellae zodiaci ibi resplendeant, & iuxta tropica sol sui luminis, & ignis beneficia uersus utrumque polum extendat.

De zodiaco.

Zodiacus quoque duabus extremis lineis terminatur. & media, quae ecliptica dicitur, intersecatur, in qua eclipsis solet fieri. Praeterea zodiacus distinctus est per 12 signa, quorum unumquodque in triginta partes diuisum est, & unamquamque partium sol uno die transit, & ita signum tantum in uno mense, nisi quod tantum inde auferetur quolibet mense, ut tamen in bissextili anno dies naturalis componatur. Sub parallelo illo, quem dixi, secare perustam quicumque maneret, semper haberet aequinoctium 4 solstitia. Solstitium uoco uicinisissimam accessionem, & maximam remotionem. Duo quidem haberet ex uicinitate, ut in ariete & libra, & duo ex remotione, ut in cancro & capricorno. Quod autem in medio perustae positus semper haberet aequinoctium: haec est causa quod utrosque polos, & omnes paralelos uideret dimidius, & omnem uiam solis quam facit ab ortu usque in occasum. Ad similitudinem firmamenti solis sphaera alicubi est diffusior, & alicubi contractior: ut sub aequinoctiali circulo est diffusior, sub tropicis contractior: alioquin oporteret circulum solis in tropicis uiciniorem esse firmamento, quam in aequinoctiali circulo: si non ad similitudinem firmamenti in conuexum diffunderetur, & in tropicis contraheretur. Oppositio. Si in tropicis contractior est circulus solis, facit ibi breuiores dies, ubi breuius habet iter: in aequinoctialem ubi laxiorem habet circulum, & iter longius, facit dies longiores: sicque necesse est non semper ibi habere aequinoctium. Solutio: Quicquid recedit a medio tumore firmamenti, minus impellitur illius impetu: ita sol positus in tropicis minus impellitur quam sub aequinoctiali circulo.

eulo, & tantam circuli latitudinem recompensat impetu, rapacitas maiori celeritate. Quod autem dicit Macrobius esse planetarum celeritatem aequalem, hoc ideo dixit, quia aequaliter nituntur, sed non aequaliter promouentur: ut natantes aequis uiribus contra torrentem, non tamen aequaliter promouentur torrentis imperu diuersi illos impediente. Ita planetarum modo stationariae, modo retrogradae, modo altitudine circuli impediunt ab equali promotione. Itaque qui esset sub perustae medio, semper haberet aequinoctium, & quatuor solstitia. Quantum autem aliquis a medio perustae ad septentrionalem plagam tenderet, tanto illi plaga illa eleuaretur, & Australis deprimeretur: & quod sexagenas septentrionalis assumeret, tot australis amitteret, recipiens statim in aequalitatem dierum & noctium, donec tandem sub polo positus, totum uideret aequinoctialem circulum, & in aestiuis signis dimidium annum haberet continuum diem, & in hyemalibus signis dimidium annum noctem, uideretque dimidium superius hemisphaerium, & dimidium inferius.

De meridiano circulo.

Sunt praeterea duo circuli, meridianus & horizon. Meridionalem suum quaque sibi gens efficit, qui ducitur super caput eorum a septentrione in austrum: & mutatur in quolibet passu, & inde est, quod cum nobis est meridianus, occidentalibus sit oriens, & media nox his qui sunt in medio inferioris hemisphaerii, & sic in ordine computa.

De horizonte.

Horizon est, qui consideratus in aequae planicie uel terrae, terminabitur in anterioribus 120 stadiis, & retro totidem, si ambitum eius comprehendere uolueris, triplica eius diametrum cum adiectione septemae partis diametri, & habebit longitudinem eius ambitus. Horizon autem dicitur proprie terminalis circulus.

De constellationibus.

Sunt praeterea quaedam stellae, quae longo intervallo temporis interposito exoriuntur, & designant morbos: ut canicula, quae post quadriennium oritur, neque in eisdem locis, quia interim aliquid sui cursus expletur: neque continuo malum designat, nam temperatur de adiacentibus bonis signis, uel planetis, in quorum domicilijs aut est, aut respicit. Domiciliu illius perhibetur esse in ore leonis, quod dum sol uenit, caniculares dies esse dicuntur. De principio leonis usque ad medietatem per 15 dies. Si uero canicula cum sole fuerit, ardorem designat. Sirius illa dicitur in Graeco, & est cynicus annus, a cynos, qui est canis. 1160 anni. Aegyptij praeterea Abus uocant quandam stellam, quae eisdem intervallo temporis oritur, cuius timent aduersitatem. Vident enim hi aliquas stellas, quae a nobis tumore terrae interueniente non uidentur: ut canopon in principio

Aegypti. Est & alia, quae semel (ut reor) apparuit, nec ultra forsitan apparebit, scilicet quae incarnationem tribus Magis indicauit.

De planetarum ordine, & designatione.

Solet magnitudo uel qualitas circulorum ex quantitate illa planetarum deprehendi, ut quanto plus temporis in circuatione consumat, illa ampliozem circulum habeat, licet hoc quibusdam non uideatur, cum magnitudo circuli non sit sola causa, sed etiam stationaritates, & retrogradationes. Saturnus, ut uult Macrobius, ex magnitudine circuli 30 annos ponit, Luna uero ex circuli breuitate mensem tantum ponit. Quicumque uero planetarum teneret dimidietatem itineris Saturni, ille medius esset spacio, quia uicinius alijs facit Iupiter: unde prope medius est spacio, non numero. Sol autem numero, non spacio, secundum Tullium, & Chaldaeos inter ternos summos, & ternos imos.

Mars positus in centro mundi, si Saturnum extetragono respexerit, si proximo loco post eum Mercurius cum plena luna idem tetigerit centrum, qui nascuntur in illa diurna generati, efficiuntur homicidae, gladio casuri, sanguinarij consilio uel facto, libidinosi, ebriosi, damoniosi, scrutatores secretorum, necromantia, malefici, sacrilegi, praecipue si nulla prospera impediuerit. Martis effectus est iste, in quolibet signo praecipuus in suis domicilijs. Maxime si in medio domicilijs suorum positus centrum tetigerit. Centrum autem uoco modo meridionalem circulum, in quo dum fuerit sol, dico illu fuisse in centro: distaretque aequaliter ab oriente & ab occidente: raro autem aequaliter ab austro & septentrione, nisi in duobus aequinoctijs.

Venus & luna cum Saturno in Saturni domicilijs, id est capricorno & aquario existentibus, quaecumque mulieres in diurna illa generati nascuntur, uiragines erunt, promptae ad agriculturas, bella, aedium structiones: quae sunt foeminarum negligentes, unguenta, calciamenta, uestes appetent uiris communes, nec a maritis redarguentur. Testimonium uero huius prohibet Mars, siue sit in eisdem domicilijs, siue in triteto uel quadrato respexerit.

Venus cum Marte, in Martis domicilio, id est ariete posita, si Saturnum in tetragono respexerit, si qui uiri tunc nascuntur, effeminati erunt: uirilia negligentes, mulieribus indulgentes. Mars, si Venerem in tetragono respexerit, si nulla salubrium impediuerit, si qui in genere illa nascuntur, adulteri erunt: praecipue in matrimonio matres, filias aut sorores copulantes. Ideoque fingitur Mars cum Venere adulterium perpetrasse. Sphaerae terram habent centrum, sed absides sunt eccentricae, absides sunt circuli, in quibus sunt spirarum diuortia, ubi notantur stationes & retrogradationes. Absides in quibusdam locis sunt terrae uiciniore, in quibus

in quibusdam firmamento. Ipsa uespera etiam quoddam spacium contiguum habens tres dimensiones, longum, latum & altum. Nota, quod sicut stellae faciunt amfractus ratione latitudinis, ita faciunt & ratione altitudinis.

De diuersis æquinoctiis.

Si qui sunt in medio perustae, idem semper habent æquinoctium: quia utrosque polos & omnes parallelos semper uident dimidios: & si qui inde remouentur, uisu illos non dimidiatur, item neque æquinoctialem recte dimidiant, quod si est, nunquam habemus æquinoctium. Solutio: Terrae globositas & firmamenti conuexitas confert dimidietatem æquinoctialis lineae semper uideri cuiuslibet positionis hominibus, nisi solis his qui sub polis recte habitant: illi enim totam uident æquinoctialem in sui horizonte, habentque etiam hoc modo æquinoctium, quod sex signa, idest dimidius annus confert uel diem continuum, & sex signa reliqua, idest dimidius annus continuam noctem.

Cur stellae uidentur.

Sole occidente, cum decima quinta quoque pars signi occiderit post illum, iam tamen sol descendit, qui ut bona terra erigi incipit, cuius gratia signa uidemus: qui nisi essent, nunquam stellas uideremus, solis lumine diurno oculos impediente. Nocte autem illud nobis subtrahit, nec tamen eod minus illud in stellis & superiora dirigit.

Philosophorum sententia est, quod animae solutae a corpore uelint, debent & possint reincorporari. Velint, quia potato Letheo, oblita sunt praeteritorum: uidentesque praemium sibi propositum, si bene meruerint in corpore, desiderant reincorporari. Possunt, quia sunt immortales. Debent per necessitatem, quia cum quotidie noua creent corpora: animae uero semel iam ab origine omnes creatae sunt. Necessesse est uero quae prius erant incorporatae, reincorporentur, sed cum hoc debeat Aeneae (teste Virgilio) pater Anchises ostendere, altius incipit, scilicet ab illo quod Graeci topan, idest totum uocant, quod sub quinario includitur. Sunt enim quatuor elementa, ignis, aer, aqua, terra, & Deus. Mundus enim non potest totum uocari, nisi prius ei infuso diuino spiritu, quem animam uocamus. Ex elementis enim & anima illis infusa, procreantur omnia. Vnde cum duplicem naturam habeamus, uidentur est, quod ab alimentis quodammodo sortiamur. Deprehenderunt enim philosophi, quod spiritum a Deo accepissemus, quia ipse est inuisibilis: unde auctor summus Deus, a quo ducit originem, corpus autem ab elementis: quia sicut elementa sunt uisibilia, sic & corpora nostra, & sicut illa de statu in statum mutantur per contexionem & recontexionem sui, sic corpora nostra diuersis modis uariantur. Item, anima rationalis est, ut Deus a quo ducit originem. Corpus autem irrationabile sicut & elementa absque anima be-

neficio. Item, anima simplex & inuariabilis est in sui natura ut auctor suus, unde etiam seruat eternitatem: corpus autem compositum & corruptibile. Circa haec enim uersatur Anchises intentio, ut animarum immortalitas ostendatur, ad quod quia diuersae occurrunt oppositiones, uidentur sunt diuersi philosophorum errores: omnes enim, sed non eodem modo errabant. Quidam enim dicebant, animas creatas esse ab origine mundi, & positas in compares stellas tanquam in uehicularum, ut discerent rationabilem motum firmamenti. Alij unam tantum esse mundanam animam, quae omnia complet, omnia penetrat, omnia uiuificat. Alij praeter mundanam esse humanas.

Videtur aliquibus sole posito in cancro, quod ultra illos sol occidat sic & de luna, cum in cancro fertur in occasum, quod ex hac parte sicut & luna ultra illos: sed falluntur, neque enim recte uocant orientem uel occidentem.

De solis equorum nominibus.

Sol secundum poetas dicitur in curru uehi, quem trahunt equi, quorum haec sunt nomina secundum Fulgentium. Primus, Erietos, idest rubens: quia mane sol rubet. Secundus, Acteon, idest splendens: quia circa tertiam clarius luceat. Tertius, Lampos, idest ardens: nam in meridie est feruidissimus. Quartus, Philoges, idest amans terram: nam nobis occidendo uidentur appropriare. Sed secundum Ouidium habet alia haec nomina: Eous, idest oriens uel surgens. Eton, idest elatus. Pyrrhois, idest igneus: Phlegeon, idest accliuus: quia primum sol surgit, dehinc eleuatur, postea feruet: in fine autem dici inclinatur ad occasum.

De anima humana.

Qui autem asserunt animas esse ab origine mundi creatas, dicunt illas esse sitas in comparibus stellis, ut discerent rationabilem motum firmamenti, ut cum spe & desiderio summae beatitudinis, etiam incorporarentur, secundum motum firmamenti rationabiliter regeret corpora. Illic autem posita, plenariam habent cognitionem praesentium, praeteritorum, & futurorum, cumque illis subuenit desiderium incorporandi, statim incipiunt grauari, & uersus corpora deduci. Est autem illis descensus a cancro, sicut & ascensus per capricornum, & descendendo per crateram Bachi primam, ibi potant obliuionem prioris status sui, & inde labentibus obueniunt quaedam etheriae & aerae obuolutiones, & hauriunt aliquid in singulis sphaeris, ut in prima Saturni correlationem, idest similitudinem collectionem, ut per unum simile sciat aliud approbare, ut si uelim album aliquid ostendere, dicam album esse niue. Torporem etiam quandam ibi accipit, in loue scientiam & desiderium regnandi, alijque imperandi. In Marte, animositatem ardoris: in sole, uim sentiendi per quinque sensus: in Venere, cupiditatem feruoris: in Martio, uim differendi in lu-

in luna, uim augendi & minuendi. Horum quoque omnium ibi accipit anima uim & scientiam: quorum tamen exercitium non agit ante carnis obuolutionem: post planetarum obuolutiones in inferiori aere uarijs tumultibus pulsatur, scilicet grandinum, niuium, pluuiarum, uentorum, & tandem tenebris corporis obuoluitur, nihilque scitorum recordatur, adeo irrigua mole corporis grauatur, quod patet in stultitia puerorum, qui carbone lucente laesi decipiuntur. Queritur de obuolutionibus aetheris, an illis incorporentur antmae, an non: & dicitur quidam quod illis incorporentur, quidam quod non. Qui autem dicunt eas illis non incorporari, asserunt quod in illis tantum obscuratur eorum claritas, ut imago de fumo. Quidam uero asserunt eas illis uniri, & incorporari: quia teste Macrobio, animae redeuntis a corpore easdem obuolutiones illuc reducant, unde illas assumpserunt. Vnde datur intelligi, quod illas secum in corpora deduxerant: ideo illis animae incorporatae fuerant. Obijciunt: Ergo si incorporatur anima illis obuolutionibus, tunc erat animal antequam perueniret ad hoc mortale corpus: quia anima coniuncta cum corpore facit animal. Sed non est necessarium cum anima iuncta est digito, non faciat animal: quia praeter corpus & animam multa pertinent ad animalis constitutionem, ut sensualitas, &c. Anima itaque incorporata datur uires, ira & concupiscentia, quae & portiones eius abusu siue dicuntur. Ira quidem datur, ut irascatur malis, concupiscentia, ut semper bona cupiat. Cumque his uiribus anima rationabiliter uitur, iusta est uita hominis: cum anima contrarias uias incedit, bonis irascendo, & mala cupiendo, tunc degenerat a naturae suae origine. Sed rursus ad reilluminandam rationem datur doctrina anima, ut discendo, & neglecta relegendendo, redeat ad priorem cognitionem: unde quod apud nos dicitur lectio, apud graecos uocatur repetita cognitio. Reilluminata uero ratione, non tamen aliquando potest facere, quae scit esse necessaria & utilia: quod ut possit, adhibetur ei uirtus, cuius haec est etymologia. Virtus dicitur, quasi proprijs uiribus nitens contra uitia. Diffinitur autem sic: Virtus est habitus animi in modum naturae rationi consentaneus: idest est consentit animae ad id quod nata est, idest ad bonum, & in hoc fauatrix eius est. Cum autem haec anima debeant probari immortales, plures occurrunt quaestiones: quarum haec est prima. Si animae sunt immortales, & omnes eiusdem dignitatis in sui natura, cur plus in uno uiget quam in alio? Quod soluit Virgilius, dicens: Quantum innoxia corpora tradant, id est pro utilitate corporum habet anima suarum uirium exercitium: sicut leo clausus in cauea, omnes quidem uires suas ibidem habet: sed non tam potenter exercet illas in cauea quam in sylua. Inde rursus opponitur, Cur ani-

ma, quae dignior est in sui natura, subiecta sit corpori indigniori? Solutio, Anima uero dignior est in sui natura, sed in hoc quod continentur, indignior est corpore continente, & secundum hanc dignitatem subiecta est corpori. Obijciunt item: Si anima comprimitur in corpore, ut non possit uires suas exercere, tunc corrumpitur, & erit indigna, nec bene. Solutio, In sui natura non corrumpitur, quia naturalem obseruat claritatem, licet clausa in corpore, non possit adeo nitere: sicut lucerna modio supposita, non eod minus claritatis in se habeat, licet eod minus appareat. Rursus opponitur, Si nihil in se sordidum admittunt, cur ergo in inferno puniuntur? Solutio: Quia nouerunt, exutas de corporibus sordes adhuc habere, quae de corporeis & de terrenis rebus illis adhuc ferunt, quae ut auferantur, indiget ad tepus purgatione: sicut gema nouerit de luto leuata adhuc habere sordes sibi inhaerentes, indiget purgatione.

De origine animarum.

De hac animarum origine diuersae diuersorum sunt sententiae. Quidam enim dicebant animam esse constatae ex atomis ignis, imitantes Anaxagoram & Heraclitum, qui uolebant ignem omnium rerum esse originem. Quidam dicebant illam esse sanguinem cordis, imitantes Thalesem Milesum, qui asserbant omnia ex humore constare. Stoici quendam spiritum naturalem, quod probabant tali syllogismo: Quod recedente ab homine, homo desinit esse animal, anima est: sed spiritu naturali recedente, homo desinit esse animal: ergo spiritus naturalis est anima. Plato autem dixit animas humanas compositas esse de reliquijs mundanae animae. Aristoteles uero uocabat eam endelectionem, idest formam animati corporis: & per hoc uolebant illam esse accidens. Sed Plato, cuius autoritas praeponderat, & quem maxime Macrobius imitatur, dicit animam esse substantiam incorpoream se mouentem: & in hoc alij est oppositus, Aristoteli quidem, qui dicebat illam esse accidens, causam primam substantiam. Alij quoque dicebant illam esse corpoream, causam primam incorpoream. Queritur autem secundum quem incorporea substantia utrum sit generata anima, an ingenerata. quod utrunque Plato asserit illam esse, diuersis tamen respectibus. Generatam enim uult illam intelligi in Timeo, ubi dicit: Praestantissima a praestantissimo facta est, uel in secundo, uniuersi generis sementem faciam. Non generatam uero innuit in Phedrone, cum dicit: Anima nec nata, & ideo aeterna. Ne autem possit in hoc uideretur sibi esse oppositus, ideo dicit animam ingeneratam, quod utatur lege generatorum, scilicet ut dissoluatur actualiter siue naturaliter. Nam omnia generata praeter mundum & diuina dissoluntur actualiter, mundus uero naturaliter. Nam licet nunquam dissoluatur, natura tamen si conditor uellet, dissolutione patere. Nam quicquid

quicquid de partibus est compositum, illi naturale est dissolui: tamen uero simplici, nec composita, non est naturale dissolui: unde dicta est ingenerata. Generatam autem Plato ideo innuit, quod secundum multos præiacentem materiam hilen haberit: quod licet nusquam Plato restetur, nusquam tamen contradicit. Hyle quidem in puro suo statu considerata, non differt à materia animæ, in puro suo statu considerata, id est sine ratione, ira, & concupiscentia, quibus informatur, id est quæ in ea funduntur.

De anima mundi.

Dicunt etiam quidam unam tantum esse animam, id est mundanā: quæ omnia in animum & conformes unicuique rei vires pro sua habilitate, sicut stellis rationem, hominibus quos in caducis rebus inuenit habere sphericum caput, & erectam faciem, rationem quoque infundit, & sensualitatem sicut diuinis corporibus, licet præ nimia contemplatione diuina animalia sensualitatem non exerceat. Cæteris animantibus sensum & uegetationem. Arboribus & herbis tantummodo uegetationem: & sicut unus uultus in pluribus speculis: & in uno speculo plures uultus apparent, ita una anima in pluribus rebus: & ubique omnes vires suas habet, licet in diuersis habeat exercitium pro habilitate corporum. Secundum quam sententiam nullus homo uidetur esse peior alio, quia una eademque anima bona & immaculata in sua natura est in omnibus corporibus: sed dicitur magis degenerare in uno quam in alio, utpote consensualitas dominatur rationi, quia in cuiuscunque corpore sit, illud corpus est infernus animæ. secundum hanc quoque sententiam nullus homo moritur, ita quod patiatur separationem animæ, quæquam separatur à quatuor elementis, in quibus omnia corpora resoluntur: sed tunc dicitur mori, cum in illis anima relinquatur priorum uirium exercitium. Præterea dicunt quidam, eandem mundanam animam pariter cum humana anima esse in homine, de qua uermes uiuificantur in homine, sic que hominem duas animas afferunt habere.

Item, de animarum origine secundum alios.

Sed queritur, si anima humana est generata, id est creata, an auctor suus omnes animas in prima mundi constitutione pariter creauerit, an quotidie nouas fecerit? Si testantibus philosophis omnes pariter ab exordio mundi factæ sunt, & in comparis stellis tanquam in uehiculo locatæ, donec quotidie incorporandi desiderio descendant. Huc accedit Hebraica ueritas, quæ dicit: Ecce uox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra: id est animæ quæ incorporandæ erant natis de sanguine Abel: ideo enim clamabant, quia uolebant perfectam beatitudinem mereri in corporibus, sed superfluum nihil facit Deus, unde feuola est hæc sententia.

Item, de animarum origine secundum alios.

Alij dicunt animam esse partem diuinæ es-

sentia, quam trahunt ab illo loco, Et spirauit in faciem eius spiraculum uitæ. Hæc autem particula non redijt amplius, ita uero uniatum cum Deo, unde & peccare potest. hæc autem agunt de Deo tanquam sit localis. Asserunt alij animas natas de angelicis substantijs. Aiunt alij animas nasci de terra, duce semine: & sicut scilicet sum est corpus filij de patris substantia, ita anima filij de anima patris: trahuntque argumentum de consimilitudine morum.

De certa animæ origine.

Est autem indubitata fidei, nec inde animas nasci, uel creati, uel aliunde adduci, sed similiter cum ipso corpore nasci: & est quoddam determinatum tempus post conceptionem seminis, quod redigitur in corpus humanum, quo nascitur anima cum corpore. Antequam autem, duæ sunt vires, una superior, altera inferior. Superior, cœlestibus & incorruptilibus adhæret, & alia concupiscit, uocaturque rationalitas, spiritus, domina mens, animus. Inferior, est quæ uoluptatibus corporis cõsentit, uocaturque sensualitas, animalitas, famula mens. Superiorque debet regere inferiorem: sed aliquando ex superioris negligentia praualeat inferior, & seducit superiorem. est & in hoc figura Adæ & Eue. Si enim Adam superior se recte rexisset, non illum Eua inferior seduxisset. Cumque eis spiritus esset secundum diuersitates animarum, unus qui nunquam unitur cum corpore, licet aliquando illud assumat æreum, uel æthereum, ut angeli uel demones. Alijs, qui nunquam est sine corpore, ut spiritus brutorum animalium, qui cum ipsis & oritur & interit. Tertius, modo in corpore, modo extra corpus, ut spiritus qui uiuificat homines, id est anima. Quod autem dicitur, Spiritus Domini ferebatur super aquas: hoc quoque dictum puto siue de hoc ære terre, & aque circumsusione, siue de subtiliori, id est æthere, uel de spiritu Trinitatis: de quo si dicit, inuit salutem futuram per aquam.

Nota tres figuras in compositione animæ depictas ad idem penè tadem: interualla enim quæ sunt in primis, cum uellent impleri harmonicis consonantijs, nec proportionibus ipsæ possent discerni, in tam paruis numeris facta est figura, ut in maioribus numeris doceatur, quæ non poterat in minoribus. Ponitur ergo sexto loco unitatis loco binarij 7, & sic nota in cæteris. Sed quia adhuc deerant numeri, in quibus semitoniam discernentur, inuenta tertia figura, & tamē pro suppletionem hemitoniorum quantum ibi per se non ostenduntur: sed in consonantijs, diatessaron & diapente, quarum consonantiarum proportionales numeri distincte ibi reperiuntur. Mundus dicitur, res illæ sensibiles, quasi mundatæ & discretæ ab illa confusione, in qua prius fuerunt in hyle. unde Augustinus: Omne mundo inmundum.

Sciendum quod in quocunque epitheto constitutus duobus epodais, quicquid remanet limma est,

ma est, id est minus semitonium, superatur à minori semitono, ut sagaci inuestigatione calculatoriæ artis repertum est, tertia parte sui ipsius semitonij minoris, & 104 parte, suæ partis tertie.

Si uis scire quomodo de toto possis facere minus semitonium, accipe octauam partem, quæ est qui octaua proportio uincit sub sequio octauæ, & diuide eam in nouem equalis partes, postea relictis 5. nouenis tres nouenas æqualiter diuide in 27 partes. De quibus uicesima septima pars subtrahatur, proculdubio remanebit tibi limma: id est minus semis. Hoc autem non est ignorandum, quominus semis collocatum cum sequis octaua proportione illius sequio octauæ, à cuius nona parte diminuitur, continet totam illam sequio octauam: & insuper eius 24 partem eius uicesimam, 4 partis. & præterea octauam partem eius quartæ partis, & septies 81 partem eius octauæ partis. Verbi gratia, præponamus tales numeri 3, in quibus liquecat qui dicitur, sunt numeri 243 & 253 & 273 & trientem, & semunciam, 243, & subsequio octauus ad 273, & trientem & semunciam. Nam iste est sequio octauus ad illum continet eum totum, & eius octauam partem, quæ est 30, & triens & semunciam, & etiã tonus integer ad illum. Ducenti uero 53, qui numerus est semitonio minus, qui ad 243 comparatur, bene dicitur diminuti à nona parte ducentorum 78 & trientis & semuncie. quorum præter totum etiã potest contineri nona parte sui eius octauam partem, id est ducentorum sexaginta trium, cui confertus, quæ admodum sequio octauus facit. Non enim superat illum, nisi tredecim, continet tamen illum totum, & eius uicesimam quartam partem, quæ etiã 10 asses & 5, & præterea continet huius uicesimam quartam partem, quæ etiã duo asses. Nec non adhuc continet huius quartæ partis 8 partem, quæ etiã quadrans L. 9. §. c. 9. Et omnium continet post superiora huius octauæ partis species octogesima primam partem, quæ est scrupulus & calculus: ergo minus semitonium comparatum cum subles, quam octaua proportione illius sequio octauæ, à cuius nona parte diminuitur, comprehendit totam illam subsequio octauæ, & eius 24 partem, & 24 partis, quartam & quartam, octauam & octauæ species 81 partem. Si autem hoc inuenire desideras in integris his in minoribus, non potens inuenire numeris, quam inter 57. 208 & 65. 536, & ut plenius liquecat probatio, proponantur epiritus & subepiritus numerus, ubi post duos tonos remaneat tibi semitonium: ubi probetur quadrans esse uerum, & ita inclinatur 49. 155 eius octauas partes 6. 100. 11. 4. 50 5. 200. 10. 100. 6. eius octaua pars 7700. 76 65. 536. Iste ergo continet totum superiorem, & eius uicesimam quartam partem, quæ est 648, & huius quartæ partis octauam partem, quæ est 80. & insuper continet species octogesimalam primam partem huius octauæ partis. Inter 3 autem & quatuor sic potest inueniri semito-

nium, à duobus epodais relictum 3 octaua pars est triens & semunciam, sextuli obulus, calculus & dimidius 3 hemitonium minus. Inter hos duos numeros inuenitur minus semitonium, qui sunt 4. 800. 60. 4 & 4. 500. 100. 17. Si igitur uis scire quomodo se habet in omni semitono minori maior numerus ad minorem: sed horum duorum numerorum collectionem firmiter ubique habeas. Continet namque in hac collectione maior numerus, qui est 4. 800. 60. 4 totum minus: scilicet 4. 500. 100. 18, & insuper eius nonam decimam partem, quæ est 200. 10. 50. 3. nec non eius nonam decimam partem, octogesimalam primam partem 1. 3, & præterea continet octogesimalam primam partem, quæ est unitas. Vnus duo. Ideo à minimo hic liber incipit, quia conditor humanæ molis, numerum uoluit habere exemplar in omni opere suo: ubi etiã in his notetur perfectio operis, & ab uno, id est à Deo: quia unus est factor omnium, quæ sunt, à duobus & à tribus, quoniam hi tractant de omni alteritate, quæ ab uno, id est à Deo descendit, sicut à monade omnis alteritas mundi ducitur. Quartus hac ratione subtrahitur numerus, ut senarij numeri perfectius remaneant, qui per huius perfecti notantur in scientia De naturali iustitia. Nam si non subtraheretur, denarius remanet, quem constat esse perfectum: quia diuisus non restituitur, sicut senarius imperfectus resoluitur per partes: quæ coaceruata faciunt imperfectum numerum, id est senarium.

Superest igitur. Sophiste uero nunc suas descendunt rationes, & alienas impugnant, & econuerso. Vnde proborum mores assequuntur non ualent, qui certis & probabilibus utuntur rationibus. Fit enim b. interuallo. Dicit hoc per inuolucrum & integumentum, quasi axes cœli aliquando trini emoluerentur, & facerent ipsam sphaeram mundani corporis subsidere, & ita calor dominaretur humori, & ita proueneret diluuium per ignem, & econuerso. Taliter circumactionem uocat transitionem & retransitionem elementorum, quod non ignis spissatur in aerem, aer in aquam, aqua in terram: uel econuerso, tunc exulat calor, uel humor fit diluuium, uel per ignem, uel per aquam, alteram circumactionem dicit per conuolutionem 7 planetarum, ex quorum natura uel nimis calor uel humor prouenit. est adhuc maior causa cum feruentissimus est, si tunc humor nimium moratus fuerit, stelle circumfusæ soli mittunt ex se feruorem circa solem, & inde minuuntur, calorem mittit terræ, & tunc igne pereunt. Vel ex orbitatio referas ad cursum solis, nam exorbitare uidetur in æstate, cum altior surgit: & tunc magis contra nos uersus est, quam in hyeme, uel dicas quod longo interuallo dicit de magno anno, qui est 15000 annorum. Aliter dicunt quoque philosophi, solem esse talis naturæ, quod omnium in se trahat ignem stellarum, ad quem temperatum attrahit sibi maiorem

illius elemēti, scilicet aquae: & tūc aqua & maxime maria contrahuntur, quam cum remissit, distrahitur mare: sed aliquo tempore magis quam alio. unde Lucanus:

Flāmiger an Titan ut alētes hauriat undas,
Erigat Oceanum, fluctusq; ad sidera tollat.
Nota quod dicit numerum priorem superficiē, nullum enim accidens prius est subiecto suo, & dicit superficiem corpoream propter perpetuam coniunctionem sui cum corpore, quod nunquam deserit, incorporea autem est sui natura. Itaq; corporeum & incorporeum hoc respectu bene patiuntur se, corporeum ut corporis, & incorporeum animae penitus sunt opposita, nec omnino patiuntur se in eodem.

Hyle impressa ideis dicit firmare corpus, cuius praestantissima parte constare diuina dicit, quod non uidetur esse. Hyle enim est res informis, ueram non habet partem in sui natura: quare ex eius parte nihil constat, nec etiam ex eius termino aliquid constat. Si enim hyle in aliquid unum transfret totum, iam alia omnia ex hyle materia non constaret, quod etiam contra auctoritatem, cum nec ex toto, nec ex parte hyle constaret. Dicendum est igitur hyle aduenire formam, & primo in aliquam partem sui, unde dicitur fieri aliquid, deinde alia formam in alia parte sui, & sic per singula. Tradunt physici, quaedam convenienti corpore elementorum ad similitudinem numerorum corpora proportionari, ad hoc ut sint apta uiuificari ab anima, quae compositio uniuersalis dum sum tenorem habet, naturam animalis solidam & quietam, quantum in sui naturam manere dicunt. Si uero ex aliqua parte ex superfluis humoribus, siue diminutis discordia compositio nis euenerit, infirmitatem accidere: si uero perijt, dissolutio fuerit, mori hominē: unde dicit liber, dum mundo superiunt, &c. cum uero deficiunt, mox arcana uis soluitur: quia quantum in natura animae cum semper apta est animae, nisi corpus impediat, unde subiungit, anima ipsa non deficit, &c. Cum adhuc potest esse accessio. Nota hoc esse contra sententiam Platonis, ubi dicitur meritis in fine locatis. Nam secundum beatum Augustinum omnis homo tollitur a uita, cum uel optimus uel pessimus est, non dico quantum ad effectum operis, pensatur ex quantitate amoris, qui autem tunc homo tollitur ex iustitia Dei fit, ex qua homo in incremento uirtutum perficit, & in sordibus uitiorum putrescit. De terra & igne, quia uiuificat spississima & subtilissima. Ex terra & aqua, quia spississima: ex aere & igne, quia tenuissima. Hanc diuidit orrion, hoc non est uerum. Orrion enim in longitudine habet 360 stadia: qua mensura terram esse longiorem constat: sed quod hic liber dicit, intelligendum est de orrhonte caeli, quod est hemisphaerium, sub quo continetur dimidia pars terrae. Vltroque magnam partem. Citro quia non totam con-

tinet, uel uultro citroque, id est ex utraque parte. Tunc propter elusiones & exustiones. Quod Plato testatur, sic dicens. Fit enim longo intervallo mundi circūctionis exorbitato, quam inflammationis uassitas necesse est consequatur. Cum nihil aliud tempora, nisi cursus solis efficiat, cursus solis non efficit tempora, cum etiam aliqui dies fuisse leguntur ante solis originem: sed sol dicitur efficitur tempus, quia per eum discernitur. Nam tempus est perpetuus rerum decursus, per solem notatur. Ideo physici mundum, magnum hominem. Mundum nomine hominis uocauerunt, quia animatus ut homo, hominem uero nomine mundi uocauerunt: quia ex quatuor constat elementis. Aut sphaerico motu. Quod sphaerico motu rotatur, ipsum in se totum locum quem habet, nunquam deserit, sed in eodem ambitu semper manet totum, per partes autem diuersum locum assumit circūuoluendo. Quod autem per lineam mouetur, aliquando penitus priorem locum deserit translatum in alium, aliquando priorem non deserendo porrigitur in ulteriorem, ut arbor crescendo. Nos cauere praestigia. Sicut in praestigijs aliquid uidetur esse, cum nihil sit, ita uerbis illius, qui sophisticē agit, cum tamen nihil ueritatis sit. Intellectus est, per quem animus ea quae sunt perspicit. Prouidentia, per quam aliquid futurum uidetur, antequam fiat. Magnanimitas, est rerum magnarum & excelsarum cum anima ampla & splendida quadam propositione cognitio. Magnificencia, eadem in effectu. Fiducia, est per quam magnis & honestis in rebus multum ipse animus in se fiducia cum certa spe collocatur. Tolerantia, est honestatis aut utilitatis causa rex arduarum ac difficilium, uoluntarium ac diurna perpessio. Constantia, siue perseverantia, est in ratione bene considerata, stabilis & perpetua mansio. Modestia, est per quam pudor honestus charam & stabilem comparat auctoritatem. Amicitia, est uoluntas bonarum rerum, quae aliqua illius ipsius causa quem diligit, contra eius pati uoluntatem. Philosophia, est ueritatis comprehensio: quae diuiditur in tria, scilicet ethicam, logicam, physicam. Ethica autem est scientia moralis uitae, ordinem aperte demonstrans: cui supponuntur tria, scilicet animus, anima, homo. Animus, est res sui curam gerens. Anima, est reipub. curam suscipiens. Homo, est res familiaris, officium dispensans, uel secundum Dialecticos, animal rationale. Animae autem quatuor supponuntur, scilicet prudentia, iusticia, fortitudo, temperantia. Prudentia, est uerae laudis perfectio. Iusticia, est habitus animi. Sapiencia, cum cetera prospiciens, uel habitus animi communi utilitate conseruata. Fortitudo, est quaedam relicta uirtus, ad meliora semper se erigens, uel fortis est periculorum susceptio, & malorum perpessio. Temperantia est, quod amoris grauitate quaeque constituens.

stiuens. Logica, est diligens ratio differendi, & magistra iudicij: sic diffinita strictē accipitur, comprehendens tamen rhetoricam dialecticam. Large uero sic describitur: Logica est sermocinalis scientia, & diuiditur in tria, in dialecticam, rhetoricam, grammaticam. Dialectica, est sagacitas ingenij, stultitiaeque sequester. Supponuntur autem dialecticae quatuor, scilicet probatio, assumptio, confirmatio, conclusio. Rhetorica, coniunctionis honesta, & fanetia eloquij, doctrix argumentosa: cui supponuntur tria, natura, doctrina, risus. Grammatica, est loquendi peritia. Physica, scientia naturalis uigoris, causam recte commemorans. Physica autem alia intellectibilis, ut angelica: alia intelligibilis, ut Deusa: alia naturalis, ut substantia. Naturalis uero diuiditur in sex, scilicet Arithmetica, Geometria, Musicam, Astronomiam, Astrologiam, Medicinam. Arithmetica, est multitudinis, quae per se est sollicita calculatrix. Arithmeticae supponitur perfectio, imperfectio, plusquam perfectio. Geometria, est immobilis magnitudinis doctrina ponderatrix, uel mensuratrix: quae habet lineamenta, interualla, magnitudines, figuras, dimensiones, numeros. Musica, est melodia eiusque instrumentorum artificiosa. Musica autem, alia harmonica, alia rhythmica, alia metrica. Astronomia, est immobilis magnitudinis ascita contemplatrix. Astrologia, est peritia, quae caelis uertiginem conuersione considerat. Altera autem naturalis, altera autem superstitiosa. Naturalis dum exequitur solis & lunae cursum, astrorum, certas temporum stationes: Superstitiosa uero est, quam mathematici sequuntur, quae in stellis augurantur: hoc uero est inter Astronomiam & Astrologiam, quia Astronomia conuersionis, ortus, obitus, motusque siderum continet, & cur sic uocentur. Astrologia uero partim naturalis, & superstitiosa partim. Medicina est ars, quae de morbis & salute corporum tractat. Alia uero methodica, alia autem empirica, alia logica. Aristoteles quaerit, an Deus sit poena dignus est qui colere magis quam inquirere conuenit sapienti. Alexander ad Didymum: Est anima una per se stabilis, unde omnes animae recreantur. Hermogenes, Si Deus non est, unde bonae si est, unde mala?

BEDAE PRESBYTERI MUSICA THEORICA.

Orandum est, quod omnis ars in ratione continetur. Musica quoque in ratione numerorum consistit atque uersatur. Illud autem quod fit ex tonorum instrumentis, mutatorium est. Quinque sunt sensus: ipsorum sensuum duo sunt;

qui iuxta corpus sumuntur, uisus & auditus: & duo sunt qui intra, gustus & tactus, imò uere olfactus. Dubium est, utrum intus an foris sentiat: Est autem sensus, uinculum corporis & animae. Quaedam sunt incorporalia & inuisibilia, ut anima: & quaedam corporalia & uisibilia, ut sunt corpora: quaedam inuisibilia & corporalia, ut sensus corporei. Corporalia sunt, quia corpori administrantur: & inuisibilia, quia illud ut in animis uel uisus, non potest uideri. Unde fit, ut cum quinque corporei sensus alia exteriora sentiant, seipsum non sentiant. Uisus enim seipsum non uidet, gustus seipsum non gustat: quod si faceret, nunquam seipsum esset. Sic de ceteris. Considerandum ergo, quia cum sensus corporis sine labore adhibeamus sensibilibus rebus, quae percipiendae sunt, ab illis non facile potest explicari & definiti, quae natura ipsorum quinque sensuum uel corporis sit, uel quae proprietas sensibilibus rerum percipiuntur. Natura si quid requiritur sensuum, & definitur quod sint corporei & inuisibiles, ut est auditus corporeus & inuisibilis. Res uero sensibilis, quia percipitur ab auditu: id est uox proprietates habet, ut aer esse commodum & percussum quodam ictu: quae ipsa quoque corporea est & inuisibilis. Nam proximiora facilius uisum penetrant, quam ea quae sunt remotiora. Si neque clausis oculis aliquid peruisum demus corporeum. Augustinus in libro de sancta Trinitate dicit: Gignitur ergo ex re uisibili uisio, sed non ex sola, nisi adsit & uidetur. Quocirca ex uisibili & uidente gignitur uisio; ita sane, ut ex uidente sit sensus oculorum, & aspicientis atque intuentis intentio. Illa tamen informatio sensus, quae uisio dicitur, a solo informatur corpore quod uidetur, id est a re aliqua uisibili: quae detracta, nulla remanet forma quae inerat sensui, dum ad esset illud quod uidebatur. Sensus tamen ipse remanet, qui erat & priusquam aliquid sentiretur: uelut in aqua uestigium tam diu est, donec ipsum corpus quo imprimitur inest. Quo ablato, nullum erit; cum remaneat aqua, quae erat, antequam illam formam corporis caperet. Ideoque non possumus quidem dicere, quod sensum gignat res uisibilis: gignit tamen formam nedum similitudinem suam, quae sit in sensu, cum aliquid uidendo sentimus. Si formam corporis quam uidemus, & formam quae ab illa in sensu uidentis fit, per eundem sensum non discernitur, quoniam tanta coniunctio est, ut non pateat discernendi locus: sed ratione colligimus nequaquam nos potuisse sentire, nisi in sensu nostro aliqua similitudo conspectui corporis. Neque enim cum annulus cere imprimitur, ideo nulla imago facta est, quia non discernitur, nisi cum fuerit separata: sed quoniam post ceram separatam manet quod factum est, ut uideri possit. propterea facile persuadetur, quod inerat iam cere forma impressa ex anulo; & antequam ab illa separatur.

tur. Si autem à liquido humori adiungeretur anulus, eo detracto nihil magis appareret. Nec ideo tamen discernere ratio non deberet fuisse in illo humore antequam detraheretur anuli formam fictam ex anulo, quæ distinguenda est ab ea forma, quæ in anulo est, unde ista facta est, quæ detracto anulo non erit: quamuis illa in anulo maneat, unde ista facta est. Sic sensus oculorum non ideo non habet imaginem corporis, quod uideretur, quando uideretur, quia eo detracto non remanet: ac per hoc tardioribus ingenijs difficillimè persuaderi potest formari in nostro sensu imaginem rei uisibilis, cum eam uideamus & eandem formam esse uisionem. Si qui forte animaduertent quod commemorabo, non ita in hac inquisitione laborabunt, plerumque cum diuiculè attenderimus quæque luminaria, & deinde clauerimus oculos, quasi uersantur in conspectu quidam lucidi, colores uariè sese comunicantes, & minus minusque fulgentes, donec omnino desistant: quasi intelligendum est reliquas esse formam illius, quæ facta erat in sensu cum corpus lucidum uideretur, paulatimque & quodammodo gradatim deficiendo uariari. Nam & inferatarum fenestrarum cancelli, si eos fortè intuebamur sæpe in illis apparere coloribus, ut manifestum sit hanc affectionem sensui nostro ex ea re, quæ uidebatur impressa. Erat ergo etiã cum uideremus, & illa erat clarior & expressior, si multum cõiuncta cū specie rei eius quæ cernebatur, ut discerni omnino non posset, & ipsa erat uisio. Quin etiã cum lucernæ flammula modo quodam diuaticis radijs oculorum, quasi geminatur, duæ uisiones fiunt, cum sit res una, quæ uideretur. Sigillatim quippe efficiuntur idem radij de suo quisque oculo emicantes, dum non finiuntur, in illud corpus intuendum pariter, coniuncteque concurrere, ut unus fiat ex utroque contuitu: & ideo si unum oculum clauerimus, non geminum ignem, sed sicuti est, unum uideamus. Sinistro igitur clauso, illa species uideri desinit, quæ ad dextrum erat: uicissimque dextro clauso, illa intermoritur, quæ ad sinistrum erat.

Aduerbialiter. Nam sicut quando augetur dies uel minuitur, non statim presentatur, nisi per multos dies, sic etiã Musica quando augetur & minuitur per hemitoniam, uel dies in continuo percipitur, donec illæ partes superascendant. Isciatici, id est coxarum iniuriaticus dolor. Ut est frigiditas aquæ, humiditas aeris, caliditas ignis, siccitas terræ. Nam duo ex his agunt, ignis & aer: duo patiuntur, aqua & terra. Quatuor autem sunt tempora. *χίμαρον* hyems, *αὐθιγα* uer, *θέρμη* æstas, *καρπὸς* autumnus. Hyems comparatur aquæ, autumnus terræ.

Plinius Secundus in libro secundo Naturalis historię, an sit immensus mundus, & ideo sensum aurium extendens tantæ molis rotatæ uertigine assidua sit motus, non quidem facile

dixerim, non magis quam circumactorum simul tinnitus siderum, suosque uoluentium orbis. An dulcis quidam, & incredibili suauitate conceptus nobis, qui intus agimus iuxta diebus noctibusque tacitus labitur.

Dum musica cœlestis ex subtilioribus conficitur, sine ulla inconuenientia sonorissima comprehenditur: nam latenter ex superioribus ad inferiora usque auditus nostros effunditur, quamuis eam propter cõsuetudinem non consentimus: sicut sunt illi, qui circa *νεκρὰ βαλυστῆρα* habitant, id est descensum Nili. Si autem aliquis in altero mundo nasceretur (si possibile esset) ut sanctus Augustinus affirmat, ut in hunc mundum postea uenisset, eam sine ullo impedimento audiret, eique ultra uires placeret. Musica autem quamuis terrestri, nobis placuerit, tamen quia corpulentioribus elementis efficitur, uix sine aliqua incongruentia inuenitur. Et hoc notandum, quod dicitur multa anima agit, illa ipsa nesciente, ut capilli unguæque crescunt: sic etiã multa in auditu ipsius aguntur, quæ eam propter cõsuetudinem latet, ut sonitus planetarum.

Hæc uiuacitas rationis, est ipsa uis rationis animæ, quæ sub silentio in animo latet. Tunc autem miscetur corpori, quando mirabiliter per sonos foras egreditur.

Cõtemplatio regularum ex mente, quæ Græcè *διδασκαλία* dicitur.

Multiplex igitur ideo maiorem potestatem ad consonantias retinet, quia discretæ quantitati in augmento crescente similatur. Et cur propterea? Quia Arithmetica quæ per se est, & Musica, quæ consonantiarum demonstratrix est, ad discretam quantitatem pertinent.

Geometria uerò & Astrologia, continuæ quantitatis sunt, cui quia superparticularis in decrementibus partibus similis est, non eadem quam multiplex ad consonantias uim retinet, si tamè propter singularitatem partium secundo loco admittitur. Superparticularis etiã consonantias tantum. Multiplex uerò, non tã consonantias quam æquisonantias efficit.

Secundum Pythagoricos & Ptolemæum, natura secundum Aristoxenum in qualitate. Nam quauis in numeris particularitas dicatur, abut siue dicitur: cum proprie quicquid per partes partitur, continua quantitas intelligatur, quæ longitudine, latitudine, altitudineque comprehenditur: & ideo superparticularitas cõtinuè scribitur, quia per partes partitur.

Omnis symphonia multiplex, discretæ quantitatis proprietatem sequitur, non tamen ut infinitam, sed per tres tantum gradus, duplum scilicet, triplum & quadruplum. Omnis autem superparticularis symphonia, quantitatis continue naturam seruat, non quidem in infinitum, sed tantum per tres gradus, sesquialterum, sesquitercium, sesquialterum.

Duplicat namque superparticularis suã proportionem, quæcumque sit, & per dualem numerum denomi-

denominat, atque à duali inchoat, & in eum redigitur, neque peruenit ad unitatem: ideoque seruat continuæ quantitatis proportionem.

Transfreditur namque musicæ consonantia, ideoque quod plures partes excedit, & à simplici discedit.

In nono quinti libri capitulo, octauo, quarto & tertio, ipse quoque Pythagoricus Ptolemæus Philadelphus philosophus.

In omnibus his latet epogdous, id est sesquialtera octaua proportio: ideoque specialiter inter symphonias non connumerabitur. Ex eo namque ceteræ componuntur. Est enim communis omnium mensura.

Est in uocibus similiter, ut tres ad unum tripla, quæ continet in se duas consonantias, ut 3 ad 2, diapente. 2 ad 1, diapason.

Ille nimis acutus est, non reflectitur ad grauem, ut ei conueniat & ille, qui minus est grauis, non uult aliquid erigi. Quia cognouit differentias consonantiarum.

Audiri, & non rationi. Multa enim uarietas est inter sensum & rationem.

Medio itinere feruntur, quia nec ex toto tribuunt discretionem auribus, nec ex toto rationis partem auditus, partim rationi, sonum uel delict acutum uel grauem auditui, differentias autem consonantiarum rationi.

Producta sunt momenta uel motus artium & uitæ, ea quæ discernenda sunt. Primum, sensibus accidit, ac per sensum sentiuntur, ac postremò ratione discernuntur.

Pythagoras indigens interrogatione, uel interrogationis cumulo. Pythos enim interrogatio, agoras cunnulus: inde agora, ecclesia, uel synagoga uocatur.

Quales sonos redderentur primò tales quæ postquam mutæ sunt: quia non erat in ueritate sonus, sed in magnitudine malleorū.

ἔχον nanque habeo, inde *λαβέω*, continuo: *ἀπέχεσθαι*, interuallum uel spacium: inde *ἀναρραπάζω*, spacium uel interualla.

Hic nota *ἀσυσπιδία*, id est custodia omnium sensuum, quæ primò in corde cõmuniter continetur: inde specialiter ad omnes sensus corporis producit, ut est luminosum in oculis quiddam, quod igneam habet naturam, quoddam mobile aerium & serenum in auribus, quod recipit formas colorabiles, quæcumque sunt ex superiori elemento igneo aere tenuissimo quoddam, olfactum in naribus, quod ex inferiori & crassiori aere conficitur: gustus aqua, tactus ad terram pertinet, quia nullum genus musicæ inuenitur ante illam disciplinã tetra chordarum. Id est quemadmodum peruenit neruorum numerus ad pluralitatem, in qua non est.

Quid sit tonus.

Tonus, est quando uocula uoculam tota sui quantitate superauerit, & insuper ipsius superata uocula octaua parte, uel in intensione a-

acuminis, uel in remissione grauitatis. Semitonium est, quando tonus in duas non æquas, sed inæquales partes secatur. Alterum semitonium maius, alterum semitonium minus dici maluerunt. Diesis est semitonium minus, in duas partes diuisum, id est minus semitonium diefin dixerunt musici. Melodia dicitur, quæ & antiquior, quamuis subasperor, quando consonantia ex duobus tonis & semitonio, uel hemitonio & duobus tonis compleuit. Chromatica est quæ & posterior, & ad delectationem aurium sua uarietate permulcet animos & nimis minutis tinnule fertur, constatque ex tono & tribus semitonij, uel tribus semitonij & tono; Enharmonium totam possidet harmoniam, & sui dignitate alias præcellit: & constat ex duobus diesis, & duobus tonis, uel duobus tonis & duobus diesis. Consonantia diatessaron est, quando uocula intensione sui acuminis uoculam in remissione grauitatis totã possidet: insuper & tertiam partem superatæ uoculæ. Diapente consonantia est, quando uocula uoculam tota sui quantitate superat, uidelicet & superatæ uocis: insuper & eius medietate uel in intensione acuminis, uel in remissione grauitatis. Diapason non cõsonantia, sed æquisonantia est, quoties uocula uoculam sui acuminis si fuerit in intensione, aut sui grauitate si fuerit in remissione tota sui quantitate superatæ uocis, quantitatem bis occupat. Et ut aperte aduertat, quid sit intensio, quid remissio, quæ in omnibus consonantijs uidentur: ita noueris quando primam uocem ex ore, uel corde, uel aliqua materia organi emisseris: fige metam, & quicquid per illam primam uocem in altum sui gerit, aut tonum, aut diapason, aut diapente, aut diatessaron, noueris illas omnes consonantias in intensione acuminis esse factas. Quicquid uerò per illam primam uocem ubi minimum diximus figendum esse, deorsum remittendum fluxerit, siue tonus, siue diatessaron, siue cetera; scito omnes illas consonantias in remissione grauitatis fieri. Si autem toni sonum uel diatessaron ac reliquarum consonantiarum nosse cupis, talem cape coniecturam. Accipe regulam ligneam manibus magistri formatam, & præparatis tribus articulis uel arcibus, ex omni parte æquè libratis & cautis, extende neruum super regulam in duobus capitibus suppositis articulis, & non incidendo, sed in meriendo totam cordã in tres partes æquales diuide, & ubi tertia pars fuerit, pone arculum, & tange tertiam partem ipsius cordæ, tange & alteram partem, & uidebis consonantiam diapason. Tertia enim pars bis acutior duarum partium, & duæ partes bis grauiore in sono. Ad consonantiam uerò diapente, deinde totum neruum in quintam quæ æquales partes: id est ubi tres fuerunt finitæ partes, pone articulum, & tange utraq; partem, & erit altera pars tota quantitate minoris grauior insuper & eius medietatis, altera uer-

ro pars acutior tota quātitate, maioris in super & eius medietatis. Consonantia diatessaron erit, si diuidas totā chordā in septem partes, pone arcum, & tange utraq; partes. Item diuide ipsam chordā in septem, id est decem partes, ubi nona pars fuerit pone arcum, & tange utraq; partes: & inuenies minorem partem acutorem uno tono: maiorem uero grauiorem uno tono in tota. Queritur, quare prius posuit diatessaron, diapente, diatessaron: & nunc aliter incipit in ordine ipsorum consonantiarum uertere. Quod sic soluitur, quia in quantum ad proportionalitatem Arithmetica pertinet, antecedit dupla sesquialtera, antecedit sesquialtera sesquitercia, quae postremo ponitur. E contra uero Musicae consonantia uero speculatur. Nam prima consonantia est Musicae artis sesquitercia, hoc est diatessaron: inde peruenitur ad sesquialteram, hoc est diapente, inde ad duplam, quae est diatessaron. Nichos uictor, machia pugna, orea Graecē pulchra, phone uox, inde orphæus pulchra uox dicitur. Similitudo nominum in omnibus, differentia uero in lycanos hypaten chromaticē, enharmonios diatonicos. Similiter in lycanos meson, & paranete sinemenon, & paranete hyperboleon. Nam cum sint decem & octo uerui, & in diatonico, & in chromatico, & in enharmonio: reliqui similiter sunt, exceptis quinque. Dissimiles ergo de chromatico quinque, & de enharmonio quinque, sumpta ad decem & octo, si adiciuntur, qui sunt in diatonico, sunt 10 & 8. Ambrosius in expositione Psalmi 118, capitulo 2 ita dicit: Puto Pythagorā philosophū imitatorē prophetum, instituisse sectam, ut discipuli sui quinque nō loquentes, tanto silentio loqui discerent. Axiomata, id est admiratione digna, quae & proloquia dicuntur, id est obnoxia ueritati uel falsitati. A duplo namq; sesquialter, a triplo sesquitercius denominatur: & reliqui secundū suum ordinem. Si illa denominatio quantum ad sensum in contrariam partem sit, quia cum in primitiuis sit in augmentum, in deriuatiuis in diminutione est. In multiplicibus quippe quanto maior est numerus, tātō maior sit proportio. Insuper particularibus uero crescente numero, decrescunt proportiones. Queritur quomodo minor proportio est in quinquaginta tribus, & quinquaginta octo, quam in quinquaginta & quinquaginta quinque: & quomodo iterum maior proportio est in quadraginta octo, & quinquaginta tribus, quam quinquaginta & quinquaginta quinque: Sic respondendum est, Quod si philologus iste Boetius iterū adderet super quinquaginta tres duos, essent 55, & ipsum numerum mensuraret quinaris undecies: & si adderet super 58, alia duo, essent sexaginta: & mensuraret idem numerus illū duodecies, & esset sesqui undecima proportio, id est quinquaginta quinque, & sexaginta, quae est minor ex sesquidecima. Sed quamuis ad illam

proportionem nō peruenit in 53 & 58, tamen apparet ex hoc, quod minor proportio est in maioribus numeris, maior in minoribus. Item, si demeret tres ex quadraginta octo, essent 45, & mensuraret illum quinaris nouies. Esset si militer, si tres tolleret de quinquaginta tribus iure remaneret quinquaginta, & mensuraret quinaris illum decies, esset sesquidecima proportio, quae maior est sesquidecima: & est iste numerus 48 & 53, medius inter maiorem & minorem. Et hic iterum queritur tres quantitates utriusque numeri addit, ut maiores efficiat numeros, & quare duos minuit ex eadem quantitate, ut minores faceret. Sic soluendū est, quod quantitatē quinaris, quae est differentia praedictorum numerorum, diuisit in duas partes, hoc est in tria & duo: & maiorem partem addit quantitati praedictae, ut essent maiores numeri, & minor proportio & minorem dempsit ex eadem quantitate, ut essent minores numeri & maior proportio. Duodecimus numerus ad 8 sesquialter est, ad 9 uero sesquitercius. Sed si duodenarium, qui est ad 9 sesquitercius subtraxeris, remanet 9 ad 8 in sesquioctaua proportione, quae exinde non esse media subtrahit sesquitercius colligitur: quia si duas continuas sesquioctauas perquisieris, ut in his numeris 192, 216, 243 tertius terminus, id est 243 nō poterit sesquitercius ad primum: sed 256, maior uidelicet sesquioctauo secundo. Quid si simplex sesquioctauus medietas esset sesquitercius, geminatus utique redderet integrum. Vigessimus numerus ad 15 sesquitercius est, ad 13 uero sesquiquartus. Sed si eundē 20 numerū, qui est ad 16 sesquiquartus dempsieris, remanent 16 ad 15, in sesqui quintadecima proportione, quae non esse medietas ablati sesquiquartus ex hoc deprehenditur, quasi duas continuas sesqui quintadecimas habitudines adinuenis: ut in his numeris 909, 900, 60, 10, 23, tertius terminus, id est uigessimus quartus non poterit esse sesquiquartus ad primū. Nam si 900 quartam partem sumpsieris, quae est 225, & eiusdem adposueris, erit numerus 1125, maior scilicet 1024, secundo sesqui quod decimo. Quod si simplex sesqui quintadecima medietas esset sesqui quarti: duplicata sine dubio ad integra esset. Hoc in omnibus deinceps superparticularibus euenit, & si continua minor proportio dematur, quod relinquitur, non possit subtractae constare medietas. Duodenarius ad 8 sesquialterā, ad 6 uero duplum retinet proportionem. Sed si minorem continuam, uel sesquialteram subtraxeris, remanent 8 ad 6 in sesquitercia habitudine: quae plusquam medietas dempsit sesquialteri ex hoc esse colligitur: quia si duas sesquitercias adinuenis, ut in his numeris 18, 24, 32 maiores sunt 27 numero, qui est ad 18 sesquialter. Vbi dictum est multiplices tantum & superparticulares notam communem mensuram habere posse. Nam quaternarius ad binarium

rium duplus est, 6 uero ad 2 triplus. Subtrahere 2, ad quem 6 triplus est, remanet 4 in sesquialtera proportione. Duae sesquialterae proportionēs sunt 6 ad 4, 8 ad 6: sed 4 duplus 8, minor scilicet 9 secundo sesquialtero. Nam si unitatem detrahas, ad quam uidelicet 3 triplus, 4 uero quadruplus est, remanet 4, ad 3 sesquitercius. Tres sesquitercij sunt 27, 36, 48, 54, sed 27 numeri triplus est 81, cui scilicet minores sunt tres sesquitercij. Duo sesquitercij sunt 18, 27, 36 ampliores numero 27, qui est sesquialter ad 18, 12 ad 9 sesquitercius est, 9 ad 6 sesquialter: sed 12 ad sex duplex. Si 12 qui ad 14 sesquitercius ad 8, sesquialter est, detrahas, remanet 9 ad 8 in sesquioctaua habitudine. Differentia quinquaginta nouem millium quadraginta nouem, ad sexaginta duo millia ducentos octo, & tria millia centum quinquaginta nouem, quae ex ducentis quadraginta tribus ter decies multiplicatis excreuit, & minus quam minoris octauamdecimam obtinet partem. Similiter differentia, sexaginta duorum millium ducentorum octo ad sexaginta quinque millia, quingentos triginta sex, & tria millia trecenti uigintiocto, quae ex ducentis quinquaginta sex ter decies multiplicatis excreuit, & sexaginta duorum millium, ducentorum octo minus quam octauamdecimam, plus uero quam nonamdecimam obtinet partem. Quinquaginta nouem millium, quadraginta nouem octaua pars est, septem millia, trecenti octoginta quatuor, & octaua pars unitatis, quae eisdem quinquaginta nouem millibus quadraginta nouem addita efficit sexaginta sex millia, quadringentos triginta & octauam, qui superant sexaginta quinque millia quingentos triginta, 6. octingentis nonaginta quatuor unitatibus & octaua parte unitatis. Si 243 octaua requiritur, erit 30 & triū unitatum octaua pars, quae eisdem addita efficit 273 cum triū unitatum octauis. Sunt ergo in semitonij proportione 256 ad ducentos 44, quorum differentia 13 minus quam minoris octaua, decimam plus uero quam nonamdecimam partem obtinet. Si enim octies decies 13 dicas, efficiet 233, qui sunt minores 243 quaternario. In apotomes uero proportione constant 273 cum triū unitatum octauis ad 256, quorum differentia 17 cum triū octauis minus quam minoris quartamdecimam, plus uero quam quintamdecimam obtinet partem, quia si quater decies 17 ducas, erunt 239. Et si triū unitatum octauas ducas, quater & decies efficiet 5 unitates & quadrantem unitatis: hos 238 seingenas, fient 243, & quadras minores scilicet 256, duodecim unitatibus, & tribus quartis partibus unitatis. Si uero quinquies & decies 17 ducas, fient 256: at si triū unitatum octauas per 15 minores, reddent integras quinque unitates & quinque octauas: hos iunge 255, facies 260 & quinque octauas, qui superant 256 quatuor unitatibus & 5 octauis. In-

gitur si numeris integris haec omnia uideri consideras tam suprascriptos terminos quam differentias, per octonarium numerum, & nihil molestum te reperire gaudebis. Duc ergo 243 octies, fient tibi 1943, octies 256, 2048, octies 273 sunt 2184, octies tres octauas tres integras unitates efficiet: quae iunge 2183 in sesquioctaua se continentes habitudine ad 1944, quorum differentia est 243, quae ex 30 & triū unitatum octauis distantia scilicet 243 & 273 unitatum octauis, sic octies aucta concreuit. Octies triū octauas, 3, integras unitates. Inde haec differentia 243 summa est. In semitonij uero minoris habitudine consistat 2048 ad 1944, quorum differentia est 104 ex 13 distantia 243 & ducentorum 56 octuplicata obtinet minoris minus quam octauamdecimam, plus uero quam nonamdecimam: quia octies decies 104 sunt 1872, scilicet ex 234 octuplicatis facti, & sunt minores 1944, septuaginta duabus unitatibus, quae ex nouenario, quo 243, 234 superabant 8 aucto creuerunt. Si uero noues decies 104 augeas, habebis 1976, scilicet ex 247 in octo ductis, qui sunt maiores, 1944 his 32 unitatibus, quae ex 4, quo ducenti 43 actis 47 uincubantur, octies aucto creuerunt. At in apotomes proportione consistunt 2187, quorum differentia est 139 ex 17 & triū unitatum octauis sic aucta octies 17 sunt 136. Octies octauas triū integras tres unitates iunctas & 136 reddunt 139. Obtinet minus quam minoris quartamdecimam, plus uero quam quintamdecimam, quia sequatur decies 139 ducas, habebis 1946 ex 243 & quadrantem unitatis si auctos octies 243, 1944. Quadras quoque octies auctus, duas integras unitates, iunge 1944, erunt tibi 1946 & in sunt minores 2049, 102 unitatibus, quae ex 12, & tribus quartis unitatum partibus, qui 260 cum quadrante & 256 distabant, sic uenerunt. Octies 12, 96 sunt, octies 3 quartam integram iunge, & tene 102. Quod si quinquies & decies 139 facias, erunt 2085 ex 260 & quinque octauis octuplicatis sic. Octies 260, 2080 octies 5 octauas unitatis partes integras quinque efficiunt: iunge superioribus, & habe 2805, qui sunt maiores 2048 his 37 monadibus, qui ex quaternario & quinque octauis 260 uincubant, sic pullulabunt. Octies 4, 32, octies 5, octauas integre 5 sunt, iunge & habe 37. Si quis in integris numeris habitudines peruidere uoluerit, oportet ut hac ratione consideret. Si 16 in se ipsos multiplicet, fient 256. Si uero per 8 & 9, fient 272. Quod si 7 & 9 per se ipsos ducat, fient 289. Erunt igitur duae sesquiflexae decimae proportionēs 256, 272, 289 quas habet dubio constat sesquioctauum excedere: quia si 200 ex 56 octaua perquiratur, quae 32 unitatibus colligitur, eisdemque quorum etiam octaua apponatur, fient 288: qui nimium ab 289 unitate superantur. Rursus 10 & 7 in se ipsos multiplicet, fient 289. Si uero eosdem 7 & 10

per 10 & 8 ducat, fient 306. Quod si 10 & 8 per se ipsos colligantur, fiunt 324. quæ nimirum duæ sesquiseptimæ decimæ, id est 289. 306. 324 sesquioctauum non implent, quia si 289 octaua perquiratur, quæ 36 unitatibus & octa parte unitatis efficitur, ac eisdem quorum est octaua, copuletur, erunt 325 & octaua, qui superat 323 unitate & octaua parte unitatis. Quod si hæc fortasse octaua pars unitatis molesta uidebitur, superiores numeri per 8 multiplicentur, & in integerrimis numeris decem habitudines reperiuntur. Multiplicatis ergo 256 per octauum, sunt 2048. 272 uerò octies ducti, 2176 complent. Similiter 289 octies facti, 2312 reddunt: & sunt iterum duæ sesquiseptimæ decimæ, 2048. 2176. 2312, quæ constant sesquioctauum superare: quia si duobus millibus quadraginta octo pars eorundem octaua, id est 246 copuletur, fient 2304. qui certe superantur à 2312 octo unitatibus. Rursus 289 per octauum ducti, faciunt 2362. Trecensifex quoque octies augmentati faciunt 2648. Eodem modo 324 octuplicati 2522 complent, & erunt iterum duæ sesquiseptimæ decimæ, 2312. 2448. 2592. Quæ in hoc peruidetur sesquioctauum non implere, quia si 2312 octaua ipsorum, id est 289 apponatur, fient 2601, qui pro certo superant 2592 octo unitatibus: in prioribus ergo numeris unitas differentiam inter sesquioctauum, & sesquiseptimas decimas habitudines fecit, quæ eodem numero quo & ipsæ summæ, quarum differentia fuit augmentata in posterioribus numeris, octo unitatum pluralitatem succreuit. Similiter inter sesquioctauum & sesquiseptimas decimas proportionem, unitas & octaua pars unitatis distantiã fecit. Unitas ergo per octonarium sicut & illæ summæ, quarum differentia fuit multiplicata in posterioribus, ad octo unitates excreuit. Octaua uerò pars unitatis eodem octonario ducta, in integram unitatem profecit. Et ideo in posterioribus terminis intra sesquioctauam & sesquiseptimas decimas octonarius, inter sesquiseptimas uerò & sesquioctauum nouenarius differentia est. Ducentorum sexaginta duorum millium 144 tertia pars est 80. 7381, & tertia pars unitatis. Si nonã partem nete diezeugmenon, uel nonam partem paramese, uel nonam utriusque hypate sumptis rectissimam utriusque paranete chromatice, uel utriusque licanos chromatice mensuram in monochordo habere poteris, ubi quoque apotomos mensuram nullatenus effugiet. Si commatis quoque mensuram uerissimam habere quaesieris inter licanon hypaton chromatice hypodori modi. & parhypatemeson chromatice hypodori proculdubio reperies. Inter 134 & 247 sesquioctaua decima proportio est, quia differentia eorum quæ est 13, in minori est octies & decies: & in maiore, nouies & decies. Quibus si addideris medietatem differentia, quæ est 13, id est 6, & medium unitatis fiunt nu-

meri 240 semis & 233 semis. Inter quos est proportio sesquioctaua decima semis. His adde duo & semis, efficies 243, & 256, qui semitonij retinent proportionem, scilicet unitatibus maiores, quam illi qui retinebant sesquioctaua decimam proportionem. Et ideo minoris proportionis sunt, quam sesquioctaua decima, uel sesquioctaua decima semis. His si addideris 4, fient 247 & 260, inter quos sesquidecima proportio, qua Musici semitonij proportio maior est. Differentia qua semitonium minus tria comata superat, est 5165, quæ uerò 4 comatibus superatur, est 1988, quæ simul iuncta, efficiunt 7153, id est comatis proportionem. Eadem differentia apotome superat 4 comata, quæ minus semitonium tria, & eadem superatur à quinque comatibus, quæ semitonium minus à quatuor. Differentia qua toni proportio superat octo comata, est 1925, quæ uerò superatur à nouem, est 5328, quæ iuncta reddunt coma, id est 7153. Scilicet ut à sexto octuplo incipiatur inquiri sesquioctaua portiones. Si h literam tritelinemenon assumpseris, erit ea species quam dicit, scilicet mobilibus terminata: cum inter parhypate meson & paramese plusquam diatessaron sit, & paramese minimum mobilis sit. Descriptio incipit à proslambanomenon hypermixolidij, & finitur in nete hyperboleon hypodori: sed consideratio uocum diatonici generis, quod in diatessaron tono & tono semitonioque pariter à nete hyperboleon hypodori exoritur, atque in proslambanomenon hypermixolidu completur. Miro quoque modo qua habitudine diatonica in longitudine descriptionis singulorum modorum à se uerui differunt, eadem habitudine nerui troporum in ordine distinguuntur. Acute hic inspiciendum, quod meson non ideo dicit consonare ad nete diezeugmenon, quod ad illam teneri uerallu diapente symphonias: sed quia per diapason consonantiam hypate meson, idem sonat quod nete diezeugmenon. Mese quoque per diapason idem sonat, quod nete hyperboleon. Nete hyperboleon autem resonat ad nete diezeugmenon diatessaron symphoniam. Mese quoque, quod per diapason idem sonat, quod nete hyperboleon, ad nete diezeugmenon diatessaron consonat, idem argumentandum, ubi dicit ad grauiorem partem parameson consonare ad hypatemeson. Non enim propter diapente hoc dicit, sed quia per diapason paramese idem sonat quod hypateipaton, consonat eadem paramese ad hypatemeson diatessaron sicut hypateipaton. Quoniam hic primus numerus potest in 2, & 3, & 4 diuidi, in quæ diuidit Aristoxenus tonum 243 septies ducti 1701 numerum efficiunt 256 uerò septies numerati 1792 complent. Similiter 13 quæ est differentia 256, & 243 septuplicata efficit 98 differentiam 1792, & 1702. &c.

FINIS.

BEDA

BEDA PRESBYTERI MUSICA QUADRATA SEU mensurata.

Voniam circa artem Musicam necessaria quædam ad utilitatem cantantium tractare proponimus, necesse est ut secundum authoris intentionem subtilissimas regulas summo per se subiectas intelligere studeamus. Quum enim humana natura naturaliter omnia scire desiderat, & à primis hominis peccato quatuor sunt mala, quæ naturam impediunt humanam, scilicet ignorantia, uitium, imperitia loquendi, & indigentia: quibus tamen quatuor bono sunt opposita, scilicet ignorantia sapientia, uitio uirtus, imperitia loquendi eloquentia, indigentia necessitas. Ideo quoque diuina clementia Philosophis peritiam artes inueniendi concessit, ut per eam quisque notitiam ualeat prædicta bona comprehendere, & faciendo, his lapsam naturam & ad meliorem consistentiam sublimare. Cumque unum discere ualde sit difficile, de multis non est dubium, cum sit quali impossibile: in omnibus tamen ualde plura sunt, quæ nostro sensu agnoscimus, quam ea quæ à magistro didiscimus. Nam sicut in arbore unam naturam uirtutem multarum regitiam propagationem complantauit: sic in homine, ratio ex unitis scientia, esse multarum docuit inuenire. Hic etiam illud intuendum est, quod omnis ars, omnisque disciplina honorabiliorē naturaliter habeat rationem, quam artificium quod manu atque opera exercetur. Multo enim maius atque aptius est scire, quod quisque faciat, quam ipsum illud efficere, quod sciat. Etenim artificium illud corporale, quod seruiens famulatur: ratio uerò, quod domina imperat: & nisi manus, secundum quod ratio canit operatur, frustra fit. In tanto igitur præclarior est scientia musicæ in cognitione rationis, quam in opere efficiendi atque actu, in quanto corpus mente superatur: quod scilicet rationis expertus sine ratione degit, illa uerò imperat atque ad rectum deducit, quod nisi eius pareatur imperio, expertus opus rationis titubabit. Vnde fit, ut speculatio rationis operandi actu non egeat, manuum uerò nulla sint opera, nisi ratione ducantur. Iam uerò quanta sit gloria multumque rationis, hinc intelligi potest, quia ceteri (ut ita dicam) corporales artifices, non ex disciplina, sed ex ipsis potius instrumentis cepere uocabula. Nam citharædus ex cithara, tibicen uel aulædus ex tibia, cæterisque suorum instrumentorum uocabulis nuncupantur. Ratio uerò non ab instrumentis, sed à speculatione & scientia denominare uoluit Musica professores. Si quis ergo ex improbitate discit cantare, qualitates & quantitates, simi-

litudines & dissimilitudines, diuersorum sonorum proportionem, tempora & mensuram, nec non & distinctiones longarum breuiumque figurarum & semibreuium discernere uoluit, sonum iubilationis huius scientiæ hauriat, & eius suauitatem experietur. Nam qui uineam plantare uult, unam arbutusculam inserere, uel unum alium onerare cognouit: sicut in uno, ita in omnibus facere uel melius, non dubitabit.

In principio autem huius scientiæ scire optantur quid sit Musica, uel quis musicus, & unde dicatur, quod genus, quæ materia, quæ partes, quæ species, quod instrumentum, quæ utilitas, quod officium. Vnde scire debemus, quod Musica est liberalis scientia, peritē cantandū copiam subministrans. Sed hæc diuiditur, quia alia instrumentalis, alia humana, alia rhythmica. Instrumentalis uerò est dignoscendis & discernendis cantibus attributa. Et hæc etiam diuiditur, quia alia harmonica, alia rhythmica, alia metrica. Harmonica uerò, est illa quæ discernit inter sonos grauem & acutum. Vel harmonica, est illa quæ consistit in numeris dupliciter, & mensuris: una localis secundum proportionem sonorum uocumque, alia temporalis secundum proportionem longarum breuiumque figurarum. Alia, id est harmonica, quod discretio modulationis & uarietatis canendi scientia: & facilis ad perfectionem canendi uia, plurimumque uerò dissimilium proportionalis consonantia, & scientia de numero relato ad sonum. Rhythmica uerò, est illa quæ in scansione uerborum requirit, utrum bene uel male cohereant dictiones: quia cantando uitandum est, tanquam legendo. Metrica uerò, est illa quæ mensuram diuersorum metrorum ostendit probabili ratione, ut patet in heroico, jambico & elegiaco metro.

Musicus uerò est ille, qui ratione propensa non solum operis seruitio, sed etiam speculationis imperio canendi scientiam ministrat. Quod si in ædificiorum bellorumque opere uidemus, in contraria scilicet nuncupatione uocabuli, eorum namque nominibus uelut ædificia inscribuntur, uel dicuntur triumphi, quorum imperio ac ratione sunt instituta: non quorum opere seruitioque perfecta, unde metricæ diffinitio sequitur. Musicorum & cantorum magna est distantia. Isti dicunt, illi sciunt quæ componit musica. Nam qui canit quod non sapit, diffinitur bestia: unde uersus, Bestia non cantor, qui non canit arte, sed usu. Non uerum cantorem facit ars, sed documentum.

Musica dicitur à Musis, quæ secundum fabulam dicitur filia Iouis: & habet duplicem considerationem, scilicet secundum modum, & secundum non modum. Secundum modum, ut hic sumitur, est longitudo seu breuitas cantus, quæ organum (quantum ad nos) generaliter appellatur per certam mensuram, de qua nunc superius inueniuntur. Secundum non modum, sumitur se-

zur siue respectiue, ut ubi nulla materiae proprietas est inuenta.

Genus uero huius scientie, est peritia modulationis harmonice, que ex concordantia plurimorum sonorum, uel ex compositione longarum breuiumque figurarum perficitur.

Materia huius est, sonus ordinatus secundum modum. Sonus sumitur pro melodia & concordia differentia, ordinatur pro numeris temporum in figuris consistentium ante perfectam pauam, secundum modum pro quantitate longarum breuiumque figurarum, que in uocis, accentu & tenore consistit.

Partes uero ipsius alias habet theoretica, alias practica partes. Practica tres, scientia de graui sono, & scientia de medio, & scientia de acuto: & de his tractat, ostendendo utilitates & comparationes eorum inter se, & quomodo ex his componuntur motelli, seu conducti uel organa: Partes theoreticae sunt tres, scilicet de dispositionibus huius artis inueniendi neumata, & cognoscendi numeros eorum, & quot sunt species eorum, & declarandi proportionales quarundam, ad alias demonstrationes de omnibus illis, & docere species ordinum & situm eorum quibus preparantur: ut accipiat ex eis quod uult, & componat ex eis harmonias.

Species quoque huius, sunt diuersitates subiectorum, ex quibus fiunt neumata: nam aliquando uoce, aliquando flatu, aliquando tactu exercentur. Voce uero, ut hominis flatu, ut tibia tactu, ut psalterio uel cithara, & similia.

Instrumenta uero aliud habet practice, aliud theoretice. Theoretica uero instrumentum est inquisitio, & demonstratio proportionum, sonorum & uocum. Practica uero, aliud naturale, aliud artificiale. Naturale uero est pulmo, guttur, lingua, palatum, &c. membra spiritalia scilicet principaliter sunt uocis & epiglottis. Artificiale uero instrumentum est, ut organum, uiola, & cithara, atola, psalterium, &c.

Utilitas autem eius magna est, & mirabilis, & uirtuosa ualde, que fores ecclesie aua est subintrare. Nulla enim scientia aua est subintrare fores ecclesie, nisi ipsa tantummodo musica: per eam rerum plasmatores mundi collaudare debemus & benedicere, psallendo ei cantum nouum, sicut sancti patres nostri prophetae docuerunt. Nam diuina officia, que ad sempiternam conuocamus gloriam, per eam quotidie celebrantur. Et testante Boetio, quod inter septem artes liberales Musica obtinet principatum: nihil enim sine illa manet. Etenim ipse mundus quadam harmonia sonorum dicitur esse constitutus, & ipsum coelum sub harmonie reuolui modulatione. Inter omnes enim scientias ipsa laudabilior, curialior, iucundior, laetior, amabilior esse probatur: nam reddit hominem liberalem, iucundum, curialem, laetum, amabilem: mouet enim affectus hominum, pro uocat in diuersum habitum sicut in preliis. Est

enim tubarum concentus pugnares accendit, quia quanto uehementior fuerit clangor, tanto fit animus uelocior ad certamen. Quid multa? uerum Musica mortales horrat ad labores tolerandos, & singulorum operum fatigationem uocis modulo consolatur. Turbaros animos Musica recreat, quoniam dolorem capitis & tristitiam tollit, immundos spiritus humoresque prauos & langores depellit. Vnde & utilitas ad salutem corporis & anime inuenitur, eod quod quandoque corpus infirmatur languente anima, & impeditur ipsa existente impedita: unde & causa ratio corporis fit saepe per curationem anime, & per aptationem uirium suarum, & temperatiam suae substantiae locis conuenientibus agentibus: sicut legitur de Dauid, qui regem solauit Saulem a spiritu maligno arte modulationis. Ipsa quoque reptilia, necnon & aquatilia, uerum & uolatilia sua dulcedine musica consolatur: sed & quicquid loquimur, & uenarum pulsibus commouemur, harmonia probatur esse, uilibus sociatum.

Officium uero aliud habet practica, aliud theoretica. Practica uero est harmonias componere, & artem que humanos possunt mouere affectus. Theoretica uero est, in summa comprehendere cognitionem specierum, harmoniarum, & id ex quo componuntur, & ad id quod componuntur, & qualiter componantur: uel est etiam officium figurarum longas & breues, necnon corpora & mensuras eorundem, qualitates & quantitates, similitudines & dissimilitudines proportionum, sonorum & uocum, & orthographiam cognoscere, & conseruare, & regulariter eam describere: ita quod omnis cantus qualiscumque fuerit diuersificatus, congrue per ilam possit declarare.

Cum igitur illa & alia multa in hac arte secundum ordinem declaratur, primo specialiter uidendum est & sciendum, quod tria tantummodo sunt genera, per que tota mensurabilis musica transcurrit, scilicet discantus, hoc cetus & organum. Discantus uero est aliquorum diuersorum generum cantus duarum uocum seu trium, in quo termino consonantia scilicet diatessaron, diapente, diapasen, per compositionem longarum breuiumque figurarum, secundum dulcem mensuram naturaliter proportionata manet. Vnde notandum est, quod tres generalissimae sunt species, per quas omnes modi, id est omnes cantus, in quo consistit manent, dignoscuntur & discernuntur, ac etiam moderantur per figuram, tempus & mensura: & quoniam huius discantus per dictam compositionem sub certa dimensione temporis seu temporum, per diuersa capitula declaratur: ideo primo de representatione & forma figurarum simplicium, secundo de figuris similiter pariterque ligatis seu iunctis, que tempora quaelibet figura pro sua parte continet in se, ac etiam de proprietatibus & distinctionibus earum uideamus,

deamus, & quomodo per huius figuras denotatur longitudo seu breuitas cantus, deinde quid sit tempus, quid mensura. Vnde figuras representationis soni secundum suum modum, & secundum equipollentiam sui equipollentis, sed huiusmodi figure aliquando ponuntur cum litera, aliquando sine. Cum litera uero, ut in motellis & similib. sine litera, ut in neumis conductorum & similia. Inter enim figuras que sunt cum litera, uel sine, talis datur differentia: quoniam illae que sunt sine litera, debent prout possunt amplius adiuuicem ligari. Sed huiusmodi proprietates aliquando obmittitur supra literam his figuris associatam, & huius figurarum proprietates, tam litera sociatam, quam non, dantur diuisiones ac etiam regulae sequentes. Quapropter ad omnia discenda prolata scire debemus, quod sex tantummodo figurae sunt adiuuicem: quarum binarum & binarum semper sunt affines, in forma & quantitate consimiles, scilicet in potestate, arte, regula different & natura. Quarum & prima super omnes fons est & origo ipsius scientiae atque finis, que perfecta longa manura uocatur: nam a perfectione circa aequalitatem aliquid habere sumpsit, eo quod sub certa dimensione longitudinis unius, per uocis accidentiam in mora circa ipsum equaliter proportionata manet, seipsamque in noue partes diuidentu dupliciter partiens, cuius forma quadrangularis efficitur, comam semper in eius latere dextro fixam, per quam etiam nomen longitudinis habere meretur, ut patet in praesenti.

Secunda uero imperfecta longa aliquando etiam non est perfecta: quod non perfecta dicitur, eo quod nisi duo tempora continet in se, affinitatem in forma & proprietate perfectae figurae tenens, ut patet.

Tertia recta breuis dicitur, ab eo quod unum rectum & integrum continet in se tempus, tempus ipsamque in duas diuidentem partes non aequales, uel in tres tantummodo aequales & indiuisibiles: cuius forma quadrangularis est, omni carens proprietate, ut hic,

Quarta, altera breuis appellatur, eo quod duas rectas breues tenet, atque semper alterum occupat locum, affinitatem rectae breuis tam in forma quam in proprietate & societate tenens, ut hic.

Quinta uero semibreuis maior dicitur, & habet a se minus magnum, quod etiam imperfectum, & breuis, quia imperfecta scientia breuis & maior est, quoniam maiorem partem retinet rectae breuis, ut praedictum est, cuius forma

ma talis est.

Sexta semibreuis minor consimili modo dicitur & minore, eo quod minorem in se continet partem rectae breuis, tenens affinitatem in forma & quantitate praecedens, ut hic.

Cum igitur perfecta figura manens in unitate, sic fons & origo ipsius scientiae & finis, propterea quod omnis cantus ab eadem procedit, & in eadem replicatur: & ipsa in numeris consistit, temporibus & mensuris, & trinitatem in se continet aequalitatem, uidere sequitur, quod ipsa prior ceteris esse uideatur: eo quod mundi conditor Deus omnia in numero, pondere & mensura constituit, & hoc principale exitit exemplar in animo conditoris. Nam quaecumque a prima uia orbis origine formata sunt, numero uariatione uniuersa esse constituta. Et ideo numerus omnem creaturam natura praecedat, & in singulis ternarius inuenitur: quia ab ineffabili Trinitate, que cuncta condidit, essentialiter non recedit. Vnde illud in auctoribus legitur, quomodo Deus imperare gaudet ternario, ita hic numerus inest rebus omnibus, cuius principium unitas est, que Graece monos dicitur. Ipsa uero non numerus, sed fons & origo numerorum, principium & finis omnium: & ideo non immerito ad summam refertur trinitatem, quia res quaelibet naturalis ad similitudinem diuinae naturae ex tribus constare annuitur. In uocibus & sonis, & rebus omnibus trinitatem consistit consonantia, scilicet diatessaron, diapente & diapasen. Hanc igitur trinitatem omnia naturaliter formata consequitur, quoniam rebus omnibus ab origine prima naturaliter inherentem, in summo & primo artifice, uel se imperitos necessario credere oportet: cum nihil prius sit factum, nisi prius sit in artifice factum endi potentia, uel sapienter sine sapientia, &c. nullae indigeat, nihil ab eo fiat nisi ex gratia. Cum igitur ab eo fiant omnia, maximum est sapientibus, quod haec tria, scilicet sapientia, potentia, gratia, sunt in diuina ecclesia, quia ad summum perfectumque bonum plura non sunt necessaria. Et tunc omnium prima principia tantum sunt tria. Principium immobile, Deus principium principiorum: principium mobile coelestis, super cuius motu mouentur omnia. Et ut breuiter dicamus, Omnis cantus mensurabilis, ab ipsa figura procedit & diuiditur, & in eadem replicatur, & omnes figurae subsequentes ad eandem, propter equipollentiam retinendam, recurrit. Cuius regula talis est, & natura, quod quandoque reperta est ante longam, semper tria tempora tenet. Verbi gratia,

Affinitas autem eius, que in forma sibi consimilis

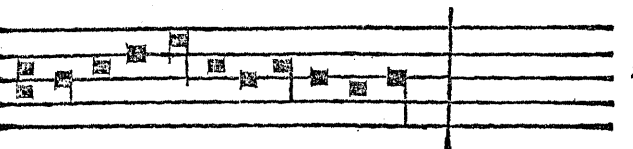
similis efficitur, sequitur: cuius regula talis est & natura, quod semper ante breuem uel post, stare debet, quæ sibi collateralis esse refertur. Verbi gratia,

In qua non nisi duo tempora communicari tenentur ratione collateralis, quæ ab eodem sumitur à parte finis. Vnde uersus,

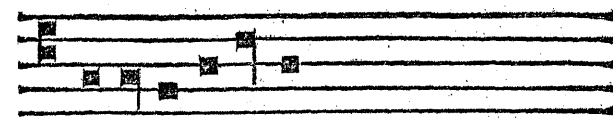
Ante uero longam, minima longa faciunt.

Sibreuis addatur, duo tempora longa meretur. Vnde notandum est, quod quoadcumque inter duas longas sola breuis euenerit, semper ad imperfectam reducitur precedentem, & merito cum ab eadem procreatur, consimili modo fit econuerso. Vnde considerandum est, quando perfecta fieri nequit, nisi mediante breui sequente, seu precedente, quoniam longa & breuis, & econuerso, semper unam perfectionem faciunt. Vnde si quærat aliquis, utrum possit fieri modulus siue cantus naturalis de omnibus imperfectis, sicut fit de omnibus perfectis. Responsio cum probatione, quod non: cum puras imperfectas nemo pronunciare possit. Veruntamen quidam in artibus suis referunt, perfectam figuram se habere per ultramensuram: & quosdam etiam modos, sicut primum & quartum esse per ultramensurales, id est non rectam mensuram habentes, quod faciendum est: quia si uerum esset, tunc posset fieri cantus naturalis de omnibus imperfectis, quoniam imperfectum, dicitur esse perfectum. Sicut enim res quælibet naturalis ad similitudinem diuinæ naturæ, ex tribus constare inuenitur, & in uocibus & sonis trina tantum consistat consonantia: sic omnis cantus mensurabilis ad similitudinem diuinæ naturæ, ex tribus constare inuenitur: cuius probatio patet in mensura, ubi ternarius numerus reducitur ad perfectam. Et ne in ambiguum procedamus, sciendum est, quod perfecta figura multiplici cognoscitur regula. Prima, sicut præfati canunt uersiculi. Secunda, quando cumque inter duas longas duæ breues omni proprietate carentes euenerunt, affinitatem in forma carentes. Verbi gratia,

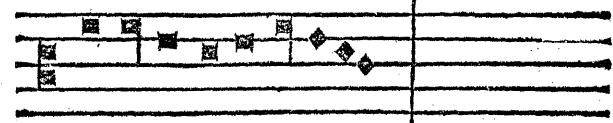

O Maria beata genitrix.

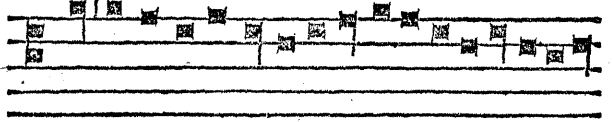
Prima, profert unum tempus, quæ recta breuis dicitur, faciens duo, quæ altera breuis appellatur, & sumitur à parte finis figuræ precedentis: & quoniam in tali binario, tria tempora commemorari reperiuntur, ideo longarum quæuis prædictarum à Deo perfectione retinere meretur, nisi tantummodo sola breuis primam præcesserit longam, sicut per hæc clausulam patet.

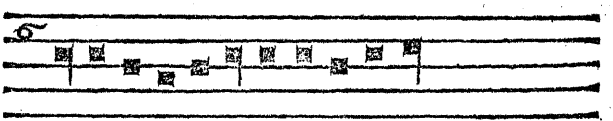
Tunc duo tempora longa tenebit: & sic perfectio ante perfectionem cõiunctam siue disiunctam, nunquam diminui potest: quoniam longa perfecta nequit habere perfectionem, nisi mediante aliqua perfectione sequente. Tertia, si tres inter prædictas quandoque reperiantur, & in forma consimiles, ut hic,

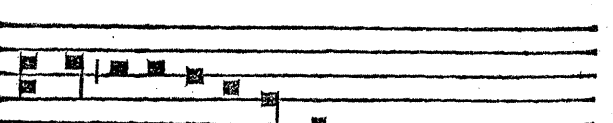
Et licet unum tempus cõseruat, & tum nihilominus nulla longarum uirtutem siue gratiam suæ perfectionis amittet, nisi ut prædictum est. Quarta, si quatuor inter prædictas euenerint, omnes breues putantur, & æquales: sed ultima oriatur à subsequenti. Et etiam unum paruum tractum in forma & longitudine semisuspirij obtineat præcedens longa iuxta latus suum à parte finis, quid differentiam modorum seu perfectorum significat, ut hic,

Et tunc longa subsequens tempora, nisi duo tenebant. Et hoc etiam secundum ordinem quarti & quinti modi imperfecti. Nam si tractus ille deficeret, tunc prima breuium procederet à precedenti per ordinem secundi imperfecti. Verbi gratia,

Quinta uero, si quandoque in forma consimilis euenerit, tres primæ dabant unam perfectam: & binarius subsequens non æqualis, utnam: & quælibet longarum, prout superius dictum est, tenebit. Verbi gratia,

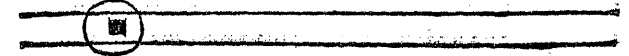

Et si plures euenerint secundum imparum numerum, consimili modo non fiat. Et sic de facili quis poterit habere differentiam inter longam perfectam & imperfectam, si bene consideratur.

Propterea notandum est, quod perfecta figura in uno corpore quandoque duplicare uideatur, quæ tunc latitudo eius transit longitudinem sic O quæ non ad aliarum figurarum spectat originem, nisi ex gratia: quoniam nunquam duplicaretur, nisi quod ne in compositione, siue ordinatione tenoris, plana musica frãgatur: super quam, omnes motelli, & omne organum fundari

fundari tenentur.

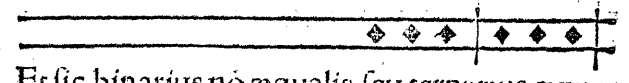
Recta breuis, aut quæ superius pluries cum pluribus denominatur, adhuc in forma propria describitur in hunc modum,

Continens igitur unum in se tempus, seipsam in duas diminuens partes non æquales, uel in tres tantummodo æquales & indiuisibiles: quarum prima pars duarum, semibreuis minor appellatur, secunda uero maior: & econuerso, tres autem semibreues, minores æquales, & indiuisibiles nuncupari tenentur. Vnde notandum est, quod nulla semibreuis sola reperitur: quoniam per se sola significare nequit, sed binæ & binæ, non æquales: ut hic,

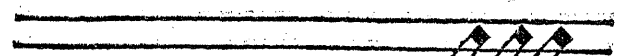
Vel tres & tres æquales numerari debentur: ut hic,

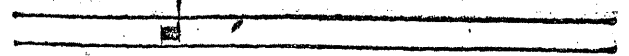
Et sic, binarius non æqualis, seu ternarius æqualis, semibreuium figurarum, semper ad rectam breuem æquipollere debet. Recta breuis ad imperfectam, uel ad alteram breuem imperfectam cum breui, seu breuis cum altera breui ad perfectam.

Iam dictum est de simplicibus figuris, nunc autem dicendum uidetur de simul ligatis seu coniunctis, qualiter inter se differant: & rursus incipiendo ab unitate, & sic distinguendo longitudinem & breuitatem, secundum quod multiplicatur, innuere. Vnde notandum est quod quædam sunt species, quibus omnis cantus euphoniae causa decatur, quæ etiam in diuisione quinque partium diuiduntur, quarum quælibet diuisio multas continet differentias, & diuersas. Prima igitur differentia primæ partis, est quædam figura, quam plicam cõmuniter appellamus. Vnde notandum, quod plica nihil aliud est, quam signum diuidens sonum in sono diuerso per diuersas uocum distancias, tam ascendendo quam descendendo, uidelicet per semitonium & tonum, per semiditonus, & ditonus, & per diatessaron & diapente: quæ plica quatuor differentijs explicatur: nam quædam perfecta dicitur, & quædam imperfecta: quædam recta breuis, & quædam altera breuis.

Prima differentia plicæ, perfectæ descendendo, est quædam figura habens tractus, quorum ultimus longior est primo, ut patet,

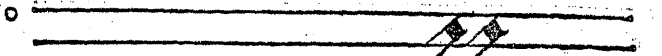

Ascendendo uero unum solū retinet tractum, ut patet,

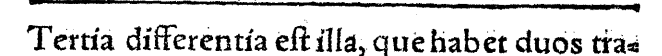

Omnem igitur habens potestatem, regulam & naturam, quasi habet perfectam figuram, excepto quod si longam præcesserit in corpore, duo tempora

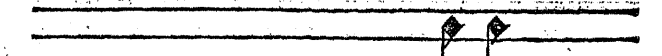
pora tenebit: reliquum autem in membris, fit autem tem plica in uoce per compositionem epiglottis cum percussione gutturis subtiliter inclusam. Secunda differentia est, plica imperfecta, quæ etiam cum præmissa proprietate consimilem retinet formam, sed regulam imperfectæ figuræ tenet, & naturam scilicet in corpore, unum tempus reliquum in membris: ut patet descendendo,

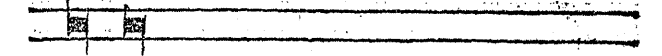
Patet & ascendendo, ut

Tertia differentia est illa, quæ habet duos tractus, quorum primus longior est ultimo, descendendo: sicut patet,

Sed ascendendo, duos habet diuersos: unum in dextra parte ascendendo, significans plicam aliam in sinistra parte descendendo, significans breuitatem: ut hic,

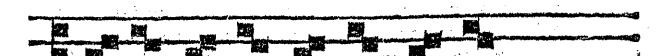
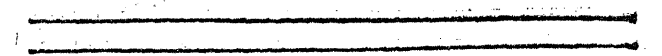
Observantes igitur potestatem, regulam & naturam rectæ breuis, & ipsius, quæ uocatur altera breuis,

Secunda diuisio partis secundæ, est quædam ligatura duarum figurarum, quæ etiam binaria uocatur, quatuor habens differentias: quarum quælibet duplicem habet figuram, ascendendo uidelicet & descendendo. Vnde notandum est, quod si aliqua istarum in descendendo proprietatem habuerit, in ascendendo uero carebit: & econuerso, excepte tantummodo semibreuis. Ascensus autem intelligitur, quando secunda figura alicuius ligaturæ fuerit altior prima. Descensus autem econuerso: prima igitur differentia talis est, quod quandoque duæ figuræ simul ligatæ descendendo cum proprietate, uel sine proprietate ascendendo reperiuntur: ut hic,

Prima recta breuis, fit longa imperfecta, ut manifestè patet in quarto, quinto & sexto modo, tam supra literam, quam sine litera: nam in secundo modo, 3 & 7, tales omnes sunt æquales tantummodo supra literam, secundum usum.

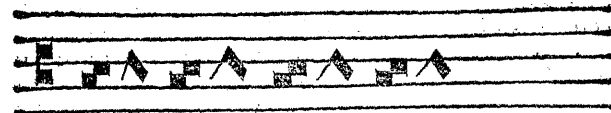
Secunda differentia, tam ascendens quam descendens, per contrarium primæ differentie constat: ut hic,

tam in proportione, quam in proprietate.

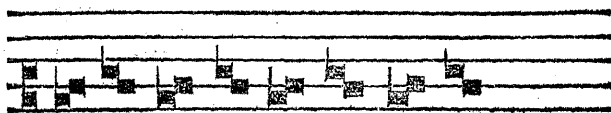
Tertia differentia, tam ascendens quam descendens, sub tali forma sequitur, quod secundum

dum æqualitatem proferuntur.

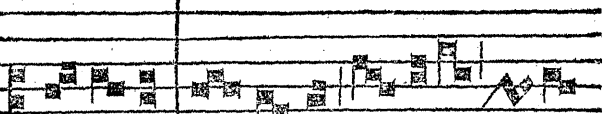
Ernotandum est, quod talis ligatura uocatur æqualitas, quoniam reddit æqualitatem: omnes aliæ, quarum prima fuerit longior seu breuior, sunt non æquales.

Quarta differentia tam ascendens quam descendens retinet proportionem non propriam, sub tali forma,

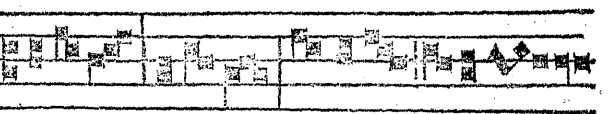

Quæ semibreues appellantur, non æquales etiam proferuntur, ut prædictum est, quod duæ semibreues: quarum prima minor est, & e converso constituunt unam longam, & quandoq; pro altera breui ponuntur.

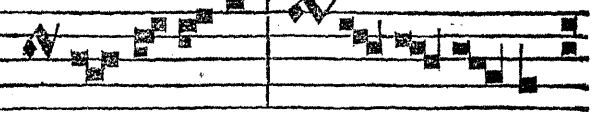
Tertia diuisio tertiæ partis, est quædam ligatura, cui coniunctura trium figurarum, nouem habet differentias: quarum quælibet fit dupliciter, ascendens uidelicet & descendens. Prima autem differentia, tam sine litera quam cum litera, talis est, quod quandoq; ternaria ligatura tam descendendo cum proprietate, quam ascendendo sine proprietate, reperta fuerit in primo gradu de binaligatura sequente.

Prima fiet longa imperfecta, secunda recta, breuis tertia: sicut prima, si ante longa sequatur, tunc tria tempora tertia donat. Secunda differentia tam in proportione quam in proprietate, omnino per oppositum primæ differentiæ, tam supra literam, quam sine litera regnatur hic,

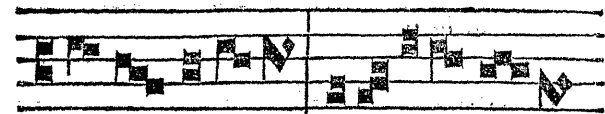

Tertia differentia, tam supra literam quam sine, talis est, quod quandoq; ternariæ ligaturæ adiuicem contineantur, quamuis longa præcedat, seu sequatur, sicut hic, tam ascendendo quam descendendo.

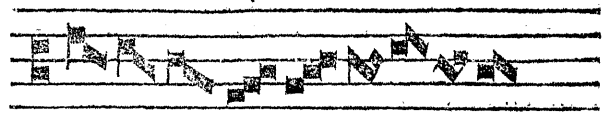

Prima proferit unum tempus, secunda duo, tertia tria. Et hoc est secundum ordinem quarti, dum tamen longa in primo gradu consistat.

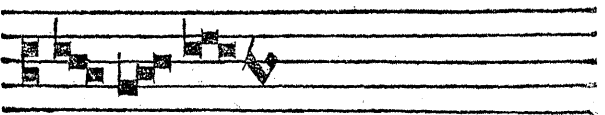
Quarta differentia est, quod quoadocumq; binaria ligatura præcedit ternariam prima binaria proferit unum tempus, secunda duo, ternaria, ut supra continetur in proxima. Verbi gratia,

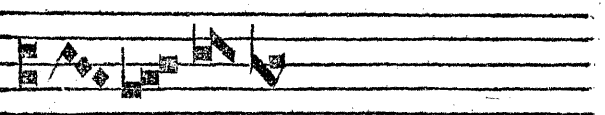
Et hoc secundum ordinem quinti modi. Quinta differentia ascendit & descendit tam supra literam quam sine litera, talis est, quandoq; ternaria ligatura cum æqualitate confecta reperta fuerit: ut hic,

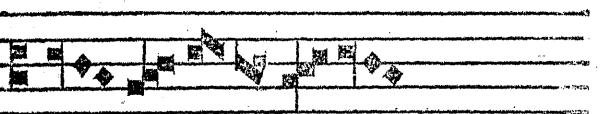
Omnes proferuntur æquales, secundum ordinationem septimi. Sexta differentia tam supra literam quam sine, talis est, quod quandoq; ternariæ ligaturæ contineantur proprietates non proprias, habentes tam ascensum quam descensum: ut hic,

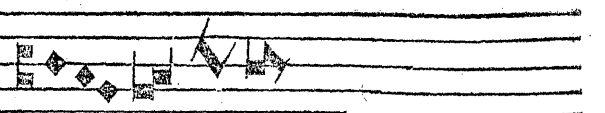
Duæ primæ semibreuiabuntur, ultima longa duorum temporum proferitur, si breuis sequatur: si ante longam, tria tempora donat. Septima differentia ascendens & descendens tam supra literam quam sine, talis est: quod quandoq; ternaria tam coniuncte quam ligate reperitur: ut hic,

Duæ primæ semibreuiabuntur. Ultima proferit unum tempus, si breuis sequatur: si autem longa, tunc duo tempora donat. Octaua differentia, tam ascendens quam descendens, omnino per oppositum tenet præcedentia, tam scriptura quam proprietate.

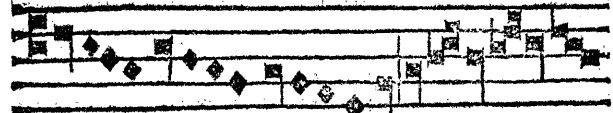
Nona differentia, tam ascendens quam descendens, talis est, quod quandoq; ternariæ ligaturæ tam coniunctæ quam compositæ reperiantur.

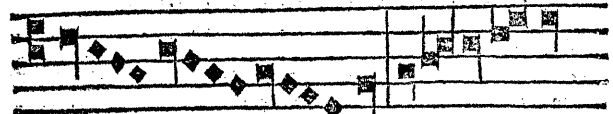
Omnes semibreues æquales & indiuisibiles proferuntur in tertio loco quarti modi, quod altera breui repertatur: nam sicut altera breuis tenet affinitatem rectæ breuis, sic etiam tales affinitatem inter se tam in forma quam proprietate tenent.

Quarta diuisio quartæ partis est, quædam ligatura seu coniunctura quatuor figurarum, nouem habens differentias, quarum quælibet dupliciter

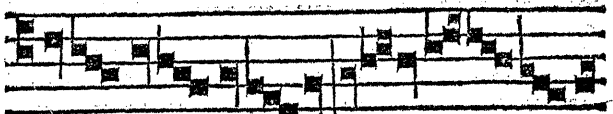
dupliciter habet figuram, descendente uide licet & ascendente. Sed notandum, quod plures descendendo inueniuntur quam ascendendo, propter grauem ascensum: quoniam leuius est descendere, quam ascendere. Prima differentia talis est, quod quandoq; aliqua iunctura descendit, seu ligatura ascendit, quatuor figurarum alicubi reperitur: quarum proprietates primæ figuræ tangit longitudinem trium sequentium figurarum. Verbi gratia,

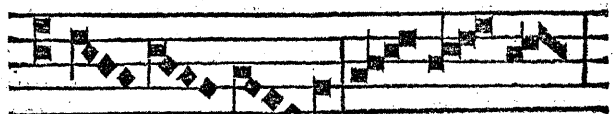
Prima erit longa, perfecta subsequentiū duæ primæ semibreues, & ultima duo tempora debet. Secunda differentia ex talibus, talis est, quod si prædicta longitudine dictæ proprietatis abbreviatur ad distantiam secundæ figuræ illorum quatuor subsequentiū, Verbi gratia,

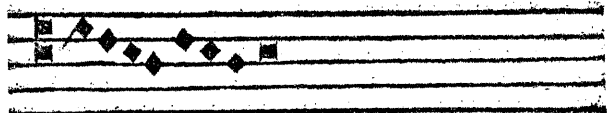
Prima, duo tempora dabit, reliquæ semibreues erunt indiuisibiles & æquales. Tertia differentia talis est, quod si tales creuerint, quarum prima cum proprietate per se, & alia cum proprietate simul compositæ fuerint, prima longa imperfecta erit, & duæ primæ subsequentes semibreues: ultima duo tempora dabit, si breuis sequatur: si longa, tunc tria tempora donat. Verbi gratia,

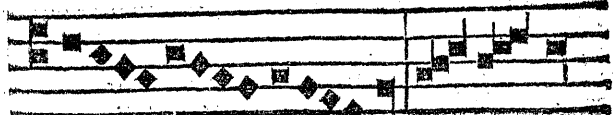
Quarta differentia talis est, quod si in fronte primæ quatuor figurarum descendentiū, uel in fronte secundæ ascendentiū. Verbi gratia,

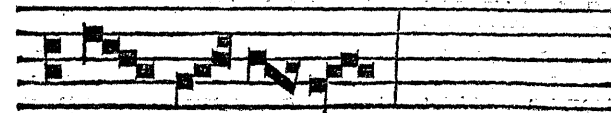
Prima dabit unum tempus, duæ mediæ semibreuiabuntur, & ultima dabit unum tempus. Quinta differentia talis est, quod si proprietates in fronte primæ figuræ quatuor coniunctarum reperiantur: ut hic,

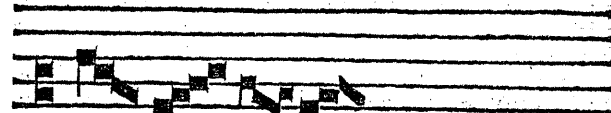
Tres primæ semibreuiabuntur æquales: ultima breuis, si breuis sequatur: si autem longa, tunc duo tempora donat. Sexta differentia talis est, quod si prima quadrangulatur, & aliæ syncopantur. Verbi gratia,

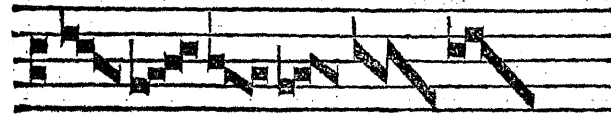
Prima recta breuis, reliquæ semibreues efficiuntur. Septima differentia, quaternæ ligaturæ tam descendenti causa & proprietate, quam ascendenti scientiæ: ut hic,

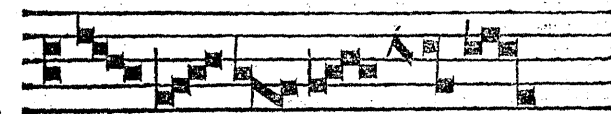
Tres primæ breues & æquales, quarta longa imperfecta, si breuis sequatur: si autem longa, tunc erit perfecta. Octaua differentia de eisdem talis est, quod si ultima uult breuiari, uarietur hoc modo,

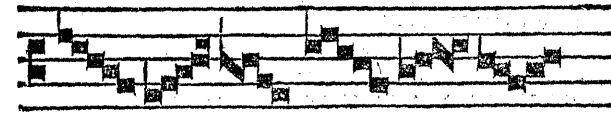
Nona differentia talis est, quod si duæ primæ uolunt semibreuiari, habeant proprietatem semibreuitatis.

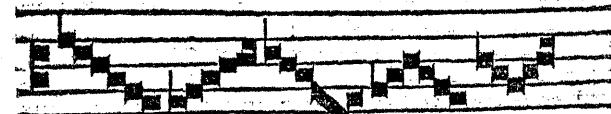
Et si ultima longa fuerit, tunc penultima duo tempora tenebit. Verbi gratia,

Quinta diuisio quintæ partis, est quædam ligatura quinque figurarum, duas habens differentias, quæ duas habent figurarum, ascendentes uidelicet & descendentes: quarum prima differentia tam ascendit quam descendit, talis est, quasi proprietates in fronte primæ quaternæ ligaturæ extiterit. Verbi gratia,

Duæ primæ non æquales semibreuiabuntur, & duæ sequentes breues æquales, ultima longa si imperfecta fuerit, sequatur: si autem longa, tunc erit perfecta. Secunda differentia talis est, quod si sexta apponatur figura, etiam similem habeant proprietatem: ut hic,

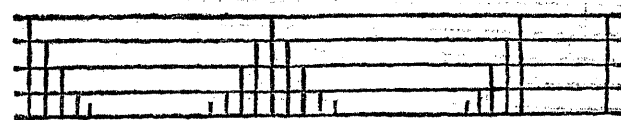

Tres primæ æqualiter semibreuiabuntur, & duæ sequentes breues æquales: ultima uero longa, ut declaratum est.

Quum dictum sit de figuris uel ligaturis & coniunctis, qualiter inter se differant: nunc autem dicendum est de plicis in eisdem figuris existētibis: quoniam sicut in qualibet scientia speculatiua sunt quædam quæ debent supponi, ita in hac scientia necessarium est, quod diuersa tempora per diuersas figuraciones des-

signentur, & quod plica uariantur, secundum uariationem temporis & mensuræ. Quum igitur primò declaratū sit de singulis plicis, in prima diuisione primæ partis, quæ adhuc manifestè se representat.

Quoniam fieri posset quæstio, quid sit tempus, ad quod respondendum, quod tempus (ut hîc sumitur) est quædā proportio iusta, in qua recta breuis habet figurā in tali uidelicet proportionē, quod possit diuidi in duas partes non æquales, uel in tres tantummodo æquales & indiuisibiles, ita quod uox non alterius in tempore discretionum habere possit. Etiam sciendum est, quod tempus habet figuram triplā, aliquando enim uoce recta, aliquando cassa, aliquando demissa. Voce uerò recta, ut uox humana procedens à pulmone. Cassa uerò, est sonus, non uox, id est uox non articulata: quæ fit secundum aliquod instrumentum, & ideo dicitur cassa, quoniam natura non hîc dicitur facta esse. Etiam uox parua, non mutata, dicitur etiam cassa, quia cum recta uoce rectam nō potest dare concordantiam. Demissa uerò uox, est illa proportio siue mora, qua qualibet figura superius prænomina, secundum magis & minus proportionaliter habet figuram hîc tacite rectā mēsuram excogitando, secundū quod qualibet figura pro sua parte continet in se. Vnde notandū est, quod huiusmodi tacita mensura est per quinque uirgulas longas & breues, de quibus patent quinque differentiæ: quarum prima, perfecta pausa uocatur, continēs in longitudine quinque lineas, à summo usque deorsum habens omnem potestatem, regulam & mensuram, quam habet longa perfecta. Secūda uerò pausa, imperfecta nominatur, quæ summitatem continet quatuor linearum, habens potestatem imperfectæ figuræ, & illius, quæ uocatur altera basis. Tertia uerò, suspirium breue nuncupatur, continēs summitatem trium linearum: & ponitur pro breui recta. Quarta est semisuspirium maius, continēs summitatem duarum linearum, & ponitur pro semibreui maiore. Quinta, est semisuspirium minus, quod inter duas lineas medium tenet, & ponitur pro semibreui minore, quod est indiuisibile: de quorum maiestate, formulæ patent.

Notandum etiam, quod perfecta pausa nunquam ponitur nisi in pari loco post minorem figuram & perfectam: cum tamē naturalis extiterit cantus, & ponitur per eadem. Pausula uerò in loco ponitur perfectæ figuræ. Suspirium, in loco breui, cuius probatio est in, O quam sancta, & in cæteris hymnis, aut aliter compositis: & fit tempus in tempore propter equipollentiam donatā: quoniā nec post propriā quantitatē possit obtinere: nam licet uox obmuta-

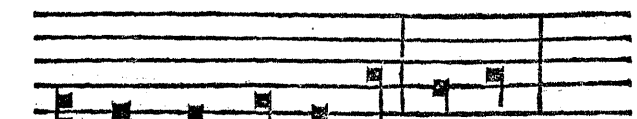
tur, tempus tamen non. Vnde uersus, Tempora prætereunt more fluentis aquæ, Sequitur de mensura, quæ per totam musicam locum obtinet necessarium: quæ etiā non solum in musica, sed etiam in omnibus perutilis inuenitur. Vnde uersus, Ut in omne quod est, musicā ponere prodest, Sic sine mensura, deperit omne quod est.

Vnde uidendum est, quod mensura dupliciter in hac arte continetur, scilicet localis & temporalis: & idem est, quod ars ista, Mensurabilis musica nuncupatur, ad differentiam plenę musicæ: quia cum ipsa plena musica locali mensura, quæ est ad distantiam uocū mensurandarum solummodo mensuretur, isti non solum localis sufficit, sed etiam requirit eam & temporalem. Temporalis, ut hîc, uel mutatio est duarum, trium uel plurium figurarum: secundum quod sunt in numero ad aliquam perfectionem relata æqualitas: ut si quis aliquam proportionem iustam, seu consonantiam duorum cantantium siue triū diuersorum uocum, alicuius loci destinati scire desiderat, ab aliquo sibi noto, principaliter ad locum usque deputatum, per tria tempora uel per æquipollentiam, aut semper ad perfectam figuram diligenter studeat computando referre. Vnde notandum est, quod per eandem, omnes modi diuersimodè originem prosequuntur.

Quum superius declaratū sit de omnigenere figurarum, & de temporibus & mensura, & etiam de plicis, & nihilominus consistit modus seu maneries, & modus consistat in sonorum modulatione & uocum discretionem: nunc autem dicendum est quid sit modus, & quot sint, & qualiter à principali figura omnes numeri constare uidentur.

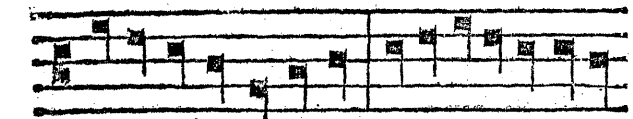
Modus uerò maneries, ut hîc sumitur, est quicquid per debitam mēsuram temporaliter longarum breuiumque figurarum & semibreuium transcurrent. Vnde notandum, quod ad constitutionem naturalium instrumentorum nouem modos damus. Ad quorum cognitionem discernendam, & multorum etiam errorem destruendum, tres liberales excipiuntur: scilicet primus, quartus & septimus: à quibus alij sex, quasi clientes, bini & bini à quolibet exoriuntur: quorum etiam quilibet perfectus dicitur, aut imperfectus. Perfectus uerò est ille, qui habet figuram recto moderamine finitam, & per talem quantitatem, numerum & mensurā, sicut per qualitatem incipit. Imperfectus uerò est ille, qui in diuersis locis uariatur.

Primus modus dicitur, qui tantum componitur perfectis figuris.

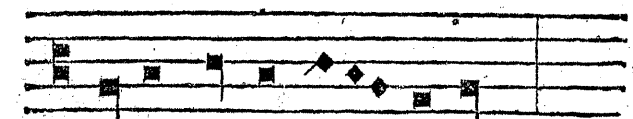
Sācti spiritus adsit, &c. Ex hoc patet igitur, quod hoc nunquam componitur in ligaturis, sed li-

sed liberè excipitur, & solus non patitur unquā à pressuris: regit, & non regitur: imperans non utitur aliarum iure.

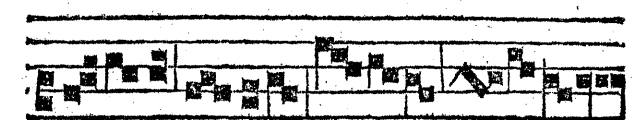

Iste primus dicitur, & iuste præponitur alijs uenturis: nam ad hūc reducit, & in hunc resoluitur quicquid ex figuris. In hoc si pausabitur, longæ pauis dabuntur per locos in figuris, aliter errabitur, necessariū syncopabitur multum sui iuris.

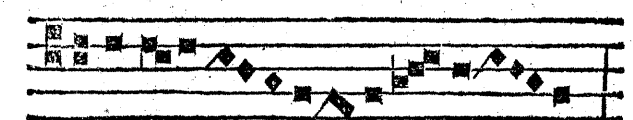
Secundus modus tunc sequitur, in quo primò ponitur longa imperfecta: cui mox subiungitur ab ea quæ sumitur quædam breuis recta.

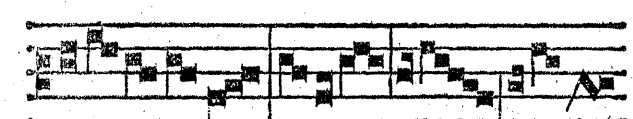
Ista si ligabitur, ei primò dabitur, tria adiecta. Veni sancte spiritus, &c. Collecta quam comitabitur dualitas.

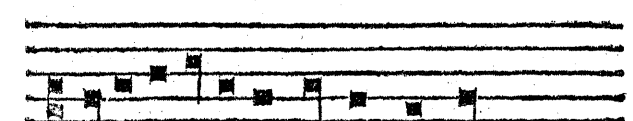
Tertius modus perficietur, leuius addicitur eius uel perfecta, hîc post primum igitur esse, ex hoc arguitur. Secundus hîc infecta. Tertius contrariatur ipsa præcedentia. Ex hoc tertius dicitur, ex causa dicente: huic primò breuis datur longa subsequenti, atque breuis comitatur hunc incontinenti.

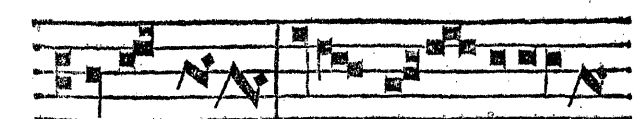
Maria præconio, deuotio, &c. Iste modus colligatur, bina præcedenti ligatura consociatur, trina finienti.

Quartus quaternarium tenet figurarum: & ob hoc post tertium collocatur parum: finis & principium, perfectæ sunt harum, mediæ sunt finitimi, non adæquatarum.

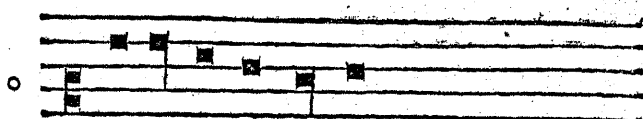

O Maria, beata genitrix, &c. Quædam per se stantia, atque perfectarum semper sit initium: hîc ligaturarū sumet ligatarum, unum & post alium, totum erit clarum.

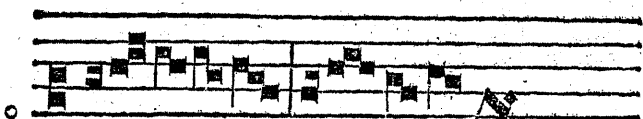

Sācti spiritus adsit, &c. Ex hoc patet igitur, quod hoc nunquam componitur in ligaturis, sed li-

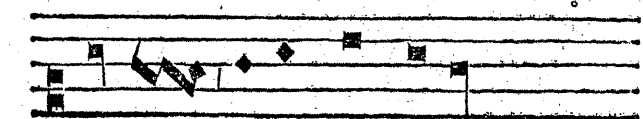
Quintus modus nuncupatur, qui ex quinque congregatur, & completur uocibus, cuius prima breuiatur, & figura prolongatur ex binis temporibus, propterea corripit: quarta breuis appellatur, non de certis breuibus, quinta trium temporum datur, ergo longa teneatur illa modis omnibus.

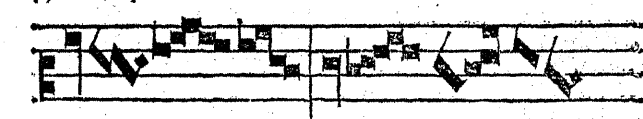
Demenant grand' ioye, &c. Iste modus colligatur, tunc ex binis proponatur ligatura uocibus, & ternaria subdatur, quam bis bina cōsequatur, necnon trina proponatur istis præcedentibus.

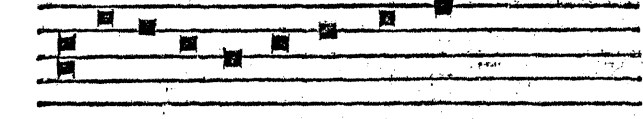
Sextus modus figurarum non caret senario, si perfectæ sunt earum duæ, sine dubio: necnon quatuor illarū ponuntur in medio, duas quoque primas harum semibreues facio, si quarumcunque sequendarum rectam breuem nuncio.

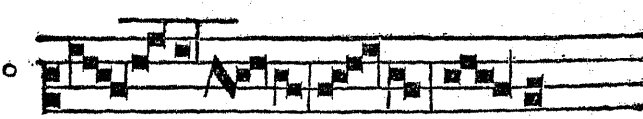
Suauit uoile dont tans vnd, &c. Huiusmodi ligaturarū pones in principio illam per se perfectarum, quæ est de consortio, quatuorque ligatarum sequantur confinio, sicut etiam in collegio scripturarum notatum.

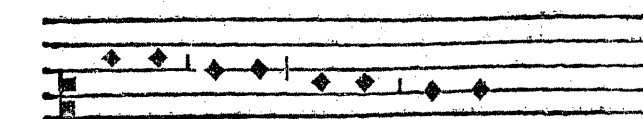
Septimus modus ex uocibus septē componitur, necnō rectis breuibus, hîc ergo locetur,

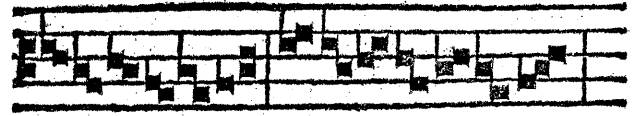
O maria, uirgo Daudica, &c. Sese colit gantibus quatuor, ligetur binis concurrentibus, iste finietur: est earum finibus, semper plica detur.

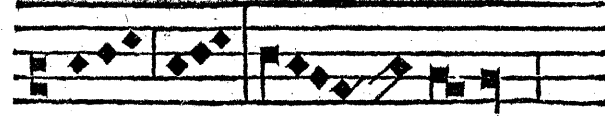
Et sic iste septimus merito dicitur. Octauus modus, inæqualibus, binis semibreuibus semper patietur.

O ma dame, que l'auoye, &c. Binis coeuntibus cum proprietatibus ipse copuletur.

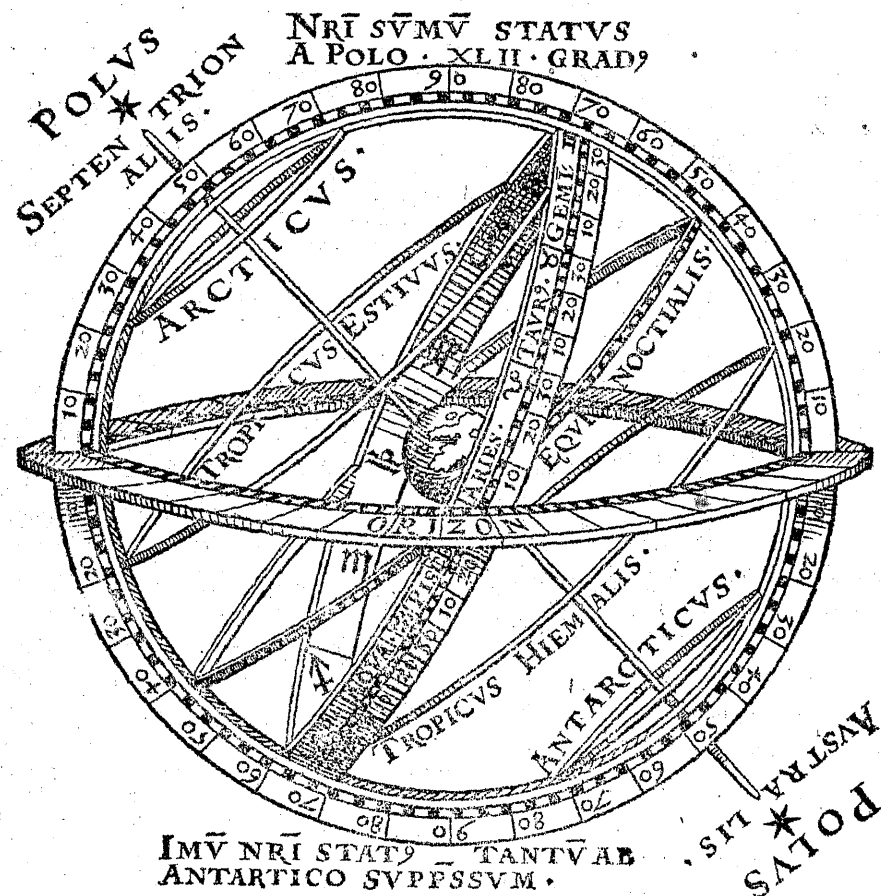

Nonus modus semibreuibus tribus, & aequalibus, sic perficitur.

Domine, Domine, rex gloriae, &c. Ex quibus tribus omnibus unum de temporibus aequale ducetur.

BEDÆ PRESBYTERI DE CIRCVLIS SPHÆRÆ ET POLO.

Sphæra, est species quædam in rotundo cõformata, omnibus ex partibus æqualis apparēs: unde reliqui circuli finiuntur. Huius autem neq; exitus, neque initium potest diffiniri, ideo quod in rotundo omnes tactus & initia & exitus significare possunt.

Centrum est, cuius ab initio circunductio sphæræ terminatur, ac terræ positio constituta declaratur.

Dimensio quæ totius ostēditur sphæræ, cum ex utrisq; partibus eius ad extremam circunductionem rectæ ac virgulæ perducuntur: quæ dimensio à compluribus est axis appellata. Huius autem cacumina, quibus maximè sphæra nititur, poli appellantur. Quorū alter ad Aquilonem spectans, Boreus: alter oppositus, Australis, Notus etiam dicitur.

Quæ sint significationes.

Significationes quædam in circunductione sphæræ circuli appellantur, e quibus parallelos dicuntur, qui ad eundem polum constituti finiuntur. Maximi autem sunt, qui eodem centro, quo sphæra continentur. Horizon autem appellatur is, qui terminat ea, quæ perspicia aut uideri non possunt. Hic autem incerta ratione diffinitur, quod modò polo subiectus & circulis his, qui paralleli dicuntur, modò duobus extremis & æqualibus nixus, modò alijs partibus adiectus terræ peruidetur: ita utcumque fuerit sphæra collocata.

Polus, is qui boreus appellatur, peruideri potest semper: notus autē ratione dissimilis semper est à conspectu remotus. Naturalis mundi statio physicè dicitur, ea esse in boreo polo finitas: ut omnia e dextris partibus exoriri, in sinistris occidere uideatur. Exortus, est enim subita quædam

quædam species obiecta nostro conspectui. Occasus autem pari de causa, ut erepta ab oculis uisa in finitione mundi. Circuli sunt paralleli quinque: in quibus tota ratio sphæræ consistat, præter eum qui zodiacus appellatur. Qui quod non ut cæteri circuli certa dimensione finitur, & inclinatione alijs uideatur, loxos à Græcis est dicitur. Quinque autem, quos supra diximus, sic in sphæra metiuntur. In initio supremo à polo, qui boreus appellatur, ad eum qui Notus & Antarcticus uocatur, in triginta partes unumquodq; hemisphærium diuiditur: ita uti dimensio significari uideatur, in tota sphæra 60 partes factas. Deinde ab eodē principio boreo sex partibus ex utraque finitione sumptis, circulus ducitur, cuius centrum ipse finitur. Circulus Arcticus appellatur, quod intra eum arcturum simulacra ut inclusa perspicuntur. Quæ signa à nostris uicium specie ficta, Septentriones appellantur. Ab hoc circulo de reliquis partibus quinque sumptis, eodem centro, quo supra diximus, circulus ducitur, qui therinos tropicos appellatur: ideo quod sol cum ad eum circumlum peruenit, æstatem efficit eis, qui in Aquilonis finibus sunt: hyemem autē eis, quos Austri finibus oppositos ante diximus. Propterea quod ultra eum circulum sol non transit, sed statim reuertitur, tropicus est appellatus. Ab hac circuli significatione quatuor de reliquis partibus sumptis, ducitur circulus æquinoctialis, à Græcis isemerinos appellatus, ideo quod sol cum ad eum orbem peruenit, æquinoctium conficit. Hoc circulo facto, dimidia sphæræ pars constituta perspicitur. Econtrario item simili ratione à Noto polo sex partibus sumptis, ut supra de Boreo diximus, circulus ductus Antarcticus uocatur, quod contrarius est circulo, quæ Arcticum supra diffiniuimus. Hac diffinitione sphæræ, centroq; polo, qui Notus dicitur, quinque partibus sumptis, circulus imerinos tropicos instituitur, à nobis hyemalis, à nonnullis etiã brumalis appellatur: ideo quod sol cum ad eum circulum peruenit, hyemem efficit his, qui ad Aquilonem expectant: æstatem autē his, qui in Austri partibus domicilia constituerunt. Quando autē abest longius ab his, qui in Aquilonis habitant finibus, hoc maiore hyeme conflantur: æstatem autem hi, quibus sol appositus peruidetur. Itaq; Æthiopes sub utroq; orbe necessariò fiunt. Ab hoc circulo ad æquinoctialem circulum reliquæ sunt partes quatuor, ita uti sol per octo partes sphæræ currere uideatur. Zodiacus autem circulus sic uel optime diffiniri poterit, ut signis factis, sicut postea dicemus, ex ordine circulus perducatur. Qui autem Lacteus uocatur, contrarius æquinoctiali, uel ita ibi oportet constitueri, ut eum medium diuidere, & bis ad eum peruenire uideatur, semel in eo loco, ubi Aquilo constituitur: iterum autem ad eius signi regionem, quod Procion uocatur. Duodecim si-

gnorum partes sic diuidentur. Quinque circuli, de quibus supra diximus, ita finiuntur: ut unusquisq; eorum diuidatur in partes 12, & ita ex eorum punctis lineæ perducantur, quæ circulos significant factos, in quibus signa 12 describantur. Sed à nonnullis imperitoribus queritur, quare non æquis partibus circuli finiuntur: hoc est, ut de triginta partibus quinque partes diuidantur, & ita circuli pari ratione ductantur, id facillimè defendi posse confidimus. Cum enim media sphæra diuisa est, circulorum nullus potest equalis esse: qui quauis proximè eum accedat, tamen minor esse uideatur. Itaq; qui primum sphæram fecerit, cum uellent omnium circulorum æquas rationes esse, pro rata parte uoluerunt significare: ut quanto magis à polo discederetur, hoc minorem numerum partium sumerent in circulis metiendis, quo necesse his erat maiorem circulum definire. Quod etiam ex ipsa sphæra licet intelligere: quanto magis à polo discedes, hoc maiores circulos fieri, & hac re minorem duci numerum, ut pares eorum uideantur effectus: & si non in triginta partes unumquodq; hemisphærium diuidatur, sed in alias quodlibet finitiones, tamen eò ratio peruenit eius, ac si triginta partes fecisset. Zodiacus circulus tribus his subiectus, de quibus supra diximus, ex quadam parte contingit æstiuum & hyemalē, æquinoctialem autem medium diuidit. Itaq; sol per zodiacum circumlum currens, neq; extra eum transiens, necessariò cum signis his, quibus innixus iter conficere uideatur, peruenit ad eos, quos supra diximus orbis, & ita quatuor tēpora definit. Nam ab ariete incipiens, uer ostendit, & taurum, & geminos transiens, idem significat: sed iam capitibus geminorum circulum æstiuum tangere uideatur. Et per cancrum & leonem transiens & uirginem, æstatem efficit. Et rursus à uirginis extrema parte transire ad æquinoctialem circulum perspicitur. In libra autem æquinoctium conficit, & autumnum significare incipit. Ab hoc signo transiens ad scorpionem & sagittarium, deinde protinus incurrit in hyemalē circulum: & capricorno, aquario, piscibus hyemem transigit. Itaq; ostenditur nō per tres ipsos circulos currere, sed zodiacum transiens ad eos peruenire.

Item.

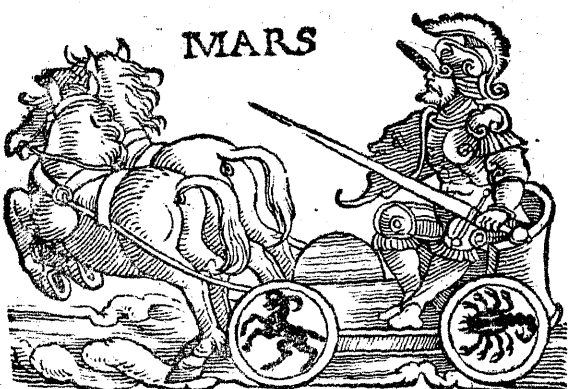
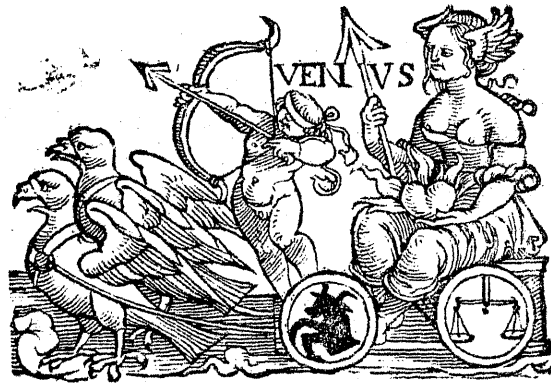
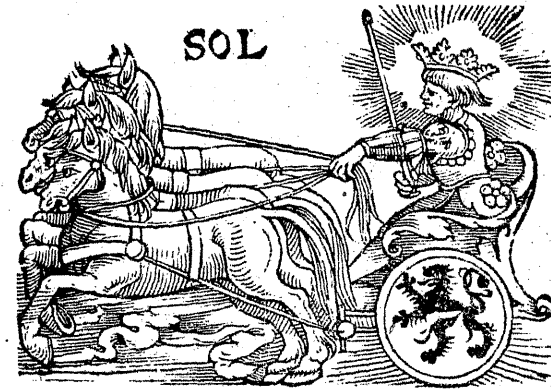
Inuentis in sphæra rotunda coloris, & ipsa sphæra in sexaginta diuisa, ad inueniendum nostri almucantarati, hæc est ratio. Ab arctici centro in meridiano coluro assumas septem sexagesimas, & ibi nostri summum habeas. In quo quidem summo uno circini pede posito, 15 sexagesimas assumas ante æpede cum altero, & primum almucantarati, id est stabilem nostri horizonem circunuoluas. Deinde interius ad decimam quartam ponas, & iterum circunuoluas. Deinde 13, & ita ad singulas interiores sexagesimas ponas & circunducas, dum ad ca-

bb 4 cumca

cumen uentias. Ad erigendam sphaeram rotundam sic facias. Ad arcticum subius duas sexagesimas, in nostram habitabilem sumas, & id loci ad summum uasis, terre uicem obtinentis sustentaculo erigas. Hoc uni facias, alioquin eueniet, ut signa plurima orta non uideas: & contra plurima sublapsa uideas. Hanc quidem positionem edocet status, in equinoctio inuentus. Eclipsis solis & lunae huiusmodi est natura. Constat quidem reuidentibus in zodiaci regione amborum esse currere, sed non aequaliter. Sol enim nunquam ab ecliptica, quae media est, aberrat linea. Luna uero non est in eapisa zodiaci medietate, sed in hoc uel illo la-

tere. Quo fit, ut cum ambo in ecliptica sint, quae ab eclipsi dicitur, utrunque ab altero terrae umbra interueniente obscuretur, quominus apud nos tunc alterius lateat defectus. Nec id mirum. Cum enim ambo (ut dictum est) in eadem sint linea, sed unum supra terram, alterum infra, contingit ut insimul superius ab inferiori: & e contra inferius a superiori per terrae umbram lumine deficiat, & ita superioris uitium notatur, inferioris uero ignoratur. Quare nostri climatis altitudo quadraginta octo sit, haec est ratio, quod per tot gradus a terra polus apud nos est erectus. Propterea & nos eum in sphaera sic erigimus.

BEDÆ PRESBYTERI
DE PLANETARVM ET SIGNORVM RATIONE.

L.V.

Inquisitiones aliquot planetarum.

Saturnus in quo signo moretur, si nosse desideras, annos ab initio mundi per 30 diuide, sumpto a libra initio: quicquid infra 30 remanserit, per duos annos & dimidium partire, dato unicuique signo totidem. Cui autem signo defuerint 2 annis & dimidio, in illo uere Saturnus moratur.

Iupiter, indubitate si uis scire in quo signo moretur, supradictos annos per duodecim diuide: & quod infra remanserit, initio suo ab ariete sumpto, unicuique signo unum annum tribue. Cui autem defuerit annus, ibi se recepat Iupiter.

Si autem in quo signo sit Mars diligenter inquiris, saepe fatos annos per annum & dimidium diuide, & capricorno sumpto initio: & quod supererit per signa partire, unicuique datis quadragintaquinque diebus. Cui quadragintaquinque defuerunt dies, ibi Martem habebas.

Si quis scire curat, in quo signo Venus splendida roretur, supputationem longissimam, & multo errore inuolutam, nunc solerti indagatione abbreviata sic colligat. Annos ab initio mundi per octo computatos semper eiciat, donec ad octo peruenire queat, & quicquid infra remanserit, per trecentos dies diuidat: & ubi hic numerus defuerit, quadraginta addat, & cuilibet signo uiginti quinque distribuat, & a libra incipiat: & cui hic numerus defuerit, ibi Venerem se receptare cognoscat. Ad haec sciat Venerem, Soli semper esse uicinam, sic quidem ut in longiorem nunquam ab eo recedat regionem, quin uel praecedat, uel regenda subsequatur plus quatuor aut tribus signis.

De Mercurio autem, quia nec difficilis habebatur quaestio, non duxi necessarium ut longa subsequeretur descriptio, quia sic uicinus semper uidetur & habetur Soli, ut nunquam uel praecedat uel subsequatur tantum, quin aut in praecedenti signo, aut in subsequenti, uel certe in eodem facillime possit inueniri.

Item de eodem alio modo.

Anno ab initio mundi summam, per triginta

ta quoties potuerit, metiatur: quumque transgressi fuerint numerum, qui consentit menses agnoscantur atque ex his primo capricornus, deinde caetera signa sortiatur triginta, ubi consistunt, Saturnum nonnulli colligendum existimant: deinde ubi triginta defuerint, ibi Saturnum uersari.

Ab exordio mundi annis per octodecim separatis, menses exuberantium annorum, si de nouo per eandem partem diuiseris octodecim, primum sagittario, deinde signis caeteris totidem tribuantur, ubi nam Iupiter domicilium habeat, indicabit. Si quidem cui signo octodecim tribuendi defuerint, Iouem in eodem morari dicunt.

Annis ab initio mundi per senarium diuisis, & annorum numerum excedentium mensibus item per senarium separatis, atque unicuique signo sex assignatis, a scorpione duntaxat sumpto initio, Mars traditur manifestari. Namque in eo signo Martem inueniendum, cui sex defuerint partes, dicunt.

Annos ab initio mundi per uigintiquatuor separare partem iubemur, & hinc summam non congruentium annorum menses consideratos applicare signis, exordio sumpto a Libra: ita ut unumquodque, uigintiquatuor semper accipiat: etenim sic expensis, patefacit stationem Veneris.

Anni saepe praefati, duodenarii parte separati, annorumque superfluentium cogniti, menses duodecim, Virginis sumpto ordine, reliquis totidem attributis, ubi se ceptet Mercurius iudicabunt. Namque cuiusque duodecim assignandi defuerint, in eo uersari Mercurium, curiosi talium rerum opinantur. Sin autem prima partitio duodenaria concludatur, inueniri planetam memoratam in Virgine semper putant.

Planetae, hoc est Errantes, sunt in numero certo tantum septem: qui etsi respondeant septem diebus siue feriis totius septimanae uel hebdomadae: tamen eundem ordinem minime seruant. Quoniam Sol hic habetur quartus, & tandem est primus in hebdomada nostra: nam dicitur & Dies Solis, & Dies Dominicus. Item Luna, est hic ultima & septima: & in septimana est pro secundo die. Solus Mars concordat in situ caeli, & in numero hebdomatico. At Mercurius hic habetur sextus, & apud nos quartus dies septimanarius. Iupiter postea, qui & Iouis, est hic secundus. Saturnus senex loripes, est hic primus, & apud nos ultimus. Ita se longe aliter habent res infernae & humanae, quam res supernae & caelestes. Nec est in homine posse omnium quae supra sunt, ad infallibilem & exquisitam normam scire, dicere, aut scribere. Verum sapiat unusquisque ad sobrietatem, & timeat.

Finis.

ORDO PLANETARVM
IUXTA NATURAM ET NV-
merum earum secundum
Hebræos.

SOL, qui dicitur iuxta Hebræos Hama, prima est planetarum, secunda Venus, quæ dicitur Noga. Tertia Mercurius, idest Cocaph. Quarta luna, quæ & Libala. Quinta Saturnus, uidelicet Sabbai. Sexta Iupiter, idest Sedech. Septima Mars, qui & Madei. Ad hunc ordinem fortuntur horas dierum & noctium totius se primanæ, idest à prima hora diei primæ feriæ solis: unde & dies solis dicitur, secunda hora Veneris, tertia Mercurij, quarta lunæ, quinta Saturni, sexta Iouis, septima Martis, octaua iterum solis: & sic per ordinem, ut diximus. Vnde fit, ut secundum nomina planetarum, quæ præfunt primis horis singulorum dierum, fortiantur ipsi dies nomina: idest dies Solis, dies Lunæ, dies Martis, dies Mercurij, dies Iouis, dies Veneris, dies Saturni. Primis autem horis noctium totius septimanæ, hæc præfunt planeta. Primæ horæ noctis, quæ sequitur diem primæ feriæ, præest Iupiter, secundæ Venus, tertiæ Saturnus, quartæ Sol, quintæ Luna, sextæ Mars, septimæ Mercurius.

Sol creatus est in Leonis decimaquinta parte: Luna in Cancri decimaquinta parte.

Mars creatus est in scorpionis decimaquinta parte, remotus à Sole nonaginta partibus.

Mercurius in septima parte Virginis, remotus à sole 22 partibus.

Iupiter creatus est in Sagittarij quinta parte, remotus à sole 120 partibus.

Venus creata in decimaquarta parte libræ, remota à sole 59 partibus.

Saturnus creatus est in capricorni decimaquinta parte, remotus à sole centum & quinquaginta partibus. Et hæc sententia uiuuierorum Ægyptiorum, Israelitæ uerò & Chaldaei alio modo sentiunt. Dicunt quidem solem in prima parte arietis creatum. Saturnum in prima parte capricorni, remotum à sole nonaginta partibus. Iouem in prima parte sagittarij, remotum à sole centum & uiginti partibus. Martem in prima parte scorpionis, remotum à sole centum & quinquaginta partibus. Venerem in prima parte Tauri, remotam à sole triginta partibus.

Summa quidem absidis Saturni est in libra, Iouis in cancro, Martis in capricorno, Solis in ariete, Veneris in piscibus, Mercurij in uirgine, Lunæ in tauro. Sol in ariete erigitur, in libra subuertitur. Saturnus in libra erigitur, in ariete subuertitur. Mercurius in uirgine erectus, subuertitur in piscibus. Venus in piscibus erecta, in uirgine est subuerfa. Mars erectus in capricorno, subuertitur in cancro. Iupiter erectus in cancro, subuertitur in capricorno.

no. Luna in Tauro erigitur, in scorpione subuertitur. Sol præsidet calori, Mercurius siccitati, Iupiter uentis, Venus imbribus Luna frigoris, Saturnus potior frigiditate, Mars calori nimio sole. Sal calidæ naturæ, coloris aurei. Luna frigidæ naturæ, coloris argentei. Iupiter frigidæ naturæ, coloris electri. Mars calidæ naturæ, coloris ærei. Venus naturæ tepidæ, coloris stannei. Mercurius naturæ siccæ, coloris plumbei. Saturnus naturæ frigidæ, coloris ferrei.

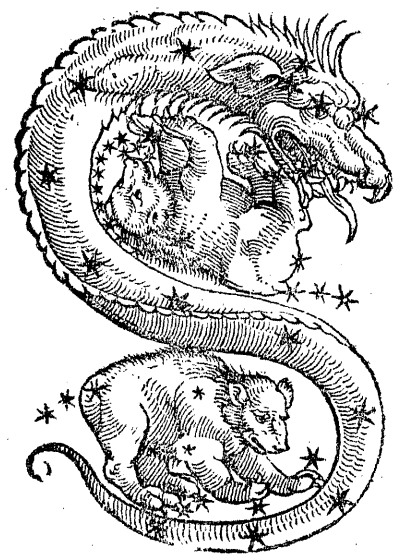
De ortu & occasu duodecim signorum.

Temporum, quibus duodecim signa oriuntur aut occidunt, habenda est distantia. Nam quæ obliquè oriuntur, & recta occidunt, celeriores ortus habent quam occasus: contra, quæ recta oriuntur, & obliqua occidunt, tardius oriuntur, & celerius occidunt. Cancer, qui rectè oritur inclinaturq; , mersatur, oritur duabus horis & duodecima parte horæ: occidit autem hora ac deince horæ. Leo oritur duabus horis & tertia parte horæ: occidit autem hora semis, & sexta parte horæ. Virgo oritur duabus horis & dimidia, & sexta parte horæ: similiterq; libra, occiditq; hora & tertia parte horæ. Scorpius oritur duabus horis & tertia parte horæ. Sagittarius oritur horis duabus & duodecima parte horæ: occidit autem hora ac deince horæ. At contra, quæ obliquè oriuntur, & recta occidunt, breuiore ortus occupant quam occasus. Denique ex his est signum capricorni, quod oritur hora & deince horæ, occidit duabus horis & duodecima parte horæ. Deinde, quod sequitur unumquodque ex oppositis habet in occasu.

Hec habent ista. Aries cum Libra, in ortu & occasu concordat.

Taurus & Scorpius, Gemini & Sagittarius, Cancer & Capricornus, Aquarius & Leo, Pisces & Virgo.

DE SIGNIS COELI.

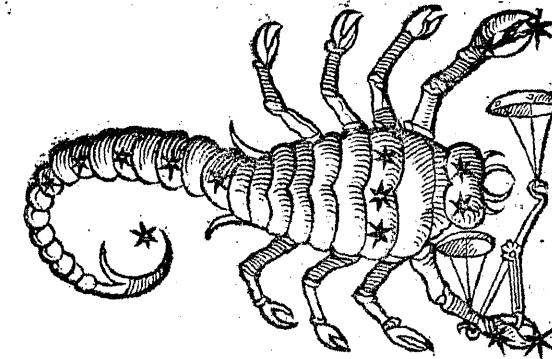
Helice, idest arcturus maior, habet in capite stellas obscuras septem, in singulis auribus singulas super pectus 1, in spatula 1, in pede 1, in dorso 1, in tibia anteriore 2, super eandem tres: sunt omnes 18. Cynosura, siue Fenix, qui & Arcturus minor, & à quibusdã canis cauda uocatur, habet autem per unumquemque angulum in humero splendidam 1, in cauda tres. Sunt autem inter ambos arctos stellæ 24. Superfunt autem aliæ stellæ 10, quæ præcedunt, & dicuntur Lucentes: & minima una, quæ uocatur Polus, ubi dicunt totum mundum reuolui. Draco qui continet utrosq; Arcturos, helice superuoluit caput, fenicis circuncingit caudam. Habet autem in capite stellas splendas tres, & per totum corpus 12 ab inuicem distantes. Sunt omnes quindecim.

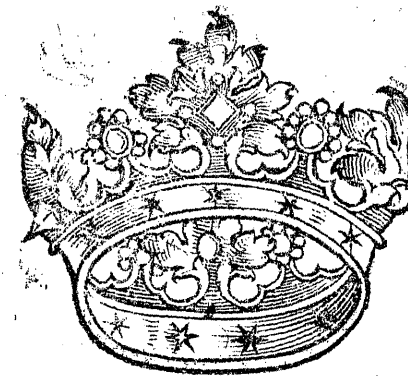
Serpentarius, qui & Asclepius uocatur, stans uerò supra scorpionem tenet serpẽtem in manibus. Habet autem in capite stellam splendidam 1, in sinistra manu 3, in dextra 4, in utroq; humero 1 splendidam. In utrisque lumbis 1, in utroq; genu 1, in dextra tibia 1, in utroq; pede 1. Sunt omnes 17. Serpens, quem tenet in manibus, habet stellas in capite 2, per reliquũ corpus 4. fiunt insimul 23.

Hercules, qui stas genua flectit, habet autem in capite stellam unam, in utroq; humero splendidam 1, in cito sinistro 1, in dextra coxa 2, in genu dextro 1, in eadem tibia 1, in dextra manu 1, & in ropulo quem tenet eadem manu 1, in sinistro genu 1, in eadem tibia 1. Sunt omnes duodecim.

Scorpio habet stellas in utrisq; labijs 2, quarum priores sunt magnæ, secundæ obscuræ. In fronte uerò 3, media autem ex ipsis splendidior est cæteris. In spina splendas tres, in uentre 2, in cauda 5, super aculeum 2. Sunt omnes 19.

Corona uerò habet stellas nouem in circuitu positas, sed ex ipsis sunt tres splendoriores ad caput serpentis arcti.

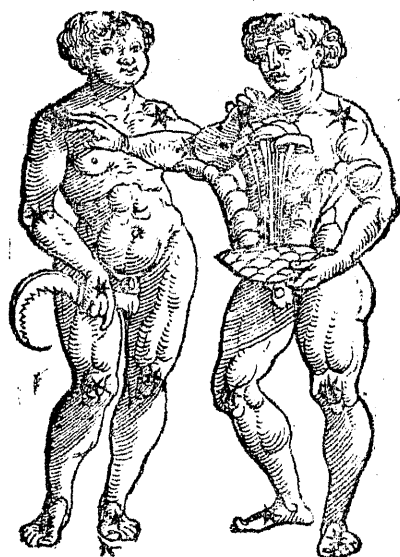

Arcas, qui & Bootes, custos plaustris feitur esse. Habet autem stellas in dextera manu, quæ non

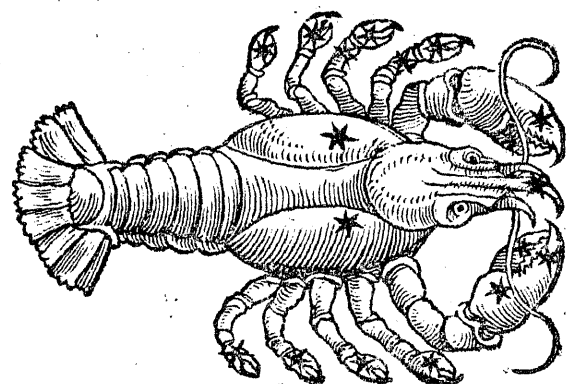
non occidunt, quatuor: in capite splendidam unam, in utroq; humero unam, in utrisq; mamillis unam, in dextro cubito quatuor, in sinistro unam, in utroq; genu . 3. Sunt omnes 16.

Virgo, quae & iusticia appellatur, habet stellam in capite obscuram ualde unam, in unaquaque ala duas, in singulis humeris singulas, in uno quoq; cubito unam, in singulis manibus singulas, in penula uelamenti sex, in unoquoque pede unam.

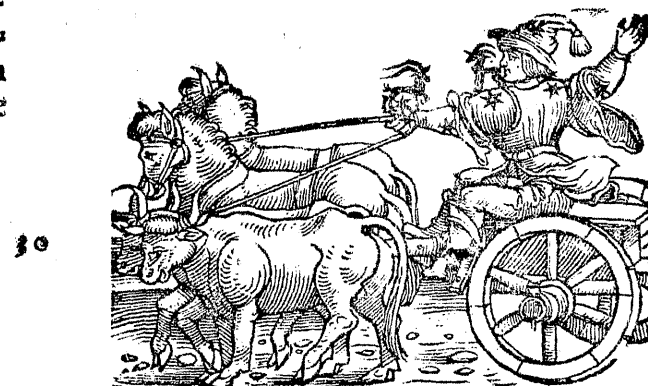
Ex geminis prior qui excedit ex cancro, habet stellam in capite splendidam unam, in utroq; humero splendidam unam. Sunt omnes 5. Alter uero habet in capite stellam splendidam, in humero sinistro unam, per singula femora unam, in dorso tres, Sunt omnes 7, inter utrosq; uero duodecim.

Cancer habet stellas splendas in testa 4, in dextris pedibus per singulos unam, in sinistro primo 2, & in sinistro tertio 1, in quarto 1, in ore unam, in dextro labio 3, in sinistro duas. Sunt omnes 18.

Leo habet stellas in capite 3, in ceruice 2, in 20 pectore unam, in dorso tres, in summitate caudae splendidam 1, sub pectore 2, in anteriori pede splendidam 1. Sunt omnes 13.

Agitator habet stellam in capite 1, in utroq; humero 1, sed ea est clarior, quae in sinistro humero est. In utroque cubito 1, in dextera manu 1, in summitate manus sinistrae 2, & super ipso 40 brachio edulos 2, & in utroq; hedulo stellam unam. Sunt omnes 10.

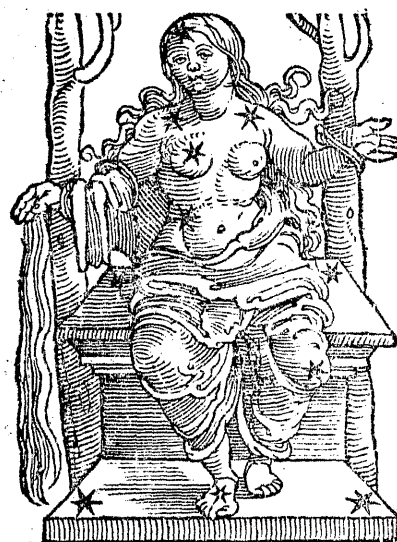

Taurus habet stellas in utroque cornu 1, in fronte 2, per singulos oculos 1, in nare 1. Haec autem stellae Pleiades & Virgiliae, necnon & subuculae dicuntur: in utroq; genu 1, in paleario 2, in collo 2, in dorso tres, ex quibus nouissima 60 splendida est: in uentre unam, in pectore unam. Sunt omnes 18.

Cepheus

Cepheus habet in capite stellas splendas 2, & in dextera manu splendidam 1, in utroque humero 1, in zona 3, in dextro latere ex transuerso super ilium 7, in sinistro genu 2, in summitate pedum quatuor. Sunt omnes 21. Hic autem in Septentrionis incisione constituitur inter medium Septentrionalis circuli & aestiuali solstitio.

Cassiopeia habet in capite stellam splendidam 1, in utroq; humero splendidam 1, in dextera parte pectoris splendidam 1, in dextro cubito 1, in utraque manuum summitate splendidam 1, in umbilico splendidam & magnam 1, in sinistro femore 2, in genu splendidam 1, & per singulos angulos in summitate sellulae 1. Sunt omnes 13.

Beda, tom. 1.

Andromeda habet stellam splendidam in capite 1, in utroq; humero 1, in cubito dextro 1, in sinistro 1, in summitate manus splendidam 1, in pedali summitate splendidas 2, in zona 3, super zonam 4, in unoquoque genu splendidam 1, in dextro pede 2, in sinistro unam. Sunt omnes 21.

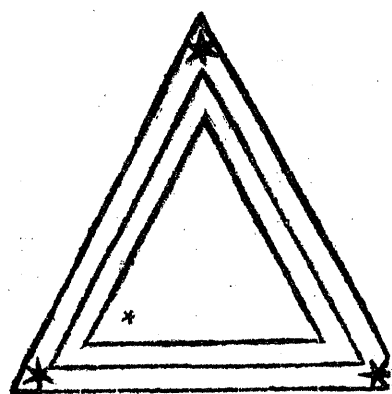

Equus, qui bellorum fons & Belloforeus dicitur, habet stellas in rostro 2 obscuras, in capite splendidam 1, in maxilla 1, in utrisq; auribus splendidam 1, in ceruice 4, in humero 1, in pectore 1, in spina 1, in umbilico 1 nitidam, in utroq; genu 1, per singulos ungues anteriores unam. Sunt omnes 19.

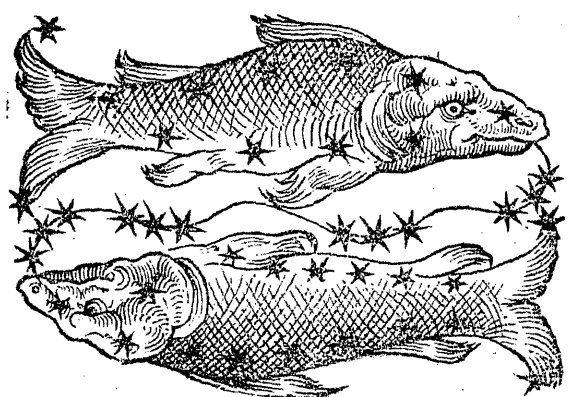

Aries habet stellam in capite unam, in nare tres, in collo duas, in summitate anterioris pedis unam, in dorso quatuor, in cauda unam, in uentre tres, in lumbo unam, in summo pedis 1. Sunt omnes 17.

cc Trian

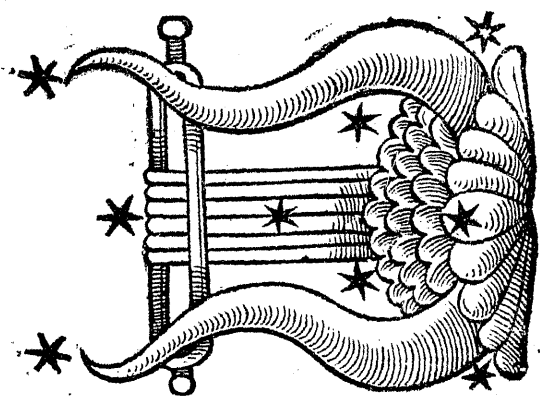
Triangulus, qui iacet supra caput arietis, habet stellas per singulos angulos: nitidam, ex quibus una est splendidior ceteris.

Piscis Aquilonius habet stellas 12. Australis 15. Linteum eorum in quo continentur, habet stellas ad Aquilonem 3, ad occasum 3, ad orientem 3, in connexu 3. Sunt omnes 39.

Perseus, qui fertur tenere caput Gorgonis, habet stellas in utroque humero splendidam 1, in summitate manus dextrae unam, in eiusdem cubito unam, in summitate manus sinistrae unam, in ventre unam, in dextro lumbo nitidam unam, in dextro femore splendidam unam, in utroque genu unam, in tibia 2. Gorgonius autem dicitur habere in capite stellam 1, & in crinibus 3. Sunt omnes 16.

Lira habet stellas in utroque pectine 1, in singulis pedales 1, in modulo 1, in utroque humero 1, in iugo 1, in tympano splendidam atque candidam 1. Sunt omnes 9.

Cygnus habet stellam in capite splendidam 1, in collo splendidam 1, in dextra ala 5, unam nitidam, quae est circa collum: in sinistra ala 5, in corpore unam, in genitali suo magnam unam. Sunt omnes 14.

Aquarius habet stellas in capite 2 obscuras, in utroque humero splendidam 1, in summis manibus 1, per singulas mammillas 1, subtus mammillas ex utraque parte 1, in sinistro lumbo unam, in utroque genu 1, in dextra tibia 1, in singulis pedibus 1. Sunt omnes 18. Effusio autem sit dextra laevaque, in qua 2 sunt splendidae: ceterae uero obscurae.

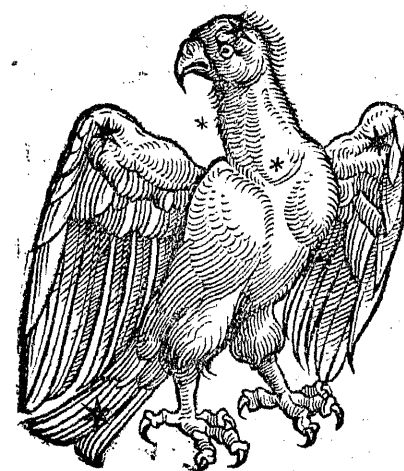
Capitulum

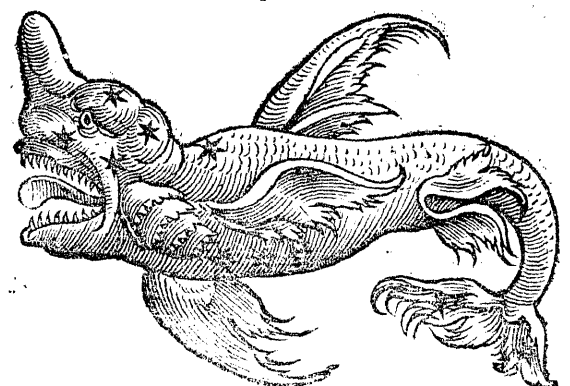
Capricornus habet in utroque cornu stellas 2, in naribus splendidam 1, in capite 2, in collo splendidam 1, in pectore 2, in anteriori pede 1, in summitate ipsius pedis 1, in dorso 7, in ventre 5, in cauda 2. Sunt omnes 26.

Sagittarius habet in capite stellas 2, in caput la unam nitidam, in dorso 3, in cauda 2, in anteriori genu 1, in utroque pede 1, in arcu 2, & in iaculo quatuor: una uero in summo, alia in medio obscura, & 2 in pennis iaculi, ex quibus clarior est una. Sunt omnes 19.

Aquila habet in pede stellam 1, in medio corpore obscuram 1, in rostro superiori 1, in subtiori 1. Sunt omnes 4.

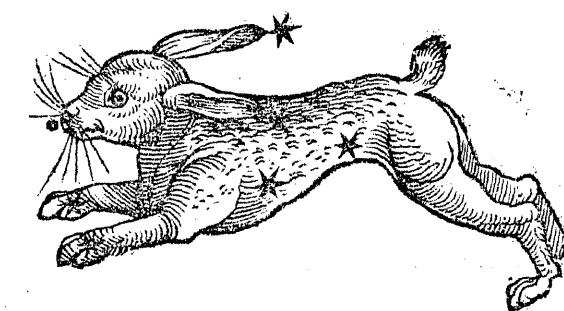

Canicula, quae oritur post Orionem, habet stellam splendidam in lingua unam, quam Syrii canem uocant rutilantem multum, & per interualla colores mutantem: habet in utroque humero obscuram 1, in pectore 2, in anteriori pede sinistro tres, in dextro unam, supra dorsum tres, in ventre tres, in sinistro lumbo unam, in

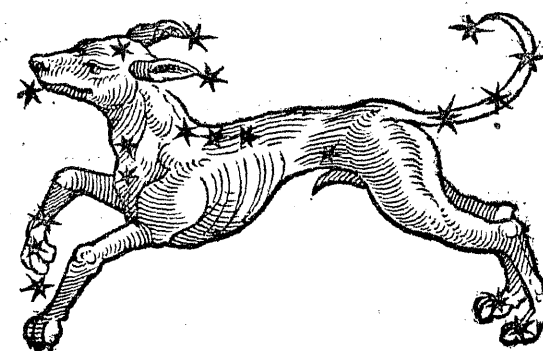
Delphinus non multum supercurrit capri cornu, habet in ore stellam 1, in uertice 2, in ala secus uentrem 3, supra dorsum 1, in cauda 2. Sunt omnes 9.

Orion obliquus quidem Tauro, habet in capite stellas splendidas 3, ex quibus una est splendidior ceteris. In utroque humero splendidam unam, in cubito 1 obscuram, in summitate manus 1, in zona 3, in matili 3 obscuras, in utroque genu 1, in utrisque pedibus 1. Sunt omnes 17.

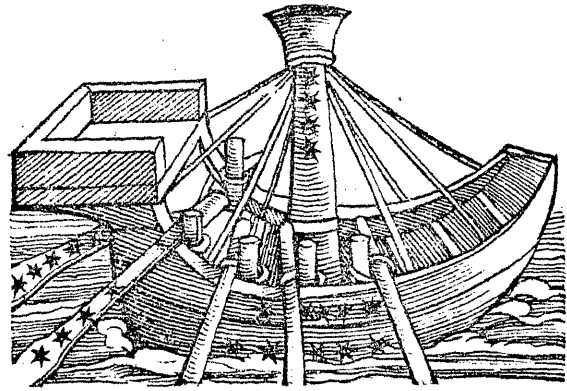

Lepus habet stellas in utrisque auribus 1, in corpore 2, in dorso nitidam 1, in posterioribus pedibus per singulos 1. Sunt omnes 7.

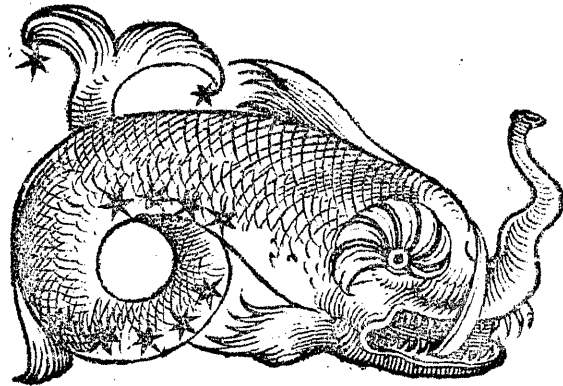

et 2 poster

posteriori sinistro pede unā, in summitate caudæ 1. Sunt omnes 17.

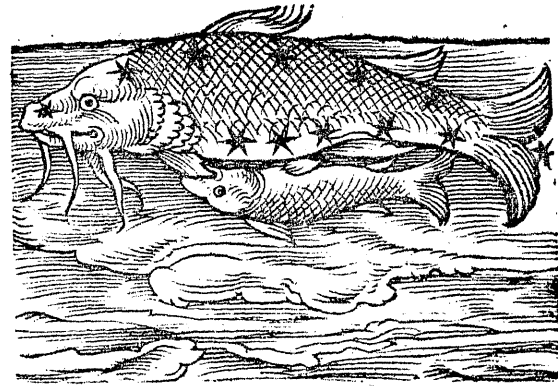
Nauis, quæ apud Argiuos argo uocatur, habet stellas in anteriori parte nauis 4, & in puppi 4, in utroq; humero 5, in uelo tres, in costa 5. Sunt omnes 27.

Cetus sub ariete & piscibus gradiens, habet stellas in cauda 2 obscuras: à cauda usq; ad gibbum 6, in uentre 6. Sunt omnes 14.

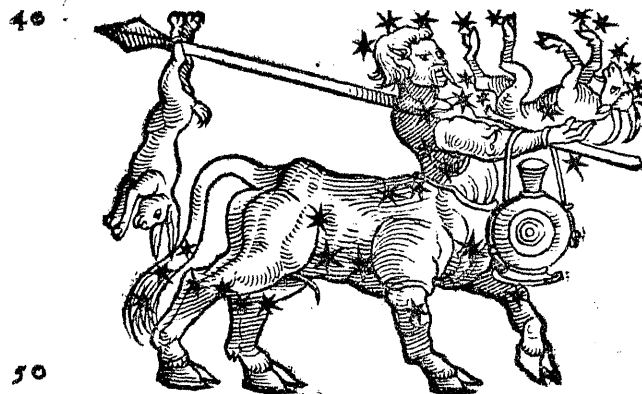
Eurus, qui & Eridanus, & à quibusdam Nilus, qui & Geon, è meridianis partibus habens initium ad Orionis pedem tendens: subiacet ei stella, quæ uocatur Canopus, quæ tægit splendens temonem. Nauis spacium paruum patet, eo quod circa terram esse uidetur: habet stellas in prima acie 3, in secunda 3, in tertia 3, usque ad nouissimas sex.

Piscis magnus & Auster dicitur, à Capricorno usq; pisces eius longitudo prouoluitur, qui subiacet Aquario, & suscipit eius effusionem. Habet stellas 12, ex quibus esse fertur sub pedibus Aquarij, & tres in brancijs eius: ipsæ autem clariiores cæteris esse noscuntur.

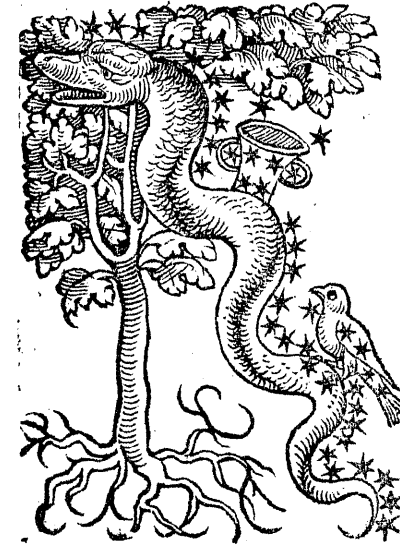

Sacrarium, quod & Fanum accipitur, hoc signum sequitur caudam magni Scorpij, circumdat Septentrionem & quædam pars obtusior arcturi quædam autem citò sub uespere desinit. Habet autem stellas super craticulam 2, in uasile 2. Sunt omnes 4.

Centaurus fertur habere bestiam in manu iuxta Sacrarium, in quo uidetur offerre. Habet stellas in capite obscuras 3, in utroque humero splendidam 1, in sinistro cubito unam, in summa manu 1, in medio pectore 1, in spina 2, in uentre splendidas 2, in lumbo splendidam 1, in cauda 3, in utrisq; genibus retorsis 2, in utroq; armo 1, in utroq; pede anteriori 1. Sunt omnes 24. Ferunt tenere, sicut superius significauimus, in fl.

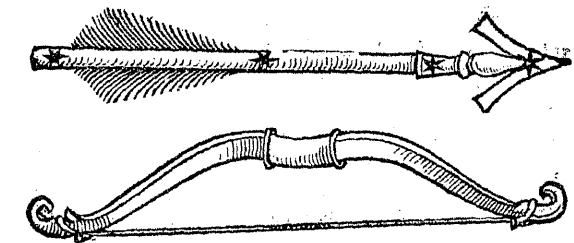
in sinistra manu arma & leporem, in dextra uero bestiam, & à quibusdam hydriam aceri, quæ habet stellas in cauda duas, in summo pede anteriore nitidam unam, & in spina nitidam unam, & in anteriore pede splendidam unam, & subter ipsum pedem unam, in capite tres. Sunt omnes nouem, in totum uero 33.

Serpens, super cuius caudam coruum sedere dicunt, & in medio urnam asserunt. Ferunt enim, quod caput summitatis Cancro, & caudam ad Centaurum tendat, qui habet stellas tres, in ceruice unam, in pectore unam, in uentre unam.

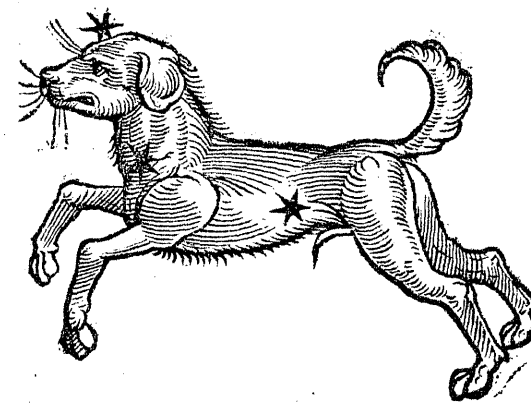
Coruus uero habet stellas tres, in rostro unam, in ala unam, in genitali unam. Vrna autem habet stellas tres obscuras in medio labiorum. Sunt omnes decem.

Sunt qui eam aliter pingunt, nempe serpentes supinum, urnam gestantem in dorso, & coruum caudam serpentis mordentem.

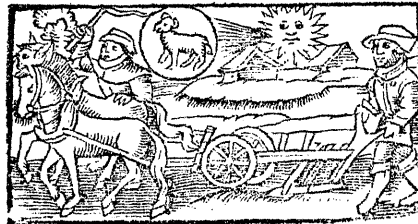
In sagitta, una est quartæ magnitudinis, tres quintæ, & una sextæ.

Sagitta inter duos circulos æstiuum & æquinoctialem, signo Aquilæ superposita, diuiditur ab eo circulo, qui utroq; polo subiectus, ad Cancrum & Capricornum peruenit. Huius cacumen ad equipedium regionem spectat, altera pars ad humeros Ophiuchi tendit. hæc occidit Virginis ortu. Oritur autem cum Scorpione. Habet omnino stellas quatuor: quarum una in principio materiæ, altera in medio, dicitur in loco quo ferrum solet affigi, diuersa uidentur. Hæc Hyginus.

Anticanis dicitur sub Geminis bene parere, habet stellas tres, quarum una splendidior est cæteris: & ideo Anticanis uocatur, eo quod sit contrarius Cani.

SIGNORVM COELESTIUM FINIS.

Ianuarius.
Poto.Februarius.
Ligna cremo.Martius.
De uite superflua demo.Aprilis.
Do germen gratum.Maius.
Mihî flos feruit.Iunius.
Mihî pratam.Iulius.
Spicas declino.Augustus.
Messis meto.September.
Vina propino.October.
Semen humi iacto.November.
Mihî pasco sues.December.
Mihî macto.

BEDÆ PRES- BYTERI LIBELLVS DE TONITRUIS,

AD HERENFRIDVM.

Literas dilectionis uestræ desideratas (uenerande pater Herenfride) accepi, quibus me ualde laboriosum atque periculofum opusculum certe obtractatorum inuidorumq; latratibus atque blasphemijs patens, qui me fortasse diabolico (quod absit) spiritu, aut iniqua magicæ excogitatione artis afflatum, & non sancti Spiritus gratia illuminatum, aut rhetorico spiritu imbutum, hæc fecisse & excogitasse afferat, noua uidelicet præfagia rerum, quasi ore prophetico prædicere subire iussisti. Obsecrantes scilicet, firmiterq; sapissimè præcipientes, ut de sermone aliquid utrobique deesse constat, quid mysticè tonitrua præsignant, iuxta ingeniosi mei igniculum, in Latinum uertere sermonem. Vestræ autem præceptis obtemperans, idcirco hoc opusculum perficere maxime studui, ne uestra uenerabilis petitio apud me floccipendi ab ullo uideretur. Verumtamen subnixis precibus flagito, ut contra inuidos, qui uel canino dente hoc opusculum corrodere aut subannare conaturi sunt, uel quasi latrantes canes aduersum me, rabido ore desæuiant, quicq; in eo se doctos esse arbitrantur, si alijs detrahant, orationum uestrarum clipeos opponatis, & anchora sancti sermonis uestri, fideliumq; uestrorum, hoc opusculum ex sermone, à fidei uestro in Latinum translato, omnimodis ab inuidorum inimicorum uel detractionibus, stabilitum atque illæsum permanere faciatis. Precor etiam uos (pater charissime) ut qui tantum opus me subire fecistis, in sanctarum uestrarum uictimis, in conspectu altissimi, pro me misero peccatore fideliter intercedatis.

De tonitruis in quatuor orbis partes.

Ab Oriente.

Ab orientali igitur plaga si exorta fuerint tonitrua, secundum subtilium philosophorum traditiones in anni ipsius circulo, humani sanguinis copiosam effusionem ipsa præsignant tonitrua.

Ab Occidente.

Ab Occidentali quoq; climate quum surrexerint tonitrua, sapientes secundum nimiam subtilitatem indagantes, rerumq; præfagia agiliter inuestigantes, mortalitatem proles Adæ, pessimamq; pestilentiam ipso in anno imminere significare tonitrua dixerunt.

A Meridie.

Meridiana (ut sagacis ingenij philosophi, qui

intellectuali consideratione, indagabilisq; prudentia rerum præfagia notauerunt, aiunt) tonitrua, incolas pelagi magna clade, anni illius curriculo esse morituros, præfigurant.

A Septentrione.

Boreæ nanque, iuxta subtilitatem eorum qui inuestigare rerum causas conati sunt, quando intonant tonitrua, pessimorum peccatorum, paganorum uidelicet atq; peruerforum Christianorum, mortalitatem significant.

Præfagia pro mensibus.

De Ianuario.

Si in mense Ianuario (prout agilitas philosophorum reperit) tonitrua percipiant, in anni ipsius ambitu multos homines ac pecora, oues uidelicet, esse morituros, syluarumq; ac nemorum sterilitatem, uel infructuositatem præfigurant.

De Februario.

In mense Februario si tonitrua fuerint exorta, ualde (ut aiunt) auribus audientium nocent, & ad aurem pertinent, qui ipsam perturbant.

De Maio.

Martij quoq; mensis tonitrua, iuxta sagacis ingenij nobilium philosophorum inuestigationem, periculosa delignant præfagia (sicuti nanque dicunt) mortalitatem, uel diem tremendi iudicii præfigurant.

De Aprili.

Mensis etiam Aprilis tonitrua, seminibus (ut aiunt) ac frugibus, in anni ipsius curriculo periculum imminere significant, & inter undas uasti pelagi nauigare, ualde esse periculofum prænotant.

De Maio.

Si autem aliquo in anno tonitrua maio in mense tenuerint, illi qui rerum præfagia subtiliter notauerunt: ipsa tonitrua pluuiam copiosam frugumq; ac fœni nimiam fertilitatem anno in ipso esse uenturam significare dixerunt.

De Iunio.

Iunio quoq; in mense si in curriculo anni illius tonitrua surrexerint (prout philosophi testantur) piscium diuersi generis multifariam diuersamq; multitudinem inter glauciconas undas fluminum anno in ipso uenturas esse, ipsa tonitrua declarant.

De Iulio.

Philosophi etiam qui intellectuali consideratione agiliq; studio rerum præfagia indagare conati sunt, Iulij mensis tonitrua quocumque in anno, hominibus anni in illius curriculo magnum imminere mortis periculū, arboribusq; nimiam infructuositatem præsignare dixerunt.

De Augusto.

Repertores quoq; magnarum subtilitatum autores egregia prudentia philosophiæ considerationis, in rebus pertractandis in spectaculi laetibus locupletati: mensis Augusti tonitrua in cuiuslibet anni ambitu si intonuerint, pelagi pisces per turmas atque generationes suas, no-

eiūmque serpentini generis exercitum anno in ipso esse fortiter morituros præfigurare dixerunt.

De Septembri.

Si aliquo in anno (prout sagacis ingenij philosophi subtiliter inuestigauerunt) Septembri in mense tonitrua fuerint exorta, anni in ipsius curriculo copiosam multitudinē laicorum, de hoc seculo cateruatim migraturam esse, ipsa tonitrua mysticē designant.

De Octobri.

Auctores, qui mirabili speculatione quid tonitrua temporum significant inuestigauerunt, asserunt tonitrua mensis Octobris, infra anni illius circulum ualidissimas aëris procellas, atque ingentissimos uentos esse uenturos, significare.

De Nouembri.

Nouembris quoque tonitrua in quocunque anno sonuerint, iuxta subtiliū philosophorum physicam speculationem, in anni ipsius curriculo nimiam omnium infœcunditatem sterilitatemque imminere designant.

De Decembri.

Fœlici etiam artificiosaque consideratione nobilissimi ingenij doctores, in speculo rerum spiritali cernere conati sunt: quia tonitruum mensis Decembris nihil nocuum malum uel hominibus seu cæteris animalibus, aut omnibus frugibus præfigurant: sed prospera atque saluberrima ab illis uidentur esse.

De septem ferijs.

De Dominico die.

Si quolibet in anno tonitrua in die Dominico tonuerint, prout philosophi, qui rerum præfagia agili consideratione inuestigauerunt, asserunt clericorum atque sanctimonialium foeminarum ingentem mortalitatem imminere ipsa tonitrua designant.

De Lunæ die.

Auctores quoque præclari ingenij, qui perutili speculatione secundum humanę intelligentiæ capacitatem, omnia ac præfigurationes rerum his, qui eam agnoscere desiderant, scripserunt, si aliquo in anno in die Lunæ tonitrua fuerint exorta, turmas coniugum esse morituros, frugesque eclipsim passuras esse, ipsa tonitrua præfigurare aiunt.

De Martis die.

Secundum etiam nimie sagacitatis florulentam scientiam ac philosophicæ contemplationis subtilitatem philosophi, qui physica consideratione quasi prophetico ore quid rerum mysticē præfagia significant, declarant. Inter cætera sic aiunt, Martis in die, in cuius libetanni circulo, si surrexerint tonitrua, magnificā, copiosissimamque abundantiam frugum terræ superflue esse uenturam, mysticē tonitrua significare nemo dubitet.

De Mercurij die.

Solerti cura cognoscendarum rerum ama-

tores sapientiæ subducti, de tonitruū diei Mercurij præfigurationibus inter diuersas ac uarias rerum subtilitates se ita reperisse testantur, Nam (ut dicunt) si fortē contigerit, ut in die Mercurij se eleuent tonitrua, scorta ac meretrices fatuasque foeminas per agmina sua cateruatim de ergastulo carnis esse migraturas: aut humani sanguinis copiosam effusionem ipsa tonitrua præsignare, nulli est dubitandum.

De Iouis die.

Efficacis prudentissimamque scientiæ mentis suæ fibris cati inuentores, qui indesinenter sanctæ philosophicæ præfagia rerum rimare ac perscrutari non cessant de præfigurationibus tonitruum diei Iouis, prudenti inuestigatione ita asserunt. Festantur namque, quod quotienscunque Iupiter suo in die insonat, multiplicē abundantiam frugum terræ esse uenturam, uberrimamque incolarum pelagi superbam multitudinem per cunctos aëtos, ac turmas suas fluminum multipliciter impleturam, ipsa tonitrua præfigurant.

De Veneris die.

Nobilium didascalorum, qui penē a cunabulis inter matris philosophiæ ubera sunt lactati atque nutriti, prudentissima contemplatione, acutissima, uariisque flore philosophicæque subtilitatis ornata ingenia, de præfagijs tonitruum diei Veneris ita statuunt. Testantur etenim omnimodis Veneris in die tonitrua si contigerint, quia uel regis interfectionē, aut ualidissimum bellum, multorumque stragem ociter immineret, uel multa pecoramortura esse, ipsa tonitrua præsignant.

De Sabbati die.

Philosophi, qui artificiali scientia rerum naturas atque præfagia intellectuall speculatione subtiliter cernere iuxta sagacissimi eorum ingenij nimiam flagrantiam conati sunt, de Saturni diei tonitruum omnibus præfigurationibus, quæ taliter inuestigare, atque exponere dicuntur. Si enim (ut aiunt) in die Saturni tonitrua surrexerint, tonueritque, haud longē exinde aut ingentem pestilentiam humani generis esse uenturam, uel ualidissimum bellum uenturum, ipsa tonitrua designant.

BEDÆ PRES-

BYTERI PRONOSTICA TEMPORVM.

I 1 feria fuerint cal, Ianuarij, hyems bona erit, uer uentuosum, aestas sicca, uindemia bona, boves crescent, mel abundabit, uetule morientur, abundantia & pax erit.

Si 2 feria hyems mixta erit, uer bonum, aestas sicca, & uentiosa tempestas, & uindemia non bona

+ bona, & ualetudo hominum, apes morientur, & prodigia, quæ dabit hominibus Deus.

Si tertia feria, hyems umbrosa erit, uer tempestuosum, & uentuosum & pluuiosum, aestas sicca, uindemia laborabit, & uisa erit, & mulieres morientur, naues periclitabuntur, & reges peribunt.

Si quarta feria, hyems dura & aspera erit, uer malum & uentuosum, aestas bona, uindemia bona & laboriosa, & frumentum bonum, iuuenes morietur: & qui nauigabunt, satis laborabunt.

Si quinta feria, hyems bona, uer uentuosum, aestas sicca, uindemia bona: abundantia erit, & principes siue reges peribunt.

Si sexta feria, hyems mutabilis, & uer bonum, aestas sicca & bona, dolor oculorum, uindemia bona, & copia magna erit, & oues peribunt.

Si septima feria, hyems turbidiosa, uer uentuosum, & fructus laboriosus erit: oues peribunt, homines uetuli morietur, & calæ cremabuntur.

De præcognitione copiarum aut paupertatis futuræ.

+ Si quis est, qui ignoret aut copiam aut paupertatem futuri anni, animaduertat in prima nocte mensis Ianuarij, qui caput probatur totius anni, & inspiciat primam horam primę noctis eiusdem mensis: & sicut hora Solis præualebit, eodem anno siccitas in terra erit. At si est Veneris hora, regnabit eo anno magna hominum rixa, & mulierum pestilentia, & erunt sex menses pluuiæ temperatæ, & residui sex calidi.

Quod si autem Mercurij hora primitus effulserit, erunt quatuor menses pluuiæ: sed Aprilis & Maius præcipue. Si autem surrexerit luna prima hora Ianuarij, & in capite arteris, præualebunt pluuiæ, & eradicabunt segetes pluuiarum inundationes, & pluet sex mensibus, & bellorum erunt uariæ perturbationes, & uilescet mercatorum merces, & erit multa hominum strages. Quod si in uentre arietis inuenitur, periclitabuntur nauæ, & præliabuntur

in Occidente, Corduba præliabitur inter se: & lugebit sex menses. Quod si prima hora Ianuarij inuenitur in capite Tauri, florebit segetes cum ubertate multa, & septem anni carissima carebit, & reges peribunt. Quod si in uentre Tauri prima nocte Ianuarij luna emiserit, Orientalis plaga multa affligetur pluuiæ: & regum erit pestilentia. At si in cauda Tauri inuenitur, erit annus mediocris. Si autem inuenitur in capite Geminorum, regnabit Cordu-

benis pestilentia, & in Seraguga & eis citra. Quod si eadem nocte emiserit in Geminorum cauda, erit fames in media terra: & principum eius nouem mensibus præualebit pestilentia. Si autem erit in capite Cancri, erunt pluuiæ & segetes multæ. Et si erit in uentre uel cauda Cancri, erit annus pacificus cum ubertate magna sex annis. Quod si erit in Leone prima hora noctis Ianuarij, erit iudicij perturbatio, multiplicabitur latronum exaggeratio, annus mediocris. Si autem inuenitur in

uentre Leonis, erit mortalitas multa hominum. Si autem in cauda Leonis, quadrupedum & paruulorum mors eo anno regnabit, & pauperes ditabuntur. Cum autem in Virgine emiserit, Corduba fame peribit. Si autem in fine Virginis, copia eodem anno frugum erit. At si in capite Librę effulserit, paucitas denuo redibit. Cum autem in uentre Librę, erit mutua regum perturbatio. Si autem in capite Scorpij prima nocte Ianuarij fuerit, multus tumultus hominum erit. Quod si in uentre Scorpij, 40 diebus non cessabit pluuiæ. At si in cauda, erit omnium bonorum copia. Si uero in capite Sagittarij prima hora Ianuarij luna uenerit, iterum perturbatio regum redibit, & 9 annis fames præualebit. Quod si in cauda Sagittarij effulserit, Christianorum maximè pestilentia regnabit, & Saracenorum terram fames urget. Si autem in capite Capricorni, uel in cauda uenerit, fames erit in tota terra. At si in capite Aquarij, erit siccitas in Oriente: si est in uentre, erit pestilentia gladij: si autem in cauda, erit perturbatio illius anni. Quod si in capite Piscium erit luna, præualebit malitia. Si uero in cauda luna erit prima hora noctis in calēdis Ianuarij, multi peribunt fame.

BEDÆ PRES-

BYTERI LIBELLVS

DE MENSURA HOROLOGII.

I quem delectat horologium componere siue metallinum, siue ligneum, quod ad instar perpendicularis uideatur formari: præter quod illud rotundum est, istud uero sena latera

habet, in quibus ordo horarum totius anni binis mensibus insignitur. Longitudo nanque quinque digitorum creditur sufficiens esse, plus minus uel. Grositudo quoque, si unumquodque latus sufficit ad gnomonem & inscriptionem calendarum, satis uideatur. Prima linea quæ ascribitur 12 cal. Ianuarij atque Iulij, secundum placitum habeat initium: ipsum tamē spacium sex a quis spacijs diuidatur, uel partibus, à primo puncto quod in una regione habetur, usque ad umbilicum. Secunda uero, quæ 12 cal. Augusti & Maij assignatur, à medio sextæ horæ spacio primi ordinis fortiat terminum. Tertia, quæ Aprilis & Septembris iisdē (ut supra titulatur) calēdis, relicto do drante penultimæ secundū ordinis horæ, quadrantem sumit exordium. Quarta penultimi spacij tertie seriei, uendicat trientem. Quinta penultimi spacij quartū ordinis, quintam arripit partem. Sextæ lineæ terminus, quartæ horæ confinio quinti ordinis coæquatur.

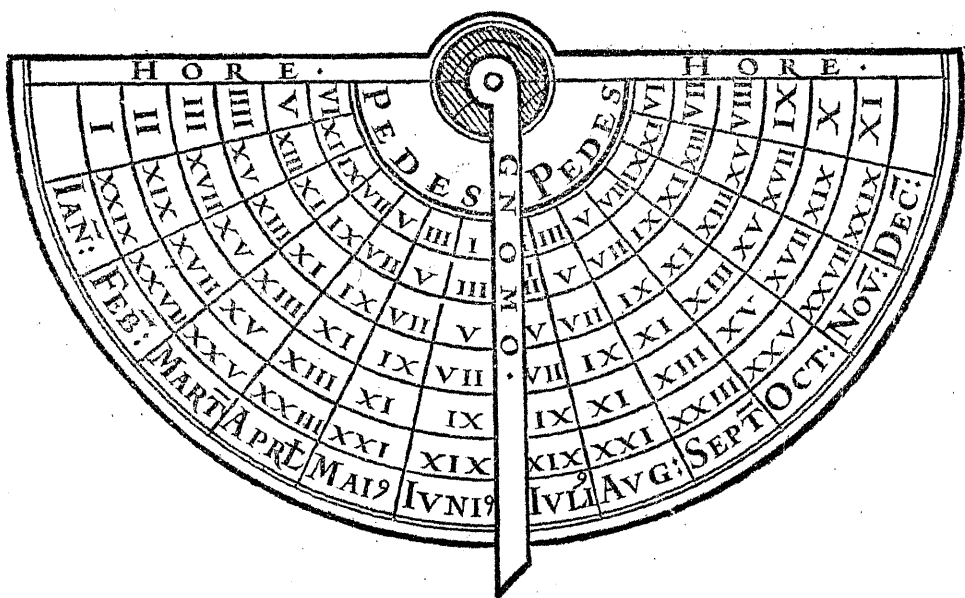
Ad

Ad meridiem inueniendum.

Circumscribe in plana tabula circulum, cuius centro rectissimè insige gnomonem tantæ longitudinis, ut umbra eius prædictum circulum excedat: & diligenter uide, quando prædicta umbra incipiat recipi infra ipsius circuli ambitum, & uestigia eiusdem umbræ se cõtrahentis punctis cautissimè nota. Simili obseruantia uide, quãdo iterum circuli limitem exierit (quod fiet trãfacto meridie, cum rursus declinãs umbra inferiora receperit) & ibi similiter puncta affige. Postea spacium, quod est inter

hæc puncta, à centro per medium recta linea diuide, Postera uerò die causa probationis explorans cautè intuere, quando umbra gnomonis prædictam lineam operuerit, & tunc certò meridiem esse non dubites. Et ut hæc cautius perficiantur, tabulam lapideam diligenter politam tibi sume, & eam in loco secreto huic operi congruo pone. Quo facto, eandem tabulam tali libramine, taliq; diligentia tandiu ponderando æquare non desistas, quousq; aqua supereffusa, aut æqualiter huic superiaceat, aut undiq; orbem æqualiter excedat.

HOROLOGIVM QD' CONTRA VNVMQVENQ. MENSEM HABET ADVMBRÀ HVMANI CORPORIS PEDE SINGVLARVM HORARVM DIEI.

CONCORDIA XII MENSIVM.

Ianuarius & postea December.

Hora prima & undecima, pedes uigintinouè: hora secunda & decima, pedes nouèdecim. Hora tertia & nona, pedes septemdecim: hora quarta & octaua, pedes quindecim. Hora quinta & septima, pedes tredecim: hora sexta, pedes undecim.

Februarius & Nouember.

Hora prima & undecima, pedes uigintiseptè: hora secunda & decima, pedes septèdecim. Hora tertia & nona, pedes quindecim: hora quarta & octaua, pedes tredecim. Hora quinta & septima, pedes undecim: hora sexta, pedes nouem.

Martius & October.

Hora prima & undecima, pedes uiginti quinque: hora secunda & decima, pedes quindecim. Hora tertia & nona, pedes tredecim: hora quarta & octaua, pedes undecim. Hora quinta & septima, pedes nouem: hora sexta, pedes septem.

Aprilis & September.

Hora prima & undecima, pedes uigintitres. hora secunda & decima, pedes tredecim. Hora tertia & nona, pedes undecim: hora quarta & octaua, pedes nouem. Hora quinta & septima, pedes septem: hora sexta, pedes quinque.

Maius & Augustus.

Hora prima & undecima, pedes uiginti & unum: hora secunda & decima, pedes undecim. Hora tertia & nona, pedes nouem: hora quarta & octaua, pedes septem. Hora quinta & septima, pedes quinque: hora sexta, pedes tres.

Iunius & Iulius.

Hora prima & undecima, pedes nouemdecim: hora secunda & decima, pedes nouem. Hora tertia & nona, pedes septem: hora quarta & octaua, pedes quinque. Hora quinta & septima, pedes tres: hora sexta, pedem unum.

De tribus diebus periculosis.

Sunt 3 dies in anno, qui per omnia obseruandi sunt. 8 idus april, ille dies lunis, intrate august, ille dies lunis obseruandus est, in quibus omnes uenè in homine & in pecude plenè sunt. Qui in his hominè aut pecus percusserit, aut statim, aut 3 die morietur, aut 7 die periclitabitur. Et si potionè acceperit, intra 15 dies morietur. Et si masculus aut femina in his dieb, nascitur, mala morte morietur. Et si de auca in his diebus aliquis manducauerit, intra 15 uel 40 dies morietur.

De Aegyptiacis diebus.

Si tenebræ Aegyptus Graio sermone uocantur, Inde dies mortis, tenebrosos iure uocamus. Bis deni, biniq; dies scribuntur in anno, In quibus una solet mortalibus hora timeri:

Mensis quisque duos captiuos possidet horum, Nec simul hos iuctos, homines ne peste trucidet. Iani prima dies, & septima fine timeretur. Ast Februari quarta est, præcedit tertia finem. Martis prima necat, cuius sic cuspe quarta est. Aprilis decima est, undeno & fine timeretur. Tertius est Maio, lupus est, & septimus anguis. Iunius in decimo, quindenum à fine salutat. Tredecimus Iulij decimo innuit ante calendas. Augusti nepa prima fugat de fine secundam. Tertiam Septembris uulpis ferit è pede denam. Tertius Octobris gladius decè in ordine necat. Quinta Nouèbris acus uix tertia mansit in urna. Dat duodena cohors septem, decemq; Decèbris. His caueas, ne quid proprio de sanguine demas, Nullum opus inicipias, nisi forte ad gaudia iedat, Et caput & finem mensis in corde teneto, Ne medio ima ruas, sed clara per æthera uiuas.

BEDÆ PRESBYTERI

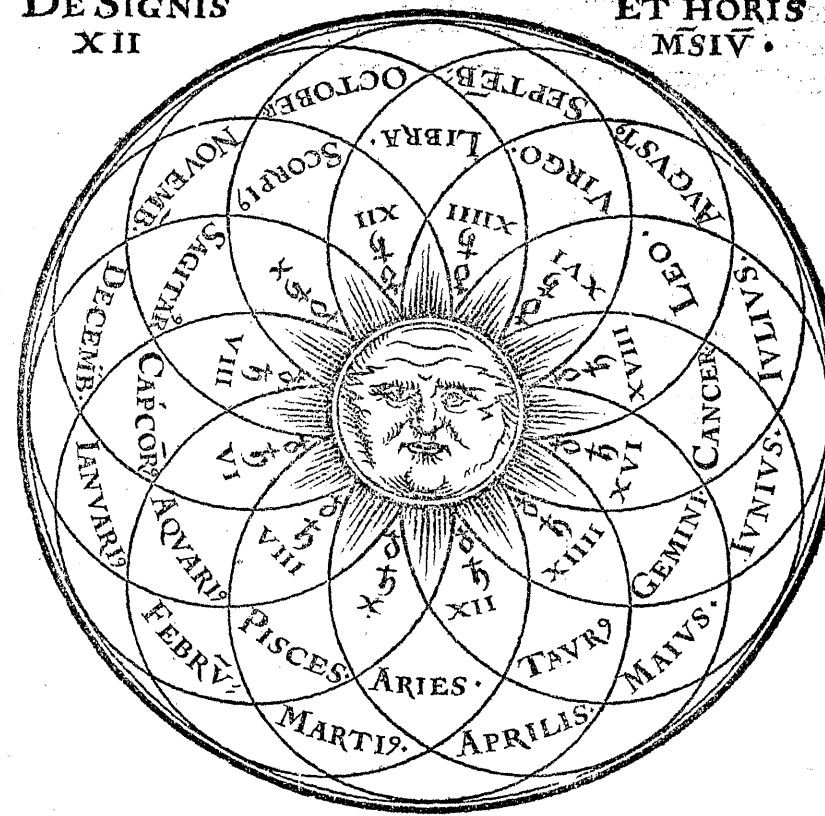
LIBELLVS DE ASTROLABIO.

In compositione astrolabij tres primū circuli scribuntur, primus & maior capricorni, secundus libræ & carnarij, tertius cæcri, quorum mediū primitus intenerit sapientes, & per 4 partes diuidebāt, ducētes lineas quas nomina bant alcotum, de a usq; c, & de b usq; d singulis partib, 90 donātes, & totū circulū in 360 diuidebant. Postea de c b, idest 90 partib, 24 abstrahebāt, quod est c e, & de ipso termino, idest e, æquanimiter lineā ducebāt usq; d, quæ rāsies, truncat alcotū ex parte c, ubi est i. Quo facto, ponebāt circinū in h i, & sic circūducentes, cir

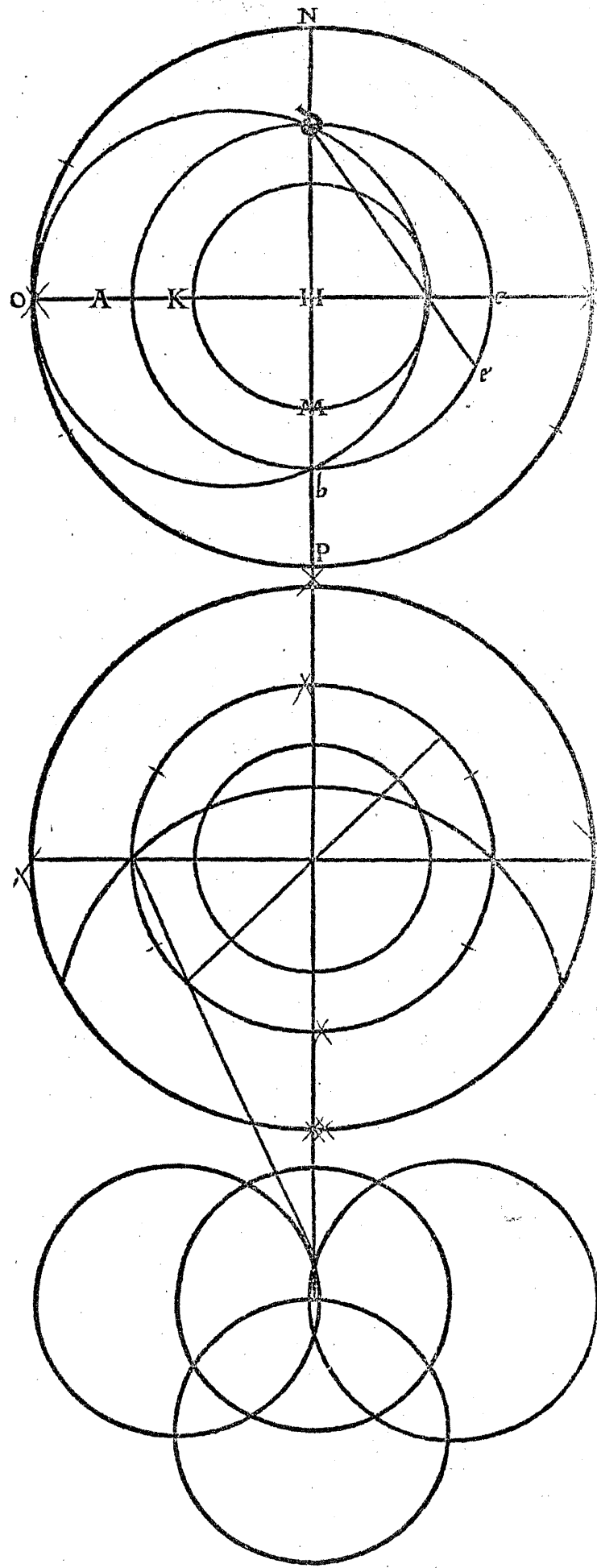
DE SIGNIS XII

ET HORIS MSIV.

culū inferiorē, idest i k l m exarabāt. deinde ex parte c d, similiter 24 abstrahebāt, quod est c f, & de ipso termino i f ducebant lineā æqualem usq; d e, extēdentes alcotū de c usq; g, & ibi alcotum & lineā coniūgebant. Post circinum ponētes in h g, circinū g n o p posteriorē cõstruebant. Circulū casarū, idest o d i b cõstruebāt, diuidētes alcotū l o per mediū, ubi est k, & ponētes circuitū in medietatis puncto, & in o & in l circū ducebant. His constructis aggrediebatur primū cõstruere almucātarat, accipiebāt circulum a b c d, qui diuisus est in 360 gradus, & ex parte b a abstrahebāt latitudinē ipsius climatis cuius astrolabiū quærebāt cõstruere, ut de clima 6. in qua est supina Roma, Germania, abstrahebāt 42, cuius terminus est g, & de g ducebāt lineā per h usq; i. de hinc ducebāt lineā de c per l, & almeret h d, & ipsam lineā c i extēdebant foris circulos simul, quousq; ambæ se rectissimè iungebant, ubi stat k. Fecerūt etiā aliā rectā de c usq; g, quæ transiēs diuidat ipsum almeret ubi est l, postea lineā l k, quæ est almeret, diuiserunt per mediū, & est medietas d, & ponebant aldebit, idest circinū in d l, & sic circūducebāt. & ecce primū almucātarat de n per c l a usq; m ceteros almucātarat per singulas diuisiões 360 partū cõstrue, circūducens regulā, incipiēs ab altitudine ipsius terræ, quali de c d e f, iacēte regula immobili in puncto z, quousq; peruenias ad punctū deforis astrolabus, ubi se cõiungūt lineæ: ut puta, pone regulā in c in circulo deforis aut intus, & extēde usq; z, & ubi rāgit regula lineā mediā, ibi fac signū, postea pone regulā in d, ut nō se moueat in z: & iterū fac signū in medianā lineā. & deinceps, & per ipsa signa lineæ careant aldebit, & cõstrue almucātarat: Si quæris

Si quæris totum astrolabium construere, intermitte de 360 partibus, si uis, quartariam, quatuor gradus: si quinariam, quinque. Similiter facias ex altera parte astrolabij Si quæris & in intimo almucantarar, si est totum astrolabium, unus in medio circulo remanet uinculus. Si quartaria, quatuor: si quinque, quinque puncti.

Ad circulos in astrolabio inueniendos. Figura inueniendorum circularum, medius qui equinoctialis dicitur, ex arbitrio artificis componatur. Hinc eundem duabus lineis ex transuerso ductis per centrum, in 4 partes æqualiter diuide: & has partes quaternis signata literis a b c d, & lineam quæ de a & c transit ultra circulum longè utrobique porrige. his ita dispositis, unam quartam, id est a d, in 90 partes diuide: quo facto, in 24 parte uersus a, i literam pone, immotoque uno pede circini uertit in aliam partem a, & ubi circulum tangat e literam insige. Postea duc lineam de d in l. & uide diligenter ubi diametrum idem quæ de a, uadit ad c tangat, ibique signum pone, positoque pede uno circini in centro quod est h, alio ubi linea lineam tangit, circulo uolue, & habebis circulum minorem. rursus duc lineam de d, per c, donec diametrum tangat, & ibi punctum imprime, & ut prius pone unum circini pedem in centro supra dicto, alium ubi linea lineam tangit, circulo uolues habebis circulum maiorem.

De dispositione climatum. Nostrum uolens disponere clima c b, in 90 diuide, & in 49 gradu pone literam e, & ex alia parte quod est a b, raturam spacij tolle, ibique h mitte: deinde quod est inter h & e, in 18 partibus ita hoc diuiso diligenter obserua, ut unum caput regulæ a, semper subiacet: aliud de nouula in nouula, quas medio circulo inscripsimus, mouet: ubiqueque meridianam tangat lineam, punctum pone, usque uel ultima linea de a incipies, per medium h transitens, supra dictam meridianam lineam longè extra maximum circulum tangat. quæ dum sub oculis habetas, spacium quod in extremos est punctos per medium diuide, fixoque uno pede circini in medio, alium infra circulos dum circulo uoluis, primum almucantarar te inuenisse lataberis. aliud inuenire dum quæris, idem fac de punctis qui aliter secus positi sunt sub extremis. quod si caute de punctis omnibus feceris, omnia tibi almucantarar succedere uidebis. Post hæc spacium maximum & minimum circuli, quod primum almucantarar superia cet, in 12 ordines diuide, extensoque circino ad primum almucantarar mensuram, eius unum pedem alicubi pone & eundem de loco ad locum tantum moue, usque dum alter pes primos punctos de 12 maximum minimumque circuli tangat. Quod dum fit de puncto ad punctum circini uolens, primam horam inuenies. Eadem circini mensura seruata, de puncto ad punctum lineam trahens, duodenas horas reperies.

De reticuli mensura. Restat de reticuli mensura dicere, quod scriptis exequi nimis est difficile, ipsum zodiacum sic inuenies. ad superiorē respiciēs figuram, meridianam lineam de n in o, per medium diuide. hacque medietate unum circini pedem pone: alium, dum circulum ducis, signiferi lineam habebis, hinc eundem signiferum in 12 partes diuide, non per seipsum, sed per exteriorē

umbonem: quartum partium quandoque secundum quinque partita interualla, quæ græcæ tabulæ sculpta uides partire. BEDÆ

BEDÆ PRESBYTERI DE NATIUITATE INFANTIVM LIBELLVS.

Qui in septem nascitur mensibus, si sit masculus, triginta diebus formatur, in quadraginta mouetur, Fœmina, in trigintaquinque formatur, in septuaginta mouetur, ducentis decem diebus completur.

Decem mensium masculus, quadragintaquinque formatur diebus, & nonaginta mouetur. Fœmina, in quinquaginta formatur, in centum mouetur, in trecentis nascitur.

Nouem mensium masculus in quadraginta formatur, in octoginta mouetur. Fœmina, in quadragintaquinque formam suscipit, in nonaginta motum, ducentis septuaginta diebus nascitura. Masculus ideo citius completur, quia sperma unde nascitur, fortius atque calidius est.

De ossibus.

Omnia corporis ossa, sunt quadraginta unum & ducuntur: septem capitis, quatuor paria, quatuor decem maxillaria, dentium sedecim, unum palatum, duo menti, dentium suorum sedecim, spondiles uiginti quatuor, coxarum tres, antri tres, costæ uiginti tres, teneritudines octo, spatulæ duæ, capitulum spatularum duo, fercularum duo, armorum duo, cubitorum superiorum duo, inferiorum duo, raschæ manuum sedecim, pectinis in manibus octo, digitorum triginta, ancharum duo, calcaneorum duo, nauicularum duo, raschæ pedum decem, pectinis in pedibus octo, digitorum triginta.

De neruis, & dentibus.

Omnes nerui pares atque impares sunt triginta. Dentes sunt quasi quedam plantaria, ossibus & mento insita, qui sunt triginta duo, sedecim enim in maxillaribus sunt positi, quorum quatuor in parte anteriori, pares uocantur & quadrupli, lati & acuti, incisores dicti a medicis, sunt enim necessarii ad incisionem cuiuslibet cibi. Duo uocantur canini collaterales quadrupli, in summitate acuti, in radice uero lati, duris cibis commolendis apti. Sunt & decem alij utrinque quini collaterales quadrupli, lati atque grossi: hi molares sunt uocati, ad molendum enim & frangendum cibum fuerunt necessarii. Iste idem dentium numerus in mento, est intelligendus: hi omnes sunt furcati, sed in eis sunt quidam diuersi, alij enim quatuor, alij tres, alij duos, alij enim habent furculam, quadrupli atque pares idem molares tres, posteriores quatuor, primi molares infra positi, duas habent, ultimi tres.

Tres dies & noctes sunt, in quibus si uir natus fuerit, corpus eius sine dubio integrum manebit. Bedæ, tom. 1.

net usque in diem iudicij: hoc est in 6 calend. Februarij, & 3 cal. & idus Febr. & sicut mysticum mirabile est ualde.

Die Dominica hora diurna, siue nocturna qui natus fuerit, magnus erit & splendidus. Feria secunda, fortis erit. Feria tertia, cupidus erit, & de ferro moritur. Feria quarta, tractator regni erit. Feria quinta, affabilis erit & honorificus. Feria sexta, riuialis erit & multum luxuriosus. Sabbato, raro utilis erit.

BEDÆ PRESBYTERI DE MINVTIONE SANGVINIS LIBELLVS.

Mini tempore, die ac nocte si necessitas urget, in acutis passionibus, oportet phlebotomiam adhibere, precipuo tempore ab octauo cal. April. usque in septimum cal. Lunij utilitas est sanguinem detrahendi, quia tunc sanguis augmentum habet. Sed postea obseruandæ sunt qualitates temporum & cursus lunæ, hoc est, luna quinta, decima, decima quinta, uigesima, uigesima quinta, trigesima. In his diebus non oportet phlebotomiam imponere, quia in istis diebus multi medici affirmant, quod infinitus numerus hominum per hanc negligentiam, non obseruantes qualitates temporum & cursus lunæ, mortui sunt. Nam per omnia obseruandum est a quindecimo calen. August. usque in nonas Septemb. quos caniculares dies appellantur phlebotomiam imponere, nec catarticum accipere: quia omnes humores tunc mixti sunt, nisi (ut iam diximus) si ictus euenerit ex acutis passionibus, aliud fieri non potest nisi feriat, & ualitas uel iniquitas sanguinis euaporetur.

Catartico autem uno tempore, uel ab octaui calen. Octobr. usque in octauum calen. Decemb. utile est, quia quod per hyemem & per æstatem corpus in choleram & phlegma contraxit, iam dicto tempore purgari euenit. Si enim diligenter purgatum fuerit, securus a cholera esse potest. Sola obseruatio ciborum & potus sit, ut quod oportet utatur, & a quibus lædi potest abstineatur. Quid est phlebotomia nisi recta incisio uenæ. Quibus locis phlebotomiam, uel pro quibus passionibus, aut qualē uenam incidere debemus. Arterias uenas in occipitio, propter querelam capitis & maniarum passionem, usque ad os mensura quatuor digitorum de aure. De ambis temporibus incidimus, propter effusionem oculorum. De subtus lingua, duas propter rheuma gingiuarum, uel uicia oris, & dentium dolorem. De fronte tres, propter dolorem capitis, & alienationem in phrenesim. De naribus duas, propter grauitatem capitis & oculorum. De collo duas, propter humorem in capite. De brachio tres, qui per totum corpus reddunt sanguinem, capitas d d

nealinea, matricia, capsale. De manu duas, unam super pollicem propter inflationem pulmonis, & aliam de minimo digito propter inflationem splenis. De subtus talo intra propter podagricos, phreneticos, sciaticos, uel lumborum, & mulieribus quibus mēstrua non ueniūt & non concipiunt. De foris duas propter renem dolorem. Desuper pollice pedis duas propter indignationem testiculorū.

Plures sunt dies ægyptiaci, in quibus nullo modo nec perullam necessitatem licet homini uel pecori sanguinem minuere, nec potionem impendere, sed ex his tribus maximè obseruandis, octauo Idus April, illo die lunis, intrate Augusto: illo die lunis, exeunte Decēbris: illo die lunis, cum multa diligentia obseruandū est, quia omnes uenæ tunc plenæ sunt.

Qui in istis diebus hominem aut pecus incidit, aut statim aut in ipso die uel in tertio morietur, aut ad septimum diem non perueniet: & si potionem quis acceperit, quindecimo die morietur: & si masculus siue mulier in his diebus nauiterint, mala morte morientur: & si quis de arca in istis diebus māducauerit, quindecimo die morietur.

Mense Ianuario intrante die primo, & exeunte die septimo. Luna eiusdē mēsis, prima, quarta, quinta, octaua, quindecima, a phlebotomia & purgatione, uel a qualibet incisione abstinentium est.

Mense Februario intrante die octauo & exeunte die septimo. Luna eiusdē mēsis decima septima, decimanona, uigesima quinta.

Mense Martio, intrate die tertio, exeunte die septimo. Luna eiusdē mēsis, decima quinta, decima sexta, decima septima, decima octaua.

Mense Aprili intrante die decimo, exeunte die undecimo. Luna eiusdē mēsis nona, septuaginta, uigesima.

Mense Maio intrante die quarto, exeunte die septimo. Luna eiusdē mēsis, quinta, duodecima, decima sexta.

Mense Iunio intrante die octauo, exeunte die quinto, Luna eiusdē mēsis, quinta, sexta, septima.

Mense Iulio intrate die decimo septimo, exeunte die decimo. Luna eiusdē mēsis, decima sexta, decima septima, decima octaua, uigesima septima.

Mense Augusto intrante die quinto, exeunte die decimo quinto. Luna eiusdē mēsis, decimanona, uigesima, uigesima prima.

Mense Septembri intrante die nono, exeunte die nono. Luna eiusdē mēsis, quinta, decima quinta, uigesima quinta.

Mense Octobri intrante die nono, exeunte die decimo. Luna eiusdē mēsis, sexta, septima.

Mense Nouembri intrante die quinto, exeunte die sexto, Luna eiusdē mēsis, decima quarta, uigesima quinta.

Mense Decembri intrate die decimo quinto, exeunte die octauo. Luna eiusdē mēsis,

prima, decima quinta, decima septima.

Præterea in mense, Luna prima, quinta, nona, & decima quinta, & tres dies inchoationis, & tres antequam exeat prædicta abstinentia, obseruandæ sunt.

Luna prima, tota die est bona.

Luna secunda, non est bona.

Luna tertia, bona.

Luna quarta, in matutino bona est.

Luna quinta, non est bona.

Luna sexta, non est bona.

Luna septima, tota die est bona.

Luna octaua, de nona usque sero est bona.

Luna nona, non est bona.

Luna decima, bona est.

Luna undecima, non est bona.

Luna duodecima, bona est.

Luna decima tertia, bona est usque ad nonam.

Luna decima quarta, bona est.

Luna decima quinta, non est bona.

Luna decima sexta, inutilis est.

Luna decima septima, tota die est bona.

Luna decima octaua, non est bona.

Luna decima nona, melior est.

Luna uigesima, tota die est bona.

Luna uigesima prima, in matutino bona est.

Luna uigesima secunda, ab hora sexta bona est.

Luna uigesima tertia, ab hora octaua bona est.

Luna uigesima quarta, bona est.

Luna uigesima quinta, non est bona.

Luna uigesima sexta, non est bona.

Luna uigesima septima, tota die bona est.

Luna uigesima octaua, non est bona.

Luna uigesima nona, non est bona.

Luna trigesima, non est bona.

Quinta, decima quinta, uigesima, uigesima

quinta, trigesima, in his phlebotomari prohibet. A decimo quinto, calen. Augusti, usque in

nonas Septemb. dies caniculares titulantur, in

quibus nec phlebotomum imponunt, nec po-

tionem dabunt. Potio uero ab octauo calend.

Octob. usque ad octauum calend. Decembr.

utilis est.

Omni tempore, si necessitas urget, phlebotomum est adhibendum. Verum ab octauo cal.

April. usque ad octauum cal. Iun. utilissimum

est sanguinem detrahendi tempus, quia tunc

crescit sanguis in homine. Postea obseruatio-

nem temporum & cursus Lunæ habenda.

BEDÆ PRESBYTERI

DE SEPTEM MVNDI MIRACV-
LIS LIBELLVS.

De septem miraculis mundi, manu hominum facti. Quod primum est, Capitolium Romæ, saluatio ciuitum, maior quam ciuitas, ibi que fuerūt gentium a Romanis captarum statuar, uel deorum imagines, & in statuarum pectoribus nomina gentium scripta, quæ a

quæ a Romanis capta fuerant, & tintinabula in collibus eorum appensa. Sacerdotes aut per uigiles diebus & noctibus per uices ad harum custodiam curam habentes intendebant: si qualibet earum moueretur sonum mox faciente tintinabulo, ut scirent quæ gens Romanis rebellaret. Hoc autem cognito, Romanis principibus uerbo uel scripto nunciabant, ut scirent ad quam gentem reprimentā exercitum mox d. estinare deberent.

Secundum,

Pharus Alexandria super quatuor cancos uitreos per passus uiginti sub mari fundata est. Hæc nanque mirum, quomodo tam magni cācri fieri possent, uel quomodo deportari & non frangi ualerent, qualiter fundamenta cementsia desuper hgerere potuerint, uel quomodo sub aqua cementum stare ualeat, & quare cancri non franguntur, & quare non lubricant desuper iacta fundamenta.

Tertium,

In Rhodo insula Colossi imago ærea centū triginta sex pedum fusilis facta: hoc mirū qualiter tam immensa moles fundi potuisset, uel erigi & stare.

Quartum,

Quartum miraculum simulacrum Bellerophonis ferreū cum equo suo in summa ciuitate suspensum, in aere sistere, nec catenis penditur, nec desuper ullo stipite sustentatur, sed magni lapides magnetum in archiuolis habentur, & hinc & inde in assumptionibus trahitur, & in mensura æquiparata consistit, est autem estimatio ponderis circa quinq; millia librarū ferri.

Quintum,

Quintum miraculum theatrum in Heracla, de uno marmore ita sculptum est, ut omnes cellulae & mansiones muri & antra bestiarum, ex uno solidoq; lapide factum est, super septem cācos de ipso lapide sculptos appendens sustinetur: & nemo in gyro ipso tam serere, aut solus aut cum aliquo loqui potest, quod ipsum non audiant qui in gyro ædificij sistunt.

Sextum,

Sextum miraculum, balneum, quod Apollo taneus cum una candela consecrationis incendit, Thermas perpetuo igne sine ulla administratione calentes fecit.

Septimum,

Septimum miraculum, templum Dianæ, super quatuor columnas, prima fundamenta percussa sunt arcuū, deinde paulatim succrescens super quatuor arcus eminentiores lapides arcibus prioribus suppositi. Super quatuor, octo columnæ, & octo arcus positi: inde tertio ordine æqua ponderatione per quatuor partes succrescens, super eminentiores lapides positi. Super octo sexdecim fundati sunt: super sexdecim, triginta duo: iste quartus est in quinto ordine sexaginta quatuor columnæ sinem faciunt tam mirabilis ædificij.

Bedæ tom. 1

BEDÆ PRESBYTERI HYMNI.

DE ANNO.

Is septem mensium uertigine uoluitur annus, Septimanis decies quinis simul atque duabus. Centenis bisq; tricenis quinque diebus,

Qui ternis gaudet diuisus stare columnis. Scilicet idibus & nonis, simul atque calendis, Nam quadris constat nonis cōcedere menses. Omnes excepto Marte & Maio sequitur, quos Iulius, October, senis soli hi moderantur. Septenis petet hos pariterq; flagrare calēdis. Octonisq; simul pares sunt idibus omnes.

Ianus & Augustus semper mensisq; Decēber, Voluuntur denis tantum nonisq; calendis. Et contra currunt nonis bis ritē quaternis, Iunius, Aprilis, September, ipse & Nouember. Sedēnis Februus citō solus ab omnibus errat, Bissenis sic nanque rotatur mensibus annus. Per Nonas Idus decurrens atque Calendas.

De ratione Temporum.

Annus solis continetur quatuor temporibus, Ac deinde adimpletur duodecim mensibus. Quinquaginta & duabus currit hebdomadibus, Trecentis sexaginta atque quinque diebus. Sed excepta quarta parte noctis atque diei, Quæ dierum superesse cernitur serie.

De quadratē post annorū bis binorū terminū, Calculantes colligendū decreuerunt bissextrū. Hinc annorum dixerantur longæ latitudines Quorū quidā embolismi, quidā sūt cōmunes. Breuis quippe qui uocaf cōmunis lunaribus, Solis semper duodenis terminatur mensibus. Longus autē qui omnino embolismus dicitur, Lunæ tribus atq; decem cursibus colligitur.

Breuioris anni totus terminatur circulus, Trecentis quinquaginta, ac quatuor diebus, Longus uero lunæ annus in dierum termino, Continetur trecenteno, octogeno, quaterno. Vno nempe atque decem diebus in ordine, Breuis annus anni solis superatur agmine. Nouem uero embolismus atque decē diebus, Peruidetur anni solis eminere cursibus.

Ac per istam sūt semper incrementi copiam, Breuiorum longiores compensant inopiam. Dehinc decem atq; nouem annorū statuitur. Tēpus certū quo lunaris terminus porrigitur, In quo lunæ replicantur cursu quodam subtili, Bis centeni terq; deni semel quini circuli. Hinc & inde ut exigit perseveranda ratio, Se per partes dies saltus interferit spatium.

Intra quoq; supra dictū habent semper spatium, Dies solis atq; lunæ æquū pondus partium. Huius cycli pars uocatur ogdoas anterior, Ac deinde appellatur endecas ulterior.

dd 2

Ogdoadi depurantur octo anni priores,
 Endecade reliquorum destinatur series.
 In hoc cursu sunt anni breuiores duodecies,
 Anni uero longiores supputantur septies,
 Talis quippe cum annorum circulus extenditur,
 In eundem lunæ cursum circulus reuertitur.
 Solis uero in idipsum non recurrit series.
 Donec anni reuoluantur octies & uigies.
 Adimplero sanè solis supra scripto tempore,
 Reclinatur absque ullo resistenti rancore,
 His itaque reciprocis alternata cursibus,
 Solis lunæ diuersantur tempora temporibus.
 Sed ad prima post annorum recurrent initia,
 Quingentorum ac triginta atque duum spatia,
 In hos cyclo per conuersum cœli luminarium,
 Manifesta fiunt festa dierum paschaliū.
 Qui porrectus per extensam annorum uertiginē,
 In eandem (ut prædixi) recurrit originem.
 Paschæ uero longos, breues, intellectu uarios,
 Hoc excepto multi plures conscripserunt cir-
 culos.
 Quos dispono præterire breuitatis gratia,
 Quorum nobis nec non nota numeri peritia.
 Altum cœlū qui creauit terras atque æquora,
 Doxaregi per æterna Deo soli secula, Amen.

De celebritate quatuor temporum.

Temporibus certis excurrit quatuor annis,
 Explicat & mensis triplicatus calculus idem.
 Hinc constat ternos completi singula menses
 Tempora, qui uotiuia Deo ieiunia prisci.
 Instituire patres ternis celebranda diebus.
 Horum me causas absoluerè chare peristi.
 Sed magis ex alijs te talia querere uellem.
 Edere multiplici qui istæc sermone ualere.
 Nam mihi sermonis nec copia suppetit ulla,
 Arcanum neque quid sensus scrutarier istud.
 Atque etiam si quid recti garrere uidemur,
 Ridentur, fastiditur, spuitur, laceratur.
 Vnde ego decreui de talibus esse silentium;
 Non ignota tamen perstat sapientia summi
 Iudicis, exacturus erit qui credita uerbi.
 Cum lucro, ueniens in maiestate talenta,
 Lucra reportantes penetrabunt gaudia regni.
 Seruus iners tenebras trahetur in exteriores.
 Id reputans, uereor celare quod omnipotentis
 Gratia multorum largitur ad utilitatem.
 Accipe quapropter pro nosse quod instituiisti
 Querere, & ut rectè dictum sit, sedulus ora.
 Singula cōplecti ternos iam tēpora menses,
 Farus eram, ternosq; dies celebrare per unum.
 Quodq; cibi potusq; superfluitate recisa.
 Tres igitur menses totidem compone diebus.
 Ut pro mense dies uno respondeat unus.
 Non primo tamen aut extremo temporis ista,
 Mense celebrantur, medijs sed ad ista dicatus.
 Hinc sibi transactū conglutinat inde sequentē
 Ut circumpositos, uicino nectare perflet.
 Forsitan & menses qui sint & tempora queras.
 Talibus offisijs quot sanctio prisca relegat
 Tēpora uer, æstas, autūnus, hyemsq; uocatur.
 Temperiem ueris, sacrant ieiunia Martis,

Florigeroq; nitent ueluti uernantia sexto.
 Iunius æstatis hac cauma refrigerat unda.
 Temporis incentiuia simul carnisq; refrēnans,
 Quo potius fructu cæteris quam canet aristis.
 Autumnum simili September opimat amœno
 Munere quam Bachii festo iucundior isto.
 Fruge monens iam collecta laudare datorem,
 Vltimus è numero nomen fortitus & imbrī,
 Mensis eodē hyberna uenustat tempora sero.
 Et quanquam rigidis constringitur pruinis,
 Creditur hoc certè cœlum referare sereno.
 Terrigenasq; monet Christo accusare piatos.
 Hoc etiam cœlum iucundo rore rigatum.
 Nubibus almifluis iustum distillat in aruis.
 Et nullum brutis fructum parentibus aruis.
 Vna saluferum tellus producit hichyn.
 Et licet his animā dapibus pinguescere scimus
 Et uitæ causa fiant hæc cuncta futura.
 Nemo tamē ceptum poteris percurrere collē,
 Si desint alimenta uitæ, sumptusq; laboris,
 Nec tamē hæc aliūde nisi ab auctore petenda,
 Nec uerat hæc à senos poscere, sic tamen istis,
 Vitam medijs, ueris ut in æthere fruamur,
 Talibus ergo modis animarū cōmoda primū
 Quarantur post hæc præsentis serua uitæ.
 Quis sine nō potis humanū subsistere corpus.
 Illa tamen quibus à superis non impediam.
 Et quia temporibus ueniūt hæc singula certis
 Temporibus quoq; largitor laudandus eisdē,
 Maximè laus quamuis eius nunquā reticenda,
 Anni principū uer, principū quoq; mundi.
 Semina cūctarum frugum uer trudit ab aruis,
 Fronde nemus uestit, tellurem floribus ornat,
 Iam lætæ uitis turgent in palmite gemmæ.
 Tunc armēta mares repetūt & gramina tōdēt,
 Vlsibus hæc nostris iussit seruire creator,
 Seruiat ergo creatori deuotio serui,
 Cui dedit hæc aruis æterna daturus in astris.
 Æstas bella ciet gentes æstare mouentur.
 His ut compressis tranquilla pace fruamur.
 Liberiorq; Deo secunda mente uacemus.
 Ecclesiæ pietas pro natis sedula poscit.
 Nubila cūcta fugans æstas mūdumq; serenās,
 Prata secat, frumenta recondit, horrea rumpit.
 Pro quib; auctori grates fas reddere summas.
 Autumnus placidas prætexit collibus uuas,
 Visu iucundas, esu tactuq; suaues.
 Quis pressis gratum distillat præla liquorem.
 Arbore poma legit, per cellas unā reponit.
 Hæc tellure ferente, sed omnipotente iubente,
 Immemores conditoris, factiq; futuri.
 Et quis spes nulla post hæc super æthera restat
 Potibus atque cibis distendant ista largis.
 Hanc sibi pro summo reputates munere partē
 Christicolæ agitare decet conuiuia parca.
 Et iugibus uotis precibusq; instare profusis,
 Supplicibusq; patrē rogare precatibus almū.
 Adumenta uitæ ferat hæc, non præmia ponat.
 Conferat ista solo donec horum indiget usus,
 Seruet at illa polo, quib; est sine nemo beatus,
 Frigore brumali tandem tellure rigente,
 Frugibus

Frugibus exhausta, nec iam patiente ligonem.
 Nullus honos cāpis, florū iam nulla uetustas,
 Torpentes inuitat hyems, genialis ad ignem,
 Otia, luxuriam, potumq; cibumq; suadens.
 Cōuenit hæc precib; parco & cōpescere uictū,
 Illecebras carnis, castiget inedia uentris.
 Temporibus discretis suis ieiunia dixi,
 Rebus ut hoc etiam obseruatio sancta caducis,
 Cōducat camis dū compe de, nectimur arcta.
 Restat adhuc aliquid sacratius insinuan dum.
 Ecclesiæ siquidē haud alijs sacrare ministros,
 Mensibus usus habet, nec nō & solibus isdem,
 Ut per grata Deo ieiunia corde piati,
 Dignus assumant altaris munia facti.
 Vnus at iste tamen, non humana arte reperitus,
 Ecclesiæ proceres illum facer atque senatus,
 Cœtus apostolicus diuino pneumate plenus.
 Instituit sacrumq; dehinc transmisit habendū.
 Paulus apostolico dudum sacrandus honore.
 Auspicio tali Barnabas necne dicatur,
 Nam scriptura referat uerax ueraciter illos,
 Cū precibus ieiunasse prius, sic ad ista uocatos
 Quosq; pari uoto comitata caterua priorum,
 Impositis manibus doctores misit in orbem.
 Spiritus ætheria ueniēs quoq; sanctus ab aula
 Ieiunos quos repperit orantesq; repleuit.
 Ergo suis simili hunc etiam modō ministris.
 Ecclesiæ deuota fides exoptat adesse.
 Hoc sine nēpe Deo condignè nemo ministrat.
 Nec placet ulla Deo tali non igne cremata,
 Victimæ, nec aliter gratum sibi spirat odorem.
 In re tam summa nec ipse uacare dierum,
 Mysterio numeroq; corruscans creditur ordo.
 Quā bene per ternos ieiunia Christicolarū,
 Soluuntur soles, trinum qui numerus & unum.
 Trinum personis, unum deitate fatentur:
 Nec minus & sacer est factis in talibus ordo,
 Quartus enim sextusq; dies ac septimus istis
 Nonnulla ratione sacris reputatur agendis,
 Sed primos quarta seriam sextamq; uocantes,
 Sabbati ab antiqua mutuiamus lege uocantem,
 Mercurij Venerisq; dies hos prisca uocabat
 Ætas, falforum uenerans portenta deorum,
 Saturni q; patrem quem credidit esse deorum.
 Quarta nēpe die truculentus proditor olim
 Ascita pactum fecit sibi plebe nefanda,
 Traderet ut Christum quo latificauit iniquos.
 Cūm gaudet mundus par est moerere fideles.
 Rursus eis gaudētib; hos moerere necesse est
 Hac deuota die ieiunet concio Christi.
 Qua cōspirat iniqua cohors in sanguine christi
 Certent hi precibus, cū certat fraudibus illi.
 Cōdidit in sexto, lapsusq; reuexit homonē.
 Omnigena hic & ibi factor pietate redūdans,
 Nec uerò peccasse die fortassis eodem,
 Ac paradisiaca propulsum sede negarim,
 Quo magis ergo die frenenda libido ciborum
 Quā nece quo merita est punita libido ciborū,
 Hac quoq; mortificare decet terrena redēptos
 Membra die qua morte auctoris uiuificantur.
 Septima cū precibus ieiunia casta reposeit,
 Bedæ, tom. 1.

Hac chorus ille sacrat; apostolici ordinis olim,
 Iniusta pro morte pij lugendo magistrū,
 In sacram protelabat ieiunia noctem,
 Præstolando resurgentem ut prædixerat ipse,
 Fluxit ab hinc mos ecclesiasticus iste saluber,
 Sabbata ieiument Christi per singula serui,
 Expectantq; sium redēntem à funere regem,
 Morte triūphata spolijs Acherōtis onustum.
 Hæc de sacrata serie dixisse dierum
 Sufficiat, nunc ecclesiæ hanc aptare ministris.
 Collibet his qui altari accedunt sorte diebus,
 Sex huius scali discurrunt ordine certo,
 Ætates, quarum quarta legē atque prophetas,
 Præcipue constat uiguisse scientia quorum.
 Altaris semper debet comes esse ministris,
 Prōuidere partes hoc ipsum significare.
 Officio nam & ob hoc geminatur lectio sacris
 In quarta semper feria per tempora cuncta.
 Sexta ætate Deus hunc uenit uisere mundū
 Factus homo, in quo concordant lex atque
 prophetæ,
 Signat hoc una die legitur quæ lectio sexto.
 Septima cum senas habeat, titulat duodenas.
 Romana qd in urbe caput quæ dicitur orbis,
 Ob populos uarij sermonis in urbe fluentes,
 Tum Græco tum Romano sermone leguntur.
 Taliter ex senis fieri constat duodenas.
 Non sensu uario, sed tantum dispare bombo.
 Hac etiam feria benedictio præfulsit ore,
 Confertur Christi formam tenet ipse sacerdos,
 Cœtus apostolicus totidē in lectoribus astat,
 Diffundens uarijs cœlestia dogmata linguis.
 Septimus atq; dies diuinum pneuma figuras,
 Pneumatis ipsius septena clarissima nanque
 Omonymus Iesu describit ab inde propheta,
 Ergo suos Christus benedicens ipse ministros,
 Munere corda insignit eorum spirituali,
 Cur tamen hoc numero signetur spirit; almus
 Dicere non possunt nostræ ieiunia linguae.
 Sed tamen ipse solet rudentū soluere linguas
 Humanas, ut ritè queant proferre loquelas.
 Omnia quem propria collaudant uoce creata,
 Qualiter hic igitur aptetur calculus illi,
 Ut mihi dignetur referare fideliter edami.
 Ipse stylū tamē, ipse manū regat oro loquelaq;
 Ut se dignè queat noster depromere sermo.
 Nullā cerno tomē que diuidat heptadē almā,
 Indiuisa manet, partes quia respuit æquas.
 Vnanimes q; reddidit eos quos spirit; implet.
 Vel quia septenis discurrunt secula diebus.
 Spiritus omnigena monstratur dote replere,
 Maestrate sua quos dignos iudicat esse.
 Sed tandem redeamus ad intermissa parūper,
 Dicamusq; dies operi cur septima tanto
 Maximè deligitur, uel quid numerus uel iste.
 Quatuor atq; tribus, septē cōstare uidemus
 Quatuor ex totidem corpus cōpactū elemētis
 Tres animam signat triplici ratione eluentem.
 Ast animę coniūctus corpus format homonē.
 Quatuor ergo tribus hominē coeuntia reddūt
 Sed tria de superis manantia quatuor imis.

Quæ superis uentis uegetat terrena potenter,
Tunc tamen ista si bene copula nexa cohaeret,
Et tria cōficiunt septem coniuncta quaternis,
Exterior cū homo, & interior cū iurat amice,
Et mens carnalis, uictorum peste subacta,
Imperat, ac luteum subseruit ad omnia corpus
Hic offert domino libamina grata minister.

Tres etiā fidei prætereare symbola possunt,
Trinū nempe fatemur & unū credere nosmet,
Trinum personis unum deitate perenni,
Quatuor at totidem uirtutibus astipulantur,
Quis manet insignis cuiusquam uita fidelis,
Quatuor ergo manent fieri quid debeat atq;
Quatorem exercent fidei ne torpeat otio,
At tria propter quid faciat quodcūq; laborat.
Quatuor ergo tribus, tria cōstat egere quaternis
Nēpe fide sine nemo placere Deo ualeat unquā
Nec placet hūc quisq; nudo sermone fatetur,
Mortua quippe fides, quā nō comitabit actus,
Sed tria cognatis sociantur iure quaternis,
Alma fides operi concordet, opusq; fidei,
Vt possit in summam pulchra compage redacta,
Septenam pariant per secula futura quietem,
Septima quippe dies, requies est dicta creatis,
Hanc sacri semper debent optare ministri,
Actibus atq; fide suspirent semper ad istam,
Admoniti semper numerorum cardine sacro.

Debet apostolici q; dogmatis esse minister,
Haud expers numero quod designatur eodem
Partibus ille suis alternæ multiplicatis,
Culmen apostolici duodenū signat honoris,
Iue quater dicas ternos, ter siue quaternos,
Tramite diuerso callem aggredieris eundem,
Septimus ergo suis duodenū partibus explet,
Et merito quomodo septena carismata mūdo
Excellenter apostolicus primum edidit ordo,
Ergo dies rebus tantis electa gerendis,
Horratur dignos sese præbere ministros,
Doctrina fidei cum dote spirituali.

Festa camœna iugem festinat rumpere finem,
40 Pauca reluctantem reuocant sed feria uatem,
Sabba iad huc nosmet nō cōtēnenda moratur
Ocia quæ cogunt causas exponere tantas,
Cur non nos alijs liceat facrare diebus,
Error quippe nouus nostro sub climate nuper
Exortus serpit, cui respondere coarctor:
Pōsifices siquidē nostri qua Christus auerno,
Surrexit celebras hanc redit solennia tentant,
Quis si nulla foret quæ reddi causa ualeret,
Debiti auctorata patrum satis esse uetustas,
Sabbati ad ista diē quos muna semper agēda,
Delegasse liquet, uespertinum quoq; tempus.
Iustum quippe putauerūt hac temporis hora.
Sacerdos tractanda quibus pia uictima cōstat,
Tempore quo est eadē mactata crucis sup arā,
Victima, quos quia ieiunos hęc sacra reposcūt
Non sunt hac celebranda die qua uita reuixit,
Ieiunare die mos ecclesiasticus illo,
Nā phibet, quoniā turpe est merere redēptos
Dei cū surgit eorum morte redemptor,
Vespere ieiunos igitur cū mactata poscant.

Præfatosq; die cuiquam sit Christicolarum,
Ieiunare nefas, alius quærat ad ista,
Aptior ac nullus mihi præcedente uidetur
Sabbato, in hoc etenim uigilantes cæseo seruos,
Ac sobrios: larga quoq; dapnitate platos,
Victorem prætolari de scammate Christum,
Eius in occurru, dignosq; parare ministros.

Nec illud nos prætereare, quod septimus istis
Iure dies sacris, antiquo est more dicatus,
Nā gradibus totidem responder calculis idē,
10 Septē quippe gradus hi sunt q; hac luce sacra,
Quos quia plonquū est exponere nomina tātū,
Dicemus quoniam fastidia longa cauemus,
Clauiger & lector, exorcista, acolitusq;
Hypodiaconus, & leuita & presbyter ipse,
Pontificem sanē non ista lege teneri

Dicimus, hinc etenim festiua luce dicari,
Maximæ qua Christus læto surrexit oportet,
Cuius in ecclesia personam ferre uidetur,
20 Rectius ergo die quo sublimabitur iste,
Quam quo sublimis de morte reuertitur ille.
Vt sic ecclesiæ releuet nunc iste dolorem,
Sicut apostolicum tunc depulit ille timorem,
Et uelut ille resurgens exhilarauit amicos.
Sic sibi commissos, hic nunc soletur alumnos,
Constat enim quia cū decedit episcopus istinc
Abscessu capitis tristari membra necesse est,
Cumq; reformatur diuina sorte uocatus,
Ecce alacres cunctiposito mœrore resultant,
30 Surgentem uelut excipiant de funere Christi,
Qui propter quisquis defuncti in sede locatur
Hac nobis ratione uidetur & alter idem.

Nec illud ratione reare carere dies quod,
Primus & octauus suffecto præfule gaudet,
Ordine qui octauus pstat sed culmine spiritus,
Septē quippe gradus præfatos scādat op ortet.
Post tanto primatus sublimet ur honore,
Ecce typum quoq; fert & in hoc antistit: Iesu,
Non tārum quod morte die hac surrexerit ille,
Verū idcirco die Christus surrexit in ista,
Vt pareat quia principium sit finis & ipse,
Ex quo cūcta fluūt, ad eundem cūcta recurrūt,
Primus & octauus, quia conditor atq; beator,
Ipse creauit enim ipse octaua atate beabit.

Vos rogo pastores subtiliter inspicierites,
In quāto uos Christus honore locarit at ipsum
Collatum rursus quo fasce grauarit honorem.
Sic gregis este caput, summi ut pastor adesse,
Membra queatis ut ex illis non uestra, sed eius

50 Lucra requirentes ab eo deri, pascua uita,
Sumere possitis, commissa plebe sequente,
Non uos ira truces reddat, non gratia molles,
Quos Christus euocat læto, uos soluere uincto
Pascite pane gregem, Domini nunc spirituali,
Angelico uos paze frui concedat ut ille,
Exemplo mage quam sermone gerēda iubete,
Tunc recto ad uitam ducetis calle futuram,
Si factis illam moneatis & ore petendam,

Gallus uti proprijs semet prius excitat alis,
60 Sic demum aurorę uenientis præcinit ortum,
Sic ad agenda manum præsul quæ dixerit ore,
Exerat

Exerat ipse prior mihi tunc audire libebit,
Munus ab ore manuq; patres contēnite quæso
Excæcant etiam sapientes xenia crebra,
Simonis exitum lepram uitate lezi,
Callidus iste sacri sibi pneuma putauit emēdū,
Charius infœlix quod posset uendere multis,
Quodq; Deus gratis offert uenale putauit,
Vnde miser baratri dimersus ad ima profundū,
Truditur inferno dum præcipitatur ab alto,
Sydera qui leuitate petens in tartara demens,
10 Corruit ablatis nequiens incidere plantis,
Dum male collatis altum petit æthera pennis,
Alter & ipse parem molitus tetere fraudem,
Indultam largi Domini pietate salutem,
Accipio precio dum gliscit uendere morbo,
Quo fuerat qui dignus erat releuatus eodem,
Multatur tota cum posteritate misellus,
Hæciugiter metuēda patres exempla cauēte,
Munia quibus imponatis perpendite sacra,
Iustis ne subducentes tribuatis iniquis,
20 Sepe recedentes summus quod doctōr alūno
Præcipit, ut nulli citius necdumq; probato,
Imponendo manus prauis communicet actis,
Sic & uos nisi discussis examine longo,
Sacra ministerij committere iura cauete,
Ne mihi succensete precor patres uenerandi,
Morbida pastores q; omnis præsumo monere.
Sepius omnipotens iunioribus abdita pandit,
Lege nec arceatur diuinus spiritus ulla,
30 Consilium Domino persape dat utile seruo,
Ista per excessum de præsulis ordine dicta
Sufficiant, tandem redeamus ad intermissa
Dicendum quid uelit sibi lectio paucis,
Septimus iste dies sibi met quā uendicat unus,
Quod septem requiem designent sape relatū,
Ast operi senos aptamus conuenienter,
Hoc etem numero bono omnia cōdidit autor,
Secula disceuerunt senis ætatibus ista,
In quibus assiduo requies speranda laboris,
Nec sanē series est contemenda tomorum,
40 Quatuor ante sacra quā consecratio fiat,
Quinta sub articulo decurritur ordinis ipso,
Sexta diurna manet, solito quæ more refertur,
Quatuor ore gradus, monuit psalmista canoro,
Præcipua semper benedicere laude tonantem,
Israel Aaronq; domum leui quoq; necnon
Et quicunq; timent dominū de gentibus illis,
Israel Hebræa signat de plebe uocatos,
Pontifices sacros Aarō domus inclita padebit,
50 Exprimat reliq; leui domus ampla ministros,
At dominū metuens uocatur cætera plebes
Omnis in his autem cōsistit turba fidelis,
Lectio quod signat præcedens ritē quaterna,
Hæc quoq; mutatur per tempora quatuor anni
Temporibusq; leguntur eisdem conueniētes,
Quinta semper eadē recitatur & ordine eodē,
Vnde liquet quoniā ad tēpus nō ista refertur,
Ergo uiros spectat specialiter ista sacrandos,
Ardentis referens incendia saua camini,
60 Quis iustos hostis perstabat adurere saeuus,
Stinguitur haud tamē his diuini feruor amoris

A quo nulla pios reuocat stipulatio mundi,
Et quamuis instanter eos truxerit hostis,
Ignibus assiduis uitiorum fomites pastis,
Quicq; Deo digni existūt illumq; precantur,
Iplius auxilio procul ignea tela repellunt,
Et licet ille deis ceruicem fletere fallis,
Suadeat ut nunc narratur fecisse tyrannus,
Cogere ad istud eos nulla ratione potestur,
Vt quos nulla sibi prosternit dira Cupido,
10 Nec sculptū blada ueneratur imagine nūmum
Ad qd signadum mos est hac in prece semper,
Ex illa quæ est edita, post illamq; refertur,
Erectos atque stantes orare fideles,
Genua nec ad terrā curat nec deponere q; squa,
Cum reliquis studeat hoc præconate ministro,
Poplitibus flexis stratiq; solotentis omni
Corpore cōtrito dominū quoq; corde precari
Vt pateat distantia quanta sit inter eorum
Illorumq; preces, qui numina falsa uerentur,
20 Cū prosterni illi dicuntur, stare uolunt hi,
Sed quia fornacis fit mentio semper in istis,
Ordinibus libet indignare qd inde quamuis
Elicere haud tā crebra iteratio cassa putāda est,
Nullus ad officium diuini accedere cultus,
Ritē potest quem nō tentatio dira probarit,
Hæc non immerito flammis signata camini,
Attestatur idem scripturæ pagina sacra,
Vas uelut Samium fornax examinat urens,
Haud aliter istum tentatio purgat acerba,
30 Nec quod elegit dominus succumbere norūt,
Ipse etenim uires in se fidentibus addit,
Qui cū uictores fuerint certaminis ut iam
Ignibus excelsum ualeant laudare sopitis,
Iucundumq; Deo reboare fideliter hymnum,
Ritē ministerijs possunt aptarier almis,
Munia non illis aliter committere tanta
Censeo, ni ualida ueluti fornace probati,
Per multos discant cœlestia adire labores,
Quatenus æterno sociantur in æthere regi,
40 Culus hic obsequijs deuoto corde ministrant,
Quicq; suos secum fore dixit in arce ministroe,
Innuic hoc illis semper præmissa camini,
Mētio dein de sequēs extinctis ignib; hymnū,
Hic bene certantes, illic cantare quietos.

Omnibus ergo illos igitur ita ritē peractis,
Fulmine mox Paulus eos tonitru excipit, & quæ
Sint peragēda dehinc hortās q; minās q; pstat,
Et rectē testamentū uetus ante sacrandum,
Inde nouū legitur dominū iam in sorte redactis
50 Admoneantur uti uitam moresq; nouare,
Atque nouum uetere exuti sectentur homonē,
In sortem quicunq; Dei transire merentur,
Nec uacat hoc ueteris q; primū q; legūtur
Sexta noui, sed quinq; sacrandis, sexta sacratis,
Ætates pressæ caligine quinq; fuerunt,
Sexta nouo totum resperlit lumine mundum,
Et quicunq; sacris Domino miserante dicatur,
Officijs, tenebras pellant erroris auiti,
Ad lucemq; nouā studeat migrare necesse est,
60 Quinque per ætates seruisi quicq; timore
Per seruum missa seruiebant lege tonanti,
dd 4

In sexta nati, iam dicimur omnipotentis,
 Et regale genus, regale sacerdotiumq;
 Membra sacerdotis summi regisq; per omnis,
 Participes autem existant licet huius honoris,
 Quicq; deum concordia mente fatentur & ore,
 Præcipue tamen hi qui participare merentur:
 Nominis atq; sacerdotis dicuntur & ipsi,
 Hi uetere ac seruilis igitur formidine pulsa,
 Natorum seruire magis gratentur amore,
 Sicq; sacerdotes se feruerrimè norint,
 Ne tamen hinc illos elatio pulset inanis,
 Quæq; graues humilesq; ministeria ista regrat,
 Qui sequitur presso signat modulamine tractus,
 Quod talis humilè pãdat modulatio mentem,
 Plurima sunt exempla quidè, sed sufficit unū,
 Vendicat hūc semper sibi quadragesima cantū
 Quo Christi popul' nullo mage tēpore semet
 Submittit, ieiunãdo atq; precando benignum
 More dehinc solito fiunt solennia missæ.
 Cū sibi cōueniãt cūcta hæc pulcro ordine rerū
 Iudicioq; his nemo resistere quiuerit æquo,
 Quantum desipiat liquida ratione patefcit,
 Iudicat hæc alio quicunq; die celebranda,
 Illo quem statuere patres temerè intermisso
 Officiū hoc alius cūm non sibi uendiceret ullus,
 Et statuta patrum nulla ratione priorum
 Vellere conueniat, Paulo doctore iubente,
 Angelus excelso ueniens si forsã olympo,
 Et uobis aliud cupiens imponere dogma,
 Tentet ab hoc fidei descedere calle,
 Quã per nos dominus uoluit diffundere mūdo
 Ac si blasphemum laribus propellite uestris,
 Nec minus hoc etiam scriptura fatetur auita,
 Antiquos fines ne transgrediare parentum.
 In tumidū fragili cū linte cucurrimus equor
 Quæ licet illisa scopulis quassata procellis,
 Littoris optata tandem tellure potitur:
 Nec uerò mirum discrimina plura tulisse,
 Intentata prius sulcauimus æquora cuiquã,
 Nam quos Romanæ extollit facundia linguæ,
 Antiquis trito nituntur tramite cuncti,
 Scyllæ pelagus Maro remige sulcat Homero
 Pindarico uates incedit calle Sabellus,
 Lucilium sequitur saryem mordacis amator:
 Comicus eximio regitur doctore Menandro,
 At nostram ductor præcessit nemo Thaliã.
 In scabros impedit ob hoc erronea cautes,
 Sed spirante Deo Zephyris foelicibus acta,
 Iam portus pleno tandem subit hostia uelo.

Incipiunt uersus de uarijs compositi regulis.

Aduentū domini nō est celebrare Decēbri,
 Post ternas nonas neq; quintas ante calendas,
 Pascha nec undenas Apriles ante calendas,
 Nec post septenas Maías ualet esse calendas,
 Virgo puerperio dedit anno signa secundo,
 Illius magni cycli modò bis reuoluit,
 Trigintaq; duos quingentos qui tenet annos,
 Virgo puerperio dedit anno signa secundo,
 Illius angelici dantis paschalia cycli,
 Qui constat denis annis simul atq; nouenis,
 Octauus decimus fuit & tūc temporis annus,

Lunaris cycli propè qui par uersificali,
 Solaris nonus cycli fuit & bissextus,
 Tempore præterea fuit hoc indictio quarta,
 Quattuor undenas sol, luna tenebat epactas,
 Lunaris iam uult luna cyclus oriri,
 Annis qui denis protenditur atque nouenis,
 Cycli solaris fit Martis origo calendis,
 Pagina magniflui quæ dicitur area cycli,
 Phœbes & solis cyclis compactas gemellis,
 10 Qui sibi septenos quater ad spatiū capit annos
 Confert centenos triginta tresq; bissextos,
 Trigintaq; duos quingentos in simul annos,
 Tempora bis duo tot ieiunia mensibus in tot
 Menses temporibus, ieiunia mensibus insunt,
 Hi sunt Septēber, Mars, Iunius, atq; Decēber,
 Martius à feria titulat ieiunia quarta,
 Iunius hebdomadas à septem bis numeratis,
 Constat certus item Septēbri terminus i dem,
 Nec decimus nonas lanī notat ante calendas.

Anno solari tribuunt hac arte per eriti,
 Ter centum spacium, decies sex, quinq; dierum
 Quinquaginta inde hebdomas facis geminasq;
 Cōcurrēs primus manet ille superfluous unus,
 Assumes unū sic unumquencq; per annum,
 Quæ cubat in septem, cautus transcendere legē,
 Succrescunt gemini, quarto ratione bissexti.

Anno communi stat paschæ terminus omni
 Sex ascendendo numeratis bis minus uno,
 Lunaris tanto quia solari minor anno,
 30 Vitimus est annus ueruntamen excipiendus,
 Qui saltus lunæ bis sex capit ex ratione,
 Embolismali stat paschæ terminus omni
 Descensu denis numeratis atq; nouenis.

Solaris tanto quia lunari minor anno,
 Sol uult zodiaci signum per quodq; morari,
 Trigintaq; dies, horasq; decem mediamq;
 Conficis inde dies tercentenos decies sex,
 Ter quæ sol signa graditur cū sint duodena,
 Quinq; dies denis facis ex remanētibus horis,
 40 Quippe dies queuis fit ab horis bis duodenis,
 Nam cū nocte diem solidū natura dat omnem
 Ast ex dimidia quadrantem conficis hora,
 Vna dies quarto per quem succrescit in anno,
 Quæ repetit senas tibi Mars inferta calendas,
 Annus solaris lunarem uincit epactis,
 Quas dicunt græcè, superaddimenta latinè,
 Versibus hæc sese uoluunt pascalibus usq;
 Principium primo quibus est & finis in imo,
 Quas in Septembris debet mutare calendis.

50 Annus cōmunis stat mensibus ex duodenis,
 Embolismalis magis uno quàm duodenis,
 Vnus enim mensis concrefcit tunc ab epactis.
 Discretus signis est zodiacus duodenis,
 Extant signorum mensis tot ad instar omnium,
 Triginta Phœbus signorum quodq; diebus,
 Atque decem semis cessim perlabitur horis,
 Fiunt inde dies ter centeni decies sex,
 Quos inter menses bis sex disponere debes,
 Quinq; dies denis facit ex remeantibus horis,
 60 Quos quia distribui nequeūt debes dare marti
 Cur potius Marti? tribuit quia Romulus illi,
 Menses

Menses bis quinq; statuēs qui principe Marte.
 Principe cur Marte? coluit quia pro genitore,
 Eius successor Numa binis extitit auctor,
 Si numerum mensi dare uis ratione sequenti,
 Sume dies mensis numerū quoq; iuge prioris,
 Diuide per septē numerū sibi dans remanētē,
 Per septem quare? quia sic hebdomada stare
 Debet, quos iunge quibus extat non aliunde,
 Si libeat scire numerus sibi quid uelit iste,
 Annos per septem concurrentes sibi iunges,
 Vt capias per te ferias, ubi quæque calenda,
 Fiet enim numerus, uel septē uel min' aut plus,
 Si septem uel minus feriam sic dicito, si plus.
 Ablatis septem, numerum sibi da remanentem
 Hos da Septembris, Marti quos antè dedisti.
 Ex hoc incipiens, quia sic Ægyptia uult gens,
 Si numerum mensi dare uis ratione sequenti,
 Sume dies mēsis numerū quoq; iunge prioris
 Quo facto mensi sua uult lunatio demi.

Ascribas mensi remanentia pone sequenti,
 20 Discas si nescis quora sit lunatio quæ uis,
 Mensibus est luna paribus uigelima nona,
 Crescit in imparibus ætas trigesima, cuius
 Hoc in catalogo mensurus nunciat ordo.

Si libeat scire numerus sibi quid uelit iste,
 Huic numero iungas anni præsentis epactas,
 Colligitur numerus triginta uel minus aut pl'
 Triginta uel minus si sint tota Cynthia, si plus,
 Triginta demas remanentibus & liquet ætas,
 Sic alij menses mensi responder in horis,
 Par Ianus mēsi decimo, Februusq; Nouēbri,
 Martius Octobri, par est September Aprili.
 Maius Sextili, par Iunius est tibi Iuli.

Ecce dies nostri quia sit præsentia Phœbi.
 Sunt duo legitimi tamen interualla dici.
 Vnum nocturnum uocant, aliudq; diurnum,
 Hac sunt quippe die uiginti quatuor horæ,
 Horarum spacia duodena subindicat hora,
 Iam propriè spacio tria subiunxere diurno.
 Mane quidè, mediasq; diē summā ppe noctē.
 40 Sicut mens populū, uariatur origo diei,
 Ex ortu Phœbi putat hanc Chaldaeus oriri,
 Sed gens Ægypti, putat ortu noctis oriri,
 Noctē putat media Romanus ut inchoet ipsa,
 Inde solent galli cantare futura diei.

Lux quæ prima fuit, noctē præcedere cœpit
 Ad lætitiã portendens ante ruinam,
 Quæ bene formatus cecidit sub nocte reatus,
 Nūc sequitur noctē lux uin cēs in cruce mortē
 Restituens hominem uitæ tenebras patientem.

50 Ordo planetarum uariat feriam feriarum,
 Quippe dies à dijs placuit uocitare poetis.
 Tertia Martis erat, Stilphōtis quarta manebat,
 Inde Ioui Quintam tribuendo uocant Iouianã,
 Sexta fuit Veneris, postrema deum genitoris,
 Has dijs addebant se quis constare putabant,
 Iuuit temperiem Iupiter Cyllenius artem,
 Pneumate sol una mars sanguine corpore luna,
 Vel dedit humorem, uenus ipsa libidinis ignē.

60 Nostro more dies feriarum sunt nomen habentes,
 A iando feriam iam credimus esse uocatam,

Prima dies etenim fuit huius nominis olim,
 Qua fas est feri, diuina simul ferari,
 Vel quæ fiat ait dominus omnia quado creauit,
 Hebdomadã facimus septem cōstare diebus,
 Quã solet ægyptus tot ad annos dicere tēpus,
 Profecti festi sunt atque dies feriat,
 Præterea fasti dicti sunt atque nefasti,
 Sunt hominum festi, causa quædam profesti,
 Est mensis græcum, de lunæ nomine tractū,
 10 Nomine quis lunæ, quia menes luna latine,
 Per te diuisi sunt tempora quatuor anni,
 Quorū nomina, uer, æstas, autūnus, hyemsq;
 Respiceret Boream uernali tempore Titan,
 Quod noctes tempus solet ex æquare diebus,
 Martis in octonis eris eius origo calendis,
 In nonaginta durando diebus & una.

Cū calescit Boreas per solem mox fit & æstas,
 Tempora nocturna breuiat spat iando diurna,
 Iunius octonas iubet hanc intrare calendas,
 20 In nonaginta durando diebus & una,
 Æstas ex igne stat, uer & ab ariditate.

Assolet autumnus noctes æquare diebus,
 Et cupit octonis Septembris adesse calendis,
 Perdurando tribus nonagintaq; diebus,
 Sic ex algore stat semper & ab ariditate.

Reddit hyems frigus cū sit ppe sol alienus,
 Cū sunt nocturna proluxa minuta diurna,
 Quæ decimi mensis orditur in octo calendis,
 Tempore denorum nouies contenta dierum,
 30 Hæc ex algore stat semper & ariditate.

Annus ad ecclesiã super his habet allegoriã,
 Ecclesiã designat hyems in commoditates,
 Tempestas quado fit cū glaciè, niue, turbo,
 Æstas est fidei neglectus & ultio Christi,
 In qua doctrinã siccantur ab ariditate,
 Ver nouitas fidei post pascha tenebimus agni,
 Nobis occisi, quo pascha tenebimus agni,
 Cū uenit autumnus prouentū fertilis annus,
 Cœtibus ecclesiã sanctorū dans uenerandam.

40 Ver tēpus dicitur quo semina cūcta uirescunt,
 Cum uites gemmis tellus uestitur ab herbis,
 Est æstas tempus quo feruet in omnibus æstus,
 Credimus autumnum de tempestate uocatam
 Quando cadūt folia, sunt tempestiuaq; cūcta,
 Fert hemisphærio cognomē hyēs super uno,
 Sol quia tunc uolui solet in spatio breuiori,
 Dicitur hæc bruma uel q; breuis est, uel ab esca
 Hinc imbrumari solet ad fastidia uesci,
 Est tamen hybernū spacium pro parte uocati,

50 Vernum compositum ueluti dicas hybernū,
 Ver, æstas, menses autūnus, hyems retinet tres
 Ex quo sunt tantum menses discreta secundū,
 Ver, æstas & hyems fit adulta, ne præceps
 Sic est autūnus nouus & præceps & adultus,
 Cū uenit autūnus nimium uiget undiq; morbus,
 Æra nanq; calor deprauat & obuius algor.

60 Non minimè passū gentiles antè feriri,
 Contribuere Ioui quasi tempora quatuor anni
 Materia uarias, non forma quatuor urnas,
 Factas argento, ferro, uitro, quoque plumbo,
 Fert risum crater Iouis hic argenteus & uer,
 Ferrus

Ferrens æstatem Vulcani gestat & ignem.
 Vitreus autumnum Iunonis & ubera largum.
 Vas hyemem plūbi capit interitumq; Saturni.
 Exortis tenebris nox est absentia solis.
 Dicunt philosophi noctem contingere nasci.
 Vel quod uergentes efflat sol lāgūidus ignes,
 Vel quia qua supra in terras cogitur infra,
 Nox aptum nomen sumpsit cū uilibus oblit.
 Solsticij spacium, solis itatione uocatum,
 Ipso quod stante crescunt noctes ue dies ue,
 Æstium cancro, brumale fit in capricorno,
 Ut duo solsticia, duo sunt in noctibus æqua.
 Quod nox atq; dies habet horarum partentes,
 Autūnale libra, uernale responderat Ammon.
 Est mensis primus, uel Iani nomine dictus,
 Olim gentili qui more Deus fuit anni,
 Vel q; ianua lis per quam uenit annus & exit,
 Ex ipso frontem nunc appellamus eundem.
 Februus est Pluto, mēsis Februarius ex quo,
 Nam superis ille stetit ad sacra manibus ille.
 Martius à Marte uel debet nomen habere,
 Dicitur aut ideo quia iungit plura marito,
 Anni principium fuit hic mensisq; nouorum.
 Dicitur Aprilis pro iure quod est aperilis,
 Quo plantę germen reddunt animantia prolē.
 Rus nitue, nube pol^o, quo liber turbine pōtus,
 Rus redit agricolis, polus astrologis, mare
 nautis.
 Est Maia Maius Hermetis matre uocatus,
 Hæc embolismis loca sunt ascripta locādīs.
 De utrū Septēber recipit primūq; December,
 Sextū Sextilis regio quintumq; Nouembris,
 Quisq; suo nonas permittit habere quaternas,
 Martis trite diem nonarum sume priorem.
 Ad bine ternas Martis cape septime nonas,
 Prima necat Iani, nocet astans septima fini,
 Quarra necat Februū, nocet astans tertia fini,
 Mars tua frōs cuspis, ppe finē quarta fit aspīs,
 Aprilis decimā, notat undecimā ppe caudam,
 Tertia mors Maij sed septima proxima fini,
 Iunius in decimo ferit & quindenū ab imo.
 Alter ab undecimo nepa Iuli, nonus ab illo,
 Augusti primus ferit & de fine secundus,
 Stat septēbris acus hinc tertius inde decenus.
 Octobris stat acus hinc tertius inde decenus,
 Quinta necat capitis, sed tertia fine Nouēbris,
 Frontis septenam notat ultimus ordo decenā.
 Anni sextilis disponitur ordo Decembris,
 Quartanis nonis tribus atq; bis octo calendis
 Iulius est pariter mars Maius, & ogdoas imber
 In senis nonis septemq; decemq; Decembris,
 Iunius, Aprilis, Septembris itemq; Decēbris.
 Quartanis nonis, ter quinq; tribusq; calendis.
 Quartanis nonis februus bis & octo calendis
 Concordant menses Octobris idibus omnes,
 Ducunt ergo dies triginta bis duo menses,
 Viginti Februus fit solus & octo diebus.
 Quolibet in reliq; quater octo dies min^o uno,
 Scire uolens ferie sint cuiusquæq; calendę,
 Ad concurrentes cōponas has feriales.
 Ianus Maio tres dat, Iunius hinc Eebruō sex.

Septem Septembri decimus, Mars quinq; No-
 uembri,
 Aprilis tecum defendit Iulius unum.
 Quatuor Augustus capit, october duos solus,
 Si bene ppendis quota cōstat luna calendis
 Lunares iactas hos instantes ad epactas,
 Quinos septēber quinos habet ogdoas imber,
 Nonus habet septem, decimo præstabit eosdē
 Aprilis Februo deca dat Mars tertia Iano,
 Maius in undenis est, Iunius in duodenis.
 Bis septem Sextilis habet deca Iulius & tres.
 Tempus habēs aui speciē dat motio mūdi.
 Constās præteritis, præsentibus atq; futuris,
 Dicitur hæc ob rem tēpus, quia tēperat orbem
 Ipsa probat ratio, quia triplex temporis ordo,
 Naturæ iussu stans aut auctore uel iussu.
 Sol & luna suum duce natura fecit annum,
 Sol per quinq; dies, ter centenos decies sex,
 Vnius solidi iuncto quadrante diei,
 Per tot luna dies annis communibus ires,
 Si tamen hoc spatiū tibi sex & quinq; dierū,
 Crescis ter denis embolismalibus annis.
 Mensis ut est usus fit bis ter quinq; dierum.
 At tamen hic usus, non est usus, sed abusus,
 Cū neq; luna suum, neq; sol faciāt ita cursum,
 Cursus enim lunæ salua saltus ratione,
 Fertur ut est horis minor hoc spatio duodenis
 Fitq; decem semis mora solis longior horis.
 Diua uel humana uis est auctoris habenda.
 Edicto Domini statuentis iura Moyssi,
 Aufert ruris opus Iudæo septimus annus,
 Rerum mortalis habita grauitate iubentis.
 Romani ludos repetūt post quatuor annos,
 Ac hofdem quatuor recipit Februarius anno.
 Tēpus inest atomis, momētis atq; minutis,
 Partibus, ostētis, punctis, quadrantibus, horis
 Atq; diebus & hebdomadīs & mēsis, annis,
 Et Iustris æquē, siclis, ætatibus atque.
 Atomus in nostra sonat in diuisio lingua,
 Quinq; manēt cause, solet in quib^o atom^o esse,
 Sol numerus, tempus, necnon oratio, corpus,
 Atomus in sole, uult floccus pulueris esse.
 Atomus in numero, monas est eius origo;
 Atomus in tempus, citus est oculi uelut ictus.
 Atomus in uoce, stat singula littera per se.
 Atomus in corpus, cui uix aderit color ullus.
 Atomus ostenti, tota portio debet haberi,
 Fit ter centena, siue bis duo, bis quadrageña.
 Ostentum uere decies pars sexta fit hora.
 Hora fit ex punctis quinis, bis quinq; minutis.
 Sex habet ostenta decies, partes decapenta,
 Fit per moneta quater hoc est dena serenta,
 Punctus particulis ternis, geminisq; minutis,
 Octo momentis simul ostentis duodenis.
 Reddere uult unum pars bina hemi, minutum,
 Bis duo momenta faciens ostentaq; sena,
 Quatuor ostenta sunt una parte retenta,
 Et momenta duo geminæ partes & ab imo,
 Momentum solet ostētum dare semis & unū
 Sol horam pūctis dat quinis luna quaternis.
 FINIS.

DIONYSIVS

DE ANNIS.

ANni Domini notantur in presenti linea;
 Cū miser^o mūdi Dominus ad tollēda crimina
 Natus homo hic pcessit, natura ferēs uiscera.
 Ad indictionem inueniendam.
 Tres appone annis Christi pro indictionibus
 Regulares, & partire per quindenū numerū,
 Absq; mora tūc uidebis quis sit eius numerus.
 Quando Christus natus sit.
 Quarta est indictione natus Christe dominus,
 Ideo tres apponuntur pro indictionibus,
 De denis duobus Christi de annorū numero.
 Ad probandam incarnationem.
 Ordines indictionum diuide per quindecim.
 In his autem regulares adde denos & duos.
 Præfens anni apponatur indictio ibidem.
 Ad exhortandum lectorem.
 Calculum qui lector scire stude mēre strenua
 Ordines indictionum alta stent memoria;
 Quæ si absint anni Christi amittes ignauria.
 Ad epactas lunæ inueniendas.
 Per nouenos atq; denos annos Christi diuide,
 Et quod his superabūdāt extēde per undecim
 Per triginta partiendo epactas reperies.
 Item ut supra.
 Decēnouenalē paschæ unū tantū subtrahie,
 Per undenos ampliabis, per triginta diuide,
 Epactam ipsius anni protinus inuenies.
 Ad epactas solis inueniendas.
 Pro epactis nanque solis sume annos domini.
 Horū quartā his appone annorum qui fuerint,
 Regulares adde quater per septenos diuide.
 Item ut supra,
 Tene autem nono semper calēdas Aprilium.
 Feria quæ esse constar locus concurrentium,
 Crescūt quibus in diebus per septenū numerū
 De cyclo solis quē gradum teneat.
 Octo annos subrahendo pro solari circulo,
 Per uigenos & octenos reliquos diuiseris,
 Inuenisse te gaudebis sic solarem circulum.
 Ad probandam concurrentem.
 Circulum & hunc solarē diuide per quatuor,
 Tandem quartam eius partem eidem adijcito.
 Per septenos diuidēdo, concurrrens inuenitur.
 Ad cyclum lunæ inueniendum.
 Cyclus lunæ quotus extat si scire desideras;
 Duos ānos semper deme de supremo numero
 Per nouenos simul denos diuisus reperitur.
 Ad cyclū decimū nonū inueniēdū.
 Annis Christi unum tantū ritē si addideris;
 Per nouenos atq; denos pariter diuiseris,
 Decennoualem cyclum ultimum reperies.
 De loco epactarum.
 Epactarum locus pater facilis & cominodus,
 In undecimo calendis positus Aprilium,
 In quo luna cum epacta coæquatur numeris.
 Item de quatuordecim epactis.
 Quartadecima epacta, cū tenetur circulo:
 Quartadecimam undeno calendis Aprilis,
 Computare lunā cogit lege patrum sancitū.

Quando epactæ crescunt.
 Nam epactæ cū crescūt ad quindenū numerū,
 Duodenarum calendarumq; itemq; Aprilium
 Quartadecimam tenebis lunam sine dubio.
 De paucioribus epactis.
 Pauciores iam epactis obseruata regula,
 Crescere per dies sine usque decimaquartam;
 Ipsa erit quam quærebās legalis legitima.
 De pluribus epactis.
 Porro plures si dicuntur ultra quindenarium;
 Ipso numero ascēde usque trigenarium.
 Sic ad nouā inchoado ad paschalem terminū.
 Regula primi mensis.
 Pascha nostrū primi mensis est tenenda regula
 Christiani post peracta luna decimaquarta.
 Æquinoctio transceso in die dominico.
 Quid inter azyma & pascha distet;
 Inter azyma & pascha, hæc est differentia:
 Paschæ dies est tenenda luna decimaquarta,
 Azymorū qui sequuntur septima solennitas.
 Quomodo uariatur per
 septem dies.
 Luna paschæ uariatur in septeno numero,
 Die quo surrexit Christus ac saluator omnū,
 A quo iure nomē sumpsit sanct^o & dominic^o.
 De communi anno.
 Quatuor & trecentorum quinquaginta dierū,
 Recipit cōmunis annus duodecim mensibus,
 Undecim de solis cursu remanente diebus.
 Item,
 Numerus sã undenorū hic per annos singulos;
 Ad quærendā lunā semper annuatim ponitur;
 Græco nanq; sortiuntur epactæ uocabulo.
 De embolismo.
 Embolismus uerō decem atque nouē diebus;
 Cursum solis transcendendo longior efficitur;
 Habens quater octoginta & trecentenos dies,
 De ogdoade & endecade.
 Est & alia præfati circuli diuisio,
 In qua ogdoas annorum endecasq; queritur;
 Qui æquare cūsum solis atq; lunæ dicitur.
 De luna Ianuarij.
 In calendis si requiris lunam Ianuarij,
 Cyclū semper tantū lunę extēde per undecim;
 Regularem adde unum per triginta diuide.
 Item ut supra.
 Cyclus nāq; memoratur tribus annis ultimis,
 Regularem non apponas unum ut in cæteris.
 Quia duo sunt ponendi his cura peruigili.
 In quo signo luna uersetur.
 Fortē luna quo uersetur signo si quæstieris.
 Ducta quater eius ætas per partes cōcreuerit,
 Per triginta partiendo tunc signa reperies.
 Item,
 Est in media uel prima prompta computatio,
 Nanque alio in signo quot partes habuerit,
 Tot sequentibus adijce, uel detrahe omnibus.
 Quandiu in signo moretur.
 Vnoquoque signo luna tantū binis diebus,
 Senis horis atque bisse illustrare dicitur,
 Sic per omnia percurrēs ad ipsum reuertitur.
 De tri.

De tribus annis, qui non
obseruantur.

Porro octauo & undenus atq; nonusdecimus,
Generale argumentum conseruare nequeunt.
Faciente embolismo dum in his inseritur.

De Maio mense.

Primo igitur de tribus annis de quo diximus,
In Maiarum calendarum hac consueta regula.
Tunc octaua demonstratur esse & uicesima.

Item.

Embolismus quia sanè Martio inseritur,
Dumq; unius diei celebratur ablatio,
In uiceno remanebit & septeno numero.

De Iulio mense.

Simili itemq; modo calendis Iulij,
Sis contentus de triginta in nonam uicesimam.
Remanere embolismi facit superfluitas.

De embolismis undecimi anni.

Anno undeno embolismo in quo pridie
Nonas solet in Decembris solito accendere,
Facit eam runc recidere sic mutato ordine.

Item.

Ratio nauque lunaris in calendis Martij,
Cum uicena simul nona computare solet.
Embolismus tantum tenet octaua uicesimam.

De decimonono anno.

Anno decimo & nono, qui est horu ultimus,
Tertio quia nonarum Martiarum ponitur,
Facit Maías in calendis huc supernu numerum.

De saltu lunæ.

Iulij denique mensis in die trigesima,
Saltus lunæ est tenendus generali ordine,
Quip denos & nouenos solet annos crescere.
Vnde saltus conficiatur.

Horæ singulæ per annum uno puncto addito,
Nonadecima pars puncti constat hac ablatio,
Fit per decem nouem annos diei ablatio.

Item.

Cūctis retro anis semper apponuntur undecim,
Hic epactæ pro cremeto numero duodecimo.
Trigenario completo nullam dici placuit.

Item.

De uigesima & nona die quippe altera,
Computare cogit primâ hanc eius uelocitas,
Transilire diem facit, sic ad nonam inchoas.

Ad probandam lunam.

Si uis ergo lunam scire hoc uel illo tempore,
Sume dies Ianuarij à mensis principio,
Adde ætatem calendarum lunæ mensis ipsius.

Item.

Per nouenos quinquagenos primo si partieris
Nihilominus secundo per triginta diuiseris,
Verè lunam quam quærebas facile inuenies.

Ad probandam feriam.

Item sume dies anni, diuide per septies,
Et quot ultra septē crescunt habeto memoria,
His dictarum calendarum feriarum annectere.

Item.

His in unū adunatis summā cum colligeris,
Et septenis item suis partibus diuiseris,
Argumentum quod quærebas feriam inuenies.

De æquinoctio.

Æquinoctium uernale in prima uigesima
Martij tenere debes, quia patrum regula
Obseruare ualde monet ratione sedula.

Aliud,

Sic itaque & September coæquato numero
Quia esse duo anni comprobantur unius
Autumnale suum, alter seruat æquinoctium.

De ratione duodecim signorum.

10 Mira prorsus paganorum & sæua dementia,
Qui in coelū transtulerunt tā diuersas bestias,
Cum olympo esse constent angelorū agmina.

Illi taurum radiare dicunt inter sydera,
Qui in bouē uersum Iouē fabulose asseuerat,
Ad Italiam transuexit Agenoris filiam.

Habet fides Christiana signorum memoria,
Primum agni qui in coelū maiestate fulgida,
Regnat unicus cum patre per immentia secula.

10 Igitur nō toruus fronte nec ceruice tumidus
Noster taurus est putandus nominat' optimus,
Dulcis, blandus, atq; mitis, atq; suauis uitulus.

Ipsa est ergo tenendus faginatus uitulus,
Cuius caro immolata in crucis patibulo,
Hos cruore suo tulit de mortis periculo.

Hic non cessat nos hortari pietate sedula,
Iugo Christi summittenti exarare uicia,
Diuinorum præceptorum reportare semina.

Prosequentibus hortat' testamentū geminis,
Idolatriam calcare, solum dominum quærere,
10 Auariciam uitare sanctorum incurabilem.

Leo noster obdormiuit ut in morte uinceret,
Ideo euigilauit ut possimus surgere.
Per quem iuste merebamur à pœnis eripere.

Virginis hoc sextū signū cōpetēter sequitur,
Sexta mundi iam ætate uenit Dei filius,
Æquitatis libram tenet, iurē Deus dicitur.

Huic puro si quis corde benè ministrauerit,
Iam securus non timebit uenenum pestiferū,
Conculcare iam cum plāta scorpionē poterit.

40 Scuto fidei protectus seuum sagittarum
Deformatum nō timebit, cū equinis cruribus,
Ipse quoque superabit nefandum diabolium.

Capricornus ac deformis uultu despiciabilis,
Alios amentes facit, alios sacrilegos,
Homicidas, furiosos, alios adulteros.

Sed his omnibus cōuersis atq; bene flētibus,
Tergere de fronte solet candidus aquarius,
Crimina que spōte sūt uel instinctu demonū.

50 Duo pisces qui sequuntur uno si quo editi,
Duos populos figurant, uocatos per gratiam,
Baptismatis unda lotos, soli Deo credere.

Insanire iam illorum desinat dementia,
Qui in coelo esse credunt aliqua mortalia,
Cassa spernant, illa credant quæ Dei ecclesia.

Animalia pusilla, magna & reptilia,
Carnis pondere grauata non petunt coelestia,
Sed cum carne horum credūt interire animas.

Vbi hominum & Dei mediator fuerit,
Esse tibi electorum credimus & animas,
60 Hac daturum se promisit infinita bonitas.

FINIS.

BEDÆ PRESBYTERI LIBELLVS, DE RATIONE COMPOTI.

De tempore. i. Interrogatio.

Nde dicta sunt tempora
Respon. Tempora sunt dicta,
à temperamento, quia unus
quisq; illorum spacium separa-
tim temperatum sit. Seu quia
momentis, horis, diebus, men-
sibus, annis, seculisq; & ætibus, omnia morta-
lis uitæ curricula temperentur. Inter. Quot
modis ratio compotus discretus est? Respon.
Tribus: ait enim, natura, aut consuetudine, aut
auctoritate decurrit. Inter. Auctoritate quo-
modo? Respon. Auctoritas bifariè diuisa est:
humana scilicet ratione, & diuina. Inter. Hu-
mana quomodo? Respon. Ut sunt olympiadae
quatuor annorum, nundinae octo dierum, in-
dictiones quindecim annorū. Inter. Diuina
quomodo? Respon. Item septima die sabbatū
agiseptimo anno à rurali opere uetari. Quin-
quagesimū annū, iubilæū uocari. Inter. Con-
suetudine quomodo? Respon. Humana con-
suetudine firmatum est, ut mensis triginta die-
bus putaretur, cum hoc nec solis nec lunæ cur-
sus conueniat. Si quidem lunam duodecim ho-
ris minus, cum salua ratione saltus, solem uerò
decem horis & dimidia plus, qui solemus ex-
quisierūt testantur. Inter. Natura quomodo?
Respon. Natura duce repertum est solis annū
trecentis sexaginta quinque diebus, & qua-
drante constici. Lunæ uerò annum si commu-
nis, trecentis quinquaginta quatuor: si em-
bolismus, trecentis octoginta quatuor diebus,
terminari. Totumq; lunæ cursum decennoue-
nali circulo comprehendendi. Et errantia sydera
suis quæq; spacis zodiaci circulo circūferri.

De hora. ii.

Interrogatio.

Hora quid est? Respon. Hora est duode-
cima pars diei. Si quidem duodecim ho-
ra diem complent, Dominio attestante, qui ait:
Nonne tredecim horæ sunt dies? si quis ambula-
uerit in die, non offendit. Vbi quamuis allego-
ricè, se diem: discipulos uerò quia se inlustran-
di fuerant, horas appellauerat. Solo tamen hu-
manæ computationis ordine numerum disti-
niuit horarum. Verum notandum est, quia
si omnes anni dies decem duodenis horis com-
putentur, æstiuos necesse est dies longioribus,
brumales uerò breuioribus horis includi. Si
uerò horas æquiparare, hoc est æquinoctiales
habere uolumus, brumale diei nihilominus
pauciores, & æstiuo necesse est, ut plures tri-
buamus. Inter. Hora quot punctos recipitur?
Respon. Quatuor: & in quibusdam lunæ com-
putatis, quinque, & decem minutas, quindecim

Bedæ, tom. i.

partes, & quadraginta momenta. Inter. Sunt
hæ diuisiones temporum naturales, an non?
Respon. Non, sed conditiuè. Nam cum calcu-
latoribus necesse esset, uel diem in duodecim
horas, uel horam in quattuordecim, aut in de-
cem, uel quindecim, aut in quadraginta, aut in
alias quaslibet minores maioresq; distribuere
particulas quaesierunt sibi uocabula, quibus
id quod uocabat nuncuparent, ut alterutrū dis-
scere potuissent. Inter. Hora unde dicta est.
Respon. Hora dicta est, eo qd certi temporis ho-
ra id est terminus sit. Sed & uestimētōrū & flu-
uioꝝ, maris quoq; fines horas uocitare soles-
mus. Punctus uerò à paruo puncti trāsceso qui
fit in horologio, Minuta autem à maiore inter
uallo uocantes partes, à partitione circuli zo-
diaci, quæ tricenis diebus per menses singulos
findant. Porro momenta, à motu syderum cele-
berrimo nuncupantes, dum aliquid sibi breuissi-
mis in spatijs cedere aut succedere sentitur. Mi-
nimum autem omnium, & quod nulla ratione di-
uidi potest tempus, atomū grecè, hoc est indi-
uisibile, siue insectibile nominant.

De die. iii.

Interrogatio.

Dies quid est? Respon. Aer sole illustratis.
Inter. Vnde sumptit nomen? Respon.
Dies inde dictum est, eo quod tenebras à lu-
ce distingat ac diuidat. Inter. Dixisti diem esse
aerem à sole illustratum, cum principio crea-
turarum legimus tres esse dies ante solem con-
ditum? Respon. Verū est, in primordio creatu-
rarū tenebræ erant super faciem abyssi, Dixitq;
Deus, Fiat lux, & facta est lux, & uocauit Deus
lucem diem. Igiturq; lux ab oriente emersa, fu-
gitis tenebris, latitudineq; sui fulgoris totam
equaliter perfulsit. Primos ternos dies oriēdo
occidendoq; uelut sol terminauit: de qua luce
lunaria formata esse creduntur. Inter. Quid à
solare luce distabat? Respon. Hoc quod calo-
ris foetu carebat. Inter. Diffinitio diei quot
modis diuiditur? Respon. Bifariè, hoc est uul-
gariter, & propriè. Inter. Vulgariter quo-
modo? Respon. Vulgus nanque omnem
abusiuè solis præsentiam super terram ap-
pellat. Inter. Propriè qualiter? Respon. Pro-
priè autem & naturaliter: dies uiginti quatuor
horis, id est circuitu solis totum orbem lustran-
tis impletur, qui secum semper & ubiq; lumen
diurnum circumferēs nominare aerum spatio
noctiu sub terras, quā supra terras in die credi-
tur ex altari. Inter. Da amborum auctoritatē?
Respon. Dominus in Euangelio diem uulga-
rem diffinituit dicens, Nonne duodecim horæ
sunt diei? Moyses autem proprium ita descrip-
sit, dicens: Et factum uespere & factum est ma-
ne dies unus. Quem Hebræi & Chaldei & per-
sequentes iuxta primæ cōditionis ordinē, diei
cursum à mane usque ad mane diducunt, um-
brarum uidelicet & tempus luci supponentes:
at contra Ægypti ab occasu ad occasum. Por-
ce

ro Romani à medio noctis in medium umbrę Et Athenienses, à meridie in meridię dies suos maluerunt computare. Diuina autē auctoritas à mane usq; ad mane, unū diē in Genesi appellat. Sed Domino resurgente, eadē in euangelio, totius diei tēpus à uespera sanxit in uesperā. Ut hominem de luce lapsum in tenebras, & deinceps ē tenebris redire ad lucē significaret. Vbi primus seculi dies sit, hoc requiro. Principium seculi & conditionis mundi secundum Aegyptios, quibus Abraham à Chaldæis edoctus astrologiam aduexit, decimoquinto calendarum Aprilis die contigisse fertur, eo quod die zodiaci initium exiitisse, atque iuxta zodiaci diuisionem eo die facta est lux, quo sol Arietis signum reuertens ad exordium, ingrediebatur. Qui quarto die conditionis, uidelicet duodecimo calendarum supradictarum incipiente creatus est, quicq; pari spacio diuidens lucem & tenebras sua presentia absentiaq; uernale æquinoctio, eo die fecit, cuius diei initio tunc eum coeli locum oriens coepit, quē astrologi, quartam partem arietis esse dicunt. Eumq; post trecentos sexagintaquinque dies & sex horas rediens, ppter istas horas anno sequenti meridię faciens, uernale æquinoctium intrauit tertio uespere, quarto, medio noctis, quinto, rursus mane sicut primo occurrit. In qua die inuenitur sol, non solum primam signi partem consecuisse, uerum & quadram iam in ea die habere, ipsa est per naturā caput signiferi, duodecim signa quę particule nominantur, initium habere & terminum. Anatiolius refert, ibi quadrante dicitur, ibi saltum incipere ac finire. Vbi annum magnū, hoc est planetarum cursum, exordium finemq; sortiri, Luna eiusdem diei uespere plena orientis à medio apparens, quartam librę partē quę est, æquinoctiū autūnale tenuit, initiumq; paschale suo exitu consecrauit. Neque alia seruandi pascha est regula, quia ut æquinoctium uernale, plenilunium succedente perficiatur: at si uel una die plenitudo lunę processerit, æquinoctium iam non prima mensis, sed ultimum, luna putetur. Itaque non ab re est, quia tunc sol non primi, neque secundi uel tertij diei, sed quarti potestatem. Luna uerō illuminata ab eo, cum stellis tandem ad uesperum noctis potestatem accipit. Sed uerus ille sol qui est Christus decurso tempore ante legem legalicq; atque prophetali gratia per se incipiente nobis ortus est, suęq; lumine gratię corpus ecclesię quosq; uirū præueniens illuminauit. Quia plenilunium paschæ ante æquinoctium fieri nō potest. Ut nostrum pascha æquinoctiali solis exortu cuncta uidelicet tenebrarum officinula uincens nos uestrę deuotionis plenilunio subsequente celebremus.

De nocte. III.

Interrogatio.

Vnde dicta est nox? Respon. Nox dicta est eo quod noceat aspectibus uel negotijs

humanis, siue quia in ea fures latrones que nocendi alijs occasionem nanciscantur. Inter. Nox quid est? Respon. Nox est solis absentia, terrarum umbra conditi, donec ab occasu redeat ad exortum, qui à natura eius poeta describens, Ruit (inquit) oceano nox inuoluens umbra magna, terramq; polumq;. & Salomon facris literis expressit, qui pascit inter lilia, donec aspiret dies & inclinetur umbre. Eleganti utiq; sensu decessionem noctis, inclinationem appellat umbrarū. Sed & ista umbra quę ad sydera usq; uidetur extēdere, noctis natura est, & lunā aliquando plus ceteris syderibus. Interim obscurat ut sui luminis defectu impartiat, qd ad infima planetarū currit superiora, tamen spacia uel suo uel syderū semper lumī, efulgescunt, Sed & lunas cū infimas sui cursus absides plena adierit nonnunquā umbra memorata obscurari solet donec centrum egressa rursus à sole cernatur. Verum ne hoc omni plenilunio partiat latitudinem, quę duodecim partium diuersarum, absidarum altitudinem habere dicitur. Inter. Quot sunt quę umbram efficiunt? Respon. Tria quędam, scilicet lux, corpus, locus obscuratus. Inter. Qualiter? Respon. Lux si corpori par est, æqualis est ei & umbra: si corpus maius: augetur & umbra si exilius, minuetur & umbra. Sol autem terrę maior esse dicitur: quamuis longinquitate modicus uidetur. Atque ideo noctis umbram, quia sensum decrescit, deficere priusquam æthera pertingat, siccusq; ad æris ætherisq; confinium acuminatis instar pyramidum tenebris philosophi umbram terrę exaltari dicunt. Inter. In quot partes diuiditur nox? Respon. In septē. Inter. Quę? Respon. Crepusculum, uesperinum, conticinium, intempesū, gallicinium, matutinū, diluculum. Crepusculū est dubia lux, nam crepusculum dubiū dicimus, hoc est inter lucē & tenebras. Vesperum apparente stella eiusdē nominis, de qua Poeta: Ante diem clauso componit uesper olympo. Conticinium, quando omnia conticescunt, id est silent. Intempesum, media nox quādo omnibus sopore quietis nihil operandi tempus est, Gallicinium, quando galli cantum leuant. Matutinum, inter abscessum tenebrarum, & aurorę aduentum. Diluculum, quasi iam incipiens parua diei lux, hæc aurora & pertingēs usque ad solis exortum.

De hebdomada & septem planetis. V. Interrogatio.

Vnde dicta est hebdomada? Respon. Hebdomada, à septenario numero nomē accepit. Quia & Romani septimanam & septem diebus appellant, Manus enim apud ueteres, dies à puritate dicitur. Inter. Quomodo à populo Dei computabatur? Respon. Antiquitus à populo Dei ita computabatur. Prima sabbati, uel una sabbati, siue sabbathorum. Secunda sabbati, tertia sabbati, quarta sabbati, quinta sabbati, sexta sabbati, uel sabbato. Non quia omnes sabbatorū, hoc est requietionum dies

dies esse non poterint: sed quia à requietionū die quę suo nomine & cultu singularis excellat, prima uel secūda, uel tertia, iute ceterę suo quęq; censerentur ex ordine. Inter. Quomodo computabant gentiles hebdomadam? Respon. Verum gentiles cū obseruationem à populo Israel hebdomadis edicerent. Primā uidelicet Soli, secundā Lunę, tertiā Marti, quartā Mercurio, quintā Ioui, sextam Venere, septimā Saturno dicantes. Eisdē mensibus suos dies quibus & errantia sydera consecrantes tam & si diuerso ordine computantes. Inter. Quid se ex his habere æstimantes? Respon. Æstimabant enim se à sole spiritum habere, à luna corpus, à Martio feruorem, à Mercurio sapientiā & uerbum, à Ioue temperantiā, à Venere uoluptatem, à Saturno tarditatem. Inter. Rogo ut iuxta æstimationē tuam effectum earum mihi edisseras. Respon. Puto quod sol in medio planetarū positus, totū mundū spiritus instar calefacere & quasi uiuificare uidet, Ecclesiaste attestate qui ait, Girans girando uadit spiritus, & in circulos suos reuertitur. Luna autē per humorū ministerium, incrementum, corporibus suggerit cunctis. Martis stella ut puta soli proxima colori simul & natura est feruens. Mercurius perpetuo circa solem discurrendo, quasi exhausta sapientię luce radiari putabitur. Iupiter frigore Saturni & ardore Martis hinc inde temperatur. Venus luminis uetustate quam ex Solis uicinitate percipit, suo cernentes allicit aspectu. Saturnus eo tardior ceteris planetis, quo & superior incedit. Inter. Quot annis uel diebus uniuscuiusque cursus impleri uidetur. Respon. Saturnus triginta annis signiferum implet, inde Iupiter duodecim annis. Tertius Mars duobus annis. Quartus Sol trecentis quinquagintaquinque & quadrante infra Solem, Venusq; & Lucifer & uesper trecentorum & septem diebus, à sole nunquam abstant partibus sex & quadraginta, longius proximum illi Mercurij sidus nouem diebus otio: re ambitu, modò ante solis ortum, modò post eius occasum splendens, nunquam ab eo uiginti duabus partibus remotior. Nouissima luna uiginti septem diebus, & quatuor horis signiferum conficit. Inter. Quare antē dixisti tum & diuerso ordine computantes? Respon. Quia hæc erat stultitia gentilium, falsa ratiocinatione subnixa, qui quasi iure primam diem soli, quia maximum est luminare. Secundam lunę, quia secundum luminare se consecrare putabant. De inordinata alternatione à tertia diei primam à sole stellam, quartam primam à luna, quintam secundam à sole, sextam secundam à lunę, septimam tertiam à sole præponebant.

Inter. Hebdomada apud gręcos & romanos quomodo peragitur? Respon. Septem dierū cursu. Inter. Apud hebręos quomodo? Respon. Septem annorū cursu peragitur. Declarat autē hoc Daniel de septuaginta hebdomadibus Bedæ, tom. 1.

dibus. Inter. Quot ferijs constat hebdomada? Respon. Septem scilicet. Inter. FERIA unde dicta est? Respon. FERIA à fando dicta, quasi ferria, eo quod in creatione mundi, Deus fiat dixit per singulos dies. Inter. Quis primus ferias habere edocuit? Respon. Syluester papa clerū ferias habere instituit, cui deo soli uacanti nunquam militiam, uel negotiationem liceat exercere mundanam, dicente psalmographo, Vacate & uidete quod ego sum. Et prima quidem diem quia & lux in principio facta est. & Christi resurrectione celebrata, dominicam nuncupauit. Quod illi nomen primis ecclesię temporibus fuisse inditum, testatur Ioānes, qui dicit in Apocalypsi, Fui in spiritu in die dominico. De inde secundam feriā, tertiā & quartam & quintam & sextam de suo denectens. Sabbatum ex uetere scriptura retinuit, nihil ueritus grammaticorum ferulas, qui sicut calendas, nonas, & idus, ita etiam & ferias plurali tantum numero proferendas esse decurrunt.

De mensibus. VI.

Interrogatio.

Vnde dicti sunt menses? Respon. Menses dicti à mensura, quia quicq; eorum mēsuratur. Sed melius à luna, quę gręco sermone mene uocatur. Vnde apud eos mensis, menses appellantur. Quam hebręa quoq; lingua etymologiam seruare uidetur. In eo quod Iesus filius Sirach, q itaq; hebræicę scriptis loquens ait, mensis secundū nomen est eius. Inter. Quomodo antiqui suos menses computabant? Respon. Antiqui, menses suos non à solis, sed à lunę cursu computare solebant. unde quęties in scriptura sacra, siue in lege seruante legem, quōta die mensis quid factum dictum uel sit, indicatur. Non aliud quā luna ætas significatur. A qua semper hebræi, quibus credita sunt eloquia dei, antiquo patrum more menses obseruare non cessant. Primum mensem nouorum, qui paschæ ceremonijs sacraus est Nisan appellantes, qui propter multiuagum lunę discursum, nunc in Martium mensem, nunc incedit in Aprilem, nunc in aliquot dies Maij mensis occupat. Sed rectius Aprili deputatur, quia semper in ipso uel incipit uel finit uel totus includitur. Ea duntaxat regula obseruata, ut quę quindecima post æquinoctium luna extiterit, primum sequentis anni mensem faciat, quę uerō ante nouissimum procedentis. Sic per ordinem duodecim menses lunares computant, quos propter lunę circulum qui uiginti nouē diebus, semis stat tricenis, unde tricenisq; diebus alternātes. Secūdo demum uel tertio anno exacto, mensem superfluū qui ex annuis duodecim epactarum diebus confici solet, intercalat chorus & prætexatus hæc esse causam dixerūt.

De mensibus Romanorum. VII.

Interrogatio.

Quare tam diuersę longitudinis habeantur? Respon. Romulus cū ingenio acris

sed agresti, statum pprie ordinaret imperij, initium mensis ex illo sumebat die quo nouam lunam contigisset uideri. Quia non continuo euenit, ut eo die semper appareat, sed modo tardius modo celeriter ex certis causis uideri solet. Cōigit ut cū tardius apparuit præcedenti mēsi plures dies, ac cū celerius pauciores darentur, & singulis quibusq; mensibus perpetuam numeri legem primi casus adduxit, sicq; factū est, ut alij triginta, alij triginta unum, sortirentur dies. *Inter.* Quomodo menses suos uocauit. *Respon.* Primum mensem Romulus, Martij cuius se filium esse uoluit, dicitur. Eo quod eo mense constet Iunonē, Martem peperisse in Phrygia. Quem mensem anni principium aliquādo fuisse, uel ex hoc maxime probatur, quia ex eo septimus, octauus, nonus & decimus inditū antiquitus à numero nomen usq; hodie appellat. Secundū mēsem appellauit Aprilē quasi aperilē. In eo qd̄ in illo remotis nubibus, pruinis ac tēpestatibus hibernis cōlū, terra & mare, nautis, agricolis & horoscopis aperiat. Arbores quoq; & herbae in germē, sed & animātia quoq; in prolē se aperire incipiāt, Maiū tertium, quartū Iunū posuit maiorum ac iuniorū, in quos diuisit populū, ut altera pars armis, altera consilio rempublicā tueretur. Contendunt alij Maium Mercurij matrē Maio nomen dedisse. Hinc maxime probantes, quia hoc mense mercatores omnes Maię Mercurioq; pariter sacrificabāt, Iunius mēsis aut ut ex parte populi (ut diximus) nominatur, aut ut Cingius arbitratu Iunonius apud Latinos antea uocabatur, & hæc appellatio mensis apud maiores diu permāsit, sed detritis quibusdā postea literis, ex Iunonio dictus est Iunius. Nā & ædes Iunoni Monetæ calēdis iunij dicatae sunt. Iulius mēsis Quintilis, quod à numero sumpterat, etiam post præpositos Martio duos mēses seruauit. Sed post in honore Iulij Cesaris Iulius uocatus est mensis. Quartum Idus Quintilis procreatus sit. Augustus mensis, Sextilis antea uocabatur, donec honor Augusti daretur ex senatusconsulto. Eo quod ipse die primo huius mensis, Antonium & Cleopatram superauerat, & imperium populi Romani firmauerat. Septembris mēsis, October, Nouember, & December, principalem sui retinent appellationem, significantes nomine quoti auerno mense, id est Martio, uel quia imbres in eis immineant. Hæc Romuli fuit annua ordinata dimensio qui annum decem mensium, dierum uerò trecentorum & quatuor, habendum esse cōstituit, mensesq; ita disposuit, ut quatuor ex his Martius, Maius, Quintilis, Octimber triceno singulos, sex uerò reliqui tricenos habent dies, qui hodie quintanas habent nonas, cæteri septimanas autem habentibus ab idibus reuertebantur calendę ad diem decimumseptimum, uerum habentibus quintanas ad decimum octauum remeabat initium calendarum, Sed cū hic numerus neq;

solis cursui, neque rationibus lunę conueniret, nonnunquā usu ueniebat ut frigus anni æstiuis mensibus, & eius calor hyemalibus proueniret. Quod ubi contigisset tantum dierum sine ullo mensis nomine patiebantur absumi, quantum ad id anni tempus adduceret qui cœli habitus instanti mēse aptus inueniretur. *Inter.* Quis postea augmentum anni addidit? *Respon.* Numa securus, quinquaginta dies addidit, ut in trecentis quinquaginta quatuor diebus, quibus duodecim menses lunæ cursus confici crederet, annus extenderetur; atque quinquaginta diebus à se additis, alios sex retractos illis sex mensibus, qui triginta habebant dies, id est de singulis singulos, factusq; quinquaginta, & sex dies in duos novos mēses, pari ratione diuisit de duobus priorem Ianuariū nūcupauit, primumq; anni esse uoluit, tanquam bicapitis diē mensem respicientem transacti finem futuriq; principia. Quidā autem Ianuariū nuncupatum, ex eo quod limes & ianua sit anni. Secundum mensem Numa dicitur Februū, id est Plutoni, qui lustrationum parens esse credebatur. Lustrariq; eo mense ciuitatē necesse erat. Quā cōsuetudinem modò uersa uice in melius, christiana religio eodem mensis die seruat. Vniuersa plebs sacra ministeria beate Marię offerentes modula, cū sacerdotes ministrisq; cereis in manibus ardentibus gestant. Paulō post Numa in honorem imparis numeri unum adiecit diem, quem Ianuariū dedit, ut tam in anno quā in mensibus singulis, præter unum Februariū impar numerus seruaretur, quasi inferus, & diuinitio impar numerus conueniret. *Inter.* Quis primus Latinorum ad numerum solis annum instituit? *Respon.* Caius Iulius Cæsar, imitatus Aegyptios ad numerum solis annū, sicut hodie seruatur, instituit. Decem uidelicet dies obseruationi ueteri superadiiciens, annū, trecenti sexaginta quinque dies, quibus ipse zodiacum lustrat, efficerent. *Inter.* Quis primus eorum quadratē anno imposuit, uel qui bissexti nomen dedit? *Respon.* Ipse prædictus Cæsar ne quadrans deesset, statuit, ut quarto anno sacerdotes qui curabant, mensibus ac diebus unum intercalarent diem. Eo scilicet mense ac loco, quo & apud ueteres mensis intercalabatur, id est ante quinque ultimos mensis Februarij dies, idq; bissextum censuit nominandum. Omnia autem intercalationi mensis Februarij deputatus est, quomodo si ultimus anni erat, quod etiam ipsum de Græcorum imitatione faciebant. Nam illi ultimo anni sui mēse superfluos interserebant dies. Verum una re à Græcis differabant. Nam illi cōfecto ultimo mense, Romani in cōfecto Februarij, sed per uigesimum & tertium diem eius intercalabant terminalibus, scilicet iam peractis deinde reliquos Februarij mensis, qui erat quintus post intercalationem subiungebant. Credo ueteri religioni suæ more, ut Februariū omnino Martius

tius sequeretur. *Inter.* Quare sexto calendas Martij intercalatur? *Respon.* Ob hoc autem bissexti diem in mense Februarij placuit intercalare Romanis, quia hic breuior cæteris, & extremus anni mensis erat. Verum ideo nondum expleto eo, quem admodum Aegyptij & Græci de cursu totius circulo facere uolebant, ne omnino decisa sua lege ueteri, initium Martij mensis à Februarij fine se iugerent. Ideo non sextū calendarum Martiarum diem, quia deum Terminus colentes, Terminalia sacra quæ uigesimotertio mensis eiusdem diem semel instituerat, in aliam diem mutare prorsus non dubitabant. Sed his ritē celebratis unum quadrantis diem interponebant.

Interrogatio.
De calendis, nonis, & idibus, rogo ut edisseres nobis. VIII.
Respon.

Præcis temporibus pontifici minori hæc prouidentia delegabatur, ut noue lunæ primum obseruaret aspectum, uisumq; regi sacrosculo nunciaret. Itaq; sacrificio à rege & minore pontifice celebrato, idem pontifex calata, id est uocata, in Capitoliū plebe iuxta curiam Calabrā, quæ casæ Romuli proxima est, quos numero dies à calendis ad nonas superessent pronuntiabat, & quintanas quidē dictio quinques uerbo calo, septimanas repetito, septies prædicabat. *Inter.* Verbum calo quid interpretatur? *Respon.* Verbum calo græcè, in latinum sonat uoco. Et hunc diē, qui ex his diebus qui calarentur primus esset, placuit calendis uocari. Hinc & ipse curiæ ad quam uocabant, calabrum nomen datum, & classis quod omnis in eam uocaretur populus. Ideo autem omnis pontifex numerum dierum qui ad nonas superessent calando prodebat. Quia post nonam lunam oportebat nonarum diē populares qui in agris essent, confluerent in urbem, accepturos causas feriarum à rege sacrorum, scituosq; quid esset eo mense faciendum. Vnde quidam hinc existimant dictas quasi nouæ initium obseruationis, uel quia ab eo die semper ad idus nouem dies putarentur. *Inter.* Idus unde dicti sunt? *Respon.* Porro idus uocari placuit diem qui diuisit mensem. Idiare enim & rusticalingua diuidere est, unde uidua quasi ualde diuisa. Nonnullis placet idus dictas uocabulo græco à specie, quia apud illos idea uocatur quod ea die plenā speciem demonstrat. *Inter.* Quomodo in scriptura sancta calendis legitimus, quomodo intelligendum est? *Respon.* Quoties in scriptura sacra calendis legitimus, nihil aliud intelligendum est quàm ortum nouum lunæ. Iuxta illud numerum in calendis hic, id est in mensi exordijs offerretis holo causta domino. Quia in mirum Hebræi non alia mēsum exordia quàm nouilunia norunt. Sed & Græci & Aegyptij nullam in suis mensibus calendarum, nonarum, iduum distinctionem obseruant. Verum ab incipiente cuiq; mensis exordio usq; ad terminū

eius, crescente simpliciter & inerrabiliter, dierum currentium ordine computando perueniunt, quorum Aegyptij quarto calēdas Septēbris, Græci autem à calēdis Decembris suum inchoant annum: calēdæ uocationes, nonæ noua obseruatio, idus diuisio interpretatur.

De quatuor temporibus anni. IX
Interrogatio.

Quot sunt tempora anni? *Respon.* Quatuor, quibus sol per tempora anni, cœli spacia discurrendo subiectum temperat orbē.

Inter. Quomodo orbem temperat? *Respon.* Hyems enim utputa longius sole remoto frigidus est & humidus. Ver illo super terras redeunte humidum & calidum. Aestas illo desuper feruente calida & sicca. Autumnus illo ad inferiora decedente siccus & frigidus. His igitur amplexatibus se inuicem, cuncta orbis spatia quæ circa se moderantur, fiunt. *Inter.* Quot sunt elementa principalia? *Respon.* Quatuor.

Inter. Qualiter distinguuntur? *Respon.* Prima, terra namq; sicca & frigida. Secūda, aqua frigida & humida. Tertia, aer humidus & calidus. Quarta ignis calidus & siccus. Ideoq; hæc autumnus, illa hyems, iste ueris, ille cōparatur aestati. *Inter.* Quomodo hæc tempora initiantur? *Respon.* Non à principijs mensium initiantur, sed à medijs. Sed & diuersi diuersè ponunt. Iudorus autē Hispanicē episcopus, hyemem nonum calē. Decemb. Ver octauum calē. Martij. Astatem octauum calē. Iunij. Autumnum decimo calē. Septembris dixit exortum. Græci autem & Romani, quorum in huiuscemodi disciplinis potius quàm Hispanorū auctoritas sequi cōsueuit, Hyemem octauum Iduum. Nouēbris. Ver septimum Iduum Februarij. Astatem septimum Iduum Maij. Autumnū septimum Iduum Augusti inchoare decernunt. Hæc uis uidelicet & æstatis initia uespertino uel matutino, uergiliarum ortu occasuq; signantes. Item ueris & autumnū cū Pleiades medio ferē die uel nocte oriuntur & occidunt, ponentes ingressum. Deniq; in libris cosmographicorū authenticis ac nobilissimis, ita eadem tempora ad lineam distinctam reperimus, adnotato & ortu uergiliarum, septimo Iduum Maij, occasu quoque earundem, septimo Iduum. Nouemb. Et Plinius secundus in libro suo, naturalis hystoriae eodē modo distinguenda iudicauit. *Inter.*

Quare his nominibus hæc quatuor tempora uocentur? *Respon.* Ver autem uocatur sic, quia in eo cuncta ueruent, id est uirescunt. Aestas, ab æstu, in eo maturandis fructibus datur. Autumnus de autumnatione fructuum, qui in eo colliguntur. Porro hyems, à doctoribus, frigus uel sterilitas dicitur.

De æquinoctio uerno. X
Interrogatio.

De æquinoctio uernale, quod caput esse quatuor mutationum annualium, mundi origo docet, ut breuiter edisseras rogo.

Respon. Regula tenet ecclesiastica observatio nis, à Niceno confirmato concilio, ut pascha dies ab undecimo Aprilis, usq; in septimum ca lend. Maij inquiratur. Item catholice institu tionis regula precipit, ut ante uernalis æquino ctij transgressum pascha celebratur. Qui ergo octauo calē. Aprilis die deputat æquinoctiū, necesse est id em ante æquinoctium pascha celebrari, licitū neget. Ipsum quoq; pascha Do minus pridie quam pateretur cum discipulis fecit. Aut octauo calendarum Aprilium, non fuisse, aut ante æquinoctium fuisse confirmet. Non autem nostri tantum temporis, sed etiam legalis & Mosaica decernit institutio. Non an te trāscensum huius æquinoctij diem festi pa schalis esse celebrandum, sicut Anatolio atte stāre euidēter docet, & Iosephus, sicut & eorū antiquiores Agatobolus ex Panaiada, qui unō ex illis septuaginta senioribus fuit, qui missi fue rant à pontificibus ad Ptolemæum regem He bregorū libros interpretaturi in Græcū sermo nem, quiq; multa ex traditionibus Mosis pro ponenti regi atque percunctanti responderūt. Ipsi ergo cum quæstiones Exodi exponerent, di xerūt pascha non prius esse immolandū, ni hoc æquinoctium uernale transiret. Vnde nos nec esse est obseruandam ueritatis regulam dica mus apertē. & pascha ante æquinoctium tene brasq; deuictas non immolandū, & hoc æqui noctium duodecimo calendarum Aprilium die ascribendum. Sicut non solum auctoritate paterna, sed & horologica cōsideratione do cemur. Sed & cætera tria tempora in huiusmo di confinia, simili ratione aliquot ante octauū calendarum sequentium esse notanda.

De annis. XI.

Interrogatio.

Vnde dictus est annus? **Respon.** Annus ab innouando cuncta quæ naturali ordine transferant, uel à circuitu temporis nomen accepit. Quia ueteres annum pro circum, ponere solebāt, ut Cato dicit in Originalibus oratorū. Annum terminum, id est circum terminum, & ambire dicitur pro circumire. **Inter.** Quot modis dicuntur anni? **Respon.** Est autem annus lunaris, est & solaris, est & errantium dis cretus stellarum, est & omnium planetarum unus, quem magnum specialiter nuncupant. **Inter.** Lunaris annus quot modis accipitur? **Respon.** Quadrifariæ. Primus namq; cum luna uiginti septem diebus & octo horis zodia cum percurrens, ad signum ex quo egressa est reuertitur. Secundus, duobus diebus & quatuor horis prolixior, qui consuetē mensis appellatur, cum solem à quo noua digressa est, uiginti nouem diebus, & duodecim horis exactis, iam defecta repetit. Tertius qui duodecim mē sibus huiusmodi, id est trecentis quinquaginta quatuor diebus expletur, & uocatur communis, eo quod duo sapissimè tales pariter currāt. Quartus, qui embolismus græcè dicitur, id est

super augmentum, & habet tredecim menses, id est dies trecentos trigintaquatuor. Qui uerq; apud Hebreos à principio mēsis pascha lis incipit, ibidemq; finitur. Apud uerò Roma nos ab incipiente luna mensis Ianuarij sumit initium, ibiq; terminatur. **Inter.** De solare an no quomodo dicitur? **Respon.** Solaris annus est cum ad eadem loca syderū redijt, peractis tre centis sexagintaquinque diebus, & sex horis, id est quadrante totius diei. Quæ pars quater ducta, cogit inter unū diem quem Romani bis sextum uocant, ut ad eundem circuitum redea tur. Quartus solaris gyri annus, bissextilis, ceteris tribus uno prolixior, à quo confecto sol ad cuncta signorum loca eidem dierum noctiūq; quibus ante quadriennium reuertitur horis. An nus errantium stellarum est, quod illarum quo que zodiaci ambitum lustrat. Annus magnus est, cum omnia simul errantia sydera, ad sua que que loca sibi habere recurrant, id est, quingentis triginta duobus annis expletis. **Inter.** An num ciuilem, id est solarem, ubi Hebrei, Græci, Ægyptij, Romaniq; incipiūt? **Respon.** Hebrei ab æquinoctio uerno, græci à solsticio, ægyptij ab autumno, Romani incipiunt à bruma.

De signifero circulo & solis lunæq; cursu. XII.

Zodiacus circulus constat ex duodecim signis, per quem septem sydera errantia currunt, id est Sol, Luna, Mars, Mercurius, Iupiter, Venus, Saturnus. Quæ quidem signa simul habent partes trecentas sexaginta, singularem uerò triginta. Partes autem zodiaci quotidianos solis in cælo debemus sentire progressus. Signa tantæ sunt magnitudinis, ut non minore quam duarum spacia horarum uel oriri uel oc cidere, uel de loco possint moueri. Singulis tri cenæ partes, ob tricenos dies, quibus à sole lustrantur, adscribuntur decem & semis ho ræ, plus sunt quam plenam partem uiginti qua tuor horarum, non reddūt simul, & computare negliguntur. Attamen & ipsæ duodecies cir cumactæ, ubi dies quinque, & quadrantem con sumauerint. Jam quātum ad tricenas partes ad diderint, patebit, completusq; solis annus non trecentis solum, & quadraginta diebus, sed ad ditis quinque diebus, & quadraginta perficitur. Vnde signifer est, trecentis quidem sexa gintaquinque partibus latus. Harum duas me dias sol & luna omnes peruagare cōsueuit. Sol trecentis sexagintaquinque diebus & sex ho ris zodiaci ambitum, luna uiginti septem die bus & octo horis lustrat. Singula autem signa sol triginta diebus, & denis horis ac semisse, Lu na autem in binis diebus & semis horis ac bis se unius horæ perlabitur. Si quæris quid bis se significet, tanto minus abesse ab integra hora quanto octaua ab duodecima, decima à deci ma quinta, uigesima à trigesima. Tertia parte subtracta, quoties duæ solæ remanent, ipse due partes bisse, tertia trien nūcupatur. Errant ergo qui lunam tricenis diebus tantum spaciū cæle

ris

ris, quantum trecentis sexaginta solem percurrere dicunt. Cum manifeste ueritas prodat quæ supra perstrinximus: lunam uiginti septē diebus & tertia diei parte constat conficere so lem: & quantum spaciū in uno suo mēse lunam, tantum in tredecim suis sol excedere circuitum.

De bissexto. XIII.

Interrogatio.

Sunt nonnulli qui facilitate computandi absq; labore comprehendant, quanta bis sexti crescit particula per singulos annos uel menses uel etiam septimanas & dies in cessante adimpleatur nec tamē dicere nouerint, qua liter eadem particula crescit, uel quæ sit causa, quæ ue ratio cremētī ipsius quid ue nasceretur erroris infesti, si non ipse dies bissexti suo iuxta morem necessarium intercalaretur in ordine, hæc omnia per rationem declara. **Respon.** Bis sextus, ex quadrantis ratione per quadriennium conficitur. Quadrantē namq; solent appellare quartam partem cuius rei liber. Verbi gratia pecuniæ, temporis, loci, & ideo quarta pars diei qui uiginti quatuor horis cum sua nocte com pletur, id est horæ sex, quadrans consuetē uo catur. Quadrantis autem huius, quæ per qua driennium in diem integrum colligendū, & suo loco intercalendi autem est ratio. Quod sol annum cæli ambitum, id est duodecim signa circuli zodiaci notissima, non in trecentis sexa ginta quinque diebus, sed superadditis sex ho ris adimplere cognoscitur. Vnde fit, ut si uerbi gratia nunc æquinoctialem cæli locum mane oriens intrauerit in hunc, anno sequenti meri die, tertio uespere, quarto media nocte, quinto rursus in exordio diei, ut puta completo diei totius circuitu recurat. Sicq; necessario diem superfluum admonet ubi libet interponen dum, quem Ægyptij anno suo solēnter exple to, id est quarto calendarum Septembrium, Ro mani autem sexto calendarum Martiarum die, unde & bisextum uocant inter calare consue runt. Quod si quis calculatorum facere trecentis solum, ac sexagintaquinque diebus omnes se annos agere debere putauerint, magnum si bi mox inueniet annui circuitus occurrisse dis pendium, ita ut post aliquot annorum uer ten zium curricula æstiuis mensibus uernum tem pus, uernis brumale, brumalibus autumnale, autumnalibus æstiuum se offendisse peruersus computator horrescat. Si cui sanè quod de si gnifero & cæli ambitu paucis diximus, forte ha bentur incognita, huic uulgari & fortassis com pendiosiori & manifestiori ratione satisfacere curauimus, ut qui cæli signis pueri in secula non didicit, saltem horologij lineis in terra quæ necessaria quærit apprehendat. Et hic ergo sciat, solem morulis suis & tarditate cotidiana quadrantis huius anni, disponente opere creatoris esse ministrum: quem diligentior in quisitio declarat, non ad eandem horologij lineam per trecentos sexagintaquinque dies posse

reducit, sed si uerbi gratia præsentī anno in æ quinoctio uernali, quæ iuxta Ægyptios qui cal culatorū tenent palmam, duodecimo calenda rum Aprilium die solet euenire à medio orien tis, surrexerit eodem die post annum aliquan to inferius oriri, & tertio, quarto, quinto anno eandem diminutionem intantum naturali sui cursus augeri temperātia, ut nisi dies bissextus, ante trecentos iuxta morem intercalaretur, iam duo decimo calendarum Aprilium die facturus æquinoctium à medio surgat orientis, eandem nihilominus tarditatis suæ constantiam. In cæteris quoq; per totum annum seruaturus ex orbitibus simul & occasionibus.

De mensura cremētī. XIII.

Interrogatio.

Bissextilis edificere cupio. **Respon.** Dicimus quadrantem diei, id est sex horas per annum ad crescere horam, per duos menses solis natura les, id est dies triginta & horas decem, dimi dium horæ per unum mensem. Porro quartam partem horæ unius, id est punctum unum per dimidium mensis. **Inter.** Vbi cremēta uel de trimenta solis & lunæ, secundum rationem natura anno inferi debent? **Respon.** Naturæ ratio cremēta uel detrimenta solis & lunæ locis æquinoctialibus, ubi primò creata sunt initiari uel finiri deposcit, solis quidem uerni, lunæ uerò in autumnalis loco æquinoctij, sed diuersi locis in diuersis saltum ponere procurabant. Nā Anatolius, in æquinoctio & decimo quartæ to sui decennouenalis anno circulus de octo in uiginti posuit. At contra Victorius, tertio ante finem ogdoadæ anno inferendum censuit ca lendis Ianuarijs, de quarto in decimo sexto, ad didit. Porro Ægyptij, in quorum sentētia nunc catholica consentit ecclesia, primo anno decē nouenali circuli adfigūt, in loco undecimo ca lend. Aprilis de octaua decima in nullam cōm putantes. Sciendum est autem ubicunq; addi tus fuerit, ibi tres pariter menses undecimcentum computare dierum.

Interrogatio.

De saltu lunæ & plenius edificere cupio. XV.

Respon.

De saltu lunæ uerisimile apparet, quod est citior quam uulgo putatur lunaris incen sionis locus & hora præcurrer. Nam quomodo fieri posset, ut per annos denos & nouenos, unum necesse esset solito dierum numero affer ri, si non hæc uelocitas aliqua lunaris gyri, pau latim toto circuli decennoualis tempore pro curaret, quomodo eius tarditate cursus solaris agi probatum est, ut unus per quadriennium eius cursui augetur dies. Huius autem uelocita tatis, & (ut ita dicā) anticipationis, tamen si or do non facile patet, n. ensura nequaquam la ter et. Constat enim, quia diminutio illa atq; ablatio diei unius, quæ quomodo agitur per denos & nouenos annos tota conficitur, hora per sin gulos annos & uno puncto, & decimanona

cc 4

parte unius momenti augetur. Dies nanque uiginti quatuor horas habet, e quibus cum nouemdecim, totidem annis circuli decennouenalis distribueris, remanent quinque. Has multiplica per quatuor, quia uidelicet hora quatuor punctis constat, fiunt uiginti. Da singulos singulis annis, & remanet unus. Hunc diuide per decemnouem, & uidebis quod ad saltum lunæ complendum, ut diximus, annuatim hora & punctus, & decimanona pars unius puncti ad crescit. Non ergo unis eiusdemque uel articulis temporum uel coeli climatibus lunæ celebratur ascensio, sed semper aliquanto citius quam præcedente mense prouenerat, ut sit, unde unus anno decimonono transiliatur dies.

De cyclo decennouenali. XVI.

Cyclum decennouenalem propter quatuordecim lunas paschales Nicæna synodus instituit. Eo quod ad eundem anni solaris diem unaqueque luna per decemnouem annos ducentos trigintaquinque, circum acta uicibus inerrabili cursu redeat. Cuius cycli ordinem primum Eusebius Cæsariæ Palæstinæ Episcopus composuit. Qui diuiditur in octo adas & endecadas, hoc est in octo & undecim annos. Octo enim anni lunares, totidem solares, duobus tantum diebus transcendunt. Quorum alter ad explementum occurrit endecadis, alter ratione saltus absumentur. Alioquin endecadas solares uno die transcenderet lunarem, licet quidam uolenter hos dies ex bissextis octo annorum supplere nitantur. Cum bissextus soleat in mense Febru. soli superfluis & lunæ futuro tempore nihil præiudicare & ipsi nullum hendecadi bissextum addant. Ut ergo apertius dicam, duæ lunæ dies qui supersunt in octoade, duos qui desunt in endeca complebunt. Habet enim octo assolares dies exceptis bissextis duo milia noningenti uiginti. Lunaris uero dies duo milia noningenti uiginti duo.

Endecas solis habet quatuor milia quindecim. Lunæ autem, quatuor milia tredecim dies. Octo assolis, habet menses nonaginta sex. Lunæ autem nonagintanouem.

Endecas uero solis, habet menses centum triginta duo. Lunæ autem centum triginta sex.

Et habet cyclos decennouenales, menses solares ducentos uiginti octo. Lunares ducentos trigintaquinque dies.

Exceptis bissextis utriusque syderis, sex milia miliarium noningenta trigintaquinque.

De conuentia decennoualis. XVII.

Cyclus decennouenalis octo lineis est ordinatus. Prima eius linea, temporum seriem continet. Quæ Græci ab annis Diocletiani persecutoris, calculare decreuerunt. Sed Dionysius secūdus abbas Romanus, utriusque lingue peritus, Græcæ & Latine cyclos scribēs paschales, noluit eos ab impij principis annis computare. Sed magis eligens ab incarnatione domini nostri Iesu Christi annorum serie prænotare, unius

singulis annis augmento in maius proficientes propter notitiā exordij spei nostræ, & causam reparationis humanæ: id est ut passio seu resurrectio Domini facilius inueniret. Sed quia lunaris circulus decennouenalis est. Solaris autem uiginti octo conficitur annis. Multiplicatis per se inuicem ambobus summa quingentorum uigintiduo colligitur annorum. Qua tandem replicata totus solaris lunarisque cursus ordo in sua uestigia per se reuoluitur. Eundem decennouenalis lunarisque circuli annū, easdem epactas lunæ, solis quoque dies concurrentes, eandem decimam quartam lunam, eundem dominicæ paschæ diem, a lunā ipsius ex ordine restituēs: unde secundo anno circuli, quem primum Dionysius scripsit, quingentesimum trigentesimum tertius ab incarnatione Domini completus est annus. Ipse est nimirum iuxta cōcursum syderum, ille in quo in carnari dignatus. Quia hic secundus annus cycli decennouenalis decem octo circuli lunaris undecim habens epactas, quinque concurrentes, septimanæ dies, lunam paschæ quatuordecimā, octauo calen. Aprilis, omnia tunc fuere similia. Et si esset qui tūc pascha, more nunc ecclesijs usitato die dominica. Ipsa nimirum dies quomodo hic adnotandū est sexto calē. Aprilis ueniret, ac lunā haberet sextadecimam. His igitur ita se habentibus annus passionis dominicæ quæ retribus nota uia est. Habet enim ni fallor ecclesiæ fides in carne paulo plusquam triginta & tres annos usque ad suæ tēpora passionis uixisse. Quia uidelicet cum triginta annorum fuisset baptizatus, est sicut euāgelista Lucas testatur. Et tres semis annos post baptismum prædicauerit, sicut Iohannes in euāgelio suo non solum commemoratio redeuntis paschæ tempore perdocet, sed & idem in Apocalypsi sua. Daniel quoque in suis uisionibus propheticè designat, sancta siquidem Romana & apostolica tenet ecclesia. Quomodo igitur ut supra memorauimus, quingentis triginta duobus annis, paschalis circuli circūagitur. His adde trigintares, uel potius triginta quatuor, ut illum ipsum quo passus est Dominus, attingere possis annum, fiunt quingenta sexaginta sex. Ipse est ergo annus dominicæ passionis & resurrectionis à mortuis: quia sicut quingenta trigintares primo, ita quingentesimum sexagesimum, & trigentesimo quarto per uniuersos solis & lunæ concordat discursus. Et ideo circulis beati Dionysij apertis, si quingentesimum sexagesimum sextum ab incarnatione Domini contingens annum, decimam quartam lunam in eo nono calē. Aprilium fieri reperies & idem paschæ dominicum, sexto calen. Aprilis lunam decimam septimam. Nam quod Dominus decima quinta luna feria, sexta, crucem ascenderit, & una sabbatorum, id est die dominica resurrexit à mortuis, nulli licet dubitare catholico, negligi quæ agnum paschalē decimo quarto die primi mēsis ad uesperam immolari præcepit

precepit pariter cū euāgelio quod dominum eadem uespera tantum à ludæis, & mane sexta feria crucifixum ac sepultum, prima sabbati resurrexisset, perhibere uideatur.

Secundus ordo circuli decennouenalis cōplectitur in dictiones quindecim annorum circuitu, in sua semper uestigia reducēs. Quas antiqua Romanorum industria comperimus, ad cauendum errorē qui de tēporibus forte oboriri poterat, instituas. Dum enim uerbi gratia qui liber imperator medio anno tempore uita uel regno decederet, poterat euenire ut eūdem annum unus historicus eiusdem regis ascriberet temporibus, eo quod eius partem regnaret. Alter uero historicus eundem successoris illius potius ad titulandum putaret, eo quod & hic partē æque eius haberet in regno. Verū ne per huiusmodi dissonantiam error temporibus inolefceret, statuere in dictiones, quibus uterque scriptor, immo etiā uulgus omni tempore cursum facillimè conseruaret. Quia pro facilitate quoque calculandi quindecim esse uoluerūt, ut planissimo numero, & ad multiplicandū promptissimo compēditiosius transacti temporis status in memoriam possent reduci. Incipiunt autem in dictiones ab octauo calen. Octob. & ibi terminantur.

Tertia præfati circuli linea continet epactas lunares, quæ ad cursum solis annuatim undecim diebus ad crescere solēt. Inde epactæ Græco uocabulo. Idem adiectiones dicunt, quæ per annos singulos undecim dierum ut diximus accumulentur augmento. Vel certe quæ ad inueniendas quotæ sint lunas, calendarum duodecimo, & per totum adijciūt annum, ut præter iure id est, adiectiones uocantur. Et quidē per totum anni uertentes orbem, suos quoque dies habet adiectiones lunares undecim. Nā uerbi gratia si hodie cum scribo quinta est luna ipsa isto die, post annum, decimum sextum erit luna, & sic semper pro undecim adiectionibus annis singulis crescens usque ad trigentesimam, & quod remanet tota erit luna, nec eadem huc quæ non est priusquam decem & nouem annorum peracto circulo redijt. Sed propriæ quæ in circulo decennouenale annotatæ sunt epactæ lunæ quota sit in undecimo calē. Aprilis, ubi paschalis est festi principium, signant hanc præfixam sui cursus regulam, semper obseruantes, ut quoties minorem sexdecim numerum habent, paschalē lunam præferat. Quoties autem maiorem in uentem lunam paschæ quærendum demonstrat, quarum locus annuale undecimo calendarum Aprilis.

Quarto decennouenali circuli tramite designantur epactæ solis, id est concurrentes septem mane dies unius semper ternos per annos, duorum autem per annū bissextilem usque ad septimum numerum adiectione crescentes. Quarum circulus habet annos quater septenos, id est uiginti octo, qui nimirum non ante

potest consummari, quam bissextus qui quarto redire solet anno, cunctos septem mane dies contingat. Dominicā uidelicet primā feriam, quartam feriam, secundam feriam, sabbatum, quintā feriā, tertiā feriā. Hoc etenim illos ordine currit. Cumque suas quæque anni dies habeat concurrentes, hæc quæ in circulo sunt adfixæ concurrentes, specialiter quæ sit nono calendarum Aprilium ferè designant, uidelicet ut propius festiuitatis paschalis exordio positæ facillimè diem epactarum, uel decimæ quartæ lunæ quotæ sint, feria pandant. Ac per hoc ad paschalis inuentionem diei Dominici, planum faciant iter. Contigit autem eadem concurrentium annua diesque calculatorem meminisse iuuat, & iam secundo calen. Aprilis, septimo iduum Aprilis, decimo octauo calendarum Martiarum, ex un decimo calen. earundem. Cuius circuli talis est cursus, ut quicumque bissexti anni sunt, concurrentes ipse & ante quinquēnium fuerint. Et post sex annos futurae sunt que primo bissextum anno sunt eadem, & ante annos undecim transierint, & post sex redeant, quæ secundo post bissextum eadem, & ante sex annos ierint, & post un decim remanent, quæ tres post bissextum ipse, & ante sex annos præterierint, & post quinque reuertantur. Et huius ordo discretionis, cunctos annorum uertentium complectit dies. Meminisse omnis calculator debet, easdem concurrentes solis trigesimo, ab hinc anno quias ex proximo secuturus eadē sexaginta, quæ & quatuor eadem nonaginta, quæ & sex easdem centum uiginti, quæ & octo easdem cētum quinquaginta, quæ & decem & ceteras in hunc modum esse reddituros. Quocumque numero annorum transacto cōcurrētes scire desideras, eundē numerum uides quoties habeat triginta, & trigesima parte geminata, cōcordiā uertentiū cognoscis annorum. Verbi gratia trecenti decies habent triginta. Et propterea eadem concurrentes, trecentesimo anno quæ uiginti sunt futurae, si quid residui fuerit & hoc adijces. Eodē modo etiam in præterita concurrētiam ordo respicit. Item quia circulus lunaris decennouenalis præsentis anni epactæ uigesimo anno redeūt, sequentis ab hinc quadragesimo tertij, sexagesimo quarti, octuagesimo quinti, ceterisimo sexti, centesimo uigesimo septimi, centesimo quadragesimo octauo, centesimo sexagesimo noni, centesimo octuagesimo decimi anno, & cetera similiter. Quod & de luna quartadecima paschæ ceterisque que decennouenali circulo includuntur, æque sciendum est, poterit diligens calculator etiam prolixiores sibi temporum sequentium annotare recursus, quibus semper meminerit etiā præteriti aui congruere statū.

Quinta circuli decennouenalis regione lunaris circulus includitur, à quarto eius incipiēs & tertio cōplexus in anno qui proprie Romanorum, & est ad mensem Ianuariū pertinens.

Nam

Nam sicut annus quisque decennouenalis circuli propter legalem Hebræorum obseruationē à paschali mense inchoat ibidemque finitur. Ita & hic Romanorum institutione à luna Ianuarij inchoat atque ibi desinit. Sicut & ille, sic & iste primum & secundum communes annos, tertium habet embolismum, quartum & quintum communes, sextum embolismum, septimum communem, octauum embolismum. En decas quoque circuli lunaris instar decennouenalis, septem annos communes, & quatuor habet embolismos. Et habent communes anni menses lunares duodecim, dies trecentos quinquaginta quatuor. Embolismi autē menses tredecim, dies trecentum octogintaquatuor. Præter unum duntaxat octodecim cycli huius annum, qui est decennouenalis primus, in quo unus dies ratione saltus lunaris intercipitur. Si uis scire quora sit luna calendarum Ianuarij, per nouemdecim annos. sume cyclum lunæ quemlibet, ut puta quinque. Multiplica per undecim, sunt quinquaginta. Adde unum semper regularem, sunt quinquaginta sex: partire per triginta, remanēt uiginti sex, uigesima sexta est luna in calendis Ianuariis anno quinto cycli decennouenalis. Item sume octo, multiplica per undecim, sunt octoginta octo. Adde unū regulare, & partire per triginta remanēt uiginti nouē, est luna in calen. suprascriptis anno cycli lunaris octauo. Tantūm memor esto decimifexti, & decimioctauū & decimionū cycli memorati anni, non unum ut in reliquis, sed duos addere regulares & lunam calendarum Ianuarij sine errore reperies.

Sextus cycli locus amplectitur lunas quatuordecim primi mensis, qui paschalis dominici diem singulis annis absque omni ambiguitate demonstrat. Nam post decimā quartā lunā dominica dies occurrit, ipsa est paschalis dominice resurrectionis dies. Qui quidem decima quarta luna primū in æquinoctio, id est duodecimo calendarum Aprilium. Vltimum uero in monono abhinc die, id est decimo quarto calendarum Maiarum, suum uespere processum terris ostendit. Quibus terminis per annos denos & nouenos legali tempore paschalis obseruantie discursus constat esse comprehensos. Si uis per argumentū decimā quartā lunā inuenire, sume epactas lunares anni cuius uolueris, & siquidē decimo quarto uel undecimo, sunt unde undecimo uel duodecimo calendis Aprilis, die decimo quarto lunā uenire cognoscat. Quia nimirum calendarum suprascriptarum proprijs est omnium locus epactarū. Sin autem pauciores sunt epactæ dimittas eos crescere per dies, usque dum decimum quartum impleant numerum, & ibi se lunam paschæ habere non dubitet. Porro plures quindenario numero si habuerit epactas, & has usque ad tricessimum, id est ipsius terminum mensis per dies crescere sinat. Et sic à noua luna inchoans, atque

usque ad decimā quartam ex ordine percurrens diem uotis paschalibus aptum ritē reperiret. Sed hoc notandum, quod decima quarta luna si communis est annus, undecim diebus prius, si uero embolismus decimus nonus tardius quā precedente anno transierat, semper redire consueuit. Excepto uno duntaxat primo circuli decennouenalis anno, in quo propter rationem saltus lunaris, duodecim diebus antea notinum cursum præcurrere solet.

Septimo decennouenalis circuli titulo dies paschæ dominicus comprehenditur, qui de dominica nostri saluatoris resurrectione à mortuis exordium coepit. Nam cum in ueteri testamento tribus argumentorum indicijs, paschæ tempus sit obseruare præceptum. Prima uidelicet ut post æquinoctium. Secunda ut mense primo. Tertia ut tertia eius septimana, id est à uespera decima quarta lunæ quæ est initium decimifinti usque in uesperam, id est terminum uigelimū primum celebretur. Quarta in eiusdem obseruatione regula est nobis à tempore dominice resurrectionis imposita, ut cum æquinoctio transento, Lunam primi mensis decimā quartam uespere ortum facere uideremus, non statim ad faciendum paschæ, id est transitum de morte ad uitam, de corruptione ad incorruptionem, de pœna ad gloriam resurgendo facere dignatus est, expectantes in ipso tandem congrua paschæ solennia celebremus. Quod si quis obiecerit nō æquinoctij memoriam, sed tantūm primi mensis, & tertiæ in eo septimane posuisse Moysen. Sciat quia & si æquinoctium nominatim non exprimit, in hoc tantūm ipso quod à pleni lunæ primi mensis paschæ faciendum precipit æquinoctij transcedunt plenaria ratione depromit.

Octaua circuli meta panduntur lunæ dominice paschæ propter uariantem eiusdem dominice occursum septem dierum ambitum inclusæ, id est à decimo quinto usque uigelimū primum, qui pro certo, dies celeberrima legis sint adnotatione præfixi, dicente Domino. Prima mense, decimo quarto die mensis comedetis azyma, usque ad uigelimū primum mensis ad uesperam, septem duobus fermentatum non inuenietur in domibus uestris. Cum primi septem, quæ eius dierum azymorum nūc regula talis est, ut quæ post æquinoctium quindecima luna occurrerit primi mensis, intelligatur & hoc quemcumque septem dierum usque ad uigelimū primum dominicæ acceperit, paschalis festi gaudijs aptum porrigat. Hoc autem pro certo scire debes, quod si luna decima quarta primi mensis in dominicam incidit diē, omni modo in septimanā sequentem esse differendū.

De circulo magno siderum. XVIII.

Circulus paschæ magnus est, qui multiplicato per inuicem solari ac lunari cyclo, quingentis & triginta duobus conficitur annis. Siue enim decies nouies uiceni & octo-

ni. Seu uicies octies deni ac noueni multiplicentur, quingentorum triginta duorum numerum complent. Unde sit ut idem circulus magnus decennouenalis, lunæ circulus uiginti octo. Solis autem qui uicenis octonisque consummari solet annis nouemdecim habeat bis sexdecies nouies septenos, id est centū triginta tres menses solares, uicies octies octies ducentum uiginti octo, id est octo milia ducentos octoginta quatuor.

Menses autem lunares, uicies octies ducentos triginta quinque, id est sex milia quingenta & octoginta dies, exceptis bissextilis uicibus octies quinque milia noningenta uiginti quinque, id est centum nonaginta quatuor milia, & centum octoginta. Adpositis autem bissextilis centum nonaginta quatuor milia & trecenta tredecim.

Qui ubi memoratū ex ordine mensium dierum, quæ summa compleuerit, mox in seipsum reuolutus, cuncta quæ ad solis uel lunæ cursum pertinent, eadem quæ præterierant, semper tenere restaurat.

Si nosse uis quotus sit annus ab Adam secundum Græcos duntaxat, multiplica quindecim per quadringenta & octo decim, sunt sex milia ducenta & septuaginta. Adde indicationem anni cuius uolueris, quem presentis anni nouem esse comprobatur, & sunt centum septuaginta nouem.

Si nosse uis quotus sit annus ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi computa quindecies quinquageni, sunt anni septingenti & quinquaginta. His septem adde duodecim regulares, sunt septingenti quinquaginta duo. Adde & indicationem anni cuius uolueris, quæ presentis anni nona esse comprobatur. Fiant simul anni ab incarnatione Christi septingenti septuaginta unus. Hæc tantūm memor esto sollicitus, ut quando quindecima uenerit indicitio, eandem subsequi primā scias.

Quia uero per unā indicationem huius calculationis numerus impleri non potest, eodem anno nō multiplicabis ut superius quindecies quinquies, sed quindecies quinquies & asse. Et ita deinceps in subsequenibus annis usque ad quindecimam indicationem. Quinquaginta & unum per quindecim computa, quibus additis semper septem regulares suprascriptas, implebis numerum annorum Domini, & nihil remanet quod per duodecim addere possis, sicut & in alijs indicationibus remanet. Vt in prima indicatione unum, in secunda duo, in tertia tres, uel usque ad decimā quartam: tot remanent de computo suprascripto quora fuerit indicitio. Hoc argumento inuenies annum Domini.

Si uis scire indicationem quora sit sume annos ab Adam quos habueris, & eos partire per quindecim, quod remanent, tota est indicitio: si nihil remanet, quindecima est.

Item si uis scire quora sit indicitio, sume ab incarnatione Domini, id est septingenti septuaginta unus, his semper adijce tres, sunt septingenti septuaginta quatuor: his partire per quindecim, remanent nouem, nona est indicitio: si nihil remanet, quindecima est.

Si uis scire quora est epacta, sume annos decennouenalis cycli quot fuerint, & de ipsis subtrahe semper unum, & illos multiplica per undecim, & postea partire per triginta, & quot remanent tota est epacta.

Item computa à primo anno decennoualē usque in quem uolueris, ut puta in quintum annum, dimitte super unum, remanēt quatuor, multiplica per quatuor, undecim annuas epactas, & facies quater undecim, sunt quadraginta quatuor, hos partire per triginta, remanēt quatuordecim, quarta decima est epacta. In secundo circulo decennouenalis ita per omnes decem & nouem annos sub hac breuitate computabis.

Item partire annos Domini per octo decim & quot remanent multiplica per undecim. Itē partire per triginta & remanent epacta.

Si nosse uis epactas solis, id est concurrentes dies, sume annos Domini, & eorūdem quorū partem adijce: his quoque semper adde quatuor, quia quinque concurrentes fuerunt anno natiuitatis Domini, hos partire & remanent concurrentes.

Si uis scire quotus sit concurrentis, sume circulum solare, qui nunc uigelimū octauum esse comprobatur, & quartam eiusdem numeri ipsi adijcias, partire per septem, & quot remanent, totus est cōcurrentis in nono calendis Aprilis.

Si nosse uis quotus sit circulus lunæ, sume annos ab Adam, & eos partire per nouemdecim annos, & quot remanēt, totus est circulus: si nihil remanet, decimus octauus est.

Item sume annos ab incarnatione Domini, quot fuerint, & subtrahe semper duo, & quot remanent hos partire per nouemdecim, & iterum quot remanent, totus est circulus lunæ decennoualis: si autē remanet, decimus nonus est.

Si uis nosse quotus sit annus cycli decennouenalis, sume annos Domini, & unū adde, quia secundo eiusdem anno natus Christus partire per nouēdecim, & quod remanserit, ipse est annus cycli decennouenalis, & si nihil remanet, octodecimus est.

Si uis scire bissextilem annum, partire annos Domini per quatuor, & quot remanserint, tot sunt anni à bissexto.

Si nosse uis quot puncta unaquæque luna in die luceat secundum Romanos, sume dies à Ianuario, ut puta in nonas Martias, sunt septuaginta sex. Vide quotus sit cyclus lunæ, ut puta sex, multiplica ipsum circulum lunæ quinquies, sunt septuaginta quinque. Adde ad dies à Ianuario, sunt centum quadraginta unū: deduc sexaginta bis, sunt centum uiginti, remanent

nent sex ipsæ sunt punctū lunæ ipsius diei quæ
lucet, id est horam primam & punctum unum
horæ secundæ.

Si ipsam lunam uis inuenire, memeto quot
habueris in, summa antequam per sexaginta
partires: & quoties deduxisti sexaginta, tot as-
ses adijcies ad summam eandē, & iterum mul-
tiplicatum circulum lunæ sexies, iunges ad sum-
mam, diuidesq; per triginta, & lunam diei eius-
dem inuenies.

Si nosse uis quotus sit circulus solis, sume an-
nos ab Adam, & eos partire per uiginti octo,
& quot remanent, totus est solaris circulus.

De duodecim Signis Zodiaci,
Carmine.

Primus adest Aries obscuro lumine la-
bens,
Proximat inde sequens proiecto corpore Tau-
rus,

Sic Gemini fulgent iactantes orbibus ignem,
Aster est pandens feruentia sydera Cancri,
Hunc subter fulgens serpit uis torua Leonis,
Quem rutilo sequitur collucēs corpore Virgo
Exin proiectæ clero collumine Chelæ,
Ipsas consequitur lucens uis magna Nepai,
Inde Sagittipotens dextra flexum tenet arcū,
Post hūc cornifero Capricornus lumine pergit,
Humidus at lato collucet Aquarius orbe,
Squā miser i rectoq; natant tunc ordine Pisces.

Versus Prisciani, de Astronomia.

AD Boreæ partes Arcti uertuntur & an-
guis,
Post hac arctophilax pariterq; coronā genuq;
Prolapsus lira, auis, zepheus & Cassiopeia,
Auriga & Perseus, Deloton & Andromē-
de astrum,

Pegasus & Delphin, coelumq; aquila, angui-
tenensq;

Signifer inde subest bis sex, hunc sydera com-
plent,

Hinc Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Vir-
go,

Libra, Scorpius, Arcitenens, Capricornus, &
Vna,

Qui tenet & Pisces, post sunt in partib; Austri
Orion, Procion, lepus ardens, Syrius, Argo,

Hydros, chiron, thuribulum quoque, Pisces,
& ingens,

Quem sequitur pistris, simul Eridani que
fluenta.

De Aetatibus.

Ter binos deciesq; nouem super exit in an-
nos,

Iusta senescentem quinque quos implet uita ui-
rorum,

Hos nouies superat uiuendo garrula cornix,
Et quater egreditur cornicis sacula ceruus,

Aripedem ceruum ter uincit coruus & illum,
Multiplicat nouies Phoenix reparabilis ales,

Quem nos perpetuo decies prauertimus auro
Nymphæ Amadriades quarum longissima ui-

ta est,
Hæc cohibet finis iuuicia freta amantum,
Cætera secreti nouit Deus arbiter æui.
Aliud.

Sæpes limitanea tribus annis durare potest.
Canis tres huiusmodi sæpes superare potest:
id est nouem annos ducere.

Equus trinum canum ætatem uincit, id est uiginti septem annis bene durat.

Homo bene sanus, tribus equis superiuit,
id est per annos octoginta, uel amplius.

Secundum uersus superiores.

Homo, annos nonaginta sex.

Cornix, octingentos sexaginta quatuor.

Ceruus tria milia quadringentos quinquagin-
taduos.

Coruus decem milia trecentis sexaginta sex.

Phoenix nonaginta tria milia ducentos quatuor.
Amadriades noningentos triginta duo milia

quadraginta.

Anni ab Adam, iuxta septuaginta duo inter-
pretum auctoritate.

Ab Adam duo milia quadraginta octo. Gene-
rationes decem: ad Diluuium duo milia du-
centa quadraginta duo.

Ab Adam tria milia trecenta sexaginta quatuor.
Generationes decem: ad Abraham mille
septuaginta duo.

Ab Adam quatuor milia septingenti quadragin-
ta sex, Generationes quatuordecim: ad Da-
uid noningenta quadraginta duo.

Ab Adam quatuor milia quadringenta sex,
Generationes septemdecim: ad captiuita-
tem tricenta octoginta quinque.

Ab Adam quinque milia ducenta octodecim,
Generationes quatuordecim, ad Christum
quingenta octoginta octo.

Ex eo in cyclo Romanorum fiunt anni octin-
genti quadraginta.

In ceteris superioribus fiunt anni, sex mille quin-
quaginta octo, usque ad transitum Ludoui-
ci Imperatoris.

Anni ab Adam iuxta Hieronymum, ex
auctoritate Hebraica.

Ab Adam ad diluuiū mille sexcenti quinquagin-
ta sex. H. Mille sexcenti quinquaginta sex.

A diluuiū ad Abraham, fiunt anni ducenti nonagin-
taduo. H. Mille octingenti quadraginta octo.

Ab Abraham ad Dauid, fiunt anni noningē-
ti quadringentaduo. Hebreis, Duo milia oc-
tingenti nonaginta.

A Dauid ad captiuitatem, fiunt anni quadrin-
genti septuaginta tres. Hebreis. Tria milia tre-
centi sexaginta tres.

A captiuitate ad Christū, fiunt anni octingenti no-
uē. H. tres mille noningenti quinquaginta duo.

Ex eo in cyclo Romanorum fiunt anni octin-
genti quadraginta. In simul quater mille sep-
tingenti nonaginta duo, usque ad obitum
Ludouici Imperatoris.

FINIS.

MANFREDI CARMINA.

De anno solari.

Nuus solaris, qui magnus sæ-
pe uocatur,
Circuitus solis semel est per
zodiacum.

De cursu solis.

Cursus uiginti completur &
octo per annos.

De anno lunari.

Annus lunaris, est lunæ circuitus, qui
Nunc est communis, nunc embolismus ha-
betur.

De cursu lunæ.

Ast eius cursus tres bisq; fit octo per annos,
Ex his luminibus nos pertractare duobus,
Conuenit & nostris rationibus addere sedem,
Ut super hæc fuerint quæ fundamenta locata,
Obicibus ualeant non argumenta refelli,
Sed primū quiddā uolumus referare quod
instat,

Utile quod multum nobis instare uidetur.

De quatuor temporibus anni.

Ver, Aestas, Autumnus, Hyems, sunt qua-
tuor anni

Tempora, quæ certo numero diuisa patescūt,
Cuiq; dedit ternos sua contemplatio menses.

De Vere.

Martius, Aprilis, & Maius, Veris habentur.

De Aestate.

Iunius, Augustus, æstatis Iulius, adsunt.

De Autumno.

Autumniq; October, Septemberq;, Nouem-
ber.

De Hyeme.

Sunt hyemis Ianus, Februarius, atq; Decēber, 40
In quorum primo Deus immutabilis & rex,
Principium fecit naturæ conditor orbis,

Atque creaturis finxit primordia cunctis,
Copleuitq; suum quod scribitur esse diebus,

Sex opus, atq; ab hac septena luce quæ uuit,
Altius ergo liber huius secreta aperire,

Dispositi, documentaq; tradere postea nati.

De septem diebus & nominibus eorum.

Pincipio mundi septē, Deus ille creator
Instituit cyclos quos spheræ circulus ambit, 50
Singula quis finxit sub certis cursibus astra,

Nominibus proprijsq; philosophia notauit,
Nominē Saturni primum, Iouis atq; secundum,

Mars sub eis currens, & sexto Mercurius,
Luna quidem minimo decurrit septima cælo.

Quæq; dies astris accepit nomen ab istis,
Hæc ratione operiq; nostro competit apte

Lux cum nocte sua uiginti quatuor horis,
Constat & æternū deducit ab æthere cursum,

Nunc à Saturno tu connumerare supremo, 60
Incipe post illos lunæ numerabis & orbem,

Bedæ, tom. 1.

Sic in circuitu per cunctos calculus ibit,
Cui numerus primus post quatuor atq; decem
bis,

Conuenit illius assumit nomen habetq;

De die Dominico.

Ergo prima dies uocitata est nomine solis.

De die Veneris.

Nunc tueri solis, qui nos de morte redemit,
Pars numerus lunæ dat nomen in esse secundæ

Et sic quæq; dies accepit nomen ab astris,
Sed nunc flectamus atq; præmissimus illa.

Articulum officioq; styli promissa canamus,
Quarta luce Deus duo mundi luminaria finxit.

De Mercurio.

Planetæq; alios, stellas & sydera cuncta,
In firmamento quibus immutabile cursus,

Addidit & proprium cursum haud excedere
iussit.

Hic est ille dies in quo sapientia scripsit,
Æquales horas noctis fieri atque diei,

Et cursum solis fuerit studio rationis,
Circuitus eius cognouit per uigil annus,

Ter centum fieri cum sexaginta diebus,
Quinq; superiectis simul & constare quadrante

Sed cuiusq; rei quadrans est portio quarta,
Tres uero reliquæ dicuntur nomine dodrans;

Vnde dies isti procedunt uel numerentur,
Per documenta damus, si nosse cupis, manifeste.

De cursu solis & anni, & signis eorum,

Astrorum cursus & lunæ, solis & orbem,
Edidit primū scripsitq; Ægyptia nym-
phis,

Tradidit & curas huius mortalibus artis,
Atque itiner solis per quod deducitur annus,

Zodiacum uocitans signat indagine mira,
Quam bene declarat Macrobius ille sagaci

Ingenio studioq; probo docet esse laborem,
Hunc per bisseñas diuisit prouida partes,

Partes signa uocans, quæ cōueniente notauit,
De Ariete.

Nomine nanq; aries, cœli pars prima uocatur,
Seu q; præcipue hoc animal præ cornua feruet,

Ut sol feruoris radijs quasi cornibus ipsam.
Concretam glaciæ terram brimæq; rigorem.

Incipit exercere, & feminibus referare,
Sicut q; hinc Aries dextro procumbit in armo,

Sicut ab hoc dextram sol lustrat tempore partē
Zodiaci, sunt nanq; duo hemisphæria cœli.

Est Aries primū caput, est & Libra secundū,
Et spatium alterius dimensum partibus æquis;

Circuit atq; Aries decumbit parte sinistra.

De tauro.

Sed Tauri nomen parti imposuere secundæ,
Sol quoniam cœli partes, dum permeat istas

Canescunt fruges, tauriq; boumq; labores,
Feruidioribus & terris iam falce metuntur.

De geminis.

Ast aliud signum geminorū nomine dicunt
In specie cygni Lædam decipit adulter,

Hic onus ex utero peperit fratresq; gemellos,
Inq; uicem fratrem Pollucem Castor amauit,

ff

Mortalis fuerat, qui mortem matre ferebat,
Immortalis erat, qui pro patre morte carebat,
Hic quoniam patrem de fratris morte recepit,
Fraternæ morti de uita participauit,
Participando uices sed sydus in æthere facti.
Parte quidem cœli sic sol dum currit in ista,
Arbusta & fruges solis feruoribus arent,
Incipiuntq; mori uiridicq; fronde uigebant,
Atq; per ætatem quasi mortua sicca uidentur
Mundi pars habet hic zonę uicina perustæ.

De cancro.

Atque notant quantum sub cancri nomine signum,

Est in propatulo sita significatio cancri,
Incedit uersus ut per uestigia cancri,
Sic dum sol nequit hanc cœli transcendere partem,

Inferiora petit lustrato solstitio, sub
Quarta parte eius, qua primum cõficit ortum,
Scribere sed tempus nõ est ex ortibus aptum.

De Leone.

Ac quintæ parti nomen posuere Leonis,
Hoc animal cunctis præstat feruore caloris,
Cuius membra tenet uigor & uis parte priori,
Degeneratq; & debilitat sub posteriori,
Sic magis exurit sol quam per cætera signa.
Atq; suum robur terris diffundit anhelis,
Nec non extremis signis sub partibus huius,
Mitigat ardorem duntaxat debiliorem.
In terram positus quos post uestigia linquit.

De uirgine.

Nomen inest sexto, uirgo pro tẽpore signo,
Terra quod effœta quasi uirgo foemina cõstet
Atq; nihil fructus esto sub sidere gignat.

De libra.

Verum zodiaci pars septima Libra uocatur,
Æquales proprio cum nomine monstrans,
Parte sub hac cœli noctis fieri atque dici.

De Scorpione.

Scorpius octauo, nonoq; Sagittarius fert,
Nomen & hinc imbres signant & grandinis ictus.

De Capricorno.

Hinc decimum sphæræ signum uocitant capricornum,
Alta petit semper frondes pascendo capella,
Sic ex aduerso rediens sol alta requirit,
Solstitium pars quarta facit, solemq; remittit.

De Aquario.

Vndecimum signum cui nomen Aquarius ad
dunt.

De Piscibus.

Atq; duodecimum dicunt ex nomine pisces
Quod niuibus q; cedat aquis hoc tẽpore tellus,
De bissexto.

Ergo per hæc contemplantes recurrere solẽ,
Hac annum fieri designatur ratione,
Horum signorum sol lustrat, quodq; diebus
Trigenis, ac dimidia cum quinq; bis hora,
Hos omnes summam tu multiplicabis in unã,
De cunctis signis horas mediamq; reducens,

Inueniesq; dies cum sexaginta trecentos:
His quoq; quinq; dies hos calculus addet,
Bis senæ mediæ nunc restat insuper horæ,
Efficies senas, has si colligeris horas,
Hæ iunctæ quadrans est portio quarta diei,
Et tribus est cautum quod non numeretur in
annis,

Ast anno quarto quadrantes quatuor unum
Complent, constituuntq; diẽ sub foribus anni,
Hic bissextilis totus uocabitur annus,
Constans trecentis sex sexaginta diebus.

Quare dicatur Bissexthus, & quare
sit inuentus.

Quod si neglectum fuerit, producit error
Tantus, ut æstiuu brumali tempore menses
Occurrant, uice uersa permuentur ut ipsi,
Illa dies igitur tantus uidetur ut error
Inferitur limul ac bissexthus iure uocatur,
Quod numero legitur, bis Marti sexto calēdas
Hanc Concurrentium sedem dixere Quirites,
Nam quota cunq; dies feria numeratur in ista,
Tot concurrentes alio sumuntur in anno,
Sed bissextili superaddita sumitur anno.

De nominibus mensium.

ET quia signorum data significatio claret,
Nunc de nominibus conemur scribere
mensum.

Roma potens olim cum gemmis philosophiæ
Vernaret, cursum totiq; imponeret orbi,
Primum bisseis diuisit partibus annum,
Incidit hinc & cuiq; uocabula congrua parti.

De Martio.

Martius à maribus cuius pars prima uocatur,
Quod tunc Iuno Iouem, quod tellus postulet
imbrem,

Et fiat prægnans, & foetibus apta tumescat.

De Aprili.

Ast alia Aprilis quoniam natura aperitur,
Dicitur ad flores, fructus & gramina cuncta,
De Maio.

Tertia maiorum Maius de parte uocatur.

De Iunio.

Iunius in quarta, iunioribus est uocitatus,
Nanq; bipertiti fuerant de more Quirites,
Atque senex maior pars consultabat in urbe,
Militiamq; manus iuuenum uirtute regebat,
Hinc igitur Maius & Iunius est uocitatus.

De Iulio.

Iulius à magno fortitur Cæsare nomen.

De Augusto.

Nomen ab Augusto mensi imposuere sequenti.

De quatuor ultimis
mensibus.

Quatuor hinc alij sumpserunt nomen ab imbre.

De Septembri & Octobri.

Primum Quintilis sunt, Sextilisq; uocati.

De Nouembri & Decembri.

Et numero quantum sunt primo mēse remoti,
Temperiem cœli numero quoq; significantes.

De

De Ianuario.

A Iano, mensis Ianuarius, qui est uocitatus,
Principium rerum Ianum feriata uetustas,
Credidit atq; illum mensẽ mirata ditauit,
Quapropter mensis Ianuarius capuranni,
De Februario.

Postremæ parti nomen Februarius indunt,

Nam februare quidem dicunt purgare Latini,
Mos uiguit talis Romanis ciuibus olim,
Anno sub quinto dum census fertur ad urbem
Mœnia cum muris templa & lustrare deorũ,
Scilicet istius mensis sub luce secunda,
Ut quasi purgantur delicti excessibus urbem,
Et uenia atq; salus per supplicia ista daretur,
Dicere, lustrare, sic & purgare solemus,
Sic & multotiens dicitur quinquennia lustra,
Sed per inaccessos opus est nunc tendere saltus,
Atque itiner coeptum uario sermone leuare.

De regularibus feriarum, calendarum,
& de eorum origine.

Primum nunc igitur uideamus redigularum
res

Vnde procedant, & eorum quæ sit origo.
Prima dies mundi describitur illa fuisse,
Qua lucem legitimus primum luxisse creatam,
Hoc est zodiaci & uerueis portio prima.
A prima ergo die numerabimusq; calendarum
Illius mensis, de quo cognoscere queris,
Quosq; dies post hæc, per septem diuide cunctos,

Hunc numerum quoniam nunquam transcedere possunt,

Quodq; supercrefcit pro redigulare tenebis,
Si minus est itidem pro redigularibus adlit.
Septem si fuerint tot mensibus addito septem,
Et concurrentium de summa subtrahe sedem,
Veneris ad Marti, postquam numerando calendarum,

Et sibi qui restant ascribere quinq; memento,
Illa dies ferta uisa est decurrere prima,
Dum Phœbus cursum nondum perfecerat
annũ,

Hic prius incepta cõcurrentis prima uocata est
Concurrat siquidem totum copulata per annũ.
Quare regulares dicantur.

Nunc qua concurrentes procedat origine primæ,

Addimus, & talis quid signet copula nobis.
Quæ concurrentes ideo dicuntur aperte,
Quod pariter totum cum redigularibus annũ,
Currunt & feriam quota sit uentura calendarum,
Significant, & fit per solis regula cursum,
Sume dies igitur qua primum claruit orbis,
Luce nouus, cunctosq; simul numerabis ad
ipsum.

Vique locum sedes quo cõcurrentis habetur.

Quomodo inueniuntur regulares.

Primus concurrentis.

Hos quoque præcipimus, per septem diuide
solus,

Bedæ, tom. 1.

Qui superest concurrentium signetur origo,
Cætera quæ sequitur hoc ordine comperietur,
Sicut ab hac actum est anno partire secundo,
Hæ quæ duæ currunt illo qui transit in anno,
Quodq; superferit, uni superaddere cures,
Tertiæq; & quarta reliquis licet multiplicentur,
Ast anno quinto, quoniam bissextus habetur,
Quæ super accrescunt simul hæc in sede quiescunt,

Dicitur hæc duæ feriarum numerantur in unum,
Sextaq; prædictum tenet & post septima cursum,

Quodq; supergraditur, (ut dicit regula) septem,
Illud sublati, concurrentis iure tenetur.

Quomodo inueniatur feria per regularem.

Hæ Concurrentes cum præcedentibus auctæ,
Ostendunt feriam quota sit uentura calendarum,
Si septem fuerit numero, tibi septima fiet:
Si minus est, totam feriam numerato calendarum,
Si septem transit, numero deponito septem,
De inuentione cuiuslibet diei mensis, per dies mensis.

ET si per totum mensem cuiusque diei,
Nolle cupis feriam, præcedentem quoque mensis,

Sume dies cunctos, sed nec numerabis eandẽ,
His q; calendarum feriam superaddito totam,
Si septem fuerint itidem, tibi septima fiet,
Si minor est illis numerus, tibi iure manebit,
Si septem transit, numero deponito septem,
Scilicet signetur quod ea ratione tenetur.

De regularibus lunæ, & de eorum origine.

SED quæ circuitus est solis & carmine scriptus,
Nunc assignemus lunæ pro posse meatus,
Ast alios primum pandamus redigulares,
Qui subscribuntur ab lunæ mensibus istis,

De epactis.

Lunæ circuitus, lunaris dicitur annus.

De inuentione Nullæ.

Principium cuius, qui nunc Septembris habentur,
Mensis adest, ueterum quem sicut pagina prodit,

Ægypti astrologi primum inuenere sagaces,
Hi sunt scrutati uigiles secreta polorum,
Atque magisterium quorum didicere Latini,
Gymnasiumq; artes admirantes imitantur.

Hi quoque post illos describentes statuerunt,
Sepem epactarum Septembris sexto calendarum,
Hæc cœlo infixam referunt in sede creatam
Lunam, quod nullo terris fulgore refulsit.
Hanc quia nullius numeri uariauerat ætas
Lumine, non ualuit penitus tricesima dici,
Hinc igitur Phœbem nullo splendore scientes,
Nullas, epactas illum dixere per annum.

Ast alia primum terris de lumine lumen,
Fundens luce noua, recte est tunc prima uocata,

Et quoniam terris illuxit lumine primum,

ff 2

Hic prius incepta est numerari quinto calendis
Et quoniam Octobris euenit quinta calendis,

Nam quotacumque fuit tunc luna, quibusque calendis,

Mensibus his totidem scribuntur redigulares,
Ista quidem currit per cunctos regula menses.

De undecima epacta.

Vndecimam post hoc anno discere sequenti,
Epactam tota est, nam Phoebe sede notata,
Et quora sede sita cunctis effulget inanis.

Epacta totidem concurrunt semper in ipsis.

Quod epacta & regularis debent
iungi ad inueniendum aetatem lunae.

E Pacta iuncta cum redigularibus istis,
Praesignant quora sit Phoebe fulsura calendis,

Horum si numerus triginta euenit infra,
Tota manet Phoebe, sed si concreuerit ultra.

Illis sublati aderit tibi tota calendis,

Quot reliqui fuerint, hoc constat regula cunctis.

Quod aetas lunae per dies mensis
inueniatur.

Sed etsi per rotum cupis hoc cognoscere mensis,

Sume dies mensis qui praecedunt hodiernum,
Et quotacumque fuit tunc ipsis luna calendis,

Illius numerum transactis adde diebus.

Horum si numerus triginta euenit infra,

Tota manet Phoebe, sed si concreuerit ultra,

Illis sublati quot restant tota tenetur,

Sed tamen hoc opus est, uigili de mente notare,

Si mensi fuerit inscripta uicesima nona.

Deme tot aetatem, reliqui lunae tibi pandent,

Hoc quoque cur fiat conabor prodere metris.

De anno lunari.

Zodiaci signum percurrit quodque duobus,

Luna diebus sex horis, bisse unius horae,

Quosque dies igitur de cunctis collige signis,

Et iuncti per iter uiginti quatuor adsumt,

Tresque dies potes ex horis superaddere senis,

Et quid sit bisse nunc hac ratione fatebor,

Si tres in partes aliquid diuiseris aequas,

Nomine quareque triens fertur, cunctaque tentes,

Portio si fuerit, alijs subtracta duabus,

Vna, duae reliquae dicuntur nomine bisse,

Bisse ex his sex octo suppleueris horas,

Hic igitur numero Phoebe, ambire dierum,

Totum zodiacum daret dictisque sub oris,

Non tantum ad solem spatium transire sub ipso,

Signiferi partes quoniam dum peruolat ipsa,

Sol totum ferme tendit percurrere signum,

Nec ualet ascendi Phoebe, nec prima uocari,

Ni sub fratre prius fuerit, ni transgrediatur,

Ergo dies duo praedictis & quatuor ore

Addantur, quorum spatium Phoebeum ipsa sequitur.

Transuolat & fiat superno lumine prima,

Hoc est lunaris suppletus ad omnia mensis,

Quem nos uiginti constare nouemque diebus,

Insuper & scriptis bisseis prominus horis,

Namque dies horis non permanet integer istis,

Et quia tum diuiditur in mensibus unis,

Alterius mensis bisseis implebitur horis,

Praesertim primo fuerit cum cardine mundi,

In media succensa die, sed mense secundo,

Nocte alternatim media, sic inde cucurrit,

Hi cuncti summam menses redigantur in unam,

Hinc & tercentum cum quinquaginta diebus

Quatuor adiectis annuum constare fatemur,

Hic est qui proprie lunaris dicitur annus.

Quod una epacta inueniatur per
aliam addendo undecim.

Illud & intuitu nunc contemplare sagaci,
Quod damus & memoripatefactum mensis
te repone,

Hic epactarum series & origo patebit,

Sunt duo inaequales tibi quos monstrauimus

anni,

Vincitur undenis lunaris forma diebus,

His quia lunaris solis superatur ab anno,

Vndena epacta sumuntur in ordine primo,

Hinc numerus cunctis addatur semper in annis

Epactis affinis praecedentibus annis,

Quod minus aut plus est triginta ex more tenebris,

Illius epactas anni qui tempore transit,

Octauas decimas epactas ultimus annus,

Continet his cum praecedentibus additur

unus,

Hic qui lunari semper subducitur anno,

Philosophi saltum quem lunae nomine dicunt,

De quo si Deus annueris tractabimus aliter,

Quos si coniungis pariter triginta tenebris,

Haec sunt epactae quae currunt cardine primo,

Illius cycli retinent quem semper Hebraei,

Quas mensum iungis si redigularibus ipsis,

Pro numero lunae, numero subducis eandem,

Et numeras lunam, sicut dant redigulares,

Illius in mensis anni cuiusque calendis,

Hinc etiam qui modo epactas dicere nullas,

De annis embolismalibus &

communibus.

Nunc ex endisbolismis & communibus

annis,

Pertractare necessarium decernimus istis,

Eucleatius ut lunae saltum referemus,

Diuini libri testatur pagina lunam,

Infixam caelo cursum sub sole habuisse,

In quarta feria positam, cursum inde tulisse,

Atque die qua prima fuit, non prima refulsit,

Ni post annos inde decenos atque nouenos,

Hic lunae cursus est, cyclus iure uocatus,

Inde uelut primū per eundem transimeat orbem,

Cuius prima caput transit lunatio mundi,

Quae quartamdecimam cōpleto lumine lunam.

Attulit in nonis, qui nunc est mensis Aprilis,

Apertius ut Memphis docuit, potes ista uidere,

Regula nam quorum cyclo dissentit Hebraeo,

Sed propter Pascha uarie describimus ista,

Hinc

Hinc igitur cyclus est tali nomine dictus,
Hinc per commutantes annos fit & endisbolismos,

Quid duo praecedunt communes iure uocantur,

Quod fuerint clusi bisseis mensibus anno,
Sed superacrescens uocatur tertius ille,

Vnusque mensis, hoc est lunatio creuit,

Inde sequens annus primordia sumpsit ab illa,

Quae quartamdecimam prodit lunatio lunam,

Post horas noctis aequales atque dies,

In qua Paschalis a prima terminus adsit,

Sive sub aequali tantummodo tempore fiat,

Vnde fit ut semper sic crescat circulus ille,

Praeter in ogdoade, quod non sit & endecade anno.

Quis etenim quorum communem praeterit annum,

Ille notabilior quod cyclo constet eodem,

Dicitur octauus ex Graeco nomine factus.

Endecas hic quoniam undecimus post ogdoadem fit.

Ad numerum quorum facili ratione notabis,

Endisbolismales sunt anni denique septem,

Nonaginta unus etiam menses numerantur,

Anni communes quos signat regula bissex,

Centum quadraginta alijs & quatuor addunt,

Sunt pariter iuncti triginta & quinque ducenti,

Sed promissa tibi nunc differre incipiamus,

Mensibus & lunae saltum pandamus ab istis.

De saltu lunae.

Signiferi post circuitum cum prima uocata est,

Et succensa fuit lunari mense peracto,

Luna duodecimam necdum perfecerat horam

Restabantque super illi quam diximus horam,

Bis duo momenta, momenti que & uncia & unus,

Tantum atomus qui indiuidua est temporis apte:

Quae sic augentur per cunctos omnia menses,

Diminuant unum numero lunaris ut anni,

Cycli sine diem iam nunc ratione probemus,

Qualiter una dies ex istis integra crescat.

Sed quia sunt menses triginta & quinque ducenti,

Illos pro numero momentorum ante relato,

Quadrupeda & nongenta & quadraginta uidebis,

Et quoniam punctis horam constare quaternis

Dicimus & punctas momentis singula denis,

Per quadraginta cunctorum diuide summam,

Inuentesque horas uigintitres mediamque,

Alteri sed si pars huius supplebitur horae,

Quaeque duodecima est rerum pars uncia dicta,

Verum momentum numerus duodenus adimplet,

Efficiunt igitur triginta & quinque ducentae,

Quinque bis atque nouem momenta, ipsis que subsunt,

Bedae, tom. i.

Septem quas atomis mensum supplere necessesse est,

Quadraginta atomis septem simul, uncia constat.

Ex atomis igitur triginta & quinque ducentis,

Vncia & augentur, quas quinque decem notauit,

Quas si praescriptis septem cōiunxeris aequae,

Quo numerus medietate iuncto supplebitur horae,

Quae si uiginti tribus est medietate quoque uincta,

Integer ille dies, uiginti quatuor horis

Conficitur, qui sic lunaris saltus habetur,

In nono decimo cycli cum Iulius anno,

Debeat ut semper ternis numerare calendis,

Augusti lunam sibi que uicesima fiat,

Hic praetergressa tricesima uocatur,

Tertiaque Augusti numeratur iure calendis,

Ast epactarum constat ratione secundi,

Inde tenet cursum per cunctos inuolatum.

Quot horis luceat luna.

At si scire cupis quot Phoebe luceat horis
Cremento lucis punctos adhibeto quaternos,

Noctibus in cunctis a prima nouimus ipsam,

Ad quintamdecimam quo fiat lumine plena,

Et sexaginta per punctos fulgeat ipsa,

Et facies quinis horam consistere punctis,

Inueniesque quoto puncto luna luceat hora,

A quintadecima numero deplebitur usque.

Quo lumen perdat simul & trigesima fiat,

Atque quotis itidem punctis luna luceat horis,

Inuenies que Phoebe sed nil tricesima luceat,

Soli subiecta maiori lumine rapta,

Hanc horam Graeci uocant, coitum que Latini,

Dicunt, quod pariter currat coniunctim uterque

Eclipsim solis fieri quo tempore claret,

Ast ex hoc alibi carmen dictabitur aptum.

Quod superius distulit de astris

nunc exequitur,

Nunc de signifero quaedam memorare necesse,

In quo sunt fixa tempus uariantia signa,

Sub quo planetae uariant per tempora cursum,

Orbis zodiaci sic obliquatur ab Arcto,

Vt sit zonarum media porrectus ad austrum,

Quatuor est inter zonas hoc sole perusta,

In medio cuius Aries & Libra residunt,

Hac etiam mundi medio duo signa locata,

Opposita atque sibi cedentia tramite recto,

Vndique circueunt quasi desperantia terram,

Et quasi diametro dirimuntur aequaliter ipsum

Zodiacum, certum que uident altrinsecus unum,

Alternae que cadunt, alternatimque resurgunt,

Nam diu Libra cadit, Aries conlurgit ab ortu,

Occidit hinc Aries, inde ortu Libra resurgit,

ff 3

Sunt duo præterea, Cancer simul & Capricornus,
Cancer signorum summus, Capricornus & u-
num est,

Hic duo sunt tropica, quæ conuersiua uocantur.

Sol quoniam signis positus conuertitur istis,
Hic etiam solis portæ dicuntur utrinque,
Quod soli quartis dum currit partibus horum,
Clauditur accessus, signorumque ultima crescit,
In quibus solstitia æstiuæ & brumalia fiunt,
Nanque duo decimus certa ratione calendis,
Æstiuum Iulij fiunt brumalia Ianij,
Solis solstitium stationis nomine dicunt,
Nam ut stare fides, ut quo sit tempore solem,
Sed dum zodiaci Phœbo pars summa uel
ima,

Tangitur ex atomo censetur nomine tali.

De solis ortu atque occasu.

Quatuor his signis, tres ortus principales,
Fiunt exoriens dum sol decurrit eisdem,
Partibus inquiris tibi quas signauimus antè,
Australes Capricorno, & Cancro sit borea-
lis,

Tertius ac medius Libra ac Veruece notatur,
Cætera turba patet, quod signa alterna resig-
nant,

Hinc igitur clarè poteris per cuncta uidere,
Instar si sphaeræ cœlestis pinxeris illum,
Natura monstrante globum inuigilares &
ipsi,

Nam cœlum zonis incingi quinque uide-
bis,

Quarum ex natura uis frigoris atque calo-
ris.

Ingeritur terris, & partes temperat,
Per spicias etiam cur noctes breuiores,
Solibus æstiuis & contra sint hyemales,
Noctibus intuitu facili tibi cuncta patebunt,
Hinc & planetas discernes tendere ad ortum,
Vtque meent signis sphaeræ nec inerat ul-
lus,

Ætheris obliqui, sed enim interualla perer-
rent,

Et tantum ipsius per signa meare feruntur,
Sed de zodiaco satis quæ dicta supersunt,

Eclipsim solis & lunæ iam referemus.

De eclipsi solis &
lunæ,

Signifer est latus bisseis partibus orbis,
Pars spatium est, solis quantum completi,
Aut ex diametro est illius meta quibusque,
Solæ duæ mediæ lustrantur lunæ per omnes,
Scandit, & à Borea, rursum inclinatur ad au-
strum,

His igitur mundi medio cum terra duabus,
Subiaceat sol, supra atque infra luna fera-
tur,

Et sit supposita fratri tricesima Phœbe,
Obiectu lunæ solis splendorque calorque,
Subtrahitur nobis positus duntaxat in imis,

At si per partes exorbitet exteriores,
Terra quibus non est subiecta, sed extima con-
stat,

Non celare potest solaria lumina nobis,
Inde est quod raro defectus in ordine fiat.

Verum defectus aliter lunaris habetur,
Hic etenim quamuis per pleni lumina sem-
per

Fiat, dissimili tantum deficitur ratione,
Constat enim lunam proprium lumen habe-
re,

Sed splendere modo speculi sole irradiatam,
Partibus octo licet sub magno corpore solis,
Vincatur tellus, ut mira indagine claret,

Plena tantum partes, quoniam fertur per eandem,
Aspectu solis fraudatur luna tenebris,
Luger & incedens terrarum damna per um-
bras,

Ac super aut subitus tetro uelatur amictu,

Ac super partes exorbitet exteriores,
Luminis accepti detrimentum effugit ipsa:
Non igitur semper priuatur lumine Phœbe,
Has defectiuas dicitur de themate partes,
Astrologi, quod sit defectus causa utriusque.

Quantum in unaquaque die elon-
getur luna à sole.

At si forte animus cupit hoc augere la-
bori,

Partibus ut uere noscas quot luna recedens,
Sole elongetur, uel quæ signa moretur.

Illius ætatem fuerit quotacumque resume,
Multiplica que quater, rursum numerum que-
ter ipsum,

Et quot compereris, tot nosces partibus illam
Phœbo elongari, simul illa degere parce,
Ad quam uenturus eoridem post ipse dies
sit,

Nil etenim partes aliud quam dicimus istas,
Solis progressus per signa quibusque die-
bus,

Si signum quo luna die decurrat eodem,
Nosce uelis ex prædictis tot partibus addes,
Soli quot restat, ut signi compleat ipse,

Illud iter quo degit, & inspicere corde capaci,
Inde dabis partes signis triginta quibusque,
Ordine cui desunt in eodem noueris ipsam,

Si non ad numerum poterunt procedere tan-
tum,

Vel si cõpletis superest quod ab ordine signis,
Quod solet fieri in prima, quod sæpe secunda,
Phœbe cum sole signo decurrat eodem,

Sæpe dies nona, uicesima terque decena,
Hoc habet & signo quod sol decurrat in il-
lo,

Philosophi que dies hos interlunia dicunt,
Quod que renascentem, sunt que inter desi-
cientem,

Hactenus ista quidem sunt argumenta diu-
na,
Quæ tibi contulimus, sed annua iam prope-
remus.

De

De annis à principio mundi.

Principio mundi sunt milia quinque tre-
centi,

Et sexaginta cum quatuor insuper anni,
Præcedente tamen sine concurrentibus uno,

Virginis ad partum peperitque uirgo salutem,
Humani generis genitrix hominisque Deique,

Virgo beata preces digneris fundere nato,
Spiritus adueniat menti, qui uult ubi spirat,

Qui patre procedit, quem mituit filius eius,
Ut me per pelagus labentem dirigat altum,

Et manus illius ad litus uela reducat.

Ecce peto, quaero, nitens & ad hostia pulso,
Cuius auxilio, simul & munimine fretus,

Ætatem mundi ualeam tales esse probare.
Ex diuinorum scriptis uidere librorum,

Philosophi uigiles transisse ab origine mundi,
Annorum spatium memorabile tempus ad
usque,

Quo saluatoris fuit incarnatio facta,
Milia quinque super ueterum quod pagina
prodit,

Sed nec quingentos super illa fuisse fatemur,
Quod plus aut minus est, hac nosces traditio-
ne,

Maximus ille cyclus qui semper uertitur annis
Cardine quingentis, simul & triginta duobus,

Fertur cyclorum concordia uera duorum,
Quod lunæ & solis cursus concordat in ipsis,

Expletis tantum, nec plene conuenit antè,
Inde dies, menses, horæ, lunæ que calendæ,

Omnia conueniunt simul & post prima recurre
Si decies cyclum tu multiplicaueris ipsum,

Verè comperies annorum milia quinque,
Atque trecentorum summam, numerum que
uicenum,

Additur his, quartus, & quadragesimus annus
Ordine iam cycli, describitur iste secundo,

Hoc anno Christus sacra est de uirgine natus,
Hinc igitur cernis, quod milia quinque trecenti,

Ex sexaginta, sunt quatuor insuper anni,
Præcessitque unus sine concurrentibus annus,

Vndecies autem non multiplicabis eundem,
Nam superaccrecit nimium quod pagina dicit,

Et superadictos annos indictio turbat,
Atque euangelio numero ac ratione repugnât,

Ergo per hunc cyclum qui transit ordine ma-
gnum,

Cyclus, epactas, aderant quæ tempore Christi,
Et concurrentes ideo prius inueniamus,

Vt non turbetur doctrina sequentibus annis.

De cyclis.

Cycli tres nostro scribendi carmine perstant,
Anterior quibus est, recolunt quem semper
Hebraei,

Cuius principium prima est lunatio mundi,
Ast epactarum fuit in Septembri secundus,

Hic quoque mutatur per menses & uariatur,
Tertius est dictus solaris nomine solis,

Hinc quoque principium Marti statuere calendæ,

Quartus lunaris referens nihil utilitatis,
Hinc caput est Ianij, cum prima est luna calen-
dis,

Ergo si primi gliscis cognoscere cycli,
Ille quotus transit annus sub tempore Christi,

Hunc numerum sumas, qui mundi à cardine
cœpit,

Perque nouemque decem totam eius diuide sum-
mam,

Et septem superant, fuit ergo septimus annus,
Si epactarum cyclus manet inueniendus,

Sed tantum epactas quæ Christi tempore cur-
runt,

Inuenies aliter nam septem qui superarunt,
Sine per undenū numerum distendere debes,

Et ergo septuaginta uideres simul affore septem,
Hos per triginta partiri conuenit omnes,

Atque decem septem qui restant, scribere oportet
Epactas quæ currebant sub tempore Christi,

Ast aliter cyclus solaris comperietur,
Maiores numerum qui supra scriptus habe-
tur,

Diuide solerter per uiginti & simul octo,
Sed tamen ut primum sine concurrentibus
annis,

Si procul & summa nunquam numeretur in
ista,

Et sextum decimum diuisio proferet annum,
Sed concurrentes sic prospicis ipsius anni,

Hic idem numerus simul eius portio quarta,
Addita diuiditur per septem, & quinque super-
sunt,

Sed tamen hinc animo nunc contemplare sa-
gaci,

Vt nisi completis partem non uince relictam,
Inde data exactis quadrante carentibus annis,

Vno intermisso quoniam bissextus habetur,
Septima cõcurrens est Marti incepta calendis,

At si fert animus quora tunc indictio transit,
Noscere per facili uerum ratione patebit,

Per partes numerum quinquenas diuide dictum,
Et decimam inuenies anno transire sub illo,

Olim cum penè Romanis gentibus orbis,
Omnibus & populis uirtutibus imperarent,

Vestigal statuere, atque indixere tributa,
Solueret ut quisque tria per quinquennia cœsum
Æra, sed in primo, sed in simul argentum que
secundo,

Aurum sic etiam lustro tribuere sequenti,
Inde uelut primum fuit à primo repetitum,

Et non excedit numerum qui præfuit ordo,
Post quintam decimam rursum est indictio
prima.

Ad inueniendum summam anno-
rum Domini.

Annorum Domini cupiens cognoscere
summam,

Hoc argumentum uigilanti pectore conde,
Summam ex ordinibus qui sexaginta nouem
sunt,

Multiplica per quindecim, & insuper addito
quinque,
Hic qui restabunt ex ordine tempore Christi,
Addaturque super indictio temporis huius,
Conuenit hoc & te uigilanti corde notare,
Ut cum suppletus fuerit qui nunc ineat ordo,
Atque iterum fuerit indictio prima resumpta,
Ordinibus dictis unum superaddere cures,
Hic post quindenos addendo noueris annos,
Semper & ordinibus accrescat calculus istis.
Ad inueniendam indi-

ctionem.
At si scire uelis quota nunc indictio transit,
Per partes numerum quindenos diuide di-
ctum,
Sicque sub Christo transit superaddita primū,
Quodque supercreuit indictio permanet an-
ni,
Et quintamdecimam dicis cum nullus abun-

dat,
Nunc millesimus & quinquagesimus annus,
Est etiam decima quæ nunc indictio transit,
Currit & epacta quam cyclus continet anno,
Prima sub undecimo post hanc duodena sequi-

tur,
Cycli solaris annum tenet ordo secundum,
Est & concurrens hoc anno more secunda,
Ordine nam cycli describitur iste secundo,
Ergo si primi gliscis cognoscere cycli,
Nunc quotus est annus qui nostro tempore

transit,
Annorum Domini numerum isto tempore su-
me,
Perque nouemque decem totam eius diuide summā,
Sed tamen huic numero septem superaddere
cures,

Annus enim totus transibat corpore Christi,
Quodque super fuerit annum monstrabat aperte,
Si superest nullus, is cycli est ultimus annus,
Si que nunc currunt epactas noscere cyclis,
Quod superest illis sub eodem sine diremptis,
Cura, per undenū numerum distendere debet,
Et quotquot fuerint, sume triginta recides,
Prodit & epactas illis quod semper abundat,
At si triginta numerus tibi manserit infra,
Hic idem epacta presentis habebitur anni,
Ultimus aut annus non hac ratione tenerur,
Huic alia epactas concedit regula nullas,
Pro saltu lunæ tamen huic subiungitur unus.
Ast aliter cyclus solaris comperietur annus.

Prædictum numerum quod superscriptus ha-
betur,
Diuide solerter per uiginti & simul octo,
Et primū tredecim numero superaddere cu-
res,

Tempore quod Christi cycli currebat hic annus,
Quodque augmentatur est annus in ordine
totus,

Ultimus est annus si quem diuisio cludit,
De Concurrentibus.
Si concurrentes Domini uis nosse per annos,

Ex toto numero deponere conuenit unum,
Qui de septeno numero solus superabat,
Concurrens etenim sub Christo septima cœ-

pit,
Hinc etiam post hanc fuit anno prima sequenti,
Ex qua principium numeri nos sumimus huius,
Illo deposito nec septem scandimus ultra,
Hic idem numerus simul eius portio quarta
Addita, diuiditur per septem, & more frequenti,
Quod superest illis pro concurrente tenerur,
Nihil his superat tunc septima iure notatur.
Ad inueniendum annum
bissextilem.

Vtrum bissextus sit uel quartus annus ab
illo,
Non est difficilis labor hoc cognoscere sem-
per:
Diuide quot fuerint Domini per quatuor an-
nos

Est à bissexto totum quot sine superant,
Si nihil his superat anno est bissextus in illo,
Quod undecim epactæ in mortis
tempore Christi concurrerunt.

Sed nunc errorem reprimant documenta
priora,

Atque ex sacrorum dictis Euangeliorum,
Sic affirmetur ratio, quod non mutetur,
Tempus & annorum Christi triginta duorum,
Et simul undecimas epactas tempore mortis

currere, non alias certa ratione probemus,
Fidimus, & uerum est Luca narrante relatum,
Quod baptizatus Christus discessit ab amne,
Incipiens erat annorum triginta patenter,
Nuncque dies tredecim de triceno fluitabant,
Hinc post baptismum ieiunia sancta peregit,
Ac sibi discipulos anno delegit in illo,
Hinc alio sacrata dies effulxit in anno,
Qua baptizatum uox patris magnificauit,
Nuptiæ tunc factæ sunt in Cana Galilææ,

Discipulis suis coram primordia fecit,
Signorum doxamque suam dedit hic manifestam,
Hic euangelio describit Pascha Ioannes,
Primum & commemorat Christi miracula facta,

Ac post multa quidem subiūgit pascha secūdo
Scilicet hoc alio quod pertransiuit in anno,
Inde refert iterum memoranda in secula natum,
Atque olidi Lazari producit membra sepulchro,
Et procedentem Christo frondesque gerentem,

Laudibus ascribit quæ prodijt obuia turbam,
Inde pedes Christus ut seruus discipulorum,
Aluit in feria qua Paschæ terminus instat,
Captus & in hac nocte est sub plenæ lumine
lunæ,

In quarta captus, decima crucifixus in illa,
Quæ quintadecima medio descendit ab axe,
Atque die Christi crucifixo sancta notatur,
Angelus hic Christum uenturum nunciant
ipsum,

De folio patris ad matris uirginis aluum,
Sumere mortalem pro mundi crimine formam,
Hac

Hac quoque deposuit formam cruce solutam,
Tertia sancta dies surgentem morte reuixit,
Atque immortalē uitæ surgendo reduxit,
Atque dies simile mortalem matre refudit,
Et ueluti epacta decima & septena recurrit,
Qua Christus natus descendit uirginis aluum,
Sic hac luna die decima & septena refulsit,
Fulsiit & Aprilis uicesima prima calendis,
Hinc igitur clarè poteris peracta uidere,
Ille quod undecimas epactas portitat annis,
Hinc annis uitam Christi triginta duobus,
Mensibus atque tribus, rectè consistare fate-

mur.
De Paschæ termino,

Terminus est paschæ uernali tempore lu-
næ,
Quarta simul decima, quæ primo mense reful-
get.

Qua dominus Pascha fieri præcedit Hebreis,
Hinc igitur memores celebrant hoc tempore

Pascha,
Atque die incipiunt annorum festa sequenti,
Et quartamdecimam nos expectamus eadem,
Nostrū & differimus pro religione sub ipsum
Pascha diem Domini, quo sumpsit nomen ha-

berque,
Qua qua salus cunctis facta est resurrectio
Christi,

In festis alijs ad corda reducti in acta,
Hac non facta modo sed quæ sunt sine futura,
Temporis hæc serie prima atque octaua recur-

rit,
Prima quod hac legimus lucem luxisse crea-

tam,
Orta est, quoniam post septem prouenit ipsa,
Ipsa die quoniam primum præcessit eadem:

In nostro capite resurrectio, sexque peractis,
Aratum tribuit, uitæque laboribus huius,
Septenaque animarum dignè luce quietis,
Nostra sumus qui membra eius resurrectio di-

gna,
Octaua ætate seclorum sit peragenda,
Cum uocem capitæ fuerit qui mortuus om-

nis,
Audet & tumulis superacta morte resurget,
Ergo duodecimus tum terminus ipse calen-

dis,
Aprilis, quarto decimas sit in usque calendas
Maij, quis non inferius nec longius ipse,
Esse potest, quacunque die sit terminus horum

Pascha die Domini celebratur ritè sequenti,
Hac quinta decima nunquam minor esse uale-

bit.
Phœbenec maior quam sit uicesima prima.

Vnde procedat terminus Paschæ,
Sed si nosse diem cupis, in quo terminus

iste,
Procedat uersus illos uigilanter habeto,
Quorum primus adest à nonis cœptus Apri-

lis,
Quod primum nonis Phœbe plena refulsit,

Principijs horum signatur terminus ille,
Illorum fines demonstrant redigulares,
Hos igitur iungas cum concurrentibus anni,
Et feriam nosces ueluti tibi scripsimus ante,
Qua tibi clarescat quem quæris terminus ille,
At si deciderit menti quis uersus habetur,
Sicut ete primū docui cognoscere cyclum,
Quis currat uersus Domini cognosce per an-

nos,
Hunc aliter uersum quoque te reperire docebo
Qui propter tritum tibi taliter inuenietur,
In primo articulo sit, pollicis ille sinister,
Dispositus, tum deinde alios numerabis & o-

mnes,
Per quæ manus summos digitos transibis ad
ipsum

Pollicis usque locum, quo principium instituiti
Et quicumque dies occurrit rursus eodem,
Terminus instabit, per & hunc cognosce futu-

rum,
Perque alios, alios pariter discerne supremos,
Perque locos tantum quis terminus ipse re-

currit,
Circueas superadictio qui in tertia & uno,
Si cupis illorum cognoscere redigulares,

In prima feria tu primam ponito mundi,
Atque dies ab ea cunctos numerabis ad ipsum:

Vsque locū feriatim, quo tibi terminus instat,
Atque quota feria reperitur terminus ille,
Tot sibi subiūgas, quot quæris redigulares.

Hinc alios per paschalem reperire ualebis,
A prima mundi paschalis terminus ipse,
Aspectu memori, quod distet cerne diebus,
A nobis decimus Februarii numare calendis,
Expediet totidem quorum sub fine patenti,
Terminus occurrit quem Septuagesima mon-

strat,
Hoc semper decimam Phœbem in fine nota-

bis,
Hæc Februarii mensis erit & cludetur in ipso,
Ast Februarii nonas itidem numerare secundis,
Expediatque adde quæ quadragesima quæ-

rit,
Terminus, hic lunam debes numerare secun-

dam.
Hæc Marti mensis erit, & cludetur in ipso,
Si bissextili fuerit, si terminus anno,

Vltra bissextum sub nonis incipietur,
Terminus est alius quem sancta rogatio quæ-

rit,
Terminus, hic lunam debes numerare secun-

dam.
Hæc Marti mensis erit, & cludetur in ipso,
Si bissextili fuerit, si terminus anno,

Vltra bissextum sub nonis incipietur,
Terminus est alius quem sancta rogatio quæ-

rit,
A Maij decimis præscripto iure calendis,
Quæritur hunc etiam monstrat uigesima luna,
Hic Maij mensis erit & concludetur in ipso.

At Pentecostes si fortè requiritur ipse,
A Maij nonis reperitur ritè secundis,
Hunc etiam luna designat tempore quarta,
Hæc Iulij mensis erit & cludetur in ipso,
Sed feria quacunque tibi prouenerit ipse,
Terminus in lucem Domini differito sequen-

tem,
A quo nomen habet, à quo resurrectio facta est.

De

De controuersia ogdoada, & de embolismo.

AT quoniam primi fit controuersia cycli, Quæ tamen tribus est annis, & sepe quibusdam, Contra epactarum seriem fit, luna calendis, Endibolismalis & eam lunatio prodir, In quibus est nonis idibus & quibus atque calendis
Fiat, in extremo referemur carmine apertè, Hanc tenet octauus, undenus & ultimus annus,
Ogdoas octauus est, è græco nomine factum, Hoc anno epacta decima & septena recurrit, Incipitur nonis tum Marti luna secundis, Endibolismalis posthac trigesima nonis, Desinit Aprilis non eius rite secundas, Inde sed Aprilis eius lunatio nonis, Incipit & Maij nona uigesima quintis, Desinit in nonis, in cuius luna calendis, Epactas esse circa uigesimaseptima constat, Incipit in quartis Maij lunatio nonis, Desinit in quartis Iunij trigesima nonis, Ast ternis luna Iunij primordia sumit, Desinit in Iulij uicesimanona calendis, Ast epactarum numero trigesima constat, Et tenet inde suum per cunctos regula cursum Inde sub undecimo uigesima permanet anno, Epacta & Iani nonis primordia ternis, Endibolismalis anni lunatio sumit: Eludetur & Februus trigesima quippe calendis, Incipitur quartis eius lunatio nonis, Eius Marti sextis nonis uigesimanona, Anno bissexti tamen hic trigesimo constat, Hic circa epactas Marti fit luna calendis, Inde tenet solitum per cunctos regula cursum,
Ultimus octauus decimus hinc continet annus, Epactas Marti, & nonis lunatio ternis, Endibolismalis hoc anno exordia sumit, Desinit Aprilis nonis trigesima ternis, Luna sed Aprilis nonis incepta secundis, Inceptis nonis Maij uicesimanona clauditur, ast eius uicesimanona calendis, Ex epactarum numero fit luna patenter, Incipitur quintis Maij lunatio nonis, Desinit & Iuni trigesima luna calendis, Augusti & quartis nonis primordia sumit, Hoc quoque mense facit finem uicesimanona. Contra epactarum seriem trigesima cum sit, Cluditur hic saltus fieri, ratione probatur, Lunari que dies unus subducitur anno, Inde sed in ternis Augusto incepta calendis, Contra epactarum seriem numeratur in ipsis, Inde refert cursum per cunctos inuolatum, Hinc Manfredus auct, iubet & requiescere Plato,
Sed iam uirgo pia digneris sancta Maria, Nequitia mores uitæq; leuare labores, Hinc fratres socij dignas impartite grates. In festo die cantemus digna Maria,

Laudem dicamus illi doxamq; feramus, Accessi portum, quò mihi cursus erat. Dixi.

APPENDIX CV
I V S D A M.

SVnt anni ab origine mudi, sicut in Orofio legitur, usque ad natiuitatem Christi quinque milia centum nonagintanouem. Ab orbe condito usque ad Urbem conditam, anni sunt quatuor milia quatuor centum quadragintaseptem. Ab urbe condita usque ad natiuitatem Christi, anni sunt septingenti quinquaginta duo: sic que sunt anni quinque milia centum nonagintanouem. Exinde anni Domini supputantur.

De urbe Roma.

Roma, urbs in Italia, totius quondam orbis domina, à conditore suo Romuli nomine sic uocata: quam propter eximiam uirtutem plerique scriptorum, quasi sola esset, appellare urbem malebant. Quæ quidem, ut Orofius in chronica sua commemorat, post annos quatuor milia quadringentos quadragintaseptem, id est septingentesimo quinquagesimo secundo ante incarnationem Domini anno, condita est.

Nobilibus quondam fueras constructa patronis, Subdita nunc seruis, heu male Roma ruis. Deserere tui tanto te tempore reges, Cessit & ad Græcos nomen honosq; tuus. Constantinopolis florens, noua Roma uocatur, Moribus & muris Roma uetusta cadis, Transit & imperium, mansitq; superbia tecum, Cultus auaritiæ (nefas) te nimium superat. Vulgus ab extremis distractum partibus orbis, Seruorum serui, nunc tibi sunt domini. In te nobilium rectorum nemo remansit, Ingenui querui, rura Pelasga colunt. Truncasti uiuos crudeli funere sanctos, Vendere nunc horum mortua membra doles. Nam nisi te meritum Petri Pauliq; foueret, Tempore iam longo Roma misella fores.

De Treuerensium urbe.

Nini Semiramis quæ tanto coniuge felix, Plurima possedit, sed plura prioribus addit. Non contenta suis, nec totis finibus orbis, Expulit à patria priuignum Trebeta regno. Profugus insignem nostram qui condidit urbem, Treueris huic nomen dans, ob factoris amorum. Quæ caput Europæ cognoscitur antiquitate, Filius huius hero, patris hæc epigrammata pono. Cuius ad inferias hic cum Ioue Mars teat aras, Sydere concordia pax est non dissocianti.

FINIS.

EIVSDEM MANFREDI EMBOLISMO RVM RATIO.

N primo anno igitur embolismi, hoc est in ogdoada, sunt epactæ uigintiduo, & ideo est luna in calendis Septembris & Octobris uiginti septem, in calendis Nouembris, & Decembris uigintinouem, ipsa autè luna quæ uigesima nona est in calendis Decembris, & extinguitur illic. Ipsa autè luna quæ quarto nonarum Decembris incipit primo, & terminatur in calendis Ianuarij trigessimus embolismus est. Quæ autem in calendis Ianuarij est, prima luna ipsius est, quam & ipsa in triginta terminare debet.

In secundo anno embolismi, hoc est in ogdoada, septem sunt epactæ, uigesima quinta luna in calendis Septembris, trigesima est, & extinguitur illic, luna ipsius est. Illa autem luna quæ mutatur primo, quarto nonarum Septembris, & finitur trigesima. In calendis Octobris embolismus est. Et illa quæ incipit primo sexto nonarum Octobris, & finitur trigessimonono, in tertio calendarij Nouembris luna Octobris est: in calendis Nouembris & Decembris, fit luna secunda. In calendis Ianuarij quarta, sicut ordo est.

In tertio anno embolismi, hoc est in ogdoada de ultimo, sunt epactæ decemseptem. Luna uerò in calendis Septembris & Octobris uigesima secunda: in calendis Nouembris & Decembris uigintiquatuor. In calendis Ianuarij uigesimasepta: in calendis Martij uiginti sex, in calendis Aprilis & Maij uiginti septem in calendis Iunij & Iulij, uiginti nouem: in calendis Augusti, & in calendis Septembris tertia. Cur facis unam ætatem lunæ in calendis Aprilis & Maij: quia nusquam sic in calculo reperitur, Ideo quippe quia luna quæ secundo nonarum Martij incipit primo, & uigesimasepta est in calendis Aprilis, in quarto nonarum Aprilis, uigesimaoctaua, in secundo nonarum Aprilis, trigessimus embolismus est, & extinguitur: & illa quæ incipitur, primo in nono Aprilis ipsa est Paschalis, & euenit decimaquarta in decimo quarto calendis Maij, & terminatur uigesimanona in quinto nonarum Maij, luna uerò quæ est prima in quarto nonarum Maij, & finitur trigesima in quarto nonarum Iulij, luna Maij est. Luna enim quæ incipitur in quarto nonarum Iunij, finiturq; uigesima nono calendarij Iulij, luna Iunij est. Luna quæ incipit primo, sexto nonarum Iulij, terminaturq; trigesima, secundo calendarij Augusti luna Iulij est, postea autè fit luna ratio calendarij Augusti primo, in calendis Septembris à quarto, sicut ordo est. Nā si non fuisset unam ætatem lunæ in April. calen. & Maij, euenisset tibi illud in termino Paschali, quod est decimoquin-

to calè. Maij, non decimo quarto, sed quod decimo & fuisset error in pascha siue in ætatibus lunæ.

In primo igitur anno embolismi, hoc est in endecade, sunt epactæ uiginti, & idcirco est luna in calendis Septembris & Octobris, uigesima quinta: in calendis Nouembris & Decembris uigesimaseptima: in calendis Ianuarij uigesimanona: in quarto nonarum Ianuarij, quæ est Ianuarij: illa autem secunda luna, quæ quarto nonarum Ianuarij incipit primo, & extinguitur trigesimo calendarij Februarij, embolismus est: illa uerò luna, quæ quarto nonarum Februarij incipit primo, & finitur sexto nonarum Martij, uigesimanona luna Februarij est. Et si bissex tus fuerit ipso anno, tunc ipsa luna Februarij trigesima computatur, sicut & in alijs bissextilibus annis. Porro luna quæ quinto nonarum ipsius mensis incipit primo, & finitur trigesima in calendis Aprilis luna Martij est: illa autem luna quæ quarto nonarum Aprilis incipit primo, & finitur uigesimanona, secundo calendis Maij, luna Aprilis est. Quæ autem in calendis euenit, prima luna ipsius est. Carteri uerò ordinem suum sequuntur. In ipso autem embolismo, anno secundo in endecade sunt epactæ uigintitres, luna uerò in calendis Septembris & Octobris uigesimaoctaua, in calendis Nouembris & Decembris trigesima: illa autè luna quæ in calendis Nouembris trigesima terminatur, luna ipsius est, & illa quæ quarto nonarum Nouembris incipit primo, & in calendis Decembris trigesima terminatur, embolismus est. Quæ uerò prima quarto nonarum Decembris, in calendis Ianuarij fit luna secunda, in calendis Februarij tertia: ceteræ deinceps ordinem suum sequuntur. In ipso autem tertio embolismo anno, hoc est in endecade, sunt epactæ uigintifex. Nullatenus tamen embolismus per ipsas epactas reperies, nisi ad epactas anni communis superioris reuertaris. Nam in anno præterito communi, fuerit epactæ quindecim. Ideo autem luna in calendis Augusti est uigesimonono, ibiq; terminatur, quia luna ipsius est: illa uerò quæ quarto nonarum Augusti inchoatur primo, finiturq; trigestimasecunda calendarij Septembris, embolismus est: in calendis Septembris & Octobris per epactas uigintifex fit luna prima, ceteræ uerò ordinem subsequuntur. Sunt namq; epactæ in ultimo embolismo endecadis octodecim: in calendis Septembris & Octobris luna uigesimatertia: in calendis Decembris & Nouembris, uigesima quinta: in calendis Ianuarij, uigesimaseptima: in calendis Februarij, uigesimaoctaua: in calendis Martij uigesimaseptima: in calendis Aprilis & Maij, uigesimaoctaua: in calendis Iunij trigesima, in calendis Iulij prima, in calendis Augusti tertia, propter saltu lunæ: in calendis Septembris quinta. Ideo autem facimus unam ætatem lunæ in calendis Aprilis & Maij, quia luna quæ tertio nonarum Martij incipit primo, & in calendis Aprilis est uigesimaoctaua, in quarto

in quarto nonarum Aprilis, uigesimali nona: in tertio nonarum trigessimus embolismus est. Illa enim luna quæ secundo nonarum Aprilis initiatur primo & extenditur usque in sextum nonarum Maij, uigesimali nona luna Aprilis est, Paschalis etenim est, & euenit decima quarta in quindecimum calendarum Maij: & nisi ita fecisset, euenisset ter in termino Paschali, luna decima quinta: & fuisset error in Pascha, & in ætatibus lunæ. Luna uero quæ inchoatur in quinto nonarum Maij, & finitur trigesima in calendis Iunij, luna Maij est, Iunij quoque luna, tertio nonarum ipsius initium sumit, finiturque secundo calendarum Iulij uigesimali nona. Quæ ergo tertio calendarum Iulij est primo, & extinguitur uigesimali nona, luna Iulij est. Et quæ uis tertio calendarum Augusti trigesima terminari debuisset: unum diem amittit propter saltum rationum, & computatur luna Augusti tertia, in calendis ipsius, cum hanc ratione argumenti secundam existere doceat, quæ etiã uigesimali nona sexto calendarum Septembris finitur. Et ceteræ ordinem suum sequuntur, Martius quinto, Aprilis primo, Maij tertio, Iunius

sexto, Iulius primo, Augustus quarto, September septimo, October secundo, Nouember quinto, December septimo, Ianuarius tertio, Februarius septimo, Septēber quinto, October quinto, Nouember septimo, December sexto, Ianuarius nono, Februarius decimo, Martius nono, Aprilis decimo, Maius undecimo, Iunius duodecimo, Iulius decimo tertio, Augustus decimo quarto. Vigesimo sexto, decimo quinto, trigesimo quarto, uigesimo tertio, duodecimo, trigesimo primo, uigesimo, trigesimo quinto, quarto, uigesimo octauo, decimo septimo, trigesimo sexto, trigesimo quinto, trigesimo quarto, trigesimo tertio, trigesimo secundo, trigesimo primo, trigesimo, decimo quinto, quarto, trigesimo octauo. Ad terminum septuagesimæ, à septimo idus Ianuarij numeratur ad terminum quadragesimæ à quinto calendarum Februarij, numeratur ad terminum Paschæ, à quinto idus Martis, numeratur ad terminum Rogationum, à decimo septimo calendarum Maij, numeratur ad terminum Pentecostes, à tertio calendarum Maij, numeratur.

PRIMI TOMI
FINIS.